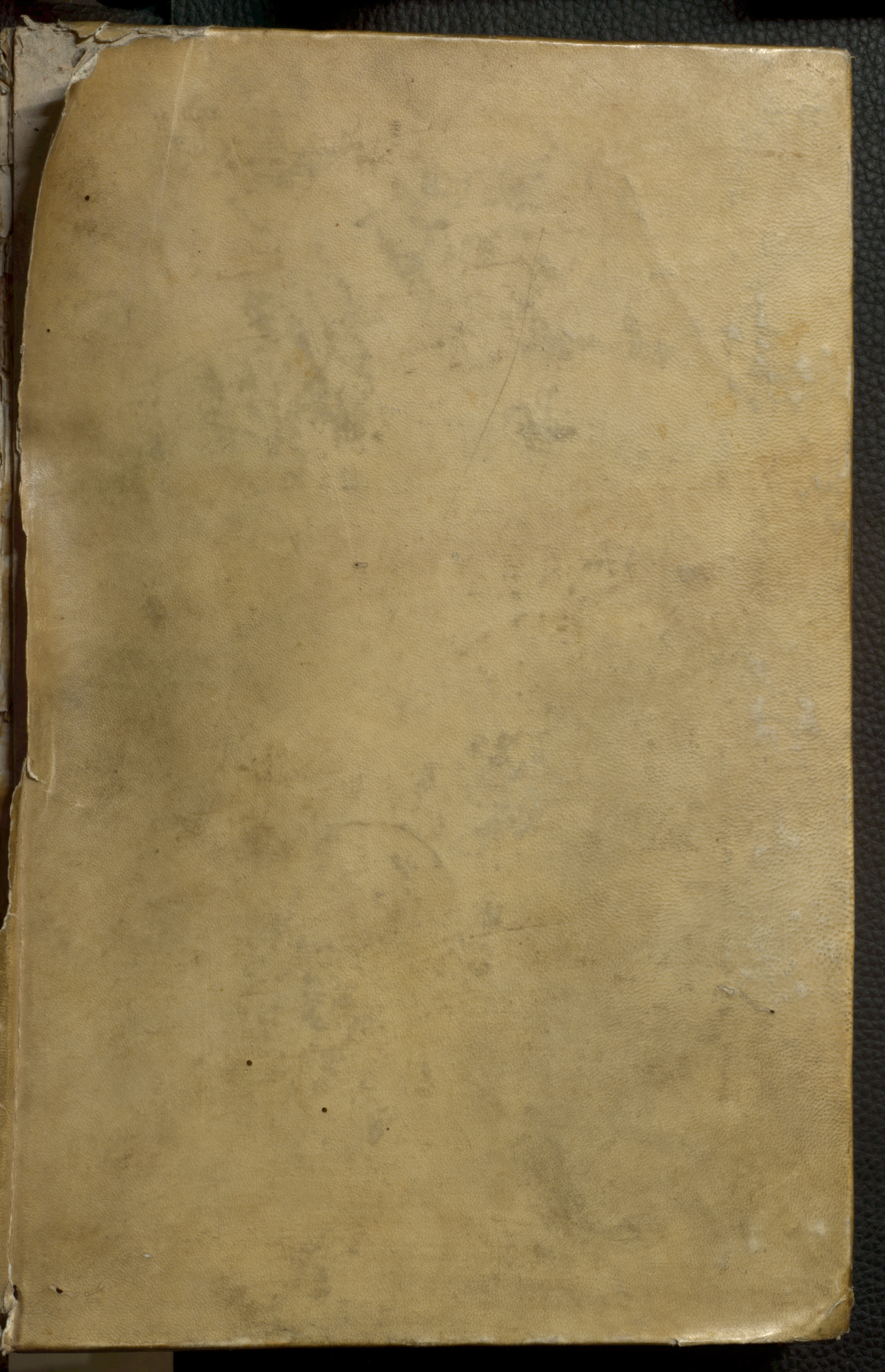

* Nat. A. D. 1313.
+ " " 1375.

GENEALOGIAE Deorum gētiliū ad Vgonem inclytū hierusalē & Cypri Regem secūdum Ioannem boccacium d certaldo liber primus īcipit fœliciter. Prohemiū.

Quis primus apud gentiles deus habitus sit: In arbore signata desuper ponitur in culmine Demogorgon uersa in cælum radice: nec solum infra dscriptæ progeniei: sed deorum omnium gentilium pater: & ī ramis & ī frondibus ab eo descendentibus describuntur eius filii & nepotes: de quibus omnibus hoc in primo libro (prout signati sunt) distincte scribitur. Verum ex eis æther excipitur solus: de quo & eius amplissima posteritate in libris sequentibus describetur. Fuerunt ergo Demogorgoni filii filiæq nouem. Quorum primus Litigium. Secundus Pan. Tertia Cloto. Quarta Lachesis. Quinta Atropos. Sextus Polus seu pollus. Septimus Phyton seu phaneta. Octaua Terra. Nonus Herebus.

Genealogiæ deoꝝ gentilium liber primus explicit.

GEnealogiæ deoꝝ gentilium secũdũ Ioannẽ boccaciũ ḋ certaldo liber secũdus fœliciter ĩcipit

IN arbore aũt signata desuper in cælum uersa radice ponitur in culmine æther filius herebi & noctis: eiusq; in ramis & frondibus cũ ætheri duo tm̃ fuerint filii Iuppiter.s.primus & Cælius seu cælum: Iouis primi solum ꝓsapia designat̃ oĩs: Celii seu cæli ꝓle in ĩseq̃nti reseruata uolumine.ꝓhẽiuꝫ.

De Hysmene filia edyppi.
De Ethyocle edyppi filio & iocha/
stæ.
De Pollinice filio edippi qui genu/
it thessandrum.
De Thessandro pollinicis filio.
De Scitha.xiii.primi Iouis filio.
Genealogioe deorum gentilium li/
ber secundus explicit.

Enealogiæ deorum gentilium se
cundum Ioannem boccacium
de certaldo liber tertius incipit.

N arbore aût signata desuper
ponit̃ i radice cælius ætheris
fili' & diei: & in eius ramis & fr on
dibus pars suæ posteritatis ostendi
tur. Ferunt enim cælio filii.xii.quo
rum prima fuit Opis.ii.Thethys
magna.iii.Ceres prima.iiii.Vulca/
nus primus.v.Mercurius tertius.
vi.Venus magna.vii.Venus secun
da.viii.Toxius.viiii.Tytanus: Iup
piter secundus.x.Oceanus.xi. Sa/
turnus.xii.Ex istis:xii.reseruantur
quattuor: d quibus nulla in præsen
ti libro tertio mentio fiet.scilicet.
Tytanus: de quo scribetur in.iiii.
& Iuppiter secundus: de quo & ei'
prole scribetur in quinto & in sexto
Et Oceanus: de quo scribetur in se
ptimo Et Saturnus: de quo & eius
omni posteritate fiet mẽtio in octa
uo: & in reliquis huius opis libris.
prohemium.

Genealogiæ deorū gentilium liber tertius explicit.

Enealogiæ deorum gētiliū secundum Ioannem boccacium de certaldo liber.iiii. incipit fœliciter.

i N arbore autē signata de sup ponit̄ in radice Cælius eo ꝙ nondū filii eius descripti sunt.sed ī ea tam in ramis ꝙ̄ frondibus oīs Titanis progenies demonstratur.

Genealogiæ deorum gentilium liber. iiii. finit.

Enealogiæ deorum gentiliū secūdū Io. boc. d certaldo liber. v. incipit.

N arbore signata desuper ponit in radice Cælius: eo ꝙ pr̄ fuerit Iouis secūdi: cuius ꝑles & si nō oīs (nā dardan' ī libꝝ aliū hūc sequentem reseruat) in hac arbore tam ī ramis ꝙ̄ frondibus d̄scribit.

ꝓhemium.

De Ioue secūdo cæli. viiii. filio: qui genuit filios. xv. Quoꝝ primus Diana. ii. Apollo. iii. Titius. iiii. Bacchus. v. Amphyo. vi. Zethus. vii.

euandri.

Genealogiæ deorum gentiliũ liber quintus finit.

Enealogiæ deorum gẽtiliũ secũdũ Io.boccaciũ de certaldo liber.vi.incipit.

N arbore præcedenti: cuius ĩ radice ponit dardanus.xvi.filius Iouis secundi: oẽs eiusdem dardani proles describit tam in ramis q̃ in frondibus.phemium.

Genealogiæ deorum gentiliū liber
vi.explicit.

Enealogiæ deorum genti-
lium secūdum Ioannē boc-
cacium de certaldo lib.vii.
incipit.

N præcedēti arbore cui⁹ ī ra
dice scribit̄ Ocean⁹:oīs eius-
dē oceani tā in ramis q̄ ī frondib⁹

posteritas ordinate apponit: q̃ qua in sequenti septimo libro dicetur.
proemium.
De Oceano cæli & uestæ filio: q genuit.xxiiii.īter filios & filias: quorum hæc sunt noīa.prima Eurinomi.ii. Persa.iii.Etra.iiii.Pleyon.v.Climenes.vi.Triton:vii.Doris.viii.Protheus.ix.Coruphyces.x.Nereus: xi.Achelous.xii.Inacus.xiii.Pene' xiiii.Nil'.xv.Alpheus.xvi.Acrinisius.xvii.Tyberis.xviii.Asius.xix. Asopus.xx.Cephysus:xxi.Meander.xxii.Phyllira.xxiii.Sperchius. xxiiii.Sol.
De Eurinomi oceani filia prima
De Persa oceani filia.ii.
De Ethra.iii.oceani filia & atlantis coniuge.
De Plevone.iiii.oceani filia & atlātis coniuge.
De Climene.v.oceāi filia & matre phætontis.
De Tritone.vi.oceani filio.
De Dori.vii.filia oceani & nerei cōuge.
De Protheo sene.viii.oceani filio: q genuit melanthonē & idotheam.
De Melanthone filia prothei
De Idothea prothei filia.
De Coruphyce oceani filia.ix.
De Nereo.x.oceani filio: hic gēuit nymphas: quæ multæ sunt: uerum qm̄ nisi de quattuor fit singularis mentio: earum tantum nomina apponam: genuit ergo cymodocem. thethym minorem.galatheam arethusam & alias.
De Nymphis in generali.
De Cymodoce filia nerei.
De Thethyde minori nerei filia & matre achillis.
De Galathea nerei filia.
De Arethusa nerei filia.
De Acheloo flumīe oceani.xi.filio qui genuit syrenas.
De Syrenis filiabus acheloi.
De Inaco.xii.filio oceani: qui genuit ionem.phoreneum.& phegeum.
De Ione inachi filia & matre epaphi.
De Phoroneo inachi filio qui genuit egyaleum & nyobem.
De Egyaleo phoronei filio
De Nyobe filia phoronei: quæ peperit apym.
De Phegeo inachi fluuii filio.
De Peneo flumine.xiii.oceani filio qui genuit cyrenem & dānem.
De Cyrene penei filia: quæ peperit Aristeum & fratres.
De Dāne penei filio.
De Nilo flumine.xiiii.oceani filio: qui genuit mineruam.herculē.dionysium.mercurium & uulcanū.
De Minerua nili filia.
De Hercule nili filio.
De Mercurio.iiii.nili filio: qui genuit mercuriū.v.& daphnim.
De Daphni quarti mercurii filio.
De Mercurio quinto mercurii.iiii. filio: qui genuit noracem.
De Norace mercurii quinti filio
De Vulcano nili filio: q gēuit ethyopem & solem.
De Ethyope uulcani filio.
De Sole uulcani filio: q genuit phetontem.phætusam. lampetusam & iapetiam.
De Phætonte solis filio: qui genuit lygum.

Genealogiæ deorum gentiliũ liber vii.explicit.

Enealogiæ deorum gẽtiliũ secundum Ioannem boccacium de certaldo liber.viii incipit.

N arbore autem præcedenti: cuius in radice Saturnus cæli filius ponit̃: describit̃ tam in ramis q̃ in frondibus pars posteritatis eiusdem saturni: cum reliqua omĩs in quinq; sequentibus describat̃ libris sub Iun one & neptũno atq; Ioue filiis eius. ꝓhemium.

fauna seu filia.
De Faunis: satyris: panibus: & syl
uanis filiis fauni
De Aci fauni filio.
De Eurimedonte fauni filio: qui ge
nuit periuiam.
De Periuia eurimedõtis filia & nau
sithei matre.
De Latino laurentum rege fauni fi
lio: qui genuit lauiniam & prænestẽ
De Lauinia fi. latini & enee cõiuge
De Præneste latini regis filio.
Genealogiæ deoꝝ gentiliũ lib. viii.
explicit.

Enealogiæ deorum genti/
lium secundum Ioannem
boccacium de certaldo lib.
ix. incipit.

N præcedenti arbore cuius ĩ
radice Iuno est: describit̃ tam
ĩ ramis q̃ꝫ in frondibus omnis eius/
dẽ Iunonis tm̃ posteritas. phemiũ
De Iunone. viii. saturni filia: quæ
absq̃ uiro concepit: & peperit he/
bem & martem.
De Hebe Iunonis filia & iuuentu/
tis dea & herculis coniuge.
De Marte Iunonis filio: cuius. xv.
fuere filii: quorum nomĩa sunt hæc
p̃mus Cupido. ii. Enomaus. iii. The
reus. iiii. Ascalaphus. v. Ialmenus.
vi. Parthaon. vii. Cesi⁹. viii. Flegias
ix. Bricthona. x. Euãnes. xi. Erimo
nia. xii. Iperuius. xiii. Etholus. xiiii.
Remus. xv. Romulus.
De Cupidine primo martis filio: q
genuit uoluptatem.
De Voluptate filia cupidinis.
De Enomao. ii. martis filio: qui ge
nuit ippodamiam.
De Ippodamia enomai filia & pelo
pis coniuge.
De Thereo. iii. martis filio: qui ge/
nuit ithim.
De Ithi therei filio.
De Ascalapho. iiii. & ialmeno. v. fi/
liis martis.
De Parthaone. vi. martis filio: qui
genuit agrium & melam & testium
& oeneum.
De Agrio & mela filiis parthaonis.
De Testio parthaonis filio: qui ge/
nuit thoseum & plexippũ & altheã
De Thoseo & plexippo testii filii.
De Althea filia testii & matre me/
leagri.
De Oeneo parthaonis filio: qui ge
nuit deyaniram. gorgem. meleagꝝ.
thydeum. ac menalippum.
De Deyanira oenei filia & herculis
coniuge.
De Meleagro oenei filio: qui genu/
it parthonopeum.
De Parthonopeo meleagri filio.
De Thydeo oenei filio: qui genuit
diomedem.
De Diomede thydei filio
De Menalippo oenei filio.
De Cesio. vii. martis filio.
De Flegia. viii. martis filio: q gẽuit
chorinim & isionem.
Dr Chorinide nympha filia flegiæ
& matre æsculapii.
De Isione filio flegiæ: qui gẽuit cẽ
tauros: quoꝝ hæc sunt noĩa. Euri/
tius. nesus. astilus. ophyonides. gry
neus. rethus. orneus. licidas. meden
pysenor. taumas. mermeros. phol⁹.
menelas. albas. eurinom⁹. Ireos. im
brus. cene⁹. alphydas. elops. patre⁹
lytus. cromis. dictis. phareus. lya/

nor.nedian⁹.licetus.ipason.tereus.
Riphus. demolion.plageon.ilon.
ephinous.damus.dorylas.cyllarus
illonome fœmina.pheo.thomus.
theleboas.pyretus .ethedus.ephy/
dupus.nesseus.odytes. styphelus.
bromus.anthymacus. elimus.pyra
mus.latreus.monicus:& alios:& p̄
ter hos genuit perithoum.
De Cētauris isionis filiis ī generali
De Euritio isionis filio.
De Astilo centauro uate isionis &
nubis filio.
De Neso isionis & nubis filio.
De Reliquis centauris isionis filiis
De Perithoo isionis filio:qui gēuit
polypitem.
De Polypite perithoi filio
De Brictona martis nona filia
De Euāne.x.martis filia & capanei
coniuge.
De Hermiona.xi.martis filia & cad
mi coniuge.
De Iperuio.xii.martis filio.
De Etholo.xiii.martis filio.
De Remo .xiiii. & Romulo. xv.
martis filiis.
De Romulo tantū.xv.martis filio
Genealogiæ deorum gētilium liber
nonus explicit.

Enealogiæ deorum genti/
lium secundum Ioannem
boccacium de certaldo li/
ber.x.incipit.

N præcedenti arbore:cuius ī
radice consistit neptunnus:de
scribit̄ in ramis & frondib⁹ omnis
eiusdē neptunni successio:ꝓhemiū
De Neptūno.ix. Saturni filio:cui
xxxv.fuisse filios legimus:quorum
hæc sūt noīa.prim⁹ Dor⁹.ii.Amy
cis.iii.Phorc⁹.iiii.Elbiō.v.berigiō
vi.Thara.vii.Poliphemus.viii.Ty
lemus.ix.Brontes.x.Steropes.xi.
Pyragmon.xii.Nasitheus.xiii.Me/
lion.xiiii. Acterion.xv .Aon.xvi.
Mesappus.xvii.Busyris.xviii.Pe
gasus.xix.Nictheus.xx.Irceus.xxi
Pelias.xxii.Neleus.xxiii.Cygnus.
xxiiii. Grisaor.xxv. Othus. xxvi.
Ephialtes . xxvii. Aegeus.xxviii.
Onchestus.xxix.Pelagus.xxx.Nau
plius.xxxi.Celeno.xxxii.Aello.x/
xxiii.Occipite.xxxiiii.Sycanus.x/
xxv.Syculus.
De Doro primo neptunni filio.
De Amyci uł amyco secūdi neptū
ni filio:qui genuit buthem
De Buthe amyci filio:qui genuit
ericem.
De Erice buthis filio.
De Phorco.iii.neptunni filio:qui
genuit bathillum:thoosam:scyllaꝫ
stenionem & eurialem.
De Bathillo phorci filio
De Thoosa phorci filia & matre
poliphemi.
De Scylla filia phorci
De Medusa steniōne & euriale gor
gonibus & filiabus phorci.
De Medusa phorci filia ī singulari
De Albione.iii.& bergione.v.fi/
liis neptunni.
De Thara.vi.neptunni filio.
De Poliphemo cyclope.vii.neptū
ni filio.
De Thyleno.viii.neptunni filio
De Bronte.ix.sterope.x.& pyrag/
mone.xi.cyclopib⁹ & filiis neptūni
De Nausitheo.xii.neptunni filio:q
genuit rixinorem & acynoum
De Rixinor̄ nausithei filio q gēui

Genealogiæ deorum gentilium liber.x.explicit.

Enealogiæ deorũ gentilium secundum Ioannem boccacium de certaldo liber.xi. incipit.

i N arbore præcedenti cuius ĩ radice scribit̃ Iuppiter: ponit̃ tam ĩ ramis q̃ in frõdibus pars posteritatis eiusdem Iouis: cũ in sequntibus duobus libris residuũ describat̃.proœmium.

De tertio Ioue.x.Saturni filio:qui xxxiiii.genuit filios.Quorum hæc sunt noĩa.prima Clio.ii. Euterpe. iii.Melpomone.iiii. Thalia.v. Polimnia.vi.Eratho.vii.Terpsycor.viii. Vrania.ix. Caliope.x. Acheus.xi. Venus.xii.Amor.xiii.Proserpina. xiiii.Castor.xv. Pollux.xvi. Helena.xvii.Clytẽnestra .xviii.Palist⁹. xviiii.Paliscus.xx.Iarbas.xxi.Mena.xxii. Mirmidon.xxiii.Xanthus xxiiii.Lucifer.xxv.Orion.xxvi.Minos.xxvii.Sarpedon.xxviii. Rhadamantus.xxix.Archisius. De his xxix.tractat̃ ĩ p̃senti libro.xi.xxx. Tãtalus.xxxi.dionysius.xxxii. per seus.xxxiii.aon.xxxiiii.æac⁹.xxxv pilumnus.xxxvi.mercuri⁹.xxxvii. de his uero.viii.scilicet a.xxviii.ci tra in.xii.lib.tractat̃.de reliq̃s duo bus q̃ sequũt̃.s.đ hercule.xxxviii. & de æolo.xxxix.in libro.xii.scribitur.

De.vii.musis filiabus Iouis.

De Acheo.x.Iouis filio.

De Venere.xi.Iouis filia

De Amore duodecĩo Iouis filio

De Proserpina.xiii.iouis filia & plutonis cõiuge.

De Castore.xiiii.& polluce.xv. filiis Iouis.

De Helena menelai coniuge.xvi. Iouis filia.

De Clytẽnestra.xvii. Iouis filia & agamemnonis coniuge.

De Paliscis.xviii.&.xix.Iouis filiis

De Iarba getulorum rege.xx.Iouis filio.

De Mena.xxi.Iouis filio.

De Mirmidone.xxii.Iouis filio.

De Xantho fluuio.xxiii.Iouis filio

De Lucifero.xxiiii.Iouis filio:q̃ genuit ceym & dedalionem.

De Dedalione luciferi filio:qui genuit lychionem.

De Lychione filia đdalionis & peonis coniuge.

De Ceo luciferi filio.

De Orione.xxv.Iouis filio:qui genuit Ippologum

De Ippologo orionis filio:qui genuit dryantem.

De Dryante ippplogi filio:qui genuit lycurgum.

De Lycurgo drvantis filio:qui genuit angeum.arphalicẽ.& philidẽ.

De Angeo lvcurgi filio.

De Arphalice licurgi filia.

De Philide licurgi filia.

De Minoe Iouis.xxvi.filio:qui genuit androgeum.glaucum.ariadnã phædram & deucalionem.

De Androgeo minois filio

De Glauco minois filio

De Ariadna filia minois & coniuge bacchi.

De Phædra minois filia & thesei coniuge.

De Deucalione minois filio:qui genuit Idumeneum.

De Idumeneo filio deucalionis:q̃ genuit orsilocum.

De Orsiloco idumenei filio.

De Sarpedone.xxvii.Iouis filio:q̃ genuit anthiphatem.

De Anthiphate sarpedonis filio.

De Rhadamãto .xxviii:Iouis filio

De Archisio.xxviii.Iouis filio:qui genuit laertem.

De Laerte archisii filio:qui genuit echimenem & ulissem.

De Echimene laertis filia

De Vlisse laertis filio:qui genuit

Genealogiæ deorum gentiliū liber
xi.explicit.

Enealogiæ deorum gentiliū
ſecundum Ioannem bocca
cium de certaldo liber.xii
incipit.

i N arbore præced enti cuius ĩ
radice poſitus eſt Iuppiter.iii.
deſcribūť ĩ ramis & frondib' poſte
ritateſ.viii.filioꝝ Iouis p̄dicti.ſ.Tā
tali.dionyſii.pſei.aonis.æaci.pilū/
ni.mercurii & uulcani.phemium.

Genealogiæ deorum gētilium liber
xii.explicit.

Enealogiæ deorum genti-
lium secundum Ioannem
boccacium de certaldo li-
ber.xiii.incipit.

i N arbore præcedenti cuius ī
ramis dscribitur Iuppiter ter
tios:ponunt tam in ramis q̄ ī frō
dibus posteritates herculis et æoli
iliorꝝ dicti Iouis tertii.phemium.

sunt hæc Oxeas.creontiades.tyrio macus.dychoótes.ithoneus.crõis. agilis.ilus.sardus.cyrnus.dyodo/ rus.tlypolemus.thessalus.auentin' thelephus.lydus.lamirus.

De Oxea.creõtyade.tyriomaco.& dychoonte filiis herculis.

De Ithoneo gerculis filio.

De Cromi herculis filio

De Agile herculis filio.

De Ilo herculis filio

De Sardo herculis filio.

De Cyrno herculis filio.

De Dyodoro herculis filio:qui genuit Sophonem.

De Sophone dyodori filio.

De Tlypolemo herculis filio

De Thessalo herculis filio.qui ge/ nuit phydippum & antiphum.

De Phydippo & anthypho filiis thessali.

De Auentino hercul' filio.

De Thelaho herculis filio.qui genuit eurypilum & cyparissum

De Euripylo thelaphi filio.

De Cyparisso thelaphi filio.

De Lydo & lamiro filiis herculis qui lydus genuit lanium.

De Lanio lydi filio.

De Eolo.xxxviiii.Iouis filio:qui genuit machareum.canacem.alcionẽ. missenum.critheum.salmoneum. iphyclum.sisyphum.cephalum & athamantem.

De Machareo & canace filiis æoli.

De Alciõe filia eoli & cõiuge ceys

De Misseno æoli filio.

De Critheo æoli filio.

De Critheo æoli filio:qui genuit esonem.pheritham.amithaõem & alcimedontem.

De Esone crithei filio.q genuit Iasonem & polimilam.

De Iasone esonis filio.q genuit thoantem.euneum.& phylomelum.

De Thoante & euneo iasonis filiis

De Phylomelo iasonis filio.qui genuit plutum.

De Pluto filio Phylomeli.q genuit pareantem.

De Pareante filio pluti.

De Polimila erisonis filio.

De Alcimedõte crithei filio.qui genuit epytropum.

De Epytropo alcimedontis filio

De Pheritha crithei filio.

De Amithaone crithei filio qui genuit melampum & biantem.

De Melanpo amithaonis filio:qui genuit theodamantem.

De Theodamante filio melampi.

De Biante seu bia amithaonis filio qui genuit manthyonem & antiphatem.

De Manthyone biãtis filio quigenuit clytonem & polyphidem.

De Clytone manthyonis filio

De Polyphide manthyonis filio q genuit theoclimenem

De Theoclimene polyphidis filio.

De Anthiphate biantis filio qui genuit oicleum.

De Oycleo anthiphatis filio q ge/ nuit amphiaraum.

De Amphiarao oyclei filio.qui ge/ nuit almeonem.amphilocum & catillum.

De Almeone amphiarai filio

De Amphiaco amphiarai filio.

De Catillo amphiarai filio:qui genuit tyburtinum.catillũ & coracẽ.

De tyburtio seu tiburto catilli filio

Genealogiæ deorum gentilium secūdum Ioannem boccacium de certaldo liber.xiii.explicit.

Ncipit liber.xiiii.eiusdem.in quo auctor obiurgationibus respondens in hostes poetici nominis inuehit.prohemium.

Genealogiæ deoꝝ gentiliū secūdū Ioannem boccacium de certaldo. Ad illustrem principem Vgonem hierusalem & cypri Regem liber xv. & ultimus explicit.

Genealogiæ deorum gentilium Ioannis boccatii de certaldo Ad Vgonem inclytum Hierusalem & Cypri regem. Eiusdem libri proœmium.

I satis ex relatis Donini Parmensis egregii militis tui uera percepi: Rex inclyte sūmope cupis Genealogiaꝫ deoꝝ gētiliū: & heroū: ex eis iuxta fictiōes ueterū descēdentiū: atqꝫ cū hac: quid sub fabularū tegmine illustres quondā senserūt uiri: Et me a cælsitudīe tua quasi exptissimū: atqꝫ eruditissimū hominē ī talibus selectū tanto operi auctorē. Sane ut omiseriꝫ desyderii tui admirationem (non enim paruum hominem decet: quid regem moueat perscrutari) aduersus electionem mei quid sentiam: dicere ꝑtermittam: Ne dum insufficientiam meam monstrauero: per subterfugia arbitreris: impositi laboris onus euitem Anteqꝫ ad sententiam meam circa impositum opus deueniā: libet Serenissime regum apponere: Et si non omnia: quædam saltem: q̄ iter dominum insignē militem tuum: dum iussa tuæ cælsitudinis explicaret: & me interuenere uerba: ut eis perlectis satis iudicium tuū de me uideas & temeritatem meā: dum in obedientiam tuæ maiestatis deuenio. Cuꝫ igitur ille facundo ore: sacra maiestatis tuæ studia: & opera regal' officii admiranda: necnō & īsignes: atqꝫ gloriosos quosdā tui noīs titulos lōga dicacitate explicuisset: eo deuenit: ut conatu plurimo me in tuam sententiam deducere conaretur: nō unica tantū ratione: sed multis: ex quibus (fateor) ualidæ uidebantur quædam. Verū postqꝫ tacuit: & mihi respōdendi copia facta est: sic dixi. Arbitratus es forsan facūde miles: seu rex tuus de pxio nr̄ futur' ꝑstāte deo: hāc insaniā ueterū. s. cupientiū se haberi diuino procreatos sanguine: angulum terræ modicū occupasse: & tanqꝫ ridiculum quoddam: ut erat: paruo tēporis pseuerasse tractu: & ueluti etiam recentissimū opus facile colligi posse. Attamē (bone semp tua pace dicā) aliter lōge est. Nā ut omittā cycladas: & reliquas ægei maris īsulas: Achaiā: Illyricam: atqꝫ Thraciam: quas penes fomēta h' stultitiæ emicuere plurimū: & potissime dū græcorū Respu. floruit: Euxini maris: hellespōtiaci: Meonii: Icarii: Pamphilii Cilicis: Phœnicis: & Sirii: atqꝫ Aegyptiaci littora sua cōtagiōe īfecit. Nec Cyprus nostri regis insigne decus ab hac labe fuit īmunis. Sic & oēꝫ libyæ: atqꝫ Syrtiū: & numidiæ oraꝫ labefactauit: & atlātiacos: occiduiqꝫ maris sinus: & remotissimos hesperidū hortos. Nec mediterranei tātū maris fuit cōtēta littorib': quinīmo & ad īcognitas maris nationes ēt penetrauit. Decidere etiā in pernitieme hāc cū littoribus accolæ omnes nili fonte carentis: & harenæ libycæ una cū suis pestibus & antiquissimarū thæbaꝝ solitudines. Necnon & superiores Aegyptii atqꝫ garamātes feruidi & calētes nimiū: hirsutiqꝫ æthyopes: & odori

arabes: Persæpeq́ dites: atq́ Gãgarides populi: & nigredine insignes Indi: Babylones: & cælsa caucasi cacumina: eiusq́ tã inferuidũ solẽ q́ ĩ gelidas arctos scabrosa decliua. Caspiũ mare: Hyrcaniq́ truces: & oĩs thanais: ac niuosus semp Rhodopes: & Scytharũ etiã inculta barbaries: & cũ orientalis etiã oceani fluctus: & rubri maris infecisset insulas. Postremo ad nos usq́ italos declinauit: adeo ut Roma rerum domina huius caliginis offuscata nube sit: & ne passĩ per regiones oẽs in quib' plurimũ hæc ĩscitia potuit euageri: ut satis potes aduertere: portiuncula sola fuit orbis inter triones: & cadentẽ solẽ: quæ deitatis huiusmõi nõ fuit nobilitata progenie: esto nefandæ credulitatis: sicu ti & reliqua fuit infecta: nec ista æuo nostro fuere. Erat adhuc forsan adolescens Abraã duz apud Sicyoĩos cœpit ista proserpere: & ĩsipien tiũ hoĩum subintrare aĩos. Heroũ tamen tẽpestate ferbuit: & in maxi mũ deuenit decus & nomen: & in dies usq́ supbi Ilionis ruinæ perse uerauit. Nã in troiano bello quosdam cecidisse deorũ filios: & Hecu bã ĩ canẽ & Polydorũ in uirgulta cõuersos legisse meminim': qđ qui dẽ uetustissimũ ẽ: & plurimũ sæculorũ tẽpus. Nec dubitandũ insup quũ quocũq́ hæc uiguerit stultitia: ibidẽ ingentia scripta sint uolumi na: ut maiorũ diuina nobilitas monimẽto litterarũ ueniret ad posteros Et esto nũq́ existimaueris talium paruũ fuisse numerũ: quod q́ maxi mus fuerit Paulus perusinus uir grauis: & taliũ solertissimus: atq́ cu riosissimus exquisitor nõnũq́ asseruerit me præsente a Barlaã quodã calabro hoĩe græcarũ litterarũ apprime erudito habuisse: neminem insignẽ uirũ principatu: aut præminẽtia alia: tota in græcia: insulis: & littoribus præmonstratis eo fuisse sæculo: quo hæc fatuitas uiguit: q ab aliquo deorũ huiusmõi duxisse originẽ nõ monstraret. Quid igitur dicam? Quid tu si spectares tã longe lateq́ diffuse malũ: tam uetus: tot perseueratũ sæculis: tot explicatũ uoluminibus: & in tã grandi ui rorum numero ampliatũ? Credis ne me regis optata posse perficere? Eqdẽ si præstẽt mõtes faciles transitus: & solitudĩes ĩuiæ apertũ: no tũq́ iter. Si flumina uada: & maria tranquillas undas ac transfretãti e mittat ab antro Aeolus uẽtos tã ualidos q́ secũdos: & quod maius ẽ sint Argiphõtis talaria aurea uolucri cuicũq́ hõi alligata pedib': & ꝓ uotis quocũq́ libuerit euolet: uix tã longos terrarũ: marisq́ tract' (et si illi præstetur permaxia sæculorũ annositas) ne duz aliud agat: solũ poterit peragrasse. Cõcedaz ampli': dent cui uelis: hæc oĩa posse con tingere ĩ momẽto loca ẽt diuina insup fauẽte gr̃a caracterꝝ ac ydioma tuz uariarũ nationũ noticia: & corã accidenti integra ꝑparentur uolu mina: quis (ut me prætermisseriz) mortaliũ erit: cui sint uires tã solidæ taz perspicax ingenium: tamq́ tenax memoria: ut omnia queat uidere apposita: et intelligere uisa: et intellecta seruare: et demum calamo ẽt

Abraã:
De bello troiano:
Paulus perusinus:

exarare:& in opus collecta deducere: Addebas præterea:ut explicarē
quæ sub ridiculo fabularum cortice abscondissent prudentes uiri:qua
si rex inclytus arbitraretur stolidum credere:hoĩes fere omni dogma/
te eruditos simpliciter circa describēdas fabulas:nulli ueritati cōsonas
nec p̄ter litteralē sensū habentes:triuisse tempus:& īpendisse sudores
Nō inficiar:delectauit me ista regalis discretio:& argumētum certissi
mū præbuit:quoniam(ut tu ante dicebas)sic illi diuinū ingeniū:neq; ī
uotū impulit suum:dūmodo uires sufficerēt.Sane circa huiusmodi ex
plicatiōes longe plusq̄ potes difficultatis:& theologi hominis labor ē
Nā m dato iuxta Varronis sñia:ubi de diuinis & humanis rebus mul/
ta descripsit:genus hoc theologiæ sit:quod misticu; seu ut aliis placet
& forte meli⁹:physicū dr̄:Et si plurimū ridēdæ falsitatis habeat: ml'
tū tamē ad illa; eliciendam artis exquirit.Et ob id miles elegantissime
pensandæ sunt hominū uires:& examināda ingenia:& sic illis cōueniē
tia onera interponenda.Potuit atlas capite substinere cælu;:eiq; fesso
sub onere Alcides potuit p̄stare uicē Diuini homines ābo: & inuictu;
fere robur fuit ambobus.Ast ego quid:breuis sū homūtio:nullæ mi
hi uires:ingeniū tardū:fluxa memoria:& tu meis humeris non dicam
cælū quod illi tulere:qnīmo & terrā supaddere cupis:& maria : ac ēt
cælicolas ipsos:& cu; eis substētatores egregios.Nil aliud hoc est:nisi
uelle:ut pondere premar.Verū si tantū regi hoc erat animo:erat on⁹
aptū(si inter mortales unus est tanto labori suffitiēs)uirib⁹ p̄clarissimi
uiri Francisci petrarcæ:cuius ia; diu ego auditor sū.Homo quippe est
cælesti ingenio præditus:& perenni memoria:ac etiam facundia admi
rabili:cui familiarissime quarūcūq; gentium hystoriæ sūt:sensus fabu
larū notissimi:& breuiter quicquid philosophiæ sacro iacet in gremio
manifestum est.Tacuerā iam:cū sic ille uultu placido:& cōpto ꝑmōe
secutus est.Credo longe melius:q̄ nouerim ea uera eē:quæ narras:&
difficultates uideo:Sed quæso mi Ioannes:an putas regē nostrū circū
spectione carere: Oculatus quippe dominus est:& mitis ingenii: & re
gia fœlicitate laudabilis:& absit:ut quēq̄ nedū te p̄mere uelit:qnīmo
uet⁹ ē illi mos:leuiare quoscūq;:& idcirco sane ītelligēda: atq; assumē
da ipi⁹ iussa.Edepol facile credi potest:inaccessibiles esse eas quas p̄di
xeras nationes:& eoꝝ codices:si qui sunt oĩno latinis incognitos. Ve/
rum si qua ex græcis quæ ad latinos usq; deuenerint: seu apud latinos
ipos quoꝝ litteris nō parū honoris & gloriæ maioꝝ attulere studia cō
periantur:& si nō oĩa:quæ saltē tua cura haberi possint:ista desiderat
Eia ergo liberali animo bene de deo sperans laborem subii:& qd' po /
tes:facito :cum ad impossibile requiratur nemo.Non enim mihi uiru;
illū sublimē & nedū apud Cyprios:sed phama super æthera notū frā
ciscum petrarcam dedit fortuna obuium . Credo sic uolente deo:& illi

maximis occupato parcereꝫ:& iuuentuti tuæ honeſtū laborē inferreꝫ
ex quo nomē tuū nuper in auras exire incipiens inclyte eluceſcat clari
us apud noſtros.Tūc ego iā inq̄:ſatis uideo ſtrenue miles: ꝙ præter
miſſis barbarorū remotiſſimis libris:exiſtēs ex græcis:latiniſq̄ opus
hoc ītegrū pſici poſſe.O bone deus nōne ipſe dn̄e uides:quia hac ipā
cōceſſione maxiāꝫ parteꝫ operis demas:Sed faciamus uti iaꝫ dudū no
ſtri fecere principes romanū īperiuꝫ diuidentes:in orientale:& occidu
um:ſint mōſtro huic corpora duo:barbaricū unū:& græcū atq̄ lati/
nuꝫ reliquū:& ad græcū:latinūq̄ quos ipſemet nominas libri: nec ēt
iſtud poterit:ut quod poſtulas:cōſequatur.Antiquam.n.hanc peſtem
mōſtrauimus:tu nūc tecuꝫ uolue:quod labentibus ſæculis hoſtes ha
buere uolumina.Cōfiteberis equidē:quoniā & incendia: & aquarū di
luuia(ut de particularibus taceaꝫ)bibliothecas aſſumpſerint plurimas.
Et ſi nō alia deperiſſet q̄ꝫ alexandrina:quaꝫ iam duduꝫ Piladelphus ſū
ma cū diligentia fecerat:eſſet libroruꝫ maxīa diminutio:cū in ea teſti/
monio antiquorū poteras reperire:quod uelles. Præterea in ualeſcēte
glorioſiſſimo Chriſti noīe:eiuſq̄ ſinceræ ueritatis perlucida: lætiferi
erroris:& potiſſime gentilitii tenebras āmouente:ac etiaꝫ diu declinā
te græcorū fulgore:clamantibus in infauſtaꝫ religionem Chriſti nunci
is:ac eaꝫ inexterminiū pellentibus nulli dubitandum eſt: quin ſecum
multos diluerint libros:huius materiæ refertiſſimos dū nō multos ēe
deos nec deorū filios:ſed unicū deū p̄reꝫ & filiū dei unicū: tā uera q̄ꝫ
pia prædicatione mōſtrarēt.Inſup auariciā cui nō paruæ ſunt uires cō
cedes habuiſſe hoſteꝫ.Facultatem.n.poeticā ſcientibus nihil afferre lu
cri:certiſſimū eſt:& apud eā nil præcioſuꝫ ē:præter quod afferrat au
rum:ex quo cōſecutuꝫ ut aurū non afferentia:non ſolum neglecta ſed
deſpecta:atq̄ deiecta ſint.Et cū oēs fere in diuitias totis tendant pe/
dibus:uolumina talia in deſuetudinē abiere:& etiaꝫ ſic perire facile fu
it:ꝙ in eorū detrimentū quorūdam principū deteſtabile acceſſit odiū
nec aliter q̄ꝫ in hoſtes ab eis aduerſus ea cōſpiratū eſt:& ꝙ hoc dele/
uerit odiū non ſolum fabularū:ſꝫ quarūcūq̄ facultatum uolumina nō
leuiter exprimeretur numerus.Cæterū ſi cætera peperciſſent: non eis
reſtauratore carentibus peperciſſet labile tēpus:cui & taciti:& adamā
tini dentes ſunt:ne duꝫ libros:ſed ſaxa corrodentes duriſſima:& ferꝝ
ipſum domās cætera:hoc hercle tam græca q̄ꝫ latina multa redegit in
puluerē.Et ſi hæc & alia plura paſſa ſint:& ea potiſſime quæ noſtro la
bori opportuna eſſent:negari tamen nō pōt:quin multa ſuperſint.Sed
nulluꝫ tamen qđ ego noueriꝫ:in hoc quod optas cōſcriptum. Vagant̄
igitur taꝫ deorum q̄ꝫ progenitorum nationes & nomina huc illuc diſp
ſa per orbem.Hēt enim liber hic ex his aliquid:& aliquid liber alter.
Quæ quis quæſo pro munere:ſeu ſaltem paruꝫ fructuoſo labore uelit

exquireret & tot uolūia uoluere legere: & hīcinde excerpere per pauca Credo satius desistēdū. Ast ille defixis luminib' īquit. Nō me latebat quin aduersum moderatam petitionē meam haberes: quid diceres: sed nō adeo me repelles: quin loculus remaneat aliquis: in quē fugiā. Non equidē negabo quod asseris. Verꝝ iam secūdo dixisse uelim: quod po/tes: facito. hāc portiūculā: quā hīcīde excerpisse poteris: Rex noster exoptat. Poteris ne istđ denegasse? sꝫ heu timeo ne has tibi torpor ignauus rōnes preparet: ut laborē effugias. Nihil nēpe turpi' ocioso iuue/ne: & si laborandū est: quū omnes ad laborem nascātur. Cui meli' ꝗ regi optimo potes laborē impēdere? Surge igitur: & inertiā hāc pelle: & ad opus ingenti attingere animo: ut regi pariter pareas: & tuo nomini ad inclytā famam uiā facias. Venies profecto: si prudens es) ultro eo quo ego te conor impellere. Nosti enim qūo labor improbus uincat oīa: audētesq; fortūa iuuet: & multo magis de' ipse nū ꝗ deserens sperantes in se. Vade igitur: & bonis auibus uolue: & euolue: & exentera libros: calamū arripe: & dum regi obsequeris: tuū nomē ī longissimuꝫ deduc æuum. Tū ego uincor inꝗ magis fere lepiditate uerboꝝ: ꝗ ui/ribus rationū. Vrges etenim me: impellis: trahis: & ut pareā (si nolim uelim ue) necesse est. Et sic clementissime rex (ut ad te calamū aliqn̄ flectā) aliquādiu altercati sumus Doninus tuus & ego: & seu ualeā: seu n̄ ualeam: ad ultimum uictus in tuam sententiam impulsus uenio: quibus tamen uiribus tu uides. Iussu igitur tuo montanis certaldi cocleis & sterili solo derelictis: tenui licet cymba in uertiginosum mare crebrisq; ī plicitū scopulis nouus descendam nauta: incertus nunquid ope p̄cium facturus sim: si omnia legero littora: & monstruosa etiaꝫ nemora scrobes & antra (si opus sit) peragrauero pedibus: ad inferos usq; descēde/ro: & Dædalus alter factus: ad æthera trāsuolauero undiq; ī tuū desyderiū: nō aliter ꝗ si per uastum littus ingentis naufragii fragmēta col/ligerem: sparsas per infinita pœne uolumina deorum gentilium reliquias colligam: quas comperiā: & collectas æuo diminutas atq; semessas & fere attritas in unū genealogiæ corp': quo potero ordīe (ut tuo fruaris uoto) redigam. Horresco tamen tam grande opus assumere: & uix credā si resurgat & ueniat prometheus alter: seu is idē q pœtaꝝ asser/tione prisco tempore consueuerat homīes ex luto cōponere: nedū ego huius operis sit artista sufficiens. Sane ne rex inclyte mireris in posteꝝ dixisse' uelim: non expectes post multum temporis dispendium: & longis uigiliis elucubratum opus corpus huiusmodi habere p̄fectū. multū quippe: & utinam non mēbrorū plurimū: & fortasse distortum seu cōtractū: gibbosūq; habendū ē. Iam ratiōibus præmōstratis. Porro prīceps eximie uti ad cōponēda membra deueniam: sic sensus abscondi/tos sub duro cortice enucleando procedam: non tamē ad unguē iuxta

intentionez fingentium fecisse peromittam. Quis eniz tēpestate nostra
antiquorū queat: terebrare pectora: & mentes excutere in uitam aliaz
iam diu a mortali segregatas: & quos habuere sensus elicere: esset æde
pol diuinum potius: ꝙ humanum. Veteres quippe relictis litteris su/
is nominibus insignitis: in uiaz uniuersæ carnis abiere: sensusq; ex eis iu
xta iudiciū post se reliquere nascentiū: quoꝝ quot sunt capita: fere in
ueniuntur tot iudicia: nec mirabile. Videmus.n.diuini uoluminis uer/
ba ab ipsa lucida: certa ac īmobili ueritate prolata: etiā (si aliquādo te
cta sint tenui figurationis uelo) in tot īterpretationes distrahi: quot ad
illa deuenere lectores: & ob id in hoc minus pauescens accedā. Nā &
si minus benedixero: saltē ad melius dicendū prudentiorē alterū exci/
tabo: & hoc faciēs primo quæ ab antiquis audisse potero: scribā: inde
ubi defecerint: seu minus iudicio meo plene dixerint: meā apponā sen
tentiā: & hoc libentissimo faciā animo: ut quibusdaz ignaris atq; fasti
diose detestantibus poetas a se minime ītellectos: appareat eos (& si nō
catholicos) tāta fuisse prudētia præditos: ut nihil artificiosius humani
ingenii fictione uallatum sit: nec uerborū cultu pulchrius exornatum.
Ex quibus patet liquido eos plurima mūdana sapientia ībutos fuisse:
qua sæpissime carēt stomachosi rephensores eorū: ex quibus enuclea/
tionibus præter artificiū fingentiū poetaꝝ & futiliū deorū cōsanguini
tates & affinitates explicitas: naturalia quædam uidebis tanto occul/
tata ministerio: ut mireris: sic & procerū gesta: moresq; non p omne
triuiū euagantia. Post hæc (quoniā in longe maius uolumen ꝙ existies
progredietur opus) opportunū arbitror: ut facilius inuenies: quod ex
quires: & melius possis retinere: quæ uelis: illud in partes distinguere
plures: eosq; nūcupare libros: Quorū uniuscuiusq; principio arborem
apponendā censeo. Cuius in radice pater adsit propaginis. In ramis ue
ro iuxta degradationis seriem apponere omnez dilatatam propaginem
ut p hāc uideas de quibus & quo ordīe in sequēti libro pquiras: Quos
libros etiā debitis cōperies rubricis distinctos ampliori sermone pan/
dentibus: quod unico tantū nomine per frondes arboris primo perle/
geris. Demū duos superaddam libellos: & in primo quibusdā obiectio
nibus in poesiz & poetas factis respondebo. In secundo qui totius ope
ris erit ultimus: quædā quæ in me forsan obiicient: āmouere conabor
Sane: ne omiseriz (nolo mireris: ut errore meo cōtigisse putes) ueterū
crimen ē: ꝙ sæpissime leges multa. s. adeo ueritati dissona: & in seipa
nōnūꝙ discrepantia: ut neduz a philosophis oppinata: sed nec a rusti
cis cogitata putes: sic & pessime temporibus congruētia: Quæ quidez
& alia si qua sunt a debito uariantia: non est meæ intentionis redargue
re: uel aliquo mō corrigere: nisi ad aliquē ordinez sponte sua se sinant
redigi. Satis eīm mihi erit comperta rescribere: et disputationes philo

sophantibus linquere. Postremo si sanæ mentis homines taȝ ex debito q̃ꝫ ex platonis consulto in quibuscunqꝫ etiam minimarum rerum prin/cipiis diuinam opem imprecari consueuere: ac etiã eius in nomine agẽdis initium dare: eo ꝙ illo prætermisso Torquati snĩa nullum rite fundetur exordium: satis aduertere possum: quid mihi faciendũ sit: q̃ iter fragosa uetustatis aspreta: & aculeos odiorum membratim discerptum attritum: & in cineres fere redactum ingens olim corpus deoruȝ: ꝓcerũqꝫ gentiliũ nunc huc: nũc illuc collecturus: & quasi esculapius alter adinstar hippolyti cõsolidaturus sũ. Et ideo cum soluȝ cogitãs: iã sub pondere titubem nimio: eum piissimum patrem uerum deum: rerumqꝫ omniũ opificem: & cuncta potentem: cui mortales uiuimus om̃s: supplex precor: ut grandi: superboqꝫ cæptui meo fauẽs adsit. sit mihi splẽdens & ĩmobile sidus: & nauiculæ dissuetum mare sulcãtis gubernaculũ regat: & ut opportunitas exigit: uentis uela cõcedat: ut eo deuehar: quo suo nomini sit decus: laus: honor: & gloria sempiterna: Detractãtibus autem delusio: ignominia: dedecus: & æterna damnatio.

Esculapius.

Qui primus apud gentiles deus habitus sit.

m Are magnũ: & dissuetũ nauigiis intraturus: nouũqꝫ sumptu/rus iter: ratus sum prospectandum fore solertius: quo ex lit/tore cymbæ prora soluẽda sit: ut rectius scđo spirante uento eo deuehar: quo cupit animus. Quod quidem tunc cõperisse reor: duȝ eũ cõperero: quẽ sibi primũ deũ finxere priores: ut ab eo initio ꝓpaginis sũpto: debito possim ordĩe ĩ posteritate ꝓcedere. Conuenerant igit̃ mecum omnes animi uires: & e sublimi mentis speculo omnem fere ordinis intuebar ãbitũ: surgentesqꝫ extemplo plurimos uidi: nec uniꝰ tãtum religionis homines cuiuscunqꝫ tamen ueritatis fide dignissimos testes: grauitate asserentes sua: deũ unicũ esse: quem nemo uidit unq̃ꝫ & hũc uerũ esse: principio: fineqꝫ carentem: potentem omnia: rerũqꝫ patrem: atqꝫ creatorem: tam patentiuȝ q̃ꝫ non patentiũ nobis. Quod cũ optime crederem: & ab ipsis puerilibus annis crediderim semper: cœpi mentẽ reuoluere ueterũ q̃ꝫ plurimorũ: circa hunc uarias: atqꝫ diuersas opiniones: uisũqꝫ mihi ẽ: hoc idẽ fere ipos credere gẽtiles: sed eos decipi dum creaturæ creatoris attribuunt dignitatem: nec oẽs uni: sed diuersi diuersis conãtur ĩpendere. Cui errori causã ĩtulisse philosophãtes: & diuersimode sentiẽtes existĩo: dũ onderẽt priscæ ruditati: & pꝰ eos poetæ quos primos theologizantes Aristoteles dicit secundum suas credulitates eẽ eos deos primos: quos ipsi arbitrabant̃ reꝝ primas fuisse cãs. Et hĩc si plures: & diuersimode opinãtes fuere: đ necessitate secutũ ẽ: ut plures & diuersos deos diuersæ haberẽt natiões: uel sectæ

quarũ unaqueq; suũ existimauit uerũ:& primũ: & unicũ esse deũ alio rum patrem:& dominũ.Et sic nõ solum instar cerberi tricipitẽ fecere belluam:quinĩmo in mõstrũ longe plurium capituʒ describere conati sunt:quorũ dum antiquissimũ inuestigareʒ:Thaletem milesium obui um habui suo æuo sapientissimũ hominem:& cælo:astrisq; familiaris simuʒ:& quẽ ego audieram multa de uero deo:ĩgenio magis q̃ fide iã diu exquisiuisse.Hũc ego rogaui:ut diceret:quem ratus sit deorum fu isse primũ.Qui euestigio inquit.rerũ oĩum cãm primã aquaʒ fuisse re or:eamq; in se diuinam habere mentem:omnia producentẽ:nec aliter q̃ apud nos plantas humectet:sic ex abisso scaturiginibus emissis in cælum usq; sydera & ornatum reliquuʒ manu madida fabricasse.Hinc Anaximenem aliuʒ doctissimum uirũ conueni:& dum hoc idem quod a Thalete percũctor:respondit:Aerem rerum omnium productoreʒ eo q͵ animantia aere perdito moriantur illico: & absq; eo nequeant procreari.Post hos Chrysippus affuit inter priscos famos᷒ hõ:qui ro gatus ait:Ignem se rerũ oĩum conditorẽ credere eo q͵ absq; calore nil appareat posse gigni mortale:uel genitũ posse cõsistere. Alcinoum au tem crotoniensem cuʒ conuenissem:cæteris cælsioris animi hominem comperi.Nam elementis transuolatis repente ĩtellectu se miscuit astris inter quæ quæ nouerit nescio:sʒ retulit se arbitrari solem:lunaʒ & stel las:& omne cælum rerum omiũ fuisse fabros.O liberalis homo quam uni tantuʒ elemento cæteri dederant:hic omnibus supercælestiuʒ cor poribus deitatẽ largitus est.Post hos ego Macrobiũ iuniorem omniuʒ adorior.Ille aũt solo soli attribuit:quod dederat Alcinous toti cælo. Theodontius uero(ut arbitror)non nouus hõ:sed talium inuestigator præcipuus:nemineʒ nominando respondit:uetustissimorũ archadum fuisse opinionẽ:terrã rerũ oĩuʒ fuisse cãm: eiq;(ut de aqua dicit Tha les)mentẽ inesse diuinam existimantes:crediderũt eius opere oĩa fuis se producta:atq; creata.Porro ut de reliquis taceamus: poetæ q Tha letis opinionẽ secuti sunt:aquæ elementũ oceanum uocauere:& reruʒ omniũ:hoĩum:atq; deorũ dixere patrem:& ab eodeʒ genealogiæ deo rum dedere principium:quod & nos fecisse poteramus nisi ĩuenissem᷒ secundũ quosdã oceanũ filiũ fuisse cæli.Et qui Anaximenẽ & chrysip pum uera dixisse credidere:eo q͵ Iouem pro elemento ignis:& nonnũ q̃ aeris sæpissime ponant poetæ:ei principatum deorum omnium tra didere:& suis genealogiis deorum primum omnium assumpsere:quos ideo in hoc secuti non sumus:quia Ioueʒ nunc ætheris: nũc cæli:nũc Saturni fuisse filium legisse meminimus.Qui uero Alcinoo dicuntur p̃ stitisse fidẽ:cæliũ seu cælũ genealogiæ suæ principẽ uoluerũt. Quod cũ æthere genitũ legissemus:ultro obmisimus:sicut & Macrobiũ pri moresq; suos:q soli genealogiæ cõcessere priatũ: Quẽ multos hũisse

parentes ipsi testantur poetæ: nunc illi Ioueꝫ patrem: nunc hyperioneꝫ nunc uulcanū attribuentes. Qui aūt terrā reꝝ omniū productriceꝫ uoluere: ut Theodontius dicit: īmixtam illi diuinam menteꝫ demogorgonē nūcupauere. Quem profecto ego deoꝝ gentiliū omniuꝫ p̄rem principiumq́ꝫ existimo: cū neminē illi secūdū poeticas fictiōes p̄rem fuisse cōperim: & cū ætheris non tantū patrē: sꝫ auū extitisse legerī: & deorum alioꝝ pluriū: ex quibus hi orti sunt: de quibus supra mētio facta est. Sic igitur oībus circūspectis: & aliis abscisis tāq́ꝫ supfluis capitibꝰ & in mēbra redactis adinuenisse itineris principium rati facientes Demogorgonem non rerum patrem: sed deoꝝ gentiliū: duce deo: scabrosum intrabimus iter p tenaron: aut ætnam in terræ uiscera descendentes: & ante alia stygiæ paludis uada sulcantes.

Hic secundū exēplar deberet esse arbor signata: in qua desup ponit̃ ī culmīe Demogorgon uersa ī cælū radice: nec solū īfra descriptæ ꝑgenⁱei: sed deorum omniū gentiliū pater: & ī ramis & frōdibus ab eo descendētibus describūtur eius filii & nepotes: de quibus omnibus hic ī primo libro (ꝓut signata sunt in dicta arbore) distincte describitur. Verum ex eis æther solus excipitur: de quo & eius amplissima posteritate in libris sequentibus describetur. Fuerūt ergo Demogorgoni filii: filiæq́ꝫ nouem: Quorum primus litigiū. secūdus Pan. tertia Cloto. quarta Lachesis. quīta Atropos. sextꝰ Polus: seu Pollux. septimꝰ phiton: seu Phaneta. octaua Terra. nonus Herebus.

Vmma cũ maiestate tenebrarum arbore descripta ueterno
sus ille deorũ oĩuꝫ gentiliũ proauus undiqꝫ stipatus nebulis
& caligine mediis in uisceribus terræ perambulanti mihi ap
paruit Demogorgon: noĩe ipso horribilis: pallore quodam
muscoso: & neglecta hũiditate amictus: terrestrẽ: tetrum: fœtidumqꝫ
euaporans odorem: seqꝫ miseri principatus patreꝫ poti' alieno sermo
ne qꝫ suo confessus uerbo: me coram noui laboris opifice constitit. Ri
si fateor duꝫ illũ intuerer memor stultitiæ ueterũ: qui illuꝫ a neĩe geni
tuꝫ æternuꝫ: & rerum oĩuꝫ patrẽ: atqꝫ in uisceribus terræ delitescentẽ
rati sunt. Sane quoniam minus hoc spectat ad opus: euꝫ sinamus ĩ sua
miseria: procedentes eo quo cupimus. Hui' igit' ĩsipidæ credulitatis caꝫ
dicit Theodontius non a studiosis hominibus habuisse principiũ: qnĩ
mo a uetustissimis archadũ rusticis. Qui cũ mediteranei essent hoĩes:
atqꝫ montani: & semisiluestres: & uiderent terram sponte sua: siluas &
arbusta quæqꝫ producere: flores: fructus: & semina emittere: animalia
alere cũcta: & demuꝫ in se morientia quæqꝫ suscipere: necnõ & mõtes
flãmas euomere: & duris silicibus ignes excuti: ex cõcauis locis & ual
libus exhalare uentos: & illam sentirent moueri nõnũqꝫ: & etiam mu
gitus emittere: eiusqꝫ e uisceribus: fontes: lacus: & flumina fundi: qua
si ex ea æthereus ignis: & lucidus aer exorti: ac egregie pota ingentem
illũ oceani pelagis emiserit: & ex collisis incendiis euolantes in altũ fa
uillæ solis: lunæqꝫ globos ediderint: fũmoqꝫ ĩplicitæ cælo in stellas se
se infixerint sempiternas stolide credidere. Qui aũt post hos secuti sũt
paulo altius sentientes: nõ terraꝫ simpliciter rerum harũ dixere aucto
rem: sed illi menteꝫ implicitam esse diuinam: intellectu & ꝑutu cuius a
gerentur ista: eamqꝫ mentem in subterraneis habere sedẽ arbitrati sũt.
Cui errori auxit fidem apud rusticos: antra ac profundissimos terraꝝ
abditus intrasse nõnunqꝫ: cuꝫ in processu languescẽte luce silentiuꝫ au
geri uideatur: subintrare mentes cũ natiuo locorum horrore religio cõ
sueuit: & ignaris præsentiæ alicuius diuĩtatis suspictio: quam a talibus
suspicatã dĩtatẽ nõ alterius qꝫ de demogorgonis existĩabant: eo qꝫ ei'
mansio in terræ uisceribus crederetur: ut dictum est. Hic igitur cum es
set apud uetustissimos archades in honore præcipuo rati taciturnitate
sui nominis diuinitatis eius augeri maiestatem: seu existimantes inde/
cens esse tam sublime nomen in buccas uenire mortalium: uel forte ti
mentes ne nominatus irritaretur in eos: consensu publico uetitum est
ne impune noĩaretur a quoqꝫ. Quod quidẽ testari uidetur Lucanus: u
bi ericthũ manes inuocanteꝫ describit dicens. Paretis: an ille cõpellan
dus erit: quo nũqꝫ terra uocato: Nõ concussa tremit: qui gorgona cer
nit apertã: Verberibusqꝫ suis trepidã castigat erynnem. Sic & Statius
ubi cæcũ senẽ tiresiã iussu etheoclis belli thebanoruꝫ exitũ perscrutat'

dicit. Scimus enim & quicquid dici: noscisq; timetis: Et turbare hecatē nite tymbreæ timerē: Et triplicis mōdi sūmū: quē scire nephastū Illū sed taceo &c. hūc de quo duo poetæ loquūtur nomīe ñ expsso. Lactā tius insignis homo: doctusq;: super Statium scribens: liquido dicit eē Demogorgonē: summūq;: & primū deoꝶ gentiliū. Et nos etiam satis sumere possum⁹: si uerba carminū pōderare uelim⁹. dicit. n. apud luca num fœmina malefica: & gentilis ad præeminentiam: atq; subterrane am huius mansionem demonstrandam: terram tremere: eo uocato qd' nūq; alias facit nisi concussa. Subsequitur hoc idē quia uidet gorgonē idest terram apertam idest ad plenū: eo q in uisceribus habitet terræ nos aūt respectiue ad eum superiorē: si superficiem tantū uidem⁹: uel uidet apertam gorgonem: monstrum illud uertens aspicientes in saxa: nec propterea in saxum uertitur: ut appareat pēminentiæ eius signum aliud. Tertio potentiam eius ostendit: etiam circa inferna: dū eū dicit castigare uerberibus erynnē p erinnas. i. furias eas. s. potētia sua: & re primendo: & irritando. Hūc autem cognosci a superis: ipe dicit stati⁹ ut illum & subterraneum: & cunctorum demonstret principē: & īuoca tū posse cogere manes in desyderia mortalium: quod ipsi nollent. eum autem cognosci: ideo nephas dicit: quia scire secreta dei nō spectat ad omnes. nam si cognita sint: in uilipensionem fere ueniet potentia deita tis. Huic pterea ne tedio solitudinis augeretur liberalis & circunspecta uetustas: ut ait Theodōtius: dedit æternitatē: atq; chaos: & īn filioꝶ agmen egregium. Nouem enim illi inter mares & fœminas fuisse uolue re: ut infra apparebit distinctius. Erat hic locus detegendi si qd fuisset poetica fictione reconditum: sed cum nudis sit huius deitatis erroneæ sensus: explicare quid nomen eius horridum sonare uideatur. tātūmō superest. Sonat igitur ut reor Demogorgō græce: terræ de⁹ latīe. Nā demon deus: ut ait Lactantius. Gorgon autem terra interpretatur: seu potius sapīa terræ: cum sæpe demon sciens: uel sapientia exponat: seu ut magis placet aliis: deus terribilis: quod de uero deo qui in cel' habi tat: legitur. Sanctū & terribile nomen eius. Verum iste aliam ob causā terribilis est. Nam ille ob integritatem iustitiæ male agētibus ī iudicio est terribilis. Iste uero stolide existimantibus. Postremo anteq; de filiis aliquid: de sociis pauca uidenda sunt.

De Aeternitate. C. I.

[S]Equitur de Aeternitate: quā ideo ueteres Demogorgoni sociam dedere: ut is qui nullus erat: uideretur æternus. Quæ quid sit suo seipsa pandit nomine. Nulla enim temporis quantitate mensurari po/ test: nullo temporis spacio designari: cum omne contineat æuum: & contineatur a nullo. Quid enim de illa scripserit claudius claudianus ubi heroico carmine stiliconis laudes extulit: libet inserere. Dicit. n. sic

Est ignota procul nostræq; imperuia menti Vix adeūda diis annoruȝ squalida mater Immēsi speluca æui: quæ tēpora uaste Suppeditat reuo catq; sinu cōplectitur antrū. Oīa quæ placido cōsumit numine serpēs Perpetuū uiret squamis: caudamq; reducto Ore uorat: tacito relegēs exordia lapsu. Vestibuli custos uultu longæua decoro Ante fores natu ra sedet: cūctisq; uolantes Dependent mēbris aīæ: mansura uerendus Scribit iura senex: numeros q didiuit astris. Et cursus stabilesq; moras quibus oīa uiuunt: Ac pereūt: fixis cuȝ legibus ille recenset &c. Antro demuȝ sic descripto subsequitur ideȝ. Hic habitant uario facies distinc ta metallo Sæcula certa locis: illic glomerātur ahena Hic ferrata rigēt illic argentea cadent: Eximia regione domus &c. Hæc ille: Ex quib' re or Serenissime regū possis aduertere q̄ suaui stilo q̄q; accurata atq; explicita oratione: quid æternitas & quæ intra æternitatem continean tur poeta describat. Qui ut eius ostendat omniū temporū excessuȝ: di cit speluncā ipsius. i. gremii profunditatem incognitā atq; procul stā- tem: & ne duȝ mortalibus: sȝ uix adeundā diis. i. beatis creaturis quæ in cōspectu dei sunt. Eāq; demū dicit tempora suppeditantē atq; reuo canteȝ: ut appareat intra eā omne tēpus initiuȝ sumpsisse ac sumere & sumpturū esse: & ultimo in finē deuenire suū: & ut appareat quo ordi ne describit serpentē perpetuo uiridem. i. q̄tuȝ ad eū nūq̄ in seniuȝ tē dentē: eūq; dicit reuoluto in caudaȝ ore eam deuorantē: ut ex hoc ac tu pcipiamus tēporis circularis lapsuȝ. Nā semp āni unius finis prin- cipiū est sequētis: & sic erit durante tēpore: Quo exēplo usus est: eo q per illud fuerit oliȝ ægyptiis anteq̄ litteras suscepissent consuetudo describendi ānum. Subsequēter aūt hoc fieri tacite dicit: eo q nō ad- uertentibus nobis paulatiȝ labatur tēpus. Naturam aūt aīaruȝ circun- uolutantiū plenā: eo q assidue multis aīantibus aīas infundat. iō ante fores æternitatis describit: ut intelligamus q quicquid intrat æternita tis gremiuȝ seu parū mansuruȝ seu multum natura rerū augente intrat & sic quasi ianitrix hic est: & intelligendū ē de natura naturata. Nam q natura naturans īmitti nūq̄ egreditur. Senē autem qui in antro nu- meros stellas diuidit: deū uerum credo: non quia senex sit: nō eniȝ in æternuȝ cadit ætatis ulla descriptio: sed mortalum loquitur more: qui longæuos etiam īmortales senes dicimus. Hic numeros stellis diuidit ut intelligamus quia eo agēte & ordinante per certuȝ & constitutuȝ ab eo syderū motū nobis tēpora distinguantur: ut per solis toti' cæli cir cuitū habemus annū. sic per eandē lunæ circūuolutionem mensem: & per integrā octauæ spheræ reuolutionem diem. De sæculis autem quæ ibidem dicit esse: infra ubi de Eonis satis late scribetur.

De Chaos. C. ii.

c Haos: ut Ouidius in principio maioris sui uoluminis asserit: fuit quædā oīuꝫ reꝝ creādaꝝ īmixta & cōfusa materia. dicit enim sic Ante mare & terras & qđ tegit oīa cælum Vnus erat toto naturæ uultus in orbe: Quem dixere chaos: rudis indigestaqꝫ moles: Nec quicq̄ nisi pōdus iners congestaqꝫ eodem: Nō bene iunctaruꝫ discordia semina rerum &c. Hunc seu hanc tā spetiosam forma certa carentem effigiem uoluere nōnulli: alias insignes philosophi sociā atqꝫ iam æternā fuisse demogorgoni: ut si quando in mentē illi uenisset creaturas ꝓducere non deesset materia quasi nō posset: q poterat rebus uariis formam dare materiam: ex qua daret producere ridiculū est: sꝫ iam neminē redarguere professus sum.

De litigio primo Demogorgonis filio. C. iii.

h Is præmissis ad inclytam prolem primi dei gentilium ueniendum est: Cuius primum filium uoluere litigium: eo ꝙ primum eum ex chaos pregnantis e utero: ex incerto tamen patre eductum uelint. De cuius eductione talis a Theodontio recitatur fabula. Dicit enim a pronapide poeta ī ꝓtocosmo scribi: ꝙ semel residēte Demogorgone: ut quiesceret in æternitatis antro: sensit ī utero chaos tumultuari. Quāobrē commotus extensa manu chaos uentrē aperuit: & euulso litigio tumultum faciente: eo ꝙ turpem & inhonestam haberet faciem abiecit in auras: Qui confestim euolauit in altum: non enim poterat ad īferiora descendere: cum omnium reꝝ inferioris esse uideretur: qui illum ex utero mr̄is exemerat. Ast inde chaos acri fessa labore: cū nō haberet quā inuocaret lucinam: madens tota in sudorē uidebat̄ resolui debere igni ta exalans infinita suspiria: insistēte forti manu demogorgone: ex quo factum est: ut iā diuulso litigio tres parcas & panem educeret una cum eis. Inde autem cum illi pan rebus gerendis uideret̄ cæteris aptior: euꝫ domui præfecit suæ: & sorores illi dedit pedissequas. Chaos autem liberata pondere: iussu panis Demogorgonis cessit in sedem. Litigiū uero qđ nos uulgatiori uocabulo discordiam dicimus: ab Homero in iliade lis uocatur: & Iouis dicit̄ filia: quam ipse ait: eo ꝙ a iunōe per eā lesus fuerit circa natiuitatem Euristei & Herculis: de cælo in terra eiectum Theodontius autem de litigio plura insuper recitat: quæ ubi decentius in processu ponenda uidebuntur: apponam: quæ hic ad præsens omittūt̄. Habes rex inclyte ridiculam fabulam. uerꝝ eo uentuꝫ est: ut opportunum sit a ueritate āmouere fictionis corticem: sed prius respondendum ē persæpe dicentibꝰ: quid poetæ dei opera: uel naturæ: uel hominū hoc sub fabularū uelamīe tradidere. Nō erat eis modus alter: Erat equidem: sed uti non æqua facies oībus: sic nec animoꝝ iudicia. Achilles arma præposuit ocio. Aegisthus desidiaꝫ armis. Plato philosophiā obmissis cæteris secutus est. Statuas celte sculpsere phidias appelles

pēniculo imagines pinxere. Sic & reliqua hoīum studia sinā. Poeta de/
lectatus ē tegere fabulis ueritatē. cuius delectationis Macrobius super
somnio Scipionis scribens satis aperte cām uidetur ostendere dū dicit
De diis aūt dixi cæteris: & de aīa non frustra se: nec ut oblectēt ad fa
bulosa conuertūt: sꝫ quia sciūt inimicam esse naturæ undiqꝫ apertā ex
positioneꝫ sui: quæ sicut uulgaribus hoīum sensibus intellectuꝫ sui ua
rio reruꝫ tegmine operimento subtraxit: ita a prudētibus archana sua
uoluit per fabulosa tractari. Sic ipsa misteria fabularū cuniculis operi
untur: ne uel hoc adeptis nudā rerū talium natura se præbeat: sꝫ sum
matibus tantū uiris sapientia interp̄te ueri archani cōsciis contēti sūt
reliqui. Hæc Macrobius. Et si multa plura dici possunt satis responsū
arbitror exquirentibus. Insuper rex præcipue scienduꝫ est his fictioni
bus non esse tantuꝫ unicū intellectuꝫ: quinimo dici pōt potius polyse
num: hoc ē multiplicium sensuuꝫ. Nā sensus prim⁹ habetur per corti
cem: & hic litteralis uocatus est. Alii per significata per corticeꝫ: & hi
allegorici nuncupantur. Et ut quidueliꝫ facilius assumatur ponem⁹ ex
emplum. Perseus Iouis filius figmento poetico occidit Gorgonem: &
uictor euolauit in æthera. hoc dū legitur per litterā hystorialis sensus
præstatur. Si moralis ex hac littera quæritur intellectus: uictoria ostē
ditur prudentis in uitiū: & ad uirtutē accessio. Allegorice auteꝫ si uelli
mus assumere: piæ mentis sprætis mundanis deliciis ad cælestia eleua
tio designatur. Præterea posset & analogice dici per fabulaꝫ Christi as
censum ad patrem mundi præcipue superato figurari. Qui tamē sensus
& si uariis nuncupentur nominibus: possunt tn̄ oēs allegorici appella
ri: quod ut plurimū fit. Nam allegoria dicitur ab allon quod est alienū
latine siue diuersum: & ideo ꝙ diuersi ab historiali seu litterali sint sen
su: allegorici possunt: ut dictum est: merito uocitari. Veruꝫ nō est ani
mus mihi ſm̄ omnes sensus enucleare fabulas: quæ sequūtur: cum sa
tis unuꝫ arbitrer ex pluribus explicasse. Esto aliquando apponētur for
tasse plures. Nūc autem quid Pronapidem sensisse putē explicabo pau
cis. Videtur etenim mihi pronapideꝫ creationem mundi designare uo
luisse ſm̄ erroneam eorū opinionē: qui rati sunt deū ex materia p̄para
ta produxisse quæ creata sunt. Nā sensisse Demogorgonē tumultū fie
ri ī utero chaos nil aliud reor ꝗ̄ diuinam sapientiā aliqua eaꝫ mouēte
cā: utputa maturitatem uentris. i. tempus propositi horam aduenisse:
& sic cœpisse uelle creationeꝫ: & quæ īmixta erant certo ordine segre
gare & hinc extēdisse manū. i. operā uolūtati dedisse: ut ex īformi col
luuie formosuꝫ atqꝫ ordinatū produceret opus: & ante alia euulsis ex u
tero laborantis. i. laborē cōfusionis patientis litigium: quod totiens au
fertur a rebus: quotiens ammotis discordantiæ causis illis debitus im
ponitur ordo. Patet igitur hoc ante alia fecisse: disgregasse. s. quæ īter

se erant.erant elementa confusa:calida enim frigidis:sicca humidis:& leuia grauibus repugnabant.Et cũ primus dei uideret actus a discordãtibus ordinando subtraxisse litigium:Demogorgonis primus filius dictus est.Eum obiectũ ob turpẽ faciem:quia turpe sit utplurimum litigare.Euolasse ad sublimia potius uidetur fabuloso ordini præstare decorem:q̃ aliud uelle significare.Præterea eiectum quo se efferret ĩ altum tendere non habebat:cum in inferioribus iam producti orbis ptibus in lucem constet eum fuisse productum.ꝙ a superis in terram demum deiectum sit:scribit homerus ob id factum:ꝙ opere suo añ herculem Eurystheus natus sit:ut suo narrabitur loco.Verum quãtũ ad ĩtrinsecum sensum hoc ego sentio:ꝙ a motu corporum superiorꝝ apud mortales sæpissime oriant litigia.Insuper dici potest illud in terras eiectum a superis:cum apud superos omnia certo & perpetuo agantur ordine:ubi apud mortales uix inuenitur aliquid esse concors.Deinde cuꝫ dicit sudore madefactam chaos & ignita emittentem suspiria:nil alid intelligat reor:q̃ elementorum segregationem primam:ut per sudorẽ sentiamus aquã:per ignita uero suspiria aerem atqꝫ ignẽ:& quæ desursum sunt corpora:& per grossitiem molis huius terram:q̃ panis consilio confestim creatoris sui domus & sedes facta est.Eductum auteꝫ pana post litigium credo ratos ueteres ea in separatione elementorum naturã naturatam habuisse initium:& euestigio domui.i.orbi demogorgonis ꝑpositam:quasi eius opere sic uolente deo:omnia producant mortalia.Parcas autem eodẽ partu productas:& pædissequas fratri datas ideo fictum existimo:ut intelligatur naturam his cum legibus ꝑductaꝫ ut procreet:seu gignat:nutriat:& ĩ finẽ nata deducat:q̃ tria sũt pcarꝫ officia in quib' cõtinuũ naturæ ꝑstãt obsequiũ:ut latius in sequentib' apparebit.

De Pane secũdo Demogorgonis filio. Ca.iiii.

p Ana Demogorgonis fuisse filium iam satis supra demonstratum est.De quo talem Theodontius recitat fabulam. Dicit enim eum uerbis irritasse cupidinem:& inito cum eo certamie superatũ: & uictoris iussu syringam nymphaꝫ archadẽ adamasse:quæ cum satyros ante lusisset:eius etiam spreuit coniugium. Pan autem cum illam urgente amore fugientem sequeretur:contigit ut ipsa a ladone fluuio ĩpedita cõsisteret:& nympharum auxilium ꝑcibus imploraret:quarum opere factum est ut in palustres calamos uerteretur.Quos cum Pan motu uentorum sensisset:dum inuicem colliderentur esse canoros.tam affectiõe puellæ a se dilectæ:q̃ delectatione soni permotus calamos libens assũpsit:& ex eis septem disparibus factis fistulaꝫ(ut aiũt)composuit:eaqꝫ primus cecinit:ut etiam testari uidetur Virgilius.Pan primus calamos cæra cõiũgere plures instituit ⁊c.Huius præterea poetæ & alii ĩsignes

uiri mirabilē descripsere figurā. Nam ut Rabanus in libro de origine
rerū ait. Is ante alia fronti habet īfixa cornua in cælū tendentia barbā
prolixaꝫ: & in pectus pendulam: & loco palii pellē distinctā maculis:
quam nebridē uocauere prisci: sic & manu uirgā atqꝫ septem calamoꝝ
fistulā. Præterea inferioribus mēbris hirsutum atqꝫ hyspiduꝫ dicit: &
pedes habere capreos: & ut addit Virgilius purpureā facieꝫ. huc unuꝫ
& ideꝫ cum Siluano arbitrabat̃ Rabanus: sed diuersos esse describit
Virgilius dicēs. Venit & agresti capitis siluanus honore Florentes fe/
rulas & grandia lilia quassans. Et illico sequitur. Pan deꝰ archadiæ ue
nit. Et alibi. Panaqꝫ siluanūqꝫ senē nymphasqꝫ sorores &c. His igitur
præmissis ad intrinseca ueniendū ē. Et qm̃. s. pana naturā naturatā ēe
dictū est: quid sibi uoluerūt fingentes eum a cupidine superatum: faci
le reor uideri pōt. Nam qꝫ cito ab ipso creatore natura producta est:
euestigio cœpit operari: & suo delectata ope illud cœpit amare: & sic
a delectatione irritata amori succubuit. Syringaꝫ autem quam aiunt a
Pane dilectā: ut dicebat Leōtius: dicitur a syrin græce: quod latine so
nat deo cantās: & sic poterimus dicere syringam esse cælorū seu sphe
rarum melodiā: quæ (ut Pythagore placuit) ex uariis inter se motibus
circulorū spherarum conficiebatur seu conficitur: & per consequens
tanqꝫ deo & naturæ gratissimū a natura conficiente diligitur. Seu uolu
mus potius Syringam esse circa nos agentibus supercælestibus corpo
ribus naturæ opus tanto organizatuꝫ ordine: ut dū incertū & determi
natuꝫ finē cōtinuo deducitur tractu: nō aliter qꝫ faciant rite canentes
armoniā facere: quod deo gratissimū fore credendū est. Cur aūt hanc
nymphā archadem fuisse dixerint: & in calamos uersam: ideo dictum
puto: quia (ut placet Theodōtio) archades primi fuere qui excogitato
cantu emittētes per calamos lōgos & breues spiritū: quattuor uocum
inuenere discrimina: & demuꝫ addidere tria: & ad postremum quod ꝑ
multos faciebant calamos in unam cōtraxere fistulaꝫ foraminibus ori
flantibus ꝓximis: & remotioribus excogitatis. Macrobiꝰ uero hoc re
pertuꝫ dicit Pythagore ad ictus malleorum grauiū & leuium. Iosephꝰ
uero in libro antiquitatis iudaicæ dicit longe uetustius Iubal inuentuꝫ
fuisse ad tinnitū malleorum Tubalcain fratris sui: qui ferrariꝰ faber fu
it. Verū quoniam fingentibus uerius uisuꝫ ē archades inuenisse: eo ꝙ
illo forsan æuo cæteros excederent fistula: Archadeꝫ nympham fuisse
uoluere. Syringaꝫ aūt lusisse satyros: & Pana fugientē atqꝫ a ladōe mo
ratam: & nympharum suffragio in calamuꝫ uersam Circa nostros can
tus iudicio meo aliquid bonæ considerationis abscondit. Hæc eī spre
tis satyris. i. ingeniis rudibus: fugit pana. i. hominem aptum natum ad
musicalia: nec equidem aptum fugit: sed extimatione cupientis: cui in
delectatione uidetur cessari qđ optat. Hæc tūc a ladone sistitur donec

instrumētū ad emittendā meditationē perficitur. Est.n.ladon fluuius in ripa & nutriēs calamos: ī quos uersu syringam aiunt: ex qbus post modum confectam fistulam nouimus: ex quo sumere debemus uti calamorꝝ radix terræ infixa est: sic & meditatio musicæ artis & cōpertus exinde cantus tā diu latet in pectore inuentoris: donec emittendi pstetur organu: quod ex calamis suffragio humiditatis a radice emissis cōficitur: quo confecto sonus præmeditatus emittitur suffragio humiditatis spūs emittentis. Nam si siccus esset nulla sonoritatis dulcedo: sed mugitus potius sequeretur: ut uidemus ex igne per fistulas emisso contingere: & sic in calamos uersa uidetur syringa: eo qꝛ per calamos rēsonet. Possibile præterea fuit a cōpertore fistulæ calamos adhuc primo fuisse compertos ladonem secus: & sic a ladone detento. Restat uiderē quid sensisse potuerint circa panis imaginem: in qua ego arbitror ueteres uniuersale naturæ corpus tam. s. agentium qꝫ patientium reru uoluisse describere: utputa sentientes per cornua in cælum tendentia sup cælestium corporum demonstrationem: quam duplici modo percipimus arte. s. qua discursus syderum inuestigantes cognoscimus: & sēsu quo eorum in nos infusiones sentimus. Per ignitam autem eius faciem ignis elementum: cui annexum aerem uoluere sumendu reor: quos sic iunctos iouem dixere nōnulli. Per barbam autem per qua uirilitas demonstratur: uirtute actiuam horum duorum elementorum sic iunctorum intelligi uoluisse existimo: & eorum opus in terram & aquam dum demissam illam in pectus: & ad partes inferiores traxere. Eum aūt maculosa pelle tectum descripsere: ut per illam ostenderet octauæ sphæræ mirabilis pulchritudo crebro stellarum fulgore depicta: a qua qdē sphera sicut pallio tegitur homo: sic oīa ad naturā rerū spectantia conteguntur. Per uirgam autem naturæ regimen intelligendum reor: quo omnia & potissime ratione carentia reguntur: & in determinatū finem in suis operibus etiam deducuntur. fistulam ad armoniam cælestem designandam illi apposuere. qꝛ illi circa inferiora sit hyspidum corpus & hirsutu: terræ superficiem montiū: & scopulorū gibbosam: et siluarꝝ uir gultorum et graminū tectā intelligo. Alii uero sensere aliter: Sole s. per hanc imaginem designari: quē rerū patrem dominumqꝫ credidere. Quos īter fuit Macrobius. Et sic eius cornua uolūt lunæ renascētis indicium per purpuream faciem aeris mane seroqꝫ rubescētis aspectu per prolixam barbam ipsius solis in terram usqꝫ radios descendentes. per maculosam pellem cæli ornatum a solis luce deriuantem. Per baculum seu uirgam rerum potentiam atqꝫ moderamen. Per fistulam cæli armoniam a motu solis cognita: ꝑut supra. Credo Rex magnifice uideas qꝫ summotenus exponendo transeam: quod duplici de cā facio. Primo quia confido: quoniam tibi nobile sit ingenium: quo possis quā

tuncūq; paruis datis iudiciis: in quoscūq; profundissimos sensus pene
trare. Secūdo quia sequētibus credendū ē. Nā si oīa quæ ad expositō
nem huius fabulæ possent induci describere uelle;, inuidia forte poste
ritatis fecisse uiderer: & ipsa sola fere totū excogitatū uolumē occupa
ret: quod & de reliquis dictu; uolo: & ut redeam ad omissa hūc Pana
seu ꝙ in processu eundē cu; Demogorgone arbitrarentur archades:
ut Theodontio uisu; ē: seu ꝙ illo negleto in istum totos uerterēt aīos
sacris ēt horrendis: utputa hūano īmo natorū illi litantes sanguine ꝑ
cipue coluere: eūq; dixere Pana a pan: quod totu; latine sonat. Volē/
tes ob hoc ꝙ oīa quæcūq; sint in naturæ gremio cōcludātur: & sic ip
sa totū sit. Iuniores inde: eo ꝙ īnouata placeant pana lyceū uocauere
Alii dēpto panis noīe lyceū tantū dixere: & nōnulli Iouē lyceū existi
mantes naturæ seu Iouis opere lupos a gregib⁹ āmoueri: qb⁹ ipsi fere
uacabant oēs: & sic a lupis fugatos cognomen meruisse uidet̄. Græce
eni; lupus dicitur lycos. Augustinus uero ubi de ci. dei scribit. dicit ne
ob hoc cōtigisse pana lyceū uocari: quinīmo ꝓpter crebrā mutationē
hoīum in lupos quæ in archadia cōtigebat: quod nisi diuina operante
uirtute fieri nō posse arbitrabantur. Hinc præterea uidet̄ Macrobium
sūpsisse pana nō Iouē sed solē esse: eo ꝙ sol oīs mortalis uitæ sit pater
eo ꝙ surgente cōsueuerint lupi dimissis insidiis aduersus greges insil/
uas abire: & sic ob istud beneficiū eum dixere lyceum.

De Cloto: Lachesi: & Atropos Demogorgonis filiabus. C. V

Loto Lachesis & Atropos: ut. s. ubi de litigio: filiæ fuere Demo
gorgonis. Cicero aūt has parcas uocat: ubi de naturis deoꝶ scri
bit: & filias herebi noctisq; fuisse dicit. Verꝶ ego iō Theodōtio poti⁹
adhæreo: qui illas cum reru; natura creatas dicit: quod lōge magis ue
ritati uidetur cōforme: eas. s. naturæ reꝶ esse coeuas: has easdē ubi su
pra uocat Tullius in singulari fatū: illudq; herebi noctisq; filiū dicit:
quod ego longe magisq; q̄ parcas habito respectu ad id quod de fato
scribitur: ut post sequetur Demogorgonis filiū dica;. Seneca uero has
in epistolis ad Lucillū fata uocat dato cleantis dictum dicēs. Ducūt uo
lentem fata: nolente; trahunt. Circa quod non solum eorum describit
officiū: eas. s. sorores oīa ducere: sed etiam trahere: non aliter q̄ si de
necessitate contingant oīa: quod longe apertius sentire uidetur ī tragœ
diis Seneca poeta tragic⁹: & in ea potissime cui titulus est oedipus: ubi
dicit. Fatis agimur credite fatis. Nō sollicitæ possūt curæ Mutare rati
staīna fusi. Quicquid patimur mortale genus Quicquid facimus uenit
ex alto Seruatq; sua decreta colus Lachesis dura reuoluta manu: Om
nia septo tramite uadunt. Primusq; dies dedit extremu;. Non illa deo
uertisse licet: Quæ nexa suis currunt causis. It cui ratus prece nōnulla

Mobilis ordo Multis ipm timuisse nocet. Multi ad fatū uenere suū dū fata timent &c. Hæc ille. Quod etiam Ouidius sensisse uidetur dum in maiori suo uolumine dicit ī persona Iouis uenerii. Tu sola insuperabi le fatum. Nata mouere putas: intres licet ipsa sorores. Tecta trium cer nens illic molimine uasto. Ex aere & solido rerū tabularia ferro. Quæ neq; concursū cæli neq; flumis irā. Nec metuūt ullas tuta atq; æterna ruinas. Inuenies illic īcisa adamāte pēni: Fata tui generis &c. In quib⁹ pter iā dānatā opiōnē sumi pōt has tres sorores esse fatū: & fata q̄tū cūq; tullius in parcas & fata distinxerit: uolens potius: ut reor diuersi tate nominū diuersitatē offōꝝ q̄ psonaꝝ ostēdere: Nos autē d'his tri bus redigendis postremo in unū quid nōnulli sentiant uideamus. Has supra diximus seruicio panis dedicatas a patre: & causam demonstraui mus. Fulgentius uero ubi đ mythologiis: dicit eas attributas obsequio plutonis inferorū dei. Credo ut sentiamus actiones istarum circa terre na tantum uersari: & pluto terra interpretatur. Et ait idem Fulgentius Cloto interpretari euocationem: eo ꝙ suum sit iacto cuiuscunq; rei se mine: illud adeo in crementum trahere: ut aptum sit in lucem emerge re. Lachesis autem (ut idem dicit) interpretatur protractio: eo ꝙ qd a cloto compositum est: & in lucem euocatum: a lachesi suscipiatur: & ꝓ trahatur ī uitam. Atropos autem ab a quod est sine & tropos qđ ē con uersio: absq; conuersione interpretatur: eo ꝙ omne natum euestigio: ꝙ in terminū sibi præsignatū uenisse cognouerit: demergat in morteꝫ a qua nulla retro naturali opere conuersio est. Apuleius uero medaurē sis non mediocris auctoritatis philosophus: de his in libro quē cosmo graphiam cognominat scribit sic. Sed tria fata sunt numero cū ratione tēporis facientia: si potestatē eaꝝ ad eiusdē similitudinem temporis re feras. Nā quod infuso perfectum est: præteriti tēporis habet spēm: & quod torquet' in digitis momenti præsentis indicat spacia: & qd' ñ dū ex colo tractū est: subactuꝫ curæ digitorum: id futuri & consequentis sæculi posteriora uidetur ostendere. Hæc illis conditio & nominū eius dem proprietatem contingit: ut si atropos præteriti tpis factum quod non deus quidem faciet infectū: & futuri tēporis. Lachesis auteꝫ a fine cognominata: qd' etiam illis quæ futura sunt: fineꝫ sui de⁹ dederit. Clo to p̄sentis temporis habet curam: ut ipsis actionibus suadeat: ne cura solers rebus omnibus desit. Hæc Apuleius. Sunt insuper qui uolūt la chesim eam esse: quam fortunam nuncupamus: et ab ea omīa mortali bus contingentia agitari. Nunc autem quid de fato sentiant ueteres da to non multum a p̄cedentibus differant uidendum est. Dicit ergo đ fa to sic Tullius in libro quem de diuinatione scripsit. Fatum id appello qd' græci marmedinem. i. ordinem: serieq; causarum: cū causa causaꝫ ex se gignat: ea est ex omni æternitate fluēs ueritas sempiterna: Quod

cum ita sit: nihil est futurũ cuius nõ causas idipsum efficientes natura contineat. Ex quo ĩtelligitur ut fatũ sit nõ id: qđ supsticiose sꝫ id qđ philosophice dicitur: cã æterna rerũ: cur ea quæ pterierint facta sunt & quæ instant fiant: & quæ sequũtur futura sint. Hæc Cicero. Boetius aũt torquatus uir disertissimus atqꝫ catholic⁹: ubi de philosophica cõsolatõne scripsit: cũ diffuse de hac materia cũ philosophia magistra rerum altricetur: dicit inter alia de fato sic. Omniũ generatio rerum cũctusqꝫ mutabiliuꝫ naturarũ progressus: & quicquid aliquo mouetur mõ causas: ordinem: formas ex diuinæ mentis stabilitate sortitur: hæc in suæ simplicitatis arce composita: multiplicẽ rebus gerendis moduꝫ statuit. Qui modus cũ ipsa diuinæ intelligentiæ puritate cõspicitur: ꝓuidẽtia noĩatur. Cũ uero ad ea quæ mouet: atqꝫ disponit refertur: fatũ a ueteribus appellatũ ẽ. Hæc ille. Poteram & apponere quid Apuleius de fato in cosmographia determinet: & aliorũ sententias: sꝫ quoniã satis dictũ reor: cur Demogorgonis aut Herebi noctisqꝫ parcæ seu fatũ uel fata dicantur filiæ breuiter describã. Cũ sæpe euenturũ sit in sequẽtibus: & iam in præcedentibus contigerit ꝙ causatus causantis dicat filius: possumus ad presẽs dicere has tres sorores uariis nũcupatas nominibus dei filias tanqꝫ ab eo causatas: qui prima causarũ est: ut satis per uerba supra proxime Ciceronis atqꝫ Torquati uideri põt. hunc deum ut dictum est: Demogorgon ẽ ueteres dixere. Quod aũt ex Herebo & nocte: ut dicit Tullius natæ sint: talis ratõ reddi põt. Est hereb⁹ ut apparebit latius in sequẽtibus terræ profundissimus & abscondit⁹ locus: queꝫ allegorice possumus accipere pro profunditate diuinæ mẽtis: in quam mortalis oculus penetrare non põt. & cum diuina mẽs uidens tanqꝫ seipsam: intelligens quid actura esset: & inde has actu cum natura rerum produceret satis ex herebo. i. ex arcano & profundissimo diuinæ mentis penetrali natas dicere possumus. Noctis aũt filiæ dici possunt quantũ ad nos: quia oĩa in quæ acies oculorum nostrorum penetrare non põt: obscura dicimus: & noctis luce carentia similia: & sic dum ad intrinseca diuinæ mẽtis intellectu transire nequeamus: mortali offuscati caligine: cũ in seipsa splendissima sit: & uiuæ atqꝫ indeficiẽtis lucis corusca: uitium illi nostræ habitudinis nominãdo attribuim⁹ noctem perennẽ diem nuncupantes: & sic noctis erunt filiæ: seu uolumus dicere quia nobis incognite sunt dispositiones earꝫ: eas obscuras & noctis filias uocitamus. De nominibus propriis prædictuꝫ est de appellatiuis dicendum. Vocat igitur has Tullius parcas: ut arbitror ꝑ antiphrasim quia nemini parcant. Nulla eĩm apud eas est acceptio personarum. solus deus potest peruertere earum uires & ordinem. Fatuꝫ autem aut fata a for faris tractum nomen est: quasi uelint: qui id imposuere nomen: quod ab eis igitur adeo quasi irreuocabile dictum

sit seu præuisum: ut per uerba Boetii satis assumitur: ut etiaȝ sentire ui detur Augustinus ubi de ciuitate dei: sed abhorret ipse uocabulum ad/monens: ut si quisq̃ uoluntatē dei seu potestatem nomine fati appellet sniam teneat linguam coerceat.

De Polo sexto Dæmogorgonis filio. C.vi.

d Icūt insup Polū dæmogorgōis fuisse filiū: & hoc ī prothocosmo asserere pronapidem talem ex hoc fabulam recitantem: Qūd dū secus undas in sede sua cōsisteret dæmogorgon: & ex exili limo speru lā cōposuisset: eam nuncupauit polum. Qui spretis patris cauernis & ī ertia euolauit in altum: & eo ꝙ adhuc mollis esset in taȝ grande corp⁹ euolans conflatus est: ut omnia quæ a patre fuerant ante cōposita cir/cūdaret. Verum nūdum sibi aliquis erat ornatus. cum fabricanti patri lucis globum assistens uideret ignitas plurimum ad ictum mallei fabri lis: hinc inde fauillas euolare: omnes sinu facto collegit: & in domum suam detulit: eamq̃ ex illis ornauit omnem Haberē rex inclyte: qd' riderem uidens compositi orbis tam ineptum ordinem: sed ante testa/tus sum nullum uelle mordere. Sequitur enim ut ī cæteris pronapides opinionem uolentium ex terra: a mente diuina terris īclusa: fuisse pro ducta Dum polum quem ego cæluȝ intelligo ex terra extensibili factū ait: & in maximum ac circūplectens omnia corpus eductū. Qud auteȝ ex fauillis ex luce prodeuntibus domum ornauerit suam: hoc ideo di ctum reor: quia solis micātibus radiis: stellæ in cælo cōpositæ: natura sua luce carentes lucidæ factæ sint. Polus autem dicitur ut arbitror a quibusdam potioribus suis partibus: Constat enim ut uenerabil' an dalo præceptor meus: & ueteres astrologiæ auctores asserūt cæluȝ oē super duos polos conflecti: quorum alterum nobis propinquiorem ar cticum uocant: oppositum autem antarcticum: hunc tamen aliqui po lucem uocant causam ego non uideo.

De Pythone septimo dæmogorgonis filio. C.vii.

p Yton pronapidis testimonio dæmogorgonis filius fuit & terræ: ex natiuitate cuius ipse talem recitat fabulam. Dicit enim dæmo gorgonem continuæ caliginis affectum tedium acroceraunos conscen disse montes: & ex eis ingentem nimium & ignitam euulisse molem: eamq̃ primum rotundasse forcipibus: deinde in caucaso mōte malleo solidasse. Post hæc ultra taprobanem detulisse: & globum illuȝ lucidū sexeis undis mersisse: totidemq̃ circumrotasse per auras: & hæc iō ne ulla unq̃ posset circuitione diminui: aut æui labefactari rubigine: & ut agilis feretur undiq̃ Qui confestim se tollens in altum: domum intra uit poli: patrisq̃ sedem omnem compleuit fulgore. Ex immersionibus autem eius aquæ ante dulces amaritudinem sumpsere salsedinis: & aer ad ꝑcipiendos lucis radios: ex rotatiōibus actus factus est. Orpheus

uero qui fere poetarũ omniũ uetustissimus fuit: ut Lactantius in libro diuinarum institutionũ scribit: opinatus est pythonem hũc primũ maximũ & uerũ deum esse: & ab ipso cũcta fuisse ꝓducta atq; creata: qđ forsan hoc in opere locũ illi primũ quæsisset: tanto afferente teste: ni ipsemet Orpheus minus aduertens reor: seu quia nequiret aĩo cõcipere quẽq; fuisse ingenitũ scripsisset. Protogonus python perimetheos neros & yos. Quod in latinũ uersu; sonat. Principio genitus pythõ lõgo aere natus. Et sic nõ primus ut dixerat si aere genitus est. Hũc præterea Lactantius ubi supra phaneta uocat. Sed iam sumptus expetit ordo: ut uideamus quid contegat fictio: quod explicato sensu nominũ fere apparebit liquido. Vgucio in libro uocabulorũ dicit pythonẽ solem esse: & hoc illi quæsitũ nomen a pythone serpente: ab eodẽ superato. Sic & Paulus in libro que; collectionũ intitulat. dicit phanos seu phaneta idẽ esse quod apparitio. Sic eĩm pythonẽ hunc Lactantius uocat. quod quidẽ nomen soli optime cõpetit. ipse eĩm ẽ qui surgẽs apparet: eo enim cessante nulla erit cæterarũ creaturarum mortaliũ apparitio seu etiam syderũ. Ergo solis creationẽ uult ostendere Pronapides. Circa quam ut eorũ cõsequatur opinionẽ: qui ex terra oĩa uolunt conditã: inducit deũ seu terræ diuinam mentẽ: ex acroceraunĩis mõtibus sumpsisse materiam: ratus ignitam terra; ad cõponendu; lucidum corpus aptiorem. Quod aũt hanc molẽ forcipibus rotũdasset: intelligo diuinam artem qua adeo solis globus adeo spericus factus ẽ: ut nulla superfluitate eius superficies gibbosa est. Aequo mõ & malleus dici põt sũmi artificis intentum: quo in caucaso mõte. i. in cæli sumitate adeo corpus illud solidũ formauit: ut nulla ex parte dissolui aut minui uideatur. Inde dicit eũ delatũ ultra taprobanẽ ut ostendat ubi creatu; opietur. Est enim taprobane orientalis insula hostio: gangis fluminis opposita: qua ex parte nobis in æquinoctiis sol oritur & sic in oriente uidetur compositum uelle. Mersum enim ibi sexies undis dicit imitatus fabriles actus: qui ad durandum ferrum feruidum aquis ĩmergunt. & in hoc arbitror pronapidem uoluisse perfectionem & æternitatem corporis huius designasse. Est equidem sex: perfectus numerus se ex suis ꝑtibus omnibus conficiens ex quo uult intelligamus & artificis & artificati perfectionem. Quođ autem sexies rotatum sit: puto per numerum perfectum rotationis uoluerit eius circularem & indeficientem motu; describere: a quo nunq; exorbitasse aut destitisse compertum ẽ. Quđ ob ingentis & igniti corporis demersione aquæ primo dulces amare factæ sint: non ob aliud dictum puto nisi ut ostendatur ꝙ ob continuatam radiorum solis feruentium percussionem aquaru; maris: aquæ superficietenus salsæ factæ sunt: ut approbant physici.

De terra ex filiis Demogorgonis octaua: quæ ex ĩcognitis parẽtib⁹ quinq; genuit filios. Quoꝝ primus Nox: scds Tartar⁹: terti⁹ Phama: quartus Taygetes. quintus Antheus. C. viii.

t Erra ut supra patet Demogorgonis fuit sedes & filia: de qua Statius ĩ thebaide scribit sic. O hoĩum diuũq; æterna creatrix: Quæ fluuios siluasq; animarum semina mundi Cuncta prometheasq; man⁹ pyrrheaq; saxa Gignis: & in pastis quæ prima elementa dedisti: Mutastiq; uiros quæ pontum ambisq; uehisq;. Te penes & pecudum gẽs mitis: & ira ferarum. Et uolucrum requies firmũ atq; ĩmobile mũdi. Robur: & occidui te uelox machina cæli. Aere pendentem uacuo te curr⁹ uterq; Circuit. o rerũ media indiuisaq; magnis. Fratrib⁹: ergo simĺ tot gẽtibus alma: tot altis Vrbibus ac populis subterq; & desup una Sufficis astriferũq; domos atlanta supnos: Ferre laborãtẽ nullo uehis ipa labore 2c. In qbus ꝓfecto carminibus satis terræ opus & laudes ostenduntur: de cuius generatione quoniam supra ubi de litigio dictum est reiterandum non censeo. Eam tñ ueteres titanis dixere coniugẽ eamq; ex patris concubitu: ut præmonstratũ ẽ quosdã suscepisse filios. & ex Oceano nepote: atq; ex Acherõte ĩfernali fluuio: necnõ & aliis ĩcognitis: ut decenti mõstrabitur loco. Vocauere eam præterea multis nominib⁹ utputa Terrã: tellurẽ: tellumenẽ: humũ: arridã: bonã deã mr̃eʒ magnam: faunam: fatuam. Habet & præterea hæc cũ quibusdam deabus cõia nomina. Dicitur enim cybeles berecyntia Rhea: opis: Iuno: Ceres: proserpina: uesta isis: maia & medea. Sʒ qd circa p̃dicta theologi uoluerũt ueteres uidendum est. Dicũt eã titanis: qui sol ẽ cõiugẽ eo ꝙ in eã sol agat tanq; in dispositam materiam ad ꝓducẽdum animãtia quæcũq;: atq; metalla: & præciosos lapides & huiusmodi nonnulli uolũt titanũ hominem ingentis potentiæ fuisse & terræ uirum dictum eo ꝙ multum terræ possideret: & filios suscepisset tanta præstãtes fortitudine & corporis mole: ut nõ ex muliere: sed ex ingentiori corpe ut puta terræ suscepti uidebantur. Et ut ad nomina ueniamus dicit Rabanus: in libro de originibus rerum eo terram nũcupari: eo ꝙ teratˀ qdˀ ad superficiem solam spectat. Tellus autem ut idem testatur Rabanus dicta est: quia fructus ex ea tollamus. Seruius autem dicit eam terram esse quæ teritur: tellurem uero deam: Et alibi dicit tellureʒ deã eẽ: terram autem elementum: sed quandoq; tellurem pro terra ponitur: sicut pro igne uulcanum: & cererem pro frumẽto. Tellumenem uero ut ego coniectura possum ꝑcipere eam terræ partem dixere: quæ nẽc teritur nec graminũ radicibus aut arboruʒ usui ẽ: eo ꝙ lõge sit tellure ĩferior Humus uero ut asserit Rabanus ea pars terræ dicitˀ: quæ plurimũ hʒ humiditatis: utputa palustris & propinqua fluminibus. Arridam auteʒ terram uocauere: nõ quia sic illaʒ a creatione: creator nũcupauerit: ut

eius ueraꝫ cõplexioneꝫ ostenderet: sꝫ eo ꝙ aretur. Bona aũt dea: teste Macrobio saturnaliorũ. ideo dicta est: ꝙ nobis oĩum bonorũ ad uictum cã sit: cũ ipsa germinantia nutriat: fructus alat: escas auibus & pabula brutis exibeat: ex quibus & ipsi nutrimur. Martẽ aũt magnam ut Paulus ait uocari uoluere qui arbitrati sunt eam rerũ oĩum creatricem Ego equidẽ arbitror: quia tanq̃ pia mater: & maxima sua ubertate nutriat cuncta mortalia: & suo gremio morientia cũcta suscipiat. Cur autem Faunam dixerint: Macrobius saturnaliorũ libro describit dicẽs: ꝙ omni usui faueat animantiũ: quod adeo manifestũ ẽ ut litteris explicari nõ egeat. Fatuam uero a fando dictã dicit ideꝫ Macrobius ueteres uoluisse: eo ꝙ infantes partu editi nõ prius uocẽ habeãt uel emittant: q̃ ipsaꝫ cõtingerit. Quæ uero ex noĩbus cũ aliis cõmunia sunt: ubi de illis in sequentibus mentõ fiet: intelligenda dicentur: & ad explicandũ de filiis quos ex incerto patre genuisse dixerũt ueteres ueniemus.

De Nocte prima terræ filia. C. lx.

X ĩcerto patre dicit Paul' noctẽ terræ fuisse filiã: de qua Pronapides talẽ ĩ ptocosmo fabulã scribit. eã. s. a phanete pastore dilectam: cui petẽti cũ mater uellet copulare cõnubio: dixit se ignotũ hẽre hoĩeꝫ: nec unq̃ uidisse: audiuisse tamen illũ suis aduersuꝫ moribus: & ideo mori malle: q̃ illi nubere. q̃obreꝫ indignans Phanetes ex amatore hostis factus: dũ illam occisurus sequeretur: illa se copulauit herebo: nõ ausa ubi Phanetes esset apparere. Dicit insuper Theodontius huic a Ioue concessaꝫ quadrigã: eo ꝙ illi fautrix fuisset: dũ ante luceꝫ accederet ad Alcmenaꝫ: hanc insup q̃tũcũq; fusca sit: picta ornauerunt chlamyde: & in eius laudem: & ut eius pro parte demonstraret effectus. Statius hos in thebaide cecinit uersus. Nox quæ terrarũ cæliq; cõplexa labores Ignea multiuago transmittis sydera lapsu. Indulgens reparare animũ: dum proximus ægris Infundat tytã agiles animãtib' ortus &c. Sed nũc quid fabulæ ueri tegant uideam'. Dicũt igit᷑ ãn alia eã absq; cognito patre terræ filiaꝫ: qđ ob id arbitror dictũ: quia terra dẽsitate sui corporis operatur: ut radii solares nequeãt ĩ ptẽ oppositã penetrare. & sic cãm dãte terra ũbra tã grandis efficitur: q̃tũ spacii a dimidio corporis terræ occupat᷑: quæ qdẽ ũbra nox dicit᷑: & sic tã q̃ a terra & nõ ab alia re cãta absq; cognito patre noctis tm̃ filia arbitratur. Quđ aũt a Phanete pastore dilecta sit: hoc mõ ĩtelligẽdum reor. Phanetẽ ego solẽ puto iõ pastorẽ dictũ: quia suo opere uiuẽtia cuncta pascunt᷑. eũ autẽ adamasse nocteꝫ fictum existimo: quia tanq̃ dilectã sibi uidere cupiẽs rapido cursu seqtur: & illi uidetur appeter᷑ copulari. Illa uero renuit nec min' uolucri passu fugit q̃ sequatur eo ꝙ sibi mo

1

res aduersus habeat cum illuminet ille: ipsa autem obscuruꝫ faciat: nec frustra se: si illi iungatur morituram dicit: cum sol luce sua oẽm dissol/uat obscuritatem: & sic eius hostis efficitur. Demum nox herebo iūgit̃ i. inferno in quem cū nūq̃ꝫ solares penetrẽt radii nox uiget: atq̃ꝫ secura consistit. ꝙ autem Ioui fauerit: fabula manifestat: ut patet p plautum ĩ ãphitrione. nam cum accessisset in diluculo Iupiter ad alcmenam: nox ut illi præstaret obsequium tanq̃ꝫ a crepusculo nocturno incoasset: perseuerauit in longum: exquo quadrigam meruit: per quam circuitõꝫ terræ continuam quam facit intelligo. Per quattuor autem Rotas: ex quibus quadriga cõstat: quattuor arbitror significari noctis tpa: soluꝫ nocturnæ quietis seruientia. Diuiditur autẽ nox a macrobio ĩ libro saturnaliorū in septem tempora: quoꝝ primuꝫ sole intrante incipit: & dicit̃ crepusculū a crepero qđ est dubium: eo ꝙ dubitari uideatur diei ꝑte/ritæ: an uenienti nocti attribuendum sit: & hoc nõ deseruit qeti. Secūdum autẽ cū iã obscurum sit: fax prima dicitur: eo ꝙ tūc faces accendẽtur: nec hoc quieti accõmodū. Tertiū uero cum iam nox densior sit nocte concubia nūcupatur: eo ꝙ quieturi uadamus cõcubitum. Quartum nox dicitur intempesta: eo ꝙ nulli operi tempus aptum sit. Quintum autem gallicinium uocitatur: eo ꝙ a medio sui nocte ĩ diem tẽdente galli cantent. Sextum uero dicitur conticinium iam aurore ꝓximum & iõ sic dictū: eo ꝙ tūc uideatur ut plurimū grata quies: & ob id oĩa conticescunt: & hæc quattuor quieti præstantur. Septimum appellatur diliculum a die iam lucente in quo solertes assurgunt operi: quod minime somno aptum est: Et sic totidem rotæ sunt currui noctis: quot ĩ ea sunt tẽpora quieti tantūmodo seruientia: Seu uolumus more nautaruꝫ & castrensiū uigilum noctem in partes quattuor diuidere: in primaꝫ. s. & secūdaꝫ & tertiã atq̃ꝫ quartã uigiliã: & sic quadrigæ rotas quattuor ex totideꝫ uigiliis componemus. Quđ aūt picta palla amicta sit: facile uideri potest: illam cæli ornatum significare quo tegimur. Nox autem ut ait papias ideo dicitur: quia noceat oculis: aufert enim illis uidendi officium: cum nil nocte cernamus. Nocet insuper: quia male agentibus apta est: cum legamus qui male agit: odit lucem: exquo sequit̃ ut tenebras amet: tanq̃ꝫ malo operi aptiores. & dicit etiaꝫ Iuuenalis. Vt iugulẽt hoĩes surgūt de nocte latrones. Homerus præterea in iliade eaꝫ domitricem deorum uocitat: ut sentiamus: quoniam nocte magnanimes ingentia pectoribus uersant: tamen nox minime talibus apta ebulientes opprimit spūs: eosq̃ꝫ tanq̃ꝫ domitos in lucẽ usq̃ꝫ coherceat. Fuerūt insup huic tã ex uiro q̃ꝫ ex aliis filii plures ut ĩ sequẽtibus describetur

De Phama secunda terræ filia. Ca. x.

u Irgilio cælestis ĩgenii poetæ placꝫ phamã tetræ fuisse filiã: dū dic

in eneide. Illam tera parens ira irritata deorũ Extremam ut perhibent cæo encheladoq; sororem Progenuit &c. De hac ut appareat originis suæ causa: talis a Paulo recitatur fabula. ꝙ cum ob regni cupidinẽ bellum inter titanos gigantes terræ filios: & Iouem esset exortum: eo itu; est: ut oẽs terræ filii qui Ioui aduersabant̃ occiderent̃: & a Ioue & diis aliis: Quo dolore terra irritata: & uindictæ auida: cũ sibi aduersus ta; potentes hostes arma deessent: ut illis quibus poterat uiribus aliquid mali ageret: coacto utero Phamam emisit scelerũ superum relatricem. Huius aũt incremẽtu; & formam describens Virgilius ait sic. Phama malu; quo non aliud uelocius ullum: Mobilitate uiget uiresq; acquirit eundo. Parua metu primo: mox sese tollit in auras Ingrediturq; solo: & caput inter nubila condit. Et paulo post hæc ait: Et pedibus celere; & pernicibus alis. Mõstrum horrendu; ingens: cui quot sunt corpore plumæ Tot uigiles oculi subter mirabile dictu Tot linguæ: totidẽ ora sonant: tot subrigit aures: Nocte uolat medio cæli terreq; per umbrã Stridens nec dulci declinat lumina sõno. Luce sedet custos aut summi culmine tecti: Turribus aut altis & magnas territat urbes Tã ficti pra uiq; tenax q̃ nuncia ueri. Sentis optime rex quanto uerboru; orna tu: quanto lepore: q̃ suci pleno: q̃q; industriosa fictione Virgilius ꝙ eius opus conetur ostendere: & ostendat: sentis equidẽ. s; ut q te præter lecturi sunt ampliuscule uideant libet explicare paululũ: præmisso tamen quid uelit fabula pauli. Dicit ergo primo irritatã terram ira deorum. Circa quod pro iratis diis syderum opus circa quædam intelligo Sydera eni; seu supercælestia corpora procul dubio in nos agũt potẽtia eis a creatore cõcessa ẜm dispositiones suscipientium eorum influẽtias: & hinc fit ꝙ puer uel adolescẽs augetur eorum opere: cum diminuatur senescẽs: & cum nũ q̃ a ratõne gubernatoris optimi separetur nõnũ q̃ aliqua faciunt: quæ mortalium repentino: falsoq; iudicio tã q̃ irata fecisse uidentur: ut puta dum iustum regem: dum fœlicem imperatorẽ: dũ strenuũ militẽ in finẽ suũ deducũt. Et ideo iratos dixit deos Paulus: quia occiderint illustres uiros: quos ꝑpetuandos rebantur hoĩes. Sed quid ex hoc sequitur: irritatur ab hoc opere: quod deorum ira; uocant: terra. i. animosus hõ. na; terrei sumus oẽs: & ad quid irritatur: ut pariat phamã ultrice; futuræ mortis. i. ut id agat: propter qđ phama sui noĩs oriatur: ut dum deorum ira ceciderit: illius nomẽ agẽte meritorũ phama superstes: Sic etiam nolentibus his qui hominem occidendo eu; oĩo auferre conati sunt: ad quod nos ide; hortatur Virgilius dum dicit. Stat sua cuiq; dies breue & irreparabile tẽpus Omnibus est uitæ: sed phamam extendere factis. Hoc uirtutis opus & cætera. Hanc aũt phamam ideo malũ dicit Virgilius: quia non æquo passu ad eam perquirendam tendimus omnes. ¶Nã per fraudes ut plurimum

sũma occupari sacerdotia cernimus: dolo uictorias obtineri: prĩcipat⁹ possideri uiolentia: & ea quæcũq; per fas & nefas: quæ noĩa solẽt ĩ lu/ men extollere. Nam si per uirtutem agatur: tũc nõ malũ uiuere dicitur phama. Veꝝ ĩproprie locut⁹ ẽ auctor: usus ꝑ ĩfamia uocabl'o phamæ cum sic fictionem inspiciamus: seu potius fictionis causam satis aduer temus: ex ea infamiam non phamaꝫ secutam. Hanc insuper dicit metu primo paruam & sic est. Nam quantuncunq; grandia sint facinora: ex quibus oritur: a quodam tamen audientium metu uidetur ĩcipere: mo/ uemur quidẽ auditu primo rei alicuius: & si placet eam falsam eẽ time mus: si uero displicet æquo mõ: ne uera sit extimescamus: mox sese at tollit in auras. i. in ampliationem locutionis gentium euolat: seu medio cribus miscetur uiris: & inde se solo ĩfert: hoc est in uulgus & plebeios & tũc caput inter nubila cõdit: cũ se ad reges atq; maiores effert. Per nix etiam est. i. uelox: nil enim ut ipsemet dicit uelocius ẽ. Mõstrũ aũt ingens asserit: & horrendũ ratione corporis quod illi describit: uolẽs ĩ hoc ꝙ omnes eius plumæ: cum auem dicat propter eius celereꝫ motũ habeant hominis effigiem. ad hoc ut per hoc intelligatur unumquemq; de aliqua re loquentem pennã unaꝫ addere phamæ: & sic ex multis cuꝫ multæ sint auium pennæ: non ex paucis phama conficitur. Seu potius monstrum horrendum hanc uocat: quia fere nunq̃ superari potest. nam quãto magis quis illam conatur opprimere: tanto magis exĩde fit maior: quod mõstruosũ est. Dicit insuper omnes oculos eius uigiles eẽ eo ꝙ nõ nisi a uigilantibus personet phama. nã si in somnũ tẽdet locu tio: phama uertitur in nichilũ. Nocte eam e medio cæli uolitãtẽ: ob id dicit ꝙ sæpissime contigisse cõpertũ est sero. s. factum aliquid: & mane etiam in remotissimis partibus cognitũ nõ aliter: q̃ si nocte uolauerit. Seu id dicit ut ostendat uigilantiam gerulonum. In die autẽ eaꝫ sedere dicit custodem: ut ostendat ꝙ ab eius relata custodes portis terrarum urbium apponantur: & in turribus ad excitandũ uigiles: uel speculãdũ a longe. Et cum inter ueritatem & mendacium nõ distinguat: contenta est pro ueris quæcũq; audita referre. Cuius præterea domuꝫ in maiori suo uolumine sic describit Ouidius. Orbe locus medio ẽ inter terrasq; fretũq; Cælestesq; plagas triplicis cõfinia mũdi. Vñ qđ est usq̃ q̃uis regionibus absit Inspicitur: penetratq; cauas uox omnis ad auras. Pha ma tꝫ sũmaq; locũ sibi legit in arce Innumerosq; aditus: ac mille fora mina tectis Addidit: & nullis inclusit limina portis Nocte dieq; patet tota est ex ore sonãti. Tota fremit uocesq; r̃fert iteratq; qđ audit. Nul la quies intus: nullaq; silentia parte Nõ tantũ ẽ clamor: sꝫ paruæ mur mura uocis Qualia de pelagi si quis procul audiat undis Esse solent q̃ lem ue sonũ cũ iuppiter atras Increpuit nubes: extrema tonitrua red/ dũt Atria turba tenet: ueniũt læue uulgus eũtq; Mixtaq; cũ ueris pa/

riter coniuncta uagantur Milia rumorũ confusaq; uerba uolutant Ex quibus hi uacuas replent sermonibus auras. Hi narrata ferunt aliis mẽ suraq; ficti Crescit & auditis aliquid nouus adicit auctor Illic creduli/ tas: illic temerarius error Vanaq; lætitia ẽ cõsternatiq; timores Sedi tioq; recens: dubioq; auctore susurri Ipsa quid in cælo rerũ pelagoq; geratur Et tellure uidet: totũq; inquirit in orbẽ &c. Satis hæc etiam minus erudito patientia sunt: & ideo quid sibi uelit Paulus du; addidit fabulæ: famam genitã: ut turpia deorũ facta narraret: uidisse superest quod nil aliud autumo præter ꝙ cũ minores in maiores nil uirib' pos sunt: illata uerbis maioribus infamia conantur ulcisci. Terræ aũt ideo filiã uoluere: qa nõ aliũde q̃ ex gestis ĩ terris phama sit. ꝙ ãt p̃re ca reat nõ absurde dictũ ẽ: cũ ut sæpissime rerũ a phama gestaꝝ q̃ ut plu rimũ falsissime sũt ignoret auctor: q cõptus loco p̃ris describi posset.

De Tartaro. iii. terræ filio. C. xi.

Artarũ asserit Theodõtius absq; patre terræ fuisse filiũ. hũc bar laam dicit inertẽ atq; torpentẽ: matris adhuc iu utero iacere: eo ꝙ ĩuocata lucina fauere partui uoluisset: ob id ꝙ phamã ĩ deorũ igno minia; peperisset. Figmentũ hoc ab effectu cãm sumpsit non erat eni; lucina nõ nasci turo: seu partui nõ futuro præstatura fauorẽ: Arbitra/ ti sunt quidem ueteres circa terræ cẽtrum locũ esse cõcauũ: & in eodẽ sontiũ animæ pœnis affligi: ut satis in descẽsu Aeneæ ad inferos ostẽ dit Virgilius. Hũc tartarum dici uolunt: & hoc ꝓm Isidorũ ubi de ety mologiis a tremore frigoris dictũ. Nam ibi nec solis unq̃ potuit pene trare radius: nec aeris motus est aliquis: cõfricatiõe cui' calefieri pos sit. Quđ aũt in utero matris torpeat satis apparet: nõ enim ad supio/ ra põt ascendere: & si ascendat non erit amplius tartarus. Terræ autẽ filius ĩproprie dicitur. Nam q̃tũcũq; conceperit mulier: nisi in luce; conceptus uenerit iure filius dici non poterit. Dicitur aute; absq; patre conceptus: eo ꝙ credamus terræ corpus cõcauitates habere: nõ tam̃ satis certi sumus: an a creatione: an a secuto post creationẽ euentu ha buerit. In testimoniũ aũt prædictoꝝ dicit Virgilius. Tartarus ipse. Bis patet in præceps tantum tenditq; sub umbras Quantus ad æthereum cæli suspectus olympũ &c. Nec multo post ait. Hic genus antiquũ ter ræ titania pubes. Fulmine dieđi fundo uoluũtur in imo &c.

De Tagete. iiii. terræ filio. C. xii

Ages ut asseruere gẽtiles: & potissime thusci absq; cognito geni/ tore terræ filius habitus ẽ. De quo refert Paulus pusin' : ꝙ cum apđ etruscos ĩ agro tarquinensi aliquãtum tellus intumuisset: is uiculli cus cui' erat agellus nouitate rei pmotus: auidusq; uidere qd ess; ostẽ ti monstratura turgiditas: aliq̃diu expectauit: tande; impatiens more ligõe sumpto locũ cœpit sensi; effodere: nec multũ effodit: & ecce ex

glebis prosiluit infantulus Quo monstro perterritus rudis homo uoca uit affines: nec diu & is qui modo infans erat ætate prouectus uisus est & inde senex: & cum incolas aurufpicinam docuisset: repente nusq̃ cō paruit: Auditores autem arbitrati numen: & terræ credidere filium & nominauere tagetem: qđ idem olim lingua sonabat etruscha: qđ latina deus: eumq; postea loco summi numinis colluere. Isidorus uero ab ar/ ratore gleba: uomere submota īfantē cōpertū dicit: nec āplius ab etru scis uisum: & in illa eos aurufpicinam docuisse: & ex ea libros etiam re liquisse: quos postea romani in linguam propriam transtulere. Cuius figmenti talem fuisse sensum existimo Quēdam. s. esse potuisse: qui diu studens circa aurufpicinam: & ob contemplationis commodum cōsor tio hominum aspernato: doctus repente: unde minime credebatur cō paruit. Et qr forsan ex antro aliquo exire uisus est terræ puerperium si ctum est: uel in oculos agrum colentis inopinatus affuit: quasi ꝓdisset ex glebis: a rudi uulgo terræ filius dictus est: & ideo absq; patre: qr in cognita eius fuerit origo. Consueuere præterea ueteres exteros ignotos terrestri itinere ad se uenientes terræ filios uocitare: uti neptūni qui ad ueherentur nauigio. Infans autem dictus quia nouus & confestim pro / uectus: & senex: eo ꝙ eruditus & prudens: quod senū est: cōpertus sit ꝙ in agro tarquinensi contigerit: seu quia aut sic fuit ibidem. s. tagetem primo cognitum: seu quia etrusci aurufpicinam clarissimi fuere. In bre ui autem termino more designatur affectio grandis incolarum ad eum Nam dilectæ rei mora etiam si longissima sit: diligenti uidetur breuissi ma. Eum autem deum habitum ob id contigisse puto: ut doctrinā quā summe colebant deo actore nobilitarent.

De Anthæo. v. terræ filio. Ca. xiii.

a Nthæum omnes terræ dicūt filium: & quia nemo illi patreꝫ desi gnat: inter genitos īcerto patre eū apponere necesse fuit: de quo sic scribit Lucanus. Nōdū post genitos tellus effeta gigantes Terribilē libycis partu cōcœpit in antris: Nec tam iusta fuit terrarum gloria ty phon: Aut tytios briareusq; ferox cæloq; pepcit. ꝙ nō phlegræis an/ thæū sustulit aruis. Hoc quoq; tā uastᵘ cumulauit munere uires Ter ra sui fœtus: quæ cū tetigere parentem Iam defeta uigent renouato ro bore mēbra. Hæc illi spelūca domus: latuisse sub alta Rupe ferūt epu las: raptos habuisse leones. Ad sōnos non terga feræ præbere cubile. Assuerūt: nō silua torū uiresq; r̄sūpsit In nuda tellure iacēs: periere co loni Aruoꝝ libyæ pereūt quos appulit æquor: Auxilioq; diu uirtᵘnon ausa cadēdi Terræ spernit opes inuictus robore cūctis Quāuis staret erat 2c. Appet ergo p lucani carmē ꝙ grādis ꝗꝗ fortis & ferᵘ fuerit anthæus: ad quem ut idem testatur Lucanus: ut cū eo luctam iniret ac cessit hercules laborū uictor: & cū ī agone essent: eūq; sæpiᵘ postratū

robustiorem resurgentē cerneret: aduertēs ꝙ a terra uires recuperarꝫ iam fessuꝫ ulnis in altū extulit tanꝗ̃ diu tenuit donec spirauit. Fabulæ huius sensus duplex ē: hystoricus & moralis. Videtur.n. Pōponio me læ in libro cosmographiæ placere: hūc regem in extremis mauritaniæ fuisse: asserens apud Ampelusiaꝫ promontoriū in oceanuꝫ athlanticuꝫ tendens: esse specum Herculi sacram: & ultra Tingeꝫ oppidū per ue/ tustum ab Anthæo: ut ferunt cōdituꝫ: & in testimoniū ostenditur ab ī colis: parma ingens ex elephante: & ob magnitudinē nulli nūc habilis quā ab eo gestatā afferunt & sūme colūt. Necnō mōstrat̄ ab eisdē: col lis modicū resupini hoīs iacentis habens imaginē: quē eius tumulū fu isse cōfirmant. Aduersus hunc dicit Theodōtius Dionysiuꝫ thebæuꝫ qui ob insignem eius uirtutē: Hercules appellatus fuit: bellū habuisse & qui cū aduertisset eū sæpiꝰ in mauritania prostratū: & euestigio ex/ ercitus restaurantē: ficta fuga eum ad se persequendū in libyā usqꝫ tra xit: ibi eū uero superauit & occidit. Leontius uero dicebat hūc Hercu lem fuisse nili filiū: quē ego unū & idem cū superiori puto. Eusebiꝰ au tem in libro temporū dicit hūc Anthæuꝫ palestricæ artis fuisse doctis simū: & quorūcūqꝫ certaminuꝫ: quæ exercerentur in terris et ob id os tendit se arbitrari fictuꝫ: ꝙ terræ fuit filius: et ꝙ uiribꝰ restauraret̄ ab ea. Fulgētius quidē moralē sensuꝫ fictioni subesse demonstrat: dicens Anthæū de terra natū libidinē esse: quæ sola ex carne nascitur: qua ta cta et si fessa sit in uires resurgit. Verū ab hoīne uirtuoso: carnis dene gato tactu superatur: hunc fuisse dicit Augustinus regnāte argis danao Eusebius aūt regnāte athænis Aegeo. Leōtius regnante apud argiuos Argo.

De Herebo. ix. Demogorgōis filio: cui fuerūt filii. xxi. quoꝝ primꝰ Amor. ii. Gratia. iii. Labor. iiii. Inuidentia. v. Metus. vi. Dolus. vii. Fra us. viii. Pertinacia. ix. Egestas. x. Miseria. xi. Fames. xii. Querela. xiii. Morbus. xiiii. Senectus. xv. Pallor. xvi. Tenebra. xvii. Somnus. xviii. Mors. xix. Caron. xx. Dies. xxi. Aether.

Xpeditis terræ filiis ad Herebū stilus reuocādus est: q ut Paulꝰ ait a Chrisippo traditū: filius fuit Demogorgonis et terræ: Hūc ego arbitror unū et idē cuꝫ Tartaro: cū eū oēs ueteres existiare uideā tur ī remotissimis terræ uisceribꝰ ēe: et in eodē uti: de tartaro diximꝰ supplicis sōtes pūiri. De hoc tn̄ multa scribunt̄ ab ātiqs: et potissīe a Virgilio ī. vi æneide libro: q̄ sub cōpēdio ptrāsibo: eo ꝙ fere de oībꝰ fiet ī sequētibꝰ ꝓlixior mētio. Dicit ergo Virgilius ꝙ ī faucibus huius sunt terribiles uisu: hæ formæ uidelꝫ luctꝰ et ultrices curæ: morbi pal

lētes: & tristis senect⁹: atq; met⁹ & fames egestasq; terribilis: & horri/
biles uisu: letū: laborq; sopor: & mala mentis gaudia: Bellūq; lætifeꝝ
& eumenides: & discordia & ulmus sōnioꝝ: sedes Cētauri: scillæ bria/
re⁹: lernæusq; serpēs: & flāmis armata chymæra una cū gorgonibus
harpyis: & tricorporeo geryōe: & trifauce cerbero limīa seruāte ditis.
Præterea hūc herebū quattuor rigari fluminibus Acheronte.s.& phle
getōte: stigeq; atq; cocyto: & acherōtis nautam dicit esse charonē mo
rientium animas ad profundiora herebi transferentem. Insup minoem
Radamantum eacūq; uersantes urnis merita intrantium inesse descri
bit: & prostratos fulminibus titanos gigantes: & salmonez ac titiō di
scerptum a uulture Isiona perpetua circū uolutum rota: nec non & sisy
phum in altum ingentia pectore impingentē saxa: ac tantaluz inter un
das: & poma siti famæq; pereūtem: & theseū perpetuo damnatuz ocio
aliosq; & hos omnes ītra ditis ferrea mœnia sub ultrice thisiphōe cru
ciari. Similiter & hūc idem præter herebuz multis uocauere nominib⁹
utputa Tartarū: orcum: ditem: auernū: barathrū & infernū. Sic & eū
dez multorum filiorum patrem faciunt. Cæterum is præmissis ad dete
ctionem absconditæ ueritatis ueniendū est. Volūt igitur eum Demo
gorgonis et terræ filium: eo q̄ Demogorgonem rerum omnium crea/
torem arbitrati sunt. Terræ aūt quia ut patet in eius utero conditus est
Verum eum locū esse pœnarū: nō solū gentiles: sed nō nulli illustres
christiani existimauere: hac forte ducti ratione. Nam cum sūma boni
tas deus sit: & qui peccatum committit: qꝺ forte malū ē: & sic mal⁹ ef
fectus sit: ut a deo tāq; a suo cōtrario remotissimus sit: necesse est: nos
deū ī cælis habitare credimus: & a cælo nulla remotior ps ē cētro ter
ræ: & ob id tāq; ī loco a deo remotissimo: ibidem pœnas luāt īpii: for
sā nō īepte creditū est. De hoc tamen Tullius ubi de quæstiōib⁹ tuscu
lanis aperte truffatur. Exquo satis existimari potest: aliud eruditos uete
res sensisse: & ideo cum uoluerūt duplicem esse mūdum: maiorez .s. &
minorem: maiorem eum quem generaliter mūdū dicimus: minorē aūt
hominem asserentes omnia in minori esse: quæ in maiori describuntur
ab eis: credo eos hunc herebum: et hos cruciatus intra minorem mun
duz.i.hominē esse: existimasse: ac uoluisse illas horribiles formas quas
in uestibulo herebi describit Virgilius esse causas exteriores per quas
ītrorsū illa supplicia causantur: Seu ea q̄ ab intrinsecis creata apparēt
extrorsuz: quē longe meliorem sensum existimo. Deinceps quidem: ut
prædictorum seriem exponendo præuertam: necesse est. Fictum igit̄
puto in profundū huius herebi ditem esse ferream ciuitatem: ut p eam
intelligamus profundam obstinati cordis partem: in qua uere pertina/
ces nō nunq; sumus: et ferrei. Titanes.i.homines terrenis dediti: et gi
gātes.i.supbi pstrati: ideo uexari dicuntur: ut cognoscamus circa hoc

anxiari terreos: & sup̄bos hoīes animo: qui dū semper extolli cupiūt cæco suo iudicio deprimi & uilipendi arbitrantur: & ab excelso deiici- untur aliquando: quod illis est acre tormentū. Per tition autem discer ptum: a uulture mēs cuiuscūq; laborantis: ut ea quæ ad eum spectant agnoscat: accipienda est: seu illius: qui in cumulandis thesauris conti- nua cogitatione agitatur. Ision autem perpetua circūuolutus rota circū agitationes optantis regnū ostendit. Sic & sisyphus saxa reuoluens in efficacibus: ac laboriosis conantibus uitam ducētis declarat. Per Tan talum aūt inter undas: & poma fame pereuntē: auarorum hoīu; curas & agones circa infamē persimonia; intelligere debemus. Theseus aut ociosus temerariorum friuolos conatus ostendit: quibus misere cruci antur. Dicunt autem hos sub infestatione uexari thisiphonis: quod sic reor accipiendum. Interpretatur aūt thisiphones irarum uox: & sic p; qui a talibus cruciā ur: in seipsos irasci: & irarum uoces nōnū q; emit tere. Per illos aūt tres iudices: hoc intelligo: tres eīm personas male a gendo lædere possumus: deu; : proximū: & nosmetipsos: & sic a tripli ci cōscientiæ iudicio redarguimur: & dānamur. Per ianitorē autem tri cerberū canē: cuius officium ē uolentes intromittere: & exitum intran tibus p̄hibere: tres cās ītelligēdas puto: rodentes acri morsu: decepto rum mētes lætales. s. assentatorū blandiciæ: falsa fœlicitatis opinio & inanis gloriæ fulgor: quæ quidē continue nouis discipulis detrahentes ignaros miseras curas augent: & minuere auctas nō permittūt. Circui tur seu inundatur herebus a quattuor fluminibus: ut per hoc sentiam? quia hi qui se ratione deiecta ab inceptis cōcupiscētiis trahi permittūt primo recti iudicii perturbata læticia acherontē transeunt: qui carens gaudio interpretatur: & sic pulsa lætitia: ut eius occupet mœstitia lo- cū necesse ē: ex qua ob bonum lætitiæ perditum persæpe uehemēs na scitur ira: a qua infurorem impellimur: qui phlegeton ē. i. ardēs ex fu rore etiā in tristitiā labimur: quæ stix est: & ex tristitia ī luctum: & la- chrymas: per quas cocytus accipiendus est quartus fluuius. Et sic mi seri mortales agimur: cæca concupiscibilis appetitus opinione seducti intraq; gerimus: quod in uisceribus terræ a poetis stolidi arbitrantur ī clusu;. Herebus autē dicitur: ut ait Vgucio quia nimis hæreat illi quē capit. Dis autem dicitur a dite rege suo: qui apud poetas diuitiaru; di- citur deus: & hoc ideo quia diues sit. i. abundans locus iste: eo q in e- um descendāt: ut plurimū morientes hodie: oli; oēs. Tartarus aūt di citur a tortura: quia torqueat quos absorbet. Veru; tartarus est profū dissimus infernorū locus: ex quo ut opinari uidetur Vgucio xp̄s nemi nem eduxit. Orcus autem dicitur quia obscurus. Baratrum uero a for ma dictus creditur. Est autem baratru; uas ex uiminibus confectū a p te superiori propatulū: ab inferiori aute; acutu;: quo utuntur agrestes

campani:dū ex uitibus arboribus annexis uindemiantes uuas colligūt & hoc iō dictū ut intelligamus infernū amplissimas fauces ad suscipiē dum damnatos habere: ad eos uero seruanduꝫ artissimum locum atqꝫ profundum. Infernus autem dicitur: quia omnium terræ partium infe rior sit. Auernus aūt ab a quod est sine: & uernos qđ est gaudiuꝫ dicit eo ꝙ gaudio careat & tristitia lugeat sempiterna.

De Amore primo herebi filio. C.xv.

e X filiis herebi primus occurrit amor: quem ab eo ex nocte susce ptum: ubi de naturis deorum Tullius asserit. Quod forsan regum serenissime uideretur tibi mōstruosum ni uerum mōstraret rōne possi bili. Antiquoꝝ sn̄ia fuit amorem esse animi passionem. Et ideo quicqd optamus id amor est. Verū qm̄ in diuersum nostræ affectiones finem feruntur: ut amor: non idem circa omnia sit necesse est: & ob id ī par / uum numerum redactis mortalium desideriis: triplicem illum maiores dixere. Et ante alios a puleio teste: eo in libro: quem de dogmate plato nis scripsit: asserit plato tres nō amplius amores fore. Quoꝝ primum dixit esse diuinū: cum incorrupta mente: & uirtutis ratione cōueniētē Alteꝝ de generis animi corruptæqꝫ uoluntatis passionem. Tertium ex utroqꝫ permixtum. Post quem auditor eius Aristotiles mutatis fere po tius uerbis qꝫ sn̄ia: æque triplicem uoluit. Primū dicēs ꝓpter honestū ꝭm propter delectabile: tertium propter utile: mouentem captos a se. Sane qm̄ nec is de quo ꝭmo diuinus: aut ꝓpter honestū ē: nec ex duo bus aliis permixtus: aut propter delectabile: uerum de generis aī: & ꝓ / pter utile: merito eū iuxta sn̄iam ciceronis: filiū herebi noctisqꝫ dice / mus. i. cæcæ mentis: & obstinati pectoris. Ab hoc enim in execrabileꝫ auri famem īpellimur. ab hoc in cupidinem impii inexplebilē. Ab hoc īstolidū perituræ gloriæ desyderium. Ab hoc ī funestā amicoꝝ cedem Ab hoc in periclitationes urbium: furta: fraudes: uiolentias: & dolosa cōsilia: miseri trahimur. Hac peste afficiūtur gnatonici: histriōes assē tatores: & huiusmodi pernitiosa manus hominū ridentē insipientiū se quentes fortunam: & eo utūtur ad denudādos blāditiis: & falsis laudi bus milites gloriosos. Eū igitur rite pēsatis oīb᷒: nō amorē: quinimo odium rectius uocaremus.

De gratia herebi & noctis filia. C. vi.

h Erebi & noctis gratiam esse filiam: scribit Tullius: ubi đ naturis deorum: Ego tamen alibi legisse memini gr̄as seu Iouis: & aucto nii: seu liberi patris ac ueneris fuisse filias. Verum ut habeamus quid in hoc senserint: qui finxerunt est sciendū: gratiam esse quādā liberæ mē tis affectionem: maioꝝ potissime in minore: qua nullo p̄cedēte merito indulgentiæ: beneficia: & obsequia: etiam non petentibus īpenduntur. Harum tamen multiplices esse sp̄es reor. Aliæ quidem dei sunt īmor /

tales: quibus amotis nulli sumus. Aliæ uero hoiu͞ʒ iter se: & hæ in bo nu͞ possunt tēdere & in malu͞: q͞ʒ q͞ʒ semp in bonu͞ sonare uideat͞ gratia Has oēs herebi & noctis filias: uariatis tamen parentiu͞ sensibus posse mus: ostendere. sʒ ut ad hanc obmissis in suu͞ tempus reliquis ueniam⁹ reor ergo hanc eā gratiaʒ esse: quæ ob aliquod infandu͞ facin⁹: uel tur pes alicuius hoīs mores ī pverso aliquo ac detestabili uiro cātur & sic herebi .i. obstinati pectoris: & noctis .i. cæcæ mētis erit filia: gr͞a talis

De Labore .iii. Herebi filio. C.xvii

Abor a Cicerone noctis & herebi scribitur filius: cuius quiditas ab eodē huiusmōi designatur. Labor ē. functio q͞dam: uel aīæ uel corporis grauioris operis: uel muneris. Qua inspecta merito noctis & herebi filius dicitur seu dici pōt: is. s. qui dānosus ē: & merito repro/bādus. Nā uti in herebo & nocte ppetua sontiu͞ est inquietudo: sic & in secretis cordiu͞ penetralibus: eoru͞ qui cæca tracti cupidine: circa su perflua & minime opportuna: cogitatione agitant͞ continua: & quoni am cogitationes tales in obscuro causant͞ pectore: merito labor talis filius dicitur noctis: & herebi.

De Inuidētia seu Inuidia .iiii. herebi filia. C.xviii

Nuidentiaʒ dicit Tullius herebi & noctis fuisse filiā. q ubi de q̄/stionibus tusculanis: hanc ab īuidia differentiā facit: dicens inui dentiam ad inuidum tantu͞mō pertinere: cum inuidia ad eu͞ etiam cui fertur pertinere uideatur: & de ea cōcludēs dicit. Inuidentiā esse ægri tudinem susceptā ꝑpter alterius res secu͞das: quæ nil noceant inuidē/ti. huius eteniʒ habitatioē & mores sic describit Ouidius. Protinus īui diæ nigro squalentia tabo Tecta petit: domus ē imis in ualibus huius Addita sole carens nōnulli peruia uento: Tristis & ignaui plenissima frigoris: & quæ Igne uacet semp: caligine semp abu͞det. Et paulopost Cōcussæ patuer͞ fores uidet ītus edentē Vipereas carnes uitioru͞ alimē ta suoru͞ Inuidiā uisaq͞ʒ oculis auertit at illa Surgit hō pigre semesaꝝq͞ʒ reliquit Corpora serpentum: passuq͞ʒ incedit inerti: Vtq͞ʒ deā uidit for maq͞ʒ armisq͞ʒ decoram Ingemuit: uultu͞q͞ʒ deæ ad suspiria duxit Pallor in ore sedens macies in corpore toto Nusq͞ʒ recta acies: liuent rubigi/ne dentes Pectora felle uirent: lingua est suffusa ueneno. Risus abest: nisi queʒ uisi fecere dolores: Nec fruitur somno uigilantibus excita cu ris. Sed uidet ingratos intabescitq͞ʒ uidēdo Successus hoīum: carpitq͞ʒ & carpitur una Suppliciumq͞ʒ suuʒ est &c. Hos uersus si quis plene cō siderabit: & eam esse inuidentiam: quam nos ampliori licentia inuidiā dicimus: & herebi noctisq͞ʒ filiam absq͞ʒ difficultate cognoscet &c.

De Metu .v. Herebi filio. C.xix

m Etus ut sæpe dict⁹ asserit Tullius filius Herebi fuit:& noctis. Est
enī metus: ut idē ait Tullius rōni aduersa cautio. Hūc ego horū
parentum filium dictum arbitror: quia ex remotis a cognitione nostra
nostris in pectoribus oriatur. Eum tamen duplicē reor: & qui īdiscre
tum uirum iure cadere possit: ut metuisse tonitrua: & qui nulla rōnabi
li causa impellente: nō aliter q̄ mulierculas non nullos exanimat. Hic
sub uocabulo pauoris unus ex ministris martis est: ut demōstrat a sta
tio dicente: Inde unū dira comitum de plebe pauorem Quadrupes an
ire iubet: non alter hanelos Insinuare metus: animūq; auertere ueris.
Actior innuere monstro uocesq; manusq; Et faciens q̄cūq; libet bon⁹
omnia credi Auctor: & horrificis limphare in cursibus urbes Si gemi
nos soles nutumq; suadeat astra Aut mutare solū aut ueteres descēde
re siluas Has misere uidisse putāt &c. Possē rex optīe multa uerba
facere hui⁹ carminis explicādo partes: ut mores metus aperirē: sz ado
tenua sunt figmēta: ut plura dicere superflua ratus sim. Huic peæterea
ascribit Tullius in tusculanis quæstionibus: nō aduertenter plures sub
esse ministros: utputa pigriciā: pudorem: terrorem: timorem: pauorē
exanimationem: conturbationem: & formidinem: de quibus omnibus
ibidem seriose legitur.

De Dolo. vi. Herebi filio. C. xx.

e St & dolus ut Tullio placet filius noctis & herebi: De quo r̄ferri
cōsueuerat Barlaam: quoniā ad troianū bellū iuisset cum græcis
& cum minus armis iret inuolutum consultantibus quibusdam ex pri-
matibus de agendis ab ulyxe: cui familiarissimus erat: in cōsiliū fuisse
deductū. Qui cum elatos animos & iactantes: atq; consilia quorūdam
audiuisset: atq; aliq̄diu secum risisset: rogatus sententiā dixit: quæ &
si non honesta: eo q̄ oportuna uidebatur assūpta est: & eidē cū epeo
fabricandi equi: negocium euestigio cōmissum est: quo postmodū eo
peruentum: ut optato iam fessi potirentur græci. Satis tenuæ fictiōis
est uelū: & ideo cur herebi & noctis dicatur fili⁹ uideam⁹: Quod meo
iudicio sacris ostenditur litteris: quibus docemur ab herebo forma ser
pentis assumpta: humani generis hostē in terris uenisse: & parētum no
strorū mētes dolosis suggestiōibus offuscasse nocte tartarea: & in tāq;
ī cultum agrum semen iniecisse lætiferum: cuius fructus cū ī legē egis-
sent extemplo uenit in lucem: & sic dolus nundum in terris cognit⁹ ab
initō manauit ex herebo: & ī utero cæcæ mētis cōcœptus nostra mor
te: & exilio regni cælestis palam facto: ostendit liqdo se filium noctis
& herebi. Sane quia qd gentiles nō nouerūt: finxisse nō poterāt. ar
bitror eos pro herebo intimū cordis hūani recessum ītellexisse: ubi eī
cogitationū omniū sedes ē: & iō si æger anim⁹ uirtute neglecta: ut ad
optatum deueniat: si desint uires illico dirigit ad artes īgenium. Et qm

facilius dolo capiuntur amantes: eo cogitationibus pessimis fabricato & quos capit: & seipsum lætifero alligat laqueo: & sic ex nocte.i. mentis cæcitate: per quam ea uia qua minime decet in desideriũ suuũ tendit: & ægri pectoris ignominiosa cõcupiscentia feruẽtis dolus creatur & nascitur. & ut plurimũ non ante uisus in lucem: q̃ is in præcipitium uenerit in quem struitur.

De Fraude. vii. Herebi filia. C. xxi

Raus & merito Herebi & noctis a Cicerone ubi de naturis deorum dicit̃ filia: Lætalis qdẽ & infanda pestis: & iniquæ mẽtis execrabile uitiũ. Inter hãc & dolũ hoc interest. s. dolũ qñq; in bonũ operari posse: fraus nũq̃ præter in malũ: sed poti⁹ aduersus hostes dolo agimus: amicos fraude decipimus. Huius aũt formã Dantes allegerii florentinus: eo in poemate: quod florentino scripsit idiomate: non parui quidẽ inter alia poemata momẽti sic describit. Eam scil; iusti hominis habere facieũ: corpus reliquũ serpentinũ: uariis distinctũ maculis atq; coloribus: & eius caudã terminari in scorpionis aculeũ: eãq; cociti in nare undis: adeo ut illis excepta facie totũ contegat horridũ corpus: eãq; gerionẽ cognominat. In placida igitur & simili iusti hoĩs facie sentit autor extrinsecũ fraudulentiũ hominũ uultũ: sunt eĩ uultu & eloquio mites: habitu modesti: incessu graues: moribus insignes: & spectabiles pietate: operibus uero miserabili sub zelu iniquitatis tectis uersipelles sũt: astutia callidi: & maculis respersi scelerũ: adeo ut oĩs eoꝝ operũ cõclusio pnicioso sit plena ueneno. Et ĩde Gerion dicta ẽ: qa regnãs apud baleares ĩsulas: geriõ miti uultu blãdisq; uerbis: & oĩ comitatu cõsueuerit hospites suscipere: & demũ sub hac bẽignitate sospites occider̃. Cur ãt herebi noctisq; dicta sit filia: eadẽ qua ꝺ dolo rõ est

De Pertinatia. viii. Herebi filia. C. xxii

Ertinatia insipientũ exitiale crimen ꝑm Tulliũ Herebi Noctisq; filia ẽ: nec cãm uidere difficile. Nã quotiens indigestus mortaliũ ignauiæ rigor: rationibus ualidis: & calori diuini feruoris ĩterposita offuscata intellectus caligine moliri nõ põt: obstinationẽ seu pertinatiaũ oriri necesse est: ĩmo iam exortũ ẽ ignorantiæ certissimũ argumentum Ergo bene pertinatiam herebi: quẽ sæpe gelidum diximus: & noctis: quam sæpe caliginem mentis monstrauimus esse filia est.

De Egestate. ix. Herebi filia. .C. xxiii.

Gestas Herebi Noctisq; filia nõ ea ẽ: quaũ plurimi arbitrãtur opportunis. s. carere: hãc. n. uiri fortes tollerantia supauere: ut ĩ arenis libicis cato: s; ea potius cui abundantes falso iudicio tracti succumbunt: ut auri custos Midas frigum rex: qui dum omnia quæ tangebat iuxta uotum uerterentur in aurum fame peribat. hæc est ergo uere herebi filia. i. gelidi cordis ac ignaui ac etiã noctis. i. cæci cõsilii: existimã

tis optimū diuitias augere: ut usu careamus earum.

De Miseria decima herebi filia. C.xxiiii.

p Lacet insup Tullio miseriam herebi noctisq; filiā fuisse. Hoc enī adeo extremum infortunium est: ut possitis prospectantes in misericordiā cōmouere. Quod quidē nos ipi nobis facimus: dū neglecto ueritatis lumine perituras res abeūtes quocūq; mō: nō aliter īgemisci mus q̄ si ppetuas pderemus: & sic ab offuscato mētis iudicio cōcussū pectus: suspiriis lacrimisq; miseriā emittit in publicum: ut inde filia noctis & herebi dici possit.

De fame .xi. Herebi filia. C.xxv.

f Amē dicit Paulus iuxta crisippū herebi noctisq; fuisse filiā. Hæc autem aut publica est ut olim præmōstrata pharaoni: Aut priuata ut crisotonis. Publica ex uniuersali frugū penuria consueuit contingere. Cuius re: aut diuina ira cā est: uł diuturnū bellu; : seu aduersa supcælestiu; corporum dispositio: seu uermes subterranei rodētes semina: seu locustæ iam sata nascentia deuorantes. Ex quibus causa prima a nemine mortaliū nosci potest: & sic dici poterit herebi noctisq; filia: sed non herebi in uisceribus terræ latentis: aut ī ægris hominū pectoribus residentis: quinīmo in profundo diuinæ mentis arcano sāctissie uigilantis: quem intellectus hominū mortalitatis caligine offuscatus intueri non potest: nec etiā noctis diuinæ mentis in qua nil unq̄ fuit obscurum. uerum suo semper lumine cūcta clarificat: s; nostræ ībecillitatis errores. Cæteras causæ huius species asserūt mathematici suis artibus ēt præuideri posse. Si aūt sic est talis fames: nec herebi nec noctis filia esse potest. Si autem non sic: tunc ut de eo diximus cū in arcāo naturæ antro repositum uideri nō possit: linquetur ut talis fames filia sit noctis & herebi ratione iam dicta. Priuata autem fames aut ex penuria ciborum continget ut plurimum: aut aliqñ ex fastidio stomacantium. si ex penuria aut inertia: atq; desidia patiētis: aut ægestatis crimine cōtingit: Si ex inertia: uel desidia: ut quandoq; uidemus quosdam lasciuis potius: & inertiis: atq; ocio uacare: q̄ rei familiaris curam gerere. Hæc profecto noctis herebi filia est eo pacto quo superiores sūt cæteri. Si ægestatis crimine: dūmodo nō ob intemperantiam sit egenus qd patitur: nec hanc herebi noctisq; filia; puto: nisi ob id dixerim: qr ab intrīseco stomaci esurientis procedit. Si uero ob ciborū fastidiū fames sit: ut nōnū q̄ quibusdā disculis: atq; praua cōsuetudine nauseantibus contigisse nouimus: quib⁹ nisi exquisita edulia: & pulmēta accurate cōposita: seu regū turceta ī pciosa uina atq; forēsia apponāť: adeo uulgaria spernūt: & respuūt: ut prius se torqueri in edia permittāt: q̄ comedant: nulli dubium quin & hæc nata sit herebi atq; noctis. Huius autē mansione; : & formā sic describit Ouidius. Quæsitāq; fame; lapidoso

inuenit in agro: Vnguibus & raris uellentē dentibus herbas. Hyrtus erat crinis: caua lumina: pallor in ore Labra incana situ: scabre rubigi ne fauces: Dura cutis per quam spectari uiscera possent. Ossa sub ĩcur uis extabant arrida lũbis. Vētris erat ꝓ uentre locus: pēdere putares Pectus: & a spinæ tantũmō crate teneri. Auxerat articulos macies ge nuũq; rigebat Orbis: & in modico prodibant tubere tali: Hanc ꝓcul ut uidit &c.

De Querela.xii.Herebi filia. C.xxvi.

Verelam dicit Tullius filiã fuisse & Herebi: quod facile cōcedit si quid sit sanæ mētis oculo ꝓspectetur. Est.n.morbus quasi ma le cōuenietis secũ animi: ob hoc in sanũ ueniēs pect⁹: quia aut subtra hi quod sibi debetur autumat incōsultus hō: aut ægrefert sibi nō dari quod optat: uel nō posse quod cupiat. Et sic quod suũ crimē ē: alienu; lumie mētis priuatus existimat. Hinc quæritur lasciuus amãs: hinc au ri cupidus: hinc bonoꝝ auidus. hinc sanguinis sitibũdus: & alii plures malũ qđ introduxerũt ipsi: & prudētes eiecisse poterant flentes.

De Morbo.xiii.Herebi filio. C.xxvii

St Herebi noctisq; filius Morbus: ut placet Tullio & Crisippo: Hic aũt mētis & corporis pōt esse defectus: & uti in corpore ab humorũ discordantia: sic in mēte aĩorũ incōuenietia cãtur: & tũc me rito huiusmōi parentũ.i.cæcitatis intrinsecæ filius nũcupatur: & quo nia; ĩ mortē salutis tēdere uideatur: morbus ut placet pluribus appel latur.

De Senectute.xiiii.Herebi filia. Ca.xxviii.

Enectus ætatũ ultima: & morti cōtermina: solo cōtingit corpori cũ rōnalis aĩa tēdat uiriditate ppetua ineternũ. Hæc ut ait Tulli us Herebi fuit noctisq; filia: quod quidē facile cōcedi pōt: cũ illi sit in cōplexiōe cōformis: frigida.s.& sicca: & filii similes cōsueuerũt eē pa rentibus. Est insup Herebus iners: & tremulus: a qbus nō degener est senectus: cũ ut cernim⁹ tremula sit & tarda. Porro quia hebetes offus/ catosq; sensus hēt corporeos: nō incōgrue illi noctē dixere matrē. At tñ hoc hēt insigne: quia q̃tũ illi subtrahitur uiriũ: tantũ magis auget cōsilii: ex quo fit ut uenerãda sit: & eius cani iuuenũ p̄ponant lacertis.

De Pallore.xv.Herebi filia. Ca.xxix.

Allor faciei atq; totius corporis exsanguis ē color exhausti san/ guinis: seu ægri seu repentini timoris certissim⁹ testis: hic noctis & herebi filius ē: teste Crisippo: Et hoc ideo: quia quicquid a luce so lis nō cernitur: aut anĩus bona uegetatiōe nutritur: pallore facile occu pat: & supra dictũ ē: quia neq; solē uideat neq; calore; sentiat hereb⁹

& ob id ubi ista cõtingũt frigescere sanguinẽ: & aduersa digestione cor rũpi: & per consequens oriri pallorem necesse est: ut satis uidem' ĩ eis qui diu cæco carcere clausi in lucem ueniunt: aut qui ab ægritudĩe cor porea fatigati resurgunt: uel subito correpti pauore pallescũt.

De Tenebra.xvi.herebi filia.

h Erebi noctisq; filiam esse tenebram: nullo interueniente teste cre ditur. Sane ne idem mater & filia uideantur: in hoc differunt. No cte aliqualis res luminosa cernitur ut luna: & sidera seu ignis aliqñ. In tenebra autem nil unq; apparet luminis: & si appareat usq; desistet eẽ tenebra.

De somno.xvii.Herebi filio. C.a xxxi.

s Omnus ꝑm quosdam est ĩtimi ignis coertio: & per membra mol lita: & labore relaxata diffusa qes.ꝑm uero alios ẽ quies animaliũ uirtutum: cum intentione naturalium de hoc sic scribit Ouidius. Som ne quies rerum placidissima somne deorum. Pax animi que; cura fugit qui corpora duris. Fessa ministeriis mulces reparasq; labori. Sane lon/ ge plenius somni commoda describit Seneca poeta ĩ tragœdia Hercul' furentis dũ dicit. Tu quoq; domitor somne malorum requies animi. Pars hũanæ melior uitæ Volucer matris genus astreæ. Frater dure lã guidæ mortis Veris miscẽs falsa futuri: Certus & idẽ pessimus auctor Pater o rerũ portus uitæ: Lucis requies noctisq; comes Qui par regi famuloq; uenis. Placid' fessũ leuisq; fouet: Pauidũ leti genus humanũ Cogis longam discere mortem Preme deuictum 2c. Huic præterea de scribit thalamũ satis aptum dormiendi cupido dicens. Est prope cime rios longo spelunca recessu. Mons cauus: ignaui domus: & penetralia somni Quo nũq; radiis oriẽs medius ue cadensue Phœb' adire põt: nebulæ caligine mixtæ Exalantur humo dubieq; crepuscula lucis Nõ uigil ales ibi cristati cãtibus oris. Euocat auroram: nec uoce silẽtia rũ/ punt. Sollicite ue canes canib' ue sagacior anser. Garrula nec ꝑgne ster tentia pectora mulcet. Nõ fera: nõ pecudes: nõ moti flamine rami Hu mane ue sonũ reddunt conuitia linguæ. Muta quies habitat: saxo tam exit ab ymo. Riuus aquæ lentos per quem cũ murmure labẽs. Inuitat sõnos crepitãtib' unda lapillis. Ante fores atrii fœcũda papauera flo rẽt. Innumeræq; herbæ quaꝝ d'lacte soporẽ. Nox legit & spargit per opacas humida terras. Ianua ne uerso stridorẽ cardĩe reddat. Nulla do mo tota est custos in limine nullus. In medio torus ẽ ebano sublimis ĩ antro. Plumeus unicolor pullo uelamĩe tectus. Quo cubat ipe de' mẽ bris langore solutis. Hũc circa passim uarias imitantia formas. Somnia uana iacẽt totidẽ quod messis aristis. Silua gerit frondes eiectas littus arenas 2c. Hũc tã spectabili thalão: ac cubiculariis decoratũ deũ dicit Tullius herebi & noctis fuisse filium. Cuius rei causa uidẽda ẽ: & inde

uidere poterimus de ministris cum satis sensus appareat descripti tala mi. Filius ergo Herebi noctisq; dicitur sõnus: quia a uaporibus humi dis e stomaco surgentibus & opilantib' arterias: & quieta obscuritate causetur. Si autem de mortali sõno uelimus intelligere: nõ difficili' pa rentũ taliuʒ dabitur causa. Nam calore caritatis perdito: & omissa rõ nis uia: ut necessariuʒ sit in letiferũ ire somnũ satis apertũ est. Nũc au tem de assistentibus uideamus: quæ somnia sunt multipliciũ specieruʒ ex quibus quinq; tantũ super somnio Scipionis ostendit Macrobius. Haʒ prĩa uocat̃ fãtasma: quæ nũq̃ se mortalibus miscet nisi lẽte: dũ se incipit sõnus ĩmittere: existimãtibus nobis adhuc uigilare. Affertq; horribiles uisu formas: & ut plurimũ a natura specie & magnitudine discrepantes. Certamen noxium: aut mirabile gaudiuʒ tempestates ua lidas uentosq; sonoros & huiusmodi. Huius ignem dicit Macrobi' es/ se etiam emactes: seu ephyactes uel ephyaltes: quem comunis persua sio existimat quiescentes inuadere: & suo pondere pressos: sentientesq; grauare. Et huius causam opinantur multi stomacũ nimio cibo uel po tu grauatum: seu longo ieiunio uacuum: & nõnunq̃ aliquem ex humo ribus cæteris prædominanteʒ. Sunt qui superaddant hæsitationes di/ cantq; Virgiliũ intellexisse Didonem uidisse fantasmata duʒ sorori cõ questa est dicens. Quæ me suspensam insomnia terrent: & illud insom nia pro fantasmate licentia poetica improprie positum. Secunda insõ/ nium nuncupatur a præmeditatione cãtum: ut Tullius affirmare uidet̃ in libro reipu. dicens. Fit enim sæpe ut cogitationes sermonesq; nostri pariant aliquid insõnio: quale de Homero scribit Ennius: de quo uide licet sæpissime uigilãs solebat cogitare & loqui &c. In hac igitur specie somni amans dilectam sibi puellam in amplexus eius occurentem aspi ciet: aut fugienteʒ miserimus exorabit. Nauta tranquillũ mare nauẽq; pansis uelis sulcantẽ: aut tempestante periclytantẽ aspiciet. Sic & agri cola frustra lætabitur: lætas aruis intuens segetes depastasq; plorabit Ingurgitator pocula exauriet. Ieiunus cibos aut optabit: aut faucibus uacuis deuorabit appositos. De præmeditatis autem a Didone saucia uisa quidam uolunt: eo q uideantur a Virgilio ostensam præmeditatõ nem: dũ dicit. Multa uiri uirtus animo multusq; recursat. Gẽtis honos hærent infixi pectore uultus Verbaq; &c. & sic tanq̃ ex præmeditatõ ne ꝓueniẽs uidetur esse in sõniuʒ. Uerũ quoniam ex affectione proce dunt una cum somno in auras euanescũt: ut ipse idem Virgilius dicit: Sed falsa ad cælum mittunt insomnia manes. Somnium species tertia appellatur: per quod placet Macrobio certa somniari: sʒ sub uelamine ut teste Moyse in pẽtateuco uidit Ioseph manipulos fratrum suũ ado rãtes: & ut ait Ualerius astyages uitem & urinã ex genitalib' filiæ pro deũtes. Hoc aũt fieri uolũt hoie existẽte sobrio: ut plurimũ sumus ꝓ

pi͞quāte die. Quarta uero spēs ; uisio nomiatur: nullas p̄ se ferens āba ges: quinimmo quod facturum est liquida patefactione demonstrat ut uidit Arterius rufus Romanus eques dormiēs Syracusis se. s. dū gladi torum munus inspiceret retiarii manu transfodi quod die sequenti cu; multis nuntiasset sequutum ē. Quinta & ultima somnio; spēs oracu lū ueteres uocauere: qđ Macrobi' eē uult: dū sopiti parētes maioresq; nostros grauem hominē: ut pontificē seu ipsum deū aliqua dicētē: seu præmonentē nos cernimus: ut in somniis Ioseph ab angelo p̄monitus est: ut acciperet puerum & matrē eius: & cum eis secederet ī ægyptu;
; Sane nōnulli ex priscis: ut ex uerbis porphyrii philosophi satis perci pi potest: oīa per quietem uisa uera esse arbitrati sunt: sed utplurimum minime intellecta: & ob hoc uidetur porphyrium longe aliter q; multi fatiant alii sentire: qđ per Homerū primo deinde per uirgilium dictum est. & quoniam familiare magis Virgilii q; Homeri carmen deducam' in mediū. Dicit & enim Virgilius. Sunt geminæ somni portæ quarum altera fertur Cornea: qua ueris facilis daᵗ exitus umbris. Altera caden ti p̄fecta nitens elephanto. Sed falsa ad cælū mittunt insomnia manes &c. Per hos uersus uult porphyrius somnia omnia uera esse: sētiēs q; anima sopito corpore tāq; paululū solutior: in suam diuinitatem nitaᵗ & inlatens humanitatem: uerum aciem omnē dirigat intellectus: & nō nulla uideat: et discernat: et plura uideat q; discernat: seu lōgi' abdita sint: seu densiori tegmine ocultata: et hinc fit ut qđ discernit: esto nō plene nebulo caligīs mortalitatis obsistente: dictū sit per corneā emit ti ianuam: cum cornu huius naturæ sit: ut extenuatū peruium sit ī tui tu: & tanq; diaphanum corpus ī se recondita uidere permittat Quod au tem obsistente carnis caligine uidere non potest: id elephanto cōtectū dicimus. Cuius quidem os a natura adeo condensatum est: ut inquā tā cūq; tenuitatem redigatur: uidere supposita nō permittat: quæ ideo fal sa dicit Virgilius: quia minime intellecta sunt: ut ait porphyrius. Nūc autem superest de ministris uidere: qui & si forte multi sint: noīa trium tantum esse cognoscimus: Quorum primū morphea dictū uolūt: qđ ī terp̄taᵗ formatio: seu simulacrū. Cuius domini iussu offm̄ ē quoscūq; hoīum uult' fingere: uerba: mores: uoces: & idiomata: ut scribit Oui dius dicens. At pater e populo natorum mille suorum Excitat artificē simulatoreq; figuræ. Morphea nō illo iussos solertior alter Exprimit ī cessus uultūq; sonumq; loquēdi. Adicit & uestes & cōsuetissima cuiq; Verba: sed hic solus homines imitatur &c. Secundū aūt itathona: seu phabetora. quo; ego nominū significatum ignoro: Huius tamen offi cium hoc in carmine dicit Ouidius. Alter fit fera: fit uolucris: fit lōgo corpore serpens. Hunc ithaton superi mortale phabetora uulgus. No minat &c. Tertium uero dixere pantū quasi totū: Cuius officiū ē īsen

sibilia fingere Ouidio teste: dū ait. Est ēt diuersæ tracti' artis Pāthos ille: ī humū saxūq; undāq; trabēq; Quæq; uacant aīo fallaciter omīa transit &c. Quasi ex his uelit: quæ cernim' dormiētes ab exteriori po tentia nobis ablata sint. Verum utrum sic sit uideāt alii.

De Morte. xviii. Herebi filia. C. xxxii.

Ors ut uoluere Tulli' & : Crispp' filia fuit noctis & herebi: quā ultimū esse terribiliū testatur Aristoteles. Ab hac. n. omēs ab ea ipsa die qua miseri mundū intramus sensi; adeo ut nō aduertamus con tinue carpimur: & cū quotidie moriamur: tūc uulgato sermōe mori di cimur: cū mori desinimus. Hāc & si mille modis miseri rapiamur aut uiolentā: aut naturalē uolure priores. Violēta ē quæ ferro uel igni uel casu aliquo fugienti uel etiam postulanti infertur. Naturalis aūt secun du; Macrobiū super somnio scipionis ea ē: qua nō corpus ab aīa: s; a corpore aīa derelicta est. Vocauere insuper ueteres seniu; mortē matu ram seu meritā. Iuuenū īmatura;. Pueroru; aūt acerbā dixere. Necnō & aliis multis noībus appellata ē: ut atropos parca letū: Nex & fatum huius etia; dirū opus sic breuiter describit Statius. Stigiis emissa tene bris mors fruitur cælo bellatorēq; uolando Cāpum operit nigroq; ui ros inuitat hyatu Nil uulgare legēs: sed quæ dignissima uita. Funera præcipuos annis animisq; cruento Angue notat &c. Sed ia; quæ pau ca ficta sunt detegamus. Herebi illam dicunt filiā: qui a ab herebo mis sa sit: ut in præscripto carmine Statius: Stigiis emissa tenebris: seu qa calore careat: ut caret herebus. Noctis aūt ideo filia dicta ē: quia hor ribilis & obscura uideatur. Mors aūt dicta est ut dicit Vgucio qa mor deat: uel a morsu parentis primi: per quē morimur: uel a marte: qui in terfector ē hoīum: uel mors quasi amaror quia amara sit: nil. n. homi nibus creditur amarior morte: eis exceptis de quibus dicit Ioannes in apocalipsi. Beati qui in dn̄o moriuntur. Hæc ut placere uidetur Seruio ab atropu: de qua supra differt: quia per hanc uiolentā debemus intel ligere mortē: ut satis etiā colligitur proxīo supra ex carmine Statii: p Atropon aūt uult intelligi naturalem rerū dispositionē. Atropos autē dicta quia non cōuertitur. Parcam uero eam per antiphrasi; dixere eo q; nemini parcat: Sic & letu; cū sit mœstissima reru;. Necē aūt illa; p prie arbitror: qua aqua uel laqueo: seu modo alio spiritus intercludit. Fatum aūt dicta est: eo q; diuina prouidentia præmonstratum sit: qui nascuntur omnes mori debere.

De Charone. xix. Herebi filio. C. xxxiii.

Haron Acherōtis nauta herebi & noctis filius dicitur a Crisippo de quo sic ait Virgilius. Portitor has horrēdus aquas & flumina seruat Terribili squalore charon: cui plurima mēto Canities inculta ia cet: stant lumina flāma. Sordidus ex humeris nodo depēdet amictus.

Ipse ratē conto subigit uelisq̄ ministrat. Dt ferruginea subuectat corpa cymba. Iam senior sed cruda deo: uiridisq̄ senectus. Charon quē Seruius deuoluit in cronon tempus est. Herebus autem hic p intrinseco diuinæ mentis consilio intelligendus est: a quo tempus: & cætera omnia creata sunt: & sic herebus charonis pater. Nox autem illi ob id mr̄ dicta est: quia ante creatum tempus nulla fuit sensibilis lux: & ideo in tenebris factum est: & ex tenebris productum uidetur. Apud inferos uero ideo positus ē charon: quia superi tempore nō indigent: ut nos mortales qui ab illis sumus inferi indigemus. q̄ autem charon corpora deferat ex una in alterā acherontis ripam: ideo fictum est: ut intelligam' qm̄ tp̄s confestim ut nascimur suo nos sumit in gremio: & in ripam defert oppositam. i. in mortem: quæ quidem est natiuitati cōtraria: cū illa deducat in eē: & hæc corporib' auferat eē. Vehimur præterea acharone per acherontē fluuiū: qui absq̄ gaudio interpretatur: ut aduertam' quoniam a tempore trahimur per uitam labilem: & miseriis plenā. Eū præterea dicit Virgilius senem: sed robusta uiridiq̄ fultum senecta: ut cognoscamus tempus annositate uires non perdere: hoc ide; hodie p̄t quod potuit dum creatum est. Sordidus autem illi amictus est ut appareat: quia circa terrena quæ sordida sunt uersentur.

De Die. xx. Herebi filia. C. xxxiiii.

Dies Herebi noctisq̄ fuit filia: sic ubi de naturis deoꝝ scribēte tullio. Hanc dicit Theodontius ætheri fratri suo coniugio copulatā q̄ Herebi filia sit & noctis: talis ratio redditur a quibusdam. Herebu; enim a parte totum sumētes: pro uniuerso terræ corpore sūmi uoluer̄ ex extremo cuius: qd' orizonta uocant græci: non est dubium aduentū solis: cedente nocte diem consurgere: & eam herebum ex nocte pduxisse. Eam aūt ætheri cōiunctam cōnubio: idō dicūt: quia ætherē itelligunt ignem: qui claritate carere non potest: & ob id cu; dies clara sit nil aliud uolunt q̄ claritudinem igni coniunctam ostendere. Hæc aūt ab antiquis postq̄ adeo dictum est uespere & mane factu; est dies una huius magnitudinis designata est: ut ide; tempus quod labitur assurgēte sole: & mundum omnem circueuntem: atq̄ in eodem loco uñ surrexerat redeūte: ea cum nocte quæ ĩcluditur dies dicat̄ una: & hæc naturalis quā in. xxiiii. æquas partes diuisere: & has horas nūcupauere. Deĩde prout eisdē uisum est artificialis est supĩducta dies: quæ in diem & noctem diuisa unicuiq̄ partium diei. s. & nocti. xii. horas esto ĩæquales esse concessere: & artificialem ad artificio excogitantis eam dixere: qua in suis iuditiis: ut plurimum utuntur Astrologi. Inde medici creticum ĩuenere diem: eaq̄ circa ægritudinū obseruationes utūtur. Dierū uero naturalium initium non æque a nationibus omnibus sumitur Romani autem ut ait Marcus uarro a nocte media ĩcepisse: & ĩ sequētis noctis

mediũ terminasse uoluerũt:quaꝫ dimensionē adhuc seruant itali:& po
tissime in iudicialibus causis.Athenienses aũt oliꝫ a solis occasu incipi
entes diē in occasuꝫ diei sequentis finiebant.Babillonii uero ab ortu fa
ciebant:quod ab occasu Actici.Vmbri qui & etrusci sũt:a meridie il
li fecere principium:& in sequētis diei meridiē terminabant:quæ con
suetudo adhuc ab astrologis obseruat. Est & præterea dies naturalis
ꝑm uarias eius qualitates uariis distincta noībus:Nam ut Macrobius
saturnaliorum asserit ab initio diei romanorum incipiens primũ tēpus
diei dicit mediæ noctis inclinatio:eo ꝙ nox in diem incipiat declinare
Deinde a galli cantu gallicinium nuncupatũ.Tertium conticinium:eo
ꝙ sopita oīa conticescere uideantur.Quartum diluculuꝫ dicitur eo ꝙ
diei lux apparere uideatur.Subsequenter quintum tēpus sole iam sur
gente mane uocari uoluere:seu ꝙ a manibus exordiuꝫ lucis emergi ui
sum sit:seu ab omine boni omīs.Nam lanubini mane pro bono dicũt
Sextum aũt dixere meridium:hoc ē diei medium:quod nos meridieꝫ
dicimus:Ab hac aũt hora tempus in noctē tendens:quod septimũ est
uocatur occiduum:quia cadere uideatur.Octauũ uero suprema tēpe
stas nuncupatũ est:eo ꝙ diei sit nouissimũ tempus:ut in xii. tabulis ē
expressuꝫ.Solis occasus suprema tempestas esto.Deinde nonum tem
pus dicitur uespera:quod a græcis tractum ē.Illi eniꝫ hesperaꝫ a stella
hespero:quæ in occasu solis apparet dicunt.Decimuꝫ aũt tēpus quod
est noctis initiuꝫ dicitur prima fax:eo ꝙ tunc stellæ incipiant apparer̄
seu ut aliis placet:quia tunc luce cessante diei incipimus faces accēder̄
ut tenebras noctis uincamus lumine.Tempus uero undecimũ nox cō
cubia dictum ē:eo ꝙ ea hora post aliqualē uigiliā cubitũ consueuerit
ire mortales.Duodecimũ quidem diei tēpus:quod noctis ē tertiũ itē
pestuꝫ dicitur:eo ꝙ nullis gerendis rebus uideatur ad cōmodũ.Cuius
finis ē circa principiũ eius quod diximus: mediæ noctis inclinatio.In
super cũ hũana solertia respectu habitu ad septēnariũ numerũ quæ q
busdam ex causis ueteres uoluere perfectuꝫ:disposuerit omne tēpus ꝑ
septimanas dierum effluí:& dies illas septimanæ noībus uariis nuncu
pare.Consueuere nōnulli nominum taliuꝫ exquirere causas: quas ego
has puto cum a planetis apud nos quinqꝫ denominentur:sexta sabba/
tum:ab hebreis dicta:a christianis postea īmutata ñ est: eo ꝙ requiē
dicant significare latine ut appareat cum creauisset oīa deus ī sex dieb⁹
cum septima ab oībus operibus suis quieuisse.Dominica aũt dies quæ
nobis christianis ē septima:sic eo dicta est:quia ea die Christus dei fi
lius nō solũ ab oībus laborib⁹ suis quieuit:uerũ uictor surrexit a mor
tuis:& sic illam a dño nostro patres inclyti uocauere dominicaꝫ. Alii
uolũt a sole denoīataꝫ:eo ꝙ ipse sit planetarum princeps: & inde dica
tur dominus:& quia eiusdē diei horæ primæ pricipatũ habeat:ob id

illam denominari dominicam. Sed cum longe alius sit ordo planetaruꝫ q̃ꝫ in nominib' deoꝝ habeať: est sciendum ꝓm planetaꝝ ordinẽ succes siue unicuiqꝫ diei horæ dari dominiũ: & ab eo cui contingit priæ horæ diei dominium habere: ab eo dies illa denominata est: utputa si diei do minicæ: ueneri secundam horaꝫ tribues: quæ soli immediate subiacet & mercurio tertiam: qui subiacet ueneri: & lunæ quartã: quæ subiacet mercurio: quintam autẽ saturno: ad quem conuertendus est ordo: cũ ĩ luna defecerit. sextam ioui: & sic de singulis. xxiiii. horis diei dñicæ sub nomine uel dominio mercurii ĩuenitur hora. xxiiii. &. xxv. quæ prima ẽ diei sequentis sub nomine uľ dominio lunæ: & ideo ab ea secundus de nominatus est ebdomadæ dies: seu potius primus: ut dies dominica se ptima sit ebdomadæ: & quietis dies. A qua prima diei lunæ hora si eo dem modo computaueris. xxiiii. eius horam inuenies sub Iouis imperio constitutã: &. xxv. sub martis dominio: a quo & ipsa secunda dies mar tis denoĩata est: quia primæ eius horæ mars imperet. Et sic successiue de singulis: donec ad ultimã deueneris sabati: quæ marti subest: & sub sequiť prima diei dominici ascripta soli: a quo dies ut ante diximus di cta est. Dies autem naturalis cum ex die constet & nocte: a die tota tanq̃ꝫ a digniori parte denominata est: & die a diis uocitata. Nam dy os græce letine dicitur deus. Nam uti dii mortalibus opinione ueteruꝫ adiutores sunt: sic et adiutrices sunt dies: et a diis ipis etiam eã ob cau sam denominatæ sunt.

Ostq̃ꝫ e subterraneis latebris in diei lucẽ præstante deo deueni mus supererat nobis: ut æque de omnibus herebi filiis dixissem' etiam de æthere: quem eiusdem filium uolunt: quid senserit ueteres de scripsisse. Sane quoniam omne eius masculinum genus hoc excepto fi lio sterile est et huius non est parua posteritas: et in longum satis uolu men protractum est: eum in secundum seruandum honestius ratus suꝫ et primo finem imponere.

Genealogiæ deorum gentilium liber primus explicit.

Gnealogiæ deorum gentilium liber secundus.

Prohoemium.

e Cauernis herebi fere omnẽ prolẽ eduxim⁹ gratia dei nostri omnipotentis & ueri opitulante: & quo cõcessũ est ingenio amotis figmentis nudã: & præcedẽti uolumine coraꝫ apposuimus lectoribus Equidẽ nõ absqꝫ ĩ gẽti labore ĩter stygis fumos: & nebulas uacillãtis hĩc inde nauiculæ. Sane postq̃ꝫ in patentiorem orbem uentum ẽ: forsã minus ambigue flexus uarios reciprocosqꝫ superabimus euripos: quoruꝫ superbientes in cælum undas ni fallor aspicio. Nam inter alios arduus æthere uisceribus herebi in sublime delatus primus ĩpetu occurrit suo non magna tamen prole foecundus: sed spectabili quidẽ: Ex qua si satis recte conspicio primus Iuppiter unus est: tam cõspicui nominis gloria: q̃ꝫ longa successione refulgens: quam si describere uelim omnem ĩ ægyptium usqꝫ littus & syrium: regnumqꝫ tuuꝫ cyprum: ut euehar impellente fluctu necesse est. Quæ cum tanto sit cælsitudini tuæ notior rex inclyte: quanto mihi longinquior nauigatio: quæso per tui nominis insigne decus: errorres meos æquo animo feras: & pii more principis emendari potius iubeas: q̃ꝫ dentibus inuidorum lacerari permittas. Ipse enĩ tenso uelo ex orci faucibus iter arripio: oranſ ut ille illud dirigat: q naufragantibus ĩ mare genesareth discipulis uentis imperauit & undis

De Aethere Herebi & noctis. xxi. filio: qui genuit Iouem primum & cælium seu cælum. c. i.

a Ether: ut placet Tullio in libro de naturis deoꝝ: filius fuit noctis & herebi. Qui quideꝫ & si quandoqꝫ ꝑ cælo sumat̃ proprie: & tñ ignis elementum uidetur existimari a multis. Sic enim testatur Vgucio sic uelle uidetur Ouidius ubi in principio maioris sui uoluminis dicit. Hæc superimposuit liquidum & grauitate carentem Aethera: nec quicq̃ꝫ terrenæ fecis habentem 2c. Hunc rerum omnium causam credidere quidam: ut supra dictum est: & eum similiter Demogorgonis filium fictione sua pronapides ostendit: dum dixit chaos ignitum exhalasse suspiria: sed uisum est ciceroni credendum. Quem quantũcũqꝫ sterilem multi faciant: ipse tamen eum scribit fuisse foecundum: & Iouem genuisse primum & cælium: Ex quibus emanauit omnis numerosa deorum prosapia.

De Ioue primo Aetheris filio q. xiii. inter filios & filias genuit. Quorum prima Minerua. secundus Apis. tertius Sol. quarta Diana. quintus Mercurius. sextus Tritopatreus. septimus Ebuleus. octauus Dionysius. nonus Hercules. decima Proserpĩa. undecimus liber pater. duodecimus Epaphus. xiii. Scytha. c. ii.

Ouem primū dicit Theodontius fuisse filium aetheris et diei: de quo quidē Ioue ꝗtūcūq; praeclaro sit insignitus nomine legisse nihil: audiuisse tamen p pauca esto laudabilia memini. Referebat eīm Leontius graecus homo et talium abundantissimus. Hūc ante quaesitū maius nomē Lysaniaȝ nuncupatuȝ: hoīem archadem & profecto nobilem: & ex archadia athenas iuisse: & cū esset ingentis īgenii: uidissetq; rudi in saeculo: rudi & fere bestiali ritu uiuētes atticos: ante omnia cōpositis legibus: illos publico instituto uiuere docuit: & qui foeminas fere communes habebant: primus matrimonia celebrare monstrauit & cuȝ iam ad humanos redegisset mores: monuit eos deos colere: & eis aras & tēpla atq; sacerdotes instituit: & multa illis insuper ostendit utilia. Quae dum mirarentur siluestres attici atq; cōmendarent: euȝ rati deum: Iouem uocauere: regemq; suuȝ fecere. Quē etiam Cicero antiquissimū dicit atheniensiuȝ fuisse regem. Haec mihi de isto sunt. Nūc uero uiso cur aetheris & diei illum finxerint filiuȝ: & quoniam celeberrimū fuit apud gentiles Iouis nomen: eius significatū uidebimus: & q̄ potuerit esse impositionis causa & deificationis perscrutabimur. Dicūt ergo eum aetheris filium: seu ut eum nobilitēt patre generoso. Putabant enim primam rerum causam ignem: & sic illi nobiliorem patrem dare non poterant: seu ꝙ eum caelestem putarent hominem: seu deuȝ a caelo uenisse ratione profunditatis ingenii: seu quia illi naturam igneam uiderent more ignis semper ad alta tendentem: ut de eo dici possit Virgilianum illud. Igneus est illis uigor: & caelestis origo. Diei uero filium ideo illum dictuȝ puto: quia esto nascatur quis aptus ad maxima non tamen euestigio quod natus est: ea pōt ad quae natus est agere: oȝ ut in dies augeantur uires: & animus in feruorem agendoruȝ excrescat & demum ipse operetur: cuius opera quoniaȝ in die uisa & cognita sūt a die nouo uidetur editus partu: ut de talibus dici possit: quod Valerius dicit de Demosthene. Itaq; alterum demosthenem mater: alterum industria enixa est: sic & alterum peperit Lysaniam mater: & alterum dies operū testis. Vocatus est insuper Lysanias iste ab atheniensibus iuppiter nomen eo usq; nemini concessuȝ mortalium: nec ipsi etiā deo fuerat adhuc a gentilitate impositum: nec unde sumptum sit ab imponentibus satis scitur. Arbitror ego tamen id nominis huius causam dedisse: quod & de aliis etiam planetis multis contigisse comperimus ad similitudinem. s. operationū conformiū huius hoīs ipsi Ioui. Dicit eniȝ Albumasar in suo maiori introductorio Iouem planetaȝ natura calidū esse & humidum: aerium: temperatum: modestum atq; honestum: laudabilem plurimum: et patientiae obseruatorem: ac in periculis post patientiaȝ: audacem: liberalem: misericordem: cautum: amatorē: uerum magistratuū auidū: fidelē: multiloquū: bonorū amicū: malorum uero

hostem: amatorem principum: & maiorum: & alia plura de eo scribit: q
bus annectit eum significare naturalem animam: uitam: pulchritudinē
sapiētes uiros: legum doctores: iustos iudices: diuinū cultū: religiōe;
uictoriam: regnum: diuitias: nobilitatem: gaudium: & huiusmodi. Qui
bus consideratis: & demum huius hominis ponderatis moribus: adeo
eum cum ioue conuenire discernemus: ut non incongrue iouem nuncu
patum dicamus: & hanc conuenientiam tanti nominis illi causam fuisse
credamus. Sane nō hoc postquā ab antiquis planetæ: & lysaniæ cō
cessum est: nonnullis aliis a recentioribus etiam attributum legim⁹: ut
puta Ioui secūdo cæli filio: qui & archas homo fuit: & atheniensiū rex
Nec nō & Ioui tertio homini cretēsi & saturni filio. Sic æque & pericli
athenīēsi prīcipi: quē multi Iouē olimpium uocauere. Præterea poetæ
ignem elementum: & nonnunq; ignem & aerem sub Ioue nomine suis
fictionibus inseruere. Adeoq; in sublime conscendit: ut a prudētiorib⁹
etiam summo & uero deo ascriberetur: nec īmerito ipsi quippe soli ta;
egregium competit nomen: qd nec abhorret xpianus cōsiderato nōis
significato: nisi gentilium fuisset inuentum. Volunt enim aliqui & gra-
ues uiri q idem Iuppiter sonet quod iuuans pater: qd soli uero deo cō
uenit. Ipse enim uere pater est: & ab æterno fuit: & erit ī sēpiternū qd
de alio nemine dici potest. Similiter & iuuans est oībus: & nulli noces
& intantū iuuās est: ut si suum retrahatur iuuamen periclitentur omīa
confestim necesse sit. Insuper hoc nomen iuppiter græce dicitur zephs
quod latine uita sonat: & quis alter reb⁹ et creaturis oīb⁹ uita ē nisi de⁹
ipe enim de seipo dicens testatur. Ego sum uia ueritas et uita: et pro-
fecto sic ē. Illi ei: et p eū et in eo uiuunt omnia: extra eū præter mortē
& tenebras nihil. Hunc: & si non rite coluerint ueteres Romani Iouē
optimum maximum uocauere conati per hæc pauca uerba ostendere
quoniam magnitudine & potentia cæteros excedat deos: & q ipe sol⁹
summū sit bonū: & q ab eo uita sit: & adiutorium uniuersis. Multa p-
terea poteram hic apponere Ioui a poetis attributa: utputa armigerā a
uem: quercum: bella: Iunonem cōiugem & alia. sed quoniā ista uident
recte spectare ad ea: quæ de Ioue cretico ficta sunt: illi censui reseruan
da. Porro Rex inclyte non satis certu; est: utrum Athenienses Iouem
hūc in deū habuerint: aut fecerint. Si aūt fecerunt: sciendū ē antiquis
consuetum fuisse ad augendam originis nobilitatem: conditores ciuita
tum suarum certis suis infaustis cerimoniis numero deorum inserere:
et sacris templisq; colere. Sic et parentes suorum principu;: sic et ipos
principes ob aliquod ab eis susceptum bñficium: ut se gratos oñderēt
et alios ad bene agendum ob cupiditatem ta; splēdidæ gloriæ aīarent
scribunt insuper ueteres multos fuisse Ioui filios: ex quib⁹ arbitror uere
nōnullos Iouis fuisse filios. s; cuius Iouis primi scdi uel tertii: d aliqb⁹

nō satis cōstat:sic & alios plures ob insigneꝫ uirtutis præeminentiā & ad gloriā generis extollendā a theologis gentiliū Ioui similiter attribu/tos:quos ego illi attribuam Ioui cū magis uidentur cōtemporanei.

De Minerua prima:primi Iouis prima filia. C.iii

Inerua uulgato fere poetarū omnium c armine Iouis fuit filia:de ortu cuius talis fertur fabula.Quod cuꝫ uideret Iuppiter Iunonē coniugeꝫ suam nō ferentē filios:ne omnino absq; filiis esset percusso cerebro suo armatā emisit Mineruaꝫ.Quod Lucanus firmare uidetur dicens.Hanc & pallas amat patrio quæ uertice nata est.& in natiuitate eius dicit Claudianus.Auratos radiis hymbres nascente mineruaꝫ īdu xisse Iouem perhibent &c.Insuper hanc nataꝫ dicit Seruius luna q̄nta sicuti reliqui qui steriles fuere.Huius præterea compertū uolūt lanifici um ante eam incognitū:sic & texturā:& ob id placet Ouidio.huic cū aragne colophonia de textura fuisse certamen & uictoriam.S c & cum Neptūno de impositione nominis ciuitatis athenarum. Eam præterea nōnulli armatam fingunt:& arcis athenarū præsideꝫ.Illi insuper Tit⁹ liuius attribuit numeroruꝫ inuentionem:& eorūdem figuras:cuꝫ ante loco numeri signis uterentur antiqui.Recitatur de hac & alia fabula: ꝙ cū esset huic perpetuæ uirginitatis seruādæ propositū: & Vulcan⁹ in desyderiuꝫ sui uenisset:Ioui patri suo petiit loco muneris factoruꝫ a se fulminuꝫ in gigomantia mineruæ matrimoniū. Cui Iuppiter uoti na tæ cōscius si optinere posset cōcessit:& mineruæ si illū aspernaret̄ uer sa uice concessuꝫ est:ut se uiribus tueretur: & sic dum totis conatibus in eā iuisset Vulcanus:& ipsa in cōtrariū niteretur:actū ē ut emisso a Vulcano semine in terram nasceretur puer:& ipsa linqueretur in pace Triplici etiaꝫ illā inductam ueste dixerūt:eiq; pepulū pictuꝫ consecra uere:& eius in tutelam cornice pulsa noctuā posuere:ac pluribus eam nuncupauere nominibus:ut mineruaꝫ:palladem: athenam: & tritoni am.His explicitis exquirebat ordo sumptus ut detegeretur quid sensis se sub figmentis potuissent antiqui.Verum hic aduertendū ē:quoniaꝫ non oīa hic opposita figmenta ad hanc spectant Mineruam: illa q̄ppe nominis idētitas nō curantibus ex hoc poetis implicuit.Naꝫ nec arma ut Leontius asserit ad hanc spectāt:nec Neptūni certamen quinīmo e ius sūt mineruæ:quæ Iouis secundi fuit filia:& iō illis obmissis detege mus cætera:& quædam hystorialia apponemus.Volūt igitur mineruā idest sapientiā ex cerebro Iouis.i.dei nataꝫ.Volunt enim physici oēm intellectiuam uirtutē in cerebro tāq̄ in arce corporis consistere.Hinc Mineruam idest sapientiam ex cerebro nataꝫ fingunt. idest ex cerebro dei:ut intelligamus quoniam ex profundo diuinæ sapientiæ archano: omnem intellectum:omnem sapientiam infusam esse: quaꝫ Iuno idest terra quantum ad hoc sterilis dare non poterat:neq; potest.Naꝫ teste

sacra pagina. Omnis sapientia a domino deo est: & ipsemet in eadem dicit: Ego enim ex ore altissimi prodiui. Et sic eam profecto idustriose non ut nos gignimur: sed ex iouis cerebro nataȝ finxere: ut ostenderet eius singularem nobilitatem ab omni terrena spurcitie feceq; semotam Virginitatis inde illi attribuitur perpetua: & inde sterilitas: ut per hoc noscatur q sapientia nunquã labefactatur aliqua contagione mortaliũ quinimmo semper pura: semper lucida: semper integra & perfecta est. Et quantum ad temporalia est sterilis cum sapiẽ æterni sint fructus. Quid per certamen illius senserit: & uulcani infra ubi de ericthonio ex certamine hoc nato scribetur. Triplici autem ueste ideo tegitur ut intelligantur uerba sapiẽtum: & potissime fingentium multiplicem habere sensum. Illiq; ideo peplum pictum sacrum ẽ: ut ĩtelligamus sermones sapientum ornatos: floridos: lepidos: & summa uetustate decoros. Noctua autem illi attributa ideo est: pulsa cornice: ut ostendatur sapientẽ p̃meditatione in obscuris seposita noscere: uti & noctua uidet in tenebris & loquacitate atq; garrulitate repulsa ut opere agat: loca tempusq; respicere. Minerua enim dicitur ut ait albericus: a min quod est non: & erua: quod est mortalis: ut resultat esse sapientiam immortalem Pallas & athenæ ad alias spectãt mineruas: & ideo ubi d'illis mẽtio fiet exponentur. Tritonia auteȝ dicta est a loco seu a lacu: quem penes prĩo cõparuit: qui triton in africa computatus est. Fictiõibus igit' sic expositis ad hystoriam ueniendum est: & sciendũ mineruam fuisse uirgiñẽ quandã: cuius incognita fuit origo: ipa uero cum ingentis esset ingenii ut Eusebius ait regnante argiuis phoroneo: primo apud tritonaȝ paludem seu lacum africæ comparuit ignorantibus cunctis quibus uenisset ab oris. Dicit tamen Pomponius mela ĩ cosmographia: q incolæ arbitrabantur eam ibidem genitam: & fabulæ fidem faciunt: quia quam natalem illi putant diem ludicris uirginum inter se decertantiuȝ celebrãt Hæc autem cum lanificiuȝ & texturam: & alia multa artificiosa compe rissit celebris dea habita est: & quoniam omnia eius inuẽta exui ĩgenii atq; sapientiæ ꝓcedere uidebantur: locus fabulæ adinuentus est: ut ex cerebro iouis genita uideretur. De hac eni dicit Augustinus ĩ libro de ciuitate dei q ogigio ĩ actica regnãte: eam in uirginali habitu apparuisse apud lacum tritonis ut dcm̃ est: & cum multoꝝ opeꝝ esset inuentrix tanto ꝓcliuius dea credita est: quanto minus origo eius cognita. nec ab Eusebio difert Augustinus ĩ tpe: nã cõteporaneos fuisse phoroneũ & ogigium idem oñdit Eusebius: & ob hoc ego hãc ioui prĩo filiam ascripsi: eo q illi magis q̃ cum reliquis uideatur conuenire tempore.

De Api argiuorum rege primi iouis. scdo filio. C.iiii.

Vsebius in libro temporum dicit Apim qui postea rex argiuoruȝ

filiū fuisse Iouis & Niobes filiæ Phoronei: cui ideꝫ Eusebius scribit Io
ueꝫ prīo q̄ꝫ alteri mortaliū īmixtū: & sic primus fuit iuppiter cū tēpo/
re lōge inferiores sint alii. Leōtius aūt dixit hunc Phoronei & Niobes
sororis & coniugis suæ fuisse filiuꝫ: eiqꝫ in regnū sycionioꝝ hæredem
successisse. Verum postea ab ægyptiis & deum & Iouis filium factum.
De hoc Api multa narrantur. Nam ut referunt aliqui cū aliquādiu ar
gis post Phoronei mortē imperasset: cupiditate gloriæ & amplioris re
gni ad ægyptios transfretauit: & obtento regno: cum rudes homines
multa docuisset & potissime uini usum: loco dei haberi cœptus est. Iaꝫ
Iside sibi copulata coniugio. Eusebius uero eum sycioniorum scribit fu
isse regem: & ubi ab eodē traditum est: de tempore eius uariæ sensere
scriptores annalium. Nam quidam dicūt tempore Abrae ab eo græciā
apiaꝫ appellatam. Alii aūt dicunt nato iaꝫ Iacob: eum apud ægyptios
deum habitū. Beda uero eo in libro quē de tēporibus scripsit dicit tē/
pore iacob ab Api ī ægypto mēphin cōditam. Eusebius præterea dicit
ſm alios eū regem fuisse argiuorum & regnasse post centesimum ānuꝫ
Iacob: & ibidem dicit apin: cū ægialeum fratreꝫ regeꝫ præfecisset acha
iæ: in ægyptū transfretasse: & mēphin condidisse ciuitatē. Eū autem ī
ægyptum abisse: Isidem habuisse cōiugem satis ab omnibus creditur:
Verum uti de tempore eius ambigitur: sic & de morte eius uaria etiaꝫ
recitantur. Nam alii uolunt eum apud ægyptios mortuū & sepultum:
de quo in libro de ciuitate dei sic ait Augustinus. Rex argiuoruꝫ Apis
nauibus transuectus in ægyptuꝫ: cum ibidem mortuus fuisset factus ē
Serapis omnium maximus ægyptiorum deus. Nominis auteꝫ eius cur
non Apis etiam post morteꝫ: sed Serapis appellatus sit: facillimam ra
tionem Varro reddit. Quia enim arca in qua mortuus ponitur: quam
omnes iam sarcophagum uocant: Soron dicitur græce: & ibi uenerari
sepultuꝫ cœperant prius q̄ꝫ templuꝫ eius eēt extructū. Vnde Soron &
apis: Sorapis primo: deinde una littera cōmutata ut fieri solet Serapis
dictus est. Alii autē dixere eum a Typheo fratre occisuꝫ atqꝫ mēbratiꝫ
discerptum: diu ab Iside coniuge quæsitū: & postremo compertum: &
in uanno eius mēbra collecta: quod postmodū in religionem uersuꝫ ē
in sacris. s. februis interuenire uannuꝫ. Isis aūt ultra paludem stygiā: q̄
in africa est: in Semotam insulam collecta detulit: & ibidem recōdidit
Volūtqꝫ qui hoc uerū arbitrantur a longa Isidis exquisitione exortaꝫ
quā ægyptii fecere diu: nō ante desistentes q̄ꝫ album taurū comperis/
sent: cōpertoqꝫ applaudentes euꝫ uocabant osirim: et quoniā singulis
ānis id fiebat. Dixit Iuuenalis: et uū q̄ꝫ satis quæsitus osiris. Cæterum
qn̄cūqꝫ in ægyptuꝫ iuerit: seu qualitercūqꝫ occubuerit: aut quocunqꝫ
sepultus sit Apis: in tanta fuit apud ægyptios ueneratiōe: ut eo iret̄ ab
eis ad hoc ut nulla hūanitatis īfectiōe possꝫ illius labefactari diuinitas

ut cauerent instituto publico: ut si quis illu; fuisse hoie; diceret capite puniretur: & ob id in quibuscunq; templis eius simulachrũ digito labi/ is impresso admonebat silentium. Huius insuper tauri: quem serapĩ ar bitrabantur ægyptii: caput dicit rabanus delirantes iudeos in heremo loco dei coluisse. Hunc præterea apim dicit macrobius in libro saturna liorꝝ apud alexandriã ægypti mirabili cultu uenerari: seqꝫ soli uenera/ tionẽ illam ĩpendere affirmare: & sic apim solem esse uidetur arbitrari.

De sole prĩo primi Iouis filio tertio. C.v.

Olem primum primi Iouis fuisse filium scribit Tulius ubi de na turis deorum: nec tamen dicit ex qua matre susceptum. Sunt qui uolũt hũc apĩ fuisse: eo ꝙ loco solis ab ægyptiis: ut paulo supra dcm̃ est cultus sit. Ego aute; quis aliter fuerit comperisse nõ memini: hoĩe; tñ fuisse certus sũ: & sic ali⁹ fuit ab api. Credẽdũ ẽ eũ ĩsignẽ atqꝫ splẽ didũ fuisse hominẽ: & ĩgẽtis atqꝫ regii aĩ ꝑditũ: & eo mõ quo supra de Ioue dcm̃ ẽ tã claro noĩe decoratũ.

De Diana prĩa primi Iouis quarta filia. Ca.vi.

Iana prima filia fuit Iouis primi & proserpina: ut in libro quo su/ pra Tullius idẽ asserit. Hanc ego reor uerã huius iouis fuisse fili am: & non ascriptitiam: et cu; satis sit nomen illud mulieribus usitatũ possibile ẽt ẽ fuisse propriũ nõ appositũ: uerꝝ qualiscũqꝫ fuerit: non ea est quã poetæ insignẽ uirginitate ꝑpetua uoluere: cũ legat᷑ hãc ex mer curio liberi et proserpinæ filio pinnatũ cõcepisse cupidinem.

De Mercurio prĩo primi iouis quinto filio. C.vii

Rimi iouis et Cilenes nĩphæ Archadis asserit Leõti⁹ filiu; fuisse mercuriũ. Hũc deoꝝ nũciũ: seu ĩterꝑtẽ fore poetæ describũt: eũ qꝫ uariis ornamẽtis insigniũt: ut ꝑ illa ĩtelℓat᷑ eiusdem offõꝝ uarietas: scribit eĩ sic de eo Virgilius. Primũ pedib⁹ talaria nectit Aurea q̃ subli mẽ alis siue æquora supra. Seu terrã rapido pariter cũ flamĩe portant Tũ uirgã capit: hac aĩas ille euocat orco Pallẽtes: alias sub trista tarta ra mittit. Dat sõnos adimitqꝫ: et lumĩa morte resignat. Illa fretus agit uẽtos: et turbida tranat nubila 2c. Insuꝑ Oratius d'eo sic scribit ĩ odis Mercurii facũde nepos Atlãtis. Qui feros uult⁹ hoĩu; recẽtũ uoce for masti cantus et decore Mere palestræ 2c. Illi ĩsuꝑ stati⁹ galeru; addidit dicens. Obnubitqꝫ comas: et temperat astra galero. Sane quanquam legamus plures homines fuisse mercurios. His ĩspectis quo supra pro ximo de eo poetæ describunt: dato possint et ad hominẽ referri: d'mer curio planeta scripta potius præsumemus: et potissime si inspexerim⁹ qualiter cum his quæ ab astrologis scripta sunt poetarũ dicta cõueniãt Albumasar autẽ maxiæ ĩter antiquos auctoritatis hõ: asserit mercuriũ

adeo flexibus esse naturæ: ut euestigio ad naturaꝫ eius cui adhæret: &
ipse suam naturam conuertat: & hoc propter temperamentũ eius sicci
tatis & frigoris. Venerabilis aũt Andalo præceptor meus: eum com/
plexione dicit calidum & siccum: eũq; significare concubinarũ delecta
tiones: claritatem & oracula uatum: eloquentiam: & hystoriarum me
moriam: credulitatẽ: pulchritudineꝫ: bonitatem disciplinæ: & acumen
ingenii: præscientiam fututorũ: arismetricaꝫ: & geometriã: atq; astro
logiam. Et hinc tam cælestium ꝙ terræstriuꝫ rerum omniuꝫ descriptõ
nem: Præterea auguria: dulcedinẽ prolationis: uelocitatẽ: & principa
tus: desideriuꝫ: & ob illũ laudem atq; famaꝫ: & insuper comæ tonsurã
scriptores & libros: mendaciũ: & testimoniũ falsuꝫ: speculationem se/
motaruꝫ rerum: paucitatẽ gaudii: & substantiæ desolationem: negotia
tiones: & emporia: furta: contentiones: caliditates: & cõsilii profundi
tatem: modulationes carminũ & fistularuꝫ: colorationes multimodas
obedientiã: concordiam: pietatẽ: paupertatem: amicitiæ retentionem
artificia manuuꝫ & alia multa: ut ideꝫ ipse asserit Andalo: cũ masculis
masculus: & fœmineis fœmineus est. Ex quibus facile compræhende
re possumus: cũ tam conuertibilis sit naturæ: de eo in præscriptis car
minibus intellexisse poetas: esto illud ideꝫ de hoĩbus mercurialibus di
ci possit: & dicatur: ut in sequentibus apparebit. Sane libet intẽtuꝫ poe
tarum explicare latius: ut ꝙtum cũ astrologis conueniunt manifestẽt
apertius. Dicunt igitur ut a capite sumamus exordium: eum tectum ga
lero: ut per hoc sentiam? : quia sicut qui galero tegitur imbres fugit &
radios: sic & Mercurius solaribus tectus radiis: quibus fere semper iũ
ctus fugit aspici a mortalibus: rarissime quidem uidetur: & paucis no/
tus est: & mercurialis homo caliditate suum tetigit consilium. Alata. n.
habere talaria uelocitatẽ tamẽ eius: non solum in motu: qui illi circa e
piciclum uelocissimus est: sed ob celerẽ aliorũ corporum supercælesti
um proprietatum assumptioneꝫ: atq; traditioneꝫ: ex qua mercurialiuꝫ
etiam hominuꝫ uelox: uersipellisq; circunflexio denotatur. Virga aũt
illi ascripta est: propter dimensiones corporum se sibi iungentium se/
cundum quas: & ipse illico suos disponit effectus: etiam mercurialis
homo circa quodcũq; opus suum metitur obsequium. Quod ab orco a
nimas reuocet uirga. i. potentia sua est hic acutius attendendum. Fue/
re quidem qui arbitrati sunt omnes hominuꝫ animas a principio simul
fuisse creatas: & demuꝫ conceptis hominibus ĩmissas eas morientibus
nobis: ad inferos descendere: ibiq; cruciari donec in uita cõmissa pur
garentur: & inde transitum facere ad elysios campos: ac inde post mil
le annos a Mercurio deduci: ad lethem fluuium: ut eo potato obliuisce
rentur præsentis uitæ labores: & sic desiderarent iteruꝫ redire ad cor
pora ad quæ Mercurius reuocabat: quã ridiculaꝫ opinionẽ optĩe tãgit

Virgilius dũ dicit:Quis suos patimur manes:exinde p ampluꝫ Mitti mur elysiũ:& pauci læta arua tenemus.Donec longa dies perfecto tẽ poris orbe:Cõcretam eximit labẽ:purũq; relinquit Aethereũ sensum atq; aurai simplicis ignem.Has oẽs ubi mille rotam uoluere per ãnos Letheum & fluuium deus euocat agmine magno:Silicet ĩmemores su pera ut cõuexa reuisant.Rursus & incipiant in corpora uelle reuerti. Hoc aũt officium reuocandi aĩas ad corpora:iõ Mercurio attributuꝫ uolunt:quia dicunt eum præesse foetui in utero matris existenti in mẽ se sexto:in quo oppinantur multi rationẽ infundi cõcepto & hoc mer curi prædominantis opere:& sic ab orco.i.ab inferiori loco reuocat̃ a nima in corpus nascituri a Mercurio.Quod aũt ad tartara mittat phy sicum est:quia deficiente per frigidum & siccum:quæ est Mercurii cõ plexio uera:calido & humido radicali anima seperatur a corpore & iu xta ueterum opinionem tẽdit ad inferos.Somnos adimere & dare idẽ est eum eo quod dictum est in uitaꝫ educere nascentes:quod somnum est adimere:& in mortem soluere:quod est somnum dare.Ventos age re Mercurii est:ipse eniꝫ frigore suo nõnunq; suscitat illos: quibus su scitatis eis ĩpellẽtibus feruntur huc illuc nubes.Volũt præterea eũ de uꝫ eloquẽtiæ:deũ mercatorum:deuꝫ furũ & alia quædã esse:de quib⁹ omnibus infra protẽsius:ubi de mercuriis hominibus dicetur.Eũ aũt iouis fuisse filiũ iõ fictũ ẽ:q2 dei creatura ẽ:Cyllenis aũt ad colorãdã fictionẽ dictus ẽ:seu eo qđ apđ Cyllenẽ mõtẽ archadiæ prĩo cult⁹ ẽ.

De Tritopatreo.vi.& Ebuleo.vii.& Dionysio.viii.Iouis primi filiis. C.viii.

t Ritopatreum Ebuliuꝫ Dionysiũ dicit Cicero ubi de naturis deo rum antiquissimi Iouis.i.primi Atheniensiuꝫ regis & proserpinæ fuisse filios:& athenis ariarches appellatos esse.Quos & si nihil đ ĩpis cõperiam arbitror insignes fuisse uiros:cũ ariarches sonet armoꝝ prĩ ceps. Naꝫ aris grecæ mars latĩe sonat:& archos prĩceps:ergo belloꝝ seu armorum principes fuere:quod ea tẽpestate:& etiam hodierna per maximum est.Leontius uero dicit ꝙ cum ebuleus ad famam tract⁹ an thei terræ filii:ad ineundum cum eo luctam accessisset:eo supato Her culis meruit cognomen:qđ ante eum nemo meruerat.Ego auteꝫ credo longe antiquiorem ebuleum antheo:Similiter & Dionysium dicit ad ĩ dos coactis in militiam mulieribus intulisse bellum: & obtenta uicto/ ria nysam urbem ibidem condidisse:& cuꝫ uictoriosus reuerteret̃:pri mum pompam excogitasse triumphi: ac etiam uini usum athenienses docuisse:eumq; ab eisdeꝫ liberum appellatuꝫ & patrem:eo ꝙ sese libe ros eo uiuẽte arbitrarẽtur:quasi sub optimi patris tutela ꝑuatos. Quæ quidem sic esse potuisse non nego:sed tamen longe post fuisse extimo.

De Hercule primo.ix.primi Iouis filio. C.ix

Lacet insuper Tullio primi Iouis ex lisica primũ & antiquissimuꝫ Herculẽ fuisse filiũ:& huic asserit cũ apollĩe de tripode fuisse certamen:in quo qm̃ obtinuerit dicit Paulus cũ Dionysius uocaretur hercules meruit appellari:quod quidẽ & Leõtius affirmat:sꝫ cãm nõ ostẽdit:& iõ quid credã nõ habeo.Certamẽ aũt tripodis credo de diuinatione fuit.Nã phoebi tripodas dicit Paulus spẽm esse lauri:cui tantuꝫ tres sunt radices:& has ob id ĩ libris põtificũ tripodas dictas:& apollini ob id sacras:quia cũ ipse diuinationis deus sit:huiusmõi lauri eandeꝫ uideant̃ habere uirtutẽ:cũ legat̃. Si frondes huius spẽi lauri dormientis capiti supponantur:eũ proculdubio uera uisurum somnia.

De Proserpina prima.x.primi Iouis filia. C.x.

X Proserpina Ioue nõnullos suscepisse filios ostendit Tullius & inde illius etiã fuisse filiam:quod quidẽ possibille ẽ honestate seruata:& Proserpinam habuisse cõiugem:& ex hac eadẽ:uel ex alia muliere Proserpinam habuisse filiã:quam liberi fratris sui fuisse coniugeꝫ idem uidetur testari Tullius:cum de ea nil aliud legisse memineriꝫ.

De Libero primo.xi.primi Iouis filio:q genuit Mercuriũ secunduꝫ C.xi

Iberũ primum primi Iouis fuisse filium Cicero ubi de naturis deorum testatur liquido.Hunc unum & idẽ cũ dionysio superiori Leõtius arbitratur:eũqꝫ præcæteris fratribus insignem fuisse uirum conat̃ ostendere:tñ Eusebius seu de hoc seu de alio:qđ ego magis arbitror:lõge post hæc tẽpora fuisse describit.Huius aũt ꝓserpinã & sororẽ & cõiugẽ nõnulli uolũt:eũqꝫ ex ea mercuriũ scđm suscepisse filium

De Mercurio scđo Liberi & ꝓserpinæ filio q genuit cupidinẽ & Auctolium. C.xii.

m Ercurius alter a superiore liberi & proserpinæ fuit filius:ut theodontius dicit:& Coruilius:de quo talis a Theodontio recitat̃ fabula.Quđ cũ uidẽte nemĩe p̃ter bathum quendã:apollinis uaccas furatus fuisset batho:ut hæc nemini reuelaret:unã cõcessit ex uaccis demũ in faciem alteraꝫ transformatus experturus bathi fidẽ ad eũ rediit promisitqꝫ taurum si sublatas sibi uaccas ostenderet.Bathus aũt omĩa quæ uiderat reuelauit.q̃obrem turbatus mercurius:eũ mutauit ĩ saxũ quod indicem uocauere priores.nos autem paragonem uulgo dicimus Tandem cum diuinitate sua fretus hoc cognouisset apollo:sũpto arcu uoluit mercurium sagittis occidere:sed mercurius præstigio inuisibilis factus lædi nõ potuit.Postremo inter eos inita concordia:citharã a se compertam mercurius concessit apollini.Apollo auteꝫ uirgã concessit

eidē.Dicebat insup paulus se alibi legisse: ꝙ mercurius iraꝫ ꝑcognitās apollinis: ne lædi posset ab eo clam illi pharetram euacuauerat: qđ cuꝫ aduertisset iratus apollo: miratus eius astutiam risit: & in concordiā se cum uenit ut supra. Leontius circa hanc fabulam dicebat hunc mer curiū filium fuisse Dionysii: qui ꝓxime supra liber uocatur: & eū a na tiuitate uocatum nysum: eo ꝙ apud nysam Indiæ pauloāte a p̄re cōdi tā natus sit: & cū adoleuisset tanta pedū uelocitate ualuit: ut coeuos su os cæteros cursu superaret: ꝙobrē obmisso nomine prīo: Stilbon ap pellatus est: qđ uelox latine sonat. Demū cum illusiones magicas didi cisset: & latrociniis delectaret̃ summe: armenta rapuit phoronidis sa cerdotis apollinis delphici qui ea tempestate mirandæ auctoritatis ha bebat̃: & ea post lapideum tumulum quendam: cui bathos nomē erat seduxerat. Verū cuꝫ taurus unus ex improuiso segregaretur a reliquis sotios uagus repeteret: forte conscendit tumulum illum mugiēs: mugi tui cuius respondentibus aliis: ab exquirentibus armenta cōperta sunt & tumulus ex batho dictus est index. Stilbon autem cum suis artibus phoronidis irati impetum effugisset: amicus eius tandem factus est. Ve rum cum in talibus perseueraret: non ob auaritiam: sed naturæ ut aie bat impulsu: cum alias esset & formosus homo: & eloquentissimus: & circa omnia manualia opera celeberrimi ingenii mercurius nuncupatus est: & furum deus. Quod ut idem asserebat Leōtius: & si a ioco habue rit initium: conualuit tamen apud atticos: & archades incoeptuꝫ: ut pꝰ mortē illi templa dedicarētur: & sacra: quibus sibi propiciuꝫ conabāt̃ facere hi quibus furto aliquid erat subtractum: asserentes numine suo: & seruata multa ac etiam recuperata: eumqꝫ aiebat sicuti & cæteros īsi gnitum: de quibus insignibus qm̄ īfra ubi đ tertio mercurio late dictu rus sum: hic aliquid scribere nō curaui.

De Cupidine prīo: Ꝑi Mercurii filio. C.xiii.

Vpido primus: ut ait cū Tullio Theodōtius: Ꝑi Mercurii & Dia næ prīæ fuit filius: quē aiūt fuisse pēnatū. Circa qđ duo potuere sensisse fingentes. Primū circa nomē: eo qr speciosissimus fuerit puer: instar cupidinis filii Veneris: quē puerū & pulcherrimū sēp pinxere pi ctores: quasi alter cupido dictus est. Pēnatū aūt ob id cognoīatū reor qr uelocissimus cursu fuerit adolescens.

De Auctolio scđi Mercurii filio q genuit Synonē primum. C.xiiii.

Vctolius: ut Ouidio placet: mercurii & lychionis fuit filius: qui Ouidius de origine eiusdē talem recitat fabulam: Dicit.n.Lychio nem dedalionis speciosissimā fuisse filiam: adeo ut apollini et mercurio placeret: quibus poscentibus una et eadem die: uno tamen de altero ignorante: eius in sequenti nocte concubitū cū promisisset a Mercurio

non exspectata nocte uirga tacta ẽ: & somnũ soluta: & sic cũ ea concubuit. Apollo aũt nocte accessit ad eam: ex quibus cũ geminos cõcepisset: peperit Mercurio auctoliũ: Apollini uero phylemonẽ. Verũ auctolius inter fures euasit clarissimus: adeo ut non uideretur degenerare a patre. Phylemon aũt citharista factus se Apollinis filiuꝫ demonstrauit. Huic ego fictioni cãm dedisse uariũ geminorũ fratruꝫ exitũ: & sic uterqꝫ eorũ illi deo attributus est filius: cuius imitatus ẽ mores: & forsan auctolii nascentis fuit significator Mercurius: & sic eius dictus ẽ filius: & Apollo eandem ob cãm phylemonem lucratus est.

De Synone primo Auctolii filio: q genuit Sissimum & Auctoliã C.xv.

Ynon Auctolii fuit filius ut placet Paulo: & hunc idẽ dicit Seruius fuisse fureꝫ: seqꝫ ad exercenda latrocinia in diuersas species a deo transformantẽ: ut facile quos uellet falleret. Genuit aũt Sissimũ & Auctoliã matreꝫ Vlyssis & habuit dñiuꝫ penes parnassuꝫ: ut p Homerũ patet ĩodyssea: ubi recitat qualiter Vlyxes apud parnasuꝫ ab apro ĩ tibia uulneratus sit.

De Sissimo filio primi Synonis: & patre secundi. C.xvi.

Issimus: ut dicit Seruius: filius fuit primi Synonis nec de eo aliud legisse memini: nisi quia pater fuit secundi Synonis: quia fraude sua troianos in extremam deduxit perniciem.

De Auctolia Synonis primi filia: & Vlissis matre. C.xvii.

Vctolia: ut Seruio placet: Synonis primi fuit filia. Hæc cũ nupsisset Laerti etachiæ regi: ut quibusdam placet: a Sisypho latrone ad uirum uadens intercepta ẽ atqꝫ oppressa: & ex eo cõcubitu sunt qui dicũt eã concepisse Vlissem: & sic prægnantem iuisse in nuptias laertis: & quẽ ex Sisypho couceperat Laertis filiuꝫ esse dixit: quod aiax thelemonius: apud Ouidiũ in quæstione de armis Achill' illi obiicit dicens. Quid sanguine cretus Sisyphio furtisqꝫ & fraude simillim' illi & cætera. Hæc aũt ut fertur cum audisset falso nuncio apud troiam Vlissem occisum: doloris ĩpatiens laqueo uitam abiecit: quam postea apud inferos: ut in odyssea scribit Homerus Vlisses comperit & agnouit: & de multis perquisiuit ab ea & prædoctus est.

De secundo Synone filio Sissimi. Ca.xviii.

Ecũdus Synon testimonio Seruii filius fuit Sissimi: & a Synõe p̃mo auo suo denominatus. Hic cũ græcis ut per Virgiliũ patꝫ ad excidiuꝫ troianuꝫ excessit: & iam minus succedẽtibus rebus a græcis fingentibus reditũ subornatus: uol ẽs a troianis captus: & ad Priamuꝫ regẽ deductus ẽ: apud quẽ mira sagacitate primo se extulit: & demũ fallacibus uerbis in pernitiosam crudelitatem de recessu græcorum regem troianosqꝫ reliquos ad suscipiendum equuꝫ intra mœnia ciuitatis

impulit.Quid ex illo deinde secutus sit nescio.Scribit tamen plynius ĩ libro đ hystoria naturali huius inuentã fuisse significationẽ specularia ex quo satis patet eũ non minimi momenti fuisse hominem.

De Epapho primi Iouis.xii.filio q genuit Libyam & Belũ .C.xix.

p ostq̃ primi liberi patris Iouis primi filii ꝓlẽ omnẽ expediuim⁹ retro trahẽdus ẽ sermo ad Epaphũ ægyptiũ:eiusq; ãplissimã ꝓgeniẽ.Qui quidẽ epaphus:ut testat̃ Ouidi⁹:ex ione filia inachi iouis fuit filius.Theodõti⁹uero & Leõti⁹æque eũ iouis fuisse filiũ dicũt:sꝫ ex iside promethei filia:ut ubi ĩfra dũ de iside lati⁹patebit:Eusebi⁹aũt in libro tẽpoꝝ dicit eũ filiũ fuisse thelegoni:cui p⁹ mortẽ apis nupsit isis Geruasius qdẽ telliberiẽsis ĩ libro ociorũ ĩperaliũ scribit epaphũ heleĩ & isidis fuisse filiũ:& Babilloniã ægyptiam condidisse:quod op⁹fuisse cambisis persarum regis certiores auctores affirmant.Et sic de patre & matre eius inter se discrepant auctores.Ego auteꝫ uulgatiorẽ secut⁹sũ famam iouis & ionis filium dicam:ex cuius cõceptiõe fabula infra ubi de ione scribitur:integre referetur.Huius dicit Lactãtius Cassiopiã fuisse cõiugẽ:nõ eam quæ socrus fuit persei:sed longe antiquioreꝫ & ex ea quosdam suscepisse filios:ut postea apparebit. De tempore eius non minus q̃ de patre & matre discordes sunt ueteres.nã eusebio ubi đ tẽporibus referente.Aliqui dicunt iouẽ ioni inachi filiæ mixtuꝫ regnante athænis cecrope:qui regnauit circa annos mundi.iii.mil.dcxlvii.cũ cõstet inachũ regnasse usq; ad annũ mũdi.iii.m.ccc.xcvii. & secũdũ hos oportuit aliam esse ionem q̃ inachi filiã.Idem aũt eusebius paulo post prædictam dicit ionem in ægyptum profectam anno.xliii.regni cecropis:qui mundi fuit annus iii.mil.dccx.& ibidem isidem nuncupataꝫ & thelegono cuidam nupsisse:& ex eo epaphum concepisse.Ego autẽ discordantiis obmissis iouis primi epaphum filium dixi:eo ꝙ eius tẽpus uideatur conuenire magis cum ione inachi filia & iside promethei:ex q bus quis põt:quã malit illi matrẽ ascribere.

De Libya filia Epaphi. C.xx.

Ibya epaphi & cassiopiæ cõiugis suæ:ut Lactantio placet: fuit filia quæ cũ in Neptunni uenisset concubitum.i.alieni hominis ab ægypto:& ex eo concœpit & peperit Busiridẽ immaneꝫ postea tyrannum.Hæc(ut dicit Isidorus ubi de ethimologiis)eius partis africæ regina fuit quæ ex suo nomine libya dicta est.

De Belo prisco Epaphi filio qui genuit Danaum:Aegistum:& Agenorem. C.xxi.

Elus quem priscum cognominant ueteres Epaphi secũdũ paulũ fuit filius:& post eum in superiori ægypto regnauit:ubi ut aiunt

cæleſtis diſciplinæ inuentor doctorq; factus: meruit ab ægyptiis: ut idem Paulus aſſerit: tēplu3: quod illi in babylonia fuit cōſtructum: & Ioui bello cōſecratū. Theodōtius uero dicit tēplu3 hoc poſt bellū fac tu3 cretenſis Iouis aſtutia: qui captatis cū principib⁹ amicitiis quaſi ad eas cōſeruandas: tēpla in regnis eorū ædificari: & ſuo amici titulo inſi gniri plura fecit: qua aſtutia ſūme nomē eius & deitas ampliata ē. Alii ſunt qui dicant tēplū hoc non belo priſco ædificatū nec in babylonia ægyptia: ſed belo patri Nini regis aſſiriorū in babylonia chaldeorum eūq; ibi diu ſub noīe Saturni ſacris & cultu uario honoratum. Fuere ꝑ terea belo priſco filii quidā: ſed ex quibus mulieribus non conſtat.

De Danao Beli priſci filio: qui. l. genuit filias: ex quibus Hyperme ſtra & Amimon atq; Bona tantū nomine cognoſcunť. C. xxii

Anaus Beli priſci fuit filius: ut aſſerit Paulus: & illud idem affir mat Lactātius: qui ēt & ante Paulu3 oroſiu3 dicit Danaū Beli fi liu3 ex pluribus cōiugibus. l. filias habuiſſe: Quas cū Aegiſtus frater e ius cui totidem erant melioris ſexus filii poſtulaſſet in nurus: Danaus oraculi reſponſo cōperto ſe manibus generi moriturū: uolens euitare periculū: conſcenſis nauib⁹ in argos uenit. Aſſeritq; Plynius in libro naturalis hyſtoriæ: eū primū nauibus: ſeu naui tranſfretaſſe: cū añ ra tibus īuentis ab Eritra rege in mari rubro nauigaretur. Eſto ſint ut idē ſcribit Ply. qui credāt miſſos & troianos in helleſponto priores exco/ gitaſſe: dū aduerſus tracas trāſirent. Aegiſtus aūt ꝙ ſpretus eſſet indi gnās: ut illū ſequerētur filiis īperauit: lege data ut nūq̄ domū repete rēt ni prius Danaū occidiſſēt. Qui cū apud argos oppugnarēt patruū ab eo diffidente fraude capti ſūt: ſpopōdit. n. ſe illis iuxta Aegiſti uotū filias daturū in cōiuges: nec defuit promiſſio fides. Subornatę. n. a pr̄e uirorū ītrauere thalamos ſingulis cultris clā armatæ oēs: & cum uino lætitiaq; calentes iuuenes facile in ſoporē iuiſſent: obediētes patri uir/ gines: captato tēpore iugulauerūt uiros: unaquæq; ſuū hypmeſtra ex cepta: q̄ lino ſeu līceo uiro ſuo miſto pepcit. Hūc danaū dicit Euſebi⁹ cui & armais nomē fuit: āno mūdi. iii. mil. dcc. xvi. apud ægyptios re gnare cœpiſſe. Aſt inde ægypto pulſus argos ueniēs: prius Stelenum argiuorū regē cū ānis regnaſſet. xi. regno expulit: & inde gelanorē ſuc ceſſorē ei⁹ argiui ab īperio expulere: & danaū ſuſcepere: qui aqs eos a bundare fecit. Nā ut ait Plyni⁹ ī libro de naturali hyſtoria: puteos ꝑ mus ex ægypto in græcia fodiēdos oſtēdit. Et eiſdē fere tēporibus aſ ſerit ei⁹ ope a filiabus. l. Danai filios. l. Aegiſti fratris ſui præter Linū ſeu Linceum occiſos. Tandem ipſe cu3. l. annis regnaſſet: a Linceo oc ciſus eſt.

De quinquaginta filiabus Danai in generali. C. xxiii

Iliæ Danai fricidæ ꝓpriis fere noībus incognitæ sunt: cū noīa trium tantum ad nos usq₃ peruenerunt: & sicuti noīa pdidimus sic & fortunas: post scelerū facinus perpetratū: finxere tamen poetæ has apud inferos esse damnatas: & hoc assiduo agitari supplicio: ut hauriētes aquas urnas absq₃ fundis conētur īplere: & ut dicit Ouidius. Moliriq₃ suis letū patruelibus ausæ. Assiduæ repetūt: quas pdant belides undas &c. Et Seneca tragicus in hercule furēte: Vrnasq₃ frustra danaides plenas ferūt. Hoc ego illis iīūctū suppliciū reor: ut mulierū singularis cura describatur: q̄ dū suā formositatē lauticia nimia augere conātur: laborē pdūt: & minuit quod ītēdūt inani solertia augere. Vel potius mōstratur qualis sit. fluxorū atq₃ effeminatorū hominū labor: q̄ dū sæpe repetito coitu credūt adīplere: qd' cupiunt nō obtēto uoto seipsos euacuasse cōperiunt.

De Hypermestra una ex. l. filiabus Danai. C. xxiiii.

Ypermestra ut in epistolis ostendit Ouidius filia fuit danai: & sola ex quinquaginta sororibus neglecto patris imperio linceo uiro suo pepercit: & ob id ut ide₃ dicit Ouidius carceri tradita est. Hāc ut dicit Eusebi⁹ ī libro tēporū: nō nulli putarūt isidē eē. Attamē danao p̄re regis regnante sacerdotio functa est.

De Amimone una ex. l. filiabus Danai. C. xxv

Mimon ut ait lactanti⁹ filia fuit danai ex. l. sororib⁹ una. Hæc cū studiose ī silua iaculo uenaret̄ īaduertēter satyrū pcussit: q cum illi ui₃ uellet inferre: amimō neptūni auxiliū īplorauit. Neptūnus aūt fugato satyro: quod ab illo uirgo pati noluerat: a maiori deo passa cō cepit & peperit naupliū. Quid aūt de fictiōe sentiēdū sit īfra ubi d' ortu nauplii apponetur.

De Bona una ex. l. filiabus Danai. C. xxvi.

Bona dicit Ditis cretensis: ubi de expeditione græcorum contra troianos scribit: filia fuit Danai q̄ ut ipse asserit athlāti nupsit & ex eo electrā peperit: q̄ postea ex Ioue dardanū edidit.

De Egisto Beli prisci filio: qui genuit. l. filios ex quibus lynceus. C. xxvii.

Egistus Beli prisci fuit fili⁹: & Danai frater ut supra satis mōstratū ē. Huic. l. fuere filii: quibus cū quesisset Danai fratris sui filias ī cōiuges ab eisdē Danai iussu occisi sūt oēs nuptiarū nocte p̄ter lynceum ut prædictū est.

De Lynceo ex. l. filiis egisti: uno qui genuit Abantem & Iasium & Acrisium. C. xxviii.

Ynceus quē linum appellat Ouidius fili⁹ fuit egisti & solus ex. l. fratrib⁹ misericordia hypermestræ cōiugis euasit a morte hic ut

placet aliquibus danao patruo pulso: pro eo regnaũit apud argos. Alii uero dicunt eo occiso. Sed qualitercũq; fuerit ut Eusebius ostendit in libro temporũ: postq; danaus regnasset annis. l. Lynceus eidem succes sit in regno: cũq; regnasset annis. xli. Abante & Iasio & Acrisio filiis derelictis diem clausit.

De Abante filio Lyncei: qui genuit pritum. .C.xxix.

Bas: ut asserit Barlaam filius fuit Lyncei ex Hypmestra cõiuge esto Paulus dicat eum Beli prisci fuisse filium. Hic autẽ bellicosus hõ & acerrimi ingenii fuit. Lynceoq; patri successit ĩ regno ãnisq;. xxviii. ut dicit Eusebius: imperauit argiuis: & mortuus est.

De Prito filio Abãtis: q genuit Meran & sorores. .C.xxx.

Ritus seu prœtus: ut Lactantio placet & Seruio: fili⁹ fuit Abã tis argiuorũ regis. Huic ut fere oẽs asserunt cõiunx fuit Stheno boe. Homer⁹ aũt dicit antiope: ex qua tres sustulit filias: quæ iam ad ultæ eo q formosissimæ essent: elatæ templũ Iunonis intrantes se p̃/ tulere Iunoni: q̃obrem turbata Iuno: illis furorem ĩmisit taleʒ: ut se uaccas arbitrarẽtur: & aratra timentes siluas optarẽt: ut ait Virgilius Prætides ĩplerunt falsis mugitibus agros. Ouidius aliaʒ refert insaniæ causam dicens has in cea ĩsula se uaccas creditas: eo q furto facto ex armentis herculis præstitisent consensuʒ. Sed quacũq; causa factũ sit ægre tulit infortuniũ prœtus: proposuitq; regni partem: & quam ex eis mallet in coniugem ei qui illas in pristinam mentẽ reuocasset. Cui ius premii cupiditate tractus Melãpus Amithaonis filius: curandas assumpsit: & ut ait Vetruuius in libro architecturæ: eas apud clitorẽ archadiæ ciuitatem duxisse. Ibideʒ. n. spelũca est ex qua profluit aqua ex qua si quis biberit fit abstemius: & ob id apud eaʒ lapide epigrama græcis carminibus scriptũ est: testificans aquam nõ esse idoneã ad la uandũ & uitibus inimicã. Ibi aũt peractis sacris eas purgauit: & pristi ne restituit menti: & sic regni partem: & cõiugiũ unius consecutus est Prœtus aũt ƒm Eusebiuʒ annis. xvii. regnauit: eiq; successit Acrysius frater. Huius ego filias si medelã melãpodis ĩtueor uino fuisse ultra q̃ dceat mulieres auidas arbitror: & potatæ nõ nũq; se patri regi p̃ferre ausas. Quãobreʒ Iunonis iram. i. regnantis patris meruer̃: & castitate in parteʒ alterã instigante uino muliebriter in furiã uersæ se uaccas & seruas: & iugo subditas clamitabant. Quod cũ forsan sæpius cõtigis/ set uexatus infortunio Prœtus eas tradidit Melãpodi curandas: q cũ eas aqua prædicta potasset hostes uini fecit: & furor abiit consuetus.

De Merane Prœti filia. .C.xxxi.

Era dicit Leonti⁹ filia fuit Prœti: & Anthiæ filiæ ãphianastæ: q̃ cum uenationibus dedita Dyanã p nemora seq̃retur a Ione uisa

atq; dilecta est: & ab eo dianæ sumpta: in imagine uitiata. Quæ tandẽ cum ob pudorẽ patrati sceleris: & timens ne iteruꝫ deciperetur uocã ti eam Dianæ obsequio noluit: & ob id Diana cõmota illaꝫ sagittis oc cidit. Hanc dicit Paulus Stenoboe fuisse filiaꝫ: sicut & reliquæ: & post susceptaꝫ sanitateꝫ obsecuturam dianæ uenisse. Qua fictione dicit ideꝫ Leontius monemur hypocritas sæpe credulos dolis in eaꝫ quã dissua dent deduxisse pniciẽ: a qua duꝫ uerax hõ aliquando lapsos reuelare conatur decepti semel & oĩa timentes increduli facti oblatam respuen tes salutem in mortẽ perpetuam dilabuntur.

De Acrysio Abantis filio: qui ge/
nuit Danem matrem Persei. C.xxxii.

Crisius Abantis fuit filius: ut dicit Lactantius: & ut Eusebius in libro tẽporũ scribit proeto frĩ successit ĩ regno. Hic ut idẽ lactã tius asserit: nec ab hoc discrepat Seruius unicã habens filiam Danem ĩ responsis habuit se manu eius: qui ex filia nasceretur moriturũ: Qui ad effugiendã prænũciatam mortẽ: filiam in quadã turri seposuit ser uariq; iussit: ne quis hõ ad eam posset accedere. Contigit igit̃ ut audi ta formositatis eius fama: illam cõcupisceret Iuppiter: qui cũ ad eam accessuꝫ alium nõ uideret: uersus in auri guttam ex tegulis in gremiuꝫ eius se cadere permisit: & sic pregnans effecta est. Quod ægre ferens Acrisius eaꝫ capi iussit: & in arcã poni atq; in mari proiici: Quod cũ ministri fecissent in littus usq; apulũ archa delata ẽ: & casu a piscatore capta: in qua cũ cõperisset Danem: & paruũ filiũ quem enixa fuerat: eã ad pilumnũ regẽ detulit. Qui cum genus eius cognouisset: & patri/ am illã libẽter sibi cõiugio copulauit. Filius aũt eius cui pseus nomẽ fuit: cum excreuisset & gorgoni caput abstulisset: in argos ueniẽs Acri sium transmutauit in saxum: quæ quidem permutatio secundum Eu/ sebiũ sonat: Qđ cũ regnasset Acrisius apud argos ãnis. xxi. a perseo nepote suo nõ spõte tñ occisus ẽ: & ĩ lapidẽ. i. ĩ frigiditatẽ perpetuam uersus. Quod aũt fictionis supest ĩfra ubi de dane declarabitur.

De Dane filia Acrisii. C.xxxiii.

Anes Acrisii filia ut supra proximo dictũ est: ĩ mare pregnans a patre dimissa: cũ in apuliã impulsa uenisset pilumno regi apulo nupsit: & inde ad rutulos abiere: & cõstructa ibidẽ ardea ciuitate: dau nũ pilumno peperit. Sane qđ supra omissũ ẽ Iouem aurũ fluxisse p tegulas: intelligẽdũ ẽ: auro pudicitiã uirginis uiciatam: & cũ non eẽt adultero iter permissum per ianuam: clam tectum conscendisse: & ĩde se in thalamũ uirginis dimisisse. Dicit tamen Theodontius ꝙ cũ Da/ nes amaretur a Ioue: & se ob timorem patris sciret perpetuo damna/ tam carceri: ut posset euadere & fugam arripere: occulte cum Ioue au ro concubitũ mercata est: & parata naui & cũ his quas potuit deferre

diuitiis fugam arripuit prægnans ex Ioue.

De Iasio Abantis filio qui genuit Athalantē: Amphionē: & Thalaonem. C.xxxiiii.

Vit ut Theodontio placet: Iasius iste Abantis filius: de quo nisi ꝙ sæpissime inter argiuos reges numeratus est: & ꝙ quosdam habuit filios nil legi.

De Athalanta filia Iasii: & matre Parthenopei. Ca.xxxv.

Thalanta ut dicit Lactantius & Theodōtius: iunior fuit filiorū Iasii: Quæ cū spetiosa uirgo ex sociis eēt Dianæ: ad aprū calidoniū perimendum: una cū cætera achaie nobilitate iuuenum: a meleagro uocata uenit: & in uenatione prima aprum sagitta percussit: & ut ob suam formositatem a meleagro dilecta: occisa belua ab ea eiusdem honorari capite meruit: exquo eius in amicitiam uenit: & āplexus ipsius passa: ei parthenopeum peperit.

De Amphione Iasii filio qui genuit Clorim. C.xxxvi.

Mphion alter ab illo: qui thebas clausit muro: filius fuit Iasii: & regnauit ut dicit Leontius in orcomeno ininio: & in pylo uocatus alias argus: cui unica fuit filia: nomine Cloris.

De Clori filia Amphionis. & Nelei coniuge. Ca.xxvii.

Loris ut supra dictum est filia fuit Amphionis: & ut in odissea testatur homerus: neleo nupsit: eiq; peperit nestorem & alios plures filios.

De Thalaone Iasii filio: qui genuit Euridicē Flegeum & Adrastū. C.xxxviii.

Halaon dicit paulus fili' fuit Iasii: & apud argos regnauit. Quod quidem iudicio meo sane intelligendū est: dum huiusmodi homines reges appellant ueteres. Nā cū ī catalago regū nō reperiatur: existimādū est eos de stirpe regia fuisse: & aliq̄ regni particulā tenuisse & appellatos reges magis ob decus stirpis q̄ ob possessū a talibus regnū. Ex quibus Thalaonem hunc & Amphionem & Iasium puto.

De Euridice Thalaonis filia & Amphiarai cōiuge. C.xxxix.

Vridices ut asserit Theodōti' fuit filia Thalaōis: & Amphiarao uati iūcta cōiugio: cui peperit Amphilocum & almeonem: cūq; Adrastus polynicis generi sui causam aduersus eteoclem & thebanos sumpsisset bellū: bellūq; pararet: uidissetq; Amphiaraus oraculi rñso se non rediturum si iret in bellū: latibulū petiit: uxoriq; suæ tātū suas parefecit latebras. Qui cū ab Adrasto aliisq; q̄reretur nec cōperiretur usq; cōtigit ut uiderz Euridices argiæ cōiugi polynicis mōile quodā

a uulcano donatũ hermioni cõiugi cadmi:illudq̃ desideraret:diceret q̃ argiæ si monille illud illi cõcederet:se ostensurã Amphiaraũ & sic factũ ẽ.quamobrẽ ĩ bellũ uadẽs:ãphiara' a terra absortu. ẽ. Euridi/ ces aũt postea ab almeone filio cui uadẽs ãphiaraus uidictã suæ mor tis iniũxerat occisa ẽ.

De Flegeo filio Thalaonis. C .xl.

Legeus ut dicit Theodõtius filius fuit Thalaonis & iuuenis mori ens nil memoratu dignu reliquit.

De Adrasto rege filio Thalaonis qui genuit Deiphylem & Argiam. C. xli.

Drastus argiuorũ rex ut ait Lactãtius:fuit filius Thalaõis & eu rinomes:Cui cũ duæ essent filiæ:Deiphyles & argia:audissetq̃ ab oraculo se nuptui daturũ alterã apro:alterã leoni:Circa futurum ĩ fortunium filiarum affligebatur: & ecce casu factũ ẽ ut pollinyces the banus ex cõposito exul ĩtempesta nocte argos appellaret:hymbresq̃ fugiens regiam subintraret porticũ.Nec mora & Thideus ob homici dium:calidoniã fugiens ibidem deueniret:& in certamen post iurgiũ hospicii causa cõsurgerent.quamobrem paratus rex senex Adrastus ad eos descendit:& uerbis & auctoritate sua iuuenũ iras cõposuit:eos q̃ deduxit in regiã.Et cũ uidisset alterũ pelle leonis tectũ pollynice scilicet:qui regius iuuenis insigne illud ĩ testimonium uirtutis thebani herculis ferebat.Et alterũ cute apri qui ob occisu a meleagro patruo aprũ in decus prolis ea tectus ĩcedebat:respõsi ãbiguitate intellecta: cognouit hos sibi generos esse trãsmissos.Quos postq̃ nouit affinita te cõtẽtus:Thideo Deiphylẽ & Pollynici argiã dedit uxores. Et cu iuxta ꝑmissum regnũ ab eteocle:pollynici nõ restitueret: contractis uiribus aduersus thebanos bellum mouit:& cũ ia duces oẽs sui mor te occubuissent:cecidissentq̃ mutuis uulnerib' pollynices:& eteocles ipse in fugam uersus repetiit argos:nec qs illi fuerit finis inueni.

De Deiphyle Adrasti regis filia & Tydei cõiuge. C.xlii.

Eiphyles ut dicit statius:filia fuit Adrasti regis:& cõiunx Thi/ dei Calidonii cui peperit diomedem.

De Argia Adrasti filia & coniuge Pollynicis. C.xliii.

Rgia secundũ statiũ Adrasti regis fuit filia:& pollynicis cõiũx quæ cum illi peperisset Thessandrum:audissetq̃ eum a fratre oc cisum:ab Agro thebas ueniens:ut extremas lacrimas & officiu funerale cadaueri uiri impenderet:eo q̃ id faceret aduersus imperium Creontis:una cum Antigona pollynicis sorore capta:& iussu Creon tis occisa est:

De Agenore tertio Beli Prisci filio qui genuit.vii.filios.

quorum prima Taygeta.secundus Polidorus.tertius Cylix.quartus Phœnix.quinta Europa.vi.Cadmus.vii.Labdacus. Ca.xliiii.

Ost explicitas successiones Danai & Egisti filii Beli Prisci: ad ampliorẽ prolẽ Agenoris phœnicum regis eiusdem Beli filii: ut Theodontius dicit & Paulus: stilus reuocandus ẽ. Et esto a prædictis dicatur: ꝙ hic Agenor fuerit Beli filius: sunt tñ qui dicant eum Beli fuisse filiũ: sed nõ ægyptii: qñimo phœnicis auũq; huius Agenoris: Agenorẽ etiã nuncupatũ: eumq; Agenorẽ primum: nimia apud assy rios regnãte cũ ingenti multitudine: peste coactũ: patrias sedes quas circa extremam meridionalẽ ægyptum habuerat liquisse: & duce pe/ regrinationis nylo in littus syriacũ deuenisse nauibus: & illud pulsis ueteribus incolis occupasse: ibiq; r̃gnasse: sibiq; Belũ filiũ successorẽ liquisse: quẽ huius Agenoris patrẽ uolũt. Alii uero nepotẽ ex Phœ/ nice filio: Ex quibus cõprehendi põt a similitudine noĩs: & forsan tẽ poris exortũ errorẽ: ut q Beli syriaci filius fuerit creditus Beli ægyp tiaci. Sed ex quocũq; Belo natus sit: mens mihi ẽ hic Theodontii & Pauli opĩoẽ seq: cũ de supiori ñ satis cert' appareat auctor. Hũc igi tur dicunt ex ægypto in littus syrium abiisse: & phœnicibus impasse & amplissima atq; generosa prole claruisse.

De Thaygeta prima Agenoris filia Cap.xlv.

Haygetam dicit ditis cretensis Agenoris fuisse filiã: eãq; Ioui placuisse: & in eius uenisse concubitũ: & cũ cõcepisset: lacæde/ monẽ peperisse: : dato sint qui eũ ex Semele natũ dicant.

De Polydoro secundo Agenoris filio Cap.xlvi.

Olydorus (ut testatur Lactantius) filius fuit Agenoris: de quo præter nudũ nomẽ nil puto. Esto Theodõtius d isto leuẽ faciat mentionẽ: sed longe antiquiorẽ isto Agenore illũ dicit.

De Cylice tertio Agenoris filio: qui genuit Lampsacium: & Pigmaleonẽ: & Pyrodem Cap.xlvii.

Ylix secundũ Lactanctiũ filius fuit Agenoris: Hũc dicit Theo/ dontius hominẽ acris ingenii & robusti corporis fuisse: & cũ su periores sibi fratres sperneret: & de successione regni ẽt desperaret: uilipenso superiorũ iugo: parte copiarũ sũpta: sedes haud lõge a suis occupauit sibi: & regionẽ a suo noĩe cyliciã nuncupauit: ibiq; duos fi lios superstites dereliquit: Lampsacium scillcet & Pigmaleonẽ. Sunt q dicãt prouinciã hãc a Cadmo occupatã anteq; quæsiturus Europã mitteret a patre: eãq; postea a Cylice possessam Cadmo nõ redeũte.

De Lampsacio Cylicis filio Ca.xlviii.

Ampsacius: ut dicit Theodontius & post eũ Paulus: filius fuit Cylicis: eiq; successit ĩ regno: nec ex eo aliud ulterius inuenitur.

De Pigmaleone.i.Cylicis filio & Cypriorum rege qui genuit Paphum. C.xlix.

Igmaleon ut dicit Theodōtius filius fuit Cylicis: d' quo refert ꝙ cū iuuenis esset: & gloria maiorū suorū quos ad occiduū usq; pe netrasse: & aphricū littus ēt occupasse audierat infestaretur: Collecta cylicū manu: & cōuocatis ex phœnicibus classeq; parata: in cyprū tu am serenissime regū transuexit exercitū: & ide ueteres syrios qui ibi / dē agenoris uetustissimi uiribus: ex antiquis pulsi sedibus confugerāt expulit: & occupauit omnē atq; tenuit īsulā & regnauit ī ea. Sane qd' ēt testatur Ouidius ī maiori uolumine: cū ibi scelestissimas cōperisset mulieres: & oīno libidini obsequētes uitio offensus: uitā cælibē duce re disposuerat. Attamē quia ualebat īgenio: & artificiosas haberet ma nus: finxere poete eū sibi ex cādidissimo ebore fœminā sculpsisse ima ginē: eamq; iuxta desyderiū suū lineamētis atq; decore oris cōtraxis se p oīa: In qua cū ingeniosus hō: & artē miraretur suam: & uenusta tem imaginis cōmendaret: in dilectionem eius incidit: & feruore maxi mo cupiebat eam esse fœminam: orauitq; uenerem ea tempestate cele berrimā insulæ deam: ut animaret eandem & suorum faceret amoruз sensibilē: nec effectu caruere præces: fœmina uera facta ē. Quod ad / uertens Pigmaleon gaudio plenus: quoniam uoti cōpos esset: ei' usus est cōcubitu: & euestigio grauida facta est: eiq; peperit filium queз Pa phū ipse postea nominauit: eumq; sibi morienti reliqt heredē. Nunc qd sibi eburnea uelit imago: īgenio potius poetico q̃ uiri artificio fa / brefacta uidēdū ē. Arbitror ei cū pigmaleoni suspecta puectarū æta / te uirginū pudicitia eēt: eū sibi uirgūculā elixisse: ætate suspitione ca rētē: cādore atq; mollitie ebori similē: quā cū suis aptā fecisset mori bus: excreuit ante ætate puellæ cōcupiscētia eius: cepitq; desyderare atq; exposcere pcib': ut cito efficeret matura uiro: qua tādē facta in uotū deuenit suū.

De Papho Pigmaleonis filio q genuit Cynaram. C.l.

Aphus ut dicit Theodōtius fili' fuit pigmaleōis ex eburnea ma tre: qui cū pigmaleoni successisset in regno: cyprū insulā Paphū & suo nomine nūcupauit. Paulus autē dicit Paphum oppiduз ab eo tā tum constructū: & de suo nomine nominatū. quod quidē ueneri sacrū esse uoluit: constructo in eodē illi templo & ara: cui thure solo diu sa / crificatum est.

De Cynara filio Paphi q genuit Mirrā: & ex Mirra Adonē. C.li.

Ynara filius fuit Paphi: put ostēdit Ouidius dū dicit. Edit' hac ille ē qui sine prole fuisset: Inter felices cynaras potuisset haberi

Eſt aūt hic alter ab illo Cynara: qui aſſyrioꝝ rex dicitur: in lapidem
uerſus flendo infortunia filioruꝫ. Ex hoc aūt cynara cypro præter ſce
lus unuꝫ nō habemus. Nā ut ipſe recitat Ouidius huic ex cōiuge filia
fuit noīe Mirra: quæ cum formoſa eſſet: ac etiam matura uiro: præter
debitū patrē amauit: & nutricis ſue opera (dū mater eius ſacra cereris
celebraret in quibus oportebat per nouem dies a cōtactu uiri abſtine
re) eius cōcubitu potita ē: in quo p̄gnās effecta Adon filius natus ē.

De Mirra filia Cynare & matre Adontis. .C.lii.

Irra: ut ſupra patet Cynaræ regis filiā dicit fuiſſe Ouidius: & cū
eo Nephaſto adamaſſet amore: opera nutricis ſuæ eius incogni-
ta habuiſſe cōcubitū. Fulgentius tamen dicit eam cū cynara poſtq̄ꝫ il-
lum ebriū effeciſſet habuiſſe cōcubitū. Quæ ex nephario cōcubitu p̄
gnans facta: cū illā uellet noſcere cynara: nouiſſetq; filiam dolore pci
tus eam ſecutus occidere uoluit. Quidaꝫ dicūt eā in ſabeos fugiſſe: ad
quos uſq; ſecutus cynara: cū illā gladio percuſſiſſꝫ: ex uulnere cōcep
tum filiū erupiſſe. Ouidius tamen dicit eā miſeratione deorū apud ſa
beos in arborē ſui noīs uerſam: & calore ſolis aperto cortice filium e
miſiſſe: quē nymphe liquoribus unxere maternis. Figmēto huic ar
bitror cām dediſſe nomen arboris: quæ apud ſabeos uocatur mirra:
guttas emittens: ſolis percuſſa radiis: ex quibus pigmentū conficitur
ꝙ adon uocant: quod latine ſuaue ſonat: eſt eīm ſuauiſſimi odoris: ut
uidetur uelle Petronius arbiter plurimū libidini cōferens: adeo ut aſ-
ſerat ſe ad libidinis incrementū: mirrinū potaſſe poculū. Verū Fulgē
tius ut in pluribus longe altius ſentiēs circa hoc dicit. Mirrā arborem
in India eſſe: & ſolis caloribus cremari: & quia ſolē patrem omniū re
rum dicebant: ideo patrem mirram amaſſe dictum: & cum ſol feruen
tius illam calefaceret eam reges ex imis corticis emittere: & ſic a p̄re
uulnerata: adonem .i. ſuauitateꝫ odoris emiſiſſe.

De Adone Mirræ filio & nepote Cynare. C.liii.

Adon cynaræ regis aui ſui: & Mirræ ſororis fuit filius: ut longo
carmine ī maiori uolumine teſtatur Ouidius. de quo talē ipē idē
recitat fabulā. Dicit .n. ꝙ cuꝫ formoſiſſimus euaſiſſet iuuenis a uener̄
caſu percuſſa ſummæ a filio dilectus eſt: quæ dum illū maxima delec
tatione ſua per ſiluas ſequeret̄ & nemora: eiuſq; uteretur amplexibuſ
ſæpius eum monuit ut ſibi ab armatis beluis caueret: & ſequeretur in
hermes. Verū die quadam male uerborum Veneris memor: in apruꝫ
irruēs ab eo occiſus eſt: Quē Venus fleuit amare & in floreꝫ cōuer
tit purpureū. Hoc figmentū Macrobius in libro ſaturnaliorum conat̄
enodare mirabili rōe. Dicit .n. Adonem ſolem eſſe: quo nil pulchriꝰ &
eā terræ partem: quā inhabitamus ſuperius .ſ. emiſperiū Venerē eſſe

cum q̃ ĩ inferiori est emisperio a physicis proserpina appellata sit. Et sic apud assyrios & phoenices quos penes & ueneris & adonis fuit religio ĩgẽs.tũc uenus cũ adone a se dilecto delectaretur:cũ circa superius emisperiũ sol ampliori circũflectitur ambitu:& inde ornatior q̃a flores frõdes & fructus eo tẽpore terra producit. Dũ uero breuiores circũducit circulos:de necessitate maiores apud ĩferius emisperiũ agit & sic autũnus & hyemps imbribus assiduis terram decore suo priuatã lutosã faciũt:quo aper qui hispidũ animal ẽ delectat̃:& sic ab apro.i. ab ea tp̃is qualitate qua delectat̃ aper:adõ.i.sol terræ.i.ueneri sublatus uidetur:& inde uenus lutuosa efficit̃.Quod aũt sit adon transformatus ĩ florem:ob id fictum puto:ut nostri decoris breuitas ostẽdat̃ mane quidẽ purpureus est:sero lãguens pallensq; marcidus efficitur: sic & nostra humanitas mane.i.iuuẽtutis tp̃e florẽs & splendida est.sero aũt.i.senectutis æuo pallemus:& in tenebras mortis ruimus. Sane quicquid assyrii sentiant uel macrobius:historia tñ uidetur sentire & tullius testatur ubi de naturis deorũ:uenerem fuisse syria cyproq; conceptam.i.ex syrio homine & cypria muliere:quã astarcõ uocauere syri:eamq; adoni nupsisse ut dicit Lactantius in libro diuinarũ institutionũ:in sacra historia cõtinetur hanc meretriciam instituisse artem & stuprum mulieribus suasisse:& ut uulgato corpore questum facerẽt & hoc ideo dicit ĩperasse:ne sola præter alias mulieres ĩpudica:& uirorũ appetẽs uideretur.Ex quo cõsecutũ ẽ & longis perseueratum tp̃ibus:ut phoenices de prostitutione filiarũ donarẽt añq; eas iungerẽt uiris:ut ĩ libro de ciuitate dei testatur Augustin⁹ & Iustin⁹ ĩ epithoma pompei trogi:ubi didonẽ.lxx.uirgines in littore cyprio que in questũ uenerãt rapuisse demõstrat.Fuit igitur Adon rex cypri & ueneris maritus:quẽ ego ẽt seu ab apro:seu alia nece ueneri subtractum reor:eo q; ad imitationẽ lachrymarũ eius ueteres anniuersario plãgore cõsueuerint adonis ĩteritũ flere:quos ĩ suis uisionibus ĩcrepat Isaias.

De Pirode Cylicis filio. C.liiii

Yrodes ut Plinius asserit ĩ libro naturalis historiæ filius fuit cylicis:ex quo & si nil aliud habeamus eodem Plinio teste: saltẽ habemus eũdem primo ignem ex silice excussisse.

De Phoenice.iiii.Agenoris filio qui genuit Phylistenum & Belum. C.lv.

Hoenix ut dicit Lactantius fili⁹ fuit Agenoris.hũc dicit Eusebi⁹ in libro temporũ:regnante argiuis danao una cum cadmo fratre a thebis ægyptiis uenisse in syriam:& apud tyrũ & sidonẽ imperasse quod quidem fuisse potuit circa annũ mũdi.m.dcc.xlvi.post paululũ aũt dicit eũ anno primo lyncei regis bithiniam condidisse:quæ prius mariãdina uocabatur.quod fuit anno mũdi.m.dcc.lxxix. huius tamẽ

aduētū ī syriā ñ cōuenit cū dictis supra: ubi de Agenore a theodōtio & ēt ab Ouidio discrepat: qui uidet uelle agenorē uenisse nō phœni/cē: cū cadmū missū ad perquirēdā europā ab agenore: non a phœni/ce describat. Sed has ego uarietates ultro concordare uolentibus lin quam: & de phœnice quid cōpererim prosequar. Hunc autem artificio sum fuisse hominem ostēdit Eusebius: eo ꝙ primus quasdam lr̄as seu litterarū caracteras phœnicibus dederit: deinde ad scribendū eas isti tuisse uermiculū: unde & color ille phœnicius dictus est: credo ab in/uentore qui postea mutata littera est puniceus appellatus.

De Philisthene filio Phœnicis qui genuit/
Sicæum. C.lvi

Hilistenē dicit Theodōtius filiū fuisse Phœnicis: Qui cum eēt herculis sacerdos q pſanctissime a phœnicibus colebatur: uide retq; phœnice patre mortuo Belū fratrē natū maiorem regnare: reli cto sicæo filio sacerdotio: & copiarū parte sūpta uaues conscendit: & post multos casus cum herculis colūnas cursu superasset: ibidē in lit/tore oceani sedes assumpsit perpetuas: cōdita ciuitate quā gades uoca uere sui: & ne sacerdotiū abdicasse uideretur oīno: templū ibidē cōsti tuit herculi: & sacra oīa ritu tyrio innouauit.

De Sicæo Philisthenis filio &
Didonis uiro. Ca.lvii.

Icæus secundū Theodontiū fuit filius Philisthenis: cui abeunte patre sacerdotiū derelictū est ut supra dicitur: qđ a rege ꝓximus erat honor. hūc dicit Seruius sicarbā uocatū: esto eū uirgilius semper uocet Sicæum. Et Iustinus semper illū uocet acerbā: hic autem seu re lictis seu aliūde quesitis thesauris: ut Theodōtio placet: & r̄liquis co piosus factus plurimū: Belo mortuo Elisam filiā eius accepit uxorem q̄ postea Dido uocata est quā p̄cipue dilexit. Verū cū pigmaleon Beli filius patri successisset ī regno: auri auidus: ei⁹ desyderatis diuitiis: clā illi tetendit insidias: & in cautum interemit.

De Belo phœnicis filio: qui genuit
Pigmaleonem & Didonē & Annam. .C.lviii.

Elus qui & metres secūdū Seruiū appellatus ē: ut ait Theodon tius filius fuit Phœnicis: uir bello & armis insignis adeo: ut cy/prios littus phœnicū pyratica infestātes subigeret: quod Virgili⁹ in pſona Didonis pſūctorie tāgit dicēs. Genitor tā Belus oppimā: Va/stabat cyprū & uictor dictione tenebat.

De Pigmaleone filio Beli.. C.lix.

Igmaleon ut Theodontio placet filius fuit Beli regis tyri: & p̄re moriēte ut ait Iustinus una cū sororibus tyriis derelictus ē. Cui adhuc puero populus paternū tradidit regnum: hic uero auarissimu3

cū animū ad diuitias Sicæi patruelis sui iniecisset:illū dolo interemit
hoc solum scelus ex rege isto nobis reliquit antiquitas.

De Didone filia Beli & Coniuge Sicæi. C.lx.

Ido præcipuū matronalis pudicitiæ decus:ut Virgilio placet Be
li regis fuit filia.Hanc insignis formæ uirginē tyri Belo mortuo
Acerbe seu sicarbe uel sicæo herculis sacerdoti dedere in coniugē:qui
ob auaritiā a pigmaleone occisus est.Hæc aūt post longa fratris mē/
dacia:in somnis a uiro præmonita:sumpto uirili animo: pluribus ex
his quibus sciebat pigmaleonē exosū clā in suam sniam tractis:sum/
ptis nauibus fugam cæpit thesauris secum delatis.Et cum ī littus de
uenisset africum:ut placet etiam Titoliuio mercato ab incolis suaden/
tibus:ut ibidem sedem sumeret:tantū littoris quātum posset bouino
corio occupare:illudq; in cartā redactū & in frustra cōcisū occupauit
plurimū:& ostensis sociis thesauris suis:eisq; aīatis ciuitatē cōposuit
quā postea uocauere Carthaginē.Arceʒ uero eius a bouino corio qd'
sic uocitant byrsam nuncupauit.Ad hanc accessisse æneā ꝓfugū ui tē
pestatis impulsuʒ:& hospitio thoroq; susceptū ab ea: Virgilio placet
eamq; discedēte a se ænea:ob amoris īpatientiam occisaʒ. Verū Iusti
nus & historiographi ueteres aliter sentiūt. Dicit.n.Iustinus a musita
norum rege sub belli denuntiatiōe a prīcipibus carthaginēsibus postu
latam in cōiugē:quod cum ipsa rescisset:& sua se ante sniam ad oēm
casum pro salute patriæ dānasset ægre tulit:sed terminū impetrauit:
infra quē se ad uirum promisit ituram.Qui cum uenisset constructo ī
gēti rogo:in eminentiori ciuitatis parte:quasi sicæi placatura manes
illū cōscēdit.Et astātibus ciuib' atq; expectātib' qdnam factura esset
ipsa educto quē clam gesserat cultro dixit. Optimi ciues ut uultis ad
uirū uado.Seq; hoc dicto interemit:mortē potius eligēs q̄ pudicitiā
maculare.Quod ēt longe est a descriptione maronis.

De Anna Beli regis filia. C.lxi.

Nna filia fuit Beli ut uidetur placere Virgilio:qui illā sæpissime
Didonis sororem appellat:hæc didonis fugæ comes fuit:quam
postq̄ mortuā uidit:& carthāginē a Iarba rege occupatā:ut Ouidi'
dicit ubi de fastis ad Bathum regē corisæ insulæ: aufugit uetusti ho/
spicii cōfisa iure.Tādē sentiēs quia Pigmaleon arma aduersus eā mo
ueret hāc ob causā a Batho licētiata ītrauit mare:& tēpestatem passa
ubi cameren petere ītēdebat:ī laurētū littus delata ē.p qd' dū æneas
iā superato turno:cū Achate spaciādo deābularet:eo uiso fugam cæ
pit:tādē præstita ab ænea fide sustitit:& ab eo in regiaʒ deducta est:
cuius ob aduentū suspicata Lauinia ei tetendit insidias. Verum Anna
a Didone per quietem monita nocte regiam exiuit:& si satis potest ex
Ouidii uerbis concipi:in numicū flumen sese præcipitem dedit.Sane

fortior Ouidius ad ulteriora procedēs dicit: ꝙ cuꝫ postea exquireret & a perqrentibus pueniretur ad numicū flumen: uisum ē illis e fluuio uocē audiuisse dicentē. Placidi suꝫ nympha numici amne pemne latēs āna penna uocor. Post ipsuꝫ aūt Ouidiuꝫ dicit Macrobius in saturna lioruꝫ libro: aprili mēse publice & priuati sacrifacatū iri ut amnare & perennare comodi liceat.

De Europa Agenoris .v. filia. .C.lxii.

Vropa filia fuit Agenoris: ut per Ouidiuꝫ pꝫ: ex qua talis narratur fabula. ꝙ cū ob formositatē suam summe diligeretur a Ioue ab eo eodem Mercurius missus est: eiqꝫ imperatū: ut quæ cerneret armenta: in mūtanis phœnicū in littus īpelleret: quo cū puellis ludere consueuerat Europa. Quod cū Mercurius fecisset Iuppiter in candidum taurū transformatus: se armentis īmiscuit. Hūc cū cerneret uirgo pulchritudinis & mansuetudinis eius delectata: illū primo tractarē manibus cœpit: at inde eius conscendit dorsuꝫ: qui paulatim se in undas deducit: dum illam territā & cornibus atqꝫ dorso innitentē sensit natās in cretā transtulit: ubi in uerā redactus formā: eam opressit: & oppressuꝫ prægnantē fecit: quæ illi postea peperit: ut nōnullis placꝫ: Minoeꝫ Radamantū & Sarpedonem. Ipse uero in eius sempiternam memoriā tertiam orbis partē Europā ex eius noīe nūcupauit. Huius fabulæ figmētū adeo tenui tegitur cortice: ut facile possit apparere qd uelit. Naꝫ Mercuriū armenta depellēteꝫ in littus: ego eloquentiā & sagacitatē alicuius Lenonis uirgineꝫ e ciuitate in littus deducentē intelligo: seu mercatorē fictum se iocalia ostensurū: si nauē cōscenderet po licentē. Iouem in taurum trāsformatū uirginis delatorē iam apud deliras auiculas uulgatū est: nauem fuisse cui erat insigne albus taurus: qua quacūqꝫ fraude cōcessa: a uirgine illico remigantiuꝫ ope factuꝫ ē ut deferretur in cretaꝫ ubi Ioui cōiugio iuncta est: seu secunduꝫ Eusebiuꝫ in libro tēporuꝫ Asterio regi: ex quo ipse supra dictos filios asserit procreatos. Augustino tn̄ placet hunc nō Asterium sed Santuꝫ appellatuꝫ fuisse. Discrepant insuper de tempore: huius rapinæ plurimuꝫ autores. Cuꝫ sint: ut Eusebius refert: qui dicant Iouē anno Danai regis argiuoruꝫ .xl. europæ mixtuꝫ: eamqꝫ postea Asteriuꝫ cretensiuꝫ regem in cōiugeꝫ assumpsisse qui annus est mundi .m. dccc. lxix. Alii uero dicunt eā a cretensibus raptam: regnante argis acrisio circa annuꝫ mundi .m. dccc. lxxviii. Quidam auteꝫ uolunt eam raptaꝫ Pandione athenis regnante: āno .s. mundi .m. dccc. xvi. Quod quideꝫ tempꝰ magis conuenit eis quæ de Minoe eiusdem europæ filio leguntur. Huius imaginem egregiam ex ære a pitagora tarenti positaꝫ. Dicit Varo ubi de origine linguæ latinæ.

De Cadmo Agenoris .vi. filio: qui genuit Semelem.

Admus antiquorum omnium uulgata fama fuit filius Agenoris: quem una cu; phœnice fratre a thebis ægyptiorū uenisse: anno danai argiuorū regis.xvii.& apud tyrū & sydonē regnasse scribit Eusebius in libro tēporū: cū ut supra patet lōge ante ibidē uenit agenor peste pulsus: a quo agenorem patrem horū nō nulli uolūt duxisse originem. Qui Eusebius post hæc scribit: āno regni lyncei.xvi.cadmum armeniā occupasse: qd'a cylice factū supra memorauimus. Hic tamen ut scribit Ouidius: cū rapuisset iuppiter europā: ad ipsius p quisitiōe; ab agenore patre missus est: hac ei indicta lege ne absq; eā reuerteretur in patriā. Qui sumptis sociis cū quorsum q̄reret ignoraret: nouas sibi exquirere sedes statuit. Et cū haud longe a parnasso applicuisset: oraculum cōsuluit: & habito responso ut bouem sequeretur īdomitam & ibidem ubi consisteret sedes assumeret: q īdestinatū sibi locū duct⁹ acquieuit: & regiōe a boue uocata bœtia ciuitatis fūdamenta iecit: eā q; ab antiqs thebis ægyptiis: ex qbus p̄decessores ei⁹ aduenerāt thebas appellauit. Sane ut dicit Ouidius: dum uellet sacrum cōficere: & ex sociis quosdā misisset ut aquā afferrent: nec reuerterent̄: eos secutus cōperit a serpente īgenti deuoratos. Quē cū spectaret audiuit qa & ip̄e serpens īspiceret̄. Eo tāde; occiso monitu sūpto dentes illi euulsit ac seruit: & repente hoīes ī armis exorti sunt: & prœliū īuicem habuere spectante cadmo: nec ante cessauit prœlium: q̄; quinq; tantum supstites remanerent. Qui inita pace sese iūxere cadmo: & cepto operi adiutoriū præstitere. Palefactus īsup scribit eū spinga; habuisse coniugem: eandemq; ꝑpter zelu; hermionæ ab eo discessisse: & aduersus cadmeios bellum inisse. Sunt p̄terea qui uelint eu; secus hypocrene; fontem sedentem atq; meditāte;.xvi.litteraru; caracteres adinuenisse quibus postea omnis grætia usa ē. Sic & plinius ī libro naturalis historiæ: dicit eū apud thebas lapicidinas inuenisse: & auri metallorūq; cōflaturā: dato theofastus eu; dicat hæc apud phœnices fecisse. Verum longe post designatum tempus. Nam quod supra de eo scribit fuit circa annum mundi.m.dccc.v.hæc aūt circa annos.m.dcccc.xxxviii. Inde dicit Ouidius fuisse sibi cōiugem hermionē martis & ueneris filiā ex qua cōstat.iiii.genuisse filias: eidemq; hermiōi a uulcano uitrico exitiale monile cōcessum. Post hæc autem cum plurima ex nepotib⁹ & filiab⁹ euenissent īfortunia: ipse iā senex ab anphione & Zetho pulsus ī illirios abiit: ubi miseratōne deorū in serpentes ip̄e & hermiona uersi sunt. Huius historia fabulosa aliqua habet īmixta quorū uidere sensum superest Serpentē igit̄ marti sacrū: Ego sene; hominē atq; prudentem olim armigerum & bellicosum intelligo uerbis suis: &

pcontationibus: cadmi socios detinẽtes: cuius cõsilio: quod ego p dẽtes assumo inter incolas seminata discordia ẽ: q aduersus eũ ipingæ ĩ pulsu surrexerant. Ex qua repẽte sumptis aduersus se armis in pugnã deuenere: quorũ princeps attritis cede popularibus cũ cadmo in concordiam deuenere: & ex incolis atq3 forensibus unũ fecere populũ. qꝑ aũt ipse exul cũ cõiuge serpens effectus sit: eos designat factos esse lõgeuos: prudẽtes. n. more serpentus suut senes: & rerũ experiẽtia cauti: & ætate annosi: & si etiã æuũ impulerit: & subsidia desint ritu serpentus curuo incedunt pectore. De tempore aũt huius regni etiã dis/cordes fuere ueteres. Dicit. n. Eusebius in libro tẽporum anno regni Abantis regis argiuorum. viii. qui fuit mũdi annis. m. dccc. xxvii. cadmus ab Amphione & Zeto regno pulsus. Nec multũ post dicit regnãte argis acrisio cadmũ regnasse thebis: cum acrisius abanti successerit quod tamen esse potuit circa annum mũdi. m. dccc. lxxv. Cui tempori cõgruit quod postmodus idem scribit Eusebius. s. Acrisio argis regnãte: ea fuisse quæ de spartis memorantur. Quos dicit palefatus qꝑ cum proximarus essent regionus aduersus cadmus subito constitisse: & pp repentinos contractus quasi de terra natos: & quia ex omni confluxissent parte spartos uocatos. Sed tamen male conuenit tempori quo supra raptam diximus europam. hi ueritatem comperiant: quibus ma/gis est curæ: ego autes nil amplius reperire potui.

De Semele filia Cadmi. .Ca. lxiiii.

Emeles Cadmi filia fuit & Hermionis: ut satis per Ouidiũ p3 in maiori uolumine. Hãc ex Ioue prægnantẽ cũ ægreferret Iuno: ei in uetulã beroẽ epidaureã transformata suasit: ut experiretur nũqd amaretur a Ioue: ut ab eo postularet ut secũ prout cũ Iunone cõcuberet. Quæ cũ Iouem per stygias undas iura cõpulisset ut sibi postulata concederet: petiit ut secum prout cum Iunone iaceret. Iuppiter aũt dolẽs quia iurasset: sumpto minore fulmine eã percussit: & mortua ẽ eiq3 ex utero nõdum perfectus infans eductus est: q bacchus postea fuit. Figmenti huius ego ueritates puto: hanc fœminam prægnan/tes ut ipsa sonat fabula fulmine pcussam: nõ enis ignis Iuppiter Aeri idest Iunoni miscetur nisi per fulmen ad inferiora descendens.

De Agaue filia Cadmi. C. lxv.

Gaues: ut satis notũ ẽ: Cadmi & Hermionis fuit filia: quã Cadmus Echioni uni. s. ex sociis: q illũ iuuere thebas ponere mr̃imonio cõiunxit: ex quo ipsa concepit & peperit filium: quẽ uocauere Pẽtheũ elati animi iuuenẽ: Qui cũ sacra bacchi sperneret celebrantibꝰ matre & sororibus & aliis ab oĩbus ĩ furiã uersis: occisus est. Dicebat Leontius Pentheũ hunc abstemiũ fuisse: & ob id a temulẽta matre & aliis occisum: quia sæpius ebrietatem & temulentiam dãnasset earum

De Auctonoe filia Cadmi Cap.lxvi.

Vctonoe Cadmi & Hermionis fuit filia: ut ait Ouidi⁹. Hæc Aristei fuit cõiunx: & ex eo peperit Atheonem.

De Inoe Cadmi filia Cap.lxvii.

No æque Cadmi & Hermionis: ut ait Ouidi⁹: fuit filia: quæ cũ nupsisset Athamãti Eoli filio: eiq; Learcũ & Melicertẽ pepisset: cũ ab insano patre Learcũ uidisset occisum: sibi timens & reliquo: ex prærupto saxo se præcipitẽ dedit in mare: ex quo aũt eã marinã deã leucotoem factã & melicertẽ palemonẽ miseratione Neptũni. Credo ego loca illa fuisse: ad quæ necata cadauera mare detulerit: & delatis ad solatiũ superuiuentiũ imposita deitatis noĩa. Seu potius: ut infra legitur đ learco & melicerte.

De Labdaco septimo Agenoris filio: qni genuit Laium Cap.lxviii.

Abdacus: ut dicit Theodontius: iunior fuit filiorũ omniũ Agenoris. Qui cũ audisset fugatũ fratrem & Amphionẽ propria manu peremptũ: & Lycũ occisum ab Hercule: ab amicis sollicitatus p̃cibus: ut syria relicta ueniret in græciã: cũ eẽt ob seniũ nimis inhabilis ad laborẽ Laium ex filiis iuniorẽ transmisit. Qui confestim occupato regno rex dictus ẽ. Paulus aũt dicit Labdacũ phœnicis fuisse filium senẽq; thebas uenisse uocatũ: & ibidẽ regnasse aliquandiu: & Laiũ filium genuisse.

De Laio rege thebarum Labdaci filio: qui genuit Oedipum Ca.lxix.

Aius thebarũ rex fuit: & ut satis đmonstratũ ẽ Labdaci filius: q seu ex phœnice missus uenerit thebas: seu ibidẽ natus sit: regnans Iocastã Creõtis thebani filiã sũpsit uxorẽ. Quã cũ audisset cõcepisse: consuluit de futura prole oraculũ: & in responsis habuit se nasciturí manu periturũ. Qui uolẽs consilio obstare periculo: iussit Iocastæ: ut quicquid nasceret̃: exponeret. Quæ cũ mœsta infantem fecisset exponi: altus ab extero dũ adolescens patrem exquireret: & ab oraculo se andiuisset illũ apud phocĩ inuenturũ: cũ uenisset ibidẽ patrẽ incognitũ: seditionẽ ciuiũ & exterorũ seperantẽ occidit: & sic Laius occubuit.

De Oedipo filio Laii: qui genuit Antigonã & Ismenam & Etheoclen & Pollynicem Ca.lxx.

Edipus Rex thebarũ fuit: & Laii filius & Iocastæ: ut in thebaide testatur Statius. Hũc iussu patris: ut supra dictũ ẽ: a matris utero in siluas abiiciendũ feris delatũ dicunt. Quem cũ deferrent ꝑui eius: ætati innocuæ cõpatiẽtes: nõ abiecerũt iuxta mãdatũ: qnĩmo p foratis ei pedib⁹ arbori uimine alligarũt. Ad uagitũ cui⁹ tract⁹ pastor

quidā polibi coryntkiorū regis: eum ab arbore abstulit & ad polibiū detulit. Qui cū filiis careret patria affectione suscepit: & filii loco educauit. Is tamen cū adoleuisset audissetq́; se nō polibi filium perquirere patrem disposuit: & cū apollinē cōsulnisset accepit se phocis patrem repturum: & matrē sumpturū in coniugem. Qui phocim ueniēs orta inter ciues forensesq́; seditione dū faueret forensibus Laiū conantem sedare tumultū incognitū interemit. Tandem tanq́; ab oraculo lusus thebas petens: Spingem inuenit quā solutis problematib' cū occidisset: thebas intrauit: ubi filius polibi creditus: illi iocasta mater cōiugio iuncta est: quā libens sumpsit meroes olim polibi cōiugis: quam matrē suspicabatur timēs cōiugium: & rex thebarū factus: &. iiii. filiorum ex iocasta pater: orta letali peste thebis: habitū ē ab oraculo: nō defuturā ciuitati pestem: in regnātis exilio: incestuosū iocastæ coniugium purgaret. Sane dum hæsitaret iam īfœlix uenit cotrinthius unus cū polibo mortuo in regnū uocans. Qui dū se matris nuptias timere diceret quonāmodo corinthū deuenisset audiuit a sene. Quod cū audiuisset Iocasta memor quæ a seruis audiuisset: q illū detulerāt inspectis eius pedibus eum extēplo recognouit in filiū. Quod ille audiens & a se Laium patrem occisū cognoscēs: dolore pcitus sibi manus iniecit in oculos: eisq́; eiectis se ppetuis dānauit tenebris. Filii uero discedentes eius spreta humilitate uenientes ī bellū: & inde in mutuā mortem Iocasta iam gladio pempta mœstus dolēsq́; altera filiarū ducēte exul creontis imperio in cyteronē montē abiit. Quo aūt inde abierit mihi īcognitū ē. Sibi tñ ab atheniēsibus nescio quo merito tēplum & sacra tanq́; deo: Valerio referente constituta sunt.

De Antigona Oedipi filia. C.lxxi.

Ntigona: Statio teste Oepidi & iocastæ fuit filia: Hæc patri cæco & in exiliū a creonte pulso ducatū miseranda pstitit: inde eū ad exibendas ultimas lacrymas fratribus: & officiū funebre nocte aduersus creontis imperiū uenisset. ibiq́; argiam pollynicis cōiugem cōperisset. Cremarētq́; ambæ cadauera fratrum cum argia capta ē: & iussu creontis occisa.

De Ismene filia Oedipi. C.lxxii

Smenes Oedipi fuit filia: ut asserit Statius: De qua nil habetur nisi ꝙ cuidam Athy iuueni Cyrreo desponsata fuerat: qui ante nuptias a Tydeo occisus est.

De Etheocle Oedipi filio & Iocastæ. C.lxxiii.

Theocles Oedipi filius spreta pr̄is hūilitate: hīta cum pollynice fr̄e de regimine regni sub hac lege cōcordia: ut uicissim singulis ānis altero interim exule regnarent: repetito a pollynice exule p Tydeum amicū regno: non solum seruare legē uoluit: sed insidias Tydeo

legato posuit. q̄ obrem septem regum obsidionem passus est: & demū in duellū cum fratre ueniens: ab eo iam uictus illum cultro transegit: & sic mutuis cecidere uulneribus: nec eorūdem ignes cremantes cadauera: fuere concordes.

De Pollynice filio Oedipi: q genuit Thessandrū. .C.lxxiiii

Ollynicē Oedipi fuisse filiū & Iocastæ notissimū est: hic cū fratre ut proxīo supra inita de regimine pactione: primus in exiliū tendēs agentibus hymbribus & uento nocte argos intrauit: & cū sub regia porticu quiesceret: adueniente Tydeo qui exul patriā fugiebat ītrante eo sub porticū: aduersus eum surrexit in rixā: & ut supra dictum ab Adrasto rege pacati: & in regiam deducti sunt: & eius etiā generi facti. Tractu aūt tēporis cū Tydeus sub legationis noīe pro pollynice etheocli regnū postulasset frustra: eiq̄ cōtra ius gentiū in mortem insidias ab Etheocle sibi positas cōperisset. Eo itū est: nato iā ex argia Pollynici paruulo filio: ut Adrastus cōgregatis argiuis principibus: aduersus Etheoclē & Thebanos iret in bellū: ubi hiatu terræ absorto āphiarao: & Tydeo sagitta letali uulnere icto: reliquisq̄ pemptis uariis mortibus pugnādo regibus actū est: ut in singulare certamē deuenirēt fratres: In quo cū iā uictor uideretur Pollynices: clā a fratre iacēte trāsfixus est: & sic ambo mutuis uulneribus periere. Quorū tā efficax atq̄ īflexibile odiū fuit ut etiam eis mortuis inter cadauera pseueraret: Nā eis in eodē rogo ab Argia pollynicis cōiuge: & antigona sorore positis: nō primo ignis acēsus est q̄ diuisæ sint flāmæ: adeo ut liquido appareret cadauera recusare uno eodē igne comburi.

De Thessandro Pollynicis filio. .C.lxxv.

Hessander Pollynicis fuit filius ex Argia: Statio teste: Qui cū robustus euasisset iuuenis inter proceres cæteros: ad troianū excidium iuit cū græcis. Et ut ait Virgilius unus fuit ex illis qui cū ulixe ligneum equum intrauere: qd tandem ex eo fuerit non cōperi.

De Scyta. xiii. filio primi Iouis. .C.lxxvi.

Cyta: ut Plinio placet in libro de historia naturali: Iouis fuit filius: de quo nil aliud legimus: præter q̄ ipse asserit Plinius eū. s. arci sagittarūq̄ reptorem primū fuisse. Quē longe antiquiorē sacræ testantur litteræ. Ex quibus sumitur Lamech sagittarium extitisse.

Vpererat de stirpe ætheris celius quem ut sequēti libro daret initium reseruare satius uisum est.

Genealogiæ deorum gentilium Liber Secundus Explicit.

Genealogiæ Deorum Gentilium Liber Tertius Incipit.

Vlcanti mihi exiguo cortice errorũ uetustatis salũ
Et ecce inter aspreta scopulorum & frequẽtia freta
grãdeuus senex.numerius philosoph⁹ uir qdẽ suo
sæculo auctoritatis ĩclitæ se obtulit obuiũ: & placi
da satis uoce sermõeq; cõposito iqt. Quid labore
tuo numina ledis:ubi qete illis poteras placuisse:fu
it olĩ mihi q̃ tibi nũc cura ẽ:theologizãtiu;.s.poetarũ claustra uulgo
ẽt r̃serare.Et dũ Eleusiorũ sacrorũ archanũ totis uiribus ĩ propalatũ
trahere conarer.Ecce sopito mihi inquiete ꝓfũda:uisæ sunt Eleusinæ
deæ meretricali ornatu uesteq; deturpatæ ipsis fornicũ ĩ faucib⁹:se q
buscũq; adeũtibus prostrãtes ultro.Quod cũ uideretur dignitati ĩde-
cens:nimiũ mirareturq; tam pudicas deas in tam prophanũ meretrici-
um corruisse.repẽte quæsiuit:tã ĩepte ignominiæ causam.Ast ille tor
uis oculis & rugosa frõte:ĩ me uersæ irato uultu uerbisq; cæpe:Quid
leno scelestẽ poscis:tu tã obsceni facinoris cã es.Excessu qdẽ nostræ
integritatis atq; pudicitiæ renitentes in crinibus captas abstrahis:& ĩ
publicũ lupanar tu ipse castissimas olim passim subiicis. Ego aũt & si
sumno plurimo marcerem:non aliter q̃ uigilans intellexi: ĩdignãtes
illico & cognoui dormiens:quod uigilando nõ uiderã:sacra scilic; mi
steria paucorũ esse debere:& extẽplo a cæptis destiti:ne ĩdignationẽ
acriorẽ incurrerem.Tu autem longe plus cupiens:q̃ tibi cauẽs uerti
ginosum intrasti gurgitẽ:& quod omisi præsumis ipse: sino nunquid
credam tm̃ tibi luminis præstetur ingenii quantũ operi tam sublimi:
opportunũ sit:& hoc tacuisse nolim.Caue quid feceris iam ꝑmonitus
Crisitones ob læsam cererem periclitatus est.Pentheus bacchi sacra
despiciẽs:capite mulctatus a mr̃e pænas dedit. Niobes ob uilipẽsã la
tonã perditis filiis & uiro in silicẽ riguit:& ne plures enumerẽ tu for-
san credis deorum aulas ĩpune reserare uulgo? Deciperis & ni desistas
eorũ iram nõ antequam experiaris agnosces:tũ ego & si æstuãtis ma
ris obsisteret impetus:paululum tamen substiti:dixitq; Quibus te ar
boris quæso nimiũ hos ĩter scopulos euehis? Ab ĩferis arbitror. Odo
re eĩ sulphureo cuncta reples & os inferna caligine fuseris:& hæc ue-
teris infausti plutonis mandata sint credo:quasi christiano hõi uti ia;
dudũ gẽtilibus cõsueuerat:talibus timorẽ putet incutere. Ille quidem
ueteres cecidere cathenæ:& arma hostis antiqui cõtrita sũt.uicin⁹ ꝑ
cioso redẽpti sanguine:& in eo renati lotiq; suas decipulas ñ curam⁹
Attamẽ ego dearum tuarũ nõ resero thalamos:nec deorum tuorum
secessus aperio quasi uelim illecebras eorũ magis ex ꝓpĩquo conspice
re:sed ut appareat poetas:si bene d'deo sensissẽt hoĩes fuisse ꝑclaros

& ob mirabile artificium uenerandos: & ut uideas q̄tipendam hos tu os fabulosos deos similem stratonico sibi iram alabandi imprecanti & hercul' ĩmolestum exoranti precem faciaꝫ. Ipsi ergo oẽs quorũ tu me ortaris iram fugere mihi irati sint quæso. Tibi autem illisq; & tam in/ epta credentibus christus ihesus his dn̄s e uestigio euanuit ille. Ast e go attentus nauigio in æгeum euehar mare: cæli prolẽ perquisiturus amplissimã. Ille autem iter prestet placidum: q ex Sabæis magos ad se orãdũ atq; muneribus honorandũ stella duce deduxit in Syriam.

De Cælo Aetheris & diei filio: qui genuit. xi. filios. Dato q̄ in presen ti tertio libro de. viii. tantũ tractetur. Vt puta de Opi. de Thetide ma gna. de Cerere prima. de Vulcano primo. de Mercurio tertio. de Ve/ nere magna. & de Venere secunda. & de Toxio. .C. I.

Aelum nõ illud quidẽ prægrãde corpus ꝯornatũ syderibus: qđ dicebat orpheus a phanete cõpositũ: in domiciliũ suũ atq; alio/ rum deorũ: & q̄ nos semp ambire circuitu cernimus. Verũ hõ quidã sic uocatus: ut ait Tulli' ubi de naturis deorũ: fili' fuit aetheris & diei idest ignite uirtutis & claritatis eximiæ: a qbus eius nomen ꝓcessit in lucẽ. Et q̄ hõ fuerit: satis in libro diuinarũ institutionũ p Lactantiuꝫ pꝫ: dicit. n. sic in sacra historia: repi Vraniũ potentẽ uirũ: Vestã ha buisse cõiugem: & ex ea Saturnũ atq; Opim & alios suscepisse: q Sa/ turnus cum regno potens efficeretur: patrem Vraniũ cælum appella/ uit: & matrem terram: ut hac mutatione nominũ: fulgorem suæ origi nis ampliaret &c. Huic præterea ut in sacra historia dicit Ennius Iup piter nepos eius primo in panæo monte arã statuit atq; sacrificiũ ado leuit: & ab eo cælũ ipsum uerũ denoĩauit. Euemerus uero dicit hunc cæliuꝫ seu cælũ in oceano mortuum: & in oppido aulatia sepultum.

De Opi prima Cæli filia & Saturni cõiuge. .C. ii.

Ps seu Opis: ut placet Lactantio libro diuinarũ ĩstitutionũ filia Cæli & Vestæ: & Saturni fratris cõiunx: & Iouis aliorũq; pluri mum deorũ mr̄: q̄obreꝫ apud orbos: orbis plurimũ uenerationis ob tinuit. Sane seu antiq theologizãtes ad suos palliãdos errores fecerit seu ad occultandũ uulgo fictionibus magnarũ rerum ueritatẽ ut præ tactuꝫ ẽ. Seu potius ut Ioui adularentur maxĩo regi: historia obmissa Hanc miris fictionibus ornauere: atq; illam ex eis extullere: adeo ut loco maximi numinis coleretur a multis: eiq; templa & sacra sacerdo tesq; uariis constituerentur in locis : de quibus ut distinctius uidea/ mus apponẽda sũt aliqua. Prĩo eã deorũ dixere matrẽ: eiq; cõstituer̄ quadrigam: a leonibus tractam eiusq; capiti turritã descripsere coro nã: & sceptrũ manib' addidere: Veste præterea ramorũ circuitioĩb'

& herbarū cōspicua ornauere: illāque īcedētē sacerdotes: quos eo q eunuchi ex īstituto essent gallos uocauere: tympana tāgētes: & æra præcedere demōstrarunt: eiusq; ī circuitu sedes uacuas posuere: & chorybātes armatos illā ābire uoluerūt. Quid ex his tot senserit ui deamus. Deorū enī mater ideo habita est: quia terrei sunt homines: qui ab hōib' dii facti sunt. Turita uero corona qua insignita est satis pro terra sumēda ostēdit: cū sit terræ circuitus: ciuitatū & opidorum ad instar coronæ insignitus. Vestis autē ramis herbisq; distincta mō strabit siluas: et fructeta & herbarū species īfinitas quibus terræ sup ficies tecta ē. Sceptrū autē quod manibus defert regna diuitias & po tentiam imperātium sup terra monstrabit. q quadriga uehatur cū sit īmobilis. Intellexere ordinem in operibus terræ per. iiii. anni tēpora: circulari quodā incessu seruari cōtinue. Cur autē a leonibus trahat: ratio hæc reddi potest. Voluere quidē agricolarū in tardēdis terre se minib' cōsuetudinē demōstrare Cōsueuere quidē leones ut solin' ī li bro mirabilum dicit: si per puluereū solū inter faciāt: cauda pedū su orum uerrētes turbare uestigia: ne uenatoribus sui itineris prestēt in dicium. Quod & agricolæ seminibus iniectis sulsis euestigio faciunt re tegētes: ne semē surripiatur ab auibus. Præterea cū sint ossa leonibus ossibus cæterorū aīaliū duriora: intelligi uoluerūt: uertētiū terram mēbra esse oportere solidiora: q cæteris. Vel potius ut ostēdatur p leones: quos quadrupedū reges dicim': iugo opis subditos: orbis prī cipes: terræ legibus esse suppositos. Sedes autē uacuæ illi circūpositæ existimo: nil aliud uelit q ostēdere: quia non solū domus sed ciuitates quæ īcolentiū sunt sedes uacuentur: psæpe peste agente uel bello: seu quia in supficie terræ uacuæ sint sedes plurimæ. i. loca inhabitata. Seu quia ipsa terra semp sedes seruet uacuas nascituris. Seu ad demōstran dū q hii ad quos pertinet terræ cultū: non dico de agricultoribus tā tū: sed etiā de principibus qui ciuitatibus & regnis psunt: nō debēt se ocio & īepte quieti concedere: qnimo stare continue & uigilare: cū de nouo sēper emergant quæ exercicio talium īdigeant. Chorybātes autem has armatos ābire designauerūt: uolunt unūquēq; mortalium pro patria se debere bellis exponere: & arma Pro salute patriæ sume re. Gallos autem sacerdotes habere: ob id cōtigisse dicunt: q cū deū mater: athym decorū adamasset puerū: eūq; cū pellice cōpisset: zelo pcita illi abscidisse uirilia: & ob id sil's sacerdotes appetere quos gal los a cōtrario sensu dixere. Sane per dilectum athym uult macrobius saturnaliorū libro solem intelligi: qui anno quolib& iuuenescere uide tur: & adeo a terra diligitur: ut in se eius suscepta influentia quas cer nimus herbas flores: & fructus pariat. q eum castrauerit hoc ideo si ctū credo: quia certo anni tēpore: solis radii uideantur steriles esse:

& potissime circa autūnū & hyemem : ī quib⁹ tēporib⁹ nil gigni uide
turab eis. Velut dicit ꝓphyrius : athys flos ē a terra dilectus tāq̄ or
namētū suū : q tunc a terra castratur : cō ueniente fructu flos decidit.
uel si cadat ante fructū nō sit ulterius ad fructū apt⁹ : ꝙ hi sacerdotes
tympana ferāt : & æra : uolūt pro tympanis quæ uasa sūt semisperica
& semp bina ferūtur : duo intelligi emisperia : terræ : in quibus ābob⁹
ut nō nulli opinati sūt terre opus ostēditur. Per æra uero intelligi uol
uerūt īstrumenta ad agriculturā accōmoda : quæ quondā anteq̄ ferri
usus ī ueniretur ex ære confici consueuerant : Hanc præterea multis
nūcupauere nominib⁹ : de quib⁹ non nulla significata exposita supra
sūt : ubi de terra & certa hic sūt cū aliquibus deab⁹ cōmunia : de qbus
in sequētibus dicetur : & ob id quæ sua sunt propria censui apponēda
Vocāt igitᷣ eam Opim : Berecīthiā . Ream. Cybelem. Almam. & ma
gnā Palē : Opim autē ideo uocitatā uolūt : ꝙ ut ait Raban⁹. opeꝫ fe
rat frugib⁹ : & ope melior fiat : Berecinthiā autē dicit fulgētius uocita
taꝫ quasi mōtiū dominā : eo ꝙ deorū sit mater : q ꝓ mōtib⁹ ītelliguꝫ
sᷣ. i. elatis hominib⁹. uel ut placet aliis & mihi aberecynthio mōte seu
opido phrygiae ī quo ꝑsancte colebatᷣ ab īcolis. Rhea autē eo ꝙ idē
græce sonet quod ops latine. Cybelē uero uoluere nō nulli eā a cyba
lo quodā denominatū : quē primū illi sacerdotio fūctū aiūt. alii uero a
cybalo oppido ī quo dicunt sacra eius fuisse cōpta. Quidā uero dictaꝫ
uolūt a. Cybel : quod capitis motū sonat : q plurimus ī sacris eius fie
bat. Almā autē ab alēdo nō nulli credidere dictā. eo ꝙ suis fructibus
omnes alat. Paleꝫ autē eā uocauere pastores : & pabulorū dixere deā :
eo ꝙ gregib⁹ & armentis pabula prestet.

De Tethy magna Cæli secunda filia.
Et Oceani coniuge. Cap. iii.

Ethyn magnā dicit paul⁹ a crysippo traditū filiā fuisse Caeli at
q̄ Veste & Oceani cōiugē. ꝙ quidē Lactāti⁹ asserit eāq̄ matrē
dicit fuisse nympharū. Verū ꝓui⁹ eā uocat Dorī ꝙ arbitror a uirgilio
sūpsit dū dicit Sic ubi cū flct⁹ subterlabere sicanos. Doris amara suā
nō ītermisceat undā &c. In his igitᷣ cū nil historiographū habeat alle
goric⁹ sēs⁹ uidēd⁹ ē. Tethys ꝓcul dubio aqua ē quā dicit Crysipp⁹
ui feruoris cælestis e uiscerib⁹ eductā terræ : & sic ex cælo n̄ hoīe Ve
staq̄. i. terra natā. Doris autē amaritudo īterpretatᷣ : quæ qdē solᷣ agē
te freuore aq̄ marine ut physici testātᷣ addita est : ꝙ expiētia notū ui
detᷣ. Nā ut aiūt nautæ. Salsedo illa supficiei aquæ maris tātū īmixta ē
cū īfra deceꝫ passus dulcis īueniatur. Sed quid ꝙ eam oceano coniu
gē iūgit : cū oceanus aqua sit. & sic idem uideatur uir & uxor. Credo
hoc fingētes sensisse : oceanū accipi debeᷣ ꝓ elemēto aquæ sīplici ꝙ
quidem agens creditur ubi aquæ actio requiratur. Tethym uero

pro aqua elementata seu mixturā aliorū elementorū habente: Cuius mixtionis opera potest cōcipere & nutrire. Seu cū utrūq; sexū diis ēe describant: ut ualerii ferrani carmine patet dicentis. Iuppiter omni nipotens regū rex atq; repertor. Progenitor genitrixq; deū deus unus & idem &c. Volūt cū agat aliquid aqua eam uocari oceanū: cū uero patiatur tethym. Seneca autē ubi de questionibus naturalibus scribit aliter uidetur sentire: dicit enim: aquā uirilē uocant maro: muliebrē omnē aliam. Vocauere aūt eam tethym maiorē: ad differentiam the tis matris Achillis: quam nympham uoluere ueteres: nō maximā deā nisi & nimphas ut qñq; sit dixerimus deas. Hæc autem magna thetis multos ex Oceano peperit filios: de qbus postea.

De Cerere Prima. Cæli Secunda filia quæ peperit Acherontē. C.iiii.

Eres ut placet Lactantio in libro diuinarū institutionū filia fuit Cæli & Veste. Hanc dicit Theodontius sicani uetustissimi sicilie regis fuisse cōiugem: siculosq; primū frumēti docuisse usū: & sicano plures peperisse filios: nullum tñ nominat. Hanc præterea testimonio pronapidis dicit Acherontē fluuiū peperisse: & ob hoc ex ea talē re citat fabulam. Eam. s. cōcepisse & rubore excrescentis uteri: in abditā crete specū secessisse: & ibidē Acherontē peperisse: qui nō ausus lucē aspicere defluxit ad inferos: & ibidem infernalis effectus est fluuius.

Cuius fictionis ipsemet Theodontius talē explicat rationē. dicit. n. pro cōstanti habitum cererē suasisse saturno fratri ne titano regnū ali quo pacto restitueret: & aduersus cōditionē inter titanū & saturnū initā: quos saturnus filios masculos procreauit. clā nascētes surripuis se: una cū Vesta matre atq; educasse. quod cū detectū esset. & audisset saturnum opēq; a Titano detineri captiuos: sibi timens: in cretā abi ens latebras petiit: nec ausa est cōparere: donec certior facta ē: Iouē uictoria liberasse parentes. Ex quo Cererem cōcepisse uoluit Pronapi des dolorem ex captiuitate fratrū: eūq; ĩ specu. i. in latebris peperisse idest emisisse seu reliqsse: dū uictoria Iouis læta ta uenit ĩ publicū. Eū aūt Acherontē dictū ab a quod ē sine: & cherō gaudiū: nā absq; gau dio ē qui dolet: & iodeo lucē uidere noluisse dicit. quia dolentes ut plu rimū deiectis in terram oculis recessus appetūt: & obscura loca. Ibi enim ĩfernalis fluuius factus ē: quia apud inferos nulla unq; sit lætitia. nec illi iō pater ascribitur: quia nostra tantū existimatione procreatur

De Acherōte ĩfernali fluuio Cereris filio: Qui genuit sex filios. s. Alecto. Thysiphonē. Megeram. Victoriam. Aschalphū. & Stygem.

Cheron ĩfernalis fluui⁹ absq; patre: Cereris fuit filius: ut premō

stratuꝫ ē. Hūc Paulus titanis & terræ filiū dicebat: & ob id a Ioue de iectū ad inferos. quia sitientibus titanis lipadas pstitisset aquas. Sane noster Dantes in prima sui pœmatis parte quæ ĩfernus dicitur: aliter de origine huius sentire uidetur. Dicit. n. in sumitate idæ montis cretē sis: statuā esse ingentē cuiusdā senis. cuius aureū caput ē: pectus uero & brachia argētea: corpus & renes ex ære cōfectos: tibias atq; crura & sinistruꝫ pedem ex electissimo ferro factū: dextruꝫ aūt pedē ex ter ra cocta consistere: & in eū fere corporea moles: omnis ĩ romā uersa ĩniti. Et has oēs partes præter aureuꝫ caput rimulas habere: ex qbus effluunt guttæ aquæ seu lacrymæ: quæ collectæ & p cauernas ad infe ros descendētes flumen faciūt acherōtis. Sꝫ quid sibi tam uarie uelint fictiones uidendū ē. Cur Cereris dictus sit filius premonstratum ē. ꝙ titanis & terræ fuerit etiā cōcedi pōt: ubi titanum soleꝫ intelligere ue limus. ut etiam ueteres uoluere: & sic nō nulli opinati sunt: agente ca lore solis aquas maris trahi in uiscera terræ: & ex eis a frigore terræ dulcoratas: effluere. & sic cū sol cām dederit eius filius dici pōt. ac il lius cuius uidetur uterū exire. Qd' inferorum sit fluuius hoc mō po test accipi: sunt eĩm fluuii duo quibus acheron nomen ē. Vnus quidē apud molossos defluit: ut dicit Titus liuius: & in stagna quæ inferna uocantur effluit: & ex eis in thelespontiū sinum mergitur. Alter uero apud lucanos fluens morte Alexādri epirote insignis in inferū cadit: & sic horū ad inferos unusqsq; descendit. Nā q apud molossos ē in re gno quondam Plutonis qui deus inferni dictus ē: eo ꝙ ab oriēte sole factum esset inferior uagatur. Et sic si in regno Plutonis est: in inferno est. Attamen de secundo sic sensere quidaꝫ. Afferunt quippe priscis tē poribus græcis fuisse cōsuetudinē: dānatos exilio in italiam mittere. seu ipsi exules sua sponte uenire: quam eo ꝙ apud inferum mare dice bant: seu quia inferior græcia ab ortu sit solis: iō & flumē & dānatos esse apud inferos testabantur. ex quo uolunt locū fabulæ adinuentum cū etiam ethymologia nominis fluuii faueat fictioni: cū sonet sine gau dio uel salute: quasi exules patria pdita absq; gaudio uel salute essent: Qui uero aliter senserunt ut Seruius: & post eū Albericus dicūt ache rontem fluuiū nō esse: sꝫ solū italiæ. uerū de hoc alias. Dantes aūt no ster de uero acheronte infernali intelligit & dicens quia in creta ĩsula senex sit statua ex uariis metallis adannata syrie ciuitate ĩ Romā uer sa intendit loci cōgruentiā origini designare: & tēpora causasq;. Sed primo de loco uideamus. Dicit ergo statuam senis seu seneꝫ stare erec tum: ut p hunc intelligamus humanū genus: quod adhuc stat esto an tiquum sit: & stat in mōte Ida. Ida. n. idem ē quod formositas: p quaꝫ sentire uult formositatem tēporalium rerum: quam ut perituram desi gnet dicit. olim montem illum letum: hodie uero tristem atq; desertū

In mōte aūt cretēsi dicit: eo q Creta īsula triptiti orbis media uidea tur. nā illi ab arctoo ægeum est mare: & ab occiduo Ioniū seu myrte nū q̄ europæ sunt maria. A solis ortu est illi ichareū mare: atq; carpa tiū seu ægyptiū: q̄ asiatica maria sūt. A meridie uero & occiduo affro allitur ponto. & sic tribus orbis partibus terminus ē: ut ītelligamus ñ solū unā harū partiū: sed omnes operam dare ut acheron cōcreetur Ipse aūt ex guttis cadētibus. i. ex criminibus & operibus prauis fluxis q; antiquarū ætatū: & presentis cōfectus ē olim: & cōficitur hodie: ut sentiam' ex criminibus mortaliū amitti gaudiū sēpiternū. Veruȝ ut appareat: quia nō oīs ætas ī hoc cōueniat: aureū caput solidū eē dicit ut p illud intelligatur innocentiæ primi parentis tempus: & nostrū dū renati baptismate in infantia simplices perseueremus. Demū uenit ar/ gentea: quæ & si corporeis uiribus uideatur ualidior: uitiis tamen effi citur uilior. & sic argentea scissa rimis. i. criminibus. Tandem tertia se quitur prioruȝ sonorior: & operū longe deterior: & hæc æquo modo scissa est: & in augmentuȝ agit miseriæ. Inde sequitur ferrea fortior re liquarū etiā prior & obstinatior. Vltimo sequitur testea: ī quā oīs mo les corporea īclinatur: & per quā mortaliū fragilitas: & seniū designa tur: & hæc scissa ē. Ex quibus quidē scissuris: fit ut lachrymæ effluāt faciētes acherōtē. i. gaudii pditionē: ex qua acqsitio tristitie sequatur necesse est: ut stygis habeatur origo: & ex tristitia: doloris īcēdiū: qui phlegeton ē. Et ex hoc luct' miseriæ: frigiditas sempiterna quā cocit' significat. Quod aūt adamiata ī romā uersus sit describit humanū gen' quod in cāpo damasceno: pricipiū habuit romā regnoruȝ mundi ulti mā. i. finem suum prospiciat.

De furiis filiabus Atherontis in generali. C. vi.

Vrias tres esse omnes uidētur uelle poetæ: de quibus ī generali libet pauca præfari: ut de particularibus sūmatur facilius intelle ctus. Prīo igitur eas dicūt acherōtis fuisse filias atq; noctis. q acherō illis pater fuerit testatur Theodōtius: q autē ex nocte matre natæ sit carmine patet uirgilii dicētis: Dicūtur geminæ pestes cognomie diræ Quas & tartareā nox intēpesta megerā. Vno eodēq; tulit partu &c. His īsuper plura esse nomina uoluere. Nā apud īferos eas uocari dixe re canes: ut uidetur uelle Lucanus dum dicit. Iam uos ego nomine ue/ ro. Eliciam stigiasq; canes in luce superna. Destituā &c. Apud morta/ les furias ut ab effectu pȝ p uirgilii carmē. Ceruleis unum đ crinibus anguem. Conicit inq; sinu precordia ad intima subdit Quo furibunda domuȝ monstro permisceat omnem. Eumenides etiaȝ apud nos appel lari dicuntur: ut per Ouidium patet dicentem. Eumenides tenuere fa/ ces de funere raptas &c. Et hoc apud nos factū ī infortunato cōiugio satis cōstat. Diræ etiā appellātur: & hoc apud superos: ut ait Virgil'

At procul ut dirae stridorem agnouit & alas. Infelix crines scindit iu
turna solutos &c. Nam iuturna dea stridorez dire in aere non in terris
agnouit. Vocantur & uolucres: ut idez dicit Virgilius. Iam iã linquo a
cies ne me terrete timentẽ. Obscene uolucres alaruz uerbera nosco. Di
cit praeterea Theodõtius apud littorales harpyas appellari. Post haec
illas aiunt Iouis atq; Plutonis obsequio deputatas: ut Virgilius testat̃
scribens de eis. Hae Iouis ad soliũ saeuiq; in limine regis. Apparẽt acu
untq; metuz mortalibus aegris. Si qñ laetum horrificuz morbosq; deũ
rex. Molitur meritis aut bello territat urbes &c. Sz iam quid ista ue
lint uidenduz. Dicunt igit̃ eas acherontis & noctis filias: & rõ uidetur
talis. Non succedentibus ꝓ uotis rebus: & rõne cedente ut ꝑturbatio
mentis oriatur de necessitate uideat̃: quae nõ absq; mentis caecitate iu
dicii ꝑseuerat: & ꝑseueratione fit maior donec erumpat in actũ: q abs
q; rõne factus furiosus appareat necesse ẽ. Et sic ex acherõte furie na
scunt̃ & nocte. Dicũtur praeterea apud inferos canes. s. apud hoĩes cõ
ditionis infimae: q duz in perturbationẽ ueniunt nõ existentibus furo
ri uiribus: clamoribus oĩa cõplent: canum more latrantes. Apud me
dios aũt furiae uel eumenides dictae sunt: eo ꝙ maiori laedant incẽdio
furiosuz. mediocris. n. hõ ꝑturbatus ut in se agat seq; intus rodat: at
q; cõsumat quaedam faciũt. nã ne in minores agat lex publica ꝓhibet
in maiores potẽtia. & more uulgi inferioris clamores emittere indigna
tio uetat. secum igit̃ furit & si eruperit uix desistet quin ĩ maximũ tẽ
dat incendiũ multis opitulãtibus furori. Eumenides dicũtur ab heu:
qđ ẽ interiectio dolentis: & men: qđ ẽ defectus: eo ꝙ ipẽ q patit̃ sibi
ipsi poena sit. seu ꝑ antifrasiz dicunt̃ ab heu & mane: qđ utrũq; sonat
bonũ: & ipae omni bono carẽt. Apud supos uero appellant̃ dirae a se
uitia maiorũ in minores: ad quã cõfestim euolat maiorũ furor. Volu
cres aũt appellãtur a uelocitate furoris: cũ repẽte a mansuetudine ĩ fu
rorez erũpant hoĩes. Harpye aũt apud littorales a rapacitate dicuntur
Tanto eĩm feruore littorales efferuntur in praedam: ut in nullo discre
pet a furore. Plutoni aũt ideo obsequiosas uocant: quia diuitiarum di
citur deus: ut aduertamus crebro ꝑturbatiões irasq; & rixas: ob ĩmo
deratam auri cupidinẽ suscitari. Qđ aũt Ioui assistant: nõ ẽ mirãdũ
esto illũ piũ mitẽq; dixerimus. pio eiz iudici opportunũ est ultores sce
lerũ habere ministros: quibus si careat aut non utatur legũ auctoritas
facile dissoluetur. Est insup aliquando ob populorũ crimina diuina ꝑ
missio ut in elementis misceatur furor: & eis discordantibus inficiatur
aer: & pestes laetifere oriantur: quibus misceri absorbemur. Sic & eo
rundẽ supbia: bella nascãt̃: ex qb⁹ ĩcẽdia populatiões & excidia con
sequunt̃.

De Alecto filia prima Acherontis. C. vii.

Lecto furiarũ prima ẽ Acherõtis: et noctis filia: quã sic dscribit

Virgili⁹. Luctificā alecto dirarū a sede sororū Infernisq; ciet tenebris cui tristia bella. Iræq; īsidiæq; & Crimīa noxia cordi. Odit & ipse pr̄ pluton: odere sorores. Tartaree monstrū tot sese uertit ī ora. Taʒ sæue facies: tot pullulat atra colubris. Et paulo īfra. Tu potes unanimes armare ī p̄lia fratres. Atq; odiis uersare domos: tu uerbera tectis. Fu/nereasq; īferre faces: tibi numina mille. Mille nocēdi artes &c. Satis hoc carmīe h⁹ furiæ officia apparēt: satis potētia: satis & truculētia: cū ēt plutoni & sororibus odiosa sit. Sonat eī alecto iuxta fulgentium īpausabilis: ut ītelligatur omnē furiā ab animi īquietudine initiari: q̄ quidē inquietudo totiens intrat mentes: quotiens desistimus nosipsos & deum cognoscere.

De Thisiphone furia Acherontis. ii. filia. C. viii.

Hisiphones furiarū secūda: est Acherontis & noctis filia: quam sic designat Ouidius. Nec mora Thisiphone madefactā sanguīe sumit. Importuna facē: fluuidoq; cruore rubentē. Induitur palam: tortoq; incingitur angue. Egrediturq; domo: luct⁹ comitātur eūtē. Et pauor: & terror trepidoq; īsania uultu &c. Quib⁹ claudian⁹ addit. Cētuʒ illi stātes uibrabāt ora cerastæ. Turba minor diri capitis sedet ītus ab actis. Ferrea lux oculis qualis per nubila phebes. Atracia rubet arte color suffusa ueneno. Et his superaddit Statius dicēs. Suffusa ueneno Tēdit̄: ac sanie gliscit cutis igne⁹ atro Ore uapor: quo lōga sitis morbiq; famesq;. Et populis mors una uenit &c. Sic igit̄ uti per Virgiliuʒ alecto qualitas: sic per hos tres uates Thisiphonis demōstrata ē. Fulgētius præterea dicit thisiphones idē quod tritoniphones. i. irarū uox in quā postq̄ pectus turgidū fecit inquietudo facile deuenitur. & ideo progressum talem facem sanguine madentē dicit Ouidius: eo q̄ ignea ira nunq̄ egreditur nisi in sanguine: & ideo fluuido cruore rubētē di/cit ob colorē faciei hominis irati: & ad dispositionē animi demonstrādā. Nec ante cōsurgit iratus q̄ illū amicorū cōmitant̄ lachrymæ illi minus sano timētes. qui ideo a terrore comitatur: quia iratus oīs terribilis uideatur. Serpentes nūc eidem appositi habēt iræ seuitiā denotare. Hinc deueniēs iratus in uocē emittit uapores. i. uerba p q̄⁹ sæpe desolatiōes oriūtur locorū & populorū mortes atq; egestates.

De Megera furia. iii. Acherōtis filia. C. ix.

Egera furiarū. iii. Acherōtis & noctis filia: sic a Claudiano ubi đ laudibus stilliconis effigiatur. Improba mox surgit tristi de sede megæra. Quā penes īsani fremitus animiq; ꝓphan⁹ Error. & undātes spumis furialibus iræ. Non nisi quesitū cognata cede cruorē. Illicitūqʒ bibit primū quē fuderat ensis. Quē dederīt fratres: hæc terruit herculis ora. hæc defensorū terrarū polluit artus. Hec Athemanteæ direxit spicula dextræ. Hæc agamēnonios īter baccata penates. Alterius lusit

iugolis: hac auspice tede oedipodem matri nate & iunxere thiestē &c. Et qm̄ megæra magna sonat contentio seu lis: satis cognoscere possumus per superiores uersus facta nomini cōuenire. & sic fit ut ex ĩquietudine animi deueniamus in clamorē: & ex clamore in odium & rixā ex quibus furiosi in exitium sæpessime ruimus.

De uictoria. iiii. Acherontis filia. Ca. x.

Victoriam dicit Paulus Acherontis fuisse filiam: ex styge filia sua susceptā: cui adeo Iouem fuisse gratū aiunt: ut cū ei fauisset ĩ pugna gigantū sibi loco muneris exibuisse: ut dii per stygē matrem eius iurarent: & si qui aduersus iuramentū agerent per certū tēpus a nectare abstinerēt. Hanc Claudianus ubi de laudib' Stiliconis sic describit Ipsa duci sacras uictoria pāderet alas. Et palma uiridi gaudēs & amicta tropheis custos ĩperii: uirgo quæ sola mederis uulneribus: nullūq; doces sentire laborē &c. Theodontius uero fere cōcors Claudiano in descriptione eā insup ornat triūphalibus ornamentis. Verum Paulus discrepat eāq; dicit lætam: sed rubigīe atq; puluerulēto squalore obsitam: armis indutā & cruentis manibus nunc captiuos nūc spolia recensentē: & ornamenta quæ Theodontius huic apponebat filio eius: quē honorē dicunt exhibent oīa. Sed quid senserint exquiramus. Victoriā Acherontis filiam iō uoluisse ueteres credo: quia nō ex ĩcuria & ocio acquiratur: sed ex cogitationibus cōtinuis: quæ dum ex ingenio exprimūtur utiliora consilia: angunt ꝓfecto cogitantē: & ab eo gaudiū oē admouent: & sic iam adest Acheron. Præterea nec in cōmessationibus atq; ioculationibus inuenitur: qnimo ex uigiliis circultionibus & laboribus assiduis cōstanti aīo & forti pectore: dolore uulnerū & tolerantia incursionū excerpitur: quæ absq; tristitia patientis euenire aut tollerari non possunt. Verū ut differat hæc tristitia a tristitia furiarum: illa ab ægritudine mētis: hæc a corporea ut plurimū oritur. Et sic cui pater Acheron uenerat: stix accedit euestigio mater. E contra aūt festantes nec aliqua præmeditātes facile deueniūt in ruinā Troya anxia capi non potuit: læta confestim capta ē. Alatam uictoriam dicit Claudianus: quia facile etiam una opportuna obmissa uigilia nō nūq; in partē euolat alterā: Palma ornatur: quia nūq; lignum palme corrūpitur: frondesq; uiriditatē conseruant: ut uictoris auctū robur & nomē in longū uirere intelligamus. Tropheis aūt amicta est ut secunda honoris spēs ĩpensi uictori mōstretur: minor. n. erat triūph' & quia in eo sacrificaret ouem uictor: ouatio uocabatur. Seu uocabāt ueteres tropheū truncū: ad instar supati hoīs factū: & armis eiusdē indutū habitus uictoriæ a Paulo designatus aptior uidetur: q; is qui a Theodontio scribitur: Non eim extēplo uictor ornamentis ornatur: nō uictoriæ: sed ob uictoriam ei postea exhibetur.

De Honore Victoriæ filio. C. xi.

Onorem Thedontius & Paulus filium dicũt fuisse Victoriæ: ex quo patre nõ dicunt. Hũc tamen arbitror ideo Victoriæ dictum filiũ: quia ex uictoria quæsita cõsequatur honor: qui quidẽ ĩ presẽtia suscipiẽtis & exhibebatur: cũ laudes ĩ absentia pstaretur. Huic a Romanis olĩ templũ constructũ fuit tẽplo uirtutis iunctũ: ad qđ nisi per templum uirtutis non erat introitus: ut appareret neminẽ nisi per uirtutem honorem cõsequi posse: & si ob aliam causã cuiquã fiat: ñ honor sꝫ ridiculæ atqꝫ lætales blãditiæ sunt. huic cõiugẽ fuisse reuerẽtiã uolunt: & ex ea illi maiestatẽ exortam. Sunt tamen qui idẽ dicãt reuerentiã & honorẽ cũ differant. Est honor publicus & priuatus. public9 cum alicui laurea uel triumphus decernitur. priuatus is est qui a priuatis ĩpeditur: ut dũ alicui priuato assurgimus: eũ premittimus primum locũ in tẽplo uel mensa prestamus. Reuerentia uero est quã maiorib9 nõ ex decreto sed spõte uel cõsuetudine exhibemus. cũ flexis genibus & adapto capite uenerabiles uiros alloqmur. Quæ solius dei sunt esto sibi ambitiosi prĩcipes occuparint.

De Maiestate Honoris filia. C. xii.

Aiestatẽ Honoris atqꝫ reuerentiæ filiã dicit Ouidius: đ qua ubi de fastis sic ait. Donec honor placidoqꝫ decens reuerentia uultu Corpora legitimis imposuere toris. Hinc sacra maiestas que mundum temperat omnẽ. Quaqꝫ die ptu est edita magna fuit. Nec mora consedit medio sublimis olympo. Aurea pnrpureo cõspiciẽda sinu &c. hãc honoris & reuerentiæ filiã uoluisse reor: quia ex honore ĩpẽso & exhibita reuerẽtia fit quidã maioritatis status ĩ suscipiẽte: exquo maiestas est dicta deo soli cõpetens.

De Aschalapho. v. Acherõtis filio. C. xiii.

Schalaphus Acherontis & ornæ nymphæ fuit filius: ut ait Ouidius Aschalaphus audit quẽ quõdã dr̃ ornæ Inter auernales nõ ignotissima nymphas: Ex Acherõte suo fuluis peperisse sub undis &c Hũc aiũt rapta pserpina a plutone: cũ q̃rerẽ nunqd aliqd apud inferos gustasset: eã accusasse atqꝫ dixisse tria grana mali punici ex uiridaris ditis gustasse: ex quo factũ est ut non restitueretur ex toto pserpina: & ipse uerteretur a cerere in bubonẽ. Circa qđ figmentũ nil credo aliud uoluisse poetas: qꝫ ostendere odiosissimũ eẽ accusatoris officiũ & idcirco aiũt in bubonem uersum aschalaphũ: eo ꝙ sicut bubo funesta est auis: & sinistri semper augurii reputata. sic & accusatot semp laboris: & anxietatis prænũti9 est accusato. Præterea bubo stridula auis ẽ: ut ostẽdat clamosos eẽ accusatores. sic & uti bubo sub multitudĩe uariarũ penarũ modicũ habet corporis: & æque accusatoris sub lõga uerbositate ut plurimũ reperitur modicũ ueritatis. Igitur nõ incõgrue

filius dicitur Acherontis: ad similitudinē saltē officii: quia sicuti ache ron gaudio priuat quos transuehit: sic & accusator hos replet tristitia in quos inuehitur. Quđ aūt ornæ mater eius dicatur: a cōsuetudīe bu bonis sumptū est: qui sæpissime ut aiūt qui de ꝓprietatibꝫ rerū scrip sere die mortuorū sepulchris ĩhabitat: quæ ut ait Papias ornæ uocan tur: & Lucanus ait. Cælo tegitur qui nō habet urnā. Spectantia ad ce rerem & proserpinam ubi de eis in sequētibus apponetur.

De Styge Acherontis sexta filia. Ca.xiiii.

Tyx inferna dicitur palus & acherontis & terræ filia extimatꝛ a cūctis: & ₰m Albericū deū nutrix & hospita. ꝑ quam etiā ut su pra dictū est dii iurant: neqꝫ timore pœnæ audent deierare ut ait uir gilius. Stygiam paludē dii cuius iurare timent & fallere numen &c. pri uabatur. n. ad tēpus qui deierasset nectareo poculo. Et hoc iō illi uo lunt concessuꝫ: quia uictoria eius filia: diis aduersus titanos pugnanti bus fauisset. Styx .n. interpretatꝛ tristitia iō Acherontis q̇ sine gau dio ē dicta filia: eo ꝙ ut ait Albericus: qui gaudio caret in tristitiā la bitur facile: imo ut labatꝛ necesse ē. Terra aūt illi attribuitꝛ mater: qa cū oīs aqua a fonte illo aquarū uno oceano ꝓcedat: trahi per uiscera terræ: usqꝫ ad illū locū unde prorūpit in publicū necesse ē: & sic ter/ ra stygis dicitur mater. Seu ₰m aliū sensuꝫ. Inter humores ab elemētis ĩpressos mortalibus: a terra ĩprimitur melancolia: quæ ꝓcul dubio tri stitiæ mater & alatrix est. Deorū aūt nutricē & hospitam nō absqꝫ mi nisterio Stygem uoluere. Circa qđ aduertendū est duplicē esse tristiti/ am. Aut tristatur quia detestanda nostra desyderia: quacūqꝫ ex causa sit consequi nequeamus. Aut tristamur cognoscentes quia aliquid seu multa minus iuste peregimus. Tristitia prima nunq̄ꝫ deorū fuit nutrix aut hospita. Secūda uero fuit & est: nam ex minus bene cōmissis dole re & tristari nil aliud est: q̄ꝫ alimenta præbere uirtuti per quam in dei tates suas gentiles ruere: & nos christiani in beatitudinē imus æternā in qua dii nō inanes aut perituri sumus. Has tristitiæ spēs optime sen sisse in vi. Eneidos ostendit Virgilius. ubi perfidos & obstinatos ĩ ma luꝫ hoīes: mittit in tartara ubi nulla ē redemptio. Alios uero post ex/ actas ob culpam pœnas elysos ducit in campos. Seu nolumus dicere quod magis forsan sensere poetæ: deos. i. sol & sydera ad ægiptios ali quando abiisse: quod hyemali tēpore cōtingit quando sol remotus a nobis tenet solstitiū ātarticuꝫ quod ultra meridionales ægyptios Ce/ nith capitis habitantiū ibidē facit. & tunc a palude stygia pascuntꝛ sy/ dera ₰m opinionē eorū qui existimabant superiorū corporū ignes ex humiditate uaporū ex aquis surgentiuꝫ pasci: & apud eam hospitantur donec uersus arcticū polum gradum nō flexerint. Stygem autem esse sub australi plaga demonstrat seneca: eo libro quem scripsit de sacris

ægyptiorū dicēs. Stygē paludem apud superos esse. i. apud eos qui in superiori sunt emisperio: ostēdēs inde ꝙ circa syrenē extremā ægypti partē uersus austrū locū esse: quē phyalas hoc ē amicas īcolæ uocitent: & apud eas paludē esse ingentē: quæ cū transitu difficillima sit limosa nimis & papyris īplicita: styx appellata est: quasi tristitiā & laborē nimiū transeūtibus inferens. Iurare autem deos per stygem pōt esse ratio talis: consueuimus enim per eas res quas timemus aut optamus iurare. Sane qui summe gaudet nō uidetur habere quod cupiat: cū non desit quod timeat. & ex iis dii sunt quos felices faciunt: quāobrē restat ut iurēt per tristitiā quā sibi noscūt aduersam. Quđ deierantes nectareo priuētur poculo: eo dictū puto: qa q ex fælicitate ī miseriā deuenere: deierasse. i. minꝰ bene egisse dicebāt: & sic a nectareo poculo ad amaritudineꝫ infortunii deuenisse.

De Cocyto Infernali fluuio Stygis filio. Qui genuit Flegetontem. C. xv.

Ocytus īfernalis ē fluuiꝰ: quē ex styge palude natū dicit Albericus. qđ ob id arbitror dictū: qa luctꝰ quē per Cocytū ītelligunt ex tristitia quæ styx est oriatur.

De Flegetōte fluuio infernali Cocyti filio. Qui genuit Lethem. Ca. xvi

Legeton & hic inferni fluuius ē: & secundū Theodontiū Cocyti fluuius: ob id (ut extimo) dictū: quia ex diuturno luctu quis facile ueniat in furorem: quod quidem ut nō nullis placet natura cōtīgit Nam ex hausto lacrimis humiditate cerebro: ferueutes cordis impetꝰ frenari nō possunt: & sic quis in furiā labitur. Flegeton enim ardor interpretatur: ut cōprehendatur ex feruore cordis nimio: hominū excitari furores.

De Lethe fluuio infernali Flegetontis filio. C. xvii.

Ethem inferni dicunt fluuiū: & Flegetōtis filiū quod ideo dictuꝫ puto: eo ꝙ ex furore nascatur obliuio. Cernimus eī furiosos suæ suorūqꝫ dignitatis oblitos: & lethes īterpretatur obliuio. Hunc fluuiū ponit Virgilius apud Elyseos cāpos: & eo illos potari quos Mercuriꝰ uult reuerti ad corpora: de quibus supra dictū est: ubi đ mercurio primo. Dantes uero noster illum describit in summitate montis purgatorii: & ex illo dicit aīas mūdas & cælo dignas potare: ut obliuiscātur ꝑteritorū malorū: quorū memoria felicitati ꝑpetuæ ꝑstaret īpedimētū

De Vulcano primo Cæli filio quarto: qui genuit Apollinem. C. xviii.

Vlcanus primus teste tullio ubi de naturis deorū cælo natꝰ ē: đ quo nil aliud repitˀ nisi quia ex minerua secūdi Iouis filia ut dicit Thedontius Apollinem genuerit primum. Credo ego hunc igneum &

inexhausti uigoris hoīem fuisse & Saturni frarem.

De Apolline primi Vulcani filio. C.xix.

Pollo ut Ciceroni placet & Theodōtio filius: fuit primi Vulcani atq; Mineruæ: & ut ipsemet Tullius asserit ubi de naturis deorū hic omniū apollinu3 fuit antiquior. hunc dicit Theodontius fuisse medicinæ artis repertorē: & primū uiriū herbarū cognitorē: q̄tuncūq; Plinius in libro historie naturalis asserat Chironem Saturni & Phylaræ filiū primū fuisse herbarū uiriū atq; medicamentorū repertorem.

De Mercurio quinto Cæli filio. C.xx.

Ercurius qui tertius ē: ut ait Tullius de naturis deorū: Cælo patre: & Die matre natus ē: obscenius tamē excitata natura: eo q̄ aspectu Proserpinæ motus sit. huic ornamēta quæ cæteris apponunt Dicit tñ Theodōtius ægiptios uirgæ huius circūuoluisse serpentē. qđ testatur Valerius martialis æpigramatū libro septimo dicēs. Cylenes cæliq; decus facunde minister. Aurea cui torto uirga dragōe uiret. Aiunt insup eum ex uenere sorore sua Hermophroditū filiu3 suscepisse

His præmissis quid sensisse ueteres fictionib⁹ uoluerint exquiram⁹ & primo quid eū a cælo obscene genitū dicant. Hoc circa multa dicebat Leontius ut ꝑspectū cæli in terrem & rarā planetæ Mercurii apparitionē & alia huiusmodi: quæ qm̄ friuola uisa sūt: eis obmissis barlae relatum apponere libuit. Dicebat eīm huius Mercurii a natiuitate nomen Hermes fuisse: seu hermias: eūq; ex stupro Phylōis archadis & Proserpinæ eiusde3 filiæ: in quā se balneantē īpudicos iniecerat oculos procreatū. & sic satis p3 quia obscene excitata natura sit īspecta Proserpina: Hermetem aūt eū nominatū dicit: eo q̄ eo nato: cum đ futuris eius subcessionibus Phylon cōsuluisset mathematicū: habuit ꝑ responso eū diuinū futurū hoīem & maximū diuinarū rerū ītrepretem: q̄obre3 Phylon qui illū exponi ꝓposuerat: seruari fecit: atq; cū diligentia nutriri: eūq; uocauit Hermetē: eo q̄ hermena græce latine sonet interpres. Post hæc cū adoleuisset: ob rubore3 scelestę originis in ægyptū secessit: ubi mirabiliter ꝓfecit in multis: & potissime in arismetrica geometria & astrologia: adeo ut ægiptiis cæteris præferetur. & cum ob excellētiam prædictorū iam Mercurii nomē meruisset: medicinalibus operam dedit tā q̄ in his sublimis effectus ē: ut nō obmisso Mercurii nomine crederetur Apollo: & longe ꝓfusius ī sacris ægiptiorū instructus: cūctis factus ē hō mirabilis: ibiq;. seu ad eius nobilitandam originē: seu potius ad ignominiā originis contegendē: Cæli dictus est filius & diei. quasi a cælo missus: & in diei luce factus cōspicuus. De hoc præterea Hermes trimegistus: q se testat̄ ei⁹ fuisse nepotē mentionē facit: eo ī libro quē de idolo scribit ad Asclepiū dicēs q̄ esto mortuus: uenīētes ad eius sepulchrū adiuuet & cōseruet. S3 quid

in hæc uelint insignia aduertendū: cū aliud in planeta: aliud in medico aliud in rhetore: & aliud ī mercatore: uł fure mercurio habeāt demō strare. Dicunt ergo eū ut præmonstratū est ubi de mercurio prio gale ro tectū: ut per illum cælū ītelligamus: a quo & si tegamur oēs: a me dico potissime cognosci debet: circa planetarū motus uarios & eorū dispositiones & sydeꝝ speculādo: ut p ea tanq̄ ī humana corpa agē tia: & causātia plurima: & ægritudinū causas: successus & opportuna remedia possit agnoscere: atq; ea quæ ad salutē ægrotantis necessaria mōstrātur disponere. Talaria uero illi apponūt pēnata: ut p ea nosc/ mus oportere medicū promptū & ad remedia cōtingētiū habere sciē tiā: ne ante egritudinē leborans deficiat: q̄ accesserit tardi medici ar/ gumentū. Præterea ut ipsi cognoscant cum naturæ ministri sint omni alia seposita cura: se debere ad necessitates uocātiū euolare. Est illi in super uirga quā supra diximus illi ab apolline fuisse cōcessam: ut ītelli gatur prīo: quia cōcessa est ab apolline medicinæ auctore .i. a medico experto & doctore auctoritas approbātis: absq; qua nemo hercle de beret tale officiū exercere. Insuper dicūt eū hac uirga ab orco pallētes euocare aīas: ut appareat multos iaz dudū iudicio & arte multorū me dentiū in mortē ituros: scientis medici adiutorio ī uitā retētos: seu a morte .i. ab orco potius reuocatos. Sic uersa uice dū minus morboꝝ noscūtur causæ: hac eadez uirga .i. auctoritate uel artificio minus con grue operato: animæ quæ stetissent emittūtur ad tartara .i. in mortem Somnos etiā hac uirga .i. arte dat medicus: persæpe in somnū declina re nequeuntibus: & aufert in suam pnitiē dormientibus nimium. Ven tos īsup hac uirga medicus amouet: dū stultas egrotantiuz opiniones suasionibus & rationibus ueris amouet: auferēdo timorē. Seu etiā dū uentositates uiscera in grauissimū patiētis dolorē agitātes suis aut po tionibus: aut remediis aliis: resoluūt ī nihilū. Sic & nubila tranāt duz humiditates superfluas educāt: quasi tranātes .i. ad se trahētes: a cor/ pore languido. Serpens aūt ideo circūuoluitur uirgæ: ut ītelligamꝰ me dicinale exercitiū absq; naturali & debita discretione tēdere nō forte minus ī permitiem q̄ salutem. Pendent enī nō minus ex aīaduertētia medentis q̄ ex arte quādoq; remedia. Iubet enī ars reubarbaro e cor poribꝰ expelli supflua: qđ si debilitato nimiū dabit̄: facile uita: cū su/ perfluis emittet̄. & iō circa talia & alia oīa medentis plurimū opportu na discretio: quæ per serpentē prudētissimū ałs designat̄ uirgæ: ideo circūuolutū ut nūq̄ absq; discretiōe exerceatur auctoritas. Quđ her mophroditū genuerit dicit paulus uerū ñ eē: sed ideo fictū atq; appo sitū ē: quia primus ægyptiis qui monstruosum arbitrabantur hermo/ phroditos nasci atq; tāq̄ rē preter naturā abiciebāt: si quādo aliquē nasci cōtigisset: ostendit. quia naturali gigni ratione poterāt: & qua in

parte matricis susciperetur a foemina.

De Hermophrodito Mercurii & Veneris filio. C.xxi.

Ermophroditū dicit Theodontius ex Venere filium fuisse Mercurii: quod ēt testatur Ouidius dicens. Mercurio puerū & diua cithareide natū. Naiades ideis enutriuere sub antris. Cuius erat spēs ī qua materq; paterq; cognosci possent: nomē quoq; traxit ab illis &c. Ex quo insup Ouidius fabulam recitat talē. Qđ cū ida monte phrygiæ in quo fuerat nutritus derelicto: uagans in cariaȝ usq; deuenisset: fontē limpidū uidit: quē Salmacis nympha incolebat: quæ cū eū formosissimū uidisset: euestigio amauit: & blandis uerbis in suam sententiā trahere conata ē. Tandē cū uerecundaret adolescentulus: asperna retur uerba nymphæ pariter: & amplex⁹ illa simulato recessu post ueprētū latuit. Iuuenis aūt putans abiisse nymphā nudus fontē ītrauit. ꝙ Salmacis uidens abiectis uestibus cōfestim & ipsa in fontē se nudā dedit: renitentēq; tenuit. Verū cum eū inflexibilē cerneret: orauit ut ex ambobus efficeretur unus: & factū ē: & sic qui masculus intrauerat fontē: mascnlus illum exiuit & foemina. & deprecatus ē ut qui ī ea bal nerentur in posterū: hanc eandē ignominiā reportarent: quod obtēptum ē fauente precibns utroq; parēte. Hermophroditū ex Mercurio & Venere genitū uult Albericus lasciuientē preter oportunitateȝ esse sermoneȝ: qui cū uirilis esse debeat: nimia uerborū mollitie uidet effeminatus. Ego uero hermophroditū habere utrūq; sexū ad naturā Mercurii refero: quē uenerabilis Andalo aiebat: eo ꝙ cuȝ masculinis planetis masculus esset: cū foeminis aūt foemina: inferre inter cætera iis quorū natiuitatibus præerat: ni planetaruȝ alius obsisteret: uel cæli locus ut utriusq; sexus cōcupiscentia tenetur. Sȝ uolunt nōnulli altius intellexisse poetā: dicētes ī matricibus mulierū septē conceptui aptas cellulas esse: quarū tres ī dextera uteri sūt: & totidē in sinistra: & una media. Ex his una quæq; duos posse cōcipere: q̄tūcūqȝ dicat Albericus ī libro đ naturis aīaliū: se ab ortu cuiusdā mulieris aduertisse eā. cl. filios īuicem cōcepisse. Ex hiis eīm quæ in dextera sunt cū semē cōcipiunt: masculos pariūt: quæ aūt ī sinistra foeminas. cū uero in ea quæ media ē concipitur: nascūtur utrūqȝ sexū habētes: quos hermophroditas dicimus: & sic in cellula tanq; ī fonte utriusqȝ sexus lucta est: & dum uincere conatur uterqȝ ne alter succūbat: efficit ut uriusȝ uictorie uestigia uideantur. sic rata manet oratio: ut si quis fontē illū ītrauerit: semiuir exeat illū. Sane longe aliter sensisse poetantes existio Est. n. salmacis carie fons celeberimus: qui ne hac labe pollutus appareat: & purgare fontem: & quicquid dederit fictioni causam libet apponere. Est igitur ut uitriuio eo in uolumine quod de Architectonica

scripsit placet fons cui Salmacis nomē ē ī caria: haud longe ab alicar naso claritate precipuus: & sapore egregius: circū quē barbari olim carii. s. & lelege habitabāt: qui a nyda & a reuania: arcadib' : a qb' ibi troezē cōis deducta colonia: pulsi ad mōtana fugere: & latrociniis atq; discursionib' oīa īfestare cœpere. Sed cū de colonis archas unus lucri tractus auiditate ꝓpe fontē tabernā meritoriā edidisset : quasi aq̄ bonitas ceptis suis esset prestatura fauorē. factū ē ut tā aquæ delectatione q̄ cibi opportunitate nō nunq̄ barbari ī manes descēderēt ī tabernā. & consuetudine paulatim barbariē ponere: & græcorū mollioribus moribus atq; humaniorib' adhærere īciperēt: donec ex ferocissimis mites uiderētur effecti. Et q̄m mā suetudo r̄spectu ferocitatis uideatur fœminea dictū ē ut qui ī illo uterētur fōte effœminarentur.

De Venere magna. vi. Cæli filia. C. xxii.

Enus magna ut ubi de naturis deorū scribit Cicero: Cæli fuit filia & diei. Cū p̄ter hāc tres alias fuisse demōstret. hanc primā omniū asserit extitisse. Attamen cum figmenta plurima circa ueneres indistincte cōperiantur: his sumptis quæ ad hanc spectare uidebūtur: reliqua relinquis relinquemus. nō quia huic adaptari nō possint oīa: s; postq̄ aliis attributa sunt illis dū d eis sermo fiet apposuisse decētius ē. Hui' igitur ante alia filiū fuisse amorē geminū uoluere: ut testatur ouidius dum dicit. Alma faue dixi geminorū mater amorū &c. de patre autem dissentiunt: cū dicant: alii ex Ioue genitū. alii ex libero patre. sic & gratias quas huius etiā dicāt filias. Dicūt īsuper huic cingulū eē: quod ceston nomināt: quo cinctam eā asserunt legitimis interuenire nuptiis. Alii uero cōiunctionibus maris & fœminæ dicūt absq; cingulo interesse. Et īsuper dicunt summe solis progeniē habere odio: ꝓpter adulterium eius cū marte ab eo uulcano patefactū. Addunt præterea ī tutelam eius esse colūbas. Et cū eidem currum tribuāt: illū a cignis trahi uolunt: myrtūq; arborem illi sacram faciunt: & ex floribus rosam. Post hæc etiā dicit Theodontius eā in domo martis furias hospitio suscepisse: seq; eis familiaritate iūxisse. Et ut plurimū de reliquis diis faciunt eā multis appellant nominibus: ut puta Venerem. Cythercam. Acidaliam: Hesperū: Luciferū: & Vesperuginē. Et ut siqua alia sunt obmiserim ad sensum præcedētium ueniamus. Sane quoniā uel omīa uel fere omnia prædicta: a fingētibus: a propietatibus Veneris planetæ: sumpta forte sunt. Quid de eisdem astrologi sentiāt: ante alia apponēdū cēsui: ut facilius sumatur ex dictis poetātiū ītellectus. Et quoniā al's albumasar secutus sum: & uenerabilē andalo iuxta eorum sententiam eius fere mores & potētiam: seu circa quæ uersetur describā

Volūt igitur Venerem esse fœminā cōplexione flegmaticā atq; nocturnā: acutæ meditatōis in cōpositionibus carminū. periuria ridetē

mendacē.credulam.liberalē.patientē.& leuitatis plurimæ. honesti tñ moris & aspectus.hilarē uoluptuosam.dulciloquaꝫ maxime: atq; asp natricem corporeæ fortitudinis:& animi debilitatis: Est huius insup significare pulchritudinē faciei:& corporis uenustatem: rerūq; oīum decorē.sic & usum preciosorū unguētoruꝫ:aromatū fragantium:alea rū ludos:& calculorū seu latronū:ebrietates præterea:& cōmessatio nes:uina mella:& quæcūq; ad dulcedinē & calefactionē ptinere uidē tur.æque oīs generis fornicationes atq; lasciuias:& coit⁹ multitudinē magisteria circa statuas & picturas:sertorū cōpositiōes:& uestiū īdu mēta:auro argentoq; cōtexta:delectationē plurimā circa cātū & risū saltationes fidicinas:& fistulas:nuptias & alia multa: sed eis obmissis ad auferendā fictionis corticē ueniamus. Filiam eā dicūt Cæli & di ei:& cum de planeta intelligāt nō incōgrue.Nam quia Cælo uidet̃ in fixa:& cū eo mouetur:ab eo uidetur producta. Diei uero dicitur filia a claritate sua:qua cæteris astris fulgidior ē.Eam geminū amorem pe perisse nō caret mysterio.Ad euidentiā cuius existimandum est:ut ali quādo cōsueuit dicere uenerabilis Andalo:deū patrē oīpotentē dum oīs mundi machina ab eo fabricata ē:nil fecisse supfluuꝫ aut cōmodo carēs animaliū futurorū.Sic & supcelestia corpora:tam grādia :tā lu cida.tam ordinate suo se & alieno motu mouētia nō solum ad ornatū quē nos fere ob crebrā inspectionē floccifacimus: cōdidisse credēdū est.Sꝫ circa inferiora illis plurimū potestatis dedisse:ad hoc.s.ut eorū motu atq; influētia āni uoluentis uariarentur tēpora: gignerētur mor talia:genita nascerentur:& alerent̃ nata:atq; in tēpore deducerentur in finē.Nec hanc mixtim atq; confuse corporibus iniunctā debemus arbitrari potentiā:qnīmo unicuiq; propriū constituisse officiuꝫ.& cir ca quæ eius uersaretur auctoritas distinxisse.uoluisseq; oīa se inuicem secundū plus & minus cōiunctionum atq; reliquarum uiriū:pro uarie tate locoruꝫ ad opus in finē deducenduꝫ intētuꝫ mutuis uicisitudinib⁹ iuuare:& inter alia concessa pluribus ut testant̃ effectus Veneri plañ tæ:asserebat ideꝫ Andalo fuisse concessuꝫ quicqd ad amorē: amiciciā dilectionē:coniunctionē.societatē:& unionē inter aīalia spectare uid retur:& potissime ad procreationē prolis spectātia:ut esset qui segnē forte naturā in sui continuationeꝫ atq; ampliationē urgerꝫ.Et idcirco cāri ab ista hoīum uoluptates concedi pōt:quo cōcesso egregie finxe re poetæ:qui eius amorem seu cupidinē filiū fuisse dixere.Sꝫ quid illū geminū dicit Ouidius aduertenduꝫ.Credo ego amorē tantuꝫ unicum esse.sꝫ hunc totiēs & mutare mores:& nouuꝫ cognomen patrēq; acq rere:quociens in diuersos sese trahi permittit affectus.Et hinc Aristo telē reor triplicē designasse.ꝑpter delectabile.& ꝑpter utile.Et ne dis cordes Aristoteles & Ouidius uideantur forsan ex duobus ultimis

unum tantũ faciebat Ouidius: cũ etiã delectare minus honeste uidea
tur utilitas. Verũ; qm̃ tractatus talis potius spectat ubi de amore uel
cupidine mentio fiet. Ad reliqua ad uenerẽ pertinentia ueniendum est
Dicũt igitur eã gratias peperisse: nec mirabile: quis unq̃ amor absq;
gratia fuit. Quæ quare tres & alia ad ea spectãtia cõmodius infra ubi
de eis rõ apponetur. Cingulum uenerii quod uocauere ceston insuper
esse dixere: quod illi minime a natura datum fuerat: nec a pœtis fuis
set: nisi sanctissima: atq; ueneranda legũ auctoritate illi fuisset apposi
tum: ut aliquali cohertiõe uaga nimis lasciuia frenarent̃. Quid. n. ipm
sit ceston ĩ hyliade d̃scribit Homer⁹ dicẽs η καια ϖοσηθεσ φινε
λυσα τοκεϛονιμαρταϖοικιλονενθαδεοιθε λη τηραι
ϖαντετετυκτο. Intellectus est iste. Et a pectoribus soluit ceston
cĩgulum uanũ ubi sibi uolũtaria oĩa ordĩata erãt. ubi certe amicitia at
q; cupido: atq; facũdia: blãditiæq; furatæq; l; studiose sciẽtiũ. Circa
qd̃ si rite cõsiderẽt̃ ĩ eo d̃scripta satis circa cõiugiũ cõtĩgẽtia uidbim⁹
Dicit ibi cupidinẽ eẽ ut ĩtelligatur sponsi spõseq; añ nuptias desideriũ
Inde amicitiã quæ quide; ex cõmixtione & morum cõueniẽtia oritur
atq; in longũ trahitur. Si uero dissonent mores: inimicitiæ: iurgiũ de
spectio: & huiusmõi nasci uidimus aliquando. facũdia aũt quã oppor
tuna sit patet liquido. nã per eam affectiones panduntur cordis: amã
tium mulcẽtur aures: sedantur litigia quæ sæpissime inter cõiunges o/
riuntur: & ad tollerantiam emergentiũ etiã aĩantur. Sunt & in eo blan
ditiæ quæ habent aĩos attrahere: & ligare: iras cõprimere: & alienatũ
amorem etiã reuocare: quarum sunt tã grandes profecto uires: ut nõ
solum ab eis capiantur ignari: sed ẽt ut ipsemet dicit Homerus. hæ fu
ratæ sunt sæpissime sapiẽtibus intellectum. Hoc cingulũ dicit Lactan
tius uti nos ante diximus Venerem nõ ferre nisi ad honestas nuptias.
& ob id oẽm alium cõcubitum eo q̈ ad eũ ceston delatum nõ sit: ĩce
stũ uocari. Q̈d̃ furias ĩ domo martis hospitata sit: & eis familiaris ef
fecta: hanc ob cãm dictum reor. Sunt ei; inter signa cælestia: ut dice
bat uenerabilis Andalo duo: quæ marti ab astrologis domicilii loco at
tributa sunt. Aries. s. & Scorpio. in quam harum domoru; illas uenus
duxerit nõ habemus. Sed si in arietem duxerit: initiũ ueris p arietem
designari credo cũ tunc uer incipiat: quãdo sol arietẽ intrat. Circa qd̃
tẽpus aĩalia cuncta in cõcupiscentiam inclinantur: ut dicit Virgilius.
In furias ignesq; ruunt. Nec solũ bruta sed etiam mulieres: quarũ cõ
plexio ut plurimũ frigida & humida ẽ: agente ueris tẽperie in calore;
& uenerem acrius excitant̃. Quæ quidẽ excitatio: nisi frena rubor ini
ceret uerti in furiam uiderẽtur. Sino feruores iuuenum: qui nisi legum
auctoritate sopirentur: seu potius cohercerent̃ ĩ pestiferos ꝓfecto fu
rores excederẽt. Et sic bene ĩ domũ martis a uenere d̃ductæ sũt furiæ

eisq; familiaris effecta ē: in q̃tum īmoderata efficitur & effrenis. Si in scorpione duxisse uolumus quoniā ueneniferum atq; fraudulentū est animal: Intelligo nō nunq̃ amantiū amaritudines anxias modicæ mixtas dulcedini: ob quas sæpissime miseri adeo uexantur ardētes: ut ī se ipsos gladio: laqueo: p̄cipitioq; furentes uertātur. Seu ob susceptas iniurias: lusis amoribus uel mutatis: ob iuramēta frustrata: ob fraudes cōpertas: ob mēdacia: ex q̄bus aut desperatiōe torquētur: aut ī rixas & homicidia furiosi p̄cipitant: Et sic a uenere in scorpionem susceptæ sunt furiæ. Venerē exosam solis ꝓlem habere: ab cōsequētibus ex amore illecebri sumptū puto. Nā ut īferius leget̃ ubi de sole hyperionis filio: ꝓducit sol formosissimos hoīes & mulieres: quorū pulchritudo ꝓcul dubito trahit inspicientiū mētes ī cōcupiscētiā sui: & q̄ tracti sunt uariis artibus p̄sæpe trahentes trahūt: quod q̄dem Veneris opus esse creditur. Hi quippe īnumeris subiciūtur periculis. nam dū in libidinem suam paribus deueniūt uotis. Alii occiduntur. Alii letali p̄sequūtur odio. Alii ex ditissimis in extremā efferuntur inopiam. & nō nullæ splendidū pudicitiæ decus turpi atq; ꝑpetua denigrauerūt infamia. Et ut alia plura sinā ignominiose occubuere postremo. & sic patz liquido Venere solis prolē uetusto odio infestare: & mellitis uenenis suis opprimere. Colōbas insup eius in custodiā posuere: quod taliter cōtigisse legitur. Lasciuiētibus in cāpis uenere & cupidine in cōtentionem deuenere: q̄snā. s. ex eis plures sibi colligeret flores. uidebaturq; alarū suffragio: plures cupidinē collecturū: q̄obrem uidit cupido Peristerā nympham in adiutoriū Veneris surrexisse. qua indignatus cā eam in colōbam transformauit illico. Venus aūt trāsformatam in tutelam cōfestim assūpsit. & inde subsecutū est colōbas semper Veneri attributas. Huic aūt fabulæ sensus talis præstari uidetur. Dicit. n. Theodontius Peristerā apud corinthios origine insignem fuisse puellam: & longe magis notissimā meretricem. & iō hic Venus agens dici pōt in Peristeram patientē: agentis aūt impressio in patientem amor ē. Cui⁹ agitata stimulis uirgo adhæsit Veneri. i. coitui: qui fere agentis est finalis intentio: si forsan ob id uinci posset infestans cupido. Verū cum talis appetitus actu potius accendatur q̃ extinguatur eo deuenit ut non esset unius amantis cōtenta solatio: sed more colōbæ cuius moris est sæpissime nouos experiri amores: in plurimū deuenit amplexus. quaz ob cām ab ip̄o cupidine. i. luxuriæ stimulo in colōbā uersam uoluere poetæ. Peristera uero græce latine colōba sonat. Quæ quidē colōbæ eo Veneri in tutelā datæ sunt: quia aues sunt coitus plurimi: & fere fetationis cōtinuæ: ut p̄ eas crebro coeuntes Veneri obsequētes intelligantur. Nā hi ueniunt in tutelā alicuius qui nōdū opportuna sibi facere cognouere: & tutore habito agenda eius mandato conficiunt. Sic

& libidinosi sub tutela ueneris eē dr̄: quia sēp ī lasciuias mergunt̄ ue nere imperante. Currus autē ideo ueneri designatur: quia sicuti cæte ri planetæ p suos circulos circūagitur motu continuo. ꝙ a cignis ei⁹ trahatur curr⁹ duplex potest esse ratio: aut quia per albedinē signifi cant lauticiaꝫ muliebrē: aut quia dulcissime canant & maxime morti propinqui: ut demonstretur amantū animos cantu trahi & ꝙ cantu amātes fere desyderio nimio moriētes passiones explicēt suas. Mirt⁹ autē Veneri dedicata est: qa ut ait Raban⁹ amari dicta est: qa nascit̄ ī littoribus. & Venus ī mari dicit̄ genita: seu quia odorifera sit arbor & uenus odoribus delectatur. Seu qa huius arboris odor credat̄ a nō nullis uenerea suadere. Seu ut physici dicūt eo quod ex ea multa muli erū cōmoda fiant. Seu qa ex baccis ei⁹ aliquod cōpositū fiat: p quod excitat̄ libido: ac etiā roborat̄: qđ uidet̄ testari futurus poeta comæ dus: dum digonē meretricē īducit dicētē. Myrtinū mihi affers quod ueneri armis occurseꝫ fortiuncula &c. Rosa uero ob id illius flos di cit̄ qa suauis sit odoris. Nominū ei⁹ pluriū hæ possnnt rationes ostē di. dicit̄ primo uen⁹: quā stoici unā rem īterpretāt̄: quasi uoluptateꝫ abominātes: & hoc ītelligendū est eam uanā reꝫ a stoicis dici inquan tum ad illecebreꝫ ptem illam libidinū & lasciuiarum declinet. Epicuri uero uenerē bonā rem exponūt uti uoluptatū profesores. Nam circa uoluptatē summū existimant bonū cōsistere. Cicero autē dicit Vene rem dici: quod ad oīa ueniat: quod qdē nō incōgrue dictum est: cuꝫ amicitiarū omnium: a qbusdā dicatur causā præstare. Cytherea autē ab insula Cytherea: seu a Cythereo monte īquib⁹ potissime coli con sueuerat denominata. Acidalia autē dicta est: seu ab acidalio fōte q in orcomeno boetiæ ciuitate ē ueneri atqꝫ gratiis sacer: & ī quo arbitra bātur olim insipidi gratias: Veneris pedissequas lauari. Seu qa curas iniciat. Nouim⁹ enī quod curis amātes repleat: et græci acidas cu ras uocat. Hesperus aūt propriū planetæ nomen est apud græcos: & maxīe dū post solem occidit: & inde etiā uesper dict⁹: ut p Virgilium patet. Ante diē clauso cōponet uesper olympo. Varro autē uult ubi de origine līguæ latinæ eam ab hora ī qua apparet uesperuginē appel lari. Naꝫ Plautus sic etiā illam uocat dicens. Neqꝫ iugula neqꝫ uespe rugo neqꝫ uergæliæ occidūt &c. Lucifer autē latine dicit̄ cū apud græ cos ut asserit Tullius ubi đ naturis deorū phosphoros appellat̄ quasi lucē afferens. & hoc quādo ante soleꝫ aut auroram in oriente cernit̄ tāto splendore: corusca: ut etiam de se merito lucifer appelletur. Hāc & nautæ & idiote dianā psæpe uocāt quia diei uideat̄ prænuntia.

De secnnda Venere Celi. vii. filia.
& matre Cupidinis. Cap. xxiii.

Enerē: secūdā plures Cæli uolūt fuisse filiā. nō tamē ritu genitā

quo gignuntur omnes.ex qua recitatur.Saturnū ſcilicet ī cælum ſeuiſ
ſe patrē:& falce ſumpta ei abſcidiſſe uirilia:& ī mare abieciſſe.quor
ſū autē ceciderint nō habetur.Falcē uero haud lōge:a ꝓmotorio lili
bei ſiculi deiectā aiūt:nomenq; dediſſe loco drepanū: eo ꝙ ſic græ
ce falx dicta ſit.Teſticuli uero deiecti quacūq; ī pte maris deciderit:
ſāguinē emiſere:ex quo & maris ſpuma hanc procreatā Venerē uo
luere:ac etiā a maris ſpuma denoīata quæ græce aphrodos dicit̃.quo
niā ſic & hæc dicta ē.Macrobius autē in libro ſaturnaliorū.Venereꝫ
ex ſanguine teſticulorū:Cæli natā dicit ſꝫ maris ſpuma nutritam.Di
cūt īſuper ut.Pomponi⁹ mela refert accolæ palepaphos Cyprici op
pidi tui sereniſſime rex:penes eos.Venerem ſic natam ī terras primo
emerſiſſe.et ꝙ ob nudā et pſæpe natātē eā fingāt:qnod & noſtri etiā
quādoq; teſtāt̃ poetæ.dicit enī ei⁹ in pſona.Ouidi⁹.Et diis adde tuis
aliqua ē mihi gratia ponto.Si tamē in medio quōdā concreta ꝓfūdo
Spuma fui:gratūq; manet mihi nomē ab illa &c.Et Virgilius.Neptū
nū ei dicere ſcribit.Fas omne ē cytherea meis te fidere regnis.Vnde
genus ducis &c.Huic præterea dicūt roſas eſſe dicatas:& ꝙ marinaꝫ
geſtet manib⁹ conchā.Sic et ex ea et.Mercurio hermophroditū natuꝫ
uolūt:et ex ea ſola cupidinē.Multe quidē fictiones ſūt:ſed ex eis ta
lis poteſt exprimi ſenſus.Nā Pro Venere hac:ego uitā uoluptuoſaꝫ
inteligo:& in omnibus ad uoluptatē & libidinē ptinētibus:cū ſupe/
riori unā & eandē eſſe:& ſic etiā uidetur uelle Fulgētius.ex ſanguine
autē teſticulorū a.ſaturno deſectorū ideo natā:qa ut ex Mācrobio
ſummi poteſt:cum chaos eſſet tēpora nō erāt: naꝫ tēpus eſt certa
dimēſio:quæ ex cæli circuitione colligit̃:& ſic a cælicircuitione na
tū temp⁹:& īde ab ipſo carones natos qui & cronos eſt:quē nos.Sa
turnū dicimus:cūq; ſemina rerū omniū poſt cælū gignendarū de cæ
lo fluerēt:Et elemēta uniuerſa quæ mūdo plenitudinē facerēt ex il
lis ſeminibus fundarētur:ubi mūdus omnibus ſuis ptibus atq; mem
bris pfct⁹ ē:certo iā tēpore finis eſt ꝓcedēdi de cælo ſemina:& ſic
gentilia a Saturno.i.tēpore deciſa uidēt̃:& ī mari dejecta:ut appare
ret gignēdi atq; ꝓpagandi facultatē:quæ per Venerē aſſumēda eſt ī
humorē tranſlatā coitu:maris & foemine mediāte:qui per ſpumā in
telligitur.Nā uti ſpuma ex aquæ motu cōſurgit:ſic & ex cōfricatione
uēitur in coitū:et uti illa facile ſoluit̃:ſic & libido breui delectatio
ne finit̃.Seu ut plac; Fulgētio:ꝙ cōcitatio ipſa ſeminis ſpumoſa ſit:
& ideo marinā dicim⁹ ſpumā:ob ſalſedinē ſudoris emūcti circa co
itū.Seu ꝙ ipſū ſpuma ſalſū ſit.Sic ex humiditate nata.Ven⁹ hæc:et
a ſpuma maris.i.ſalſedine humiditatis nutrita.i.aucta:donec ī finem
cepti operis deducta ſit.Sane uidēdū que hæc ſit humiditas:ut clari⁹
origo h⁹.Veneris enodet̃.Fulgēti⁹ igit̃ uult:ubi ab aliis dr̃ Saturnū

cælo Iouem Saturno genitalia abſcidiſſet:& ſic ſuā exponit opīonem Dicit enim Saturnū græce Cronos nuncupari:quod tēpus latine: cui uires abſciſſæ falce.i.fructus qui in humoribus uiſcerū uelut in mare proiiciuntur:ex quibus dicit neceſſe ſic procreari libidinē.Nec dubiū ea ex humiditate procedit uenus:quæ ex cibo potuq; pcedit: cū raro ruant in libidinē ieiunantes:& tunc procedit maxīe quādo cibi potuſ q; calor uires mouet & ſuſcitat naturales.Et uere in mari naſcitur:ſcz in gurgite ſalſo ſanguinis calefacti:& eiuſdē ebuliētis ſpuma.i.pruritu nutritur:cum eo tepeſcente libido deficiat.Falcem aūt nōnulli uolunt apud drepanū fuiſſe deiectā:ut oſtendatur ſicuti falx aliquid operata eſt circa ueneris originem:ſic & abūdantia frugum:ex quibus demū cibaria cōponuntur:plurimū etiam operetur quæ quidem abundantia eſt:& alia incitatoria multa apud inſulam Siciliæ:in qua & Drepanū ciuitas eſt.Ego autem reor huius particulæ & nomē oppidi & littoris formā:quæ falci ſimilis eſt:fabulæ cauſam tribuiſſe.Qud'autē: ciues Paphos apud ſe e mari emerſiſſe Venerem uolunt:bona cū pace ma/ ieſtatis tuæ Rex optime dicturus ſum:quod niſi te æquum etiā maxi/ mis rebus noſcerem:non auderem. Eſt autem Cyprus inſula uulgata fama ſeu cælo agente ſeu alio incolarū uitio:adeo in uenerē prona ut hoſpicium officina fomentū q; laſciuiarum atq; uoluptatum omnium habeatur:quā ob cauſam Paphiis cōcedendū eſt:primo apud eos ex undis uenerem emerſiſſe.Verum hoc potius ad hiſtoriā q; ad aliū ſen ſum pertinere ex Cornelio tacito ſumi poteſt:qui uelle uidetur:Vene rem auſpicio doctam armata manu conſcendiſſe inſulā:bellumq; Cy naræ Regi mouiſſe:qui tandem cum iniiſſent cōcordiam cum Vene/ re:ut ipſe Rex Veneri templum conſtrueret:in quo eidem ueneri ſa/ cra miniſtrarent:qui ex familia regia & ſua ſuccederent.Cōfecto autē templo ſola animalia maſculini generis in holocauſtum parabantur:al taria uero ſanguine maculari piaculum cū ſolis precibus igneq; puro il la adolerent.Simulachrum uero deæ nullam humanā habere dicit ef figiem:quinimo eſſe ibidem continuū orbem latiorem initio & tenuē in ambitu ad īſtar metæ exurgentē:& quare hoc nullam haberi ratio nem.Nuda autem ideo pingitur:ut ad quid ſemper parata ſit oſtenda tur.Seu quia nudos qui illam imitantur perſæpe faciat:aut qa luxurie crimen &ſi in longum perſeueret occultum:tandem dum minus arbi/ trantur obſcœni procedit in publicum:omni palliatione remota. Vel potius quia abſq; nuditate cōmitti non poſſit.Natantem autē ideo Ve nerem pingunt:ut infelicium amantium amaritudinibus īmixtam uitā procellis agitatam uariis & eorum naufragia crebra demōſtrēt. Vnde & Porphyrius in epigrāmate dicit.Nudus egens ueneris naufragus ī pelago.Sed longe melius in Ciſtellaria Plautus dicit enim.Credo ego

amorem primū apud homines carnificinam cōmentum. Hanc ego de me coniecturam domi facio ne foras quæram. Qui omnes hoīes supo atq; anteeo cruciabilitatibus animi. Iactor crucior agitor uexor ui a/moris totus miser. Exanimor feror differor distraor diripior: ita nullā mentē animi habeo. ubi sum ibi non sum: ubi non sum ibi est animus Ita mihi omnia ingenia sunt: quod lubet nō lubet iam id continuo. Iā amor lassum animi ludificat fugat agit appetit raptat retin; iactat lar gitur: quod dat non dat deludit modo: quod suasit dissuadet quod dis suasit id affectat maritimis modis mecum experitur ita meū frangit a mantem animū &c. Equidem bene fluctuabat in salo Veneris homo iste. Sed nos ad reliqua. Illi rosas in tutelam datas aiunt eo ꝙ rubeant atq; pungant: quod quidem libidinis propriu; esse uidetur. Nam tur/pitudine sceleris erubescimus: & conscientiæ peccati uexamur aculeo & sicut per tēpusculum rosa delectat: paruoq; lapsu tēporis marcet: sic & libido paruæ breuisq; delectationis: & longæ pœnitentiæ causa est: cum in breui decidat quod delectat: & quod officit uexet in longū Marinam concam manibus gestat: ut per eam Veneris ostendantur il lecebra. toto enim adaperto corpore refert iuba conca miscetur in coi tum.

De Cupidine Veneris filio. C.xxiiii.

Vpido ut Simonidi poetæ plac; Seruio teste: ex Venere sola na tus est: de quo cum alibi plura dicenda ueniant satis erit mentio nem fecisse tantūmodo.

De Toxio viiii. Cæli filio. C.xxv.

Oxius. ut ait Plinius in libro naturalis historiæ: Gellio affirmā te filius fuit cæli: eūq; dicit Leutei ædificii: exemplo ab irundini bus sumpto: inuentorem. Nōdum eni; contruxerat architecti palatia ex quo patet eum industriosum & antiquum fuisse hominem: & meri/to cæli. i. claritatis filium.

Capitulu; xxvi.

Vpererant ex filiis cæli Titanus Iuppiter secundus Oceanus & Saturnus: quorum eo ꝙ amplissima esset posteritas uisum est ut huic libro tertio fiat finis: & Titanum quarto seruare uolumini. Iouē quin/to & sexto. Oceanum septimo. Saturnum octauo reliquisq;.

Genealogiæ deorum gentilium liber quartus.

Proemium.

Luctuabar adhuc splendide Princeps circa Paphũ oppidũ tuum Veneris infaustæ describens illecebras: cũ ecce quasi æoli carcere facto oẽs in pelagos prodeuntes sæuire uenti cœperunt: & in cælũ surgere fluctus impetu impulsi maximo: eoq; repellente in profundũ usq; demergi herebum. Qui dũ ascenderent & mergerentur: iterum flatusq; illos ualido spiritu ex trãsuerso confringerent stupidus ego & semiuictus nouitatis horrore: qd nã tã repentinæ tẽpestati causam præstitisset excogitãs fere absorpt' fuĩ. Tandeꝫ eius crebro inuocans suffragiũ qui ex nauicula piscatoria ad se uenientẽ periclitantẽ Petrũ manu sustulit nũc dextrorsũ: nunc sinistrorsũ deiectũ lembũ: quibus poterã uiribus regens eo usq; fere naufragus deductus fuĩ: ut ex alto cernerẽ nõ aliter q̃ si dirupt' ferreis ditis muris disiectus uinculis Titanis antiqui: imanen aduentare proleꝫ stilo cœpti operis exigente scribendam nouiq; antiqui moris eiusdeꝫ memor eam in tumultuꝫ tam grandẽ hostes suos suscitasse deos. O quas in supbiam suam in medio periculi excitauit iras. O quotiens Iouis fulmina non solum laudaui sed etiã imploraui. O quotiens cathenas atq; supplicia augeri deprecatus sum. Sed quid tandẽ: postq̃ aliquãdiu non aliter q̃ si in olympũ rediuiui insultassent: unde mugitu maxĩo sonuere oẽs: quæ uehementes uẽti suscitauere pcellas: ut arbitror iubente deo: cui soli oĩa parent aquaruꝫ resedere montes: & si æqua tranquilitas facta nõ sit: tñ nauigabile deuenit mare: q̃obrẽ a Cypro seperatus in ægeuꝫ ueniẽs a longe cœpi ingentia mirabũd' prospectare corpora adhuc fulminibus exusta: & inferno pallore atq; caligine turpia & longo cathenarũ circuitu pressa: adeo ut non absq; difficultate nomina ex semessis ellicerem descripturus: ea tamẽ quæ nouisse potui huic apponentur cũ successoribus suis uolumini. Attamen ne deficiam is faciat qui populo Israel Iordanẽ aperuit transeũti

De Titano cæli filio. viii. qui genuit filios multos: ex qb' hic. xiiii. nominantur: Quorũ primus Hyperion. Secundus Briareus. Tertius Ceus. Quartus Typhon uel Typheus. Quintus Encheladus. Sextus Aegeon. Septim' Aurora. viii. Iapet'. viiii. Astre'. x. Alo'. xi. Palenes xii. Runcus. xiii. Purpureus. xiiii. Lycaon. Genuit præterea gigantes: quorũ nomina non habemus. C. I.

E cælo ætheris & diei filio satis in precedenti uolumine dictũ ẽ uerũ cũ eius explicetur proles aiũt Titanũ eius & Vestæ fuisse filium Theologi ueteres: ut in libro diuinarum institutionum testatur Lactantius. Cuius fuisse coniugem Terram Demorgonis filiaꝫ Theodontius asserit: ex qua plures suscepisse filios in sequẽtibus apperibi

quos omnes quinta luna natos uidetur Virgilius: dum dicit. Tuꝫ luna ſcilicet quinta partu terra nephando Oetuꝫ iapetnmq; creat ſeuumq; typhoea Et cōiuratos cælum reſcindere fratres &c. De hoc. n. Titano multa referuntur fabuloſa inter quæ quod potiſſimū eſt aiunt eū cum filiis aduerſus Iouem deoſq; reliquos bellum habuiſſe: eiſq; cælū conā tes eripere montes montibus ſuper impoſuiſſe ſibi ſternētes iter ad il lud: eos demū a diis cæſos & fulminibus īteremptos: atq; apud īferoſ cathenis religatos & morti damnatos perpetuæ: ut ī vi. æneidos ſatis cōuenienter oſtendit Virgilius. Latentia ſub hac fictione & hiſtoriam continent: & moralem ſenſum naturali miſtum. Quod ad hiſtoriam ꝑ tinet uerba de ea quæ in ſacra leguntur hiſtoria apponētur ad litteraꝫ dicit enim ſic. Exin Saturnus uxorem duxit Opim: titan qui natu ma/ ior erat poſtulat ut ipſe regnaret : ubi Veſta mater eorum & ſorores Ceres atq; Ops ſuadent Saturno uti de regno non cedat fratri. Ibi Ti tan qui facie deterior eſſet q̄ Saturnus: idcirco & ꝙ uidebat matrem atq; ſorores ſuas operam dare ut Saturnus regnaret: conceſſit eis ut is regnaret. Itaq; pactus eſt cum Saturno uti ſiquis liberorum uirilis ſe/ xus ei natus eſſet ne quem educaret. Id eius rei cauſa fecit: ut ad ſuos natos regnum rediret. Tum Saturno filius qui primus natus eſt eū ne cauerunt. Deinde poſterius nati ſunt gemini Iupiter atq; Iuno. Tuꝫ Iu nonem Saturno in conſpectum dedere: atq; Iouem clam abſcondunt dantq; eum Veſtæ educandum celantes ſaturno. Item Neptunū claꝫ Saturno Opis parit: eumq; clāculo abſcondit. Ad eundem moduꝫ ter tio partu Opis parit geminos Plutonem & Glaucam. Pluto latinæ di/ ctus eſt Diſpiter: alii orchum uocant. Ibi filiam Glaucā Saturno oſtē dunt: Plutonem cælant atq; abſcondunt. Deinde Glauca parua emori tur. Nec multū poſt hæc ſeqtur in eadē hiſtoria. Deinde Titan poſtq; reſciuit Saturno filios ꝓcreatos atq; educatos eſſe claꝫ ſe ſeducit ſecū filios ſuos qui Titani uocantur: fratremq; ſuum Saturnuꝫ atq; Opem comprehendunt: eoſq; muro circūegit: & cuſtodiā his appoſuit. Poſt hæc paucis interpoſitis ſequitur. Iouem ad ultimum cum audiſſet pa trem atq; matrem cuſtodiis circūſeptos atq; in uincula coniectos ue/ niſſe cum magna Cretenſium multitudine Titanumq; atq; filios eius expugnaſſe: parentes uinculis exemiſſe: patri regnum reddidiſſe: atq; ita in cretam remeaſſe. Hæc Lactantiuſ ex hiſtoria ſacra: quæ q̄ uera ſint quaſi eadeꝫ referens edocet Sibylla Erithrea. Viſo ſenſu hiſtoria li circa reliquos pauca dicenda ſunt: & primo quid ſibi uelint hūc cæli dicentes filium atq; Veſtæ: quod præter hiſtoriæ ueritatē de quocūq; mortali arbitror dici poſſe. Nam terrenū corpus & cæleſtem habemꝰ animam: ex quibus conſtat homineꝫ eſſe. Sed hic altiori uerborū uolu mine extollitur ab uniuerſo mortaliū grege: & nuncupat̃ Titan: quod

(ut placet Lactantio) idem quod ultio sonat: supra enim ostensum est Vestam terrã esse: & terram irritatam ira deorum in ultionẽ suam pe perisse Titanes: & quoniam ubi de fama demõstratum est quæ sit ira deorũ: ob quam terra irritata ẽ: & qualiter terre filii in ultionem ma tris consurgant. Satis est hic dicere terra hunc tantuꝫ ex egregiis illis uiris fuisse qui operibus conatus extendere famaꝫ: & mortẽ superare suam. Quđ aũt illi terra coniunx fuerit p hoc intellige huius hoĩs & cuiuscũqꝫ alterius huic similis ingentẽ animũ: quo sibi terram subigit uti uir uxorem: eiqꝫ dominatur saltẽ animo si posessio desit. Ex hac e nim uolunt eũ multos genuisse filios: quod quideꝫ etiã ostendit histo ria: & si etiam possibile sit nõnullos ob cõuenientiam moruꝫ sibi ut re liquis attributos esse ꝓm asconditum sensum nulli dubium esse debet quin multi fuerint oliꝫ: & hodie sint insignes uiri. qui eius eo ꝙ primꝰ describitur filii dici possunt. Insuper dicunt hos claros fuisse hoĩes: & aduersum deos habuisse bellũ: ut aduertamus quoniã ex magnanimi/ tate ad superbiam facilis sit transitus: & ob id ut plurimũ dum minus consyderate magnates agunt ex gloriosissima uirtute in detestabile ui tium cadunt: & tunc steriles efficiuntur. i. absqꝫ fructu uirtutis: & ut ĩ telligamus Titanis filios fuisse tales quinta luna natos dicunt. Veteri enim supstitione creditũ est quicquid quinta luna nasceret̃ sterile atꝫ dãnosum fore: nec dubium elatos esse dãnosos: eo ꝙ belloruꝫ sint se men: per quæ euacuantur agri colonis & ciuitates: & desolãtur regna Dicunt præterea eos habuisse cuꝫ diis bellũ: quod & magnanimes ha bent & superbi. Magnanimes. n. bonis operibus similes diis effici co/ nantur. Superbi aũt se quod minime sunt extimantes uerbo: & si pos/ sent opere ipsum uerum deũ calcare satagunt: ex quo fit ut deiiciãtur & redigantur in nihilũ. Est tamen aduertẽdum duplex ab hoĩbus bel lum cum superbis habitum: quorum unuꝫ fuit istud quo Iuppiter libe rauit parentes occisis Titanis filiis: Aliud uero fuit cum gigantes qui & Titanis dicunt̃ filii uoluerunt Ioui cælum eripere: & tunc montes montibus imposuere: quod postea ubi de gigantibus exponetur.

De Hyperione primo Titanis filio qui genuit solẽ & lunã. C. ii.

Yperionem Titanis & terræ fuisse filiuꝫ Theodontius & Paulus uoluere: de quo nil aliud credo legi: nisi quia solẽ genuerit & lu nam. Arbitror tamen eum magnæ preeminentiæ hominem fuisse: & hoc tam a significato nominis quod super oĩa sonat ꝙ̃ a nominibus fi liorum tam claris.

De Sole Hyperionis filio: qui genuit horas quas loco uniꝰ filiæ po no: & sic prima genuit Eonas: quas æque loco filiæ unius scribo: & sic secũda. iii. Phetusam: iiii. Salempetii. quintam Dircem: vi. Miletũ.

Olem Hyperionis fuisse filiu3 uulgatissima fama ē:ex qua tamē matre non constat.Hunc dicunt non solum patri & fratribus ad uersum Iouem non fauisse:sed Iouis partes sequutum:quam ob cau/sam post uictoriam currum coronam & aulam:& alia multa insignia a Ioue obtinuisse:quæ omnia in sequentibus plene explicabuntur.Hunc ego credo suis temporibus clarissimū fuisse hominem & uere magna/nimē:& ob id dictum non fauisse fratribus sed ioui:quia nō superbus quāobrem adeo illi fuit fama propitia ut in eum a poetis omne dec⁹de latum sit:quod uero soli deferendū est.Nec aliter de eo q3 de uero so le utplurimū loquuti sunt.Sane quoniam hic fere nulla ad hominē spe ctantia apponi uidetur de sole planeta loquemur.Finxerunt igitur eū ante alia regem:& forte fuit:eiq3 regiam disignauere aulā:de qua Oui dius in maiori uolumine libro.ii.Regia solis erat sublimibus alta colū nis:& infra per.xvii.uersus.Descripta uero aula Ouidius maiestatem regiam proceresq3 describit dicens.Purpurea uelatus ueste sedebat in fra per septem uersus designata regia maiestate currū eius describit di cens:Aureus axis erat themo aureus aurea summæ Curuatura rotæ: radiorū argēteus ordo Per iuga chrysoliti positæq3 ex ordine gēmæ. Clara repcusso reddebāt lumina phoebo &c.Nec post multū idē scri bit equos.Interea uolucres Pyrous eous & ethon Solis equi quartusq3 phlegon hnini ibus auras.Flāmigeris implent pedibusq3 repagula pul/sant & cætera.Huic insuper regi coronam insignem .cxxxii. lapidibus præciosis(ut Albericus ostendit)imposuit.Eiq3 dicunt aurora ueniēte ab horis currum parari:& equis adnecti.Hunc præterea multorum fi liorum patrem uolunt:ex quibus aliquos ueros fuisse possibile ē:dum eū hominē fuisse dicamus:& nōnullos etiā ratione cōuenientiæ morū attributos:si solem planeta3 dixerimus.Præterea ut aiūt philosophi ī rebus procreandis tantæ potētiæ est:ut pater oīs mortalis uitæ habe atur.Inter alia ex quadam singulari potentia dum in natiuitate alicui⁹ hominis cæteris supercælestibus corporib⁹præualet eū formosissimū amabilem facie alacrem atq3 splendidū:moribus insignem:& genero sitate producit cōspicuū.Eum similiter multis uocant nominibus:per quæ satis apparet de sole planeta:non de homine intellexisse poetas. Nunc quid dicta uelint explicandum est.Dicunt eum primo Hyperio nis natum:quod concedendū est.Diximus.n.supra hyperionem idem sonare qd'super omnia:& sic hic pro uero deo accipietur:q cū omnia ex nihilo creauerit solus pater dici potest solis:cu3 ipse solus sit super omnia.Post hæc regia huic tam splēdida ideo designata est:ut ītelliga mus per apposita in eadem opere huius ex potentia attributa cūcta cō sistere:eūq3 omnium curā gerere.Cui īter alia ꝑpiquiora circūposita

sunt tẽpora & temporũ qualitates: ut intelligatur eũ motu suo dscrip
sisse omnia: esto aliquos fuisse dies ante eum in principio Pentateuci
scribat Moyses: quos arte sua ille fecit qui cũcta creauit. Nõduꝫ isto
creato: nec eidem potestate aliqua attributa. Postq̃ uero creatus ẽ uo
lente creatore: suo motu tẽpora describit: & describit oĩa & horas &
diem & menseꝫ & ãnum & saecula: ut in sequẽtibus latius apparebit.
Sic & motu suo qualitates tẽporum facit esse diuersas: cuidam dans
frondes & flores: alteri segetes: tertiae maturos proebꝫ fruct⁹: & frõ
des incipit aufferre: ultimae rigorem frigoris & niuis caniciem. Curr⁹
aũt illi tum lucidus apparatus indefessam eius atq; ꝑpetuã cũ indefici
ente lumine circa orbem terraruꝫ uolubilitatẽ ostẽdit: qui rotarũ qua
tuor est ut descripta iam quatuor tẽpora sua fieri circuitione designꝫ
Sic & illi quatuor equi: ut per eos qualitates diurnae circuitionis ostẽ
dat. Nam Pyrous qui primus ẽ pingitur & in tempore rubeus: eo ꝙ
primo mane agentibus uaporibus a terra surgentibus sol oriens rube
at. Eous qui secundus ẽ cũ albus effigietur dicitur splẽdidus: eo ꝙ ex
alatus sol iã dissolutis uaporib⁹ splendẽs sit. Ethon aũt tertius rubẽs
sed in croceuꝫ tendens ardẽs exponitur. nã sole iam caeli mediũ tenẽ
te lux eius corusca ẽ: & cũctis uidetur feruidior. Phaegon aũt quart⁹
ex croceo colore tendit in nigrum & in tẽpore terram amãs ostendẽs
aduesperascente die solẽ terram petere. i. occasum. Hos tñ equos ful/
gentius: esto cũ eisdeꝫ signationibus aliter nominat uidelicet. Erithre
um. Actheona. Lampos & Philegeũ. Per coronaꝫ aũt. xii. lapidũ ostẽ
dit Albericus longa dicacitate. xii. caeli signa intelligi debere: ꝑ quae
mortaliũ ingenia euꝫ ãno quolibet discurrere inuenere. His praedictis
superest de nominibus soluere globuꝫ. Ex quibus eo ꝙ nõnulla cũ q
busdam aliis diis habeat cõmunia: illis reseruatis ubi de diis talib⁹ de
iis quae ad eum solũ spectare uidentur q̃ breuius fieri poterit expone
tur. Vocatur ergo primo sol eo ꝙ inq̃tum planeta solus est: ut testa/
ri uidetur Macrobius dicens. Nam & latinus eũ qui tanta claritudine
solus obtinuit solem uocauit. Et in Thimaeo dicit Plato ubi de speris
ut aũt per ipsos octo circuitus celeritatis & tarditatis certa mẽsura: &
sit & noscatur deus in ambitu supra terram syderum lumen accendit:
quẽ nunc solem uocamus. Insuper hunc Tullius ubi de Repu. uocat
principeꝫ atq; ducem dicens. Deinde subitus mediam terrae regionem
sol obtinet dux & princeps & moderator luminũ reliquorũ mens mũ
di & temperatio tanta magnitudine ut cũcta sua luce lustret & cõpleat
Super quibus uerbis sic ait Macrobius super somnio Scipionis. Dux
ergo quia omnes luminis maiestate praecedit. Princeps quia ita emi
net ut propterea ꝙ tilis appareat sol uocetur. Et post pauca sequitur
Mens mundi appellatur ita ut physici eum cor caeli uocauerunt. Inde

nimirum ꝙ omnia quæ statuta ratione per cælũ fieri uidemus diem noctemq; & migrantes inter utrãq; prolixitatis breuiatatisq; uices & certis tẽporibus æquam utriusq; mensuram. Deinde ueris clementem tẽperiem. Torridum cancri & leonis æstum: mollitieq; autumnalis auræ uim frigoris inter utrãq; tẽperiẽ. Omnia hæc solis cursus & rõ dispensat. Iure ergo cor cæli dicitur: per quem fiunt omnia quæ diuina ratione fieri uidemus. Est & hæc causa propter quam iure cor cæli uocetur ꝙ natura ignis semper in motu perpetuoq; agitata est. Solẽ autẽ ignis ætherei fontẽ esse dictũ retulimus. Sol ergo in æthere: quod in aĩali cor: cuius ista natura est ne unq̃ cesset a motu: aut breuis eius quocũ q; casu ab agitatione cessatio mox animal ĩterimat hoc Macrobi⁹. Ex quibus satis percipi potest eum existimasse solem rerum omnium causam. Losias ĩsuper eũ appellat: ut ait Macrobius cenopides: qđ ab occasu ad orientem tendens circulũ facit obliquum. Phœbus etiam nuncupatur & potissime a poetis: ꝙ a specie atq; nitore dictuq; est. Alii dicunt Phœbus quia nouus eo ꝓ mane quolibet nouus uideatur ab orizonte consurgente. Lycus etiã nuncupatur: & ut aliqui dicunt a lycio tẽplo deli. Macrobius ostendit Cleantem aliam rationẽ reddere dicẽs Cleantes lyciũ Apollinem nominatum scribit: ꝙ ueluti lupi pecora rapiant: ita ipse quoq; humorem rapiat radiis. Soconias (ut idem dicit Macrobius) a Syriis etiam sol appellatur a fulgore scilicet radiorum: quos uocant comas aureas solis. Sic & Argitorosus: ꝙ nascẽs per sũmũ orbis ambitum ueluti arcus quidam figuratur alba & argentea specie: ex quo arcu radii in modũ emicãt sagittarũ. Imbricitor ꝙ lumen eius exoriens amabile am icissima ueneratione oculorũ sol dictus ẽ qasic a Physicis æstimatnr. Dicitur & horus quasi magnus uel gigas maximus quidem est: ut ipsi uidere possumus: & hoc illi nomen est apud ægyptios. Vocatur insuper aliis nominibus pluribus: ut per Macrobium patet in Saturnialiorum libro.

De horis filiabus solis & Cronis. Capitulum. iiii.

Oras solis & Cronis dicit Theodontius fuisse filias: & ab eo denominatas: eo ꝙ hor⁹ ipse ab ægyptiis appelletur. has Homer⁹ dicit equos & currũ in tpe parare soli: & diei uenire uolẽti cæli portas aperire. Filias ego ideo solis dici puto & Cronis qđ ẽ tps: eo ꝙ solis progressu ex certa temporis dimensione fiant. Equos autem & currum soli parari ab eis ideo fictũ est: quia eis sibi uicissim succedẽtibus nox labitur & dies accedit in quẽ sol tanq̃ ĩ præparatũ sibi uehiculũ a successione horarũ ꝓgreditur: ĩ cuius ꝓgressionis initio horæ diei aduenienti cæli portas. i. lucis ortum aperire uidentur.

De Eonis filiabus solis. .C. .V.

Onas dicit Theodontius plures esse sorores solis: & Cronis fili
as corporibus ingentes & sub Iouis collocatas pedibus. De hiis
ego nũq̃ alibi legisse memini: nisi forsan has uelit intelligi sæcula: cũ
eon græce latine sæculũ interpretetur: si de sæculis dixisse uelit hæc ꝑ
fecto certa & longa temporis dimensiõe a solis motu conficiũtur. hæc
supra monstrauimus a Claudiano in antro æternitatis fuisse descripta
De quantitate uero sæculi plurimũ inter se discrepauere ueteres. Dice
bant. n. aliqui: ut Censorinus in libro quem de natali die scripsit ad Ce
rellum: ab hiis potissime qui rituales Etruscorũ sequebantur hoc mo/
do descripta sæcula: ut aliquo superum. s. ostento initiaretur sæculum
eo usq; protẽderetur: donec aliud superueniret ostentum: quod finis
esset præteriti & sequentis initiũ: & sic non certo aut determinato an
norũ numero constare uidebatur sæculum: qnĩmo aliquando longum
& nõ nũq̃ breue contingere. Post hæc ostendit alios aliter arbitrari
dicentes id spatium tẽporis esse quod efflueret inter unam celebratio
nem ludorũ sæcularũ & alteram subsequẽtem: ex quo etiã tẽporis
inæqualitas sequeretur ꝑmaxima. Postremo multis recitatis opinioni
bus dicit & ciuile romanorum sæculũ centũ annis solarib⁹ termina
ri. Quod ego memini sæpissime a uenerabili Andalo eodẽ finiri spatõ
Erant insuper qui uellẽt idẽ esse sæculũ & ætatem: quod nõ ẽ uerũ
esto aliquãdo scribant improprie ueteres sæculũ pro ætate. Aetas. n.
si eo mõ sũpserimus quo sanctorũ describunt litteræ: ac etiã poetarũ
multa in se continent sæcula. Quod uero sub Iouis pedibus sæcula de
signẽtur puto fieri ut intelligamus solius ueri dei imperio tempora labi
eiq; soli diuturnitatem cognitã eorũdẽ: & quæ in eis futura sint. Nec
ab hoc discrepat Claudiani descriptio: qui illa dixit in antro æternita
tis manere: cũ ĩ ipsa Trinitate personarũ & unica deitate tantũ consi/
stat æternitas: & sic quicquid in æternitate cõsistit in deo sit necesse ẽ

De Phætusa & Salempetii tertia et. iiii. filiabus solis. C. vi.

Hætusa & Salempetii nymphæ Siculæ filiæ fuere solis et Nereæ
ut ĩ Odyssea scribit Homer⁹ dicẽs has in Sicilia solis seruare gre
ges a quibus Vlysses a Cyrce proibitus est. Circa quã prohibitionem
talis ab Homero fabula recitatur qđ cum nenisset ab inferis rediturus
in patriã Vlysses a Cyrce præmonit⁹ ẽ: ꝙ postq̃ cũ sotiis ultra scyl
lã et Charybdim ĩ Siciliã deueĩsset et cõperisset greges solis seruari
a Phætusa et Salempetii filiab⁹ suis ab eis omnino cũ sotiis abstineret
Nam si quis ex eis comeder& occideretnr. Ad quos cum postergatis
aliis periculis fessus cum sotiis deueniss& Vlysses: factum est ut ibidẽ
euriloci consilio pernoctarent: sed mane mutatis uentis abire nequiue
re: & cũ ibidẽ lõgius credito detinerentur impellente ciborũ penuria

dormiente Vlyſſe & Euriloco ſuadente a ſotiis Vlyſſis in greges ituꝫ eſt: & ex eis ſedata fames Verum eis deſcendentibus graui agitati tē/ peſtate: ad ultimū a Ioue fulmĩati periere omnes: Vlyſſe excepto qui ex gregibus non guſtauit. Huic fabulæ talis poteſt ſenſus exhiberi. Ca lor & humiditas. i. ſol & nerea: q̃ nympha ē ſyluas & paſcua gignunt q̃ duæ ſunt nymphæ ſolis & nereæ filiæ: haruꝫ altera præſtat umbras altera uero gregibus uictū: & ſic ſeruātes ſunt greges ſolis q ex oĩ ui/ uente conficitur: anima uegetatiua ſcilicet & ſenſitiua. opere enim ſuo naſcuntur & tegmine atqꝫ uictu prædictarum cuſtoduꝫ ſeruātur. Eſſe tamē hos greges in Sicilia dicit Homerus: non tamen ꝙ alibi nō ſint ſed ibidem ob ingentem rerum abundantiam & cæli temperiem plus uigoris uideantur habere delitiæ quæ ob corruptos loci mores etiam magis q̃ꝫ alibi ſunt peſtiferæ. Ab his omnis rationalis anima prohibe tur ſane tamen ne eis ĩmoderate fruatur: ne in mortē deueniat: aut ui tā q̃ ſit morte deterior: quod totiēs cōtingit. quotiēs habenis appeti tui datis in laſciuias mergimur: quod iam apud Siculos fecere plurimi qui enerues facti. poſt guſtatis delitiis non ſufficere laboribus. Verum Eurilocus. i. blanda ſenſualitatis perſuaſio dormiente Vlyſſe. i. ratiōis robore auidos ſenſus in greges. i. in delitias emittit: ex quo libidinib' ſoluti maris fluctuantis. i. mundi huius labores ferre nequiuere & ſic Iouis fulmine. i. iuſto dei iudicio ĩ mare deiecti periere. i. ĩ amaritudĩes & miſerias mortalis uitæ anxiati & incogniti defecere: uľ quod forſan contigiſſe potuit: cum in Siciliam deueniſſet Vlyſſes: & ibidem ab ad uerſo detineretur tpe: eo nō curāte: adeo ſocii eius cibo potuqꝫ & mu lieribus ſoluti ſunt: ut reintrantes mare opportuna negligerent: & ſic naufragiū facerēt. Quod nō ſolū Vlyſſi cōtigiſſe legimus quinĩmo & Hānibali peno ſtrenuiſſimo bellorum duci: cui' milites cū nulli longi atqꝫ difficillimi itineris ex Hiſpania in Italiā tranſcēdentes labores ſu peraſſe nequiſſent: capuanæ delitiæ attriuere.

De Dirce ſolis. v. filia & Lici regis coniuge. C. vii.

Irces ſolis fuit filia Lyci regis Thebarum coniunx: in quaꝫ ſicu ti in cæteras ſolis filias Venerem ſæuiſſe dicit Fulgētius. De qua talis fertur hiſtoria. Stuprata per uim Anthiopa Nictei Regis filia ab Epapho: ut placet Lactantio: ſeu a Ioue: ut plures uidentur arbitrari: a Lyco Rege Thebarū marito ſuo abdicata eſt: & ĩſuper ĩducta Dyr ces. Quæ ilico ſuſpicata ne forte Lycus Anthiopiā ĩ ſuam reuocaret gratiā: & ſic ea reaſſumpta dimitteretur: ipſa ĩpetrauit a uiro ut poſſet illam in uinculis detinere. Quæ cū ex Ioue prolem geminā ſuſcepiſſet partus adueniente tpe: ab eo uinculis liberata ē: & clā in Cytheroneꝫ montē aufugit: ibiqꝫ peperit Amphionem & Zethū: quos expoſitos

pastor quidam pro suis aluit. Qui cũ adoleuissent a matre cogniti: & sui generis certiores facti facile in Dircẽ irritati sunt: & in matris ultõ nem surgentes Lycũ occiderũt regem: & Dircẽ tauro indomito alli/gauerunt: qui dum eã traheret miseratione deorũ auxiliũ implorauit quorum subsidio in fontẽ sui nominis haud longe a Thebis mutata ẽ & sic Veneris saciauit iram. Quod aũt in hac historia fabulosũ est ex plicabitur facile. Anthiopam a Ioue tempore partus liberatã a carcer dicit Theodontius ideo fictum: quia cum uideretur Dirci ob tumidũ Anthiopæ uterũ satis sui adulterii testimoniũ apparere: & ob id eã uiro arbitraretur odiosam merito ultro eam reliquit. Dircem autẽ mu tatam in fontem satis comprehendi potest tam ob perditum regnum: q̃ ob supplicii illati poenam eam in multas solutam lachrymas fuisse autem solis filiam ideo dictam: quia aut sic de facto fuit eam alicuius insignis uiri sic nominati fuisse filiam: aut ob insignem eius pulchritu/dinem solis filiã uocitatam.

De Mileto solis vi. filio: qui genuit Caunũ & Biblidẽ. C. viii.

Iletus (ut testat̃ Ouidi⁹) solis fuit filius. Theodõtius aũt dicit is/tum solis rodii filium: & Pasiphes fuisse fratrẽ. Hunc tamen in Minoẽ senem uolentẽ insurgere bello pterruit Iuppiter: quã ob cau sam in Lesbon abiit: & ibi ciuitatẽ quam Militenẽ ex suo nomine di/xit: construxit. Verũ postea ĩmutatis litteris ex militene mitilena dic/ta est. Post hæc cum Cyane nympha Menãdri fluminis filia se imiscu it & ex ea suscepit filios duos. Caunum. s. & Biblidem.

De Cauno & Bi/blide filiis Mileti. C. ix.

Aunus & Biblis filii fuerunt Mileti ex Cyane nympha suscepti: ut testatur Ouidius dicens. Hic tibi dum sequitur patriæ curua/mina ripæ Filia Menandri totiens redeũtis eadem. Cognita Cyane p̃ stanti corpore nympha Biblida cũ Cauno prolẽ est enixa gemelã &c. Et quia nil præter cõmune ambobus de his legi de ambobus scribere inuicem uisum ẽ. Legitur ergo Caunũ speciosissimũ fuisse iuuenẽ & a Biblide sorore infausto amore dilectũ Venere in prolẽ solis irata a/gente. Sane cũ Biblis fratri flãmas execrandæ libidinis detexisset. ip̃e aspernatus detestandã sororis concupiscentiam fugam sumpsit. Inq; peregrina ponit noua moenia terra. Infoelix autẽ Biblis confestim se cuta est eum: & postq̃ Cariam Lyciãq; & Lelegas peragrauit labore atq; dolore uicta consedit: & spreta sese dedit ĩ lachrimas: ex quo fac tum ẽ: ut in fontẽ Nayadũ beneficio misera uerteretur: ut dicit Oui dius. Sic lachrymis cõsumpta suis phoebeia biblis Vertit̃ in fontẽ q nũc quoq; uallibus illis Nomẽ hẽt dñæ: nigraq; sub ilice manat. &c.

Figmentum autem satis patet: quia a fletu continuo fons lachrymis manans uisa est.

De Pasiphe. viii. solis filia & Minois coniuge. C. x.

Asiphes solis fuit filia ut Senecæ poetæ Tragœdia pcipitur carmine aientis in Tragœdia Hippolyti. Quid ille rebus lumen ĩfũdens suum matris parens & cætera. Verba quidẽ nutricis sunt loquentis ad insanam amore Hippolyti Phedram Pasiphes filiam. Theodontius autẽ dicit non fuisse filiam solis Hyperionis: sꝫ Rhodii. Fuit hæc Minois Cretensis coniunx: & uacante Minoe bello aduersus Megarẽses & Athenienses ob occisum Androgeum filium ab irata Venere in Sobolem solis infausti amoris flãmans suscepit: amauitqꝫ speciosissimũ taurũ: ĩ cuius cõcubitũ Dædali artificio uenisse dr̃: & ex eo suscepit quẽ mediũ hominẽ mediũqꝫ taurũ peperit. Alii uero aliam amoris huius causam describunt aientes ꝙ cum orasset Minos in bellum progressurus patrem: ut dignam se sacrificaturo sibi præpararet hostiam euestigio illi præparatus est taurus: formositate cuiꝰ captus Minos illũ armentis suis præfecit ducẽ: alio cõsecrato: ex quo iratꝰ Iuppiter egit ut illo absente reseruatus diligeretur a cõiuge: & hinc uolunt Minoem ob cõmissum facinus nõ ausum in cõiugem sæuire. Quď aũt Pasiphes filia solis ex tauro conceperit: uult Seruius taurum hunc scribã Minois fuisse sic nominatum: eumqꝫ in domo Dædali cum Pasiphe coisse: & filiũ ex ea suscepisse: & tandeꝫ geminos peperisse: quorũ alterũ ex Minoe conceptum notis apparebat. alterum uero ex tauro æque indicãtibus signis: & cũ de secundo nõ esset certa fides nomine ad utrũqꝫ spectante parente Minotauro scilicet imposito enutritus est. Ego autẽ lõge altiorem sensum sub hac fabula tegi reor. Existimo quidem uoluisse ueteres ostendere qualiter uitium bestialitatis causaretur in nobis hac ratione. Pasiphem speciosissimã fœminam & solis filiam: credo aĩam nostram ueri solis. i. dei omnipotentis a quo creata ẽ filiam: omni pulchritudine ĩnocẽtiæ splendidã. hæc cõiunx efficitur Minois regis legũlatoris. i. rationi humanæ iungitur: q̃ suis legibus eã habet regere atqꝫ ĩ rectũ iter dirigere. Huic inimicatur uenus. i. appetitus concupiscibilis qui sensualitati adhærens semper rationis est hostis. Cui si adhæserit aĩa a ratiõe separetur necesse est: a qua semota facile a blanditiis & suasionibus carnis se trahi permittit: & sic præcipitem se fert in concupiscentiaꝫ tauri a Ioue dati: ut sibi ex eo Minos sacrũ cõficiat. Quẽ ego tauruꝫ sentio mũdi hꝰ delitias prĩa facie pulchras & delectabiles a deo rationi concessas: ut ex ea moderamine certo uitæ nostre opportuna ministret: Nam dum his debite utimur rite ex eis deo sacrum conficimus. Sane dum eius iudicium sensualitatis sequentes abutimur: aut abuti desyderamus in bestialem concupiscentiam deuenimus: & tauro

tunc obscoene anima iungitur in lignea uacca: dum artificio ingenii nostri naturalibus præter naturæ leges ínitimur. Et sic ex appetitu illecebri & adoptione nephariæ uoluntatis causatur: & nascitur minotaurus.i.bestialitatis uitium. Huius aũt minotauri hominis & tauri formã esse finxere: eo ꝙ tali uitio laborantes intuitu primo uidentur hoĩes si opera aũt prospectemus: & abscondita introrsum desyderia tales esse bestias cognoscemus. Clauditur aũt hinc labyrintho carceri circuitionum pluriũ implicito & hoc ideo quia fortissimũ atq; ferocissimum & furiosum esset animal. In quo ostenditnr eum humano pectori infãdis desyderiis intricato: & ꝙ eo impellente fortẽ atq; ĩmanem præstem animũ dum infaustũ aliquid audemus: quod nisi pro uoto perficiam cõfestim in furiam declinamus. Hic insup a Theseo ab Ariadna prædocto occiditur.i.a prudenti uiro: cui uirilitas quam per Ariadnam accipio: eo ꝙ Andres græce uir sonet latine. ostendit detestabile tã scelesto uitio subiacere: & quibus armis etiam conficiendum sit.

De Oeta Colchorũ rege solis filio.viii.q genuit Medeam & Absirthium & Calciopem. C.xi.

Eta Colchorũ rex (ut Homerus in Odyssea testatur) solis fuit filius & Persæ filiæ Oceani. Tullius aũt ubi de naturis deorum eum ex Asterie sorore Latonæ susceptũ dicit: quam Asteriem uidetur idem Tullius dicere ab eo occisam. dicit.n.sic. Quid Medeæ responde bis quæ duobus auis sole & oceano: & patre matricida prouocata est. Hunc clarũ ea tẽpestate fuisse regẽ testatur antiquitas: cum premaximum illi regnum fuisse describat Seneca Tragoedus in Tragoedia Medeæ ad hũc nouercales insidias fugiens deuenit frixus Athamantis filius cũ aureo uellere: quod sibi fatale ab oraculo sentiens Oeta diligẽtissime seruabat: ne eo perdito priuaretur regno. Qui tamen a Iasone spoliatus est: & regno pulsus. Verũ iam senex ab eadem in regnum reductus ẽ. Dicit Theodontius hũc Oetã nõ fuisse filium solis Hyperionis: sed eius qui apud Colchos maximus fuit & regnauit ibidem.

De Medea Oetæ regis filia & Iasonis coniuge. C.xii.

Edea Oetæ regis fuit filia ex Ipsea coniuge: ut satis patet p Ouidii carmen dicẽtis. Nõ erat Oetes ad quẽ despecta rediret Non Ipsea parẽs &c. Huius Medeæ grandis recitatur historia quãdoq; fabulis mixta. Aiũt.n.ante alia ꝙ ex Apollonio sumptũ ẽ qui đ argo uautis librũ scripsit Iasonem a Pelia patre missum: Colchos uenisse & comiter ab Oeta susceptũ Medeæ uirgini placuisse: in quam Venus irata uti in cæteram solis prolẽ oẽs a filio amatorias iniici flãmas fecit. Quæ amans cum pericula nosceret dilecti iuuenis euntis ad uellus aureum

assumendum miserta eius habita sui coniugii sponsione: eũ docuit quo pacto illud absq; periculo posset surripere: eoq; surrepto una secum fugam arripuit traxitq; fugæ comitẽ Absirthium seu Egyaleũ paruu/lum fratrem. Quos cum sequeretur Oeta: ut eis spatiũ fugæ prestare tur in insula quæ faucibus Phasis a scelere ab ea perpetrato thomita/nia exilio Ouidii Masonis postea nobilitata: per quam oportebat œtã sequentẽ transitũ facere puerruʒ Absyrthium obtrũcauit: articulatĩq; diuisum passim per agros disiecit: ut patrem sisteret ad colligenda filii mẽbra. Nec præmeditatio fefellit infaustam. nam sic factũ est dumq; orbatus pater flens membra collegit nati & funeralia peragit: abiit illa cum raptore. Et post longas secundum quosdam circuitiones ĩ Thes saliam deuenit: ubi præcibus Iasonis Esonem patrẽ annositate decre pitũ ĩ robustiorẽ retraxit ætatẽ. Et cum Iasoni duos filios peperisset ĩ Peliæ mortem suas filias armauit. Tandẽ quacũq; ex causa factuʒ sit a Iasone abdicata est: & Creusa Creũtis Regis Corĩthiorũ filia despõ sata. Qud' cum ægerrime ferret excogitata malitia filios suos quasi ad placandã sibi nouercã cũ donis ĩ scrineolo clausis misit: quod a Creu sa non ante apertum est: q̃ per omnem regiam flamma euolauerit in gens: a qua cum ipsa Creusa regia omnis exusta est: cũ iam pueri præ moniti euasissent. Verum cum in eam iratus Iason irruisset sumpturus ex tam impio facinore pœnas: eo uidente trux fœmina filios trucida uit innocuos: & maleficis suis sublata Athenas abiit: ubi Aegeo iã se nescẽti cõiugio iuncta est. Peperit ei filium: queʒ ex se Medũ uocauit Sane cum Theseo redeunti ex longinqua atq; diutina expeditione ab ægeo incognito per eiusdem manus uenenatum parasset poculuʒ & il lud idem ab ægeo filio iam cognito sublatum uidisset: fuga Thesei eui tauit iram: & tandẽ nescio quo pacto Iasoni reconclliata una secum in Colchos rediit: patremq; senem & exulem Iasonis uiribus in regnũ re stituit. Esto grauis Cælius (uti de mirabilibus mundi refert Solinus) di cat eam a Iasone bitrote sepultã: & Medũ eius filiũ imperasse Marsis populis Italis. His ergo ornata facinorib' Medea locuʒ apud Græcos prĩo q̃ melius eã cognouisse debuerant. Deinde apud Romanos cõpe rit: ut ꝓ dea susciperetur: atq; sacris honoraretur ab eis: ut liquido te/statur Macrobius. Quæ autem huius in historia fictiões cõtextæ sũt ubi de Esone & Pelia & Iasone scribetur: qm̃ ad eos spectare uidetur passim ubi opportunũ uidebitur aperietur.

De Absyrthio & Calciope filiis Oetæ. C. xiii

Bsyrthius & Calciopes frater & soror filii fuerũt oete regis Col chorum. Nã de Arsyrthio testat' Tulli' ubi de naturis deorũ di cens. Quid huius scilicet Medeæ Absyrthio fratri q̃ ẽ apud Pacuuiũ

Egilaus &c. De Calciope autē dicit Ouidius in epistolis. Non erat oe tes ad quem despecta rediret. Nō ipsæ parens Calciopesq; soror &c. De hac Calciope nil repperi aliud legi: nisi q coniunx fuerit Phrixi: eiq; peperit Cycoru; filium. De Absyrthio aūt seu Argilao iam supra dictum qualiter a sorore sit cæsus: a quo sunt qui dicant flumen illud Colcorum Absyrthium de pueri nomine nuncupari.

De Cyrce filia solis. Capitulum. xiiii.

Yrces malefica mulier: ut Homerus testatur ī Odyssea: filia fu it Solis & Persæ. quo autē pacto colchos reliquerit: & in italiam uenerit nusq; legi. Cōstat tamē eam habitasse haud longe a Caieta cā paniæ ciuitate in quodam monte olim insula: qui cyrceus ab ea in ho/ diernū usq; diem dictus est. Circa quem adhuc aiūt incolæ rugire leo nes ferasq; alias: quas ex hoībus cantato carmine fecit. De hac autem sic scribit Virgilius. Diues in accessos ubi solis filia lucos Assiduo re/ sonat cantu tectisq; superbis Vrit adoratam nocturna in lumina ce/ drum Arguto tenues percurrens pectine telas Hic exaudiri gemitus ireq; leonum Vincla recusantum & sera sub nocte rudentum. Setige/ riq; sues atq; in præsepibus ursi Sæuire: ac formæ magnoru; ululare luporum. Quos hominū ex facie dea potentibus hærbis Induerat cyr ce in uultus ac terga ferarū &c. Homerus aūt in Odyssea dicit Vlys/ sem errante; cum sociis ad hanc deuenisse: & cum sotios eius omnes mutasset in feras eum a Mercurio prædoctu; mutare non potuisse qn īmo ab eo exterrita socios eius oēs in homines reformasse: eūq; per annu; ibidem tenuisse: ac peperisse ei Theologum filiu;: & nōnulli su peraddunt Latinum. Laurentū postea regem: & demu; eum prædoc/ tum multis dimisisse. Refert præterea de hac q amauerit Glaucum marinum deū: & quoniā ipse Scyllam nympham amaret zelo preci/ tam fontē: in quo nympha lauari cōsueuerat infecisse uenenis: quaob rem dum illū intrasset nympha repente a marinis canibus usq; ad in/ guina absorpta in marinū mōstru; uersa est. Insuper dicit q a Pico re ge spreta eo q Pomonā amaret eū in auē sui nois trāsformasse. Nūc aūt quid sub his fictionibus sentiendum sit uideamus. Theodentius harum rerum solertissimus indagator dicit hanc solis Hyperionis fili am nō fuisse: sed eius qui apud Colchos regnasse creditur: s; ideo hu ius credita: quia ut dicit Serui⁹: formosissima fuit mulier & meretrix famosa: quod contigisse fingunt ob ueneris odium in prolem solis: de quo odio infra patebit: ubi de Venere audiri feras mugientes ī circui tu montis est: quia dum inter ingentia atq; prærupta saxa rupes & ca uernas: quorū mons. circūdatus ē: maris unde uentorū īpetu efferūť & demū retrahūtur & supuenientibus illudūtur: & hinc inde frāgūť

fit de necessitate rumor dissonus & nunc mugitui nũc rugitui sis: &
hinc se fingunt audire leones Aprosq.Qud aũt herbis aut cãtato car
mine ĩ bæluas homines trãsformaret hoc uidetur a multis cõcedi pos
sibile magicis illusionibus:dum Pharaonis Magos ea suis artib' fecis
se credimus:que faciebat Moyses uirtute diuina.dũ homines ĩ Arca
dia lupos fieri:dum Apuleum in asinum permutatum. Sed ego potius
credo hanc formositate sua multos ĩ dilectionem sui traxisse mortales
qui sese ut eius mererentur gratiam:quæ meretricu3 absq; pecunia cõ
sequi nõ potest illecebris uariis ut dona portarent miscuisse:& sic eas
induisse formas quæ officiis congruebant quas Vlysses.i.prudens hõ
non induit.Hanc post hæc amasse Glaucum ideo dictum puto quia se
cundum q aliquibus placet:& potissime Leontio:Glaucus ide3 sonat
quod terror:& quoniam terribile sit audite mugitus aquarũ circa cyr
ceum ut supra dictum est:& ipse terror ibidem consistat assidue uide/
tur a Cyrce.i.a loco illo cyrces amari.Qud aũt Glauc'amauerit Scyl
lã ob eãdẽ causã dictũ ẽ:eo q apud Scyllã idẽ a mugitu maris sit ter
ror assiduus:& sic cum ibi moretnr assidue uidetur Scyllam diligere.
Qud Scylla infectis aquis marinis canibus usq; ad inguina rapta sit:
ab effectu sumpsit fictio causam.Est enim Scylla scopulus secus fretũ
Siculum aquis supereminens adeo ut medius aquas exire uideatur: &
ab aquis medius occupari:& cum totus sit præruptus & cauernosus
ubi cõtinue maximo cum impetu mare fluat & refluat:dum cauernas
illas intrat:& demũ se retrahit ad instar canum latrantiũ sonũ emittit
& sic scopulus a marinis canibus rapi dicitur. Quæ autem ad Picum
spectant in sequentibus scribetur ubi de Pico.Ego autem Cyrcẽ hanc
Oetæ fuisse sororem non credo:cum diu ante Troianum bellum Col
chida fuerit Cyrces:hæc aũt cõtẽporanea:sed cõuenientia nominum
& forsan artiũ ex duabus unam fecisse potuerunt.

De Angitia solis filia. Capitulum xv.

Ngitia seu Ageonia Theodõtius dicit Cyrcis fuisse sororẽ & so
lis filiam:& haud longe ab ea in agro campaniæ moratã: sed me
lioribus artibus operatã.De qua non in omnibus cum eo concordãs
grauis Cælius asserit eam Cyrcis fuisse sororem:& uicinia Fucini lac'
occupasse:& ibidem salubri sciẽtia aduersus morbos incolis deseruisse
quamobrem diem claudẽs dea ab eisdem habita est.Macrobius autẽ ĩ
Saturnaliorum libro hanc Angeronian deam uocat:dicit q̃ illi apud
Romanos.xii.cal.ianuarias ferias celebrari:eiq; a pontificibus ĩ facel
lo uolupiæ sacrum fieri.Verius autẽ Flaccus ideo dicit eã Angeroniã
appellari q angores ac sollicitudines animarum propitiata depellat:
addit ĩsuper Masurius simulachrũ hui'deæ ore obligato atq; signato

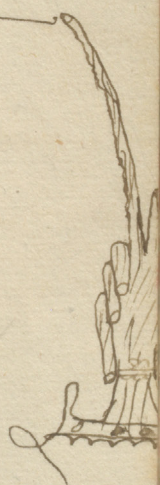
ĩ ara Volupiæ collocatũ.& ob id ꝙ quis suos dolores anxietatesq; dis simulat beneficio patiente in maximam oblectationeꝫ deueniat. Sane Iulius Modestus huic sacrum fieri dicit:eo ꝙ populus romanus mor/ bi qui anginia dicitur uoto præmisso liberatus sit. Cur autem solis sit credita aut dicta filia medendi ars causaꝫ dedisse potuit.

De Luna Hyperionis filia. C.xvi.

Vnam(ut ad Hyperionis prolẽ redeam)eiusdẽ Hyperionis fuisse fi liam & solis sororem uulgatissimũ est:de hac ueteres multa senserũt: Illi quippe ante alia bigam dixere concessam:eo ꝙ aduersus patruos cuꝫ Ioue sensisset:eaq; curru uti testatur Accius poeta in baccis dicẽs Almaq; curru noctiuago phoebe &c. Et Virgili⁹.Iamq; dies cælo cõ cesserat almaq; curru Noctiuago phoebe mediuꝫ pulsabat olympum. & cætera.Hanc bigam dicit Isydorus ubi de ethimologiis a duobus e quis trahi:quorum alter albus : alter uero niger est. Eam præterea a Pane Arcadiæ deo dilectam dicit Nicander poeta : & lanæ can didæ munere in suos deduxisse concubitus. Quod & Virgilius in Georgicis asserit dicẽs.Munere sic niueo lanæ si credeř dignũ ẽ.Pan deus Archidiæ captam te luna fefellit.In nemora alta uocans: nec tu aspernata uocantem & cætera.Insuper & eam dilectam aiunt ab Endy mione pastore:quem dicunt primo ab ea repulsum: demuꝫ postq̃ ali quãdiu albos suos pauisset greges in suam gratiam susceptum.Dicit ta mẽ Tullius eũ ĩ Lamio seu latinio Ioniæ mõte obdormiuisse:& ĩ sõ nis a luna deosculatum.Sunt & qui illi filios tribuant. Nam alcyna ly ricus poeta dicit rorem ab ea & aere genitum.Similiter eam multis uo cant nominibus:utputa lunam hechatem lucinam dianã proserpinam triuiam Argenteã Phœbem Cererẽ Artenum Menã:& aliis.Sed qd ex his tot intellexerint aduertendum.Cur Hyperionis dicta sit filia di ci potest id quod de sole dictum est.puto ego illam claritate insignem fuisse mulierem:& ob eius singularem præeminentiam:& quia solis es set soror lunam denominatam fuisse:ad quam sequentia non spectant quinimmo ad ueram lunam:& deo ꝙ aduersus titanos Ioui fauerit.i. aduersus superbos:ob eius complexionem frigidam & humidam di / ctum est:qua multum fumositates hominum repelluntur.Biga autem uti dicitur ad designandum cursum suum diurnum & nocturnum:quẽ longe clarius equorum colores ostendũt. Præterea & humiditate sua germinantia fouet desup:& desubter adiumentũ radicibus ĩfert:Qđ auteꝫ ab Arcade deo dilecta sit:poterit forsan hic talis præstari sẽsus ut pro Arcade deo sumatur quicũq; pastor:erant eĩ Archades ut plu rimum pastores omnes.Pastores autem lunam amant.i.eius lumẽ: eo ꝙ ex illo commodum suscipiant: & ob id eam in syluis uotis uocare

consueuerant: ut suos greges per nocte ab insidiis feraru facili' caue/
rēt: & ob id dū fulgida ueniebat ei in sacris agnā mactabant candidaꝫ
& sic albo uellere captā dicebant. Qud autem ab Endymione dilecta
sit dicit Fulgētius hoc posse contingere q Endymion pastor fuerit q
uti pastores faciunt: noctis humorem amauit: quem uaporia syderum
at ipsius lunæ in animandis hærbarum succis insudant: & īde ī pasto
rum cōmoda uertitur: uel aliter. Ait idem Fulgentius q is Endymion
primus rationem cursus lunæ inuenerit & obdormisse. xxx. annis dr:
quia stultorum iudicio meditationi uacantes dormiunt. i. tēpus pdūt
Seu qui meditationibus deditus est profecto nō aliter q̄ꝫ si dormiret
īmiscetur actiuis operibus. Quod de Endymione dictū ē: quia nil ali
ud eo uiuente nisi huic meditationi operaꝫ dare peregit: uti Minastas
in eo libro quē de europa scripsit testatur: quod ego uerum puto: nec
sit qui longū temporis miretur spatiū cum circa lunæ cursum plurima
ueniant consyderanda: ut ostendit uenerabilis Andalo ī sua theorica
planetarum. Sed q albos ante greges pauerit: ideo appositum credo
ut loci suæ meditationis qualitas ostendatur: q in culmine montis illi
us fuit: quod sibi elegit ut posset libere eleuationes assumere tanq̄ꝫ ex
pedito loco: & montiū culmina & potissime celsa utplurimū cōsueue/
rūt eē niuosa: quas niues qa diu obseruauit pastor niuei pecoris dict'
ē. Qud' aūt a luna deosculat' sit ideo fictū reor: qa sicut amātes puel
lā amoris munus osculū arbitrantur: sic & lōgæ meditationis fuisse lu
næ cōperiisse cursum: & sic sui amoris uidetur osculū suscepisse. Sup
est de nominibns uidere. Lunā a lucendo dictā uolūt: & maxime duꝫ
lucet in sero. cum dum mane luceat uelint appellari dianam. Hecates
autem dicta est quia centum interpretatur: in quo numero quasi finitū
pro infinito positum sit uolunt multiplicitatem eius potentiæ denota/
ri. Triuiam nonnulli: esto Seneca poeta triformem dicat in tragoedia
Hippolyti suo nomine principali dictam uolunt. uocatur enī luna dia/
na & proserpina. Dicunt eam etiam uocari lucinam: ut in Odis Hora
tius. Te lucinā probas uocari. &c. quam parturientium deā uocant: &
cur sic dicta sit paulo post dicetur. Argenteam autem ob id dicūt: qa
suū sit argentum procreare: seu quia solis respectu qui aureus ē uidea
tur argentea. Phœbeam autem ideo uocauere qa sæpe noua sit. Arthe
mia seu arnothemis attica lĩgua idē est q luna ideo sic dicta: ut refert
Macrobius: quia arthemis quasi arnothemis. i. aerem secans. Luna a
parturientibus inuocatur: quia proprium eius est descēdere rimas cor
poris: & meatibus uiam dare: quod ē ad accelerandos partus salutare
ut poeta Thimoteus elegāter expressit. Mena autem dicta est: quia ñ
nunq̄ꝫ defectus patitur: utputa in Eclipsibus: & inde mena qd' defect'
latine sonat: seu quia naturaliter luce careat: & quos habet mutuet a

Luna

ſole:uti cætera faciunt ſydera:reliqua autem nomina quoniam ad ali/
as pertinent deas:de quibus ſingularis in hoc opere mentio fit ex con
ſulto donec de illis tractetur omiſi.

De Rore filio Lunæ. C.xvii.

Orem Alcyna lyricus poeta lunæ atq; aeris fuiſſe filium dicit:
teſte Macrobio.Quod quidẽ figmentũ a natura ſumptũ eſt.agẽ
te quidẽ luna uapores terræ humidos nequeuntes abſente ſole conſur
gere altius frigiditate aeris & lunæ alternati uertuntur in tenueʒ aquaʒ
quæ decidẽs ros æſtiuo tempore appellatur.hyeme uero cõdenſati ge
lu bruma dicitur.

De Briareo Titanis filio. C.xviii.

Riareus ab oĩbus creditus eſt Titanis & terræ filius: quem oẽs
fere latini poetæ hoſtem Iouis & infeſtiſſimum contemptorem
q; deorum aſſerunt : & ob id apud inferos detruſum uolunt: eumq;
inter monſtruoſos in ueſtibulo inferni excubia agere ſcribit Virgili
us dicens.Et centũgeminus Briareus & bælua lernæ&c. Sane Home
rus eum amicũ fuiſſe Iouis oſtendit in Iliade dicens. ωχεκα τοιχ
&c.Cito centimanũ uocaſti in magnuʒ olympuʒ. Quẽ Briareũ uocãt
dii hoĩeſq; omnes Terrigenã eius patrẽ meliorem. In quibus carmini
bus Homerus perfunctorie tangit fabulã:quam Theodontius paulo
latius refert dicens.Quod cõmoti dii aduerſus Iouem Iuno.ſ.& Nep/
tunus una cũ Pallade:& aliquibus aliis ĩ domo Nerei patris Thetidis
deliberauerunt cathenam facere:& dormienti Ioui iniicere: & inuiceʒ
trahentes oẽs eum e cælo eiicere:quod Thetis Ioui retulit: & ob id ĩ
fauorem ſuum in cælũ Briareũ euocauit:quẽ cũ uidiſſent cõiurati: eo
ꝙ fortiſſimus extimaretur cõfeſtim a cœptis deſtitere: & ſic tutatus
eſt Iuppiter:Ex quibus patet Briareum amicũ fuiſſe Iouis. Cuius aũt
fabulæ uolens Leontius aperire ſenſum aiebat ante reſolutionẽ chaos
inferiora elementa cũ ſuperis diſcordare:& humoris opera iniiſſe con
cordiã: & alia q̃dã plura ridenda potius q̃ ſcribenda Theodonti⁹ au
tem dicit ſub hac fabula tenui uelo hiſtoriam tegi.Dicit.n.Iouem poſt
uictoriam ex Titanis atq; gigantibus habitã adeo elatũ ut importabi
lis efficeretur amicis:quam ob cãm Iuno coniunx eius & Neptunus
frater clam apud inſulam Nerithos conuocatis quibuſdam ex amicis ĩ
iuere conſiliũ:ut eum nil tale timentẽ e regno pellerent: quod cũ illi
reuelatum eſſet a nauta conſio Briareum ex Titanis ſuperſtitẽ unum
& potentiſſimum adhuc hoĩeʒ:ſeu potius Briarei Titanis filiũ eodem
nomine nuncupatum euocauit:& cum eo inito ſocietatis fœdere con/
iuratos exterruit adeo:ut in eum nil penitus auderent. Dictus eſt eniʒ
Briareus centumgeminus:quia multis preeſſet hominibus:& ponitur
finitum pro infinito. Apud inferos autem non

ĩ ciuitate ditis detruſus ẽ:ut reliq̃ ſũt:qa adhuc ĩ adiutoriũ ꝓuaret ſuperũ ut ĩtelligamus nõ eẽ aliquos quãtũcũq; ꝑuerſos qui ad me liorẽ uitam ſeruentur a deo : cum ab eodem eorum futura conuer ſio cognoſcatur.

De Ceo Titanis.iii.filio:qui genuit Latonã & Aſteriẽ. .C.xviiii.

c Eum ĩter alios Titanis filios enumerat Paulus:& eius matrẽ terrã fuiſſe oſtẽdit Virgilius cum dicit:Extremã ut perhibẽt Ceo Encheladoq; ſororẽ & cetera.Leontius dicit hũc Cee ĩſule fu iſſe potentiſſimũ regẽ & extreme ferocitatis hominẽ atq; ſuperbie ob quã cũ antiquior fuerit Titano ĩter eius numeratur filios. Fuit enim Latone & Aſterie ſpectabilium pulchritudine uirginũ pater Dicebatq; Paulus pro eo q̃ Iupiter Latonem uitiaſſet Titanorum bellum aduerſus Iouem motum:ſed falſum eſt:ut ſupra demõſtra uimus ex his que in ſacra legũtur hiſtoria.

De Latona Cei filia que peperit Apollinẽ & Dianam. .C.xx.

l Atonã filiã fuiſſe Cei ex Ouidii carmine ſumitur. Dicit enim Neſcio quo audetis genitam titanida ceo Latonam preferre mihi & cetera.Hãc aũt ueteres a Ioue dilectam pariter & oppreſſã uolunt:eamq; ex eo geminã ſuſcepiſſe ꝓlem.Apollinem.ſ.& Dia nam:quod aiunt adeo egre tuliſſe Iouem:ut non ſolũ omnẽ terrã ad onus uteri deponendum interdiceret illi:uerũ & ĩmitteret Phy tonẽ ingentis magnitudinis ſerpentem ad eã fugãdã atq; ĩpediẽdã Que cum paueſcens fugeret:neq; locum aliquem ſe retinẽtẽ ĩueni ret:propĩquans Ortygie inſule ab ea ſuſcepta eſt:& in eadẽ ꝑpit primo Dianam:que eueſtigio obſtetricatus officiũ in naſcituro fra tre matri preſtitit & Apollinẽ naſcentẽ ſuſcepit: qui mox ſagittis Phytonẽ ĩteremit:& dare coepit rñſa petẽtibus.Preterea ob hũc partum dicũt nomẽ immutatum inſulae:nam cũ primo diceretur Ortygia:Delos poſtea dicta eſt. Dicunt inſuper deferẽtẽ Latonã paruulos adhuc filios per lyciam dum ob aeſtũ ſiti laboraret acceſ ſiſſe ad lacũ quendã ut biberet:quã cũ uidiſſent cõſtãtes ruſtici cõ feſtim lacũ pedibus intraſſe:& omnẽ turbaſſe aquã:ex quo cõmo tam latonem oraſſe ut exterminarẽtur:quamobrẽ ruſtici repẽte in ranas mutati lacum ſemꝑ incoluere.Circa has fictões dicebat Bar laam ceſſante diluuio:quod Ogigii Regis fuit tẽpe:ex humiditate terre nimia:cui calor erat immixtus tã dẽſas exhalaſſe nebulas:ut apd plura loca egei mariſ:& Achaie nl̃ro mõ ſolares radii die nec nocte ĩſulaſ uiderẽt̃ ab ĩcol̃:tãdẽ eis rareſcẽtib⁹et potiſſime apud inſulas apud quas rõne maris minus poterat exhalatio terre conti git:ut nocte qdã circa horã diei ꝓximã a circũſtãtib⁹ĩ ĩſula Orty gie prĩo uiderẽt̃ lunares radii:et ſubſequẽter mane ſolares:quãob

rē maxīo oīuꝫ gaudio quasi reacq̄sisset quos ꝑditos iā arbitrabā tur: dictū ē apud ortygiā Dianam & Apollinē natos: & ob id īsu/ le mutatū nomē: & ex Ortygia Delos: quod idē sonat quod māi/ festatio appellata est: eo ꝙ ibi primo manifestatio solis & lune fa/ cta sit. Latonā autē eam ipsam insulā uoluere fingentes: ī qua ma nifestatio facta: eamq; fœminā precipue assūpsere ad figmētū cō ficiēdū: quia cōtigerat eā gemīos peperisse: quorū masculū Apol linē fœminā aūt nūcupauerat Dianā. Phitonē aūt Latonā īsequē tem ne posset parere: nebulas densas surgentiū uaporum uoluere que qnidē obstabant: ne possent solares atq; lunares radii a mor/ talibus intueri: nec incōgrue has uocauere serpētēꝫ. Nā dū leues huc illuc a quocūq; spiritu īpellerentur more serpētis serpere ui / debātur. Et hūc a Iunone ideo missū dixere: eo ꝙ nōnunq̄ ꝑ ter ra & mari ītelligatur Iuno: a quibus euaporatiōes ille emittebant Diana aūt ideo an̄ natā dicūt: quia nocte ex tenuatis iā uaporibus primo lunares apparuere radii. ꝙ autem obstetricatus ī natiuita / te fratris officio functa sit: ideo dictum est: quia sicut obstetrices cōsueuere nascētes suscipere sic & luna dū paulo an̄ solē surrexis set solē orietē suscipe pāsis cornib⁹ uisa ē. Occisū aūt Phythoneꝫ telis ab Apolline iō fictū: qa solaribus radiis agētib⁹ oīs illa terre euaporatio dissoluta est. ꝙ aūt cœperit Apollo dare rn̄sa sūptū ē ab eo quod postmodū cōtigit. s. ut ea ī īsula nescio cuius maleficio demō sub Apollinis titulo cœpit & diu dedit de quæsitis respōsa Mutatos aūt in ranas rusticos ideo dictū est: quia ut scribit Philo chorus bellū fuit Rhodiis. olim aduersus Lycios Rhodiis auxilia res uenere delones: qui cū aquatū ad lacum quendā Liciorū iuis/ sent rustici loci īcole aquas probibuere: ī quos delones irruentes omnes īteremere: & ī lacū corpa occisorū eiecere. Tractu tādem temporis cū montani Lycii uenissēt ad lacū: nec occisorū agresti um corpora comperissent: & ranas in circuitu coaxātes sensissent rudes & ignari arbitrati sunt eas ranas animas esse cesorum: & dū sic referunt aliis fabule causam adinuenere.

De Asterie filia Cei & matre Herculis. C. .xxi.

a Steries filia fuit Cei Titanis: ut Theodontio placet. Hec aūt ut ait Fulgenti⁹ post uitiatā Latonaꝫ a Ioue dilecta est: a quo uerso in aq̄lā & oppressa fuit: eiq; eo ex cōcubitu Herculeꝫ pepit. Que tādem ut quibusdā placet: aduersus Iouem sentiens: & eius fugiens iras miseratiōe deorū ī cōturnicem uersa est: q̄ grece uoca tur ortygia: nomēq; dedit īsulæ: ī quā aufugerat: ubi a Ioue ī lapi de mutata ē: undisq; demersa: & ab eisdē huc illuc agitata: quē tā dē ob susceptā Latonē firmata ē. Hui⁹ fabule talis pōt eē rō dicit

Theodōtius superato atq; occiso a Ioue Ceo: q ob uitiatā latonā aduersus eū arma mouerat: eū in Ceam uenisse insulam: & ibidem Asteriem uirginē Cei filiam oppressisse: tandem ea aduersus eū sē tiente: primo uolucri fuga in ortygiā abiisse: inde uero in colchos transfretasse: soliq; ibi regnāti nupsisse: eiq; peperisse Oetā: a quo postmodū occisa ē. Seu ut Barlaam dicit: in partu oete defecit. Ex quibus fictū ē Iouē aquilam secum concubuisse: quia aquila Iouis erat signū: dum esset in armis: & quia bello ceam cepisset fictum ē eum in aquilam uersum cū Asterie concubuisse. Quđ aūt ī contur nicē asteries uersa sit: aut ob eius uolucrē fugam cum conturnicuʒ sit uolare perniciter: aut propter longam ei⁹ trāsfretationē: quod ēt ē cōturnicū certo anni tēpore transfretare. Quđ autē in lapidē uersa sit nō spectat ad eam: quinīmo ad insulā in quā primo autu git que ortygia dicta est latine uero conturnix: que ideo in lapidem uersaʒ dicitur: ut eius noua stabilitas designetur. Ferūt aūt ortygi am solitam una cū undis fluctuare quod fictū ē: quia nimia & cre bra terremotuū cōcussiōe agitari cōsueuerit: quā tādē firmatā uo lūt: idest a cōcussione liberatā: eo ꝙ Apolline respōsū sit: ne ī ea mortuū corpus sepeliretur: & quedam illi insuper celebrarētur sa/ cra quibus rite celebratis cessauit terremotuū īfestatio: & sic facta lapis. i. stabilis. Puto ego repletis cauernis in quibus aer īclusus ter remotus cābat hoc cōtigisse: eosq; illo diaboli respōso deceptos. superaddūt quidā eidē ortygie micones atqʒ gyaros īsulas adhesis se atqʒ firmasse: quod nō sic simpliciter ītelligendū ē: quinīmo ex insulis illis que illi proxime sunt ortygia iam firmata accessere īco/ le & inuicem quam reliquerant habitauere.

De Typhone seu Typheo quarto Titanis filio qui genuit Aeos & Chymeram. C. xxii.

Yphon seu Typheus Theodontio asserente Titani fuit filius ex terra: esto dicat Lactantius eum ex tartaro genitum & ter ra. Hūc insuper dicit idē Lactantius Iouem in certamē prouocasse de regno quā ob causā irat⁹ Iuppiter fulmīe eū ꝓstrauit & ad ei⁹ op primēdaʒ superbiam corpori eius superimposuisse trinacriā: quod etiam sic testatur Ouidius. Vasta giganteis iniecta ē insula mēbris & infra per. x. uersus. Virgilius aūt nō Ethnam sed inarinē illi dicit superiniectū: qui quidē mons ē insule uicine baiis: que hodie iscla uocatur haud longe a Prochita insula: & dicit sic: Tū sonitu Pro/ chita alta tremit durumqʒ cubile inarine iouis imperiis imposta ty pheo &c. Quod ēt uidetur tenuisse Lucanus dū dicit. Vndat apex cāpana fremēs cui saxa uaporat Cōditus inarimes eterna mole ty pheus &c. Hīc īsup īsigne antrū fuisse ī cilicia haud lōge a Coryco

oppido dicit Pōponi⁹ Mela ī suo Cosmographiæ libro: & post eū Solinus de mirabilibus. Nā aiunt ī mōte ꝓfundissimā specū per duo millia & quingētos passus nemorū umbra: & riuulorū fluētuū tinnitu amœnā plurimū. Deinde post tā longū descensum panditur specus altera: quæ ī processu iā obscura habet sacrum Ioui phanū. Inde ī eius extremo recessu typhonis cubile positū īcolæ asseruerē. Hæc đ Typheo nūc abscōdita corticibus euiscerāda sūt. Typheū igitur istum Titanis ob elatum eius spiritū filiū dixere & terræ ob potentiā: cū dicat Theodōtius eū antiquissimū Ciliciæ fuisse regē & Osirim fratrem superasse bello atq; discerpsisse membratim: & bellum aduersus primū Iouē mouisse: sed ab eo superatum atq; occisum. Verū fictionib⁹ quibus hæc historia dedisse causam satis apparet: erit explicatio ista. Videntur enim in his naturā & causā terremotuū satis cōuenienter: latenter tamē ostendere qui finxere. Dicit. n. Papias Typhonē seu Tipheū idē sonare quod flāmas eiiciētē: ut per hoc satis uidere possumus eos prīo exhalātē ī uisceribus terre clausum ignē ostendere uoluisse: ī quantū illi superimpositos montes a Ioue. i. a natura rerū aiunt. Inquātū autem Typheum se erigere conātem dicunt: terræmotuū causam ostendunt. Est autem terra ut plurimū cauernosa: in quibus cauernis ut aer īterclusus sit aliqn̄ necesse ē: & ibidē nōnunq̄ cōtingit p subterraneos meatus aquā etiā penetrare: cuius qualicūq; motu oportet ut aer ēt moueatur: q motu suo: & ab obicibus hinc inde percussus: & ī uehementiorē motū excitatus calefit. Eo aūt calefacto tātæ potētiæ efficit mot⁹ ei⁹: ut circū adiacētia cūcta cōcutiat: & moueri faciat: & si bituminosa atq; sulphurea terra loco tali ꝓpīqua sit: ut accēdat cōfestī necesse ē: nec extīguit unq̄ tali materia pdurāte: & cū nequeat ignis teneri clausus: & eo ardēte multū augeatur aeris: nec tanti sit capax locus: fit nō solū cōcussio grādis terræ adiacētis: sȝ ēt aperiri cogitur: & exitū prestare accēso igni: q euaporās typhonē. i. eiiciētē flāmas locū facit. Et cū Sicilia & Inarimes huiusmōi naturæ sint: ideo Typhoni superīpositas finxere prudentes.

De Aeo Typhonis filio. C. xxiii.

Eos Isydorus ubi de Ethimologiis scribit filiū fuisse Typhonis: eūq; tuā paphos Rex īclite Cypri uetustissimā ciuitatē cōdidisse: quā supra Paphi filii Pigmaleonis opus fuisse dixerā: & de sui nomine nuncupatam: quod an uerum sit incertum habeo.

De Chymæra Typhonis filia. C. xxiiii.

Himæra Typhonis filiā fuisse Tapias dicit & Chedriæ: quā ob causā hoc dictū sit: nō uideo: nisi qa & hec ignes euomat. Hanc tamen quidam monstruosissimam describūt. Dicit enī de ea

Ouidius sic: Quiq; chimæra iugo mediis in partibus ignē. Pectus & ora leæ caudā serpētis habebat. Virgilius aūt de ea sic ait. Horrēdū stridens flāmisq; armata chimæra &c. Alii autē dicunt illam igneuȝ habuisse caput: pectus leoninū: Caprinum uentrē: & crura serpētis: & plurimū Lyciis infestā: sed tādē a Bellorofōte superatā atq; occisam. Cuius causa absconditū sensum quærit enucleare fulgentius amplissimā: & meo iudicio minime opportunā uerborū effundit copiam: cū potius historiale significatū q; aliud sub tenui satis cortice lateat. Est enī Chimæra Lyciæ mōs ī sūmitate ardēs sicut & Ethna olim postmodū ad inferiora declinans leones duduȝ nutrire consueuerat: subsequenter abundat capreis: & ī radicibus feracissimus erat serpentum. Qui a bellorophonte insigni uiro purgatus noxiis habitabilis factus est.

De Enchelado Titanis. v. filio. C. xxv.

Ncheladū Titanis & terræ filiū fuisse dicit Paulus: cū ex terra tantū natū dicat Virgilius: ibi Illam terra parēs ira irritata deoruȝ Extremā ut perhibēt Ceo encheladoq; sororē & cetera fuit hic hō ingētis potētiæ: & īmanis: ut Theodōtius asserit. Hūc fulmine ictū Ethnæq; suppositū dicit Virgilius sic. Fama ē encheladi semiustū fulmine corpus. Vrgeri mole hac ingētemq; insuper ethnaȝ. Impositā ruptis flāmā expirare cauernis. Et fessuȝ quotiēs mutat latus intremere omnē: Murmure trinacriam: & cælū subtexere fumo &c. Quē ego idē dicerē cū Typheo: ni illos esse diuersos ōnderet ī odis Horatius dū dicit. Sed qd Typheus & ualidus minias: Aut qd minaci Porphiriō statu. Quid rethus euulsisq; trūcio Encheladus iaculator audax & cætera. Quid ergo cum diuersi sint: uti physica rōne Typheū subterraneū ignē ab igne elemento p iniectū a Ioue fulmē designare & a motu subterranei aeris cātuȝ atq; euaporatū ad exteriora diximus: sic morali demōstratōe hūc supbū hoīem designare dicemus: cuius mos ē ritu ignis stolida elatiōe semp ad excelsa cōtēdere uerba ignita emittere: & cūcta furore suo cōsumere: qui totiēs Ethna premitur: quotiēs a potētia diuinæ iusticie īpellitur & superatur: & humiliū calcari pedibus submittitur. Præterea si nō alio pōdere īcuruētur tales: sua tantū onusti rabie deprimūtur: dū minus sic uolēte deo ab eis ī uotum itur.

De Aegeone Titanis. vi. filio. C. xxvi.

Egeon si antiquitati credimus terræ fuit filius & Titanis: ea rōne qua cæteri. Hūc Seruius unū eē cū Briareo uelle uidet eo q & cētūgeminus cognominet: Sȝ huic opīoni Paulus aduersatur dicēs: ægeonē sæuissimū & immanē fuisse Pyrratam: & ægeona nominatū ab īsula deserta: quæ æge ī ægeo mari uocat. In qua

insidebat more pyratarũ:qbus fas nõ est ob latrociniũ suũ urbes incolere.Superaddens Theodõtius ab hoc nõ ab æge ĩsula ægeũ denominatũ mare:eo ꝙ æuo suo nemo ĩ eo mari nisi quãtũ huic placuisset:aliquid audebat.Dicũt præterea fabulæ ueteres hũc cẽtũ a Ioue religatũ cathenis.Ouidius insup dicit de eo.Balenarũq; prementem ægeo a suis ĩmania terga lacertis & cetera.Vt possit p hoc comprehendi eum potentissimũ fuisse:dum tot cathenis eius astringuntur uires:& assiduam eius maris fuisse curam & nauigiorum quibus insidebat.Is enim ido centumgeminus dictus ẽ:eo ꝙ is centum homines remigio deseruientes haberet in nauibus:ut ĩ longis opportunos cernimus.

De Aurora.vii.Titanis filia. C. xxvii.

Vroram dicit Paulus filiã fuisse Titanis & terræ:quã si mulierẽ uolumus arbitrari:eo ꝙ eã Titanis fratris Laumedontis dicat Ouidius fuisse cõiugẽ:possumus eã existimarẽ aliquã ĩgẽtis potentiæ & admirãdi decoris fuisse fœminã.Verũ ego reor de ea ĩtellexisse poetas:quã oẽs dicimus aurorã:eum scilicet matutinũ splendorẽ quo cernimus ante solẽ eleuatũ cælũ albescere:quaʒ ideo Titanis dicunt filiam:non quia ex Titano natam credant:ſʒ ex sole:quem sæpissime ex nomine aui Titanum uocant.Nam ex sole procedit:ut dictum est:illa claritas cæli:quam aurorã dicim⁹ Terre autem ideo dicitur filia:quia Orizontem orientalem superans uidetur intuentibus ex terra exire.

De Iapeto.viii.Titanis filio qui genuit Hesperum & Athlanteʒ & Epymetheum & Promotheum. C. xxviii.

Apeti parentes Titanũ & terraʒ fuisse Thedontius asserit:q eũ dicit suo tpe grandẽ potentẽq; fuisse apud Thessallos hominẽ:sed proterui ĩgenii cognitus magis nobis filioruʒ claritate:quam sua uirtute.Huius dicit Varro de origine linguæ latinæ cõiugem fuisse Asiam nympham:a qua Asia denominata est.Equidẽ huius nõ paruæ magnitudinis argumentum:ex qua suscepisse nõnulli uolunt Hesperum Athlantem Epimetheum & Promotheum

De Hespero Iapeti filio q genuit tres Hesperidas. C. xxix.

Esperum dicit Theodontius fuisse filiũ Asie & Iapeti primo Phylotẽ a parẽtib⁹ appellatũ.Verũ cũ iuuenis una cũ athlãte fratre ĩ extremos Mauros secessissʒ:atq; æthiopib⁹ q ultra Ampelusiã promõtoriũ littus Oceani incolũt:ac ĩsulis eo littori adiacẽtibus ĩperasse.A grecis Hesperus appellatus ẽ:eo ꝙ ex noĩe occidẽtis hesperi omnẽ occiduã rgionẽ uocẽt Hesperiã:& sic ab ea regione ad quã transmigrauerat a suis perpetuo denominatus est. De hoc tñ nil habetur ulterius:nisi ꝙ illi tres fuerunt filie rapina

Herculis clare.

De Aegle Heretusa & hesperetusa filiabus hesperi. C. xxx

Esperides(ut ipsum sonat patronymicū)hesperi fuerūt filie. Esto sit q Athlātis dicat. Hæ tres numero fuere. ægle scʒ & Heretusa: ac ēt Hesperetusa. De qbꝰ fertur ꝙ eēt illis uiridarium in quo aurea mala nascebātur: cui custodē præfecerāt serpētē per uigilēʒ. Cuius uiridarii fama cū ad Eurystheū peruenisset: & ipse po morū desyderio tractus misit Herculē ut illa mala surriperet. Qui ueniēs soporato seu occiso serpente uiridarium intrauit: & mala su stulit: atqꝫ Eurystheo detulit. Cuius fictiōis archanū aperuisse non erit difficile. Fuere quippe: ut placet Pōponio: īsule ī Oceano occi dentali habentes ex opposito desertum littus ī cōtinēti īter hespe/ ros æthiopes & Athlantes populos: quæ quidē insule a p̄uellis he speridibus possessæ fuerūt: erātqꝫ abūdantissime ouium: lana qua/ rū pretiosissima erat ad instar auri: & sic insulæ hesperie q̄ talium ouiū erāt pascua uiridariū fuere hesperidum: oues aūt aurea mala. Nā oues a græcis male seu mala dicūť teste Varrōe ī libro de agri cultura. Peruigil aūt serpēs Euripi erāt: q īter īsulas æstuante ocea no die noctuqꝫ absqꝫ intermissione īsulas mira cū tēpestate circui/ bant: & ad insulas transitum prohibebant: quas Hercules captato tpe trāsiēs malis aureis. i. pecudibus eductis remeauit in Greciam Fulgentius aūt more suo ex abisso conatur ī æthera educere ītelle ctum: quem eo ꝙ non putem fuisse d̄ mente fingentium: omitten/ dum censui. Sunt tamen qui uelint hunc Herculem fuisse Perseum & hesperidas fuisse Gorgones: ipsi uideant.

De Ethlāte. ix. Titanis filio q genuit Hyam &. vii. hyades: qua rū hæc sūt noīa Endora: Ambrosia: Piridile: Croni: Phito: Poly xo: & Thyenes: & genuit īsup Plyades: quarū hec sūt noīa. Eletra Maya: Steropes: Celeno: Taygeta: Alcione: Meropes: & genuit Calipsonem Nympham. C. xxxi.

Thlas(ut dicit Lactātius)filius fuit Iapeti & Climenes. Theo dōtius uero Iapeti & Asie filiū fuisse dicit. Plynius aūt ubi de historia naturali matrē huius dicit Libyam fuisse. Verū hi n̄ uidē/ tur unū & idē: cū tres fuisse dicātur. Quorū primꝰ credit̄ ex Ar/ chadia: alter aūt a prīo Thessallus inde Maurus fuit: tertius ille. s. q cū. Hespo fratre ad Mauros trāsfretauit. Est præterea & athlas Italus q(ut uulgo fertur)antiquissimus apd̄ Fesulas īperauit: cuius quoniā parētes nō cōperi nō apposui. De quo istorū circa ea quæ de eis scripta reperiuntur: intellexerint autores: non satis certū est da o ꝙ aliquādo possit p coniecturas intelligi. Scribā igitur tan ꝙ uniꝰ tātum acta sint omnia. Fuit ergo Athlas: ut dictū est: Iapeti

seu ex Climene: seu ex Asia filius: uel ex Libya: ex quo tal' narrat
fab'la. Qd cū Perse' Iouis fili' iussu Polydoris regis: ut dicit La
ctātius ad occidēdaꝫ iuisset Gorgonē: eaq; superasset: illiq; caput
abscidisset uictorq; rediret: contigit ut hospitium pateret Atlanti.
Atlas aūt oraculo pmonitus: ut sibi caueret a Iouis filiis: qa ab ali
quo eorū regno priuaret: audito eū Iouis eē filiū suscipere noluit
quāobrē turbatus Perseus detecto Gorgonis capite illū ī sui noīs
montem mutauit: damnauitq; eū ut ī perpetuū celuꝫ substentaret
humeris: quod & factū est. Sub hac aūt fictiōe uoluere priores hi/
storiā occultari: cū dicat Fulgentius ꝙ superata Medusa ditissima
regina Perseus regnū inuasisset Atlantis fultus copiis atq; substan
tiis Meduse eū ī mōtes cōpulit aufugere: & sic q ex regia mōtan'
factus ē fuga causam dedit fabulæ: ut ī mōtē diceretur eē conuer/
sus opere ei' cuius diuitiis ī mōtes fuerat cōpulsus. Qd cælū hu
meris substētauerit: alia cā fuit. Affirmat aūt Augustinus ī libro d
Ciuitate dei hūc maximū fuisse astrologū: & Raban' dicit eū pri
mū astrologiæ artē excogitasse: quod a Plynio sūptū puto. Ipe aūt
ī libro d naturali hystoria dicit hūc astrologiā īuenisse: & hinc ob
sudores ex arte susceptos cælū humeris tolerasse dictuꝫ ē. Verum
ignauū uulgus hoc credidit: eū scꝫ cælum humeris sustinere: quia
cerneret montis uerticem adeo extolli: ut in euꝫ uideatur inclinari
cælum. Huic præterea multas fuisse filias dixere ueteres: quas ex
uariis Atlantibus natas arbitror: & huic soli attributas: ut in par
ticulari earum descriptione clarius apparebit. C. xxxii.

De Hyade Atlantis filio.

Yas: ut ab unico melioris sexus initiū faciam': fuit Atlantis
& æthræ filius: ut placet Ouidio: ubi de fastis ait. Nondum stabat
atlas humeros oneratus olympo Cuꝫ satus ē forma cōspiciendus
hyas. Hunc stirps oceani maturis nixibus æthra: Edidit & nym/
phas: sed prior ortus hyas. Hic iuuenis uenator fuit: & ī uenatiōi
bus a leena occisus est: ut ipse ubi supra testatur Ouidius dicens
Dū noua lanugo pauidos formidine ceruos: & īfra p octo uersus.

De Hyadibus. vii. filiabus Atlantis. C. xxxiii.

Yades septē fuere sorores: & filie Atlantis ex æthra: quarū
hæc fuere noīa. Endora: Ambrosia: Proydile: Croni: Phy/
to: Polixo & Thienes. De qbus iuuicē scribere necesse fuit: cū de
eis ī pticulari nil legat. De his aūt scribit Ouidius. At simul indu
cēt obscura crepuscl'a noctē. Pars hyadū toto & grege nl'a latet
Ora micāt tauri septē radiātia flamis. Nauita quas hyadas grauis
ab urbe uocat. Pars bacchū nutrisse putat: ps crēdidit eē Tethyos
has neptes oceāiq; senis. Per hos uersus possum' cognoscere eas

ut supra dixerat idē Ouidi⁹: ob pietatē mortui fratris ī cælū assū/
ptas: & ī frōte tauri locatas. Videtur tamē Ouidius ī fine carminū
credere partē harū Hyadis fuisse filias. Verū Theodontius totas
Atlantis fuisse cōfirmat. Has aūt succulas appellari dicit Anselm⁹
in libro de imagine mundi. Sed quid ista uelint: uideamus. Et prīo
ego harū assumptione in cælū sic cōtigisse arbitror: quia eo ꝙ nu
mero cōuenirēt cū stellis ī frōtem tauri positis cæptū sit ab his q
numerū norant filiarū Atlantis. Iocose illas stellas a nominibus pu
ellarū appellar̄: & cū perseuerarent adeo stellis annexum est: ut in
hodiernū usq; perdur̄t. Seu quod uerisimili⁹ est: filias Atlantis ob
cōuenientiā numeri noīe stellarū nūcupatas: & huic tabulæ præsti
tisse materiam. Nam stellas illas hyadas uocatas credo ab effectu
earū longa animaduersione percepto. Hyas enī græce pluuia sonat
latine: quod eis noīe īpositū est: eo ꝙ incipiētibus eis apparere au
tumnales incipiūt pluuie. Succolæ uero dictæ quasi succo plenæ .i.
humiditate & pluuiis. Quđ aūt Bacchū nutriuerit iđo dictū reor:
ꝙ humiditate sua seu signi in quo sunt sole existente in uirgine plu
rimū uinetis nocte conferant diurno feruore exhaustis.

De Eletra filia Atlantis & matre dardani. C. xxxiiii.

Letra filia fuit Atlantis & Pleonis: & uti ego arbitror Atlan/
tis Tusci: eo ꝙ uelint aliqui eā coniugē fuisse corinthi regis: quem
Tuscū fuisse existimāt plurimi: & si Tusci ñ fuit: Archadis tñ fu
it: nō enī ad eius cōcubitum Iuppiter iuiss; in Mauros. Hanc a Io
ue oppressam peperisse illi Dardanū Troiæ autorē uolunt: & uiro
Iasiū. Hæc præterea cū sex sororibus a Pleione matre Plyades ap
pellatæ sunt: & quia Iouē seu liberum patrē nutriuere: celū merue
runt: & stellæ ī genu tauri locatæ sunt: & a latinis uergiliæ appella
te. De qbus oībus sic scribit Ouidius. Plyades īcipiūt humeros re
serare paternos. Que septē dici sex tñ eē solent. Seu ꝙ ī amplexū
sex hinc uenere deorū. Nā sterope marti cōcubuisse ferūt. Neptū
no alcionē: & te formosa celeno. Mayam & Eletrā Taygetāq; Io
ui. Septīa mortali meropes tibi sisyphe nupsit. Pœnitet & facti so
la pudore latet. Siue ꝙ Eletra troiæ spectare ruinas. Nō tulit ante
oculos opposuitq; manū &c. Astrologi aūt dicunt harū unā eē ne
bulosā: nec posse uideri. Sane ut figmēta paucis expediam⁹ de his
quantū ad nomē & ad sūptionē ī cælum dici pōt qđ de hyadibus
dictū ē. Esto uelit Anselmus has plyades ñ a matre s; a pluralita/
te denomīatas: cū dicat Plyon grece pluralitatē sonare latine. Ver
giliæ aūt dicūtur: qm̄ oriūt̄ una cū sole sc; eo exeūte ī tauro: qa
tūc uirgulta augeantur. Iouem autem nutrisse ideo dicuntur: quia
opinati sunt nōnulli æthereū ignē ex humiditate terrestri nutriri:

quã hũiditatẽ pluuiæ causant. De Libero aũt ut. s. ubi đ hyadibꝰ.

De Maya Atlantis filia: & matre Mercurii. C. xxxv.

Aya Atlãtis fuit filia: ut dicit Virgilius. At Mayaꝫ auditis si qcq̃ credimꝰ atlas. Idẽ atlas generat cæli: q sydera tollit: & cetera. Ego credo Atlãtis archadis fuisse filiaꝫ: eãqꝫ dicit Cinigius Vulcano nupsisse: & argumẽto utitur: ut dicit Macrobius saturnaliorũ: ꝙ flamẽ uulcanalis Kalẽdis maiis huic deæ rẽ diuinaꝫ facit. Sꝫ Piso uxorẽ uulcani Maiestã: nõ Mayã uocari dicit. Hoc tamẽ asserunt oẽs eã Ioui cõcubuisse: atqꝫ ex eo peperisse Mercurium. Hãc insup Iunonẽ aiunt ex pellicibus Iouis unã summe dilexisse: eiusqꝫ filiũ Mercuriũ lactasse affirmat Martianus. Et huius amoris causã reddũt: quia ea surgẽte uer & æstas ueniunt: quibus aer pulchrior factus lætari uidetur. Sed quid nõ sic Celenũ & Eletram & alias: quæ æquo modo surgunt cũ Maya: Ratio põt eẽ hæc: qa p Mayam ueteres terrã intellexere: in qua diuitiæ & regna sunt: quibus præest ipsa Iuno. Hæc aũt Maya apud Romanos ĩ maxĩa fuit reuerẽtia. Ei quidem: ut ait Macrobius: mense maio eo ꝙ ab ea denominatũ putarẽt: ut ubi de fastis scribit Ouidius. exhibebãt mercatores una & mercurio filio sacrũ. Et qa (ut Corneliꝰ Labeo assentire uidtur) terrã eã putãt: & Maye nomẽ a magnitudine sũpsisse: ei prægnantem suem mactabant: quam hostiam terræ propiciã dicebant: & hoc ob fœcunditatem arbitror. Præterea dicit idẽ Labeo huic Mayæ. i. terræ eædem Kal̃. maiis dedicatam sub noĩe bonæ deæ: & eandẽ eẽ bonã deã: & terrã sic: & Bonã & Faunam & Opem & Fatuam pontificum libris dicit ostendi: Rationes aũt supra ubi đ terra scripsimus: appositæ sunt.

De Sterope Atlantis filia. C. xxxvi.

Teropes & hæc filia fuit Atlantis & Pleionis: quã dicit Ouidius a Marte dilectam: & ex ipso peperisse Parthaonem: qui Rex fuit Calidoniæ: Archadiæ fere oppositæ.

De Cylleno Atlantis filia. C. xxxvii.

Ylleno æque Atlantis & Pleionis fuit filia. Hæc a Ioue uitiata Mercurium peperit: alium a superiori: qui cognominatus est Cylleniꝰ a matre seu a monte Archadiæ: in quo forte natus est.

De Taygeta Atlãtis filia. C. xxxviii.

Aygetæ patrẽ fuisse Atlantẽ uolũt: & Pleionẽ matrẽ: eamqꝫ dicunt placuisse Ioui: & in eius amplexꝰ uenisse: atqꝫ ex eo cõcepisse Lacedæmonem: quem filium Taygetæ Agenoris filie dixerunt alii: & nõnulli eum ex Semele natuꝫ uoluere.

De alicione filia atlantis. C. xxxviiii.

Lciones ex atlãte & Pleiõe nata ẽ: placuitqꝫ Neptũo: ex quo

peperisse uolunt Alcionē cōiugē Cei regis Trachinnæ.

De Merope filia atlantis. C. xl.

Eropes ut reliquæ Plyades Atlantis & Plyōis filia fuit: Sisypho q̄ Corinthiorū regi nupsit: Ouidio teste: & creditur eã Sisypho peperisse Laertem Vlyxis patrem & Glaucū & Creontē

De Calypsone Atlantis filia. C. xli.

Alypso nympha (ut dicit Priscianus in maiori uolumine) filia fuit atlantis: ex qua tñ matre nō dicit. Quod etiã añ Priscianū testatur Homerus ĩ Odyssea dicēs. Vbi certe atlantis filia dolosa calypso. Cuius aūt atlantis ignoratur. Ad hanc (ut Homerus testatur) peruenit Vlixes naufragus: & septē annis apud eã detētus est. Fuit enim hec domina cuiusdam insulæ Ogygia nūcupatæ: seu a se Calypso đnominatæ.

De Epimetheo Iapeti filio: qui genuit Pyrrham. C. xlii.

Pimetheus fili⁹ fuit Iapeti ex Asia cōiuge: ut ait Leonti⁹. Hic ingenio ualens hominis statuã primus ex luto finxit: quãobrem dicit Theodontius indignatū Iouem: & eū uertisse in simiam: atq̄ religasse apud ĩsulas Pitagusas. Cuius figmenti reseratio talis ē. Sunt simiæ animalia inter alia hoc a natura infixum habētia: ut qcqd uiderint quenq̄ agentē: & ipse facere uelīt: & aliquando faciãt. Sic uisū est Epimetheū ad instar naturæ uoluisse hominē facere: & sic simiæ imitatus naturam simia dictus est. Apđ Pitagusas insulas iō simiam religatã dixere: eo q̄ olim abundauerint simiis ĩsulæ illæ: seu forsan ĩgeniosis hoīb⁹: & ĩ suis operibus naturã imitãtibus.

De Pyrrha Epimethei filia: & Deucalionis cōiuge. C. xliii.

Yrrha Epimethei fuit filia: ut dicit Ouidius: & Deucalionis cōiunx: De qua idē Ouidius dicit sic. Deucalion lachrymis ita Pyrrha affatur abortis. O soror o cōiunx o fæmina sola superstes. Quã cōe mihi gen⁹ & patruelis origo. Deīde torus iūxit: nūc ipsa pericula iūgūt. Hec aūt cū esset piissima mulierū una cū Deucalione uiro diluuiū passa est: eiq̄ quattuor peperit filios.

De Prometheo Iapeti filio: qui fecit pandoram: & genuit Isideȝ & Deucalionem. C. xliiii.

Rometheus Iapeti fuit filius ex Asya nympha cōiuge ei⁹: ut Varro testatur ubi de origīe līguæ latīæ: & alii plures: Hūc aūt ante alios oēs formasse hominē ex terra dicit Ouidius. Siue recens tellus seductaq̄ nuper ab alto æthere: cognati retinebat semina cæli. Quã satus iapeto mixtam fluuialibus undis. Finxit ĩ effigiē moderãtū cura deorum. Horatius aūt aliquid supaddēs dicit ĩ odis. Fertur Prometheus addere principi. Limo coact⁹ particulam undiq̄ Desectã insani leonis uim stomacho apposuisse nostro &c.

Verum Claudianus in Panagerico quarto cōsulatus fabricā istam longe plenius omniū lōga uerborū serie describit dicēs. Disce or bis ꝙ quisq; sibi cū cōderet artus: & īfra p.xxvi.uersus. Sane his a Seruio & Fulgētio superadditur fabula. Dicunt enim cū prome/theus ex luto finxisset hoīem inanimatum: miratam eius eximium opus Mineruā: eiq; spopōdisse qcqd ex celestibus bonis uellet in pfectionē operis sui. Qui cū rn̄disset se nescire nisi uideret q̄ apud superos sibi essent utilia: ab ea eleuatus ī cælū ē: ubi cū cerneret cælestia oīa flammis animata: ut suo etiā operi flammā īmitteret clā ferulā rotis Phœbi applicuit: & ea accensa ignē furatus repor tauit in terras: & pectusculo ficti hoīs applicuit: & sic aīatū reddi dit: eumq; pandora uocauit: Quāobrē irati dii eū p Mercurium Caucaso alligari fecerūt: & uulturi seu aquilæ iecur eius uel cor di laniādū ppetuo dederunt. Cuius cōquestionē ī rupe satis lōgo car mine Eschilus Pythagoreus poeta describit: asserēs illi cor ab aq le rostro discerpi: & mox iterū restaurari: ac iterū ab aue laniari: & sic īdesinēter uexari. Hoībus aūt (ut saphos & Esiodus dicunt) dii ob hoc morbos & maciē ac mulieres īmisere. Horatius autem dicit tātū maciē & febrē: ut ī Odis. Audax Iapeti genus ignē ma la fraude gētibus ītulit. Post ignē ætherea domo subductum maci es & noua febriū terris īcubuit cohors &c. Harū fictionū in uolu crū Serenissime Rex nō erit leuē corticē aperire. multa. n. insunt lōga exqrētia uerba: quæ si nō apponātur: erit paucis plurimū in genii opportunū. Faciā igitur rsecans quātū potero: ut præstabit deus. Et an̄ oīa uidēdum puto quis fuerit Prometheus iste. Qui q dē duplex ē: sicut duplex ē hō: qui ꝑducitur. Prim⁹ autem de⁹ ue rus & oīpotēs ē: qui primus hominē ex limo terræ composuit: ut Prometheum fecisse fingunt: seu natura rerum: que ad īstar primi reliquos ēt ex terra ꝑducit: sed alia arte q̄ deus. Secūdus est ipse Prometheus: de quo anteq̄ aliā scribamus allegoriā: secūdū sim plicem sensum quis fuerit: uidendū est. Dicit ergo Theodōtius de Prometheo isto legisse: ꝙ cū illi Iapeti pr̄is eo ꝙ natu maior essē successio deberetur: iuuenis & dulcedine studiorum tractus ultro illā Epimetheo fratri duobus paruis filiis Deucalione & Iside dere lictis: ī Assyriā abiit: & īde postq̄ aliquādiu īsignes eo æuo audi uisset Chaldeos: ī uerticē Caucasi secessit: ex quo lōga meditatiōe & experiētia pcepto astrorū cursu: ꝑcuratisq; naturis fulminū: & rerū pluriū causis: ad Assyrios rdiit: eosq; astrologiā docuit: & ꝑ curatiōes fulminū: & ꝙ oīo ignorabāt ciuiliū mors hoīū: egitq; adeo: ut quos rudes et oīo siluestres: et ritu ferarū uiuētes īuene rat: qī de nouo cōpositos ciuiles rlinqret hoīes. Quib⁹ sic ꝑmissis

uidendũ ẽ quis sit productus hõ: quẽ supra dixi duplicẽ eẽ. Est eĩ homo naturalis: & est homo ciuilis: ambo tamen aĩa rõnali uiuen- tes. Naturalis aũt homo primus a deo ex limo terræ creatus ẽ: de quo & ouidius & Claudianus intelligũt: esto non adeo religiose: ut Christiani faciunt: & cũ ex luto illuꝫ Prometheus: iste primus for masset: insuflauit ĩ eũ animam uiuentem: quam ego rationalem in- telligo: & cum hac sensitiuam & uegetatiuam potẽtias: seu secũdũ quosdã animas. Uerũ hæ naturam habuere corporeã: & nisi pec- casset hõ fuisset æterne sicuti & ratiõalis: cui diuina natura ẽ. Hũc perfectum fuisse hominẽ circa quoscũqꝫ actus terreos credẽdũ ẽ. nec opinari dꝫ quisqꝫ oportunũ illi fuisse ad eruditionẽ tpaliuꝫ re- rum Prometheum aliquem mortalem. Uerum qui a natura ꝓducti sunt rudes & ignari ueniunt: ĩmo ni instruãtur lutei agrestes & bæ luæ. Circa quos secundus Prometheus ĩsurgit: idest doctus hõ: & eos tãqꝫ lapideos suscipiẽs quasi đ nouo creat: docet: & ĩstruit: & demõstratiõibus suis ex naturalibus hominibus ciuiles facit mori- bus: sciã: & uirtutibus insignes: adeo ut liqdo pateat alios ꝓduxis- se naturã & alios reformasse doctrinã. Insup dicũt Mineruã opus huius miratã eũ in cælũ traxisse daturũ siquid ad opus suũ pficiẽ dum cerneret opportunũ. Quod ego sic intelligendũ reor pro Mi nerua scilicet sapientẽ uirum: qui naturæ opus admiratur: hoĩem scilicet ex luto ꝓductũ: & cũ eũ uideat ĩperfectum quãtũ ad doctri nam & mores cupiens eum animare: idest perficere sapiã duce per speculationẽ ascẽdit ĩ cælũ: & oĩa ibi igne animata uidet: ut intelli gamus ꝙ ĩ celo idest ĩ loco perfectionis sũt oĩa aĩata igne idest cla ritate ueritatis: sic & perfectus hõ nulla ignorãtiæ nebula offusca- tur: & meditatiõe cõtinua uersatur ĩ cælis: Deinde a rota solis fu- rat᷑ hic ignẽ: & defert ĩ terris: & pectori ĩfert luteo hoĩ: & uiuꝰ effi citur. Equidẽ nõ incõgrue dictum ẽ. Nõ enĩ ĩ theatris uel ĩ plateis uel ĩ propatulo ueritatis claritateꝫ adipiscimur: quinĩmo ĩ solitudi nibus semoti: & exquisita taciturnitate speculamur: & crebra me- ditatiõe rerũ naturas exquirimus: & quia ista talia clã fiunt: quasi furari uidmur: & ut appareat: unde sapiã uẽiat: ĩmortales dicit: ꝙ a rota solis idest e gremio dei: a quo oĩs sapiã ẽ: ipse uerꝰ deus est sol q illuminat omnẽ hoĩem uenĩẽtẽ ĩ hũc mũdũ: cuius eternitatẽ per rotam nõ hñtem prĩcipium neqꝫ finẽ designare uoluere: & hoc apposuere ut de ipso uero deo: & nõ de sole creato acciperemus di ctum. Hanc demum flãmam: idest doctrinæ clari ateꝫ immittit pe ctori lutei hominis idest ignari. Nam si omnibus largitor ille mune rũ deus animam bonã & pfectã ĩfundat corpora moles caligine in fectu terrestri adeo uires retundit animæ: ut plurimũ nisi doctrina

iuuẽtur: & excitẽtur adeo obtorpescũt: ut potius bruta ꝙ rõnabi
lia aĩalia uideãtur. Doctrina igitur sapiẽtie a deo suscepte prudens
hõ animat. i. sopitam animã excitat lutei. i. ignari hoĩs: qui tunc ui
uere dicitur: dũ ex bruto rationalis efficitur: seu effectus ẽ. Expli/
cito autem homine iratos deos dicunt q̃dã fecisse: ut religasse Pro
motheũ in rupe: ĩmisisse febrem: maciem: & fœminam hominibꝰ
Circa quod quãtũ ad primũ aduertẽdũ est hic poetas more uulgi
ĩproprie fuisse locutos. Existimat quidẽ uulgus iners iratum deum
aduersus quecũq; laborãtẽ uident: quãtũcũq; circa laudabile opꝰ
fatigetur: quasi nil præter ociũ detur a pacato deo: & iõ iratũ pu/
tauere deũ Promotheo: eo ꝙ assiduo studio noscẽdarũ rerũ labo
raret: Seu iõ iratos dixere: quia laboriosa hominibꝰ ĩmiscere. De
ista ira qualꝛ sit: supra ubi đ fama dictũ ẽ. Quđ aũt duci & alligari
Caucaso Promotheũ a mercurio fecerĩt: puertiẽ ordo. Nã priꝰ ĩ
Caucaso fuit Promotheꝰ: ꝙ hoĩeꝫ rapto igne aĩaret. Ductꝰ est igiẽ
futurus: & iã desiderio ipso prudẽs hõ a Mercurio ĩterprete deo
rũ. i. ab eruditiõe alicuius enucleãtis secreta nature ĩpulsis in Cau
casum. i. ĩ solitudinem quãtũcũq; secũdũ historiam ĩ Caucasum se
cesserit: & ibi relegatꝰ ĩ rupe. i. a ꝓpria uolũtate detẽtꝰ. Ibi illi præ
cordia aiũt ab aq̃la lacerari: idest a meditatiõibus sublimibꝰ anxia
ri: q̃ lõgo exhausta meditatiõis labore tũc restaurantur: qñ ꝑ am/
bages uarias exquisita alicuius rei ueritas reperitur. Et hec quãtum
ad ficta de Promotheo: quẽ profecto maiores nostri asserũt eximi
um sapientie doctorẽ fuisse. Nã Augustinus ĩ libro de Ciuitate dei:
& post eũ Rabanus: & Luon Carmotẽsis æquo fatẽtur cõsẽsu eũ
scĩa ĩsignem fuisse uirũ. Eusebius præterea ĩ libro tẽporũ dicit Ar
go regnante Argiuis fuit Promotheus: a quo hoĩes factos esse cõ
memorant: & reuera cũ sapiẽs esset feritatẽ eorũ & nimiã ĩperitiã
ad humanitatẽ & scĩaꝫ trãsfigurabat. Post hũc Seruius ẽt de eo te/
statur: quia prudẽtissimus uir fuit: & a prouidentia đnoĩatus: & ꝙ
primꝰ astrologiã Assyrios docuerit: quã ĩ altissimo r̃sidẽs Caucasi
uertice maxĩa cũ cura đdicerat. Hũc ĩsup dicit Lactãtiꝰ ĩ libro di
uinarũ institutionũ: primũ simulacra ex luto componere inuenisse
quod forsan de compositione hominis ex luto fabulæ dedit initiuꝫ
Sic & Plynius ubi đ naturali historia dicit: eũ primo docuisse ignẽ
& silice prouocatum ferula seruare. Voluere insuper iratos deos ĩ/
misisse hominibus maciem: febrem: & mulieres. Pro macie ego in
telligo labores corporeos: q̃bus extenuamur: & ad quos nascimur
illius crimine cui dictum est. Cum sudore uultus tui uesceris pane
tuo. Hinc autem maciei uiam dedit intranti. Per febres uero ardo
res cõcupiscẽtie: quibꝰ angimur: & uexamur assidue: uoluisse reor

Mulier autē ad solatiū creata est: sed inobedientia sua factus est sti mulus: nec equidē paruus: si rite ītueri uelim⁹: quod ut potius alie nis uerbis ꝙ meis ostendā. Quid præclarissimus preceptor meus Frācīscus Petrarcha eo in libro quē de uita solitaria scripsit de eis sētiat libet apponere. Dicit. n. sic. Nullū uirus adeo pestiferū uitaꝫ hāc sectātibus: ut muliebre cōsortiū. Fæmineus. n. decor eo formi dolosior funestiorqꝫ: quo blandior: ut sileā mores quibus oīno nil instabilius: nihil studio quietis īfestius. Quisqꝫ requiem quæris: fæ minā caue perpetuā officinā litium ac laborū. Raro sub codeꝫ te cto habitant quies & mulier: satyricū uerbum est. Semper habet li tes alternaqꝫ iurgia lectus. In quo nupta iacet minimū dormitur in illo. Nisi forte tranquillior est cōcubinæ accubitus. Cuius & fides minor & maior infamia & litigiū par. Scitū ē & illud clari oratoris dictū. Qui ñ litigat celebs ē. Post hæc Paulo īfra seqt̃ idē. Quisqꝫ ergo litē fugis: & fœminā fuge: uix alterā siñ altera effugies. Fæmi ne et si quod rarū est mitissimi mores sint ipsa præsētia: utqꝫ ita di xerī: umbra nocēs ē. Cuius si quid fidei mereor uultus: atqꝫ uerba cūctis qui solitariā pacē quærūt: nō aliter uitādi sūt: non dico ꝙ coluber: sꝫ quā basilici cōspect⁹ ac sibila. nā nec aliter oculis ꝙ ba siliscus īterficit: et añ cōtactū īficit. Hæc ille. Quæ et si multa sint et uera: haberē ꝙ dicerem lōge plura: sed quoniam nō exigit inten tum præsens: hæc de stimulo humani generis dixisse sufficiant.

De Pandora homine a Promotheo facto. C. xlv.

Andora dicit Fulgētius nominatū eū: quem Promotheus pri mū ex luto cōfecit. quod a Fulgētio ob id dictū puto: qa Pā doræ significatuꝫ sit ī latino oīuꝫ minus: eo ꝙ nō ex noticia unius tātū rei cōponatur sapiēs: sed ex multis: et uerius ex oībus: sed ta lis solus ē deus: Posset præterea dici Pandora a pan quod ē totuꝫ et doris quod ē amaritudo: quasi Pādorus oī amaritudine plenus: nil. n. in pñti uita pōt hō absqꝫ amaritudine possidere: quod utruꝫ uerū sit: se unusquisqꝫ excutiat: et uidbit. Iob aūt uir sāct⁹ et pati entie insigne specimen uolēs hoc īproperare humano generi dixit Hō natus de muliere: breui uiuēs tpe multis replet⁹ miseriis etc.

De Iside Promothei filia. C. xlvi.

Sis(ut ait Theodontius)filia fuit Promothei: et paruula a pa tre Epimetheo patruo derelicta: de qua idē Theodōtius talē recitat historiā. Dicit ergo ꝙ cū uirgo excreuissꝫ: et præstātissimi decoris iā matura uiro Ioui placuisset: et ab eo actum seu potētia: seu suasiōibus: ut ī eius iret cōcubitū: ex quo Isidē dicit Ioui Epa phū peperisse. Tādē seu tāto fidens Amasio puella: seu qa natura ardētis eēt animi ī rgni cupidīe īcidit: et auxiliariis a Ioue habitis

et aliunde cõtractis uiribus: quasi ĩ effectũ uiribus regẽ aiuꝫ iiiciẽs Argũ Argiuorũ Regẽ annositate decrepitum: sed alias oculatum hominẽꝫ traxit in bellum: aduersus quẽ cum descendisset in aciem factum est: ut fractis Isidis uiribus ipsa caperetur Isis: & ab Argo seruaretur captiua. Verum iussu Iouis patris sui Stilbon qui postea mercurius appellatus ẽ: hõ eloquẽtissimus: & audacia atqꝫ ĩdustria plenus decipulis suis egit: ut occiso a se Argo sene a captiuitate li/beraretur Isis. Cui cũ nõ bñ cederẽt res ĩ patria: suæ cõfisa soler/tiæ: cõscẽsa naue cui uacca erat ĩsigne ad ægyptios trãsfretauit: & cũ ea Stilbon ob ꝑpetratũ facinus pulsus ex græcia: & cuꝫ ibi iam Apis potẽtissimus eẽt eidẽ nupsit: & datis ægyptiis caracterib⁹ lit terarũ: atqꝫ ostẽso terræ cultu in tã grãdẽ deuẽit ægyptiorũ extĩa tionẽ: ut nõ mortalis foemina: sꝫ dea potius haberetur: diuiniqꝫ il/li adhuc uiuẽti ĩpẽderẽtur honores. Leõtius uero dicebat se a Bar laaꝫ habuisse hãc Isidẽ añ trãsfretationẽ Apis ĩ ægyptũ: eidẽ Api nupsisse: & postmodũ cũ Ioue cõcubuisse: & ob id cũ rescisset indi gnat⁹ Apis regno Argiuorũ relicto ĩ ægyptũ abiisse: & eã postmo dũ ad se accedentẽ ultro suscepisse. In qbus tot sunt ab utraqꝫ ꝑte operũ & tẽporũ ĩcõueniẽtia: ut nõ solũ auferat̃ historiæ fides: sꝫ nec ẽt aliqua possit uerisimilitudo rerũ adaptari: & potissime aduẽi ente Iouis obstaculo: cui⁹ cũ Api cõueniẽtia tꝑa huic historiæ plu rimũ auferũt fidei. Sane solertib⁹ huius ueritatis ĩqsitio reliquatur

De Deucalione filio ꝓmothei: qui genuit Ellanum Psytacum & Dionysium & Phentrate. C. xlvii.

Eucalion (omniuꝫ ueterũ testimonio) Promothei fili⁹ fuit: cui adulto Epimetheus patruus Pyrrhã filiã iũxit cõiugio: mitis enĩ ingenii homo fuit: & Pyrrha piissima foemina: de qb⁹ Ouidius Nõ illo melior qsqꝫ: nec amãtior æqui Vir fuit: aut illa reuerẽtior ulla dearũ &c. Huius enĩ tꝑe apud Thessallos ingens fuit diluuiuꝫ de quo fere omnes scriptores ueteres mẽtionẽ faciũt: fingũtqꝫ plu rima excrescẽtibus aquis Deucalionẽ solũ cũ Pyrrha cõiuge in na uicula euasisse: & in Parnasum deuenisse montẽ: & cũ iã aquæ ces sarẽt themis adisse oraculũ cõsulturi de humani generis restaurati one: eiusqꝫ iussu tecto capite solutisqꝫ uestibus postergasse saxa: tã qꝫ magne parẽtis ossa: & ea in hoĩes foeminasqꝫ cõuersa. Hoc fig/mẽtũ a Barlaã sic explicatũ referebat Paulus. Dicebat eĩ se legisse ĩ grecorũ antiquissimis ãnalibus ob hoc diluuiũ territos hoĩes: & ad suprema usqꝫ mõtiũ effugisse atqꝫ ĩtrasse cauernas & antra una cũ mulierib⁹ suis expectaturos finẽ: & ad hos Deucalionẽ & Pyr rhã cessãtib⁹ aqs in moesto atqꝫ supplicũ habitu accessisse: & Deu calionẽ hoĩbus: & Pyrrhã mulierib⁹ ñ absqꝫ labore maxĩo suasisse

aquas cessasse: nec ãplius fore timēdū: & sic eos e uerticibus mō
tiū atq; ex saxeis antris eis .s. ambobus precedētibus in habitatio
nes et tecta reduxisse. Porro Theodōtius ñ sic. Dicit. n. delatū De
ucalionē cū cōiuge & aliis pluribus in naui ad Parnasū: et cū ces/
sassēt aque: ibi regni sui sedē statuisse: cū primo Thessallis ĩpera/
ret & ex cōi cōsilio tanq̃ bono publico factū: ut reuocatis homi/
nibus et mulieribus e cauernis: quarū quãtitas maxima longe ho/
minū numerū excedebat: eo q͞ ueniētibus aquis pauidiores lōge
añ q̃ hōies in mōtana cōfugerēt: et sic ex eis nulla periit: cum ex
hominibus mlti absorpti sūt: posita uerecūdia quã p tectū caput
intelligit: nō enim uerecūdamur: nisi uidētes indistincte homines
qbuscūq; mulieribus miscerētur: quod p solutas uestes dicit intel
ligi. nã ut ubi de uenere dictū ē: Veneris cingulū ē dictū Ceston:
quod ipsa fert ad legitimos coitus: cum uero in illicitos tēdit: cin/
gulum deponit: & sic illi solutis uestibus in illicitos ire coitus osten
debant: & hoc augēde plis cã: cum ex multitudine mulierū uiro/
rū paucitas possit ãplissimã plē suscipe. Qud aūt illos uocat ossa
parētis nō ob aliud dictū puto: nisi quia sicuti saxa terre molē ne
effluat cōtinēt: sic et ossa corpora hominū seruãt in robore: sic &
labores agricultorū agūt: ut ea pducãtur ex terra: ex qbus nutri/
mur: atq; cōsistimus: quasi uideãtur ex agris assūpti q incoluere
postea ciuitates. Ego autē reor illos parentis ossa dictos: quia ex
cauernis & antris montium: uti lapides facimus educti sint: & ob
duriciam suã saxei dicti.

De Ellano Deucalionis filio. C. xlviii.

Llanum dicit Theodontius filium fuisse Deucalionis & Pyr
rhe: quem ait Barlaam patre mortuo adeo nomen suū & im
perium ampliasse: ut fere omnis Grecia que in egeum mare uersa
est a nomine suo Ellada nominata sit: & Ellades greci.

De Psytaco Deucalionis filio. C. xlix.

Sytacus Deucaliōis et Pyrrhe fili⁹ (ut ait Theodōtius) Pro/
mothei aui sui doctrinis ĩbutus ad ethyopias abiit: ubi ĩ ma
xima ueneratiōe habitus: cū in lōgissimū euasisset euū: orauit: ut
rebus subtraheretur hūanis. Cuius precibus dii faciles eum ĩ auē
sui noĩs mutauere. Huius ego fictiōis causã credo sui noĩs: et uir
tutis famã: que eo cano mortuo uiriditate durauit ppetua: uti sūt
uirides aues ille. Fuere q crederēt hūc Psytacū eū fuisse: q unus
ex. vii. sapiētibus dictus ē: sz Theodōtius dicit eū lōge antiqorē.

De Dionysio Deucalionis filio. C. .l.

Ionysi⁹ (ut testat Eusebi⁹ ĩ libro tēporū) Deucalionis fuit fi
li⁹: eiusq; fcã claruisse dicit circa ĩitiū ducat⁹ Moysis. Que

tantũ fuerint nusq̄ legisse memini: preter q̄ cũ in acticā uenisset a semaco quodam susceptus hospitio filie eius Capree pellē largit' ē

De Phentrate deucalionis filio. C. li.

Hentratē deucaliōis fuisse filiũ Paulus & nōnulli alii arbitrātur eo q̄ de eo sic referat Tullius in libro tusculanarũ qōnũ Dicearchus aũt illo sermone quem Corinthi habitum tribus libris exponit doctorum hominũ disputantiu; in primo libro multos loquentes facit duobus Phentratem quendam phiotam senē quē ait a deucalione ortum differentem inducit &c. Ex quibus preter originem apparet eum fuisse philosophum.

De Astreo Titanis filio. ix. qui genuit astreā & uētos C. lii.

Streus filius fuit Titāis & terre ut asserit Paulus. Hũc dicũt Serui' & Lactantius cũ aurora cōcubuisse: & ex ea genuisse Astreā uirginē: necnō & uētos oēs. Quos dicit Paulus cum senex ēet: dũ fratres aduersus Iouem bellu; mouissent: omēs armauit & emisit ĩ superos. Esto Lactāti' dicat eos ab athlāte armatos. Astreum potētē aliquē: atq; superbũ fuisse hominē existimo: iō uētorũ patrē dictũ: quia alicui uētose religioni prefuerit: q̄ illos armauerit in superos: a uentorum discursione sumptũ est: qui si a terre cōcauitatibus ueniant: ut in altum erũpant necesse est.

De Astrea filia Astrei. C. liii.

Streā Astrei Titanis fuisse filia; satis uulgatum est: que q̄m diis fauit aduersus patrē & patruos in celum assumpta ē: & ĩ Zodiaco locata ea ĩ parte: que ab ea uirgo denomiata ē. Hũc aũt quid sibi uelit fictio uideamus. Astreũ Astree patrē ego hic nō hominē: sed celũ astrigerũ intelligo: quod ex se iusticiam gignit: dum ppetuo ordine sibi diuino munere dato: inferioribus corpib' unicuiq; iuxta sui qualitatē ĩdesinēter opportuna cōcedit: & hui' exēplo legũ latores: ꝑut humano ingenio possibile ē: nostrā ordinauere iusticiā. Ex aurora iō natā dicitur: qa sicut aurore claritas solē precedit: sic ex notitia certa rerrum gestarũ d; oriri seu orit' iusticia: seu iudiciũ. Diis fauisse dicit': qa bōis sēp fauet iusticia & eiicit reprobos. Ea. n. in celi parte iō posita ē: qa cōtigua ē eqnoctio ut ostēdatur ex iusticia rerũ equitatē cōsequi: & sicut sole ibidē existēte equa tpis pars nocti atq; diei ab eodē sole cōcedit': sic a iusticia equius redditur depresse cōditionis hominibus atq; claris.

De uentis filiis Astrei in generali. C. liiii.

Enti ut perhibet Seruius & Lactantius Astrei Titanis & Aurore fuere filii. Hos dicit Lactāti' a iunone ob natũ epaphu; incitatos in iouē quā ob causā a ioue cauernis clausi sũt & sub ĩperio eoli religati. s; aliā cā; dicit Theodōti' a Pronapide mōstrari

in ꝓtocosmo: que talis ē. Dicit ei Pronapides litigiū egre plurimuꝫ
tulisse a Ioue de celo fuisse deiectū: & ob id ad inferos descēdisse &
cōuentis furiis orasse: si quid unq̄ eorū uotis suis labor possꝫ ī po
sterū uoluptatis afferre irent: & sua uenena quiescentibus uentis īii
cerent: ut furiis īfestati Iouis regnū īfestarēt atq̄ quietē. Que eue/
stigio tendentes: cū eos pacifice sedētes in domo patria īuenissēt :
nō solū furias: sed odia īmiscere: adeo ut ī regiōes suas abeūtes cō
festim unus in alterū discursuꝫ facere: & oē celū terrāq̄ cōcutere.
cepere. Quibus perterrit⁹ primo Iuppiter: deinde cōmotus eis nō
absq̄ labore captis: & cauernis eoli īclusis: eos sub eius eē iussit ī
perio. De qbus eneidos prīo scribit Virgilius. Nymborū ī patriā
loca foeta furētibus austris: & infra p .xii. uersus. Harū uero fictio
nū: si uolumus habere sensū: ante alia necesse est: ut astreū horū
patrem celū credamus astrigeruꝫ: ita tamen ut unū sit celum qcqd
inter lune concauū & octaue spere cōnexum cōtinetur: nā motu ce
li & planetarū tanq̄ a remotiori tantuꝫ paululum cā cāri arbitror
Si aūt Astreū hoīeꝫ uentorum patrem uoluerimus: iā supra dictū
est euꝫ īperasse locis: ex quibus multi orirētur uenti: & hīc dictus
sit uentorum pater. Aurore aūt dicūtur filii: qa ut plurimū appro/
pinquante aurora consueuerint uēti oriri. Quod nautarū approbat
auctoritas & consuetudo. illa enim hora eos surgere dicūt: & ob id
eadē hora ut plurimū suas nauigatōes īcipiunt: & hinc aurore filii
nūcupati sunt. Eos aūt a Iunone in Iouem armatos fuisse iō fictum
est qa a terra emitti credūtur: que Iuno est: & quadam terre respi/
ratione īpelli: & cum alibi nequeat preter in aerē īpingi: cū aer Iup
piter sit: ī iouē armatos. i. īpetuosos fictū ē. ꝙ autē litigium opere
furiarum eos: & inquietare regnū Iouis: & inter se hostes fecerit: a
motu eorū & opere sumptū est. Nā si ab oriēte uentus surrexerit:
& itidē ab occidēte: ut & per aerē & in se concurrant necesse ē : ex
quo uidētur hostes: & regnum inquietare Iouis. Eos autē sub īpe
rio eoli religatos ī cauernis. ideo dictum est : quia eolides īsule: qui
bus olī prefuit eolus: & ab eo denoīate sunt: plene sunt cauernarū
cauerne aūt plene sūt aeris: & aque: cuius motu cātur calor: & ob
calorē surgūt ex aqua uapores quos calor ipse resoluit ī aerē: q cū
ī loco ñ capaci consistere nequeat egreditur: & si arctus sit egressus
de necessitate impetuosior & sonorior & diuturnior exit: & sic cuꝫ
generati uenti e cauernis eolidaruꝫ insularuꝫ exeāt fictuꝫ ē eos ī ca
uernis eoli religatos: atqꝫ suo sub īperio positos. Sed uirgilius sub
hac fictiōe lōge aliud sētit: quod qm̄ ñ spectat ad ꝓpositūꝫ ñ appo
no. Est preter fictōes horuꝫ pregrādis potētia. Sunt distīcte regio
nes & nomina: sunt insuper secundū quosdā pauciores: secundum

uero alios plures: nec eisdem nominibus ab oibus nūcupati sūt de quibus anteq̄ ad singulorum sermonem ueniam' pauca dixisse non erit incōgruū. De eorū potentia nominibus et regionibus ī maiori succincte scribit Ouidius. Et cū flaminibus faciētes frigora uentos His quoq; nō passim mundi fabricator habendū. Aera pmisit: uix nunc obsistitur illis. Cū sua quisq; regat diuerso flamia tractu. Quī laniēt mūdū: tāta ē discordia fratrū. Eurus ad aurorā nabatheaq; regna recessit Persidaq; et radiis iuga subdita matutinis. Vesper & occiduo quo littora sole tepescūt Proxima sūt zephyro: scythiā se ptēq; triones. Horrifer īuasit boreas cōtraria tellus Nubib' assidu is fluuioq; madescit ab austro et cetera. Hos. xii. eē dicit Isydorus ethi. li. eosq; sic dispōit et noīat. Qui ab oriente uerno in occiduū tēdit ideo dicitur subsolanus: qa sub ortu solis nascitur. Huic duos collaterales annectit: eurū sc; a sinistris: quē sic ait uocari eo ꝙ ab eoo spiret. i. ab oriente estiuo. A dextris uero dicit esse uulturnū sic dict' ꝙ alte tonet. Austrū inde a meridie flantem: sic dicit dici: ꝙ aquas hauriat: eūq; grece appellari nothū. A dextris ei' dicitur eē euroaustrū īde dictū ꝙ īter eurū sit & austrū. Sic et q a sinistris ē austroaphrū qa īter austrū sit et aphrū. Sic et idē libonot' uocatur eo ꝙ īde libs: et hīc sit illi noth'. Zephirū aūt subsequenter ab oc ciduo flātē dicit eo sic appellatū: ꝙ flores et gramīa ei' uiuificētur spiritu: atq; eūdem uocari fauoniū latine: ꝙ his faueat q̄ nascūtur cuius a dextra aphricū seu libin a regione unde spirat denominatū a leua uero chorū: eo ꝙ uētorū circulū claudat: & quasi chorū fa ciat. Anthea tamē dicit chaurū noīatū: et a nōnullis argeston. Sep tētrionē īde dicit dictū: eo ꝙ a circl'o septē stellarū cōsurgat. Cui pōit a dextera Circiū a uicinitate chori sic denoīatū: a sinistra uero aqlonē. Cuius nominis causā dicit: ꝙ aquas extinguat: et dissipet nubes. Eumq; dicit et boreā noīari: ꝙ ab hypboreis mōtib' egre di uideatur. Scribit preterea Isydorus iis. xii. designatis: alios ēt eē uentos: quos ego eosdem puto: s; aliis nomībus appellatos: utputa Ethesias: quas ait statuto anni tēpore a borea ī egyptū afflare. Sic et aurā et altanū: aura uero ab aere dictā: ꝙ lenis sit quasi agitatus leniter aer. altanū ī pelago fieri: et ab alto denoīatū. Turbonē īsup a terra dictū dicit: ē eī uētorū circūuolutio quedā pniciosa perse pe. Fragorē a fractarū rerū sonitu denominari dictum uentū ait: Sic et procelā dictā eo ꝙ cum pluuia flans euellat. Vitruuius autē ubi de architectonica scribit. xxiiii. eē uētos ondit. Dicit eī Austri collaterales leuconothū: & altanum. Aphric ilibonethum et sub/ uesperū fauonii ergastes et ethesias: cauricirciū: et chorū. Septē triōis thraciā et Gallicā. Aqloni supnas et cecias. Solano Curbas

& orinthias Furocircias & uulturnuꝫ. Alibi dicit aūt ipse Vitruuius eos. viii. tantū esse scribens. Andronicū Cyrrestē ad demōstrationeꝫ opinionis huius Athenis turrim octogonā cōstruxisse: & singulis lateribus sculptam eius uenti imagineꝫ: cui illa facies muri esset aduersa posuisse: & tandē metha marmorea sup turrī īposita æreūtrionē super īposuit illi dextra uirgam porrigentem. Qui cum circūageretur a uentis uirga designabat: qui esſꝫ: qui flaret: & sic dicit cōpertū inter solanū & austrū eurum. Inter austrum & fauonium africanū. Inter fauonium & septētrionem chaurum seu corum. Inter septentrionem & solanū aquilonem. Quam descriptionem tanq̄ꝫ optimā atqꝫ uerā mediterranei maris nautæ omnes seruant: & potissime Ianuenses: q profecto cæteros nauticæ artis excedunt ingenio.

De subsolāo uento & uulturno & euro collateralibus suis filiis Astrei. C. lv.

XPedito de uentis in generali de unoquoqꝫ secundū Isydori descriptionem: in particulari pauca dicenda sunt: & prīo de subsolano orientali uento. Hic (ut Beda dicit (calidus ē & siccus: sꝫ tēperate: & ideo calidus: qa diu sub sole moretur. Siccus aūt qa cum oceanus orīetalis multū distet a nobis: ex quo humiditatem sumere creditur: eam omnem ueniēdo dimittit. Sed absit: ut credā ridiculū istud: omnē scilicet uentum qui ad nos ab orientis plaga uenit: oriri ī oriente extremo: cū certissimū habeat̄ multos apud æolidas oriri: ut prædictum est: ex quibus nōnulli in nos aflant: quos nos orīetales & merito dicimus: quam ob causam salua semper reuerentia Bedæ frustra dictum puto: eos ob lōginquitatem originis suæ ad nos mutata complexione uenire. huic eiusdem cōplexiōis sunt a dextris uulturnus oīa desiccans: a sinistris uero eurus nubes aggregans seu generans.

De notho uento & euroaustro atqꝫ astroafro collateralibus eius filiis Astrei. C. lvi

Othus australis est uentus naturaliter frigidus & siccus: uerum dū per torridā zonā ad nos uēiens transit: calorem assumit: & ab aquarū multitudine ī meridie existēte sumit humiditatē: & sic mutata natura ad nos uenit calidus: & humidus: & calore suo poros terræ aperit: & humorē utplurimū multiplicare: & nubes & pluuias īducere cōsueuit. Huius formā sic describit Ouidiꝰ. Madidis nothꝰ euolat alis Terribilē picea tectus caligine uultum. Barba grauis nymbis canis fluit unda capilľ. Frōte sedēt nebule: rorāt pēnæqꝫ sinꝰqꝫ &c. Huic eiusdem cōplexionis a dextris est auroauster: qui tēpestates in mari generat: eo qꝫ (ut Beda dicit) ab imo suflet: a sinistris aūt austroafer: quem aliqui dicūt calidum & temperatum.

De septētriōe uēto & circio collatelaribꝰ eiꝰ & filiis Astrei. C. lvii.

Eptentrio uĕtus ē a plaga ī qua oritur nūcupatus: nascitur enī in locis aquosis & cōgelatis & excelsis montibus: ex quibus ad nos usq; purus flat: eo q̄ in locis per quē transitus facit: null⁹ ob intensum frigus resoluitur uapor. Hic aerem serenum facit: & quas ex citauerat auster pestes: r̄pellit: & purgat. Cōplexione aūt cū collateralibus frigidus est & sicc⁹. Qui enim a dextris est: circius appellatur nimium grandinumq; productor. A sinistris autem aquilo ē seu boreas: de quo latior sermo sequitur.

De aquilone seu borea uento asteri filio: & collaterali septentriōis qui genuit Cethum: Calaim & Arphalicem. C. lviii.

Oreas seu aquilo uentus collateralis est septentrionis: & natura sua habet nubes dissipare: & aquas colligare gelu: cuius uires & opera ī persona sui loquēs describit Ouidius dicēs: Apta mihi uis ē: qua tristia nubila pello: Et freta cōcutio nodosaq; robora uerto: Induroq; niues: & terras grādine pulso. Idē ego cū fratres cælo sū; natus aperto. Nā mihi cāpus is ē tāto molimine luctor. Vt medius nostris cōcursibus īsonet æther. Exiliātq; cauis elisi nubilus ignes. Idem ego cū subii cōuexa foramina terræ: Supposuiq; ferox imis mea terga cauernis. Sollicito manes totūq; tremoribus orbem: & cetera. Ex hoc plures dicūtur fabulæ. Nā Seruius dicit eū amasse hiacynthum puerū: qui etiam ab Apolline amabatur: & quoniā cerneret amorē pueri in amorē Apollinis magis q̄ in se flecti: iratus disco ludentem interemit. Præterea dicit Ouidius eū amasse Orithyam ericthonii regis athenarū filiā: ac eā ī cōiugē postulasse: quæ cū ñ daret: indignās se disposuit ad rapinā: rapuitq;: & ex ea Cethū & Calain filios suscepit. Insuper dicit Homerus in Iliade inducens Aeneā Achilli loquentē in pugna boreā pulcherrimas Dardani adamasse equas: & ex eis equos xii. uelocissimos suscepisse. A quibus si cortice; fabularū amouerim⁹ aduertemus primo boreā hiacynthū: qui flos ē: & iō puer qa nullus diu uiuit flos amare hac ī forma: qa forte flabat sæpissime per prata plena hiacynthis: quasi uisur⁹ quos diligebat: uti et nos crebro uisuri uadim⁹ quos amam⁹. Qui hiacynthus & ab Apolline. i. a sole amabatur. Nā & ipse ꝓductor taliū: & spectator amator ēt dr̄: & qa talium fotor ē: & ideo a iacyntho amari dicit̄: qa unaqueq; res adamare uidetur: p quod adesse deducitur: & perseuerat ī eē. Nā flores & alia sole agēte nascūtur & uiuūt q̄diu uiuūt. A borea aūt ideo occisus dicitur: quia boreas horriditate sui flatus cūcta humore priuat atq; desiccat. Amasse eū Orythiam historia est. Dicit enī Theodōtius boream iuuenē fuisse Thracē nobilē & animosum: qui tractus fama matrimonii cōtracti a thereo: qui Pandionis filiā habuerat in coniugem cū audisset Orithyam Ericthonii Atheniēsium regis formosissimam

puellam esse: cupidine captus eius petiit coniugium: quod cum illi ne garetur ob incestū cōmissum a thereo in Philomenã quasi similis illi boreas facturus esset: iratus captato tempore illam rapuit anno regni Ericthei.ix.& filios ex ea suscepit: & sic fabulæ locū: & nomē iuuēis & regno adinuenit. Equos aūt Dardani a borea genitos ideo dici arbi tror: quia possibile fuit Dardanū fama bonitatis equorū eius regionis tractum misisse ibidē: & proletarios assumpsisse: quibus iūctis æqua bus suis optimos atq; ueloces suscepit equos: quorū successores eius prolem semper postmodum seruauere: & huic sumptum eos boreæ fi lios extitisse.

De Zeto & Calai filiis Boreæ. C. lix

Ethus & Calays filii fuere Boreæ & Orithyæ: quos testat̃ Oui dius cū Iasone & aliis argonautis ad Calchos iuisse. Verū (ut di/ cit Seruius(cū a Phineo rege Archadiæ: qui eo ꝙ suasione nouæ cō iugis filios cæcauerat: a diis cæcatus & ipe fuerat: eiq; ut escas fœda rēt: atq; surriperēt arbyiæ obscoenæ aues fuerant appositæ: suscepti hospicio remuneratiōis grã ad expellēdas aues Zethꝰ & Calays: qm̄ allati erāt missi sunt. Qui cū illas strictis gladiis p̄sequerēt̃ ex Archa dia pulsas usq; ad īsulas: quæ Plote appellātur persequuti sunt. Ibi ue ro monitu Iris: ut desisterēt Iouis canes ulterius p̄sequi: ad sotios re/ dierūt. Que iuuenū cōuersio nomē īmutauit īsulis: & ubi Plotæ dice/ bātur strophades dictæ sunt. nã strophe græce latine cōuersio dicit̃. Hæc ego de istis legisse memini. quid aūt habeāt sub uelamine fictio / nes detegendū est. Dicit ergo Ouidius hos post pueritiam pennas ha buisse: pro quibus ego intelligo barbã & uelocitatē: quæ in adolescen tia hominibus ueniūt. Circa autē allegoriã pulsarū ab iis arpyiarū di co: ꝙ diuino munere oēs boni nascimur: & prima mortalium cōiux bonitas seu innocentia est: sed tandem grādioris effecti utplurimū ab iecta īnocentia deprauamur: & tunc secunda superinducitur uxor: cū quis concupiscibilis appetitus iudicio se trahi permittit: ꝙ inq̃ pni/ ciosos deducat saltus: Phineus testis est. Qui auri cupidine occupa / tus: dum auaritiæ credit: quæ secunda uxor illi fuit filios priuat lumi/ nibus. filii autem nostri laudabiles actus sunt: quos tūc priuamus luīe cū illos obscoenis operibus deturpamus. Quid enī turpius agere pos/ sumus: q̃ȝ bonã mētē abiicere: ut diuitias acq̃ramus: Quod teste Se neca Philosopho facete Demetrius petēti cuidã libertino dixit: facilē s. sibi ad diuitias uiam: quo die pœnituisset bonæ mētis. Sic & nos cæ ci efficimur: qn̄ ob cēsus desyderiū nimiū ī rapinas & turpia lucra de labimur. Apponūtur enim talibus arpyiæ foede uolucres: atq; rapa / ces: quas ego mordaces auarorum curas et sollicitudines intelligo: a quibus ideo auaris surripi dicuntur dapes: quia dum talibus detinent̃

cogitationibus in tam grandē sui obliuionē auari ueniūt: ut etiam ali/
quando cibum sumere efficiantur īmemores: seu dum auri cumulum
augeri satagunt: sibiipsis cibos extenuāt: & sua miseria fœdos faciūt
Argonautæ qui apud hunc hospitātur: quoniā illustres oēs iuuenes
fuere: & uirtute conspicui loco salubrium consiliorum sumēdi sunt: q
& si ægre suscipiātur a talibus: suscipiūtur tamē aliquādo: & suscepta
loco muneris retribuunt boni inquisitionē: quæ secundū Fulgentium
pro Zeto & Calai intelligitur. Hec aūt boni. i. ueritatis īquisitio agit:
ut canes Iouis idest mordaces curæ & alienis bōis cōtinue īhiātes pel
lūtur usq; ad strophadas idest usq; ad cōuersionem animi perquirētis
bonū: que cōuersio esse nō potest: nisi omissis uitiis & concupiscētiis
in uirtutes: quis gressus dirigat suos: & tunc remanet a sordibus disy
deriorum turpium immunis mensa Phinei. Sane Leontius longe bre/
uius huius sensum expedit. Dicit enim historiam hanc fuisse talē Phi
neum ditissimū fuisse regem archadiæ: & auaruz: & mortua Steneboe
coniuge: ex qua Palemonem & Phineum susceperat filios: superīdu/
xit Arpalicem Boreæ filiam: & sororem Zethi & Calai: cuius præci/
bus ipse filios excæcauit: quod sciētes Pyratæ: qui Plotas īsulas īco/
lebant: quasi in destitutū auxiliis & odiosum suis ob scelus cōmissū in
filios uenere & obsederunt eum: & machinis erectis usq; in regiam pu
trida sordesq; iaciebant. Tandem uenientibus Zeto & Calai uocatis
cum longis nauibus: eū liberauerūt obsidione: pyratasq; usq; ad Stro
phadas repulere.

De Arpalice Boreæ filia & Phinei coniuge. C. lx.

Rpalices (ut dicit Leontius) filia fuit Boreæ: ex qua matre nō di
cit Hæc Plineo regi Archadiæ nupta fuit: ut supra proximo pa/
tet: & infesta præuignis.

De Zephyro uento & aphrico & coro collateralibus filiis eius
Astrei. C. lxi.

Ephyrus uentus est occiduus: qui a latinis uocatur Fauonius cō
plexione frigidus & humidus: temperate tamen. Hiemes autem
resoluit: & germina floresq; producit: & dr̄ zephyrus a zephs: quod
latine uita sonat: fauonius autem eo ꝙ foueat germinantia: uel foueat
germinibus. Flat enim suauiter & placide: & a meridie usq; in noctem
a principio ueris usq; ad æstatis finem. A dextris eius aphricus ponit
qui tempestuosus fulmina & tonitrua generat. A sinistris autem eius
corus: qui (ut Beda dicit) in oriente nubilosum aerem facit: cū serenū
faciat in occiduo. De zephyro talis recitatur fabula. Nymplaz scilicet
fuisse nomine Corin a Zephyro dilectam: & in coniugem assumptam
eiq; ab eo in munus amoris atq; uiolatæ pudicitiæ oē ius ī flores con
cessū: Eāq; ex Clora florā uocauit. Præterea refert Homerus ī iliade

hunc Tyellam cōpressisse arpyiam: & ex ea Xanthū: & baliū Achill' equos suscepisse. Harū fabularum intentio talis esse potest. Dicit Lactantius in libro diuinarū institutionum Floram fœminā magnas ex meretricio quæsisse opes: quarū moriens Romanum populū scripsit hæredem: parte seruata: quæ sub ānuo fœnore præstaret: ex quo scilicet fœnore uoluit ut suus natalis dies singulis annis æditiōe ludorū celebraretur: q ludi florales: & sacra floralia: a Flora nūcupata sūt: quod qa senatui tactu tpis flagitiosū uisum ē: cū timore plebis retractare non posset: ab ipso meretricis nomine argumentū sumi placuit: ut rei pudendæ dignitas adderetur: & inde finxerunt floram floribus præesse: eamq; oportere ludis placare: ut fruges cū arboribus: aut uitibus bene ꝑspereq; florerēt. Quē colorē sequutus Ouidius nymphā non ignobilē zephyro nuptam: & dotalitio munere: ut floribus præesset accepisse a sponso. Qui ludi (ut dicit Lactantius) memoriæ meretricis cōueniunt. Nā omni lasciuia: & uerborū licētia: quibus omnis obscœnitas effunditur: positis flagitante populo a meretricibus uestimentis: quæ ludis in illis mimorum fungebatur officio celebrātur. Ex Tyella autem Arpyia equos suscepisse: nescio quid uelit Homer' nisi id forte quod apud Elisbenē extremū Hispaniæ in occiduū opidum equas facere cōsueuisse apud Plyniū secundū legimus. Quas dicit Plynius in concupiscentiā prolis suscipiendæ uenientes hyulco gutture cōsueuisse flantes zephyros suscipere: & ex eis concipere: & parere uelocissimos equos: breui tamen æuo ualentes: sic forsan ex equa cui nomē erat tyella: quæ impetus seu procella interpretatur: factū ē: uel ut supra de equis Dardani ex borea conceptis diximus.

De Aloo Titanis. x. filio. C. lxii.

Lous (ut ait Theodonti' : filius fuit Titanis & terræ cōiūx fuit: ut etiam Seruius asserit: Hyphimedia. Quā cū uiolasset Neptunus: duos ex eo peperit filios: Othū & Ephyaltem: quos Alous eduxcauit ut suos: & cum. ix digytis: ut dicit Seruius: singulis mensib' crescerent: parātibus gigantibus bellum aduersus superos: nec ob seniū Alous ad illud posset accedere: hos misit geminos adiutores: de qbus ubi de filiis Neptuni dicemus.

De Pallene. xi. Titanis filio: qui genuit Mineruam. C. lxiii.

Allenē seu Pallantem unum fuisse ex filiis Titanis dicit Paulus: insulamq; in ægeo mari tenuisse: & a se denominasse Pallenem. Hominem immanem: & superis aduersum plurimū: cuius Lucanus meminit dicens. Pallenea ioui mutauit fulmina cyclops. Hunc dicit idem Paulus a Minerua in bello aduersus Iouem facto occisum: & ob id eā Palladē denominatā. Et alibi dicit idē Paulus: eū ob eius seuitiam ante bellum a Ioue fulminatum. Sane Teodontius ei dicit fuisse filiam

nomine Mineruam: a qua cum illi conaretur uirginitatem surripere: occisus est.

De Minerua Pallantis filia. C. lxiiii.

Inerua (ut supra proximo patet iuxta Thodōtiū) filia fuit Pallantis: a se ob uirginitatem tuendā occisi. Hæc: ut Tullius dicit ubi de naturis deorum: inter plures alias Mineruas. v. fuit: eiq; ait ab antiquis pīnata apponi talaria: seu quia occiso patre uelox fuerit ad fugā seu ob aliam causam factum sit.

De Runco & purpureo. xii. &. xiii. filiis Titanis. C. lxv.

Vncus & Purpureus: ut asserit Priscianus in maiori uolumine: filii fuerunt Titanis & terræ: quorū ait neuiuʒ poetam meminisse aientem. Inerant signa expressa quomodo Titani bicorpores magniq; Athāltes Rūcˀ atq; purpureˀ filii terrasꝑ terræ &c. & Horatiˀ ī odis ait. Aut q̄ minaci porphirion statu. De his aūt aliud legisse ñ memini.

De Lycaoe. xiiii. Titanis filio: qui genuit Calisthonē. C. lxv.

Ycaonem Archadiæ regem dicit Theodontius: quod nusq̄ alibi legi: filiū fuisse Titanis & terræ: seu ob splendorē regiuʒ: seu ob insigne aliquod facinus: seu: qđ potius credo: quia neq; fuit hō & deorū spretor: atq; uilipēsor: sicut plurimū legimˀ usuisse Titāes. Ex eo auteʒ talem refert Ouidius fabulam. Cum ascændisset ī cælū mortalium clamor: quoniam omnia male agerentur in terris: uoluit Iuppiter experiri præsentia: & forma hominis sumpta deuenit ī regiā Lycaonis: egitq; ut aduerteret populi: quia deus eēt ī terris: q cū sacris operaʒ darent: a Lycaone risi sunt omnes. Qui tamen ut experiretur nunquid: ut dicebatur: hospes suus Iuppiter esset: cōspirassetq; in nocturnam eius necem: nec peregisse potuisset: ad aliud facinus repēte intēdit animū. Et occiso ex obsidibus molossorum uno: undis partim partimq; prunis excoqui iussit: & illū comedendū Ioui apposuit. Qui cū cognouisset scelus: spreuissetq; cibum: ignem in regiam Lycaonis iniecit: & abiit. Lycaon autē territus abiit in syluas: & in lupū uersus morē rapinæ pristinū seruare cœpit in greges sæuiens sanguinis auiditate. Sub hac fabula historiā esse talem dicebat Leontius. fuit olim inter Epyros: ex quibus aliqui postea a Molosso Pirrhi filio molossi dicti sunt: & Pelasgos: q postea Archades cōtrouersia: de qua cū ī concordiam itum esset: petiit Licaon: qui tunc præerat Pelasgis. ut sibi in robur initæ concordiæ daretur salteʒ obses unus ab Epyris: eo ꝙ ab eis fuissʒ primitus exorta discordia. Cui a Molossis usq; ad certū tp̄s iuuenis unus ex nobilioribus concessus est. Qui cuʒ nō remitteretur ī termino a Lycaone per legatos gentis suæ requisitus est. Lycaon aūt seu quia superbe requisitus uideretur: seu ob aliam causam turbatus: eo ꝙ pessimus esset hō: & īflati animi: respondit legatis se ī sequenti

die obsidē redditurū: iussitq; in mane sequēti secū ī cōuiuio essent: & clam obside occiso: atq; decocto: legatis: aliisq; cōuiuātibus iussit apponi. Erat forte inter eos epulans iuuenis adhuc Lysania: is q postea Iuppiter dictus est. hō ea tēpestate apud Archades existimatiōis per/maximæ: qui cum membra humana nouisset: eiectis mensis turbatus atrocitate facinoris prosiliuit ī publicū: & in Lycaonē: sibi fauentib' popularibus oībus euestigio conspirauit: & cōgregatis uiribus eū traxit in pugnam: superatum regnoq; priuauit. Lycaon autem deiectus exul & inops cum paucis fugit in syluas: & cœpit itineribus īsidiari: & raptu uiuere: quod fabulæ locū dedit: & in lupu; uersus sit. Nā si rite uelimus īspicere: nulli dubiū esse debet: quin q cito ad auaritiam: & rapinā mentē apponimus humanitate exuti: lupū euastigio indua/mus: atq; tādiu perseueram' ī lupū: q diu talis appetitus perseuerat in nobis: humana tantum reseruata effigie. Dicebat insuper idē Leontius: alios affirmare Lycaonem in uerum lupum fuisse conuersu;: asserentibus talibus in Archadia lacū fore: quē siquis transnatasset: illico transformabatur in lupu;: & si a carnibus abstinuisset humanis: & anno. ix. transacto lacum eūde; iterū transnatasset: ei forma pristina reddebatur. Quod sciens Lycaon: & plurimū iram Iouis timens atq; suorum: & ob suam perfidiam ignorans: quo satis tutam posset habere latebra;: ad expectandum absq; suspictiōe uitæ: rei exitum lacū trāsnatauit: & uerus lupus effectus inter alia eiusdem speciei aīalia habitauit in syluis: relicta filia unica uirgine Calisthone. Præterea scribit Plini/us in libro naturalis historiæ: bellorum inducias huius Lycaonis īuētum fuisse: ludorūq; gymnicorum in Archadia.

De Calisthone filia Lycaonis: & matre Archadis: C. lxvii.

Alistho filia fuit Lycaonis: ut satis p Ouidiu; patet. hæc ut scribit Paulus: iā p̄re fugato īter rerū tumultū adhuc uirgo clā regina exiuit: & aufugit ad nemora: ubi se uirginib' Dianæ dicatis sotiā iūxit: apud quas a Ioue in habitu trāsformato dianæ oppressa est: & cū turgescente utero appareret crimen: pulsa peperit Archadē. De qbus ambobus plene infra: ubi de Archade dicetur: & ea potissime: q̄ a Leontio de fictione relata sunt. Sane hæc pluribus est appellata noībus. Nam græce arctos dicitur: quod latine sonat ursa. Præteraa & elyce dicitur a gyri circuitione. nā græce elyaci dicuntur gyri. Nuncupatur etiā Cynosura: quod nomē ante fuerūt duo noīa. Cynos. s. quod so/nat latine canis. Nā imago cælestis: quæ postea ursa dicta ē: canis dicebatur: & forte adhuc apud quosdā dicitur. & uros: quod latine bos syluestris sonat. nā & eodem nomine dicta est propter eleuatā cauda; ad semicirculi formā: quod magis ad syluestrē bouē spectat: q ad canem faciat aut ursam. Nam sicut dicitur: fert syluestris bos caudam

eleuataꝫ: ut semicirculū facere uideatur. Appellatur & phoenix: sic uolente Thalete inuentore: qui phoenix & ipse fuit: seu quia phoenices: q īstructissimi fuere nautæ: ea ī nauigatione primi sunt usi. Dicitur & septētrio: quod etiam Archadi: seu maiori ursæ nomen ē: eo ꝙ a. vii. denotetur stellis. nā trion seu teron stella interpretatur.

De gigantibus ex sanguine Titanorū procreatis & terra. C. lxviii.

Igantes (ut Paulus & Theodōtius testātur) nati sunt ex sanguine Titanorum & terra: quod etiam testari uidetur Ouidius in maiori uolumine: ubi dicit. O bruta mole sua cum corpora dira iacerēt: & infra per. vi. uersus. Hos Theodontius dicit pedes anguium habuisse: & bellū mouisse Ioui: ut patres fecerant. Veruꝫ nil ausos: donec Egla speciosissima mulierū: & cōiunx panis a terra matre eorum celaretur in specu: qua occultata extemplo in deos fecere īpetum: atqꝫ eos adeo terruere: ut in ægyptum usqꝫ formis mutatis expellerent. De qbus sic dicit Ouidius. Emissumqꝫ ima de sede tiphoea terræ. Cælitibus fecisse metū: cunctosqꝫ dedisse Terga fugæ: donec fessos ægyptia tellus Caperat: & septem discretus in hostia nilus. Huc quoqꝫ terrigenā uenisse Typhoea narrat. Et se mentitis superos celasse figuris. Duxqꝫ gregis dixit fit Iuppiter inde recuruis. Nūc quoqꝫ formatus libycis cum cornibus ammon. Delius in coruo proles semeleia capro. Phele soror phoebi niuia saturnia uacca. Pisce uenus latuit: cylleni⁹ ibidis alis &c. Verū ī aliqbus Theodōtius & Ouidius dissentire uidētur. Cū Theodōtius dicat a gigātibus hoc factū: & Ouidius dicat Typheū ex imo terræ uenisse: atqꝫ fecisse. Præterea & in formis deorū. Nā dicit Theodontius Ioue in aquilam uersum. Cybelē in merulā. Venerē ī anguillam. Pana autem se in fluuium fere totum deiecisse. Superiorem uero partem: quæ remansit in ripa in hyrcum mutatā dicit: que intrauit fluuium in piscem. ex qua figura postea Iouem capricornuꝫ signū fecisse dicit. Tandem Iouem asserit oraculo habuisse: si uictoriam uellet clypeum ex Egla panis coniuge tegeret: & caput suum gorgone. Quo facto præsente Pallade fugati snnt: atqꝫ obruti gigantes: & apud īferos a ioue detrusi. Multa his dictis superdicenda ueniunt: si fictionum uelimus ambages resoluere. Sed ante oīa non omnino fictum ē fuisse gigātes idest hoīes forma seu statuta ultra moduꝫ cæteros excedentes: immo constat esse uerissimū: & liquido his diebus apud Drepanuꝫ Siciliæ oppidum fortuitus demonstrauit euentus. Nam cū in radicibus mōtis: qui super eminet Drepano haud lōge ab oppido: nōnulli agrestes ad construendam pastoralem domū fundamenta foderent: apparuit cauernæ cuiusdam introitus: queꝫ cum uisuri quidnam intus esset faculis īcensis fossores intrassent auidi: antrū summæ altitudinis: atqꝫ

amplitudinis inuenere: per quod incedentes in oppositu intoitus in gentis magnitudinis sedentē uiderūt hominē. Ex quo terrefacti repē te fugam arripientes exiuere antrū: nec ante tenuere cursum: q; in op pidum deuenissent: occurrentibus quid uiderant nunciantes. Mirabū di autem ciues uisuri quidnā mali hoc esset: incēsus funalibus armisq; sumptis: quasi in hostem unanimes exiuere ciuitatem: & ultra trecen tos intrauere specum. Videruntq; non minus q; primi stupidi quē ret tulerant uillici. Tandem proximiores facti: postq; non uiuum esse ho minem norunt: uiderunt sedentem quendam in sede: & sinistra manu innixū baculo tantæ altitudinis atq; grossitiei: ut excederet quēcunq; prægrandis nauigii malū. Sic & hominem inuisæ atq; inauditæ ampli tudinis: nulla ex parte corrosum aut diminutu. Et cū ex eis unus por recta manu tetigisset stantem malum: euestigio malus solutus in cine rem corruit: remansitq; ueste nudatus baculus alter plumbeus ad ma nū usq; tenentis ascendens: & ut satis aduerterunt: plumbum erat ad augendum grauedinem malo infusum: quod postea ponderantes asse rūt q uiderūt fuisse ponderis. xv. cintariorū drepanēsiū: quorū unus quisq; ponderis est librarum cōium. c. Demū hois statura tacta æq cor ruit: & in puluerem omnis fere uersa est. Quem cum nonnulli tracta rent manibus: tres dentes adhuc solidi cōperti sunt monstruosæ grā diciei. ponderis autem erant trium rotulorum. i. centum cōmuniū un ciarum. Quos Drepanites in testimoniū cōperti gigantis: & sempiter nam posteritati memoriam filo alligauere ferreo: & suspendere in qua dam ciuitatis ecclesia in honorem annuntiatæ uirginis edita: & eiusdē titulo insignita. Præterea & partem cranei anteriorem inuenere firmis simā adhuc: & pluriū frumenti modiorū capacē. Sic & os alterius cru ris: cuius & si ob annositatē nimiā ī putredinē pars deuenisset: pærce ptum tamen in reliquo est ab his qui totam hominis altitudinē ad mē suram cuiusq; minimi ossis nouere eum fuisse magnitudinis ducētoru cubitorum uel amplius. Suspicatumq; est a quibusdam ex prudentiori bus hunc fuisse Ericem loci potentissimū regem Butis & ueneris filiū ab Hercule occisum: & in eodem monte conditum. Quidam autem ar bitrantur Erithellum: qui olim in funeribus ludis ab Aenea pro An chise patre editis pugno taurum occiderat. Alii uero unum ex Cyclo pibus: & potissime Polyphemū: de quo multa Homerus: & post eum Virgilius: ut patet circa finem tertii libri æneidos. Fuere igitur ingen tis staturæ gigātes: quod & sacra testatur pagina: ex quib' & si nō hu ius tam mirandæ magnitudinis fuerit: duo saltem in eadem nuncupan tur: Nembroth scilicet qui turrim in deū excogitauit: & Goliath Phi listeus a Dauid funda & lapidibus superat'. Hos tales Ioseph' uir alio quī circonspectus & eruditus existimauit: ut ipse in libro antiquitatis

Iudaicæ scribit ab angelis dei mulieribus mortalibus coeūtibus ꝓcre
ari. quod ædepol ridiculū est: cū ingentiū corporū causa sint sydera:
cæliq; reuolutio certa: qua etiā æuo nostro factū ē: ꝙ aliq fere caput
omne: uel amplius proceritate excederēt etiā magnos corpore uiros
Sane de his ego poetas nunc puto locutos: si mites fuerunt homines:
& humane uiuentes: sed de his: de quibus uidetur intelligere in Satur
naliorū libro Macrobius: ubi dicit. Gigantes autem quid aliud credē
dum est fuisse: ꝗ̄ hominum quandam impiam gentem: deos negantē
& ideo extimatā deū pellere de cælesti sede uoluisse: Horum pedes in
draconū uolumina desinebant: qđ significat nil eos rectū: nil superum
cogitasse toti⁹ uitæ eorū gressu: atq; ꝓcessu: ī iferna mergētes &c. Hu
iusmodi ergo hoīes ex sanguine titanorū: & terra ꝓductos fuisse: non
debet extraneū apparere homini erudito: cū præsæpe similis oriatur
ex simili: & ob hoc Titanorū superborum hominū rite superbos oēs
homines: si nō ex sanguine: saltem ex moribus: seu uitio filios possu/
mus nūcupare. Quorū etiam nulla rectius dici mater potest: ꝗ̄ terra
iam a Macrobio ratiōe mōstrata: tales .s. nil superum. i. cæleste: nil sā
ctum: nil iustum cogitant: omnis uitæ eorum progressus ad terrena:
& inferiora demergitur. Attamen hos tales: seu quos tales appellam⁹
bellum habuisse cū Ioue homine Cretensiū rege non omnino fabulo/
sum est. Constat enim ex historiis antiquis. Iouem duo īsignia gessisse
bella: primū cum Titanis: ut parentes uinculis detentos liberaret. Se
cundum cū ipso patre suo saturno: moreq; eius testante Lactantio mo
liente: & hoc gigantem bellum dictum est: & secundum quosdā apud
Phegrā Thessaliæ agrū conflictū ē: & uictus: atq; superat⁹ Saturn⁹
Quđ autem oraculo Eglæ corio clypeum tegere illi imperatum sit: &
caput suum gorgone: & Egles a terra in specu abscōdita. Intelligo: qa
subsidio gregum & armentorum: in quibus consistebant substātiæ ue
terum: quæ per Eglam: quod idem sonat quod capra: intelliguntur &
agrorū fructus: quos accipio pro Gorgone: sumptus bellorum maxi/
mi substentati sunt: & sic Iouis clypeum tectum. i. defensioneq; habitā
& caput coopertum. i. consiliis ad opportuna fulcitum. His autē cessā
tib⁹. s. fructibus substantiaruq; Egles dicitur abscondita: & tunc audēt
hostes in hostes insurgere: quasi aduersus inermem. Tantū his existē
bus: & Pallade: quæ pro militari disciplina ītelligenda est hic: ī uicto
ria. Quđ autē in infirmū mersi sint: humiliari atq; deiici superborum
proteruiam ostendere uoluere fingentes itur. Huic tamē bello gigātū
multa superadduntur: hic non apposita: eos scilicet montes mōtibus
imposuisse: ut in cælum ascenderent: & alia quædam fecisse: quæ refe
renda sunt ad actus bellantium. Erigunt quidem arces: & īponūt mō/
tibus turres: ut cælum. i. regnum hostis occupent: quæ omnia tādem

a uictore deiiciuntur:ut a Ioue factũ est.De hoc gigantum bello: atq; superum uidebatur Varro aliter opinari.Dicebat enim hoc fuisse cu; cessasset diluuiũ:dicens aliquos in diluuio : cũ utẽsilib' oĩbus cõfugis se ĩ montes qui lacessiti postea bello ab aliis:qui de aliis descenderant montibus:tanq; superiores uenientes facile repellebant.Vnde fictũ ẽ superiores deos esse:inferiores uero terrigenas:& quia ex uallibus ad summã tendentes:præmisso pectore quasi raptare uidentur more ser pentum.Inde dictum est:eos serpẽtu; habuisse pedes. Quod aũt metu Typhœi in ægyptum mutatis formis aufugerit dii:aliud sentit:q; hi storia:ut mortalitas.Nã pro Typhœo:q terræ fuit fili':terra ipsa ĩ telligẽda est:& potissime ea pars:quæ a nobis sẽptẽtrionalibus ĩcolit a qua dii.i.sol:per quẽ (ut Macrobio placet in libro Saturnaliorum) reliqua deorũ multitudo intelligenda est.tũc fugiunt:quando ab æqui noctio autũnali uersus antarcticũ polũ sol incipit declinare: qui tunc elongatur a terra sol.s.a regione nostra:qui septentrionales sumus: & tendit in Aegyptum:idest ĩ austrũ:seu ad regiões australes. Deos au tem formas mutasse:forte potius ad ornatum fictionis appositu; est: q; ob aliam causam.Nam(ut dicit Augustinus:ubi de Ciuitate dei(ñ omnia quæ gesta narrantur:aliquid etiam significare putanda sunt: s; propter illa:quæ aliquid significant:& ea que nihil significant attexe/ runt.Solo enim uomere terra proscinditur:sed ut hoc fieri possit: eti am cetera aratri membra sunt necessaria.Et soli nerui ĩ cytharis:atq; huiusmodi uasis musicis aptantur ad cantũ:sed ut aptari possint ĩsunt & cætera.in cõpagibus organorũ:quæ nõ pærcutiũtur a canentibus sed ea quæ percussa resonant.huic connectuntur.Hoc Augustinus.Et ob id esto ad intentum minime spectaret:ne uideamur euitasse laborẽ quid ĩ illis formis sensisse potuerint:annectamus.Dicit orgo Ouidius Iouem mutatum in arietem:ut in hoc Iouis naturam demonstret. Est autem aries mansuetũ:& benignum animal:nemini:si in quiete sua p mittatur:infestum.præterea utile plurimũ.nam ad procreandã prole; maximo pecudum gregi solus sufficit:& insuper non solum uir gregis est:sed dux etiam.nam si absit pastor:ipse se pastorẽ pecori præuium offert:illudq; itinere recto reducit in caulas.Que Ioui cõuenire uidet inter alia multa.Est enim planeta benignus:& mitis:nisi coniunctiõe alterius deprauetur &c.Est similiter utilis:quia maturos fœtus mulie rũ mouet ad exitũ:& emittit in luce;:omnesq; iuuat:ut ipsu; nomen sonat:sic & dux gregis.i.rex: & dominus deoru;:ut omnis gẽtilitius error affirmat.Solem aũt ideo in coruum uersum reor:ut æque ex p/ prietatibus solis demonstretur una.Coruum autem habere uim quan da; præsagiendi credidere ueteres:& ideo quia sol diuinatĩcis dictus est deus:ut ibi de Apolline dicetur:eidem eorum consecrauere:q:ut

dicit Fulgentius solus īter aues habet.lxiiii.uocis mutariones: quā ob causam auguribus antiquis erat in auguriis captandis auis gratissima. Bacchum in capram mutatum: hyemali tēpore conuenit. nam uinum i. Bacchum a frigore hyemis coactuꝫ in se uires colligit suas: & cū minoris uideatur uirtutis: q᷑ sit: agente frigore facilius potatur a stultis. Verum post q᷑ potatū est: calore auctum stomaci extenditur: & more hyrci ad sublimiora tendit: agitqꝫ: ut calefacti hoīes animosiores efficiātur: & ad celsiora cōtendant. Qu᷑d aūt luna in phelem. i. in dāmaꝫ mutata sit: ut eius designetur uelocitas dictum est: cum sit dāma uelocissimū animal: nec illi ad defensioneꝫ sui tælū aliud: q᷑ fuga cōcessū sit a natura: & sic luna inter planetas uelocissima est. Iunonē aūt ī cādidā mutatā uaccam ideo uoluere: quia uacca fertile sit animal: & sic terra: quā Iunonē aliquando uolunt: & ideo candida: quia niuibus hyeme tegatur: Qu᷑d Venus piscis effecta sit: eius grādis humiditas: seu ꝙ humiditate uigeat Venus ostenditur. Mercurius autem ibis factus dicitur: eo ꝙ ciconia sotiabilis auis sit: ex quo Mercurii. cōueniētia eū omnibus designatur: & uti serpentum hostis ciconia est: sic astutiaruꝫ dissipatur mercurius. Secundum autem Theodontiū Iuppiter in aquila uersus est: ut p aquilā: q̄ altius cæteris auibus uolat: eius sublimes intelligantur effectus. Cybelē uero ī merulā ideo uersam puto: qa cuꝫ terra sit. & merula sit auis uolans cōtinue circa terram: ut terra p merulam designetur. Per anguillam autē: in qua uenerē uersam dicit: ei⁹ Veneris libri cū accipiendum est. Per Pana autem in hyrcum in superiori sui parte uersum: & in piscem in inferiori: intelligo orbem totuꝫ cui natura rerum. i. Pan præest: & q superiori parte. i. terra: quæ aqua superior est: & hyrcos: & animalia cætera pascit: in inferiori autē pᵗe i. aqua ideo piscis fingitur: quia pisces producat: & nutriat. Sed cū iaꝫ omnis Titania proles expedita sit: libello huic finem etiam faciemus.

Genealogiæ deorum gentilium secundum Ioannem Boccacium de Certaldo liber quartus explicit. Incipit quintus.

Prohoemium.

n Ondum plene finierā superbā Titanis prolē ī mediū trahere: & ecce qui adeo circa principiuꝫ īpetuose ab imo usqꝫ cōuenerāt æquora: quasi ī ātrū æoli reuocati īperio abiissēt uenti quieuere oēs: & turgidū hactenus uelum languidū exhaustūqꝫ adhæsit malo. Quod ego perspectās aduerti illico: quia esset paululū quiescendū: nec mirū ꝙ si fulminādo Iuppiter fatigatus ē: de me scribēdo scelesti generis elatos mores poterit arbitrari discretus. Progredior igitur ī littus: cōscendo tumulū uisurus: quo nā me libens liquisset spiritus: dūqꝫ ī circum oculos uoluo: atticū sub pedibus habere solū cognoui: auidusqꝫ in circuitu cuncta passim uidere: nō ordine certo intuebat quīimo ut memoria representabat præterita: sic nūc huc nūc illuc oculos īpellebā: & summos prīo aliquādiu archadū montiū consideraui uertices: & nemorosa de cliua mecū dicens. Hos incoluit mercurius puer: per illa ducebat Diana choros: discurrebat Athlas: & paruus adhuc Parthenope' cōsueuit agitare ceruos: ī illis Calistho latuit uirgo. Inde repente reuolutus in littus: aspexi: nō dicam Athenas: sed earū dū fere consumptū parumqꝫ uestigiū intuerer: risi nostræ mortalitatis insana iudicia: quibus decepta uetustas: dū illas futuras perennes arbitraret̃ primo deos in litem nominis imponendi traxit. Inde eas uocauit eorū sententia īmortales: nunc paucis elapsis sæculis: ruinis suum finē uenisse testantur. In mortem profecto nos & nostra corruunt oīa celeri passu. Attamē quantūcūqꝫ exinanita ciuitas: īmo potius ciuitatis bustum esset: memorari cœpi quāta philosophorum: atqꝫ poetarū luce: quanto studiorum omniū decore: quanta regum ducūqꝫ gloria quāta insignis potentia: quanto uictoriarū fulgore splēdida iā dudū fuerit: & exorrui uidens oīa sub turpi ruinarū taꝫ templorum: ꝙ̃ ædium tumulo deiecta iacere. Ab hac tandem me cōsideratione retorsit biceps fere in cōspectu positus Parnasus plurimo celebris carmine: & uatuꝫ redolens laureis: atqꝫ uetustissimū & suaue musaruꝫ hospitium: quem dum quadam mentis ueneratione cōspicereꝫ: & deserto fonti castalio cōpatereꝫ: uidi antiqui hostis decipulā ueterē: antrū. s. Apollinis delphici: ex quo ꝓdeūtes ābages: & ꝑplexa rn̄sa ī se: tāꝙ ī charybdim cuncta sorbentē: & in baratrū perditionis perpetuæ dimittentem: tā diu gentiliū infelices animas contraxere: tamen mutum & elinguē nō aureis ornatū statuis: non preciosis coruscū lapidibus: sed uaria fere totum serpentium radicum circūplectione contectū: sic sacro uolēte lumine: quod non implicitis uocibus: sed sanctorum: qui a sæculo fūt

prophetarũ: eius futuris sacra mysteria expectatæ salutis eleganti pa
tefecit eloquio. Ab hac in Thebas Boetias haud lõgĩquas loco se fle
xit ĩtẽrio: quas apud dũ inter ruinarum tumulos: & ingentia ueterum
ædificia turpi lapsu squalentia Bacchi & Herculis oculo mentis exqro
cunabula: tetr' odor tabis illisi ĩ saxũ learci: trũcati Pẽthei: discerpti
Acteonis: & germanorũ uulnerũ me in partem impulit alteram. Et in
Lacedæmoniam usq; protendens aciem ne dum Agamemnonias ar/
ces: & execrabilem decorem Helenæ: sacrasq; Lycurgi leges cernerẽ
& ĩperii prægrãdis insignia: sed uix locus ubi consederit oculus alter
græciæ cognoscere potui: & ob id in excedentem fere sydera Corĩthiã
arcem oculos dedi: Lacedæmonis memor & Sisyphi. Sed quid multa:
Dum sic distrahor clementissime princeps: sensi restaurari uires: quas
pridian' labor obtuderat: & mead cœptũ reuocari iter ab aura tenui.
Quãobrẽ obmisso tumulo quasi futuri itineris præmonitus: paruam
reintraui nauiculã: & eius inuocato nomine: qui iã dudũ ĩ suaue uinum
insipidas uertit aquas in Chana: secundi Iouis insignẽ scripturus pro/
lem: flatibus uelum dedi.

De Ioue secũdo Cæli nono filio: qui genuit filios. xv. quorũ. i. Dia/
na. ii. Apollo. iii. Tityus. iiii. Bacchus. v. Amphyon. vi. Cethus. vii. Ca/
lathus. viii. Pasythea. ix. Egiales. x. Euprosinne. xi. Lacedæmõ. xii. Tã
talus. xiii. Hercules. xiiii. Minerua. xv. Arcas. Ca. i.

Vpra de Cælo libro tertio dictum est: cuius fuisse filium Iouem
secundum testatur Tullius in libro de naturis deorum: eumq; di
cit in Archadia natum: ex qua tamen matre non dicit. Huius: & si cre
dã grandia fuisse facinora: absq; qbus nõ potuisset tã ĩsigne meruisse
cognomen: pauca tamẽ ad nos usq; fama: seu ueterũ monimẽta duxe
re: & si qua forsan peruenere: non satis certum est: an sua: an potius
primi: uel tertii fuerint Iouis. Verũ q̃ pauca huius fuisse Theodontius
asserit: explicabo. Vult igitur Theodontius hũc insignẽ fuisse hoĩem
prĩo apud suos: & ibidem ob apposita a Lycaone Archadum rege in
cõuiuio humana mẽbra: Lycaonẽ uicisse prælio: regnoq; priuasse: &
tũc prĩo cœpisse uocari Iouẽ: ob iustam de iniquo rege ultionẽ sũptã
Hunc tamen Leontius Lysaniam supra: ubi de Lycaone: uocat: quem
prmiũ fuisse Iouem: & Atheniensiũ regem diximus: & ob id quid dicã
non habeo: nisi ut istas adeo inter se discrepãtes opiniones prudenti/
or me: si queat: in concordiam redigat. Post hæc dicit Theodontius
hunc se Athenas transtulisse: & ibidem ĩ culmine fuisse permaxĩo. Et
ob stupratã Latonam: aduersus Ceum ingens habuisse bellum: eoq;
superato maxima cum gloria Athenas rediisse: Ioui que primo bouem
imolasse: & multa ad laudabilem ciuitatẽ spectantia apud Athenienses
instituisse: quibus agentibus causis Iuppiter cõmuni hominũ cõsensu

uocatus est: e tpe nõ constat. Sunt tñ qui credãt eũ Cecropẽ Atheni ensium regẽ primũ fuisse: sed ab hoc uulgata discordat opinio: cũ Ce cropes fuerit ægyptius: & Iuppiter archas. Alii uero antiqorẽ dicunt nec tñ ullus præfixũ tẽpus apponit: & ideo omittamus.

De Diana prima Iouis secundi filia. C. ii.

Iana: omniũ fere testimonio poetarũ: Iouis & Latonæ fuit filia: & eodẽ partu cũ Apolline edita: ut supra ubi de Latona mõstra tũ est. Hanc ueteres insignẽ uirginitate perpetua uoluere: & quoniam spreto hominũ consortio siluas inhabitaret: uenationibusq; uacaret: eam arcu pharetraq; accinctam descripsere: & nemorum montiumq; dixere deaȝ: curruq; uti uoluere a ceruis albis tracto: & nympharũ so tietate: atq; officiis: & obsequio uti. Quod Claudianus: ubi d laudib' Styliconis ostendit amplissime ibi. Dixit: & extemplo frondosa fertur ab alpe: & infra per multos uersus. Præterea hanc uiarũ uoluere præ/ sidẽ: & una cum luna multis uocauere nominibus. Iis igitur præmissis aduertendũ est: quæ per ea sentienda sunt. Fuit hæc profecto fœmĩa Iouis hõis & Latonæ filia: & possibile est eã uirginẽ quandam fuisse: ut nõnullæ sunt oĩno hominũ abhorrentes cõsortiũ: & sic uirginitate perpetua claruisse: & uenationibus dedisse operã. Et cũ hæc lunæ con uenire uideantur: quæ suo frigore habet uenereas frenare cõcupiscen tias: & nemora: montesq; nocte suo lustrare lumine ei ad lunã spectã tia: tanq; si ipsa luna esset: iniunxere: seu ipsam potius ĩsipidi credide re: eo mõ: quo supra sæpius de quibusdã aliis dictũ est. Et qm̃ de his ubi de luna: nil fere dictũ fuit: paululũ latius prosequemur. Accingi/ tur igitur Diana arcu: & pharetra: ut per hoc ĩtelligatur luna: & ipsa radiorũ iaculatrix: qui loco sagittarũ intelligendi sunt: & ideo sagittæ quia nõnũq; nociui: atq; pestiferi. Nemorũ: montiũq; ideo dea dicta est: quia lunæ uideatur esse: plantas herbasq; suis humiditatib' fœcũ dare: & in uigorẽ seruare: ac etiam incrementa præstare. Currus autẽ ideo illi additur: nõ solum: ut ex hoc cæli circuitio assumatur: q etiã uelocius cæteris planetis peragit: quĩimo: ut montiuȝ: atq; nemorum circuitiones uenãtiũ designẽtur. Qui a ceruis ideo trahi dicitur: eo q a siluestrib' aĩalib' uenantiũ desideriũ trahi uideatur. Candidi autẽ iõ apponuntur: qa albedo inter colores lune a Physicis tribuatur. Qđ nymphas habet sotias: accipi debet pro humiditate cõtinua: qua abũ dat: cum nil aliud nympha sit: q aqua: aut complexio humida: ut in/ fra ubi de nymphis clarius apparebit. Qđ nymphis sint officia attri buta: ad decorem fictionis appositum est: seu uelimus dicere humi/ ditates obsequium præstare influentiis lune. Viarum ergo præsidem iõ uoluer: qa luĩe suo nocturnas uĩcẽs tenebras: illas r̃ddit uiatorib' expeditas: seu qa uiæ sit Dianæ uirgini sterilitate similes. Dianã uero

uocari uoluere:ut dicit Rabanus ī libro de origine rerū:quasi duanā eo q͞p nocte & die appareat:& sic deseruire uideatur ābob᾽.Sꝫ Theodontius aliter:ut alias dictū ē.Luna enī planeta iste uocatur:quando de sero lucet:diana autē:dum luce sua tendit in diem: & tunc ē uenā tibus aptior:& uiatoribus:& uirgo illo tūc dicitur:quia post excursū medium cæli circulum:plantis nec affert nutrimentum ualidum : nec de nouo plantis præstat utile incrementum:ut facit:dum in oppositū fertur discedens a sole.Cynthia autem dicta est a Cynthio monte:in quo præcipue colebatur:de reliquis alibi dictum est.

De Apolline secundo Iouis secūdi filio:qui.xvi.inter filias & filios genuit:quorū hæc sunt nomīa.prima Laphita.ii.Eurimones.iii.Mopsus.iiii.Linus.v.Philesthenes.vi.Garamas.vii.Brācus.viii.Phylemō ix.Orphe᾽.x.Ariste᾽.xi.Nomi᾽.xii.Auctous.xiii.Arge᾽.xiiii.Aesculapius.xvi.Arabs. C iii.

Pollo æque Iouis & Latonæ fuit filius:& eodē enixus cū Diana partu:ut præhabitū est:ubi de Latona.De hoc multa narrātur: quæ forsan nō minus aliena fuere:q̄ꝫ sua:cum præter eum tres alios fuisse Apollines scribat Cicero.Verū quoniā omnes in hunc sese īclinant poetæ:quasi solus ipse fuerit Apollo:& ob id quæ aliorū fuerīt nō satis apparet:in hunc omnia deferre necesse est.Dixere igitur post natiuitatis suæ fabulam:hunc diuinitatis & sapiētiæ deū:& medicinæ artis repertorē.Præterea dicunt eum Cyclopes interemisse: & ob id aliquādiu priuatū diuinitate:armēta Admeti regis Thessaliæ pauisse. Voluere insuper:cū illi cytharam donasset Mercurius: eum eliconicis præesse musis:ut eo scilicet lyram tangentē musæ canerēt.Similiter & īberbē dixere:atqꝫ laurū arborem:& hyperboreas gryphes:& coruū:& buccolicū carmē:illi sacrū fecere.Nultisqꝫ illū uocauere nominib᾽:& plures illi filios ascripsere.Lōga fictionū series hæc ē:quarum si uelimus sensum excerpere:ań alia aduertēdū est:qm̄ aliquando eū hominē:ut fuit:aliquando solem intelligamus:necesse est.Fuit ergo hic homo:& secūdi Iouis filius ex Latona:ut sæpius dictum est Verum Tullius:ubi de naturis deorum:dicit eū Iouis cretensis fuisse filiū:& ab hyperboreis montib᾽uenisse Delphos:& si sic eēt multa frustrarētur ex dictis supra.Verū:salua semper Ciceronis reuerentia:ego istud nō credo:cū dicat Eusebius ī libro tēporū: Apollinem & dianam ex Latona natos regnāte Argis Stheleno:regniqꝫ ei᾽anno iiii.qui fuit annus mūdi.iii.mi.ccc.xi.cū longe post per eiusdē Eusebii scripta cōpræhendantur Iouem cretēsem fuisse.Theodōtius uero dicit:istum Iouis secundi fuisse filium:& apud Archades regnasse:eisqꝫ nouas adinuenisse leges:& Nomium fuisse uocatū:& ob seueritatē nimiā legū a subditis regno fuisse pulsum:& ad admetū regē Thessaliæ

confugisse: atq; ex concessione Admeti quibusdã secus Amphrisum flumen populis imperasse: ex quibus nata fabula ẽ: q̃ ob occisos Cyclopes diuinitate priuatus Admeti pauerit armenta. Sane dicit idẽ Eusebius Apollinem ex Latona natum: non eum fuisse: a quo consueuerunt antiqui responsa suscipere: sed eũ: q̃ seruiuit Admeto: & sic ille: ut dicit Tullius: qui Delphos ex hypboreis uenit: filius potuit eẽ Iouis cretensis. De natiuitate autem huius: & contingẽtibus circa euz: ĩ præcedẽtib⁹: ubi de latona multa dicta sũt: & lõge plura legi possẽt per Macrobiũ in libro saturnaliorũ scripta: quæ profecto utilia sunt: nec tamen multũ a scriptis desuper discrepãtia: & ideo non apposui. Fuit insuper hic (ut Theodõtius asserit) primus: qui uires herbarum nouerit: & ad opportunitates hominum earũ uirtutes adaptauerit: & ob id nõ solũ medicinæ repertor habitus est: sed deus cũ ægrotantes plurimi ex suis remediis sanitatẽ consequerentur. Et quoniã ipse pulsorum hominum concordantias repperisset: illi a Mercurio numerorum atq; mensurarũ principe cytharum concessam dicunt: uolentes ĩtelligere: uti per diuersas uoces ex diuerso fidiũ tactu surgentes: una fit melodia: si rite tangãtur: Sic ex diuersis pulsuũ motibus: si rite ordinati sũt: quod ad medicũ spectat: fiat sanitas bene dispositi corpis concordantia. Et quoniã uisus ægritudinũ signis: multis mortem: & multis etiã sospitatã prædiceret: diuinationis illi deitas attributa est. Et sic illi laurus & coruus dicati sunt: cum: ut alias dictum est: si lauri frondes dormientis capiti alligentur: somnia eum uisurũ uera prædicent: que diuinitatis est species. Sic & coruũ: ut etiã dictum ẽ habere lxiiii. uocũ mutationes: ex q̃bus optime augures futura se cõpræhẽdere asserebãt: quod etiã ad diuinationẽ designandã opponitur. Albericus insuper dicebat: ob id fictum: eum occidisse Phytonem: q̃a Phyton fidẽ auferens interpretetur: que oblatio fidei tũc de medio tollit̃: cũ ueritatis claritas reseratur: quod per solis lumẽ efficitur: sed tunc planeta est: nõ homo: per quẽ etiã (ut mathematici asserũt) multa futura mortalibus demonstrantur. Sapientie autem ideo deus est habit⁹ propter consilia: quæ salubria circa morbos dabat poscẽtibus. Præterea quia ubi de sole ĩtelligatur: lumine suo uitanda demõstrat: ac etiã imitanda: quod sapientis est. Imberbem autem solem planetã dicunt: quia semper iuuenis: tanq̃ omni die nouus exoriens Lyra canere: & musis præesse eũ iã uoluere: quia putauerunt eũ cælestis melodiæ modulatorem & principem: & inter. ix. sperarum circuitiões uarias: tãq̃ inter. ix. musas notitia & demonstratiõe eorũdem modulos exhibẽtẽ. Nunc de nominibus: dicitur Apollo: q̃ (ut ait Fulgentius (perdens ĩterpretatur: & ideo æthiopũ quidã sunt populi: qui eum surgẽtẽ totis affectib⁹ execrãt̃: eo q̃ feruore suo nimio apud eos cũcta dispdat

& hinc est: ut dicit Seruius: ꝙ Porphyrius ĩ eo libro: quē solem ap/pellat: dicit triplicem esse Apollinis potestatē: eũ scilicet apud supos esse solē. Liberũ patrē ĩ terris: & Apollinē apud inferos: & inde tria insignia simulacro eius ab antiquis apposita: lyram scꝫ ꝑ qua celestis armoniæ imaginē uoluere Clypeum: quo eum terræ numē ĩtelligi sẽ ferre. Et sagittas: quibus infernorũ deus: & noxius iudicatus est. Et ob id Homerũ dixisse uidetur: eundē tã pestilētiæ: q̄ȝ salutis auctorem Quod etiã sensisse uidetur Horatius in carmine sæculari: dum dicit: Condito mitis placidusqꝫ tælo Supplices audi pueros apollo &c. Vocatur ēt ĩsup Nomius: qđ latine pastor sonat: inde sũptuꝫ: ꝙ pastor fingatur Admeti: & ideo tanq̄ȝ pastori buccolicum illi carmen conse/cratum est: quia pastorale carmen est. Cynthius autem dicitur a cynthio monte: in quo diligentissime colebatur.

De Laphita. i. apollinis filia. C. iiii.

Aphita (ut Isydoro placet ĩ libro ethĩologiarũ) filia fuit Apolli/nis. Esto Papias uirũ fuisse testatur. Ab hac aũt: ut Raban⁹ asse rit: Laphitæ populi Thessaliæ denominati sunt. Indiciũ quidē est nõ parui momenti: hanc scilicet insignem fuisse mulierem: postq̄ȝ egre/gii ab ea denominati sunt populi. Quđ autem Apollinis fuerit filia: uerum esse potest tanq̄ȝ hominis: si auteꝫ tanq̄ȝ solis: ob formositatem uel sapientiam: uel augurandi peritiam fictum arbitrari potest.

De Eurymone Apollinis. ii. filia. C. v.

Vrymonem Paulus Perusinus asserit Apollinis fuisse filiã: eãqꝫ Thalaoni nuptam: ac eidem Adrastum argiuoruꝫ regem: & Eurydicem Amphiarai postea coniugeꝫ peperisse.

De Mopso. iii. Apollinis filio. C. vi.

Opsus (ut dicit Theodõtius) fili⁹ fuit Apollinis & Hymãtis: Iasoni sũma atqꝫ fida amicitia iũct⁹: ut testat᷑ Stati⁹. Sæpi⁹ ĩ dubi/is auditus Iasone Mopsus. Hic (ut placet Lactãtio) diuinãdi peritissi/mus fuit: & grineo nemori: ubi Apollinis oraculũ erat: præfectus: ut ait seruius. Fuit aũt homo æuo suo uenerabilis adeo: ut illi post mor/tē tēpla dicata sint: & ex eorũ abditis apetentibus accepta responsa. Paulus aũt dicit nõ Hymãtis fuisse filiũ: sed Manthonis filiæ Tyre/siæ Thebani. Hũc præterea dicit Pomponius Mela: Phaseliꝫ ciuitatē ĩ finib⁹ Pãphiliæ cõdidisse: nec multo post asserit idē Põponius Mãthonē fugientem Thebarũ uictores: Clarii fanuꝫ apud libedos Ionas statuisse: Caystro fluuio proximum: nec longe ab eo Mopsũ eiusdeꝫ filium Celophonem condidisse. Eusebius autem dicit Mopsum apud Cylices regnasse: regnãte Agamēone Micænis: & ab eo Mopsicrõe & Mopsiciæ dicti: dicētibus Manthonē huius fuisse matrē: aduersãt᷑ dicentes: Manthonē post thebanum bellum in Italiam trãsmigrasse

& in Cisalpinam Galliam deuenisse.

De lino.iiii.Apollinis filio. C. vii.

Inus (ut scribit Lactantius) ex Psamate filius fuit Apollinis: ex quo talē recitat fabulā. Quōd cuꝫ interfecisset Apollo Phytonē serpentē: & perquireret cædis actæ piacula: a Crotopo rege Argiuorū in domū susceptus est: ubi claꝫ cū Psamata uirgine: & eiusdē Crotopi filia cōcubuit: quæ cū cōcæpisset: & tpe debito secus Nemeum flumen occulte peperisset: filiū illū Linū appellauit: euū que (ut placet aliquibus) exposuit: & sic repertus a canibus deuoratus est. Alii uero dicunt: quia illum pastori cuidam alendū tradidit: tamē dum quadaꝫ die in curia pastorias paruulus iaceret in herba: a canibus deuoratus ē: quod Statius testari uidetur dicens. Irradiant medio linus intextus acanto Letiferiqꝫ canes &c. Apollo aūt miratus: filiuꝫ fuisse a canibus deuoratū: regioni monstrū īmisit: cūcta deuastās: quod postmodum Corebus occidit. Arbitror fictioni huic causam: dedisse aliquod pestiferum animal: quod forte eo tēpore apparuit: quo puer iste a canibus discerptus ē: quod cum impium uisum sit: eo dictum mōstrum īmissum. Fuit insuper & alter Linus: qui & Appollinis filius fuit: & in musica mirabilis habitus est: de quo Virgilius: Non me carminibus uincet nec thracius orpheus: Nec linus & cetera.

De Philistine.v.Apollinis filio. C. viii

Hilisthenes (ut Seruio placet) Apollinis ex Cantilena fili⁹ fuit: quē ait Oaxem opidū in Creta insula cōdidisse: & ex suo nūcupasse nomine. unde Varro. Quos magnos cātilena partu adducta dolore: Et gemitus cupiens dolorem oaxida palmis Scinderē: & cetera. Si ergo Oaxidem suo nomine appellauit: binomius de necessitate fuit Ego existimo eum cantu ualuisse: & inde taꝫ Cantilene: q̄ꝫ Apollinis filium a poetis fictum.

De Garamante.vi.Apollinis filio. C. ix

Aramas (ut Rabanus ait in libro de originibus rerūꝫ) filius fuit Apollinis: & ab eo (ut idem ait) Garamantes æthiopiæ ppl'i nūcupati sunt: & Garama opidum apud æthiopas constructum. Hunc ego ideo Apollinis fictum reor: quia ibideꝫ imperauit: ubi profecto nimio æstu sol omnia fere perimat: quas quia sedes elegit: tanq̄ꝫ sterilitate & æstu delectatus: filius Apollinis habitus est.

De Brancho.vii.Apollinis filio. C. x.

Ranchus (ut ait Lactantius) Apollinis filius fuit ex filiaIoucis: & Sucronis cōiuge suscept⁹: cuius talis est fabula secundum Varronem in libro rerum diuinarum. Cyus quidā decimus ab Apolline genus ducēs: cū peregrinādo pranderet in littore: ac deinde forte min⁹ sobrius proficisceretur: oblitus Sucronē filiū pueruꝫ dereliquit. Qui

Sucron patre pdito errans peruenit ĩ saltũ cuiusdã Iaucis: receptusq̃
cœpit cũ pueris illius capras ĩ pascua ducere: contigit eos cignũ cape
re: quem cum ueste texissent: pueri pugnabant inter se: quisnam illum
patrono muneris loco deberet offerre. Tandeȝ fatigati certamine reie
cta ueste loco cigni cõperierunt mulierem: quo euentu territi cæpere
fugam. Verũ reuocati ab ea moniti sunt: ut Iauci patrono suo diceret
ut Sucronẽ puerum coleret. Illi uero ea quæ contigerant: & quæ audi
uerant patrono recitant. Tunc Iaucis miratus Sucronem habere loco
filii cœpit: eiq̃ filiam suam locauit uxorem. Quæ cum prægnans esset
uidit per quieteȝ solem per fauces suas ĩtrasse: & exisse ex uentre. Post
hæc æditus est filius: quẽ Branchum uocauerũt: qui cũ Apollinis ma
las deosculatus esset: ab eo captus coronaȝ accepit: & uirgã: cœpitq̃
uaticinari: & subito nusq̃ cõparuit. Post hoc illi tẽplum igens cõstru
ctum: quod Branchiadum nominatur: & Apollini phylesio ob hanc
rem consecrata sunt tẽpla: quæ ab osculo Branchidis: siue a certamĩe
puerorũ Phylesia nũcupantur. Alibi uero scribit Lactãtius: Brãchuȝ
fuisse Thessalum adolescentem ab Apolline dilectum: quem interfe-
ctum acriter dolens sepulchro sacrauit: & templo: & ibidem Branchi
ades Apollo dicitur. In præcedẽti fabula pueri.i. ignari cignum capiũt
i. futuri uatis augurium: nã cignus auis soli dicatus est: eo q̄ ꝓpĩquaȝ
sibi mortẽ præcognoscat: & suauissimo cãtu prædicet. Ex augurio au-
tem sumpto ĩ loquacitatem itur: & ideo in mulierem uersus fingitur:
ex hac loquacitate fit: ut Sucron carior efficiatur patrono: eiusq̃ deue
niat gener: uideatq̃ ĩ somnis coniũx prægnans solem per guttur eius
ĩtrãtem. i. cælestem influentiam ad producendum procreatum aptum
uaticinio: quod per solem ĩtelligitur: qui demum uẽtre egreditur: duȝ
nascitur: qui Apollinis tũc malas deosculatur: duȝ delectatiõe: absq̃
qua nil pærficitur: adhæret studio uaticinãdi: & tũc coronam & uirgã
ab Apolline suscepit: dum eruditus ĩsignia doctoratus assumit. nam p
coronã: quæ capitis ornamẽtum ẽ: præminẽtia designatur: quã quis
per quæsitã studiis sciẽtiam cõsequitur. Per uirgam autem potestas ĩ-
telligitur exercẽdi quæ studio quæsita sũt. Eũ aũt nusquaȝ cõparuisse
eo factum ẽ: quia morte de medio sublatus est.

De Phylemõe. viii. Apollinis filio. C. xi.

Hylemon Apollinis & Lychionis (ut testatur Ouidius) fili⁹ fuit.
Nã (ut ipse refert) Dædalion Luciferi filius habuit speciosissimaȝ
filiã: quã cũ Apollo & Mercurius eo tpe dilexissent: & ĩ eius iuissent
cõcubitum: ex ambobus cõcæpit: & Apollini peperit Phylomeneȝ: q
carmine clarus fuit: & cythara. Quod aũt fictũ ẽ: ab euẽtu sumptum
puto. nã Lychion uno partu duos enixa ẽ: quorũ alter fuit ĩsignis fur
queȝ dixerũt genuisse Mercuriuȝ: eo q̄ circa talia uideatur astrologis

operari Mercurius.Alter uero cythariſta fuit egregius:circa quod ar
bitrantur ſolem operam dare:& ideo Apollinis filium uocare.
C. xii.
De Orpheo Apollinis filio.ix.
Rpheus Caliopis muſæ & Apollinis fuit fili⁹: ut dicit Lactãti⁹
Huic dicit Rabanus Mercurius lyram nuper a ſe cõpertã tradi
dit:qua tantum ualuit:ut ea mouere ſyluas:& flumina ſiſtere:& feras
mites facere poſſet.De hoc Virgilius talem recitat fabulã. Eum ſcili/
cet amaſſe Eurydicem nympham:quã cum ſuo cantu in ſuã traxiſſet
gratiam:eam ſibi iunxit uxorem.Hanc cæpit amare Ariſtæus paſtor:
& die quadam:dum ſecus ripas hebri cũ dryadibus ſpatiaretur:eam
capere uoluit:quæ fugiens pede ſerpentem ĩter herbas latitantẽ præſ
ſit.Qui reuolutus in eã uenenato morſu interemit. Quam ob cauſam
gemebundus Orpheus deſcendit ad ĩferos:& lyra adeo dulciter cane
re cæpit:orans:ut ſibi reſtitueretur Eurydice:ꝙ nõ ſolum miniſtros
inferni in ſui pietatem traheret:ſed & umbras ĩ obliuionem pœnaruꝫ
ſuarum deduceret.Ex quo factuꝫ eſt:ut illi a Proſerpina Euridice re/
ſtitueretur:hac lege:ne illaꝫ(niſi perdere uellet)reſpiceret:donec pue
niſſet ad ſuperos.Qui:cum iam proximus eſſet:nimio uidendi Eury/
dicẽ ſuam deſyderio tractus:oculos ĩ poſtergantem flexit: ex quo fa
ctũ eſt:ut eueſtigio dilectam iterũ perderet.Quã ob cauſaꝫ diu fleuit
& celibẽ deducere uitam diſpoſuit.& ob id(ut ait Ouidius) cũ multas
ſuas nuptias poſtulantes reieciſſet:aliiſqꝫ hominibus celibem uitã du
cere ſuaderet:mulierũ incidit odiũ:& a celebrãtibus matronis orgia
Bacchi ſecus hebrũ raſtris atqꝫ ligonibus cæſus:atqꝫ diſcerptus ã:&
eius caput in hebrũ proiectum cum cythara:in leſbon uſqꝫ delata ſũt
ubi cũ ſerpẽs quidã caput deuorare uellet:ab Apolline in ſaxum uer/
ſus eſt.Lyra autem(ut dicit Rabanus)in cælum aſſumpta:& ĩter ali/
as cæleſtes imagines locata eſt.Pulchre æquidem & artificioſæ fictio
nes ſunt: ut incipiam⁹ a prima:cur Apollinis & Caliopes dicatur fili⁹
uideamus.Dicitur aũt Orpheus:quaſi orea phogni.i.bona eloquẽtiæ
uox:quæ quidẽ Apollinis.i.ſapiẽ:& Caliopes: quæ bon⁹ ĩterprætatᷓ
ſonus:filia eſt.Lyra aũt illi a Mercurio data eſt: qa per lyraꝫ diuerſa
uocũ habentẽ diſcrimina debemus intelligere oratoriam facultatem :
q̃ nõ una uoce.i.demonſtratione conficitur:ſed ex multis : & cõfecta
non oĩbus cõuenit:ſed ſapienti atqꝫ eloquenti: & bona uoce ualenti.
Quæ cum oĩa in Orpheum cõuenirent:a mercurio menſuratore tem
porum eidem cõceſſa dicitur.Hac Orpheus mouet ſyluas radices ha
bentes firmiſſimas:& infixas ſolo.i.obſtinate opinionis homines:qui
niſi per eloquentiæ uires queũt a ſua ptinacia remoueri. Siſtit flumĩa
i.fluxos & laſciuos homines:qui niſi ualidis eloquentiæ demonſtratio
nibus in uirile robur firmẽtur:in mare uſque defluunt.i.in perpetuam

amaritudinem feras mites facit.i.homines sanguinu rapacesq;:quos sæpissime eloquentia sapientis reuocat in mansuetudinem & humanitatem.Hic insuper Euridicem habet in coniugem.i.naturalem concupiscentiam:qua nemo mortalium caret.Hanc per prata uagante.i. p tēporalia desyderia amat Aristeus.i.uirtus:quæ eam ī laudabilia desyderia trahere cupit.Verū ipsa fugit:quia naturalis cōcupiscētia uirtuti contradicit:& dum fugit uirtute:a serpente occiditur.i. a fraude inter temporalia latante.nam apparet minus recte intuentibus temporalia uiuere.i.posse beatitudinem præstare:cuius apparentiæ siqs credat se in perpetuā duci mortem cōperiet.Sed quid tandē:Cum naturalis cōcupiscentia ad inferos.i.circa terrena omnino lapsa est:uir prudens eloquentia.i.demonstrationibus ueris eam conatur ad superiora i.ad uirtuosa reducere.Quæ tādē aliqn̄ restituitur:& hoc dum appetitus ad laudabiliora dirigitur:sed redditur pacto: ne retro suscipiēs respiciat:donec ad superos usq; deuenerit.i.ne iterum in concupiscentiā talium relabatur:donec cognitione ueritatis:& superum bonorū ītelligentia roboratus ad damnandam scelestorū operū spurcitiē:oculos possit in concupiscentiā flectere.Quđ autē ob id Orpheus ad inferos descenderit:debemus accipere prudentes uiros nonnūq; rōne contēplationis in perituras res:& hominū ignauias oculos meditationis deflectere:ut dum quæ damnare debeant uiderint:q̄ appetēda sunt feruentiori desyderio concupiscant.Fulgētius aūt longe aliter sentit. Dicit enim dilectæ ac perditæ:& demu reassumpte Eurydicis esse musicæ designationem:cū Orpheus dicatur:quasi oreaphogni:quod iterprætatur uox optima.Eurydices aūt profunda diiudicatio: & iō cū ī musicis aliud sit armonia pthongorum:& aliud effectus tonorum:uirtusq; uerborū &c.ut ubi de ethimologiis.Sed:ut ad ea ueniam':quæ ad Orphei uidentur spectare mortem:est sciendum:ut dicit Theodōtius:Orpheū primo Bacchi sacra cōperisse:& ea iussit apud Thraces choris menadum.i.mulierum patientiū menstruum:ut illa illo tēpore auferret a cōmixtione uirorum:cum non solum abhominabile sit: s; etiam perniciosum uiris. Quod cum mulieres post tēpus aduertissent & existimassent:hoc adinuentū ad turpitudinē earū: uiris detegendā ī Orphæum coniurauere:illumq; nil tale suspicante interficere ligonibus:& in hebrum fluuium deiecere.Lactantius aūt in libro diuinarū institutionū dicit de eo sic.Sacra liberi patris prim' Orpheus induxit in Græciā:primusq; celebrauit in monte Boetiæ Thebis:ubi Liber natus est,p̄ximo:qui cū frequēter cytharæ cātu psonaret:Cytheron appellatus est.Ea sacra etiam nūc orphica nominantur:in quibus ipse postea dilacerat'& carptus est &c.Qđ caput eius & cythara lesbos dilata sit:dicebat Leōti':fabulā n̄ eē:qa sic fama ferebat Lesbiū

quendam ex auditoribus suis ea secum deuotiōis causa Lesbos usque portasse. Qud serpens: qui caput Orphei deuorare uolebat: in lapidē uersus sit: intelligo pro serpente annorum reuolutiones: quæ caput. i. nomē Orphei: seu ea: quæ ingenio Orphei cōposita sunt: cū ī capite uigeant uires ingenii: consumere: ut reliqua faciūt: conatæ sint. Sed in saxum ideo uersus dicitur serpens: ut ostēdatur nil illi posse tēpus ob sistere. Quod quidem hucusque nō potuit egisse: quin adhuc famosus existat cū cythara sua: cū ex poetis fere antiquior reputet. Præterea sunt qui uelint. inter hos Plinius in libro historiæ naturalis: hui' inuen tū fuisse auguria ex cæteris animalibus sumi: quæ priō tantū ex auib' sumebantur. æquo modo opinati sunt quidā: eum primū cytharā ex cogitasse: quantūcūq; Amphioni: aut lino attribuant alii. Fuit enī ex gente cicona Thraciæ natus: qui (ut Solinus de mirabilibus mondi af firmat) in æuum usq; suum in maximū sui decus sumebat. De tempo re eius non uidetur ambigi. Multi enim testantur: q̄ inter argonautas Colchos cum Iasone accesserit: ut Statius. De hoc tamen scribit La ctantius in libro diuinarum institutionum. Et fuit per eadem tempora quibus faunus: sed quis ætate præcesserit potest dubitari. Siquidē per eosdem annos Latinus Priamusq; regnarunt. Item patres eorum Fau nus & Laumedon: quo regnante Orpheus cum argonautis ad iliensiū littus accessit. Hæc Lactantius. Eusebius autem ī libro temporū dicit eum fuisse regnante Athenis Egeo. Quæ quidē satis cōuenire uidētur Leontius autem dicebat: hunc non eum fuisse: qui orgica adīuenit: cū illum asserit longe antiquiorem esse.

De Aristæo Apollinis. x. filio: qui genuit Acteonæm & Iolaum. C. xiii.

Risteus filius fuit Apollinis & Cyrenis filiæ Pænei fluminis: ut testatur Virgilius in persona Aristæi in Georgicis dicēs. Mater cyrenes mater quē gurgitis huius. Ima tenes quid me præclara stirpe deorum. Si modo quem perhibes pater est tymbreus Apollo: Inuisū fatis genuisti & cetera. Quod etiam Iustinus in epythomate Pōpei tro gi confirmat: talem historiā recitans. Qud Cyrus. s. rex Coramis īsu læ filium habuit: cui nomen Bathos propter lingue obligationē. Ve rum cum Cyrus ad oraculum Delphos propter dedecus adolescentis filii deprecaturus uenisset: habuit in responsis: Bathos Aphricam pe tere: Cyrenem urbem condere: & ibidem linguæ usum accepturum. Quod ob solitudinē Coramis insulæ omissum est: quasi nō haberēt unde colonos in Aphricam deducerent. Tandem tractu temporis pe ste cōpulsi adeo paucos misere: ut uix nauis cōpleret una. Hi Aphri cam uenientes: montē Cyrū loci amœnitate: & ubertate fōtiū capti occupauere. Ibi Bathos solutis linguæ nodis: dux eorum primo loqui

cœpit Quamobrē oraculi promissis certi: urbem condidere Cyrenem Porro sic a posteris fictū est: Cyrenē eximiæ pulchritudinis uirginē a Pelio monte Thessaliæ ab Apolline raptam: perlatamq; eius montis iuga: cuius collem occupauerant qui filiū secuti sunt: & ab eo repletā iiii. peperisse filios: Aristæum: Nomium: Auctouē: & Argeū. In hac nil fere fictionis est: nisi ubi Pænei dicit spei regis Thessaliæ filia fuit: a quo missi sunt qui perquirerent: quoniā abiisset. Qui: ea cōperta: & loci amœnitate detenti: in iisdem terris aiunt cū Cyrene remansisse. Ex iis tantū pueris tres aiunt adulti in Thessaliam rediisse: & auita regna recepisse. Inter quos dicunt Aristæū ī Archadia late regnasse: eū q; primū apis & mellis usum: & lactis coagulū tradidisse: atq; trapetis oleas pressisse oleū educere: & eius usum ostendisse: ut refert Plinius de historia naturali. Præterea sciens factus: syderis solstitialis ortus primū inuenisse. Quibus consyderatis: non absurde Virgili' fabulā Aristæi de recuperatione apū in fine georgicorum descripsit. Hunc insuper uolūt Auctonoē Cadmi filiā in cōiugem accepisse: & ex ea suscepisse Actæonē. Sane (ut Salustio placet) matris cōsilio r̄lictis Thebis in Cæam insulā illosq; ab hominibus ībabitatā abiit: illamq; tenuit: esto reliquerit postea: & cum Dædalo in Sardiniam abierit: in qua (ut dicit Salinus de mirabilibus) urbē Caraliā cōdidit. quid īde ex eo contigerit: legisse non memini.

De Actæone filio Aristæi. C. xiiii.

Ctæon filius fuit Aristæi ex Auctonoe cōiuge: ut Statius testat̄ & Ouidius: qui eum etiam scribit Iāthium appellatū: ubi dicit Cum iuuenis placido compellat Ianthius ore. Et sunt qui dicāt: hoc illi nomen a puella sepulta eo in loco: ī quo natus ē: Hic (ut ostēdit idē Ouidius) uenator fuit: & cum die quadam uenatione fessus ī ualle gargaphiæ descendisset: eo ꝙ in ea fons esset recēs & lympidus: & ad eū fore putaturus accederet: uidit ī eo Dianam nudam se lauātē. Quod cum ægre Diana tulisset: sumpta manibus aqua: in facieē eius proiecit dicens. Vade: & dic si potes. Is autem repente in ceruum couuersus ē quem cū canes eius uidissent: confestim irruerunt ī eum: illumq; ī mōtem coactum: atq; dentibus laceratū comederūt. Circa quod figmētū sic scribit Fulgentius. Anaximenes: qui de picturis antiquis disseruit: ait in libro. ii. uenationem Actæonem dilexisse: qui cum ad maturā p uenisset ætatem: consyderatis uenationem periculis. i. quasi nudam artis suæ rationem uidens: timidus factus est. Et paulo post. Sed dū uenandi periculum fugeret: affectum tamen canum nō dimisit: quos inaniter pascendo: pene omnem substantiam perdidit. Ob hanc rem a canibus suis deuoratus est.

De Iolao Aristæi filio. C. xv.

Olaū dicit Solinus de mirabilibus mūdi filium fuisse Aristæi: & post eū ĩ Sardinia dn̄ium tenuisse. supra aūt dicit ĩ suo uolumine Iolaū filiū fuisse Iphiclei filii Amphitrionis: & æque ĩ Sardinia iperasse. nescio an idē sit: uel alius.

De Nomio. xi. Apollinis filio. C. xvi.

Omius (ut scribit Iustinus ĩ Epitoma) filius fuit Apollinis & Cyrenis. Hunc dicit Leontius Apollinem nominatum (quicquid supra dixerit Theodontius) eumq; archadibus imperasse: eisq; leges dedisse: quæ quoniā quosdā ex optimatibus uidebātur offēdere: orta seditione inter archades: Aristæo fauente: pulsus ē: & loco eius regnauit Aristæus. Is autem ad Admetum Thessaliæ regem cōfugit: & eius armenta. vii. annis pauit. Tandē uiribus reassumptis: Aristæū fugauit & archadū iterū obtinuit principatū. cum abiisset Aristæus in Cæam insulam: & qm̄ armenta pauisset Nomius Appellatus est: quod apud archades pastor sonat. Et hinc dicit fictionem traxisse locū Apollinē sc; ob occisos Cyclopes diuinitate spoliatū Admeti regis armēta pauisse. Ego autem nescio quid credam potius: cū & uetustate & ignauia librariorum adeo periere codices: ut subtractū sit: posse de quāpluri mis ueritatem cernere: & hinc amplissimus uagandi locus mēdacio relictus est: cū scribat de antiquis unusquisq; quod libet.

De Auctoo. xii. Apollinis filio. C. xvii.

Vctous filius fuit Apollinis & Cyrenis: ut supra monstratum ē Hūc sunt qui dicāt: descēdētibus fratribus ex Aphrica: & ĩ græciā uenientibus: Cyrene remansisse: & his ĩperasse: qui una secum ibidem remansere.

De Argeo. xiii. Apollinis filio. C. xviii.

Rgeus (ut supra a Iustino monstratū est) Apollinis fuit filius & Cyrenis. Hic de se: quod ego nouerim: nil præter nudū nomen posteritati reliquit.

De Aesculapio. xiiii. Apollinis filio: q genuit Machaonem. C. xix

Esculapius (ut prisci fere testantur omnes) Apollinis & Coronidis nymphæ fuit fili⁹. Dicit eĩ Ouidius: hanc ex Larissa fuisse: & Phlegiæ filiā: quā cū summe Apollo diligeret: & ĩ eius iuisset cōcubitum: prægnans effecta est. Porro coruus Apollinis auis ad Apollinem detulit: quia cōperisset eā iuueni cuidā æmonio cōmisceri: quam ob causam turbatus Apollo eā sagittis occidit: & facti tandē pœnitēs cū remediis suis illam nequiret ab inferis reuocare: secto eius utero: conceptū ex se eduxit infantem: eumq; Aesculapium appellauit: & (ut fertur) Cironi centauro tradidit educandum: quem cum uidisset Archiroe Chironis filia uaticinii docta: uaticinata est: quia mortuū hoīē ab inferis reuocaret in uitam: & ipse fulminatus deiiceretur ad inferos

quod effectu nō caruit. Aiunt enī hunc arte sua: cū eximius euasisset medicus: Dianæ præcibus Hyppolitū mēbris collectis undiq; ī uitā reuocasse: & pristinæ restituisse sanitati. Quā ob causā turbatus Iuppiter eū fulmine interemit: ut liquido testatur Virgili⁹ dicēs. Pæoniis reuocatū herbis & amore dianæ Tu pater omnipotens aliquem īdignatus ab umbris Mortalem infernis ad lumina surgere uitæ. Ipse repertorem medicinæ talis & artis Fulmine phœbigenā stigias detrusit in undas &c. Quæ hucusq; dicta sunt (ut satis patet) historia mixta poeticis est. Ast: ut pura consistat historia: excutiendæ sunt fictiōes. Et iō coruū accusasse Coronidem: sic accipiendum arbitror: Apollinem. s. augurandi peritia fornicationem nouisse Coronidis: & iratum interfecisse prægnantē. Qđ aūt Hyppolytum: seu (ut placet Plinio) Castorē Tyndari filiū ob raptas Lyncæo & idæ spōsas: a Lyncæo: seu Ida occisum ī uitā herbis & arte reuocauerit: aliter cōtigisse puto: hos: seu horū alterū non mortuos: quia a morte in uitam aliquē reuocare: solius dei est: sed uulnerū īmanitate: & ob perditū sanguinem mortuos existimatos: quos cū arte & sollicitudine sua ī sanitatē reuocasset pristinā: dictū est: eum illos ab inferis in uitam retraxisset. Quod autem ob id a Ioue fulminatus sit: nō est credibile: sed ideo fictū credo: quia possibile est: ob eam curā eū laborasse plurimū in exquisitione herbarū: & aliarum opportunitatum: & sic præter uires fatigatus in febrē incidisse: quæ profecto lætale fulmen & ignitū est: & ex ea febre defecerit: seu forte casu fulminatus est: & opinatū ab ignaris: hoc illi contigisse ob reuocatos ab inferis mortuos: & hinc fabulæ datum prīcipium. Sane Theodontius negat Apollinem dilexisse Coronidem: & ex eo Aesculapium fuisse conceptū: asseritq; eum ex Aemonio iuuene & Coronide natū: sed Apollinis filius dictus est altera ex duabus causis Seu quia matre mortua ante partū: & eius secto utero educt⁹ ē: qđ n̄ absq; medici opere fit: per quem fingitur Apollo: quia medicinæ repertor: & sic Apollinis filius: quia Apollinis opere natus sit. Seu quia qui sic nascuntur Apollini sacros fore uoluere ueteres: eo ꝙ (ut dictū est) Apollinis opere lucem sortiti uidentur. Et ob id aiunt Cæsarum familiam sacra Apollinis obseruasse: quia primus eorū: qui ex familia Iulia Cæsar dictus est: ob eā causam cognomē adeptus est: & factus Apollini sacer: q e secto matris utero ī lucē uenerit. Præterea potuit Apollinis haberi filius: quia clarissimus euaserit medicus. Theodontii autē opinio aliqualiter dictis roboratur Lactātii: qui de Aesculapio ī libro diuinarum institutionum dicit sic. Hūc Tarquitius de illustribus uiris disserens ait: incertis parentibus ortum expositum: & a uenatoribus inuentum: canino lacte nutritum: Chironi traditum didicisse medicinam. Fuisse autem messenū: sed Epidauræ moratū & cætera. Post

hæc dicit Lactantius: hunc eũ fuisse: qui Hyppolytũ curauit. Cæterũ ne ob diuersitatẽ relatorum ubi minime opportunũ ẽ: mendaces credantur scriptores: est aduertẽdum (ut platet Tullio de naturis deorũ) quia tres fuere Aesculapii. Quorũ primũ dicit idem filiuʒ fuisse Apollinis: eũq; speculuʒ inuenisse: & primũ obligasse uulnus: & hũc ab archadibus asserit summe coli. Secundũ uero dicit fratrem fuisse secundi Mercurii ex Valente patre atq; Coronide matre natũ: eũq; perculsuʒ fulmine interisse: & cynorusis humatũ. Tertiũ uero dicit filium fuisse Asippi & Carsinoæ: eũq; primũ alui purgationeʒ: & dentis euulsionẽ cõperisse: eiusq; sepulchruʒ esse in Archadia: nõ longe a Lusio flumine: circa quod & lucus ostenditur eius: Et sic erit possibile ex his aliquem ex matris utero cæsum: aliquẽ ex incerto patre natũ atq; expositum: nec obstat omniũ parentes a Tullio narrari. Vidi ego in patria nõ nũq; ex principibus patriæ hoĩem: qui infans fuit expositus: & demum a nutritore tanq; a patre cognominatus. Sed quid multa: qualis cũq; seu quicũq; fuerit ex istis tanta ueneratione apud Epidauros habitus est: ut etiam Romani: iam fere omni Italia occupata: pestilentia ægritudinũ agitati: quasi pro singulari & certo subsidio legatos ad epidauros mitterent oratores ut illis de opportuno remedio subuenirent premitterentq; Aesculapiũ: tãq; salutare subsidiũ Romã deferrent: concessumq;: ut in forma serpentis: diabolo operante: Romam in naui deueherent: illiq; tẽplum insigne in insula tyberis cõstruerẽt: & loco salutaris dei diu colerent. Dato illi impune Dionysius syracusanus nouacula auream abstulerit barbam. Aesculapius autem dure agens interpretatur: quod forsan nomen labori suo circa curaʒ Hyppolyti cõforme fuit.

De Machaone Aesculapii filio: qui genuit Asclepium. C. xx.

Machaon (ut dicit Papias) filius fuit Aesculapii: æuo suo insignis medicus: Quod ego utrũ credã nescio: eum salteʒ fuisse medicũ cum scribat Isydorus post fulminatũ Aesculapiũ interditũ fuisse medendi officiũ: ut ait Plinius: ubi de hystoria naturali. Cũ claruissent opera Aesculapii temporibus Troianis: sequentia eius in nocte densissima latuere usq; ad Pelopõnesiacũ bellum: & tunc eam reuocauit ĩ lucem Hippocrates &c. Quod tempus ut dicit Isydorus fuit ãnorum fere qngentorum. Hinc ego sumptũ puto: quod fictum est: soleʒ ob fulminatũ Aesculapium noluisse aliq; diu lucis currum ducere: ut ostenderetur solis inuentum: scilicet medicniam eclypsin passum per sæcula plura: & tandem in lucem reuocatum. Ego hunc Machaonem auctoritate Papiæ non apposuissem: cum eum in multis circa talia minus curiosum sæpissime inueneriʒ scripsisse dissona ueritati. Sed ut ponerẽ me traxit solertia Pauli: qui nõ solum Machaonem Aesculapii filium

scribit: sed & Asclepium quendã Machoanis filium fuisse confirmat.

De asclepio Machaonis filio. C. xxi.

Sclepius(ut dicit Paulus)fuit filius Machaõis: credo Augustinũ secutus: qui hũc Aesculapii nepotẽ uidetur dicere scribens: ubi de ciuitate dei Hermetẽ Trismegistũ Asclepio loquentẽ sic. Auus. n. tuus O Asclepi medicinæ primus inuentor: cui templũ consecratum est in monte Libyæ circa littus Cocodrillorũ: in quo eius iacet mõdanus hõ. i. corpus: reliquus uero: uel potius totus in sensu uitæ melior remeauit in cælũ: oĩa etiam nunc hominibus adiumenta præstans: infirmis numine nunc suo: quæ solet mediciuæ arte præbere. Et paulo ĩfra idẽ sequitur Augustin'. Ecce duos deos dicũt hoĩes fuisse: Aesculapiũ & Mercuriũ & cætera. Verũ ego librũ hũc Hermetis Trismegistri: quẽ de Idolo intitulat uidi: nec tamẽ qualiter Aesculapius fuerit Asclepiadis auus per uerba Hermetis præcedẽtia: atq; sequẽtia dictis ab Augustino percipere queo: certus tñ: qm̃ poti' ĩgeniũ deficiat meum: q̃ accusari possit aĩaduersio Augustini.

De Psyche. xv. Apollinis filia. C. xxii.

Syches(ut dicit Martialis Capella in libro: quẽ de nuptiis Mercurii & Philologiæ scripsit)filia fuit Apollinis & Eudelichiæ. Ex qua Lutius Apuleus in libro metamorphoseon: q uulgariori uocabulo asinus aureus appellatur: longiusculam recitat fabulã talẽ. Regem s. fuisse & reginã: quibus tres fuere filiæ: quaru; duæ maiores natu: & si forma spectabiles essent: iunior: cui Psyches nomẽ erat: ĩ tantũ pulchritudine cæteras excedebat mortales: ut nõ solũ admiratione teneret spectantes: sed infigeret animis ignaris rei miraculo credulitatem: ut Venus esset: quæ descendisset in terris: & fama longe lateq; uulgata inuisæ formositatis egit: ut non solum ciues: sed exteri ad uisenda; Venerẽ: & sacris honorandam accederent: templis ueræ Veneris neglectis. Quod ægre Venus ferens ĩ Psyhẽ accensa Cupidini filio suo iussit: ut eã amore feruẽtissimo hominis extremæ sortis incenderet. Interim pater de nuptiis uirginis Milesiũ Apolline; cõsuluit. Qui respõdit: ut illam in uertice montis deduceret: ibiq; diuina stirpe creatum: esto pessimũ & uipereum nacisceretur uirgo maritum. Quo responso parentes affecti cum lacrimis & mœrore totius ciuitatis uirginẽ in p̃destinatum deduxere culmen: ibiq; solam liquere. Quæ & si solitudie & incerto timore futuri cõiugis anxiaretur: nõ tamen diu præstiti: & uenit Zephyrus mitis & suaui spiritu eam assumẽs: in florida; detulit uallem: in qua cum aliquali somno lenisset ærumnam: surgens uidit gratum oculis nemus: & argenteis undis manentem fontem: atq; palatiu; non solum regium: sed diuinum miris ornatum diuitiis. Quod cum intrasset: & ingentes inuenisset thesauros absquæ custode: &

miraretur plurimũ obsequentium uocibus absq; corporibus auditis ĩ
trauit lauacrũ: inuisis sibi assistẽtibus obsequiosis. Inde cœna diuinis
conferta dapidibus sumpta: cubiculũ intrans: cõscendit genialẽ torũ
& soporatæ maritus affuit. Qui cũ eam sibi fecisset coniugẽ ueniente
luce inuisus abiit: & sic sæpius magna Psychis cõsolatione continuãs
factum est: ut sorores eiusdẽ: audito Psychis infortunio: e domibus
maritorũ ad lugrubes parentes accederent: & cum eis sororis infœli
ces nuptias deflerent. At cupido præsentiens quid inuidia sororũ pa
raretur Psychi: eam præmonuit: ut earũ oĩo floccifaceret lachrymas
nec in suam perniciẽ pia atq; credula esset. Quod cũ spopõdisset Psy
ches: se cæpit deplorare captiuã: & q sorores uidere: & alloqui non
posset: & uenientẽ atq; redarguentẽ Cupidinẽ præcibus in eam sentẽ
tiam traxit: ut cũ eis loqui posset: zephiroq; iuberet: ut eas ad se leni
deferret flatu. Qui cũ fecisset: cõcessit etiam ut ex thesauris: quos li/
beret asportare permitteret: sed earũ suasionibus nullo mõ crederet
nec suam uidere formã alicuius consilio exoptaret. Tandẽ; complora
ta domi Psyche a sororibus: scopulũ cõscendere: & ululatu fœmineo
redĩtegrato: a Psyche auditæ sũt: atq; paucis cõsolatae uerbis: & po
stremo illas zephirus Psychis imperio in uallem detulit amœnã;. Ibi
a Psyche festiua congratulatiõe susceptæ sunt: eisq; oẽs ostensæ deli
tiæ: ex quibus inuidæ factæ sorores. ei totis suasere uisib⁹: ut uiri for
mam conaretur uidere: quæ credula eis cũ donis remissis: nouaculam
parauit: & lucernã abscondit sub modio: nocte sequẽti uisura: quisnã
esset is cuius uteretur cõcubitu: occisura eũ; si esset illi forma uerbis
sororũ cõformis. Intrat igit̃ more solito lectũ cupido: & ĩ sõnũ solui
tur: Psyches uero aperto lumine uidit illũ mira formositate conspicu
um iuuenẽ: alis prenicibus insignitũ: & ad ei⁹ pedes arcũ & pharetrã
sagittis confertã: ex quibus cũ unam mirabundã eduxisset expertura
aciẽ; adeo digito impressit suo: ut aliqualis scaturiret euulnere sanguis
Quo facto miro dormientis adhuc amore flagrauit. Dumq; illũ stupe
scens inspiceret: fauillula ex lucerna prosiluit in dexterum dormientis
humerũ. Quãobrem expergefactus Cupido repente fugã arripuit. Ve
rum Psyches: cũ illum cæpisset crure atq; fortiter teneret: tandiu ab
eo per aerem delata est: donec fessa: eo dimisso caderet. Cupido aũt in
uicinam cupressũ; euolans longa quærela eam redarguit: seipsũ; dam
nans q a matre missus: ut illam extremi hoĩs amore incenderet: & ip
se seipsũ; ob eius pulchritudinẽ uulnerasset: & inde euolauit. Psyches
anxia perditi uiri mori uoluit: fraude tandem sorores ambas: quarum
cõsiliis in ærũnam uenerat: in præcipiciũ deduxit. Inde a Venere ob/
iurgata acriter: & pedissequis eius lacessita uerberibus: in labores mor
tali inexplicabiles iussu Veneris implicita: opere uiri adiuta perfecit

inuicta: cuius postremo ad Iouē præcibus actum est: ut ī ueneris de
ueniret gratiā: & in cælis assumpta Cupidinis perpetuo frueretur cō/
iugio: cui peperit uoluptatē. Serenissime rex: si huius tam grandis fa/
bulæ ad unguem sensum enucleare uoluerimus: in ingens profecto uo
lumē euaderet: & ido cur Apollinis & Endelichiæ filia dicat Psyche
quæ eius sorores: & cur Cupidinis dicatur cōiunx: cū paucis ex cōti
gētibus dixisse satis sit. Psyches ergo aīa īterpretatur. Hæc aūt Apol
linis. i. solis filia dicitur: eius. s. qui mundi uera lux est deus: cum nulli
us alterius potentiæ sit rationalem creare animam: nisi dei. Endeli/
chia autem (ut dicit Calcidius super Thymeo Platonis) perfecta ætas
interpretatur: cuius omnino rationalis anima dicitur filia: quia & si in
utero matris illam a patre luminum suscipiamus: non tamen eius ap/
parent opera: nisi in ætate perfecta: cum potius naturali quodam in/
stinctu usq; ad ætatem perfectam formamur: q̄ iudicio rationis. Aeta
te uero perfecta agere incipimus ratiōe. Ergo bene Apollinis & Ende
lichiæ filia dicitur. Sunt huic duæ sorores maiores natu: nō quia p̄mo
natæ sint: sed quoniā primo potentia utuntur sua: quarum una uege/
tatiua dicitur: altera uero sensitiua: quæ non aīæ sunt: ut quidā uolue
runt: sed huius animæ sunt potentiæ: quarū ideo Psyches dicitur iuni
or: quia longe ante eam uegetatiua potentia conceditur foetui: & inde
tractu tēporis sensitiua. Postremo autem huic Psychi conceditur ra/
tio: & quia primo in actu sunt: ideo primæ dicuntur iunctæ coniugio
quod huic ratiōali diuinæ stirpi seruatur. i. amori honesto: seu ipi deo
cuius inter delitias a zephyro. i. a uitali spiritu: qui sanctus est defert
& matrimonio iungitur. Hic cōiugi prohibet: ne eum uidere cupiat: ni
perdere uelit: hoc est nolit de æternitatæ sua: de principiis rerum
de omnipotentia uidere per causas: quæ soli nota sunt: nā quotiēs ta
lia mortales perquirimus: illū: īmo nosmetipsos deuiando perdimus.
Sorores autem nonnū q̄ ad methas usq; primas delitiarū Psychis de
ueniunt: & ex thesauris eius reportant: inquantum penes rationem ui
uentes melius opus suū uegetatio peragit: & sensitiuæ uirtutes clario
res sunt: & longius perseuerāt: Sane inuidēt sorori: quod minime no
uum est: sensualitatem cum ratione discordem: & dum illi blandis uer
bis suadere non possunt: ut uirum uideat. i. uelit naturali ratione uide/
re quod amat: & non per fidem cognoscere: eam terroribus conantur
inducere: asserentes eum īmanem esse serpentem: seq; eā deuoraturū
Quod quidem totiens fit: quotiens sensualitas conatur rationē sopire
& ostendere anime contemplationem: & cognitarū rerum per causam
non solum delectatiōes sensitiuas auferre: sed labores maximos: & an
gores minime opportunos ingerere: & nil demū placidæ retributiōis
afferre. Anima autem: dum minus prudens: talibus demōstratiōibus

fidem adhibet: & quod negatur uidere desyderat occisura. si uoto nõ correspondeat forma. Videt effigiẽ uiri pulcherrimã.i.extrinseca dei opera. Formam.i.diuinitatẽ uidere nõ põt: quia deũ nemo uidit unq̃ & cũ fauillula lædit: & uulnerat.i.superbo desyderio: per quod inobediens facta: & sensualitati credula: bonũ contẽplationis admittit: & sic a diuino seperatur cõiugio. Tandem pœnitens & amans perniciem sororũ curat astutia: easq́ adeo opprimit: ut aduersus rõẽ nullæ sint illis uires: & ærũnis & miseriis purgata præsumptuosa superbia atq́ ĩ obedientia: bonũ diuinæ dilectionis atq́ contẽplationis iterum reassumit: eiq́ se iniungit ꝑpetuo: duꝫ perituris dimissis rebus in æternã defertur gloriam: & ibi ex amore parturit uoluptatem.i. delectationẽ & lætitiam sempiternam.

De Arabe Apollinis filio. C.xxiii.

Rabs (ut placet Plinio in librs naturalis historiæ) Appollinis & Babyloniæ fuit filius: quẽ medicinæ artis dicit etiã repertorẽ. Puto ego hunc seu Babyloneꝫ fuisse hominẽ: & ibidem medicinam ostendisse prius: Seu apud Babylonios didicisse: & ad Arabes primũ detulisse: & hinc Apollinis filius dictus: quia medicus: & Babylonis: quia ĩ Babilonia natus uel eruditus sit.

De Tytio filio Iouis.iii. C.xxiiii.

Ostq̃ Apollinis longa posteritas expedita est: ut ad Iouis filios reuertamur ordo postulat: ex quib' sese ante alios Tytius offert quem dicit Leontius filiũ fuisse Iouis ex Hellaro Orcomeni filia: quã prægnantẽ Iuppiter iram Iunonis timẽs occultauit in terram: ex quo factum ẽ: ut nascens puer ex terra natus uideretur: ut Seruius asserebat. Quæ quidẽ terra postmodũ eũ nutriuit: & sic nõ mater sꝫ nutrix Is tamẽ cũ ad integram uenisset ætatem: Latonaꝫ Apollinis matrem amauit: eamq́ de stupro interpellauit. Quãobrem turbatus Apollo eum sagittis occidit: & apud inferos religauit: atq́ eius iecur uulturib' laniandũ apposuit hac lege: ut cõsumptuꝫ restauraret̃ illico: & sic nũq̃ uultures a discerpendo cessarent: nec ipse a patiendo. Restat nunc huic fictioni uelũ eripere: ut quid contegat uideamus. Dicit.n. primo Iouem pregnantẽ abscondisse in terris: nil.n. occultius tegit̃: q̃ qđ ĩ foditur: Et ideo debemus intelligere hanc secretissime fuisse seruatã: & hoc timore Iunonis.i. maioris potentiæ: cũ dea regnorum sit Iuno. Terram aũt aluisse Tytium nõ ẽ nouũ: cum oẽs alamur terra. Qđ' Latonam Apollinis matrem amauerit: ingentẽ eius demonstrat aĩum Cælsitudinem.n. appetit: quæ claritatis mater est. sed ab Apolline id est a regio splendore deiectus ẽ apud inferos. idest apud plebeos quos penes semper curarum plenus: qualiter posset in gradum: ex quo deciderat reascẽdere. Recitat ex isto Tytio Leontius breuẽ historiam:

& dicit hunc apud Boetios magnũ fuisse hominẽ: & uiribus tẽptasse ex Delpho Apollinẽ eiicere: a quo ipse eiectus est: & fere ad priuatã uitam redactus. De pœna autem illi apposita dicit: ubi de somnio Scipionis Macrobius sic. Vulturem iecur ĩmortale tondentẽ: nihil aliud intelligi uolentes: q̃ tormẽta cõsciẽtiæ obnoxia flagitio uiscera ĩteriora rimantis: & ipsa uitalia indefessa admissi sceleris admonitione laniantis: semperq; curas: si quiescere forte tẽptauerit excitãtis: tanq̃ febris renascẽtibus ĩhærẽdo: nec ulla sibi miseratiõe parcẽtis lege hac qua se iudice nemo nocẽs absoluitur: nec de se suã põt uitare sentẽtiã Hoc Macrobius.

De Baccho secũdi Iouis filio. iiii. qui genuit Hymeneũ Thyoneum & Thoantem. C. xxv.

Acchus Iouis filius & Semeles ab Ouidio: & reliqs poetis dicit ex cuius origine talis recitatur fabula. Cũ amaret Iuppiter Semelẽ Cadmi filiã: & ipsa cõcepisset ex eo: accessit ad eam Iuno formã gerens Beroæ epidauriæ anus: & inito cũ ea colloquio: perquæsiuit nũqd diligeretur a Ioue: cui dixit Semeles arbitrari se diligi. Tũc Iuno ñ potes filia nisi uno mõ cognoscere: scilicet si stygis ĩterpositio iuramẽto promittat tecũ eo pacto cõiũgi: quo Iunoni iungitur. Semeles experientiæ auida uenienti iuramentũ: & inde munus poposcit. Iuppiter autẽ dolens eam: ne aduersus iuramentum ageret fulminauit: & mortuæ filiũ traxit ex utero: suoq; apposuit fœmori: donec tempus perficeretur: quod eũ esse in uentre matris opportunitas exigebat. Hũc primo clam nutriuit Ino matertera eius: postmodũ nymphis tradidit: q̃ etiã ei alimenta dederunt: ut ait Ouidius: eumq;: ne a perquirente Iunone inueniretur: ederis occultauere. Huic insuper alumnũ dicunt fuisse Sylenum: qui captus a rusticis a Mida Baccho restitutus est. Hũc prætera curru & sotiis honorãt: de quibus sic refert Statius. Promouet ef frenæ dextra leuaq; secuntur Lynces: & uda mero lambũt retinacula tygres. Post exultantes spolia armentalia portant: Seminecesq; lupos scissasq; mimallones ursas. Nec comitatus iners sunt illic ira furorq;: Et metus: & uirtus: & nunq̃ sobrius ardor: Succiduiq; gradus: & castra simillima regni &c. Dicunt insuper eum primũ uitem plantasse: ut ait Accius ĩ Bacchis. O Dionyse pater optime uiti sator Semela genitus euchiã: & hinc uini deũ asserũt. Ederã ei sacrã & uãnũ & Marsyã in tutelã eius ascribunt: eiq; Ariadnaʒ Minois filiã cõiugem copulant Baculum ab eo repertum: atq; denominatuʒ affirmat Rabanus: ut eo homines uino graues uterentur. Multis etiam illum nominibus uocãt de quibus Ouidius. Tura dabant Bacchumq; uocant bromiumq; lieũ Ignigenamq;: satumq; iterum solumq; bimatrem. Additur his nyseus: intonsusq; thioneus: Et cum læneo genialis consitor uuæ.

Nictiliusq; eleusq; parens: & iacus & euban: & quæ præterea p gra/
ias plurima gentes nomina liber habes: tibi.n.incõsumpta iuuenta ẽ.
Tu puer æternus: tu formosissimus alto Cõspiceris cælo tunc cum si
ne cornibus extas &c. Addit & alia nomĩa Albericus: uocatũq; dicit
Euchiũ: Briseũ: & Bassareũ. Lactantius etiã eũ uocari dicit dytaram
bu; Dicit insuper Seruius Orpheũ dicere hũc a gigantibus mẽbratĩ;
discerptũ: quod Albericus affirmat addens: ꝙ ab eis ebrius sit inuẽtus
eũq; dicit sepultũ: & postea surrexisse integrum. Pingebant ẽt eum an
tiqui in habitu muliebri & nudũ; atq; puerulũ: ei nocturno tẽpore ti/
biis & cymbalis & clamore sacrũ: quod orgia uocabant celebrantes.
Præter hæc alia etiam recitãtur: sed qm̃ non cõperta sunt omĩa: quæ
quæruntur: quæ uideri possunt de appositis uideamus. Primo igitur et
ante omnia pro constãti uidẽtur tenere hystoriographi Dionisiũ hũc
ex Ioue & Semele natum adeo ut de tempore inter antiquos plurima
fuerit uarietas: ex quibus alii Dionisium. alii Liberu; patrem uocant:
& qnoniã non cõstat cuius Iouis fuerit filius: ego secundo ascripsi Io/
ui: eo ꝙ eius æuum melius uideatur cõuenire cum secundo q̃ cũ ali/
quo aliorum. Dicit.n. Eusebius in libro tẽporum: a quibusda; arbitra
ri Danao Argis regnante Dionisiu; in india Nisam condidisse: & suo
nomine nũcupasse: & eode; tempore eum in in India militasse: & eius
in exercitu fuisse mulieres bacchas cognominatas ob furorem potius
q̃ ob uirtutẽ. Quod quidẽ fuit circa ãnos mũdi. iii. mil. dcc. xxix. Pau
lopost idem Eusebi⁹ dicit: regnãte Danao argis Cadmus regnauit the
bis: ex cuius filia Semele natus ẽ Dionisius. i. Liber pater: quod secun
dum eius ãnorum descriptionem comprehenditur fuisse circa annos
mundi. iii. mil. dcc. lxxvi. nec multo post dicit anno. xxxv. Lincei regis
argiuorũ Dionisius: qui latine dicitur liber pater: nascitur ex Semele:
quod contigisse uidet̃ ãno mũdi. iii. mil. dccc. xiiii. inde subsequit̃ Acri
sio regnante argiuis Dionisius: qui & liber pater: aduersus indos dimi
cans Nysam urbẽ iuxta indu; flumen condidit: quod factum colligit̃
anno mundi. iii. mil. dccc. lxx. Quanta sit hæc temporum diuersitas ab
Eusebio ex cõmentariis ueterum collecta facile comprehendi potest.
nostru; autem ẽ per cõiecturas arbitrari: quod uerius potuerit ex dic
tis tempus attribui æuo Bacchi. Ego autem omissis causis me mouen
tibus arbitror Bacchi dies fuisse circa antiquius horũ tempus: seu sal
tem quod de proximo sequitur: eumq; ea tempestate natu; egisse quæ
ab eo gesta narrantur. Sed his curiosioribus derelectis ad figmenta tẽ
damus. Fulminatam Semelẽ a casu sumptum credo: eam scilicet a ful/
mine: seu ab ignita febre in mortem deductam: quarum utramque a
Ioue. idest ab elemento ignis emissam non mirabitur eruditus. Euul/
sum ab utero mortuæ matris fœtum: & Iouis fœmoribus applicitu;

notissimū obstetricibus officium designatur. necesse enim est: ut calo-
ribus extrinsecis: qui per Iouem debent intelligi: foueatur qui ante tē
pus intrinsecis aufertur. Sed cum sit hæc expositio physica. historiam
recitat Pomponius Mela in Comosgraphia dicens. Vrbium quas īco
lūt Indi (sunt aūt plurime) Nysa est clarissima & maxima: montiū me
ros Ioui sacer: famā hinc præcipuam habent: in illa genitum in h' spe
cu liberum arbitrantur esse nutritū. Vnde Græcis auctoribus: ut fœ
mori Iouis insitum dicerent: aut materia gessit aut error. Hæc ille. Al
bericus autem addit dicens a remigio affirmari apud Nysam liberi pa
tris haberi crepundia in testimoniū: ꝙ ibidem altus sit. Quod si sic est
existimo potius de altero intelligendū sit: q̄ de eo: qui ex Semele na
tus est: ex quo etiam sequi posset temporū diuersitates a diuersis. Dio
nysiis oxortas esse. De hoc enim: si is fuit: dicit Orosius sic Suba-
ctam indiam Liber pater sanguine madefecit: cædib' oppleuit: libidi
nibus polluit: gentem utiq; nulli hominū unq̄ obnoxiā uernacula tā
tum quiete contentam. Cæterum: ut ad sensus Physicos tectos sub fa
bula iterum redeamus: dico ꝙ nōnulli uolunt pro Baccho uinum ītel
ligi: & sic semeles pro uite sumetur: quæ ex Ioue. i. ex calore in alatū
humorem terræ immixtum per uite poros trahente se pregnantem. i.
turgidam facit: & in palmites botrosq; succos: tanq̄ in conceptū fœ
tum emittit: tunc autem fulminatur: cum aduenīēte autumnali calore
non ī ampliorem maturitatem: sed potius in corruptionem & putredi
nem fructuum conceptum deduceret: ut auferatur necesse ē: & fœmo
ri Iouis. i. calori altero applicetur. Quod quidem fit: dum pressum ex
uuis uinum: aut igni aut ipsismet pressis bulliendū concedimus iterū
donec defecatum tali bullitione reddatur potui aptum. Deinde Ino. i.
uas illud seruat occultum. i. contectum: ne a Iunone īueniatur. i. ne ab
aere corrumpatur. Seu prægnantem tunc semelem dicimus ex Ioue:
cum uitem agente calore turgidam cernimus uere primo. Verum tunc
fulminatur: dum æstiuo calore præter consuetum exuritur. Tunc aūt
apertis poris conceptum emittit in botros: quod fœmori Iouis. i. di-
urno calori applicatur: ut quam ex matre non habuerat: a patre matu
ritatem accipiat: & tunc Ino illud seruat occulte: dum a pāpinis tegit̄
ne ab aere nimis calido offendatur: & illud tunc nutriūt nymphæ: dū
nocturnis humiditatib' restauratur quod calore diurno fuerat exhau
stum. Silenus senex eius alumnus dicitur: eo ꝙ senes fere potu magis
q̄ cibo sustentētur. Qui illi a Mida auarissimo homiue restituitur: qa
auarus potationibus nō delectatur. Curru & sotiis uti ideo a poetis di
ctū est: ut nōnulli ex suis demonstrētur effectus. nā pro curru ebrio
rum uolubilitas assumenda est. Lynces aūt illi attribuūtur: ut intelliga
tur uinū moderate sūptū uires: audaciā: & pspicaciā augere. Tygres

autem ideo currum trahunt: ut ebriorũ ostendatur sæuitia. nemini enĩ parcit onustus uino. Sũt præterea temulẽti temerarii adeo: ut ĩ quod/ cunq; periculum inconsyderate irruant: quod per femineces lupos: & scissas ursas: quæ in præda Bacchi deportãtur intelligo. Quod irascãt facile: & inde ueniant in furorem: satis liquido patet: & sic nõ sobrio comitãtur ardore. Meticulosi etiam sunt uinolenti: quia perdito recto rationis iudicio sæpissime non timenda pauescant. Virtus aũt cur cur/ rui Bacchi iũgatur prætactũ est: ubi de lyncib⁹ dixim⁹. Succidui gra/ dus ideo inter Bacchi numerantur comites: ut ebriorum titubãtia de signetur: quia adeo titubando incedunt: ut cadere credantur cõtinue. Superadditur baccho castra esse simillima regũ: nec ĩmerito. nã si cer namus tabernas meritorias: ibidem tabernacula frondiũ: cupedinari/ os lurcones: & ædulia potationes: Hĩc inde ac tumultuarios rixãtesq; uidebimus: quæ castris regum simillima sunt. Bacchum aũt apud græ cos primũ plantasse uitem seu uineam: & uinum fecisse possibile ẽ: cũ longe apud Ebreos id fecisse Noe certissimũ habeamus. Dicunt tamẽ aliqui Bacchum uitem non plantasse: sed incognitum Thebanis uini usum introduxisse: atq; illud uariis liquoribus ĩmiscuisse: ut amabilius foret: quod quoniam mirabile uisum est: deus uini apud rudes primo creditus est. Hederam præterea Baccho sacram dicũt: credo qa uites hedere tramites luxuriantes plurimũ: & botros uuarum imitentur co rimbi: necnon quia uireat uiriditate perpetua: per quã ostenditur uini iuuentus continua: nunq̃ enim quantum ad uires senescit uinũ. Hac etiam poetæ coronari consueuere: eo q Baccho ob facũdiã sacri sint & ad perpetuitatem carminum demonstrandam. Vanus autem illi sa / cer est mystica ratione. Ait autem Seruius Liberi patris sacra ad pur/ gationẽ animæ pertinere: & sic homines ei⁹ mysteriis purgãtur: sicut uãno frumenta purgãtur. Fuere tamen qui uoluere hæc purgamina ui uentibus hominibus fieri per extremã ebrietatem: quæ sacrũ Bacchi est: asserentes siquis in tantam ebrietatem procederet: ut in uomitum usq; ueniret: post præteritũ cerebri stuporẽ animũ exutis curis tedio/ sis: atq; eiectis remanere tranquillum. Cui opĩoni Seneca philosoph⁹ ĩ libro: quẽ de tranquilitate animi scripsit adhæsisse uidetur. Marsiã ĩ suam tutellam ideo positum uoluisse reor: quia audax ĩmo temerarius in Apollinem fuit: per quam temeritatem uinolentorũ loquacitatẽ in quoscunq; tendentem intelligo: quam in conspectu rudiũ sæpe prudẽ tes ab ignaris confundi uidentur: non aduertentiũ: quia nullo talium oratio incedat ordine: sed more satyri: uti Marsias fuit: huc illuc salti tando procedat. tandẽ in cõspectu eruditorũ nudatus Marsia. i. pate / facta calefactorum præsumptione in fulmẽ uertitur. i. ĩ lapsũ: quasi nil dixerint talium sermo soluatur. Quod ad Ariadnam cõiugem spectãt

in sequentibus ubi de ea scribetur. Hunc aūt a gigātibus fuisse discer/
ptū & inde sepultū ideo dictum reor: quia ab Eusebio ī libro tēporuꝫ
scribitur: ꝙ regnante Athenis Pandione: anno scilicet mūdi. iii. mil.
dccccxcvi. Marco Varrone poeta teste: hic Liber pr̄ aduersus Perseū
pugnans in prælio occisus sit: eiusq; uideri sepulchruꝫ apud Delphos
iuxta Apollinem aureum: & hoc quantū ad historiam dictum sit. Sed
fictioni superadditur a quibusdam: eum scilicet quantūcūq; discerptū
sepellierint: integrum surrexisse. Quod ego arbitror debere intelligi:
ꝙ ex pluribus īgurgitationib' ab elatis calore uini bibonib' factis una
consurgat ebrieras: per quā Bacchum uiuere: & aliquid agere satis pꝫ
Dicebat tamen circa hoc Albericus: Bacchum animam mundi intelli
gendum: quæ quāuis mēbratim per mundi corpora diuidatur: tamen
se redintegrare uidetur de corporib' emergens: & se reformās: & sem
per una eademq; perseuerans nullas simplicitatis suæ patiens sectiōes
Hæc ille. Ast ego puto hunc Bacchum Alberici solem intelligendum
Macrobii: ipse Macrobius transfert deorum omnium deitates. Pictus
autem in habitu muliebri est: quia in expeditiōe aduersus Indos secū
habuit mulieres: ut prædictū est: uel quia cōtinuatæ potationes ener/
uēt uires: debilesq; reddant ad ultimū potatores. Nudus uero iō pīgi
tur: quia ebrius omnia pandat secreta: uel quia multos iam ad inopiaꝫ
& nuditatē deduxerit: uel quia calores potationes ingerant. Puer qdē
dicitur: quia nō aliter sint lasciui ebrii: q̄ pueri: quibus nondū īteger
est intellectus. Restat nūc de nominibus uidere. Dicitur igitur primo
Bacchus: quod idem sonat quod furor: eo ꝙ uinū: & potissime nouū
tā feruētibus furoris est: ut nullo queat claustro cōtineri. & īmodera
te sumētes: ut prædictum est: facit etiā furiosos. Dicitur etiā Bromi'
a bromin: quod est cōsumere. Modesta quidem boni uini potatio con
sumit superfluitates ciborum: & digestionē adiuuat: ut Physicis pla/
cet: sed īmoderate sumptuꝫ humiditatē bonā desiccat: & neruorū he
betat uires adeo: ut plurimū īgurgitatores tremulos effectosq; reddat
Vocatur insuper & lyeus a lyen: quod est tractus: tractiꝫ enī bibitur
uel dicitur lyeus a lygo as. modeste autem sumptū dispersas uires col
ligit augetq;. īmoderate sensus ligat & rationem. Vel secundū Fulgen
tium lyeus dicitur: quia lenitatē præstat. sumus enim post aliqualē po
tationem magis exorabiles. Nuncupatur & ignigena: seu quia ex igne
genitus sit: seu quia ignē. i. calorem generat. uidemus eniꝫ capita potā
tiū fumantia: eosq; ob calorem uestimenta quādoq; deponere. Appel
latur etiam satus iterum: & ob id eum uocari dytyrambum: quod idē
sonet: dicit Lactantius. ꝙ autem iterum natus sit: supra mōstratū est
& inde merito bimater. Nyseus præterea a Nysa ciuitate: in qua coli/
tur: uel a nysa uno ex uerticibus Parnasi eidem cōsecrato uocatus est

Thioneus: quod intonsus sonat ideo dicitur: quia uites ex quibus ori tur lōgos habent palmites: ul' quod melius puto: ad suā pueritiā ostē dendam: quia intonsi sint pueri. Consitor uuæ dicitur a uite a se prīo plantata. Nictileus uero uocitatur: quia noctem. i. tenebras sensib⁹ in/gerat. Eleus ab Ellea ciuitate: in qua potissime colebatur. Hiacus autē ea de causa nominatus est: quia homines hiare facit. Euhan īteriectio est laudantis Bacchum: & sonat bonus puer. Briseus iō dictus: ut ait Albericus: quia primus uinum ex una præssit: uel briseus: quasi hyr/surus. i. superbus. hinc autem eum apud ueterem græciam duas habu/isse statuas: unā hirsutā briseim uocatam: alteram uero lenē leneā uo citatā. Bassareus autem appellatus est a specie uestium: quibus mini/stre eius utebantur in sacris: & ab eisdem ministræ bassarides nūcupa te. Liber autē pater dicitur: quia hominibus libertatē uideatur īferre nam potati serui etiam ebrietate durante arbitrātur se fregisse uīcula seruitutis. Liberat præterea a curis: & in agendis securiores facit: pau peres ab opportunitatibus reddit īmunes: deiectos extollit ēt in subli me. Et dicit Albericus: ꝙ cū inter initia condendarū ciuitatū diis cæ teris pro auspicibus cœptorū fierent sacra: Libero patri fiebāt: ut li bertatē futuræ patriæ cōseruaret. Præterea ciuitates īperātibus orbi Romanis aut stipēdiariæ erant: aut fœderatæ: aut liberæ. ī libris aūt ciuitatibus in signum libertatis simulacrū Marsiæ habebant: quem su pra diximus in tutelam esse Liberi patris: Insuper mos fuit Romanis liberam togam adolescentibus ī festis liberalibus exhibere ad signifi cationem liberioris uitæ in posterū concessæ. Cuius quidē sacra dicit seruius a Iulio Cæsare Romā primo translata: in qbus hyrcus imola batur: & hoc ideo: quia aliquando capellæ palmites uitium crescētes uastassent. Dicit enim. M. Terentius Varro: ubi de agricultura: eidem tanꝗ repertori uitis hyrcos imolari: ut pœnas capite tendāt. Ego au tem huius sacra nō puto a Iulio primū Romā translata: sed eius Libe ri patris: de quo intellexisse uidetur Tullius: dum ubi de naturis deo/rum scripsit. Hunc dico Liberum Semele natum: non eum: quem no stri maiores auguste sancteq; censent liberum & cetera. Quē ego arbi tror iuxta sententiā Macrobii solem: quē arbitrati sunt rerū omniuꝫ patrem: & hinc liberum patrē dictum. Et sic etiam intellexissę Virgi/lium puto. Lumina labētē cælo quæ ducitis annū Liber & alma ceres & cætera. Non enī Bacchus labentē annū cælo ducit: sed sol. Et hæc quidem ea duo fuerunt numina: quæ Etrusci potissime coluerūt. Sed quicūꝗ hic fuerit liber: ostendit Augustinus ī libro de ciuitate dei: ei a priscis obscœna celebrata sacra: & īter alia dicit: ꝙ ei⁹ ī honorē pu dēda uirilia colebātur ī publico: adeo ut ī festis diebus liberi mēbrum uirile eleuatum ex cōpritis deferetur in urbem uerbis flagitiosissimis

omni concessa licentia: inde per forum transuectum: & in locum eidẽ deputatum depositum: oportebat ut honestissima omniũ materfamili as illi coronam imponeret. Insuper & Dionysius appellatur Bacchus de quo ubi de Dionysio.

De Hymenæo filio Bacchi. C. xxvi.

Ymenæum dicit Albericus filium fuisse Bacchi & Veneris: & se quitur auctoritate remigii: ob id habitum: quia ex nimia petulan tia libido soleat excitari. Hymen autem græce dicitur mẽbrana: quæ est proprie muliebris sexus: in qua puerperia fieri dicuntur: inde Hy/ menæus nuptiarum deus dictus est. Sane Lactantius ab hystoria tra/ ctũ dicit scribens: quia Hymenæus puer fuerit atheniẽsis mediocri ge nere natus: q cum annos puerilis ætatis excedere: nec dũ uirũ posset ĩplere: ea pulchritudĩe fuisse præditũ dr̃: ut fœminã mentiretur. Istũ cuꝫ una ex ciuibus suis uirgo nobilis adamasset: is quia nuptias despe rabat: puellaꝫ tamen uersa uice diligebat extreme: & animo saltẽ aspe ctu satisfaciebat suo. Cũqꝫ nobiles fœminæ cum uirginibus sacra Ce/ reris eleusinæ celebrarent: subito aduentu pyrrhatarum raptæ sunt: ĩter quas etiã Hymenæus: qui illo a se dilectam secutus fuerat. Cum igitur per lõginqua maria prædã pyrrhate uexissent: ad quadã tamẽ regionem deuoluti: & ibi somno oppressi: ab insequẽtibus interempti sunt omnes. Hymenæus autem relictis uirginibus euolauit Athenas pactus a consanguineis dilectæ suæ nuptias: si illis filias nuper raptas restitueret: quas ubi ꝓ uoto restituit: exoptataꝫ accepit uxorẽ. Quod coniugium: quia felix fuerat: placuit Atheniensibus nomen Hymenæi misceri nuptiis. Sunt tamen qui dicant eum die quadam nuptiaruꝫ rui na oppressum: & piationis causa id adiuuentum: ut nomẽ eius celebra retur in nuptiis: quod omnino Seruius damnat. Ego autem eum cũ ob id Bacchi & Veneris filium dictum reor: qa propter duo fiãt nuptiæ seu duo interueniunt in nuptiis festum & carnalem copulam. Per festũ Bacchus intelligendus est: ut per Virgilium patet: duꝫ dicit. Adsit læ titiæ bacchus dator &c. Per uenerem autem carnalem copulam: cum ad eam spectare uideatur ad procreandam prolem marem & fœminã copulare: & ex his duobus conficiuntur nuptiæ: seu Hynemæus: qui pro nuptiis intelligendus est.

De Thyoneo Bacchi filio. C. xxvii.

Hyoneum Bacchi filium dicit Ouidius: & de eo breuem recitat fabulam. Dicit enim: ꝙ cum bouẽ fuisset furatus: & ob id oppri meretur a rusticis: inuocato forte patris auxilio: factũ est: ut a Baccho Thyoneus ĩ uenatorẽ cõuerteretur: & bos permutaretur ĩ ceruũ. Ar bitror ego hunc fuisse furem: & potatis optime rusticis bouem suũ re petentibus facile ostendisse eis & se uenatorem: & bouem certũ fuisse

De Thoante Bacchi filio: qui genuit Hypſypilem. C. xxviii.

Hoantem Bacchi filium fuiſſe carmen demõſtrat Ouidii dicẽtis Tum primũ ſeſe trepidus ſub nocte thyoneus Detexit nato portans extrema thoanti ſubſidia & cætera. Paulus autem eum ex Ariadna Minois filia ſuſceptum teſtatur. Sed mrior qualiter hoc fieri potuerit: cum Thoas: ut infra monſtrabitur: genuerit hypſypilem: quæ tẽpore thebani belli nutrix Opheltis ligurgo nemeo ſeruiebat: & Ariadna anteq̃ Baccho nupſerit: a Theſeo rapta eſt. Poſt hippolyiũ ſuſceptũ qui paulo añ initium ſuſcepti belli thebani in Italiam abiit: & ſic longe antiquior Thoas fuit: q̃ Ariadna. Is quidem (ut teſtatur Statius) iam ſenex cum lẽniades: apud quos rex fuit: a fœminis ſuis cõmuni cõſilio occiſi ſunt alfilia Hypſypile: facto rogo ſaluatus ẽ: & ĩ Chium ĩſulam nocte tranſmiſſus.

De hypſypile Thoantis filia. C. xxix.

Ypſypile filia fuit Thoantis: teſte Statio: dum dicit. Cui regnuꝫ genitorq̃ thoas & lucidus euan Stirpis auus & cetera. Hæc aũt (ut idem refert Statius) cum adhibuiſſet conſenſum publico mulieruꝫ lẽniadum cõſilio de occidendis maſculis ſuis: & ſuis legibus uiuere: ea nocte qua ſcelus a cæteris fœminis perpetratũ eſt: Thoantem patreꝫ naui impoſuit: eumq̃ Baccho patri cõmendauit: & in inſulam Chium tranſmiſit: & conſtructo ĩ regiam rogo: ſe patrem interemiſſe mõſtrauit: eiuſq̃ loco homicidis mulieribus ĩperauit: qua regnante) ut oſtendit Statius) factum eſt: ut tendentibus cũ Iaſone argonautis ĩ colchos ad Lemni littus appellerent: & ſeu quia non reciperentur: ſeu quia ultores criminum acceſſiſſent: ui ĩſulam cæpere & ſic ſuſcepti ĩter alios Iaſon ab Hypſypile receptus eſt: & eius amicitia uſus: ſotiis orãtibus & exigente tempore: reditu promiſſo nauem cõſcendens: eã prægnãtẽ reliquit: quæ poſtea geminos peperit: Theoanteꝫ. ſ. & Euneũ. & cũ minime reuerteretur Iaſon: & caſu cognitũ foret alẽniadibꝰ: eã Thoanti pepercíſſe patri: regno pulſa ẽ: & a pyrrhatis capta ĩ littore ĩ ſeruitium regis Nemeæ deducta eſt. Qui eidem Opheltem paruum filiũ alendum exhibuit: quæ dum operi uocaret uenientibus arginis ĩ Thebanos in nemã ſylua ſiti pereũtibꝰ: ab his aquæ exploratores uenerãt ſeu ab ipſo Adraſto rege comperta & interrogata eſt. Quæ eueſtigio lãgiã fluuiũ oñdit: ubi ſitim poſuere reges: & qui illos ſequebãtur populi: & quænam eſſet exploraſſent: & ea caſus recitaſſet ſuos: contigit ut medio ex agmine Thoas & Eunius iuuenes filii eius proſilirẽt matre cognita: eiuſq̃ ſolarẽtur dolores. Sed dũ ipſa fortunas ſuas recitat alumnũ oblita: quem inter herbas floreſq̃ ludentem liquerat: infelici euentu contigit: ut is a ſerpente caudæ repercuſſione occideretꝰ. Quãobrem turbatus exercitꝰ eſt. Verum Licurgus ægre filii necem ferens

dū ī eā īpetu ageretur: ab Adrasto reliquisq; regib': & a filiis suis seruata ē. Quid tandē ex ea cōtigerit nusq; legisse memini.

De Amphione rege Thebarū quinto Iouis secūdi filio: q. vii. genuit filios: & totidē filias. Ca. xxx.

Mphion filius fuit Iouis & Anthiopæ: ut in Odyssea testat. Homerus: Ex cuius creatione: ubi de Anthiopa scribitur: fabula recitat. Dicit tamen Ouidius q ibidem non scribitur a Ioue ī taurū uerso oppressam Anthiopam: & grauidā factā: Et alibi dicit. Addidit & satyri celatus imagine pulchram Iuppiter īpleret gemino nicteida fœtu & cætera. Homerus præterea ubi supra dicit: Iouez tres ex Anthiopa suscepisse filios: Amphionem scilicet & Zetum atq; Calatum. Hos præterea uolunt expositos a matre pulsa a Lynceo rege Thebaruz ob stuprum cum Epapho: seu Ioue cōmissum: & grandes tandem a pastore quodam nutriti insurrexisse in Lynceum: & eū occidisse: atq; Dyrcen coniugem eius: & demū pulso Cadmo sene apud Thebas regnasse. Ex istis autem secundum Seruium Amphion musicæ artis adeo peritus fuit: ut iuxta Lactantium a Mercurio cytharam meruit: cuz qua thebanos muros construxit: ut Seneca pœta in Tragœdia Hercul' furētis dicit. Cuiusq; muros natus āphion ioue Struxit canoro saxa modulatu trahens & cætera. Eumq; lydios modulos īuenisse scribit Plinius. Huic insuper coniunx fuit Niobes Tantali filia: ex qua secundum Homerū in Iliade. xii. suscepit filios: secundum uero latinos pœtas: & Ouidium potissime suscepit. xiiii. quos cum ob superbiam Niobis ab Apolline & Diana uidisset occisos: seipsum gladio interemit. Nūc autem declarandæ fictiones ueniunt. Dicunt igitur hūc a tauro Ioue: seu satyro genitum: quod fictum puto ad feruorem libidinis opprimentis demonstrandum: cum scribatur alibi Anthiopam uiolenter oppressaz. Theodontius tamen dicit: Amphionem & fratres nō Iouis sz Epaphi fuisse filios ex Anthiopa: & ob hoc a Lynceo Thebarum ægyptiorū rege Anthiopam repudiatam: in quem Lynceum iam adulti iuuenes insurgentes eum interfecere: & aufugerunt ī Græciam: & a Cadmo suscepti eum senem regno priuauerunt: & se Iouis dixere filios. Floruit enim (ut dicit Eusebius in libro temporum) in musicis Lynceo regnāte argis. Eum autem cythara mouisse saxa in muros thebanos construendos dicit Alberic': nil aliud fuisse: q melliflua oratōe suasisse ignaris: atq; rudibus & duris hoībus & sparsim degentibus: ut in unū conuenirent: & ciuiliter uiuerent: & in defensionem publicā ciuitatē mœnibus circūdarent: quod & factuz est. Quod aūt a Mercurio cytharā susceperit: ē q eloquentiam ab influentia Mercurii habuerit: ut Mathematici asserunt.

De. xiiii filiis Amphionis. C. xxxi.

Aphioni ex Niobe septem fuere filii & filiæ totidem: quorũ hæc fuere nomina: Archemorus: Anthegorus: & Tantalus: necnõ & Phadimos: Sipolos: & Semarchus: atq; Epinitos: Demũ filiæ sic di/ ctæ sunt: Asticratia: Pelopia: & Cheloris: & post has Cleodoxe: ac Ogune & Phytia: atq; Nerea. Horũ ludẽtes masculi dicit Ouidi⁹ ob supbiã Niobis ĩ latonam obloquẽtẽ ab Apolline occisi sunt fœminæ autẽ a Diana Niobe matre uidente. Sane Ouidius discrepat in aliqb⁹ nominibus a Lactantio. Naʒ pro Archemoro Anthegoro Xemarcho atq; Epinito ponit. Ouidius Ilmenum Alphenorem: & Damasiconem & Ilioneum. Ex his autem nescio quem homerus uocabat Amaleam Qui hos dicit sic occisos nouem annis sepulchro caruisse: tandem conuersis a Ioue populis: in lapides eos cõtexisse. Esto alibi dicat eos in Siphylo monte conditos extitisse. Quod autẽ isti tam repẽte perie rint peste factum credo: cum sit exterminator Apollo: & hinc cõtigis se deficientibus hominibus deficisse qui illos sepellirẽt: qui mortui ho mines: & in lapidem. i. puluerem conuersi eos etiam resolutos texere: aut texisse creditum. Vel (quod melius dictum puto) populos lapideus factos. i. malis duratos illos: adinuentis: ut ait Homerus: apud Siphy lum sepellisse. non enim aliquando ob pietatem nimiam possumus & debemus: Seu aliter potuit contigisse: hos imminente peste populari ritu sepultos: & nouem annis neglectos: demum redio more lapideis urnis ĩmissos.

De Zeto secũdi Iouis filio. vi: q genuit Ithilũ & Thyĩ . C. xxxii.

Etus filius fuit Iouis & Anthiopes: ut ibi de Amphione tãtũ di ctuʒ est. Hunc dicit Lactantius sup achilleide: & Seruius similiter ru sticum fuisse hoĩem: esto cum fratre regnauerit.

De Ithilo & Thyi filiis Zeti. Ca. xxxiii.

Thilus & Thyis (ut testatur Homerus ĩ Odissea) filii fuerũt Ze ti regis ex Aidona coniuge. Ithiluʒ autẽ per errorẽ nocte Aido na mr̃ interfecit putans eum Amalea Amphionis filium. Inuidebat q/ deʒ uxori Amphionis eo ꝙ sibi sex essent filii masculi. Quæ: ut ait Le ontius: crimen suum cognoscens optauit mori: miseratione tamẽ deo rum in carduelem uersa Ithilium deflet. de Thyi autem nudum supest nomen.

De Calai scđi Iouis filio. vii. C. xxxiiii

Alais filius fuit Iouis & Anthiopæ: ut Homerus in Odyssea de scribit: de quo nil præter nomen legisse memini.

De Pasithea & egyale & Euphrosyne gratiis secundi Iouis filiabus. C. xxxv.

Asithea & Egiales & Euphrosyne: q̃ gr̃æ seu Charites appellan tur: ut placet Lactantio: Iouis & Anthonoi fuere filiæ. Has dicunt

Veneris esse pedissequas: affirmantq; quia se lauent in acydalio fōte qui in orchomeno Boetiæ ciuitate est: & inde nudas incedere: & īuicē uinctas: ac ex eis duas facie ad nos esse conuersas: cū tergū tertia uertat. Quid autem in hoc senserint ueteres excutiendum est. Cum enim gratia semper ī bonū sonet: merito Iouis dicētur filiæ: cuius effectus semper in bonum tēdunt. Et cum cōiunctionum oīū ex attributa potentia causatrix uenus sit: ut supra dictum est: illi merito obsequuntur cum sēper uideatur aliquali gratia præcedēte quis in unionē: seu: amicitiā ire alterius: utputa rōne beneficii impensi: uel cēplexiōis: & morū cōformitate: seu studiorum similitudīe: & huiusmodi. Et iō (ut placet Fulgentio) Pasithea: quæ gratiarum prīa est: īterpretatur attrahēs eo q̄ ante alia quacūq; moueamur causa: ad aliquam rē desyderādā attrahimur. Secunda autem Egyales interpretatur demulcens: & hoc iō: quia nisi delectaret in processu: quod appetiuimus añ: nō iretur in perseuerantiam amicitiæ: īmo dissolueretur illico: & idcirco ut demulceat & delectet necesse ē: quod atthraxerat ante: Tertia aūt Euphrosine appellatur: quod retinens sonat: ut per hoc intelligatur in uacuū quis in delectationē alicuius rei attrahi: atq; se attractū delectari: nisi quis opere suo teneat qd' atthraxerat: & delectat. Et hinc potes aduertere duas in te gratias uenientes. Tertiam uero a te in illas ineuntē & sic duæ in nos faciem: tertia tergum uertit. Vel aliter: siquid enim in hominē gratum miseris: ab eo in te duplum: seu maius redire uidebit: & ob id dicit Ilioneus Didoni apud Virgilium. Ne te certasse priorē pœniteat: quasi uelit intelligi: si nobis boni aliqd feceris: & uiuat æneas duplicatum ab eo recipies. In acydalio autem fonte ideo balneari dicūtur: quia acyda græce latine cura est: & hoc ideo fictū: ut sētiamus quia dū trahimur: dum mulcemur: dū retinere conamur: uariis curis angimur. Nudas autem eas incedere non ob aliud uoluere: nisi ut uideremus in captandis amicitiis nil fictum: nil fucatum: nil palliatū interuenire debeat: quīimo simplici & pura mente: atq; aperta in hoc debemus incedere: nam qui aliter exquirunt amicitiarū mercatores potius q̄ factores dici possunt.

De Lacedæmone undecimo secundi Iouis filio: qui genuit amiclatem. C.xxxvi.

Acedæmon (ut scribit ditis cretensis eo in libro: quē de expōne græcorum in Troianos composuit) filius fuit Iouis ex Taigeta filia Agenoris Phœnicum regis. Esto Eusebius in libro temporū dicat eum filium fuisse Semeles patre non nominato: eūq; Crotopo argiuis regnante Lacedæmonem condidisse ciuitatem.

De Amiclate filio Lacedœmonis: qui genuit Argulū. C.xxxvii.

Miclas: ut prædictus ditis asserit: filius fuit Lacedæmonis. Esto

sint libri: ĩ quibus legatur Lacedæmonẽ fœminã fuisse: & ex ea Ami
clatem natum: ego tamen hominem fuisse puto.

De Argulo filio Amiclatis: qui genuit Oebalum. Ca.xxxviii.

Rgulus: ut idem ditis dicit: filius fuit Amiclatis: quẽ Theodon
tius dicit primũ iunxisse apud Acheos quadrigam. sed timeo ne
similitudine fere nominis deceptus sit. Is enim qui primus quadrigam
iunxit in Græcia Aregilus dictus est: & id adinuenit: regnante Arge
Phorbante: qui diu ante Argulum fuit.

De Oebalo Arguli filio: qui genuit Tyndarum & Icarum. C.xxxix

Ebalus: ut dicit ditis & Theodontius: filius fuit Arguli: quẽ re/
gnasse dicit Paulus apud Laconas: quos a se oebalos nominauit.
Huic duos fuisse filios cõperimus: Tyndarum. s. & Icarum.

De Tyndaro Oebali filio. C.xl.

Indarus: ut Ditis scribit & Theodõtius: filius fuit Oebali: illiq;
successit in regno: ex quo & si nil aliud habeamus: hoc saltẽ legi
mus: eum Ledam habuisse coniugem: quæ si non ex eo: ex Ioue tamẽ
eius in regia Castorem & Pollucem: & Helenam: & Clitemestram pe
perit: dato sit: qui Castorẽ: & Clitemestrã non Iouis: sed Tyndari fi/
lios dicãt: Ego oẽs quatuor Tyndari fuisse arbitror: sꝫ absit ut auferã
tam pudicissimo deo liberos: quos illi liberalis dicauit antiquitas.

De Icaro Oebali filio: qui genuit Erigonem: Iptimam: &
Penelopem. C.xli.

Carus: ut dicit Leontius: Oebali fuit filius. Hanc Lactantius di
cit comitem fuisse Liberi patris: & ab eo accepisse: uti uinũ exhi
beret mortalibus. Qui cum pastoribus: seu secundum alios messorib⁹
suis exhibuisset: & hi: seu quia ultra debitum: seu quia insueti potassẽt
ebrii facti: & inde existimantes sibi uenenum exhibitum: Icarum apud
Marathonem uenationi uacantem interemerunt. Quem dicit Seruius
a cane suo diu seruatum: tandem: ut dicit Theodontius: cum canis fa
me impulsus domũ redisset: eiq; Erigone uirgo Icari filia panem dedis
set: & ipse illico ad cadauer reuerteretur domini: Erigones eum secu/
ta patrem occisum comperit: Cuius tandem præcibus Icarus in cælũ
assumptus est: & in Boetẽ conuersus: & cuꝫ eo canis: qui assyrius nũ
cupatur. Possibile est: cũ in octaua sphera ab ãtiquis astrologis multæ
sint imagines quadam stellarum designatione figuratæ: ex his aliquas
ĩ consolationem remanentiũ post Icarum nomine icari & canis sui de/
nominatas. Verum ego non credo hunc eum Icaruꝫ fuisse: qui Oebali
filius fuit: aut Penelopes pater.

De Erigone filia Icari. C.xlii

Rigone filia fuit Icari: ut Lactantius affirmat: & Seruius: q̃ cuꝫ
Bacho placuisset: ab eo in specie uuæ: ut ait Ouidius: decepta ẽ

atq̃ oppressa. Hec tamen: ut dicit Seruius: ductu canis in Marathoni
am siluã patrez a rusticis occisum cõperisset: fleuissetq̃ diu: tandẽ do
loris impatiẽs in arbore laqueo se suspendit: sz seu corporis pondere
nimio: seu laquei uel rami debilitate factuz sit in terram cecidit. Cuius
tñ miserti dii eam inter sydera transtulerũt: fecerũtq̃ ex ea in Zodia
co signum illud: quod adhuc uirginẽ appellamus: tractu tñ temporis:
cum ẽm Lactantiũ umbra eius regionẽ illam infestaret: ad eius iram
mitigandaz compertũ est ex cæra humanã formare spẽm: & in eadez
arbore appẽdere: & a pastoribus canibusq̃ diez illã celebrare facere
ex quo Virgili⁹. Tibiq̃ oscilla ex alta suspẽdũt mollia pinu. Sane Ser
uius aliter. Dicit. n. ꝙ cum post aliquantũ tẽporis Atheniensibus eẽt
morbus ĩmissus talis: ut etiam uirgines furore quodã compellerentur
ad laqueum: essetq̃ ab oraculo responsuz sedari posse pestem illam: si
requirerẽtur Erigones & Icari cadauera: Qui illa quæsiuere diu: & cũ
reperiri nõ possent: ad ostendendã deuotionẽ suam Athenienses: qua
si in elemento etiã alieno querere uiderentur: suspendebant in arbori
bus funes: ad quas se tenentes hoĩes hac atq̃ illac agittabant᷑: ut qua
si per aerem illorũ cadauera petere uiderentur. Sed quia plurimi cade
bant: inuenere formas ad sui oris similitudinẽ: & eas pro se suspensas
mouebant. Vnde oscilla dicta sunt ab eo: ꝙ in his cilerẽtur. i. moue/
rentur ora: & eo modo pestis purgata est. A Baccho aũt eaz in specie
uuæ deceptam ideo dictum credo: quia possibile fuit insuetam: dum
uuas comederet: ebrietatem incidere.

De Hiptima filia Icari. Ca. xliii.

Iptima filia fuit Icari: ut ĩ Odyssea testat᷑ Homer⁹ dicẽs. Hiptiæ
puellæ magnanimi Icari: q̃ Eumilo nupsit: domum frĩs habitãti

De Penelope filia Icari: & uxore Vlixis. C. xliiii

Enelopes filia fuit Icari: ut in Odyssea testat᷑ Homer⁹: dũ dicit.
Filia Icari ualde sapiens Penelope. Hæc qdẽ (ut satis uulgatum ẽ
nupsit Vlixi: & ex eo Thelamacum filium peperit. Postea cum iuisset
Troiam Vlixes: & inde diu post Troiam deletam errasset: multa paf/
sa est: tam ob pudicitiam suam tutandam: quaz procatores plurimi sol
licitabant: q̃ ob timorem insidiarum aduersus Thelamacum a proca
toribus positarum: & dolorem non redeuntis Vlixis. Tandem eis ser/
uatis: uirum rehabuit: in quem tandem finem iuerit: non satis certum
habeo. Dicit tamen Leontius Lycophronem græcum poetam dicere:
Penelopẽ concubitũ omnium procantiũ passam: & ex uno eorum ge/
nuisse quendam filium: cui Pana nomen fuit: quod cum in reditu co/
gnouisset Vlixes: statim abiit ad insulam Gortynam: & ibidem obiit.
Quod absit: ut credam pudicitiam Penelopis a tot: tan q̃ egregiis cele
bratã autoribus: ab aliquo fuisse maculatã: quicqd Licophrõ loquat᷑

maliloquus.

De Tantalo duodecimo Iouis secundi filio. C.xlv.

Acedæmonis expedita prosapia: ad reliquos Iouis secūdi filios redeundum est: ex quibus duodecimū Tantalum dicit Theodontius Iouis fuisse filium. Fuit enim is antiquissimus Corinthiorū rex: & pius homo: atq; deorum mensis sæpe accubuit. Quod ideo fictū puto quia cælsissima sit arx Corinthiorum adeo: ut si quis eam ascendat in cælum uideatur conscendere: & esse cum superis.

De Hercule.xiiii.secūdi Iouis filio: q genuit Carthaginem. C.xlvi.

Ercules hic a Cicerone in libro de naturis deorum cognominatur iiii.& ab eodem dicitur Iouis filius ex Asterie sorore Latonæ susceptus. Hunc præterea sūme a Tyriis coli dicit: & ex eo Carthaginē filiam genitam.

De Carthagine.iiii. Hercnlis filia. C.xlvii.

Arthago (ut proximo supra mōstratū est) Herculis quarti fuit filia: quā nos Carthaginē nūcupamus: quæ ideo Herculis filia dicta est: quia a Phœnicib⁹: qui Herculē summe colebāt posita est Herculis dei sui auspicio.

De Minerua secundi Iouis filia.xiiii. C.xlviii.

Inerua: non ea cui cognomen tritonia fuit: Iouis secūdi fuit filia: ut scribit Tullius de naturis deorū: quā idē Tullius iuētricē asserit fuisse bellorū atq; principem: & ob id ad nōnullis bellona appellata ē: & soror Martis: & auriga: ut testari Statius uidet̃ dicens. Regit atra iugales Sanguinea bellona manu: longaq; fatigat Cuspide. & cætera. Nec ea fuit hæc: quam ueteres uirgineʒ & sterilē asseruere: quin immo (ut idē dicit Tullius) ex Vulcano Cæli filio antiquissimo Apollinem primū peperit. Præterea (ut dicit Leōtius) hæc est: quam armis insignem finxere: oculis toruam: Hastamq; gerenteʒ longissimā cum crystallino clypeo: & hoc magis ad ostentationem inuēti a se belli: q̄ ob aliquod aliud significatū: quod ego nō credo: quinimo insignia illa ad aliquod mysterium ostendendū apposita omnia puto. Nam cū oēs assiduis īfestemur bellis: armatā fingi puto: ut doceamur prouidos uiros semper in armis cōsistere.i.cōsiliis: quibus ad emergentia possint obsistere. Qud' oculos habeat toruos: ostendit sapiētē de facili capi ñ posse: cum utplurimū exterioribus actibus longe aliud se ostēdat agere: q̄ gerat animo: uti toruus alibi respicit: q̄ intuētes eius faciē arbitrentur. hasta aūt illi dicatur longissima: ut noscamus prudentem uirū etiam longinqua cognoscere: & ex longinquo ictus īfigere: atq; a se īsidiantes repellere. Crystallinum autem ideo illi clypeum attributū est ut appareat in transparēti crystallo atq; solido corpore sapiētē uiruʒ æque simul & hostis uidere opa: & seipʒ remediis opportunis ꝓtegere

huic insuper dicit idē Lactātius cū neptūno de īpositione nominis ci uitati Athenarum fuisse certamen: illudq; præsentibus diis in ariopa/ go agitatum: actumq; eorum sententia : ut quis eorum terra percussa laudabiliorem perduxisset effectum: is ciuitati nomen imponeret: ob quam rem Neptūnus percusso tridente solo equum produxit: Miner ua autem hasta proiecta produxit oliuam. Quæ quonia; utilior uisa sit equo: Minerua deorum iudicio ciuitatem: & suo nomine nuncupauit Athenas: nam Minerua a græcis Athena nominata est. Quid hic fig/ menti est: sic Albericus exponit. Dicit enim Cecropi conditori qui & huic Mineruæ contemporaneus fuit: & iuxta Theodontium pater fu/ isset aliquādiu ambiguū: an illa a cōmoditate maris: quo ēt plurimum ualebat: an cōmoditate terræ: qua etiam plurimū abundabat: denoīa retur: quam maris cōmoditatem per equum designare uoluere: quia & mare uehat: ut equus: & equus ut mare uelox sit: & nōnunq; impetuo sus: & furore nimio plenus: ut mare: terram uero oliuam: seu qa loc' oliuarū abundans sit: seu quia pingue sit solum & fertile. Tandem cu; cerneret circūspectus homo maris cōmoda uariis ex causis posse sub trahi: & terrestria qualicūq; esse continua: a terrestribus perpetuis de nominandā censuit: atq; uocau t Athenas: qd' latine īmortales sonat Ego autem puto: cum maritima ciuitas sit Athenæ dissentione; hanc inter nautas & mechanicos homines: ostendentibus nautis rem pluri mū augeri nauigiis: quæ per equum intelligenda sunt. Mechanici autē contra artibus & agricultura ciuitates sustentari : & augmentari quæ per oliuam demonstrantur: cum eius sit liquor mitis & ampliatiuus. Quāobrem a diis. i. a iudicibus ī hoc datis pro mechanicis sentētia la ta est: & hic optime Neptūnus inductus est: pro mechanicis autē Mi nerua: quæ artium omnium fere repertrix fuit. Posset quis obicere: Io uem primū regem Athenarum dictum longe antiquiorem Cecrope : & hic Cecropem conditorem dicimus Athenarum. hanc obiectione; paucis absoluit Leontius. Dicit enim non d' nouo ædificatas Athenas a Cecrope: sed mari propīquiores factas: & hac tempestate spōte sua oliuam in arcem natam.

De Archade quintodecimo filio secundi Iouis: qui genuit Ionium. C. xlix.

Rchas Iouis fuit fili' & Calistonis nymphæ: ut clare testat' Oui dius. Huius enim mater post Lycaonem patrem e regno pulsum a Ioue: ut refert Paulus: se choris Dianæ sotiauit: & in uenationib' ui tam agens: cū ætate ualeret & forma: a Ioue dilecta ē: & (ut dicit Oui dius) ab eodem sub specie Dianæ inter umbras nemorum decepta & oppressa est. Quæ cum concepisset: & iam excresceret uterus: a puel lis sotiis ad lauacrum euocata est: se lauante Diana. Hæc aūt timēs ne

crimen appareret suum: si uestimenta poneret: lauari renuebat tandeꝫ a uirginibus nudata: cum turgidum uentrem Diana uidisset confestim eam a consortio suo reppulit: quæ postea Archadeꝫ peperit. Quod fa cinus cum cognouisset Iuno irata in eā: illam diu traxit crinibus: & tā dem transformauit in ursam. Archas autem cum iam grandis esset: eā sibi incognitam: & ad se uenientem uoluit occidere: ast ipsa pauida(ut ait Theodontius: in Iouis templum: cuius semper erant apertæ ianuæ nec propterea aut fera: aut auis intrabat: ulla aufugit: in qd̓ & archas secutus est: quos cum uellēt īcolæ occidere: a Ioue ꝓhibiti sūt: & mu/ tato æque in ursum Archadē: ambos in cælum trāstulit: & circa polū arcticū locauit. Calisto aūt ursa minor dicta est: ubi maior uocatus ē Archas. Iuno autem ex hoc turbata: quod pellex in celum suscepta es set una cum filio accessit ad Tethydem magnam nutricem suam: ora uitqꝫ ne has ursas more aliorum syderum suis undis lauari pateretur: quod Thetis ultro se facturam promisit: & seruat usqꝫ in hodiernum. Sub hac fictione utplurimum latet historia. Nam superato a Ioue Ly caone: Calisto filia aufugit ad uirgīes Panilyceo sacras: & cū his emis so perpetue uirginitatis uoto contigit: ut audito a Ioue: sua formosita te caperetur: & incideret in desiderium potiundi: & cū se ī habitū soti arum transformasset: clam nocte accessit ad illam: et cuꝫ uariis suasio nibus in suum desyderiū traxisset: eam uitiauit: atqꝫ prægnātem fecit Postremo cum partu crimen appareret Calistonis: euestigio cum ma ximo dedecore suo: nil ulterius timore Iouis audentibus uirginibꝰ sa cris: una cum filio claustris exclusa est. Quæ ob ruborem clā secessit in syluas: et ī eis latuit diu incognita. Sane cū adoleuisset filius: essetqꝫ ingentis animi: nec posset perpeti matris imperiū: eaꝫ uoluit occidere Quæ timore percita syluas linquens cōfugit ad Iouē: qui eā in gratiā filii recōciliauit: ꝓmisitqꝫ ut ī patriū posset r̄dire regnū: iuitqꝫ. Quā obrē cū Archas ferox iuuēis Pelasgos ī ditionē r̄digissꝫ suam: archa des illos ex suo noīe appellauit: archades aūt Calistionē: quā mortu/ am putabāt ob diuturnā latebram ursā appellauere: cū ursus: ut aiūt phisiologi: certā anni partē in cauernis moretur dormiēs: et a nomīe matris ursum etiā filius uocauere. Quos ambos postea in gratiā Ar/ chadis poetæ in cælū transiatis dixere: et ex canibꝰ eis ī locis: ī qbꝰ hos locauerunt: diu ante ab ægyptiis figuratis fecere ursos. Quod̓ aūt a Tethyde Iunonis alumna lauari in oceano nō permittatur: sūptū ē ab eleuatione poli: qui in regione nostra adeo eleuatus est: et hæc sy/ dera adeo illi propinqua: ut circuitione cæli: sicuti reliquæ: q̄ occiden do mergi uidētur Oceano: mergi nō p̄nt: īmo earū circa polū ītegrū circuitione uidemus. Hunc Archadē scribit Eusebius subegisse Pelas gos anno mundi. iiii. mi. idccviii.

De Ionio filio Archadis:qui genuit Nicostratam. C.l.

Onius fuit(ut ait Theodontius:& post eum Paulus)Archadis filius ex Selẽne nympha susceptus:homo æuo suo bellica arte:& potissime nauali peritissimus adeo:ut littora fere oĩa pelopõnensia:& usq; ad mare siculum suæ ditioni subigeret:& a suo nomine Ionas:& Ioniũ cognominaret mare:Qui in tam grãdem uenere prebeminẽtiã ut sibi totius græciæ quartam partem subesse dicerent: & Ionicis lr̃is atq; grãmatica uti cogerent.Sane Leontius negat hoc cognomẽ genti mariq; inditũ a Ionio rege:affirmans diu ante illis fuisse ab Ione Inaci filia: cui maximũ in partibus illis fuit ĩperiũ appositũ:qđ etiã alibi ipsemet testatur Theodontius.Fuit ergo Ionio(ut Theodõtius dicit: & Leontius)filia unica noĩe Nicostratata.

De Nicostrata filia Ionii & matre Euandri. C.li.

Icostrata:Theodõtio & Leontio asserẽtibus:filia fuit Ionii Archadũ regis.Quæ cũ secũdũ p̃dictos Pallanti cuidã Archadũ uiro nobili nupsisset:seu secũdũ alios eius nurus existeret:ex Mercurio postea Euandrũ Archadiæ regem concæpit:& cũ græcarũ litterarũ esset doctissima:adeo uersatilis fuit ingenii:ut ad uaticiniũ usq; penetraret uigilãti studio:& famosissima uates euasit.Et cũ q̃rẽtib' nõnũq; expromeret futura carmĩe:Nicostratæ abolito noĩe:Carmẽta nũcupata est.Quæ cũ Euãder putatiuũ patrẽ:seu uerũ potius occidisset casu:ut quidã uolũt.Seu(ut aliis uidetur)seditõe suorũ e regno pulsus auito magna filio fugiẽti uaticinio promittens:cũ eo ad Italiã deuenit et hostia tyberis intrans in palatino monte consedit.Et cum syluestres comperisset incolas:nouos litterarũ caracteres adinuenit:eosq; earũ cõiunctiones sonosq; edocuit.Quæ &si ab initio.xvi.tantũ fuerit aliis a posteris superadditis:eis in hodiernũ usq; utimur.Cuius rei admirati rudes nõ hominẽ:sed deã potius arbitrati sunt:& cũ eã adhuc uiuẽtẽ diuinis celebrassent honoribus:mortuæ sub infima Capitolini mõtis parte:ubi uitam duxerat:sacellũ suo nomini cõdidere. Et ad eius p̃petuãdã memoriam a suo noĩe loca adiacẽtis carmẽtalia uocauere. Quod quidẽ nec Roma iã grandis abolesse passa est:quinĩmo ianuã ciuitatis:quã ibi exigẽte necessitate ciues construi fecerãt carmẽtale p̃ multa sæcula uocauere.Supererat:ut oĩs Iouis secũdi posteritas esset apposita:Dardanũ:qui ex filiis ei' unus fuit:& omnẽ ipsius prosapiã apponere.Verum quoniam uolumen hoc quintum finem poscere uidebatur:& illam esse longiusculã:uisum est hic terminũ figere: & Dardanum prolẽq; suam sequenti uolumini reseruare.

Genealogiæ deorum gentilium secundum Iohannẽ Boccaciũ de Certaldo liber quintus finit feliciter.

Genealogiæ deorum gentilium ſecundū Iohannem Boccaciū de Certaldo liber ſextus incipit.

Prohoemium.

Efecerat in faucibus Tyberis leuis cymbulæ ĩpetus: ubi dū ocioſus: & nouas uires: & nouos expectarem pariter flatus: q̃dā loci ueneratiōe tract⁹ cœpi adiacētia cūcta cōſpicere. Erat ibi uidere laurēti ueteris: lauini q̃ minas: & priſcorum latinorū cunabula. Inde longā albā a fœta ſue denominatā: ſiluis obſitā atq̃ uepretis: nullū fere de ſe præter nomen præſtante ueſtigiū. Aſt ulterius paululū aurea olī Roma fulgebat ueteri potius ſplendore: q̃ luīe nouo: Quā dū toto intuerer aīo: in mentem priſci uenere reges: uenere & proceres: ſublimeſq̃ duces inſignes uirtute plurima: & militari diſciplina: atq̃ ſanctiſſima pauptate ſpectabiles. Venere triūphi conſpicui- ſubactæq̃ undiq̃ nationes: & glor a ſingularis imperii: qua ſola mortales cæteros ſupauit: & ob quā orbis totius & frena regere: & uocari meruit caput. Dūq̃ mecū mirabundus perquirerē: quiſnā tātæ molis genitor: quis dici primus potuerit parens: Terra an Titan⁹ uel Neptūnus potius educere ingentia corpora cōſueti tuſcus Dardanus ſubintrauit memoriā: eūq̃ uictorioſi populi uetuſtiſſimū auū memini. Nec ex longinquo uidebatur littus: ex quo nauē ſoluerat iturus in Aſiā: uſq̃ tā inclytæ poſteritatis in ſemina ꝓiecturus. Quāobrē ne omiſſa uideatur proles tanta claritate conſpicua: tuſci fluminis relictis hoſtiis: ueterē ſecutus atq̃ ſulcum: ut occulta fide maiorū monumenta cognoſcerē: zephyro fauente: in littus uſq̃ meoniū cōtendi ut abinde eo præſtante per aquas ſe iunxit ab arida tā grādis: tā q̃ admirabilis imperii per ſuas ſucceſſiones: auos uetuſtiſſimos recēſerem & ĩ ultimū uſq̃ inclytæ poſteritatis deducerē ſucceſſores.

De Dardano. xvi. Iouis ſecūdi filio: q genuit Ericthoneū. C. i.

Stenſum eſt in præcedentibus Iouem ſecundū Cæli fuiſſe filium cuius poſteritatis quoniā ſeries in præcedenti uolumine fere oīs deſignata ē: ſolo reſeruato Dardano: in hoc libello eius ſobolē deſcribemus: eo præaſſumpto: quē ueteres Iouis teſtantur filiū ex Electra Athlantis filia: & Corithi regis coniuge ſuſceptū: ex quo de faſtis ait Ouidi⁹: Dardanō electra quis neſcit athlātide natū. Scilicet electrā concubuiſſe Ioui &c. Hāc aiunt priſci inter cæteros filios Iouē præcipue dilexiſſe. Sꝫ quid uelit fictio paucis aduertamus. Cōſtat autē ſnīa Pauli Dardanū Corithi regis fuiſſe ex Electra coniuge filium: ſꝫ ad nobilitandam poſteritatem Ioui attributū: cui etiam moribus erat cōformis. Nam natura mitis homo fuit & religioſus: ut idem ait Paulus Huic Iaſius fuit frater. Eſto ſint qui addant Italum: & Sicanum: atq̃

Candauiã sororẽ. Et cũ Coritho sola ciuitas Corithus eẞ3: de suo no mine dicta: & ea erat: quæ hodie opinione Pauli: aliqubus additis lit/ teris uulgo Corneto uocatur. Venerũt eo mortuo de successione ĩ dis cordiã fratres natu maiores: Dardan⁹ & Iasius: qua cõmotus Darda nus: qui tẽpore posterior erat: Iasium interemit. Quã ob causam cũ turbatos ciues cerneret: cũ parte populi naue3 conscendit: & longa ac tus⁹ nauigatione: primo in Samothraciã: quæ tũc samos erat: sedes ha buit: ut testatur Virgilius dicẽs. Aruncos ita ferre senes: his ortus in agris Dardanus ideas phrigiæ penetrauit ad urbes. Threiciãq; samũ: quæ nũc Samothracia fertur. Hinc illũ corithi tyrrhena a sede ꝓfec/ tum &c. A Samo aũt eam in Asiæ partẽ abiisse: quæ Helesponto cõti gua est mari: & eam quã occupauit oram de suo noĩe dardaniam nun cupasse: quam apud regnauit: oppido eiusdẽ nominis constructo. qđ contigisse uisu3 ẽ Eusebio circa. xxxv. Moysis annum regnante argi/ uis Steleno: qui mundi fuit annus. iii. mil. dccxxxvi. Ibidem autem: cũ annis regnasset. l. uti idem dicit Eusebius ĩ libro tẽporum. Erichonio filio relicto superstite diem clausit.

De Erictonio Dardani filio: qui genuit Troiu3 .Ca. ii.

Rictonius filius fuit Dardani. Hunc Paulus arbitratur ex Cãda uia Dardani cõiuge & sorore natũ. Hic aũt Dardano pr̃i succes/ sit: & cũ regnasset annis. xlvii. Troio filio derelicto: defunctus est.

De Troio Erictonii filio: qui genuit Ganymedem: Ilionem: & Assaricum. Ca. iii.

Ros seu Troius filius fuit Erictonii: ut carmĩe patet Ouidii. Hu ius Erictonius tros est generatus ab illo. Hic patri succedens: cũ uir esset: armorũ ampliato regno ex suo nomine regionem: quæ usq; tunc Dardania dicebatur: appellauit Troia3. Huic bellũ fuit aduersus Tantalũ Phrygiæ regẽ ob raptũ sibi ab eo Ganymedem filiũ: quẽ p̃ ter Ilionẽ & Assaricũ genuit: quibus superstitibus diem obiit.

De Ganymede Troi filio. Ca. iiii.

Anymedes Troi regis fuit filius speciosissimus adolescẽs: đ quo sic Virgilius. Intextusq; puer frondosa regibus ida Veloces iacu lo ceruos cursuq; fatigat. Acer anhellanti similis: quem præpes ab ida Sublimem pedibus rapuit iouis armiger uncis Longæui palmas ne qc q; ad sydera tenduut Custodes: sæuitq; canu3 latratus ad auras & cæ tera. Hunc in celũ raptũ dicit Ouidius: & pincernam Iouis factum: & aquarii signũ. Cuius fictionis intentum paucis iudicio suo Fulgentius explicat dicens. Iouis pugnantis nauali certamine: existentisq; in naui cuius aquila erat insigne: bellicam prædam fuisse Ganymedẽ. Eusebi⁹ aute3 in libro temporum non a Ioue raptum: sed a Tantalo Phrygiæ rege dicit: quod scriptũ asserit a Phãdro poeta: & ob hoc ortũ bellũ

inter Troium & Tantalū: & hinc uidetur frustari Ouidii dictū. Sane s̄m Leontiū nō frustatur. Dicit. n. Tantalū ad Iouis cretensis gratiā ꝓmerendam: quem impudicissimū cognoscebat: sub signis aquilæ uenantē: adolescentulū rapuisse: eūq; Ioui dono dedisse. Quod autē deorum pincerna factus sit: ideo dictū est: quia inter cæli imagines figuratus: forsan ad suorum solatium: eam esse dicunt: quam uocamus aquariū: in quo existente sole: terra maximis hymbribus irrigat: quarum humidis uaporibus sydera pasci nōnulli uoluere: & sic deorū pincerna factus est: fuit autē regnante argiuis Prito.

De Ilione filio Trois: qui genuit Laomedontē. C. v.

Lion (ut Homerus in Iliade: ubi oīs genealogia troianorum usq; ad Hectorē & Aeneā explicatur: ait) filius Trois regis troianorum. Hic (ut dicit Eusebius in libro tēporum) regnāte Athenis Cecrope: Ilionem ciuitatē illam inclytam Homeri carmine condidit: & ex suo noīe nūcupauit. Hæc. n. est: quæ decenalem græcorū obsidionē passa est: & ab eis delata. Cōdita ē aūt circa annū mūdi. iii. mil. dccc. xcv. Ilioni autē unicū legimus fuisse filium Laomedontem: quem superstitē moriens dereliquit.

De Laomedonte Ilionis filio: qui inter mares & fœminas. viii. genuit filios: quorum hæc sunt noīa. Antigona. Hesiona. Lampus. Clition Ioetaon. Titon. Bucolyon & Priamus. .C. vi.

Aomedon rex troiæ filius fuit Ilionis: ut scribitur in Iliade ab Homero. Hūc dicūt ueteres uoluisse Ilionē muris circūdare: & cū Apolline & Neptūno conuenisse: ut ipsi muros facerēt mercede ꝓmissa: & obseruandi iuramēto præstito. Qui cū fecissent: nec sibi promissū seruari cernerēt: oīs troia a Neptūno aquis repleta ē: & Apollo insuper misit pestē. Quāobrē anxius Laomedon de remedio oraculum cōsuluit: cui responsum oportere quot annis uirginē troianam ceto marino. s. monstro exponere. Quod forte apud troianos fiebat. Tandem Hesione Laomedontis filiæ sors contigit. Quæ cnm in scopulo religata monstrum expectaret: aduenit Hercules: qui cum Laomedonte pactionē fecit: uidelicet si liberaret a monstro filiam: sibi equos diuino semine procreatos: quos constabat Laomedontem habere: largiretur. Attamen cum Hercules uirginē liberasset: noluit Laumedon seruare promissū. Quāobrem seu (ut aliis placet) quia dū Ilā puerum perditū quæreret: a Laomedonte portu Troiano prohibitꝰ ē: & ideo cū amplioribus copiis ueniens Ilion expugnauit: & Laomedontē occidit: et omnia eius uertit in prædam. Is appositis quid sibi uelit fictio uideamus. Volunt enim apud Troianos pecuniā fuisse in sacra Neptūni: atq; Apollinis reseruatam: quam Laomedon iureiurādo præstito se non solum eandē restituturum: sed īsuper ex propria

largiturũ in pr ædictis sacris in ædificatione murorũ ciuitatis expẽdit nec tandem petentibus pecuniam restituere uoluit. Sane adueniẽte po stea aquarum inundatione: & post eam nõ satis a sole digestam (ut fit) aer infectus aquarum putredine pestem intulit: quæ duo qm̃ ad Apol linem & Neptũnum pertinere uidentur: adinuentũ est ea ob periurium a deceptis diis ĩmissa. Quod uirgines monstro appositæ sint respõso o raculi: cũ sic illos deciperet psæpe diabolus: possibile puto: & hinc hi storiam habere cætera arbitror. Fuere huic filii filiæq; plures: q̃q̃ so lus Priamus esset ei in regno successor.

De Antigona Laomedontis filia. C.vii.

Ntigonam filiam fuisse Laomedontis testatur Seruius: quã dicit eo q̃ formosissima esset: ausam se pulchritudini præferre Iunoni ob quam cãm irata Iuno eam uertit in ciconiam. Cuius figmenti talis põt reddi rõ. Dicit Leontius q̃ capto ab Hercule Iliõe: & occiso Lao medonte: oẽs Laomedontis filii: exceptis Hesiona & Priamo: qui cap ti fuerunt: clam aufugerunt quo illos fortuna detulit. Antigona aũt in ter arundineta Scamandri latuit pluribus diebus: & hinc ego locũ fa bulæ datum puto: quia quæ superbia sua se regnante patre præferebat pulchritudine cæteris a fortuna regnorum domina uices uertente eo deducta sit: quo cõsueuere ciconiæ uictum quærere: & sic ipsa donec ibidem fuit: quasi in ciconiam uersam uisa est.

De Hesiona Laomedontis filia: & Teucri matre. C.viii.

Hesiona filia fuit Laomedontis: quæ cũ Priamo: ut supra dictum est: fuisset a monstro marino ab Hercule liberata: postmodũ ab eodem Hercule: deiecto Ilione & occiso Laomedonte: capta ẽ: & The lamoni: quoniam primus muros conscendisset ciuitatis: in partẽ præ dæ cõcessa est. Qui eam Salaminam detulit: & cũ frustra sæpius a Pria mo repetita esset: Thelamoni Teucrum peperit.

De Lampo: Clitione: & Icetaone filiis Laomedontis. C.ix.

Ampus: Clition: & Icetaon filii fuere Laomedontis: ut in Iliade dicit Homerus sic aiens. Laomedõ uere Titonõ genuit Priamũq; Lampũq; Clitionem Icetaonẽq; ramum martis: ex his tantum tribus nil præter nudum nomen habemus.

De Titone Laumedontis filio: qui genuit Mẽnonem. C.x.

Itonus (ut supra proximo Homeri carmine mõstratũ est fili9 fu it Laomedontis: qui cũ esset forma decorus iuuenis: ut dicit Ser uius: ab aurora dilectus: & raptus est: ex qua filium aiunt Mẽnonem suscepisse: & cũ longissimam optasset uitam: & obtinuisset: postremo ĩ cicadam uersus est. Hunc autem ab aurora raptum: nil aliud puto: ni si quia desyderio captus: auditis forsan per quæ sperabat imperium: posse nancisci: patria dimissa: ad oriẽtales migrauit populos: a quib9

nobis aurora cōsurgit: & ex eis subegit plurimos: eisq̄ īperauit. Quod aūt in cicadā uersus sit: cur fingatur nōnullæ possunt rōnes ostendi. Prima quarū ē: quia uti rore matutino: qui in aurora cadit: cicadæ alūtur: & sic iste sumptibus orientaliū: qui sub aurora sunt: alebatur. Præterea qui cicadæ nigræ sunt: cū uirides nascantur: sic & iste: q albus natus est: agēte feruore solis: eius regionis: ad quam transitū fecerat: incolarū ritu niger effect⁹ est. Postremo quia senex audita morte Mēnonis filii: & suorū desolationē in querulā senectutem lapsus sit: & inde mortuus: uti cicadæ faciūt: quæ potius conqueri: q̄ cantare uidentur: & demū post longam querelam crepantes obeunt.

De Mēnone Titonis filio. C.xi.

Emnon Ouidio teste: filius fuit Titonis ex aurora suscept⁹. hūc dicūt cū maxima orientaliū populorū copia subsidio uēisse Priamo: & iu pugna ab Achille occisus est. De quo fabulose dicit Ouidi⁹ q̄ dū rogo impositus ureretur: oratione auroræ matris a Ioue ī auē mutatus est: & cū eo multæ aues ex fauillis pyræ prodisse: quæ cūiter pyram cū ingenti clamore circuissent: sese diuisere: & tam diu īter se decertauere: donec mortuæ occubuere. Quas aues mēnonia appellatas dicit Ouidius. Hæc fictio a consuetudine quadā circa pyrā Mēnonis seruatam a suis: & a quadā cōtingentia mirabili sumpsit originem. Vetustissimus mos orientaliū fuit: cariores amicos regis mortuo uelle cū cadauere regis cōburi: & ad hoc: seu aduersū cōcurrētes: ut circa Mēnonis corpus factū puto: seu aliter ī mortē uadunt: & regio īponunt rogo. Præterea dicit Solinus de mirabilibus mūdi sic. At iuxt Ilium Mēnonis stat sepulchrū: ad quod ex sempiterno ex æthiopia cateruatim congregatæ aues aduolāt: quas Iliēses mēnonias uocāt. Cremutius auctor est: has easdē anno .v. ī æthiopia cateruatī cōgregari & undiq̄ uersū quousq̄ qua sint ad regiā Mēnonis cōuenire. Hec ille. Possum⁹ ergo ex dictis assumere fortuitu cōtigisse aues illas eo tūc uenisse: ubi regium Mēnonis funus agebatur: & circuisse uolatu locū & inde a simplicibus creditū: eos qui se morti dederant in honorē regii funeris in fauillas: & ex fauillis in aues esse mutatos. Mēnonē aūt in auē uersum nil aliud designare reor: q̄ uiri celebrem famam: quæ post eius mortem euolauit: longe lateq̄ agētibus orationib⁹: & præconiis populorum suorū. hunc Mēnonem aiunt quidā Susim insigne oppidum Persiæ: quod suræ fluuio īminet: construxisse.

De Bucolione Laomedontis filio qui genuit Esipium & Pidasum. C.xii.

Vcolion filius fuit Laomedontis: ut in Iliade testat Homer⁹: dū dicit. Bucolion aūt filius generosi Laomedōtis &c. De hoc autē

nil habemus ulterius: nisi ꝙ genuerit filios duos: Esipiũ & Pidasum.

De Esipio & Pidaso filiis Bucolionis. .C.xiii.

Sipius & Pidasus filii fuerũt Bucolionis: ut in Iliade scribit Homerus sic dicens. Fuit aũt ad Esipiuꝫ & Pidasum: quos quõdam nympha his a Varuarea genuit laudabili Bucolioni. Ii quideꝫ strenui iuuenes in pugna aduersus Græcos fuere: sed tandeꝫ ab Eurialo quodam græco pugnantes occisi sunt ambo: ut idem testatur Homerus.

De Priamo Laomedontis filio: qui ex Hecuba cõiuge. xix. genuit inter filios & filias: & ex aliis mulieribus inter mares & fœminas genuit xxxi. Ex quibus. l. noĩa tantuꝫ. xxxviii. cognouimus: quæ hæc sũt. Prima Creusa. ii. Cassandra. iii. Iliona. iiii. Laodices. v. Lycastes. vi. Medisicastis. vii. Polisena. viii. Paris. ix. Hector. x. Helenꝰ. xi. Caor. xii. Troiluo. xiii. Deyphœbus. xiiii. Polydorus. xv. Polydorus. xvi. Lycaõ. xvi Esacus. xviii. Anthysus. xix. Isus. xx. Teucer. xxi. Dimocoontes. xxii. Echemon. xxiii. Cremenon. xxiiii. Gorgiton. xxv. Cebrion. xxvi. Phorbas. xxvii. Doricon. xxviii. Pammon. xxix Aliphon. xxx. Agaton. xxxi Hippotoꝰ. xxxii. Aganon. xxxiii. Lacoõtes. xxxiiii. Mistor. xxxv. Iphates. xxxvi. Testorius. xxxvii. Tymootes. xxxviii. Polites. C. xiiii.

Riamus Laomedõtis regis fuit filius adeo notus inter mortales ut uix usqꝫ notior alter sit. Eo quidem adhuc puero existente ab Hercule Ilion ciuitas delata est: & occisus Laomedon: & ipse cũ multis aliis captus: queꝫ Hercules uicinis pretiũ pro eo dantibus: illis restituit: & a redemptione Priamus appellatus: nt Seruio placet. Hũc tamẽ semidirutã patriã restaurasse cõstat: uolũtqꝫ scriptores multis eã aduersus hostiles impetus uallasse. Nam dicit Seruius eũ sic egisse: ut pro rato haberetur ſm Plautum: tribus stantibus rebus: eam capi nõ posse. uita. s. Troili: Palladii conseruatione: & Laomedõtis sepulchro integro: quod in porta sceæ fuit. Secundum autem alios longe plura ad eam capiendam opportuna græcis fuere: Vt scilicet de Eaci genere aliquis interesset: & inde Pyrrhus admodum puer in bellum uocatus est. Vt Rhesi regis equi tollerentur: ante ꝙ Xanti aquam gustassent: & ut Herculis interessent sagittæ: quas misit Philotetes: cũ ipse nõ posset afferre morte præuentus. Priamus ergo Laomedonte mortuo regnauit: cui cũ cuncta pro uotis succederent: capta Hecuba filia Cipsei regis Thraciæ in cõiugẽ: & ex ea multis susceptis filiis: & ex aliis mulieribꝰ ẽt ꝙpluribus: ĩ taꝫ grandẽ regnuꝫ suũ ampliauit splẽdoreꝫ: ut nõ solũ Troiæ rex: ſꝫ totius Asiæ uideretur. Sane dũ Paris filius ẽ ꝓ capta Hesiona sorore Priami ab Hercule: Helenam Menelai cõiugem rapuisset: & deduxisset in Troiã: nullisqꝫ posset ĩduci suasionibus: ut illam repetentibus græcis restitueret. Eos cum mile nauibus in littus Troianum descendentes uidit: & Ilion etiam obsidentes

& circũ igne ferroq; cũcta uastãtes: & psæpe filios suos & natural's & legitimos: & auxiliares reges occidẽtes: & postremo cæsum uidit Hectorẽ: & curru Achillis trahit: ad cuius redimendũ cadauer dicit Homerus in Iliade circa finem: nocte Mercurio duce iuisse: & flexis genibus Achillem orasse. Esto dicat Seruius longe aliter fuisse: eũ. s. nocte ad tentorium Achillis accessisse: eũq; dormiẽtẽ inuenisse: adeo: ut eũ occidere potuisset: sed excitasse potius uoluisse: atq; orasse: & obtinuisse petitũ: & ab Achille usq; troiam postmodum prosecutum: s; hæc ab homero oppressa: ne qui laudũ Achillis erat pco: uideret̃ dedecorũ suorũ recitator. Præterea uidit Priamus palladiũ subtractũ: equos Rhesi eductos: Troilũ cæsũ & Paridẽ: & ultio Ilion capi: & filias captiuas deduci & igne cuncta cremari: & in regiam usq; suã: post Polytẽ filiũ fugientem Neoptholemu; penetrantem: & in sinu suo ĩfelice; filium occidentem: seq; obiurgantẽ transfodi gladio. Sane dicit Serui' đ morte Priami uarie opĩari: cũ dicãt alii eũ a Pyrrho ĩ domo regia captum: & ad tumulum usq; Achillis tractũ: ibiq; confossum: & busto caput abscissum: atq; pilo impositum & circũlatum. Alii dicũt ad Hercei Iouis aram: ut diximus: quod opinari uidetur Virgilius. Fuerũt eĩ huic: ut ipsemet Achilli narrat in ultimo Iliadis libro filii. l. ĩter mares & feminas: ex quibus dicit se. xix. ex cõiuge suscepisse: reliquos uero ex mulieribus aliis in atriis suis cõmorantibus.

De Creusa prima filia Priami & Aeneæ cõiuge. Cap. xv.

Creusa filia fuit Priami ex Hecuba: ut testatur Seruius: fuitq; Aeneæ coniunx: ut sæpe per Virgilium patet: eiq; filium peperit Ascanium. Hanc in excidio Ilionis ab Aenea cum patre & filio fugiente perditam dicit Virgilius. sed nonnulli eam ab ipso ex pactione cum græcis tacta occisam uolunt: ne quis in sua libertate ex semine Priami superesset. Quod satis caute tetigisse uidetur Virgilius: ubi Aeneam exquirentem eam describit: & illius umbram loquentem Aeneæ inducit atq; dicentẽ. Non ego mirmidonũ sedes dolopumue superbas Aspiciã: aut grais seruitũ matribus ibo. Dardanis & diuæ ueneris nurus. Sed me magna deum genitrix his detinet oris &c: Et sic patet: postq; a nemine captam se dicit: sed detineri a matre deu;: quæ terra est: ibidem mortuam derelicta; atq; infossam.

De Cassandra. ii. Priami filia. Ca. xvi.

Assandra filia fuit Priami & Hecubæ formosa uirgo: Quam cu; amaret Apollo: eiusq; concubitũ peteret: petiit Cassandra mun' quod illi Apollo se daturum iuramento firmauit. Petiit ergo ut uates fieret: & facta est. Volens autem Apollo quod petierat: ipsa negauit. Quãobrem turbatus Apollo: cum auferre nequiret qđ' dederat: egit ut nulla præstaretur fides uaticiniis suis: & sic factum est. Nã cum ex

raptu Helenæ quid futurum esset Troianis prædiceret: nõ solũ ñ cre dita: sed a patre & fratribus sæpissime uerberibus castigata ẽ. hæc aũt Corœbo Migdonio iuueni desponsata fuerat Virgilio asserẽte. Tandẽ cum nondum nuptias celebrasset capto Ilio: & ipsa ĩfelix a græcis ca pta est: ut idem dicit Virgilius. Verum Ilio dirupto: & p̃da inter prin cipes diuisa: misella in sortem contigit Agamẽoni: quæ illi fata serua- rentur a coniuge prædixit: ut Seneca poeta testatur in tragœdia Aga mẽnonis. Sed more solito nil sibi creditum est: Ex quo: ut in Odyssea testatur Homerus: factuꝫ est: ut in conuiuio ab Egisto & Clitẽnestra & Agamẽnon occideretur: & ipsa iubente etiam Clitẽnestra perimere tur. Quod aũt de Apolline fictum est ab euentu sumptũ uidetur. Stu- duit enim uirgo ut uaticinio instrueretur: & eo ꝙ optime proficeret ab Apolline diuinatiõis deo diligi uisum est: dictumqꝫ illi ab eo cõces sum qđ labore quæsiuerat: & qm̃ fides dictis eiusdẽ nõ præstabatur: qđ figmenti superest additum est.

De Iliona tertia Priami filia & Polymnestoris Regis Thraciæ coniuge. Cap. xvii.

Liõa (ut Seruio placet) filia fuit Priami: & ut asserit Paul' ex He cuba. Hæc rõne ueteris hospitii: & insignis amicitiæ ut dicit Ser uius: Polymnestori regi Thraciæ matrimonio iũcta ẽ

De Laodice. iiii. Priami filia: & Helicaoni cõiuge. Ca. xviii.

Aodices Priami fuit filia: & helicaõio filio Anthẽoris regis thra ciæ nupta: quam uocabant Troiam Laodiceꝫ galoo. Hec aũt te statur homerus in Iliade dicẽs. Quam Anthinorides habebat rex he licaon. Laodicem Priami filiarum specie optimã. hanc hecubæ ego fili am fuisse puto.

De Lycaste. v. Priami filia: & cõiuge Polydamantis. C. xix

Ycastes: ut asserit Paul': filia fuit Priami pulchritudĩe ĩsigne adeo ut captus ex ea Polydmas Anthenoris & Theano sororis Hecu bæ filius: illã ex concubina susceptam sumeret in uxorem.

De Medisicasti. vi. Priami filia & Polippi cõiuge. Ca. xx.

Edisicastis filia fuit Priami naturalis: nec habetur ex qua matre. Quæ quideꝫ nupsit Polippo Mentoris filio: ut ĩ Iliade testatur Home rus. Habitabat quam ipideon anteqꝫ uenirent filii Achiuoruꝫ. Filia au tem Priami notam habebat Medisicastin. Huius Medisicastis uirũ .s. Polippum in certamine a Teucro Thelamonis filio occisum dicit Ho merus.

De Polisena. vii. Priami filia. Ca. xxi.

Olysena uirgo filia fuit Priami: & Hecubæ: ut p̃sæpe testat᷑ Eu- ripides in tragœdia: cui titulus Polidorus. Hæc ĩter cæteras tro ianas formosior fertur: ob quã formositatẽ infortunio suo ab Achille

dilecta est: Quo amore ĩ mortẽ fortissimi iuuenis Hecuba proditorie usa est: non existimans per Achillis uulnera sanguinẽ ĩnocuæ uirginis se fusuram. Hanc quidem post Ilionem euersum: ut Seneca tragicus te statur in troade: Pyrrh⁹ Achillis filius ad placãdos patris manes po/ poscit: eiq; post longum iurgium: sic suadente Calcante uate concessa ẽ. Quã ornatã ritu uirginũ nuptias celebrantiũ ad Achillis tumulum truculentus deduxit iuuenis: & qm̃ ab imagĩe Achillis petitã dicebãt ut dicit Eurypides ĩ præallegata tragœdia: ibidem interemit.

De Paride octauo Priami filio: qui genuit Daphnidem & Idæum. Ca. xxii.

Aris: qui alio nomine Alexander dictus est: filius fuit Priami & Hecubæ: Ex quo talis ante alia recitatur historia. Dicit. n. Tulli⁹ ubi de diuinatione scribit: Hecubæ prægnãti: ea scilicet prægnatiõe: ex qua postea natus est Paris: per quietem uisum facem parere Troiã omnem cõburentem atq; dissipantẽ. Ob quod somnium anxius Pria mus Appollinem consuluit: qui respondit nasciturí filii opera Troiam omnẽ perituram. Quamobrẽ Priam⁹ Hecube nasciturũ misit exponi. Hecuba autem cũ speciosissimũ filiũ perspexisset: miserta tradidit eũ quibusdam: qui illũ pastoribus regiis alendum traderẽt: & sic sub Ida a pastoribus educatus est: & cum adoleuisset Oenonis nymphæ Ideæ cõturbernio usus: duos ex ea suscepit filios. Præterea cũ ĩter quoscũ q; litigantes eẽt æqssimus: ĩ maximam iustitiæ famam euasit adeo: ut litigãtib⁹ de formositate Pallade Iunõe: & Venere: propter aureũ po mũ a discordia eis in cõuiuiũ proiectum: in quo detur digniori erat scriptum a Ioue ad eum pro sententia remisse sint. Quæ (ut aiunt) illi sub opacis nemorum umbris loco: cui mesaulon dicebatur remotis ue stibus Paridi monstrauere. Eiq; dixit Pallas: si eã cæteris pulchriorẽ diceret: illi rerum omnium cognitionem daturam. Sic & Iuno regnorũ & diuitiarum dominum. Venus autem pulchriorem orbis mulierem spopondit. Qua tractus concupiscentia syluanus iudex Veneri deberi pomũ iudicauit. Tandẽ (ut dicit Seruius) hic paris secũdum troica ne ronis fortissim⁹ fuit: adeo ut in agonali certamĩe: quod agebatur Tro iæ: superaret oẽs: & ipsum Hectorem. Qui cum iratus: qa uinceretur in eum stringeret gladium pastorem putans: dixit se esse germanũ qđ ablatis crepundiis probauit cũ adhuc sub habitu lateret pastorali. Et sic uidetur q; cognitus receptus fuerit in domum patriam. Inde cõpo sitis. xx. nauibus a Priamo sub specie legationis ad repetendam Hesio nam in Græciam missus est: ubi aliqui uolunt: & hos ĩter Ouidius: ut in epistolis eius patet: a Menelao hospitio susceptus & honoratus est Alii uero arbitrantur ĩ græciam uenisse: absente Menelao: & ad famã pulchritudinis Helenæ tract⁹ Spten petiisse ciuitatẽ: & eã expugnasse

anno regni Agamēnonis primo:nō existentibus ibi Castore & Pollu ce:qui ad Agamēnonē perrexerant: & secū Hermionam Helenæ & Menelai filiam duxerant. Et sic ciuitate capta Helenam renitentem ra puisse:& omnes thesauros regios abstulisse:quod satis eleganter tan git Virgilius:dum dicit. Me duce dardanius spartā expugnauit adul/ ter & cætera. Et ob hoc uolunt qui hanc opinionē tenēt Helenā post captū ilion meruisse a uiro recipi. Ex qua rapina bellum decēnale græ corum aduersus troianos susceptum est:in quod refert Homerus Pa ridē ab Hectore fratre increpitum descendisse semel:& singulare cer/ tamen aduersus Menelaum sumpsisse:in quo cū apertissime uinceret a Venere eum prælio subtractū dicit:adiiciēs impulsu Mineruæ Pan darū in Menelaum sagitasse:atq; eum uulnerasse:& sic quod erat sin/ gulare in nniuersale certamen deuenit. Postremo iā Hectore & Troi/ lo peremptis ab Achille:cum ipse arcu & sagittis:quibus plurimū ua lebat:Achillem fraude Hecubæ ad desponsandam Polysenā ī tēplum Tymbrei Apollinis nocte & solum euocatum occidiss;:& ipe a Pyr/ rho Achillis filio occisus est. Paucis quippe fictionibus hæc historia ī terlita est:quas enucleare uolentes primo iudicium Paridis uideamus in quo sententia Fulgentii meo iudicio sequenda est. Dicit enim tripar titam mortalium uitam esse. Quarum prima theorica dicitur:secunda pratica:tertia philargica:quas nos uulgarioribus uocabulis cōtēplati uam:actiuā & uoluptuosam nuncupamus. De quibus Aristoteles:uti de cæteris optime facit:differit in Primo ethicorum. Has Iuppiter. i. deus:ne uideatur aliquam reprobando arbitrium liberum cuiq; surri pere:ad iudiciū Paridis. i. cuiuscūq; hominis remittit:ut ei liceat quā maluerit approbare:& sibi sumere. Quid autem sumenti uoluptuosam sequatur exitu Paridis demonstratur. Quod aūt a Venere subtractus sit:ad eius declarandam ignauiam dictū ē:ut appareat q̄ iners tātu; uacaret ueneris. Pandarū aūt a Minerua īpulsū ideo dictū ē: ut oñde retur astutia Troianorū:qui uidētes deficere Paridē:ut eū morti sub traherēt:nō seruatis pactionibus in Menelaū fecerūt insultum.

De Daphnide & Ideo filiis Paridis. C.xxiii.

Aphnis & Ideus(ut Paulus affirmat)filii fuere Paridis ex Oeno ne nympha idæa:seu pegasea:cui⁹ amicitia usus:du; pastor eēt suscepit:de quibus nil memoratu dignum comperisse memini.

De Hectore Priami filio. ix. q genuit Astianactem. C.xxiiii

Ector præ cæteris corporea uirtute insignis:uatū omniu; carmi nibus celebris:iuuenis fama inclyta in nouissimu; usq; diem for te uicturus filius fuit Priami regis & Hecubæ. Hunc in coniuge; sum psisse Andromacha; filiam Iectionis Thebarum Ciliciæ dñi testatur

Homerus. Ex qua iam orto græcorum bello filium suscepit nomine Astianactem: esto ipse Camandrum appellaret. Huic igitur & si militaris disciplinæ plurimū inesset: tam grandis erat animi audacia: & corporis robur: ut post occisum Protesilaum primū in littus troianū ex græcis e nauibus prosilientem: troianorum aciem persæpe præsentia sua nō solū aduersus græcos ad subsistendum patientem faceret: sed ad insiliendum redderet audacem. Et quod mirabilius erat: ipse solus sæpissime græcorum turmas aggredi ausus est: & ui disgregare phalanges: adeoq; omne agmen cogere: ut solus esset terror achiuis oīb? Hic aduersus Aiacem Thelamonium (ut ait Homerus) singulari pugnauit certamine. Nox tamen superueniens non minus Aiaci grata: q; sibi diremit duellum: a quo more prisco cum discederet: gladiū illi dono dedit: quo se Aiax postmodū interemit: & ab eo suscepit balthe um: quo ornat? ab achille occisus ē: & post currū tract?: ut ait Serui? Tandē cum multos etiam græcorum principes morti dedisset: Patroclum Achillis amicum: & suis insignem armis occisit: Achillem existimans superasse: & armis nudatum insignibus pompa inclytus ingenti Troiam intrauit: suæ necis irritamento gloriosus. Nec multo p? cū Achille congressus: seu fessus Hector: seu multum præualeret Achilles: ab Achille superatus occubuit: & non solū armis ornatuq; reliquo a uictore superatus est: uerum & curru cū baltheo ab Aiace concesso tractus circa Ilionem Priamo etiam prospectante est: & ad naues usq; græcorum deuectus. Quas penes sæuerus iuuenis nondū posito amici occisi dolore: nudū cadauer per dies. xii. insepultū seruauit: donec nocte redēpturus miserabilis pater Priamus ueniret: ut scribit Homer? Verum eodem Homero teste iussu Iouis Apolline cadauer insigne: ne corrumperetur: ante funus sacris liquoribus perlitum est. Priamo autem restitutum Iliadū lachrimis & mœrore publico: & solēni cerimoniarum ueterum pompa tumulatum est: eiusq; cineres aurea ī urna seruati. In hac historia nil fictum est: præter q Apolline sit cadauer curatum: quod factum est a medico iussu Achillis. Dicebat Leontius & hoc nō honorificentiæ causa: sed expectatione pecuniæ: qua sperabat cadauer redimi: si integrum seruaretur: uti factum est. multis. n. susceptis muneribus poscenti Priamo reddidit. Huic unū tantū legisse filiū memini: Astianactem scilicet. Verum iudicio aliorū plures fuere: cū dicant Eusebius & Beda: unusquisq; eorum in libro: quem temporum scripsere: Hectoris filios post lapsum temporis Iliū recepisse: Heleno eis subsidiū pstāte: ac posteros Anthenoris ex Ilione pulsos: regnāte Latinis Ascanio Aeneæ filio. Insup Vincentius Gallicus historiographus uelle uidetur: Francorum reges hodiernos a filiis Hectoris antiquissimam originem habuisse: aiens a Francone quodā Hectoris filio

cum in extremã germaniã aufugiſſet: Sycãbriam ciuitatẽ cõditã;:& tractu temporis huius Franconis ſucceſſores ripas obſeruãtes Danubii in occiduũ deſcendiſſe:ac Marco mauro Priami filio & Samiõe ex poſteris Anthenoris ducibus:Gratiani Cæſaris auguſti tẽpore:tranſuadato Rheno eas in partes ueniſſe:quas ſemper poſtea tenuere:ſibiq; ex eis ducibuſq; reges conſtituere:& in poſteritatem longam atq; fulgida; deuenere.Quod & ſi multũ nõ credam: abſit ut oĩo negem: cũ omnia ſint poſſibilia apud deum.

De Aſtyanacte Hectoris filio. C.xxv.

Styanactes(ut ſæpiſſime in Iliade teſtatur Homerus: & Seneca poeta in Troade tragœdia)unicus fuit Hectoris filius ex Andromacha natus eide; poſt inchoatu; bellũ inter troianos & græcos:ut ſatis per Vrirgiliũ ſumi põt:ubi deſcribit Andromachã Aſcaniũ alloquentẽ.q; etiam ex tragœdia Senecæ præallegata colligitur: ubi du; ab Vlyſſe quæreret̃ in mortẽ:ut paruulorũ moris eſt:cõfugit ad matre;.Sed tandẽ ui agente græcis expoſcẽtibus redditus ante q; naues a Sigeo ſoluerent:ut quidã uolunt:e turri deiectus eſt:ut alii ſaxo illiſus:& ſic mortuus:ne ulla Priami generis libera ſupereſſet poſteritaſ Hunc Homero teſte Hector ut plurimu; uocabat Camandru;.

De Heleno x Priami regis filio. C. xxvi.

Elenus Priami fuit filius & Hecubæ uaticinio inſignis: ut de eo loquẽs teſtatur Virgilius dicẽs.Troigena interpres diuum q numina phoebi.Qui tropidas clarii lauros:q ſydera ſentis. Et uolucru; linguas:& præpetis oĩa pennæ Fare age &c.Huic ſunt qui dicãt a grecis indultu;:qa captus eis oportuna ad Troiã capiendã reuelaſſ;. Ipeſtã Ilione deiecto Pyrrho Achillis filio nauigationẽ ꝓhibuit: prædixitq; futurã peſte; nauigantibus.Quãobrem nõ ſolum a Pyrrho ſeruatus eſt:ſed ab eo in Epyru; deductus:& ibidẽ illi parte regni cõceſſa:cũ Hermionã rapuiſſet Horẽſti:Andromachã oli; Hectoris cõiuge;:quã loco uxoris tenuerat:illi cõiũxit cõiugio.Et tãde; cũ Pirrhꝰ ab Horeſte occiſus fuiſſet in tẽplo Apollinis:ut dicit Seruius. Moloſſum Pyrrhi filiũ:quẽ illi Andromacha pepererat:& eius regnũ ſeruauit.Qui quidẽ Helenus cũ regnu; ſuu; Chaoniã de noĩe fratris appellaſſet:ibidem ad inſtar Troiæ ciuitatem ædificauit:in qua Aenea; ꝓfugum ſuſcepit:& honorauit:& donatis muneribus interceptum dimiſit.Quis tamen illi fuerit finis non legi.

De Chaone Priami filio.xi. C.xxvii.

Haon(ut dicit Seruius)filius fuit Priami:ex qua matre non dicit hunc inſuper ait ab Heleno in uenatione inaduertenter occiſum & ob id quaſi in perditi fratris ſolatium regni portione;: quæ Heleno

fuerat a Pyrrho concessa: ab eodem Heleno Chaoniam nominatam.

De Troilo.xii.Ppriami filio. C. xxviii.

Roilus fuit Priami regis filius & Hecubæ: ut satis absq; testio nio notũ est. Hic aũt adhuc adolescẽtulus ausus aduersus Achil lem pugnam arripere ab eo occisus: ut patet liquido per Virgiliũ: ubi parte alia fugiens amissis Troilus armis;

De Deiphobo.xiii.regis Priami filio. .C.xxix.

Eiphobus filius fuit Priami ex Hebuca: qui cum multa in hostes egisset: dum se tutũ arbitraretur occubuit. Nam inter tumultũ capti Ilionis dormiens insidiis Helenæ: quã morte; Paridis coniuge; duxerat occisus: & turpiter laceratus fuit: ut apud Virgiliũ refert Ae neas: qui illũ insignia uulnerũ seruantẽ apud ĩferos describit ibi. At q; hinc Priamidem laniatum corpore toto. & infra per plures uersus.

De Polydoro.xiiii.Priami filio. .C.xxx.

Olydoros ego duos fuisse Priami filios cõperio: Nam unum ex hecuba suscepisse in tragoedia: quæ Polydorus ĩtitulatur: plenis sime asserit Eurypides. Alterũ uero ex Laothoi filia Althai suscepisse dicit homerus in Iliade: eũq; in pugna occisũ ab Achille. Nos aute; de prĩo prosequamur. Fuit ergo iste Priami filius & hecubæ: quem(ut dicit Eurypides)Priamus filiis ad futuros euentus cum maximo auri/ põdere misit in Thraciã ad Polymnestorẽ regẽ antiquũ hospitem: & amicum atq; generum suum: ut eum aleret: & cum auro seruaret. Sa/ ne cũ ia; in græcos lætiori uultu prospicere uideretur fortuna: cũ illa Polymnestor animũ uertit: & auri cupidus Polydorum in littore spa tiantem telis aggreditur: & frustra fidem implorantẽ occidit: cadẽtiq; tumulũ superiniecit: cui supercreuere mirti uirgulta. Hæc autẽ a Vir gilio scribuntur ibi. Hunc polydorum auri quõdam cum pondere ma gno. & infra per plures uersus: ĩ quibus etiam refert qualiter uirgulta ex his quædam fortuitu ab Aenea discerpta emisere sanguinem: & de mũ uerba: quibus ut fugam arriperet Aeneam præmonuit. Huius ex tremæ partis nil aliud tegit figmentũ: q; q; mirteta: quibus amica sũt littora ad instar iaculorũ emittunt uirgulta. Sanguis uero emissus mor tis uiolentam speciem designat: sic & uerba hominum consciorũ rela/ ta: per q̃ cõpræhenditur iniquitas occisoris: & monetur quis apud ta les moram non esse trahendam.

De Polydoro.xvi.filiis Priami. C. xxxi.

Olydorus hic alter a superiori & Lycaone filii fuerũt Priami: & Laothoi: ut satis apud homerum Lycaon ostendit Achilli dicẽs Te præcor achille miserere mei: iturus eni; tuus seruus sum: quo mise ris: te penes in conuiuio fui: du; me in uiridario cæpisti: & ĩ Lemnon

transmisisti: duodecima dies abiit: postq̃ ad Ilionem redii: & in tuas manus iteru; reduxit me deus: me iuuenẽ uides: quẽ genuit Laothoi filia Althai senis: qui belletessi dn̄abatur. huius aute; filiam Priamus habebat: & alias. Ex ista autẽ duo nati sum⁹: tu autẽ ambos iugulabis Certe primu; inter pedestres domuisti Polydorũ deo similẽ & percus sisti lancea: nunc aũt mihi infortuniũ paras: tuas effugere manus non possum: sed hoc in aĩo ponas quæso ne me interficias: nõ eni; ex uno uentre cum hectore sum: qui tibi sociu; interfecit &c. Verum Achil/les nil iuuantibus precibus: eum ignominiosis obiurgans uerbis in Camandrum flumen impulit: & in eodem misere periit. Pat; ergo ex uerbis huius Polydoru; hũc aliũ a primo fuisse: qui (ut testatur home rus) plurimu; diligebatur a Priamo: eo q̃ iunior filiorũ esset: & ob id non permittebat illũ in pugnã descendere. Vincebat eĩm hic celerita te pedum quoscũq; coetaneos: & mirabile; de se præbebat indolẽ. Ve rum die quadam nesciente Priamo armatus descendẽs in hostes inci/dit in Achillẽ: qui lancea eum percussit: & fractis obstaculis armoru; infelicem euiscerauit. Sed ipse uisceribus manu collectis dũ abiret de bllitatu, occubuit: nec potuit hector in eius salutem ueniens eu; e ma nibus mortis subtrahere.

De Esaco. xvii. Priami regis Troiæ filio. C. xxxii.

Sacus filius fuit Priami & Alysircæ Dimãtis filiæ: ut dicit Oui dius. Quãuis est illum proles enixa dimantis Esacon umbrosa furtim peperisse sub ida Fert alysirce &c. Hic ante bellum troianũ diu natus est: & mortuus paulo ante initiũ: ex quo talem recitat Ouidius fabula;. Erat huic ciuitas exosa: & libens nemora colebat & rura. Cõ/tigit die una ut uideret hesperiem uirginẽ capillos pectentẽ suos atq; siccantẽ: & eius caperetur formositate: que; cũ uidiss& Hesperies ad se accedentem: confesti; fugã arripuit. hic uero dũ illã feruẽter seque retur: & contigiss&: ut uirgo fugiens ab angue ĩter herbas latente mor deretur: & moreretur ex morsu: acri dolore concussus in desiderium mortis incidit: & ex scopulo ꝓximo se in mare præcipitem dedit: cu ius miserta Tethis eum mutauit in mergum nondum sic uocitatum. Ipse tamen uitam spernens: dum sæpe mergeretur moriturus ĩ undas mergi nomẽ sortitus est. hunc Priamus & filii ficto illi tumulo fleuere diu: eo q̃ si uita mansisset: Hectore non uidebatur inferior uirib⁹ Eũ autem in mergum ideo uersum dicit Theodontius: quia uiuus descen dit ad ima: & ab aquis mortuus in altum reductus est. Ego autẽ puto ideo in mergum uersum creditum seu dictum: eo q̃ qui nare non no/runt: si in aquas cadunt: ante q̃ moriantur: & merguntur: & in altum sæpe redeunt more mergi. Seu forte sic contigit ut dum in a/quas cecidisset Esacus: & remansiss& in fundo: mergus qui ante aquas

intrauerat: tunc eas exiens euolauit: & hinc sumptum Esacum in mergum uersum.

De Antipho.xviii.& Iso.xix.filiis Priami. C. xxxiii

Ntiphus & Isus Priami fuere filii. Verū Antiphus ex Hecuba susceptus est: cū naturalis Isus existeret: ut auctoritate cōstat Homeri: qui in Iliade de ambobus sic ait. Ille aūt iuit isonq; & antiphon interfecturus filios duos Priami nothum & legitimū: ambobus in uno curru existentibus: sed nothus frena regebat: Antiphus autē trāsibat & cætera. Restat igitur ꝙ Isus erat nothus: qui frena regebat. Hi tamen ambo: ut erant ab agamēnone in pugna una hora occisi sunt: & ob id iunctos apposui.

De Teucro.xx.Priami filio. Ca. xyxiiii.

Eucer(ut affirmat Barlaaʒ)filius fuit Priami ex nympha suscept⁹ Anthiodona. Nec ē hic is: a quo Teucri appellātur troiani. nam ille longe fuit antiquior: & filius Scamandri Cretensis: q ob penuriaʒ frugum relicta Creta uenit in Phrygiam: & cuʒ Dardano & Erictonio regnauit. Hunc tamen dicit Barlaam bello nō īterfuisse: cum paulo ante dum in Bebritiis syluis uenaretur ab ingenti urso laceratus fuisset.

De Dicomoonte Priami.xxi.filio. C. xxxv.

Icomoontes filius fuit Priami: ex qua tamen matre non habetur sed naturalem satis per Homerum apparet in Iliade dicētem de eo sic. Sed filium Priami nothum percussit dicomoontē. Hic ab Vlixe occisus est in pugna: ut in textu sequitur Homeri: & hoc in uindictaʒ Leuci sotii Vlixis occisi ab Antiphone filio Priami.

De Echemone.xxii.& Cromenone.xxiii.filiis Priami. C.xxxvi.

Chemon & Cromenon Priami fuere filii naturales: de quibus in Iliade sic dicit Homerus. Vbi filios Priami duos cæpit Dardanidis in uno curru existentes Echemona & Cromenonem. Hos enim duos(ut satis per sequentia Homeri uerba pʒ)Diomedes peremit in pugna.

De Gorgitione.xxiiii.Priami filio. C. xxxvii.

Orgition ex Castimira Priami fuit filius: ut ī his testatur Homerus. Et hunc certe fefellit. Hic aūt irreprehensibileʒ Gorgitiona filiū amplū Priami per pectus percussit telo. Hunc(ut postea sequitur in textu)Priamus ex castiamira in Eusma ciuitate propinqua Troiæ suscepit: q postea in certamine apud Troianuʒ a Theucro Thelamonis filio confossus occubuit.

De Cebrione.xxv.Priami filio. C. xxxviii.

Ebrion filius fuit Priami: ut per Homerum apparet ī Iliade dicētem. Cebrionem nothum filium gloriosi Priami. Iste Cebrion(ut idem Homerus in Iliade dicit)in pugna penes Troiam Patroclo saxo

ictus interiit.

De Phorbãte.xxvi.Priami filio: q genuit Ilioneũ. C.xxxix.

Horbas filius fuit Priami & Ephithesiæ filiæ Stasippi migdonii ut dicit Paulus: quẽ adeo senẽ tẽpore belli fuisse scribit: ut potius frater q̃ filius Priami uideret: & ob insitam armorũ uirtutẽ non obstantibus annis etiã ꝓhibente Priamo in certamen sæpius descendit: & tandẽ a Menelao gladio obtrũcatus est.esto dicat Seruius: & in testem inducat Homerũ: hũc Phorbantẽ nũq̃ pugnasse: quin sibi fauisset Mercurius: quod ego miror in Iliade nõ inuenisse: dato credibile sit: nõ omnes q in certaminib' illis pugnauere ab Homero positos Quis autem huic fuerit finis legisse nõ memini.

De Ilioneo Phorbantis filio. C.xl.

Lioneus Phorbantis fuit filius: ut asserit Paulus: quod ẽt testatur Seruius.Quãtus uel qualis hic in armis fuerit apud Troiã nõ legi.Verũ(ut per Virgiliũ pꝫ) eloquẽtia ualuit plurimũ. Nam ipse fuit qui secutus Aeneam post Ilionis excidiũ Didonem pro salute sua atq̃ sotiorum orauit: & eloquio placuit: & cũ iam in italiam uenisset Aeneas: ad Latinuꝫ regeꝫ princeps legationis fuit.

De Doridone Priami filio.xxvii. .C.xli.

Oridon teste Homero naturalis Priami fuit filius.dicit eĩm ĩ Iliade sic.Aiax troianis insultans accepit.i.occidit Doridonem Priami nothum filium.

De Pammone.xxviii.Anthiphõe.xxix.Agathõe.xxx.Hippothoo xxxi.& Aganõe.xxxii.filiis Priami. C.xlii.

Ammonẽ: Anthiphoneꝫ: Agathonem: Hippothoũ: & Aganonem filios fuisse Priami his carminibus in Iliade demõstrat Homerus.Irato sene hic aũt filios proprios clamat iniurians Helenũ pariq̃ Agathonẽq̃ gloriosum.Pammonẽ Anthiphonẽq̃ & uoce bonũ Politon.Deiphobũq̃ & Hippothoum: & diuuꝫ Aganonem. Hos quidem oẽs in hac parte dicit Homerus iturus nocte Priamus ad Achilleꝫ redẽpturus cadauer Hectoris irat' clamabat ad ꝑparãdos sibi currus: & alia opportuna.ex quibus concepti matribus: seu quid ex eis postmodũ contigerit: nec dicit homerus: nec alibi memoratos ĩuenio

De Laocoonte.xxxiii.Priami regis Troiæ filio. .C.xliii.

Aocoontẽ Priami fuisse filiũ & Apollinis sacerdoteꝫ: undecũq̃ habuerit Papias affirmat. Ex quo quidem mentionẽ facit Virgilius dicens.Primus ibi ante omnes magna comitante caterua Laocoon ardens summa decurrit ab arce & cetera. Dicit quidem Virgilius ꝙ hic percussit hasta equum paratum a græcis: & ob id a duob' draconibus duos filios suos paruulos deuoratos: & ipse demũ ab isdem

captus & circūflexus: tamen utrū fuerit occisus non satis apparet: nec aliud inde dicit.

De Mistore.xxxiiii.Priami filio. C. xliiii.

Istor filius fuit Priami: ut in Iliade ostēdit Homerus: ubi cōqueritur Priamus: quod omnes filii sui: qui optimi erant in armis occisi sūt & inter alios nominat istum Mistorem.

De Iphate.xxxv.& Testorio.xxxvi.filiis Priami. C. xlv.

Phates & Testorius (ut dicit Paulus) filii fuerūt Priami: quos illi uno partu Peruia Idea nympha enixa ē: quā ipe furtī iuuenis in uenatione cōpræsserat. Cuius quidem rei testimonio utit Homeri: esto quo in libro non scripserit. Addit insuper eos ineūtes una acriter pugnam apud Ilionem ab Anthiloco Nestoris filio trucidatos.

De Thimoete.xxxvii.Priami filio. C. xlvi.

Himoetē dicit Serui9 Priami & Arysbæ fuisse filiū: ubi aduertē dū Thimoetē (ut testatur Ephorion) uatem fuisse: qui cum dixisset die quadam nasci puerum: per quem Troia posset euerti contigit: ut ea die quæ a Thimoete prædicta fuerat parerent æque Thimoetis coniunx & Hecuba. Quāobrē ad euitandum præsagiū Priamus Thimoethis natum filium uxoremque iussit occidi: Et hinc tractu temporis factū est ut Thimoetes iniuriæ memor aduersus patrē sētiret īpditione ciuitatis. Quod satis uidet ex uerbis Virgilii cōcipi dicentis. Pars stupet īnuptæ donū exitiale mineruæ: Et molē mirant equi: primusque thimoetes Duci intra muros hortatur & arce locari. Siue dolo seu iam troiæ sic fata ferebant &c. Alii uero uolūt Thimoetem filium nō fuisse priami: sed Arysbæ uirū: ex qua Priamus filiū suscepit: quem mox cū matre fecit occidi: ut supra dictū est: & Thimoetes postea tam ob mortē cōiugis: quam ob ppetratū in ea a priamo adulteriū aduersus patriā cū græcis sensisse.

De Polite.xxxviii.Priami filio: qui genuit Priamū. Ca. xlvii.

Olites filius fuit Priami: ut carmine Virgilii sumitur: ubi dicit. Ecce autē elapsus pirrhi de cæde polites Vnus natorum priami &c. Nec multo post si quis leget aduertet facile Hecubæ etiā fuisse filium. Hic aūt polites cum multa egisset in bello pro patriæ defensione. Tandem ciuitate capta a pyrrho Achillis filio ī sinu priami patris spectante Hecuba infelix occisus est.

De Priamo Politis filio. C. xlviii

Riamus filius fuit Politis secundum Virgilium ī Aeneide dicentem. Vna acies iuuenum ducit quam paruus ouantem Nomē aui referēs priam9 tua clara polite Progenies auctura italos &c. Hūc æneas paruulū ex excidio secū deduxerat ascanii filii sotium.

De assaraco Troili regis Troiæ filio q genuit Capi. C. xlix.

Nfælici Laomedontis Troili regis filii prole in finem usq; pduc ta: ut ad Assaracū eiusdē Troili regis filiū retro trahamus cala mū; necesse ē: ut uetustissimos romani nōis proauos: & Dardani pro lem integram designemus. Fuit igitur Assaracus Troili regis Troiæ fi lius: ut ubi de fastis testatur Ouidius dicēs. Huius Erictonius tros ē generatus ab illo. Assaracū creat hic &c. Gestorū huius assaraci nulla extant monimenta: sic oīa uetustas absorpsit: sed propagatæ sobolis claritas non minus illū reddit illustrem: q̄ infortuniū ingens deiecti ilionis reddiderit. Nam uti ex audatia nimia ilionadum generis deso- latio subsecuta est: sic ex humanitate prolis Assaraci Roma rerū do- mina constructa: & Cæsarum familia propagata fulgentis apud mor- tales gloriæ testimonio sempiterna.

De Capi filio Assaraci: qui genuit Anchisen. C. l.

Capiz Assaraci fuisse filiū etiā ubi supra testatur Ouidius. Tros est generatus ab illo. Assaracuz creat hic: assaracusq; capi. &c. Et huius Capis sicut & Assaraci facinora æque aboleuit antiquitas in lucem tamen modo reseruato q̄ Anchisen genuerit generosæ succes sionis gentis Iuliæ parentem iuclytū: & inclytæ pietatis filii testimoni um sempiternum.

De Anchise filio Capis: qui genuit Ippodomiā & Aeneā. C. li.

Nchises fili⁹ fuit Capis: ut idē Ouidi⁹ ubi supra genealogiā Ae neæ cōtinuās dicit sic. Assaracū creat hic: assaracusq; capi. Pro ximus anchises &c. Hunc sunt qui dicant ante Troianuz bellum ciui tate relicta nemora & solitudines coluisse armentis intētum & gregi- bus: circa quæ utplurimū fuere diuitiæ antiquoruz. Quis cuz apud sy meontem uacaret fluuium: a Venere dilectus est: & eius ē amicitia at q; concubitu usus adeo: ut ex illa susceperit Aeneam filiū. Constat ta men & coniugem habuisse: cum ex ea dicat homerus filias suscepisse. Euz cæcum fuisse dicit Seruius: & ob id Troianorum consiliis non in tersuisse. Cæcitatis causam nōnulli dicunt fuisse quia se cum Venere concubuisse iactasset: & inde ab eadem luminibus fuisse priuatuz. Cap to autem Ilione & inceso: uolente eum secuz trahere Aenea: ut testa tur Virgilius: potius q̄ abire uellet constat mori dispositum. Verum dum flāmulaz absq; lesione capiti Ascanii insidentē uidisset: capto o- mine fausto filio obtēperasse legitur. Male tamen conueniūt opiniōes Virgilii & Seruii: quoruz alter cæcum dicit: alter flāmulaz uidisse asse rit. Abiit autem cuz fugiente filio ab ipso Aenea humeris per ignes: & mille uolantia tela subtractus: & nauibus usq; Drepanum Siciliæ oppidum deuectus est: & ibidem senio mortuus: & in monte ericis sepultus: & hoc secundum Virgilium. Alii tamen aliter sentiunt. nam Cato in italiam usq; uenisse confirmat. sed Seruius dicit Varronem

dicere ossa Anchisæ iubente oraculo a Diomede direpta & asportata demū cū multa mala perferret ab eodē Diomede cū Palladio restituta Quod quidem Virgilius ipse tangit: dum iratam Didonem aduersus Aeneam loquentem describit: atq; dicentē. Anchisæ cineres manesue reuelli &c. quasi uelit dicere: ñ ego hoc feci sicut Diomedes. Præterea uidetur uelle Seruius hanc ob causam a Virgilio in persona Aeneæ di ctum. Iterum saluete recepti. Ne quicq; cineres animæq; umbræq; pa rētis &c. Quasi semel ex Troia suscepti sint: & a Diomede iterū. Vbi tñ per hæc mortuus sit cōprehēdi nō pōt: sed uidentur uerba Seruii eo pendere: ut apud Troiam ante captam urbem obierit. Suscepisse au tem Anchisem ex Venere filium qualiter intelligā infra ubi de Aenea seruandum duxi. Quod autem ob iactationem ab ea cæcatus sit: sic in telligendu; existimo. Consueuere nōnulli iuuenes inter præcipuas foe licitates suas frequentes enumerare coitus: & plurium mulierum ami/ citias: quasi ex hoc uelint: q; eorum formositas ueniat cōmendanda: eo q; a multis aut desyderentur: aut suscipiant̃ foeminis: sic & robur extollatur: q; in coitum ualentes perseuerantesq; appareāt: ex quo q dē crebro coitu persæpe ægritudines oriuntur: & plurimū uirtutes de bilitātur: corporeæ: & uisiua potissime. Nam certissimū ē nōnullos: ñ solum in breuē uisum: sed in cæcitatem integram ob coitū deuenisse. & præcognito ob iactationes defectu dicuntur: & merito a uenere ob cæcati. Sic & Anchisæ contigisse potuit: quia ueniens in defectū uisus ob iactatos coitus euenisse dictū sit. Sane ne uideatur seruiū a Virgi/ lio discrepare: potuit in Anchise esse uisiuā uirtutem debilitatā adeo: ut aut non discerneret quæ in conspectu essent: aut nō nisi ex ꝓximo uidere posset. Quos tales ueteri quadam consuetudine loquēdi cæcos dicimus: esto & solis radios: & ignis uideant flāmas: & sic potuit An chises cæc⁹ eē: ut dicit Serui⁹: & flāmulā uidere nepotis: ut dicit Vir gilius. Huic præter Aeneam fuere ex cōiuge filiæ: ex qb⁹ sola Hippo/ damia nominatur.

De Hippodamia Anchisis filia. C. lii.

Ippodamia (ut in Iliade placet Homero (filia fuit Anchisæ: & an/ tiquior filiarum: ut appareat eū alias habuisse filias. Hæc formo sa plurimū fuit parentibus dilectissima: quæ tamen fuerit mater nō ha bemus. Eamq; tamen in coniugem tradidere Alchataoni troiano: qui postea ab Idomeneo cretensi in pugna apud Troiam occisus est. De re liquis aūt filiabus nec Homerus ipse: nec alter: quē ego legerim aliqd refert.

De Aenea Anchisæ filio: q genuit Iuliū Ascaniū & Siluium postumū. C. liii.

Eneā filiū fuisse Anchisæ & Veneris: & poetæ ueteres prædicant

& moderni. Hic autem & si plurimum extollatur Homeri carmine tā ta tamen carminis Virgilii ueneratione armis & pietate cantatur insi/ gnis: ut non solum barbaris: sed latinis cæteris præponatur a græcis. Sic fert fortuna rerū. Habuit Achiles Homerum: & Aeneas Virgiliū tanta potentes eloquentia: ut respectiue illaudati cæteri uideant mor tales. Esto æuo nostro tertius exurgat Scipio Africanus non minori gloria: maiori tñ iusticia delatus in æthera uersu uiri celeberrimi Frā cisci Petrarchæ nuper Romæ laurea insigniti. Tanta enim facūdia & lepiditate sermoīs in medium trahitur: ut fere ex tenebris longi silen/ tii in amplissimam lucem deductus uideatur. Aeneas igitur (ut paulo ante scriptum est) ex Anchise & Venere apud symeōtem fluuium na tus est: & iam ætate prouect⁹ Creusam Priami & Hecubæ filiam uxo rē habuit: ex qua filiū suscepit Ascaniū. Et ut quidam scribunt: Pari/ di eunti in græciam: & in raptu Helenæ sotius fuit. Tandem cum iam græci obsidione Ilionē cinxissent: & illum crebris certaminibus expu/ gnar̄ conarētur: sæpe in pugnam descendit: sed inter alias uices semel aduersus Achillem congressus: cum esset in discrimine maximo: ut in Iliade dicit Homerus: allocutus est Neptūnus deos: & ꝓcatus: ut Aeneam morti subtraherent: ne omnis dardania proles occumberet. Quod a Iunone: quæ plurimum erat troiāis aduersa: ut ipse facere cō cessū est: & sic Neptunno tūc agente Aeneas e manibus Achillis sub tractus est (& ut ibidem tangit Homerus) Italiæ reseruatus. Qui & si multa clara facinora apud troiam egerit: secundum tamen quosdam proditionis patriæ macula notatus est: & inter alia trahit̄ in argumen tum: ꝙ incolumis cū filio & nauigiis: & parte copiarum abire ꝑmiss⁹ sit: cum fere in cæteros sit sæuitum. Alii tamen dicunt hoc illi ꝑmissū loco muneris: quia legatorum Græcorum ad Priamū uenientium ho spes fuerit assiduus: & quia semper ī consiliis troianorū damnosum dixerit Helenā detineri: suaseritqꝫ restitui Sed qualitercūqꝫ factū sit: Virgilius dicit: ꝙ capta troia: cum ipse frustra in defensionem patriæ laborasset: sumptis diis penatibus sibi ab Hectore per quieteꝫ cōmē/ datis: & patre sene: & filio paruulo: matre dea monstrante uiā deuenit ad litt⁹: & ibi. xx. nauibus sumptis: cum quibus īadudum Paris ī græ ciā iuerat: intrauit mare: & ī thraciam traiecit: ubi a Polydoro: cuius in littore tumulum inuenit monitus: ut aurum littus effugeret: condi dit ciuitatem: quaꝫ de suo nomine nuncupauit æneā: de qua Titus Li uius libro. xl. ab urbe cōdita dicit. Aeneā ciuitatem propinquā Thes/ salonicæ ab Aenea troiano olim conditam: de qua ipse idem Titus Li/ uius sic. Proficiscuntur a Thessalonica Aeneā ad statutū sacrificium: quod Aeneæ conditoricum magna cerimonia quot annis faciunt &c. Et inde cū nauib⁹ iterū reintrasset oraculo uetustissimas auorū sedes

petiturus ĩ cretam abiit: & ibidem pulso iam Idomeneo rege a creten sibus: quasi ad sedes uenisset aurũ: eo ꝙ inde Teucer Scamandri fili⁹ fuerit: qui una cum Dardano imperauerat dardaniis cõstitit. Verũ et inde peste pulsus factus certior quia Dardanus fuisset italus: Italiam petere disposuit: & inde in Chaoniam uenit: & ab Heleno uate de fu/ turis edoct⁹ siciliam petiit: & apd Drepanum (ut Virgilio placet) An chisem perdidit: & reascensis nauibus tẽpestate in africã delatus est: ut ait Virgilius: cum alii negent: ubi a Didone regina susceptus: cum septem iam errasset annis: cũ qua aliquandiu fuit eius amicitia usus & lecto: si hoc Virgilio credendum est. Inde autem superum monitu di scedens: iterum uenit in siciliam ad Acæstem: & ludis Anchisæ anni/ uersariũ celebrauit magnifico sũptu: & Acæsta ciuitate cõdita: & pte suorũ ibidẽ derelicta: dũ Italiam peteret: Palinurũ magistrum classis pdidit. Inde uenit in baianũ sinum: & ductu Sibyllæ descendit ad in/ feros: & ad elysios usqꝫ cãpos penetrauit: & cõperto patre Anchisæ: omnẽ suam posteritatẽ eo monstrante cognouit. Inde ad superos re/ diens persolutis Meseno tubicini funeralibus Caietam nauigauit: ibi Caieta nutrice defuncta ciuitatẽ posuit: eamqꝫ nutricis noĩe appella/ uit. Porro in Italiam. i. ad hostia tyberis appulit: usqꝫ quo dicit Serui⁹ illi nõ defuisse Veneris uisionẽ: quam cum amplius non uidisset: arbi tratus est se ad prædestinatum locũ uenisse: & debere consistere. Vbi primo Euandri regis amicitiã habuit: & inde latini regis laurentũ: q illi Lauiniam filiam Turno rutulorũ regi ante promissam iuxta respõ sum oraculi dedit in coniugẽ. Quam ob causam a Turno grandi bello lacessitus ẽ: fultus tamẽ auxiliis Euandri archadis & tuscorũ in odiũ Mezentii regis agelliæ regnũ obtinuit coniugis. De morte autem eius diuersimode opinati sunt antiqui: cum dicat Seruius Catonem dicere iuxta laurum lauinium: cum Aeneæ socii prædas agerent proelium cõ missum: in quo Latinus occisus est ab Aenea: qui tñ Aeneas in ipso prœlio nõ cõparuit. Ascanius postea Mezentiũ interemit. Alii dicũt ꝙ uictor Aeneas cũ sacrificaret super numicũ fluuium: lapsus est: & eius nec cadauer inuentum ẽ. Quod Virgilius eleganter tãgit: ubi Di donem morituram eum execrantem inducit: atqꝫ dicentem. At bello audacis populi uexatus & armis Finibus extorris complexu auulsus iuli Auxilium imploret: uideatqꝫ indigna suorum Funera: nec cum se sub leges pacis iniquæ Tradiderit: regno aut optata luce fruatur. Sꝫ cadat ante diem: mediaqꝫ inhumatus harena. Hoc precor &c. Præte/ rea sunt q dicant eũ occisum a Turno: uoluntqꝫ a Virgilio sub artifi/ ciosa fictiõe describi: ubi medio ĩ ardore certaminis ostendit Iunonẽ mortẽ Turni timere: & inde ut illũ e pugna subtrahat: effigiem dicit Aeneæ sumpsisse: In quem confestim dicit Turnum conuersum: &

Aeneam fugientē dicit in naues: quæ in numico erant flumine: & ī eas usq; secutum a Turno. Quod uolunt ſm historiae ueritate; non Iuno nem fuisse in Aenea; mutatam: sed ipsu; Aeneam qui arma Turni fu giens ab eodem apud numicū occisus est. Quod & in superiorib' car minibus pro parte p;: nec alibi potuit tacuisse Virgilius dum in eodē libro Venerem inducit orantem Iouem atq; dicentē. Incolumen asca/ nium liceat superesse nepotē. Aeneas sane ignotis iactetur ī undis. Et quacūq; uiam dederit fortuna sequatur &c. Vbi si inspiciamus cu; ia; non sit amplius Aeneas: Venus quæ hucusq; fuerat sollicita de eo: o rat nūc pro nepote Ascanio. & Ouidius in maiori uolumine istud idē tenere uidetur: dum dicit. Littus adit laurens; ibi tectus arūdine serpit In freta flumineis uicina numicius undis. Hunc iubet aeneæ quæcūq; obnoxia morti Abluere: & tacito đferre sub æquora cursu. Corniger exeq; ueneris mādata suisq;. Quicqd ī aenea fuerat mortale repugnat &c. Et hoc idem arbitrari uidetur Iuuenalis: du; dicit. Alter aquis: al ter flāmis ad sydera missus &c. Intelligit. n. de Aenea & Romulo: qa Aeneas in aquis periit: ut prædictum est. Romulus aūt apud caprea; paludem fulminibus & turbine subtractus est. Qui ambo apud roma/ nos præcipua deitate honorati sunt. Nam & ipse Aeneas quocūq; mo do subtractus sit ab indigenis deus habitus: & Iuppiter indigites ap/ pellatus est. Huius quidē historia aliquibus figmentis īmixta est: quo rum uidere ratione; ordo exigit. Aeneam igitur Veneris fuisse filium non æquo modo ab omnibus acceptum est. Quida; enim uolunt in na tiuitate aeneæ Venerem cæli dominā fuisse: & ad eam demonstratio/ nem futurorū successuu; pertinuisse: & huius dominii opere multa ae neæ contigisse: quæ ex industria a Virgilio sub figmentis abscondita sunt: quæ ad præsens elucidare non est incæpti huius ītentio. Alii ue ro eum natū uolunt ea hora qua uenus ineunte matutino tempore sur git: & ideo eius filium dictum uolunt: quasi uideatur eum in lucem dū surgeret eduxisse. Alii uero adeo formosa; fuisse matris eius existimāt ut perdito proprio nomine Veneris nomen adepta sit: ex quo dixisse Virgilium putant. Coniugio Anchisæ ueneris dignante superbo. Alii autem intra piorem declinantes opinionem arbitrantur ideo eum ue neris dictum filium: quia non ex coniugio: sed ex concupiscibili cō iunctione natus sit: sumentes incongruum uideri: tanti hominis in/ cognitam matrem fore: si Anchisæs extitisset coniunx. Sed ad il/ lecrebrem celebris uiri notam contegendam deam illi ueteres finxis/ se matrem. Ego quidem uerum puto matrem eius ob aliquod meritu; Venerem cognominatā: ut quosdam arbitrari prædixi: nec obstat ei' uerum nomen fore incognitum: nam nec Priami: qui tantus fuit rex: nec etiam Agamemnonis: nec multorum aliorum insignium regum

atq3 uirorū. Et absit ut credam: q spurio pastoris Priamus tā grandis rex filiam Creusam dedisset in coniugē. Quod aūt Neptūni præcibus ex Achillis pugna subtractus sit: non quod aiebat Leontius uerū cre do. s. q agente constellatione contigerit: quinimo potius puto: quia cir ca naualia: quæ ad Neptūnū spectare uidentur: ī quantū deus dicitur maris: potuerit aliquid contigisse: propter quod exigente opportunita te reuocatus achilles æneæ certamen omisit. Quod aūt a Iunone hoc permissum sit Neptūno: arbitror ad futura prospexisse fingentem: eo q italico regno reseruaretur Aeneas: & ob id regnorum dea salutē fu turi regni curari permisit. A Polydoro autem in littore sepulto iō mo nitus dicitur: quia eius infortunio īspecto cognouit si consisteret thra ces illi futuros hostes: & ideo inde fugiendū fore. Quod autē Venus usq3 in agrum laurentum se lumine suo ducē illi exhibuerit: & eo ibi dem existente non comparuisse ulterius: constellationi agenti in cōcu piscibilem appetitum attribui potest: nam tādiu nauigando processit: q̄diu distulit inuenire quod placuit: quo inuento: cessauit impellentis ducatus. Quod ad inferos ierit intelligendum puto: eum egisse qd olī fere familiare fuit maximis gentilium regibus uelle: scilicet ab īmun dis spiritibus per scelestum illud nigromantiæ sacrū de futuris certifi cari: quod quidem in sinu baiarum apud lacum auernum: qui talibus erat locus aptissimus: facturus accessit: & occiso Miseno suo sanguīe litasse inferis & cerimoniis aliis detestandis egisse: ut aliquis ex īmūdis spiritibus ui cantaminum prouocatus ad superos uenīes: & sumpto fā tastico corpore coram comparuerit: & ad interrogata responderit: & forte illi nonnulla de futurorum successu prædixerit. Deificatio autem sua nil aliud est: q̄ insipientium ridenda fatuitas. Credo enim eum in inimico flumine nectum: & in mare deuolutum: & tuscis piscib' escā fuisse laurentibus.

De Ascanio Aeneæ filio: qui genuit Iulium Siluium & Rhomam. C. liiii.

Ascanius (ut Virgilio placet) non solū Aeneæ filius ex Creusa su sceptus fuit: sed & fugæ & laborum in regnum quærēdo sotius ut ipse per omnem æneidā diffuse testatur. Sane Titus Liuius: cui ad ueritatem historiæ cura fuit impensior non plene affirmat Creusæ an Lauiniæ fuerit filius: cum dicat. Non dum maturus imperio Ascani' Aeneæ fili' erat: tamen id imperium ad puberem ætatem ei īcolume māsit: tātisp tutela muliebri: tanta īdoles in Lauina erat: res latina & regnum auitum paternumq3 puero stetit: haud ambigam. quis enim re tam ueterem pro certo affirmet: Hiccine fuerit Ascanius: an ma ior q̄ hic creusa matre Ilio incolumi natus: comesq3 inde paternæ fu gæ quem Iulum eundem Iulia gens autorem nominis sui nuncupat. Is

Ascanius ubicūq; & quacūq; matre genitus certe natū Aeneæ con/
stat &c.hec Titus.Eusebius uero in libro tēporum Ascaniū Creusæ
filiu; arbitratur:& alium ex lauinia natu; Syluium posthumū appellat
Ascanius aūt apud Troiam matre; perdidit:& cum patre aduers⁹ ho
stes(ut per Virgilium late p;)strenue se gessit:eiq; plura fuere nomīa
ut Seruius asserit.Nam præter Iulum & Ilum:quibus uocatus est:ut
dicit Virgilius.At puer ascanius cui nunc cognomen Iulo Addit:Il⁹
erat dum res stetit ilia regno &c.Hic etiam dardanus & Leodamas ap
pellatus est ad extinctorum fratru; solatiu;.Et sic p; Aenea; alios ex
Creusa præter Ascaniū suscepisse filios. De nominibus tamen huius
dicit Seruius sciendū hoc primū Ascaniū ab Ascanio phrygiæ flumi
ne dictum:ut transq; sonante; Ascanium.Deinde Ilum dictū a rege il
lo:unde & Ilium.Postea Iulum occiso Mezentio a prima barbæ lanu
gine:quæ in tempore uictoriæ nascebatur.hic tamē Ascanius:ut pau
lulu; Virgilium sequamur:adhuc paruulus futuri imperii portentum
suscepit.Nam disceptantibus patre & auo de futura fuga:flāmula q̄/
dam nullā inferens lesionem eidem in uertice capitis constitit:etia; pa
rentibus illam extinguere conantibus demu;(ut dictum est) fugæ co/
mes multos cum patre labores tulit.Et cū Aeneas rebus esset absolu
tus mortalibus & ipse successor regnum sumpsisset:bellum a patre in
choatum uictoria terminauit. Nam alii illum occidisse Turnum: alii
Mezentiu; dicunt.Verum dicit Seruius ꝫm Catone; historiæ hoc ha
bet fides.Aeneam cum patre ad Italiam uenisse:& propter inuasos a/
gros contra Latinum Turnūq; pugnasse:in quo prælio periit Latin⁹.
Turnum postea ad Mezentium confugisse:eiusq; fretum auxilio bella
renouasse:quibus Aeneas Turnusq; pariter rapti sunt. Migrasse po/
stea in Ascanium & Mezentium bella:sed eos singulari certamine di
micrasse:& occiso Mezentio Ascanium Iulium cœptū uocari:ut pau
lo ante dictum ē:Hic aūt ut ait Eusebius cum.xxx.annis regnasset:a
pud Lauinum Albam condidit:& Syluium posthumū fratrem suum
summa pietate educauit.Alii amplius hoc recitant asserentes eū ab a/
micis redargutū:ꝙ Lauinia; nouercā:quæ ob timore; eius confuge/
rat in syluas:in exiliu; detinere uideretur:quā ipse reuocauit:eiq; pa
ternu; restituit regnu;:cū ipsæ iam ad albam transitu; facere dispos u
isset.Ipsæ tamen procreauit filium:quem eo ꝙ casu in syluis natus sit:
Iulium Syluiu; appellauit:a quo familiam Iuliam ortā nōnulli uolunt
Tande; cū inter Lauinū & albam:quā condidit.xxxviii.regnasset an
nis:in mortē ueniens:quia filiū pp ætatem paruulū regendis ciuibus
nō cerneret aptum:syluiū posthumū fratrē suu; regni reliqt hæredē

De Iulio syluio Ascanii filio. C.lv.

Vlius Syluius secundũ Titũ Liuiũ fili⁹fuit Ascanii:& qa ĩ syl/
uis casu natus sit:Syluius cognominatus ẽ:& ab eo iulia gens ꝓ
cessit:cũ p̃ri Ascanio ĩ regno successerit.Eusebi⁹ tamẽ ĩ libro tẽporũ
eũ Ascanii fuisse filiũ dicit:sꝫ qm̃ eo moriẽte paruus esset: nec regno
uideret̃ idoneus:Syluio posthumo fr̃i suo regni successionẽ reliquit.

De Rhoma Ascanii filia. C. lvi.

Homa filia fuit Ascanii:ut scribit Solinus de mirabilibus mũdi
dicẽs Agathoclem scribere nomẽ urbis Romæ ab hac Rhoma
Ascanii filia & æneæ nepte ĩitiũ habuisse:cum scriberet Eraclides: ꝙ
cũ capta Troia qdã achiui ubi nũc Roma ẽ deueĩssẽt:& ibidẽ capti
uæ cui Rhoma nomẽ erat consilio sedes sũpsisse:& ab eadem locum
denominasse.

De Syluio posthumo Aeneæ filio:q genuit Aeneã Syluiũ.C.lvii.

Yluius posthum⁹ secũdum Virgiliũ Aeneæ ex lauinia fuit filius.
Hic post mortẽ Aeneæ natus ẽ:& iõ posthumus:qđ ẽ generale
nomẽ nascentiũ post hũanũ patrẽ.Syluius aũt(ut placet multis)dict⁹
est : eo ꝙ lauinia mortuo patre Latino:atqꝫ Aenea uiro: & occupato
ab Ascanio regno: eius metuẽs ĩperiũ:ĩ syluas ꝑgnãs secessit & ibidẽ
latuit:atqꝫ peperit:& iõ natũ ĩ syluis Syluiũ appellauit. Sãe:ut supra
dictũ ẽ:Ascanius reuocata nouerca ĩ patriũ regnũ:frem Syluiũ fr̃na
educauit affectione:& cũ moreret̃ exñte Iulio Syluio paruulo adhuc:
eũdẽ Syluiũ fratrẽ suũ regni reliquit hæredẽ:q Aeneã Syluiũ genuit
Porro britones eorũ puto barbariẽ nobilitate cupiẽtes:huic filiũ unũ
addũt dicẽtes eũ Brutũ quẽdã ẽt genuisse ex nepte Lauiniæ mr̃is suæ
Cui⁹ ĩ natiuitate aiũt mathematicũ dixisse:qa occideret utrũqꝫ paren
tẽ:ex quo factũ ẽ:ut partu suo moreret̃ mater:& ipse tãdẽ cũ adolle
uisset ĩ uenatõe patrẽ ĩaduertẽter occidit.Quã ob causã pulsus Italia
aiũt eũ ĩ leogræciã ĩsulã græciæ abiisse:& respõso accepit sibi deberi
extremi occidui ĩsulã.Qui Pãdrasii regis græci filia ĩ cõiugẽ sũpta cũ
sotiis ꝑ trieniũ nauigãs una cũ Corniueo troiano superato Gopherio
æqtanorũ rege Albionã ĩsulã :quã ĩcolebãt gigantes supasse eãqꝫ ex
suo noĩe Britãniã nũcupasse:& a Corniueo Cornubiã:& ĩde aiũt euꝫ
Brutũ aliũ genuisse cognomẽto uiride scutũ: & hĩc aliũ ĩsulæ regẽ ge
nitũ:& ĩde aliũ:& ĩ numerabilẽꝓcedũtꝓlẽ:q̃ qm̃ mihi nec uera: nec
uerisimilia uisa sunt:omittẽda cẽsui.Posthumus aũt cũ ãnis. xxxviii.
regnasset:Aenea Syluio superstite filio derelicto diem obiit.

De Aenea Syluio Syluii posthumi filio:
qui genuit latinũ Syluium. C.lviii.

Eneas Syluius Syluii posthumi tertii Latinoruꝫ regis filius patri
successit:de quo qdẽ Virgili⁹meminit.Et q te noĩe reddet Sylui
us æneas pariter pietate uel armis Egregius &c.Hic Latinum Syluiuꝫ

genuit: & cũ ãnis.xxxi.regnasset.

De Latino syluio Aeneæ syluii filio: q genuit Albam syluiũ. C.lix.

Atinus syluius: (ut dicit Titus liuius) Aeneæ syluii fuit filius: & mortuo patre Albanis ĩperauit: & ab eo coloniæ deductæ sũt eo rum: q prisci latini nũcupati sunt. Cũq; ãnis.l. regnasset: genuissetq; Albã syluiũ: quẽ liquit superstitẽ diẽ obiit. Eusebius uero ĩ libro tẽ porũ dicit se apud aliã historiã ĩuenire Latinũ syluiũ qñtũ apud Al/ baũ rñgnasse: eũq; filiũ fuisse Lauiniæ & Melãpodis: & Vterinũ fratrẽ Syluii posthumi: qui Latinus in ordine regũ hic ponit̃ quartus.

De Alba syluio Latini syluii filio. q genuit Athĩ syluiũ. C:lx.

Alba sylui⁹ Latini syluii fuit fili⁹: & pr̃i successit ĩ regno: cũq; regnasset ãnis.xxxix.athi relicto suo filio reb⁹hũanis subtract⁹ ẽ

De Athi syluio filio Albæ: q genuit Capĩ syluiũ. .C.lxi.

This sylui⁹ albæ fuit fili⁹: quẽ Eusebius aliqñ ægiptiũ syluiũ uo cat. hic cũ ãnis.xxix.regnasset Capi filio derelicto diem clausit.

De Capi syluii filio Athis: q genuit capetum syluiũ. .C.lxii.

Apis syluius Athis fuit filius. Sunt qui uolũt ab hoc Capuã oliũ insignẽ cãpaniæ ciuitatẽ conditã: qui cum ãnis.xxviii. regnas/ set Capeto filio moriens regnum reliquit.

De Capeto syluio filio Capis: q genuit Tyberinũ syluiũ. C.lxiii.

Apetus syluius filius capis: & cũ annis.xviii.regnasset: Tyberi no filio derelicto decessit.

De Tyberino syluio Capeti filio: q genuit agrippã syluiũ. C.lxiiii.

Yberinus syluius Capeti fuit filius: & Agrippã syluiũ genuit: cũ q; annis octo imperasset albanis: ãnem quẽ ante albulam uocita bant incolæ terminũ inter latinos & etruscos traiciens in eum cecidit & mortuus est: Quãobrẽ in hodiernũ usq; ueteri abolito noĩe a de/ merso rege Tyberis nuncupatus est fluuius.

De Agrippa syluio filio Tyberini: q genuit Romulũ syluiũ. C.lxv

Grippa syluius a Tyberino genitus submerso patre successit in regno: & cum.xl.regnasset annis moriens Romulũ filium regni reliquit hæredem.

De Romulo syluio Agrippæ filio: qui genuit Iulium syluium & A uentinum syluium. C.lxvi.

Omulus seu Aremulus syluius Agrippæ fuit filius. Hic aũt præ sidia albanorũ inter montes posuit: ubi Roma postea condita est: qđ ea tẽpestate impie factũ existimatũ ẽ: & ob id existimauere il/ lius æui hoĩes eum iuste fulmine ictũ: atq; exaĩatum: cũ iam.xix.re/ gnasset annis: & ex eo Iulius & Auentinus filii fuere supstites.

De Iulio Syluio Romuli filio. C. lxvii.

Vlius syluius (ut scribit Eusebius) minor natu fuit Romuli filius

&ꝓauus Iulii ꝓculi:qui cũ Romulo Romã transmigrauit:& ibidem fundauit familiã Iuliã ex qua Cæsares effluxere.

De Auentino syluio filio Romuli syluii:qui genuit Procam Syluium. C. lxviii.

Ventinus syluius Romuli syluii fili⁹ fuit:eiq; fulmĩato successit ĩ regno:& cũ.xxxvii.ãnis regnasset:Proca relicto filio mortu⁹ ẽ & eo ĩ mõte Romæ:q postea d'suo noĩe sẽp auẽtin⁹uocitat⁹ẽ sepl'to

De Proca syluio filio Auentini:qui genuit Amulium & Nunitorem. C. lxix.

Rocas secundũ Titũ Liuiũ Anentini fili⁹ fuit:& loco patris regnauit annis.xxiii.Numitoriq; filio moriens regnum reliquit.

De Amulio Proce filio. Cap. lxx

Mulius teste Tito Liuio minor natu fuit ex filiis Procæ. Hic per uim & nephas Numitori:qui tpe potior erat regnum surripuit. Dicit Plinius de uiris illustrib⁹Procã patrẽ eorũ liquisse ut ãbo ãnuis uicibus regnarẽt:& cũ ad amuliũ peruenisset regnũ:frĩ trãsacto anno restituere noluit:quinĩmo cũ Numitori pepcisset:Lausũ filium ei⁹interemit:& Rheã eiusdẽ filiã ad subtrahẽdã speꝫ ꝓl':sub specie honoris Vestæ ppetuã ei⁹uirginitatẽ dicauit.Sꝫ cũ iã.vii.r̃gnassꝫ ãnis:Rhea gemĩos pepit:quos ĩ tyberĩ deiici iussit:& Rheã uiuã ĩfodi.Verũ ne queũtib⁹ ministris ad alueũ fluminis:eo ꝙ ꝑdianis hymbrib⁹ tumuisset:deuenire:illos ĩ ripa posuere:q a Faustulo pastore cõpti & nutriti:cũ adoleuissẽt Amuliũ ĩterfecere:& Numitori auo regnũ reddider̃

De Numitore filio Procæ:q genuit Lausũ & Iliã Rheã. C.lxxi.

Vumitor fili⁹fuit Procæ:&(ut iã dictũ ẽ)a fr̃e ꝓiect⁹ e regno q dũ rure priuatus senesceret a nepotib⁹Romulo & Remulo occiso ĩ regnũ restitutus ẽ.quid ĩde ex eo successerit nõ habemus.

De Lauso Numitoris filio. C. lxxii.

Ausus(ut prædictũ ẽ)Numitoris fuit fili⁹:& ab Amulio patruo ĩpie trucidatus occubuit.

De Ilia Numitoris filia:q̃ pepit Romulũ & Remulũ. C.lxxiii.

Lia q̃ Rhea Numitoris fuit filia:& ab Amulio ĩter uestales uirgines trusa.Quæ(ut ait Ouidius)dũ aquã ꝓ sacris quæreret: obdormiuit:& ĩ sõnis illi uisum ẽ a Marte opprimi:& sic geminos cõcepisse:quos dũ peperisset:uiua ĩfossa ẽ regis ĩperio.Fictio ꝙ Mars secũ cõcubuerit:ubi d' Romulo & Remulo declarabit̃.Et qm̃ q ex Iulio Siluio nati sũt ordĩe nõ habemus:genealogiæ posterorũ Dardani finẽ facere necesse ẽ. Hoc uno apposito ꝙ ab his natus sit orbis & urbis fulgor.Caius Iulius Cæsar dictator.

Genealogiæ deorũ gentilium secundum Iohannem Booccaciuꝫ de certaldo liber sextus finit.

Genealogiæ deorum gentilium secundũ Iohannẽ Boccaciũ de Certaldo liber septimus incipit.

Prohœmium.

Vi ab elsa certaldensi fluuio & arno tusco eminentissime Rex paulo añ uela cõcesserã ĩ altum: & p cæca ĩpulsus syrtiũ uada: aqlone stridẽte sæuo: & ĩde p late patẽtia scabraq; Asiæ ꝓmõtoria: & crebros eurypos ægei maris ĩpellẽte libyco: necnõ & uertiginosũ siculũ fretũ: atq; ĩtersonãtia tã illyrici: q̃ tyrrheni maris littora spirante noto ñ minori pſæpe tiore: q̃ admiratiõe circũact⁹ sũ tegẽtib⁹ pœtarũ atris nubib⁹: hĩc phœbi splẽdidũ iubar: ĩde Arctoi syd⁹ ĩmobile: dũ min⁹ crederẽ a uulturno rapt⁹: postergatis Lyguruʒ Gallorũq; & hispanorũ littoribus: & calpe abyla ꝓmõtoriis omissis: ad limen usq; oceãi delat⁹ sũ. Et dũ circa ei⁹ ĩgressũ cõstitisset cortex: quasi deliberãdi pstaret spatiũ ĩ cõterminũ poſt pelag⁹ oculos dedi: dũq; ĩtuerer p grãde corp⁹: & ĩcõpræhẽsibile mõstrũ: pruptos aquarũ ĩ celũ mõtes earũq; atra opacitate spelũcas horrẽdas metirer aĩo: & ĩdomitas uires qb⁹ terras cõcutit: ac ĩcognitos pplos: & ĩmanes eiusdẽ beluas: cogitarẽq; eũ fluuiorũ oĩuʒ hospitẽ: horrui fateor: & stetere crines: & tiore quodã ĩsolito occupatus uix labãtia mẽbra cõtinui: nec multũ: qn memet ultro ĩ litt⁹ poti⁹ q̃ ad ulteriora ꝓgrederer: naufragũ dederim ludũ iocũq; existimãs p respectũ iras fore mediterranei maris. Sed is qui ꝓfecto certa spes & ĩfallibile suffragiũ rite ĩ se credẽtium: atq; sperantium ẽ uocat⁹ affuit illico: & igne suæ charitatis noxio frigore pulso ꝓstratũ suscitauit aĩuʒ: & ĩ uires ãpliores solitis reuocauit adeo: ut paruo cortice: ingẽti tamẽ pectore auderẽ ĩmẽsũ ĩtrare gurgitẽ: & insueta sulcare maria. Et expedita ĩ præcedẽtibus fere omni Cæli ꝓle: calamũ ad lõgã oceani posteritatẽ scribẽdã arripui gubernaculo tenuissimæ cymbæ illi cõmisso: qui arcam Noe ab aquis uniuersalis diluuii seruauit incolumem.

De Oceano Cæli & Vestæ filio: qui genuit. xxiiii. ĩter filios & filias quorũ hæc sũt noĩa. Prima Eurinomi. ii. Persa. iii. Aethra. iiii. Pleyon. v. Climenes. vi. Triton. vii. Doris. viii. Protheus. ix. Corufices. x. Nereus. xi. Achelous. xii. Inacus. xiii. Peneus. xiiii. Nilus. xv. Alpheus. xvi. Crinisius. xvii. Tyberis. xviii. Axius. xix. Asopus. xx. Cephysus. xxi. Meander. xxii. Pillira. xxiii. Sperchius. xxiiii. Sol.

Ceanũ Cæli & Vestæ fuisse filiũ uoluere theologi: q arbitrati sũt ex cælo seu ex terra: seu ex ambob⁹ oĩa a primæuo ꝓducta. quod nec credidit: nec tacuit Ionicorũ philosophorũ prĩceps Milesi⁹ thales apud priscos auctoritatis ñ minimæ: quinĩmo eidẽ oceano ñ min⁹ insipide: q̃ ĩliq fecerit diuinã mẽtẽ cẽ ĩsitã: & ab eo cũcta ꝓducta. seu eũ causam dantẽ existimauit eo forte motus: quia in omnibus cessante

humiditate cerneret: & uitã de necessitate cessare: & æquo mõ absq; humore nil pænitus gigni uel nasci posse: & sicnõ genitũ Oceanũ: sed patrẽ deorũ rerũq; omniũ asserebat. cui aliqñ adhæsisse uidet Homerus: & potissime ubi in iliade ĩtroducit Iunonẽ dicẽtẽ. Oceanũ deorũ nationẽ: & matrẽ Tethy; Et sic etiã nõnũq; hos secutus Virgilius ait Oceanũq; patrẽ rerũ Plini' aũt ubi d historia naturali elemẽtũ istud aquarum extollens dicit Quippe hoc elemẽtũ cæteris oĩb' ĩperat terras deuorãt aq flãmas necãt ĩcãdũt ĩ sublime: & cælu; quoq; sibi uẽdicant ac nubiũ obtẽtu uitalẽ spm̃ strãgulãt: q cã fulmĩa elidit ipso secu; discordante mundo. Quid esse mirabilius põt aquis in cælo stãtibus? At illæ ceu parũ sit in tantã peruenire altitudiuem rapiunt fluuios cũ pisciũ exaĩe: sæpe etiã lapides subuehũt portãtes aliena põdera. Eade; cadẽtes omni terra nascentiũ cã fiũt. phorsus mirabili natura: si qs uelit reputare ut fruges gignant: arbores fructicesq; iuuant: & ĩ cælũ migrare aquas: aĩamq; ẽt uitalẽ ĩferre inita cõfessiõe: omẽs quoq; terræ uires aquarũ esse beneficii &c. hæc plinius. a quo Vitruuius ubi de architectura nõ discrepat aiẽs. Ex eo ẽt q sacerdotia gerũt morib' ægyptiorũ ostẽdũt oẽs res e liquoribus potestate consistere. Ridiculũ qppe ẽ aquas rerũ credidisse prĩcipiũ. S; qd ego succẽseã ta lib' si circa inuisa rerũ initia errauerint: cũ aduersus ea quæ in oculis sũt stolide credãt. Viderũt ægiptii: Isidẽ morietẽ: & conati sũt aĩs su is ĩfigere eã: & si nõ oĩpotentẽ potetissimã fuisse: & esse deã: nõ mortalẽ fœminã. Cretẽses ipsu; quẽ sepelliuerãt ipi libidinosissimũ hoĩe; Iouẽ nõ erubuere cæli & terræ prædicere deũ. Sic igit cæcitate mẽtis obducti crediderũ hos ẽẽ maiores: q aliqñ facti fuerũt: q; q illos fecerat aliqñ: s; de hoc alias. Qui aũt oceanũ rerũ putauere patre; ab eo genealogiã cæperũ deorũ: quẽ cũ cõstet s; alios habuisse patrẽ iuxta cœpti operis ordinẽ locauimus eũ. Cui ne inter prægrãdes deos ĩhonoratus incederet: currũ (ut dicit Theodõtids) statuere eũq; a balenis trahi per ingentia maria finxere. Sic & illi tritões tribuere tibicines atq; præcursores. Et maxĩos illi phocarũ fecere greges sub custod protheo. eiq; maxĩas nymphas cohortes sotias obsequiosasq; fecere: & designauere plẽ ãplissimã filiorũ: & eũ noĩbus plurib' uocauere. sed exẽpterãdæ fictiões sũt. Curru qde; trahi oceanũ eius circa terre rotunditatẽ describit ambitũ: q ideo a balenis duci dicit: qa a balenis undiq; discurrat. Tritones aũt eius ob cã; tibicines præcursoresq; dicunt: quia sui noĩs significatu; incessabiliter operetur. Na; triton s; quosdã idem sonat: quod terram terẽs: quod assidue pagit mare: dum sese cõtinue ĩpellẽs ĩ littora motu terras terit: & qm̃ istud absq; sono non fiat. tanq; sonans tibicina nũcupatus ẽ: & ideo dictus præcursor quia uehementiori impulsus motu sonus in littus prænũtius ẽ futuræ

tẽpestatis certissimus. Eum habere phocarũ greges ideo dictũ ẽ:qa phocæ ex ãteriori pte spetiẽ habeãt uitulorũ:& armentorũ more pa scunt ĩ terris turmatim. Pastorẽ aũt Protheũ dixere:eo ꝙ harũ pho carũ abũdantissimũ sit mare carpaticũ:qd olĩ fuit sub ditiõe Prothei Nympharũ aũt illi iũcta & obseques cor' nil aliud ẽ:ut arbitror: ꝗ multiplices aquarũ ꝓprietates:seu accidẽtia cõtinue aqs iuncta: eisqꝫ agẽtib':seu ĩ eas ĩpressio alia una sese cũ eis quasi obseqosa imitãtia. Vocatur ĩsup præter oceanũ nereus neptunn' & mar. Quæ noĩa qm̃ noĩb' aliorũ nuiuꝫ cõueniunt:ubi d illis ſmo fiet:cõuenientius expo nemus. Ocean' aũt qd illi ꝓpriũ ẽ:ut dicit Raban' a græcis & latinis ideo dicitur:eo ꝙ ĩ modũ circuli orbẽ ãbiat. Itẽ qa ut cælũ purpuro colore nitet. Ego autẽ a cianes:qd latine nigrũ sonat denoĩatuꝫ puto tantæ.n.ꝓfunditatis est: ut nulla possint ĩ eo transparentia apparere.

De Eurynoma oceani filia Cap.ii.

Vrynomes oceãi fuit filia:ut asserit Homerus ĩ iliade dicẽs.eu rynomi filia retro fluẽtis oceãi. Interp̃tatur fluctuatiõis seu uẽto rũ pastor:nã aquas maris sẽp fluctuat:ut uidem':& iõ ab exercitio aquarũ denoĩata:& oceani dicta filia ẽ:seu scdꝫ alios:q ex aqs oriri uẽtos uolũt:aqua uẽtos pascit.i.materiã p̃bet ex aqua:& creat̃:& ui gẽt:& sic hæc rite dicit̃ filia oceãi. Præterea ubi d hac Homer' loqt̃ ĩducit uulcanũ loquẽtẽ Tethydi ꝓ Achille arma poscẽti:& ut se pa/ ratũ ostẽdat:dicit: ꝙ cũ a matre de cælo ꝓiiceret̃:qa claud' ab ipsa Eurynomi & Tethyde suscept' atqꝫ nutrit' ẽ:ubi intelligam' ignẽ p hũidũ et spũꝫ ali:q si deficiant:ut extinguant̃ necesse ẽ.

De Persa oceani filia Cap.iii.

Ersa filia fuit oceani:ut ĩ odyssea placet Homero:ubi dicit eã a sole dilectã:eũqꝫ ex ei' cõcubitu Oetã colchorũ regẽ:atqꝫ Cyr cẽ suscepisse aiẽs. Soror sagacis oetæ. Ambo autẽ orti fuerũt a lucẽte mortalib' sole matreqꝫ a psa:quã oceanus genuit filiã. Hãc aũt psaꝫ dicit Leõtius ab Hesiodo Hecatẽ appellatã:q̃ cũ apd nos luna sonet satis possumus Oetã apd suos clarissimũ regẽ illud idẽ fecisse:qd Sa turn' egerat:q Vranũ prẽꝫ cælũ nũcupari iussit:et Vestã m̃rẽꝫ ter/ rã:ut noĩb' egregiis originẽ ãpliaret suã. Sic et Oetã prẽꝫ solẽ et ma trẽ lunã:q iõ oceani filia dicta ẽ:qa a littoralib' oceãi fluctib' oriri uideat̃. Seu forsan ipsa Persa ab oceano patri Oetæ uenerãt:et ideo oceani filia dicta:uel ĩperium habuit penes oceanum.

De Aethra.iii.oceani filia et cõiuge Atlantis Ca.iiii.

Ethra filia fuit oceani:ut carmine cõfirmat̃ Ouidii asserentis eã ex Atlante Hyadẽ atqꝫ sorores pepisse:dum ubi d fastis legit̃. Hunc stirps oceani maturis nixibus æthra Edidit et nymphis &c.

De Pleyone.iiii.oceani filia & Atlantis cõiuge Ca.v.

Leyone filia fuit oceani:& coniunx Atlantis scđ; Paulū:qđ ēt firmat Ouidius ī libro fastorū:dū dicit .Hinc sata ē pleyone cū stellifero atlāte .Iūgitur ut fama ē pleyadesq; parit &c.Pleyas.n.idē ē qđ pluuia:q̄ eo ꝙ ex uaporib⁹ hūidis ex oceano ī altū cōsurgētib⁹ causetur:iō filia oceani dicta ē.Vxor aūt Atlantis:eo ꝙ huiusmodi uapores ex aquis cōsurgētibus:ut plurimū circa culmen Atlantis:& aliorū mōtiū uoluātur:& insidant īcolis pluuias prænotantes .

De Climene.v.oceani filia & matre Phoetontis Ca.vi.

Limene(ut Theodontio placet)filia fuit oceani & tethyos:q̄ cū forma ualeret:soli placuisse uolūt:ī cuius cōcubitū ueniēs ex ea Phoetōtē suscepit & sorores.Paul⁹ aūt eā dicit fuisse Meropis ægyptii cōiugē:& apđ extremos ægyptios æthiopib⁹ īperasse cū uiro:& ex eo Aeridanū:q & Phætō dict⁹ ē & sorores cōcepisse.Leōtius aūt dicit eam filiam fuisse Minii & Eurianassæ:& ex Merope uiro pepisse Iphyclū & Phylacē & phætōtē cū sororib⁹.Circa quas uarietates ad uertēdū ē:ꝙ īquātū oceāi dicit̃ filia:& a sole dilecta:potest intelligi hūiditas:nā Climenes īterptat̃ hūiditas:& sic oceāi tāq̄ oīu; hūiditatū fōtis merito dicet̃ filia:q̄ a sole diligitur:eo ꝙ ut(Tulli⁹ recitat ubi đ naturis deorū)sol & astra reliqua de hūiditate pascūtur:Seu & meli⁹ eo ꝙ solis calor ī hūiditate agēs suscitat nebulas:q̄ phytonē cōficiūt:ut ibi de Latona dictū ē:& arbores ēt quasdā ex locis palustribus elicit:de qb⁹ īfra ubi de phætōte & sororib⁹ lati⁹. Eā aūt fuisse fœminā :& Meropis cōiugē:si uelim⁹:tūc eā nobilē aliquā ī littore oceāi dn̄a; fuisse dice;⁹ & ex īde filiationē huiusmōi cōsecutā:nec auferet̃ ob hoc qn Minii & Eurianassis ī ptib⁹ forsā illis īpātib⁹ fuerit filia:s; a loco tāq̄ a nobiliori pte đnoīata.

De Tritōe.vi.oceāi filio Ca.vii.

Ritonē oceāi & Tethydis filiū dicit Theodonti⁹.

Serui⁹ aūt eū Neptūni filiū dicit & Salatiæ cōiugis eiusdē.Paulus aūt eū Tritonā uocat:& fœminā asserit .Tandē seu mascul⁹ seu fœīa sit:oēs ī hoc cōueniūt:eū.s.eē seu oceāi seu Neptūni tibicinē: s; cū magis ī neptunnū uideat̃ īclinari:credo neptūnū & oceanū unū & idē existimātes ī testimoniū Ouidiū trahūt dicentē .Nec maris ira manet:positoq; tricuspide telo:& īfra .Ceruleū tritōa uocat:cōcaq; sonāti Inspirare iubet:fluctusq; & fluīa signo Iā reuocar̃ dato &c.Et sic appar; tritonis officiū:& ꝙ mascul⁹ sit:ut dicit Theodōti⁹.Quđ aūt oceāi seu neptūni sit fili⁹:satis ī hoc ostendit̃:ꝙ ab eorū sonoro motu causet̃.Intellexerūt aūt theologi ꝓ tritōe ip; æstuātis maris & ī littora feriētis clamorē:cū triton son⁹ scđ; quosdā īterptet̃.Alii uero bn̄ uoluerūt tritonis maris sonū:s; n̄ eū quē deū seip; ī se frāgit: s; illū tm̄ quē facit littora ꝑcutiēs:& iō dixere tritonē:quasi terrā terēs:& īde tā scđ; priores q̄ scđ; sequētes uoluer̃ ex illo sono cōphēdi

futurũ maris maiorẽ solito æstũ: ut sono illo aduẽtãte maiori cũ ĩpe tu dñ҄ suũ ostẽdat triton: uti & tibicines ĩpatorũ de ꝓxĩo aduenire designãt tibiarũ cãtu. Sane Plyni⁹ ubi de naturali hystoria uidet᷑ ar/bitrari tritones ñ solũ ficto noĩe poetis defuire: sꝫ ẽt ueros oceani pi sces existere dicẽs de eis sic. Tyberio prĩcipi nũtiauit olisiponẽsiũ le gatio ob id missa uisũ auditũq; ĩ quodã specu cõca canẽtẽ tritonem: qua nascit᷑ forma. De hoc ẽt Lucan⁹ ait. Torrentẽ tritonis adit illesa paludẽ. Hãc ut fama de⁹ quẽ toto littore põt⁹ Audit uẽtosa pflantẽ murmura cõca &c. De doride. vii. oceãi filia & nerei cõiuge C. viii.

Oris ꝑm Paulũ & Theodõtiũ filia fuit oceani & tethydis & Ne rei frĩs sui cõiũx: atq; nympharũ mater: ut dicit Seruius. Huius Virgilius ĩ buccolico carmĩe meminit dicẽs. Si tibi cũ fluctus subter labere sicanos Doris amara suã ñ intermisceat undã. Hãc aliq uolũt mun⁹ ĩterp̃tari: eo ꝙ aqua oportunissima mortalib⁹ loco muneris a deo exhibita sit. Alii uero dicũt amaritudinẽ ĩtelligi: & iccirco nereo marino deo nuptã: qa amarũ sit mare: ut appeat uti uiro ꝑpetuo iun cta cõiũx ẽ: sic & aquæ marinæ amaritudo cõiugio stabili iuncta sit. Oceani aũt iõ filia dicta: qa ex aqua oceani sole agẽte amaritudo na/scatur: q̃ postea mari miscetur mediterraneo: in quo nereus dictus ẽ.

De Protheo sene. viii. oceani filio: q genuit Melãthodẽ & Idotheã Ca. ix.

Rotheus marin⁹ deus & ĩsignis (ut aiũt) uates: ut Theo dõtio placꝫ fili⁹ fuit oceãi & Tethydis. qđ aũt uates fuerit post Homerũ ĩ odyssea testat᷑ Virg. ĩ georgicis dicẽs. Est ĩ carpatio neptũ ni gurgite uates Ceruleus protheus magnũ q piscib⁹ æquor. Et iũcto bipedũ curru metit᷑ equorũ: & paulo ĩfra. Nouit nãq; oĩa uates. Que sint: q̃ fuerit: q̃ mox uẽtura trahãt᷑. Quippe ita neptuno uisũ ẽ ĩma/nia cui⁹ Armẽta & turpes pascit sub gurgite phocas &c. Hũc ait Ho/merus a Menelao ab excidio troiæ redeũte & pcõtãte qdnã đ sotiis pditis cõtigissꝫ ui coactũ ad uaticiniũ reddẽdum. Sic & Virg. dicit ab Aristeo đ restauratiõe apũ exqrẽte. Verũ Menelaũ docuit Idothea fi lia Prothei: ubi a Climene mr̃e ĩstruct⁹ fuit đ agẽdis Aristeus. Et ut Homer⁹ dicit eũ añ rñsũ uarias dũ cogit᷑ sumer᷑ formas: ut dimittat᷑ sic & Virgilius. Fit. n. subito sus horridus: atraq; tygris. Squamos⁹q; draco: & fulua ceruice leæna. Aut acrẽ flamæ sonitum dabit: atq; ita uĩclis Excidet: aut ĩ aquas tenues dimiss⁹ abibit. Hũc Theodõti⁹ ori gine ex Pallene ĩsula seu mõte fuisse dicit: & apđ ægyptios regnasse: eiq; Helena adhuc uirginem a Theseo raptã & cõmẽdatã: atq; ad eũ tẽpestate ĩpulsũ post excidiũ troianorũ Menelaũ cũ eadẽ Helena di/uertisse. Senẽ atq; circunspectũ uirũ & rerũ expiẽtia doctissimũ: & eo ꝙ aĩaduersione sua nedũ p̃sentia nosceret: & ĩtegrã p̃teritorũ haberꝫ memoriã: sꝫ p cõiecturas ẽt transactorũ nõnũq;: ut sæpe faciũt sa/piẽtes: đ futuris p̃dicebat euẽtũ: & hĩc fabulæ locũ datũ: ꝙ

uates fuerit Protheus arbitrat̃.Formas uero quas eũ sumere cõsue/
tũ aiũt:& abiicere eas existimo passiões:qbus angũt̃ hoĩes eius rei si
militudinẽ gerẽtes:cui pñt merito similari.Quæ passiões ut amouea
tur ab eo:cui cõsiliũ poscimus:si recte uelit pstare cõsiliũ:necesse ẽ
ut trãqllus ꝑmaneat aĩus ad ĩterrogata.Põt ĩsup hec fictio aliter ape
riri:Protheũ.s.accipi loco diuinatiõis hydromãticæ:et tũc ꝙ oceãi
Tethydisq; sit fili⁹:poterit ñ ĩcõueniẽter expõi:cũ tal' diuinatõ fiat
ĩ aqua:ut ip̃z sonat nom̃ hydromãtia ab hydros:ꝙ ẽ aq̃:& mãtia di
uinatio:& oĩs aq̃ ex oceano & tethyde ẽ.Quđ aũt uarias sumat for/
mas eo põt dici:qa sit sacrilegiũ istđ circa fluĩa:q sui curs⁹ murmur̃
plurimas imitãt̃ formas.Seu forsã ĩ hac opatiõe ad hñdũ qđ' q̃rit̃ ẽ
đ necessitate aquas moueri:quo ĩ motu & murmur aliqđ' audit̃:& ua
riæ uideẽt̃ formæ:qb⁹ ĩ qetẽ positis uaticiniũ sumit̃.Quđ aũt eũ pa/
storẽ Neptũni seu oceãi dicũt:causa s̃.dicta ẽ ubi de oceão.Currũ il
li attribuũt ad đsignãdas aquarũ illi⁹ maris circũuolutiões.Quđ' aũt
ab eqs bipedib⁹ trahat̃:iõ dictũ ẽ:qa mare illud abũdat phocis:qb⁹
& pedes & caput:& totũ fere corp⁹ ab ũbelico s̃.ẽ ĩstar uituli.deorsũ
uero pisces sũt:& sic cũ tm̃ duo sint illi pedes:bipedes equos uocãt.

De Melanthone filia Prothei Ca.x.

Elãtho(ut Theodõti⁹ asserit)filia fuit Prothei senis:cui cõsue/
tudo fuit positis uestib⁹ delphines ĩeqtãs uagari p maria patris.
Quæ cũ formosa eẽt:ĩ gratiã uenit Neptũni:q ĩ delphinẽ mutat⁹ illi
applaudẽs eã ĩ cõsensum sui traxit:& trãsportatã ẽt uiolauit.Asserit
Barlaã rei h⁹ ueritatẽ fuisse puellã hãc ĩ gratiã suã allexisse dlphinẽ
& eã solitã nõnũq; dorso ei⁹ ĩsidere:atq; ab eo p mare đferri:& de/
mũ ad locũ:ubi cõscẽderet referri ad ultimũ:tñ quacũq; ex cã factũ
sit:eã ĩ mari necatã.Miraberis forsã serenissime Rex fœiã; a delphi
ne illesã ferri:qđ ne fabulosũ putes:đ qbusdã lib; apponere.Legim⁹
n.Plynio grauissimo uiro scribẽte ĩ aphrico littor̃ apđ hypponẽ dia/
ritũ delphinẽ fuisse ex hoĩu; manu cibũ sumẽtẽ:seq; tractãdũ mani
bus pbẽtẽ:& nãtib⁹ alludẽtẽ:atq; cõscẽdẽtes portãtẽ:& a Flauião
ꝓcõsule aphricæ ũctũ ũguẽtis:odor̃ quorũ nouitate sopitũ aliq̃diu
more ex aĩs fluctuatũ:ac deĩde expgefactũ:quasi ĩiuriã passũ p m̃ses
aliquos secessisse:q cũ demũ rediisś;:& fere oĩs ꝓuĩcia ad hoc mira/
culũ spectura cõcurrerẽt ab hipponẽsib⁹ ueniẽtiũ amicorũ sũptibus
grauatis occis⁹ ẽ.Præterea & Alexandri macedonis æuo fuit ĩ littore
Asiæ puer ado a delphine uno dilect⁹:ut eo discedẽte eũ seqret̃ ĩ lit/
tus:et ĩ harenã usq; ĩuect⁹ expirauit.Similiter(ut scribit Iaso egeside
mus)puerũ hermẽ noĩe delphinẽ sup maria eqtãtẽ:quẽ cũ repẽtina
ꝓcella fluctib⁹ exaĩasś;:a delphine mortu⁹ ĩ litt⁹ reduct⁹ ẽ:q cũ liqdo
se mortis pueri cã; fuisse fateret̃:ñ ĩ maria ꝛtrocessit:s; ĩ littor̃ expi/
rauit.Quid multa dicã:ñ ẽ nouũ:neq; ĩusitatũ:delphinos cũ hoĩb⁹

amicitias habuisse. Sed redeuntes unde diuertimus. sunt qui dicant: ꝙ melantho albedo interpretetur: quæ ex assidua maris fluctuatione ori tur: & supra delphines piscesq̃ alios fertur: & a Neptũno. i. a mari uio latur: ꝙ ingurgitatur: & denuo restauratur. Ego autẽ unde hoc ab his sumptum sit nescio: cum sciam melan græce nigrum sonare latine.

De Idothea Prothei filia. C. xi.

Dothea Prothei senis fuit filia: ut in odyssea testatur Homer⁹ di/cens. Prothei fortis filia marini senis idothea. Huic enim maxime animum promoui: & Paulo infra: ubi eam de Protheo patre suo loquẽtem Menelao regi introducit: atq̃ dicentem. Immortalis Protheus ægyptius: qui maris totius profunditates scit Neptunni famulus. Hũc autem meum fantur patrem esse: atq̃ genuisse me. Hanc dicit Homer⁹ obuiasse Menelao in insula Pharos: quæ in conspectu ægyptiæ Alexãdriæ est: in qua uentorum contrarietate inuitus detinebatur: & ei consiliũ prĩo dedisse: ut ad Protheũ accederet: & qd agere deberet ondisset: demũ eum sub coriis phocarum in antro Prothei cum tribus sotiis abscondisse. Idothea (ut quidam uolunt) formosa interpretatur dea: per quam maris tranquillitatem intelligi uolunt: ea enim tranquillitate fcm̃ est: ut posset Menelaus accedere ad Protheum.

De Corufice Oceani filia. ix. C. xii.

c Orufices (ut Ciceroni placet) fuit filia Oceani: quam ipe asserit ab Archadibus Chorion nominari: affirmans præterea eam placuisse Ioui: & Iouem ex ipa suscipisse Mineruam: eam. s. quæ quadrigarum fuit inuentrix. Cur autem Oceani dicatur filia: quod nõnũ q̃ de aliis dictum est responderi potest: nobilem. s. fuisse mulierem natam circa litora Oceani. Seu uelimus: quod etiam possibile est: Oceanum hominẽ insignem fuisse ob aliquam Oceani similitudinẽ sic nuncupatum.

De Nereo. x. Oceani filio. hic genuit nymphas quæ multæ sunt: uerũ qm̃ nisi d quattuor fit singularis mẽtio: earum tm̃ noĩa apponã genuit ergo Cymodocẽ: Thetym mĩorẽ. Galatheã: & Arethusã & alias. c. xiii

n Ereum marinum deum Oceani & maioris Thethyos filiũ prisci gentilium uoluere theologi: eiq̃ Dorim sororem suam iunxere cõiugio: ex qua uolunt nympharum agnem suscepisse. Is enĩ aqua est: uulgo n. græce neros aqua dr̃. Oceani & Thethydis filius: eo ꝙ omnis aqua progrediat̃ ex illo. Quđ aũt alio noĩe uocetur: ab illo pŏt esse cã: quia sinus sit maris: & sic est: nõ eo æuo factus quo Oceanus factus ẽ. Refert eĩ Põponius mela Hercul' op⁹ fuisse abilã mauritãiæ ꝓmõtoriũ a Calpe Hispaniæ mõte olĩ sepatũ: cũ ꝑpetuo esset iugo cõiũcti & tũc medias ĩ terras oceanum ĩtrasse: & sic Ocean⁹ mediterrane⁹ fact⁹ noua

potuit quæsisse nomina. Introductus autem nereus cum Doride con/
iuge. idest aquarum amaritudine multas apud nos genuit nymphas. id
est humiditates: quæ forsan ante non erant.

De nymphis in generali. C. xiiii.

Ymphæ generale nomen est quarumcunq; humiditatum: quod iō dico: quia humiditates secundum diuersitatem rerum: quibus de seruiunt nomina diuersa accipiunt: ut in sequentibus apparebit. Hæ ut dictum est) Nerei & Doridis filiæ dictæ sunt: eo q a mari omnis deri uetur humiditas. Harum quidem aliæ sunt marinæ: & appellantur ne/ reides a Nereo patre. Ex his Homerus in Iliade nominat. xxxiii. quas ad concussam tethydem ob mortem Achillis filii sui conuenisse dicit. Quarū hæc sunt nomina: Glaucis: Thalia: Cymodocæ: Nisea: Spio Thoi: Cymothoi: Acthei: Liminoria: Meliti: Iera: Amphitoi: Aga/ ui: Doto: proto: Pherusa: Dinameni: Doxa: Meni. Amphinomi: Gal lianira: Doris: Panopi: Galathia: Nimertis: Apsedis: Callianassa: Cli meni: Ianira: Dyanassa: Mera: Orithia: & Amathia. Præterea & alias superesse dicit: Harū si quis haberz significata nominū: credo aduerte ret facile eas proprietates aquarum maris: & accidentia circa eas de/ monstrari. Sunt & aliæ quæ dicunt fluminum: & hæ uocantur naya/ des: eo q nays interprætetur fluctꝰ: uel cōmotio: & ideo nayades di ctæ: quia fluant flumina: & in motu continuo sint. Ex his Virgilius in Geor. decē & octo nominat uidelicet Climes: Drimo: Xanto: Logea. Philedoce: Nisea: Espio: Thalia: Cymodoce: Cidippe: Licoras: Clio Berce: Ephyre: Opis: Deiopea: Arethusa: & Achao: Quas ego existi mo fluuiorum uarias designare proprietates: nec obstat his immixtas esse: uel aliis aliquas ex nominatis inter nereidas: cum debeamus cre/ dere nonullis proprietatibus mare & flumina conuenire. Sunt & aliæ quæ dicuntur fontium: & eæ appellantur napeæ: quasi napteæ. idest a quarum fomites. nam napta apud persas fomes est: & si non sit aquarū transumptiue aliquando uocabula apponuntur. Sunt enim fontes flu uiorum continuum nutrimentum. Ex his enim numerantur nouem: q bus Castalius fons dicatus est: quarum nomina non apponam: quoni am musæ uocantur: & de eis alibi fit sermo prolixior. Sunt & aliæ quas nemorum dicunt: & eæ dryades uocitantur: eo q dryas arbor sit seu quercus. Ex his Claudianus ubi de laudibus Stelliconis. septem nomi nat: has scilicet Leontadome. Neuopene. Thero. Birtomartis. Licaste Agaperte: Opis. Quas ego non dubitem: quin arborum proprietates in generali interprætatæ describant. Sunt & aliæ: quas arborum dixe re: easq; amadryades uocauere: quas ī speciali arbores: nō in generali

nemora amantes. Aliæ uero sunt montium: quas dixere oreades: nam oron græce latine mons dicitur. Sic etiam & aliæ hymnides appellantur: ut placet Theodontio: quas dixit pratorum atq; florum nymphas existere. Has autem omnes aliquando mori & deficere dicit Aristoteles: sicut panes faciunt fauniq;. Sane Plynius in libro naturalis hystoriæ nereidas non simpliciter aquas seu aquarum proprietates esse cõsẽtit dicens. Et nereidum falsa opinio non est squamis modo hispido corpore etiam: in quo humanam effigiem habent. namq; hæc in eodem littore: scilicet olisiponensium spectata est: cuius morientis etiam cantũ tristem accolæ audiuere longe: & diuo Augusto legatus galliæ complures in littore apparere exanimes nereidas scripsit. hæc Plynius. Ad quam opinionem fortius roborandam subdit & ipse Plynius. Autores habeo in equestri ordine splendentes: uisum ab eis in gaditano Oceano marinum hominem toto corpore absoluta ascendere similitudĩe nauigia nocturnis temporibus: statimq; degrauari: quas insederit partes & si diutius permaneat etiam mergi. Tyberio principe contra littus ĩsularum lugdonensis prouinciæ trecentas amplius beluas reciprocans destituit Oceanus miræ uarietatis & magnitudinis: nec pauciores in sanctorum littore: interq; reliquas elephãtos & arietes candore tm̃ cornibus assimilatis: nereidas uero multas. hæc Plynius. Quod & si claro homini atque erudito plurimum credi possit: non sic propterea deliris mulierculis & agrestibus ignaris asserentibus absque rubore uult'se ex fontibus formosissimas mulieres: quas ipsæ lammias uocant prodeuntes uidisse. sunt præterea: ne nos nimis arctemur a significato uocabuli & aliæ nymphæ ut sæpissime uocauere poetæ: utputa Cyrces: Calisto Climenes: & aliæ huiusmodi multæ: quæ ueræ fuere mulieres: ꝑ quibus nulla superior fictio intelligenda est: quinimmo tales seu pro talibus accipiendæ & intelligendæ sunt puellæ uirgines atque nobiles: & thalamorum colentes umbras: ideo nymphæ dictæ: quia ex fleumatica complexione: qua uigent: tanq̃ humentes molles & delicatæ sunt: & tenellæ & in eas tanq̃ in res aqueas facile omnis potest impressio. Agrestes autem fœminæ utplurimũ exhausto laboribus: atque feruore solis humido hispidæ sunt: & duræ cutis: & ideo nympharũ nomẽ merito perdidere. Et hoc in generali de nymphis dictum est.

De Cymodoce filia Nerei. C.xv

Ymodoce nympha ex filiabus nerei una est: quã dicit Seruius cursus fluctuum interpretari.

De Tethide minore Nerei filia & matre Achillis. .C.xvi.

Ethys minor nympharum una fuit: de qua dicit Ouidius: q͛ cum consuluisset Protheum de successionibus suis: sic illi fuisse responsum: Protheus dea dixerit unde. Concipe: mater eris iuuenis: qui fortibus armis Acta patris uincet: maiorq; uocabitur illo Tandem cum esset speciosissima uirgo a Ioue dilecta est: qui tamen a responso territus: ne forsan ex ipsa conciperet filium: qui illum regno pelleret abstinuit. Ipsa autem Pelleo filio Aeaci regis nupsit: & ex eo concœpit: & peperit Achillem filium: quem Chironi centauro nutriẽdum tradidit: eiq; existenti in troiano bello cu; arma perdidisset ĩ morte Patrocli amici sui: a Vulcano noua impetrauit. Cuius fabulæ & potissime responsi Prothei euidens fortitudo Achillis causam dedit: cum post factum uaticinium adinuentum sit. Hanc dicit Leontius Chironis fuisse filiam: & tethyos insulæ cultricem: nec tantum ob habitatam insulam maris filiam habitam: & Tethydem appellatam: quantum a moribus filii: eo q͛ furiosus: & impius more maris fuerit: & ideo Tethys idest' furentis dictus est filius: & inde nomẽ ipsa sortita est post filii furiam: cum aliud haberet ante.

De Galathea Nerei filia. C.xvii.

Alathea ex nymphis una Nerei filia fuit: ut paucis carminib' ostendit Ouidius in persona eius dicens. At mihi cui pater nereus: quam cærula doris Enixa est & cætera. Ex qua talis extat fabula. Acis pulcherimus adolescens siculus a Galatea dilectus est cum illam summe diligeret Polyphemus cyclops: qui cum non diligeretur: Acim die una Galatheæ iunctum cerneret: iratus illum saxo illisit: atq; occidit: quem Galathea in fluuium siculum transformauit. Cuius fabulæ allegoria talis esse potest. Galathea dea albedinis est: per quam albedinem undarum sese frangentium intelligo. Atim autem amat idest fluuium suscipit: quia flumina omnia in mare uoluuntur. Theodontius autem dicit sub hac fictione hystoriam latitare asserens Polyphemum immane; fuisse siciliæ tyramnum: & cum Galathea; singularis pulchritudinis puellam amaret: eamq; per uim ostuprasset: cõtigit ut aduerteret hanc cum Aci siculo adolescente misceri: quam ob causam indignatus iuuenem iussit occidi: & in fluuium deiici: cuius nomen fluuio postea datum ab incolis est. Galatheæ autem amore non p mittente nil egit.

De Arethusa Nerei filia. Ca.xviii.

Rethusas fuisse duas cõperi: quarum altera nerei & Doris fuit filia: deq ua talis fertur fabula. Dicunt enim hanc elidis fuisse nympham: & Dianæ comitem: quam cum fessaȝ: & uestimentis nudam: ac se ĩ alpheis undis lauãtẽ Alphe⁹ elidis fluui⁹ uidissȝ: confestĩ desyderio sui captus illam tenere uoluit. uerum ipa territa coepit fugam: & cuȝ se queretur eam fluuius: nec iam sibi uideretur posse euadere: orauit Dianam dominam suam: ut illi opem ferret: quæ illam nube texit: quã cũ circuiret fluuius: Arethusa timore sudans in fonteȝ uersa est. Cuius undis cum suas miscere conaretur Alpheus: ipsa a terra absorpta est: & ĩ orthigiam usqȝ insulam delata: & inde in Siciliam usqȝ: quo etiam Alpheum eam secutum dicunt. In qua fabula monstrum designatur apparens. Nam certum est Alpheum elidis fluuiũ esse: & apud syracusas siciliæ habere exitũ: quod probare uidetur Seneca philosophus: ubi de quæstionibus naturalibus sic dicens. Quidam fontes certo tẽpe purgamenta eiectant: ut arethusa in Sicilia quinta quoqȝ æstate per olimpia inde opinio est alpheon ex achaia eo usqȝ penetrare: & agere sub marĩ cursum: nec anteqȝ in syracusano littore emergere: ideoqȝ his diebus quibus olympia sunt uictimaȝ stercus scđo traditũ flumini illic redundare. hæc Seneca. Ab hoc igitur euentu fabulæ locus adiuentus ẽ. Ouidius tñ agit carmĩe suo ut maius uideat̃ miraculũ: dũ dicit ĩ eodẽ arethusa. Pars ego nymphaȝ: q̃ sũt ĩ achaide dixit. Vna fui ꝛc. Verũ hãc & si absorptã a terra ostẽdat: nõ ĩ siciliã uenisse dicit: sȝ ĩ orthigiã insulã erupisse. qualiter aũt postea ĩ siciliã uenerit nõ habet̃: sȝ qualitercũqȝ fuerit: uel uenerit hæc eadẽ uř esse: q̃ se fatet̃ ĩ elide ab alpheo dilectã. Et sic p subterraneos meatus ĩ siciliã deuenisse: ut ẽt testari uidet̃ Virgili⁹ illi dicẽs. Sic tibi cũ fluctus subter labere sicanos. Doris amara suã nõ ĩtermisceat undã. Et sic fõs & ĩde fluui⁹ ex elide ĩ siciliã uẽit & ob ĩsecutionẽ fluĩs amor fluĩs ĩ fontẽ ꝑsũpt⁹ ẽ. Altera uero Arethusa in Ithaca ĩsula fõs ẽ. đ qua sic dicit Homer⁹. Penes coraci petraȝ ac fontẽ arethusã Leõti⁹ uero ex hac arethusa refert: quẽdã fuisse ĩ Ithaca uenatorẽ: cui Corax nomen: q̃ furore ĩpulsus ex petra quadã præcipitẽ se dedit ĩ mare: & ob id petra illa ab eo corax denoĩata ẽ: mř autẽ eius: cui Arethusa nomẽ hoc uidẽs dolore pcita ĩ uicinũ petræ fonteȝ se proiiciẽs enecta ẽ: & sic de se nomẽ fonti dedit: & sic sũt duo fontes arethusa uocati. Solin⁹ aũt ubi de mirabilib⁹ mũdi tertiũ addit asserens apđ thebas fõtẽ eẽ: cui ẽt arethusa nomẽ: sed apđ quas Thebas ñ dĩc

De Acheloo flumine Oceani. xi. filio qui genuit Syrenas. Ca. xix.

Chelo⁹ fluui⁹ (ut dicit Paul⁹) fili⁹ fuit Oceãi & terræ. Serui⁹ dicit eius matrẽ eẽ Tethydẽ Theodõti⁹ eũ solis & terræ filiũ uocat. Homer⁹ ĩ Iliade ñ tm̃ Acheloũ: sed oẽs fluuios dicit Oceani filios sic

aieſ.Neq̃ ꝓfundiſſimi magna potẽtia oceani: a quo oẽs fluuii & totũ mare & oẽs putei lõge fluũt. Terrã aũt fluuioꝝ mrẽm eſſe p Virgilii carmẽ ĩ Geor. cõphendi põt: dũ dicit. Iãq̃ domũ mirãs genitricis & hũida r̃gna Speluciſq̃ lac⁹ clauſoſ lucoſq̃ ſonãtes Ibat: & ĩgẽti motu ſtupefactus aquaꝝ: Oĩa ſub magna labẽtia fluĩa terra Spectabat &c. Cũ ergo in uẽtre terræ añ ortũ cõſiſtãt fluĩa: & eius ex uẽtre effluant bene terra mr̃ dicit̃ fluuioꝝ: Qđ aũt dicebat Theodõti⁹ rõe nõ carẽ Volũt.n. phyſici a tractu ſolis nõnullas aquas ĩ terræ cauernas dedu/ ci per huĩditatẽ uapoꝝ ſolis calorẽ ſequẽtiũ: q in frigidis terræ uiſceri bus euaporãtes ĩ aq̃ uertunt̃: q̃ p occultos meatus in ſupficiẽ ueniẽſ erũpit in fontẽ: & q̃ñq̃ fluuiũ cõficit. Qđ ãt de origĩe hui⁹ dictũ eſt de reliqs aũt ĩtelligat̃ neceſſe ẽ: ne oporteat replicare quotiẽs de fluĩe aliquo ſmo fieret. Is ãt fluui⁹ (ut ait Ouidi⁹) geĩo cornu olĩ erat ĩſignis tãdẽ ob petitã Deianirã Coenei regiſ calidoniæ filiã in cõiugiũ Hercu li deſpõſatã: cũ eo ĩ certamen deuenit: & cũ ſeſe ĩ uarias trãſformaſſet figuras ad ultimũ uict⁹ & ſpe cõiugii: & uno cornu priuat⁹ ẽ. Primũq̃ p̃terea lactãti⁹ & ſerui⁹ dicũt hũc fuiſſe: q uinũ poculis miſcuerit: qđ ẽt teſtat̃ Vir. Poculaq̃ ĩ uẽtis acheloĩa miſcuit uuis. Eũq̃ ſyrenaꝝ pa treẽ ẽe uoluerũt. Quid p hoc ſentiendũ ſit exqrẽtes ſciendũ acheloũ fluuiũ e pyndo mõte fluere: ut ſcribit Ply. & ut Vibi⁹ ſeqſter đ fluib⁹ aſſerit: prim⁹ fuit: q terrã erupit: & (ut idẽ Ply. ait) acarnaniã ab etho lia diuidit: & p fines pebioꝝ efflũes ĩ maliacũ ſinũ effundit̃ hoſtio ob iectas habens inſulas thynnidas: ex qbus aſſiduo terræ ĩuectu cõtinẽ ti quaſdaẽ iũxit. Certamẽ tñ eius & Herculis ceſſit: ubi eiuſdẽ labores in ſequẽtibus ſcribemus: ut dabit̃ exponem⁹. Vinũ aũt poculis miſcu iſſe nil aliud ĩtellexiſſe ueteres puto: niſi qa primo penes eũ in græcia uineæ plantatæ ſunt: quæ in uſu ante nõ erant: & ſic ex eo loco prĩo uinũ propinatum eſt: de ſyrenis autem dicetur in proximo.

De Syrenis filiabus Acheloi. Ca. xx.

Yrenas tres fuiſſe Seruius & Fulgẽtius aſſerũt: & acheloi atq̃ ca lyopis muſæ filias: cantãteſq̃ dicũt alterã uoce: alterã cithara: & tibiis tertiã. Leõtius uero illas dicit fuiſſe. iiii. ſic nuncupatas. Aglao ſi. Telciopi. Piſno. & Iligi: eaſq̃ filias Acheloi & Terpſicores muſæ: quartã tympano canere ſupaddẽs. Has dicit Ouidius ſotias fuiſſe Pro ſerpinæ: eãq̃ raptã diu quæſiſſe: quã cũ nõ repiſſẽt ĩ marina monſtra fuiſſe cõuerſas: ora uirginũ hñtia: & corp⁹ ad umbelicũ uſq̃ fœmineũ abinde infra piſces exiſtẽtia: quos alatos Albericus dicit: & eis galina cios pedes addit: & retẽta modulationis doctrina: qua ante mutationẽ utebant̃ dulciſſimã canũt melodiã. Eas præterea dicit Serui⁹ iuxta pe

lorũ siciliæ ꝓmontoriũ primo: deinde ad capreã insulã secessisse. Ply. uero dicit Neapoliq; calchidiẽsiũ: & ipsa Parthenopẽ a tumulo syrenis appellatam. & sic iam quinq; syrenas habemus. Deĩde Paulo post dicit idem Plynius nuceria Surentum cum promontorio mineruæ syrenum quendam & cætera. Aristoteles autem ubi de mirabilium auditu dicit. In extremo Italiæ ubi Pelorus scissus ab apennino iter tyrrheno mari in adriacum præbet: syrenicas autem insulas residere: eisdem ibidem sacrum consistere templum: in quo plurimum ab indignis sacrificiis honorantur: quæ cum tres sint non absurdum est nominum meminisse. Vna ex eis igitur Parthenopeia appellatur: secunda leucosia: tertia ligia nuncupatur. Hæc ille. Has autem insuper aiunt sui cantus dulcedine nautas in somnum trahere: sopitos mergere: mersos ultimo deuorare. quamobrem in pratis inter occisorum ossa illas pingebant ueteres: & nonnulli mortuas dicunt dolore: q; a se Vlyxem prætereuntem trahere nequiuerunt: ut in Odyssea describit Homerus. Hæc de illis legisse memini: in quibus quin fingentes senserint aduertendum est. Palefactus ante alios in libro incredibilium scribit has meretrices fuisse solitas decipe nauigãtes. Et Leontius asserit uetustissima haberi fama apđ Etholos prima græcorum fuisse meretricia: & tantum lenocinio facunde ualuisse: ut fere omnem achaiam in suam uertissent prædam: & ex hoc arbitrari fabulæ originis syrenarum locum fuisse concessum: & sic ille etholiæ fluuius pr ẽ dictus: eo q; en penes prima sua scelesta cæpe ꝑuitia: & ut ĩtellr̃am'p labẽtẽ fluuiũ pr̃eq; lasciuiã effluẽtẽ cõcupiscentiam meretricum: quibus ob blandam fere omnium facundiam caliope: idest bona sonoritas mater ascribitur. Demum prima uocatur Parthenopia a partheno: quod est: uirgo: consueuere quidem meretrices doctæ uolentes exteros irretire uirginum seu pudicarum matronarum mores fingere: oculos: scilicet in terram deiicere: uerba pauca facere: erubescere: tactum fugere: petulcis etiam gesticulationibus ludere: & huiusmodi: ut ex his arbitrentur insipidi hostem honestatis hospitem esse: & incognitum appetant: quod erat cognitum fugiendum. Secunda dicitur leucosia: a leucos: quod est album. Ex quo sumendum reor oris formositatem: & corporis decentiam atque uestium: & ornamentorum splendidam apparentiam: quibus cõptæ incedunt illecebres. Nam si desint ista: cum ab ignaris per exteriora iudicentur intrinseca: non facile deueniet ad intentum: cum de sui natura turpes uilipendantur & pauperes. Tertia dicitur ligia ab iligi: quod est circulus: seu gyꝝ: ex quo insipiẽtis captiuitas assumẽda: quæ adeo irretitos tq; astrictos: ut ẽt si nouerĩt scelestissimas eẽ: quas amãt neq̃ant uolẽtes uĩcla dissoluere. Haꝝ aũt cãt' uoce: fidib': & tibiis qd aliud putãdi sũt: nisi melliflua uerba: gemit': blãditiæ: risusq; lasciuii:

& petulantiæ: quibus carcerati nautæ .i. exterriti trahuntur in somnu͂ a talibus .i. in sui obliuionem se ipsos spe stolida decipientes: donec his ligurientibus mercimonia oĩa: facultates: & nauigia dederint: & sic demersi non in mare: sed in sterquilinio obscoenæ libidinis deuorentur ab his marinis: imo infernalibus monstris: quæ eis nudatis atq; repulsis in pratibus .i. in deliciis ossibus miseroru͂ .i. exinanitis memoriis nudatoru͂ insident: seu eosdem infami seruitute præmunt. Ab umbilico autem infra ideo pisces esse dixere: ut cognoscamus ad decorē eo usq; uirgineum corpus .i. pulchrum atq; decens mulieribus esse concessum ut appareat homo. in umbilico autem oēm libidinosam mulierum concupiscentiam esse credunt: cui soli quod corpori deorsum restat deseruit: ex quo non absurde piscibus similantur: qui animalia sunt lubrica & facile in aquis huc illuc discurrentia: sic & meretrices cernimus incoitu͂ discurrere uariorum: quod per alas etiã designatur. Eas aũt habere gallinacios pedes ideo uoluere: quia prodige & incõsiderate credentiu͂ eis dispergant substãtias. Socias aũt has fuisse Proserpinæ iõ fictu͂ puto: qui Proserpina ficula abundantia rerum sumēda sit: ex qua ut plurimu͂ libidinis pruritus subseqtur & ciboꝝ ociorũq; diuitiæ mĩstrant. Hæc autem du͂ subtrahitur: ut fit remanente ob consuetudinem appetitu: dum perquiritur nec inuenitur: & ob penuriam appetitus acuitur fit ut a multis in lupanar usq; quæratur. Dicunt insuper has incolere ĩsulas & littoralia loca: quod iõ dictũ est: quia sic fit. Nequeunt enĩ huiusmõi foeminæ ubi cognitæ sunt aucupiu͂ facere: & iõ hæ ex proposito incolunt loca: ad quæ crebro forenses adueniant: ut illos possint incognitæ laqueare. De his quidem syrenis deo plenus Isaias dicit. Syrenæ & dæmonia saltabant in Babylonia: quod forsan æuo nostro in noua babylone contigisse uidimus. Sunt autem syrenæ dictæ a syron: qđ est tractus: trahũt enim: ut præmonstratum est:

De Inacho fluuio .xii. filio oceani: q genuit Ionem. Phoroneum: & Phlegeum. C. xxi

Nachus achaiæ grãdis ē fluui᷒ irrigãs (ut ait Põpoĩus) argolicos cãpos. Hic ut cæteri oceani & terræ dicit᷑ fili᷒: p quo sentiat᷑ uolũt᷑ ueteres de Inacho rege sycioniorũ: a quo denominatus est: qui (ut Eusebius ait) regnauit: regnante apud assyrios Balameo seu Xerxe circa annos mundi .iii. mil. ccc. xlvii. qua tēpestate Iacob natus est:

De Ione Inachi filia: & matre Epaphi. C. xxii

O (ut dicit Ouidius) filia fuit Inachi: ex qua talem recitat fabula͂. Quod cum esset formosissima uirgo a Ioue dilecta est: qui illa͂ a paternis undis redeuntem: atq; iam fugientem: ora nteq; tenebris sup

induꝯtis detinuit:& oppressit: & cum Iuno ex alto uidisset tenebras su
spicata descendit in terras:& tenebras soluit:quod Iuppiter uidens:
ne pateret crimen:puellam transformauit in uaccam:eamq; laudāti at
q; deposcenti Iunoni ægre dono concessit:quæ illico Argo filio Ariste
ris:cui centum erant oculi bini & bini dormientes uicissim seruandam
tradidit:cui compatiens Iuppiter misit Mercurium:ut illam custodia
liberaret:qui pastoris sumpta forma argo iunctus est:cui dum redde-
ret fistulæ rationem:eum tetigit caduceo:& in profundissimu3 somnū
omnes una oculos eius astrinxit:& inde dormientem gladio interemit
quod uidens iuno Argi oculos sumens illos caudæ pauonis auis suæ
apposuit:& uaccæ immisit œstrum:quo infestata cursum rapuit:& pa
gratis locis plurimis non ante destitit:q; ad ægyptios perueniret:ibi
quieuit:& prece Iouis a iunone eidem forma pristina restituta est:&(ut
uolunt pluri)Ioui peperit Epaphu3:misitq; Api nepoti suo:& ex Ione
ab ægyptiis Isis dicta est.Cuius fabulæ duplicem esse sensum puto:na
turalē: scilicet & historiographum:quorum talem naturalem existimo
ut hic iuxta Macrobii sententiam pro sole Iuppiter accipiendus est:q
sol inachi fluuii filiam amat:idest humani seminis uitalem humiditatē
ut in eam agat:fiatq; quod ait Aristoteles:homo hominem generat et
sol:quam quidem humiditatem Inachi iuxta fictionem filiam:tunc te
nebris circundat:cum in utero matris suo opere concœptum fœtū au
get:et conseruat:quas quidem tenebras tunc Iuno:idest luna:
quam spectat meatus ampliare corporum:resoluit cum inuocata mo
re ueteri:eo q; dea parturientium haberetur illum iam maturum de-
ducit in lucem:quem iam sol in uaccam transformauerat:idest ex hu
miditate humani seminis concreta animal fecerat:et ideo in uaccam
transformatus dicitur homo:quia uti uacca laboriosum et fructuosu3
sit animal:sic et homo qui quidem uti ad uolatum auis:sic et ipse na-
scitur ad laborem:quorum autem fructuosus sit labor deus ipse cogno
uit.Demum hic ia3 natus ergo seruandus cōmittitur:idest rationi:cui
profecto multa sunt lumina semper et in salutem nostram uigilātia.Sa
ne Mercurius.i.blande carnis astutia caduceo.i.suasionibus pessimis ī
somnum rationem deducit:atq; interemit:eaq; superata atq; deiecta.
Iuno.i.rēgnoꝝ:ꝑheminētiaꝝ:atq; diuitiaꝝ cōcupiscētia uaccæ.i.huāo
appetitui sūmittit œstꝝ.i.sollicitudīs acqrēdi stimulū.Hīc miseri cur
sū rapim⁹:uagamur et circūagimur fluctuātes qetē eis ī reb⁹ q̄rētes ī
quib⁹ nedū sit qes s3 continu⁹labor īest talis ut āxios nos ad ultīu3 de
ducat ī ægiptū.i.ī tenebras exteriores ubi flet⁹ et stridor dētiū.et ni no
bis diuīo mūere suffragiū ꝑstet.isis efficimur.i.terra sic.n.isis īterp̄ta
tur et a cūctis tāq; res uilis atq; deiecta calcamur.Et hæc q̄tū ad na-
turalē et misticū sēsū dcā sit.Ad historialē aūt ur̄ sufficere q̄ supra d̄

Iside promethei filia dicta sunt: si hanc potius q̄ illam ægyptiã Isidē esse uelimus. Theodontius uero & Leontius aptissime negant Ionem hanc in ægyptum transfretasse: aut unq̄ Isis habuisse nomen: quinimmo dicit alter eorum eam apud Ionas regnasse: eosq̄ de suo nomīe nū cupasse. Quibus & si multum Ouidii obstet auctoritas: multum tamen fidei affert inconuenientia temporum. Eusebio enim teste in libro temporum. Inachus apud argos regnauit circa annos mundi .iii. mil. ccc. xlvii. eumq̄ annis. l. regnasse dicit Eusebius idem: infra quod tempus Ionem nata necesse est. Potuit hac tempestate Iouem ætheris filium esse: ex quo & Nyobe phoronei filia natum Apin non Epaphum. Reliqui uero Ioues diu fuere post istum: ex quibus secundus Isidi Promethei filiæ contemporaneus est. Nam regnante argiuis Phorbāte Isis ipsa Promethei filia floruit ætate: & eadem tempestate constat Argū fuisse cuncta cernentem. Inde idem Eusebius in eodem libro anno mundi. iii. mil. dc. xlvii. regnante Cecrope athenis dicit Ionem Inachi fuisse filiam: eidemq̄ Iouem īmixtum: & eam anno Cecropis. xliii. in ægyptum transfretasse. Subsequenter adhuc Eusebius in eodem libro dicit āno mundi. iii. dc. xxix. Danaū argiouꝝ regē fuisse: & ei⁹ filiā Hypmestram eadem Isidem seu Ionem esse. Postremo in eodē uolumine asserit anno mundi. iii. mil. dcc. lxxxiii. regnante Lynceo argis: & athenis Pandione Hypermestram quam Isidem uocauere fuisse. Quod quidē tempus satis competit Ioui cretensi: qui Iuppiter teritus fuit. Quib⁹ tā diuersis hystoriographorum opinionibus fere stupefactus: quid teneā de hac Iside nescio. Hoc tamen scio quia temporis conformitas Isidis Promethei cū Ioue: & hystoria: quæ si non uera est: uero tamen similis ē: me magis q̄ ad aliquam aliarum trahit. Sane: ut ad aliqua circa allegoriam huius Ionis per alios dictam reuertar: aliis omissis dicunt hanc Ioui ī uaccā fingi mutatā: quia in naui cuius erat insigne uacca: in ægyptum transfretasset. Quæ postmodum diu (ut dicit Fulgentius) ab ægyptiis in summa reuerentia habita est: & ibi litteras ægyptiis tradidisse: qui primo signis loco litterarum utebantur: eosq̄ terræ docuisse culturam: & (ut placet Martiano) lini usum: sementēq̄ primam ibidem adinuenisse: atq̄ seri fecisse: & multa eis etiam cōmoda demonstrasse: Esto Augustinus in libro de ciuitate dei. dicat quosdā scribere eam de æthiopia in ægyptum uenisse reginam. Præterea eam Api nepoti suo: q post eā: & aliqui ante eā dicūt in ægyptū etiā trāsfretauit nupsisse. Eusebi⁹ uero eā cuidā nupsisse Telegono scribit: & ex quocūq̄ hūerit seu ex Ioue seu ex Api uel telegono Epaphū filiū pepisse uolūt. hæc ī sup pp cōcessa cōmoda doctrinis suis ægyptiis ab oībus habita ē: & dū uiueret omni diuino cultu honorata: & post mortem: ut ait Augu. ubi supra: adeo fuit illis grata: ut capitali crimine reus fieret: siquis eā

augustinus

augu

fuisse hominem diceret.

De Phoroneo Inachi filio: qui genuit Egyaleum & niobem. C.xxiii.

Horoneus(ut Eusebius in libro temporum scribit)filius fuit Inachi: & secundus apud Argos tenuit regnum: Belocho regnante Assyriis: & sicioniis Leucippo. Fuit quippe homo insignis īdustria: & sapientia conspicuus: Cuius tempore primo legum & iudiciorum Argos clarior facta est. Nam ob hoc iuris ciuilis periti dicunt eum locum quem forum dicimus: in quo. s. iura petentibus redduntur denominari Cuius præterea filios Egyaleum atq; niobem fuisse dicit Eusebius. Asserit insuper Lactantius hunc primū Iunoni sacrificasse.

De Egyaleo Phoronei filio. C.xxiiii.

Gyaleus(ut testatur Eusebius)Phoronei fuit filius. Huic Apis: quem Phoronei filium quidam dicunt: quod etiam idem uelle uidetur Eusebius: dato dicat eum ex Niobe filia phoronei Iouis filiū primū: ex mortali fœmina susceptum fore. postq̄ argis regnasset: ī ægyptum transiturus Achaiæ regnum liquit: sed cui īpauerit regioni non dicit. Eusebium autem in se discordantem de Api: quē & Iouis & phoronei dicit filium: ut uerum scripsisse uideatur: est possibile duos fuisse quibus nomen idē: quorum alter Iouis: alter phoronei fuit filius: & sic idētitatis nominis ueritatem hystoriæ intricauit. Quod autem duo fuerint per Eusebium apparet: quorum unus: ut ipe ait: syciniorum Rex fuit: circa annos mundi. iii. mil. cc. xxix. Alter uero apud ægyptios deificatus est anno mundi. iii. mil. cccc. lvii. & hunc idē dicit Eusebius regem argiuorum fuisse anno mundi. iii. mil cccc. lvii. & cum Egyaleum fratrem suum regem fecisset achaiæ ad ægyptū nauigasse. præterea idē Eusebius scribit anno mundi. iii. mil. cccc. xiii. Iouem Niobi filiæ phoronei immixtum: & ex eo concubitu natum Apim: quē postea serapī ægyptii uocauere. Deus rei huius uideat ueritatem: ego quidem has intricationes non intelligo: nedum explicare queam.

De Niobe filia phoronei: quæ peperit Apim. Ca.xxv.

Iobe(ut Eusebio placet)fuit filia phoronei: esto Geruasi' Tilebériensis in libro ociorum imperialiū asserat: hanc matrē phoronei nō filia: quod quidem non est īpossibile idem nomen matri & filiæ fuisse. Cum autem dicit Eusebius & post eum Lactantius: immixtum Iouem: cum ante mortalium nulli fuisset īmixtus: et ex ea suscepisse Apī qui post phoroneum regnauit argiuis: et ab ægyptiis postmodum serapis dictus est.

De phægeo Inachi fluminis filio. Ca.xxvi.

Hægeus: si Augustino credimus: Inachi fuit filius: qui dū adhuc iuuenculus moriretur: ad eius tumulum templum constructū est

sacra ordinata: ut & tanq̃ deus etiam coleretur. Primus quidem sacel la diis instituerat: & honores diuinos impẽderat: docueratq̃ regni sui rudes homines tempora per menses & annos distinguere. Quibus me ritis a suis deus habitus est.

De Peneo flumine. xiii. oceani filio: q genuit Cyrenem & Danem. C. xxvii.

Eneus thessaliæ fluuius est æque oceani: sicuti & reliqui: filius celebris quidem poetarum carminibus & hystoriographoruꝫ lit teris: cui duæ fuere filiæ: Cirene & Dane.

De Cyrene Penei filia: quæ peperit Aristeum & fratres. C. xxviii.

Yrene teste Virgilio filia fuit Penei fluminis: dicit enim. Cyrnæ soror ipse tibi tua maxima cura Tristis aristeus penei genitoris ad undam & cætera. Hanc dicit Iustinus ab Apolline raptaꝫ: & ei Ari steum & fratres peperisse. Huius autem quæ secundũ ueritatem Penei regis apud peneum regnantis fuit filia: & fabula & hystoria plene ha/ betur in præcedentibus ubi de Aristeo dictum est.

De Dane Penei filia. C. xxix.

Anem penei fluminis fuisse filiã uulgatissima fama est: & fere de liræ iam aniculæ eam & speciosissimaꝫ uirginem: & a Phœbo di lectam nouere eamq̃ duꝫ fugeret miseratione deorum in lauruꝫ fuisse conuersam: & inde ab Apolline ad suas citharas & pharetras ornan/ das assumpta: qua fabula: ni fallor: nõ tangitur naturalis. Pro Dane q dem humiditas: quæ circa penei ripam ex ipso peneo procedit sumen da est: quam ideo Apollinem dixere diligere: eo ꝙ illam feruore radio rum suorum in sublimen trahat: eamq̃ nõnunq̃ resoluit in aerẽ: & ob id humiditas ut natura sit: quia una quæq̃ res fugit & renuit id: p qd de esse ad non esse trahitur: sese ad intrinseca terræ trahit: ibi autem cum eam in altum trahere nequeat Apollo agit in eam: & cuꝫ abundet regio illa semine lauroruꝫ elicit lauros: & sic danes. i. humiditas penei filia in laurum uersa uidetur. Sed ratio uiddenda est cur huius frondes suis citharis & pharetris dicarit Apollo: quæ potest esse talis mos græ corum uetustissimus fuit: secundum qualitates agonum: quos uarios ĩ suis solẽnitatibus peregebant: inter alia munera sertis frõdiuꝫ honora re uictores: & cum inter cæteros tanq̃ dignior phitius celebraretur a gon: qui in memoriam superati phitonis ab Apolline cura solertõri fie ret: uictori eiusdem laureum decernebatur sertũ. Aequo modo poetis his potissĩe: q heroico carmĩe gesta maiorũ ꝑpetue cõmẽdabãt memo riæ: uidebãt. n. hos nõ posse sine apollinis facũdia tã subliẽs uers⁹ cõ ponere. & sicuti p pharetrã apollinis pugiles & athletas designari uole bãt: sic p citharã demõstrari poetas: & hinc tractũ apollinis citharas

& pharatras ornari lauro. Qui mos postmodum cum uniuersali rerum gloria ad Romanos delatus est: tantæq; apud eos fuit existimatõis: ut nisi quibus decerneretur triũphus: decerneretur & laurea: poetis exce ptis: qui superato laudabili labore meriti uiderentur. Quod uir inclit' Franciscus Petrarcha: cui iam pridem fuit honor iste delatus: ĩ episto lis testatur dicens. Florea uirginib' sunt laurea serta poetis. Cæsaribus q; simul: parq; est ea gloria utrisq;. Nec erat decernere cuiq; lauream uulgatæ auctoritatis: senatus solius fuit ista potestas: quam sibi postea ut reliqua subripuere principes. Quæ autem ratio tam exquisiti moris inuentores mouerit: non latet. Dicũt eni; Isidorus & Rabanus: q lau rus a uerbo laudis dictus sit: cum prisco tempore laudus uocaretur: & inde quia uictores: per quos & seruabatur & augebatur respublica: & poetas: per quos hominum merita miris extollebantur laudibus: fron dium laudem significantium ornabantur. Viret præterea arbor hæc p petuo: ut ostendatur per eius uiriditatem benemeritorum perpetuo ui rere famam: & qm̃ sola non fulminetur: sic taliu; gloriæ uiriditatẽ ab ĩuidiæ fulmĩe ledi ñ posse. Sacra ĩsup hæc arbor Apollini ideo ẽ: eo q occultã quãdã diuinationis uideat̃ habere uirtutẽ. Nã aiunt siquis h' frondes capiti dormientis supponat: eũ uera uisuq; somnia: & iõ Apol lini diuinationis deo dicata est.

De Nilo fluĩe. xiiii. Oceani filio: qui genuit Minerua; Herculẽ Dio nysium Mercurium & Vulcanum. C. xxx

Ilus fluuius est meridionalis ægyptũ ab æthiopia separans Ocea ni & terræ filius. Huic secũdum quosdam latine nomen est melo eũq; nostri theologi in sacris libris appellari geon dicunt: de hoc mul/ ta & mirabilia referuntur. Composuit enim ex eo libellum Aristoteles & Seneca philosophus ubi de quæstionibus naturalibus multa dixit: & post eum Lucanus: sic & ego ubi de montibus & fluminibus: d' quo quoniam hic præter simplex nomen non ponitur: si quis amplius uide re desyderat: præallegata uolumina quærat. Nos autem de filiis eidem attributis psequamur.

De Minerua Nili filia. Ca. xxxi.

Inerua alia a superioribus (ut dicit Tullius de naturis deorum) fi/ lia fuit Nili: eumq; (ut ipse ide; testatur) ægyptii saleræ colũt: cre do ego hanc prudentia & artificio insignem fuisse mulierem: ideo Nili filiam dictam: quia penes eum forte gessit imperium.

De Hercule Nili filio. Ca. xxxii.

Ercules a superiorib' alius (ut placet Tullio) Nili fuit filius. Hũc autem litteras phrygiis cũscripsisse: eũq; dicit Theodõti': qui cũ Antheo luctam egit: quem arbitror illustrem aliquem fuisse uirum ni li accolam: & inde ideo illi filium attributum.

De Dionysio Nili filio.

Ionysius(ut dicit Cicero)Nili filius fuit: non tamen idem cum reliquis: cum dicat eum Nysam interemisse: quæ autem hæc fuerit Nysa: ego non reperi: sunt tamen qui uelint hunc eum esse Dionysium: qui aduersus indos habuit bellum: & a Perseo supe/ratus & occisus est. Hunc præterea nonnulli putant eum esse: qui cum Antheo pugnauit: & ob uictoriam habitam Herculis meruisse cogno men.

De Mercurio quarto Nili filio: qui genuit Mercuriũ quintũ & Daphni. C.xxxiiii

Ercurius a superioribus quartus Nili fuit filius: ut legitur apđ Tullium de naturis deorum. Hunc dicit Theodontius Her/metem trimegistrum fuisse: pium quidem hominem & plu/ris imbutum doctrinis: & tanquam gentilis homo de uero deo mira/biliter bene sentit eo in libro: quem de idolo ad Asclepiuꝫ scripsit. hic apud ægyptios in maxima ueneratione fuit adeo: ut apud eos nephas fuerit: ipsum proprio nomine nuncupare. Credo ob reuerentiam numi nis: ne forte internominando de eius humanitate & mortalitate sermo contingeret: & sic uideretur deitati eiusdem in aliquo derogari. Nili au tem filius dictus est ad extollẽdam fluminis & eius gloriam. Volentes eum insuper quosdam: seu genitos seu attributos habuisse filios.

De Daphni Mercurii quarto filio Ca.xxxv.

Aphnis(ut Seruius asserit)filius fuit Mercurii: utrum huius: an potius alterius ignoro. Ego aũt quoniam sub hoc appositũ comperi: sic apposui. Fuit quidem iuuenis forma speciosissi/mus: &(ut aiunt)primus in siluis pastor.

De Mercurio quinto filio Mercurii. quarti: qui genuit Noracem. C.xxxvi

Ercurius qui a primo quintus est: ut dicit Theodontius: Mer curii filii: Nili fuit filius: & cuꝫ a patre Chat fuerit nominatus ob insignem eius & artificiosaꝫ scientiam meruit cognominari Mercurius atq; coli. Huic. n. cæterorũ Mercurioruꝫ ascribuntur insi/gnia: ac insuper a Theodontio gallus illius apponitur cingulo. Qui di/cit eum: cum illi uideretur a fama proaui atq; patris locum præripi: in extremum occiduum abiisse: & ibi in maxima occidentalium existima/tione fuisse: & cuꝫ illos multa docuisset ad merciōia spectantia: & mẽ suras & pondera mercatorum deum ab eis nuncupatũ fuisse: cuius no minis interpretatio a præclaro uiro Francisco petrarcha facta optime conuenit cũ titulo deitatis. Dicit eĩm in libro inuectiuaruꝫ ĩ medicũ sic Vñ & Mercuriũ: quẽ sermõis deũ uocãt: ĩde dictũ uolũt ꝙ mercato rũ Kyrius hoc ẽ dñs ẽe uideat᷑. hæc ille. Gallum autem illi addidisse:

ut omittamus reliqua: ut nocturnā mercatorum solertiā designaret: qua eo tēpore potissime utūť ĩ cōponēdis mercimoniis: & ĩ reuidēdis rōib⁹: & ĩ itineribus pagēdis: & h⁹i. Hūc eūdē triphonū .i. cōuersibi lē appellāt: qđ aptissime mercatoꝝ ē: se.s. ad mores quarūcūq; natio nū: ad quas uadūt uertere: & negocia sua oīa quadā astutia ꝑmonis cir cūuolutōe pagere: & ĩgēio: & sagacitate tractare. Et qm̄ ad occiduos abierit: ab ægyptiis & græcis eum abiisse sub terras fictū ē. De hoc Iu lius Cælsus ĩ libro belli gallici a Cæsare cōfecti dicit sic. Hūc galli ma xīe colūt: & mľtaꝝ ĩuētorē artiū uolūt: & uiaꝝ atq; itineꝝ ducē dicūt & ad quæstū pecūiæ & mercaturas habere uī maximā arbitrāť. Cice/ ro aūt ubi de naturis deoꝝ hūc Mercuriū: q triphon appellat⁹ ē: filiuȝ dicit fuisse Valētis & Coronidis. Leōti⁹ aūt addit dicēs eū uterinū fra trē fuisse æsculapii medici fulmĩati: & ob dolorē fraternæ mortis ad oc ciduos secessisse: Eusebius uero in libro tēpoꝝ cum Theodōtio cōcor dat dicēs: eū fuisse filiū Trismegistri: & regnāte argis Steleno floruisse

De Norace Mercurii quinti filio. C.xxxvii.

Orax (ut dic Theodōti⁹) fili⁹ fuit mercurii quĩti ex Oschyra nym pha Pyrenei filia. Quđ ēt testari uř Solin⁹ ubi đ mirabilib⁹ mūdi q æq; cū Theodōtio dicit hūc Noracē a tharsalo hispaniæ oppido ue nisse Sardiniā: ubi cū sard⁹ Herculis fili⁹ uniuersā insulaȝ ex suo nomi ne dixisset Sardiniam: ĩpe oppido constructo de suo noīe nuncupauit.

De Vulcano nili filio: qui genuit æthiopem & solem. C.xxxviii.

Vulcanus: ñ is q ꝑfuit Lēno: sȝ alter: ut Cicero đ naturis deorū scribit filius fuit nili. Hūc opī ægyptii appellāt: eūq; eē custodē ægypti uolūt: & cū nil aliđ đ eo legeri: credo eū aliquē insignē fuisse uiꝝ circa fabrefactiōes: & architectonicā: & sec⁹ nilū ĩpiū habuisse: & ob id nilo ĩ filiū attributū.

De Aethiope Vulcani filio. C.xxxix.

Ethiops (ut plynio placȝ ĩ libro đ hystoria nāli) fili⁹ fuit Vulcāi & (ut idē ĩpe ait) cū oīs gēs ei⁹ regiōis: q postea æthiopia dcā ē: ap pellareť ætheria: & deiñ atlantia: postremo ab isto æthiope æthiopia nūcupata ē: ñ puū eqdē argumentuȝ euȝ potētissimuȝ fuisse homineȝ.

De Sole Vulcani filio. q genuit Phætōtē: Phætusā: Lampethusam & Iapetiam. C.xl.

Ol (ut scribit Tullius) Vulcani ægyptii fuit filius: et) ut idem dicit

Cicero) ægyptii uolūt eius urbeꝫ fuiſſe Heliopoliꝫ: nā græce helios ſol dicitur. Theodontius autem dicit eum in ea ciuitate regnaſſe: & ſplendidiſſimuꝫ fuiſſe regē: & Meropē uero noīe nūcupatū: & in coniugem Climeneꝫ habuiſſe: & ex ea heridanū: quē Phætonteꝫ uocauere: & alios filios ſuſcepiſſe. Leōtius uero putabat eū idē cuꝫ æthiope fuiſſe: & ob ſplendorē occupatæ æthiopiæ ſolē ab amicis & ſubditis nuncupatū

De Phætonte ſolis filio: qui genuit Lygum. Ca. xli.

Hæton filius fuit Solis ægyptii: & Climenis: ut carmine pꝫ Ouidii in pſona Climenis dicētis. Per iubar hoc inqt radiis īſigne coruſcis Nate tibi iuro: ꝙ nos auditqꝫ uidetqꝫ. Hoc te quē ſpectas: hoc te q tēperat orbē Sole ſatū &c. De hoc talē recitat Ouidi⁹ fabulā. cōtigiſſe. ſ. ꝙ nō cedentē Phætontē Epapho Iouis & Iſidis filio: ab illo illi dictū ſit: eū ſolis nō eſſe filiū: quā ob cāꝫ Phæton mr̄i conqſt⁹ ab ea in regiā uſqꝫ ſolis deduct⁹: ubi a p̄re benigne ſuſcept⁹ petiit: qđ iā ſe daturū iurauerat donū. ſ. ut lucis curꝛ illi ducere pmitteret: qđ cū illi ſol diu fruſtra diſſuaſiſſet: iſtanti cōceſſit. Ipſe uero nō ſufficientib⁹ uiribus ad regendū equos territ⁹ uiſiōe ſcorpioīs dimiſſit hebēas: quā ob cāꝫ eq omiſſo cōſueto itinere nūc ī cælū aſcendētes: nūc uerſ⁹ terraꝫ etiaꝫ declinātes: oēꝫ illaꝫ cæli regionē exuſſerūt: & fere terrā oēm multis deſiccatis fontibus & fluībus incēderūt. quo īcendio terra cōmota orauit Iouē ut auxiliaret̄ ei: qbus p̄cibus motus Iuppiter fulmīauit Phætontē: q in padū cecidit: ibiqꝫ a ſororib⁹ deflet⁹ atqꝫ ſepult⁹ ē & ſepulchro appoſitū epitaphiū tale. Hic ſitus ē phæton curr⁹ auriga paterni: Quē ſi nō tenuit: magnis tn̄ excidit auſis. Fictio hæc iudicio meo. ſub ſpiſſo cortice hyſtoriā & naturalē rōneꝫ tegit. Creditū. n. ab antiqs ē: ut ī libro tēpoꝝ aſſerit Euſebi⁹: & poſt eū Oroſi⁹ p̄ſbiter in chronicis ſuis: īcendiū qddāꝫ p maximū ī ptibus græciæ & oriētis fuiſſe regnāte Cecrope primo atheniēſiuꝫ rege: nec hoc hūano ope fcm̄ ſꝫ corpoꝝ ſupcæleſtiū ī fuſione emiſſū: & id oēs uocauere incendium Phætōtis. Hui⁹. n. longe lateqꝫ uagātis ope factū ē ut deſiccarent̄ fontes: & fluīa multa: ſata oīa redigerētur ī cineres & areſcerēt ſilue & arbuſta q̄cūqꝫ: relinqrentur ab incolis urbes: & a populis regiōes: & fere mare ferueſcere uideret̄ oē: & cū menſibus pſeueraſſet plurib⁹: cōtigit ut circa mediū autūni cadētibus īmenſis hibrib⁹ extīgueret̄. Quæ ſub figmēto tali rōe ponunt̄. Phæton ante alia (ut ait Leōtius theſſal⁹) latine ſonat incendiū. Hic iō ſolis dicit̄ filius: quia ſol caloris fōs & origo ſit: & ſic cuꝫ a ſole cauſari uideatur calor oīs: non incōgrue incendii pater fictus ē. Climene aūt græce latīe ſonat hūiditas: q̄ iō Phætōtis mater dicta eſt: quia nō poſſit pſeuerare calor: ni congrua ſubſiſtat humiditas: & ſic ab hūiditate tāqꝫ a matre fili⁹ ali uidet̄: & ī eē pſeuerare. Qđ aūt Phætō petat a patre: ut curꝛ lucis ducat: nil aliud ſētire

debemus: q̃ inatum quoddam etiam in sensibilibus uegetatiuis crea/
turis permanendi & augendi desyderium: ut in sensibilibus tanq̃ d ra
tõalibus loquar: quod etiam de terra orante dicere possumus. Qd' au
tem infertur eum uiso scorpione timuisse: atq; habenas equoru; liquis
se: & in eos ultra solitum ascendisse: & cæli partem illã exussisse: & ter
ram æquo modo descendentes incendisse: ab ordine naturæ continuo
süptũ ẽ. Est. n. ĩ zodiaco spatiũ. xx. graduũ a. xx. s. gradu libræ usq; ad
x scorpionis: quod philosophi uiam uocauere combustã: eo q̃ singul'
annis gradiente sole per spatium illud: omnia in terris uideantur exuri
Nam arescunt herbæ: & frondes albescunt & decidunt: aquæ ad inte/
riora terræ trahũtur: nec aliquid pænitus ea tempestate gignitur: & sic
ab effectu cæli pars illa denominatur. Præterea Phætontem circa me/
diũ autũni fulmĩatũ figũt: qr eo tpe ex opposito scorpioni occidẽte so
le surgũt ĩ oriẽte cũ signo tauri pleiades oriõ & erydan⁹ astra. hñtia
ꝓuocare pluuias: & exundatões aquaꝝ: a qb⁹ extiguunt̃ ĩcẽdia. Quas
pluuias uidem⁹ utplurimũ cadentes circa mediu; autumni: uel ante: &
diu pseuerare & sic earũ ope oĩs terræ sr̃ficial' calor extĩguit̃. Eũ aũt
in erydanum cecidisse sic sentiendum puto. Dicit enim Iginius ĩ libro d'
astrologia poetarum erydanum a nonnullis nuncupari nilum: & ab ali
is Oceanum: pro quibus ingentem aquarum copiam debemus accipere
& sic intelligere incendia ingenti aquarum copia cadere. i. extingui: &
sic non in padum simpliciter: ut nonnulli minus auertenter arbitrantur
Qd' autem Ioue fulminatus sit sic intelligendum reor. Intelligunt enim
poetæ nonnunq̃ pro Ioue ignem: & aliquando aerem: qui hic pro aere
accipiendus est: in quo ascendentes uapores humidi glomerantur ĩ nu
bes: quæ si impulsu alicuius uenti extollãtur: usq; ad frigidam regiõe;
aeris confestim uertuntur in aquas: quas cadentes pluuias dicimus: &
sic fulminatus est: idest extinctus a Ioue: idest ab aere causãte pluuias.
possumus insuper dicere omissa hystoria ueteri: æstiuum calorem a tẽ
perie superuenientis autũni extĩgui: & ĩ nubes deiici. Asserit tamẽ Pau
lus perusinus secundum nescio quem Eustachium: q̃ regnãte Spareto
apud assyrios: erydanus: qui & Phæton solis ægyptii filius cũ copia
suorum duce Nilo nauigiis deuenit in mare: & uentis adiutus in sinum
quem ligustinum dicimus: uenit. Ibi cum suis longa fatigatus na
uigatione descendit: & cum suasionibus suorum in mediterranea per
geret genuinũ unũ ex sotiis suis nausea maris debilitatũ cũ parte suaꝝ
nauium custodem liquit in littore. Qui functus accolis loci siluestribus
hominibus oppidum condidit: & Genuam de suo nomine nuncupauit
Erydanus autem superatis montibus: cum in amplissimam atq; fertilẽ
deuenisset planiciem: hominesq; rudes & agrestes: feroces tamen com

periſſet: ratus eſt ingenio ſuperaturum ferociam ſecus padum conſedit & (ut idem refert Paulus) uidetur Euſtachium uelle Taurinum oppidū ſuum fuiſſe opus: ſed erydanum nuncupatum. Ibidem autem cum aliquādiu regnaſſet: relicto Lygure filio in pado periit: a quo padus erydanus appellatus eſt. Quem ueteres ægyptii in memoriam compatriotæ ſui inter cæli imagines locauere: & ſic aliqui uidentur arbitrari hoc fabulæ dediſſe cauſaꝫ: & potiſſime ꝙ fulminatus ſit Phæton: & in padum deiectus. Addebat huic Leontius fratres duos. Iphidum ſcilicꝫ & Phylacem: eoſq; natu maiores Phætonte: de quibus quoniaꝫ nil aliud inueni illos apponere non curaui.

De Lygo Phætontis filio. C.xlii

Ygus (ut ex prædictis patet) filius fuit Phætōtis: eiq; mortuo ſucceſſit: qui quos habuit in ditōne populos lygures de ſuo nomine nuncupauit.

De Phætuſa. Lampethuſa: & Iapetia filiabus Solis. C.xliii.

Hætuſa. Lampethuſa: & Iapetia (ut ait Ouidius) filiæ fuere ſolis: & ſecus padum mortem Phætontis flentes in arbores uerſæ electrum lachrymantes ſunt. Cuius figmenti ſi cauſam exquirimus: non arbitror has fuiſſe fœminas: quinimo diuerſas arborū ſpecies circa padi paluſtra agente ſole ſponte ſua naſcentiuꝫ: & circa æſtatis extremum: dum incipit ſolis feruor decreſcere: ſudantium humorem croceum in modum lachrymarum: qui ſi colligatur: arte ſolidatur in electrum: & quia (ut dictum eſt) ſole agente naſcuntur in locis humidis: Solis & Climenes. ideſt humiditatis filiæ dictæ ſunt: & a ſole eliades nuncupatæ.

De Alpheo fluuio oceani filio xv. qui genuit Orſilocum. C.xliiii.

Lpheus Oceani & terræ fuit filius: quem Seruius fluuium elidis eſſe dicit: & ꝙ apud Piſam elidis ciuitatem effluat: Hunc autem amaſſe Arethuſam nympham: quæ in fontem uerſa eſt eamq; in ſiciliam uſq; ſecutum: ſupra ubi de Arethuſa ſatis dictum eſt Verum Seruius amoris huius flammas his aperit uerbis. Elis & Piſa ciuitates ſunt Arcadiæ: in qua eſt fons ingens: qui ex ſe duos alueos creat: Alpheum & Arethuſam: unde fit ut ſingatur coniungi in exitu quos origo non coniunxit. Huius autem filium dicunt fuiſſe Orſilocuꝫ

De Orsiloco filio Alphei fluuii: qui genuit Diocleum. Ca.xlv.

Rrsilocus filius fuit Alphei fluminis: ut liquido testatur Home/rus in Iliade dicens. Diues in uita uel in pecuniis. Generatio autẽ erat a fluuio alpheo: qui ample fuit terram Pylon: qui genuit Orsilo/cum multorum uirorum regem. Orsilocus autem genuit Dioclea ma/gnanimum. A Diocleo gemelli filii nati sunt Crito orsilocusq; omnis pugnæ bene scientes. Hunc Orsilocum dicit Homerus in Phyri ciui/tate: quæ secus Alpheum est habitasse: ex quo patet quæ sit huius filia tionis causa.

De Diocleo filio Orsiloci: qui genuit Critone3 & Orsilocũ. C.xlvi.

Iocleus(ut satis per Homerum ostensu3) filius fuit Orsiloci: ex quo præter nomen & genus: & ꝙ Critonem & orsilocu3 filios ge nuerit non habeo.

De Critone & Orsilico filiis Dioclei. Ca.xlvii.

Rito & Orsilocus(ut ostensum est)fuerunt filii Dioclei. Hi qui/dem insurgẽtibus græcis aduersus troianos: una cũ reliquis græ corum principibus coniurantes uenere ex phyri ciuitate ad extermini um ilionis. Ibi autem cum ingentis essent animi: & plurimũ in corpore is uiribus confiderent: die quadam inito certamine ausi sunt aduersus Aeneam armis insurgere: a quo ambo occisi sunt: & maximo Menelai & Antiloci Nestoris filii labore e manibus hostium eorum cadauera subtracta sunt: & concessa sepulchro.

De Crinifo fluuio.xvi. Oceani filio: qui genuit Acestem. C.xlviii

Rinisus fluuius Oceani & terræ fuit filius. Is quidem per Sicili/am fluit: & ex eo talem refert Seruius fabulam. Nam cu3 Laume don promissam Neptunno & apollini mercedem pro edificatione mu/rorum Ilionis non persolueret: & Neptunnus iratus troiæ Cæte immi sisset: ut eam uastarent: consultus Apollo etiam indignatus dicunt con traria respondisse. s. obiiciendas esse puellas nobiles beluæ: quod cum fieret: Hyppotes troianus nobilis: cum cerneret Hesionam Laumedõ tis filiam non absq; seditione religatam: timens ne sic Egestæ filiæ suæ contingeret: clam illam naui imposuit: fortunæq; commisit: uolens po tius: ut se non uidente a fluctibus sorberetur: q̃ se coram deuoraretur a belua. Hæc autem uentorum ui in Siciliam delata est: ubi Crini/sus fluuius eius forte formositate captus: in canem seu ursum uer/sus eam cœpit atque oppressit: & ex ea Acestem filium suscepit. Cuius

fabulæ medium hystoria est: quod aũt circa principiũ fictum legitur ubi de Laomedonte exponitur: quod autem in fine est: dicit Theodon tius per coniecturas oportere sumi: cũ nil traditũ inueniat ab antiqs Et idcirco dicit possibile fuisse hanc uirginem minis alicuius potentis circa crinisiũ ubi deuenerat pauefactam eius in amplexus uenisse. Nã minantium boatus latratibus canum simillimi sunt: seu audaci alicuiꝰ complexu: quod adursum spectare uidetur uirginem captam: atq; op/pressam fuisse.

De Aceste filio Crinisi fluminis. Cap. xlviiii.

Cestes filius fuit Crinisi fluminis ex Egesta troiana: ut in æneide testatur Virgilius dicens. Occurit acestes Horridus in iaculis & pelle libistidis ursæ. Troia criniso concæptum flumine mater. Quem genuit ueterum non ĩmemor ille parentum & cætera. Hic iã senex pri mo Anchisem & Aeneam italiam petentes suscepit hospitio: & mortu um Anchisem una cum Aenea in erice monte siciliæ sepeliuit: demũ iterum a Carthagine descendentem æneã: quo illum uenti impulerant suscepit: ubi Aeneas condita inualidis sotiis ciuitate: eam a matre Ace stis uocauit Egestam: quæ postea Segesta uocata est: & sub dominio re liquit Acestis: quem tam ab Aenea relicti: q̃ indigenæ regem suũ uo cauere.

De Tyberi fluuio. xvii. Oceani filio: qui genuit Citheonũ. C. l.

Yberis seu tibris oceani & terræ filius: hic ex appenni latere de/xtro affluens thuscos ab umbris atq; cãpanis: urbem etiã roma/nam diuideus separat. Cui ego ꝙ contingerit rerum dominium intueri circa se toto orbi & carminibus poetarũ celeberrimus factus est adeo ut xanthum atq; simeontem græcorum memoria illustres superauerit. cui multa fuere nomina: quæ si quis appetit: uideat ubi de montibus: & fluminibus scripsi. Placuit præterea priscis hunc tyberinum filiũ ge nuisse.

De Citheono Tyberis filio. Ca. li.

Itheonus filius fuit Tyberis fluuii & Mantonis filiæ olim Tyre siæ thebani uatis: ut in æneida testatur Virgilius diciens. Ille etiã patriis agmen citheonus ab oris Fatidicæ mãtus & thusci filius amnis Qui muros matrisq; dedit tibi mantua nomen & cætera. Hunc Serui/us dicit in bucolicis Bianorem uocari a Virgilio. Sane Pomponius in cosmographia de hac Manto seu Mantone aliter sentire uidetur dicẽs Asiaticum littus describens: ibi libedos clariiq; Apollinis phanũ: qđ Manto Tyresiæ filia fugiens uictores thebarũ ephigenos & colophõ quã Mopsus eiusdẽ Mãtonis filius &c. Ex qbus pʒ nõ occiduũ sʒ ĩ o riente solẽ hanc fugientẽ sumpsisse iter. Est tamen possibile eaʒ tractu

poris ĩ Italiã uenisse: qd' & si minime ꝓbetur: qs tã claro uati fidẽ de neget circa suæ ciuitatis originem: De Axo fluuio.xviii.filio oceani: qui genuit Pelagonium Ca.lii.

Xus fluui⁹ oceãi & terræ fuit fili⁹: đ quo Homer⁹ ĩ iliade: ꝓcul ab amidona ab axio ãpli fluct⁹ axio: cui⁹ pulcherr ma aq̃ spgit̃ p terrã Paphlagonũ &c.Hũc dicit Homer⁹ amasse Perhibiã ãtiqorẽ ex filiab⁹ Achessomenii: & eã oppssisse: & ex ea Pelagoniũ suscepisse

De Pelagonio Axii filio: q genuit Asteropiũ Cap.liii.

Elagoni⁹ filius fuit axii fluĩs & Perhibiæ: ut Homer⁹ ĩ iliade te stat̃ ex quo nil aliđ legisse memini: nisi ꝙ Asteropiũ filiũ genuit

De Asteropio Pelagonii filio Ca.liiii.

Steropi⁹ (ut testat̃ Homerus) fili⁹ fuit Pelagonii.Qui audax iuue nis atq; robust⁹ cũ Pænis auxilio uenit troianis: & dũ nimis ex uirib⁹ suis cõfideret ĩ.xi.die postq; ad troiã uenerat Achilli irato ob occisum Patroclũ occurrere ausus ẽ: & prio uerbis eũ lacessere: & in de armis cõtẽdere: a quo miser̃ cæsus iteriit. De Asopo fluuio oceani.xix.filio: q genuit Ipseũ & Aeginã Cap.lv.

Sop⁹ fluui⁹ (ut aiũt) oceãi & terræ fili⁹.Hic p boetiã fluit: ut ait Lactãtius: & ĩ epydamon effluit: ut ibi đ fluĩbus asserit Vibius. Hũc p̃terea preꝫ asserũt fuisse Ipsei & æginæ: & cũ r̃scissꝫ æginã a Io ue uitiatã: ado egre tulisse: ut furor̃ cõmot⁹ ũdis ĩ astra bellũ mouerꝫ ut ait Stati⁹.Nãq; ferũt raptã patriis eginã ab ũdis Amplexu latuisse Iouis: furit amnis & astris.Infẽs⁹ bellare parat: ñdũ ista licebãt.Nec supis stetit audaces effus⁹ ĩ iras.Cõseruitq; manũ: nec quẽ ĩploraret habebat &c.Iouẽ aũt cõmotũ eũ fulminasse aiũt.Quđ idẽ testat̃ Sta ti⁹: dũ dicit.Donec ui tonitru sũmot⁹ & igne trisulco Cessit adhuc ri pis aĩos⁹ gurges anhelis Fulmineũ cinerẽ magnæq; ĩsignia penæ Gau det & ætneos ĩ cælũ efflare uapores &c.Fictio fabulæ h⁹ talẽ cõtigit ueritatẽ.Dicit Leõti⁹ Asopũ regẽ fuisse boetiæ: & ab eo flumẽ deno miatũ: cui cũ Iuppiter arcas æginã subripuissꝫ filiã: cõuocatis uiribus bellũ aduers⁹ eũ mouit: & ab eo uict⁹ atq; fugat⁹ ẽ.Quđ aũt fulmĩat⁹ fuerit: ñ spectat ad regẽ: sꝫ ad flumẽ: ꝙ cũ p sulphureos cãpos trãsi tũ faciat: & ũdis suis ex illis fumũ suscitet: apđ ueteres irã fulmĩs cau sauit. De Ipseo Asopi fluminis filio Cap.lvi.

Pse⁹ fili⁹ fuit Asopi fluĩs: ut carmĩe ꝓbat̃ Statii: dũ dicit.Ipsea quadriugos clypei septẽplice tauro &c.& ĩfra.Asopos genuisse dat̃ &c.Hic aũt (ut idẽ ostẽdit Stati⁹) auxiliũ tulit ætheocli aduers⁹ Polinicẽ. De Aegĩa filia Asopi: q̃ peperit Eacũ Ca.lvii.

Egina filia fuit Asopi fluĩs: ut s̃.dictũ ẽ: quã Iuppiter amauit: di cit Oui.Aure⁹ ut danẽ asopida luserit ignis &c.Nã igne uersus eã cepit & oppssit: & ex ea suscepisse æacũ uolũt: q postea ut idẽ ait Ouidi⁹ ĩsulã enopiã ĩ qua regnauit: de noĩe mr̃is uocauit æginã: q̃ ĩ

ī hodiernū usq; nomē ſuat.Qđ ī ignē uersus ſit:dū cū Aegina cō/
cubuit:arbitror poti⁹ a uirtute ſubſecutæ poſteritatis:q̃ aliūde ſup/
tū.n.ignei uigoris hoīes fuerūt æacides:ut ī Achille:Pyrrho:& aliis
deſcendētib⁹ ſatis uidere poſſumus.

De Cephiſo fluīe oceāi.xx.filio:q genuit Narciſſū Ca.lviii

Ephiſus fili⁹ oceāi fuit & terræ:& p boetiā labit̃:ut oſtēdit Lu
can⁹.Boetii coiere duces:quos īpiger ambit Fatidica cephiſos
aqua cadmeiaq; dirce &c.Hui⁹ dicūt filiū fuiſſe narciſſū:& q cū eēt
cæde zephyri ꝓſtratus:Apollinis miſeratiōe ſanat⁹ ē:dicit Lactāti⁹
Circa q̄ prīo aquas Cephiſi iō uocari fatidicas crdo:qa penes eū fue
rit olī tēplū themis:ad qđ cū nōdū eēnt oracula phœbi:Deucalion
& pyrrha cōſulturi deā iuerūt:& qa ibi darēt̃ reſpōſa:& qd fato fu
turū eēt đmōſtraret̃:ſūpſit aqua cognomī:& qđ deæ tēpli erat:aque
ēt apropriatū ē.Et forſā p̄cedētia ſacra reſpōſa inſtituto ueteri abſq;
aqua fluīs fieri ñ poterāt:& ſic aliqd uidebat̃ aqua illi⁹ falſæ diuinita
tis habere.Qđ nece zephyri ꝓſtratus ſit poſſet eē ītērio hæc.Dicit
Auguſtinus ī libro de ciui.dei.Meſappū regē ſycioniorū nouū fuiſſe:
q & Cephiſus appellatus ē:cui⁹ forte regia ī pte erat:ī qua æſtiuo tē
pore flāte zephyro ſanitas erat īcolis:eo uero ceſſante:ut fit:& aliis
ſupuenīētibus uētis corrūpebat̃ aer:& ſic factū eſt:ut nece zephyri
Cephiſus īfirmitatē īcideret:a qua bñficio Apollinis.i.medicinæ:qa
medicinæ de⁹ appellatus ē Apollo:reuelatus ſit Cephiſus:& ſanitati
reſtitutus:Et ſi hæc regi attribuere uolumus:poſſumus regiōi:p quā
labit̃ Cephiſus.

De Narciſſo filio Cephiſi Ca.lix.

Arciſſus filius fuit Cephiſi & Lyriopis nymphæ:ut ſatis oſten
dit Ouidi⁹.Cerula lyriope quā cōdā fluīe curuo Impleuit:cau/
ſæq; ſuis cephiſus ī ūdis &c.Ex hoc ſatis notā fabulā Oui.refert.Di
cit.n.q nato narciſſo ad Tyreſiā uatē đlat⁹ē:ut đ ſucceſſu uitæ īpi⁹
haberet̃ rñſū.Qui rñdit pcōtātib⁹:puerū uicturū q̃diu ſe uider̃ dif
ferret.Qđ qdē uaticiniū primū ab audiētib⁹ riſū ē:ſ; tādē effectu
ñ caruit:nā cū ī formoſiſſima adoleſcētia excreuiſſ;:uenator fact⁹ a
nymphis plurib⁹ amat⁹ē:ſ; ab echo parnaſſi nympha potiſſīe.S; cū
eēt īexorabil̃:& floccifaceret oēs diligētes ſe:orōnib⁹ nympharū ī/
petratū ē:qđ īfra modicū tp̃ris cōtigit.Nā die q̃dā cū tā labore ue
natiōis:q; æſtu tp̃ris feſſ⁹ ī recētē uallē ſeceſſiſſet:ſitiēs ſe in līpidū
reclīauit fōtē:& uiſo idolo:qđ āte ñ uidrat:exiſtimās fōtis nymphā
repēte pulchritudinē ꝓbauit:& capt⁹ē:& cū ñ poſſ; qđ arbitrabat̃
poſſe cōtigere:cū ſeip; ſtl̃ta cōcupiſcētia ligaſſ;:p⁹ lōgā q̃relā ſui
oblit⁹ē:ibidē ī edia periit:& ī flore; ſui nominis miſatiōe nympha/
rum uerſus eſt.Hac ex fictione moralis excerpitur ſenſus. Nam per
echo:quæ nil dicit niſi poſt dictum ego:intelligo famam:quæ unū
quenq; mortaliū diligit:tanquam rem per quam̃ conſiſtit .Hāc multi

fugiũt & puſpēdũt:& ĩ aqs.i.ĩ mũdanis dlitiis ñ aliter q̃ aqua labilis ſeipos.i.ſuã gloriã ĩtuẽť:& adeo a ſuis uoluptatib' capiũť:ut ſpreta fama poſt paululũ tãq̃ ñ fuiſſet:moriũť:& ſi forſã aliqd nois ſupeſt ĩ florẽ uertiť:q mane purpure' & ſplẽdẽs ẽ:ſero aũt lãguidus factus marceſcit:& ĩ nihilũ ſoluiť.Sic & huiuſmodi ad ſepulchrũ uſq̃ aliqd uidẽť habere fulgoris:ſepulchro aũt clauſo euaneſcit:& ĩ obliuionẽ perditur una cũ nomine.

De Meãdro fluïe oceani.xxi.filio:q genuit Cyianẽ Ca.lx.

Eander fluuius oceani & terræ fuit filius:& genuit Cyanẽ nympha.Hunc dicit Liuius ĩ ſuma cylenarũ arce naſci:& mediã p urbẽ effluer:ĩde p carias & ionas ĩ ſinũ maris dferri:q ĩter pirenẽ & miletũ ẽ.

De Cyane filia Meandri Cap.lxi.

Yane Meandri filia a Mileto ſolis filio:& dilecta & oppreſſa ei peperit Caunũ & Biblidẽ:ut Ouidius ait.Biblida cum cauno p lẽ ẽ enixa gemellam &c.

De Phyllira.xxii.filia oceani.Ca.lxii.

Hylliram oceani fuiſſe filiã dicit Paulus:& a Saturno dilectã ei Chironem cẽtaurum peperiſſe.

De Sperchio.xxiii.oceani filio:q genuit Mneſteũ Ca.lxiii.

Perchius fluui' oceãi & terræ fuit fili'.Hic(ut ait Homer')ex Polydori filia Pelei & Borionis cõiuge genuit Mneſteũ:&(ut ait Põponius)ĩ ſinu pegaſo effluit:eiq̃ deuouerat Achilles comas:ut ait Lactanti':ſi ſoſpes ab expeditiõe troiana remeaſſet ĩ patriã.

De Mneſteo filio Sperchii Ca.lxiiii.

Neſteus(ut ait ĩ iliade Homerus(fuit Spchii fluminis & polydoris filiæ Pelei filius:q cum egregius eẽt iuuenis:Achillẽ ad obſidionẽ troianã comitatus ẽ.

De Sole.xxiiii.oceani filio Ca.lxv.

Olem aliũ a ſuperis ĩ libro naturalis hyſtoriæ dicit Plynius auctoritate Gellii oceani fuiſſe filiũ:matre nõ expreſſa.Et hunc dicit medicinæ & mellis fuiſſe inuẽtorẽ:qd pluribus hactenus attributum ẽ:nec ppterea admirandũ.Poſſibile.n.eſt taliũ multos uariis in locis reptores fuiſſe:cum ubiq̃ ingenia meditationeſq̃ ualeant:& ſic qd' apud græcos credimus Apollinis opus:aut Ariſtei:nõ auferť qn poſſibile fuerit apd Oceanios naſci:aut aduenisſe q tantundẽ ualuerit ingenio:& eadẽ expientia cõperiſſet:quẽ loci incolæ ad extollendum nomẽ eius & genus ſolẽ uocauere:& oceani per quẽ forte nauigio uenerat:dixere filium.Nos autẽ quoniam oĩs oceani proles explicata ẽ:finem faciemus uolumini ſeptimo.

Genealogiæ deorũ gentiliũ ſecundũ Ioannẽ bocchacium de certaldo liber ſeptimus finit.

Gnealogiæ deorum gentilium Liber Octauus.

Prohoemium.

Ffuſcari nebuliis cælum: & ſolis præclarū deficere iu bar. turbari uentis aera: crebras corruſcutiones aper ri audiri ſilua: mugire ſolū: & quodāmodo ī cauernis tumultuari. in ſummū cete maris & monſtra reliqua ef ferri. terriſq; miſceri undas: querulis uolucrib' tacitur nitatē īponi: & umbras impelli nemoru; & in latebras ſilueſtres abire feras ac oīa repente triſtari cœptum eſt. Ego autem mirari primo: de/ mū tam grandi rerum permutatione exterritus: in mediis ſperchii fau cibus ſolis adhuc inuenta ꝓſpiciens: qđ in oceano minime timueram: timere cœpi: ne in antiquum caos omnia uerterentur. Nec qd agere; ſtabat conſilium. Tandem dum ſic in pendulo eſſem & certe ex orīeta li Oceano quaſi ſeſe ab inferis in altum efferens. tardum: atq; nubilu; ſydus uiſum eſt. Stygia uelatum caligine: quod dū nebulis īmixtum ī tuerer: memor præceptorum uenerabilis Andalo: odioſum: atq; noci uum ſaturni aſtrum fore cognoui. Cuius dū perniciofos mores in men tem reducerem: ceſſit ilico repentinæ mutationis pauor: & admiratio Ea quaſi eo apparente ſuarum miſeriarum: a noua rerum īmutatione ꝑmonitus. Cū ex cæli filiis ꝑ; cœpti operis ordinem eſſet extremus: ad explicandam eius ſplendidam prolem: non uno quidem uolumine (prægrandis quidem eſt) Sed ex iſtis ſequentibus proximo euocatum me noui. Sane cum labyrinthos quatuor fuiſſe hiſtoriæ teſtentur uete rum: Aetruſcum ſcilicet & Aegyptiacum: Cretenſem: atq; Lemniacū ex his qui errorum & circunuolutionem plenior fuit. Non dubitē quī facilius: intranti atq; progredienti præſtiterit exitum. Quam præſta turæ ſint infœlices grandæui ſenis: cuius ſermonem intraturi ſumus ambages. nam cum in eum fere omnis uetuſti erroris inclinetur: & gē tilitatis inſania: non erit leue ad exitum deduxiſſe diuerſitates opinan tium. ac diſſonantias errantium: & antiquorum relationes ambiguas: & in propoſitum pulſu;: ac deuium exulem: atq; Agricola; reuocaſſe regem. Non ergo abſq; horrore qnodam oceani littora prolemq; relī quo inter aſperos ſcopulos & profundos ad inferos uſq; hiatus aqua/ rum uertigines plurimas: directurus fragilis nauigii proram: & potiſſī me cum mundum ſatis: etiam ſi per fuſcum aerem oculos impinguam quorſum euaſurus ſim aduertere poſſim. Spero tamen is qui luridas ditis domos & terribiles æterna fuligine per uias factas uictor euacua uit in optatum exitum aperiret æquor immenſum.

De Saturno. xi. Cæli filio: qui. x. genuit filios. ſ. primu; Cronim. ii. Veſtā. iii. Cererē. iiii. Glaucā. v. Plutonē. vi. Chironē. vii. Pycū. viii. Iunonem. ix. Neptunum. x. Iouem tertium: et ſane de Ioue Neptuno

Aturnus cæli: & Vestæ fuit filius: ut in libro diuinarum institu tionuꝫ scribit Lactantius. Cui ante alia ueteres Opim sororem su aꝫ sacro iunxere cõnubio: eiqꝫ ex ea susceptos plreus ascripsere filios: quos aliqui ferunt deuorasse oẽns: & e uestigio euomuisse. Nõnulli ser uatum Iouem opis fraude: & illi loco eius addidit lapideꝫ præsentatuꝫ quasi illuꝫ peperisset opis. Volunt præterea illum cælo patri uirilia ab scidisse falce. Qd' illi factuꝫ a Ioue dicunt alii. Inde quidaꝫ euꝫ regno pulsuꝫ scribunt a Ioue. Alii uero apud inferos religatum. Sunt insuper qui illuꝫ senem: mœstum: sordidum: capite obuolutuꝫ inhertem segnẽ qꝫ & armatum falce describant. Cur cæli terræqꝫ dictus sit filius ra tionem ostendit Lactantius: ubi in libro diuinarum institutionuꝫ in te stem minutiuꝫ fœlicem inducens ait. Saturnum cum fugatus esset a fi lio: in Italiamqꝫ uenisset cæli filium dictum qꝫ soleamus hos quorum uirtutem miremur aut eos qui repentine aduenerint de cælo cecidisse dicere: terræ autem qꝫ ignotis parentibus natos terræ filios nomine/ mus. Sunt hæc quidem similia ueri non tamen uera: quia cõstat etiam cũ regnaret ita esse habituꝫ: potuit sic argumentari Saturnum cuꝫ po tentissimus rex esset ad retinendam parentũ suorũ memoriam: nomĩa rerum cæli terræqꝫ indidisse: cum ii aliis uocabulis appellentur qua rõ ne & montibus: & fluminibus nomina scimus imposita. Hæc Lactan tius. Qui alibi dicit Ennius quideꝫ in Eumero nõ primũ dicit regnas se Saturnum sed Vranuꝫ patrem: & alibi idem. Apparet ergo non ex cælo natum esse quod fieri non põt: sed ex eo homine cui urano nõm fuit: quod esse uerum Trismegistus autor est: qui cum diceret admo/ dum paucos extitisse in quibus esset perfecta doctrina: in his Vranũ Saturnum & Mercurium nominauit cognatos suos & cætera. Quem Vranum cælum a Saturno uocitatum idem testatur Lactantius dicẽs legi in sacra hystoria Vranum potentem uirum Vestam habuisse con iugem & ex ea saturnum atqꝫ Opem: & alios suscepisse: qui Saturnus cum regno potens efficeretur patrem Vranum cælũ appellauit: & ma trem terram: ut hac mutatione nominuꝫ fulgoreꝫ suæ originis amplia ret & cætera. De Opi autem coniuge multa supra dicta sunt. Eum de uorasse filios & euomisse demum duplicẽ tangit sensum. hystorialem scilicet & naturaleꝫ. Nam in sacra legitur hystoria: ut alias dictum ẽ: quia Saturnus ut retineret regnum cum Titano fratre pactionẽ habu it occidendi omnem masculinam prolem: quæ a se gigneretur. Verum qui nascebantur masculi clam ab eo a coniuge seruabantur eiqꝫ præsẽ tabantur fœminæ: & sic assumpti uidentur filii: quantum ad Saturnuꝫ & tunc emissi cũ in ultitionẽ suam aduersus Titanũ cõparuere. Circa

autem naturalem rationem dicit. sic Cicero. Saturnus aũt est appellatꝰ ꝙ saturet annis. Edere enim natus fingitur: quia cõsumit etas tẽporis spatia: annis que pteritis insatiabiliter expletur & cætera. & hoc ꝗ̃tũ ad deuorationem filiorum dictum. De emissione autem dicetur. de fractibus annuis e terra susceptis. Nam productæ in tempore fruges ex terra esto deuorẽtur: oms in tempore ab eodem tẽpore agẽte deo anno sequenti reddun tur. Ob hanc fictionẽ ab ignaris minime intel lectam a nonnullis creditum est detestabile illum sacrorum ritũ apud quasdam barbaras nationes exortũ: quo scilicet saturno quidã: ne dũ alios: sed natos ĩmolabãt proprios: quasi ad ĩstar illius acturi. Macro bius autem dicit in libro saturnaliorum ꝙ hercules geryone superato sacrum hoc apud Italos immutauit. Iussitq; loco humanorum capitum quibus conficiebatur oscilla ad humanã effigiẽ ex cera cõposita satur ni aris accensis luminibus imponerent. quod postea diu obseruatum ẽ Dicunt insuper nato ioue loco eius saturno a coniuge lapidem ostensu; de quo dicit Theodontius eum ipsum lapidem fuisse Iouem: sed mon/ stratum Saturno Iouem nõ suum: sed alterius hominis fuisse filium & lapidem nũcupatum: quod forsan sic est. Dicit enim Eusebius Danao Argis regnante Iapidẽ quẽdã Cretẽsibus ĩperasse: quo tpe iã cretẽsis Iuppiter secundum quosdam poterat regnare cœpisse. De abscisiõe ge nitalium quan quidam a Ioue Saturno factam uolunt satis supra ubi dꝰ secunda Venere dictum est. Saturnum a Ioue regno pulsum certissi / mum hystoriographi arbitrantur facinoris causam sacra declarat hy storia in qua legitur: ꝙ cum Iuppiter Saturnum & Opim a titanibus captos liberasset: comperit forte Saturnus ꝙ regno pelleretur a Ioue & ideo ad euitandam sortem Ioui insidias tetendisse: ut illum obside / ret. Quod cum Iuppiter comperisset contractis sortibus arma in eum sumpsit. Qui cũ nequiss; resistere: &(ut uolunt quida;) ĩ phlegra uictꝰ aufugit. Quđ aũt apud ĩferos religatus fuerit a Ioue falsũ eẽ sacra de monstrat historia: in qua sic scriptum est deinde titan postq; rescíuit Saturno filios procreatos atq; educatos esse: cla; se seducit secũ filios suos qui titani uocantur: fratremq; suum saturnum atq; opem cõpræ hendit: atq; muro circumegit & custodiam hiis apposuit. Et post hæc paululum subditur. Iouem ad ultimum cum audiuisset patrem atq; ma trem custodiis circumseptos: atq; in uincula coniectos uenisse cu; ma gna multitudĩe cretensiũ titanũq; atq; filios eius expugnasse parentes uinculis exemisse: patri regnum reddidisse atq; incretam rediisse Hæc ibi pro quibus dicit Lactantius: liberatur Iuppiter summi sceleris cri/ mine ꝙ patrem uinxisset pedibus: perhibetur. Si uero eiusdẽ Lactãtii uellimus opinione; sequi: qui super thebaide statii dicit. Saturnum re ligatum a filio apud inferos: tũc dicemus ꝙ cũ saturnus a Ioue pulsus

ut dicetur in italiam abierit quæ a Græcia inferior est idest occasui ꝓ/
pinquior: apud inferos descendisse uidetur: & ibidem ideo relegatus:
quia in regnum redire nequiebat sic & exules etiam nonnū q̄ dicemus
relegatos. Quod autem mœstus senex obuolutus capite tardusq̄ &
sordidus sit: atq̄ ornatus falce: & planetæ & homini conueniunt oīa.
Albumasar autem in suo maiori introductorio dicit Saturnum com/
plexione frigidum esse & siccum melanconicum: & fœtidi oris quæ ad
mœstum hominem spectare uidentur. Dicit præterea eum cōmestorē
prægrandem auarum pauperem. ad inopiam usq̄: maliciosum inuidū
ingenio ualentē seductorem: & in periculis audacem: & conuersatōis
pauce: superbum: simulatorem iactatorem: & cogitationis q̄ plurimæ
atq̄ profundi cōsilii: tardū ad irā sed irreuocabilē fere: bonū nemini
cupientem populatoremq̄ locorum. Est præterea significator operis
ad agriculturam spectantis mensurationum terrarum: atq̄ diuisionū
peregrinationum longarum atq̄ laboriosarum carcerum atq̄ tristitia
rum mærorum: & inuolutionum animorum fraudum: & afflictionum
destructionum: amissionum: mortuorum & eorum r̄liquiarum uitupe
rationum ac latrociniorum effossorum etiam sepulchrorum: & uispi/
lonum magorum: & uilium hominum: & spadonum. Quæ oīa q̄ cō
formia sint saturuo homini attributis q̄m facile uidebit oculatus hō:
& pro parte in sequentibus etiā tangentur nō appono. Sed uidere sup
ē quātū Saturno de quo sermo cōformia sint. Mœstus autē fingitur
ut melcoānica compressio: & exilii tristitia ostēdatur. Senex etiā quia
tunc erat dum pulsus est & quia turpis faciei sint senes: & utplurimū
fœtidi oris: & quia cōsilio & astutia qua summe ualēt ānosi ualuit ipse
Obuolutum autem capite ideo uoluere ut fuscum syderis saturni aspe
ctum: & fugientis habitum & occultam saturniorum sagaciam cogita
tiones: atq̄ simulationes designarent. Tardum abtem dixere quia ob
grauitatem membrorum tardi sunt senes ad incessum: tardi ad irā tar
dum & ipsum planetæ corpus motu nam fere in .xxx. annis cursu suo
orbem Zodiaci perficit. quod in longe minori spatio temporis alii fa/
ciunt. Sordidum uero ideo fictum puto quia impuros habeat Satur
nus præstare mores. Seu quia more ueteri regno pulsus: & ī miseria
constitutus ad Ianum susceptorem suum sordidatus accessit idest ue/
stibus miseriam prætendentibus indutus. Seu ut ostendatur agricul/
turam exercentes laute uiuere non posse: falce autem ideo insignitus ē
ut intelligamus quia per ipsum omnis agrorū cultus primo Italis tar/
dus sit: erāt enim apud nos ante aduentum eius incognitus. his igitur
explicatis libet apponere qnid illi pulso contigerit: quid uiuens egerit
quid etiam mortuo a superstitibus impensum sit. Cum ergo supe/
ratus atque fugatus ibique persequeretur a filio ad ultimum in Italiam

fugit ut testatur Virgilius dicens. Primus ab æthereo uenit Saturnus olympo arma Iouis fugiens: & regnis exul ademptis. In Italia autem ut dicit Macrobius a Iano susceptus est. & genus indocile ac dispersũ montibus altis Composuit: legesq́ dedit: latiumq́ uocari: Maluit his quoniam latuisset tutus in oris. Aurea quæ perhibent illo sub rege fuere Sæcula: sic placida populos in pace regebat. Apud Italos. n. recept⁹ multa ostendit ante non cognita & inter alia cum eo usq́ ex pellibus pecudum duratis igne pecunia conficeretur: ipse primus æra signauit & nomen signantis apposuit numino insigens ex pte una iani suscepto ris sui caput bifrons: ex altera uero nauim: eo ꝙ uenisset in naui fugiens & hoc fecit ut ei⁹ aduẽtus memoria pseueraret ĩ posteros. Hoc tñ a posteris factũ uelle uidetur Ouidius: ubi de fastis scribit. Cã ratis super est tuscum rate uenit in ãnem & infra. Aiunt insuper cum concors una cũ iano regnaret & uicina communi opera constructa haberent oppida saturnia scilicet: & ianiculam aurea fuisse sæcula: eo ꝙ libera tũc esse omnibus uita: nemo seruus: nemo alteri obnoxi⁹: nullũ ẽt fertur in eis finibus furtum factũ: nec sub illo fuit aliqd alicui⁹ priuatum. Nec signare solum aut partiri limite campum fas erat: ĩ mediũ querebant. Quamobrem respectu secutorũ sæculorũ: illa aurea dicta sunt. Et Romani apud ædem saturni ærariũ publicum esse uoluerũt ut apud eum locaretur pecunia communis sub quo fuissent cũctis uniuersa communia. Insuper ignaros docuit arua colere semina terris dare matura colligere: & suo tẽpore stercorib⁹ agros fæcũdare. ex quo cũ ex reliquis officiis nullum esset consecutus cognomen: sterculi⁹ appellatus est: deo tanto atq́ tali profecto splendidum & insigne nomen. Demum cum in multis hominum uitam in melius redigisset contigit ut repente nusq́ compareret: Quã ob causã excogitauit Ian⁹ (ut macrobius asserit) honorum eius augmentum: ac primo terram omnẽ ditioni suæ parentem saturniam nominauit. Aram deinde cũ sacris tãq́ deo condidit: quæ saturnalia appellauit iussitq́ eũ obseruari maiestate religionis: quasi uitæ melioris autorem cuius rei simulacrũ indicio ẽ cui falcem ĩsigne messis adiecit. Huic deo insertiones surculorũ pomorumq́ educationes: & omnem huiuscemodi fertilium tribuũt disciplinas. Et ut idem dicit macrobius hunc una cum coniuge nõnullis persuasum cælum & terram esse: saturnumq́ a satu dictum cuius causa de celo est: & terram opem cuius opere humanæ uitæ alimẽta q̃rũt uel ab opere per quod fructus frugesq́ nascuntur. Huic deæ sedẽtes uota concipiunt: terramq́ de industria tangunt demonstrantes ipsam terram matrem esse mortalibns appetendam. Et sic non deum esse saturnum: sed etiam cælum una cum coniuge agentem uolunt. Philocorus insup ut appareat nõ solũ Italorũ hanc fuisse ĩsaniã dicit saturno

& poim primo in actica statuisse aram Cecropem eosq; deos pro Ioue terrāq; coluisse: statuisseq; ut patres familiarū: & frugibus & fructib' inchoatis passim cū seruis uescerent. Sic & appollophanes comic' dicit in epico carmine saturnum qnasi sacrum: unum: nus: eī græce aut Satorem num quasi diuinum sensum create; oīa & cætera. Romani autem quibus plurimum curæ fuit nil absq; significato componere cū huic deo templum construxissent eius in fastigio tritonas sculpsere cū bucinis & terris: earum caudas immersere: uolentes per hoc ītelligi q ab eius cōmemoratione in nostrum usq; aeuum historia clara sit atq; uocalis quæ ante eū muta: & obscura atq; incognita est: quod per infixionem caudarū intelligūt. Et hæc de saturno dicta sint.

De Croni prima Saturni filia. C. ii.

Ronis s̄m Barlaam filia fuit Saturni: Lactātius uero ñ fœminam sed marem dicit: & latine serpentarium appellari: & ab Egyptiis īter sydera collocatū. S; cū sonet latine tp̄s ne uideatur q tempus nascatur ex tempore pro certa tēporis dimensione accipiendā puto: & qm̄ græci a croni cronicas uocāt libros gestorū quos nos uocamus annales: hāc dimensionē cronim ueteres annum intellexisse puto: quod etia; anni uet' ægyptiorū descriptio serpentarius scilicet satis uidetur ostendere. Est. n. serpētarius homo serpentem manibus tenens in se in medium circuli adeo reu lutum: ut deuorare ore caudam uideatur. Hoc. n. signo p anno utebāt ægyptii: añq; eis lr̄arū caracteres traderet: ab Iside uel mercurio. & sic cronis erit illa temporis dimentio quam annū uocitamus. ad hunc annum designandum Censorinus in libro quem de natali die scripsit ad cerellum longam describit historiam intercalationes annorum: atq; mensium: & dierum apponens: & diuersorum insuper philosophorum opiniones. quas ego curiosis exquirendas omitta; ut breuitati obsequar: opportuna sumens tantummodo. Est igitur annus duplex uertens scilicet atque magnus. uertentem oli ægyptii habuere bimestrem: timestrem archades. decem mensium inæqualiu; ueteres habuere Romani sub romulo rege primo. Cui Numa pompilius duos addidit ut xii. esset mensium: dierum uero. cccliiii. qui antiquissimus hæbreorum fuit annus: & ab israelitis in hodiernum usq; seruatur. Sane cu; multas intercalationes annus talis exquireret ne feriæ messiū hyemales esse contigeret. aut sacra hyemalia efficerentur æstiua: Caius Iulius Cæsar consulatu suo. iii. annum ad solis cursum æquauit eūq; dierum. ccclxv. cum quadrante constituit: eo qd̄ cōperisset hoc in spatio solem ferē Zodiacum omnē circuisse. Et quonia; quadrantem illū singulis apponere annis uidebatur difficile: instituit ut. iiii. anno annus esset semper dierum. ccclxvi. diem illam februario mensi addens. hac in

forma ne auctus uideretur: ut vi.cal.martii bis diceretur.s. & duobus continuis diebus in quibus uenire cõtingeret: & hic bisextus est. Hũc autem annum Romani a mense martio ĩcipere ob martis reuerẽtiã a quo mense ille denominatus est. Alii uero aliter. Magnus aũt ãnus is est secumdum Aristotelem quem sol & luna cæteriq; planetæ ĩ eundem punctũ unde iuncti oẽs discesserĩt inuicem redeuntes conficiunt ut si omnes sint in principio arietis: & inde cursum ceperint qñcunq; contingat eosdem in principio arietis inuicem reperiri annus tunc magnus erit perfectus. Hoc fieri diuersimode putauerunt antiqui: ut ide; censorinus ostendit: dicit enim Aristarcũ putasse: hũc annum confici ex annis uertentibus .ii.mil.cccc.lxxxiiii. Arethem uero dyracinũ ex v.mil.d.lii.heraclitũ & linum ex.x.mil.dccc. Clionẽ ex.x.mil.dcccc. lxxxiiii. Orpheũ ex.Cxx.mil. Cassandrũ ex tricies sexies cẽtũ millib' Hæc ille. Tullius quidem arbitrari uidetur ex.xv.mil.annis cõfici. S; seruius ex.xii.mil.dccccliiii. Senex autem uenerabilis andalo & paulus geometra florentinus astrologi ambo insignes ex.xxxvi.mil.expleri dicebant. Ex his quippe apud quosdam exortus est error asserẽtibus eis si contingat super cælestia corpora in eundem locum unde alias cursũ cæpere reuerti & reassumere cursum eosdem de necessitate ꝓductura effectus quos alias produxere & sic nos iteru;: & iterum: & in ĩfinitũ usq; hanc in uitam redituros quod quidem credere ridiculum est.

De Vesta Saturni secunda filia. C.iii.

Estã saturni: & Opis Ouidi' fuisse filiã dicit: Ex Ope Iunonẽ memorant: cereremq; creata; semine saturni: tertia uesta fuerit &c. Et sic duæ fuere uestæ saturni mater & filia. De his confuse loquũtur autores nonnũ q; unam ponentes pro altera: & ideo dicentes Vestam terram esse qa floribus & herbis uestita est: de matre saturni dictum sumendum est. Quando autem eam dicunt uirginem saturni filia designatur: quam igne; eẽ uo luere: ut ait Ouidius: Nec aliud uestam quã puram uiua; ĩtellige flammam Nataq; de flamma corpora nulla uides. Iure igitur uirgo est quæ semina nulla r̃mittit: nec rapit & cætera. Hãc dicit Albericus nutricẽ fuisse iouis: exponens q; ex igne inferiori cælestis alatur ignis. Ego autem contrarium credo. Elementatum: scilicet ab elemento qd' sublimius est nutriri. Iouẽ autem a Vesta nutritum ad historiam pertinere reor cum (ut supra dictum est) Iouem natu; saturni aspectui subtractũ & uestæ auiæ suæ commendatum: & ab ea clam nutritũ. Dicũt & hãc a priapo hortorũ deo fuisse dilectam quod credibile est cũ dicat Ouidius. Nitimur in uetitum semper cupimusq; negatum. Vestam enĩ uirginem uolunt: & uirgines obsequio suo deputauere romani: quas sẽp

eo qđ cautiori seruarētur custodia libidinosi appetiuere: seu quia abs ꝗ igne.i.calore iaceat priapus.Huius præterea nūꝗ͂ uisaȝ dicunt effi/ giem quod dicūt: eo ꝙ incognita sit. Nā si flāmā uideamus quā illi di cemus esse effigiem.Dicit insuper Augustinus ueteres nōnūꝗ͂ & Ve stam dixisse Venerē: quod & si inhonestū uideatur uirgineȝ deturpar̄ meretricis noīe potuit hæc fictio rōnis aliqd habuisse.Dicim².n.ī Ve nereȝ seu libidinem uenientes in ignē incurrere: ut Virgilius.In furias ignēq; ruūt.i.luxuriaȝ: ergo & hic calor a similitudine uesta uocari po terit.Nec oīo erit a toto sensu factionis huis externū.Cū Vestaȝ dica mus Saturni filiaȝ.i.saturitatis ex qua saturitate non minus oritur ue/ nereus ignis ꝗ͂ uirgineus pudor.Hoc romani summe coluerunt: & e/ ius in templo obsequentibus uirginibus perpetuum seruabant ignem: quem semper summa celebritate die prima Martii innouabant: & sa/ crum istud inter alia a Troianis habuerunt.

De Cerere tertia Saturni filia & matre Proserpinæ. .C.iii.

Eres altera a superiori: & notissima dea frugum est: & Saturni filia: atq; Opis: ut ab Ouidio supra mōstratū est. Hanc aiunt Ioui fratri suo placuisse & ex eo cōcepisse Proserpinam: quaȝ cum rapuisset Pluto nec reperiretur a Cerere: dicunt eam ac/ censis facibus & maximo cum ululatu per uniuersum orbem exqsitā Demum apud paludem Cyanis irata cum rastros: & aratra & cætera ruralia instrumenta quæ ad culturaȝ terræ īuenerat fregisset filiæ cīgu lum comperit: & ab Arethusa nympha certior facta est quoniam illaȝ apud inferos uidisset.Quæ cum Ioui Plutonis accusasset audaciam ab eo eidem primo suasuȝ ē ut papauera comederet: quæ cū fessa fecissȝ ī soporē soluta ē: & cū exspergefacta astitisset Ioui ab eo habuit se fili am retrahere posse: si nil apud inferos comedisset.sȝ accusante Ascha lapho compertū ē eā tria grana mali punici ex uiridario Plutonis gu/ stasse.Qua pp Iuppiter ad mitigandam tristitiā cereris sanciuit.ut sex mensibus anni proserpina cum uiro esset: & totidem apud supos cum matre.Narrant insuper & inter alios Lactautius: ꝙ cum perquirens ceres filiam ad Eleusium regem peruenisset: cuius erat uxor Hyona: & ea peperisset paruulū nomine Triptolemum quereretq; illi nutriceȝ ultro se cererem altricem infantulo obtulisse: & cū suscepta essȝ uolēs alūnum facere immortalem interduȝ lacte diuino nutriebat. noctu clā igne obruebat: itaq; præterꝗ͂ soliti erant mortales crescebat puer.qđ cum miraretur pater clam nocturno tempore obseruauit: quid in pue ruȝ nutrix ageret: & cū uidissȝ eū igne obrui exclamauit: ex quo irata Ceres Eleusium exanimauit ac Triptolemo ternū contulit beneficium

Nam fruges eius propagandas & currum draconibus iunctum dedit Quibus ille uictor orbem terrarum frugibus obseuit. Post q̄ autem domum rediit: Cepheus rex eum tanq̄ æmulum occidere conatus ē: sed recognita iussu cereris triptolemo regnum tradidit: qui ibidem oppidū constituit: quod ex patris sui noīe appellauit eleusium: & cereri sacra primus īstituit: quæ thesmophoria græci nuncupauere. Ouidius uero dicit triptolemum infirmum fuisse puerum & cuiusdam pauperis mulieris filium: quem ceres in retributionem beneficii illum curauit & demum illi currum tradidit: & cum frumento misit. Postremo in scythia a Lynceo rege fere occisus est. Quē ceres in animal sui noīs transformauit. Sunt īsuper qui dicant: & homerus potissime in odyssea cererē Iasionem quēdam amasse & sese illi amicitia: & lecto iunxisse. Et Leontius addebat cererem ex Iasione Plutonem filiū peperisse: & tādē Iasionem a ioue inuidia fulminatum. Recitantur præterea & alia: nos autem sensum eliciamus ex dictis. Est igitur ceres aliquando luna aliquando terra: & nonnūq̄ terræ fructus & persæpe fœmīa & ideo qn̄ Saturni & opis dicitur filia fœmina ē. & sycani siciliæ regis cōiūx ut Theodōtius asserit. Quando autem ex Ioue proserpinam parit: tūc terra ē: ex qua prima proserpina: idest luna nascitur secundum opinionem eorum qui ex terra omnia creata arbitrati sunt. Seu potius ideo credita est luna terræ filia quia dum ab īferiori hemisperio ad superius ascendit: uisum est priscis eam ex terra exire. & sic illam terræ dixere filiam. Hāc rapit pluto: qui & terra est: sed inferioris hemisperii quando post diē xv. incipit sole cadente non apparere: & hinc fit ut appareat eam tātūdem esse apud hemisperium inferius quantū apud superius: ex quo sūptum est fabulosum illud: Iouem sanxisse ut anni medium apud inferos cum uiro esset & tantum apud superos cum matre. Seu aliter. Est quidem proserpina loco frugis habenda: quæ ex iacto sulcis semine nisi cæli temperies agat incrementum habere non potest: & nisi eiusdem iuuetur calore in maturitatē uenire nō posset. Iuppiter autē: & cæli tēperies est & calor: cuius opere suis tēporibus & crescūt segetes & maturitatem suscipiunt: & sic ex Ioue & cerere proserpina nascitur. Quæ tunc a plutone idest terra rapitur quando semē sulcis iniectū non redditur quod aliquando contingit ob nimium frequentatā sationē ex qua adeo bona terra humore emungitur: ut exhausta nequeāt dare iniectis seminibus nutrimentum. Hinc turbata ceres idest agricultores qui terrei dici possunt homines: instrumenta frangit ruralia idest frustra opata cognoscit & negligit: & ululatu fœmineo idest agricultorū querela incensis facibus idest exustione agrorum per quam humores aduersi q̄ sunt circa terræ superficiem exalant. & utiles ab inferiori terra euocātur in altū: & suadetur a Ioue cereri ut papauera comedat idest ut ī quietē

uadat. Habent enim papauera somni quietem præstare: per quā quie
tem intermissio culturæ intelligenda ē: ut possit terra ob ītermissionē
emunctos humores reassumere. Redire aūt ad superos rapta. proserpi
na. i. abundatia frugum non potest incontinenti quia grana mali punici
gustauerat: per quæ intelligenda sunt uegetatiuæ uitæ principia: quæ
tunc iniciantur quando ex humore terræ humectatur: & calefit semen
iniectum: & inde putrefactuꝫ prosilit in radices: quaruꝫ opere segetes
uegetantur. Quæ principia ideo per grana mali punici designantur ut
intelligatur quia sanguini similia sint: sicut sanguis nutrimentum ē ani
malis sensitiui: sic & illa principia uegetatiui. & uti placet empedocli ī
sanguine uita consistit animalium sensitiuorum: sic & segetum ī humo
re terrestri. Sed Iouis sententia. i. cæli dispositiōe agitur ut post sextū
mensem: qui anni dimidium designat ad superos redeat proserpina. i.
segetum abundantia: eo ꝙ a die sationis: seu a mense: in mense septīo
incipiāt spice segetum apparere: & grana suscipere: & in maturitatem
etiam deuenire: quæ grana usqꝫ ad sationis nouæ tempus apud supe/
ros cōmorantur. Theodontius ex cerere istam uetustissimam refert
hystoriam: ex qua uidetur multum causæ fictionis superioris assump
tum & dicit. Cererem Saturni filiam Sycani regis fuisse coniugem: &
siciliæ reginam ingenio clarissimo præditam: quæ cuꝫ per iusulam cer
neret homines uagos glādes & mala siluestria comedētes nec ullis ob
noxios legibus. prima in sicilia terræ agriculturam excogitauit: & ad ī
uentis instrumentis ruralibus boues iunxit: & terris semina dedit: Ex
quo homines cœpere inter se campos diuidere: & in unū conuenire:
& humano ritu uiuere: ex quo a Virgilio dictum est. Prima ceres un/
co terram dimouit aratro. Prima dedit fruges alimentaqꝫ mitia terris
Prima dedit leges. Cereris sunt oīa munus &c. Proserpinaꝫ uero dicit
speciosissimam fuisse uirginem cereris reginæ filiam. & ob insignem e/
ius pulchritudinis famam ab Orco molossoruꝫ rege raptam & in con/
iugem sumptā. Quod etiā testatur in libro temporū Eusebius: uerum
de hoc infra prolixior fiet sermo. De triptolemo auteꝫ scribit Philoco
rus uetustissimū fuisse regem apud atticam regionem: qui cum tempo
re ingentis penuriæ occiso a concursu populi patre Eleusio: quia pere
unte fame plebe filium aluisset abunde: aufugit: & longa naui cuiꝰ ser
pens erat insigne abiit ad exteras regiones: & quesita frumenti copia ī
patriam rediit: ex qua pulso Celeo qui terram occupauerat seu ꝑm ali
ōs lynceo trace in regnum paternum restitutus est. & non solum resti
tutus alimenta tribuit subditis sed illos docuit facto aratro terram co
lere: ex quo cereris alumnus est dictus. Sunt tamen qui uelint nō trip
tolemū sꝫ buzyem quēdaꝫ atheniensem atticis bouem & aratruꝫ com
perisse. Dicit tamen philocorus triptolemuꝫ multis sæculis ante fuisse

ꝙ fuerit Ceres regina Siculorũ. Quod aũt Ceres amauerit Iasonium dicit Leontius etiam hystoriam fuisse talẽ. Cum tẽpore diluuii ogigi Iasonius quidam Cretensis multum frumenti congregasset illud patiẽtibus penuriam ob diluuium pro libito uendidit: & sic ex frumẽto maximam conflauit pecuniam. Et hinc locus fabulæ datus ꝙ ex cerere. i. ex frumento Plutonem diuitiarum deum. i. diuitias susceperit. Iasonius aũt a Ioue inuidia fulminatus dicitur quia ab amicis quibus opportunus erat uisum est ꝙ ante tempus subtractus sit.

De Glauca. iiii. Saturni filia. C. v.

Lauca Saturni & Opis fuit filia: & ut sacra narrat hystoria: uno partu cum Plutone ædita & saturno sola præsentata clam Plutone seruato atq; nutrito: quæ adhuc paruula diem clausit.

De Plutone. v. Saturni filio: qui genuit uenerationem. Ca. vi.

Luto qui Latine Dispater dr̃ Saturni filius & Opis uno eodẽq; partu ut supra dicitur cum Glauca ædit⁹ ẽ: & clã a Saturno ẽnatus. Hũc ueteres infernorum finxere regem: eiq; ciuitatem dedere ditem: de qua Virgili⁹. Respicit æneas subito sub rupe sinistra: Mœnia lata uidet. & infra per plures uersus: in qb⁹ illam describit. Ei⁹ inde aulam atq; maiestatem sic describit Stati⁹ dicens. Forte sedens media regni infelicis in arce. Dux herebi populos poscebat crimĩa uitæ. Nil hominum miserans natusq; omnibus umbris. Stant furiæ circũ uariæq; ex ordine mortes. Sæuaq; multisonans exercet pœna cathenas. Fata ferunt animas & eorum pollice damnant. Vincit opus iusta minos cũ fratre uerendo. Iura bonus meliora monet regẽq; cruentũ Tẽperat assistunt lachrimis atq; igne timentes. Cocyton flegetonq; & stix periuria diuum Arguit: & cætera. Currum illi insuper trium rotarum statuere qui triga dicitur trahiq; illũ a tribus equis uoluere: Amatheo scilicet & ab astro & Nouio. Qui ne cælebs uiueret sic uxorẽ sibi q̃sisse dicit Ouidius. Nam cum die quadam ingentibus uiribus tẽptasset Typhe⁹ superĩpositam sibi trinacriam abiicere: uisum est Plutoni si hoc cõtingeret possibile ad eum usq; lucem diei penetrare: quamobrẽ conscẽso curru exploraturus qualia essent trinacriæ fundamenta exiuit infernũ & dum insulam circuiret haud longe a Syracusis uidit proserpinã cũ uirginibus sotiis legentem flores. Quæ cum ueneris sperneret ignes: cũtum ut replente Pluto sua pulchritudine caperetur: & ob id flexo curru uirginem nil tale timentem rapuit: & ad inferos detulit: & sibi cõiugio copulauit. Huic insuper uenerationem seu reuerentiã filiã fuisse dicunt. Et tricipitẽ Cerberum canem regni custodem attribuunt. Quem aiunt tricipitem fuisse: & inauditæ ferocitatis & cuncta uorantem. De

quo tragœdus Seneca in tragœdia Herculis furentis. Post hæc auari ditis apparet dom⁹. Hic sæuus umbras territat stygius canis: qui ter na uasto capita cōcutiens sono regnum tuetur sordidū tabo caput lā/bunt colubræ: uiperis orent iubæ longiusq; torta sybilat cauda draco Par ira forme &c. Hæc ego sic intelligenda existīo. cū iuxta fulgentiū Pluto latine sonet diuitias: & ideo dispater quasi diuitiarum pater a la tinis appelletur. Et diuitias perituras in terris consistere: aut ex terris effodi clarum sit: & terra uocetur opis: ut supra sæpius dictum est me rito Pluto opis dicitur filius. Verum quoniam diuitiæ primæ pro par te ex cultura terræ patuere nondum auro comperto: & Saturnus ter/ram colere docuerit Plutonis dictus est pater. Diuitiis ferrea ciuitas: & custos thesiphon ideo datur: ut ferreas auarorum mentes & trucu/lentias eorūdem circa custodiam & tenacitatem earum cognoscamus. Hanc ciuitatem intrare neminem iustum dicit Virgilius: Nulli fas ca sto sceleratum insistere limen: ut appareat aut quærere aut seruare di uitias absq; iniustitia non posse. In hac ciuitate scribit Dantes noster obstinatis inferri supplicia quibus nulla proximi caritas: nullusq; fuit amor in deum. Per aulam aūt atq; circūstantes multiplicium curarum anxietates & augendæ rei labores execrabiles atq; perdendi formidi/nes quibus aguntur in diuitias hiulco tendentes gutture intelligēdi sūt Currus autem circuitiones optantium ditari designat triplici uectus rota ut labor circumentium periculum & futurorum incertitudo mon stretur: Sic & equi trahentes tres esse dicuntur. Quorum primus Me theus dicitur qui interpretatur obscurus: ut per eu; intelligatur insana deliberatio acquirendi quod minime opportunum est: qua trahit̄ seu impellitur cupidus. Secundus Abaster dictus est qui idem quod niger sonat ut appareat discurrentis mæror: & tristitia circa incūbentia fer re semp pericula & pauores. Tertius Nouius nuncupatur: quem intel lexere sonare tepentē: ut per eum aduertamus quoniam ob timorē pe riculorū ardor feruentissimus acquirendi tepescat aliquando. Coniugi u; uero proserpinæ quā supra abundantiam diximus nulli dubium est cum diuitibus fieri: & potissimæ iudicio prospectantis uulgi: cuius sæ pe falsa ē extimatio. Arbitratur quidē ut plurimu; du; diuitis intuent̄ horrea plena ibi abundantiam fore ubi fames est: & penuria auaritia ꝓ curante. Ex hoc quippe coniugio nil gignitur laudabile scilicet aut me moratu dignum. Cerberus ut nōnulli arbitrantur uerus fuit canis tri ceps dictus: eo ꝙ esset latratu sonorus mordax nimium: & in tenendo fortissimus. Senserunt tamen ueteres: ut reor sensus alios hac sub ue ritate repostos: eo ꝙ custos fingatur ditis: & ideo cū pro dite diuitiæ ītelligendæ sint: ut præmonstratum est: nullū earū rite dicemus custo dem præter auarum: & sic pro cerbero auarus intelligendus ē. Cui iō

tria descripsere capita: ut triplicē auarorū denotarent spēm. Sunt enī
qui aurum cupiunt: & in omne lucrum: etiam inhonestum uoluentes
irruunt: ut quæstum dissipent & expendant: qui diuitiarū custodes di
ci non possint pernitiosi tamen: & damnosi sunt homines. Sunt qui
maximo labore: & periculo suo congregant undiq;: & quomodocun-
q; ut teneant: seruent atq; custodiant nec exquisitis sibi prosint uel a-
liis: & hii hominum genus inutile. Sunt qui nullo suo opere s; maiorū
quæsitu sudoribus tam studiosa uiolentia seruent ut non aliter quam
alienum depositum contingere audeāt: & hii segnes atq; tristissimi sūt
& ditis custodes certissimi. Serpentes uero cerbero additi tacite at-
q; mordaces auaritiæ curæ sunt. Plutonem hunc insuper uocauere or
cum ut in uerrinis cicero dum dicit: ut alter orcus uenisse æthnam &
non Proserpinam: sed ipsam Cererem rapuisse uidebatur & cætera.
quem ideo sic uocari dicit Rabanus: quasi receptorem mortium quæ
recipiat quacunq; morte morientes. Februum præterea dictum uo
lunt non a febre: ut multi stolide arbitrantur. sed a lustro quodam sa-
cro a ueteribus ei constituto per quod manus purgari credebantur &
hoc in mēse februarii fiebat: & inde mensis ille nomen sortitus ē qđ
a macrobio in libro saturnaliorum dicitur sic. Secundū dicauit februo
deo qui lustrationū potens creditur. Lustrari. n. eo mēse ciuitatē neces
se erat quo statuit ut insta diis manibus soluerētur & cætera. His p̄li
batis quid hæc fictio historiæ tegat apponendū est. Refert ergo lactā
tius de plutone in libro diuinarum institutionū sic. Ergo illud ī uero ē
quod regnum orbis ita partiti sortitiq; sunt: ut orientis imperium Io-
ui cederet: Plutoni cui cognomē fuit a gesilao pars occidentis obtīge
ret eo quod plaga orientis ex qua lux mortalibus datur superior: occi
dētis autem inferior uideatur & cætera. Theodontius aūt paululu; de
hoc plenius inquit Saturno. s. Iouē neptūnum: & plutonem fuisse fili-
os qui eo mortuo cum eis partiretur imperium contigit Plutoni iunio
ri in occiduam regni partē regnare: apud ea loca in quibus postea mā
sere molossi secus inferum mare: & is a circum adiacētibus regno suo
populis orcus appellatus est: eo q; seuus: & receptor scœlestoru; ess;
hominū: & q; ingenti cani suo quem cerberum appellabat consuetus
esset uiuos homines trucidandos apponere. Hinc proserpinam uirginē
siculā cū itercepisset In regnū deportauit suū: eāq; sibi cōiugē copula
uit Hæc ille. Eusebi⁹ aūt ī libro tēporū hūc appellatū aydoneū ait. &
tpe Lyncei regis argiuorū atq; erithei atheniensium regnasse.

De ue[n]eratione Plutonis filia & honoris coniuge. C. vii.

[V]Enerationem filia; fuisse Plutonis seruius affirmat. Theodon

tius autem hãc reuerẽtiam uocat dicẽs uenerari deos oportere maio
res autẽ homines reuerteri:& quoniã ea quæ hominibns exhibet &
nõ diis plutonis fuit filia:ideo reuerentia non ueneratio appellari:ex
qua autẽ cõcepta sit matre nõ hẽtur.cum proserpinam sterilem fuisse
omnes affirmẽt.Hanc honori nuptã Paulus & Theodontius dicunt
& ex eo peperisse maiestatẽ ut supra monstratum est.Ego ex hoc fig/
mento id sentio quod intueor diximus supra plutonem diuitiarum de
um ex qnibus diuitiis oriri reuerentia satis cernimus cum reuerentia
solis exhibeatur diuitibus etiam si inertes degeneres inscii priuatique
sint homines tãtæ sunt apud mortales existimationis diuitiæ.

De Chirone.vi.Saturni filio qui genuit Ochiroem. C.viii

hironem centaurum saturni & phyllaræ filium uoluere. Lac/
tantius tamẽ dicit eũ ex pelopea cõceptũ.cuius originis talis
extat fabula Saturnũ.s.uenustate phyllaræ captũ eam Inter/
cepisse & dũ eius(ut ait Seruius)uteretur cõcubitu ĩteruenieẽ
te opi cõiuge cõfestĩ se uertit in equũ ne cognosceretur ĩ culpa. phyl
lara autẽ ex eo cõcubitu chironẽ cõcepit:peperitq; animal ab umbe
lico supra hoĩem:ab ĩde uero infra equũ.Qui cũ excreuisset in siluas
abiit easq; coluit.huic aũt a Titide achillẽ puerũ cõmendatum:quez
ipse nutriuit & docuit & similiter Aesculapiũ.Postremo cum eũ uisi/
tasset Hercules casu factũ est ut una sagittarum eius lerno ueneno per
lita super pedẽ eius caderet attamẽ cum a parentibus fuiss& genit⁹
immortalis ut ochiroes uaticinium ĩpleretur quo prædixerat eũ opta
turum esse mortalẽ graui uexatus morbo mori cupiens orauit supos
ut illi mori concederent.Quo concesso ab eisdem in celum translatus
est: & in zodiaco locatus & sagittarius appellatus & quoniaz ualuerit
auspicio eo coram cælestis ara apposita est. Ex his fictionibus theo/
dontius & Barlaam sensum exprimebant huiusmodi.Chironẽ ideo sa
turni filiũ dictũ:qa circa agriculturã plurimũ ualuerit:& qa hortorũ
adaquationem inuenerit. Phyllaræ dictus est filius:quia phyllidros
i.aquæ custos uel amator eo ꝙ ad irrigationẽ ortorũ plurima uteret.
Quod autem in conceptione eius saturnus a coniuge repertus uerte/
retur in equũ dictũ est eo:ꝙ causam suam apud turbatam coniugem
iustificauerit dicẽs:ꝙ ob id aliarũ mulierũ concubitũ quereret si for
te filios masculos suscipere posset cum sibi prolem melioris sexus ex
ea cõceptã ob promissũ titano factum seruare nõ posset & sic ob hoc
æque agere uisum ẽ.& inde æquus.i.iustus. Alii uero uolũt fabulaz a
precedẽtibus cãm habuisse. Nã cum uidissent illũ mortales ut dicit
Isidorus hominũ pariter & iumentorũ medicinam inuenisse hominis
& equi filius dictus est.& chiron denominatus ut intelligeretnr quia

chirugiam non physicaꝫ repperisset.quæ leui doctaqꝫ manu operatur nam chyros græce manus ē.Quod a sagitta herculis uulneratus sit hi storiographum dicūt:& cum lœtalem morbum arte sua aliquādiu cu rasset uisum est amicis eum immortalem creatum:queꝫ ueneni uis nō occideret.Tandem cum uenisset in mortem ob meritum uirtutis suæ quia iustissimus fuerit homo:ut in iliade dicit Homerus ad perpetuaꝫ sui nominis memoriam ab antiquis inter astra locatus est.

De Ochyrœ filia Chyronis. C.ix.

Chyrœ filia fuit Chironis ex quadam nympha cayci fluminis suscepta:ut ait Ouidius.Ecce uenit Rutulis humeros ꝓtecta capillis filia centauri:quam cundam nympha cayci fluminis ī rapidis ripis enixa uocauit Ochyroes:nō hæc artes cōtenta paternas edidicisse fuit:fatorum archana canebat & cætera.Hæc æsculapiū or bi toto profuturum prædixit:& patrem optaturum mortē:& se equā futuram quæ omnia euenere. Rei huius significatum potest esse cum dicat Theodontius eam thetim achillis matrem fuisse:ideo in equam uersam dici quia genuerit equum.i.hominem bellicosuꝫ uti achilles fu it:& furore cuius & ipsa thetis ut dicit Leontius aquaruꝫ dea nūcupa ta est.Equi autem ubiqꝫ apud antiquos bellorū erant præsagiū ut Vir gilius dicit. Quattuor hic primum omen equos in gramine uidi: Tondentes late campum candore niuali. Et pater anchises bellum o terra hospita portas. Bello armantur equi bellū hæc armenta mi nantur ꝛc.

De Pico septimo Saturni filio qui gennit Faunum & Sentam & Faunam. C.x.

Icus ausoniæ rex Saturni fuit fili' ut asserere uidetur Ouidius dū dicit.Picus in ausoniis proles saturnia terris. Et Virgilius Accepimus fauno Picus pater isqꝫ parentem Te Saturne re fert ꝛc.Hunc dicit Seruius a pomona pomorum dea dilectum ac eius sortitum cōiugium.demum(ut ait Ouidius) Cum die quadam uenare tur a cyrce solis filia uisus & amatus est:quam cum ipse paruipēderet ab ea irata in auem sui nominis uersus est:Sane Ouidi' a seruio discre pāt Picum uirum fuisse cyrcis dicens eumqꝫ dilexisse pomonaꝫ:& ob id cyrces zelo commota aurea illum tetigit uirga & in Picum aueꝫ mu tauit. Huius autem fictionis effectus talis a Seruio arbitrari uidet picum scilicet regem eo in picum auem mutatum dici:qa augur fuerit & domi picum habuerit per quem futura prænosceret & sic in pontifi calibus libris haberi:nonnulli dicunt hunc picuꝫ cum ob singulare stu dium domandorum equorum alia rudis esset homo a Cyrce doctus

eloquẽtissimus factus est: qua eloquentia ĩ cõmodũ suũ multos traxit agrestes: eosq; sibi fecit obsequiosos. Et ob id fictũ eum in auẽ sui no minis fuisse conuersum Est enim pico aui ĩter alias proprietates: hæc ut cum habeat longissimaʒ linguam æstiuo tempore exquirit loca for micarum plena: & emissa inter eas lingua patitur eas illam cõscẽdere & morsu præhendere: tandem cum illam formicarum plenam sentit retrahit adhærentes una secum formicas: ex quibus sic pastus euolat. Sic Picus rex eloquẽtia .i. lingua trahebat agrestes qui formicis simi/ les sunt & in suum: ut dictũ est uertebat cõmodũ. Aug⁹. aũt ubi. de. ci. dei dato quæ ad hystoriã spectant: quasi poeticam fictionẽ floccifa ciat ĩcipit. Exortum est Laurentũ regium: ubi Saturni filius Picus re/ gnũ primus accepit. et paulo post sequitur. Sed hæc poetica opinẽtur eẽ figmẽta & Pici patreʒ stercon potius fuisse asseuerent: a quo peritis simo agricula inuentum ferunt ut fimo animaliũ agri fecundarentur qd ob eius nomine stercus dictum ẽ Hunc quidam stercutiũ uocatuʒ ferunt: qua autem ex causa cum Saturnũ appellare uoluerunt. Certe tamen hunc stercen seu stercutiũ. merito agriculturæ fecerunt deum Picum quoq; similiter eius filiũ & cætera. Et sic uidetur p Aug⁹. ostẽ di picum filium non fuisse Saturni. S ane cũ pici plures esse potuerũt & Augnstino credimus picũ quedaʒ stercẽ fuisse filium. & aliũ picum filium fuisse Saturni. Huius insuper inuentum lusoriam pilam in libro naturalis historiæ Plynins asserit fuisse

De Fauno Pici filio qui genuit Faunos Satyros Panes & Siluanos Acum & Eurimeduntem & Latinum & Secũdum quosdam Sentam Faunam quam alii uolunt Sororem fuisse & coniugem.

Aun⁹ Pici fuit filius: ut uirgilii testimonio pat& dicẽtis. Accepi/ m⁹ fauno picus pater ꝛc. hic etiam patri successit in regno: de quo di/ cit Lactãtius ĩ libro diuinarũ ĩ stitutionũ primo Quod ut Põpilius apud Romanos ĩstitutor ĩeptarũ religionũ fuit: sic ãte Põpiliũ Fau nus ĩ latio: qui & Saturno auo nepharia sacra constituit & sororẽ suã sentã faunã eãdem coniugẽ cõsecrauit. Quã ut crispus clodius ĩ eo li bro quẽ grecæ scripsit dicit eo ꝙ cõtra mores: decusq; regiũ clã uini ollã ebiberet: & ebria facta erat uirgis mirteis ad mortẽ usq; cecidit postea facti pœnitẽs cũ desyderiũ eius ferre nõ poss&: illi sacros de/ tulisse honores. De Fauno uero hoc & Fauna ꝙ dii facti sunt uidetur testari seruius sic. Quidã dictus est fatuellus: huius: uxor ẽ fatua: idẽ faunus & eadem fauna a uaticinando. i. a fando unde & fatuos dicim⁹ ĩconsiderate loquentes ergo faune & fatue nomen quasi asperũ & cæ tera. Hæc illeʒ

De Senta Fauna Pici filia & cõiuge Fauni seu filia

Enta fauna ut proximo supra dictũ ẽ filia fuit Pici regis & cõiux

Fauni fratris sui Lactantio teste: & qcquid Crispus clodius minus ho nestum de eo scribit: Gabius bassus dicit eã fatuam noĩatã: ꝙ mulie/ ribus fata canere cõsuesset: ut faunus uiris. Eandẽ uarro scribit tantæ pudicitiæ fuisse ut nemo illam dum uixerit præter suum uiruꝫ ĩ hos ui derit: nec nomen eius audierit: & ideo mulieres illi ĩ operto sacrificare consueuerant: & bonam appellare deam. Sed de hac macrobius Satur naliorũ libro auctoritate Cornelii labeonis: hãc mayã dici dicit: eiqꝫ sub noĩe bonæ deæ ædem Kal' maias dedicatã. Eãdẽqꝫ terrã eẽ: & id occultiorẽ ritu sacrorum doceri. Demum eam opem bonam Faunam & fatuam pontificum libris appellari. Bonam quia bonorum omnium ad uictum causa sit. Faunam quia omnibus animãtibus faueat opẽ qa eius auxilio uita cõstet: fatuã a fando: eo ꝙ nõ ante ĩfantes partu edi ti uocem edant ꝙꝫ terram attigerint. Et quia cum regali sceptro figure tur sunt qui dicant eam iunonis habere potentiam Et alii eã arbitrari proserpinã: eo ꝙ illi porca ob depastas segetes sacrũ faciat. Præte rea eã nõ sororem & coniugem fauni: ut quidam dicũt: sed filiã: eũqꝫ ĩ amorẽ eius lapsum & ob id ꝙ ẽt oppressa uino noluisset eius parcere desyderio uirgis mirteis cesam. Tandem eo in serpente uerso: cum ea cubuisse creditum: & ob id in templo eius haberi uirgam mirteam: ne phas esset & extentam supra caput eius uitem uideri eo ꝙ pater uino illam decipere temtasset. Quod in templo eius suo nomine nõ consue uit inferri: sed uas in quo uinum esset inditum mellarium nominari: & uinum nuncupari lac. Et serpentes in templo eius ĩnocuos & ĩpauidos apparere: & alia plura: quasi uelit hãc Faunam terrã esse. Quas quidẽ ego ambages & circuitiones detestor & obmitto liberis.

De Faunis Satyris panibus & syluanis filiis fauni. Ca. xiii.

Aunos Satyros & Panes atqꝫ Syluanos dicit Theodontius Fau ni fuisse filios: Leõti' uero dicebat Saturni. De qbus eo ꝙ nulli' nomẽ sciatur propriũ: seu opus inuicem tractare de omnibus necesse Faunos ergo & Satyros nemorum dicebant deos: & ut ait Rabanus uoce non signo ostendebant futura Paganis exigentibus. Panes uero agrorũ deos: & syluanos syluarum: sed ĩproprie a poetis psæpe unus pro altero assumpti sunt: ut Virgilius facit. Et uos agrestum presentia numina fauni. Hos etiam semones seu semideos uocari ueteres uolueꝛ ut scribit Ouidius. Sunt mihi semidei sũt rustica numina nymphæ. Et fauni satyriqꝫ & mõticolæ syluani. Quos quoniã cæli nõdũ dignamur honore Quas dedimus certe terras habitare sinamus & cætera. Hos ego nec Fauni nec Saturni filios credam: cũ homĩes isti: illi uero quo dammodo animalia bruta sint. Sed possibile forsan ẽ circa Saturni tẽ pora uel Fauni ex eis ortus est error: & de eis primo recitationes inter

mulierculas haberi cepte. De quibus tamē ab insignibus auctoritatibꝰ quædam miranda narrantur. Nam pomponius mela ultra athlātē mauritanum: montē dicit noctu lumina uisa & strepitus cymbalorum atq; fistularum auditus persæpe: nec die repertus quisq̄: atq; pro cōstāti habitū: hos Faunos esse atq; satyros: & huiuscegeneris animalia. Præterea dicit Rabanus Satyros homuntiones esse & habere uncas nares & cornua frontibus pedesq; caprarum similes: & ex his unum a beato antonio p similitudines thebaides paulum sanctissimū uirū heremiticam agentem uitam: exquirente uisum atq; ab eodem īterrogatum respondisse se mortalem & ex accolis heremi unū ex his quos stolido errore lusa gentilitas Faunos satyrosq; colit. Alii siluestres homines putant: appellantq; Incubones seu Ficarios. Ex quibꝰ sic scribit Martianus ubi de nuptiis Mercurii & phylogiæ: ipsamq; terram quæ hominibus in uia est referuntur longeuorum chori qui habitant siluas nemora: lucos. lacus. fontes. atq; fluuios: appellanturq; panes fauni fones fatuæq; uel fantuæ uel etiam fanæ a quibus fana dicta: eo ꝙ soleant diuinare Hic omnes post prolixum euū moriūtur ut homines. sed tamē & præsciendi & īcursandi & nocendi habent prōptissimam potestatem Hæc martianus. Hos autem dicit Aristotiles Post annorū millia. & nymphas & satyros perire. Nonnulli aūt gentiliū inter alias stultitias suas ī hāc deuenere: ut se horū mallent filios q̄ hominū dici Arbitrantes dum matrum meretricia accusarent suæ nobilitati pluri mū splendoris iungere ex quibus pauci apponuntnr.

De Aci Fauni filio. C. xiiii.

Cis filius fuit Faune & nymphæ symetridis ut clare scribit Ouidiꝰ dicēs. Acis erat fauno nymphaq; symetride cretus & cætera Ex his talis ab Ouidio ferť fabula. ꝙ scilicet galatheā nynphā siculā amauerit: & ab ea amatus sit & cætera. ut supra dꝰ galathea. Verū q̄m alter sensus hic ex fictione sumitur q̄ supra factū sit: illum apponere uisum est. Dicit ergo Theodontius Cycropem tyrānum apud siculos fuisse cui maximū erat pecus lacte cuius pylrimū eius. augebāť substātiæ & ideo galatheam. i. lactis deā amasse dicit quia ex humiditate lac procreatur. sed cū aquæ acis fluminis hanc habeant proprietatū: ut deficcent ubera potantiū pecudū nō solum cyclops od id a flumīe illo certo anni tenpore ammoueri greges iubebat sed nōnūq̄ per riuulos illud exinanire: atq; desiccare conatus sit: frustra tamen. Ego aūt non credo hunc fauni regis fuisse filium: sed forsan alicuius alterius nobilis uiri sic uocati seu unū ex his fuisse qui Faunorū filios dici maluere q̄ hominum.

De Eurymedonte Fauni filio qui genuit Periuiā C. xv.

Vrymedon filius fuit Fauni ut placet statio ī thebaide ubi dicit

proximus eurymedon cui pastoralia fauni arma patris & cætera. Hūc go ut de aci dixi non arbitror fauni Laurentum regis fuisse filium: sꝫ quoniam in siluis cōuersaretur ad extollendam progeniē suam se fauni finxisse filium. fuit enim hic ut idem statius ostendit in bello thebano partibus fauens etheoclis.

De Periuia Eurymedontis filia & Nausithei matre. C.xvi.

Eriuia filia fuit Eurymedontis ut in Odyssea scribit Homer' dicens Nausitheum quidem prius neptūnus terram mouēs genuit & periuia fœminarū specie optima iunior filia magnanimi eurymedōtis: Dicit autem Leontius Eurymedontem gigantem fuisse dominum & cum eis perisse. Hæc ex neptūno peperit nausitheuꝫ ut per homerū monstratum est.

De Latino Laurentum rege Fauni filio qui genuit Lauinam & Prænestem. C.xvii.

Atinus Laureutum rex fauni regis & maricæ nymphæ Laurentis filius fuit: ut carmine patet uirgilii dicentis. Rex arua latin' & urbes. Iam senior longa placida in pace regebat Nunc fauno & nympha genitū laurente marica Accepimus & cætera. Iustinus autē non fauni filium sed nepotem dicit ex filia. Scribit enim redeūte Hercule ex Hispania Geryone superato fauni filiaꝫ uitiasse: & ex eo cōcubitū suscepisse Latinum. Seruius autem refert secundū Exiodum eo in libro quem aspidopiam uocat Latinum Vlixis & Cyrcis fuisse filiū: quaꝫ nōnulli Maricam uocāt: & inde eo dicit dixisse Virgilium. Solis aui specimen eo ꝙ solis Cyrces fuerit filia. Verum dicit Seruius quia temporum rō non procedit & ideo illud accipiendum esse hyginii qui ait latinos plures fuisse: ut intelligamus poetam abuti ut solet nominum similitudīe Sed quicquid dicant alii cum uniuersalis fama Virgilio faueat: Latinū scilicet fauni fuisse filium carmini eius obtēperandū ē: credēdūqꝫ Latinum Fauni fuisse filium. Est insuper & de matre Marica opinio uaria Seruius autem de ea dicit. Est autem Marica dea littoris Miturnēsiuꝫ iuxta Lyrī fluuiuꝫ. Horatius & ī nantē Maricæ littorib' tenuisse Lyrī ꝙ si uoluerimus accipere uxorem Faunis Maricam: nō procedit. Dii enim topici.i. locales ad alias regiones non transeunt: sed potest dctm̄ esse per poeticam licentiam Laurente Marica cum sit Miturnensium Dicunt alii p Maricaꝫ uenerē intelligi debere: cuius fuit sacellū iuxta Maricam in quo erat scriptū hæc Seruius. Hoc tamē dubium paucis potest absolui: Plures eī potuere eē maricæ ut supra de Latino etiam dictum est. Hic autem Latinus rex fuit eo tēpoř quo Troia deleta est: habuitqꝫ amatam Danui Regis Ardeæ sororem in coniugem: ut per Virgilium patet. Varro autem eo in libro quem de origine linguæ latinæ scripsit dicit Pallantiaꝫ Euandri filiā eius fuisse

uxorem eumq; uolunt profugum suscepisse Aeneā: & uti responso su/
scceperat Lauiniam filia; iam Turno filio dauni promissam dedisse uxo
rem. Quāobrem bellu; ingens inter Aeneam & Turnu; exortum est
in quo latinum cecidisse dicit Seruius.

De Lauinia filia Latini & Aeneæ coniuge. C.xviii.

Auinia filia fuit Latini regis & Amatæ ſm Virgiliu;: quā cū Tur
no regi promissam Latinus pater daret in coniuige; Aeneæ troia
no ingens exortum est bellu;: & ut ait Seruius in primo fere concur/
su Latinus occisus est: & sic patris dotata sanguine aduenæ coniugio
iuncta est: & cum uirum in eodem cōflictu; apud numicum fluuium p
didisset timens uictoris priuigni insolentia ex Aenea pregnans aufugit
in siluas: ut dicit Seruius apud Tyrum pastore; diuertit: ibiq; peperit
filium: quem Iulium syluiu; posthumū appellauit: eo q post patris fu
nus in siluis natus esset: Hanc Ascanius postea reuocauit in regnū pa
trium: cū ipse secessisset in albam a se cōditam: quod quidē cū regia in
doles generoso mulieris in pectore ob aduersas res in nullo fracta es
set adeo integre cōseruauit: ut adulto filio auctu; q̄ diminutū potius
regnaret. Eusebius autem ī libro temporu; dicit hāc post Aeneæ mor
tem Melampedi cuida; nupsisse: & ex eo cōcepisse filiu;: quem Latinū
syluium nominauit: qui etiam Latinus Iulio syluio mortuo imperauit.

De Prænestе Latini regis filio. C.xix.

Rænestе Latini regis fuit filius: ut Solinus ubi de mirabilibus
scribit uidetur asserere: & hunc ait præneste; etiam ciuitatem fe
cisse & a suo nomine nūcupasse. Dicit enim sic præneste ut zenodoct⁹
a præneste Vlixis nepote Latini filio &c. De eo autem nil amplius legi

De Iunone. Neptūno. & Ioue Saturni filiis & eorum prosapiis in se
quentibus scribitur: ut huic uero octauo libello finis imponatur.

IX

Genealogie deorum gentilium liber nonus.

Prohæmium.

Itiori iam cælo patrem posteritatis Saturni q̄ cæpissem in Laurentū littus peregerā & ecce seu maris æstu fctm̄ sit: seu occiduo īpellēte flatu repente in ægeū usq̄ mare delatus sū: & in cōspectu samos iā dudū splēdide īsulæ quasi iniectis anchoris serenissime rex firmatū me cōperi. Ibi dū parti in cælū usq̄ delata uetustissimi tēpli semesa fastigia cernerē: & partim disiectas in frustra columnas mirabiles euulsas e sedibus bases diru/tas testudines æquatas fere solo parietum longissimas alas humo infixas tholos: & omnem ingentis immo monstruosi ædificii solutam cō/paginem: atq̄ ruinarum demersam cumulis: uepribus atq̄ syluestrib⁹ arboribus sua sponte nascētibus: muscoq̄ occupatis turpi mirabūd⁹ intuerer: mecumq̄ perquirerem cuius ob obsequium tam grandis po/tuerit æuo suo moles extolli: sumptusq̄ ueterum magnificos laudare; Venit in mentem Samiam fuisse iuuonē: & a samiis præceteris deitatibus honoratam: & e uestigio compræhendi templum illud olim inter cætera urbis mirabile: & uetustissima fama celebre eidem Iunoni ab incolis fuisse constructū. O q̄ grandes diuturniq̄ labores exausti: quot architectorū emuncta ingenia: quot pontificū instita sacra: quot ingētium uirorum matronarumq̄ ornatus appositi: ut diabolo præstaret̄ obsequium perire. Et hinc in cogitationem longiusculam perseuerans emisso & ꝓfundissimo pectoris archano suspirio mecū inq. Erubescāt miseri Christiani quibus hac tēpestate facillimū est ut rē domesticam augeant: mōtiū terebrare uiscera: maris & fluminū alueos uncis piscatoriis radere: arthoas transire niues: ethyopū experiri soles: ypboreas fallere gryphes: Lybicos sopire serpētes: Marmaricos Leones excludere: Oceanū sulcare ratibus: & si daretur in cælū usq̄ trāscēdere Heu miser qd defleo: Aliqua forte cū honestate pn̄t hi sudores assu/mi: s; qd dicā cernēs pirhaticha īfestare maria: itinera obsidere: ianuas infringere: falsas signare tabellas: Venena porrigere: Bella iniusta mouere: Iustum sanguinem fundere: fidem frangere: Et in cūctos dū mō suppetāt uires tyrānidē. E uiolentiā exercere ut āpiusculam possimus facere substantiā perituram. Ingemiscendu; equidem est cæcitati nr̄æ. Quid q̄so si detur cumulasse quod cupim⁹ refert pallatia erige/re: thalamos ornare: equos ministrosq̄ parare: conuiuia festosq̄ dies ducere. Auro gemmis: & purpura illustres apparere: Alea ludere pos/sessiōes amplissimas facere. uiridaria lacusq̄ componere. Si noster honor: nostrum decus: nostra gloria ab indignioribus occupatur. Seruit īclita Hierusalē ciuitas Agarenis loca sacra: & memoratu dignissima Barabarica fedantur spurcitia: & in dedecus christiani noīs deturpāt

Hostes blasphemāt floccifaciūt atq; rident: quo uerbum caro factū ē quo natus christus & alitus: quibus se deū: & hominem demonstrauit & prædicans dogma tradidit salutare: quo ut nos solueret a laq̄o ser/uitutis. Innocens passus mortuus: & sepultus est. Quo cum surrexisset a mortuis uirtute propria euolauit in cælos. O scelestum facinus: O dedecus inexpiabile: potuere insulæ unius & paruæ incolæ e mōtibus colūnas excedere ingentia euellere saxa: & in amplissimū op' deduce re. Et in sumptus auri ingentia pondera erogare: ut templū admirabi le nephariæ construerent mulieri. Europa uero omnis negligit. Classē in mare trahere. Arma sumere. Naues conscendere: & bellū hostibus inferre: & uiribus regionem sanctissimam: A tā ignauis hostib' emū dare: & a nostris frontibus ruborem detestabilem ammouere: ut hiis lapidibus non in terris periturum templum: sed in cælis ciuitatē ædi/ficemus æternam. Sed quid uerbis forte superfluis aures uerbero: se/nes puniet deus: & auaros diuites dimittet inanes. Nos autem in pro/positū reuertamur. dū igitur ruinas inspitio nequeūtes auferre adhuc loci ueterem maiestatē satis aduerti a delacrice fortuna moneri Quo nian Iouis atq; Neptūni esset sermo paululum differendus: ut iunonis fabulosam progeniem in medium traherem: in qua & belligeri Martis omnis profusa continetur prosapia. Cuius inter strepitus: atq; furo/res queso mitis deus qui dauid docuit manus ad bellum sua pietate de ducat in pacem.

De Iunone. viii. Saturni filia quæ absq; uiro concepit & peperit Hebem & martem. C. i.

Vno errore gentilium regina deorū saturni & Opis fuit filia an̄ Iouem nata: eodem tamen partu. fuit præterea & Iouis cōiūx ut dicit Ouidius. Si genus aspicitur saturnum prima parētē Feci saturni sors ego prima fui & coetera. Educatam autē illam a tethyde dicit Ser uius. Eamq; neptūnum educasse asserit Albericus. Sic Martianus illā nutrisse dicit Mercurium maiæ filium. Eam præterea regnorū atq; di uitiarum faciunt deam Sic & cōiugii: ut scribit Virgilius. Iunoni autē omnis cui uincla iugalia curæ. Præterea & parturiētib' præesse uolūt ut per Plautū patet in aulularia dicentē. Perii mea nutrix obsecro te: utrū doleo: iuno lucina tuā fidem & cætera. Illi insuper insignē currū & arma attribuūt ut ī iliade demonstrat Homerus. & ne deorū regina sola procedat: & pedissequas illi. xiiii. nymphas ascribūt (ut ī p̄sōa ei' ait Virgilius) Sūt mihi bis septem præstanti corpora nymphæ &c. In ter quas illi Iris præcipue famulatur. Auem etiam pauonem in tutelā eius dixere: caudæ cuius eā argi pastoris sui occisi a mercurio oculos apposuisse dicit Ouidius. Vocant etiam illam præter iunonē & reginā nominibus multis utputa lucinam: matronam: Curitim: deum matrē

fluoniā: februa͡ꝫ: interducā: doīducā: unxia͡ꝫ: cynthiā. socigenā: po/ puloniam & ꝓserpinā. Eā dicūt comestis latucis siluestribus Hebem filia͡ꝫ cōcepisse: Sic & ꝑcusso flore matre͡ꝫ. Ex Ioue uero uiro suo pe/ perisse Vulcanu͡ꝫ. Et alia de ea referunt plurima. Circa prædicta sicuti multa sunt sic & multa dixere diuersi. Dicit aute͡ꝫ Barlaā Iunonem Sa turni ac opis filiam arbitratos: qui Saturnu͡ꝫ opificē reru͡ꝫ esse: & opī materiā & Iunonē terra͡ꝫ credidere uel aquā. Sic & Macrobius ubi de somnio Scipionis illam Iouis dicit esse sorore͡ꝫ: quia ex eisdē seminibꝰ quibus Iuppiter producta sit cum Iouē cælum asserat & aerē dicat ēe Iunonē. Quā ideo ante Iouē nata͡ꝫ dicunt: quia cum Iuppiter ignis sit & hæc aer nō uidetur apud nos ꝙ absq; spiritu: qui aer est ignis dedu ci possit in flāma͡ꝫ: Nec sublato usq; uiuere: & ideo oportunum aerē esse si igne͡ꝫ uelis: uel ꝙ ignis motu aeris accendatur: ut ī siluis locisq; palustribus sæpe uidimus contigisse. & sic aer natus anteq; ignis. Eam aūt educatā a tethyde iō fictum: quia hūiditate aque restaurat̄ quicqd aeris extenuati in ignē uertit̄. Eā aūt educasse Neptūnū et Mercuriū ubi de eis fiet mētio exprimetur. Iouis aūt coniunx ideo dicta ē: qa sic aer cælo seu igni supponitur. Seruius aute͡ꝫ dicit Iouē aliquādo ꝓ igne & aere: & nōnūq; pro igne tantu͡ꝫ sumi. Sic Iunone͡ꝫ pro terra & aqua & aliquando pro aere solo. & iō quando pro igne & aere accipitur Iup piter et Iuno pro terra & aqua merito coniuges dicuntur. cum ignis & aer habeant agere: & terra & aqua pati: & sic superioribus & inferiori bus agentibus suffragrantibus supcælestibus corporibus apud nos cū cta gignuntur. Quādo uero ut idem Seruius ait Iuppiter pro igne tm̄ & Iuno pro aere ponitur: tā ratione contiguitatis q; etia͡ꝫ tenuitatis & leuitatis similitudine fratres esse dicūt̄. Theopompus uero ī cypriaco carmine: & Hellanus in diospolitichia dicunt Iunonē a Ioue iunctam cathenis aureis & depriuatā incudibus ferreis: Quos nil aliud sentir̄ uoluisse arbitror: nisi aerem a frigiditate et duritie terræ ḋpriuatū: ca thenis aureis. i. per continuatas lucis successiones igni iunctū esse. Tul lius uero dicit circa hanc materiam sic. Aer aūt stoyci disputant īterie ctus inter mare et cælū Iunonis noīe consecratus: que est soror et cō iunx Iouis: quod et similitudo ē ætheris et cū ea sūma cōiunctio. Ef/ fœminarūt aute͡ꝫ eū Iunoniq; tribuerūt. Aere quidē nihil est mollius et cætera. Reginam et deam regnorum atq; diuitiaru͡ꝫ insuper dixere Iunonem: quam fulgentius uelato capite: et sceptrum manu tenentem designat. nil aliud (ut ipse credo) uolētes ostendere q; qua ī parte regna consistant et diuitiæ. Diximus enim Iunonem esse terram: ī qua regna mūdi consistere satis patet. ergo supræma in se regna tenet regnorum regina ē. quod quidē per sceptrum demonstratur. et hac eadem ratiōe diuitiarum est dea. Nam ut in uisceribus metalla omnia: et præciosos

lapides tenet:quod per uelatum caput ostenditur.Aut ĩ superficie sege
tes fructusq; omnes & pecora : In quibus profecto consistunt diuitiæ
terrenorum ostendit & præbet.Coniugiorum autem deã uolunt eo ꝙ
ut plurimum dote media eatur in coniugium:quæ dos iuris Iunonis ẽ
Præterea Iunonem in aliquibus lunaȝ esse credidere. Eamq; circa hũa
nos actus multa posse & potissime circa motus de loco ad locũ & hinc
arbitrati sunt Iunonem puellas nubentes & de domibus parentum ad
sponsos euntes per iter ducere & inde ĩterduca uocitata est: seu alia ra
tione quia ueteri more nocte uirgines ad sponsos mittere cõsueuere eis
erubescentibus ire palam uirginitatem deponere:& quoniam luna duȝ
luceret ducatũ præstare uideretur itineris ĩterduca dicta ẽ. Et quoniã
hoc ducatu illas primo in domos uiroꝝ uideretur deducere etiaȝ domi
duca dicta est.Et quoniã uirgines sub ducatu Iunonis uenĩetes ad limi
na sponsoꝝ ritu ueteri uariis unctiõib' postes ungebãt Iuno ab unctio
nibus illis unxia appellata est:& spõsæ deinde uocitate unxores:& deĩ
de ut dicit Albericus eo uentum est:ut dicãtur uxores.Parturiẽtiũ aũt
deam ideo illam dixere dicit Fulgentius quia diuitiæ qbus ipsa p̃est sẽ
per de se alias pariant quod quidem non est simpliciter uerum de oĩb'
& semper quinimmo parturientium dea dicta est quia luna:quam ideȝ
cum Iunone uoluere a parturientibus sub lucinæ & Iunonis nomine in
uocari consueuit:& eius muneris esse dicebant(ut ait Macrobius)distẽ
dere & laxare rimas corporum & meatibus uiam dare quod est ad acce
lerandos partus salutare.Et tunc uocitatur artemia grecæ:quasi aereȝ
secans latine.Currus ideo illi attributus est ut per eũ designetur circui
tio aeris cõtinua circa terram.Arma uero illi data sunt ꝙ bellantib' &
maxime diuitiaꝝ & regnorum causa ea suadere aut præstare & præpa/
rare uideatur.Nymphas illi obsequiosas dicunt esse.xiiii. ut noscamus
totidẽ ĩ aere accidẽtia uariis de causis generari utputa serenitas uẽtoꝝ
ĩpet' nubes:pluuia:grando:nix:pruina:ros:coruscatio:tonitruũ: iris
cometes: uapores incensi:& nebula.Nõnulli tamen alias describũt eẽ
dementes ex dictis aliquas & alias supaddentes quæ terræ uident con
tingentia ut terræmotus exhalantia in terris ĩcendia & huiusmodi.Por
ro ex his quæ Iunoni famulantur familiarior describitur a poetis iris
quã thaumantis fuisse filiam uoluere.i.admiratiõis eo ꝙ sit colorib'&
apparitione mirabilis.Hanc enim iunoni diuitiaruȝ deæ ideo attribuũt
ut per eius picturatam uariis coloribus curuaturam opũ ornamẽta de
signent quæ quidẽ fulgore suo admiranda sunt sic descẽdentia ut ascen
dunt & uti hæc tã pulchra repente dissoluitur sic & diuituȝ splendores
in momento resoluuntur in nihilum.Voluitq; eam irim dici quasi erim
quod certamen est:eo ꝙ propter diuitias multa oriantur certamina &
hinc aiunt quidam irim semper missaȝ ad discordiã excitandã.Pauonẽ

uero illi in tutelam tribuunt & qualitates ostendantur diuitū. Est eniȝ clamosa auis pauo: in quo clamores elatas uoces iactantiam boatusq; i telligunt diuitū. Incolit & pauo tecta: & ædificiorū semper celsiora cō scendit: ut appareat diuites præeminentias oēs appetere: atq; si nō dē tur arripere. Picta insuper pēna nitet undiq;: & laudibus delectatur & ad ostentationeȝ sui adeo trahitur: ut erecta in gyruȝ oculata cauda nu da atq; turpia posteriora relinquat: per quæ purpura diuitum & uestis aurea: & inanis gloria & futilis pōpa: & aures adulationib⁹ patulæ de/ signantur in quas quotiēs minus aduertentes incurrūt: euenit ut quod forsan sordidū latere poterat: detegatur & appareat splendore sub illo cor miserū curis anxiis lacessituȝ ignauia: stultitia: morū ineptia: uitio rum spurcities: & nō nunq; cadauera turpi marcētia tabo. Superest de noībus & potissime de his de quibus nil dictuȝ ē ponere rationē. Vult igitur Tullius eam uocari Iunonē: quasi iuuans oībus: quod proprium Iouis ē. Rabanus aūt dicit Iunonem quasi ianoneȝ. i. ianuam. propugna tionibus fœminaruȝ: eo ꝙ quasi portas matris natis pandat: & nuben tium maritis. Leontius aūt dicit ꝙ Iuno græce dicitur. ΗΡΗ. quod qui dem uenit ab era quod est terra & fit mutatio. ε in. Η. & fit ΗΡα. cui mutata alpha in. Η. fit. ΗΡΗ. Vnde proprie Iuno terra est. Socigena ue/ ro appellat̄ eo ꝙ mares societ iungatq; cōnubio fœminis. Sic & popu lonia ob id ꝙ ex coniunctionibus hominū atq; mulieruȝ a se factis po puli procreētur. Et inde cynthia quod lunæ nomen est. Cynthia dice/ batur ꝙ ipsa a uirginibus cingulum castitatis dum uiris iungerent̄ ex/ solueret: quod quidam dicant isti: Veneris hoc officium puto: quaȝ Al berico teste dicebant Iunonem domiducaȝ in nuptiis sequi eo ꝙ Iuno nis esset officiuȝ: primo ad matrimoniū spectātia agere. Veneris uero uiruȝ & uirginē in coitum iungere & cingulū uirginitatis soluere quod ipsi ueneri tribuunt: & cæston uocant. Matrona uero dicitur quia his tantū præsit mulieribus quæ uiris maturæ sint: aptisq; cōceptui: quæ & ipsæ etiā si nō nubant matrōæ sunt: aut dici possunt: eo ꝙ ſm ætā teȝ matres esse possunt. Curitim uero dicit Albericus eā uocari quasi regalē uel fortē uel potētē: uel iuxta Seruiū a curru eo ꝙ bellātes cur ribus uterentur: quibus illā rōne cāæ bellorū ꝑesse uolunt. Deum etiā matreȝ uocant eo ꝙ illam terram intelligūt oēm matrem. Fluoniā aūt dictā dicit Albericus a fluoribus seminū: seu ꝙ fœminas in partu libe ret. Ego aūt a mēstruali mulierū fluxu: qui a lūa causari a nōnullis cre ditur: dictam puto fluoniam. sic & a purgationibus februā ꝙ fœmīas post partū secundis exeuntibus purget: & idem in mēstruis. Nam fe/ bruo idem est ꝙ purgo. Dicta sunt ea quæ sub aliquo figmēto poetico quantum ad naturalem sensum abscondi posse uisum est. restat dicere quid sub fictionum parte secundum hystoriam fictum sit. In hystoria

quidem sacra legit̃ iunonẽ a saturno rege & hominẽ genitã: & ab ope saturni coniuge uno & eodem partu cum Ioue prius tamen editã. eãq ut scribit Varro apud insulam samum prius partheniam appellatã edu catamq: & cum ibi adoleuisset oui nuptam: & ob id sami nobilissimũ & antiquissimũ fuisse tẽplũ & ĩ eo simulachrũ iunonis ĩhabitu nubẽtis puellæ figuratũ ei⁹ q sacra ãniuersaria nuptiarũ ritu celebrari cõsueta

De Hebe Iunonis filia & iuuẽtutis dea & Herculis coniuge. C.ii.

Ebes (ut ait Theodontius) filia fuit iunonis. Cuius rei idem Theo dontius recitat fabulã. Apollinẽ scilicet Iunoni nouercæ ĩ domo Iouis patris sui parasse conuiuium: eiq inter alia apposuisse lactucas a grestes: quas comedisset cũ desiderio iuno illico usq tũc sterilis præ/ gnãs effecta ẽ & eo ex cõceptu peperit hebẽ. Quæ (qa formosa esset) a ioue ad officiũ pincernatus assumpta est: & dea iuuẽtutis effecta. Tã dẽ cũ ipse una cũ cæteris diis apud æthyopes cõmessaturus iuisset cõ tigit ꝙ ministrante eis: hebe pocula per quæ lubricũ minus caute ĩce dente caderet: & uestimentis amotis omnibus in casu obscæna superis mõstraret: quam ob causam factũ est ut illã ab officio pincernat⁹ Iup piter remoueret. & loco ei⁹ ganymedẽ Laumedontis regis Troiæ fra trẽ substitueret. Postremo herculi œtes iã in numerũ deorũ assũpto illam iunxere coniugẽ Homerus autem in odyssea eam ex ioue conce/ ptam dicit. Sane quoniam a latinis pœtis eam tantũ Iunonis absq pa tre filiam habitam inuenio ioui non ascripsi. Quid autem ex fictione hac sumendum sit hoc arbitror. Dicebat uenerabilis andalo ioui quem patrẽ apollinis aiũt inter signa zodiaci duo attributa. q ei⁹ astrologi di xere domicilia sagittarũ. s. atq pisces. Verũ sole. i. Apolline ĩ sagitario exñte iouis domo ĩstãte iã hyeme iunoni. i. terræ lactucæ apponũt̃ syl uestres. i. frig⁹ ĩtẽsũ. nã lactuce syluestres (ut aiũt physici) frigidissimæ sũt. frigus aũt circa terræ superficiem agit ut cõdẽsatis terræ poris ca lor terræ ĩmixt⁹ agat circa ĩtrĩseca terræ: & terræ hũiditate calefacta radices graminũ atq plantarũ aperire faciat & humore r̃pleat ex quo turgescunt: & prægnantes afficiuntur. & sic solo intrante sagittarium ob frigus intensum terra efficitur pregnans: quæ ĩ autumno sterilis ui debatur. tandem adueniente tempore partus. i. uere nouo. Hebẽ parit idest iuuentutem & rerum omnium renouationem frõdes flores & ger mina omnia ea emittuntur tempestate. Sic primo aduenĩẽte uere quod calidum est & humidum diis idest supercælestibus corporibus q̃ ut ali as dictum est secundum quorũdam opinionem ex humiditate uaporũ a terra surgentiũ pascũtur pocula. i. humectationes porrigere dr̃ Tan dem adueniente autumno in quo sol incipit uersus solstitium hyemale

tendere.i.ad æthiopes qui uersus antariticum sunt uirentia oĩa cessarẽ & frondes arborũ cadere incipiunt.& sic hebes dũ deteguntur que oc cultauerant frondes nudari dicitur:& obscena monstrare & a pincer/ natu etiã remouetur:& ganymedes substituitur:qui aquarii signũ di citur:eo ꝙ eo tẽpore pluuiosa sit hyems & abundanter hũidos ꝓpi/ net uapores syderibus.Quđ aũt herculi iungatur coniugio ideo fictũ credo:quia iuuẽtus.i.uiriditas ꝑpetua semꝑ iuncta sit clarorũ uirorũ opibus:nec illa nedum in mortẽ sed nec in senium cadere permittat.

De Marte Iunonis filio:cuius.xv.fuere filii quorũ noĩa sunt hæc: primus Cupido.ii.Enomaus.iii.Thereus.iiii.Ascalaphus.v.Ialmenus vi.Parthaon.vii.Zesius.viii Flegias.ix.Brictona.x.Euannes.xi.Her/ miona.xii.Hyperi⁹.xiii.Etholus.xiiii.Remus.xv.Romulus. C.iii.

Artẽ sunt q uelint Iouis & Iunonis filiũ.sꝫ Ouidi⁹ ibi de fastis e um Iunonis absq̃ pr̃e filiũ tantũ esse demonstrat dicens.ꝙ Iuno turbata:eo ꝙ Iuppiter ex se ipso tantũ nullo mulieris adhibito obse/ quio mineruã procreasset oceanũ quærebat sumptura consiliũ quali/ ter & ipsa absq̃ uiri cõmixtioue posset filiũ conciperere atq̃ parere:& cũ fessa secus fores floreæ deæ cõiugis zephyri qeuisset:a flora quor sum pergeret interrogata:narrauit.Cui flora si Ioui esset occultum ꝓ misit auxiliũ salutare:eãq̃ cum iurasset ꝑ undas stygias se nemini dic turam:docuit in campis oleneis florem esse:quo tacto confestim abs q̃ uiro conciperet.Quod experta iuno illico absq̃ uiro concepit & pe perit filium:quẽ Martẽ appellauit.Alii uero dicũt ꝙ Iuno ꝑcussa uul ua Martem conceperit.hũc oẽs ferocissimũ deum & armigerũ dicũt & ob id bello armisq̃ preesse uolunt.describit illi Statius in thebaide regione domũ atq̃ ministros.sic dicens.Attracũ cyleni⁹ arua subibat Atq̃ illũ hybernæ labentẽ cardine portæ Tempestas eterna plagæ ꝑ tantaq̃ cælo.Agmina nymborũ primiq̃ aquilonis hyatus. In diuersa ferunt crepat aurea grandine multa Palla nec archadii bene ꝓtigit um bra galerii.Hic steriles delubra notat mauortia siluas horrescitq̃ tuẽs &c.Et dæsignata nõ absq̃ ministerio regione:domũ describit atq̃ fa miliã dicens.Vbi nulle furoribus illi.Cingitur aduerso domus ĩmasue ta sub hemo ferrea cõpago laterũ ferro arta terũtur limina: ferratis incũbunt tecta calũnis.Leditur aduersum phobei iubar lipãq̃ sedem Lux timet et dirus cõtristat sydera fulgor.Digna loco statio primis sa lit ĩpetus amens.E foribus cecũq̃ nephas ireq̃ rubẽtes. Exanguesq̃ metus occultisq̃ ensibus instat.Insidiæ:geminũq̃ tenẽs discordia fer rũ.In numeris strepit aula nimis:tristissima uirtus Stat medio læt⁹ q̃ furor:uultuq̃ cruento.Mors armata sedet bellorũ solus ĩ aris Sãguis & incẽsis qui captus ab urbib⁹ ignis:Terrarũ exuuiæ circũ & fastigia

templi. Captæ insignibant gentes: celataq; ferro fragmina portarum: bellatricesq; carinæ: Et uacui currus ꝓtritaq; curribus ora: Pone ē͞t gemitus: adeo uis oīs & omne Vulnus & ubiq; ipsuȝ sȝ nō usq; ore re misso. Cernere erat talē diuina mulciber arte Ediderat &c. Præterea e ius dicunt Bellonam fuisse sororē: quam currui eius attribuūt aurigā ut idem statius testat̃: qui eiusdē martis incessum sic describit. Comūt furor iraq; cristas: frena ministrat equis. Pauor armiger at uigil om/ ni fama Sono uarias rerum succincta tumultus Ante uolat currū fla/ tumq; ĩpulsa gemētum Alipedū trepidas denso cū murmure plumas Excutet: urget: eīm stimulis auriga cruentis Facta infícta loq currúq; infestus ab alto. Terga comosq; deæ sciticha pater increpat hasta &c. Hūc insuper tā diq; tāq; cruentū deū amantē fuisse uolūt: & inter ali/ as ab eo dilectam Venerem: Vulcani præcipue dicūt & eius usum cō cubitum. Ex quo talē fabulam Homerus viii. recitat odyssææ. Dicit. n. martē supreme uenerem dilexisse: & cū ea aliquando misceretur a sole uisus uulcano ueneris coniugi accusatus est: qui clam catenas inuisibi les circa lectum suum apposuit: finxitq; se lēnū ire: qđ arbitrat᷒ mars accessit ad uenerem: & cū nudi lectū intrassent: & se fallatiis uulcani iam captas aduerterent: rediit uulcanus ex composito. Qui cū ob illa tam iniuriam clamaret: aduenere dii: & inter alios Neptūnus Mercuri us & Apollo. Deæ uero ob uerecūdiam non uenerūt: & cum omnes ri derent captos nudosq; uidentes solus Neptūnus pro captiuis interpel lauit ac tam diu orauit donec Vulcanū in suas præces flecterȝ: & cap tos liberari faceret. Huic insuper tam acri deo lupum attribuunt in tu tellam: & ex auibus picum. Sic etiam ex herbis gramen. Multa etiam de hoc recitantur: quæ suis seruata locis nunc obmittere censui: ut qd contegant quæ dicta sunt deducamus in mediū. Veteres Iouēȝ martis patrem iō noluere: ne adeo filius degener uideretur a patre. mitē quip pe atq; benignū Iouē sæpe diximus ubi mars crudelis atq; ĩmitis est. Iunonem aūt oceanū petere & flore consiliū sumere ad colorandā ori ginis rationē q̃ ob aliud positum reor. & ideo florem olenium seu in campis oleneis natum menstruum existimo: quod solum fœminæ pa tiuntur. eiusq; feditatem ipse uocabuli pulchritudine conantur tegeræ: florem uocantes suum: quem ex oleneis aruis iō dicit Ouidius: Seu quia olidus sit: seu q; ex olido manet loco: de quo sic scribit Isydorus. Mulier solū animal menstruale est cuius cruoris tactu fruges non ger minat: acescūt musta moriuntur herbæ: amittūt arbores fœtus: ferq; corrumpit̃ rubigine: nigrescūt æra. si qui canes ederint in rabiem effe/ rantur: glutinū aspalti qđ neq; ferro neq; aqua dissoluitur cruore ĩpo pollutum resoluitur & cætera. Cuius igitur si sane considerentur effec tus ex alia nulla materia tam seuum animal: tam ĩmanæ creari poterat

ut cum genitore genitum conueniret. Marte. i. bello furente nedũ nõ germinet fruges sed nec seruntur: ubi bellicus personet furor: uineta negliguntur: & sic in acetũ uersa uidentur: moriuntur herbæ pſſe. dis/ cursibus: fructus aruorũ pereunt omnes: agentibus uiolentiis & rapi/ nis: ferrũ iniquo attritum usu consumitur æra: decolorãtur & arua sã guine occisorum: castra si sequẽtes in nimiam occupandi rabiem effe rantur dissoluuntur: aut seua pugna: aut longis obsidionib' mœnia ci uitatum: oppida: & arces excelsæ: & quicqd hominũ seu etiam nature arte munitum est. bene ergo conuenit cum semine fructus: seu alia rõe Iunonis dicitur filius: quam sæpe terram diximus: & regnorũ atq; di/ uitiarum dominam: cum ambitione hominum in satiabili circa talia li/ tigia: iurgia: dissentiones: oriantur & bella. Si aũt ad percussionem ge nitalium Iunonis intueri uoluerimus: dicemus tunc illa percuti quãdo appetitus ad supflua excitatur: ex quo questio sæpissime oritur: per quam & in bellũ nõnunq; itur: & sic mars nascitur. Is igitur sic genit' q apud bistonas tracesq; habitet: ut describit Statius euidenti ratiõe cognoscitur. Sub arcteo quidem cardine eo q frigidissima sit regio: q ibidem nascuntur sunt homines sanguine pleni. nec hoc a natura dis/ cretissima frusta factũ: exangues eĩm frigori nõ possent obsistere. Sũt hi sanguine abundantes ob troncatores ciborũ: uini iurgitatores ĩmo derati: consilio segnes: fraudibus copiosi: in præcipitia faciles clamo/ si: furiosi: nil nisi per certamen optantes sanguinis: & ridentes uulnera quæ oĩa marti cõueniũt cõpetunt: q̃obrem aptæ apud tales ei' regia descripta ẽ. tẽpestatum agminũq; nymborum: & stridentiũ aquilonũ & grandinũ circũdata ut sentiamus impetus furores rabiẽ atq; rumo res: & tumultus uacantiũ bellis. Præterea ferrea describitur domus ut locorũ munitiones circa quæ bellũ geritur sentiamus quæ ferreæ sũt idest armatorũ hoĩũ plenæ & gladiorũ atq; telorũ: quæ qdem eo q ĩ malũ ut plurimũ agantur solis contristant iubar: quia ĩ bonũ lux crea ta sit. Insup radiorũ solis ab armis reflexorũ aliquãtulũ liuescit splen/ dor: ex qua liuedine aurea solis lux tristari & obfuscari paululũ uidet̃. Seu dicere uelimus mentes hoĩum in quibus tam dirus amor ardescit ferreas esse. i. inexorabiles obstinatas: & in omne malũ pronas: & sem per sæuis cogitationibus aduersus claritatem diuinæ caritatis agentes Demũ ex ministris martis primus ex regia prosiliens ĩpetus est: quo ĩ patientes miseri postq; uerbis semina belli uident̃ iniecta ad arma dis currim': & hũc cæcũ sequit̃ nephas: eo q dũ furioso agimur ĩpetu aufertur oĩs aĩaduersio rationis: qua sublata facile itur iu homicidium in incendiũ: in dispersionem bonorum: & ruinas urbium: & sicuti ro/ tatus ignis in ampliorem deducitur flãmã: sic & inchoatũ facin' iras acuit & accendit male agentiũ aĩos: quos ideo rubentes describit: qa

facies irati hominis ignea uideatur: seu quia ex incenso sanguine oriat̃.
Sunt præterea hac in domo martis quæ ubicūq; bellū geritur ītelligē
da est exangues metus: quos ideo exangues dixit: quia cōsueuerūt pal
lere metuētes: eo q̄ sanguis totus reuocatus ad cor metuentis liquerit
partes exteriores exangues. Qui quidem metus cū dubius sit euēt᷑
pelli: non solū segnes occupat. sed aliqñ strēnuos pugiles: atq; duces
uariis agētibus causis. Sunt & ibidem insidiæ: ideo tectos gerētes gla
dios: ut intelligatur insidiātis fraus. Circa has plurimū artis oportet
habere duces: cū nil palam nisi maximo suo cōmodo insidiātes faciāt
Dicit & inter ministros martis esse discordiam duplici gladio accinctā
ut sentiamus cum in hoc ueniūt homines ut non æque sentiant: sed in
diuersas tendant sententias ab hac animorū diuersitate unicuiq; parti
arma suaderi & bellū in reliquā: sūt & ibi īnumerabiles minæ quæ īsla
torū hominū tela sunt: adeo ut nonnūq; his tantū cōficiātur bella cū
sæpe minus faciant homines qui magna minantur. Sic & ibidem tristis
sima uirtus est. quod ideo dicit: quia esto homo bellorum sit oculatus
plurimū sit robustus & ualens: sit audax & aduersus incumbentia for/
tis: & cōstans Quoniam hæ uirtutes in effusionē sanguinis: ī dirutōes
urbium: in prædam tendunt: tristes esse uidentur: eo q̄ in aliorū tristi
tiam operantur. Est cum aliis & letus furor: & hoc iō quia bællis sepis
sime interueniat: quē lætū dicit: eo q̄ inter plenos cibo & potu: & hic
lætus oriri consueuerit. Raro enim ieiuno stomacho furentes cernim᷑
Mors etiam inter hos armata est: & cruento uultu: uolens p̄ hoc ostē
dere crebras occisiones quæ in bellis fiūt: & sanguinis āplā effusionē
dū illam armatā & cruento uultu describit. Seu armatū dicit ad dr̄iam
morientiū in pace: qui inermes moriuntur. Superest & ornatus templi
qui omnis tendit ad ostendendam uictorum miseriā: & triūphantium
gloriā. qui qm̄ satis patet omittendus est: sic & bellona de qua satis su
pra dictū est: ubi de minerua armigera. Superest de incessu martis pau
ca dicere. cuius initium a furore & ira qui eius comunt cristas esse ui /
detur: quod his urgentibus absq; impetu esse non potest & hoc supra
descriptum est. Hos ideo martis amore comere. i. ornatas reddere cri
stas. i. arma dicit ut intelligamus: q̄ cū arma ad īterendam & peragen
dam pugnam facta sint: tunc splēdida uidētur: cū īpetuose operantur
nam in segni & miti milite flere dicūtur. Pauorē aūt dicit equos marti
parere: & eius esse armigerum: eo q̄ seu aduenientium seu circa strepē
tium timore equos sumamus & arma. fama autem equos martis. i. adue
nientis belli præcedit fere semper facta: & infecta referens. quæ omīa
a timidis expectantibus creduntur facile & augentur. Martem autē ue
nerem amasse: alii hystoriam uolunt tegere asserentes uenerē ob defor
mitatem paruipendisse uulcanum & adhesisse eiusdem armigero: quod

uir prudẽs & amicus Vulcano aduertens crimẽ coniugis Vulcano detexit: qui diu questus & in furorez lapsus fere in cõiugem irruit: sz ab eodem modesto mitiq; uiro eius furor sedatus est. Alii uero p hoc dicunt intellexisse fingentes: & ostendere uoluisse multos olim bellicosissimos uiros & insignes duces hac illecebra fuisse notatos. Nõnulli acutius sentientes arbitrantur intelligi posse pro uenere cõcupiscibilis appetitus uulcano ignis deo.i.calori naturali matrimonio.i. indissolubili uinculo alligatus. Hinc more ignis dũ in maius incẽdiuz nititur martez tã q; feruentissimũ amare dicitur: & ab eo tã q; sibi simile amat: & in idẽ desideriũ iungũtur lasciuientes qđ a sole.i.a sapiente uiro dũ cernitur redarguitur: & excedẽs iusto calori accusatur. Verũ dũ in contrarium feruor inordinatæ cõcupiscentiæ fertur. fit ut occultis uĩculis.i.cogitationibus: atq; delectationibus lasciuis artius alligetur incipiens: a quibus effœminatus solui non possit: & iam palã factis obscenis commixtionibus a sapiẽtibus rideatur. Neptunnus aũt q solus pro captis ĩterponitur lasciuo feruori cõtrarius effectus ẽ: quo uti ab aqua ignis sic ignominiosus amor extinguitur. & dũ uelit q patitur cathenata rõ relaxatur. Huic iõ attribuitur currus: quia more ueteri pugnantes curribus uterent. Lupus uero ob id illi dicat' est: quia rapax & ingluuio suz sit aĩal: ad insatiabilẽ uoracitatẽ sequẽtiuz castra monstrandã. Cui iõ picus attribuitur auis: quia ut plurimũ bellorũ hoĩes auguriis & auspitiis intenti sint: & quia ex quibuscũq; cõtingentiis cõfestim oĩa sumant. Seu quia uti rostro picus assidua pcussione etiam robora penetret. sic & armigeri cõtinua demolitione: aut certaminũ continuatione mœnia penetrẽt ciuitatũ. Gramẽ ãt iõ illi sacrũ dicit Alberic' qa hæc herba ſm Pliniũ ex hũano sanguine procreet. & inde ut idem dicit romani rem bellicã agentes marti sacrũ facturi aram cõstruebant gramineam: qđ ego ridiculũ reor: ut gramen ex sanguine tantũ hũano oriatur: sed aliunde illud marti dicatũ habuisse originem puto. Nam cũ cõsueuerint belligeri hoĩes ĩ expeditis locis libenti' castra locare: & ob id ut plurimũ in locis gramineis: quæ ex consulto ab agricultorib' nõ coluntur eo q; in se gramen oẽm terræ hũorez attrahat: & satis nullũ uel modicũ linquat: a romanis & forsan a priscis inuẽtum ẽ ad ostentationẽ uirtutis benemerenti pugnatoris: eos herba graminea coronare qui armorũ ui castra primi intrassent hostium.

De Cupidine primo Martis filio: qui genuit uoluptatez. C.iiii.

Vpido (ut ait Tullius in libro de naturis deoꝝ) martis & ueneris fuit filius: Quẽ insipidi ueteres moderniq; ingentis potentiæ deuz uolũt. Qđ satis patet: carmine Senecæ tragœdi: q de eo in tragœdia hippolyti. Et iubz cælo supos relicto. Vultibus falsis hitare terras

Thessali phoebus pecoris magister. Egit armentum: positoq; plectro
Impari tauros calamo uocauit: Induit formas quotiens minores: Ipse
qui cælum nebulasq; ducit. Candidas ales modo mouit alas. In qb⁹ q̄
grandis sit potentia designatur. Nec minus ostenditur in ea fabula quā
de eo refert. Ouidius dum illuꝫ dicit ob danys pulchritudinē apollinē
phytonis uictorem aurea uulnerasse sagitta: & danem plūbea: ut ama
ret ille hanc: illa autem hunc haberet odio: eius formā sic describit se
neca tragoedus in octauia. Volucrem esse amorem fingit īmitem deuꝫ
mortalis error: armat & telis manus. Arcusq; sacros īstruit seua face.
Genitumq; credit uenere & cætera. Seruius autem dicit eum ætate pu
rū & franciscus de barbarino non postponendus homo in quibusdam
suis poematibus uulgaribus huic oculos fascea uelat & gryphis pedes
attribuit: atq; cīgulo cordiū pleno circūdat. Apuleius aūt ubi dꝭ asino
aureo eum describit formosissimū dormientē sic. Cuꝫ uidelicet capitis
aurei genialem cesariem: Ambrosiam temulētiaꝫ: Ceruices lacteas ge
nasq; purpureas: perrantes criniū globos decoriter īpeditos alios an-
tependulos: alios retropendulos: quorum splendore nimio fulgurante
& ipsuꝫ lumen lucernæ uacillabat per humeros uolatilis dei pēnæ Ro
scide micanti flore candicant: & quanuis alis quiescentib⁹ eximie plu-
mule tenelle ac delicate tremule resultantes īquiete lasciuiunt. Cæterū
corpus glabellū atq; luculētum: & qualē peperisse uenerē non poeni
teret & cætera. Refert præterea ausoni⁹ ex hoc fabulam satis lōgo car
mine scripta: quam pictam ait treueris in triclinio zoyli. Cupidinem
scilicet inter mirteta herebi casu euolasse: quem cum cognouissent he-
roides mulieres ei⁹ ob causam dira supplicia: & īhonesta desyderia: at
q; mortes passe facto agmine in eū cōfestim surrexere: & frusta conan
tē exercere uires: eum cæpere atq; ī excelsam ibidem mirtū cruci affi-
xere suas inde pēdēti ignominias iniicientes: quas īterdicit & aduenis
se uenerē increpantē eū: eiq; uulcani cathenas īproprietateꝫ & suppla
cia seua minitantem: quibus cōmotis aliis remissis suis iniuriis a uene
re ueniam illi impetrauere: eumq; sustilere de cruce & ipse euolauit ad
superos. Referūtur & insuper plura quibus obmissis dictorū perscru
tandus est sensus. Fuisse eum cupidinem martis & ueneris filium & in
signem pulchritudine lasciuiq; moris satis possibile reor. Verū de hoc
minime sinsere fingentes: & idcirco quis talis ex his oriri potuerit īter
opiniones maiorum inuestigandum est. Est igitur hic quē cupidineꝫ di
cimus mentis quædam passio ab exteriorioribus illata: & p sensus cor
poreos introducta & intrinsicarum uirtutum approbata præstantibus
ad hoc supcælestibus corporibus aptitudinē. Volunt namqꝫ astrologi
ut meus afferebat uenerabilis andalo: ꝙ quando contingat martem in
natiuitate alicuius in domo ueneris in tauro scilicet: uel ī libra reperiri

& significatorem natiuitatis esse: prætendere: hũc qui tunc nascit̃ fu/
turũ luxuriosũ: fornicatorẽ: & uenereorũ oĩum abusurũ & scelestum
circa talia hominẽ: & ob id a philosopho quodã cui nomen fuit aly
in cõmento quadripartiti dictũ est ꝙ quandocũq; in natiuitate alicui⁹
uenus una cum marte participat habet nascenti concedere dispositiõẽ
philocationibus fornicationibus atq; luxuriis aptam: quæ quidem ap
titudo agit: ut q̃ citò talis uidet mulierem aliquam: quæ a sensibus ex
terioribus cõmendetur confestim ad uirtutes sensitiuas interiores de/
fertur quod placuit: & id primo deuenit ad fantasiam: ab hac autẽ ad
cogitationẽ transmittitur: Ab istis aũt sensitiuis ad eam uirtutis speci
em transportatur: quæ inter uirtutes appræhensiuas nobilior est.i.ad
intellectũ possibilẽ. Hic aũt receptaculũ est specierum ut in libro de/
anima testatur Aristoteles. Ibi aũt cognita & intellecta: si per uolunta
tem patientis fit. in qua libertas eiiciendi & retinendi est: ut tanq̃ ap/
probata retineatur tunc firmata memoria hæc rei approbatæ passio:
quæ iam amor: seu cupido dicitur: in appetitu sensitiuo ponit sedẽ &
ibidem uariis agentibus causis aliquando adeo grandis & potens effici
tur: ut Iouem olympũ linquere: & tauri formã sumere cogat. Aliquã
do aũt minus probata seu firmata labitur & anihilat̃ ita: & sic ex mar
te & uenere non generatur passio: sed secundũ ꝙ supra dictum ẽ ho/
mines apti ad passionẽ suscipiendã ſm corpoream dispositionẽ pro
ducuntur: quibus nõ existentibus: passio nõ generaretur: & sic large
sumendo a marte & uenere tanq̃ a remotiori paululũ causa cupido ge
neratur: Seneca aũt tragoed⁹ in octauia ampliori paululũ licẽtia esto
paucioribus uerbis huius describit originem dicens. Vis magna men/
tis blandus animi calor. Amor est inueuta gignitur luxu: ocio nutrit̃:
inter læta fortune bona. Sane in excusationẽ suæ ĩbecillitatis hanc pe
stem mortales miseri pressi passione hac potentissimum finxere deum
quos in hippolyto Seneca tragædus detestatur dicens. Deum eẽ amo
rem turpi seruitio fauẽs: finxit libido quoq; liberior foret. Titulũ furo
ri numinis falsi addit & cetera Sed iam eo ueniendũ ẽ: ut excussis ficti
oĩbus quid sub eis sit absconditum uideamus. Hunc puerum fingunt
ut ætatem suscipientiũ passionẽ hanc & mores designẽt. iuuenes eĩm
plurimũ sũt & more puerorũ lasciuiũt: nec satis sui cõpotes quo pas
sionis ĩpellit ĩpetus: potius q̃ quo ratio iusserit efferũtur. Alatus præ
terea dicitur ut passionati ĩstabilitas demonstretur: facile.n. credẽtes
cupientesq; de passiõe ĩ passionẽ euolant. Arcũ atq; sagittas iõ ferre fĩ
gitur ut insipientiũ repentina captiuitas ostendatur: nam in ictu fere
oculi capiuntur. has aureas esse dicunt et plũbeas: ut p aureas dilectio
nem sumamus quæ uti aurum lucidum atq; præciosum est: sic et ipsa
Per plumbeas autem odium uolunt: quod uti graue metallum iners &

uile sit: sic & maliuolentia reddit quos corripit. fax autem illi superaddi ta ostendit animorum incendia: exustione continua captiuos infestātia Oculos autem illi fascia tegunt: ut aduertamus amantes ignorare quo tendant nulla eorum esse indicia: nullæ rerum distinctiones: sed sola pas sione duci. pedes autem gryphis illi ideo apponūtur ut declaretur quo niam tenacissima sit passio nec facile inerti & impressa ocio soluitur. Eum cruci affixum si sapimus documentum est. quod quidem sequimur quo tiens animo in uires reuocato laudabili exercitio mollitiem superamus nostram & apertis oculis pspectamus quomodo trahebamur ignauia.

De Voluptate filia Cupidinis. C.v.

Oluptas (ut dicit Apuleius) cupidinis atq psicis filia fuit: cuius ge nerationis fabula supra ubi de psice latissime dicta est. Cuius fig menti ratio aperietur facile: Cum enim contingit nos aliquid optare & optato potiri procul dubio obtinuisse delectamur. hanc delectationem prisci uoluptatem uocauere.

De Enomao secundo martis filio qui genuit Hyppodamiam. C.vi.

Nomaus Rex fuit elidis atq pisæ: & ut Seruio placet atq Lactā tio martis fuit filius. Sane ego bellicosum fuisse hominē arbitror & ob id fictum martis filium. Constat enim eum aduersus pelopem bel lum habuisse & a Pelope superatum & cum secum uenisset in pacem ei dem hyppodamiam filiam suam concessit in coniugem.

De Hippodamia Enomai filia & Pelopis coniuge. c.vii

Ippodamiam dicit Seruius filiam fuisse Enomai regis: & cum for mosissima peteretur a multis: essentq enomao uelocissimi equi ut qui ex uentorum flatu creati fuerant: ab enomao petentibus talis appo sita conditio est: ut scilicet currule deberent inire certamen: & superati necarentur: uictor autem potiretur optato: & cum iam multos in mor tē dedisset aduenit Pelops tātali regis filius. clara floridus iuuētute: pe tiitq coniugium uirginis dispositus subire certamē. Hyppodomia aūt cum uidisset Pelopem formositate eius capta myrtilum aurigam patris pactione primi coitus corrupit. Alii uero dicunt clā a Pelope fuisse hac eadem pactione corruptum. Mirtilus autem axem currus fecit ex cera & sic dum essent in stadio fracto axe currus enomai pelops: uictor eua sit & sic cōiugio hyppodamiæ potitus est. Dicit Barlaam in annalibus græcorum legisse pelopem obnegatam sibi hippodamiam aduersū enoma um iniisse bellum & Enomaum fraude mirtili pfecti sui supatum. Qui myrtilus cum ptium fraudis postularet a pelope ab eodem in mare de iectus periit. Hæc pelopi uiro suo peperit atridem & thyestem: phisthe nem & alios.

De Thereo tertio Martis filio qui genuit Ithim. capitulum viii

Hereus rex tracum fuit et ut ait Theodontius filius fuit Martis

ex nympha bisconide per uim ab eo oppressam: quod in parte scribit Ouidius dicens. Quē sibi pandion opibusq; uirisq; potentē. Et genus a magno ducentē forte gradiuo Cōnubio progne iunxit &c. Ex hoc ta lis hystoria cū fabuloso fine narratur. Cū fatigasset Thereus bello pā dionem athenarū regē; & in pacem tandē; uenisset ut firmior esset ꝓ gnem natu maiorē sumpsit in cōiugē; : quæ cum iam illi Ithim filiū pe perisset uenisset in desideriū; uidendi Philomenā sororē suā; orauit ut aut mitteretur athenas : aut ab athenis accerciretur Philomena. There us aūt athenas uadens a Pandione impetrauit : ut Philomenā ad Pro/ gnem duceret : quam speciosissimā; uirginē; cū adamasset Thereus eā in pastorali domo uiolenter oppressit : & minitanti secū accusaturā; ꝓ gni : linguam abscidit : & in domo illa clausā; seruauit. & ueniens sordi datus ad prognē; : Philomenā; maris nausea mortuā dixit. Philomena uero carceris affecta thedio in thela quæ sibi cōtigissent oīa acu scrip/ sit & per ancillulā; sorori misit. Quæ cū ficta leticia dolorē occultassē; suum instantibus orgiis bacchi noctu : nam eo tēpore a biscoiis mulie/ ribus cælebrabantur Tyrcis & pellibus ornata intrauit siluas & Philo menam æque ornatā eduxit in regiā : & accensa furore : cū multa exco gitasset in uirū in Ithim paruulū filium illi applaudentē euomit iras : e umq; secto iugulo interemit & coctū uiro mane de more epulāti appo suit. q cū sæpiꝰ rei īscius illū uocasset eiq; respōdisset cōtinue Prognes adest. nec intelligeret ille anteq̄ a mensa surgeret Philomena ex cōcla ui exiens illi in hoc seruatū caput apposuit. Qui repente hinc inde cō motus dum illā; insequeretur gladio factū; est miseratione deorū; ut Prognes in irūdinem uerteretur & pullo in habitu propria tectu serua ret. Altera uero in auem sui noīs mutata siluas petiit quas nocte reliq̄ rat. Thereus aūt upupa factus ē : & sic oīs regia transformata. Sensus aūt fictionū; ſm Barlaæ sententiam talis est. Fuit Thereus hō impiꝰ & ferox nil nisi per bellū cupiens aūt sumens : & ob id martē meruit ī patrem cū filius fuerit Astogyri bisconidum principis : qui quidem ob suum facinus nil auderet in coniugē : & ipsa ob ruborē; perpetratæ se uitiæ nūq̄ in regiam descendisset : sedꝰ nigra tecta ueste ī sublimiori do mus parte suum defleret scœlus : & sororis infortuniū; huius mutatio nis causam dedit : sicuti a Philomena tam nomine q̄ reditu in siluas. Therem aūt ideo in upupam uersū; dixere quia cristata sit auis : & ulu lare cantus eius sit : & stercora cibus : ut per cristā insigne regii capitis designetur : & ꝑ ululatū filii perditi lamentationes : & per fœtidū cibū aspernanda atq; fastidiosa memoria comesti nati.

De Ithi Therei filio. C. ix.

This Therei & Prognes fuit filius cuius ætas & infortuniū; satis

supra scriptum est. Aiunt.n.eum in auiculam quam carduelem uocant mutatum: & hoc potius ab habitu infantiæ suæ sumptum credo: quod aliunde picta quidem auis est carduelis: ut & picturas acu uestes ferre uidemus infantes nobilium.

De Ascalapho .iiii.& Ialmeno.v.filiis Martis. C.x.

Scalaphus & Ialmenus fratres & filii fuerunt martis ex Astochia ut in Iliade placet Homero dicenti sic.Illis dominabatur Ascalaphus & Ialmenus martis filii: quos genuit Astochia in domo actoris azidao uirgo uenerabilis palatium cum ascendit mars fortis: hic autem cum ipa iacuit clam.Hos autem dicit Homerus ubi supra dominos fuisse Asplidonis & Orcomeni ac Minionis ciuitatibus: & cum græcis troiam uenisse cum xxx.nauibus.Ego autem ut de reliquis dictum est pugnaces fuisse homines arbitror: & ideo filios habitos ab antiquis.

De Parthaone.vi.Martis filio: qui genuit.
Agrium & Melam & Thestium & Oneum. C.xi.

Arthon(ut ait Thodontius)filius fuit Martis ex Meroe: patremque eius alio nomine Meleagrum appellatum & Calidoniæ regem.paulus autem dicit hunc martis fuisse filium ex Sterope filia Athlantis. Lactantius autem dicit hunc non martis fuisse filium: sed meleagri matris filii.Tandem Theodontius dicit uerum esse Parthaonem filium fuisse meleagri ex Merope ethola uirgine.Sed quoniam meleager primus armis sibi occupauerit calidoniam atque tenuerit: cum Iouis archadis filius fuerit mars a rudibus incolis creditus & appellatus est.& inde Parthaon martis filius dictus.Huius quidem genealogiam Homerus in Iliade introducit Diomedem loquentem: designat ostenditque Parthaonem tres filios habuisse.Agrium Melam & Oeneum: sed Theodontius his superaddit quartum Thestium.s.ab Homero minime nominatum.

De Agrio & Mela filiis Parthaonis.

Grius & Mela(ut supra dictum est Homero teste) filii fuerunt parthaonis de quibus nil præter nudum nomen ad nos usque peruenit.

De Thestio Parthaonis filio: qui genuit Thoxium & Plexippum & Altheam. Capitulum. xiii.

Estius (dicit Theodontius) filius fuit Parthaonis ex Calidone nympha.Paulus uero dicit ex Altea.& Alteam filiam sic dictam quia dum nasceretur ipsa labore partus mortua matre sit. nec de eo praeter hoc habetur ulterius nisi quod Altea genuerit et Thoseum et Plexippum.

De Thoseo et Plexippo Testii filiis. Ca.xiiii.

Hoseus et Plexippus Testii fuerunt filii: ut prædictum est: Qui quidem cum iuuenes essent robusti ætate: ualentes et animo una cum reliquis nobilibus iuuenibus græciæ in uenatione apri calidonii: cuncta ut refert ouidius uastantis uenerunt: ibique cum post longum laborem beluam interemissent

cernentes q meleager oenei regis filius eoru nepos & uenationis pri ceps caput apri Athlanti uirgini quia prima uulneraffet illum dediffet ut tanq prima feriens ritu uenantium præcipuo uenationis decoraret honore. Illud illi indignantes q tanti labores iter tot nobiles iuuenes fœminam primo infigneretur honore eripuere. Qua ob caufam tur batus Meleager in illos irruens fubtracto capite illos interemit renitē tes & uirgini fublatum honorem reftituit.

De Altea filia Theftii & matre Meleagri. Capitulum .xv.

Ltea Theftii fuit filia: & de matris noie peuntis: dū eam parer nuncupata ē: ut fatis prædictu eft. Hæc Oenio regi calidoniæ nupfit: cui cū inter alios filios meleagrū peperiffet: eo nato uidit audi uitq fata circa igne dicentia: tā diu natu uicturu q̄diu ftipes unus q tunc ardebat in igne pmaneret īconfūpt' ab igne. Quo dicto defcē tibus fatis: Altea e lecto furgens cōfeftim fubtraxit ab igne atq ferua uit. porro cū facrificans ob honore meleagro ex uenatione confecutū & interim audiffet ab eode fratres occifos furore pcita in uindictam fe dedit præcipite: & arrepto fatali ftipite quem caute illo ufq ferua uerat igni cōburedū exhibuit: quo confūpto filius meleager occubit. Quod cum audiffet infœlix facti penitens in gladium irruit: & uitam miferrime terminauit. Stipitem hunc ego radicalem humidu arbitror nature lege factū: ut eo durāte uita nafcentiū perfeueret: quia matre i. a rerū natura igni. i. ficcitati īpofitis: ut pereat natus neceffe eft.

De Oeneo parthaonis filio qui genuit deianiram gorgem & me lea grum & thydeum ac menalippum.

Eneus calidoniæ Rex ut fupra dictum eft parthaōis filius fuit lō ge magis apud nos filiorū opere q̄ fuo cognitus. Huic coniunx fuit altea: & plures illi fuere nati: fed uterum ex altea omnes non fa/ tis mihi notum eft cum de alio q̄ de meleagro legiffe non recolam.

De Deyanira Oenei filia & Herculis coniuge. Capitulum. xvii.

Eyanira Oenei regis fuit filia: ut in morte meleagri teftatur Oui di' dicēs. Quas poftq̄ Oenie tādē Latoida clade Exitiata dom' præter gorgēq nurumq. Nobilis alcmenæ &c. Hec uirgo preftantif/ fimæ formæ fuit: adeo ut multi illam in coniugem exoptarent: atq pe terent. tandem cum acheloo flumini promiffa fuiffet & poftremo her culi pofcenti defponfata ortum ob ipfius nuptias certamem ē & fupa to achaloo herculi receffit. Hæc pterea a neffo centauro fūme adama ta & ī trāfitu fluminis rapta: ut clarius ubi de neffo q cū fagitta ab in fequēte hercule letaliter uulneratū fe fciret: ī amoris præmium uefte deyaniræ uenenato fanguinē refperfā dilectæ dedit. afferēs ueftimen to ui eē reuocādi herculē a quibufcūq amoribus. quæ cū credula cla feruaffet capto amore yolis herculi tranfmifit īduēdū: ut illum ad fe

reuocaret:attamen cũ illud Hercules induisset: & sudore siccũ cruore resoluisset:porisq; hausisset apertis:ui urgẽte ueneni ĩ rabiẽ uers' sese dimisit in ignẽ:& mortuus ẽ Et sic deyanire uxoris munere iteri it.Theodontius dicit bellũ habitũ:cũ acheloo huiusmõi fuisse:qđ cũ desideraret hercules deyaniraꝫ & achelous fluuius calidoniaꝫ duobus alueis fere oẽm aliquando irrigaret:& sata oĩa secũ traheret: ab Oeneo Herculi petenti hac sub cõditione cõcessa:si acheoluꝫ in unuꝫ co geret alueum & illum sepiret aggeribus:quod cum nõ absq; maximo labore fecisset Hercules acheloo superato deyaniram obtinuit

De Gorge Oenei filia. .C.xviii.

Orgem Oenei fuisse filiam:testimonio Ouidii præmunstratũ est Theodontius uero dicit Gorgem non fœminaꝫ sed homineꝫ fu isse & in bello thebano occubuisse.

De Meleagro Oenei filio:qui genuit Parthenopeũ. C.xix.

Eleager filius fuit Oenei regis calidoniæ & altheæ ĩ natiuitate c' refert Ouidius percas tres ab Althea iam labore partus soluta uisas circa ignem stamina nentes & cum flammis ignis stipitem posu issent dixere. O nunc nate erit æqua tibi cum stipite uita. Quod cũ audisset althea eis discentibus surgens stipitem igni subtraxit:illum q; ne cõbureretur cum diligentia seruauit.fuit hic meleager iuuenis insignis &æuo suo fama clarissimus:& eodem ouidio referente contig t : q; oeneus pater ex susceptis frugibus cunctis superis sacro instituto honores impenderet diana tantum seu indignatione seu obliuione ob missa.Quæ aduers' eum turbata aprum ĩmaneꝫ agris calidoniis ĩmisit cuucta uastantem.Ad quem conficiendũ cum uocatu meleagri conuenissẽt omnes adiacentiũ ciuitatum insignes iuuenes:contigit ut athlas uirgo oenei filia seu scđm alios iasii regis.forma & ætate cõspicua & uenationum expta etiam aduocata ueniret. Quam cum extemplo me leager amasset:factum est ut inita uenatione cum omnes in aprum irru erent hæc ante alios omnes illum iaculo uulneraret: Qui postq; ca. ptus & occisus est meleager uenationis princeps:seu.amore ductus: seu quia sic expetebat usus athlanti q̃ primo illuꝫ uulnerauerat apri ca put transmisit.Lactantius addit & pellem qui precipuus apud uenato res habebatur honor. Quod ægre ferentes Plexippus & thoseus seu ut dicit Lactantius agenor fratres altheæ eideꝫ athlanti caput oblatũ abstulerũt:seu aufere conati sunt.q̃obrẽ iratus meleager in eos irruit &illos occidit.Cæteꝝ cum calidones ob mortem apri ingens cælebra rent:& dona portarent templis et inter eos althea tam ob mortem ho stis q̃ ob gloriam filii lætabunda incederet audita fratrum cede repẽ te turbata est: et in uindictam potius q̃ iu lachrimas irruens fatali sumpto stipite eum in flammas iniecit quo consumpto et Melea. ger consumptus occubuit. Homerus in Iliade ea in Oratione

in qua phoenix conatur persuadere Achilli ut arma capiat aduersus troianos longum de meleagro Oenei filio sermonem facit & dicit: quod cum ob homicidiū auunculorum suorū plurimā ab Altea matre execraretur indignatus cum uenirent hostes usque in uallum callidoniae ciuitatis nollet arma sumere: sed cū Cleopatra marsippe ydei euinei filia quam etiam altionem uocat: eo quod Altionem auiā suam persaepe ploraret delectabatur inclusus in thalamo: quae post mortem fieri non poterant. At tamen ex his qui eum ob cedē auunculorū mortuū putant. sunt qui credant eum nō stipite consūpto sed matris cōspiratione occisū. Barlaam ab ea fuste dū dormiret occisū dicit. Paulus uero casu eū post gloriam interempti apri mortuū putat: & inde fabule locū ad inuentū fatali stipitis: quē dicit radicalē humidū arbitrari: quo deficiente: deficit & uita. Quacūque tn̄ morte uel qn̄cūque assumptus sit ab oībus abitrari uidetur eū Athlantis amicitia usum: & ex ea Parthenopeū filium suscepisse. Fuit. n. Meleager & Venatio haec famosa ut testatur Eusebius ī libro tēporū Atreo & Thieste regnantibus micenis āno mundi. iiii. mil. c.

De parthenopeo Meleagri filio. .C.xx.

Arthenopeus filius fuit Meleagri & Athlātis: quā dicit Theodōtius filiam fuisse Iasii regis archadiae: & cum esset acris propositi uirgo: coniugique cum renueret Dyanā in uenationibus secuta ē. tandē probitate uicta meleagri eius usa contubernia illi parthenopeum peperit quem eo quod diu celauerit sic appellatus est a matris putata uirginitate. Nā graece parthenias uirgo seu uirginitas sonat. de pulchritudine huius & mr̄is euētu recognita elegāter scribit Statius ibi. Pulchrior haud ulli triste discrimen ituro: & īfra per octo uersus. Huic aūt cū plus esset animi quam uiriū adolescētulus nōdum pubes: plurimo belli succēsus amore audiēs argiuos duces ī thebas ituros: ignara matre conuocatis populis cū Adrasto rege reliquisset ī obsidionē thebarū uenit & ibidē ī pugna uulneratus occubuit. Caeterum de isto lōge aliter sentit Seruius. Dicit. n. eū Menalippae & martis siue Melamoīs fuisse filium & archadiae regē: & puerum ad modum thebana bella secutum ut dictum est.

De Tydeo Oenei filio: qui genuit Dyomedem. .C.xxi.

Ydeū Oenei regis fuisse filiū Statius clare confirmat dicēs. Sanguis habet luctu magni de stirpe creatum. Oeneos & marti nō degenerare paterno. Accipies & caetera. Hoc etiam caeteri uidētur assere re: sed de matre quidā dissentiunt. Nam Lactantius eum filium fuisse dicit Altheae. Seruius aūt Euriboeae. De hoc insuper clara recitatur historia. Dicit autem alia Lactātius eū e calydonia discessisse quia Menallippū fratrem suum in uenatione minus aduertenter occiderat: & hinc sequitur

statius ꝙ multa iam nocte imbribus atqꝫ procellis fatigatus in agros ciuitatem uenit. ubi cum neminem nosceret & refugiū quæreret quo ꝑ noctare posset ad regiam porticū uenit in quam paulo ante polynices thebanus pactione cum etheocle fratre facta de ānuo īperio successi/ue etiam madens deuenerat. & equum suum locauerat. & cum nō satis capax duorum locus uideretur ob mansionem non cedente polynice ī iurgium deuenere & inde in certamen. Quod cuꝫ audisset adrastus de scendens eos pacificatos deduxit in regiam. Et cum uidisset polynicē leonis pelle tectum: & tideum apri: cōfestiꝫ ambiguum oraculi rn̄sum quod consuluerat de nuptiis filiarum intellexit. Acceperat autem se il/las daturam: alterā leoni: alteram uero apro. & ideo cū iam eos cogno uissꝫ quasi sibi missos generos. Tydeo deiphilem iunxit. Polynici autē argiam. Ipsi quidem paulo ante hostes non solum affinitate sed amici/tia integra euestigio iuncti sunt: adeo ut ueniente tempore quo secum dū pacionē polynices r̄gnū a fratre debebat assumere. neminē ire lega tū preter se ad repetēdū ꝓ polynice regnū passus est. Cui cum denega tum fuisset præter ius & fas redeunti ut ait homerus & post eum fere ad litterā Statius insidiæ iussu ethioclis appositæ sunt: & cū nocte ī in cautum. l. milites irruissent: nulla ex parte territ⁹ expedito gladio ī eos cōuersus est: & post longam atqꝫ cruentam pugnam multis sauci⁹ uul neribus: uno excepto: omnes occidit: Tandem cū Adrasto & Polyni ce iā uno ex Deiphile suscepto filio Dyomede ad obsidionē uenit the barū conuocatis amicis. Ibi autem cum tanq̄ rem suam ageret acriter sæpe pugnans die una a quodam Menalippo sagitta in mortem uulne ratus est. Quod cuꝫ īpatienter ferret: seqꝫ acerbitate uulneris ī mortē trahi cerneret: fere in rabiem uersus sotiis eius qui eum uulnerauerat postulauit caput. Qui postq̄ illud multo sāguine fuso obtinuerūt: eiqꝫ detulerūt: ipse nō aliter q̄ canis iā deficiēs ceruici dentes infixit: & il lā dū bestiali ritu deuoraret: occubuit. Hūc ꝑterea (ut Lactāti⁹ refert) fuerūt: q ex Marte genitū dicerēt: sūpta facie oenei: nil aliud sentien tes q̄ matrē natiuitate Tydei adeo potētissimū significatorē fuisse: ut ei ī gestibus suis simillimus appareret.

De Dyomede Tydei filio. Ca. xxii.

Yomedes (ut satis uulgatum est) filius fuit Tydei ex Deiphile. Hic Etholorum dux cum cæteris græcis ad obsidionē troianā acces sit: apud quam adeo strēnue se gessit: ut post Achillē & aiacem græco rum omnium fortior haberetur & audacior. Naꝫ præter occisos reges a se: & singulares pugnas aduersus Hectorē & Aeneam: Aliosqꝫ insi gnes Troianorū principes: & captos rhesi equos: atqꝫ palladiū Troia nis subtractū eo in bello Martem uulnerauit: ut testatur Homer⁹ ī Ili ade: sic & Venerē Aeneam protegētē: ut Homerus prīo: deinde dicit

Virgilius. Tandem cum obtenta uictoria in patriã remearet. dicit Leontius ꝙ ab Egiale coniuge quæ suasione naupli patris palamedis al/teri adheserit homini: minime receptus est. Seruius quidẽ dicit ꝙ cuꝫ ipse cognouisset Egialem cuꝫ Cyllabaro Stheleni filio cõcubuisse ue/recundia ductus domũ noluisse reuerti. Dicit insuper Leontius: hoc il li ĩpræcatũ a dione fuisse: cũ filiam uulnerauit. Is tamen ĩdicto sibi ex lio ad partes apuliæ sese cõtulit: & occupato gargano monte (ut uolunt aliqui) eius in radicibus sypontum condidit ciuitatẽ. Alii aprum dicũt & ibi cũ multa passus fuisset: ut dicit Virgilius: socios in aues mutatos perdidit: & eo ꝙ ossa Anchisis oraculo secum tulerit: dicit Seruius: euꝫ ipsa ꝓpessuꝫ & ob hãc causaꝫ illa restituit. Aristoteles aũt: ubi scri bit de mirabilium auditu dicit: Diomedeꝫ ab Aenea per dolum occisũ & loca quibus ĩperauerat occupata: eo tamẽ mortuo: ut asserit Augu stinus: ab incolis deificatus est: eiq; tẽpluꝫ constructũ in ĩsula: cui dio media ab eo nomen ẽ: & post eius morteꝫ socios ob doloreꝫ necis eius in uolucres uersos: eosq; templũ incolere atq; circũuolare. Quod etiã affirmat Seruius dicens: has aues a latinis uocari diomedias: a græcis uero Erodyos: dicens insuper eas græcis ad italiaꝫ uenientibus applau dere: atq; letas occurrere: cũ latinos fugiant uehemẽter: eo ꝙ suæ o/riginis memores sint: & ꝙ a latinis dux eorum sit occisus. Theodonti us uero dicit eas græcis applaudere & cæteris nationibus esse infestas & singulis annis aquaꝫ rostris portãtes tẽplum diomedis perfundere. Sed quid sub fictionibus lateat uidendũ ẽ: diomedeꝫ martẽ uulnerasse iõ dictuꝫ puto: quia forsan cum Hectore pugnans: qui ob insignẽ mi/litarem eius uirtutẽ merito mars dici poterat: illum uulnerauit. Sic & Venerẽ: quia Aeneam Veneris filium uulnerasset. socios autẽ in aues mutatos dicit Theodontius iõ fictum: quia pirrhatæ effecti sunt adeo ueloci cursu remoruꝫ suffragio discurrentes maria: ut uolare uiderent̃ eosq; græcis seruatis reliquis nationibus fuisse infestos.

De Menalippo Oenei filio. Ca. xxiii.

Enalippus (ut Lactantio placet) Oenei regis fuit filius. hic in sil/uis dum una cũ Tydeo fratre uenaret̃: ab eodẽ ĩaduertẽter occi sus est.

De Zesio. vii. Martis filio. C. xxiiii

Esius (ut ait Theodontius) Martis fuit filius ex Hebe iuuentutis dea susceptus mihi tamen omnino incognitus.

De Phlegia. viii. Martis filio: q genuit Coroniꝫ & Isionẽ. C. xxv

Hlegias (ut dicit Lactantius) filius fuit Martis: hõ neq̃: elat⁹ & in supos: hic aũt: ut ait Seruius: filios habuit Isionem & Coronidem nympham. Quam cum sensisset ab Apolline uitiatam: confestim ira ꝑ citus templum eius delphis incendit. Quãobrem iratus Apollo eum

sagittis interemit: eiusq; animam apud iferos religauit: hac sub poena ut sub ingenti sedeat saxo ruinam minante: & semper illud casurum suspicetur & timeat: de quo sic uirgilius. Phlegiasq; miserrimus oms admonet: & magna testatur uoce per umbras: discite iustitiam moniti & non temnere diuos & cætera. Phlegiam concubuisse templum apollinis: ut dicit Eusebius: in libro tēporu: contigit dauni regis argiuorū āno. xxii. anno uero mūdi. iii. mil. dcc. lii. Nunc quid ueteres de impensa phlegiæ poena senserint uideamus: phlegias autem dictus est a phlegon quod est flāma: & ideo martis recte dicitur filius: quia calidus sit & siccus: & ardores & incendia cōpetunt. Quod autē apud inferos dānatus sit: ea quæ dicta est poena: putat lucretius: q arbitrati sint ueteres anteq̄ ad corpora ueniant apud superos esse animas: & uenietes in corpora quoniā īferi sumus respectiue ad supercælestia corporu. eas descendere ad inferos: & ibidē uarias habere poenas: ſm uarias affectiones uel exercitia: & sic phlegias in hac uita īter mortales uiuēs ad hāc poenā dānatus est: quam talem intelligit macrobius: ubi d' sōnio scipionis sic dicens: atram silicem lapsuram & cadenti similem illorum capitibus īminere qui arduas potestates & infaustam ambiūt tyrānidē nūq̄ sine timore uicturi: & cogētes subiectum uulgus odisse dum metuant semper sibi uidetur exitium excipere quod merentur.

De Coronide nympha filia phlegiæ & matre esculapii. Ca. xxvi.

Oronis nympha (ut ait serui') filia fuit phlegiæ: q̄ cū forma præclara esset placuit apollini: & ab eo uitiata est: atq; ex eius cōcubitu filium concepit qui postmodum esculapius appellatus est.

De Isione filio phlegiæ: qui genuit Cētauros. Quorū hæc sūt noīa Euriti': Messus: Astilus: Ophionides: Grine': Rhet': Orne': Lycidas: Medē: Pyserior: Taumas: Mermeros: Phol': Menelas: Abas: Eurinom': Hyreos: Hymbr': Cene': Alphydas: Elops: Pacre': Lycus: Cromis: Dictis: Pharc': Bianor Hedian': Licet': Hypasō: There': Riphe': Demoleon: Plageon: Hylon: Ephynous: Dam': Dorylas. Cyllar': Hyllonōe foemīa: Pheo: Tom': Theboas: Pyret' Ethodus: Ephydupus: Nesseus: Odites: Stiphelus: Bromus: Antimacus. Elimus: Pyramus: Latreus & Monicus & alios et hos præter genuit Perithoum. Ca. xxvii.

Sion phlegiæ filius perhibetur a cunctis: Hūc aliqui uolūt Iouis miseratione in cælum assumptum: et eius secretarium atq; iunonis officium. ubi delatus officio ausus est iunonem de stupro interpellare quæ Ioui conquesta eius iussu nubem in sui similitudinem exornauit Isioniq; loco sui apposuit. Qui cum ea iacens ex illa centauros genuit: et cū a Ioue de cælo fuisset deiect' ī terras: ausus ē apud mortales gloriari se iunonis potitum cōcubitu. q̄obrem ictus fulmine apud īferos

rotæ uolubili & plenæ serpentū alligatus continue reuolutioni dānat⁹ est. Vnde dicit Ouidi⁹. Voluitur Ision & se sequiturq; fugitq; &c. Hu ius aūt figmenti ratio potest esse talis. Ision thesalus fuit: & laphitarū dominus: regni preter modū auidus adeo: ut per tyrānidem occupar̄ conatus sit. Iunonem aūt nunc aerem nūc terrā diximus: & reginā; re gnorum atq; diuitiarū; quæ inquantū terra & regnū ī terris: & aliqd stabilitatis uidetur protendere & inquantū aer qui lucidus est splendo ris: aliquid uidetur addere regnis: qui tam fugitiuus est: & in tenebras uertitur facile. Nubes aūt solis opere ex uaporibus aqueis: seu humen tis terræ surgentibus: & in aere condēsatis conficitur natura sua caligi nosa uisui sensibilis: manu aūt incōprehensibilis: & nullis firmata radi cibus a uentis huc illuc impellitur: & demum aut in aerem a calore re/ soluitur: aut in pluuiam a frigore uertitur. Quid ergo ex dictis: Pro nu be non regnū intelligemus: s; quoniam in Iunonis effigiem apponitur id dicemus quod in terris uiolentia possidemus: cui regni similitudo n̄ nulla est: in q̄ntum uti rex suis subditis dominatur: sic & eis qui uiolen ter possidet dum uires suppetunt suis īperare uidetur. Sed uti īter līpi dum aerem: & condensatā nubem grandis est differētia: sic inter regē atq; tyrānum Aer fulgidus est: sic & regium nomen. Nubes obscura est: sic & caliginosa tyrannides. Regis amabile nomen. Tyrāni tetrū; & odibile. Rex tronum cōscendit suū; regiis insignitus notis. Tyran nus occupat dominium armis horridis circūseptus. Rex per quietē & lætitiam subditorum. Tyrānus per sanguinē et miseriam subiacentiū; Rex pacem augmentū q; fidelium totis exquirit uiribus. Tyrānus re; suam curat per exterminium aliorum. Rex in sinu amicorum quiescit Tyrānus amicis fratribusq; semotis in satellitum scellestorūq; hoīu; aīam suam ponit. Quāobrem cū in se (ut patet) diuersissima ista sint: rex splendidus aer merito fingi pōt: et ei est aliquid stabilitatis ānexu; si quid dici pōt stabile in caducis: ubi tyrānus respectiue turbulēta nu bes est nulli stabilitati ānexa: et quæ facile resoluatur: seu a furore su/ biacentium: seu ob desidiam amicorū. His præmissis arbitror quid si bi uelit fictio: absq; difficultate uidebimus. Assumitur ergo tūc ī cælū Ision: cum celsa aīo contēplamur: utputa regnū purpuras splendores egregios: eximiā gloriā: potentiā inexhaustam: et quæ stultoru; iudi cio regū infinita sunt cōmoda. nec īmerito Iouis atq; Iunonis uidemur secretarii facti: dū quod ad eos attinet: quasi ex specula deitatis p̄sūp tuoso speculamur aīo. Et tunc in Iunonis desyderiū trahimur: dū hos regios fastus aliud q; sint: stolido iudicio arbitramur. Tūc aūt Iunonē interpellat de stupro Ision: quando nulla præuia ratione: nullo iusto suadente titulo in id priuatus homo conatus exponit: ut regno uiolen ter præsit. S; qd fit: si forsan aliqd p̄inde quærit̄: Illi nubes Iunonis

effigiē habens apponit̃: ex quo cōcubitu occupātis.s.& occupati īpe/
rii illico nascūt̃ cētauri.fuere qdē cētauri hoies armigeri elati aīs: & ī/
moderati: ac ī oē nephas pni: uti satellites cernimus: & stipēdiarios:
& mistros scelerū ad quorū uires fideq; cōfestī; recurrit tyrānꝰ. Qui
iō ex nube nasci dicūt̃: qa ex substantiis umbratilis regni.i.subditorū
eorū emūgunt̃ stipendia: ex quibus in eorum exterminiū ipii nutriūt̃
Demum ision a Ioue in terras e cælo pellitur.i.a natura reruz: postq;
n.cupidꝰ intrauit dominiū omissis cogitationibus splēdidorum: quibꝰ
spe blanda: & fallaci existimatione oblectabatur: in anxias certasq; tra
hitur curas: dum.s.noscere incipit: qbꝰ laboribꝰ quantūcunq; continu
is & amatis plenum sit imperium. Hic iusuper qm̄ se cum Iunone con
cubuisse iactasset idē se regē dicere ausus est fulminatur a Ioue: eo sc;
fulmine quo exuruntur insipidi: qui dū se sōniantes aliis in cælū euehi
arbitrantur. Somno excussi repente se reperiunt præcipitatos in terris
Nam dum turgido spiritu elati quantūcunq; uiolentia populorum īpe
rium teneant: in se redeuntes stolidæ ambitionis sōnum ab oculis pel/
lunt: aduertunt quos angores intrauerint: quas ābages: quos timores
quasq; incognitas añ pplexiōes: qua aīaduertentia nō aliter q; ab igni
to fulmine cruciantur. Qui cruciatus si pc̄tō aliquo eo tenente tyran/
nidem finiretur: nō apud inferos supplitio rotæ uolubilis dānaret̃: s;
qm̄ in pectore talis absq; quiete aliqua circulari motu assidue circum/
uoluitur & ueteres innouantur & nouæ supadduntur dū hinc hꝰ insidi
as inde uires illius: illinc dei iudiciū timidus expauescit. Rotæ infixus
uolubili dicitur: Quæ iō plena serpētum fingitur: quia curis non solū
assiduis: sed etiam mordacibus agitatur. Seu aliter & breuiꝰ. Nucē re/
gni dicemꝰ fore spem sumptam: quā nōnulli sibi male suis uiribꝰ men
suratis certissimā faciūt. Quæ ideo similis Iunoni fingitur: qa speranti
iam speratum possidere uidetur: nec aliter secum q; si possideret: dꝰ re
separata disponit: & hinc fit: ut ex hac tam certa spe: ut effectū conse
quatur: sperans sibi uires præparat: & sic agente spe idest nube: cētau
ri oriūtur idest præparātur: & cū ad consequēdū opere quod iam spe
tenet insipidus: intrat labores adeo ut omittat cogitationes splendidas
et inturbulentas deuēiat necesse est. & sic a Ioue idest a luce & splēdo
re cogitationū cadit: seu deiicitur in terras & fulminatus uexetur ī ro
tā ut dictū ē. De hac aūt rota aliter sensisse uidetur Macrobiꝰ. illos .s.
radiis rotarum pendere districtos: qui nihil cōsilio puidētes: nihil ra/
tione moderantes: nihil uirtutibus explicantes: seq; & omnes actus
suos fortunæ cōmittētes casibus fortuitis sēper rotātur. Alii uero ubi
ision Iouis & Iunonis secretarius dicebatur senserūt. isionem augurez
fuisse: eo q in aere caperētur auguria p quæ secreta.i.ea q̄ futura sūt
solū a talibꝰ coguosci credebātur. Qd aūt ex nube genuerit cētauros

uolunt nil aliud intelligi: q̄ꝫ ꝙ precio satellituꝫ fidem aucupent: quæ sic facile dissoluitur alio superueniente munere ut nubes fit. Dicit præterea fulgentius dromocridē in teogonia scribere Isionē in græcia primum regni gloriā affectasse: & sibi centū equites primū oīum cōquisisse: ex quo centauri.i.centum armati.Sꝫ ego miror Isionē primū apud græcos regnū optasse: cū constet ante tēpora Isionis multos fuisse sycioniis & argiuis reges: qui & græci sunt.Fuit.n.Ision danao imperante argis: posset tamen hic respondere alios reges: qui eū præcesserunt sponte populorū quibus imperauerant extitisse. Ision aūt primus fuit qui per uim & tyrānidem regnū occupare conatus est.

De Centauris Isionis filiis in generali. C.xxviii.

Entauri Isionis & nubes filii fuere: ut præmonstratū est.Hos uolunt quidā apud thesaliā equos ante alios domuisse & insignes euasisse equites: & quoniā centum cōuenere inuicem cētauri dicti quasi centum armati: uel centū martes: nam græce arios mars est: seu potius centū auræ: nam sicut uentus uelociter euolat: sic & hi centuꝫ uelociter currere uidebantur. Verūtamen hæc latina ætimologia ē: quā græcæ dictiones minime patiuntur.Ex eis talē refert Seruius fabulaꝫ ꝙ cū quidā Thesalus rex bobus oestro exagitatis satellites suos ad eos reuocandos ire iussisset: & illi cū cursu pedestri non sufficerent ascenderunt equos: & eoruꝫ uelocitate boues consecuti: eos stimulis ad tecta reuocarūt.Sic hi uisi aut cū irēt uelociter: aut cū eoꝝ equi circa flumen peneon potarent capitibus inclinatis locū fabulæ stulta credulitas adinuenit: qua arbitratū est unū esse aīal ex equo & hoīe compositum: & sic postea semper pictū est.Hii tandē elati hoīes in nuptiis perithoi cibo pleni uinoq; madentes sponsam perithoo aufere conati sunt: sed resistente theseo superati. Virgilius aūt dicit illos fuisse laphitas.Eos aūt superari atq; deleri mars passus est: eo ꝙ illi sacrum non exibuissent: cū diis cæteris adolessent.Quasi ex hoc uelit quia obmissa martis seueritate: epulis & potationibus uacantes effœminati sint: & sic superati.Si quid præter hoc ex eis hic fictionis haberet: satis supra ubi de Isione declaratum est.

De Euryto Isionis filio. C.xxix.

Vrytus ex centauris unus(ut refert Lactanti⁹)in domum Oenei regis calidoniæ ueniens Deyanirā: quā paulo ante Hercules petierat & fideꝫ præstauerat se illam in uxorē ducturuꝫ: postulauit in cōiugem.Oene⁹ uim timēs spopondit: & constituto die: dum nuptias eurytus celebraret: superuenit hercules: & inito cū centauris ibidem existentibus certamine eos occidit: & deyanirā sibi matrimonio copulauit: Ouidi⁹ uero nō sic: quinimo dicit: ꝙ cum perithous duxisset hippodamiā cōiugem & posuisset in antro mensas centauris: & ipsi epu-

lante uino plurimo caluissent in lasciuiā uenere: & audaciā nimiā & capiente euryto hippodamiā: atq; trahente eā: īsurrexit perithous atq; these⁹: & turbati casu aduersus eū & socios: iniere pugnā: & cū abstulisset Theseus hippodamiā eurito eū conātē manib⁹ cratere sūpto interfecit.

De astilo ex cētauris uno uate: Isionis & nubis filio. C.xxx.

Stilus ex centauris fuit unus: & qm̄ augurio ualebat futura praenoscens fratres monuerat ne bellū aduersus laphitas assumerēt Tādem: cū se una cum eis ī nuptiis reperiret: uideretq; driātē acriter incidētē cedētēq; misere quos cōtingere poterat: & ex suis etiam plures fugientes timens illius uirtutem: & ipse fugam cæpit nessoq; cētauro fugienti dixit: ut dicit ouidius. Astillus ille etiā metuēti uulnera nesso. Ne fuge ad herculeos inquit seruaberis arcus ꝛc.

De nesso Isionis & nubis filio. Cxxxi.

Essus ex centauris famosissimus fuit. hic cum uersutus homo plurimū esset: & fuga manus euasisset laphitarū ī calidoniā abiit: & sec⁹ Hebenū eiusdē regionis fluuiū morā trahēs Deianirā filiā; oenei regis amauit: tractu uero tpis cōtigit q; eūte Hercule a Calidonia uersus patriā; una cū Deianira cōiuge ab Hebano fluuio pluuiis turgido detentus est Cui nessus quasi obsequiū p̄statur⁹ obtulit se: si natans uellet transuadere fluuiū: deianirā; ī ripā; alterā; delaturū. Qd' Hercules annuit. Verū cū transuadasset uelociter nessus: Hercule adhuc natante: ratus suo ardori cōcessū tp̄s: aura ocior cū deianira fugam arripuit. Hercules aūt sūpto arcu: sagitta eū consecutus est. Qui dum se saucium cerneret: & piturū agnosceret: ne inultus occūberet: nouam commentus fraudem: confestim uestimentū sanguīe suo perlitū exuit & quasi mun⁹ amoris deianiræ dono dedit: hanc illi afferēs eē uirtutē ut si illotū seruaretur: posset ab omni amore forensi in suum reuocare herculē: dummodo id ageret ut illo indueretur hercules. Quod credula deianira seruauit: & post tempus: dum herculē amore iolis captū in suū reuocare uellet: illū: ut lati⁹ ī sequētib⁹ exprimet': occidit. Nessus aūt uestimēto dato expirauit ut uaticiniū īpleretur Astili. Stati⁹ hunc hebenū fluuiū ob mortē nessī cētaureū cognominat. Et lucan⁹ d' eo dicit. Et meleagream maculat⁹ sanguīe nessi. Hebenos calidōia secat ꝛc.

De reliquis Centauris Isionis filiis. C.xxxx

Phyonides: Grine⁹: Reth⁹: Orne⁹: Lytidas: Medon: Pisenor Taumas: Mermeros: Pholus: Menelas: Abas: Eurinom⁹ Yreos Ymbrus: Oene⁹: Aphidas: Elos: Patre⁹: licus: Cromis dictis: Phareus: Bianor: Gedian⁹: Lyce⁹: Hypason: Tere⁹: Rhiphe⁹: Demolcon Phlageon: Ilon: Ephino⁹: Dam⁹: Dorylas: Cyllar⁹: Illonome fœmīa

Thomus.Theleboas.Pyretus.Ethodus.Phidupus.Nesseus.Odites.
Stiphelus.Bromus.Antimacus.Elimus.Pyramus.Latreus & Monicus
oẽs fuere centauri Isionis & nubis filii:& in nuptiis perithoi: aut cesi
aut fugati a laphitis:ut late in suo maiori uolumine testatur Ouidius.

De Perithoo Isionis filio:qui genuit Polipitem. Ca.xxxiii.

Erithous non ex nube apposita:sꝫ ex cõiuge fuit Isionis filius:ut
dicit Ouidius:duxerat hippodamen audaci Isione natus &c.Hic
(ut fertur(amicitia integra theseo atheniensi iunctus fuit: & cũ hippo
catiam ſm Lactantiũ.Secunduꝫ autem Ouidium hippodamiã duxis/
set uxorem(ut ait Seruius)circumuicinos populos conuocauit ad festũ
ex quo secutũ ẽ:cum in nuptialibus sacris cæteri honorarent dii: so/
lus mars obmissus est:quã ob causam indignatus cẽtauris indignanti
bus ĩmissit furorẽ:qui surgẽtes aduersus Laphitas in pugnã(ut supra
dictũ est)plures ex centauris cesi occubuere.Lactãtius uero dicit:hoc
ĩ certamine laphitas fuisse deletos : quod ĩtelligendũ ẽ de his laphitis
qui centauri erant.perithoũ insuper uolũt:hippodamia mortua seu ea
uiuente & forte repupiata:cũ Theseo amico suo cõuenisse:q tunc for
te celebs erat:se nisi ex Iouis genitis sũpturos uxores. & cum iã The
seus Helenã rapuissꝫ:quæ Iouis & Ledæ filia habebat̃ : nec altera no
sceretur in terris ea tẽpestate a Ioue genitam præter Proserpinã pluto
nis cõiugeꝫ:cũ in cælum nequirent ascendere:ad inferos eam rapturi
declinauerunt.Verum cerberus aduersus perithoũ insurgens:illũ pri
mo interfecit impetu:quem dum iuuare conaretur theseus ĩ magno ui
tæ fuit discrimine:& ultimo a plutone detentus ẽ.Tandẽ redeũte her
cule ab hispania geryone superato:& præda ingenti diuite:audito pe/
rithoi ĩfortunio:& captiuitate thesei a trenaro specu descẽdit ad ĩferos
ut tragœdus testatur seneca in tragœdia herculis furentis.Cui obuius
cerberus factus:ut in in eadem tragœdia plenius dicit̃:ab hercule ui/
ctus atqꝫ triplici ligatus cathena theseo concessus ẽ.Aliq uolũt cerbe
ro ab hercule barbã decerptã.quẽ:liberato theseo:p trenarõ ad supe
ros triplici traxit cathena ẽt renitentẽ.Põponius aũt ĩ cosmographia
scribit circa Euxini sinus ĩtroitũ haud longe ab heraclea urbe acheru
siã specũ eẽ:ad manes usqꝫ(ut fama fert)peruiũ:& ex eo ad supos ai
unt ĩcole cerberũ tractũ.Sũt præterea:nonnulli q ad augẽdã fabulæ
fidẽ(cũ uenenosis herbis locus abundet) dicant: eas primo ex spuma
tracti cerberi natas:nec ĩ pcessu a quoq̃ euelli potuisse.Quod hac hi/
storia fictũ ẽ:æque ad historiam pertinet.Nam cũ clam latronũ mo/
re:nõ tãq̃ strenui iuuenes rapturi proserpinã iuissẽt:perithous: & the
seus nocte a cerbero cane perithous(ut legitur)occisus ẽ: & ab ĩcursã
tibus detẽtus theseus:pro cuius liberatiõe Hercules ad inferos descẽ
dẽs idest in regna molossorũ primo claua occurrente:& oĩa audenteꝫ

canē domuit:atq; ligauit & Theseum sub interminatione belli plutoni repetiit:qui illi cōcessus est:& sic cum cane in aticam seu bœtiā redierā Per barbam cerbero euulsā audatiā atq; robur debem' intelligere qb' canis priuatus ē. Nam expertus herculis clauā:& uisa uiri cōstantia: timidus atq; mutus effectus se uictum confessus est: Est enim homini bus barba a natura concessa in testimonium uirilitatis:ut in moralib' placet Gregorio. Hanc enim quotiens tangimus:aut uidemus:nos eē uiros meminisse debemus:& nobis ab his quæ minime uirū deceāt ca uere monemur.de reliquis alibi dictum est.

De Polypite Perithoi filio. C.xxxiiii.

Olypites Perithoi fuit filius & Hippodamiæ:ut Homerus ī Ilia de:dum dicit.Illos autem ducebat fortis bello Polypites fili' Pe rithoi:quē immortalis genuit Iuppiter.Hunc polypitē Perithoo genu it gloriosa hippodamia.Hic:ut per eundem homeru; patet ī catalogo græcorū:cum eis in troianam expeditionem iuit.

De Britona martis.ix.filia. Ca.xxxv.

Ritona seu Briton nympha fuit cretensis:&(ut Lactantius asse/ rit)martis filia:quæ cu; uirgo adhesisset dianæ:& perpetuæ facto uir ginitatis uoto uenatiōibus uacaret:eo q formosa eēt:minoi regi cre/ tensiū placuit.Qui:cū ei renitenti uiolentiam uellet īferre:nec aliunde uirgini appareret effugiū:se ī mare dedit præcipitē:& sic ab undis ab/ sorta ē.cōtigit postea ut piscatorū retibus traheretur eius cadauer ī lit tus porro:seu dianæ:seu martis turbatiōe factū sit:pestis ingēs īsulæ īmissa ē:quam uidebant cessare nō posse incolæ:nisi dianæ īstituissēt tēplū:& eam dictynam appellarēt:eo q piscatorū rethia:qb' ī terrā deductū ē britonæ cadauer dithia nominentur.

De euanne.x.martis filia & Capanei cōiuge. C.xxxvi.

Vannes(ut Theodōtio placet)martis fuit filia:ex thebe asopi flu minis cōiuge suscepta.Quæ quidē Euannes cōiunx fuit capanei insolentissimi hominis:& ex eo filium peperit:quē Sthenelū uocauere Credo ego hanc ferocissimam fuisse fœmina;:& iō martis dictam fili am:Quam ferunt adeo Capaneum uirum suum dilexisse:ut dum ful/ minatus apud Thebas eius funeralia exercerēt:poneretur q; capanei cadauer semiustum in rogū ferre nō potēs tam ingentē aī dolorē:sese iniecisse flammis illud urētibus:& sic una cū uiro exustā & īmixtis ci/ neribus in urnam depositam.

De Hermiona xi.martis filia:& Cadmi cōiuge. Ca. xxxvii.

Ermionam poetæ dicunt martis & ueneris fuisse filiam:eamq; re licta spinge:a Cadmo thebarum rege in coniugem ductam.huic uulcanum aiunt monile fecisse pulchritudinis insigne:sed infausti ho/ minis portāti:& hoc ob odiū in eam susceptū:q ex adulterio cōiugis

nata sit. Ex hac insuper cadm⁹. iiii. suscepit filias. & postremo (ut aiũt) in serpentes uersæ in mortẽ usq; mansere. Cuius fictionis absconditũ hoc esse põt. Primo Veneris filia fuit hermiona q̃tũ; ad cadmũ: quia pulchritudinis seu facetia sua potens fuit in cadmũ uenereas ĩmittere flãmas. i. libidinosam flagrantiam quod ueneris est: & hoc in q̃tũ; ob ipsius desideriũ Spingem pristinã coniugem abdicauit. Martis uero filia iõ dici põt: quia eidẽ cadmo cã fuit belli Nã ut dicit Eusebi⁹ palefatum inducẽs ĩ testẽ spĩgos: pp zelũ hermione a cadmo: cuius erat uxor discessit: & confestĩ; in eũ bella cõmouit: & sic martis filia. i. belli cãm cadmus assũpsit uxorẽ. Monile aũt infaustũ a uulcano cõditũ accipi põt: pp ĩfaustũ huiusce matrimonii exitũ: eo q͏ ab ãphione & ceto regno priuati: & in exilio pulsi sunt. Q͏d aũt in serpentẽ uersa sit: põt ĩtelligi: seu quia exul circa infima uti serpẽtes incedũt: se cũ; uiro exercuit: ubi dũ regnaret uacabat excelsis: Seu quia per diuersa post exiliũ: nũc huc: nũc illuc errauere serpentes. Seu quia affecti senio pectus ĩ terrã uersũ uti serpẽtes faciũt: qui pectore gradiuntur: incessere.

De Hyperuio. xii. Martis filio. Ca. xxxviii.

Yperuium Martis fuisse filium asserit in libro naturalis historiæ Plinius: de quo nil aliud reperisse memini: nisi q͏ idem plinius dicit eum. s. primum fuisse: qui occidit animal: & ob id puto cum op⁹ sæuum uisum sit: Martis filium dictum.

De Etholo xiii. Martis filio. C. xxxix.

Thol⁹ martis fuit fili⁹: ut plini⁹ ĩ libro naturalis historiæ testat͏ eiusq; fuisse cõptũ iaculũ dicit. Credo ego hũc Etholũ regẽ fuisse etholiæ: & ab eo forsan denominatã fore regionẽ illã: ĩ qua cũ bellicosi plurimũ populi sint: & ipse etholus: ut in euẽtum eius ostendit: cũ bellicosus hõ esset: ab ipsis Etholis martis filius dictus ẽ.

De Remo. xiiii. & Romulo xv. martis filiis. C. xl.

Emus & romulus seu romus: ut ueteres asseruere romani Martis fuere filii: ex Ilia uestali uirgine suscepti. Ex quibus ubi de fastis refert Ouidius: q͏ cũ Ilia urna supta iret aquam latura pro sacris sub salice fessa cõsedit: & canentibus auibus in somno soluta: a marte uisa & oppressa ẽ: ei uero dormienti uisu; est: se in cõspectu igniũ uestaliũ stare: & in focos uittas laneas: quibus ob ombratũ caput habebat cecidisse: & eis duas cõsurgere palmas: quarũ altera maior ramis totum occupauerat orbẽ. Quas cũ moliretur: patruus excidere: a pyco martia aue: & lupo tutatæ sunt. Quæ: cu; ex eo cõpressu: quem dormiens passa fuerat: geminos peperisset: iussu Amulii regis albanorum patrui sui: ut proiicerentur in tiberim delati: cũ intumuisset pridiani hymbris causa flumen: nequeuntes delatores deuenire ad alueum: illos in ripam deposuere. ibi aliquãdiu a pyco nutriti: aduenit lupa quæ catulos

perdiderat & admotis labellis eorum uberibus eos æducauit. Figmen/
ti h' ratio satis sumitur ex romanorum annalibus. Habetur enim pro
cōperto Iliam ex incognito patre uno partu Remum: & Romulū pe
perisse: sic uictæ uirginitatis testimoniū ferentes: in ignē cecidere. duo
nati duæ fuerunt palmæ: quia uictorio si fuere iuuenes: sꝫ aliter magis
scilicet Romulus qui romanum fondauit imperium: per qd' omnis or
bis suis & suorum scilicet uictoriis subactus ē. In hos sæuire uoluit pa
truus dū abiici iussit. A Pyco aūt educatos ideo dixere: quia pycus for
micis alatur: per quas agricolæ intelligūtur: sic & ipsi a faustulo pasto
re rgio: qui & agricultor erat collecti: & seruati sūt. & a lupo nutriti ēt
sunt: quoniam ab accha laurentia faustuli coniuge lactati & mrna so/
lertia gubernati fuere. quā lupam uocauere: eo ꝙ nobile scortū fuit: &
tales nuncupantur lupæ: ob auaritiā: causa cuius pudicitiam ꝓstraue/
re: & inde in hodiernum usqꝫ cellulæ taliuꝫ lupanaria appellāt. Quod
autem ex marte geniti sint: ad cōtegendam cōditorum tam inclitæ ḡgē
tis in famē originē adinuētum est: cōuenientibus etiam moribus iuue
nū figmento nam rapaces & prædones & elati animi atqꝫ: bellicosi fue
re: de qb' dicit Titus liuius: ꝙ cū Amuli' Numitorem fratrem regno
expoliasset: Lausum eius occidit filiū: & iliam ad auferendam spem ꝓ
lis uestalē dicauit uirginem: ex qua cum nati gemini: & iussu Amulii es
sent expositi: a Faustulo rerum cōscio æducati: & ad ætatē usqꝫ pube
rē deducti: cū rapinis & latrociniis uacarēt: stirpis eorū facti cōscii &
fraudis Amulii ex composito cū captiuis a sociis ducerer alter: & alter
quasi accusator cū cōsociis ad amuliū uenissent: cōsurgētib' hic accu/
satore ide accusato in regem: eū occiderūt: & genus professi suū: auo
eorū numitori seni regnum restituere. Ipsi uero: ubi nūc roma est sibi
condidere urbem. Et dum de se uterqꝫ nouæ ubi nomen uellet impone
re: in hanc cōcordiam ex cōposito deuenere: ut si quis faustius sūpsis
set augurium ex diuersis montibus: is nomen īponeret ciuitati. Ex quo
secutū ē: ut sex uultures uideret rem'. xii. romul' ꝙobrē qm̄ plures ui
disset: romā a se nūcupauit urbē. rem' aūt postea: qa sulcuꝫ loco muri
signatū cōtra edictū romuli superasset: seu aliā ob causā: a romulo ui
sū sit: a fabio romuli duce rem' cultro pastorali occisus ē. Et sūt q ar/
bitrēr eū ibidē sepultū ubi futuri muri uestigiū transgressus ē ondūt
ꝙ hodierni pyramideꝫ in muro saxis in altū egestam cadaueri eius su
per edificatam.

De romulo tantū xv. martis filio. C. li.

Omulus Iliæ & martis fuit filius: ut supra proximo monstratū ē
Esto dicat seruius hunc romuꝫ appellatum fuisse. Verum pro ro/
mo romulus blandimenti causa dictum. Nam gaudent diminutione
blanditiæ. Hic quidem: primus fuit romanorum rex bellicosissimus

hō adeo: ut merito martis filius crederetur. Nulla enim ei quies unq̃ fuit. Hic multos ex adiacentibus urbi populos armorū: ui suæ dictiōi subegit. Et quoniā uir bellorū fuit pauca sacra apd nouū populū: quē ex fugitiuis & latronib⁹ a sylo facto cōgregauerat: & sabinas mulieres fraude captas cōgregatis concesserat: instituerat. Sꝫ inter alia laurenta lia ītulit hanc ob cām: ut dicit macrobius: quia (ut macer in historia/ rum libro refert) Faustili coniugē accam laurentiā Romuli: & Remi nutricē. regnante Romulo Carutio cuidā tusco diuiti nuptā auctāq; præmortui carutii hæreditate: Romulū quē nutriuerat hæredē liq̃sꝫ & sic ob id pietatis cā festū laurentaliū īstitutū. Nōnulli aliter oppinā tur dicentes nō a Romulo: sed ab ipsa: Acca laurentia hoc introductū sacrū: & a romulo continuatū: Quæ opinio roborari uidetur aucto ritate Fulgentii: qui in libro antiquorū sermonū dicit sic. Acca lauren tia Romuli nutrix consueuit pro agris semel in āno sacrificare cū: xii. filiis suis sacrificiuꝫ præcedentibus: unde dū unus mortuus esset: pp nutricis grām Romulus in uiceꝫ defuncti succedere pollicetur. Vnde & ritus processit cū. xii. & hii xii. qui sacrificarent deinceps Aruales di cti sunt fratres: sicut Rutilius geminus: in libris pontificalibus memo rat. Hic insuper ānum: primus Romanis: ex. x. mensibus ordinauit. Quorū primū a Marte patre martiū appellauit. præterea: centuꝫ fore patres instituit: quos Senatores nūcupauit: & qui ex his nascebant̃ pa tritii dicebantur. Inde sedato sabinarū ob raptū mulieruꝫ: bello popu lum diuisit in curias: & equitū tres cēturias descripsit: & alia multa fe cit bellica: potius q̃ pacis tempora prospectantia. Inde multarum insi gnis uictoriarū: dū apud capreas paludes: ad recesendū exercitum cō tionē haberet cohorta subito tempestate maxia cum frangore cæli & tonitruorū strepitu ingenti: atq; denso nymbo contectus est. adeo ut e ius conspectus auferret̃ a plebe: nec ulterius in terris postea uisus est Creditūq; est a patribus: eo q plebi uideretur fauere nimis: trucidatū & ī paludē cadauer eius deiectū. Sed postq̃ plebs: nobilitatis metu ali quādiu tacuit a nōnullis initio facto: deū deo natū regeꝫ parentēq; ur bis Romanæ salutare cœpere: & uota exhibere: Quā stolidam opīo nem unius nobilis uiri: consilio roboratam aiunt. Nam Iulius procul⁹ qui ex stirpe Aeneæ creditus cum Remo Romuloq;: alba relicta: ro mam deuenerat: & in ciuitate sollicita desyderio: perditi regis in cōtio nem prodiit. Romulus quirites parens urbis hui⁹ prīa hodierna luce cælo repente delapsus se mihi obuium dedit: cuꝫ perfusus horrore ue nerabundus astitisset: petens contra: ut intueri fax esset. Abi nuncia ī quit romanis cælestes ita uelle: ut mea roma: caput orbis terrarum sit proinde rem militarem sciant: & ita posteris traddant nullas opes hu manas armis romanis resistere posse. Hoc inquit locutus sublimis

abiit. Ex quo factum: ut sub nomine quirini: sic enim quia hastatus in
cederet: & hasta quiris sabina lingua diceretur appellatus: & deus ha/
bitus sit: Plynius tamen ubi de uiris illustribus dicit Romulum a cu/
ribus Sabinorum oppido Romanos appellasse quirites. decessit qdẽ
postq̃ annis. vii: & . xxx. regnasset: & regnare cœpit anno mundi. iiii.
mil. cccc. xlv. natus annorum. xv. ut scribit in libro temporum Eusebi
us. Et quoniam ultimus ex compertis ex prole Martis est. libello nono
secum libet finem imponere.

Genealogiæ deorum gentiliũ liber decimus.
Prohemium.

Editerraneum mare aphrico & asiatico atq͛ euripo litto re teriatum mile cõspicuũ insulis opere herculis regũ in clyte inter Abilã & Calpem occidentalia promõtoria q̃ Pomponius colũnas Herculis uocat: ad terras demissũ nostras ex oceano uetustissimi hoĩes credidere: Ex quo sic deo sua liberalitate nostris opportunitatibus prouidente ingẽs mor talibus cõmodũ consecutũ est. Quid. n. spectare diuino præstante lu mine rates humano excogitatas ingenio: & artificio fabrefactas. Nũc remigio sulcantes undas: nunc uelo tenso uentorũ impulsas spiritu: q bus omne grande defertur onus. Quid eorum excogitare audatiam: Qui se primo undis incognitis: & inexpertis flatibus credidere: hor ror æquidem est horum tamen: & si non semper ut plurimum tanta fu it fides aut audentium fortuna: ut transfretantes peregrinatione lõgin qua: non dicam cursu solum: sed uolatu celeri delati aurum metallaq͛ cætera eois: uestes purpureas: & aromata: lapides preciosos: & ebora occiduis: peregrinas aues: & balsama: ligna nostris siluis incognita. gũ mas: & sudores arborũ reliquos: radicesq͛ non omni solo familiares: ex quibus tam sanis q͛ egris corporibus medicamina: atq͛ oblectatio nes secũtur ĩ numeræ. Et qđ nõ minimũ humani generis. r. p. bonũ ẽ. his agentibus nauigationibus maris huius factũ est: ut cymber: & cel la altero orbis angulo nõnunq͛ sentiant: Qui sint Arabes: Quid ma re rubrum: Quid & sabea nemora sudent: hyrcanus: & tanais incola athlanticos noscant hesperidas: & eorũ etiã gustent aurea mala fer uentes ethiopes: & nilũ: & libycas postes: gelidus Hyperb ore' lustrũ & sarmata. sic & Hispanus Maurusq͛ uisitatus uisitet: persas & indos & caucasum: & tyles ultima calcet taprobanis littora: & cum sua inui cem pmutant bona: non solũ mores legesq͛: & habitus mirent̃ sit qn ĩmo qui se dum alterũ intuetur ex altro q͛ sit mundo: nec uno eodẽ secum illi ambiri oceano arbitratur ritus miscet fidẽ mercimoniis co municet: amicitias iungat: & dum sua docent ydiomata: discant: et a liena: et sic fit ut quos fecerat distantia locorum extraneos nauigatio iũgat: faciatq͛ cõcordes: Sũt præterea et alia multa: q̃ si tanta nõ sint admiratiõe cõspicua: sũt forsã utilitate cõtinua cariora. p̃bet hoc ma re lẽbis infinita piscationũ comoda quibus fit ut opipares diuitũ men sæ magnis: atq͛ sapidis piscibus onerẽtur: & pauperes minorib' nutri ant̃. Hoc insup præstante tranqllo ex insulis fertilibus pecora iumẽta atq͛ frumenta: et opportuna quæcũq͛ uictui et cõtinentẽ ẽt alterutrũ deferantur: dat ualidis ĩfirmisq͛ lauacra: et sale suo ualere facit ĩcipida

humectat adiecentes: undiq; terras eiusq; meatu sub terraneo fistulas implet: ex quibus fontes habemus & flumina: quorum nisi susceptor adesset: in conuallibus maxima hominũ pestæ marcerent. Quid multa referam: hoc tam singulare bonum cunctis (ut prisci finxere poetæ) in diuisione regni triũ filiorũ saturni Neptuno cõtigit: & eius dict⁹ ẽ de⁹ cuius qm̃ ꝓplẽ explicaturus sũ: libuit meipm̃ p eius beneficia circũage re paululum. Vi si dum alioruꝫ nauigans posteritates exquirẽs si absq; periculo cimbulæ meæ sulcare permisit. Nunc exquirẽti suã trãquillũ se ꝑbeat. Qđ oro: ut ille faciat: qui illud ĩ cathaclismo: ĩfra littora re uocauit.

De Neptuno nono Saturni filio. Cui. xxxv. fuisse filius legim⁹ Quorũ hæc sunt nomina. Prim⁹ Dorus. ii. Amycis. iii. Phorc⁹. iiii. Albion v. Borgion. vi. Tara. vii. Polyphemus. viii. Tilemus. ix. Brontes. x. Steropes. xi. Pyragmon. xii. Nasicheus. xiii. Melion. xiiii. Acterion. xv. Aon. xvi. Mesappus. xvii. Busiris. xviii. Pegasus. xix. Nictheus. xx. Irceus. xxi. Pileus. xxii. Neleus. xxiii. Cygn⁹. xxiiii. Chrisaor. xxv. Oth⁹ xxvi. Ephialtes. xxvii. æge⁹. xxviii. Onchest⁹. xxix. Pelasg⁹. xxx. Nauphli⁹. xxxi. Celleno. xxxii. Aello. xxxiii. Occipite. xxxiiii. Sican⁹ xxxv. Siculus. C. i.

Eptunus Saturni & Opis fuit filius: & dum natus ẽ a matre fuit absconditus: ne a saturno occideretur: ut in sacra historia legit̃. Hũc ueteres maris dixere deum: quod ex carmine maronis patet duꝫ dicit: Maturate fugam regiq; hæc dicite uestro: Nõ illi ĩperium pelagi sæuumq; tridentem: sed mihi sorte datum. Neptuno supra. Quod forsan ab Homero sumptũ est: dum in persona neptuni sic ĩ Iliade dicit. Tres enĩ a Saturno sumus fratres: quos genuit Rhea. Iuppiter & ego Tertius autem dites mortuus dominans. Tripliciter autẽ oĩa diuisa sunt: cuilibet autem contigit honor: certe mihi contigit antiquum fretum habitare semper & cætera. Huic præterea dicit albericus uxorem fuisse nomine Amphitritem: & amplissimam: sed ex plurib⁹ mulieribus ꝓlem. Et cũ illi currum comitesq; dederint: qualiter per regnuꝫ incedat suum: pulchre describit Virgilius dicens. Iungit equos curruꝫ genitor spumantiaq; addit. Frena feris manibusq; oms̃ effundit habenas. Ceruleo per sũma leuis uolat æquora curru. Subsidũt unde tumidũq; sub axe sonanti. Sternitur æquor aquis fugiunt uasto æthere nimbi. Tum uariæ comitum facies ĩmania cæthæ. Et sonior glauci chorus sonousq; Palemõ. Tritonesq; citi phorciq; exercitus oĩs. Læua tꝫ thetis & melite panopeaq; uirgo. Nisææq; eploq; talia cymodoceq; & cætera. Sꝫ Stati⁹ aliter ei⁹ describit excursũ dũ dicit: Qualis ubi æoleo demissos carcere uẽtos. dux præ se: Neptun⁹ ait: magnoq; ualãtes. Inicit ægeo tristis comitatus eunti. Circũ lora fremũt nimbiq; hyemesq;

profunde nubilaq; euulso terrarũ sordida fundo Tẽpestas &c. Huic ĩ super de impositione nois: cum Minerua litigium fuit: qđ quoniã ubi supra de eadem dictu; est: satis plene describitur: reiterasse superuaca neum duxi. Sic & de muris Troiæ ab eo & apolline cõstructis. ubi de Laomedonte legitur: inuenitur. Volunt eũ insuper Iunonis fuisse alũ num & loco sceptri gestare tridentẽ: & rerum illi fundamenta sacrata Ex quibus quid senserit decepta uetustas uidendũ ẽ. Neptũnus maris deus a fingentibus dictus est: eo ꝙ sic in sacra legitur hystoria. Iuppi/ ter Neptũno imperiũ dat maris ut insulis oĩbus: & quæ secus mare lo ca essent oĩbus regnaret &c. Hinc poetæ postmodu; ubi regem dixiss; hystoriographus deũ fingendo dixere: quæ fictio adeo adoleuit ut eti am qui se prudentes arbitrabantur: infanda credulitate caperent̃. Am phitritem aũt illius iõ dixere coniugem: quia semper mari iunctus sit sonus: qui ubiq; in litus fit: in circuitu orbis proicientibus sese undis ĩ terram. dicitur. n. amphitrites ab amphi: quod est circũ: & triton ma/ ris sonus: & sic circũsonans. Currus aũt habet designare motum eius in superficie: qui cum reuolutione & rumore fit ut currus faciũt rotæ De eius incessu & comitiua: quod a Virgilio scribitur: redeuntis ĩ trã quilitatem maris mos seu natura ponitur. A Statio uero cõtrarium de signatur: qualiter. s. ex tranquilitate mare efficitur ꝓcellosu;. Mare au tem Iunonis fuisse alũnu; iõ dictũ est: quia aer ex aquis suscipit incre/ mentu;: & ubi de Iunone dictũ est. Tridens aũt sceptrũ illi cõcessum triplicem aquæ proprietatẽ ostendit. Est. n. labilis: nabilis: & potabilis fundamenta uero illi consecrata sunt quia eius opere terra moueatur: & ob id ab Homero uocatur sæpissime Ennosigeos: quod idem est ꝙ terram mouens: & pp hoc uoluerunt insipidi id quod sibi sacrũ esset: ab eo deberi seruari. O ꝙ̃ male legerant dauiticũ illud. Nisi dñs ædifi cauerit domu; inuanũ laborant qui ædificant eam. & hi potissime qui Neptũno fundamenta cõmodant: cũ nil stabile: nisi fundetur in petra petra aũt christus est. Vocant eũ neptũnum: ut ait Rabanus & Isido rus. ꝙ nubat. i. mare terram tegat: uel ut dicit Alberic⁹: eũ a nando di ctum quasi ob id moueat̃ ꝙ in eo res natet. Ridiculũ est ob id inopi nato regis noie uelle regni qualitates expromere.

De Doro primo Neptũni filio. .C. ii.

Dorus (ut dicit Serui⁹) neptũni fuit fili⁹: quem alii ĩ parte græciæ regnasse uolũt: ubiq; tantæ fuisse auctoritatis ut oẽs apud quos gessit imperiũ: ab ei⁹ nomine dori nuncupati sint. Isidor⁹ uero ubi de æthimologiis: & Raban⁹ in libro de origine rerum dicunt. Dor⁹ nep tũni & Elopis fili⁹ fuit: unde dori nomen & originem dicunt: sunt au tem græciæ pars ex quibus etiam cognominata tertia lingua græcorũ

quæ dorica appellatur. Cur autem hic neptunni dicatur filius: talis uidetur ratio. primo enim possibile est eum neptunni regis fuisse filium & tam uirtute sua: q̄ auctoritate patris in magnum deuenisse nomen: ut sit: & de hoc satis dictū sit. Consueuere præterea ueteres: & po/tissime q generosi erant aĩ: a propriis sedibus ad alias transmeare: nō nūq̄ motu proprio ob cupiditatem gloriæ & aliquando seditiōib⁹ pulsi: uel alia necessitate coacti. Qui eo q̄ nondum ubiq̄ peruii essent mōtes & tenebrosa uetustate nemora complerent omnia: quia littora colerentur: tantū mediterraneis fere neglectis locis nauigio ferebātur: & ubi applicabant: seu in littore occupato: seu sponte incolarū suscepti si uidentiū opinione erant uel efficiebantur insignes: dū nationis eorū alia nō haberetur ab incolis rudibus notitia: q̄ p mare uenissēt: & ut etiā eius originis gloriā ampliarent: confestim neptunno attribuebant eumq̄ neptūni filiū nuncupabāt. Si forsan huiusmodi homo terrestri aduenisset itinere: terræ illum filiū esse dicebant. quod multis cōtigisse indocta testatur antiquitas. Et ne sæpius reiterādus sit sermo sic de reliquis neptunni filiis: ni alia ratio demonstretur: intelligendum sit.

De Amyci uel amyco Neptūni filio qui genuit Buthem. C. iii

Mycis uel Mmycus filius fuit neptūni & melites nymphæ scd̄m Seruium: qui eum dicit a polluce certamine superatum. Quod lactātius apertius explicans dicit: q̄ cum pollux cum argonautis ad bebritiū nemus appulisset: & eū & Amicus bebritiorū rex ad cestuū ꝓ/uocasset certamen: haberetq̄ semper hanc consuetudinē ut insidiaret̄ intrantibus bebritium nemus: & sub titulo euocationis in certamen il/lud aduenas deduceret & occideret. Contigit q̄ cum in illud perduxisset pollucem: & superat⁹ illi uellet uim inferre: cōuocatis a polluce sotiis ibidem occisus est: ubi alios occidere consueuerat. Theodonti⁹ uero dicit hūc ex melanthone ꝓthei sænis filia næptūni fuisse filiū. Ve/rum ego magis seruio credam: cum dicat Leontius eū ex melita insula haud lōge a sicilia ibidē deuenisse & bebritiæ regnū uiribus occupasse Est enĩ bebritia regio quæ postea bithynia nuncupata ē ꝓxima troadi

De Buthe amyci filio qui genuit Ericem. Ca. iiii.

Vthes (ut asserit Theodontius) filius fuit amyci regis bebritiorū Quē dicit leōtius ob patris sæuitiā eo ab argonautis ceso regno pulsum & cū melita auitū regnū repeteret: post aliquales errores puo nauigio drepanum in sicilia deuenisset: ibidē a lycaste nobili atq̄ pulcherrima ea tempestate meretrice hospitio susceptus ē: qui cū forma ualeret et moribus: et ætate: alicaste facile adamatus est cuius cum esset usus contubernio: ex eo filium suscepit: quem Ericem nuncupauit Et quia lycastes ob eximiam pulchritudinem et meretricium ab ĩcolis uenus uocaretur: fabulæ dat⁹ est locus buthē scilicet ericē ex uenere

susceptum.

De Eryce Buthis filio. Ca.v.

Ryx(ut Thodontio placet)filius fuit Buthis & Veneris. Serui⁹ aũt dicit Neptũni & Veneris: & ex numero argonautarũ fuisse: & ait ꝙ cũ Venus spaciaretur ĩ littore siculo a Neptuno oppressa eri/ ceꝫ cõcepit. Quod prædictis male cõsonuꝫ est. Esto dici posse Buthẽ hoĩem exterũ & amari uectũ Neptũnum dici. Hic Eryx regnans in si cilia & uiribus potens hospitibus legeꝫ posuerat: ut secum cestibus de certarent: qui tandẽ ab Hercule ex hispania redeunte uictus occubuit Sane Theodontius hystoriam continuãs generationis eiusdẽ dicit. ꝙ cũ tam iure parentum ꝙ̃ maxĩarũ diuitiarũ meretricio quæsitarũ lica stis ãplissimũ ĩ eo siciliæ angulo dominiũ possideret & uiribus Buthis ẽt ampliatũ. Ea moriẽte eryx tam thesauro: ꝙ̃ egregio matris titulo li cet falso elatus se loci regem dixit: & in culmine propinq drepano mõ tis tẽplum ingens construi fecit: quod matri dicauit: & uocari iussit tẽ plum Veneris erycinæ. Tandem insolens nimiũ ab Hercule occisus ẽ & in monte sepultus: ubi matri condiderat tẽplũ.

De Phorco.iii. Neptũni filio: qui genuit Bathilluꝫ. Thoosam. Scyl lam. Medusam. Stennionem. & Eurialem. .C.vi.

Horcus(ut dicit Seruius)Neptunni & Thoosiæ filius fuit. hunc dicit Varo regem fuisse corsicæ & sardicliæ: & ab Athlante rege nauali certamine superatuꝫ: & cũ magna exercitus sui parte obrutum ꝙ̃obrem socii qui fuere superstites in suam consolationem eum ĩ ma rinum deum fuisse cõuersuꝫ dixere: & sic maris dictus est deus: fauen tibus poeticis fictionibus desiderio adtestantiũ. & sic uidetur ea demer sione phorcum sibi deum patrem & deitatem quæsisse.

De Bathillo phorci filio. Ca.vii.

Athillus(ut dicit Theodontius)filius fuit phorci & marini mon stri: de quo & si quædaꝫ alia referat litteris a litturis deletis legis se non potui nec aliud usqꝫ alibi uidisse memini.

De Thoosa Phorci filia & matre Polyphemi. Cap.viii.

Hoosam dicit Seruius Phorci fuisse matrem. Verum Homerus in odyssea eiusdem Phorci dicit fuisse filiam. sic Antitheum Po/ lyphemum cuius potentia est magna omnibus in cyclopibus. Thoosa autem ipsum genuit nympha phorcinos filia mari sine fece prædomi/ nantis. Et sic apparet hanc phorci filiam fuisse & ex neptũno peperis/ se Polyphemum cyclopem. Nec aduersatur quod dicit Seruius eam Phorci matrem: cum duæ potuerint esse eodem nuncupatæ nomine: quarum altera fuit mater: altera uero filia.

De Scylla filia Phorci. .C.ix.

Cylla: ut ait Serui⁹: phorci et crotheidos nymphæ filia fuit: ꝙ̃

(ut ait Ouidius) Glaucus ex Anthidone ciuitate marinus de amauit & quoniam illam cyrci filiæ solis quæ illum diligebat præponeret: irata cyrces. fōtē ī quo cōsueuerat scylla lauari uenenis īfecit: adeo: ut dū descendisset scylla in eum more solito pubetenus repente in uarias est mutata formas. Attamen cum suam deformitatem horreret sese ī propinquum præcipitauit mare: & glauci amantis sui opere dea marina facta est. Alii marinū monstrū effectam dicūt: cuius formā sic describit maro. At scyllam cecis cohibet spelunca latebris. Ora exertantē & naues in saxa trahētem. Prima hominis facies: & pulchro pectore uirgo Pubetenus postrema īmani corpore pistrix. Delphinum caudas utero cōmissa luporum: Præstat trinacrii metas lustrare pachini. 2c. Homerus autem longa carminum serie aliter in Odyssea describit fere ī hac sententia. Dicit enim eam latrantem: & catuli uocem habere nuper geniti: aspectu horribilem: & pedes habere. xii: cum sex capitibus: & in omne caput os ingens cum triuiis ordinibus dentiū plenis nigra morte: eamq; in speluncæ medio morantem capita extramittere in ꝓfūdissimū mare piscariq; ut delphines capiat uel balenas. Leontius aūt aliā a superiori de scylla recitat fabulam. dicit enim ꝙ cū scylla misceretur Neptunno: amphitrites eius coniunx cōmota zelo sparsis in aquis farmacis: in quibus lauari consueuerat eam uertit in caninam ferā: quā hercules cum præda gerione hispano superato rediēs: eo ꝙ sibi boues abstulisset occidit. Verum illam pater eius reuocauit in uitam. His præmissis quid cōtegant enucleandum est. Sunt ergo qui extiment olim in littore calabro freto tenui a siculo seperato aduenā fuisse mulierē summa pulchritudine & astu plurimo ualentē: & cū feruenti ureret pruritu modestia morū & honestate oris: quibus uirginem seu pudicissimā fingebat matronam illectos hospites in concupiscentiam suā nudabat substantiis: & hinc datum fabulæ locum. Fulgentius autē de ea aliter sentit in moralem sensum æque fictionem trahens & diceus sic. Scylla enim græce quasi exquina dicta est: qđ nos latine cōfusionē dicim⁹ & quid confusio nisi libido est: quam libidinem glaucus amat. Glauc⁹ eī græce lustitius dicitur unde & glaphcomata dicimus cecitatē. ergo oīs qui luxuriam amat cecus est. Nam & Anthedonis fili⁹ dictus ē. Anthedon. n. græce quasi Anthudon: qđ nos latine cōtrariū uidens dicim⁹. ergo lippitudo ex cōtraria uisiōe nascitur. i. ex re cōtraria uisui. Scylla uero in modum ponitur meretricis: quia omnis libidinosa canibus lupisq; īmundis atq; spurcidis & hiulcis hominibus inguina sua necesse est misceat. Iuste ergo lupis & canibus mixta: Quam cyrces odisse dr̄ Cyrces manus diiudicatio uł operatio nūcupatur quasi cyronera. Laborem enim manuū & operationem libidinosa mulier nō diligit: Hæc ille: Glaucus autē supra ubi de cyrce pro maris spuma sūptus ē: qua

abundat cyrceus mons in radicibus suis ratione scopulorũ circa quos mare ĩpulsum frangitur:& sic scyllæ scopulus.tamen de hoc satis ubi de cyrce.Salustius aũt dicit saxũ esse simile terebratæ formæ procul uidẽtibus.Canes uero & lupi ob hoc ex ea nati fingũtur quia loca plena sunt mõstris marinis:& saxoruꝫ aspitas illuc ĩmitatur latratus canum.Sꝫ nos paululũ figmentis explicati adaptemus. Certissimuꝫ ẽ ex parte italiæ in cõspectu littoris tauromentani saxa esse ingẽtia atqꝫ cauernosa & acuta & cultrorum ritu secantia & se in fretum siculũ protẽdentia in quo eo motu:quo Oceanus assidue agitatur fluxu.s. & refluxu adeo cursu uelox & impetuosum fertur mare:ut nil celerius uideatur aut potentius.Præterea flantibus ab arthoo in austrum uentis:& ab austro in arthoum tanto impetu eo ĩserto in se undas ĩpellunt ut ꝑcussionibus suis in cæluꝫ usqꝫ uideantur efferi:ex quo tam impetuoso motu fit:ut intrantibus undis cauernas scylle:rumor causetur ingens q hinc inde fractus latratus canum ululatũqꝫ luporũ imitaẽ: & quoniam in uacuũ semꝑ declinant aquæ fit ut eis descẽdentibus in cauernas scyllæ secũ potentius impetus si sint nauigia trahat: & sic ex ueritate contingentiũ cõstat Virgilii fictio ꝙ illi multa sint capita:ut dicit homerus:nihil aliud ẽ ꝙꝫ pluralitas scopulorum ibidẽ dum se retrahunt unuꝫ caput in altũ extollentium:quibus iuxta numerũ ut pedes sint.i. fundamentũ eorũ opportunũ est.Ora aũt plura & dentiũ ordines nil aliud ꝙꝫ crebras eurypos intersecantia saxa discurrentes ostendũt:q quidem nigra morte.i.mortis periculo illos intrantibus pleni sunt. ꝙ delphinis piscetur aut bal nis ideo dictũ est:quia locus ille semꝑ magnorũ & monstruosorũ piscium abũdans sit.Quod aũt dicebat Leõtius scyllam misceri neptũno euidens est:nam ut patet in mare protẽditur saxum:& quoniam ibi sit tempestas & sonoritas assidua.ideo fictum est ab amphitrite pharmaca fuisse iniecta.Quod aũt illam occiderit Hercules dicit Theodontius ob id fictũ quia unius cyclopis filius inter saxa scyllæ perierit:quam obreꝫ in ultionem suã cyclops maximis molibus loco iniectis ora scyllæ clausit:& inuium fretum fecit:& ob id mortua scylla dicta ẽ.tractu tñ tẽporis oĩa iiecta ĩ se retrahens mare locum redegit in formam pristinã:& sic a phorco suscitata ẽ filia.Scyllam aũt phorci fuisse filiam dicit Theodontius a philocoro testari:eãqꝫ cuꝫ ex sardinia steleno Corinthio nobilissimo iuueni mitteretur in coniugem:ibidem perisse & loco reliquisse nomẽ.

De Medusa Stẽniõe & Euriale gorgonibꝫ & filiabꝫ phorci. C.x

Edusa Stẽnio & Euriale phorci filiæ & ex mõstro marino suscep tæ fuere:ut dicit Theodõtius.Hæ qdẽ gorgones appellatæ fuere:& uetere testante fama inter omnes tres unum tantum oculum ha

habuere:quo utebantur uicissim & ut scribit Pōponius mela ī cosmo graphia insulas dorcadas tenuere quas esse cōstat ī oceano æthyopico ex opposito æthyopū hesperidū Quod & a lucano testari uidet ubi di cit.Finibus extremis libyes ubi feruida tellus Accipit oceanū demisso sole calentem Squalebant late phorchinodos arua medusæ 2c. His in super hanc fuisse proprietatem aiunt:ut quoscūq; eas intuētes in saxa cōuerterēt.Has duas tantū fuisse dicit Ouidius.Cui⁹ introitu gemīas habitasse sorores Phorcidas unius sortitas luminis usum & cætera. & hoc quantum ad omnes tres dictum sit. Nunc autem fictionum sen sum libet inserere.& ante alia has ego phorci regis sardiniæ:d' quo su pra filias fuisse non puto:sed alicuius alterius phorci apud insulas dor cadas ea tempestate regnantis : Monstri autem marini iō filias dictas puto a similitudine.monstrum enim marinum balena est:cuius īter ꝓ prietates dicunt:hi qui animaliū exquisiuere naturas hanc esse: ut dū os aperit tanto odore cuncta circumpleri:ut omnes ad eam propinqui conueniant pisces.ipsa aūt quos uult capit donec eius expleatur fames Et qa æquo modo phorcinides mirabili pulchritudine sua ad se uiden das omnes attrahebāt homines:monstri filiæ dictæ sūt.Eis unū tātū fuisse oculū ob id fictū uident credere.Soren⁹ & Deonigdus antiquita tū historiographus:eo ꝙ unius & æquæ pulchritudinis eēnt.Ego aūt reor:eo ꝙ ex eis ītuentiū omniū unū & idē esset iudiciū.Quod aūt ꝓ spectantes in saxa cōuerterent:ob id fictū existimo qa tā grādis esset earū pulchritudo:ꝙ ea uisa stupescerēt ītuentes & muti atq; īmobiles nō aliter ꝙ̄ si essent saxa deuenirēt Gorgones aūt dictæ sūt:qa ut di/ cit Theodōti⁹:cū moriēte patre ditissimæ remāsissēt adeo rē curaue re suā:ut auctis diuitiis plurimū a suis hoc cognomine uocarent: qd' sonat terræ cultrices nā græce georgi agricultores dicūt.Fulgenti⁹ q dē lōge aliter sentit.Dicit.n.tria eē terroris genera:q̄ p noīa harū de mōstrant.Stennio nāq; debilitas interpretatur.i.timoris initiū:quod tantum mentem debilitat.Euryale uero idem est ꝙ lata profūditas .i. stupor uel amentia:quæ profundo quodam terrore mente; debilitatā spargit.Medusa aūt obliuionē significat:quæ non tantum mentis tur/ bat intuitum:uerum etiam caliginem ingerit uisus:hic terror in oībus operatur:sed salua semper fulgētii reuerētia ista nō uidētur de mente fingentium:cum hæ non terrorem:sed admirationem inferant.

De Medusa Phorci filia in singulari. Ca.xi.

Edusa filia Phorci:ut dictum est:cum speciosissima mulierū ess; habuit inter alia sui decoris spectabilia(ut Theodōtius asserit)cri nes non solum flauos sed aureos:quorum splendore captus Neptūn⁹ cum ea concubuit in templo mineruæ:ex quo cōcubitu pegasus equus

natus ẽ: q̄obrez turbata minerua ne ignominia tẽplo iniecta remane ret inulta crines medusæ mutauit in angues: et sic ex pulchra mõstruo sa facta est. Cuius mõstri cũ fama uolitaret undiq̃: factum est: ut ad il lud superandũ ueniret pseus scuto palladis armatus: qui ei caput absci dit: & cũ uolans remearet in patriam caputq̃ secũ deferret gorgonis: cõtigit q̄ cadentibus guttis sanguinis per sollitudines lybicas ex eis crearentur serpentes: quorũ plenissima est libya. Medusam crines ha buisse aureos iõ fictum reor: ut intelligamus eam fuisse ditissimaz: cũ p crines sumãtur substãtiæ tẽporales. Propter has aũt substãtias nep tunnus. i. exter⁹ hõ: ut fuit Perseus: in cõcupiscentiã eius trahitur: & eã ĩ tẽplo Mineruæ opprimit. i. intra terminos prudẽtis cõsilii illã su pat. Q̄d ẽt p scudũ palladis demonstratur: quod crystallinũ erat ut p eũ sumat̃ prudentis circũspectio. Hẽt. n. hoc crystallum: ut reddat oculis ĩtuentis quicq̄d extra se gerit̃: Sic & dux discretus consilio q̄d possint hostes agere intuetur: & sic se tutũ facit: dum illorũ a se preui sa frustatur consilia. Ex compressu aũt prudentis & exteris ducis orit̃ pegasus equus. i. fama: ut in sequentibus ubi de eo patebit latius. Cri/ nes aũt in serpentes uertunt̃ quotiens quis ratione substantiarũ suarũ opprimit̃: nam quæ cõsueuerant splendoris esse causa possidentes in mordentes sollicitudines curasq̃ uertunt̃. Caput. n. tunc meduse absci ditur: cum substantiis spoliatur: p quas uiuere & multũ posse uideba/ tur. Q̄d serpẽtes in libyã ex sanguine capitis medusæ nati sint ad ro borandã figmẽti spẽm potius q̄ ad aliquid significati tegendũ dictum ẽ. Testatur aũt Eusebi⁹ in libro tẽporũ. hanc Medusaz a pseo præda diuitiarũ tracto supatã atq̃ regno diuitiisq̃ priuatã Cecopre athenis regnante: dicitq̃ a Didimo scriptũ in hystoria pegrina.

De Albione. iiii. & Borgione. v. filiis Neptũni. Ca. xii.

Lbion & Borgion (ut Põponius mela in libro cosmographiæ te/ statur) filii fuere Neptũni: Ex quibus ipse idẽ talẽ recitat fabulaz. Transeũte Hercule inter hostia rhodani: & loca quæ postea mariana fossa dicta sũt: ei Albion & Borgion obuii facti sũt: ei⁹ ĩpediẽntes trã sitũ. q̄obrem cũ Hercules aduersus eos inisset certamen: deficerentq̃ ei tela ab ĩuocato patre ei⁹ Ioui illi subsidiũ datuz ẽ: hymber. s. lapiduz quorũ a deo locus ille abũdãs est: ut facile pluisse existimes. Arbitror ego hos probos fuisse uiros & aduenas: cũq̃ sibi ibidẽ sedes sũpsissẽt timentes ne forte pellerentur obuiasse herculi uel alteri ueniẽti: a quo supati sũt: & iacẽtes passim lapides locũ fabulose pluuiæ inuenisse.

De Thara. vi. neptunni filio. C. xiii

Harã filiũ fuisse Neptunni Seruius asserit: dicitq̃ euz circa sallẽ tinorum confinia tarentum olim inclytam ciuitatẽ condidisse: &

a suo nomine nūcupasse. Esto iustinus uelle uideatur a spuriis spartonorum conditam. Verū idem seruius ab eisdem duce pallanto non conditam sed restauratam confirmat.

De Polyphemo cyclope. vii. neptūni filio. C. vii.

Olyphemus Cyclops (uti & reliqui cyclopes oms) filius fuit Neptūni ex Thoosa phorci filia: ut supra per homerū patet ubi de Thoosa. Constat enim hūc inter cyclopes notissimū & potentissimum fuisse: & Galatheam siculam nympham amasse: ut patet supra ubi de Galathea. Præterea eum unicum habuisse oculū uolunt: & ingētis staturæ fuisse hominem: atq; amplissimos in siluis siculis seruasse greges & postremo ab ulixe priuatum oculo. De quo homerus in odyssea talē refert fabulam. Dixit enim q cum ulixes uagus post Ilionis excidium lothophagis relictis uenisset in Siciliam: uidit ibi hominem uillosum: & hispidū greges mūgentem: & ab antro suo solum āmouentem lapidem: quem mouere nequissent iuga bouū uiginti: tandem cum antrum intrasset eius cum. xii. ex naualibus sociis polyphemoq; percōtāti narrasset qui essent: & unde uenirēt. orassetq; eius in suis opportunitatib' fauorem: a Cyclope superbe responsum est: cum diceret se Ioue nō timere: eoq; se meliorē. & cū rogasset quonam nauim liquissent ulixes pfidia; cyclopis sentiens respondit se cū sotiis naufragiū fecisse. postq; Cyclops uidentib' cæteris: captis duob' ex eis: illos ritu beluæ discerpsit atq; deuorauit. quare cōmot' Vlixes cogitauerat eū occidere: sed aduertēs: qa ta; ingentē molem ab hostio antri āmouere nequisset destitit. Cyclops aūt mane facto duos alios comedit: & Vlixe cū reliqs in specu relicto: cum gregibus abiit. Vlixes autem clausus ingente; baculum: acuit. texitq; fimo: & cum sero Cyclops rediens duos insuper ex sociis occidisset Vlixis: obtulit ei Vlixes optimi uini cadū misericordiam orans. Cyclops potato uino promisit misereri: si uinum iterū propinaret qd' postq; factum est cum tertio potasset: nomē petiit Vlixis Qui illi se utim uocari respondit: quod latine sonat nullus. Cui Cyclops loco muneris exhibiti poculi te ultimū comedam. Tandē cū obbibitum uinum Cyclops insuetus facile se soluisset in somnum Vlixes Sumpto stipite quem sepeliuerat in fimum eoq; igne præusto animatis in facinus sociis incensum in oculum Cyclopis acri nixu impegere. Cyclops autem experrectus ingenti clamore socios antro propinqnos inuocauit adiutores. qui circum antrum quærentes quisnam illū infestaret: cum Cyclopem uitim respondentē audissent: arbitrati qa naturali egritudine graueretur abeuntes dixere ut Neptuunū patrem pro sospitate præcaretur. Cyclops autem tristis cum āmouisset ab hostio antri molē prætendissetq; brachia ne quis hostium exiret antrū cū gregib' perscrutatis singulis pecudibus emittebat. Vlixes autem cū sociis cu;

se occisoruꝫ arietum pellibus contegissent exiuere antrũ quadrupedes & a cyclope incogniti: qui deductis ex pecoribus cyclopis festiui ad naues abiere: quos cũ sensisset cyclops eiecta mole ingenti fere nauim attigit. Vlixes aũt ex tuto nomen illi aperuit suuꝫ: Quod cuꝫ audisset cyclops. Heu dixit in uaticiniũ tyleni eurymedis cyclopis tandem de ueni. Vlixes abiit. Virgilius aũt eius taꝫ formã ꝙ domum narrante a/chimenide uno ex sociis Vlixis longe breuiori carmine designat dicẽs Immemores socii uasto cyclopis in antro Deseruere domus sanie da/pibusqꝫ cruentis. Intus opaca ingens ipse arduus altaqꝫ pulsat Sydera dii talem terris auertite pesteꝫ. Hec uisu facilis: nec dictu affabilis ulli Visceribus miseroꝶ: & sanguine uescitur atro &c. His ex polyphemo præmissis ad intellectũ intrinsecum ueniendũ est. & primo uidendum quid Neptũni & Thoosæ filius dictus sit. Circa quod ego arbitror ꝑ/stante causam matre regis sardiniæ filia eum incognitũ siciliã aduenis se. Cuius cum occupasset partem seu forte totam incognitus Neptuni dictus sit filius & tyrãnus insulæ factus. aliam ob cãm patrem meruis se Neptũnum. Nam uti inexorabilis est neptũnus tẽpestate cõmotus sic & inexorabiles sunt tyranni ira aut cupiditate cõmoti. Et ꝙ hic in gentis formæ. i. magnæ potentiæ dux grægum. i. populoꝶ tyrãnus fue rit. Quod oculus unus illi tantũ fuerit ostendit solã enim suam reꝫ ty ranni curant: nil in deum: nil in proximũ: nil in subactam plebẽ respi ciunt: Hoĩes uiuos euiscerant atqꝫ corrodũt: dũ substantiis euacuant subditos: dum exiliis dãnant: dum ĩnocuos cruciant. Hi tamẽ uino. i. blanditiis astutorum hominũ sapiuntur: & oculo obcecantur dũ nu/dantur substantiis & dominio. Albericus aũt de Polyphẽo isto aliter sentire uidetur: dicẽs hũc Polyphemũ uocari quasi multæ lucis hoĩeꝫ ut cũ Seruio cõueniat: q dicit mltos dixisse polyphemũ unũ habuisse oculũ: alios duos: alios tres: sꝫ totũ fabulosũ esse: quasi ipe uelit unũ tantum habuisse. Et iõ asserit hunc prudẽtissimũ fuisse uirum: & hũc in fronte oculũ habuisse. i. iuxta cerebruꝫ: sꝫ ab ulixe prudentia supera tum: quod ĩ ulixis particularem laudẽ cõcedi põt: ut supato donis sen su tyrãnico: ꝑ Polyphemũ eloquꝫ & dolosas demõstrationes oculati hoĩs: atqꝫ uiolentiam parantis manus effugerit. Ego insup quidem de magnitudine corporea huius poetas hyperbolicæ locutos iãduduꝫ ar bitratus sum: Postꝗ de cinerea statua hoĩs apud drepanum his tẽpo ribus comperta audiui pendulus factus: nec utrum uerum simpliciter scripserint: aut fictum negare audeo nec affirmare.

De Tilemo. ix. Neptũni filio. · Ca. xv.

Ilemus Eurymedes ex Cyclopib' un': ut ĩ odiissea oñdit home rus: & ut cæteri dicuntur: sic & hic neptũni fuit filius: ex qua ta men matre nisi ea fuerit: ex qua Eurymedes denominatur nõ habetur

atq; prædixisse polyphemo qa ab ulixe oculo priuaretur.

De Bronte nono Sterope decimo. & Piragmone undecimo Neptunni filiis. Ca. xvi.

Brõtes: Steropes: & Piragmõ Cyclopes isignes fuere. & ut dicit Theodõti⁹: ex ãphitrite cõiuge neptũni fuere filii. Hos artificiosos fuisse homines constat: & acri labore duratos: quos uulcano ignis deo attributos: ut sub eo apud lyparam insulam Iouis conficiant fulmina uolunt: ut Virgilius in æneide plurimo describit carmine. Quoru; si rite uolumus causam originis eorum & officii demonstrare pauca de necessitate præmittenda ueniunt. Cum igitur Cyclopum duæ salte; uideant̃ eẽ species: ne de una qd'de altera expositum est intelligat̃: ueniũt distinguendæ. Prima est de qua supra ubi d Polyphemo: & illa ut satis apparet pessima. Secũda uero artificiosorũ hominũ est: ut apparebit in sequentibus. Et quoniam inter se discordes sunt: ut discordet interpretatio nominis gentilitii: quod cõmune habent necesse ẽ. Dicũtur igitur hi cyclopes: qui artificiosi sunt homines: a cyclops qd'ẽ circulus & copis quod est oculus idest oculo circulatus. seu ut breui⁹ sententiã sequẽtes uocabulorũ circũspect⁹. Quod qdem artificẽ hominẽ esse opportet. Nam si nõ sit: nequeunt congrue primis ultima respondere: & ideo consueuere circũspecti artifices anteq; manum operi apponerent mente principium & medium & ultimũ intueri: ut fini debita possint præstari initia: & sic opus est inchoare. Papias aũt dicit Cyclides artes a græcis nũcupari: eo qr origo illarũ sicuti circuli initium latens sit: Ex quo uocabulo dici Cyclopes tã q; ab arte artifex: congrue dicere possumus. His præmissis cur neptũni dicti sint filii uideam⁹. Existimo quidem eo q; ex mari seu aquis fere exemplaria rerum omnium artificiatarũ sumpta uideantur. A piscibus quippe sumptum uolũt quo ordine in pugnam acies deducant̃ ab eisde;: quo pacto homines aq; ferro tegantur: squamis eorum inspectis A spina excarnificati piscis ĩ littore ad construendas longas naues doctrina sũpta est: Abiuuare cõstruendæ domus & solaria artificium demonstratum A testudine cõsũptis carnibus cytharæ cõposito ostensa est: cõtectrum etiam documẽtũ. A cõchis & spõdilibus hostiorũ atq; ualuarũ flexuositates traditæ Nec nõ & qualiter per circũflexos gradus ĩ excælsas possum⁹ turres ascendere. Sic & quo pacto bucinas ædere. In aquis p̃terea herbarum cõtestiones & p̄ductiones filorũ exortæ & interserere fila: telasq; texere demonstratum. aquæ uarietates telarũ colere faciendas piscium sanguine p̃buere primæ: motus earum primus musicam: & tpa eius atq; conceptum meditantibus dedisse conpertum est. Quid multa dicam: Innumerabilia sunt: quæ mare p̄ducit instruentia artificum ĩgenia: ex quibus fit: ut merito artificiosos homines Neptũni filios nũcupem⁹

Cyclopesq; uocemus. Et q tuncuq; Hesiodo placeat: Plinio teste i libro naturalis historiæ: qui dactili uocati sunt in cretam fabricã ferrariam iuenisse: dicit ibidem Plinius: a cyclopibus atq; calybis ferrũ fuisse cõpertũ. Cur aũt ex amphitrite dicantur suscepti puto a circuitione sonorũ: cũ undiq; perstrepant artificũ sonus: Vulcani iõ tradũtur obsequio: quia igne molliũtur dura ad usu; artificis: & mollia sollidantur ut latius ostendetur ubi de uulcano tractabitur. Qđ aũt apud lyparam fabrilia operent: dictum est ad ostendendũ: quoniã ab artificibus loca artifi[illegible]io cõuenientia sumenda sint. Quid queso faciet faber ferrarius in pallude? Quid piscator in mõte? Quid agricultor i saxo? Quid in solitudine medicus? nil equidem. & iõ in lypara officinã fabrorũ describit Virgilius: quia igneus locus sit quo fabri molliunt æra. S; sup est de noibus rationem exquirere. Brontes. n. (ut dicit Alberic⁹) dict⁹ est a tronitu: quod fit tam sufflantibus follibus q etiã incudem uerberantibus malleis. Sic & Steropes dicitur a fulgore qui ex incendio nascitur. Pyragmonẽ aũt dicit ab incude calenti nomen sumpsisse: eo q pyr ignis: agmon aũt incus interpretetur. Et hæc iõ his attributa sũt noia: quia circa armorũ artificiũ exerceantur. nõ eim talia darent nauim uel tẽplũ uel palatiũ cõstruẽti. Volũt postremo eo q telũ Ioui fecissent: quo Esculapius ictus est: hos ab Apolline interfectos: qđ ego itelligo: cũ Apollo iterpretet exterminãs & hũoris expulsor sit. Qđ ignis ẽt facit opifices tales: si opus tale cõtinẽt cito deficere: eo q ta; labore assiduo q igne cõtinuo ante tẽp⁹ desiccetur humor & deficiãt.

De Nausithoo. xii. Neptũni filio: q genuit Rixinorem & Alcinoum. .C.xvii.

Ausithous Pheacũ rex (ut i odyssea placet Homero) Neptũni fuit fili⁹: & Periuiæ nymphæ: de quo & eius ple; sic idẽ describit. Nausithoũ q prio Neptũn⁹ terra; mouẽs genuit: & Periuia fœmia; specie optia iunior filia magnanimi Eurymedõtis &c. de hoc aũt nil aliud repitur nisi q Rixinorẽ & Alcinoum filios habuerit.

De Rixonore Nausithoi filio: qui genuit Arithim. C.xviii

Ixinor filius fuit Nausithoi: ut in odyssea sic ait Homer⁹: Nausitho⁹ aũt genuit Rixinorẽ Alcinoũq;. Hic Rixinor: ut idẽ dicit Homer⁹: cõiugẽ sũpsit: & suscepta ex ea filia unica: quã Arithĩ noiauit: ab Apolline pcussus occubuit: puto febre exterminatus fuerit.

De Arithi Rixinoris filia & Alcinoi cõiuge. C.xix

Rithis (ut i odyssea scribit homer⁹) filia unica fuit rixinoris: quã Alcinous Rixinoris frater: & Pheacũ rex sumpsit in coniugẽ &

ex ea nausitheā filiā & tres filios suscepit: ad hāc ulixes ductu & cōsi/ lio palladis trāsformatæ ī effigiē calpis uirginis a calistōe nympha ue niēs naufragus accessit. & multa illi interrogatus exposuit: & tandē ho norifice ab ea susceptus est.

De Alcinoo filio nausithoi qui genuit nausithoam. & Laodamātem & Alioum: & Clytonium. C. xx.

Lcinous Rex Pheacum: ut in odyssea testat' homerus: filius fuit Nausithoi Regis: & uir arithis. ad hunc autem in cōuiuio sedētē uenit ulixes naufragiū passus: & ab eo honorifice susceptus ē: eiq; cō/ iugium Nausitheæ oblatum: demū data ingentia munera: & nauis q̄ il lum in patriam reportaret parata: sociiq; nauales p̄stiti.

De Nausithea Alcionis regis filia. Ca. xxi.

Ausithea filia fuit Alcinoi & Arithis: ut testat' homerus: que cū exisset ciuitatē cū pedissequis suis iuissetq; ad flumē lotura uestes fcm̄ ē ut uideret Vlixē naufragum nudū ī littore & frōdib' arborū circūte ctū: & ab eo suppliciter exorata ut illi cibum daret: & uestes postulata cōcessit: & ide illi suasit: ut ad patriā suā: & ad regiā domū post se ac cederet. uti postea factū ē: ꝓut plene ī odyssea narrat Homerus.

De Laodamante & Alioo & Clitonio filiis Alcinoi regis. C. xxii.

Aodamas: Alios et Clytonis filii fuere Alcinoi regis et Arithis Homero teste in odyssea: de quibus nil præter generales laudes īclytæ iuuētutis eorum reperitur: et ꝙ Vlixem una cū patre Alcinoo et matre eorum honorauerint: eiq; munera dederint.

De Melione. xiii. Actorione. xiiii. Neptunni filiis. Ca. xxiii

Elion et Actorion Neptūni fuerūt filii: ut ī Iliade scribit Home rus. Inducit. n. nestorē senē patroclo dicētē: se adhuc iuuene bel lū habuisse aduersus archades et m̄ltos īteremisse. et ni neptūn' melio nē et actorionē filios suos caligine occultasset: eos æque cū aliis occi/ disset.

De Aone. xxv. neptūni filio. C. xxiiii.

On (ut dicit Lactantius) filius fuit neptunni: et ab eo dictam affir mat Aoniā: quæ quidam pars est boetiæ: Theodontius uero hoc idē asserit: Aonemq; dicit ex apulea factione suorū pulsum nauigio ue nisse euboeam: et inde se in boetiam detulisse. ibiq; rudib' adhuc popu lis ī mōtanis īparasse: et illos Aonas una cū montibus ex suo nomine nūcupasse: a quibus neptūni filius habitus est: cum onchesti cuiusdā ditissimi hominis Apuli fuisse filius ex parichia coniuge.

De Mesappo. xvi. neptūni filio: a quo Ennius poeta. C. xxv.

Esappus filius neptunni ut dicit Virgilius. At Mesappost equū domitor neptunia proles. Quē nec fas igni cuiq̄ nec sternere

ferro &c.Hic eīm(ut idem testatur Virgilius)Turno aduersus Aeneā auxilia duxit:Quē secuti sūt fescēnini.æqui falisci æqui foractis habi tabant mōte: & Cimini siluas & lacus:& insup capeni.hunc tamē di cit Seruius per mare ad italiā uenisse:& inde Neptūni filiū dictum.eū etiam iuulnerabilē ferro dictū est:eo ꝙ nūꝗ̄ ī bello perierit:ab igne uero īmunem:eo ꝙ Neptūni filius quē deum cōstat esse aquarū ab is to dicunt Enniū poetā dicere se originē ducere:eūq; equorū domito rem dictum:quia animalia sint a Neptūno producta.

De Busiride.xvii.Neptūni filio .C.xxvi.

Vsiris Neptunni fuit filius ex Libya epaphi filia susceptus:ut in libro temporū ait Eusebius.hic aūt ut ait Augustin⁹ in libro de ciuitatate dei regnante danao argiuis:uel rex uel potius tyrannus suis diis hospites immolabat:quem seruius ab hercule occisū dicit:eo ꝙ cum apud illū diuertisset:ut alios:sic & eū uoluisset occidere.Et idem Seruius asserit huius Busiridis laudes ab isocrate descritas.

De Pegaso equo.xviii.Neptūni filio. Cap.xxvii.

Egasus equus alatus:ut testatur Seruius & Lactantius:filius fuit Neptūni & Medusæ in tēplo Palladis conceptus ut supra de me dusa.Ouidius aūt dicit eū natū ex sanguine cadente ab exciso Medu/ sæ capite:ut ubi de fastis dicit.Creditur hic cesæ grauido ceruice me/ dusæ.Sanguine respersi prosiluisse comis.Quam ouidii opinionem ful gentius sequitur & Albericus.Hūc præterea nō solū uelocissimū:sed uolucrem fuisse aiunt:eodē Ouidio teste.Hunc supra nubes & subter sydera lapso.Cælū pro terra:pro pede pēna fuit.Eūq; dicunt pede ca stalium musis effodisse fontem:ut idem fert Ouidius.Fama noui fōtis nostras peruenit ad aures.Dū medusei quē præpetis ungula rupit. Et paulo infra.Vera tamen fama est & pegasus huius origo Fontis: & ad latices deduxit pallada sacros &c.Hūc insuper dicunt Bellerophontē aduersus chimeram monstrū euntē tulisse.Sic & Perseum dū ad gor/ gones iuit.Alselmus uero ubi de imagine mūdi:huic equo quedam ad dit:quæ ab alio nēmīe dicta cōperi.Dicit.n.illi cornua ēē:eūq; igneū habere anhelitū & ferreos pedes:ut tot⁹ mōstro sit similis.Illum po/ stremo inter sydera locauere:Ouidio teste.Iāq; indignāti noua frena receperat ore:Cum leuis aonias ungula fecit aquas.Nunc fruitur cæ/ lo quod pennis ante petebat.Et nitidis stellis qnq; decēq; micat.Nūc his appositis qd sensisse potuerit ueteres exqrēdū ē:ego hūc equū fa mā rerꝫ gestarꝫ arbitror cui⁹ uelocitas ꝑ cursū et uolatū eq hu⁹ desi/ gnat.q iō neptūni & gorgoīs dicit' fili⁹:qa ex gestis ī mari & terra fa ma oriat'.Qđ in templo palladis cōceptus iō fictū puto:quia ex dis crete & consulte gestis recta fama oriatur. Ex fortuitis autem uemini

iure fama debeatur ex temerarie factis potius debet infamia. Quod hu ic equo pedes sint ferrei dictū puto: ut demonstretur qm̄ in circuendo nunquam famæ deficiant uires. Cornua autem apponūtur ei: ut famo sorum compræhendatur elatio. Sic & anhelitus igneus: ut gerulonum feruens dicendi desyderium cognoscatur. Eum castaliuꝫ effodisse fōtē satis manifeste declarat: quia cupidine famæ atqꝫ gloriæ tpalis a nōnul lis affectio ponitur omnis. Ex qua quotiens optatum consequitur toti ens fons castalius. i. abundans dicendi materia oritur: quæ quoniā poe tarū est: musis igitur dicitur consecratus hic fons. Eū aūt Bellorophō tem & perseum gessisse assumptas expeditiones eo dictum dici potest qr cupidine gloriæ. i. ad id delati sunt quod egerunt. Seu ut qdā uolunt ad id delati sunt nauibus quibus alatus equus erat ī signe. Alberic⁹ pe regrinam de hoc equo scribit opinionem ex fulgentii fonte sūptā. Di/ cit enim eum dictum pegasum a pege græcum quod latine fōtē sonat eumqꝫ esse fluuiorum omniū cōmune nomē: & hic uult flumē. i. pege equum esse neptunni. i. ex neptunno genitum cū ex mari omnia nascā/ tur flumina. & per alas uelocitatē fluminū designari: & a pege uult pa gos dici quos ueteres iuxta flumina semper ponere consueuerant & īp pagani quasi ex uno pege. i. fonte uel flumine potātes: & sic fontē quē dicimus a pegaso pede factum a neptunno ꝓcedere sentiemus. Sꝫ quid circa hunc equum & fontem sentiat fulgētius qui latissime scripsit pau cis apponendum est. Dicit ergo pegasum ex medusæ sanguine nasci eo qꝫ in figura famæ constitutus sit: nam cum uirtus terrorem decidit fa mā generat. quē ideo uolucrem dicit quia ut dictum est fama uolucris sit Fontem autem musis ungula aperuisse ideo fingit qr musæ ad scri/ bendam heroum famam aut antiquorū gesta aut priorū dicta sequat. Præterea dicit idem Fulgentius pegasum interpretari æternum fonteꝫ qd arbitror quia fama egregiorum hominum indeficiens sit.

De Nicteo neptunni. xix. filio qui genuit Anthiopiam & Nictime. nem. Ca. xxviii.

Icteus (ut ait Lactātius) filius Neptūni fuit: & ut Theodōti⁹ asse rit ex Cyleno filia Athlātis susceptus. Hūc dicit Lactāti⁹ Ethio/ piæ fuisse regē & anthiopiam & Nictimeneꝫ filias habuisse: eūqꝫ secū dum quosdam a nictimine illecebri amore dilectū: cuꝫ qua cum opere nutricis concubuisset ignarus scælere cognito eam uoluit ni aufugisset occidere. Alii uero cōtrariū dicunt eum scilicet īfauste nictimenē dile xisse eamqꝫ cū illi uim uellet inferre aufugisse. Quod is neptunni filius fuerit possibile est cū fere cōtēporaneus æuo neptūni hoīs uideat. Si aūt non sit ea rōne Neptunni filius dici pōt qua dicuntur cæteri.

De Anthiopia Nictei filia & matre Amphiōis & zethi. C. xxviii.

Nthiopam dicit Lactātius nictei regis fuisse filiā: cui Theodon/ tius addit ex amalthea cretensi nympha. Hanc (ut dicit Theodon tius) nicteus lyceo thebarum ægyptiarum dedit uxorem. Lactanti⁹ au tem dicit eā ui ab epapho Iouis filio stupratā. Alii dicūt a Ioue. Qđ cum sensisset lyceus ea abdicata superinduxit dyrcē. Quæ ab eo impe trauit: ut illam in carcerem poneret. Verum cū tp̄s partus aduenisset miseratione deorum fractis uinculis aufugit ī cytheronē & āphionem zetumq; peperit & exposuit & cætera: ut supra ibi de amphione.

De Nictimene filia Nictei. C. xxx.

Ictimene nictei regis & Amaltheæ fuit filia. hanc autē seu patrē amauerit: seu ab eo amata sit: dum illius arma fugei et miseratiōe mineruæ in auem sui nominis uersam: & in eius tutelam susceptam. Cui⁹ (figmēti talis pōt eē rō: Nictimenē prudēti usā cōsilio seu sui cri minis: seu paterni uerecūdia nūq̄ p⁹ scelus ī lucē cōparuit: & inde no ctua dicta ē. Qđ ī tutelā mineruæ uenerit ubi de minerna explicata ratio est.

De Hirceo. xx. Neptunni filio. Ca. xxxi.

Irceus (ut Theodōti⁹ dicit & paulus) filius fuit neptūni ex alcinoe filia atlantis susceptus: ex quo nil aliud memini me legisse.

De Pelya. xxi. neptunni filio q genuit filias & Acastum. C. xxxii.

Elyas filius fuit neptunni & Tyro nymphæ filiæ Salmonei re / gis salamī ... ut in odyssea satis extense describit homer⁹. Dicit eī hanc consueuisse circa ripas eniphei fluminis dlectari: q̄obrē neptun nus eniphei sumpta forma uirginē cœpit: & cum ea cōcubuit: & ex eo concubitu geminos genuit Pelyam scilicet & Neleum. Tyro autē po stea nupsit erithio. Pelyæ aūt apud Thessaliam regnāti ut dicit Lactā tius ab oraculo responsū est: tūc illi propinquā mortem fore cum ei dē neptunno patri sacrificanti aliquis pede nudo superueniret ī sacris. Cui annua sacra peragenti superuenit Iason nepos altero pede nudus. Celeranti enim ad sacrum in limo fluminis calciamentum retentum ē. Quod cū uidisset Pelyas oraculi memor confestim non tantum sibi: sed filiis timens propter egregiam Iasonis uirtutem: eidem iasoni sua sit: ut expeditionē in colchos ad gloriā sui noīs consequendā assume ret existimans (ut fama ferebatur) arduum nimis & difficile aureū uelli⁹ posse subriperet sic eum facile perituruū: Qui cum assūpsisset & præ / ter spem Pelye cū aureo uellere & medea coniuge rediisset: eo itum est ut ope medeæ Pelyas a filiab⁹ occideret filio acasto sup stite. Circa id qđ fictū ē: dicebat Leōti⁹ pelyā neptūni hoīs fuisse filium: cūq; secus enypheū spē iuuenis īcolæ a Tyro dilecti eā non resistentē: atq; simi litudine formæ deceptā oppressisse: & ex ea filios suscepisse duos.

De filiabus Peliæ: Ca. xxxiii.

Ilias Pelyæ regi fuisse satis constat Ouidio inter alios recitante q̃ tamen illius fuerint nomina a nemine dictum cōperio. Næ quidem ut moris est filiarum senectuti Pelyæ patris cōpatientes ei astabant conti nue. Quas aiunt medeam fraude decepisse adeo ut earuꝫ pietas ī patrē in scelestnm uerteret facinus. Nam cum cerneret medea senectutē Pe lyæ ut dicebat Leōtius Iasonis obstare īperio ficto cum Iasone iurgio secessit ad illas: & diu de iniquitate Iasonis questa in determinatū eius dixit se iuuētutē Pelyæ herbis restituere uelle: ut paulo añ æsoni resti tuerat: & sic credulis filiab' Pelyæ suasit: ut omnē sanguinē frigidum atqꝫ ueterem ex tremulo Pelyæ senis corpe cultris exhaurirēt: ut no uum atqꝫ floridum uenis posset īmittere. Quod cū fecissēt puellæ expi rassetqꝫ pelya ad Iasonē r̃diit medea. Dicit Theodōti': īter pelyā & fi lias a medea seminatā zizaniā: & ob eā puellas ferro ī senē patrem in surrexisse: & illum occidisse.

De Acasto Pelyæ filio. Ca. xxxiiii.

Castus (teste Seneca poeta ī tragœdia) medeæ Pelyæ fuit fili'. di cit enim sic. Terrore pauidū qppe te pœnæ expetit. actoqꝫ Acha stus regna thessalica obtinens. Senio trementē debili atqꝫ æuo graueꝫ patrē pereptū q̃rit: & cæsi senis decisa mēbra cū dolo capte tuo: piæ sorores īpiū auderēt nephas. & cætera. uerba sūt creōtis ad medeam.

De Neleo. xxii. Neptūni filio q genuit Nestorem Periclimenonem Cromium & Pyro puellam. Cap. xxxv.

Eleus Neptūni fuit fili' ex tyro ut supra ubi d' Pelya mōstratū ē q ut scribit homer' a Pelya fratre pulsus a thessalia Pylō cōdidit & ibidē habitauit deorū cultor. Huic fuit cōiūx cloris āphiōis orcome ni regis filia. ex qua: ut idē dicit homer'. suscepit nestorē & pericleme nonē: Cromiū & pyro fœminā & alios usqꝫ ī. xii. sꝫ eoꝝ noīa ñ habe/ mus.

De Nestore Neley filio q genuit anthilocū: Pysistratū: Trasimedē Echephoronē: Stratū: Perseū: Aritū: & Policasti fœminā. C. xxxvi.

Estor filius fuit Neley & Cloris ut dictū ē. Cui. xii. fratres fuere ut testatur Ouidius dicēs: Bis sex neliedes fuimus cōspecta iuuē tus 2c. Fuit enim homo hic ætate longeuus: ut ipsemet tpe troiani bel li fatetur apud Ouidium dicens. Spectatorum operum multorum red dere uixi. Annos bis centum nunc tertia uiuitur ætas 2c. Bellicosus p̃/ terea fuit: Nam inter alia uiuente adhuc patre eo existente iuuenculo bellum aduersus epyos gessit: & multos in pugna peremit: Homero te ste in Iliade. postea uero cum theseo in nuptiis perithoi fuit in certa/ mine aduersus centauros. Et ut de reliquis taceam cuꝫ græcis apud tro iam arma senex gessit: & sæpe troianis obuius fuit in pugna. Fuit īsup

facundiā celebris adeo ut sæpe principu; mitigaret iras:& in concor/
diam discordes reduceret.Huic euridices filia climenii: ut dicit home
rus cōiunx fuit:ex qua septē filios & filiam unam suscepisse ide; testa
tur homerus:quo tamen fine subtractus sit legisse non memini.

De Antiloco Nestoris filio. Ca. xxxvii.

Ntilocus filius fuit Nestoris & Eurydicis:ut apparet p Homer;
in odvssea:qui scribit Pysistratū Nestoris filiū in domo Mene/
cai:apud Lacedæmoniā mortē ei⁹ flentē Nā secut⁹patrē ad troyanū
bellū ibidē in pugna dū uiriliter ager; a menone auroræ filio occis⁹ē.

De Pysistrato Nestoris filio. C.xxxviii.

Ysistratus fili⁹ fuit Nestoris & Eurydicis.Hūc aūt Nestor dedit
ī sociū Thelamacho ulixis filio uolenti ire lacedæmoniā interro
gaturus Menelaum nunquid aliquid de Vlixe præsciret.

De Trasimede Nestoris filio. .C.xxxix.

Rasimedes Nestoris fuit filius & Eurydicis: quē secu; Nestor:
ut testatur Homerus:duxit in troyanū bellu;

De Echefrone:Stratio:Perceo:& Antho filiis Nestoris.Ca.xl.

Chefron:Stratios:Perseus:& Anthos filii fuere Nestoris & Eu
rydicis:quos ideo ī unum iūxi : quia nil particulare de aliquo eorum
legeram.

De Polycaste Nestoris filia C.xli.

Olicastis filia fuit nestoris & euridicis iunior ex filiabus nestoris
homero teste:& sic appar& eum alias habuisse:quarū ego noīa
non cognoui nec de illa aliud audiui.

De Periclimeneone nelei filio. C.xlii.

Ericlimenon nelei filius fuit:& cloris(ut ouidi⁹ testatur)affirmās
huic a Neptuno auo concessum ut poss& se in aquas uell& trans
formare figuras.Ex quo factum est q cu; hercules inultionem epyor;
ad uers⁹ messanos atq; pylios & elypios acri dimicar& pugna Hic for
te occisorum fratrum dolore commotus in auem uersus herculem un
cis pedibus infestaret plurimū .Vt hercules illū uolitantē sagittā īteri
meret.Hūc uertibilē ī quā uellet formā:nil aliud ītelligo q̄ eius mem
brorū agilitatē:qua tā q̄; ceruus saltabat: currebatq; uti uolasset auis
& huiusmōi faciebat.Eū aūt uolitātē occisū credo uolucri cursu fugiē
tem.

De Cromio Nelei filio. C. xliii.

Romius Nelei fuit filius & Cloris:ut etiā affirmat homer⁹ :q q
dē ea ī pugna q̄; pylii & messeni aduersū herculē gesserūt cū de/
cē frīb⁹suis occisus ē:ut satis ēt demōstrat Ouidi⁹ī maiori uolumīe.

De pyro Nelei filia & Biantis coniuge. C. xliiii.

Yro uirgo Nelei & cloris filia fuit (ut in odyssea scribit Homer᷒) hec ut idem asserit adeo formosa fuit: ut illius fere oñs græcorũ nobiles optarent coniugiũ eãq; neleo postularent. Qui nulli illam iun gere uoluit: ni spõderet ab iphiclo matris Nelei patruo boues auferre quos detinebat: & dare negabat. Et cum nemo spontionẽ hanc facere auderet melãpus uates ea tẽpestate clarus Biæ fratri suo ostendit post tempus fieri posse: ut ab iphiclo deducerẽtur: boues quos poscebat ne leus suasitq; illi spontionẽ: ut tam spectabilis uirginis coniugiũ conse queret. Bias autem fratri credens spopondit neleo qđ petebat: & dum circa recuperationem bouum conaret iphicli iussu captus: & carcera/ tus ẽ. Post tp̃s autẽ dimissus boues reduxit: & pyro habuit in uxorem Hæc fere in textu homeri continentur ultra quẽ dicebat Leõti᷒: q cũ Bias per annum ĩ carcere seruaretur: sensit trabes domus uermes fecis se: quos uulgo dicimus tralos: concepitq; obuitiatas trabes secuturam ruinã. q; cũ p̃nũtiasset iphiclo meruit libertatem. Tandẽ cum interro gasset iphiclus filios non procreans: quid ad ꝓcreandũ esset agendum suasit illi: ut serpentis potaret uenenum. Quo facto concepit uxor iphi cli: & filium in tempore peperit. Quo beneficio ab iphiclo illi restitu ti sunt boues: quibus deductis ut dictum est pyro deduxit uxorẽ quæ illi peperit anthiphatim & mantionem.

De Cygno. xxiii. neptunni filio. Ca .xlv.

Ygn᷒ filius fuit neptunni: ut affirmat Ouidius. Iam letoꝑles ne / ptunnia cygnus. Mille uiros dederat & cætera Hic ut idem dicit Ouidius habuerat a patre ut ferro ĩuulnerabilis esset. qua cõmoditate audax fact᷒ Troianis auxiliator multis ex græcis cesis aduersus achil lẽ iniuit certamẽ. Qui cũ illũ gloriantẽ se cerneret: q ferro uulnera/ ri ñ posset sũpto ĩgenti lapide ĩ eũ fessũ atq; iam crebris ictib᷒ attoni/ tũ iecit Cignus autem graui impulsus ictu cecidit: quẽ confestĩ Achil les occupauit & genu pectus eius præmens & manibus guttur in mor/ tem ire cœgit. Qui euestigio a patre in auem sui nominis mutatus ar/ ma reliquit achilli. Horum figmentorum talis expositio esse potest. Neptunni filius dictus est Cygnus forsitan ob candorem cutis & mẽ/ brorum agilitatem. cum hi qui humidi sũt cõplexione quæ a neptũno humiditatis patre procedit colore sint candidi: & ut pluma molles cu te. Cui humiditati si proportione debita ĩmixt᷒ sit calor: hi tales optĩa membrorum agilitate fruunt. Ex quo fit ut docti in euitandis ictibus ut quosdam uidimus ferro feriri nequeant: & ut lassitudine uincant ne cesse est si sit qui tales superare uelit. Qđ autem auis factus sit sui no minis intelligendum q eo mortuo nil de eo apud mortales superfuerit præter uolatile nomen.

De Griffaore.xxiiii.Neptũni filio. .C.xlvi.

Riffaor(ut in libro originalibus rerum affirmat Rabanus) Nep tunni fuit filius:nec de eo amplius.

De Otho.xxv.& Ephialte.xxvi.Neptũni filiis. C.xlvii.

Thus & Ephialtes:ut afferit Seruius:filii fuere Neptũni:ex iphi media Aloi titanis cõiuge:quam idẽ Neptunnus oppreffit:ut in odyffea teftatur Homerus.hanc tantuꝫ Iphimediam Paulus uocat ele ctrionẽ.Theodõtius aũt Ephimeidam.Hi aũt quoniam ex uxore aloi nati funt ut plurimũ aloidæ appellantur:ficut & fæpe herculẽ a uictri co ãphitrioniadem appellamus.Hi quidẽ nouẽ digitis fingulis menfi/bus crefcere uidebantur.q̃obrem paruo in tẽpore mole ingentis cor/poris mirabiles facti funt. Dicit enim homerus his ideo tam grande ĩ crementũ fuiffe:eo ꝙ a terra nutrirentur eofq; nõ amplius nouem an nis uixiffe:& eoruꝫ defignans magnitudinem dicit.ix.brachiorũ ampli tudinẽ habuiffe:longitudine uero.ix.paffuũ. His infuper dicit Home rus in Iliade bellum fuiffe aduerfus martẽ:eũq; ab eis captum atq; ca thenis uinctuꝫ:& in carceribus.xiii.menfibus detentũ:& ni Iuno mer curio iniũxiffet:ut pro liberatione eorũ ageret in carceribus defeciffꝫ Qui Mercurius clam eum rapuit:& liberatus eft. Quod claudianus tã git ubi de laudibus Stiliconis duꝫ dicit.Cũ gemini fratres genuit quos afper alous martẽ fubdiderint uinclis &c. Hi ꝑterea ab aloo uictrico in gigomantiam cũ ipfe grauatus fenio ire non poffent miffi funt: qui ibidẽ:ut quibufdã placet:cũ reliquis a Ioue fulminati periere:& ephi alti ethna mons fupimpofitus:Otho aũt mõs qdam cretẽfis.Alii ue/ro dicuntur inter quos homerus eos ob magnitudineꝫ corporis aufos montes montibus imponere:cælũq; affectare: Sed ut in odyffea dicit Homerus:in berbes adhuc ab Apolline fagittis occifos:quos uirgili⁹ dicit apud inferos detrufos aiens: Hic & aliodas gemini ĩmania uidi. Corpora qui manibus magnuꝫ refcindere cælũ.Agreffi fuperifq; Iouẽ detrudere regnis &c.His preditis fictionum fenfus aperiendus eft.di/cebat autem Barlaam hos duos fuiffe fratres ingentis potentiæ aloi fi lios:fed iõ Neptunni dictos:quia præter menfuram omneꝫ humano rum corporuꝫ excreuerant. Quod ad Neptunũ fpectare uolunt in gentia producere corpora eofq; tantum noueꝫ annis regnaffe:& ideo a terra nutritos dicunt quia maximos prouent⁹ ex his quæ poffidebãt affumerẽt:& aduerfus Iouẽ ĩ olympo monte habitantem bellum ẜm hiftorias hũiffe:& in eo bello iuuenes defeciffe egritudĩe peftifera am bo & hinc fumptum eos ab Apolline fagittis occifos.Alii uero dicunt hos cum Saturno aduerfus Iouem fuiffe:& nonnullas arces extuliffe: & ultimo uiribus Iouis quando inflegra pugnatum eft cum aliis mul/tis cefos.De captiuo Marte nil repi. Arbitror ego fic explicari poffe

matrē īsignē aliqueꝫ fuisse uirū militari disciplina īstructū & bellicosū atqꝫ robustū: horū hostē: qui & si potēs eēt: tñ ut sæpe cōtigit maio/ res succūbere & obtinere minores: ab eis capt⁹ & carceratus est: & cū liberationi eius nullus adinueniret̄ modus: mercurius.i.fraus: qr furū deus q clā & fraude furant̄ iunone iniungente idest pecunia qua forte corrupti custodes astutia Mercurii Mars liberatus est.

De Aegeo.xxvii.Neptūni filio q genuit Theseū & Medū. C.xlviii

Egeus Athenarum Rex filius fuit Neptunni: Theodontio affir/ māte & marinus deus. Huic dicit paulus duæ fuere cōiuges: qua rū pria dicta ē Ethra filia Picthei Regis Trohezen: ex qua theseum suscepit. Secunda ut testatur Ouidius: fuit medea profuga quam a iaso ne repudiatam atqꝫ fugientem non solū suscepit hospitio: sed illaꝫ etiā sibi matrimonio copulauit: & ex ea (ut placet Iustino) medum filium su scepit. Successit quidē in regno pandioni regi: quē theodontius secun dum ueritatem dicit eius fuisse patrem: & eo regnante multa incommo da atheniensibus euenere. Nam inter alia belluꝫ minois regis cretēsiū quod in uindictam androgei filii sui indigne occisi mouerat: diu tulere Vltimo cum succubuisset in has a minoe deducti sunt leges: ut scilicet annis singulis.vii. Nobiles iuuenes ad minotaurum cretam mitterent̄ Qui tribus annis sorte missi sunt. quarto autem sors cecidit in theseuꝫ qui maximo ægei patris dolore nauem conscendit iturus: & cū omnia nauigii ornamenta nigra essent & nauis uelum habuit in mādatis a pa tre ut si contingeret in agendis eum felicem obtinere exitum: rediens naui album poneret uelum ammoto nigro ut a longe fortunium suum nosceret. Theseus aūt ariadnæ cōsilio uictorū mādatorū īmemor non āmoto nigro uelo redibat. Aege⁹ excelsa turri ꝓspectās nigrū uidēs ue lū theseū mortuū arbitrat⁹ ex turri se deiecit ī mare & mortu⁹ ab athe niēsib⁹ liberatis & neptūni filius & marinus deus ī solatiū thesei conse cratus est.

De Theseo Aegei filio qui genuit Hippolytum Demophoōtem & Anthigonum. C. xlix.

Heseus inclytus athenarum rex fuit Aegei regis filius & æthre ī gentis atqꝫ generosi animi iuuenis plura memoratu digna peregit adeo. ut inter hercules plurimos noīetur unus. Hic qdē añ alia cū her cule ab auristeo misso aduersus amazones expeditionē suscepit: ut di/ cit Iustinus: & cum multas occidissent atqꝫ cæpissent: Cæpere iter ali/ as menalippē atqꝫ hippolitē āthiopæ sorores. Sed hercules pro armis reginæ menalippem sorori restituit. Theseus uero hippolitem que si / bi in sortem prædæ contigerat: sumpsit uxorem: ex qua Hippolytum

filium suscepit. Præterea īgenti uirtute (ut refert Statius) Creōtis thebane regis supbum retulit īperium. egitq; quæ prohibebat officia funeralia possent occisis in bello regibus exhiberi. Et tauru3 ab Euristeo atticæ terræ īmissu3 cūcta uastantē apud marathonē interfecit sic scironem latronē hospites suos dū resideret ī scopulo: aut lauare sibi pedes. aut se adorare cogentem: eosq; incatos præcipitantē in mare. Et ꝓcustem æque latronē super cephyso flumine habitātem & orcte suos hospites trucidantē superauit atq; occidit. Helenam insuper Castoris atq; Pollucis sororem uirginē cælestis pulchritudinis insigne3 in palestra ludentē rapuit minotaurū interemit: & a thenas a turpi seruitio liberauit Ariadnā atq; phedram Minois filias patri subripuit: & Ariadna relicta Phedram sibi cōiugio copulauit: ex qua quosdā filios suscepit. Athenienses ꝑ diuersa passi3 uagantes in patriā reuocauit: & ī forma3 ciuiū sparsos agrestesq; reduxit. Et ut placet Plinio in libro naturalis historiæ: primus fœdera adinuenit. Aduersus centauros ī nuptiis perithoi amici sui egregie pugnauit: eosq; supauit: illiq; comes ad inferos usq; ad rapiendā ꝓserpina3 iuit: s3 minus feliciter ex hoc illi successit: nam perithoo a tricerbero orci cane trucidato ī mortis ipse ī pīculo fuit: ni forte supuenisset hercules: qui illū a discrimine liberauit & reduxit ad supos. Et athenas rediens cōiuge3 querulā accusanteq; falso destrupi interpellatione Hippolitū cōperit: quē fugauit: & q̄tu3 in eo fuit occidit. Postremo iam senex a ciuibus suis pulsus exul apud schyrū minorē insulā diē clausit: cū ānis. xix. īperasset atheniēsibus: his eius laudes fere oēs Ouidius paucis testatur carminibus ubi dicit Ingeniū faciente canūt te maxīe theseu. & infra ꝑ. xi. uersus.

De Hippolito Thesei filio: q genuit Virbiū. Ca. l.

Ippolitus Thesei & Hippolites amazonis fuit filius. hic cū uenationibus cælibe3 uitam ducens uacaret: & oīo constanti animo mulieres spneret a Phædra nouerca absente Theseo amatus ē desyderio: cuius cū optēpare noluisset: Theseo redeūti ab ea accusatus est: Qui in furorē uersus filii nece3 optauit. Verū hippolitus timens conscenso curru fugā cœpit: quo fugiente fortuitu phocæ quæ in litt⁹ exierāt audiētes equorū strepitū: dū sese in mare fugientes ꝑcipitant equos exterruere hippoliti: Qui ꝑ scopulos aduersus eius imperium uiresq; currum trahentes: atq; ui eius compages dissoluentes omnem īfelicem iuuene3 loris implicitū adeo ꝑ arrupta traxerunt: ut pro mortuo a circumuicinis collectus sit. Esto poetæ omnes: & signāter tragœdus Seneca in tragœdia eiusdem Hippoliti laceratū atq; discerptū omne3 asserant & occisum. Qui tandem opere atq; subsidio Esculapii quasi ab inferis in sanitatem pristinam non absq; longo labore reuocatus ē. ex quo euentu uidetur fabulæ locū datum qua legimus theseum

162

habuisse a patre: ut ter posset optare quod uellet: & quia nunc filium optasset occidi phocas a patre emissas in littus: hippolitus autem ne ter tiam patris experietur irã q̃ añ hippolytem matrem eius occiderat: & nunc eo in audito eum quærebat in pœnam atticã terram liquit & in Italiam uenit: haud longe a loco ubi postea condita Roma & mutato nomine se uirbium appellari iussit. quia bis uir fuisset semel ante euen tum & iterum postq̃ beneficio esculapii in uitam uidebatur reuocatus Ibi autem dicit Theodontius oppidum construxit: quod ex nomine sũ ptæ coniugis ariciam appellauit. Dicit præterea idem Theodõtius fal sum esse hippolytum Cælibem uitam egisse: & ĩmo secreto amore ari tiam nobilem atticæ regionis fœminam adamauit quam dianam eo q̃ uenationibus uacaret uocabat. & se dianã colere asserebat: & opere hu ius aritiæ factum dicit ut ab esculapio sanaret̃ cũ mortuũ illũ arbitra retur Theseus.

De Virbio hippolyti filio. C. li.

Irbius filius fuit hippolyti & aritiæ post hippolyti fugã ex attica susceptus. Qui cum adoleuisset Aeneam ilione deleto in Italiam uenientem a patre missus est in subsidium turni: pro ut describit uirgi/ lius Ibat & Hippolyti ꝓles pulcherrima bello. Viribus insignem quẽ mater Aritia misit Eductum egeriæ Lucis & cætera. De eo autem nil aliud habemus.

De Demophonte Thesei filio. C. lii.

Emophon (ut Theodõtius asserit) filius fuit thesei ex phedra. Hic quidem cum cæteris græcis in bellum troianum iuit. Ilione autẽ deiecto dum rediret in patriam tempestate in traciam delatus aphylli de Lygurgi regis filia hospicio: & lecto susceptus ẽ. Et cũ aliquãdiu se cũ fuisset audito q̃ mnesteꝰ Athenarum rex agitatus ꝓcellis & Nausea uexatus maris appulisset insulam melos: & ibidẽ clausit diem: regni cu pidine tracꝰ ĩpetrata p tẽpusculũ licẽtia a phillyde resarcitis nauibus athenas rediit: & pꝰ. xxiii. ãnũ paterni exilii (ut dicit Iustinꝰ) Athenarũ regnũ assũpsit: neq; dꝰ reditu curauit ad phyillydẽ. Et cũ ãnis. xxiii. re gnasset mortuus ẽ. Cui successit osintes utrũ hic eiꝰ fuerit filius ĩcertum habeo.

De Antigono thesei filio. C. liii.

Ntigonus (ut dicit Theodontius) filius fuit thesei & phedræ: u t dicit Barlaã natu maior demophõte & pꝰ fugatũ ab Atheniẽsibꝰ pr̃e fere adhuc pubes ab atheniẽsibꝰ assũptꝰ & rex facꝰ mnesteusq; uo catus. Qui troiã uadẽs nõ satis de ĩgenio demophõtis fidẽsq; eũ secum traxit. Hic rediẽs tẽpestate actus nimia apud insulam melos expirauit

De Medo Egei filio. C. liiii.

Edus(ut Iustinus tradit) Aegeis regi athenarũ:& Medeæ fuit fi
lius:Quã idẽ Iustinus cũ priuigiũ uidisset:adultũ ab ægeo per
diuortiũ discessisset & cholchos cũ Medo filio abiisse.Ouidius aũt di
cit ob paratũ Theseo uenenũ:ut ubi supra de ea.eã aufugisse.Aiunt ĩ
super aliqui eã Iasonis in gratiã rediisse:& hunc Medũ inde iuisse in
Asiam:atq; uiribus plura sibi subegisse regna: sed eã tenuisse partem
quã mediam appellamus:& de suo seu matris nomine nuncupasse.

De Onchesto.xxviii.Neptũni filio:qui genuit Megareũ. .C.lv.

Ncestus(ſm Lactantium)filius fuit Neptũni:quẽ Serui⁹ & Lac
tantius dicunt Onchestẽ ciuitatem propinquã promõtorio mica
lesso constituisse & suo noĩe appellasse: nec de eo aliud præter q̃ Me/
gareum filium genuerit legi.

De Megareo filio Onchesti:q genuit hippomenẽ. .Ca.lvi.

Egareus filius fuit Onchesti:ut liquido testatur Ouidius loquen
te sic.Hippomene.Nãq; mihi genitor megareus onchestius illi.
Est neptũnus auus pro nepos ego regis aquarum &c.

De Hippomene Megarei filio. C.lvii.

Ippomenẽ megarei fuisse filiũ satis ostensum ẽ. de hoc Ouidi⁹
talẽ recitat fabulã.Erat ĩ scyro ciuitate athlas Oenei filia seu Ia
sii uirgo ĩsignis pulchritudinis & pernicissimæ uolocitatis: quæ ut plu
rimũ deorum monitu habitabat in siluis. Hæc cum a multis in cõiu/
gem peteretur legem apposuit:ut.s.cursus certamen peteretur:& si q
superarentur ab ea morte multarentur.uictor aũt eius potiretur cõnu
bio:& cum iam plures magis audaces q̃ fœlices superati tam seuera
lege damnati essent:Hippomenes ea nondũ uisa talium ridebat stulti
tiam.Tandẽ cum casu cõtingeret ut illã uideret miratus roseam acieŋ
sydereos oculos:os cinameum:auream cesariem:pectus protensum:
corpusq; glabellum:& gestus placidos:cõfestim eius in ardorẽ ĩcidit:
q ante dãnauerat alios nec dubitauit ei⁹ postulare cõnubiũ & se ueræ
legis subire discrimen.Virgo autem Hippomenes ueneris implorauit
auxilium:quæ illi tulit ex uiridario hesperidũ tria aurea mala:eumq;
docuit malorũ usum:porro cũ cursu expediti intrassent: ante iretq;
uirgo iuuenis prædoctus e uestigio uidente uirgine unum ex malis ꝓ/
iecit fulgore cuius capta puella gradũ collectura puertit.Et cũ euolas
set interim iuuenis illa præstantior facile anteiuit. Ille secundum eiecit
qđ dũ illa collectura moratus ille stadium arripit uolucer.Sane illa ꝑ
nici uelocitate malo collecto parua moram currentẽ præterit. Ast ille
cũ iã meta cursus esset propinqua:tertiũ proiecit: quo detenta uirgo
añq̃ uolucris euolasse potuisset tenebat hippomenes terminũ:quam

ob causam superata uirgo eius in coniugium uenit: cum qua dū let⁹in patriā abiret: hippomenes feruoris īpatiens: & suscepti muneris a ue nere īmemor ī lucū cybelis illā deduxit & ibi cū ea concubuit: ex quo seu ueneris seu matris deū indignatiōe factū sit amātes in leones uersi sūt: & currui cybelis additi. Qua sub fictiōe talis pōt sensus abscōdi Prīo mulierū si qua ē obstinata durities & auro: & muneris frāgi posse natura auri oēs & cupide & tenacissimæ sint: ī leones aūt iō cōuersi di cūtur qr ī nem⁹cybelis coiuerūt.i.ī delitiis hūanis abūdauerunt & ob id elati sūt: & sic ī leones uersi qm̄ leones supba sint aīalia & iō uersa uice Currui cybelis applicati sūt.i.in pcessu a reruꝫ natura edocti q m̄ terrenis legib⁹oēs sumus obnoxii: qa terrei uiuimus: & quātūcūꝗ su perbientes postremo in terram reducimur.

De Pelasgo.xxix.neptunni filio. C. lviii.

Elasgus(ut dicit Theodontius)filius fuit Neptunni: Isidor⁹uero ubi de Etymologiis eum Iouis & Larisse filiū dicit. Sane quoniā ex compertis apparet Theodontiū talium solertissimum indagatorem fuisse plus illi in talibus præstandum fidei ratus sum.& ideo Neptunni non Iouis posui filium. Hic autem ea ī parte græciæ regnauit q̄ postea ab archade calistonis filio archadia dicta ē: & ab eo denoīata pelasgia dicebat Leontius & in asia esse pelasgos: eosꝗ aduersus græcos fuisse troianis ut in iliade testatur homerus. Verū hi pelasgi a palasga mulier græca nomen sortiti sunt: quam aiunt in pelasgiis cum copiis in asiam transmeasse & ciuitatem condidisse: & de suo nomine pelasgiam nuncu passe: & inde pelasgii: qui secus lyciam sunt appellati.alii contrariū te nent pelasgū regē fuisse in asia & ab eo pelasgos & inde mulierē pelas gam ubi postea fuere pelasgi ī græciam ex asia transfretasse & ibidē oc cupata regione nomen imposuisset pelasgis.

De Nauplio.xxx.Neptunni filio qui genuit Palamedem. C. lix.

Auplius neptūni & Amimmonis filiæ danai regis filius fuit ut te statur Lactantius: qui de eius origine fabulaꝫ recitat talē. Ammi mone danai filia dum studiose in siluis iaculo exercitaretur minus ad uertens percussit satyrum.quam cuꝫ uellet satyrus uiolare illa neptūni implorauit auxilium.Neptunnus autem fugato satyro ipse eam compss sit: ex quo cōpressu nauplium suscepit.Hunc nauplium apud euboeaꝫ regnasse constat: & eius aiunt fuisse filium palamedem græcorum fa ctione occisum apud troiam.Quod cum egerrime ferret Nauplius nec adultionem suppeterent uires ad ingenium uersus stantibus apud troi am græcis: ut erat senes cepit omnem græciam circuire & regias ītra re grecorum principum & ibi qbus poterat suasionibus cōiuges eorū in adulteriū cū quibuscūꝗ poterat trahere arbitratus: ex hoc ī reditu

græcorũ seditiones exorturas plures:eisq̃ agentibus græcos in suũ sanguinẽ ruituros:& sic dum se inuicẽ trucidarent ĩmerito: trucidati palamedis mortẽ suis occisionibus expiarent. Creditum est: ut Leõti us asserebat opere suo Clytẽnestrã in amplexus egesti uenisse:ex quo Agamẽnon postea interemptus & inde egist⁹ & clytẽnestra. Sic Egia lem Diomedis coniugẽ in Cyllibari Stheleni filii cõcubitus: & ut de reliquis taceã conatur Lycophron inclytã Penelopis famã nauplii cõ filiis maculare uolẽs eã cũ uno e ꝓcatoribus suis nõnullas in somnes noctes egisse.Præterea ĩplacabilẽ senẽ aiunt tam feruẽti aĩo uindic/ tam optasse:ut redeũtibus græcis Ilione consũpto in patriã & acri at q̃ turpi tempestate agitatis caphareũ conscendisse mõtẽ: & nocte ac censa face quasi in portũ salubrem periclitantes acciret:ĩ letiferos sco pulos salutis auidos euocasse & multis hoc facinore exitii extitisse cãm Vnde Virgilius.Sydus & euboicæ cautes:ultorq̃ caphare⁹ &c. Am moti aũt satyri & oppresse ãminonis a neptũno assignat barlaam pau cis uerbis rationẽ dicens satyrũ uirginis fuisse pedagogũ.Neptunnũ autẽ lerneũ quẽdã ægyptium insignẽ cuius prima ãminone pelex fu it q̃ coniunx:& ab eo lerneum fontem denominatum atq̃ ꝓuintiã.

De Palamede Nauplii filio. Ca.lx.

Alamedes Nauplii fuit filius:q cũ esset una cũ græcis circa tro iam:& hi aduersus Agamẽnonis ĩperium insurrexissent seditiõe dolosa Agamẽnoni potestate subtracta:eius dux belli factus est.Huic eĩm cũ Vlixe simultates erant(ut dicit Seruius) eo q̃ Vlixes in ĩsania ficta conatus esset in bellũ troianũ nõ ire & ad eam simullandã uinctis aratro dissimilibus aĩalibus salem serebat.Cui ante aratrũ ad experiẽ tiã sumẽdã insaniæ Palamedes apposuit Thelemachũ puerũ:quẽ cũ uidisset Vlixes illico suspẽdit aratrũ.Præterea cũ in tracia frumẽtatũ iuisset:& nil portasset seq̃ nõ comperisse diceret. Palamedes uadens reportauit affatin.Quibus indignatus Vlixes ægre patiebatur illi⁹ glo riam:quãobrem dolo eius factum est:ut a seruis Palamedis satis gran de pondus auri infoderetur sub tabernaculo eius: & inde nuntiis sub/ ornatis habitis confictitiis litteris in cõsilio græcorũ Palamedem ac/ cusauit quia cũ Priamo de deditione haberet tractatum.eũq̃ auro esse corruptum & ad euidentiam proditionis incæptæ iussit eius in taber/ naculo fodi quasi si ibidem cõperiretur aũrũ litteris esset exhibenda fi des & nuntiis.quãobrem auro cõperto qd ipsemet infodi fecerat uli/ xis accusatõ uera credita ẽ.& palamedes tã q̃ noxi⁹ lapidib⁹ ẽ obrut⁹

De Celeno.xxxi.Ahello.xxxii.& Occipite xxxiii.Arpys filiabus Neptunni. Ca.lxi.

Eleno Ahello & occipite arpyiæ tres fuere secundu Seruium & Neptunni & terræ filiæ. Alii uero dicunt Thaumantis & electræ Harũ formam describit Virgilius dicens. Tristius haud illis monstrũ nec sæuior ulla nestis & ira deum stygiis sese extulit undis. Virginii uolucrum uultus fœdissima uentris Proluuies uncæq; manus et palli/da semper: ora fame et cætera. Hic etiã describit in quibus habitẽt lo/cis et unde uenerĩt: dũ dicit accipiũt strophades graio stãt noĩe dictæ Insulæ Ionio ĩ magno quas dira celeno Arpyiæ que colunt aliæ phine ia. postq; clausa domus mẽsasq; metu liquere priores. Ex his a Seruio fabula recitatur: quæ supra ubi đ Zetho et calai plene scripta ẽ: et qd per illã etiam sentiẽdũ sit: et similiter de his dicta sũt quædã: ubi đ al lecto: & aliis furiis supra scripsimus: & ob id pauca hic dicenda supsũt

Vult igitur Seruius eas ideo neptũni & terræ filias: qa ĩ ĩsulis habi tent: quæ terreæ sunt: & tamen mare circundatæ. Ego uero eas neptũ ni filias puto quia monstruosæ sint: ut per Virgilii carmẽ patet Arpyæ aũt secundũ fulgentium ideo uocantur: quia Arpe grææ latĩe rapere dicitur: & ideo earũ prima est dicta Ahello: quasi Ahelenalõ qđ ẽ alie nũ cõcupiscere. Secunda occipite: qđ significat celeriter auferre. Ter tia celeno quæ nigrum sonat: per quod rapine occultatio sumẽda ẽ. & sic primo concupiscitur. Secundo aufertur. Tertio occultatur. Virgine os autem uultus ideo habere dicuntur: seu quia ut dicit fulgẽti⁹: steri lis sit rapina: Cui ego addam quãtũ ad eũ cui rapitur & Esto aliter pu tem fures quippe more suo placidos mitesq; se in cõspectu hominum exhibent: ut hac possint arte ignaros fallere. Vncas autem raptores ha bere manus expõne nõ ĩdiget. Quod ora illis sint palida nil aliud uult prætendere: q fames assidua insatiabilis appetitus habendi qua miseri & in rapinam proni anguntur continue. fædissima uentris pluuies ra/ptorum est: inquantum utplurimum rapinarum turpis est exitus. Itur eĩ ex rapinis in ludũ substantiarũ consumptorem omniũ & miseriaru patrem. Itur in luxuriam lassiuiarum & otiorum marcentium matrem Itur in gulam crapularum & ægritudinum cloacam turpissima & dam nosa. Arbitror quidem has ad pyrrhatas & auarissimos atq; ĩmanes homines spectare: eo q littora inhabitent. Addebat insuper dictis ar pyis Homer⁹ arpyiã unã quã Thiellã uocitat zephyrũ dicebat equos Achillis genuisse. Hanc dicebat Leontius uenti ĩpetũ seu procellam in terpretari: per quã etiam Pyrratarũ demonstratur uelocitas ad rapinã

De Sycano. xxxiiii. Neptunui filio. Ca. lxii.

Icanus (ut dicit Theodõti⁹) antiquissimus rex fuit Siciliæ & Nep tunni filius & ab eo insula quæ antiquiori nomine dicebatur Tri/nacria Sicania nuncupata est: de qua Solinus ubi de mirabilib⁹ mundi

dicit. Sicaniæ diu ante Troiana bella Sicanus rex nomen dedit educt' cum amplissima liberorum manu & cætera. Ex his nec nomen alicui' ad me peruenit. Dicit tamen Theodontius huius Cererem fuisse con/iugem & Proserpinam filiam: quam Iouis dixere poetæ.

De Siculo. xxxv. Neptũni filio. C. lxiii.

Iculus rex fuit Siciliæ & Neptũni filius: ut solinus de mirabili/bus mundi testatur. Regnauit aũt ut dicit Theodontius post Sicanum: & ab eo Sicilia denominata est. Paulus hunc dicit filium fuisse Corithi & Elethræ & Dardani fratrem: Neptunni filium dictũ: eo ꝙ ex Tuscia in Siciliã transfretasset: & multa rudes hoies docuisset.

Genealogiæ deorum Gentilium Secundum Iohannem Bocaciuꝫ de certaldo liber.xi.

Prohoemium.

e X Achia inter pachinū trinacriæ promontoreū & ueteres syracusas leni satis spū me dtulerat subsolan⁹.Ibi dū iā in finē fere deducta oī Neptūni prole uetustissimoruꝫ regū potius ad uentū in insulā q̄ꝫ gesta narrassem: & me cum omnia circumspectans excogitarem:ad quam cæli plagam uertēda esset nauiculæ prora:uenit in mentem tantum nunc uelo: nunc re/mis:Nunc pedibus itum fore:ut ex filiis saturni senis īfausti nullus superesset cuius non esset descripta soboles præter Iouem quē patrē do/minumq̄ꝫ regem deorum:& hominum uoluere.Obstupui fateor Sere/nissime rex:Et animi cecidere uires:& quasi itineri meo obstaculum ī superabile esset obiectum desperans aiebam:O miser potui āplissimaꝫ oceani gurgitem intrare:& fluctus in sydera usq̄ꝫ surgētes modico cō scēdere lembo.Potui uastum littus omne mediterranei maris inter mille scopulos: & sonantia saxa ambire.Montes scabrosos ascēdere lubricas calcare ualles:tenebrosa antra subire:perscrutari lustra feraruꝫ:& siluarum atq̄ꝫ nemorum sepositas umbras lustrare urbes:& oppida.& qd longe terribilius ad manes usq̄ꝫ descēdere:& dites opacas ītrar̄ domos.Et terræ uiscera oculis terebrare:& sic alioruꝫ deoruꝫ prolē etiā renitentem calamo tanq̄ꝫ cognitam in medium trahere.Nunc autem si Iouem non uidero quo pacto eius quæ amplissima ē posteritatem scripsisse potero.Si autē Iouem uidisse uelim in cælum ire necesse est.Quo īfœlix ex sublimi saltu quo ex mōte cælso ī illud memet deiiciā?Quis me eo uentorum extollet īpetus:Quæ deferet cōdensa nubes?aut ipsius armiger ales?O utinaꝫ ab inferis remearet dedalus:qui solus homini pennas induere nouit.Et mortalibus insuetas cæli uias ostēdere.Ipe forsan oportunitati huic posset præstare suffragiū.Q̄d nisi undecūq̄ꝫ uenerit def̄ post tot exāhelatos labores:tot uictos timores tot ēt obices superatos:Infecto itinere inchoato nō absq̄ꝫ ignominia temeritatis meæ subsistēdum ē.Optabam præterea cælestiū uidere patriā Et quo ordine sanctissimi illi gētilium theologi tēpla palacia atria domosq̄ꝫ disposuissent cælitum.Præterea:& cum ipso Ioue ipsius sublime uidere solium.Quo iure sacrum illud deorum concistorium cōueniret in unuꝫ Quod in illos ipsius imperium:Quis ordo sedendi.Quæ presidētis maiestas.Quæ leges darentur.Qui & quo ritu largirent̄ īperia ut ī finem debitum mundi gubernaretur mortalitas:& alia etiam tam præ/grandis dei magnalia.Cæterum dum hinc uidendi desyderio cælum ac perficiendi itineris angerer inde desperatione præmerer.Et ecce ex littore siculo me etiam gubernaculum non regēte repētino īpetu īcretaꝫ

usq; delatus sũ:quã cũ circũspicere; nõ ante ydeum montẽ aspexi' q; resoluta mẽtis caligine:& ueri dei illustratus lumine plenarii Iouis co gnoui cunabula atq; fornices in circuitu:& qua in parte eius cineres et ossa iacerent memini. Et sic eũ non deũ cæli tronũ tenentẽ fore ppen/ disset hoĩem:cuius acta & mores:& reliqua nõ maiori labore q; alio rum deorũ gentiliũ poterant ex terrenis speculis ĩtueri. Reuocatis igi tur uiribus ut eius numerosissimã plẽ describã. Iter quod præpeditu; rebar intrabo:orans inoptatum me terminũ dirigat: qui futurũ sibi di sertissimũ populum per rubrum mare eduxit sicco uestigio ex ægipto.

De tertio Ioue. x. Saturni filio:qui. xxxix. genuit filios: quorũ hæc sunt noĩa. prima Clio. ii. Euterpe. iii. Melpomene. iiii. Thalia. v. Poly/ mia. vi. Eratho. vii. Tersichore. viii. Vraĩa. ix. Caliope. x Ache'. xi. Ve nus. xii. Amor. xiii. Proserpĩa. xiiii. Castor. xv. Pollux. xvi. Helena. xvii Clitẽnestra. xviii. Palistus. xix. Palisc'. xx. Iarbas. xxi. Mena. xxii. Myr midon. xxiii. Xanthus. xxiiii. Lucifer. xxv. Orion. xxvi. Minos. xxvii. Sarpedon. xxviii. Radamantus. xxix. Archisius: de his xxix. tractatur in presenti libro. xi. xxx. Tantalus. xxxi. Dionisius. xxxii. Perseus. xxx; Aon. xxxiiii. Eacus. xxxv. Pylũnus. xxxvi. Mercurius xxxvii. Vulcan' de his uero octo scilicet a xxix. citra in xii. libro tractatur. de reliquis duobus qui secuntur scilicet de Hercule xxxviii. & Eolo xxxix. in libro decimotertio scribit'.

Ouem cretensem qui tertius ĩ hoc opere ẽ:Saturni & Opis fuis/ se filiu; oĩs testatur antiquitas. Hic eodem partu cũ Iunone edi/ tus ne a Saturno occideretur ob pactionẽ cum Titano fratre factã: q; cito natus ẽ clã in ydam cretense; mont alendus ab Opi transmissus ẽ:&(ut quidam uolũt)curetis populis cõmendatus seu ut alii dicũt ide is dactylis. Eusebius uero in libro temporũ dicit Creti regi cretensiu; & hunc illũ in hoson ciuitate in qua matris eius ẽ templũ seruasse atq; nutrisse:Qui a curetis dixere addunt eum ab eisdem in antru; montis idæ delatum:ibiq; du;(ut paruuli faciunt)fleret ne audiretur Cymba la & tympana & clypeos & arma pulsabant. Ad sonitum quorũ more suo cõuenientes apes mella in os eius inferebant:ob quod beneficiu; postea deus factus ddit eis:ut absq; coitu generarent. Aliis uero plac; eum nymphis alendu; datum inter quas ut Didimus in libro narratio nis pyndarice asserit Mellisco cretẽsiu; regi duas fuisse filias Amalthe eam & Melissa;:quæ caprino lacte atq; melle Iouem nutrierunt:unde dicit Lactantius in libro diuinarũ institutionum. Capellam Amaltheæ nymphæ Iouẽ infantẽ uberibus suis aluisse:& ob id dicit germanicus cæsar in aratheo carmĩe. Illa putat' nutrix esse iouis si uere iuppiter in fãs. Vbera creteæ mulsit fidissima capræ:Sydere q̃ claro gratũ testat'

alumnum. Quod etiã testari uidetur poeta cælebris franciscus petrar
ca in buccolicis ea in Egloga cui titulus argus ẽ: sic dicens: Teneris si
gnata labellis. Vbera te moueant nisi forte obliuia lactis. Illius astrĩge
re nectar tibi suggerit aulæ. De grege nempe fuit nutrix tua & cætera.
Seruius aũt dicit non in idam sed in dicteum montẽ a matre trãsmissũ
& ibidem nutritum. Iunius aũt columella de agricultura scribens libro
ix. sic de educatione Iouis infantis ait. Nec sane rustico dignũ ẽ scitari
fuerit ne mulier pulcherrima spetie melissa: quã Iuppiter ĩ apem cõuer
tit: an ut ei homerus poeta dicit crabrõib' & sole generatas apes: quas
nymphæ frixonides educauerũt. Mox dicit eo in specu Iouis extitisse
nutrices: eaq; pabula munere dei sortitas: quibus ipsæ paruũ educaue
rãt alumnũ. Hæc ille. Ex quibus summitur Iouem melle tãtũ educatũ.
hic tandem cum adoleuisset ob captos parentes bellum habuit cũ tita
nis: liberauitq; illos. Inde patrem regno expulit: eo qꝫ cõperisset eum
uitæ suæ insidiari quæ supra ubi de saturno latius dicta sunt Et hic illi
bellũ dicũt cum gigantibus consecutũ: quos superatos supposuit mõ
tibus ut præmonstratum est. Deinde orbe subacto cum frĩbus imperi
um partitus est. Dato plutoni infernorum dominio. Neptunno autem
maris sibi olympo reseruato. Et cum iam diu ante Iunonẽ sororem su
am sumpsisset in coniugem: & rex potens factus: gloriæ auid' coepit
ãbire: & nõ minus astutia qꝫ uiribus non solũ humanas laudes: sꝫ diui
nos etiam sibi honores quæsiuit: templa quidẽ (ut ĩ sacra legit' hysto
ria) in multis locis construxit: & suo dicauit nomini. & ĩ quãcũq; regio
nem uenerat Reges principesq; populorum hospitio sibi comitate sua
& amicitia copulabat & cum ab eis digrederetur imperabat sibi ædifi/
cari phanum & suo hospitisq; sui nomine insigniri: quasi ut ex hoc pos
set amicitiæ ac foederis memoria conseruari. Et hac astutia factũ ut cõ
stituta sint templa Ioui ataburio: Ioui labriando cũ ataburius & labriã
dus auxiliatores eius fuerint in bello. Sic & Ioui laprio: & Ioui molio/
ni: & Ioui cassio: & q̃ huiusmodi sunt: quod ille astutissime excogitauit
ut sibi diuinum honorem & hospitibus suis perpetuum nomen acqui/
reret cum religione connexum. Gaudebant autem illi & eius libenter
obsequebantur imperio: & nominis sui gratia ritus annuos: & festa cæ
lebrabant: & hoc modo religionem cultus sui per orbẽ terræ iuppiter
seminauit: & exemplũ cæteris: adimitandum dedit. Is ĩsup ĩ olympo
mõte habitauit: ut eadẽ sacra testat' hystoria. ubi legit'. Ea tempestate
Iuppiter in monte olympo maximã partẽ uitæ colebat: & eo ad eum ĩ
ius ueniebant: si quæ res in cõtrouersia erant. Itẽ si quis qd noui inue
nerat quod ad uitam humanam utile esset eo ueniebat: atq; Ioui osten
debat &c. præterea quantũcũq; homo hic circa honores occupandos
ambitiosus esset: & libidini deseruiret: multa tamen bona et utilia hu/

manæ uitæ adinuenit: & introduxit: & nõnulla mala sustulit: & ĩter a/
lia admouit a moribus hominũ cõsuetudinẽ comedẽdi carnes hũanas
quibus Saturni tẽpore uescebantur. Qui tandẽ dispositis rebus suis di
em clausit. de exitu cuius testis est Ennius. Ipse quidem in sacra hysto
ria descriptis omnibus quæ in uita sua gesserat Iuppiter ad ultimũ sic
ait. Deinde Iuppiter postq̃ qnquies terra circuiuit omnibusq; amicis
atq; cognatis suis imperia diuisit. liqtq; omnibus leges: mores: frumẽ
taq; parauit multaq; alia bõa fecit: imortalẽ gloriã memoriãq; adept⁹
sẽpiternã monumenta suis reliquit: ætatem pessime acta in creta uitã
cõmutauit & ad deos abiit: eũq; curetes filii sui curauerunt: decoraue
runtq; eũ & sepulchru ei in creta in oppido Aulatia: & dicit Vesta
hanc urbem creauisse. inq; sepulchro eius scriptũ antiquis litteris græ
cis. Iuppiter Saturni. Euemerus aũt dicit eũ in Oceania mortuũ s be
ne in Aulatia oppido sepultum. forsan & hoc nomẽ oceaniæ cretæ fu
it añq̃ a creta nympha Hespidis filia (ut Plyni⁹ ait) ubi de hystoria na
turali dicta fuerit. Vides ne celeberime rex q̃to ingenio q̃to fortunæ
fauore: quot antiqui hostis fallatiis longeuum nomen inanem gloria
& diuinos honores sibi quæsiuerit homo iste: Miror equidẽ illius quã
tũcũq; rudis æui insaniam ut quẽ ex hõine natũ passibilem atq; morta
lem uiderant deum: & summum deum tam incõsulte crederent. Scio
possint esse qui dicant multo recentiores in hanc eandem inscitiam nõ
minus fuisse procliues cum legerimus a Luca medico scriptũ apud ly
stros lycaoniæ Barnabã & Paulũ uiros sanctissimos: & diuini dogma
tis prædicatores eo q contortũ a natiuitate hominem in nomine iesu
christi rectum ambulanteq; fecissent a lystris deos euestigio creditos
Barnabam Iouem & Mercuriũ Paulũ eisq; renuentibus serta & holo/
causta tamq̃ diis a põtificibus & populo præparata. de quibus ego mi
nus miror diuinum. n. opus fecerant ignorantib⁹ lystris quoniam non
suo ut ipsi testabantur sed christi ope. Iuppiter aũt quid unq̃ supra ho
minẽ facere uisus est nil equidẽ uictoriosus fuit hõ & ne satis hoc cu
astutiæ humanæ & nõnunq̃ fortunæ opus sit: ut ob id de⁹ & cæli rex
debeat a quoq̃ credi. profecto uertibiles nimiũ in credulitatẽ erant il
lius æui mortales. Nos aũt ueteres in sua fatuitate sinamus & ad omis
sa uertam⁹ calamu. Postq̃ quæ ad hystoriam spectant de Ioue dicta
sunt quid de eo fingentes dixerunt prosequamur. Primo quidem eum
patrem dominũq; deorum & cæli regem dicũt eiq; loco sceptri trisul/
cum fulmen tribuũt. Eius præterea arborem dixere quercum. Sic & in
eius tutelã aquilã posuere. Nũc quid per hæc sensisse potuerint uidea
mus. deorũ autẽ pater & domin⁹ iõ hic dictus ẽ: quia eo regnãte hero
um tẽpora seu cœpere seu floruere in quibus & poetarũ seu theologo
ru gentiliũ cœpit & floruit studiũ apud græcos. Qui cũ istum tanq̃

ea tempestate mortalibus cæteris p̄ualentē cernerent: eūq; iaʒ sibi ne
dum apud suos: sed & apud exteras nationes adhuc uiuēti diuinos ho
nores quæsisse: & eoꝝ patrem esse aut maiorem qui iam eius ītuitu fi/
ctionibus ad diuinitatem extollebantur: & ꝙ ei nomē etiā faueret Iup
piter: quod iā diu erat cælebre & uero deo attributū: faueretq; illi lo
cus habitatōis olympꝰ: quo noīe cælū etiā appellamus eē deoꝝ finxe
re p̄rem: & cæli regē. Nec sufficit attribuisse illi quod fecerit: qnīmo
multa ex his q̄ ante eū per plura sæcula facta fuerant & potissime eoꝝ
deorum temporibus quos supra Ioues nuncupatos diximus p noīum
abusionem in hunc reuocata sunt. nec aliter q̄; suo æuo facta eidem at
tributa: & qđ lōge pnitiosius fuit multa ad uerum deum uero deorum
dominum spectantia sub huiusmodi fictionis uelo recundita & demuʒ
enucleata ad potentiā & deitatem fictā huiꝰ hominis spectare ab igna
ris credita sunt. tantūq; inoleuit hæc inscitia: ut non solum Iouis esse
quæ dei: sed dei ueri esse quæ Iouis erant crederentur utputa adulteria
ꝓditiones: & bella: & huiusmodi. Sane quotiens pro isto Ioue illustres
uiri deū sensere ueꝝ: quod minus honestum de Ioue scribit̄ pro aliquo
naturali actu opere naturæ naturatæ ꝓducto: quæ dei opus ē ītellr̄i uo
luere: quod ego non laudo per illecebres fictiones diuinā designari po
tentiam. Deorū insuper numerositatem non adinuenere: ut tot cre/
diderint deos esse. quin uno prudētes uoluere deitates illas multis ascri
ptas diis: potentiæ uniꝰ ueri dei officia eē existimātes: sic p ministros
deum agere uti mortales agimus quod clarissime in libro de dogmate
Platonis ostendit apuleus. Nos autem & bene secundum Psalmistam
credimus de deo: quia dixit & facta sunt. Nec tamen negamus deo mi
nistros esse alios iustitiæ ut dæmones: alios gratiæ ut āgelos: Alios op
portunitatum & uictus supercælestia corpora. sed de his alias. Per
fulmen uero trisulcum loco sceptri Ioui additum eo ꝙ igneū sit osten
dere uoluere fingentes nonnunq̄; eum pro Elemento ignis & aeris as/
sumendum: ut asserit Seruius: & tunc Iunonem eius cōiugē terram &
aquam esse uolunt: eo ꝙ ex eis omnia quorundam iuditio procreantur
& sic secundum uarronem de agricultura duo dicuntur parētes magni
Iuppiter pater & iuno mater. Puto ego hanc fictionem originem habu
isse ab his qui arbitrati sunt ignem rerum omnium causam ac eo agen
te cuncta generari atq; nutriri. & sic dum ignis & aer est iuppiter eius
opus est coruscationes & tonitrua nubes cōgregare atq; dissoluere uē
tos excitare atq; cōprimere: fulmina emittere: & huiusmōi: eo ꝙ hæc
ī regiōe aeris igne agente cōficiantur. Trisulcum auteʒ dixere fulmē ut
triplex fulminis designetur proprietas: est enim coruscuʒ: & scīdit: &
urit. de quibus si quis plene uidere cupit Senecam philosophuʒ uideat
ubi de quæstionibus naturalibus. Quercū arborem ideo attributā illi

uolunt quia eius fructu primæui hoies pascerentur:& iō uisu𝔷 est ea𝔷 arbore𝔷 rite dici illius ad quē spectat educare hoies:quos ipse ꝓduxit seu quorū gerit imperiū.Hanc Isidorus ubi de ethi. nucē uidetur arbitrari:eamq; dicit a latinis iuglande𝔷 uocari:quasi Iouis glandem eo ꝙ Ioui olim consecrata fuerit:& sequit̃ eius fructus tantū habere uiriu𝔷 ut si mittatur inter suspectos herbarū uel fungorū cibos: quicquid in eos uirulentū sit exudent:rapiant & extinguāt.Aquilā eius in tutella𝔷 esse asserunt:eiusq; rei causam Lactantius ex alieno describit dicens. cæsar quoq; in aratho refert aglaostē dicere Iouē:cū ex īsula naxo aduersus titanos proficisceretur & sacrificium faceret in littore aquilā ei in auspiciū euolasse quā uictor bono oīne acceptā tutelæ quæ subiugarit.Sacra uero hystoria ēt ante cōcedisse aqlā illi in capite: atq; ei regnum portendisse testat̃.Cur infās a Saturno absconditus sit. Cur cu𝔷 Titanis bellū.Cur Saturnū fugauerit satis plene ubi de Saturno monstratum est.De cōiugio uero Iunonis ēt ubi de Iunone ē explicitu𝔷.sic & de noīe satis plene:ubi de Ioue prīo.Et ex his quæ ibidē & hic scribuntur:si quis uellet satis posset aduertere quantu𝔷 hō iste cū proprietatibus Iouis planetæ conuenerit:& quoniā ob id merito sit Iuppiter nuncupatus.

De nouem musis filiabus Iouis. .C.ii.

MVsæ numero noue𝔷 sunt Iouis & Memoriæ filiæ:ut ubi de Etymologiis placet Isidoro.Theodōti⁹ aūt mēnonis dicebat:& thespie:eo forsan ꝙ thespiades illas appellet Ouidius.Harū noīa sūt hæc Clyo:Euterpe:Melpomone: Thalia:Polimnia:Eratho:Terpsichorē Vrania & ultima Calyope.His dicūt cū filiab⁹ Pierii numero totidem bellū īnatū fuisse.Et qm̄ uictæ sint a musis Pierides in picas mutatæ sunt:& ob uictoriā musæ earū cōsecutæ sūt cognomē.Has præterea dicunt a quodā pyrrheneo claustris clausas:easq; ex claustris in detētoris pernitiē euolasse.Insuper aiunt eis fontē castaliū & nem⁹ heliconē consecratū:easq; ad lyram Apolline pulsante canentes. Nos aute𝔷 his præmissis ad aufferendū uelū fictionibus ueniamus.placet Isidoro christiano atq; sanctissimo hōi has musas appellatas a quærēdo eo ꝙ per eas:sicuti antiqui uoluerūt:ius carminū & uocis modulatio quæreretur:& ob id p deriuationē ab eis musica:quæ ē moderationis peritia denoīata ē.Et ut idem dicit Isidorus:quoniā ipsarū musaru𝔷 sonus sensibilis res est:& quæ in præteritū fluit īprimiturq; memoriæ. iō eas a poetis Iouis & memoriæ nuncupatas. Ego aūt puto cum a deo omnis sit scientia nec solum ad eam concipiendam intellexisse sufficiat ni quis intellecta memoriæ cōmendauerit:& sic memoriæ cōseruata expræsserit:ut te quis scire nouerit:ut ait Persius.Scire tuum nihil est nisi te scire hoc sciat alter:quod musarū officiu𝔷 ē:& hinc illas Ioue genitas

& memoria ficta ē.Necnō arbitror musas a moys quod ē aqua dictas causa in sequentibus ostendetur.Cur autem nouem sint in cōmentario secundo super somnio scipionis plurimū Macrobius conat̄ ostendere eas equiperans octo sperarum cæli cantibus:nonā uolens cælorū mo dulationem esse concentū:Superaddens post longam uerborū seriem musas esse mondi cantum a rusticis etiam sciri quia eas camenas quasi canenas a canendo dixerunt. Attamen ex his reddit Fulgentius aliam rationem dicens uocem fieri quatuor ex dentibus quos lingua dū loq tur percutit ex quibus si defecerit unus potius q̄ uox sibilus emittatur necesse est.Insuper ex duobus labiis uelut uerborum cymbalis cōmo/ da modulantibus.Sic & lingua quæ curuamine a circūflexiōe quadam tanq̄ plectrū uocalē format spm̄.Inde & palato concauitate cuius so nus profertur.Vltimo ut nouem sint additur gutturis fistula quæ tere ti meatu spiritualem præbet excursum.Et insuper quoniam his a mul/ tis cōcinēs apollo additur nō aliter q̄ seruator cōcēt' .p̄dictis ab eo dē Fulgentio iungitur pulmo:qui uelut erarius follis concepta reddit atq̄ reuocat.Et ne sibi in tam sepositum naturæ opus tantūmō fidem uelle præstari uideatur:tam exquisitæ rationis testes īducit.Anaximā drum Lampsacœnum:& zenophanem Heracleopolitem:quos suis in cōmentariis : q̄ dicta sunt scripsisse confirmat.Asserit q̄ hæc & ab ali is æque illustrib' p̄his affirmari ut a pysandro physico & euximene eo in libro quē telegumenon nuncupauit:Porro idē Fulgētius quasi mi nus plene delucidauerit:quod de musis intendit ut nominum & opera tionum singularum rationem deducat in medium dicit sic. Nos uero nouē musas doctrīæ atq̄ scīæ dicimus modos:hæc est prīa clyo qua si prīa cogitatio discendi.Clyos enim græce fama dicitur:& q̄m null' scientiā quærit nisi in qua famæ suæ procelet dignitatem:ob hāc rem prima clyo appellata est.i.cogitatio quærendæ scientiæ:Secunda Eu terpe græce:quod nos bene delectans dicimus:quod primū scit scīa quærere:secūdū sit delectari quod quæras.Tertia melpomone quasi melem pio comene.i.meditationem faciens permanere:ut sit primum uelle:secūdum delectare quod uelis:tertiū īstare meditando ad id qd' desyderas.Quarta thalia.i.capacitas quasi si dicat̄ tythoalia .i. ponēs germīa. Quinta polyminia quasi polym.i.multam memoriā faciēs:di cim' quia post capacitatem est memoria necessaria.Sexta Eratho.i.eu ricumenon:quod nos latine inueniens similēm dicim' quia post scīam & memoriam:iustum est ut aliquid simile et de suo inueniat. Septima Terpsichore.i.delectans instructionē.ergo post inuentionē oportē te iam discernere ac iudicare quod inuenies.Vrania octaua est.i.cælestis post enim diiudicationē Eligis quid dicas quod despicias.Eligere enim utile et caduca despernere cæleste īgenium est . Non Calyope.i.optīc

uocis. Ergo hic erit ordo. Primū est uelle doctrinā. Secundum est dele ctare quod uelis. Tertiū est instare ad id quod delectat. Quartū est ca pere ad quod instes. Quintū est memorari quod capis. Sextuꝫ est inue nire de tuo simile ad quod memineris. Septimū iudicare quod inuenias Octauum Eligere de quo iudices. Nonuꝫ bene proferre quod elegeris Hæc Fulgentius. Vellem ego hos conuenire si posseꝫ qui erectis signis aciebusqꝫ compositis in musas impetū facere: & eas ab eis sumptis ar mis exterminare si possint conantur inscipidi: & duꝫ male intellectis uerbis boetii si armatos existimant in certamen inermes descendunt: & quæ succincte de musis dicta sunt intuentes dicant: nūquid has taꝫ sublimes mulieres in lupanari uiderint: nunquid eis abusi sint: nunqd credent psalmistaꝫ Isaiā Iob. aliosqꝫ santissimos dei uiros illas e mere tritio manu duxisse: ut inter sacra uolumina collocarent. Scio negarēt hos unqꝫ has quas indifferenter senicas meretriculas dicūt usos ni te stis mihi sacer diuinarū litterarū interpres Hieronymus esset cuius ne ab eorū inscitia refringi possim libet ut iacent in phœmio libri a se ex græco in latinū trāslati Eusebii cæsariensis uerba describere. Dicit. n. post multa Hieronymus sic. Quid psalterio canorius: quod ī morē no stri flacci & græci pyndari nunc Iambo currit: nunc Acaicho psonat: nūc Saphico tumet: nūc semipede īgredit᷑: Quid đ utero nomii & Isa iæ cantico pulchrius: Quid Salomone grauius: Quid pfecti⁹ Iob: q̄ oīa exametris & pentametris uersibus ut iosephus & origenes scribūt apd suos cōposita decurrūt &c. Nesciebāt puto tal's musaꝶ officiū ēe uocuꝫ tēpora ordinare. Nesciebant circa scientiam musas agenda dis/ ponere. Nesciebant diuinis uiris ad maiestatē litterarū suarum augen/ dam sua officia præstitisse. Taceant igitur & seipsos rabidi mordeant: qui dū non intelligūt alios mordere conant᷑. & nos ob missum reintre mus iter. Musis cū pieriis fuisse de cantu certamē hoc arbitror sensuꝫ nā suo tamen īnitentes ingenio audeant se disciplinatis præferre: nec dubitent disputationes inire certamē: quod dū in cōspectu doctoruꝫ faciunt: nō scientifici doctis apparent: sꝫ potius stolida & quadā præ/ sumptione loquaces: & cū multa dicere ignaris uideantur: nec aliquid tamen dicant rationi cōsonuꝫ: nec sese loquentes intelligant: lusi a pru dentibus picæ existimant᷑. Quæ quidē uoces potius hamanas qꝫ intel lectum garriendo imitantur & ob hoc tales a scientificis transformari ī picas rite a poetis cōfictum est. Has aūt uoluisse pyrreneum include re nil aliud puto qꝫ quosdam ad ostentationē sui impetuosos & auidos qui neglectis studiorum laboribus postqꝫ scrinea libris compleuerint. & eorum fere tegmina uiderint tanqꝫ omnia quæ in eis continentur co gnouerint sese audent extimare poetas: aut a circunspicientibus arbi/

musarum certamen cum pieris

pice

pyrreneum includere

trari. Verũ cũ euolauerit musæ quas putauerãt claustris clausisse si eas ĩ publicũ sequi uelint. i. õndere se scire: qđ nesciũt in pcipitiũ cõfestiꝫ ruũt. ex qbus nõnullos ego cognoui q librorũ cõgerie cumulata se credidere mgr̃os & in cõspectu sciẽtium corruere. Est & musis cõsecrat⁹ fõs castali⁹: & alii insup plures: & hoc qa habeat lĩpid⁹ fõs ñ soluꝫ delectare intuẽtis oculos: sꝫ ei⁹ ẽt ingeniuꝫ quadã uirtute abscõdita ĩ meditatõꝫ trahere: & cõponẽdi desyderio urgere. Nem⁹ aũt iõ illis sacrũ ẽ. ut p hoc ĩtelligam⁹ solitudinẽ qua uti debẽt poetæ: quoꝶ ẽ pœmata meditari: qđ qdẽ nũq̃ bñ fit ĩter strepit⁹ ciuitatũ aut cõpita etiã ruralia. quinĩmo (ut qntilião plꝫ ubi de oratoria ĩstitutiõe) ĩ loco obscuro & qeto utputa nocturno tpe: qđ p nemora demõstrat̃ satis cõgrue. sũt. n. opaca dẽsitate ramoꝶ & quieta: eo ꝙ semota utplurimũ sint ab habitatiõibus hominum.

De Acheo. x. Iouis filio. C. iii.

Cheus (ut plꝫ Isidoro ubi đ ethymo.) Iouis fuit fili⁹: & ab eo uult appellatos acheos seu achiuos. His paucis uerbis egregii homĩs negotiũ ptrãsisse cõtẽtus. Attñ Theodõti⁹ postq̃ euꝫ Iouis filiũ dixit addit eũ antiquissimũ messeniorũ fuisse prĩcipẽ: eiq; filioꝶ amplissimã fuisse manũ: quoꝶ ope & qr pie apud messenos uixerit fcm̃ ẽ ut totius ꝓuinciæ quã hodie usq; Achaiã ũucupamus: aut sotietate: aut ĩperio potiret̃: & ab eius nõie diceret̃ Achaia. asseritq; ab hoc omnẽ græciæ nobilitatẽ habuisse principiũ: sꝫ ex filioꝶ numerositate nullũ nec nõie exprimit.

De Venere Iouis. xi. filia quæ peperit Amorem. C. iiii.

Enus Homero teste Iouis fuit filia & Dionis: & est hæc quã Tullius ubi de naturis deorum tertiam uocat & coniugem fuisse Vulcani: hãc aiunt martem amasse: de quoꝶ adulterio & captiuitate supra ubi de marte dictum ẽ. Sic & Aeneæ matrẽ dicunt de qua etiam ubi đ Aenea scriptum ẽ. Sic & ubi de Diomede de uulnere ab eodẽ suscepto Et æque ubi de Adone narratũ est: qualiter a filio casu uulnerata Adonẽ dilexerit: nec desunt qui credant de hac dici quod legitur in hystoria sacra uenerem. s. instituisse meretricium quæstũ ꝙ Augustinus ubi de Ci. dei uidetur asserere dum dicit huic oblata a phoenicibus esse dona de prostitutionibus filiarum anteq̃ uiris illas coniungeret. Huic p̃terea Claudianus ubi de laudibus stilliconis apud tuam Cyprum rex optĩe delitiosissimũ describit uiridariũ: in quo omnia facile possint enumerari spectantia ad suadendam lasciuiam. Incipit enim sic: Mons latus Ionium Cypreæ rupis obũbrat: & perseuerat ĩfra per. xlvi. uersus qnos quia prolixũ nimis erat nõ scripsi. Et hic idẽ uiridario descripto

·x·

ꝙ grandis sit ueneri cura circa cultum & ornatū apponit dicens. Cæ/
sariē tum forte uenus subnixa corusco.& infra per .x.uersus. Quoniā
supra ubi de ueneribus multa circa fictiones de uenere dicta sunt.eēt
hic replicare supfluū.Supest quod ambigitur ponere.hāc.n. Venereꝫ
quidā putāt eandē esse cū Cypria.Ego duas fuisse arbitror: & hāc ue
re Iouis filiā fuisse & Vulcani cōiugeꝫ. Aliam syri & cypriæ seu diōis
filiā & adōis cōiugē:q unā & eadē putāt:dicūt eā Iouis & diōis filiā
primo Vulcano nuptam & inde Adoni:& ob nimiam formositatē cæ
lesteꝫ uenerem a cypriis arbitratam:& dea dicta ē. & tanꝙ dea sacris
honorata:eiqꝫ apud paphos templū & ara fuit:eamqꝫ araꝫ solo thure
& floribus redolentem faciebant:eo ꝙ uenus ex uariis causis odorib⁹
delectetur.Aiuntqꝫ cum hæc uiro fuissꝫ supstes:tanto ferbuisse pruri
tu ut fere in publicū declinaret lupanar:& ad suum palliandū scœl⁹ di
cunt eam cypriis mulieribus suasisse meretriciū:& īstituisse ut facerēt
uulgato corpore quæstum.ex quo subsecutū ut uirgines etiaꝫ ad litto
ra mitterentur ueneri uirginitatis & futuræ pudicitiæ libamenta datur̄
atqꝫ excoitu aduenarū sibi exqsitare dotes.Theodōtius etiā supaddi/
dit dicens.tam scœlestū facinus nō solū in cypro diu seruatū:sꝫ ī itali
am usqꝫ deductū:quod auctoritate Iustini firmatur:qui dicit apud lo/
cros ex uoto aliquando contigisse.

De Amore.xii.Iouis filio: Ca.v.

Morē Iouis & Veneris fuisse filiū oēs uolūt:quod ego nō hoīuꝫ
credam sed planetarū:sunt.n.ambo complexiōe similes calidi &
humidi.Sunt præterea beniuoli ambo & æqua luce splendidi: & iō ex
his amorē gigni:& eum potissime quo cōuiuimus quo amicitias iungi/
mus fictū est:ut intelligamus quoniam ex cōuenientia cōplexionuꝫ &
morū inter mortales amor et amicitia generet̄.Quæ qdē uera præter
inter uirtuosos esse nō pōt:ut clare demonstrat Tullius:ubi de amici
tia:et hinc arbitror potius ex his quia ambo beniuoli natus dicitur eo
ꝙ beniuolus esse non possit quis:nisi sit uirtuosus.De cōcupiscibili au
tem amore satis supra dictum ē.

De Proserpina.xiii.Iouis filia et Plutonis cōiuge. C.vi.

Roserpina Iouis et Cereris fuit filia:quæ quoniā Veneris despi
ceret ignes a Plutone amata ē:atqꝫ rapta:et ad inferos delata et
ibidē eius cōiunx facta:quam cū diu quæsisset Ceres:et inditio Are/
thusæ apud īferos cōperisset eo ꝙ tria grana mali punici comedissꝫ eā
rehabere nō potuit.sentētia tamē Iouis factū est ut sex mēses cū uiro
sex aūt cum matre moraretur apud superos. De hac proserpina in
præcedentibus ubi de Cerere quicquid sub figmento tegitur explicas
se memini.Et idcirco præter quod ad hystoriam attinet replicare non
curabo. Arbitror igitur hanc Sicani Regis Siciliæ et Cereris fuisse

filiā: eamq; ab Orco molossorum rege seu Cudonio uel agesilao sed phy locorum āno. xxviii. Ericthei regis athenarū raptā: eiq; coniugio copula tam. hæc tamen hystoria plixius habetur ubi de plutone.

De Castore. xiiii. & Polluce. xv. filiis Iouis. C. v.

Astor & Pollux & Helena secundum Fulgentium filii fuerūt Iouis & ledæ: ex quorum conceptione talis fertur fabula: cū Leda tyndari regis coniunx Ioui placuisset: ipse ī cygnū uersus cœpit canere: quo cantu illam ad se non solū audiendum sed capiēdū traxit. Qui dū caperetur ab ea: eā ipse cœpit atq; oppressit & eo coitu ledā concepisse ferūt: & ouū peperisse unum ex quo castor & pollux & helena nati sunt. Alii uero uolūt pollucē & helenā tantum: & castorē fuisse mortalem tyndari filium. Nonnulli dicunt inter qnos Paulus ex cōpressu illo duo nata esse oua: ex uno quorum castor & pollux nati sunt: ex altero uero Helēa & Clitēnestra postea. Castorē ergo & pollucē iuuenes fuisse insignes omnis testatur antiquitas: & ante alia legitur eos ex argonautis fuisse: eisq; redeuntibus a Colcho Pollucem Amycum bebriciorum regem ei uolentem uim inferre interemisse. Demum cum recuperassent Helenam sororem a Theseo raptam: cum eandem a Paride asportatam cum cæteris græcis nauibus irent illam repetituri. Sūt qui dicant eos nec ad Troiam deuenisse: nec in lacedæmonā rediisse: sed in cælum raptos signum geminorū mfecisse. Tullius tamē scribit ab Homero dici eos lacedæmōe fuisse sepultos: Et Ouidius ubi de fastis dicit quod cum ipse phœbem & sororem eius leucipii filias rapuissent: lynceo & Idæ fratribus desponsatas: a sponsis bello repetitas: & in eo castorē a lynceo occisum: ī quē cū curreret Pollux eū interemit. Occidissetq; Idas pollucem ni a Ioue actū esset: ut eum nequiret ledere. Lactantius etiam in libro diuinarum institutionum dicit. Castor & pollux dum alienas sponsas rapiunt esse gemini desierunt: nam liuore īiuriæ cōcitatus Idas: alterum gladio transuerberauit & cætera. Aiunt insuper castorem equo ualuisse plurimum & pollucem pugna: & cum esset pollux æternus cerneretq; fratrem mortuū Ioui patri petiit: ut sibi cū fratre æternitatē ptiri fas eēt. Quod cum concessisset Iuppiter: ambo ī cælū assūpti sunt: & geminorum fecere signū. horum in tutelā equos eē uoluerunt gentiles. Nunc quid ex fictionibus īterpositis sentiendum sit uideamus. placet quidem Tullio ubi supra castorē et pollucē filios fuisse Iouis tertii et ledæ: hominis quidem nō cygni neq; dei: eosq; esse ex his quos dioschortes appellauere grai. Iouem autem ī cygnum uersū ideo forsan finxit antiquitas quia dulce canat cygnus: quod possibile ē & Iouem fuisse: & sui cantus dulcedīe: ut sæpe contigisse uidimus in sui dilectionem atq; concupiscentiam ledam traxisse. Est enim cantus ex uncis Veneris unus. Seu forsā erat iā senex Iuppiter & ob senium canus

quando ledam amauit:& quia ob feruens desiderium querulus factus sit fictū fore eum in cygnum uersū:qui canus est & morti propinquus canorus. Q̄d aūt ex eius cōcubitu oua pepererit nō ob aliud dictum credo:nisi ne in fictione fœtus uideretur a genitore dissimilis.aues aūt oua gignere consueuerunt.Seu quia pellicula quadā circūuoluti ambo eodem partu nati sint:ut uidemus nonnūq̄ oua nasci panniculo non/dum ī nucleum solidato.Idam prohibitum a Ioue ne Pollucē lederet: uim cōstellationis arbitrabatur Leontius.Q̄d alterna morte Pollux redimeret fratrē uidetur Alberico cū assumpti in cælo geminorum si gnū fecissent:& in eo ita se habeant stellæ ut dum oritur una altera ad huc latitet.Eadēq; quæ latuerat post prioris occasum adhuc aliquātisper appareat:& sic dum descendit ad inferos unus occidens.s. primo tanq̄ mortalis alter tanq̄ diuinus apud superos adhuc consistit. Et e/conuerso dū ascendit unus ad superos diuinus esse uidet̃ stante adhuc altero aliquātisp apud inferos tanq̄ mortali: Pollucē solū īmortalem fuisse a fulgore syderis existentis in capite Pollucis sumptū credit̃: q longe maior est q̄ is qui ex sydere Castoris cernitur: qui aliquādo ob uaporis grossitiem nō uidetur:cū Pollucis uideatur continue. Paulus uero dicit Castorē pollucis opere a lacedæmonibus numero deorū ad ditum:& sic īmortalē factum.Pollux aūt postea ob pietatē erga frēm habitā:& quia insignis esset homo ēt deificat⁹ ē: & fratri coniunct⁹: & sic alterna morte se inuicē redimerunt.Nā primo Castor ne Pollux occideretur occisus est.Secundo Pollux ut frater esset æternus eū de/um fieri fecit:& ipse remansit mortal' data fratri deitate sua. Posuissē Fulgētii expositionē:sʒ qm̄ p sublimia uadit:ommisi.Equos quos eo rum ī tutelā posuer̄ ad ostendēdam iuuenū delectationē & curam duʒ uixerunt poti⁹ q̄ ob rem aliam quicq̄d Serui⁹ dicat existimo.

De Helena Menelai coniuge &.xvi.filia Iouis. C.viii.

Elenā Iouis & Ledæ fuisse filiā uulgatissimū ē & proximo supra monstratū.Hanc aiūt iter mortales cæteras formosissimā fuisse ut Tullius testatur in arte ueteri:Cuius quidē formositas græcis atq; asiaticis populis eo æuo plurimū damnosa fuit:& potissimum exitiosa Troianis.Volunt igitur hanc adhuc uirgunculam & inter coæuas ī pa lestra ludentem a Theseo Atheniensium rege raptam:demum eo pe/regre profecto ab eiusdem matri Castori & Polluci repetentibus resti tutam.Inde uero Menelao regi Lacedæmonū coniugio iunctaʒ. tandē a Paride(ut placet aliquibus)sub specie legationis Hesionam reposcen te & Menelai hospite:eo etiam absente:pulchritudine & facetiis eius capto hospitalitatis iure neglecto cū omni supellectili r̄gia raptā ea uo lente.Lactantius uero dicit eū classe spartam quæsisse:& cum postula ta Hesiōa nō redderetur ut habuerat a Priamo rēgionē bello īfestasse

& spartam ui cœpisse & inde Helenam adduxisse troiã. Quam postea græcorum principes omnes coniuratione facta: cũ illam frustra sæpi' repetissent sub ducatu agamẽnonis: cum ingenti exercitu secuti sũt: & pluribus peractis certaminibus post decennium Ilione capto illam me nelao restitutam non absq; labe proditionis: cum sint qui dicãt occiso paride a pyrrho: eam deiphœbo nupsisse: & querẽtib' græcis ꝓditõe perficere quod armis non uidebatur posse contingere: cum discessũ ex cõposito simulassent: eã exarce dormiente deiphœbo signũ accẽsa fa/ce ad occupandam Sopitam ciuitatem græcos reuocasse. ob qđ meritũ asserũt eã in menelai gratiã rediisse. Alii tamẽ dicunt a menelao ultro susceptam: eo ꝙ ui non sponte sua rapta fuerit. Sane per Homeri car men p; ea; Apud Troianos fuisse annis. xx. cũ longe minus arbitrent plurimi: quod quidem in Iliade circa finem ostendit Homerus dũ eam cum Hecuba & reliquis matronis troianis Hectorem occisum flentem introducit: atq; dicentẽ. Iam certe nunc mihi hic. xx. ãnus: Ex quo ab illinc ueni: & a mea recessi patria. Eusebius uero dicit in libro tempoꝝ eam anno primo regni Agamẽnonis ab Alexandro raptam: & eiusde; Agamẽnonis anno. xv. Ilionem captum atq; deletum: & sic discordes sunt. Seruius autem facit quæstionem de ætate Helenæ. Nan cũ argo nautæ fuerint fratres: illamq; a Theseo rapta; susceperit: q cõtẽpora neus eorum fuerat: & inde a filiis argonautarũ bellum Thebanum con fectum fuisse: quorum filii in Troianam demum uenere expeditionem ob Helenæ raptum uidetur ei ualde mirabile: quasi existimet eam iam senem. mihi autem non sic. Nam ut ex dictis Eusebii patet: Helena a Theseo rapta est anno regni eius. xvi. qui mundi erat annus. iii. dcccc. lxxxix. & tuuc erat Helena paruula puella. postmodum a Paride rapta est: anno prĩo regni agamẽnonis: qui mũdi fuit ãnus. iiii. mil. vii. & sic inter primã capturam & secundam non amplius. xxiii. annorũ fuit spa cium: & sic Helena esse potuit. xxx. annorum uel circa: quãdo a Pari/de rapta est: qua ætate mulieres nobiles & ĩgenio ualentes speciosiorẽ formositatẽ suã faciũt arte addẽtes: si qd forte ꝑuectior ætas subtraxe rat: experiẽtia quippe rerũ doctiores factæ sciũt mores cõponere: qui bus nõ solũ augetur pulchritudo: s; ẽt nõnunq; ad'capiendũ uires de formitati ꝑstãtur. hæc tñ Ilione capto Menelao suo restituta tẽpestate maris circũ acta prĩo in ægyptũ delata ẽ. Tuori rege ibidem regnante quẽ Homeres in Odyssea polybũ uocat. inde in Lacedæmoniam cum menelao reuersa est.

De Clitemnestra. xvii. Iouis filia & cõiuge Agamẽnonis. C. ix

Litemnestra secundum quosdam ut supra dictum est Iouis & le/dæ fuit filia: ex uno ouo cum Helena nata. Hæc aũt Agamẽnoni nupsit: & ex eo plures filios peperit. Tandem cum ad Troianũ bellu;

imperator iuisset: occiso iã Palamede a græcis (ut Leontio placet) Nau plii senis suasione in amplexus ægisti sacerdotis olim Thyestis filii uenit: & cum iam Ilione deiecto uictor Agamēnon repeteret patriã: & secum (ut Seneca poeta in tragœdiis ait) traheret Cassandrã Priami filiam quæ illi ex præda contigerat seu suasione adulterii: seu conscia patrati sceleris: seu ira superinductæ pelicis mota: eo suscepto (ut quibus dam placet) illum in cõuiuio sacrorũ trucidari fecit. Seneca autẽ dicit ibideꝫ: ꝙ cum suasisset illi uestes bellicas ponere: eiq; indumentuꝫ parasset: cui nullus erat capti exitus: eũ exquirentẽ & implicitũ adultero tradidit occidendũ: & Cassandrã æque trucidari fecit. Quo ceso regiã occupauit. & cum. vii. ãnis una cũ ægisto regnasset ab Horeste filio cũ sacerdote scelesto occisa est.

De Paliscis. xviii. & xix. Iouis filiis. Ca. x.

Alisci fratres fuere duo (ut Macrobius in saturnaliorũ libro asserit) Iouis filii & Thaliæ nymphæ: de quibus talem recitat fabulã In Sicilia simetus est fluuius iuxta hũc nympha Thalia compressu Iouis grauida metu Iunonis optauit ut sibi terra dehisceret: quod factuꝫ est. sꝫ ubi uenit tẽpus maturitatis infantiũ quos aluo illa gestauerat: reclusa terra est: & duo infantes de aluo thaliæ ꝓgressi emerserũt: appellatiq; fuut palisci: quoniã primo in terrã mersi denuo inde reuersi sũt neq; longe inde lacus: sed ĩmensum profundi aquaruꝫ scaturigine semper ebullientes: quos incolæ crateras uocant: & noĩe Dellos appellãt. fratresq; eos paliscorũ existimant: & habentur in cultu maximo præcipueq; circa exigendum. Hæc Macrobius. His quidem ut satis per Macrobiuꝫ potest intelligi ara fuit atq; sacerdos: eo ꝙ miranda ibidẽ cernerentur. Nam Aristoteles in libro quẽ scripsit de mirabiliũ auditu dicit: In palisco siciliæ. x. cubitorũ aqua est: quæ sese duabus ulnis ĩ altũ efferens a uidentibus cãpus adiacẽs submergi putatur: Verũ decidens in statum pristinuꝫ conquiescit: & apparet ibidẽ sacrũ quoddam. Naꝫ si quis in tabella quot rerum uoluerit iuramentuꝫ describat: & descripto super aquam deponat si iustum sit: tabella natat: si iniustum demergitur. periurus autem inflatur adeo ut sacerdos loci nullam ab eo pro purgatione satisfactionem accipiat. Macrobius autem asserit ꝙ si furti uel alterius alicuius rei controuersia esset inter aliquos: & accusatus diceret se apud crateras iuramento uelle purgare: sumptis uadibus accedebant. si is qui iurabat rite iurasset: essetq; innocẽs illæsus abibat. falsus autem iurator mox uita priuabatur in lacu. Miranda quidem sunt & grandis erat in tales hostis antiqui potestas. Cur autem Iouis dicti sint filii & absorpta mater sit: reddit talem Theodontius rationẽ: dicit aũt aut haud longe a panhormo ignobilem fuisse scrobem loco ubi dicebatur thalia in quã omnis aqua: quæ a plaga illa mõtis Ethnæ ob

hymbrē cadebat mergebatur: & quicquid tūc fuiss; ī cauernā deiectū nō multo p'in lacus: seu fōtes paliscorū ebulliētes uidebat emergi: p qđ apparebat hymbrē quā Iouis.i.aeris ope natā uolūt: eo ī loco sub terras cōdi: & demū apud lacus paliscoꝝ iteꝝ nasci: & sic ex Ioue nati palisci.

De Iarba Getulorum rege.xx.Iouis filio. C. xi.

Arbas Getulorum rex filius fuit Iouis & Garamātidis nymphæ teste Virgilio qui dicit.Hic amone satus rapta garamantide nympha & cætera.Paulus uero dicit eum fuisse filium ex filia bisalphis regis: quam dicit Iouem in forma arietis oppressisse.Sed huius rei fabulam sic narrabat uenerabilis Andalo.Iuppiter a conuiuio æthyopū rediens cu; uidisset in ripa bragadæ fluminis garamantidē nymphā speciosissimam lauantē pedes suos: ut erat ī libidine pronus e uestigio cōcubitum eius optauit: quē in se euntem cum uirgo uidisset territa uoluit capere fugam.Veꝝ cācer quidā pedi nymphæ ꝑpinquus minimo pedis digito ore capto nympham dolore tardauit: quæ du; remouere eum conaretur a superueniente Ioue capta & oppressa est: & ex eo concubitu concepit & peperit Iarbam.Iuppiter autem ob impensum seruitium cancrum in cælo locauit: signum ꝗ zodiaci fecit. Leonti'dicit credi Iarbam Iouis uere fuisse filium: cum ipse mondum circuens loca omnia libidine sua fædauerit & Garamantidē filiam fuisse garamantis regis Garamantum: eamq; ab eo in ripa nili captam atq; uiolatā Quod ego arbitror factum tempore solsticii æstiualis: & ob id fictu; uirginē penes fluuium calore detentam a cancro moratam.Theodontius dicit Iarbam garamantis regis fuisse filium & Iouis dictum: quia getulos ab extremis æthyopiæ solitudinibus & arenis arentibus aphr cum littus eduxit: & eos in multis ad humanitatem pertinētibus instruxit.Præterea iam dictus paulus longe aliter de hoc Iarba alibi scribit.Dicit eī se legisse Garamantidem speciosissimam atq; nobilem regionis illius fuisse uirginem: & cum ab æstu æstiuo penes fluuiū quendam detineretur Amezetulio rege captam atq; oppressam & ei peperisse Iarbā: Ideo uetusto more ab incolis: quibus post patris mortem imperauit Iouis filiū dictū seu creditū eo ꝗ optimis institutis efferatos mores eoꝝ īmitiores redegerit.Hic(ut Virgilio pl;)Didonē optauit in coniugem.

De Mena.xxi.Iouis filia. C.xii.

Enam Iouis fuisse filiam: sed ignobilē testatur Augustin' ubi de Ci.dei dicens.sed ibi est dea mena: quæ menstruis floribus præest: ꝗuis Iouis filia tamen ignobilis & cætera.Hanc papias dicit luna; esse: Esto Varro hoc officium Iunoni attribuat: ut ibidem Augustinus affirmat. Hanc iouis filiam attributam ideo reor: quia a ioue causat

men.n.græce latine sonat defectus: qui hac in parte mulierū ē: quarū in utero natura prouida in nutrimentuʒ fœtus purissimū seruat sangui nem: qui infra menseʒ non concipiente muliere a calore naturali per quem sumitur Iuppiter corrumpitur & corruptus emittit.

De Myrmidone.xxii.Iouis filio. .C.xiii.

Myrmidon (ut asserit Isidorus ubi đ Ethymo. & post eū Raban⁹) fuit Iouis filius & Corymosæ nymphæ: & ab eo uolunt myrmi/ dones noīatos eo ꝙ eorū dux fuerit. Quē etiam Rabanus dicit post Cecropē regeʒ atheniensium fuisse. Sane Seruius aliud sensit de noīne myrmidonū. Dicit aūt in attica regione fuisse puellam cui nomē Myr mix erat: quæ cū ob castimoniā & solertiā gratissima esset Mineruæ: contigit ut aratrum in odiū Cereris a Minerua conditū omnib⁹ osten deret: q̄obrem turbata Minerua eam uertit in formicā: dānauitq; ut nū q̄ a congregandis granis desisteret. Quæ cuʒ multitudinē procreas set. Euenit ꝙ morientibus Thessalis Eaco Iouis filio subditis ex formi cis illis in hoīes transformatis restaurarent̄ ex quo myrmidones dicti eo ꝙ formicæ myrmices dicerentur a Myrmice puella in formicā uer sa. Myrmidonem autem puto aliquem insignem fuisse uiruʒ cuius agē tibus meritis Iouis dixere filiuʒ.

De Xantho fluuio.xxiii.Iouis filio. C.xiiii

Xanthus fluuius filius fuit Iouis: ut in Iliade testatur Homer⁹ di/ cens Xanthi reuoluentis quē īmortalis genuit Iuppiter. Hic qui/ dem fluuius sub Ilione effluit & Symoy prope mare miscetur & cū eo effluit. Est aūt lōge maior fama q̄ undis: eū q̄ magna fecisse fingit ho merus aduersus græcos. Sed mirandū est Homerū alibi dixisse omnes fluuios Oceani filios esse. & hic dicit Xanthum Iouis esse filiū. Quod profecto non inaduertēter factū ē. ferunt aūt nōnulli Xanthū potius torrentē esse: q̄ fluuiū inter quos Lucanus dicens. Inscius in sicco ser pentē puluere riuuʒ. Transierat q xanthus erat &c. & iō cum ex hym bribus potius q̄ ex fonte tumesceret nō Oceani sʒ Iouis ē filius: cum in aere qui Iuppitur ē causent̄ pluuio ex quibus torrentes effluunt.

De Lucifero.xxiiii.Iouis filio: q genuit Ceym & Dedalionem. Ca.xv.

Luciferū dicit Barlaaʒ Iouis & auroræ fuisse filiuʒ & Trachinam amasse nymphā: & ex ea uiolata prolem geminā suscepisse Ceyʒ scilicet & Dedalionem. Hunc ego speciosissimum & miteʒ fuisse homi nem arbitror: & ob id Iouis dictum filium. Quod autem eius mater au rora dicta sit: ob id puto quia Venus quæ dum mane solem præcedēs & aurorā lucifer dicitur ex sinu auroræ oriri uideatur. & ideo a conue nientia nominū tractū reor: & sicuti cælestis lucifer: sic & iste auroræ dictus ē fili⁹: & qa trachinæ ꝓuintiæ īperauit fictū ē cum eam oppres

sisse & ex ea geminam suscepisse prolem.

De Dedalione Luciferi filio qui genuit Lychionem. C.xvi.

Edalion Luciferi fuit filius: ut testatur Ouidius dicens. Acer erat belloq; ferox ad uiq; paratus. Nomie dedalion illo genitore creatus. Qui uocat auroram cæloq; nouissimus exit 2c. De hoc idem Ouidius talē refert fabulā. Qd cū huic filia eēt noīe lychiōe: & hæc ob eius formositatem Phœbo & Mercurio placuisset: elata in Dianam ausa esset obloqui secutum est: ut ab ea cum sagittis cōfossa occumberet Cui dū funeralia agerētur uoluit sepius se ob dolorē ī ignē in quo corpus filiæ cōburebatur inicere. quod cu; ter detentus nequisset: quarta uice dum obstinatus ad igne; curreret: anteq; eo deueniret ī accipitrē uersus euolauit: & quos mores habuerat homo & auis etiā obseruauit Theodontius huic fictioni uelum amouens hystoria; refert dicēs Lychionē peonio Epidaurēsi nupsisse: & dedalionē prē; eius rapacissimū hominē: & ob id a fratre Ceo pulsum a peonio susceptu; : & sūmo honore habitum. uerum cum mortua ess; filia de affinitate desperans ī ueterem rediens morem in accipitrem uersum dixere.

De Lychione filia dedalionis & Peonis coniuge. C.xvii.

ychion filia fuit Dedalionis: quē cū. xiiii. attigisset annū formosissima a multis in cōiuge postulata: ut ait theodōti⁹ peonio epidaurē si nupsit. Inde redeūte mercurio a cyllēo mōte & Phœbo a delphis & ea uisa eius pulchritudine capti seperatim eius petiissēt cōcubitū: Apollo spem optati coitus traxit in noctem. Mercurius ferueti⁹ optans non expectata nocte uirginem caduceo tetigit: & in soporē altissimu; alligauit: dormientemq; uitiauit atq; discessit. phœbus autem ueniente nocte anus formam assumpsit: & intrauit ad illam atq; oppressit: & sic factum est: ut ex utroq; conciperet pareretq; mercurio antilocū: q tractu temporis a patre non degenerans artificiosissimus fur est effectus phœbo uero peperit phylemonē qui grandis carmine & cithara ualuit. Sane cum hæc ob tam generosa; prolem: & q tā splēdidis diis placuisset in superbiā extolleretur ausa est pulchritudinē suam pulchritudini dianæ præferre: quam ob causam commota diana sagittis tumidā īteremit: Sub cuius fabulæ cortice qd abscondit͡ū sit ubi de unoquoq; eo; scribitur: supra ad apertū ē. lychionē autē a diana occisam: nil aliud arbitror nisi agētibus humoribus frigidis eam diem clausisse.

De Ceo Luciferi filio. C.xviii

Eis trachinnæ Telluris rex filius fuit Luciferi. Vnde sic Ouidius Hic regnum sine ui sine cede regebat. Lucifero genitore satus patriumq; nitorem ore ferens ceis & cætera. erat igitur ut ide; scribit Ouidi⁹ formoso atq; pio homini uxor Altyōes q; ipse diligebat sūme

& plurimũ diligebatur ab ea. Quæ cum is uellet ire consulturus Apol linem clariũ: nec posset terræstre iter agere impediente phorbãtis bel lo: inꝗ̃tum poterat obsistebat ne mare ingrederetur. Veruꝫ Ceis suo desiderio magis ꝙ̃ consilio ut beneplacito coniugis credens: conscen sa naui iter arripuit. Nec diu & tempestas ingens exorta ẽ: qua nimiuꝫ fatigatũ nauigium periclitatũ est: & ipse infœlix ab undis absortus in teriit. Altyones aũt domi die notuqꝫ pro salute uiri præcibus atqꝫ sa/ cris Iunonem honorabat. Quæ cum friuolas deuotæ mulieris præces diu pati nõ posset: domũ adiuit somni: egitqꝫ ut morphea ex ministris suis unus cui erãt uires diuersas hoĩum induere formas mitteret. Qui quod contigerat in somnis Altyõi nunciaret. Qđ cum mœsta uidissꝫ per quietem abeunte somno cucurrit ad littus: ad quod fortuitu maris æstus Ceis cadauer impulerat. Quo uiso: dum doloris impatiẽs se un dis dare præcipitem conaretur: deorum & luciferi miseratione ambo tam mortuũ corpus ꝙ̃ præceps Altyõe in aues uersæ sunt: nomẽqꝫ a/ mantis mulieris tenẽt: & adhuc littora ac maria seruãt. de quibꝰ dicit Ambrosius in hexameron id temporis habent deputatũ a partubus: quando maxime insurgit mare littoribusqꝫ uehementior fluctꝰ illidit. & qđ mirabile est: dicit ꝙ positis ouis in littore confestiꝫ mitescit ma re: & omnes cadunt uentorũ procellæ: donec septẽ diebus oua foueat Altyones sua: & nascuntur pulli: & post hæc aliis septem diebꝰ natos educat: & sic. xiiii. diebus mare quiescit auibus his obsequiosũ iuben/ te deo: quos quidẽ nautæ altyoneos dies appellant: sic Ambrosius: si dixisset poeta fabulosuꝫ putassem. Hanc Theodontius hystoriã affir/ mat: & quod circa finẽ figmenti ẽ: asserit a casu & mulieris noĩe fictũ. Nã ea forte tẽpestate: dũ undis ĩpulsum exanime corpus Ceis deuenis set in littus & Altyone dolore urgente aues illæ quibus nomẽ erat Al tyonis astantibus apparuere: ex quo ab omnibus dictum est mortuos in altyones aues fuisse mutatos.

De Oriõe. xxv. Iouis filio: q genuit Hyppologuꝫ. C. xix.

Rion Iouis & Neptũni & Mercurii fuit ẜm Ouidium filius. Sa/ ne quia cõia a digniori denominari consueuere: placet Theodon tio ut Iouis tantũ filius appelletur. Attamen & si de origine concordes sint ueteres: de processu uitæ & exitu discrepant: Nã ex eo ante alios Ouidius talẽ recitat fabulam. s. ꝙ terrã peragrantibus Ioue Neptũno et Mercurio factũ est ut nocte superueniẽte nec aliud esset illis diuer/ soriũ Hyrei senis parui cultoris agelli gurgustiolo intrarent. Qui cum illos ĩcognitos comiter suscepisset ꝗ̃cito aduertit deos esse: occiso bo ue eis sacrificiũ obtulit. Qua deuotione motus Iuppiter dixit ei ut pete ret quod optaret: qui dixit se nõ habere coniugeꝫ: & præmortuæ pro misisse se aliam nõ sumpturũ: optare tamen filium. Iuppiter autẽ cum

reliquis duobus diis bouis occisi sumpser coriū:& cū ī eo minxissent
iusserunt seni:ut decem mensibus a terra super iniecta eē pmitteret.
Qui cū fecisset mense decimo ,psiluit puer:qui Orion appellatus ē.
Qui grandis factus & in uenatione Dianæ socius:sui fidens:dicere au
sus ē nullā eē feram:quam nō superaret.Ex quo cōmotis diis factū
est:ut terra breue emitteret animal ei obuiū:scorpionem.s.a quo su/
peratus occubuit.Latona aūt satelliti filia miserta eū:ī cælū transtu/
lit:& cæleste signū secus taurū constituit:& cū eo canē suū:quē sy/
rū uocabat:apposuit. Hoc Ouidius.Seruius aūt hæc Enopioni regi
cōtigisse dicit:eūq; grandē Dianæ cōcubitū exoptasse:a qua Oratio
teste sagittis confossus ē.Cui & Homerus assentit ī odyssea:dū dicit
ꝙ deorū inuidia a Diana apud ortygiā sagittis occisus ē.Lucan' aūt
dicit a Diana scorpione immisso eū occisū:& deorū miseratione ī cæ
lum assumptū:atq; insigne tempestatū signū effectum.Sane Seruius
alibi longe aliter de eo sentit:dicens ꝙ Enopionis habit' fili' cū īgē
tis eēt staturæ & uenator pmaximus fact':Enopionis filiā uitiare uo
luit:quā ob cāȝ ab Enopione oculis priuatus ē:qui cum ab oraculo
habuisset:si p Pelagus ita aduersus orientē pergeret:ut oculorū con/
cauitates solariis radiis semper haberet oppositas:recuperare lumina
posset.Quod ille facere conatus est:& audito strepitu cyclopū fabri/
cantiū sono duce ad eos deuenit:& ex eis unū humeris suis imposuit
& eius ductu in solem uadens lumina reassumpsit.Hæc aūt tam uarie
recitata fabula:& physicam rationē contegit:et hystoriam.Credo igi
tur poetas circa generationē Orionis initiū nostræ generationis ostē
dere:per Iouem & Neptunnum ītelligentes calidum & humidum hu
mano semini annexum:Per bouis corium mulieris uterum:in quem
postquā descendit hominis semen:nisi quædam naturalis frigiditas
superueniat:quæ & os uteri stringat:& claudat:& semen in unum co
gat:non stabit ī matrice semen:quā frigitatē p mercuriū ītelligi uo
luere:q complexione frigidus ē:Ex corio aūt terra tecto.i.corporea
circundato mole post decē menses puer exit.Quod aūt Dianā de stu
pro interpellauerit:potest ītelligi:quia cum Orion cæleste signū sit:
& eo incipiente apparere(qđ circa mensem octobris fit)oriūť pluuiæ
& uentorū impetus:& tēpestates:ex quibus inundationes fiūt & ma
ris motus:& sic uideť uelle in hoc Lunā.i.Dianā:quæ causa motuū
aquarū ē superare.Verū eius deficiente potentia:& luna pseuerante
ab ea supatus apparet:seu agente lunæ motu fit psæpe:ut Orionis
frenenť impetus:& coerceať tēpestas:& sic telis feriať Dianæ.Quđ
a scorpione emisso a terra uictus sit:rō talis ē.Imago orionis ab anti
quis astrologis secus signū tauri locata ē:& de mense octobris surgit
ī oriente:& tunc incipiūt tēpestates:ut dictū ē:quasi ipse secū afferat

Imago aũt scorpionis ex opposita cæli parte situata ẽ: nec ante ĩcipit in oriente ascendere: ꝙ orion occidat in occidente: & qm̃ circa eius ortũ cessant hymbres & procellæ: & serenũ tẽpus & uer primũ appa ret: dictũ est orionẽ a scorpione superatũ: q ideo a terra emissus dici tur: quia ex terra oriat̃: seu quia surgens ab oriente terrã exire uidet̃ Quod luminibus ab enopione priuatus sit: & reliqua fabulosa ad hy storiam ptinet: quã talem recitat Theodontius. Dicit. n. Enopionem regem fuisse siciliæ: & orionẽ eius fuisse filiũ robustissimum iuuenem & uenationibus deditũ: eumq; die quadam uenationibus fessum antrũ subiisse: atq; obdormiuisse: eiq; p quietem uisum sibi suadere a Vene re: ut primo sibi surgenti occursantis uirginis uteret̃ concubitu. Qui experrectus cum exisset antrum obuiam habuit Candiopem sororem suam æque uenationibus uacantem: quam cum renitentẽ traxisset in antrum oppressit: & ex ea filiũ suscepit: quẽ uocauit hippolagum: qd cũ rescisset Enopion indignans eum ĩ exiliũ abire iussit. Orion autem regni spe priuatus consuluit oraculũ: a quo illi responsum ẽ: si ĩ oriẽ tem tẽderet decus regiũ recuperaturũ. Qui sumptis nauibus & Can diope cũ paruo filio docti nautæ opere in thraciam delatus ẽ. Ibi aũt cũ uirtute sua fauente cælo incolas subegisset: in magno fuit habitus precio: & Neptunni filius appellatus: Hac uisa credo satis apparet fi ctionum intentio.

De Hippolago Orionis filio: q genuit Dryantẽ Ca. xx

Ippolagus (ut supra patet) orionis fuit filius ex candiope: ex quo nil pœnitus legisse memini: nisi ꝙ dryantẽ genuerit.

De Dryante hippolagi filio: q genuit lycurgũ Cap. xxi.

Ryas filius fuit Hippolagi: ut testat̃ statius: dicit: horrendũq; dryãta mouet cui sanguis autor Turbid' orion &c. Dicit Theo dontius mediante hippolago cuius fuit filius. Hic ĩ bello thebano fu it & partib' fauit ethioclis. Qui cũ ĩ pugna parthonopeũ lætali ictu uulnerasset (ut Lactantio placet) a Diana sagittis occisus ẽ: fuit illi clu stimena colchida coniunx: ex qua lycurgũ filiũ suscepit.

De Lycurgo dryãtis filio q genuit Angeũ: Arpalicẽ: & Phyllidẽ Ca. xxii

Ycurg' (ut placet Homero ĩ iliade) fili' fuit dryãtis ait. n. sic: neq; enĩ neq; dryãtis fili' fortis Lycurgus. De hoc aũt multa narrãt̃. Dicit enĩ Homer': ubi supra: ꝙ cũ hic perserequere tur bacchi nutrices ĩ nysa latitantes: & ipse bacch' timẽs fugisset in mare: Lycurgus odiosus fact' superis: oculis priuatus ẽ. Seruius aũt dicit: ꝙ cũ is bacchũ cõtemneret: & uites eius se amputare crederet: sua sibi succidit crura. Lactantius aũt eum thracũ dicit regẽ: & ĩ ma re præcipitatũ: eo ꝙ primus apuam uino miscuisset: & rẽ haustu syn ceram plurimis infecisset uenenis. Que tam diuersa sic ĩ unum reuora

ri pn̄t.Dicit.n.Seruius hunc abstenīū fuisse:& hinc uini cōtemptorē & ob id a diis orbatū:ꝙ tam inclyti liquoris moderati sumpti cōmo da ignorass̅:quē dum asperneret̄:& uites incideret:sibi ideo crura incidisse finxerunt:eo ꝙ uini haustus ad omnia faciat homines prom ptiores.Quod aūt in mare deiectus sit:nil aliud est:nisi eum sua sim plicitate ad ꝑpetuum aquæ potū fuisse damnatū a natura rerū:cū ui/ nū omnino respueret.Seu aliter.Hunc ideo bacchi cōtemptorē uolūt quia ingurgitator maximus bacchi uidebat̄ cōtemnere uires:& ob ni miā uini ingurgitationē oculos ꝑdidisse:qđ pluribus cōtingit:Qđ aūt illius se arbitraretur uites incidere:nō uult aliud:nisi quia potan/ do multū credebat se uini penuriā immittere.Verum sibi crura con/ cidebat:crurium uires auferebat:ut contingere ebriis sæpe uidemus dū onusti uino titubantes incedunt.Qđ aūt in mare ꝓiectus sit di/ ctū est:quia cū mare salsum sit:& salsedo habeat sitim afferre:& po/ tatores huiusmodi quanto magis potant:magis sitiunt in mare proie/ cti.i.in perpetuā sitim esse uidentur.

De Angeo Lycurgi filio Ca.xxiii.

Ngeus secundum Lactantiū Lycurgi fuit filius:& ut dicit Sta/ tius.Cei nimus eacidas muris immane minantē angæū &c.Vide tur ergo ex argonautis fuisse:quā ob rē nō huius fuisse filiū arbitror cū legamus dryantē lycurgi patrē in thebano bello occubuisse:quod diu post fuit.Hunc præterea dicit Isidorus ubi de æthy.Samū condi/ disse:ex quo constat eum antiquiorē lycurgo.

De Harpalice Lycurgi filia Ca.xxiiii.

Arpalice dicit Papias thracem fuisse:& Lycurgi filiam:ac uena tionibus deditā:d qua Virgili⁹:uel qualis equo threissa fatigat harpalice:uolucreq́; fuga præuertitur hebrū &c.Theodontius dicit hanc patriā reliquisse:& ad amazones abiisse:& ibidē imperasse.Ser uius aūt scribit de hac:ꝙ cū patrem senem a getis captum sensisset: collecta confestim multitudine:& cælerius q̃ꝫ de fœmina sperari po/ tuerit:illum armis & robore liberauit.

De Phyllide Lycurgi filia Cap.xxv.

Hyllis(ut ait Ouidius in epistolis)filia fuit lycurgi regis thraciæ ad quā deiecto ilione tēpestate ictus uenissꝫ Demophoon ab ea hospitio & lecto susceptus ē:& cum ob mortē Mnestei regis athena/ rum uellet in patriam redire:resarcitis nauibus & optenta ad tempus licentia:illā dimisit:quæ cū ageretur eo in terminū non redeunte(ut nōnulli uolunt)laqueo uitam finiuit.Alii dicunt:dū in mare se præci/ pitē dare uellet:miseratione deorū in amygdalū uersa est.Redeunte tandē Demophoōte eius in aduentu floruisse.Cuius figmenti talis po test eē ratio.Amygdalus græce phylla uocatur:ī qua morietis phyl/

lidis remāsit nomē. Hæc flante zephyro qui occidentalis ē uentus: & in thracas uadens p atticam regionē transitum facit: floret: cum uentus hic habeat plantis & graminibus adeo fauere: ut floreant: & hinc fabulæ locus datus ē. Phyllidam scilicet lætari: & florere redeūte ab athenis amasio.

De Minoe Iouis. xxvi. filio: qui genuit Androgeū: Glaucum Adrianam: Pphædrā: & Deucalionem Ca. xxvi.

Inos Iouis & Europæ dictus ē filius: quā ipse ex littore phœnicū rapuit: ut supra: ubi de ea dictū ē. Hic aūt ætate ꝓuectus pasiphen solis filiā sumpsit uxorē: & ex ea filios filiasq; ꝓgenuit. Inter quos Androgeus præclaræ indolis fuit. Hic ab atheniensibus: & megarensibus inuidia occisus est: eo ꝙ cæteros in palæstra superaret: in ultionē cuius Minos aduersus eos arripuit bellū: cuius circa initium & ī ꝓcessu quædam cōtigerunt: de quibus habetur ubi de Pasiphe & Theseo. Verū ante alia scelere scyllæ Nissi regis filiæ megarēses sub egit: & inde supatos athenienses sibi uectigales fecit: postremo Dedalū eo ꝙ opa dedisset adulterio pasiphis una cū Icaro filio labyrintho clausit: ex quo cū euolassent sumptis armis eos ī siciliā usq; secut⁹ ē: ubi (ut in politicis Aristoteli placet) apud camærinū oppidū a filiabus Crotali occisus ē. Cuius post mortē eum apud inferos iudicē dixere poetæ: ut Virgilii patet carmīe. Quæsitorq; minos urnā mouet ille silentū conciliū uocat uitasq; & carmina discit &c. Quæ tam multa cū hystoriis & fictionibus mixta sint: de eis seriosius aduertendum est. Q̄d aūt Iouis filius Minos habitus sit: sunt qui uelint uerū & tunc Iouē hominem fuisse & cretensium regē: & europam internuntio præcaptam atq; monitā: & ex phœnicū littore raptā: & non tauri dorso sed naui cuius esset uel nomen uel insigne taurus in cretā delatam: & ibidem Ioui iunctam regi: & minoem aliosq; peperisse filios. Sunt q uelint eam raptam & uitiatā a Ioue: & demū Asterio regi cretensium nuptam: & ex eo quos diximus filios peperisse: ut in libro temporum scribit Eusebius: & si sic sit: tunc fictū est eum Iouis fuisse filium: seu ad eius gloriam ampliandā: seu quia ex suis operibus se Ioui planetæ similē exhibuerit: fuit. n. inter alia homo omnibus subditis æquus & seuerus iustitia: legesq; cretensibus dedit: quas nondū habuerant: & ut a rudi populo acceptiores haberentur: solus secedebat in antrum: & cū qd' uidebatur opportunū: cōposuisset: exiens illud se a Ioue patre reportare monstrabat: qua astutia & id forte consecutū est eum arbitrari Iouis filiū: & leges a se conditæ in maximo pretio habite sūt. Eum aūt Asterii filiū fuisse nullo modo concedi uidetur a tēpore: cū constet Asteriū in creta regnasse Danao regnante argis: Circa annos mundi. iii. mil. dccliii. cum bellum ab eo habitū aduersus athenienses

fuerit ægeo regnante:q regnauit circa annos mundi.iii.mil.dcccclx. Dædalũ aũt euolasse ideo dictũ ẽ:qa longis habitis nauibus:quæ re migio maxime ualent:clam tanq̃ euolaret:abiit.Iudex ideo apud ĩfe ros dictus ẽ:eo ꝙ apud mortales:q respectu habito:ad supercæle/ stia corpora ĩferi sumus:cõponendo leges & ius exhibendo poscenti bus iudicis officiũ egit.Porro obmittendũ nõ ẽ q̃ uane de tẽpore h' scriptores senserint.Legit' igit' apud Eusebiũ minoem anno.xvii.hir cei regis argiuoꝝ apud cretã regnasse:q annus mundi fuit.iii.mil.dcc lxxxxv.Nec multũ postea regnante acrisio argis a cretensibus euro/ pã raptã anno mundi.iii.mil.dccclxix.qui quantũ a superiori distet: apparet.Subsequenter scribit' ibidẽ pandione Athenis regnante eu/ ropã raptã:qd' fuisse potuit circa annos mundi fere.iii.mil.dccccxvi & id cõuenit lõge melius q̃ superiora tpr̃a cũ iis quæ đ mione legũt' Nam ut idem Eusebius dicit a paradio memoratũ regnãte ægeo athe nis minos mare obtinuit:& leges cretensibus dedit:qd' fuisse percipi tur anno mundi.iii.mil.dcccc.liii.Et esto ibidẽ legatur Platonẽ hoc esse falsum conuincere:cõueniunt tm̃ cũ his quæ a philochoro ĩ atti/ dis libro de minotauro recitantur:dato aliquantulũ discrepent ab his quæ postmodũ ab Eusebio dicuntur:quæ asserit anno regni atrei.lxi Minoem ĩ sicilia aduersus dædalũ arma corripuisse:qd secundũ sup/ putationẽ annoꝝ mundi fuit anno.iii.mil.ii.qui unus plurimum di/ stat a cæteris:dato possibile sit eũ tam diu uixisse:nisi obstarẽt tempo ra successoꝝ:ut ĩ sequentibus patebit:quæ ad tauꝝ & pasiphem spe/ ctant supra ubi đ pasiphe explicata sunt.

De Androgæo Minois filio Ca.xxvii.

Ndrogæus filius fuit Minois & Pasiphes. Iuuenis qdem egre giæ uirtutis:q cũ athenis ĩ palæstra superaret oẽs ab atheniensi bus & megarensibus ĩuidia occisus ẽ.In cuius ultionem pater ĩsurgẽs occiso niso megarensium rege:athenienses acri bello superauit:sibiq̃ uectigales fecit.

De Glauco Minois filio Cap.xxviii.

Laucus(ut ait seruius)filius fuit minois:ex qua matre nõ ponit hic:ut idẽ Seruius dicit:ad Italiã ueniens sibi poscebat ĩperiũ Qud' ideo illi mĩme concessum ẽ:eo ꝙ nil præstaret incolis:sicut pa ter fecerat:q Zonã eis incinctis euntibus transmiserat.Quam ob rẽ is eis ostendit scutũ:a quo & ipse Labicus dictus ẽ:& populi labici. Et sic uidetur Minoem apud Italos aliqñ regnasse:quod ego miror: & suspicor:ne corrupta uocabula hystoriam etiam faciãt esse cor/ ruptam.

De Ariadna filia Minois:& coniuge Bacchi Cap.xxix.

Riadna filia fuit minois ex pasiphe:ut sæpe testat' Ouidi'.Hec

Theseum ab atheniensibus cretā missum amauit: & eius clam usa cō turbenio sumpta fide: ꝙ eam ī coniugem & phædram sororē suā pro hyppolito asportaret: eum docuit: quo pacto labyrinthum posset in/trare: & minotauꝝ superare: & filo duce labyrinthū exire. Qui cū p/fecisset oīa noctu Ariadna & Phædra naui positis clam discessit: & in chium īsulam (ut dicit Ouidius) seu naxum (ut ait Lactātius) nocte di/scedens dimisit Ariadnam ibidē dormientē. Quæ expergefacta cū de relictā cerneret: clamoribus & ululatu fœmineo cœpit oīa complere littora. Veꝝ bacchus forte sec⁹ nauigans: cū eam uidisset: amassetq; ī coniugem sibi iunxit: & ex ea (ut placet aliquibus) thoantem lēni re/gem suscepit. Sane cū superasset bacchus indoꝝ regē: & eius amasset filiā Ariadna diu ob hoc questa eēt: a baccho amplexibus & blandi/tiis lenita coronā eius: quā ante uulcanus fecerat: & ueneri dederat & Venus Ariadnæ concesserat: ī cælum sustulit: & nouē stellis ornauit: & inde a suo noīe Ariadnam uocatam liberam æque secū ī cælum tra xit: & cælestem fecit imaginem. Naxo seu chios insulæ sunt optimo abundantes uino: quo captam ariadnam puto: & ob id a Theseo the mulentam relictā: & quoniam potationibus uacasset: postea bacchi di cta est coniunx. Inde quoniam a uino mulieris honestas omnis dis/soluitur: ei a Venere corona scilicet libidinis insigne donatur: qđ in cælum usq;: id est in notitiam omnium fertur: & nō solum detesta/bile infamiæ dđecus per ora uiꝝ fertur: ueꝝ agente uino mulier ī am plexus quorūcūq; dilabit.

De Phædra minois filia: & Thesei cōiuge Ca. xxx.

Hædra filia fuit minois & pasiphis: ut satis ueteri fama uulgatū est. Hæc cū ariadna sorore superato minotauro cū Theseo abiit & Ariadna: ut supra dictū est: relicta eius facta ē cōiunx: & ex eo pe perit Demophoōtē & antilochū. Tandē: cū these⁹ cū perithoo raptu rus Proserpinā descendisset ad īferos: hyppolitū priuignum amauit. Cuius libidini cum consentire nollet hyppolitus: furore incensa: illū redeūti theseo accusauit: ꝙ illi uim uoluisset inferre. Quam ob rem hyppolitus iram patris effugiens fere: ut supra dictū est: ubi de hyp/polito ab equis distractus occisus ē: tamē cū eū occisum fama ferret pœnituit eā falsæ accusationis: & theseo scelus cōfessa suū cum ense hyppoliti se ipsam transfodit. Seruius aūt dicit eā la queo finisse uitā.

De Deucalione minois filio: q genuit Hydumæneū C. xxxi

Eucalion (ut in iliade placet Homero) minois fuit filius: ex qua matre nō habet: eius tñ successor presumi pōt: cū hydumene⁹ eius filius rex cretensiū fuerit.

De hydumæneo filio deucalionis: q genuit Orsilocū C. xxxii.

Ydumæneus deucalionis fuit fili⁹ Homero teste. Hic cū græcis

aduersus troianos bellū gessit: sane: ut dicit Seruius: dū ilione deleto patriā nauibus repeteret: tempastatē passus: pro salute sua superis uouit: si eum ī regnū suum sospitem redire concederent: se illis sacrificium exhibiturum ex ea re: quæ illi primo occurreret. Qui cū cretense littus teneret: contigit: ut ante alios filius desiderio uidendi patrē illi fieret obuius: quē cū (ut aliq dicūt) imolasset: seu (ut aliis placet) imolare uoluisset: ob eius immanitatē a ciuibus pulsus ē. Quam ob causam cū nauē reascendisset: salentinū usq; promontorium calabryæ uectus: statuissetq; ibidē exiliū agere: haud longe a littore sibi suisq; petiliam cōdidit ciuitatē.

De Orsiloco hydumænei filio Ca. xxxiii.

Rsilocus hydumænei fuit filius: ut ī odyssea scribit Homerus: ubi genealogiam eius a Ioue in eum usq; describit. Hic patrē hydumæneum ī troianā expeditionē secutus: cū per omne bellum sibi successisset ad uotū ī exitu rei ob eius insolentiā dū obstaret totis uiribus: ne ex præda capti ilionis sors debita daretur Vlyssi: ab eo occisus est.

De Sarpedone. xxvii. Iouis filio: q genuit anthiphatē Ca. xxxiiii.

Arpedonē Homerus dicit filium fuisse Iouis & Laodomiæ filiæ bellorofontis. Cuius ēt Seruius uestigia sequit̃. Augustinus aūt aliter sentire uidetur dicens: per eos annos scilicet regnante danao argiuis a rege Xantho cretensiū: cuius apud alios aliud nomē īuenimus rapta phibet̃ europa: & īde geniti Rhadamantus sarpedon & minos qđ magis ex eadē muliere filios Iouis eē uulgatū &c. Alii dicunt hos Asterii fuisse filios: & ob id ego istū nō illū reor sarpedonē eē: cū ille lōge supior fuerit tēpore. Sed qm̃ đ illo nil legitur: satis sit apposuisse nomē: & đ isto quæ legimus: psequamur. Hic igitur rex lyciæ fuit: & aduersus agamenonē & græcos partes troianorum secut⁹ insignis uir armorum fuit: & multa memoratu digna pugnās fecit: ut p Homerum scribitur ī iliade: tandē a patroclo occisus ē: & iussu Iouis ab Apolline đ medio pugnantiū sublatum ē corpus eius: & flumine lotum: atq; ambrosio respersū liquor̃: & regia indutū ueste suisq; ad exeqndū fun⁹ restitutū. Quod aūt hic figmenti modicū ē: nil aliud uult: nisi q medici opere cadauer curatū sit: & unguentis ad conseruationem eius unctum atq; respersum.

De Antiphate Sarpedonis filio Ca. xxxv.

Nthiphates fili⁹ fuit Sarpedonis Virgilio teste: dū dicit. Et primū Anthiphatē: is enī se primus agebat thebana de matre nothū Sarpedonis alti &c. Hic ilione subuerso ī italiā Aeneam secut⁹ ē: & ibi aduersus Turnū bellū gerens ab eodē occisus ē.

De Rhadamanto. xxviii. Iouis filio Ca. xxxvi.

Hadamantus Iouis fuit fili⁹ (ut oēs uolūt) ex europa & regnante Danao argis: secundū Eusebiū rex fuit lyciæ. Hic cū seuerus iu stitiæ executor eēt: eum apud inferos finxere poetæ culpas explorare nocentum: de quo Virgilius. Gnosius hæc rhadamantus habet duris/ sima regna. Castigat: auditq; dolos: subigitq; fateri &c. De h⁹ origine & fictione sentiendū ē: qđ de minoe dictū est.

De Archisio xxviii. Iouis filio: q genuit Laertē Ca. xxxvii.

Rchisius (ut testatur Ouidius) Iouis fuit fili⁹. De eo enī Ouidi⁹ Vlyxem loquentē atq; suā nobilitatē explicantē aduersus aiacē paucis his uerbis scribit. Nā mihi laertes pater ē archisius illi. Iuppi ter huic. s. archisio.

De Laerte Archisii filio: qui genuit Echimenem & Vlyxem Ca. xxxviii.

Laertes (ut ōsum ē) fili⁹ fuit archisii. Hic anticliā Autolici filiā sumpsit uxorē: & ex ea suscepit ulyxem: & sorores eius: uiditq; Vlyxē nō sua sponte aduersus troianos euntē: tam qa diu uitā fessā; laborib⁹ traxit: donec post longos errores redeuntē cerneret: & iniu rias ulciscentem.

De Echimene laertis filia Ca. xxxix.

Chimenes filia fuit laertis: ut in odyssea scribit Homerus dicēs Simul cū echimeni longi pepli filia uenerabili. Quam iuniorē ge nuit filiorū. s. laertes: Hāc ut ī eodē patet libro parentes tradidere in coniugē cuidā q faminidis dictus ē.

De Vlyxe laertis filio: qui genuit Telemachum Telegonum & Auxonium.

Lyxis inclyti hominis apud ueteres dubiū genus ē. Nā alii eum Sisiphi latronis fuisse filiū dicunt. Seruius enī dicit Anticliā eius matrē ante nuptias cū Sisipho æoli filio concubuisse: & Vlyxem con cepisse. Qđ illi apud Ouidiū aiax thelamonius concionans obicit di cens. Et sanguine cretus sisiphio. Quod ēt Theodontius asserit dicēs Anticliam primo nupsisse Sisipho: & iam pregnans eo relicto ad laer tem uenisse: & ex cōceptu Sisiphi ulyxē peperisse. Leōtius uero dicit q cū nupsisset anticlia laerti: & ad oraculū consultū iret a Sisipho la trone: q postea a Theseo occisus ē: capta & oppressa ē: & prægnans effecta: ex eo cōcubitu ulyxē peperisse. Alii aūt eū laertis filiū dicūt: īter quos Homerus & Virgilius: & īueterata sæculoꝶ pluriū fama te/ statur. Quorum ego auctoritatem secutus ulyxem laertis fuisse filium dico. Hic fuit homo sublimis consilii: & prægrandis ingenii: fraude an uirtute plus ualens incertum. Hunc multimodum psæpe uocauit Homerus: quasi ad omnia habentem modum. Multa equidē ꝑpessus omnia mira fortitudine superauit. Hic penelopem icari filiam iuuenis

sumpsit in coniugē uirtute & corpore speciosissimam uirginē: & ex eo ilico telemachū suscepit filium. Tandem rapta Helena a Paride dum dlectum græcorum faceret Palamedes: ut dicit Serui⁹: ire ad troiam fugere conatus ē: se insanum similans: & ueniente ad ithaciam palamede aīalia diuersi generis iugo iūxit ad aratrū: & salem seminare cō pertus est. Verum Palamedes astutiā uiri suspicatus: capto paruulo Telemacho ad explorandam ingenii sui fraudē eum aratro opponit. Vlyxes aūt uiso Telemacho confestim dimouit aratrū: & sic cognit⁹ in expeditionem ire coactus ē: in qua Diomedis echoli amicitiā summe perseuerante obsidione seruauit. Et cum Ephigeniam pro captandis uentis sub spetie nuptiarum duxisset in sacrum: cum reliquis uenit troiam: ubi maxima cum solertia ad optinendam cœpti uictoriaꝫ opportuna plurima operatus est. Nam (ut dicit Theodontius) suo opere factū est: ut Achilles a matre apud filias Lycomedis in habitu uirginali absconditus inueniretur: & in obsibionem etiā duceretur. Suo opere sagittæ Herculis (absqꝫ quibus troiam capi nō posse dicebantꝫ) oraculo cōpertæ sunt: & a Philoctete etiā: & ad troiam delatæ. Suo opere laomedonteus cinis qui super scæa porta ilionis seruabaẗ caute sublatus ē. Post hæc ipse una cū Diomede fatale palladiū ex troia rapuit Sic & Dolone perempto æque cū Diomede explorator factus Rhesum thraciæ regē obtruncauit nocte: & albos eius equos anteqꝫ xanthum gustassent: eduxit in castra græcorum. Et nōnunqꝫ: ut dicit Seruius: habitu tectus mendici hominis uerbera uolens passus est: ut troiam explorator intraret: & cōperta cū fide retulit: semel cognitus ab Helena. Præterea cū florida plurimum ualeret eloquentia īter græcos ad Priamū regē ꝓ cōcordia legationis officium gessit aliquando. Necno in mediis aciebus quantū ualeret in armis ostendit sæpissime. Sic & in cōtionibus persæpe cōsilio græcos iuuit. Simultates habuit cū Palamede: eo qꝫ inuitum traxisset in bellū: & frumentū portasset ex thracia: qđ ipse missus facere noluerat: quaꝫ ob rē mortē eius machinatus ē fraude: ut supra: ubi đ Palamede dictū est. Ad ultimū credit hunc proditionē cōposuisse: qua arte Synonis: seu alia uia ilion captus & diruptus ē. Capta deinde troia ꝓ armis Achillis in iurgium cū Aiace thelamonio uenit: & tandē illa aduersus eū eloquentia sua obtinuit: & orsiloco regis cretensium filio ceso: eo qꝫ obstaret: ne sibi prædæ troianæ pars daretur: ut reliquis dabaẗ principibus Polyxena occisa atqꝫ Astyanacte saxo illiso naues in patriā rediturus ascēdit. Sꝫ lōge illi a uoto cōtingit: multis qppe agitatus ꝓcellis ī longissimos errores atqꝫ pegrinationē đcennē euect⁹ ē: primo aūt ꝓcellarū impulsu (ut ipsemet in odyssea alicioni pheacū regi refert) ad Cicones delatus est: quos cum expugnasset: & hismarum ciuitatem omnem

uertiſſʒ ĩ p̄dam:paucis ex ſociis p̄ditis ad lothophagos tẽpeſtate im
pulſus ẽ:explorato reſq; quos miſerat cũ lotho guſtato reditũ ñ cu
rarẽt:retraxit ĩ ſiciliã ĩde delatuſ:ubi antrũ palyphei cyclopis cũ.xii
ex ſotiis ĩtrauit:ex q̄bus cũ .vi.deuoraſſʒ Cyclops:obruto ei oculo
p̄uſto fuſte arietuʒ pellib' ĩuolut' cuʒ ſuperſtitib' ſotiis antrũ exiuit
cyclopis.Inde delat' æoliã ab æolo uẽtos ĩ utrẽ coactos obtinuit:&
cũ iã itachiæ p̱ximus eſſʒ ſoluto utre a ſotiis theſaurũ credẽtib' flan
te aduerſo uẽto ĩ æoliã repulſus ẽ:ex qua ab eulo pulſus nauigãs die
vi.deuenit ad leſtrigonas:quos cũ hrẽt aduerſos perditis nauibus ſo
tiisq; cũ ſola naue ſua fugiẽs deuẽit ad cyrcẽ.Quæ cũ exploratores
ſuos mutaſſʒ ĩ belluas:ip̄e a mercurio ſuſcepto pharmaco ad illã ac/
ceſſit ĩpauidus:& expedito gladio mortẽ illi minatus ẽ:ni e ueſtigio
ſotiis primas redderet formas:qđ cũ feciſſʒ e'i amicitia uſus ãno iã
tranſacto & thelegono ex ea ſuſcepto filio cũ renuiſſʒ ĩmortalitatẽ ab
ea eruditus de agendis:alpenore ob uiolentiã caſu mortuo derelicto
nauẽ cõſcẽdit:& ſecũdo uẽto ĩpulſus nocte una ad oceanũ uſq; deue
nit.Quo peractis ſacris a cyrce mõſtratis ad inferos habuit aditũ:
ubi & anticliã mrẽʒ & alpenorẽ nuper p̄cipitatum ĩter alios ĩuenit:&
de multis futuris a Thyreſia uate certificatus ẽ:ĩde reuerſus ad nauẽ
ad cyrcẽ rediit:& ſepulto alpenore:& p̄doctus de futuris a cyrce di/
ſcedẽs:deuẽit ad ĩſulã ſyrenarũ:ad quas ne poſſʒ diuertere ſocioruʒ
aures cæra obſtruxit:& ſe malo nauis alligari iuſſit:& ſic eis canẽtib'
loca earũ p̄teriit.Inde ſcyllã trãſiuit atq; charibdĩ ñ abſq; ĩgẽti picu
lo:& pari oiuʒ labore:& cũ ad ea loca ueniſſʒ:a quib' nymphis ſolis
greges ꝑuabãt':iuſſit:ne qs eos uiolaret.Qđ cũ eo dormiẽte fame/
ſcẽtib' ſotiis ſuaſiſſet euryloc':& ex gregib' aĩalia plura ſũpſiſſet ei
tẽpeſtatẽ ĩtollerabilẽ ĩpetrauere:ĩ qua cũ fracta naue oẽs deperiſſẽt
ſotii.Ip̄e ſol' & nud' capto nauis malo.ix.dieb' ab ũdis & uẽto agi/
tatus ẽ:& tãdẽ ad ogigiã depulſ' ĩſulã a calypſone nympha ſuſcept' ẽ
& ab ea.vii.ãnis detent'.Tãdẽ cũ ab ea ægre diſceſſũ ĩpetraſſet:&
naueʒ cũ ſotiis obtinuiſſet:Neptunn' ĩfenſus eo q cygnũ filiũ eius
occidiſſet ĩ pugna:& troiã quã ip̄e cõſtruxerat đmoliri feciſſet:cyclo
pẽ filiũ orbaſſet:ab ĩpetu maris fatigatũ plurimo coegit:ut naui de/
merſa nudũ ſe p̄cipitẽ daret ĩ ũdaſ.Cui' natãtis miſerta leucothoe ue
lũ illi p̄ſtitit ſuũ:cuius ſubſidio cũ die tertia đueniſſet ad litt':& ho/
ſtia fluĩs pheicũ intraſſʒ:reiecto uelo in mare inter frondes nemorũ
ſe nudũ cõpoſuit:ubi a nauſithea filia alcinoi cõpertus ueſtes accepit
& inde palladis ope uſq; ad arethĩ alcinoi regis cõiugẽ deductus:ubi
meruit dona ſuſcipere:& nauim & ſotios q eum uſq; ithaciã reduxe/
re:in qua dormientẽ cũ donis depoſuere:excitatus aũt a Pallade præ
monitus de agẽdis in mendicum ſeniculũ tranſformatus ad ſubulcos

deuenit suos:apud quos thelemachū uidit:& allocutus ē.Tādē a sy
bote porcario ī patriā deducit incognitus:ubi ī ꝓpria domo a proca
toribus penelopis ignoīosa quædā ꝑpessus ē:& tandē ab euryclia nu
trice recognitus.Inde ex cōposito arma cū filio & duob⁹ subulcis cō
festū Vlyxē aduersus ꝓcatores assumpsit:eosqꝫ graui pugna oēs pe/
remit.Esto Theodontius dicat eū illos oculis priuasse:& ī tantā ddu
xisse miseriā:ut ī triuiis starent stipē querētes ob uictū:Hinc uisa pe
nelope:laertē senē uisurus accessit ī uillā.Postremo dicit Theodon/
tius eū uariis exterritū somniis:quorū cū interpretationē quesisset:
habuit ī responsis:ut sibi caueret a filio:q recedēs ī loca addita quā/
tū potuit somnioꝝ portenta uitauit.Tandē telegonus q ei natus fue
rat ex cyrce:cū eum quærens uenisset ithaciā:a domo eius fuit ꝓhi
bitus.Qui ut erat robusti uigoris iuuenis multos ex ꝓhibentibus occi
dit:ī finē ulyxes ī eum lœtiferꝫ īmisit telū:qđ cū euitasset telegonus
eo reassumpto transmisit ī patrē.Ex quo ictu cum se morituꝝ cogno
sceret ulyxes:quisnā eēt interrogauit:& cū eius nomē audisset:& pa
triā & filiū cognouisset:cū premonstrata nequisset fugere:diē clausit
Leontius uero dicit eū casu a telegono eū quærente spina piscis uene
nosa tactæ:& inde mortuū.Longa eqdē huius hystoria ē:& succīcte
narrata:nōnullis īmixta fictionib⁹:ex qbus pars maxīa ī ꝑcedētib⁹
ostēsa ē.Et iō uidam⁹ paucis quæ supsunt.Et prīo qd uelint p uētos
utre argētea cathena ligatos & solutos a sotiis.Vult qdē Homer⁹ in
odyssea cōponere bonū uiꝝ:& inter alia uolēs ostēdere qd nobis na
scentibus a diuina bonitate dono datū sit:dicit ab æolo.i.a deo uētos
idest cōcupiscibiles appetitus datus bouino ī corio:id est ī arbitrio
uirilis ætatis:quæ fortis & cōstans eē debet:uti coriū bouis ē:& hi
sunt argētea cathena ligari:id ē famosa clare uirtutis sonoritate:qua
ꝑfecto nōnulli lōge magis firmatū coriū ꝼuāt:qꝫ diuini amoris ītui/
tu:Hāc tn̄ cathenā sotii ulyxis:id est sensus hūani corporis ignauia
nostra rōni īperantes soluūt prædā existimātes:id est arbitrantes lō
ge meliorē & dulciorē uitā ī uoluptatibus nulla coactis regula:qꝫ eis
ligatis in ratione solida:His tamen solutis:dum in hac & in illam la
bimur lasciuiam:insurgunt tempestates animo:id est rubores:repre
hensiones conscientiæ redargutiones:fluctuationes animi:merores
inopia: ægritudines & mille malorum speties :quæ nos a prima:
id est a quiete ammouent . Iuisse autem ad oceanum :& ibidem illi
ad inferos iter apertum sit sacris arbitror Vlyxem ad lacum auer
num in sinu baiano nocte una nauigasse : & ibidem occiso Al/
penore obscœnum illud peregisse sacrum quo manes euocantur
ad superos: & de quæsitis habuisse ab immundis spiritibus respon/

sũ. Velũ aũt Vlyxi naufrago a leucothoe pſtitum: nil aliud fuiſſe arbi tror quã ſpẽ imotã: quã euadendi forti ꝑuabat pectore: hæc egit: ne deſperando piclitaret: quã qdẽ ſpem dum ſperatũ obtinuiſſet: retro reiecit. Eũ aũt ſæpiſſime adiutũ a Pallade ẽ: qa ab ea cũ aduertentia ſua inſtructus multa euitauit picula: & multa egit ſibi ẽt opportuna.

De Telemacho Vlyxis filio Cap. xli.

Elemachus Vlyxis fuit filius paruul' Penelopi matri a patre re lictus. Qui multa a ꝓcatoribus matris ppeſſus: tandẽ una cũ pa tre ſumpſit ex omnibus ultionẽ.

De Telogono Vlyxis filio Ca. xlii.

Elegonus Vlyxis & Cyrcis fuit filius: q dũ grandis uidere prẽ quæreret: eũ incognitũ occidit: ĩ Italiã rediẽs tyburim cõdidit. ut ait Ouidius. Et iã telegoni iã mœnia tyburis udi. Stabãt agricolæ quæ poſuere manus. Papias aũt dicit eũ ædificaſſe tuſculum.

De Auſonio Vlyxis filio Cap. liii.

Vſonius filius fuit Vlyxis: ut ſcribit Paulus longobard' ea ĩ hy ſtoria quæ de geſtis longobardorũ ſcripſit: dicẽs ab eo omnem Italiã auſoniã nũcupari. Tit' Liui' aũt aliter ſentir uidet ĩ libro. viii. ab urbe cõdita dicẽs: Miturnas & ueſtinã ciuitates auſonidũ. M. pel lio & C. ſulpitio conſulibus ab eiſdẽ ꝓditione captas: & fere deletam auſonidã gentẽ: & ſic illa pticula Italiæ fuit auſonia. Ego hunc auſo niũ puto eũ latinũ fuiſſe: quẽ Cyrcis & Vlyxis uolunt qdã fuiſſe filiũ ex Marica nympha ſuſceptũ: dicẽs cũ teſte Seruio marica dea ſit lit toris miturnenſiũ iuxta lyris fluuiũ. Nos & ſi multi ex Iouis prole ſu perſint: finẽ huic facientes libello: paululũ quieſcamus.

Genealogiæ deorum gentilium liber duodecimus.

Prohœmium.

I post longum prædestinati agri discursũ rex illustris: & si iter in finẽ nõ uenerit: conceditur aurigæ discreto an/helos equos curru dimouere: & illos aliquãtisper uagos exonerare uexicã pmittere: & recẽti fluuio atq; florido recreari prato: dũ ipe apud mercenariũ hospitẽ potu sibimet parcit & somno: & aratori instructo quã q̃ omnis ager uomere scissus ñ sit par te adhuc diei superstite iugo boues soluere: & ĩ quietẽ & pascua ire p mittere dũ ipse leni blandiente aura fusca sub nemorum umbra: iã la tur cantu rudi: duros conatur obliuisci labores. Nec non & egregio bel lorum duci posito in finem certaminis itum non sit: fessos & sanguine graues: dato signo reuocare milites: ut & a periculo cladis retrahat & restauratis ocio uiribus eos alias in hostes acriores immittat. Quis mi hi non esse fas dicet esto in finem numerosæ prolis cretensis Iouis nõ uenerim. parte tamen maxima recitata subsistere paululum: & quasi ad certam uenerim metam resipiscere. Nemo arbitror iuste: more igitur aliorum secutus non aliter q̃ incertum & insignem terminum deue/nissem. Labore attritus in ausoniam (littus q̃uis importuosum) substiti arbitratus insuper quod breuioribus distinguitur signis: Intellectu faci lius capitur & tenacius memoriæ cõmẽdatur: Ibidem dum non fessos oculos in circuitu ducerem: cœpi ueterum prospectare uestigia rerum Hic enim ueteres cumæ calchidiensium (opus dædali) tẽplum: & Mise ni tumulus atq; Iuliæ aquæ admiratione tenebant animuʒ. Et ex oppo sito inarime uetus simiarum hospicium & ex inarime excussa prohita distrahebant. Sic sonantes reuolutionibus æstuantiũ fluminũ Vulturni fauces atq; liris fusini nebulæ: & linterni paludes exilio & morte am/plissima uiri primi africani nobilitate: & in conspectu fere. M. Scauri uillula suo adhuc insignis nomine atq; formiarum fere deleta uestigia: & longiusculæ in radicibus montium calenus stelenates atq; campa/nus: agri mira fertilitate conspicui: & supereminentia agris oppida su essa. Theanum sudicinum: Caselinum: Telesie: & alia plura tam Ro/manorum q̃ Carthaginensium monimenta: nec non & multa quarum longa magis q̃ utilis huic operi esset hystoria: O q̃ lætabar aio Itali am meam uidere claris operibus non tantum æquasse: sed loquaceʒ su perasse Græciam. Verum cum iã breui quiete recreatus animus uires in laborem promitteret reintraui uolens mare ueliuolum & in phrigiã usq; deuectus sumpsi mentem Tantali aliorumq; quorundam ex filiis Iouis prolem exquirere atq; describere. Quod ut peragam ille faciat p̃ cor qui adiectum uirgæ seruatoris sui Moysi sitienti populo aquas af/fluenter emisit ex rupe.

De Tantalo.xxx.Iouis filio:q genuit Nyobem & Pelopem. Ca.i.

Antalus ut dicit Lactantius filius fuit Iouis ex Plote nympha su sceptus: hunc dicit Eusebius phryguʒ fuisse regem regnante Eri threo athenis. Et huic ob raptū ganymedē bellū fuit aduersus Troiū dardaniæ regē & ganymedis patreʒ. Volunt præterea hunc deos in cō uiuio habuisse: eisq; ut experientiā deitatis eorū assumeret occiso filio illū mēbratiʒ discerptū coctūq; apposuisse comedēdū. Qui cū abhor ruissent cibū nō solū abstinuere: sʒ colectis in unū mēbris: pueruʒ in formā pristinā reduxere: & reuocata per Mercuriū ab inferis aīa: eaʒ illi restituere. Sane cū aduerterēt humerū deesse puero: quē deuoraue rat ceres loco consūpti eburneū refecere. Tantalū aūt deiecere ad infe ros: taliq; dānauere supplicio: ut fluuio ad os usq; demersus siti uexa retur assidua: & dū os forte declinaret in potū: aquæ fluminis etiā de clinarent: in tantuʒ ne illas posset contingere. Desuper aūt arbores po mis onustas addidere: quæ ad os eius usq; descenderent: ipse tamen ī genti & cōtinua pcitus fame: dū illa carpere conaretur se tādiu extol lerent q̄diu ipse ut contingeret laboraret. Et sic factū est ut iter poma & aquas positus fame sitiq; uiuens depereat infœlix hō. Nunc qd sen tiendum sit ex his aduertendū: & cōcesso eum Iouis fuisse filiū seu ue rum seu ob aliquā similitudinē attributū. Et quæ ad ganymedem spec tant ubi de ganymede posita sint. Dico eū ob id diis filium apposuisse dictuʒ: qa cuʒ auarissim⁹ hō fuerit & rē domesticā plurimū augere cu rauerit: frumēta ex quibus populareʒ exhauriebat pecuniā non aliter q̄ filium diligebat: quæ tunc diis apposuit dum cultris agris iniecit: & iniecta quidē sulcis in conspectu superiorum sunt: quæ eisdem agenti bus superis in frugem uenientia pristinam reassumunt formā. Verum humerus.i.semen deuoratus a cerere.i.terra cōsumptus eburneus re stauratur dum in crescente segete nutrimenti robur imitit. Suppliciuʒ āt huius ostendit liquido auari hoīs detestabilē uitā. Dicit.n.fulgenti⁹ Tantalum interpretari uisionem uolentē quod optime competit unui cuiq; auaro: non.n.auaruʒ & amplā supellectilē congregant: ut eis uta tur qnimo ut illam intueatur: & cuʒ pati nō possit sibi quid boni ex cō gestis diuitiis facere eis īmixtis fame periclitatur & siti.

De Nyobe Tantali filia & Amphionis coniuge. C.ii.

Yobes filia fuit Tantali & Taygetæ: ut apud Ouidium ipsa te statur dicens: mihi Tantalus autor: Cui licuit soli superū con tingere mensas pleiadum soror est genitrix mea &c. Sed salua reuerentia Ouidii pater huius non fuit ille Tantalus qui amicus deoꝝ

fuit. Nam ille fuit homo pius & Corinthiorum rex & tempore prior Lactantius autem dicit hanc filiam fuisse Tantali & penelopis. Hæc ut placet Theodontio nupta fuit Amphioni regi Thebarum : ut faueret amphion partibus pelopis bellum gerentis aduersus enomaum Elidis regem & pisæ. Ex quo amphione ipsa peperit septem filios totidemq; filias esto Homerus in Iliade tantũ xii fuisse filios dicat. Hæc elati spũs mulier sacrificantibus Thebanis iussu mãthonis filiæ Tyresiæ latonæ cœpit eos acriter ĩcrepare uerbis & se latonæ præferræ : quã ob causã ĩdignata latona & filiis questa factũ ẽ : ut ludẽtibus filiis atq; filiab' ĩ campis apollo filios & diana filias occideret : qui apud siphylonẽ montem fuere sepulti. Nyobes autem orbata uiro : & filiis apud urnas eorũ in lapidem uersa obriguit. De filiis & Amphione supra dictum est. Eã autem in lapidem uersam Tullius ubi de quæstiõibus tusculanis fictũ arbitratur : propter eius æternum in luctu silentium. Verũ huic fictiõi Theodontius addit dicens eius adhuc statuam in Siphylo apparere lapideam : & adeo tristẽ ut lachrimis existimetur deficere : quod præter naturam non est. Potuere quippe ueteres ad memoriam ingentis infortunii superbæ mulieris ĩ Siphylo lapideã apposuisse flẽtis mulieris statuã : & cũ frigide cõplexionis sit lapis surgẽtib' ĩ eũ uaporib' ex terra humidis lapidis frigiditate soluũtur ĩ guttas aqueas adĩstar lachrimarũ & hinc forsan arbitrant ignari Nyobem adhuc flẽdo deficere.

De Pelope Tãtali filio q genuit Lysidicẽ Atreũ Thyestẽ & Physthenem. C. iii.

Pelops filius fuit Tantali & Taygetæ : & ut ait Barlaam hõ bellorum fuit & insignis plurimum. Qui cum apud Phrygas regnaret bellum habuit aduersus eonomaum regem Helidis atq; Pysæ. quod quidem memorabile fuit et permaximũ ut scribit thucydides : belli causam dicit paulus fuisse hippodamiam enomai filiam a pelope dilectam atq; in coniugium postulatam et denegatam. Dicit enim Seruius huius hippodamiæ multos fuisse petitores ob insignem eius pulchritudinem quibus ab enomao ea lex indicta est : et inde secutum quod supra scribitur ubi de hippodamia. Sed Barlaam dicit non sic se habuisse negotium : quinimmo cum pelopi uideretur inhumana conditio aduersus enomaum arma mouit : et magnis hĩc inde cõuocatis subsidiis fraude Mirtili præfecti armorum enomai astutia pelopis corrupti eũ superauit : et sic hippodamia et regno potitus Myrtilum postulantem proditionis præmium deiecit in mare : hũc dicit Eusebius in libro temporum hippodamiam uxorem duxisse regni priti argiuor regis : anno. xliii. qui mũdi fuit annus. iii. mil. dcc. lvii' : et paulo ante dicit regnante lynceo argis pelopẽ apud argos regnasse ãnis. liii.

& eos a suo nomine peloponnenses denominasse. Dicit etiam Acrysio regnante Argiuis pelopem olympiis interfuisse. & postea aduersu3 Ilium arma mouisse eūq; a Dardano expugnatū anno mūdi.iii.mil.dccc. lxxxi. cum legatur diu ante fuisse Dardanu3. Ego autem tam discordātium opinionū ueritatē ignoro. huic ex Hippodamia plures fuere filii.

De Lysidice Pelopis filia & Electrionis coniuge. Capitulu3 .iiii.

Ysidicen dicit Lactantius ex Hippodamiæ filia3 fuisse Pelopis et Electrioni nuptam: ac ex eo Alcmenam peperit Herculis matrē.

De Atreo filio Pelopisq; genuit Alceonū: Melāpū et Euiolū. .C.v.

Treus Pelopis & Hippodamiæ filius fuit. Qui ut ex uerbis Senecæ poetæ in tragœdia Thyestis percipi potest: una cu3 Thyeste fratre apud peloponnensum regnauit: alternis tamen uicibus: sed tande3 inter eos nata discordia est: cuius tale3 dicit Lactantius fuisse causa3. Constat enim: ut supra dictum ē: a Pelope Myrtilū Mercurii filiū in mare deiectum atq; necatū: quod ægre ferens Mercurius inter atreum & Thyestem tantum iniecit zinzaniæ ut hostes efficerentur. Insuper erat apud Atreum aries de quo sic Seneca tragicus. Est pelopis altis nobile in stabulis pecus Arcanus aries ductor opulēti gregis: hui⁹ per omne corpus infusa coma: dependet auro cuius e tergo noui. Aurata reges sceptra tantalia gerunt. possessor huius regnat: hunc tantæ domus: Fortuna sequitur tuta seposita sacer. In parte carpit prata q̄ claudit lapis: Fatale sacro pascum muro tegens & cætera. Hunc habere cupiens Thyestes arbitratus est posse per cōcubitū Meropis Atrei coniugis obtinere: nec defuit sceleri locus: nam ex ea & filios cōcepit & illam eripuit uiro: ex quo in bellum uenere fratres: & pulsus regno Thyestes est. Sed Atreus non contentus fratris exilio illū ficta gratia reuocauit: & credulo tres filios decoctos in conuiuio apposuit: & eo⁊ sanguinem poculis mistu3 illi dedit in potum: repletoq; ta3 scelesto cibo capita manusq; natorum infœlici patri iussit apponi: atq; quid comedisset detegi. Quod cum fieret aiunt solem surgentē in ortum retro cessisse: scelus uidere fugientem. Hunc tamen Atreum ut dicit Lactātius Egistus Thyestis filius interemit. Aureum uellus in hac hystoria fictū sic intelligendū arbitror: ut intellexisse uidetur Varro: ubi d agricultura dum dicit pecudes propter caritatem aureas habuisse pelles: ut Argis atreus quam sibi Thystem subtraxisse queritur & cætera. uel potius pro ariete isto auri uelleris thesaurus intelligendus: quo reges plurimum ualent & absq; quo opportuni sumptus ad bella & ad splendorem regium sustentandū fieri non possunt. Sol autem in ortus suos reuolutus eclypsim ea tempestate fuisse demonstrat: quæ cum esse3 hominibus incognita monstruosa uisa est. Dicit tamē Lactantius hāc ab

atreo mecœnis prædictam et primitus adinuentam: cuius eũ cerneret approbari dicta thyestes inuidens ex urbe discessit.

De Alceone melampo & Euiolo filiis atrei. Capitulum. .vi.

Lceon melampus & Euiolus fuere fratres: & ut asserit cicero ubi de naturis deorum atrei fuere filii. Quos dicit apud graios inter dioscortes numeratos. Quamobrem celebres fuisse uiros credendum est cum ex iis fuerint castor & pollux. de eis autem nil amplius reperitur.

De Thyeste pelopis filio qui genuit tantalum physthenem Arpagigem pelopiam & Egistum. Capitulum septimum.

Hyestes pelopis & hippodamiæ fuit filius. Cui aduersum fratrem atreuȝ quæ dicta sunt supra fuerunt odia: qui cum iaȝ dicta passus esset a fratre: uindictæ auidus oraculum consuluit a quo responsum habuit ex se & pelopia filia sua nasci posse qui filiorum ulcisceretur morteȝ. Quod cum audisset ut qui erat in scelera & potissime in libidine pronus confestim in amplexus filiæ uenit: & ex ea filiuȝ suscepit egistum qui postea interfecit atreum stuprauit clitẽnestram et iam agamemnonem interemit.

De tantalo physthene & Arpagigæ filiis thyestis. Capl'm. viii

Antalus physthenes & arpagiges filii fuerunt thyestis ex coniuge atrei suscepti ut per uerba senecæ poetæ in tragœdia thiestis comprehenditur. esto: duos tantum nominet tantalum scilicet dum dicit primus locus ne deesse pietatem putes Auo dicatur tantalus prima hostia est. deinde nomina phithenem dicens. Tunc ille ad horas physthenem sæuus trahit Adicitq; fratri & cætera. Tertiũ puerum uocat dum dicit ferrumq; gemina cæde persusum tenens. Oblitus in quem rueret infesta manu. Exegit ultra corpus ac puer statim pectore receptus ensis a tergo extitit. Cadit ille & cætera. Tertium hũc puerum Teodontius dicit Arpagigem nuncupatuȝ: & sic ex eis præter patrui crimen & patris escam nil legitur.

De Pelopia thyestis filia. C. ix

Elopia dicit Lactantius filia fuit thyestis ex qua matre non dicit hanc ut ipsemet Lactantius asserit thyestes responso desuper dicto habito oppressit: & ex ea filius natus est queȝ ipsa rubore sceleris confestim feris exposuit. Et sic apparet ob luxuriã Thyestis non ob responsum oraculi a thyeste in concubitum filiæ itũ: responsum autem oraculi ad palliandam Thyestis ignominiam post cædem suorum ab egisto factam compertum est.

De Egisto Thyestis filio. C. x.

Gist' filius fuit thyestis ex pelopia eiusdẽ thyestis filia ut ipemet testatur in tragœdia senecæ dicens. Coacta fatis nata fert uteruȝ

graue. Me patre dignum uersa natura ē retro &c. Hic q̄ꝗcito natus fu it a matre ob pudorem ignominiosi criminis in siluas deiectus ē. ut di laceratus a beluis turpitudinis aui parentisq; atq; matris pariter & so roris uiuens : testimonium non præstaret. Sed aliter factum est. Nam seu beneficio pastorū : seu sic permittente deo caprarū sponte contige rit a capris ubera præstantibus in siluis nutritus est : & inde dictus egi stus ab ege. s. capra nutrice. Is tandeꝫ a suis cognitus & in regiaꝫ dedu ctus dum creuisset essetq; in paruo precio rerū præteritarum iam con sius seu patre impellente quod magis creditur : ut Lactātio placet A treum occidit : cui Thyestes occupata regia successit. tandē iam Thye ste mortuo cum regnarēt Agamēnon & Menelaus & ob raptam Hele nam in troianum iuisset excidium. Egistus (ut Leontio placet) suasioni bus Nauplii in amplexus optantis Clitemnestræ deuenit : & postremo redeuntem Agamemnoneꝫ a desolatione Ilionis īmane ausus facinus illum fauente Clitemnestra trucidauit & regiam pelopis septem tenuit annis. Ad ultimum ab Horeste Agamemnonis filio una cum adultera Clitemnestra nullo remanente ex eo superstite obtruncatus est.

De Physthene Pelopis filio qui genuit Agamemnonem & Menelaum. C. xi.

Hyesthenes (ut ait Theodontius) filius fuit Pelopis & Hippoda miæ : qui cum iuuenis moreretur Agamemnon & Menelaum fili os suos paruulos commendauit Atreo fratri suo : qui illos suscepit & ī filios educauit : & ob id abolita tractu temporis Physthenis memoria Atrei filii habiti sunt : & Atrides ab omnibus appellati.

De Menelao Physthenis filio : qui genuit Hermionam & Megapentim. C. xii.

Enelaus Lacedæmonum rex (ut Theodontio placet) filius fuit Physthenis & frater Agamemnonis. hos Seneca in tragœdia Thyestis uidetur omnino tenere filios fuisse Atrei : in cuius p sona sic ait. Consilii Agamemnon mei sciēs minister fiat : & patris cli ens. Menelaus assit prolis incertæ fides. Ex hoc petatur scelere si bella annunt & gerere uolunt odia si patruum uocant : pater est & cætera. Et sic Atrei ex Merope uidentur filii : teneat quod mauult lector. Me nelaus autem (ut Eusebius ostendit in libro temporū) Atreo & Thye ste uiuentibus Lacedæmonū rex dictus est : anno mūdi. iii. dccc. xcvii. Cum Agamemnon qui Thyesti successit secundum Homerum regna re cœperit Mocoenis anno mundi. iiii. mil. vii. fuit huic Helena Iouis filia coniunx : quam anno primo regni Agamemnonis : & secunduꝫ Eu sebium. x. Menelai ut ait Dares phrygius : abscente Menelao : qui ad Nestorem pylon iuerat. Paris legatus missus ad Castorem & Polluceꝫ rapuit ex insula Cytherea sub oppido heleno : ea etiam consentiente :

existentibus fratribus & Hermiona apud Agamēnonē. Dites uero dicit illo tunc Menelaum cū Agamēnone cretam iuisse diuisuros thesauros: quos ibi deposuerat Atreus. Hinc factū est ut fratris cōsilio Menelaus cōquereretur græcis principibus. Verū cū frustra legationibus obsidione demū repetita ē Helena: & post decēnium fraude magis q̄ uiribus capta Troia reassūpta ē & restituta Menelao: qui cū ut cæteri naui itrassē patriā petitur' tēpestate actus (ut scribit Eusebi' (ad Tuorim regem ægypti: quem Pollybiū appellat Homerus cum ea deuectus est. & a Protheo uate (ut per Homerū patet in odyssea) cōsilio sūpto postq̄ viii. annis errasset in Lacedæmoniā rediit Agamēnone diu ante cæso: & illis forte diebus Egisto. Qui tandē illi successerit: quo uel qua morte diem clauserit non inueni.

De Hermiona Menelai filia & Pyrrhi & inde Horestis coniuge. C. xiii

Ermiona (ut Ouidi' testatur in epistolis) Menelai fuit filia ex helena. Hæc aūt Horesti filio Agamēnonis desponsata fuit. Porro Pyrrhus cū occiso Agamēnone regiam occupasset Egistus: & fugissē Horestes Andromacha olī hectoris coniuge: quā a troia duxerat Heleno concessa: hanc Horesti subripuit & sibi coniugio copulauit. attn̄ eo postea ab Horeste occiso in eiusdē Horestis coniugium rediit eiq̄ peperit Horestem filium.

De Megapenthi Menelai filio. C. xiiii.

Egapenthis dicit Theodontius filius fuit Menelai ex Lydia captiua susceptus post raptā Helenā: quod Homerus testari uidetur in odyssea dū dicit: filio aūt asparte Alectoris accepit filiam. Qui ipsi diu genitus fuit fortis Megapenthis a serua Helenæ aūt dii filium nō dederant. postq̄ primo genuit Hermionā filiā desideratiuā: q̄ formā habebat aureæ Veneris. Et sic p hos patet ēt Menelaū Megapenthi coniugem dedisse filiam Electoris spartā: Cuius nuptias celebrante Telemacho: Vlyxis filius ueniens ex Ithaca comperit.

De Agamēnone Physthenis filio: q genuit Ephigeniā Chrysothemiē Laodicē Hiphianasā Electrā Alesū & Horestē. Ca. xv.

Gamemnon Physthenis fuit filius: ut supra & Atreo paruul' de relictus: fuit hic Micœnarū rex & Thyestis successor: ut in iliade etiam sentire uidetur Homerus: ubi de sceptro Agamemnonis multos describit uersus fere hoc dicentes. Apud Troiam in contione græcorum præsidens Agamemnon sceptrum tenebat: quod Vulcanus artifex fecerat: illudq̄ dedit Ioui Saturnio. Postea Iuppiter cōcessit Dia/

ctoro Argiphōti. Hermias ãt rex ddit pelopi phlisippo: postea pelops dedit Atreo: qui moriens Thyesti bellicoso reliquit: qui Thyestes reliquit Agamēnoni multis insulis & argo imperanti &c. In quibus uerbis non seruatur genealogiæ descriptus ordo: quem latinoruꝫ auctoritatem describens secutus sum. Cœpit aūt regnare Agamēnon ẜm Eusebiuꝫ anno mundi. iiii. mil. vii. quo anno Helena rapta ē & græcia oīs in troianos excitata pari oīum consensu congregatis in aulide nauibus & exercitui imperator factus in bellū prexit. Clitemnestra coniuge relicta: ex qua iam plures susceperat filios: & apud troiam labores multos passus: quorūdam etiam principū simultates pertulit: quibus agentibus imperio depositus est: & illi Palamedes suffectus qui crimīe ulyxis occisus Agamēnon maiori sua gloria in imperiū reassūptus est q̄ꝫ ignominia depositus. Sustinuit præterea indignatiōes Achillis ob bryseidam illi a se sublatam. Tandem capto ilione atqꝫ dirupto: cū illi cessisset in sortem cum præda plurima Cassandra Priami filia naues in patriam rediturus ascendit. Verū tempestate actus fere per annum errauit (ut scribit Homerus) anteq̄ꝫ ueniret in patriam. Interim aūt ut ideꝫ testatur Homerus Egistus Thyestis filius cū tacite oīa occupasset: positis per littus speculatoribus & audito ab eis Agamēnonis reditu uiginti ex amicis suis in insidiis posuit: & ipse cum comitatu reliquo ficta amicitia illi obuius factus est: & ingens ei parauit conuiuiuꝫ. In quo Clitemnestræ consensu illum cū sociis epulantem occidit. Seneca autē poeta aliter de morte eius sentire uidetur: ea in tragœdia cuius titulus est Agamēnon: dicit. n. Clitēnestram acri dolore agitatā: q̄ Cassādrā secum traheret. Ego aūt credo cōmissi sceleris timore & cū Egisto adultero: esto primo discorde: sed in concordiam ut ꝑcipitur reuocato ea die qua in patriam intrauit domū parato Clitēnestra cōuiuio: & ipse Agamēnon dum picta ueste sublimis iaceret Priami superbias corpore exuuias gerens ei detrahere cultus hostiles uxor iubet & induere potius coniugis fide manu textos amictus: Verū inducta uestis exituꝫ manibus negat caputq̄ꝫ laxi & inuii claudunt sinus & tunc aurit tremēti semiuir dextra latus Agamēnonis: eūq̄ꝫ iuterfecit ueste īuia īuolutū

De Hiphigenia Agamemnonis filia. C. xvi.

Iphigenia Agamemnonis filia fuit: ut in Agamemnonis tragœdia testatur idem Seneca. Hanc tamen alii Hiphianassam uocant: ut Lucrecius dicens. Aulide quo pacto trinai uirginis aram Hiphianassai turparent sanguine fœdi. Hæc insignis pulchritudine uirgo fuit: de qua Seruius talem refert hystoriam. Græci troiam ituri cum ad aulidem deuenissent Agamemnon Dianæ ceruum occidit

ignarus quãobrẽ irata dea flatus uentorũ remouit. & ideo cũ nauigare nõ possent & pestẽ insup sustinerẽt oracula cõsulta dixerũt Agamem nonio sanguine dianã eẽ placandã. ergo cũ ab Vlyxe per simulationeꝫ nuptiarũ adducta Hiphigenia & iã ut ĩmolaret̃ esset altaribus admota numinis miseratiõe sublata ẽ: & serua supposita. Vnde Ouidius uicta dea ẽ: nubeq; oculis obiecit & ĩter officiũ turbaq; sacri uocesq; præcã tũ. Supposita fert̃ mutasse micœnida cerua 2c. Virgo aũt(ut Seruius asserit)ad tauricaꝫ regionẽ translata ẽ & thoanti regi tradita: & ĩde di ctinæ Dianæ sacerdos effecta: & cũ ẜm Satutaꝫ cõsuetudineꝫ hũano sanguĩe numẽ placaret: agnouit fratrẽ Horestẽ quẽ diu nõ uiderat: q accepto oraculo carẽdi furoris causa cũ amico pilade colchos petierat & cum his occiso thoante simulacrum sustulit absconditum fasce ligno rum: & sic ad laconas diana translata est hiphigenia reportante. Quid deinde de Hiphigenia secutum sit nusq; comperisse memini. Quod su/ pra dictum est dianam loco Hiphigeniæ posuisse ceruam humanuꝫ fu isse artificium credendum est: quod ut populus omnis Agamemnoni esset obediens adinuentum est eum scilicet filiam immolasse quæ me/ dio in tumultu sublata ne fraus aperiri posset in longinquam regioneꝫ transmissa & sub umbra sacerdotii seruata est.

De Chrysothemi Laodice Hyphianassa filiabꝰ Agamẽnonis. C.xvii.

Hrysothemis Laodices & Hiphianassa Agamemnonis fuere fi/ liæ & Clitemnestræ: ut arbitror cũ ex eis unam quaꝫ mallet Aga memnon apud homerum Achilli offert dicens. Gener mihi erit hono rabo autem eum similem Horesti. Qui mihi unigenitus nutritur abun dantia in multa. Tres mihi sunt filiæ ĩ atrio benefacto. Chrysothemis & laodices & hyphianassa. Leontius tamen dicit hanc Hyphianassã hi phigeniam esse: quod ego non credo. Quomodo enim dixisset Agamẽ non hiphigeniam domi esse: quam sciebat in sacris pro uentis queren/ dis aut occisam aut alibi clam delatam.

De Electra Agamemnonis filia. C.xviii

Electra Agamemnõis & Clitemnestræ fuit filia: ut liquido patet per Senecam in tragœdia Agamemnonis in qua percipitur quia ab agamẽnone Troiaꝫ eumti parua relicta sit domi. Hæc cum patrem occisum cerneret Strophylo phocensi Agamemnonis amico clam cõ/ mendauit Horestem & inde matrem ob perpetratuꝫ scœlus increpauit aspere: quã ob causam Clitemnestra iubente in carcerem deducta est. Quid tandem ex ea secutum sit legisse non memini.

De Aleso Agamemnonis filio. C.xix.

Lesus filius fuit Agamenonis: ut satis clare dicit Virgilius: Hic Agamenoni' troiani nois hostis Curru iungit alesus equos &c. Ex qua tamen matre susceptus sit in dubiū uertitur. Naʒ alii dicunt eū ex Briseida natum: alii ex Cassandra: quod ego non credo: non enim ex Cassandra natus potuisset aduersus Aeneaʒ fauisse Turno ætate nō patiente. Hunc Theodontius arbitrari uidetur cū Clitemnestra sensis se aduersus patrem: & ob id & Clitenestræ filium & patria pulsum. q quacūqꝫ ex causa patriam liquerit in italiam uenisse Virgilius asserit: & apud massicum campaniæ montem consedit: ac inde tanqꝫ troiani nominis hostis uenit fauitqꝫ aduersus Aeneaʒ partibus Turni. Ouidius uero ubi de fastis uidetur existimare euʒ faliscos cōdidisse: & ob id dicit. Venerat atridæ fatis agitatus alesus. A quo se dictam terra falisca putat &c. Posteritatis autem eius nulla extat memoria.

De Horeste Agamemnonis filio: qui genuit Chisameneʒ Corinthū & Horestem. Ca. xx.

Orestes Agamenonis & Clitenestræ fuit filius (ut satis in præcedentibus ostensum est) huic dicit Theodontius Hermiona Menelai & Helenæ filia paruula adhuc desponsata est cū & ipse paruulus esset. Hic tandem occiso ab egisto Agamenone studio Electræ sororis suæ a Strophilo phocensi clā Micoenis subtractus & asportatus atqꝫ seruatus est querentibus eū in mortē matre atqꝫ egisto. Qui cū tractu tēporis excreuisset captato cōmodo Hermiona sibi iaʒ a Pyrrho subtracta in ultionem paternæ cædis surrexit: & Egistū adulterū cuʒ vii. iaʒ regnasset ānis una cū Clitenestra matre occidit. Quo facto aiūt cō festiʒ ī furiā deuenisse cū sibi uideretur īminere: occisæ mr̄is imaginē facibus & serpētib' armatā & ei cōtinuū minitantē exitiū: ut dicit statius: Armatā facibus matrem & serpentibus atris. Cū fugit ultricesqꝫ sedēt in limine diræ &c. Cui pylades Strophili filius: qui tēpore paternæ cædis transfugauerat iunctus promissa illi salute cum eo ad arā dictynæ dianæ ī colchos cōfugit & ibi resipiuit Horestes: submouitqꝫ ab infestatione tali matrem & sorori cognita Hiphigenia quæ ibideʒ deæ sacerdos erat: occiso Thoante rege & simulacro deæ rapto atqꝫ in fasce lignorum delato ꝓm quosdaʒ in regnū rediit & fraude Macharei sacerdotis Pyrrhum Achillis filium in templo Apollinis interemit. & sibi Hermionem coniugem reassumpsit. Alii uero uolunt eum anteqꝫ ī regnum rediisset in italiam deuenisse & haud longe a Roma apud Ariciam Dyanæ simulacrum collocasse & impia statuisse sacra. Sed quādo cunqꝫ hoc factum sit eum post occisum Egistum regnasse annis. xv. affirmat Eusebius in libro temporum. & anno. xx. regni Demophoontis

regis Athenarum occidisse Pyrrhum. Solinus uero in libro quē de mi
rabilibus scripsit dicit eum post occisam matrē profugum hermionaʒ
in omnes casus habuisse sociam. Quo autem diem clauserit etiaʒ in du
bium uertitur. Cū dicat seruius ossa eius iam Roma cōdita ab Aritia
Romam translata & sepulta ante templum saturni quod est cliuum ca
pitolinum iuxta Concordiæ templum. Solinus autem ubi supra dicit ꝗ
olympiade. lviii. ossa eius a spartanis oraculo montis Tegei inuenta &
tantæ magnitudinis fuisse ut implerent longitudinem cubitorum. vii.

De Thysamene Horestis filio. C. xxii.

Hysamenis (ut scribit Eusebi⁹) filius fuit Horestis & ei successit
in regno.

De Coryntho Horestis filio. Ca. xxii.

Orinthus filius fuit Horestis ut dicit Anselmus eo in libro quem
scripsit de imagine mundi: in quo asserit eum corinthum Achaiæ ciui
tatem fecisse & suo nomine nuncupasse: & hoc idem affirmat Geruasi
us tillberiensis. Qui esto noui sint auctores non tamē paruæ sūt gra
uitatis. præterea & Isidorus in libro Ethy. dicit Corinthum in Achaia
condidit Corinthus Horestis filius. Ego autem conditam non credo:
sed forte restauratam: cum scribat Eusebius in libro temporum eā diu
ante a sysipho conditam & Ephyram appellatam.

De Horeste Horestis filio C. xxiii.

Orestes: ut solinus de mirabilibus mundi testatur filius fuit Ho
restis ex Hermione & ab eo affirmat populos qui Horestides ap
pellantur denominatos dicens sic. Micœnis profugus matricida cū ab
scessus longius destinasset natum sibi in Emathia paruulum ꝺ hermio
na quam in omnes casus sociam adsciuerat: hic mandauerat occulen/
dum. Adoleuit & in spiritum regii sanguinis nomen patris sui referens
occupatoꝗ quicquid est: quod procedit in macedonicum sinū & adria
ticum salum quam cui imperitauerat Horestiam dixerat. De hoc ego
nil ulterius legi: in longam tamen posteritatem deuenisse suos credituʒ
est a deo: ut affirmet trogus pompeius Pausaniam philippi regis mace
donum occisorem ab horeste origineʒ duxisse: sed quibus mediis uetu
state agente non reperitur.

De Dionysio. xxxi. Iouis filio. C. xxiiii

Ionysius (ut in libro de naturis deoruʒ scribit Cicero) Iouis &
Lunæ fuit filius quem ego idem cum baccho dicerem: si non
essent in matre dissimiles cum ipse idem Tullius fieri ei orgia
arbitretur. Possibile tamen est ut sic sit fictione mutata: dūmodo utrū
ꝗ pro uino non pro homine assumamus. Nam Iuppiter. i. calor diei:
et luna rore et humectatione nocte uites fouent: et ad incremētū atꝗ
maturitatem uuas deducunt. Et sic hic erit qui in culmine colit nyiæ

altero ex Parnasi montibus uerticibus Baccho eo q uinetis abundet consecrato & dicetur Dionysius quasi nysæ deus: nam dios græce: la tine deus sonat.

De Perseo.xxii.Iouis filio: qui genuit Gorgophonem Stelenũ Eri threum & Bacchemonem. C.xxv.

Erseus que; ueteres totius nobilitatis græciæ patre; opinati sũt Iouis & Danis Achrysii fuit filius: unde Ouidius. Nõ putet esse deũ: nec.n.Iouis esse putabat Persea: quẽ danes pluuio conceperat au ro &c.Qualiter aũt ex Ioue & Dane natus ubi de Dane in præcedenti bus uideri põt.Is aũt iam grandis(ut dicit Lactantius)Polydecti regis imperio ĩ Gorgonẽ expeditionẽ assũpsit: habuitq; pegasũ alatũ equũ & palladis ægidẽ & talaria ensẽq; Mercurii: uolatũq; cœpit ex aphe/ sante: mõ(ut refert Statius ibi)Mons erat audaci seductus in æthera dorso: & infra per.v.uersusQuam quidẽ Gorgonẽ prætẽsa ægide pal lantea uidit impune atq; considerauit: & uicit eiq; caput abstulit: & A thlantẽ rege; sibi denegantẽ hospitiũ ostẽso Gorgonis capite mutauit in saxũ: inde remeãs in patriã cum excelso uidisset in syrio littore cir/ ca regna cephei Andromedem uirginem alligatã matris crimine & am monis: sententia scopulo: & sic monstro marino expositam flentesq; parentes in littore: euolauit illuc: & cognita causa cum parentibus pac tus est coniugium uirginis si illam a bælua liberaret: quod factum est: nam uenientem interemit.Inde celebrante eo nuptias cum Phineus ce phei frater cui ante sententiã puella desponsata fuerat: ea; repeteret & ui conaretur tanq; suam aufferre: bellũ aduersus eum iniuit: & cũ mul tos ex hostibus occidisset reliquos capite Gorgonis ostenso conuertit in lapides: post hæc Pritum aui sui fratrem qui Achyrsiũ regno pepu/ lerat transformauit in saxu;: & regnũ auo restituit. In persas præterea bellum intulisse ferunt & in eodẽ liberum patrem aduersu; se consistẽ tem in prœlio occidisse.subactãq; natõnẽ a se denominasse: ibiq; Per sepolim regiam ciuitatem ædificasse: quam postea ut scribit Quintus Curtius de gestis Alexandri.Alexander macedo uino calens & epulis demoliri fecit: attamen Achrysiu; auum: ut dicit Lactantius: in lapi/ dem cõmutauit.Et inde dicunt eum una cum cepheo & cassiopia atq; Andromeda coniuge in cælum fuisse assumptum: & inter cæli sydera collocatũ: ut de imagine mundi testatur Anselmus dicens: huic cõiun gitur Cepheus rex & Cassiopia uxor eius: cui associat Perseus fili' Io uis & Danis habens iuxta se sydus Andromedæ &c. Iis appositis ad sensum fictionis ueniendum est: Perseum equo pegaso uectu; fame cu pidine tractum demonstrat.Alii tamen uolunt eum ad trasfretandum habuisse nauim: cui insigne uel nomen fuerit Pegasus.Scutum palladis

accipendum reor pro prudentia qua & hostium acta consyderamus & nosipsos ab eorūdem insidiis telisq; protegimus. Mercurii talaria ue locitatem & uigilantiam in agendis significare reor. Sic & ensis recur / uus & a patre exteriori acutus ostendit quoniam bellorum tempore & prædas hostium ad nos trahere debere: eosq; a nostris amouere cædi bus. De gorgone autem & Atlante satis in præcedentibus : ubi de eis dictum est: liberasse autē andromeden a bælua hystoriam reor: cum & in cosmographia dicat pomponius. est Ioppen ante diluuium condi / tum (ut ferunt) ubi Cephea regnasse eo signo accolæ affirmāt. q̄ titu/ lum eius fratrisq; phinei ueteres clamare cū religione plurima retinēt quin etiā rei celebratæ carminibus atq; fabulis seruateq; a perseo an / dromede clarū uestigiū marinæ bæluæ ossa immania ostentat: hæc ille Præterea & Hieronymus presbiter in libro quem de distātiis locorū composuit dicit: Ioppe oppidum palestinæ marittimum ī tribudan ubi hodie quoq; saxa monstratur in littore: in quibus andromeda religata Persei quondam uiri sui fertur liberata fuisse subsidio. hæc Hyerony / mus. Plynius uero īter scriptores celeberrimus homo scribit. Bæluæ cui dicebatur expositū fuisse andromedam ossa Romæ apportata ex oppido iudeæ Ioppe ostēdit īter reliqua miracula in ædilitate. M. Scau rus longitudine pedum. xl. altitudine costarum Indicos elephantes ex/ cedente spinæ grossitudine sexquipedali & cætera. Perseum autem ho stes & pritū in saxa uertisse capite gorgonis ostenso: nil aliud puto ni si quia uictos diuitiis gorgonis tacitos illos reddit & ībelles. Achrysi um autem auum constat per eusebium in libro temporum aliter saxeū effecisse: nam ab eo non spōte occisus est: & sic frigiditate perpetua la pidi similis factus est. Quod in cælis a septentrionali plaga stellificatꝰ luceat sententiam Tullii ubi de quæstionibus tusculanis sequēdā puto qui đ eo & reliquis ait. Nec stellatus cepheus cū uxore genero filia tra derēt: nisi cælestiū diuina cognitio nomē eorū ad errorē fabula tradu xisset: hæc Tullius Cæterū de tempore eius ambigitur cū scribat Eu sebius eum occidisse gorgonem anno mundi. iii. mil. dccxxix. Tamen hoc eodem anno secundum alios dicit eum cum coniuge in cælū raptū Paulo post dicit anno. ii. regis Cycropis qui mūdi fuit. iii. mil. dccc. lvii cū gorgone occisa aduersus Persas dimicasse. Nec multo post scribit āno. xxxv. regni cycropis achrysiū ab eo mortuū: & Argiuorū regnū ī micœnas translatū: qđ ego uerū puto cū magis tpus cōueniat rebus gestis.

De Gorgophōe Persei filio q̄ genuit Electrionē & Alceū. C. xxvi

G Orgophones (teste Lactantio) filius fuit Persei & Andromade coniuge de quo nil aliud habemus nisi quia genuit Electrionē

& Alceum.

De Electrione Gorgophonis filio: q genuit Alcmenam. C.xxvii

Lectrion(ut Lactantio placet) Gorgophonis fuit filius: ex quo nisi Alcmenã filiã hẽremus nudũ nomen nobis liqsset ãtiqtas.

De Alcmena Electrionis filia & Amphitrionis cõiuge. C.xxviii.

Lcmena(ut dicit Lactantius)filia fuit Electrionis:'quod & Plautus in ãphitrione testatur dicens. Qui cũ Alcmena ẽ nupta Electrionis filia &c. Hæc quidẽ ut idẽ & ibidẽ dicit Plautus nupsit Amphitrioni Thebano & a Ioue dilecta ẽ: & in spẽ Amphitrionis uiri sui ab eo oppressa herculẽ pepit: ut in sequẽtib⁹: ubi de hercule dicet latius.

De Alceo filio Gorgophonis: q genuit Amphitrionẽ. C.xxix

Lceus(ut ait Paulus)filius fuit Gorgophonis magis filii fama cognitus apud nos q̃ splendore suo. Nam(ut aiunt) pater fuit Amphitrionis

De Amphitrione filio Alcei: qui genuit Hiphicleũ. C.xxx.

Mphitrion: ut Paulus ait: filius fuit Alcei homo armorum insignis ut Plautus in comœdia eiusdem Amphitrionis ostẽdit. huic coniunx fuit Alcmena cum qua Thebis morabatur: ubi dum ipse ꝓ thebanis aduersus theleboæos belluꝫ gereret: Iuppiter eius in spẽ Alcmenaꝫ oppressit & ex ea suscepit Herculẽ. Amphitrion ãt eodẽ partu ex ea suscepit Hiphicleũ: placꝫ præterea Plinio ĩ libro naturalis historie huius fuisse inuẽtuꝫ ostentorum atq̃ somniorum interpretationes.

De Hiphicleo Amphitrioĩs filio: qui genuit Iolaũ. C.xxxi.

Iphicleus: ut scribit Plautus in Amphitrione: fuit filius Amphitrionis & Alcmenæ eũq̃ uno partu cũ Hercule editũ dicit. Veꝝ Hiphicle⁹ post nonũ cõceptionis menseꝫ natus ẽ. Hercules autẽ una secũ natus septĩo nõ pfecto. quod Augustin⁹. ii. de ci. dei cõcedere nõ uidetur q̃ mulier possit in diuersis temporibus diuersos cõcipere.

De Iolao Hiphiclei filio. Cap.xxxii.

Olaus: ut Solinus de mirabilibus mundi asserit: filius fuit Hiphiclei: Hic ut idem ait Solinus sardiniam ingressus pallantes incolarum animos ad concordiam eblanditus Olbiam atq̃ alia Græca oppida extruxit: Iolenses ab eo dicti sepulchro eius templum addiderunt: quod imitatus uirtutes patris malis plurimis sardiniam

liberasset: hæc ille. fuere tamē & alii Hiphiclei.

De Steleno Persei filio q genuit Eurysteū. C.xxxiii

Telenus(ut placet homero)Persei fuit filius & Andromadæ. Nā in Iliade Homerus describit Agamemnonem concionantez & Eurysthei genealogiam designantē asserētēq; Stelenū fuisse Persei filium & Eurysthei patrē. Is quidē(ut dicit Eusebius ī libro tēporū)translato argiuorū regno a Perseo micoenis p' Perseū regnauit qn̄ nō reperitur Nā mortuo Acriseo q.xxi.annis regnauit īmediate sequit̄ initiū regni Eurystei: quīq; tn̄ īterpositis annis: eoq;.s. Eurysteo regnāte scriptuz cōperio stelenū.xl.ānis micoenis regnasse ubi hi perditi sint īuenire n̄ possum.

De Eurysteo Steleni filio. C.xxxiiii.

Vrysteus Steleni filius fuit ut præmonstratum est: de natiuitate eius talem refert Homerus fabulam: cum die quadam Iuppiter apud superos dixisset die illa nasciturum hominem qui omnibus circū uicinis dominaretur. Iuno id fecit iuramento firmari & confestim ascē dit in terras & retinuit lithiam quam nos Lucinam dicimus deam parturientium apud uxorem Steleni prægnantem iam.vii.mensium: & ex utero eius eduxit filium.vii.mensium qui uocatus est Eurysteus. Erat q dem ea die nasciturus Hercules sed Alcmena ob retentam parturientium deam peperisse non potuit: & sic factum est qd' de Hercule Iuppiter intelligebat uerteretur in eurysteum: qui postmodum aliis & herculi etiam imperauit: regnauitq; micoenis annis.xlv. & successorem moriens reliquit Atreū. Fabula aūt hæc ab euentu sibi locū uēdicauit cuz uiderent homines eurysteum Herculi fortissimo uirorū Imperantem.

De Bacchemone Persei filio qui genuit Achemenidem. C.xxxv.

Acchemon(Lactantio teste)Persei fuit filius & Andromedæ: & ut ipse idem dicit apud quosdam orientales populos imperauit: qui ab Achemenide eiusdem Bacchemonis filio(ut dicit Theodontius Achemenides postea nuncupati sunt. Qui Apollini sacrorum ritus inuenisse se asserunt. est aūt apud eos is in speleo persico in habitu cū tiara & utrisq; manibus cōprimēs cornua bouis puto & ad īmensam eius potentiam ostendendam.

De Achemenide filio Bacchemonis q genuit Orcamū .C.xxxvi.

Chemenides(ut dicit Theodōtius)filius fuit Bacchemonis: Esto sint qui uelint eum filium fuisse Persei: hic autez Achemeniis populis imperauit: eosq; a suo nomine nuncupauit & moriens successorē Orcamum filium reliquit.

Rcamus (ut supra a Theodontio dictum est) filius fuit Acheme nidis: cui coniunx fuit Eurimene speciosissima mulier: ex qua filiā uni caꝫ Leucothoeꝫ suscepit: quā quia soli se diligēti paruerat uiuā īfodit.

De Leucothoe Orcami filia. .C.xxxviii.

Eucothoē filiā fuisse Orcami & Eurymenis testat̄ Ouidius ī ma iori uolumine ubi dicit ꝙ eam sūme dilexit Phœbus & in formaꝫ uer sus Eurymenis matris eius noctu accessit ad eam & licentiatis mulieri bus suis tanꝙ secreta secum locutura in formam propriā rediit & pa tientem cōpressit. Quod cū Clitiæ quæ ante diligebatur a Phœbo ad aures deuenisset zelo percita confestim Orcamo accusauit: q irat⁹ atqꝫ seuerus nimiū uiuam sepeliri iussit. Phœbus aūt cuꝫ illi uitam restitue re nequiret eam in uirgam thuream uertit. Huius fictionis ratio talis a quibusdam redditur puellam ob adulteriū cū splendido iuuene ꝑpetra tum iure Sabæo uiuam defossaꝫ: & cum eo in loco forte uirga thurea nasceretur: quarū abundātissima regio ē solis uirtute e sinu terræ ī al tum deducta locum fabulæ adinuenit. Ego aūt apud Achemenidas lo/ cum puto cui sit nomen uel fuerit Leucothoe: qui quoniam thure abū det ab incolis a sole diligi dicitur: qui in matris formā transformat⁹. i. in cōplexionem ad enutriendas thureas uirgas opportunā ibi descen/ dit: & humiditati terræ iungitur: adeo ut qui uiuas plantas ibidem ap ponat confestim in altum educat.

De Erithreo Persei filio. Ca.xxxix

Rithreus seu Erithra (ut placet Solino de mirabilibus mundi) fi lius fuit Persei & Andromedæ: & in confinio rubri maris regnū habuit. Esto sint qui dicant eum Aegypti fuisse regem: de quo ideꝫ So lin⁹ scribit sic. Vltra pelusiacum enim hostium Arabia est ad rubruꝫ ꝑ tinens mare quod Erithreum ab Erithra rege Persei & andromedæ fi lio non solum a calore appellatum Varro dicit: hæc ille. Hic Erithreus apud Arabes maxime fuit auctoritatis adeo ut moriente in quadaꝫ ru bri maris insula cæteris famosiore insigne plurimū sepulchruꝫ cōstrue rēt: eūqꝫ loco dei colerent & ab eo rubrū mare denoīarent Erithreū: quo nomine adhuc græci uocāt. s. Erithratalasson. Nā talason latīe so nat mare: de posteritate huius nil habemus.

De Perse Persei filio. Ca.xl.

Ersen filium fuisse Persei in libro naturalis hystoriæ testatur Pli nius de quo nil aliud comperi preter quod idem Plinius asserit eum scilicet primum sagittarum repertorem fuisse: quod forsan apud

suos uerũ est: cũ apud alias nationes illas lõge antiquiores legerimus.

De Aone Iouis.xxxiii.filio qui genuit Dimantem. Capitulum.xli.

On: ut Paulus ait: Iouis fuit filius ex Nympha muoiyde: a quo dicit Bœtiam aoniam nuncupatam quia ibi regnasset: nos autem supra Lactantii auctoritatem secuti Neptunni filium scripsimus. Quē Theodontius factione suorum ex Apulia pulsum et Onchesti fuisse filius: et in Bœtiam uenisse dicebat: et ibidem Neptunnum patrem quesisse et prouintiam de suo nomine nuncupasse: nullum tamen illi filiũ designabant: ubi Paulus filium suum Dimantem asserit.

De Dimãte Aonis filio qui genuit Asium & Alixiroem. C.xlii.

Ymas(ut dicit Paulus)filius fuit Aonis & Asii atq; alixiroe pater Nec aliud de eo legi.

De Asyo Dimantis filio. C.xliii.

Syus filius fuit Dimantis (ut in Iliade scribit Homerus) dicens Asyo qui auũculus erat Hectoris bellicosi fr̃ Hecubæ fili' Dimãtis. hũc quantũcũq; Homerus dicat frem fuisse hecubæ & auũculum Hectoris dicebat Leõtius ex parte mr̃is fuisse qa ex eadē mr̃e Asyus & Hecuba nati fuerũt: s; ex diuersis pr̃ib'. Hic aũt aduersus Græcos priamo fauit.

De Alixiroe Dimantis filia & matre Eaci. Capitulum.xliiii.

Lixiroe filia fuit Dimantis: ut testari uidetur Ouidius dicēs. Quã uis est illum proles enixa Dimantis. Exacon umbrosa furtim peperisse sub ida. fertur Alixiroe & cætera. Hæc igitur ex Priamo peperit exacum qui postea in mergum uersus est.

De Eaco.xxiii.Iouis filio qui genuit Phocum Thelamonem & Peleum. C.xlv

Acus Iouis fuit filius & ægyne: ut in Iliade dicit Homerus Pelius Eacides. Ille aũt Eac' erat a Ioue pater. Qualiter autem Iuppiter ægynam oppresserit supra dictum est ubi de ægyna. hunc insuper dicit Ouidius regnasse apud Enopiam quam ipse ex nomine matris uocauit ægynam. In qua cum postea defecissent homines & ipse in somnis uidisset quercum plenam formicis nunc sursum nunc deorsum deambulantibus sibi dormienti uisum est orasse Iouē: ut omnes formicæ quas uidebat homines efficerentur: quod & factum est & sic eius est restaurata ciuitas & ciues Myrmidones appellati: nam Myrmix græce latine formica est. Hunc præterea dixere ueteres apud inferos cum minoe & radamanto culpas hominum excutere: & pro meritis culpas inferre. Sub his autem figmentis latet hoc: primo ciuitas eius euacuata ciuibus peste: ex agricultorib' restaurata ē: qui more formicarum æstate

messes ex agris & alia opportuna colligũt ut hyeme fame non ꝑeant: Hos aũt ipse legibus intruxit & uiuere cœgit: & hinc Iouis dictus ẽ fi lius & apud inferos iudex. Nam per respectum ad supercælestia cor/ pora mortales inferi sunt.

De Phoco Eaci filio. .C.xlvi.

Hocus Eaci fuit filius: ut per Ouidium scribitur: dũ legitur: Ex petit occurrunt illi thelamonq; minorq;. Quam thelamon Pele/ us & proles tertia phocus &c. Hic a Peleo occisus est.

De Thelamone Eaci filio: qui genit Aiacem & Theucrũ. C.xlvii.

Helamon Eaci fuit filius fratrum maior natu: quem Seruius ex argonautis fuisse dicit & Herculis sotium: & cum a Colcho re/ uerteretur quæreretq; Hercules Ilam puerum perditum apud Mysios & ad troianum deuenisset littus prohibitus a Laomedonte: indicto il li bello congregatis uiribus aduersus eum rediret: tanq̃ suscepte iniu riæ particeps Thelamon una secũ uenit & ilione expugnato atq; Lao medonte occiso: eo ꝙ primus muros ciuitatis ascendisset illi ex præda capta Hesiona Laomedontis filia data ẽ: ex qua cũ iaꝫ ex alia suscepis set Aiacem Theucrũ suscepit. Hic.n. seu pulsus seu non susceptus ĩ pa tria in Cyprum abiit & Salaminam ibi condidit ciuitatem.

De Aiace Thelamonis filio. Cap.xlviii.

Iax bellicosissimus homo Thelamonis fuit fili⁹: hic cũ aliis græ cis ad delendã troiam arma sũpsit: & (ut reliqua quæ in certami/ nibus mirãda fecit: omittã) singulare certamen aduersus Hectorẽ arri pere ausus ẽ: & si Homero fides ulla præstanda ẽ: ni illud nimis festĩa nox diremisset: uictor Aiax rediisset ad suos: ea tamẽ superueniẽte cũ illi uetusto more Hector donasset gladium & ab eo Baltheũ suscepissꝫ recens Aiax & animosus discedẽs: fessum Hectorẽ troiam ire ꝑmisit. Hæc dona ſm Seruiũ nephasta fuere cũ eo se gladio postea intereme rit Aiax: & cũ Baltheo ab Achille occisus est Hector. Aiax aũt ilione capto atq; diruto de armis Achillis præmortui aduersus Vlissem in/ gens litigium habuit: tandẽ cum cerneret uirtutẽ bellicam eloquẽtiæ cedere in furorẽ uersus eo se quem ab Hectore susceperat gladio inte/ remit: & (ut ait Ouidius) in floreꝫ sui nominis uersus ẽ. In quo nos do cet antiquitas nostras uires caduci floris more in nihilum facile solui.

De Theucro thelamonis filio. Cap.xlviiii.

Heucer filius fuit thelamonis ex Hesiona Laomedontis filia: quæ non uidetur Thelamonis fuisse coniunx cũ Homerus ali quando in iliade dicat Theucrum fuisse nothum: Hic tamen insignis homo fuit & armorũ ualens: & una cum fratre Aiace iuit in troianum

bellū. Eo tandē peracto cū absq; fratre redisset ī patriā nō suscept' se cessit in Cyprū & ibidē Salaminā ciuitatē cōstruxit & uitæ residuū ha bitauit. Quod ego uerius puto q̄ quod de Thelamone supra scriptū ē

De Peleo filio Aeaci qui genuit Polidorim & Achillem. C.I.

Eleus Aeaci fuit filius & magnis uiuens interfuit rebus: nam cū Meleagro in uenationem apri Calidonii accessit. Sic & cum Peri/ thoo aduersus centauros pugnauit. Huic ut refert Ouidius) cōiunx fu it Thetis aquarum dea quam Iuppiter amauit: sed ideo concubitū eius neglexit: quia oraculo nouerat ex ea filium nasciturum qui maior esset patre. Ad hanc tamen obtinendam audaciam uiresq; fuere opportunæ Nam cum Peleus consilio Prothei senis eam die quadam cæpisset ipa in uarias mutata formas adeo eum exteruit ut dimitteretur ab eo Qui ad Protheum rediens ab eodem sibi suasum est ne mutationes illas ti meret: quinimmo in tenendo eam perseueraret: quia si fecisset ipsa de syderio suo cederet. Peleus die sequenti cum dormientē eam in antro comperisset cæpit illam. Ipsa uero more suo in uarias uersa formas cū eum tenentem sentiret in propriam rediens in coniugiū eius consensit Porro Iuppiter ad eorum nuptias omnes conuocauit deos præter dis/ cordiam. Quæ indignans cum cerneret Iunonem Palladem & Venerē inuicem ex parte una sedentes sumpto aureo malo illud inter eas pro/ iecit: dixitq; digniori detur: ex quo confestim inter eas seditio orta est cum unaquæq; se digniorem diceret. Et cum de hoc Iuppiter inter eas nollet ferre sententiam ad Paridem qui ī silua Ida morabatur misit eas Is uero ob promissam sibi a Venere speciosissimam mulierem: spretis aliarum oblationibus Veneri tanq̄ digniori tradidit. Quæ illi raptum Helenæ concessit: ex quo subsequutum est Troianum bellū & occisus Achilles qui ex nuptiis illis ad quas uocata nō fuerat discordia natus est: & sic expiata iniuria. Peleus igitur ex Thetide suscepit Achillem & Polydorim puellam. Demum cum fratrem Phocū occidisset in exiliū abiit seuera patris iubente iustitia. Et primo ad Ceim regem thracinnæ aufugit: a quo amicabiliter susceptus est. Inde postea discedens ad Ma gnetas abiit ubi ab Achasto fraterna cæde purgatus est. Quid iñ sub secutum sit nescio. Nunc quid sentiendum sit ex fictionibus aduerten dum est. Thetis nobilis fuit mulier cuius in natiuitate uisum est ex ea nasciturum hominem qui patrē uirtute superaret. & ob id Chiron pa ter eius uaria secum & plurima uoluit consilia: cui nam illā concederet & his agentibus petens eam Peleus primo r̄pulsus est: et sic cōsiliorū uariationes mutationes formarum Thetidis fuere. Tandem cū iterum Peleus peteret post multa patris cōsilia illi cōcessa est. Et eius ī nuptiis

id est pro creatione Achillis oẽs conuocantur dii.i.omĩa supercælestia corpora ad quæ spectat ſm diuersas potentias suas in corpus iaꝫ creatum diuersos effectus infundere: ut perfectuꝫ sit: discordia aũt nõ uocatur ne disgreget cœptum opus & pereat. Ipsa aũt postea sese miscet dum hõ incipit cogitare quæ trium sit splendidior uita aut cõtẽplatiua: quæ per Palladẽ designatur: aut actiua quæ per Iunonem intelligit aut uoluptuosa quæ per Venerẽ demonstratur. Ex quibus noluit Iuppiter.i.deus dare iudicium ne uiderẽtur reliquæ sua dãnare sñia & homini iniecta necessitas. De iis tamen tribus supra latius ubi de Paride

De Polydori filia Pelei & coniuge Borionis. Ca.li.

Olydoris(ut ĩ iliade dicit Homerus)filia fuit Pelei & a Sperchio flumĩe dilecta atqꝫ oppressa & sic Mnesteũ pepit: q Achilleꝫ in troianũ bellũ secutus ẽ. hæc aũt cuidã Borioni perii rei nupsit.

De Achille filio Pelei qui genuit Pyrrhum. Ca.lii.

Chilles græcorũ fortissimus(ut præmonstratũ ẽ)Pelei & Thetidis fuit filius: quẽ cũ peperisset mater cõtinuo ad inferos detulit & ut laboꝝ patientẽ redderet totũ stygiis undis ĩmersit: excepto calcaneo quo illũ tenebat. Demũ chironi cẽtauro alendũ tradidit: q illuꝫ educauit: nõ eo ritu quo cæteri educant̃: sꝫ ex medullis tantũ bestiaꝝ ab eo captarũ cibũ cõfici faciebat: & hoc ut assiduo duraret̃ exercitio Et hic dicit Leontius eũ Achillẽ nuncupatũ ab a: quod ẽ siñ & chilos cibus quasi sine cibo nutritus. Hunc Chiron astrologiã docuit & medicinã: ac ẽt lyrã tãgere. Tandẽ cũ Thetis rapta a parid Helena præsagio cerneret bellũ futuꝝ & ĩ eũ Achillẽ filiũ perituꝝ ad eiꝰ si possꝫ euitandã mortẽ cõsilio: clã illũ adhuc ĩpubẽ ex ãtro Chironis dormientẽ rapuit: & in schyron ĩsulã ĩ domũ Lycomedis regis detulit: & uestimentis puellaribꝰ tectũ atqꝫ prædoctũ ne se masculũ cuipiã demonstraret: qa uirginẽ ĩter filias seruandũ tradidit Lycomedi. Veꝝ Deidamiæ uirgini Lycomedis filiæ diu eũ masculũ fore occultũ esse non potuit: cũ qua tempore captato cõcubuit: & pp amoris cõmodum ipsa etiam iuuenis sexum occuluit: ex eo tamen concepit & peperit filium: quem Pyrrhum postea uocauere. Cæterum cum coniurasset̃ in Troianos græci & responsum accepissent absqꝫ Achille capi Troiam non posse: ad eum exquirendum Vlysses missus est. Quem cum audisset in muliebri habitu apud filias Lycomedis clã teneri: ne loco iuuenis uirginem auferrent: nouam commentus est fraudem: dnmqꝫ se in mercatorem finxisset & iocalia quibus se delectari uirgines cõsueuere filiabꝰ

Lycomedis apposuisset. Interea circumposuit & pharetram arbitratus Achillem si illis immixtus esset arcum sumpturum. Nec defuit cogitationi successus. Quem postq̄ arcum trahentem cognouit facile suasionibus induxit ut se sequeretur in bellum. In quo dū iret habitu foemineo posito plures ciuitates hostium cæpit: ægitq̄ prædam ingentē: & inter alia uirginem sacerdotis Apollinis filiam quam Agamemnoni cōcessit: & Bryseidam quam æque cæperat sibi reseruauit. Sane cū iam iussu deorum opportuisset Agamemnonem sacerdoti natam restituere Bryseidam illi surripuit. Quamobrem indignatus Achilles diu stetit nec arma aduersus Troianos capere uoluit ullius suasione uel p̄cibus. Tandem cum die una acriter a Troianis urgerentur Græci a Nestore Patroclus deductus est ad eum ut oraret si nollet arma sumere saltem permitteret ut ipse loco sui sua indueret & currum suum ascenderet: & myrmidones ociosos in pugnam deduceret. Quod & si ægre pateret̄ Achilles Patroclo tamen nil negaturus concessit. Qui cum p̄cessisset ī prœlium Achilles ab omnibus creditus multa mala Troianis intulit. Postremo Hector qui pugnam aduersus Achillem diu optauerat eum putans aduenit & Patroclum labore modico superauit: armisq̄ superatum nudauit: & quasi Achillem superasset armis eius indutus ingenti cum pompa patriam reintrauit. Hoc casu summe turbatus Achilles amicum aliquādiu fleuit eiq̄ officium funebre magnis sumptibus & mirabili honorificentia peregit. Inde a Thetide matre quæ ad eius leniendas lachrymas uenerat nouis reassumptis armis: quæ ipsa a Vulcano susceperat armatus in ultionem amici perempti processit in bellū & cum multos ex Troianis occidisset Hectorem etiam interemit. nec ad satiandas iras eum occidisse satis uisum est: quinimo cū eius corp⁹ currui alligasset suo: dedecorose Ilionem circuiuit: Priamo etiam prospectante: ac inde apud tumulum Patrocli. xii. diebus nudū tenuit cadauer: illudq̄ tandem Priamo seni ad eum uenienti nocte orantiq̄ et maxima munera exhibenti concessit. Post hæc alia in pugna Troilum interfecit. Quo dolore commota Hecuba superstitibus timens et patriæ si longum uiuat Achilles astu foemineo insidias in uitā eius tetēdit. Nouerat autē eū Polyxenam diligere: eo q̄ illi induciarū tēpore uisa placuisset: et iccirco per intermedium spospondit illi nuptias suas si a prœliis abstineret. Cui cum assensisset Achilles in talē conpositionem itum est: ut clam solus nocte ueniret in templū Tymbrei Apollinis quod fere secus muros Ilionis erat: & ibidem eam cum filia inueniret eamq̄ desponsaret. Qđ amās & cupiens Achilles credēs iuxta compositum inermis & solus nocte templum intrauit. In quem e uestigio Paris ex insidiis prosiliens cum esset arcu doctissimus sagitta eius calcaneum petiit atq̄ uulnerauit: eumq̄ frustra gladio ī hostes discur

santeꝫ ĩteremit & tandẽ ĩ sigeo troiano promõtorio a suis sepult⁹ est: In tam longa hystoria paucis tamẽ recitata uerbis nil fictũ est præter Achillẽ stygiis mersũ undis excepto calcaneo: & ꝙ eo uulnerato mor tu⁹ sit. Circa ꝙ placet Fulgentio hominem stygiis undis unumquẽꝙ la boribus duratũ cũ styges ĩterpretet̃ tristitia: ut ĩtelligat̃ nemineꝫ ĩ læ tis durari: sed laxari poti⁹: si alias durat⁹ esset. Q̃d aũt Tal⁹ ĩmers⁹ non sit physicũ tegit mysteriũ. Volũt. n. physici ꝙ uenæ quæ in talo sunt ad renum & femorũ: atꝙ uiriliũ rationem pertineant. & ideo per talum non mersum in styge inuictam in Achillem libidinem uoluerũt quæ per durationes alias sublata non est: ut satis apparet cũ libidine ĩ manus iuerit hostium & ab eis occisus est.

De Pyrrho Achillis filio: q genuit Peripeleũ & Molossũ. C. liii.

Yrrhus (ut premõstratum ẽ) Achillis & Deidamiæ fuit filius: sic uocatus (ut dicit Seruius) a capillorũ qualitate: cũ Neoptolemus alio noĩe uocaretur. hic Achille mortuo uix pubes in troianũ bellum deductus ẽ animosus adinstar patris: & acris ingenii iuuenis. Qui & si circa finem beli uenisset: non tamen occisus fuit. Inter alios quidẽ iuue nes strenuos & audaces equũ ligneũ quem græci dolose construi fece rant intrauit: & in Ilionem tractus dũ nocte exisset aliis uenientibus a tenedo strageꝫ maximam troianorũ peregit: & usꝙ in abditissimũ pe netral regiæ domus Politẽ filiuꝫ Priami secutus intrauit: eũꝙ patris ĩ gremio interemit: & inde Priamuꝫ obiurgantem & in seuitiam eius ob loquentem ut sanguine suo fedaret quas ipse sacrauerauat aras irruit/ Inde ilione deleto Polyssenam eximiæ formositatis uirgineꝫ ad manes placandos patrios apud Achillis sepulchrũ occidit. Et cũ ex troiana p̃ da illi Andromacha olim coniunx Hectoris cõtigisset: eam sibi iunxit uxorem. Quæ illi ẜm quosdã duos peperit filios Peripeleũ & Molossũ Inde captus pulchrytudĩe Hermiõis filiæ Menelai tradita Andro ma/ cha Heleno filio Priami cũ parte regni: eo ꝙ uates illũ p̃monuisset ne intraret mare sicuti cæteri fecerant: Hermionam Horesti rapuit & si/ bi coniugem fecit. Deinde seu pauptate coactus seu ad prædam animi feruore impulsus: ut nõnullis placet: mare nauibus infestauit. Quæ q dem nauigatio infesta aliis ab eo pyrrathica denomĩata ẽ: & exercẽtes pyrrhatæ eo ꝙ ipse primus exercuerit: ut dicit Paulus: Postremo cuꝫ Horestes ex Taurica regione posita furia rediisset in regnum corrup/ to Machareo sacerdote templum Apollinis Delphici Pyrrhum truci dauit in templo: : & hic finis fuit illius

De Peripelio Pyrri filio. Ca. liiii.

Eripeleus(ut dicit paul')fili' fuit Pyrrhi ex Andromacha. Theo dōti' aūt dicit ex Hermiona: nec ex ea aliud ad nos usq; puenit.

De Molosso Pyrrhi filio qui genuit Polydectam. Ca.lv.

Olossus filius fuit Pyrrhi & Andromachæ. Hic p̄re mortuo suc cedens partem Epyrri tenuit ppl'osq; ex suo noīe nūcupauit mo lossos. Verum donec ad puberem deueniret ætatem apud matrē & ui tricum fuit & moriens Polydectum filium dereliquit.

De Polydecta filio molossi. C.lvi.

Olydecta seu masculus fuerit seu foemina non satis mihi notum est: eū tn̄ filiū uel filiā fuisse Molossi Paul' affirmat Post quē suc cessiue ex Aeacidib' neminē nisi p' plura sæcula cōperio: cū apd Græ cos diu nulla sit habita pgenies nobilior. Ex æacidib' fuit Pyrrhus rex Epyrotarū q aduersus Romanos bellū gessit Tarētinorū ope: Sic & Alexāder Epyrota a Lucano satellite occisus. Et Olympias clarissima macedonū regia Alexādri mr̄. Et alii plures uirtutib' & titulis īsignes

De Pylumno Iouis.xxxv.filio qui genuit Daunum. C.lvii.

Ylumnus(ut dicit Paulus)filius fuit Iouis. Cui Serui' fratrē fuisse Pyturanū dicit: & eos ābos fuisse deos: horūq; Pylūnū usū stercoran dorū agrorū īuenisse & inde sterculinū dictū. Esto Macrobi' in libro sa turnaliorū Saturnū fuisse dicat. Pylūnū uero pisēdi frumēti: & ob id a pistorib' coli & pilū ab eo denoīatū. Adhuc Theodōti' dicit Danem Achrysii filiā p̄ris irā fugiētē delatā a pastore una cū paruulo Perseo quā ipse genere cognito sūpsit uxorē: & una cū ea apulea ī qua grādis erat derelicta eo q̄ apposita uideret Achrysio ad rutilos uenit & ibi/ dē cū Dane cōstruxit ardeam ac ex ea suscepit Daunum.

De Dauno Pylumni filio & proauo Turni. C.lviii.

Aunus fili' fuit Pylūni: &(ut Theodōti' asserit)ex Dane Achry sii filia suscept'. Huic regnū ī Apulea fuit & ab eo Daunia nūcu pata: & hūc dicit idē Theodōtius auū fuisse patris Turni q & Daun' dictus ē. De filio h' & patre secūdi Dauni nil me legisse memini.

De Dauno p̄mi Dauni nepote q genuit Turnū & Iuturnā. Ca.lxix.

Aunus præcedentis Dauni secundum Theodontium ex filio ne/ pos fuit. Huius coniunx fuit uenilia soror amatæ coniugis latini regis. Ex qua constat plures suscepisse filios. Inter quos ea fuit quam Diomedi profugo ferunt iunxisse coniugio. Paulus tantum dicebat Daunum patrem Turni filium fuisse Pylumni: eo q̄ dicat Virgilius

Cui Pylumnus auus: cui diua uenilia mater de Turno loquens. Veruꝫ ego magis credo Theodontio cum dicat idem Virgilius alibi in perso na Iunonis. Ille tamen nostrum deducit origine nomen: Pylumnusq; il li quartus pater &c. Quod esse nõ posset ſm Paulũ ubi secundũ Theo dontium æque respondet numero.

De Turno Dauni filio. C.lx.

Vrnus rex rutulorum filius fuit Dauni ex uenilia cõiuge: & cum armorũ disciplina insignis fuerit æuo suo iuuenis tantæ fuit cor/ poreæ fortitudinis: ut nulla in hac fides præstanda antiquis uideretur ni recentiori testimonio firmaret̃. Et inter alia eius roboris stantia ar gumenta de eo aduersus Aeneam in singulari certamine pugnante sic scribit Virgilius. Saxum circũspicit ingens. Saxum antiquum campo quod forte iacebat: Limes agro positum liteꝫ ut discerneret aruis: uix illud lecti bis sex ceruice subirent. Qualia nunc hominuꝫ producit cor pora tellus. Ille manu raptum trepida torquebat in hostem &c. Quod Augustinus in libro ciuitatis æternæ xv. Ratum habere uidetur. Præ terea & pallantes seu pallas Euandri filius ab eo in pugna occisus mul tuꝫ fidei affert. Legimus.n. Henrico cæsare.iii. imperatore eius corpus haud longe Romaꝫ a fodiente uillico compertũ integruꝫ uti nuper se pultum: eductũq; sepulchro altitudĩe seu proceritate romana mœnia superasse: & in eo adhuc impressi uulneris a lãcea Turni apparere hia tum longitudine quatuor pedum excedentẽ. Ex quibus quantus debue rit esse Turnus q̃ꝫ fortis qui iuueuem tam grandẽ superauit: qui telum pugnans tam prægrande tulerit: quod adeo grande uulnus impresserit satis arbitrari possumns. Huic carmine celebri ostendit in æneida Vir gilius bellum ingẽs fuisse aduersus Aeneam: eo ꝙ Latinus Lauiniam filiam suã quam Turno promisserat Aeneæ dedisset in coniugẽ: &(ut idem ostendit Virgilius)post multa cum hic Pallantem Euandri filium occidisset: nudassetq; Baltheo illudq; ob insignẽ gloriaꝫ superati iuue nis ipse gestaret: cuꝫ ea die quæ illi ultima fuit in terris aduersus Aene am ex cõposito singulari certamine pugnaret: & ab Aenea superatus uitaꝫ oraret impetraturus erat ni uisus Baltheus Aeneam ĩ pietatẽ re uocasset amici: & sic ab eo occisus est. Hoc secundũ Virgilium in lau dibus Aeneæ totis tendentem uiribus: dictum est secundum aũt alios aliter. Dicunt quidaꝫ non paruæ autoritatis hoĩes Aeneaꝫ a Turno su peratum: & penes numicuꝫ fluuium fugientem occisuꝫ: nec ulterius ẽt corpus eius uisum & Turnũ post hæc ab Ascanio interemptũ: de qui bus latius supra ubi de Aenea scriptum est.

De Iuturna Dauni filia. Ca.lxi.

Vturna Dauni fuit filia: cui(ut dicit Virgilius)Iuppiter uirgini tatem abstulit: & in munus ablati decoris illi immortalitatem

exhibuit:& Numici fluminis Nympha facta ē.Hæc multa ĩ subsidiũ fratris egit:quæ &si fictionibus uarientur in hoc unum egisse arbitror ut interpositione Numici fluminis actum sit:ut ab hostibus Turni in agrum ardeæ & ipsum Turnum libere & expedite iri non potuerit. Verum dum Turnũ deficere uidisset mœsta sese condidit undis : sunt qui dicant hanc clam cum Latino rege amicitiam habuisse:quod cum palam fieret erubescens in Numicum se sponte sua necauit: & sic a Io ue idest a rege oppressa & facta Nympha Numici.

De mercurio.xxxvi.Iouis filio qui genuit Eudorum Mirtiluꝫ Lares Euandrum & Pana. C. lxii.

Ercurius Iouis fuit filius & Maiæ Atlantis filia:ut satis uulgatũ est.Fuere enim (ut in præcedentibus patet) Mercurii plures: & esto fere omnes ab antiquis eisdem ornamentis insigniti sint:non ta/men omnibus eadem est deitas attributa.Nam alius medicinæ deus : alius mercatorum:alius uero furum:& eloquentiæ alius:quem Theo dontius hunc Maiæ filium esse uoluit:quid tamen illuꝫ moueat nõ de scribit:nec ego postq̃ compertum non habeo intendo inuestigare sub tilius.Credo tantum quēcunqꝫ Mercurium eloquentiæ deum ueteres uoluisse eo ꝙ ad Mercurium planetam mathematici asserunt spectare omne sonans organum seu fistulam in corporibus nostris disponere:& hinc credant nonnulli eum deorum dictum nuntium & interpretem : quia per organa ab eo disposita cordis nostri pandantur intrinseca : q̃ deorum secreta dici possunt in quantum nisi exprimantur nutu uel uer bis nemo p̃ter deum cognoscit:& in hoc interpres secretorum taliũ ē quia uerba quæ organizata sunt per organa ab eodem disposita inter/pretantur & aperiunt quæ ex nutu solo percipi non poterant.Deorum ergo nuntius & interpres est:& hinc eloquentiæ deus.Quod clariꝰ & per officia attributa & per insignia illi apposita demõstrantur.Galerio quippe tegitur Mercurius ut ostēdat ꝙ aduersus inuidiæ fulmina elo/quentia ualido tegumento seruetur:quod nil aliud est q̃ gratia quam eloquens a beniuolis meretur auditoribus.Hoc in longum scripta ue/terum seruat aduersus mordaces et ĩuidos quod præuidisse sibi uidet̃ Ouidius dum dicit.Iamqꝫ opus exigi quod nec Iouis ira nec ignis.nec poterit ferrum nec edax abolere uetustas et cætera. Alata autem fert Mercurius talaria ut sermonis describatur uelocitas qui eodem in mo mento ex ore loquētis egreditur:et in aures suscipitur audientis.Desi/gnant præterea opportunam nuntiis persæpe uelocitatem.Virgam de fert ut nuntii officium denotet:consueuere quidē nuntii quasi insigne quoddam uirgas ferre:qua uirga dicunt Mercurium animas ab orco euocare et nõnullam in illum dimittere:et sic per illam eloquētis uires intelligere possumus quibus iam plurimi e mortis faucibus subtracti

sunt & nõnulli in eadem impulsi. Quis orco Mylonẽ surripuit? Quis Popilium lenatẽ? ut de reliquis taceam: nisi eloquentia Ciceronis: q ĩ illum inpegit Lentulũ: Cethegum: Statiliũ: aliosq; eiusdem factionis homines nisi Catonis eloquii uis acerrima? hac præterea uirga dicunt Mercurium incitare uentos ut aduertamus eloquentem posse furores ĩmittere: ut in Cæsarem apud Ariminũ Curionis oratio: sic & tranar nubilla. i. & turbationes auferre: ut pro Deiotario Tulius dum Iulii cæsaris in eum turgidũ pectus placida oratione sedauit. Qđ autẽ sõnos hæc eadẽ uirga adimat & ĩmittat satis clarum est. Eloquentia inertes sopitosq; ad exercitium excitari: & in suum decus animos nimium retrahere componere & sopire. Serpentẽ aũt uirga cingitur: ut a serpẽtis prudentia assumatur opportere eloquentem esse discretum circa electiones dicendorum tẽporum locorũ: ac etiã personarũ: ut eo quo cupit auditores deducat orator.

De Eudoro Mercurii filio. Ca. lxiii.

Vdor' (ut ait Homer' ĩ Iliade) fili' fuit Mercurii & Polimiæ filiæ Philãtis: de quo sic. Atq; sedẽ Eudor' Martialis pncipabat' Partheni'. Quẽ genuit in chorea bona Polymili philantis filia hanc fortis argiphontes. i. Mercurius &c. Huius Homer' prosequitur prolixiorẽ fabulam dicens q Mercurius uidens Polymilẽ eleganter ĩ chorea saltantem cũ cantantibus in choro Dianæ dilexit eam: & clam eius ascẽdens palatium cũ ea concubuit & gennit Eudorũ uelocissimũ hoĩem: atq; bellicosũ: qui cũ Achille in troianam expeditionem accessit.

De Myrtilo Mercurii filio C. lxiiii.

Yrtilus (ut ait Lactantius) filius fuit Mercurii & Auriga oenomai regis: cuius filiam Hippodamiã cũ postularet Pelops in cõiugẽ dispositus cursus subire certamen corrupit spõsione primi coit' Myrtilum: qui facto currui cereo axe eoq; in medio cursus fracto obtinuit Pelops uictoriam & uirginem. Myrtilũ aũt promissa poscentem deiecit in mare: in quo necatus mari nomen dedit ut ab eo Myrtilũ uocaretur. Huius aũt Myrtili fraude qui præpositus erat armorũ oenomai superatus bello oenomaus est: ut supra de Pelope scribitur.

De Laribus Mercurii filiis. C. lxv.

Ares fuere duo Mercurii & Laris Nymphæ filii: ut dicit Ouidius. Lactantius aũt in libro diuinarum institutionum eam dicit uocari Larundam seu Laram. De origine tantum horum talem recitat Ouidius fabulam. q cum Iuppiter diligeret Iuturnam Tyberinã nympham & Turni regis sororem: reliquis loci nymphis imposuit: ut eam fugientem retardarent: ne eo sequente ipsa mergeretur in undas. Lara uero filia Almonis (ut dicit Paulus) una Nayadum iussa Iouis

Iuturnæ retulit & Iunoni. Quãobrẽ Iuppiter ĩdignatus Laram lingua priuauit: iussitq; Mercurio ut illam ad inferos traheret: & ibi esset stygia Nympha. Qui cum illam ducens aspiceret in eius concupiscẽtiã incidit & in itinere oppressit: quæ cum concepisset peperit illi geminos quos ipse de nomine matris lares appellauit. Huius fabulæ fictio satis absconditũ tenet sensum. Iuppiter enim calor est Iuturnã Nympham idest humiditatem in quam agat appetens. Verum Lara quæ hic mulieris nimius est calor opus agentis ignis disgregat: sed Mercurius idest frigiditas naturæ opere excitata superfluo calore muliebri exinanito semen coegit in unum: & sic Lara lingua priuata est idest nocendi potentia. De hac tantum calcata caliditate Mercurius idest naturæ moderata prudentia secundum gentiles elicit lares. non quidem recte ex ea sꝫ ea amota fit: ut secundum opinionem quorundam lares cũ creato foetu nascantur seu creentur: qui aa stante creari non poterãt. De quibus laribus non omnes æque sensere ueteres. Extimauere autem antiqui cum anima rationalis a Mercurio in corpus nouum deducta esset: ut alias dixi. ideo a Mercurio deduci opinari quia in sexto mense qui Mercurio attribuitur foetus animam credatur suscipere seu uitalem potentiam in anima deum seu deos nouæ animæ uenire custodes: quos aliqui genium uel genios uocauere: nonnulli dixere lares: ut paulo ante dictum est. Et ut Censorinus asserit in libro de natali die ubi uult eum dici genium: seu quia ut gignamur curat: seu quia una nobiscũ gignat̃ seu ꝙ genitos semper tueatur & eundem esse genium & larem dicit a multis ueteribus affirmatum & potissime a Caio flacco eo ꝙ in libro quem Cæsari de indigita mentis scriptũ reliquit. Et esto ꝙ unum tm̃ dicat genium seu larem in subsequentibus adicit opinione Euclidis Socratici duplicem omnibus appositum genium: & sic duo sunt unicuiq; lares opinione ueterum. Quod satis firmari uidetur auctoritate Annei florii scribentis in. iiii. Epythomatis sui sic. Ipsiq; bruto per noctẽ cũ illato lumine ex more aliquo secum agitaret atra quædã ymago se obtulit: & q̃ esset interrogata tuus inquit malus genius. hoc & sub oculis mirantis euanuit. & cætera. Qui quidem non adiecissꝫ malus nisi & bonus alter esset: & sic duo. Christiana ueritas angelos uocat non cũ nascente genitos sed nato sotiatos. Quorũ alter bonꝰ in bonũ semper urget quem seruat: alter autem malus in contrariũ nititur: & quasi bonorũ malorumq; nostrorum obseruatores & testes in mortem usq; assistũt continui. Hos præterea lares etiam priuatorũ domibus inesse credidere: ut in principio aululariæ ostendit Plautꝰ: eosq; familiares seu domesticos uocauere deos & uti custodiæ corporis appositos diximꝰ sic & hos custodiæ domꝰ eisq; ĩ domibus locũ communẽ domesticis omnibꝰ: ubi. s. ignis area quam in medio aulæ ueteres faciebãt dedere

Ibiq; eos uenerabantur sacris ritu ueteri. Quod quidē nōdū apud nos oblitum est. Nam & si error ille insipidus abierit: stant adhuc nōia & quædam ueterū sacrorum uestigiū sapientia. Habemus aūt Florentini & sic forsan nōnullæ aliæ nationes ut plurimū in aulis domesticis ubi fit cōis ignis toti familiæ domus ferea quædam instrumenta ad ligno/rum igni appositorū sustentationē apposita quæ lares uocamus: & in sero præcedente Kalendarum Ianuariarum die a patrefamilias omnis conuocatur familia: & repleto lignis igne stipes magnus apponitur: cuius capud unum igne crematur in reliquo insidet ipse paterfamilias cæteris circūstantibus: & uino sumpto bibit ipse pater primo: & inde capiti stipitis incensi superinfundit: quod uini superfuerat in calice: & deinde cnm in circuitu potauerint cæteri quasi pfecta solemnitate ad officia consurgunt sua. hæc sæpe puer in domo patria cælebrari uidi a patre meo catholico profecto homine. Nec dubitem quin a multis ad/huc celebretur ratione potius consuetudinis a maioribus sumptæ q̄ a liqua ydolatria superstitione deceptis

De Euandro Mercurio filio: qui genuit Pallantē & Pallantiā. C.lxvi

Vander Archadum rex (ut ait Paulus) filius fuit Mercurii ex Nicostrata: homo fortitudine & ingenio insignis. Dicit. n. Seruius eum Icerillum quendā īmanem hoīem occidisse ut Hercules Gerionem eūq; ob eius singularem probitatē unū inter multos Hercules nume/ratum. Et idem Seruius dicit: hunc Pallātis regis Archadiæ fuisse ne/potem: & cū patrem suum occidisset uirū. s. Nicostrate suadente ipsa Nicostrata quæ uates erat dimissa Archadia in Italiam uenit: & pulsis ab originibus tenuit illa loca: quæ postea Roma cōdita est: & oppidū modicum in monte Palatino fundauit: ibiq; Herculem ex Hispania re deuntē cum pompa superati Geryonis suscepit. Qui illum ab insultib' cachi latronis liberauit. Inde post euersionem Troiæ Aeneā nouas se des querentem recepit aduersus Turnum iuuit: misso in bellum cū eo Pallante filio: quē senex a Turno occisum misere fleuit. Mercurii aūt ideo dictus est: quia esset īter cæteros eloquētissimus homo: ut asserit Theodontius.

De Pallante Euandri filio. C.lxvii

Allantes Euandri fuit filius: ut sæpissime in æneido testatur Virgilius: hic iuuenis celebris uirtutis spectabilis Aeneæ amicitia iunctus congregatis auxiliis illum aduersus Turnum secutus a quo in acie uulneratus occubuit & ab infœlici patre sepultus est. Huius autē corpus (ut refert Martinus eo in libro) qui martiniana uocatur īperan te Romanis Henrico. iii. imperatore haud longe ab urbe a quodā agri cola altius solito fodiente agellū compertum est: adhuc adeo integrū

ut nuperrime uideret infossum: & statura adeo ingens ut muro altitudinem longitudine superaret: & quod longe magis mirandum refert sic in illo hiatus illati a Turno uulneris apparebat permaximus ut longitudine quattuor pedum excederet: addens supra caput eius lucernã perpetuo igne ardentem compertam: nec ullo poterat extingui spiritu uel liquore tandem facto ĩ fundo foramine extincta est. Insup dicit sepulchro tale fuisse epytaphiũ scriptũ: Filius Euãdri Pallas quẽ lancea Turni: militis occidit more suo iacet hic.

De Paliantia Euandri filia Ca. lxviii.

P Allantia (ut dicit Seruius) filia fuit Euandri. Qui asserit hoc a Varrone narrari: quã ait Herculem uitiasse: & ex ea genuisse Latinũ regẽ laurentũ. Hanc tandem cũ moreret dicit sepultã ĩ mõte q de suo noĩe Palatinus appellatus ẽ.

De Pane Mercurii filio Ca. lxix.

P An non is q Archadiæ dictus ẽ de⁹: sed alius Mercurii fuit filius & Penelopis: ut ĩ libro d naturis deo scribit Cicero. Et dato dicat Licophron Penelopẽ Vlyxis couiugẽ cum pcatoribus omnibus concubuisse Vlyxe non redeunte: & ex uno pana filium suscepit: sunt qui uelint huic fictioni locum datum & ĩtelligere contigisse alicuius eloquentia Penelopem in concubitum eius uenisse: & ex eo filium peperisse: qui eo eloquentia exquisitus uideat Mercurii filius dict⁹ est. Ego aũt alias dixi arbitrari nõ possum pudicitiam tam celebrẽ uti Penelopis fuit: alicuius eloqo uel opere alio fœdari aut flecti potuisse fuere qdem & aliæ mulieres noĩe secũ: sed forte nõ pudicitia cœquales: & sic ex aliarum una nasci potuit Mercurio Pan filius.

De Vulcano. xxxvii. Iouis filio: q genuit Ericthonium Acum Cechulum & Tullium seruilium Ca. lxx.

V Lcan⁹ Iouis & Iunonis fuit filius: ut omnes fere poetæ testãt Hic eo claudus & deformis erat cito natus est: a parentib⁹ ĩ lemnum insulam est deiectus: de hoc ĩ buccolico carmine dicit Virgilius. Cui nõ risere parentes. Nec deus hunc mensa dea nec dignata cubili est: & cætera. Huic uxorem fuisse affirmant omnes: sed quæ ea fuerit nõ æque demonstrat a cunctis. Cingius enim (ut Macrobius in libro saturnaliorum refert) dicit Mayam uxorẽ fuisse Vulcani. Piso aũt dicit fuisse Maiestam. Homerus primo & inde Virgilius & poetæ latini reliq Venerem fuisse scribunt. Sane cum certũ sit plures fuisse Vulcanos: possibile ẽ hos omnes uerum dicere: cum cuius Vulcani fuerit coniuges Maya seu Maiesta nõ dicunt. Quod autẽ Vulcani Lẽnensis Venus fuerit coniunx satis comperto teneri uidet. Hunc ĩsuper Iouis fab dicunt: & apud lyparas & Vulcanum insulas ad faciẽda fulmina

& deorum arma Cycoples obsequiosos & officinas habere testatur. Et ab eo quicquid artificiose compositum est: factum uolunt ut Achillis & Aeneæ arma monile Hermionis & corona Ariadnæ & hiusmodi. Hunc præterea dicunt ostenso illi a sole adulterio Veneris coniugis suæ & Martis ambos inuisibilibus cathenis alligasse. Vocant etiã illũ mulciberum: & filiorum plurium faciunt patrem. Volentes igitur ex dictis sensum elicere. Sciendum est primo Vulcanum hunc Iouis & Iunonis fuisse filium: & apud lemnum regnasse: & Venerem habuisse cõiugem: eamque cum armigero comperisse iacentem: ut supra dictum ẽ ubi de Marte: & hoc quantum ad hystoriam. Quantum autem ad aliũ sensum est ante alia aduertendũ apud nos duplicẽ ignem esse: primus est elementum ipsum ignis: quod nõ uidemus: & hoc persæpe poetæ Iouem uocant. Secundus autem elemẽtatus est ignis causatus a primo & hic duplex est. Primus enim est qui in aere ob uelocissimũ circularẽ motũ in nubibus accenditur: & hic dum illas exeundo frangitur coruscationes & tonitrua facit: & maximo cum impetu ĩ terras impellitur. Secundus autem is ignis est quo utimur ex lignis aliisque cõbustibilibus a nobis ex silicibus duris eductus & fomentis educatus atque seruatus: de his tribus hac in fictione fit mentio. Nam primus Iuppiter est: ex quo & rebus aereis & terreis quæ pro Iunone intelligendæ sunt: duo reliqui oriuntur. Ex his uterque claudus ẽ: nã si fractionẽ nubis inspexerimus nõ recte grandientem ignem: sed nunc in partem istam nunc in illam declinantem uidebimus: & sic claudicantem dicemus. Equo modo & nostri ignis flammas nunquam æquali sese in altum extollentes gradu uidebimus: sed more claudi nunc altius nunc depressius appetunt altiora. Ex his primus de cælo in terram (ut præmonstratum est) deicitur: nec illi parentes arrident: quia quamcito creatus est eicitur: & sic nec in mensa dignatus ẽ. In lemnum autem ideo deiectum uolunt: quia persæpe in insulam illam cadunt fulmina. Quod aũt dea nõ illũ cubili dignata sit: paulopost ubi de Eritreo dicetur causa: a simiis aũt nutritus est is qui penes nos ẽ. Est enim simia animal hoc habens a natura: ut quicquid uideat hominem facientẽ & ipsa conetur facere: & quoniam homines arte & ingenio suo ĩ multis naturam imitari conantur: & circa actus tales plurimum opportunus est ignis: fictum est simias: id est homines nutrisse Vulcanum: id est ignem fouisse. De quo ut eius opportunitas cognoscatur: sic ĩ libro ethy. scribit Isidorus: absque igne nullũ metalli genus fundi extendique potest. Nihil enĩ pœnæ quod non igne efficiatur alibi enim uitrum: alibi aurũ: alibi argentum: alibi plumbum: & alibi mineum: alibi pigmenta: & alibi medicamenta efficit: igne lapides in ære soluuntur: igne ferrum gignitur & domatur: igne aurum perficitur: igne cremato lapide cementa & parietes ligantur: ignis lapides nigros

coquendo candificat: ligna candida urendo effuscat: carbones ex pru
na fulgida nigros facit de lignis duris fragilia: de putribilibus imputri
bilia reddit: stricta soluit soluta restrigit: dura mollit mollia dura red
dit: hæc Isydorus. Volunt insuper hunc Iouis esse fabrũ & aliarũ re
rum artificiosarũ cõpositorẽ ut intelligatur quicquid artificiosum fit
ignis suffragio fieri: qui inquantum artificiosus dicitur Vulcanus ab ali
quo insigni artifice sic dicto denominatus. Officinæ autem eius cur
apd Lyparam & Vulcanum insulas esse dicantur liquido patet. Insulæ
enim ignem euomentes sunt & earũ nomen fictiõi fauet: Vulcaniæ qp
pe nũcupantur: sed non a uulcano Iouis filio dictæ sunt: quinimmo a
uulcano quodam qui in emalio natus illas tenuit. Nec solum eum fa
brum armorum aut iocalium ignem: seu uulcanum esse uoluere: sed &
hominum conuentionibus: & sermonis initio causam præstitisse uo
lunt: ut in libro de Architectura Vitruuius uidetur asserere dicens ho
mines ueteri more in siluis & speluncis & nemoribus nascebantur: ci
boq; agresti uescendo uitam agebant. Interea quodam in loco a tempe
statibus & uentis densæ crepitantibus arbores agitare: & inter se terẽ
tes ramos ignem excitauerunt: & eo flãma uehementi perterriti: qui
circa eum locũ fuerunt sunt fugati. postea requie data proprius accedẽ
tes eum animaduertissent cõmoditatem esse magnam corporibus: ad
ignis teporem ligna adiicientes: & id conseruantes alios adducebãt: &
nutu monstrantes ostendebant: quas ex eo haberẽt utilitates. In eo ho
minum gressu cum profundebantur aliter e spiritu uoces cotidiana cõ
suetudine uocabula ut obtingerent constiterant. Deinde segregãdo res
sæpius in usu ex euentu fari fortuitu cæperunt: & ita sermones ĩtra se
procreauerunt. Ergo cum propter ignis inuentionem initio apud homi
nes & consilium & conuictus esset natus: & in unum locum plures cõ
uenirent habentes a natura primum præter reliqua animalia: ut nõ p
ni sed erecti ambularent: mundiq; & astrorum magnificentiam aspice
rent in manibus & articulis quam uellent rem faciliter tractarent: cæ
perunt in eo cetu alii de frõdibus facere tecta: alii spelũcas fodere sub
montibus nonnulli hyrundinum nidos & ædificationes earum imitan
tes de luto & uirgultis facere loca quæ subirent: hæc uirtruuius. Non
aũt insignis homo iste pẽthateucum legeret circa cuius initiũ lõge aliũ
sermonis auctorem Adã omnia nominãtem legisset: & alibi Caim nõ
domos tantum sed ciuitatem etiam construere nouisset. Sed de hoc ali
as. Cur aũt uulcano Cyclopes obsequiosi dati sint supra ubi de Cyclo
pibus explicatum est. Vulcanus autem faber iste ideo dictus est (ut ait
Seruius) quasi uolicanus: quod per aerem uolet. Rabanus autem di
cit uulcanus uolans candor. Mulciber autem dicitur (ut ait Alberi
cus) quasi mulcens hymbrem eo quod cum nubes altiora petierint calore

ī pluuias resoluunt̃.Ego aũt mulciberꝫ dici puto:ideo qa molliat ære.

De Ericthonio Vulcani filio:q genuit Pocrim Orithiam & Pandionem Ca.lxxi.

e Ricthonius(quē Eritheum appellat Homerus)filius fuit Vulcani & Mineruæ:ex creatione cuius talis fert̃ fabula ab antiquis Quod cũ Vulcanus fulmina Ioui aduersus gigantes pugnãti fecisset: petiit eidem loco premii:ut liceret sibi cum Minerua concumbere:qđ ipse concessit data Mineruæ licentia ut suam uirginitatē:si posset:uiribus tueret̃.Dum ergo Mineruæ cubiculũ intrasset Vulcanus:& Mineruæ acriter se defendenti uim inferre conaret̃:actũ est:ut uoluntate nimia percitus Vulcanus in pauimentum semen effunderet:ex quo aiunt Ericthoniũ natum:eiqꝫ serpentinos dicunt fuisse pedes:ad quos contegendos ætate ꝓuectus currum primus excogitauit:ut dicit Virgilius.Primus ericthonius currus & quatuor ausus Iũgere equos &c. Huius autem fictionis intentum Augustinus in libro de ciui.dei sic detegit.Dicit enim apud Athenienses templum fuisse Vulcano & Mineruæ commune.In quo compertus est infans dracone circunuolutus:q cum eum magnum uirum futurum iudicio atheniensium portenderet: eum seruauerunt:& eo ꝙ parentes essent incogniti iis quibus dicatum erat templum:in quo cõptus erat Vulcano scilicet & Mineruæ dederunt in filium.Hic præterea(ut dicit Anselmus in libro đ imagine mũdi) in cælum inter alias cælestes imagines assumptus serpentarius dictus est.

De Pocri Ericthonii filia & coniuge Cephali Ca.lxxii.

p Ocris filia fuit Ericthonii seu Ericthei:& coniunx Cephali Ouidio teste dicente. Quattuor ille quidem iuuenes totidēqꝫ crearet Foemineæ sortis sed erat par fama duaꝝ.Ex quibus Eolides Cephalus te cõiuge foelix Pocri fuit &c.Quæ huius fuerit fortuna:quæ mors post hæc ubi de Cephalo scribit̃.

De Orithia Ericthonii filia & cõiuge Boreæ Ca.lxxiii.

o Rithia Ericthei seu Ericthonii fuit filia:ut Eusebius ī libro tēporum testat̃.Hanc trax boreas Astrei filius rapuit:& sibi matrimonio copulauit:q̃ illi zethum & calaym filios peperit.

De Pandione Ericthonii filio q genuit Prognem & Philomenam Ca.lxxiiii.

p Andion(ut Lactantio placet)filius fuit Ericthonii athenaruꝫ regis:sibiqꝫ successit in regno.Ex quo præter regni tempus quod uixit apđ Eusebium annis.xl.fuit:nil est:nisi qa duos habuerit filios: & totidem filias. Ex quibus bello fessus qđ diu aduersus tracas gesserat cum in pacem uenisset unam Prognem scilicet Thereo tracum regi dedit in coniugem.Alterius autem Philomenæ scilicet infortunium

fleuisse potuit de quibus supra latius.

De Progne & Philomena filiab' Pandionis. C.lxxv.

Rognes & Philomena (ut satis late dicit Ouidius) filiæ fuere Pandionis Athenarū regis. Harū Prognē Pādiō Tyereo regi Traciæ dedit ī cōiugē. & ipsa ex eo peperit Ithim filiū. Philomena aūt scđam Pādionis filiā dū ad Prognē Thereus deduceret stuprauit: eiq; līguā abstulit. Ex quo secutū ē ut Ithis a mr̄e occideret̃ & pr̄i daret̃ ī cibū: & īde Prognes mutaret̃ in hyrūdinē: Philomena ī auē sui noīs: There' in upupā ut de omnib' pleni' supra ubi de Thereo.

De Caco Vulcani filio. C.lxxvi.

Acus filius fuit uulcani ut dicit Virgili'. Hic spelunca fuit uasto summota recessu Semihominis Caci facies quā dira tegebat. Solis in accessū radiis semperq; receti. Cæde tepebat hum' forib' affixa superbis. Ora uirū tristi pēdebant pallida tabo. Huic monstro Vulcanus erat pater illius atros. Ore uomens ignes magna se mole ferebat. & cætera. Ex hoc fertur q̄ Herculis ex Hispania redeuntis & cū Euādro hospitātis boues noctu cauda traxit in antrū suū: quos cū diminutos mane cerneret Hercules: nec quorsū errasset posset aduertere. Videbat eī uestigia pedū ab antro ad armētra uenīeria cū reliqs recedebat: sed cū mugirēt ob relictos sotios abeūtes: rñdētes mugitu q clausi tenebant̃ cognita est Caci fraus: in quē dū uerteret̃ Hercules: ui ex antro illū eduxit: & claua īteremit: & bouef reassūpsit. Alii uero uolūt a Caca sorore caci fratris furtū Herculi reuelatū & ob id meruisse ibidē diu ara sacrisq; uenerari. Nūc ideo Vulcani filiū dictū dicit Serui' quia adiacētia omnia crebra cōbustiōe cōsumeret: quē Albericus dicebat nequissimū Euandri filiū fuisse seu seruū: quod nomē ipsū sonat nam cacos græce latine malum sonat. Sub fictione autē fabulæ uidet̃ Solino ubi de mirabilibus hystoriam esse. Dicit enim habitasse Cacū eo in loco cui salynæ nomen est: ubi postea trigemīa urbis porta facta Deinde dicit Cæliū dicere q̄ cum a Marsia rege tarconi tyrheno legatus iuisset: & ab eo megali phrygio seruandus esset traditus ab eodem cū āplioribus subsidiis unde uenerat reductus regnū circa Vulturnū & Campaniam occupauerant. Et dū tēptarēt aduersū Euandrū & Archades duce Hercule q tunc forte aderat: Cacus oppressus ē. Megalis aūt ab Sabinos secessit: quos augurādi disciplinam docuit.

De Ceculo Vulcani filio. C.lxxvii.

Eculus (si Maroni fides præstanda est) filius fuit Vulcani. Dicit enī de eo sic. Nec prænestinæ fundator defuit urbis. Vulcano

genitum pecora inter agrestia regem. Inuentumque focis omnis quem credidit aetas. Ceculus &c. Ex hoc talis fertur fabula: duo fuere fratres quibus unica fuit soror quae dum secus ignem sederet fauilla casu eius ingremium ex torrente feruido euolauit: ex qua mulierem concepisse aiunt & pepisse puerum quem Vulcani dixere filium: eumque ob lippitudinem oculorum dixere Ceculum. Qui die quadam forsan infestatus in properatione: quia non Vulcani filius esset: orauit Vulcanum ut si eius esset filius demonstraret nec mora Vulcano agente aiunt missum fulmen: a quo omnes qui non cre debant exusti atque perempti sunt: ex quo uere Vulcani filius a supsti/tibus habitus est. Ego existimo fictionis huius rationem esse talem: Cecu/lum. s. praenestem proprio nomine nuncupatum & ab aegritudine oculorum ceculum: & idem esse cum praeneste Latini regis filio: de quo supra: & ob euolatam fauillulam in gremium pregnantis matris adoptatum Vulca no eumque hostes suos igne & incendio castigasse & preneste condidisse ciuitatem: & uiribus Turnum aduersus Aeneam iuuisse.

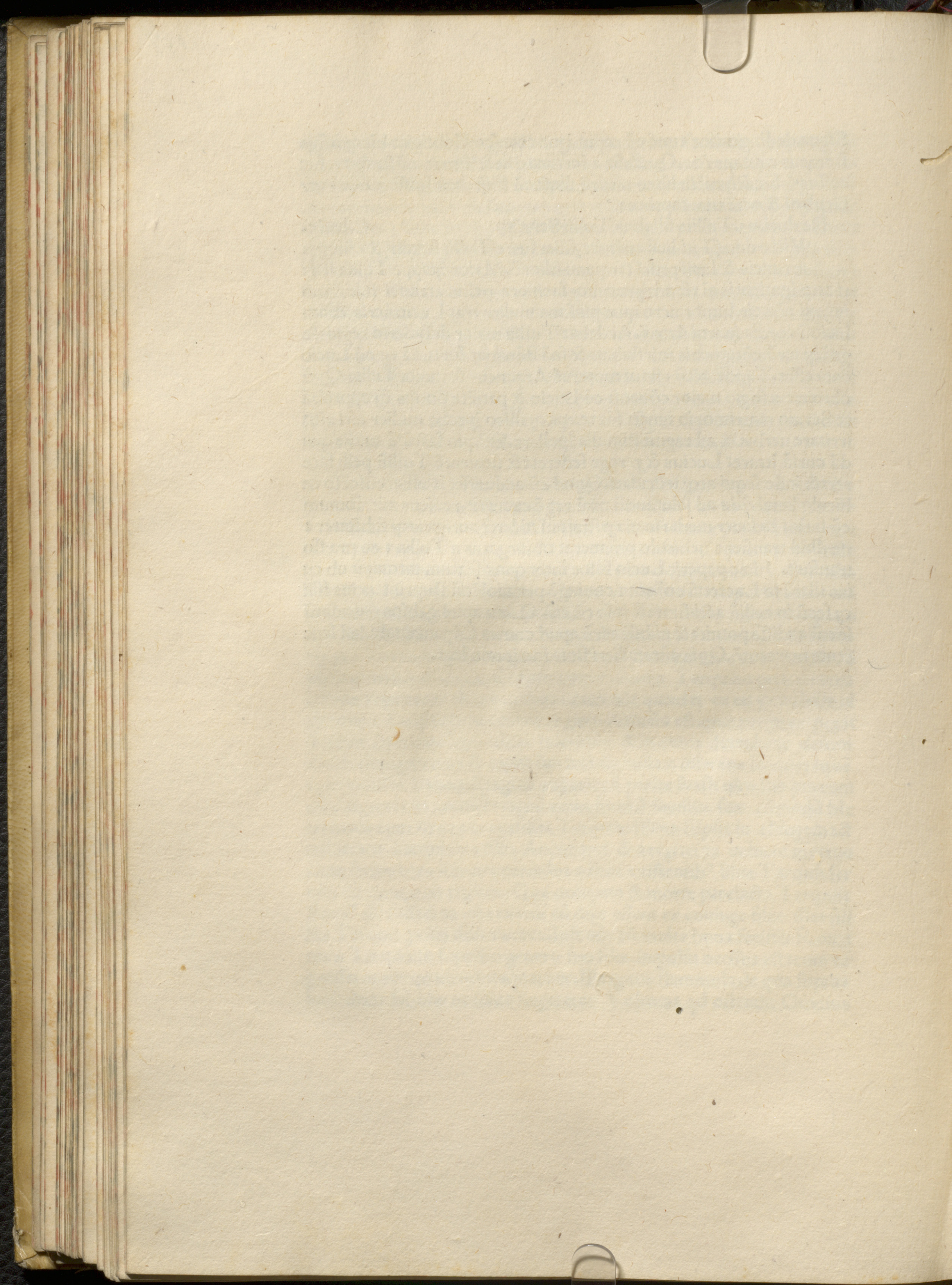
De Tullio seruilio uulcani filio: qui genuit Tullias duas. C.lxxviii.

Vllius seruilius Vulcani fuit filius ex Cresa corniculana: ut in li/bro fastorum testatur Ouidius dicens. Namque pater Tulli uulca nus cresia mater. Persignis facie corniculana fuit. Et paulo post. Iussa foco captiua sedet conceptus ab illa. Seruius a caelo semina gentis habet. Hunc praeterea dicit Ouidius a fortuna dilectum: eamque solitam ad eum ire per fenestram palatii & secum esse: ubi postea facta est porta: quae a fenestra illa fenestrale nomen accepit. Huius fabulae intentum ex hysto ria per Titum liuium stilo egregio narrata sumetur: quam ut paucis com plectar uerbis dico. Quod capto corniculano a Tarquino prisco roma norum rege: inter alias captiuas iuuencula quaedam ex eo quod nobilis ui deretur a Tarquinio in domum regiam deducta est. quae pregnans peperit Tulium seruilium. Quo adhuc infantulo & in cunis dormiente descen dit ab alto igniculus & capiti suo insedit nullam inferens lesionem: quem cum uidisset Tanaquil regina auguriorum perita suasit uiro suo puerum cum diligentia seruandum: magnum enim futurum familiae suae comodum hic seruatus cum strenuus euasisset Tarquini filiam sumpsit in coniugem: & uulnerato Tarquino a filiis Ancimarci & a regina ex uulnere mortuo clam seruato: ea iubente paruulus adhuc existentibus filiis Tarquinii ser uius illi occupauit regiam. Qua occupata & morte patefacta Tarquinii: Seruius illi suffectus est rex: cui cum duae essent ex coniuge filiae illas fili liis Tarquinii prisci dedit uxores. Ipse autem cum multa bona fecisset Roma nis a Tarquinio superbo genero suo filiae impulsu occisus est: cum re gnasset annis quadragintaquatuor. Illa igitur flammula de qua supra: locum dedit fabulae ut filius fingeretur Vulcani: quod ostendit Ouidius

Signa dedit genitor tunc cū caput igne corusco Contigit: hicq; omis flāmeus egit apex 2c. Qud aūt a fortuna dilect⁹ fuerit mōstrauere suc cessus. Hūc Plyni⁹ in libro uirorū illustriū filiū dicit fuisse publii cor/niculani & ocreatiæ captiuæ:

De duabus Tulliis filiabus Tullii Seruilii. C.lxxix.

Vlliæ duæ (Titi liuii auctore) filiæ fuere Tullii seruilii & cōiuges arruncis & lucii prisci tarquinii filiorū. Maior quippe Tullia seue ri atq; īpatientis aī: & ad quæcunq; facinora ꝓcliui arrunci mitissimo iuueni cōtigit. Iunior uero quæ piissima mulier erat Lucio acris & am biciosi cordis iuueni data ē. Ardebat Tullia maior desyderio regni se gneq; uirū cōtumeliis infestabat: & suā dānabat fortunā ꝙ nō Lucio data esset. Tandē actū est: ut moreret̄ Arruncus & iunior Tullia. Quā obrem euestigio maior cōuenit cū Lucio & patiēte potius ꝙ approbā te Seruio matrimonio iuncti sūt: cæpitq; illico īproba mulier uiri aīuz irritare uerbis & ad regnū stimulis īpellere. Ex quo factū ē ut die qua dā curiā ītraret Lucius & ꝓ rege sederet: & ueniente Tulliū pelli face ret: & inde sequi atq; trucidari. Quod cū audiuisset Tullia cōscēso ue hiculo lætabūda ad salutandū uirū regē cucurrit. rediens aūt domum cū seruii cadauer media in uia ꝓstratum uideret auriga atq; substaret: ne illud transiens uehiculo præmeret obiurgatus a Tullia: eo præsso transiuit. Hæc peperit Lucio filios inter quos sextum tarquinū ob cu ius illatū in Lucretiā collatini coniugē per uiolētiā stuprū Lucius filii q; secū in exiliū acti sunt: & ipsa cū eis. Quæ apud gabios trucidatū sextū audisse potuit: & uidisse uirū apud cumas Cāpaniæ tabida ī sene ctute marcentē. Quis aūt mulieri finis fuerit non legi.

Genealogiæ deorum gentiliu; liber xiii.

Prohemium.

Vrgitis uasti at nimium æstuosi portio longe maior cur/
suq; difficilior uero p̄stāte deo post puppī relicta cū iam
cani montiū uertices oppositi littoris se tenui quadā ostē
tatione in remotis ostēderent: cæperat uideri mihi mare
placidum: & nullis fere impeditum obicibus: & undas solito laxiores
præstare: & spe atq; auiditate contingendi littoris: ī quo quies promit
tebat futura: & ob superatos labores uectrici meæ Laurea ultro remis
ferebam & uelo. Sed & ecce dum a Tyberis hostio dum lenis aura me
detulisset in euboicū salum: stetissentq; corā Cadmeiæ thebæ: & quas
p̄terieram non aduertens coliæ insulæ in mentē uenissent: sensi mecū
quid superesset agendū: eum scilicet describendum monstruosarum re
rum domitorem egregium cæteros mortales uiribus excedente;. Nec
non & furentis populi regem cuius persæpe opere fere naufrag⁹ factus
sum: & eorum inde numerosas satis prosteritates annectere. Ex quo te
puit paululum feruor ille qui me auidum deferebat in littus: & substi/
ti & dū mecū uoluerem facile non esse eos labores describere: quibus
præter Herculem nemo suffecisset mortalium: eūq; regem cuius famu
li orbem uidebantur posse concutere existimaui quiescendū fore: & ali
quali otio languidas iam uires in neruum reuocare. Nec inter egregios
alcidis sudores deficerem. At ubi minime uellē debilis deferrer ab æo
lo & sic nūdū Iouis tertii enumerata ītegre ꝓle. Ite; rex īclyte steti tā
q; in certū deuenissē terminū: a quo iā factus robustior surgens in re/
siduū itineris nauiculæ uela cōcedo. Orās more solito ut iis faueat me
q; laboris deducat in finē: cui facilimū fuit ex nihilo cūcta cōponere

De Hercule. xxxviii. Iouis filio q genuit. xvii. filios quorum hæc sūt
nomina Oxias: Creonthiades: Tyriomacus: Dyicohontes: Ithoneus
Cromis: Agilis: Ilus: Sardus: Cyrnus: Dyodorus: Tlipolemus: Tes/
salus: Auentinus: Telephus: Lydus & lamirus.

Ercules (ut scribit in amphitrione Plautus) filius fuit Iouis &
Alcmenæ: quæ (ut quidam uolunt) hac lege nupsit amphitriōi
ut mortem fratris sui a thelebois occisi ulcisceretur. In qua ex
peditione ut ubi supra ait Plautus cum uersaret amphitrion Iuppiter
in Alcmenam ardens amphitrionis militantis forma sumpta ante lucē
quasi ab expeditione rediens accessit ad eam: quæ cum eū uirum suum
crederet cum eo concubuit: ex quo concubitu esto ex amphitriōe præ
gnās eēt cōcæpit: ad quam conceptionem uolunt noctem unā suffecis
se quinimmo aiunt tribus in unam iunctis lasciuiendi spatium adulte /
ro Ioui concessum quod a Lucano scribitur. Thebas alcumenæ qua dū

frueretur olympi. Rector luciferū ter iusserat hesperon esse &c. Et sic ĩ tempore geminos peperit ex Amphitrione uiro Iphycleum: ex Ioue aūt Herculem. Præterea & aliaꝫ fabulā ad hui⁹ natiuitatē spectātē re citat homerus: quā quia supra ubi de Euristeo filio Stenebi scripsim⁹ hic reiterare supfluum esset: hunc ueteres maximis extollunt laudibus & eum quantum ad corporis staturam maximum ferunt adeo ut nolĩt eius altitudinem superasse quemq; & ea septem fuisse peduꝫ: quod So linus probare uidetur ubi dicit: licet ergo pleriq; diffiniant nullum pos se excedere longitudinem pedum septem: quod intra hunc modū her cules fuit & cætera. Et cum Iunonis nouercæ inimicitias eum passum uelint: & Euristeo regi famulatuꝫ præstitisset robore corporeo & inge nio cæteros anteisse confirmant. Cuius labores præcipuos fere omnes duodecim tantum fuisse confirmant cum .xxxi. esto nō omnes æquos fuisse comperiam. Primo quidem dum adhuc esset infantulus & in cun nis cum fratre iaceret: a Iunone odiis insecutus dormientibus parenti bus ad eum deuorandum serpentes duo missi sunt: Quibus uisis terre factus Iphycleus ex cunnis decidit: & eiulatu suo parentes excitauit q surgentes Herculem inuenere cæpisse manibus serpētes & eos occidis se: de quibus in tragœdia Herculis furentis sic ait Seneca poeta. Infan tis ætas monstra superauit prius. Quā nosce posset gemina cristatū ca put Angues ferebant ora: quos contra obuius Reptauit infans igne/ os serpentuꝫ oculos. Remisso pectore ac placido intuens Arctos sere nis uultibus nodos tulit. Et tumida tenera guttura elidens manu &c. Secundo apud lernam paludem cū hydra ĩmani mōstro certamen ha buit: cui cū essent capita. vii. & uno exciso septem illi renascerentur il lico: exquisita uitaliū origine uitaꝫ cōsumpsit. de qua sic Seneca tragœ dus ubi supra. Quid sæua lernæ monstra numerosū malū: Nō igne de muꝫ uicit & docuit mori &c. Tertio cum nemeus leo esset toti regio ni terribilis susceptus a Molorco pastore: qui loco proximus erat ubi leo aduersus eum animosus accessit: & captum atq; enectum excoria/ uit: & ob uirtutis insigne loco palii corio eius postea usus est: Vnde Ouidius. Iis elisa iacet moles nemea lacertis. Quarto aduersus Theu mesium leonem nulla ex parte minus horribileꝫ nemeo: audaci proces sit pectore prostratumq; iugulauit: cuius facti in thebaide meminit sta tius dicens. Illius speciem queꝫ per theumesia tēpe. Amphitrioniades fractum iuuenilibus armis. Ante cleonei uestitur proelia monstri &c.

Quinto autem aprum menalium cuncta uastantem coepit: ex quo Seneca ubi supra. Solitumq; densis hispidum erimanti iugis Archa/ dia quater nemea menalium suem & cætera. & ut dicit Lactātius. hūc aprum uiuum detulit Eurysteo. Sexto Ceruam æneos habentem pedes: & aurea cornua menali nemoris hospitam: quaꝫ nemo poterat

cursu contingere ipse cursu superauit atq; cæpit: de qua sic seneca ubi supra. Menali pernix fera. Multo decoro præferēs auro caput. Deprē/sa cursu est. Septimo arcu Stymphalides occidit aues arpiyas scilicet d quib' sic idem Seneca. Solitasq; pennis condere obductis diem petiit ab ipsis nubib' Stymphalidas & cætera. Octauo tauru; quem uictor theseus a creta detulerat ob insolentiam acticam regionem uastabat deprehendit: de quo tauro supra ubi de pasyphe: cuius mentione; ubi supra Seneca faciens dicit: Taurumq; centum non leuē populis metū & cætera. Nono Acheloum superauit. cuius facti fabula ubi supra de Acheloo: de quo Ouidius. Vos ne manus ualidi præsistis cornua tauri & cætera. Decimo Diomedem regem Traciæ cui mos erat hospites suos occidere & iumentis suis in cibum apponere ipse superauit & occidit: & eisdem iumentis manducandum apposuit: unde idē Seneca Quid stabula memorem diri Bystonii regis & cætera. Vndecimo cu; Busiris rex Neptūni & Lybiæ filius: oras omnes nilo adiacentes prædator ingens infestaret: & forēses hospites suis mactaret diis: accedēs Hercules eo superato illam regionem pecatam reddidit: unde Ouidius Ergo ego fœdantem peregrino templa cruore. Busirim domui & cætera. Duodecimo Lybiam petiit & Antheū terre filiū lucta superauit apud Summictum Africæ ciuitatem: ut dicit Lactantius. de quo Oui/dius idē dicit. Sæuoq; alimenta parentis Antheo eripui & cætera hu/ius fabulam scripsisse memini ubi de Antheo ipso. Tertiodecio colū nas in occidente posuit: de quibus Pomponius mela in cosmographia ait. Deinde est mons peraltus quem ex aduerso Hyspania attollit obiectus. Hunc abilam illum calpem uocant columnas herculis utrūq; ad/dit fama nominis fabulam Herculem ipsum multos olim perpetuo iu/go diremisse colles: atq; ita exclusum Anthea mole montium oceanu; ad quæ nunc inundat admissum & cætera. Nec hoc etiam Seneca tacuit ubi supra dicens. Vtrinq; montes soluit obrupto obice. Etiam ruen/ti fecit Oceano uiam & cætera. Quartodecimo aurea mala sustulit puellis hesperiis dracone peruigili interempto: ex quo sic ait Seneca. Post hæc ad ortus nemoris opulenti domos. Aurifera uigilis spolia serpentis tuli & cætera. Quintodecimo aduersus Geryonem trianimē bellum habuit: eoq; superato atq; interempto Hyspanum atq; egregium pecus in Græciam usq; maxima cum pompa deduxit: unde Sene/ca. Inter remotos gentis hesperiæ greges. Pastor triformis littoris car/thesii peremptus acta est præda ab occasu ultimo. Nothum cytheron pauit oceano pecus & cætera. Sextodecimo Baltheū reginæ amazonū Eurysteo regi reportauit: ea superata de qua ide; Seneca. Nō uicit illum celibis semper tori Regina gentis uidua thermodotiæ & cætera.

Septimodecimo Cacum auentini furem etiam interemit. unde Boe/

tius ubi de consolatione. Cacus Euandri satiauit iras. Decimooctauo centauros insolentes uolentesq; Hyppodamiaꝫ nuptiarum die surripe Perithoo Hercules acri bello superauit. Ex quo Ouidi⁹. Nec mihi cē tauri potuere resistere &c. Nonodecimo Nessum centauruꝫ sibi sub specie obsequii Deianiram coniugem surripere conantem occidit: ut patet latius supra ubi de Nesso. Vigesimo Albionē & Begionē iter ī pedientes suum haud longe ab hostio rhodani a Ioue lapideo adiutus hymbre superauit: ut in comosgraphia testatur Pomponius. Vige simoprimo Hesyonam Laomedontis filiam liberauit a monstro mari no: ut supra patet ubi de Laomedonte. Vigesimosecundo Troiam deleuit: ut ubi de Laomedonte plenius. Vigesimotertio Lacinium la tronem extremam Italiæ oram latrociniis infestantē occidit. Iunoniq; templū constituit: quod Iunonis lacyniæ appellauit. Vigesimoquarto (ut Homerus testatur in Iliadæ) Iunonem in papilla telo trisulco uulne rauit. Qd fecisse dicit Leontius eo ꝙ ab Euristeo rege audisset eaꝫ si bi laborum omnium causam fore. Vigesimoquinto cælum humeris tollerauit: cuius causam fuisse dicit Anselmus ubi de imagine mundi: ꝙ cum gygantes deos impugnarent dii quoq; omnes in unam cæli par tem conuenissent tantum ponderis ingesserunt ut cælum uideretur mi nari ruinam: quod ne caderet Hercules una cum Athlante supposuit humeros. Vulgatior tamen fabula est: fesso Athlanti atq; optanti hu/ merum mutare. Herculem interim humerum supposuisse suuꝫ. Vnde Ouidius eum qneritantem describens dicit. Hac cælū ceruice tuli &c. Vigesimosexto Hercules descendit ad inferos: & ibi ut in Iliade dicit Homerus ditem uulnerauit. Vigesimoseptimo Theseum pauitanteꝫ Perithoo mortuo liberauit ab inferis & eduxit ad superos. Vigesi/ mooctauo Alcestaꝫ admeti regis thessaliæ conjugeꝫ retraxit. ad uirum dicunt enim ꝙ cum infirmaretur Admetus: implorassetq; Apollinis auxilium sibi ab Apolline dictum mortem euadere non posse: nisi illā aliquis ex affinibus atq; necessariis subiret. Quod cuꝫ audisset Alcesta coniunx non dubitauit suam pro salute uiri concedere: & sic ea mor/ tua Admetus liberatus est: qui plurimum uxori compatiens Herculeꝫ orauit ut ad inferos uadens illius animam reuocaret ad superos: quod & factum est. Vigesimonono cerberum tricipitem introitum illi ne gantem barba cæpit atq; deiecit: eūq; triplici cathena ligauit & in lucē traxit: ut patet supra ubi de eo scriptum est. Trigesimo ab inferis redi ens Lycum thebarum regem eo ꝙ Megeræ coniugi uim uoluisset in ferre interemit: ut in tragœdia Herculis furentis dicit Seneca sic & ī furiam uersus filios occidit & coniugem. Olympiaca insuper certamīa ipse constituit in honorem Pelopis. Postremo ut in finem eius aliqnā do ueniamus. Trigesimoprimo laborē superasse non potuit. nā cū

cætera superasset monstra amore muliebri succubuit. Dicit eĩ Seruius ꝙ cum Euritus rex Aetholiæ ei spopondisset in cõiugem Iolem filiam dissuasione filii eo ꝙ Megeram occidisset petenti denegauit ꝙobrem capta ciuitate & Eurito occiso Iolẽ obtinuit. Huius enĩ amore ardẽs ea iubente leonis spolium & clauam deposuit: sertis & unguẽtis & purpura anulisq; usus est: & quod turpius iter pedisse quas amatæ iuuenis sedens pẽso suscepto uenit. Vnde in thebaide dicit Statius. Sic Lydia coniunx. Amphitrioniadem exutũ horrentia terga. Pẽdere sydonios humeris ridebat amictus: Et turbare colos & tympana rũpere dextra & cætera. Verum tamen Ouidius in maiori uolumine: & hic Statius: non Iolem Etholam sed omphalem lydiam fuisse quæ illum colo nere iusserit. Sane possibile est utrunq; uerum: cum multi fuerint Hercules & sic uariis apud uarias mulieres uarie potuit contigisse. Dum autem tam illecebri teneretur amore: memor deianira muneris sibi a Nesso centauro olim concessi. Verum credens quod ille firmauerat moriens Herculem in sui concupiscentiam reuocare uolens: misit illi clam centauri uestem: quam cum non aduertens induisset: & circa uenationem laboraret: sudore resolutus sanguis uenenatus per poros ampliatos calore in præcordia lapsus est: eumq; in dolorem adeo intolerabilẽ accẽdit ut mori deliberaret: & constructo ĩ oeta mõte rogo sagittis & pharatra concessis Philocteti Phyantis filio in eum conscendit: incendiq; iussit: & sic fessam animã exalauit. Hunc Seneca in tragoedia Herculis oetei in coelum a Ioue susceptum dicit: eiq; Iunoni nouercæ conciliato desponsatam Hebem iuuentutis deam & Iunonis filiam asserit. Homerus uero in Odyssea dicit eum ab Vlyxe apud inferos conuentum: & multa loquutum. dicit tamen non eum quem uidebat Vlyxes Herculẽ uerum esse sed eius Idolum. Hic insuper quantum uiuens mortales fortitudine sua fecit attonitos: tantum uel amplius mortuus decepit in sanos. Nam tanta ueneratione sui mentes inuasit: ut pro excellentissimo numine haberetur. Nec sola hoc errore Græcia decepta ẽ: sꝫ Romæ & orbi toto uenerabilis factus templis statius & sacris illi constitutis sanctissimæ immo stultissime diuino cultu honoratus est. Sed iaꝫ quid sibi fictiones uelint aduertendum est: & ante alia quid sonet Herculis nomen. dicebat autem Leontius Herculem dici ab hera quod est terra & cleos quod est gloria: & sic Hercules idem ꝙ gloriosus in terra: uel Heracles ab heros & cleos & sic gloriosus heros. Paulus autẽ dicebat Herculem dici ab erix quod est lis & cleos gloria & sic gloriosus litiuꝫ Rabanus autem in libro de origine rerum dicit ꝙ cum crederet Herculem deum uirtutis: eum dici quasi herũcleos quod latĩe uiroꝝ fortiũ famam dicimus. Et scribit ideꝫ Rabanus a sexto Pompeo scribit Herculem fuisse agricolam. Hunc tamen Græci Hiraclim uocant: propter

Hercules idem quod gloriosus in terra

quod nos Heracles nõ Hercules dicere deberemus. Sed cũ sic dicat antiquata cõsuetudine a latinis uidetur uitiũ excusari. Hoc tm̃ nomẽ Hercules unius tantũ hoīs proprium fuisse reor. eius. s. qui Thebis ex Alcmena natus est cum multorum appelatiuum fuisse credatur. Nam Varro cũ xliiii. homines hercules cognominatos cõnumerasset: dicit oẽs qui fecerunt fortiter Hercules uocabantur. Hinc igitur ẽ quod legimus Herculem thirinthiũ argiuũ: thebanum: lybin: & huiusmodi. Ex quo sumetur nõ oẽs præscriptos labores unius hominis fuisse tantum: sed plurium quos quoniam abusio nominum miscuit: cui appropriari debeant de omnibus non habetur. Nec etiã quæ prius seu quæ postea facta fuerint: & hinc uni tantũ & mixtim dantur Herculi. Nec ex tot impossibile secundum Pompeium unum fuisse agricolam. Non enim solis nobilibus liberalis natura est: quãq̃ nobilium corpora fortuna faciat clariora. fuisse autem primo Iphicleum genitũ: & inde alio coitu Herculem morum & operum diuersitas adinuenit. nam cum remissus homo esset Iphicleus Amphitrioni datus est: & ideo primo genitus dictus. quia uidetur astrologis constellatõ illa quæ tunc erat dum arbitrati sunt eũ gigni potuisse conueniẽs moribus suis & subsequẽs Herculi & hinc secundo genitus: & quia esset iniuriarũ ultor & religionum atq; legum introductor: Ioui datus est filius. Ego aũt credo filiũ fuisse Amphitrionis: & eodẽ concubitu cum Iphicleo genitũ esto mathematicorum perspicacitas nequeat rationem aliã cernere: cur gemini fuerint moribus dispares præter constellationum diuersitates. Sic Esau & Iacob: sic & alii plures etiam æuo nostro fuere gemini non diuersis temporib⁹: sẽ uno & eodẽ coitu cõcepti: ut arbitrat̃ Augustin⁹ ubi de ci. dei: & ipsam diuersorum operũ rationem nondum satis nota est nisi deo: dato multa possint dici quæ forsitan uiderentur conueniẽtia ueritati. Triplicem autem noctem conceptioni huius attributã puto ab operibus humanis sumptum: non enim adeo in breui tampore ædificia magna perficimus: sicuti pauperum domunculas faceremus: & ideo quasi sic natura circa productionem magnorum uirorum & plurimum ponat temporis & laboris: ubi in productione aliorum hominũ nox una sufficisse uidetur: Herculi qui cæteros debebat excedere tres datæ sunt. Eum autem Iunonem habuisse aduersam ideo fictum credo: quia Eurysteus rex qui illi dominabatur quem pro Iunone regnorũ dea possumus hic assumere eũ forsan ob eius inclytã uirtutẽ suspectũ habens ne aliquid noui moliret̃ in regno cõtinuis in expeditioĩbus sẽper amotũ tenuit: & sic illi potestas regia aduersata est: labores Herculi asscriptos iam plurium fuisse diximus: & sic fictiones quarũdã supra enucleatæ sunt: ubi his cõtingere qui ex numero taliũ crediti sũt Et nõnulli etiam simplicem hystoriã referũt: & ob id ex multis pauci

superſunt poetico uelamine tecti: ad quod auferendum uenientes dicit Theodontius in quibuſdam græcorũ codicibus legiſſe Herculē āphitrionis fuiſſe filium & non Iouis. & noctu ad cunas eius atq; fratris ge/minos acceſſiſſe ſerpentes ut exiſtimatum eſt domeſticos & lactis odore tractos: cuius auidi ſunt: inuentumq; aparentibus Herculē uigilantem et ĩpauidũ illos ut poterat manibus amouentē quod permaximũ fuit exiſtimatum: & tanta ex hoc infantis indoles aſſũpta eſt: ut non ſolũ crederetur eum futurum mirabilem hominem: ſed etiã illũ dei fili/um arbiri ĩſipidi cæperit: ex quo ſibi locũ fecit fabula eũ. ſ. ex Ioue cõceptũ: quē ex uiro mulier honeſta conceperat. Secũda Hercul' gl'ia eſt hydrã ſepticipitē occidiſſe: cui' figmenti rationē talē recitat Alberic' dicit eĩ hydram locum fuiſſe aquam e diuerſis locis euomentem: a qua ciuitas & circũuicinia loca omnia uaſtabantur: cuius uno clauſo meatu erũpebant multi. q cũ uideret Hercules loca multa in circuitu exuſſit & ſic aquæ clauſit meatus. Ego autem arbitror aliquem ſtrenuũ fuiſſe uirum: qui auerterit aquas ex diuerſis ſcaturiginib' loca paluſtria atq; fœtida facientes: hoc pacto ut exquiſito earũ principio: illud ĩ partē aliã uerſũ paludē lærneam ſiccã liquerit: quam uocauere hydrã: quia more hydræ circũflecteretur & ſerperet ac etiam hydros græce aqua eſt: & quia locus ubi ante palus ſiccus relictus eſt: ideo hydrã finxere exuſtã. Euſebius aũt in libro tempoꝝ de hac hydra aliter ſentire platonē dicit: quē ait aſſerere hydrã callidiſſimũ fuiſſe ſophiſtam. Nã ſophiſtaꝝ mos ē: niſi quis auertat adeo propoſitiones ſuas tradere: ut uno ſoluto dubio multa conſurgant. Sed aſtutus philoſoph' dimiſſis acceſſoriis ad internitionẽ prĩcipalis conatur: quo remoto cætera remouẽtur: cũ Acheloũ ſupaſſe ſupra ubi ď Acheloo ſcriptũ ē: & declaratio fictiõis appoſita: Similiter & anthei fabula: ubi de Antheo: & ď maliſ heſperidũ ubi de eiſdē. Circa Geryonis figmentũ dicit Serui': Geryonē regē fuiſſe hyſpaniæ tricipitē ſeu trimembrẽ. ſic ideo exiſtimatũ quia tribus inſulis præfuerit hiſpaniæ adiacentibus balearib'. ſ. maiori & minori & ebuſo. bicipitē etiam canem habuiſſe dicit uolens ob hoc ĩtelligi: quia & terreſtri & nauali certamine plurimum potuerit: ad quē ait Herculem olla ferrea delatum eũq; ſuperaſſe: p ferreã ollã intelli/gens fortem nauem & ære munitam: qua uectus Hercules acceſſit ad eum. Alii autem eum dixere trianimem q Rabanus intelligit eum duos habuiſſe fratres adeo ſecum concordes: ut in unoquoq; eoꝝ ſua & reliquoꝝ aĩæ ineſſe uiderẽt. Iuſtin' aũt de eo ſic ait in alia parte pyſbaniæ que & inſulis cõſtat: regnum penes Geryonem fuit. In hac tanta habuli lætitia eſt: ut niſi abſtinentia interpellata ſagina fuerit: pecora corrũpant': Inde dicta armenta Geryonis: quæ illis tēporib' ſole opeſ habebãtur: tantæ famæ fuere: ut Herculē ex aſia prædæ magnitudie

allexerit porro geryonem ipsum non triplicis naturæ ut fabulis fuisse ferunt: sed tres tantæ concordiæ extitisse: ut uno animo oēs regi uide rentur: nec bellū Herculi sua sponte intulisse: sed cum armenta sua ra pi uidisset amissa bello repetisse: hæc Iustinus de Caco auentini fure supra ubi de eodē dictum ē. de leonibus duobus & menalio apro. quo niam hystoriographa credimus nil dicendū superest. & de stymphalidis auibus ubi de arpiis habet. sic & de tauro ubi de Minoe rege et de dio mede & Busyride & colūnis hystoriæ sunt. nec minus de Baltheo regi næ amazonidū & de superatis centauris etiā ubi de eis dictū ē: & de nesso centauro: & superatis Albione: & Bergione: & de Hesiona de q bus omnibus supra de eis singularis ē sermo. delesse eū Troiam notis sima hystoria ē. Nec occidisse laciniū sonat aliud q̄ latronis interitū. Cælū tolerasse humeris īproprie dictum ē: ab Athlante quidē ea tēpe state insigni astrologo doctus: eo seu uolēte quiescere: seu moriēte ip se locum eius tenuit: & laborē in docēdo supercælestiū corporū cur/ sus subintrauit: uulnerasse trisulco telo Iunonē sapiētis describit op⁹ nam diuitias & sublimes potestates prudens despicit & uilipēdit tripli ci ratione. Sunt enim temporalia in regendo anxia: in seruando suspi/ ciōib⁹ & curis plena: & statu dubia: & caduca. & sic trisulco telo uulne ratur ab Hercule Iuno. Ad inferos autem descendisse: & ditē etiā uul nerasse: illud idem sonat quod de Iunone dictum: cum diuitiarum de⁹ sit Dites qui totiens uulneratur: quotiens despiciuntur diuitiæ: ut non nullos fecisse philosophos legimus: eo q illas studiorum arbitrantur hostes. Theseum uero liberasse hystoria potius est q̄ fictio. De Alce/ sta & Admetum ab inferis reuocata: dicit Fulgentius: q cū Alcestæ pater uolenti eam in coniugē hanc legem apposuisset: ut duas dispares bestias apponeret currui admetus apollinis & herculis munere leonē iunxit: & aprum: & sic accepit Alcestam. Dicit ergo Admetū & in mo dum mentis positum: & eum Admetum dictum quasi quem adire po/ terit metus. hic Alcestam in cōiugē desiderat. Alce aūt lingua attica p̄ sumptio dicitur. ergo mens presūptiouem sperans sibi coniugi duas fe ras suo currui iungit. i. suæ uitæ duas uirtutes adsciscit animi & corpo ris: leonem ut uirtutem animi: & aprum ut uirtutem corporis. deniq; & Apollinem & Herculē sibi propiciat. i. uirtutem & uirtutem. Ergo præsumptio semetipsam ad mortem pro anima abicit. ut Alcesta quā præsumptionem quāuis in periculo mortis deficiente uirtus ab inferis reuocat: ut Hercules fecit: Ego autem aliter sentio. admetus anima ra tionalis ē cui tūc alcesta. i. uirtus. nam alce græce uirtus ē latine: quæ iungit dū a leone & apro. i. ab appetitu irascibili & cōcupiscibili. curr⁹ eius. i. uita q̄ circuitionibus consumat. trahitur. i. agitatur. uirtus enim non ob aliud iungitur: nisi ut ab ea passiones frenentur: et sic p salute

animæ aduersus passiones uirtus seipsam opponit: quæ si aliqñ fragili tate nostra succumbit a reuocata fortitudine releuatur. De cerbero ad superos tracto: supra ubi de Perithoo satis dictum est. Licum regẽ ab eo occisum cum reliquis ad hystoriam tendunt. Herculem autem mor tuum constat: ut scribit Eusebius anno rgni atrei & thiestis. lxiii. eo ꝙ in morbum pestilentem incidisset: & ob remedium dolorum se iecisset in flammas: & hic thebanus fuit Hercules amphytrionis filius. morte autem functus est: anno ætatis suæ. lii: anno uero mundi. iiii. mil. cccc. eũ ĩ cælũ transportatũ dicũt: eo ꝙ inter alias cælestes imagines descri ptus sit ab astrologis: qr & ipse fuit astrologus. iuuẽtutẽ aũt sumpsisse in coniugem ideo fictum est: quantũcunq; parat corpus uiri egregii fama nomenq; eius perpetuæ iungitur iuuentuti. Iunoni autem concili atus ideo dicitur: quia qui hominem exuit: nec a concupiscentia regno rum nec ab imperante aliquo mortali amplius uexari potest.

De Oxea creõthiade Tyriomacho & Diicohõte filiis Herculis. C. ii

Xeas creonthiades Tyriomachus & Diicohõtes filii fuerũt Her cul' ex Megera filia Creõtis: thebãi ex qb' tres creõthiadẽ Ty/ riomachũ & Diicohonta: Homerus ĩ Odyssea filios Herculis ex Me gera fuisse dicit: & occisos ab eo in reditum ab inferis post occisum ly cum. Seneca autem poeta in tragœdia Herculis furentis duos nominat Oxeam: & creonthiadem: & eos ab Hercule redeunte interemptos di cit: & ideo. iiii. posui de quibus nil aliud comperisse memini.

De Hythoneo Herculis filio. C. iii.

Ythone' (ut placet Lactãtio) fili' fuit Herculis ex Paphia ex quo Stati': q illũ ĩ bello thebano fauisse dicit ethyocli: sic ait. Ducit Hythoneos & alcomena mineruæ Agmina & cætera. Et alibi. Hytho neos & ipse supra Aonia diuertis Hythone. Hythone autem ciuitas ẽ bœtiæ in qua hic regnauit. Alibi autem dicit Lactantius ꝙ Statius hic Hythone mineruaꝫ cognominat ab oppido quod in macedonia est ubi antiqua eius sedes est.

De Cromi Herculis filio. C. iiii.

Romis Herculis fuit filius (ut Lactãtius testat) dicens. Constat cromin Herculis fuisse filiũ: & equos habuisse thraces quos Her cules occiso Diomede abduxerat humanis carnibus uesci cõsuetos. ue rũ Statius huius rei assertor antiquior dicit. It Cronis hyppodamusq; altersatus Hercule magno. s. Cromis & Paulo infra. Mox Cromis hyp podamũ mete interioris ad orbẽ uiribus herculeis & toto robore pr̃is &c. Hic cũ Adrasto rege accessit in bellum thebanum.

De Agile Herculis filio. C. v.

Gilis (ut placere uidetur Lactantio) filius fuit Herculis: cũ dicat tyrinthiam pubem intelligi deberi eos: qui cum agile Herculis

filio in bello fuere thebano.

De Hylo Herculis filio. C.vi.

Ylus Herculis & Deyaniræ fuit filius: ut testari uidetur Seneca poeta in tragœdia Herculis Oethei eidē loquēte Deyanira si uera pietas Hylæ querenda ē tibi. Iam perime matrem: & paulo post. Herculē eripui tibi. & post hæc infra. Natus Alcide times &c. hic cū reliquis q ex Alcide mortuo superstites fuere pulsi ab Euristeo rege athenas cō fugit: & ibidem una cū eis tēplum misericordiæ seu clementiæ cōstruxit: in testimoniū auxilii sibi impensi ab atheniensibus: & refugium in posterū deiectorum.

De Sardo Herculis filio. .C.vii.

Ardus Herculis fuit filius (ut dicunt Raban⁹ & Anselmus (quē uolūt cū multitudine a lybia discessisse: & insulā sardiniæ occupasse: & quæ Icus uocabatur a græcis de suo noīe sardiniā nūcupasse. Solinus uero ubi de mirabilibus dicit eam a Thimeo sandaliothē dictam: & a Chrisippo muniuiā: & ꝙ Sardus Hercule procreatus nomīe mutato eam uocauit Sardiniam.

De Cyrno Herculis filio. Capi.viii.

Yrnus Herculis fuit filius (ut placet Rabano (qui asserit ab eo insulam quam hodie Corsicam dicimus habitatam primo: & Cyrnum a suo nomine nuncupatam.

De Diodoro Herculis filio: qui genuit Sophonem. Capi.ix.

Iodorus (ut in libro antiquitatum iudeorum scribit Iosephus) Herculis fuit filius asserens Apheram & Iamphratem filios Abrahæ ex Cethura ab Hercule in aphricam subsidium suscepisse: eiq; Echeā filiam Iasiam dedisse in coniugem: & ipsum ex ea suscepisse Diodorum cuius Sophon fuit filius & sic apparet hunc antiquissimum fuisse Herculem: qui Diodorum genuit.

De Sophone Diodori filio. Capitulū.x.

Ophon (ut asserit Iosephus in libro antiquitatis iudaicæ) filius fuit Diodori & regnauit in aphrica: atq; ut idem scribit Iosephus: barbari lybicæ regionis ab isto Sophone: Sophaci nominati sunt.

De Tlypolemo Herculis filio. Ca.xi.

Lypolemus: ut in Iliade placet Homero: filius fuit Herculis ex Astiochia quā rapuit ex ephyri ciuitate laconiæ: qui grandis factus: ut idē dicit homer⁹ occidit auunculū suum senem nomine Lycēmonem a Marte progeniem ducentem: & fabricatis nauibus cum multitudine gentium fratres fugiens: & affines intrauit mare: et Rhodon abiit: ibiq; īperauit rhodiis. inde euntibus græcis in troianam expeditionem et ipse ēt uenit ut satis patet per Homerū in libro desup dicto.

De Thessalo herculis filio: q genuit Phidippū et Antiphū. C.xii.

Hessalus(ut ĩ Iliade dicit Homerus)filius fuit Herculis: genuitq́ filios duos cum quibus in troianam expeditionem cum græcis cæteris fuit in armis.

De Phidippo & Anthypho Thessali filiis. C.xiii

Hidippus & Anthyphus Thessali fuere filii: de quibus in Iliade sicut ait Homerus hos autem Phidippusq́ Anthyphus duxerũt Thessali filii duo Herculei regis.dicit Leontius q̃ Herculei in aarmĩe Homeri appositum patronymicum est Thessali.& ideo Thessalũ Herculis dicit fuisse filium.hic quidem Phidippus & Anthyphus patrẽ secuti cum græcis apud troiam fuere.

De Atentino Herculis filio. C.xiiii.

Ventinus filius fuit Herculis & Rheæ(ut ostendit Virglius) ibi Victorq́ ostentat equos satus Hercule pulchro.Pulcher euentinus &c.hic turno fauit aduersus Aeneam: & hunc dicit Theodontius esse quem latinum uolunt ex Fauni filia susceptum.

De Thelepho Herculis filio q genuit Eurypilũ & Cyparissũ.C.xv.

Helephus(ut dicit Lactantius)filius fuit Herculis ex auge ꝓcreatus: & ab ea cum fuisset in siluis expositus a cerua lactatus ẽ: hic ut Leontius asserit in lycia chitensibus imperauit: moriensq́ duos filios dereliquit.

De Eurypilo Thelephi filio. C.xvi.

Vrypilus fuit filius Thelephi ut in Odyssea testatur Homerꝰ dicens: Sed solum Thelephidem interfecit ferro hercẽ Eurypilũ multiq́ circum ipsum sotii echitii interfecti fuerunt muliebrium causa donorum dicit Leontius uineam auream a Ioue troio datam ob præcium Ganimedis rapti: quæ per successionem deuenit ad Priamũ qui cũ audisset uirtutem Eurypili circa bellica misit eã matri eius ut ipsa eũ sibi auxiliarẽ mitteret: q̃ dono suscepto statĩ misit: ipẽ uero a Neoptholemo cum multis ex chithiis quibus post patrẽ imperauerat occisus ẽ apud troiam.

De Cyparisso Thelephi filio. Ca.xvii.

Yparissus: ut ait Lactãtius: filius fuit Thelephi hunc dicit Seruius siluanus siluarum deus amauit: qui cũ haberet mãsuetissimam ceruam eamq́ summe diligeret illã siluanus inaduertenter occidit quã obrem Cyparissus summe dolens mortuus est.siluanus autem illum ĩ arborem sui nominis uertit huic fictioni conuenientia nominis: & quia continue gemat dedere causam.

De Lydo & Lamyro Herculis qui Lydus genuit Lanium. C.xviii.

Ydus & Lamyrus(ut Paulus asserit)filii fuere Hercul' ex Iole eurithi regis filia suscepti: ex quibus nil aliud q̃ nuda noĩa reliqsse uidetur ãtiquitas præter q̃ ex Lydo Laniũ genitũ idẽ Paulꝰ affirmat

De Lanio Lydi filio. C.xix.

Anius(prout prædictus afferit Paulus)Lydi fuit filius ex qua ma tre uel quid egerit nil omnino rettulit.

De Aeolo.xxxix.Iouis filio:q genuit Machareũ: Canacem: Alcio nem: Misenum: Criteum: Salmoneum: Iphiclum: Sisyphum: Cepha/ lum: & Athamantem. C.xx

Erculis magnifici descripta prole superest ut de Aeolo rege uen torum sermo fiat: quẽ Theodontius & ipsum Paulus aiunt Iouis fuisse filium: Sergestæ filiæ Hippotis troiani: & sic Vterinum Acestis fratrem. Plynius aũt in libro naturalis hystoriæ: dicit eum cuiusdam Heleni filiũ fuisse: & uentorum inuenisse rationẽ. hic tamen ut eidem placet: regnauit apud insulas: quæ sunt propinquæ siciliæ italiam uer/ sus: quasquidem æolias ab hoc Aeolo nonnulli uulcanias a Vulcano olim earundem regem nũcupant: quarum potior lyparis est. hunc poe tæ regem seu deum uentorum dicũt: ex quo eius describens regiam & officium Virgilius dicit. Aeoliam uenit hic uasto rex æolus antro Lu ctantes uentos tempestatesq; sonoras Imperio premit: ac uĩclis & car cere frenat. Illi indignantes &c. & infra per octo uersus attñ ipse æolus Virgilio teste regnũ & uentorũ ĩperiũ a Iunone tenere fatet̃ dicẽs. Tu mihi quodcũq; hoc regni tu sceptra Iouez Cõcilias tu das epulis accũ bere diuuz Nĩborũq; facis tẽpestatũq; potentẽ &c. Præterea dicit Ho merus ĩ odyssea: cũ huic essent filii.vi.& totidẽ filiæ: easq; masculis d disset ĩ cõiuges: ad eũ Vlyxẽ uagũ deuenisse eiq; æoluz uentos oẽs in corio bouis argentea catena alligatos præter zephyꝝ dedisse. Harũ fi ctionũ causas tales nõnulli assignant. Dicit.n. Solinus: ubi de mirabili bus: strogilẽ unã ex ĩsulis esse æoliis: & eã a solis ortu minime angulo saz: & a cæteris liqdiorib' differentẽ flãmis: cũ fere oẽs flãmas euo/ mãt. qua ex cã fit ꝙ ex ei' fumo potissime ĩcolæ præsentiscunt: q naz flatus in triduo sint futuri: quo factũ ẽ: ut Aeolus uentorũ crederet̃ deus: cũ afferat Paulus eũ nõdũ aduertentibus aliis primũ fuisse: qui murmuratiõib' atq; motib' flãmaꝝ aliquãdiu adeo cõsideratis ut dũ eas audiret: aut uideret cõfestiz qs uẽtus esset in partibus illis futur' p̃ diceret: nõ aliter q̃ si ipsi emittẽdi esset ĩperiũ: & iõ hui' erroneæ cre dulitatis cõualescẽs fama sibi ab ignaris ĩpetrauit: ut uentoꝝ existĩare tur deus. Sũt tñ q uelint hac fictõne Virgilii eũ sublimi in arce residẽ tem rõez esse sedẽ habẽtez in cerebro: uentos uero illecebres appetit' in antro humani pectoris tumultuantes: qui in ratõne frenentur: inexi tiale præcipitiũ deferant emittentem necesse est: quinĩmo non unq̃ mundum omnem lanient & discerpant. Nouisse enim potuimus quid

secutum sit ex male laxata libidine Paridis.quid ex stolida psumptiōe
Xerxis persarum regis:quid ex ambitione marii:quid ex auaritia cras
si.& aliorum plurium:quid ex eis in corio datis Vlyxi sentiendum sit:
supra ubi de Vlyxe demonstratum est.Tangit præterea Virgili' artifi
ciose naturalem uentorꝝ causam.oriuntur quippe in cauernis agente ae
ris motu & exeuntes per aerem afferuntur.& sic a Iunone regnum tene
re fatetur.i.ab aere absqꝫ quo uentus creari non potest:& cum se ex/
tollunt in altum:Ioui conciliantur:in qꝫtuꝫ proximiores regioni ignis
efficiuntur:& mensis deorum.i.superiorum corporum accumbunt:&
perseuerante aeris dispositione congrua ad eos producendos ipsi etiaꝫ
perseuerant.sunt insuper:qui uolunt.xii.filios æoli.xii.uentos esse pro
ut eos fore dicit Aristotiles in methauris:& ex his uolunt sex esse:qui
suo spiritu habeant agere:ut terra ad producendum fructū uires emit
tat seu disponat.vi.uero qui illam ad suscipiendum præparatam faciāt
& sic agentes masculi & quos patientes faciunt fœminæ.

De Machareo & Canace filiis æoli. C.xxi

Achareus & Canaces(ut in epistolis ostendit Ouidius)æoli fue/
re filii:& cum se minus honeste amarent uterenturqꝫ consanguini
tatis commoditate:concepit ex Machareo canaces:& peperit filium:
quem dum clam e regia per nutricem emitteret ut aleretur.īfœlix īfās
se suo uagitu patefecit auo:qui filiorum incensus scœlere iussit innocu
um exponi canibus:& per satellitem canaci gladiū misit:ut eo ꝑ meri/
tis uteretur.qd ex ea secutum sit nescio Macharius autē aufugit.& sūt
qui uelint hunc Machareum:eum fuisse qui postea Apollinis delphici
sacerdos factus im mortem Pyrrhi Achillis filii horesti cōcessit assēsū

De Alcione filia æoli coniugis Ceicis. Capitulum.xxii.

Lciones filia fuit æoli ut per Ouidium patet dum dicit Neuetuaꝫ
fallax animum fiducia tegat:Quod sacer hyppotades tibi sit qui
carcere fortes:Contineat uentos & cætera.Huic enim coniunx fuit ce
is ex Trachinnæ Luciferi filius de quibus ambobus:& infœlici eoruꝫ
casu supra ubi de Ceice dictum est.

De Miseno æoli filio. C.xxiii.

Isenus æoli fuit filius ut ait Virgilius Nisenum æolidem quo nō
præstantior alter Aere ciere uiros:matremqꝫ accendere cantu.
& infra per.xiii.in quibus describit Virgilius qualiter Hectore mortuo
Aeneam secutus sit:& cum die quadam cantu certaret cum diis a trito
ne tractus sit:& demersus:nec post multum subdit euꝫ ab ænea sepul
tum & loco suū nomen impositum.Nunc quoniam simpliciter a Vir/
gilio dicta uera non sunt:quid sit absconditum aduertendum. Fingit
ergo Misenum æoli filium:eo ꝙ fuit tibicen:nam tubæ sonus nil aliud
est:qꝫ spiritus ꝑ fistulā ab ore emissus:sicuti:& uentus est aer impul/

sus:& per terræ fistulas e cauernis emissus:& quia uentorũ æolus de⁹ dicitur:quasi eorũ auctor sit a similitudine operis Misenus eius dicit̃ filius:eũ aũt a tritone Neptũni tubicina tractũ atq; demersum in un das:Sunt qui credant a Virgilio inuẽtum:ad tegendã Aeneæ iniquita tem quẽ sæpe piũ uocat:eo q͂ putent ipsum apud lacũ auerni ab ipso Aenea sacrũ illud in faustum inferis faciente occisum.sicuti Alpenor ĩ eodem loco occisus est:cum nequeat illud perfici absq; humano sãgui ne:Quod aũt illi sepulchrum fecerit facile credi põt : in præmiũ sub latæ uitæ:nec dubium quin apud baias sit mons paruus cui adhuc Mi senus nomen est:an illi a sepulto homine datum sit: an potius a mon/ te homini:ut fictioni melius conueniret nescio.

De Erictheo Aeoli filio:qui genuit Esonem:Pheritam: Amicthaonem & Alcymedontem. C.xxiiii.

Ricthеus filius fuit Aeoli:ut in odyssea scribit Homerus: huic fuit cõiunx Thyro filia Salmonei regis fratris sui:ex qua ipe su scepit Esonem.Pheritam.Alcymedontem atq; Amicthaonem.

De Esone Ericthei filio:q genuit Iasonẽ & Polymiã. C.xxv.

Son Ericthei fuit filius ex Thyro ut supra dictũ ẽ: qui cũ genu isset insignẽ Iasonẽ eo æui toti græciæ iuuenẽ:& is missus a Pe/ lia ĩ colchos:& inde uictor aureũ reportasset uellus:& medeã Oethæ regis filiã sibi in cõiugem in thessaliã deduxisset(ut Ouidius asserit)ab eadem uirtute herbarum(cũ senex esset)iuuenis factus est.Cuius fictio nis talis põt esse sensus.Esoni.s.ex insperato reditu filii tã difficilis ex peditionis gloriosi tam grandis lætitia addita est:ut ætas quæ tẽdebat in mortem in ætatem retrocessisse floridam uideretur.

De Iasone Esonis filio:qui genuit Thoantem:Euneum:Philomelũ & Plutũ. C.xxvi

Ason Esonis fuit filius(Ouidio teste)ex quo talis recitatur hysto ria.fuit Iasoni patruus Pelias rex thessaliæ:cui oraculo iussũ erat ut singulis annis Neptũno patri sacrificium exhiberet:ut ait Lactanti us:dum q͂ cerneret eo celebrante quẽq; nudo pede ad sacrum ueniẽ tem de proximo se moriturum sciret.Contigit inde ut eo sacrum faciẽ te Iasonem festinantem ad sacrum in limo anauri fluminis calciamen/ tum alterius pedis liquisse:quod uidens Pelias filiis timens suasit Iaso ni ut colchos iret aureum uellus quæsiturus eum non rediturum existi mans:cum audisset opus esse humanis uiribus insuperabile.Qui expe ditione assumpta fabricata est illi nauis longa ab Argo in sinu pegaso: & argos ab auctore denominata.nobiles græciæ iuuenes fere oẽs con uocauit:inter quos Hercules fuit: Fuere præterea Orpheus:Castor: Pollux:Zethus Calays.aliiq; plures splendidissimi genere & uirtute iuuenes:quos ob nobilitatem semideos appellat Statius in thebaide

dicens Iam tum prima cum pube uirentem: Semideos inter pinus me
thassala reges Duceret & cætera. Qui a nomie nauis argonautæ appel
lati sunt: quibus congregatis ex sinu pegaso nauem soluit: & inde secū
do urgente uento in lemnum deductus est. Ibi autē cū mulieres uiros
omnes interfecissent suos: uirorūq; imperiū aspernatæ: regnaretq; Isi
phyles thoantis olī regis filia: eis (ut testaē Statius) superatis Iason ab
Isiphyle hospitio susceptus est: & thalamo. tandē cum redargutus ab
Hercule Isiphylem prægnantē liquisset: deuenit in colchos: ubi cū flo
rida iuuentute & formositate ualeret a medea colchorum regis filia re-
ceptus est: cui cum clam se maritum futurum spopondisset: ab ea do-
ctus ē: quo pacto æripedes tauros: & domaret: & iugo subigere posset
occidere draconē peruigilem: & eius dentes suscis imittere. Et ex den
tibus surgentes armatos in pernitiem suam concurrere sineret: & hoc
pacto qualiter illi ad aureum uellus iter peruium esset: qui cū iuxta mo
nita peregisset omnia: in prædam deuenit optatam: & ea sublata clam
cum sotiis & medea fugam arripuit. Sane unū omnes non tenuisse iter
in reditu satis constat: cum Hercules & reliqui fere omnes ad ppōtidē
& helespontum uenisse legantur: cum Iasonem scribant omnes uete-
res hyberi hostium intrasse: & inde ad eam usq; partem deuenisse: in
qua diuisus hyster in adriaticum fertur: & eam intrasse: & in adriaticū
deuenisse: quod Aristotiles ubi de mirabilium auditu asserit dicens. ꝙ
esto ibi loca innauigabilia sint: Iasonem nauigabilia fecisse per cyaneas
tendentem: Et ad probationē huius itineris dicit: quia loca illa per q̄
Iasonem iter fecisse traditur admirandoꝝ plena & crebra per eadem a
Iasone altaria inueniri composita: & in una adriatici maris insula dia-
næ templum a medea dedicatum. Præterea: & oppidum Pola qđ in no
strū usq; æuū perseuerat a colchis colonis primo habitatū. Hæc meo
iuditio nauigatione non probant: immo potius possent firmare: quæ a
lii arbitrantur Iasonem. s. quādiu potuerit naui peregisse iter: īde obstā
tibus nauigationi montibus portantibus sotiis nauem humeris superas
se montes: & hystrum cisalpinum deuenisse flumē: aras & altaria quæ
narrantur peragrando fecisse. Sed quodcunq; tenuerit iter: constat au
reo cum uellere in patriam remeasse: & illud (ut Lactantius dicit) creō
ti corynthiorū regi detulisse. Is autem cum ex medea duos suscepisset
filios eiusq; opera iunior factus Eson: & a filiabus trucidatus Pelyas:
seu criminum enormitate: seu alia ex causa fecerit: eam repudiauit: &
(ut dicit Lactantius) glaucem assumpsit uxorem. Seneca uero poeta in
tragœdia medeæ eum assumpsisse creusam creontis regis corynthioꝝ
filiā ostendit. Ob quam indignationem cum maleficiis medeæ regiam
& nouam coniugem (ut asserit Seneca) uidisset exustam: ab eadem ocu
lis suis uidit quos ex ea susceperat filios gladio laniari: & hinc subseq

potest quod Lactantius asserit eum Glaucem accepisse. Tandē cū ob suū crimen Medea: quæ ab Egeo in cōiugē suscepta fuerat aufugisset ab eo: iterū a Iasone thessalia pulso(ut aiunt)suscepta est. Et cū ea col chos iterum transfretauit: Oetamq; senem; Medeæ patrem regno pul sum reduxit in regnum: & multa insuper per asiam egit magnifica: i tā tum: ut ibidē dei ritu coleretur: & suo nomini templa construerentur plurima. Quæ postea Alexandri macedonis iussu forsan eius gloriæ i/ uidentis demolita sunt. Qualis tamen illi fuerit finis: aut ubi legisse nō memini. Huius hystoriæ tam succincte recitatæ: quædam sunt poeti/ ca fictione uelata: quæ si possumus aperiēda sunt. Legitur enim primo tauros æneos habentes pedes: efflantes naribus ignes domuisse: quos ego reor regni colchorum proceres insuperabiles uiribus: elatiq; spiri tus fuisse: quos non bello sed oratione ac circūuentionibus superatos puto: & in suam Medeæq; sententiam tractos populares ad seditione; disposuisse: & ceso per fraude; dracone peruigili.i. præfecto custodiæ regni: & ob eius mortē quasi seminatis dentibus.i. dissensionu; causis aduersus seipsos amarentur colchi: & in bellum perseuerantes adeo fa tigarentur ut demum a Iasone subigerentur facile: atq; diuitiis nudarē tur & aureo uellere.i. grege habente preciosissimum uellus. Hunc arbi tratur Plynius primum fuisse qui longa naui nauigauerit.

De Thoante & Euneo Iasonis filiis. Ca. xxvii.

Hoas & Euneus filii fuere Iasonis ex Ysyphile ut satis patet per Statium in thebaide. Creditū quippe ē eam pregnantem ex Iaso ne ad colchos eunte remansisse: & ut comprehēdi pōt cum gemellos peperisset. Nec fas esset apud lemniades masculos alere: eam illos alē/ dos alibi transmisisse: & cum ob detectum seruati patris facinus regno pulsa fuisset & a Pirratis capta: atq; Licurgo regi nemeo uendita: aut tanq̄ serua tradita: nū q̄ postea illos uidit. Qui cū adoleuissent & cū Adrasto rege in thebanu; bellum irent: audirentq; eam in silua nemea casus recitantem suos Adrasto: illam euestigio matrem cognouerunt & iræ Licurgi regis ob male seruatum Opheltem filium eam surripue runt. Quid autem ex eis postea actum sit mihi incertum est.

De Philomelo Iasonis filio: qui genuit Plutum. C. xxviii

Hilomelus: ut scribit Rabanus in libro de originibus rerū: fili⁹ fuit Iasonis: nec de eo habetur aliud nisi: quia Plutum genuit.

De Pluto Philomeli filio: qui genuit pareantem. C. xxix.

Lutus: ut scribit Isidor⁹ ubi de Ethy: fili⁹ fuit Philomeli de qua nil aliud nisi quia genuit Pareantem.

De Pareante filio Pluti. C. xxx.

Areantes filius fuit Pluti: ut scribit Isidorus ubi supra: qui ibidē ait eum paron insulam tenuisse: eam & eius oppidum paron de

suo noie nuncupasse: cum primo minoia uocaretur.

De Polymilia Esonis filia. C.xxxi.

Olymilia (ut Leontius asserit) filius fuit Esonis: qui Leontius di cit Esoni pter hūc nullū fuisse filiū. Verum ego plus fidei antiquitatæ famæ exhibeo: qua habemus Iasonē Esonis fuisse filiū: q̄ auctori nouo. Tamen possibile est Iasonem fuisse bynomium.

De Alcimedonte Ericthei filio q genuit Epitropum. C.xxxii.

Lcimedontem filium fuisse Ericthei Leōtius dicit asserens a phe recide recitari ab Alcimedōte moriēte Epitropū paruum filiū suum Pelyæ fratri derelictū: quem cū mater chironi nutriendum dedisset grandis a Pelya colchos missus est.

De Epitropo Alcimedontis filio. C.xxxiii.

Epitropus secundū Leontiū fili⁹ fuit alcimedontis: qui (ut refert pherecides) a matre chironi centauro alendus traditus est: & cū adoleuisset: in patriā rediens Pelyæ patruo paternam petiit hæreditatem a quo colchos missus est uellus aurerū quesiturus.

De Pherita Crithei filio. C.xxxiiii

Herita filius fuit Crithei ex Thyro susceptus ut ī Odyssea testatur Homerus.

De Amicthaōe Crithei filio q genuit Melāpū: & Biantē. C.xxxv.

Micthaon (ut in Odyssea Homeri legit̄) Crithei fuit filius ex thyro susceptus: hūc Homerus dicit bellicosissimū fuisse hoiem neq; de eo amplius nisi q̄ Melampum genuit & Biantem.

De Melāpo Amicthaōis filio q genuit Theodamantem. C.xxxvi

Elampus olī augur ingens filius fuit Micthaonis ut ī thebaide testatur Statius ibi. Sacra mouere deū solers tibi cura futuri. & īfra per octo uersus. Scribit aūt Lactantius hūc filias Præti regis ab īsania curasse: ut supra ubi de prœto: & sic unam ex eis in coniugem: & regni portionem consecutus est: fuit quippe Melampus iste herbariæ artis peritissimus ut ueteres tradidere: & Theodamantem filium superstitē reliquit.

De Theodamante filio Melampi. Ca.xxxvii.

Heodamas filius fuit Melampi Statio teste qui dicit. Insignem fama sanctoq; Melampode cretum Theodamanta uolunt & cætera. fuit iste Theodomas augur egregius adeo. ut absorto terræ hiatu amphiarao apud thebas adrastus & reliqui pricipes: qui secū Thebas obsidebant eum absorti loco substituerent.

De Biante seu Bya Amicthaonis filio qui genuit Manthionē & Anthiphatem. Capl'm.xxxviii

Ias Amicthaonis: fuit filius: ut Theodontius dicit: ex quo Homerus hystoriam refert qualiter Pyro Nelei filia nupta sit: quæ

quod supra ubi de Pyro scribitur plene: nec de eo aliud legitur nisi ꝙ cum coniuge habitauerit apud Pylum nelei ciuitatem : & quod ex ea susceperit duos filios: Manthionem & Anthiphatem.

De Manthiõe Biãtis filio: q genuit Clitonẽ & polyphidẽ. C.xxxix

Anthion (ut ĩ odyssea scribit Homer⁹) filius fuit Biãtis ex Pyro nec ex eo aliud refert: nisi ꝙ genuit Clitonem & Polyphideꝫ.

De Clitone Manthionis filio. C.xl.

Liton Manthionis fuit filius (ut in odyssea testat̃ Homerus) ubi dicit: ꝙ cum esset forma & decore conspicuus eum ab aurora raptum: nec ultra usq̄ꝫ comparuisse dicit tamen Barlaam hunc ad orientales partes abiisse & ibidẽ de reditu in patriam non curãs quibusdam populis imperasse: & ob id fictum eũ ab aurora raptum.

De Polyphide Manthionis filio: q genuit Theoclimenẽ. .C.xli.

Olyphides filius fuit Manthionis: ut Homerus dicit in odyssea: ubi euꝫ egregiuꝫ fuisse uatẽ asserit: & Amphiarao in bello thebano ab hiatu terræ absorto substitutũ ab argiuis: ubi Statius Amphiarao suffectum dicit Theodamantem Melampi filiũ: hic Theoclimenẽ genuit.

De Theoclimene Polyphidis filio. Ca.xlii.

Heoclimenes: ut in odyssea placet Homero: filius fuit Polyphidis & cũ moraret̃ in agro ciuitate: & haberet̃ augur insignis: ibi hoĩeꝫ interfecit: ob quam cãm cũ inde discessisset & in pylon ciuitatẽ uenisset: & ex inde cum Thelemaco filio Vlyxis abiit in ythachyam.

De Anthiphate Biantis filio: qui genuit Oicleum. .C.xliii.

Nthiphates: ut asserit Homerus in odyssea: filius fuit Biæ ex pyro coniuge susceptus: nec ex eo aliud habetur nisi ꝙ genuit Oiclium.

De Oicleo Anthiphatis filio: q genuit Amphiaraũ. C.xliiii.

Icleus eodem Homoro teste: filius fuit Anthiphatis: & Amphiaraũ uatem genuit: quem nõnulli Lyncei regis argiuorũ ex Hypmestra filium fuisse arbitrantur.

De Amphiarao filio Oiclei: q genuit Almeonẽ. Amphilocũ & Catillum. C.xlv

Mphiaraus (quicquid alii dicant) Oiclei fuit filius: ut ĩ odyssea testatur Homerus: & Statius in thebaide dicens. Tandem prorumpere ad actus Oiclides & cætera. Hic autem inter cæteros augures ueteres clarior habetur. Qui cum Adrastus argiuus rex bellum aduers⁹ thebanos initurus esset: montem una cum Melampo uisurus quid futurum esset argius si bellum aduersus thebanos assumeret: ascendit: & cum inter alia uidisset: se: si bellum iret: non rediturum in patriam: latebras petiit: & Eriphile cõiugi suæ: ex qua iam quosdaꝫ susceperat

filios tantum : tanq̃ fidissimæ latebras suas patefecit. Sane cũ instarẽt argiui principes : ut in thebanos irent : eumq̃ solum perquirerent : nec inuenire possent : cõtigit ut eriphile argiæ filiæ adrasti cõiugis pollyni cis uideret monile : quod olim uulcanus hermioni priuignæ suæ : & cõ iugi cadmi dono dederat : & illud desyderaret : & inde cum argia in cõ positõe ueniẽs : monile suscepto Amphyaraũ patefecit : ut ĩ thebaide plenius scribit Statius. Sic igitur Amphyaraus cõiugis fraude detect⁹ cum aliis argiuorum principibus non rediturus iuit in bellũ : in quo dũ die quadam armis & curru insignis prælium intrasset : atq̃ acriter ĩ thebanos pugnaret : repente terræmotu facto ĩgẽti : & ea ĩ parte : ĩ qua cõ sistebat uoragine telluris : patefacta absorptus est : cum maxima supsti tum perturbatione. Hunc Statius armatum uiuumq̃ in conspectu di / tis descẽdisse describit : & poetico more multa perorasse dicit : quæ ad propositum nil afferunt. Fuit tamen ea tempestate tanta ueteribus ce / citas : ut quem dei iudicio a terra absorptum cernerent : amicum dei ĩ / mo deum etiam existimarent : eiq̃ ea in parte in qua absorptum noue / rant : tanq̃ deo templum coustruerent : & aras dicarent : & sacra confi cerent : & ritu dei illum colerent. huius autem inuentum in libro natu / ralis hystoriæ : dicit Plynius fuisse ignispicam : quod utrum credam ne scio. memini autem legisse apud chaldeos Nẽbroth opus fuisse qui per multa sæcula præcessit Amphyaraũ.

De Almeone Amphyarai filio. C.xlvi.

Lmeon Amphyarai uatis & Eriphyles filius fuit : huic Amphya / raus in bellum ire coactus nequitiam in se Eriphyles aperuit : ei / q̃ futuræ mortis suæ uindictam reliquit. Qui defuncto patre memor præcepti tempore sumpto : ut paternam pietatem seruaret : in matrem impius factus est : eamq̃ peremit.

De Amphilocho Amphyarai filio. Ca.xlvii.

Mphilochus (ut in odyssea dicit Homerus) filius fuit Amphya / rai ex Eriphyle susceptus : nec de eo legi amplius.

De Catillo Amphyarai filio qui genuit Tiburtinũ Catillum & Coracen. C.xlviii.

Atillus : ut ait Solinus in libro mirabiliũ : filius fuit amphyarai de quo sic scribit : Catillus enim Amphyarai filius post prodigia / lem patris apud thebas interitum odelaui iussu cum omni fœtu uer sa crum missus tres liberos in Italia procreauit : Tyburtum : Coracẽ : & Catillum. Qui depulsis ex oppido siciliæ ueteribus sicanis a nomine ty burti fratris natu maximi urbem uocauerunt. hoc ille.

De Tyburtino seu Tyburto Catilli filio. Capitulum xlix.

Yburnus seu Tyburtus filius fuit Catilli secundum Solinum : & ab eo : quia natu maior esset : tybur ciuitas a fratribus denoĩata ẽ

Plynius autem ubi de naturali hystoria dicit Tyburtes multo ante ro/
mam originem habuisse & apud eos dicit extare tres ilices Tyburtino
eorum conditore uetustiores: apud quas inauguratus traditur. Tradūt
aūt eum. s. Tyburtinū filium fuisse Amphiarai: qui apud thebas obiit
una ætate ante Iliacum bellū.

De Catillo Catilli filio. Ca. l.

Atillus Catilli filii Amphiarai fuit filius: ut asserit Solin⁹: ubi su
pra: Qui sicut Cato facit testimoniū Archas fuit: classis Euādri
præfectus: & Tyburis conditor.

De Corace primi Catilli filio .C. li.

Orax (ut Solinus de mirabilibus mūdi dicit) filius fuit Catilli ei⁹
scilicet q filius fuit Amphiarai: & una cū Tyburtino: & Catillo
fratribus urbē cœpere siculorū: haud longe a Roma quam: ut supra
dictum ē a Tyburtino fratre maiore ryburim uocauerunt.

De Salmoneo Aeoli filio qui genuit Tyro. C. lii

Almoneus (ut dicit Lactantius) filius fuit Aeoli: & apud elydē re
gnauit: hō insolens: & īportabilis: qui cū non esset regia sublimi
tate cōtentus conatus est se deū esse suis ostendere: & fabricato æneo
ponte in sublimi adeo: ut elydis partē desuper tegeret sup eo currus a
gitari faciebat: qui tam suo strepitu: q̄ pontis ærei sonoritate in tam
grandē sonum ueniebat ut tonitruu; uideretur. Quod cū ex īprouiso
faceret ad īstar tonitrui: subditos exterrebat. Præterea ex excelso igni
tis facibus in similitudinē fulminū iaculabatur stantibus satellitib⁹ ei⁹
intentis: ut fulminatus quilibet: si facie iniecta non periret: gladiis ius
su suo occideretur: & hac fatuitate se Iouem fulminantē arbitrari uole
bat. Verū deus uesaniam hanc non diu passus est: quinimo eum uero
fulmine percussum deiecit ad inferos: ut ait uirgilius. Vidi & crudeles
dante; salmonea pœnas. Dū flāmas Iouis: & sonitus imitatur olympi
& cætera. Huic tantum unica filia Tyro superstes fuit.

De Tyro filia Salmonei. .C. liii.

Yro (ut in odyssea placet Homero) filia fuit Salmōei regis elydis
& ex ea iuxta enipheu; fluuiū Neptūnus transformatus in spēm
eiusdem fluminis. cū illam oppressisset duos suscepit filios Neleum &
Pelyam: ut supra de eis dictū est: quæ postea nupsit Critheo filio Aeo
li & ei peperit Esonem Pherita; & Amicthanoē.

De Iphiclo filio Aeoli qui genuit Podarcem. Ca. liiii.

Phiclus (ut ait Lactantius) Aeoli fuit fili⁹: & cū potens esset: bo
ues Tyro filiæ Salmonei & matris Nelei: q Neleo debebāt sur
ripuit: atq; detinuit donec Biātis generi Nelei: aut Melampi auguris
fratris sui opere restitueret. Nā hic est: q cū nō posset filios ꝓcreare

habuit a Melampo: seu a Bya: ut serpētis uenenū potaret quo potato confestim Podarcem genuit. dicit Leontius uenenū serpētis herbā eē ex qua si gustauerit serpens illico morietur. sterilibus autem confert.

De Podarce filio Iphyclei. C.lv

Odarces (ut Lactantius) asserit Iphyclei fuit filius nec d eo aliqd plus habemus.

De Sisypho Aeoli filio qui genuit Glaucū & Creontem. C.lvi.

Isyphus Aeoli fuit filius: ut satis per Ouidium pꝫ dicentē. Redit ubi æolidem saxum graue sisyphon urget & cætera. & Oratius in Odis dicit: Sisyphus æolides & cætera. ubi aduertēdū Sisyphos fuisse duos: & sic æolos de necessitate fuisse plures: qꝫ qꝫ duos tātū fuisse dicat Lactantius. Sed prio d sisyphis uideamus. Sisyphus primus contēporaneus fuit danao argiuorum regi: seu saltem Lynceo Aegisti filio: qui danao successit in regno. nam utrūqꝫ testatur Eusebi' in libro tēporū. Dicit enī eū ephyram ciuitatē: quā postea Corynth' horestis filius a se Corynthum appellauit Danao regnante condidisse: anno. s. mundi. Mil. DCC. xxix. Nec multo post dicit secundum alios eum scꝫ Sisyphum condidisse eam ephyraꝫ anno. xv. regni Lyncei: qui fuit annus mundi. Mil. DCC. xciiii. & hic corynthiorum rex dictus ē. i. ephyræ. Nam: qui corynthiorum reges dicti sunt: longe postea incœperūt s. circa annum mundi. iiii. c. regnante latinis ænea siluio & atheniēsib' Melenthone patre codri: & fuit rex eoꝝ primus Aletius: & sic iste ei' Aeoli fuit filius: cuius: & Critheus: & Salmoneus: & Iphycleus: & alii horum contemporanei. & huius fuit coniunx Meropes filia Athlantis de quo Ouidius. Septima mortali merope tibi sisyphe nupsit. Et huius fuere filii q secūt Glauc' & Creō. Fuit: & aliter sisyph': & hic æoli pariter fili': & de hoc superiores auctoritates testantur: potius qꝫ d quo dictum est: & hic Aegeo athenis regnante fuit. Nā (ut dicit Lactantius) cum inter duo maria. s. ionium & ægeum montē positū qui isthmos dictus est Sisyphus crudeli latrocinio occupasset: hac pœna mortaliū pascebatur: ut homines prægrauans ingenti saxo necaret. Serui' uero dicit: qꝫ dum transeuntes cœpisset residens in scopulo ad lauādos sibi pedes aduocabat: intentos officio calce illos ex prerupto precipitabat ī mare. hūc aūt dicit Homerus morā traxisse ī ephyra ciuitate argiuorū: que postea corynthus dicta. Alii insuper dicunt: qꝫ hic secretarius fuerit deoꝝ: & quia secreta mortalib' reuelasset apud inferos damnat' est: hac pœna: ut semper saxum ingentis ponderis euoluat: ut ait Ouidius Aut petis aut urges ruiturum sisyphe saxum & cætera. hunc These' (ut supra ubi de eo scripsimus) occidit: Qui si filius æoli fuit. eē nō potuit eius æoli cuius superior fuit sisyphus: qui longe fuit antiquior Nec potuit esse æoli regnantis apud lyparam: cū hic iaꝫ mortuus eēt

añq̄ȝ ille nasceretur.et sic uidetur tres fuisse Aeolos: quos indifferẽter poetæ uentoruȝ deos:seu oẽs unum uẽtoruȝ deum nominant:huiꝰ Sisyphi sũt:qui credant Vlyxẽ fuisse filiũ:ut ubi de eo dictum ẽ. Saxũ aũt sursuȝ ducere:et demuȝ ad inferiora dimittere.dicit Macrobius super sõnio Scipionis intelligi debere:cum in efficacibus laboriosisq̄ȝ conatibus uitam terere:quod profecto prædonũ ẽ.

De Glauco filio Sisyphi:q genuit Bellerophontẽ. Ca.lvii.

Laucus(ut in Iliade ait Homerꝰ)filiꝰ fuit Sisyphi regis ephyræ. Nã in pſona Glauci huiꝰ glauci nepotis aduersus Diomedẽ pugnantis apud Troiam:oẽm genealogiaȝ eiusdẽ Glauci describit: ut sequitur.

De Bellerophõte Glauci filio:q genuit Laodamiã Isandrũ et Hyppolochum. C.lvii.

Ellerophon(ut in prædicta Glauci oratione ad Diomedẽ)filiꝰ fuit Glauci prædicti.fuit equidẽ Bellerophon iste iuuenis ĩclito decore conspicuus:& insignis uirtutis eximiæ. Hũc regẽ ephyræ fuisse dicit Homerus:qui a Prito rege argiuorũ regno priuatus:apud eũ eo iubente diuertit.Cuius uxor Anthia:seu ẽm Lactantiũ Stenobes formositate eius capta in suã cõpellauit libidinẽ:renuentẽq̄ȝ ꝗ ei uim uoluisset ĩferre Prito accusauit:Qui indignatus:cũ noluisset occidere eũ litteris ĩ q̄bus iubebatur occidi: Ariobati socero suo deferẽdas tradidit illi.Bellerophon aũt ĩ lyciã ueniẽs ab Ariobato ut moreret̃ ad occidendã chimæraȝ missus ẽ.erat.n.chimæra monstrũ:ut ubi supra de ea dictũ ẽ.Bellerophõ aũt equo pegaso sũpto euolauit ad illã:atq; occidit.Inde cũ esset Ariobati aduersus solimissos:bellũ de uirtute Bellerophontis confidẽs:illũ misit in pugnã.Qui æq̃ solimissos expugnauit:atq̄ȝ fugauit.Tertio aduersus amazonas ĩsultãtes in eũ: arma arripi iussit.Bellerophon aũt superatas in termĩos redire cœgit. Quæ cũ uidisset rex eius misertus est:& Achimenẽ filiã suã Anthiæ sororẽ(ut dicit Lactantius(dedit in cõiugẽ cũ pte regni:ex qua ipẽ suscepit Isandruȝ Hyppolochuȝ & Laodamiã.Stenobes aũt seu Anthia cũ rescissȝ eum a patre honoratũ:seipsaȝ interemit. Et(ut placet Seruio) crimen Priti filiæ insaniã deuenere.Ex eo uero quod hic fictũ ẽ:sic sentit Fulgentius.Dicit enim Bellerophontem quasi bulefertinta: quod nos latine sapientiæ cõsultorem dicimus:qui libidinem spernit. ideſt Anthiã Anthion enim græce contrariũ latine dicitur.Quæ Anthia Priti coniunx est:quia pritos pamphilia lingua sordidus dicitur:& cuius uxor libido nisi sordidi est:& bona consultatio.ideſt bellerophon qualem equum sedet:nisi pegasum:quasi pegasion.i.fontem æternaȝ. Sapientia enim bonæ consultationis æternus fons est.Ideo pennatus,quia mũdi

naturam uniuersam celeri cogitationum theoria collustrat. Praeterea Bellerophon chimaeram occidit. Chimaera enim quasi chimeron. i. fluctuatio amoris: quam tricipitem dicit Fulgentius: & ideo tricipitem: quia tres amoris sint actus: hoc est: incipere: perficere: & finire. Dum enim amor nouiter uenit: ut leo feraliter inuadit. quod capra in medio sit: uel fingatur: perfectio libidinis est. ea uidelicet causa: quod animal sit in libidinem ualde pronum. At uero quod postremo draco: dicitur: quia post perfectionem uulnus det paenitentiae uenenumque peccati & caetera. Sed quicquid dicat Fulgentius: hoc habet hystoria: chimaeram montem esse lyciae in summitate flammas euomens. Demum. leones paululum inferius inde alens: & postremo in radicibus serpentum abundans. Quae cum illum redderet in habitabilem: & circumadiacentibus noxium. Bellerophon ut alibi dictum est: his nociuis sublatis habitabilem reddidit. Praeterea uidetur placere Plynio in libro naturalis hystoriae ab hoc primo equo uehi compertum.

De Laodamia Bellerophontis filia & Sarpedonis matre. C. lix.

Laodamia filia fuit Bellerophontis & Achimenis coniugis eius haec autem cum uirgo formosa esset Ioui placuit: qui cum ea concubuit: & (ut dicit Homerus) ex ea Sarpedonem peperit: qui postea rex lyciae fuit.

De Isandro Bellerophontis filio. C. lx

Isander (ut Homerus scribit in Iliade) filius fuit Bellerophontis & Achimenis. & cum esset bellum inter lycios & Solimissos aduersus Solimissos acriter pugnans occisus est.

De Hippolocho Bellerophontis filio qui genuit Glaucum. C. lxi.

Hippolochus (ut supra dicit Homerus) Bellerophontis fuit filius ex quo nil aliud recitat: nisi quod Glaucum genuerit.

De Glauco Hippolochi filio. C. lxii.

Glaucus Hippolochi fuit filius: ut ipsemet in Iliade interrogatus diomedi dicit. Nam cum iste troianis uenisset adiutor: & die una aliquamdiu aduersus diomedem pugnasset: cum eo tandem in colloquium uenit: & inter alia: qualiter a sisypho per Glaucum: & per Bellerophontem & Hippolochum natus sit: recitauit: ob quam recitationem memor factus diomedes ueteris amicitiae praedecessorum suorum: secum conuenit: ne amplius inuicem pugnam inirent: & hic inde datis sumptisque muneribus discesserunt. Iste tamem Glaucus in praelio postea occisus est.

De Creonte sisyphi filio qui genuit creusam. C. lxiii.

Creon: rex fuit corinthiorum: & Sisyphi filius: ut medeae uerbis in tragoedia eiusdem Seneca poeta demonstrat dicens. Non ueiat umquam tam malus miseris dies. Qui prole foeda misceat prolem iclytam: Phoebi nepotes sisyphi nepotibus & caetera. Credo hic intelligi Creontem hunc sisyphi

latronis fuisse filiuꝫ: & ob id medea tanq̄ ex turpi genere procreatos Sisyphi nepotes hic respuit suis filiis consanguineos futuros.

De Creusa Creontis filia desponsata Iasoni. C.lxiiii

Creusa(ut satis ꝓximo supra patet filia fuit)Creōtis corinthioꝝ regis: & desponsata Iasoni: q̄obrem indignata medea cantamini bus suis ignē inextinguibilē scrineolo inclusit: illudq; firmatuꝫ: tanq̄ iocale aliquod ad eius gratiam: filiis ꝓmerendā eidē Creusæ: p filios puulos misit. Quæ cū uisura quid muneris mitteret̃ scrineolū aperuisset: euolauit & ex illo ignis: cōfestim: qui Creusam regiāq; Creōtis exussit oēm: cū iam Medeæ filii præmoniti discesissent.

De Cephalo Aeoli filio: qui genuit Hesperū. Ca.lxv.

Cephalus Aeoli fuit filius ut de eo loquens carmen sonat Ouidii: ubi dicit. Aspicit Aeolidē ignota ex arbore factā &c. huic fuit uxor pocris Ericthei regis filia. Eaꝫ tñ dicit Seruius: Hyphyli fuisse filium: fuit & hic ab aurora dilectus: quæ ut dicit Seruius illi dedit canem uocatuꝫ lelapā: & hastilia duo oīa quæ uellet cōtingētia: eo ꝙ uenationibus delectaretur. cui cū eius postularēt amplexus: respōdit Cephalus se iusiurandū habere cū coniuge mutuæ castitatis: Cui aurora castimoniā Pocris quæso trāsformatus experiaris. Qui cū se mercatorem finxisset & munera ingētia ꝓmisisset: eā in suū desideriū flexit: et turbatus se maritū cōfessus ē. Ouidius uero dicit ꝙ cū aurora cephali uteretur amplexu: & hic nil præter Pocrim amaret ab aurora indignāte dictū. Siste tuas ingrate querelas. Pocrim abe dixit: ꝙ si mea ꝓuida mens ē. Nō habuisse uoles &c. qbus auditis cœpit Cephalus de pudicitia coniugis suspicari: & expturus in mercatorē se transtulit: & domuꝫ ueniēs suā cū oīa castitati cōgruentia cerneret a cœptis desistere uoluit. Tandē pseuerās in ꝓposito munerib⁹ pactus ē eius cōcubituꝫ quo facto se Cephalū demonstrauit. Pocris aūt criminis cōscia erubescens in siluas abiit: & adhesit Dianæ: cœpitq; una cum ea uenari: cui Diana canem dedit iaculum: porro cū præcib⁹ ad se reuocassꝫ Cephalus: ab ea canem: & iaculū habuit. Ipse aūt uenationibus uacans more solito feruescēte sole secedebat in ūbras: aurā refrigerii cā cātu uocās Rusticus autem quidam nympham uocari putans Pocri retulit: quæ zelo parcita ut uideret quæ nam esset quæ uocata accederet inter uirgulta uallis se abscondit. Et cum audisset Cephalum blanda uoce Auram uocantem: mouit se paululum: ut uideret quod uidisse noluisset. Cephalus uiso uirgultorum motu: feram ratus iniecit iaculum: & inaduertens uulnerauit uxorem. Quæ ulnis eius suscepta: orans ne Aura loco sui deduceretur: uxor a Cephalo: expirauit. Anselmus aūt uidet̃ crederq; hanc Aurā fuisse fœminā: & scribit Cephalū ex ea suscepisse

fillum Hesperum: quod & Theodotius arbitratur: & sic erit hystoria & non fictio quod narratur.

De Hespero Cephali filio. C.lxvi.

Esperus alter a superiori filius fuit Cephali & auræ seu auroræ: ut dicit Anselmus: ubi de imagine mundi: de quo nomie excepto nil aliud reperitur.

De Athamante Aeoli filio qui genuit Phrixum Hellem Learcuȝ & Melicertem. C.lxvii.

Thamas rex filius fuit Aeoli: ut satis p Ouidiuȝ patet: ex quo talem hystoriam Seruius refert. Dicit enim ꝙ Athamas habuit Neyphilem uxorem: ex qua suscepit Phrixum: & Hellem. Verum cum insania liberi patris concitata in siluas abiisset: Athamas filiis eius Inoem Cadmi filiam superinduxit nouercam: Quæ uti nouercarum mos: est priuignis exitium machinata cum matronis egit: ut frumenta serenda corrumperent: quo peracto fames ualida subsecuta est. Tandem cum ad consulendum Apollinem misisset Athamas. Ino eū: qui missus fuerat: dolose corrupit: egitqꝫ: ut referret ab oraculo dictum neyphilis filios ad famē auferendam īmolandos: quos & ipsa accusauerat: ꝙ frumenta incendissent. Athamas autem inuidiam plebis timēs Phrixuȝ & Helleȝ publice arbitrio commisit nouercæ: clā aūt illis salutare cōcessit remedium: egitqꝫ ut Phrixus aureum abduceret arietem. Qui Iunonis nutu monitus una cum Helle sorore sua illum conscendens mortem euitauit: & abiit. Inde superaddit Ouidius. Iunonem excitasse ab īferis furias in Athamantem: quæ uenientes in aulam: in qua forte tūc erat Athamas: eum colubribus iniectis in tantam deduxerunt insaniam: ut dum uideret Inoem ad se uenientem cum duobus filiis Leenaȝ illam crederet: & filios suos Leenæ catulos: q̄obrem emisso clamore ingenti in eos irruit: & Learcum ex filiis alterum ex ulnis matris excerptum totis uiribus illideret saxo. Quod Ino uidens territa cuȝ melicerte filio altero fugiens: se ex rupe quæ Leuchothea dicitur ꝓcipitem dedit in mare. Quid tandē de Athamante factum sit nullū extat uestigium. Iunonem regnorum & diuitiarum deam thebanis infestam sæpissime poetæ dicunt. propter crebram regum apud eos mutationē: ex qua profecto populis mala consequuntur plurima. Verum quod ad thamātem spectat dicit Barlaam Inonis odium in priuignos egisse: ut opere cuiusdam arietis nutritoris Phrixi Phrixus ipse cum sorore helle cum omni ornatu regio: & thesauro aufugerent: quod Ino dolens nō tantū athamantem infestabat iurgiis quod regnum spoliasset diuitiis: & splēdore regio: sed omnes regni proceres in eum tanq̄ in regni desolatorem incenderat: quibus impulsus athamas: & in Inoem accensus. non in eam solum: sed & in filios: quos ex ea suscepetat die quadaȝ morte

furentis irripuit: & secutum ex inde est quod supra dictum est.

De Phrixo & Helle filiis Athamantis: qui Phrixus genuit Cythorum. C.lxviii.

Hrixus & Helles filii fuere Athamātis regis & Neyphilis ī quos dū Ino nouerca machinaretᷓ mortē: ipsisq3 (ut dicit Lactāti9) p in sulaʒ fererentᷓ incerti: eis a matre aries aurei uelleris apparatus est. Ser uius aūt supra dixit a patre: eaq3 iubente illum conscenderūt ambo col chos usq3 petituri salutē. Quos cū p mare deferrʒ aries: cōtigit: ut hel les pterrita caderet in pontū: & confestiʒ a uertigine raperetur aquaꝝ ex quo secutū est: ut æternū illi cognomē pōto īponeret. Nā ab ea de mersa de cætero semp hellespont9 illa maris pticula ī qua periit appel lata ē. Phrixus aūt īcolumis deuenit ad Oethaʒ colchorū regē: & cum ab eo comiter fuisset susceptus: iuxta matris īperiuʒ arietē sacrauit sup is. Alii Marti tantū cōsecratum uolūt. Et ut scribit Pōponius mela iu xta phasis fluminis hostia oppidū a Themistagora milesio cōdituʒ est & phasiʒ denominatū. penes q̄ Phrixi tēpluʒ: & lucus fuit nobilis au/ rei uelleris ariete. Prixo tandē Oetha filiā dedit ī cōiugē puto ego cal ciopē: Verū cū oraculo dicēte audisset ut sibi caueret ab Aeoli prola: sciretq3 Phrixū Aeoli nepotē esto illi filiā ī cōiugē dedisset: & iā Phri xus ex ea filios suscepisset: sibi magis timēs: q3 genero parceret ad eui tandū periculū illi ꝓnunciatū Phrixū interfecit incautū. Quod autem hic fabulosuʒ uidetur: & si supra ſm opinionē Barlaæ expositū sit: li/ bet aliorū sensum apponere. Sūt ergo q dicant Phrixo & Helli nauem ad fugā fuisse paratā: cui aureus aries esset īsigne. Eusebius aūt dicit a palefacto affirmare arietē uocatū fuisse nutritorē: p quem a nouercali bus insidiis liberati sunt. Sed quid ergo dii seu Marti cōsecratuʒ fuit a Phrixo: si nauis tantū aut aries nutritor fuit: Ego aūt quod dicit Bar/ laaʒ aut uerū: aut ueritati ꝓximū reor. & q̄ a matre: sit illi aries appa ratus sic pōt intelligi. Diximus. n. supra eā non mortuaʒ sʒ in siluas au fugisse: quæ uiuens potuit tanq3 conscia filio reuelasse thesauri locum & sic arietē aureū præparasse. Marti autem iō cōsecratus est aries: ut ntelligamus reges cōsecrare thesauros & seruare ut eis opitulantibus uolentes bellū possint īferre: aut a se instante opportunitate repellere Scribit insuper Eusebius hoc ſm quosdam fuisse regnante athenis Eri ctheo: argis uero ab ante anno mundi. iii. mil. dcccxx. Secundū autem alios regnante argis Prito anno uero mundi. iii. mil. dcccxliii.

De Cythoro Phrixi filio. .C.lxix.

Ythorus filius fuit Phrixi: ut in cosmographia testatᷓ Pōponius

Dicit enim circa parthenium amnem iter alias esse Cythosorum ciui/tatem a Cythoro Phrixi filio positam. hic cum aliis Phrixi filiis (ut dicit Lactantius) Phrixo occiso: intrauit mare: ut ad Athamantem auuz aufugeret: sed naufragio uexatus ab Esone Iasonis patre: una cum fratribus susceptus est: nomina tamen fratrum non uidimus.

De Learco & Melicerte filiis Athamantis. C. lxx.

Earcus & Melicertes filii fuere Athamantis: ex Inone cadmi filia: ut supra dictuz est: Hii tamen: ut præmonstrauimus paruuli periere. Nam Learcus saxo illisus a patre obiit. Melicertes aūt cum se una cū eo Ino mr̄ dedisset in undas absortus est. Aiunt tamen Venerē misertam eorum orasse Neptūnum: ut numero deorum maris illos iūgeret quod factū est: & ob id Ino leucothoe uocata ē: a rupe ex qua se deiecit in mare. latine tamen amatuta dicitur Melicertes uero palemon dictus est: qui latine sonat portunus & uenerarione præcipua templis & sacris ritu deorum culti fuere iam dudum. Seruius autem dicit Melicertem a bœtia nauigio ithismos adiisse: eumq; demum ab æthiope rege susceptnm: & ithismia sacra quæ in honorem Neptūni celebrabātur facta melicerthia. & hinc est ꝙ a Neptūno numero deorū ascripti sunt. Theodontius addit causam dicens ꝙ cū Ino forma ualeret & ætate: & Melicertes speciosissimus fuisset puer: & fugientes nauigio deuenissent ad sisyphuz qui: & æthiops a nonnullis uocatus est: ipsū æthiopem in libidinem pronum eorum abusum fuisse concubitu: & in p̄miū eius eos maris fecisse deos: & sic apparet Venerem pro eis interpellasse. & alibi dicit idem Theodontius æthiopem illos profugos portui p̄fecisse: eisq; in cotidianos sumptus prouentus omnes ex portu dedisse & hinc illis nomina īmutata.

Cur auctor Alexandrū Macedonē & Scipionē africanū īter Iouis filios nō apponat. C. lxxi.

Poteram si placuisset tam amplissimæ tertii Iouis proli duos illustres addere uiros Alexandrum. s. Macedonem asiæ dimitorem & publiū corneliū Scipionē: cui cōcessū ē: & hispaīas ab afris occupatas recuperare: & ipsos afros romanis subigere. Verū: quoniā iā hoc æuo indissuetudinem abiisse uidetur stultitia uetus: illa qua gloriabāt̄ insignes fictionibus generi deorum ascribi: & illa aduenerant sæcula ī quibus per uirtutem claritas quereretur: hac extulisse illos fictiōe potius q̄ splendor uideretur ridiculū: omittendos censui. Præterea quod ambitione quæritur atq; fraude: aut taciturnitate respuitur. nō satis iuste conceditur. Passus enim primo Alexander est fabulari Iouē anguis in spēm cum olimpiade matre mixtum & se genitum ex concubitu illo inde iam non contentus titulorum multiplitium: quos fortuna audatiæ suæ fauens splendori addiderat suo: & quod satis uulgi fabula non

uidebatur quæsitum: fraude Iouem in patrem sibi quærere conatus est sacerdotibus ad hoc amonis libyci subornatis. O insipidum incliti iuuenis desiderium: malle potius se adulterio q̃ ex cõnubio genitũ: malle matrem habere incestuosam: potius q̃ pudicam: malle draconis se filiu credi q̃ Philippi clarissimi regis: & potius spurium q̃ legittimũ arbitrari. O mortalium mentium: non solum inanis sed detestanda gloria is qui cõtinue in oculis amicorũ patiebatur mortalia per mendatiorum fascinationes ab eisdem se ĩmortalem existimari cupiebat insipide Sed quid tandem? hanc ob causam reiicitur merito: ne fraude gaudeat qui uirtute poterat laudari. Scipio autem: & si murmure uulgi diceret a Ioue in speciem serpentis in cubiculo matris uersato genitus: & ob id. & quoniam noctu eunti in capitolium nũq̃ latrarent canes occurentes: & eius operantibus meritis uideretur augeri fabulæ fides: & si non negauerit: cũ sapientissimus esset confiteri nũq̃ uoluit: quãobrem cũ friuolo honori tacite renunciasse uideatur: non est meum illum eidem expresse concedere. Et sic cũ nusq̃ alios Iouis compererĩ filios uel nepotes: & sibi fecerit prosapia finem: ego æque libellum conficiam.

XIV

GENEALOGIE.deorum gentilium Iohannis boccacii de certal do liber.xiiii.in quo auctor obiurgationibus respondens in hostes poetici nominis iuehit. Prohenium.

RCI domos opacas & coelo remotissimas aiarum fontiũ sedes: esto titubãti gradu: Diuina tamẽ luce præuia præuia perambulatimus: & maris amplissimi non solum scabrosa littora: quinimo & insulas uario sub sole iacẽtes indefessa navigatione per circuitum quæsimus omnes: ac insuper eius ꝓfundissimos gurgites: adeo perspicaci quadam indagatione sulcauimus ut Neptunni ceruleas ædes: atq; prothei senis: & nympharum choros: & thalamos: ac etiam eiusdem pelagi beluas: & agmina pisciũ: & fluminum uiderimus capita. post hæc & urbes præclaras: & umbrosa nemora: siluas inuias: celsos montes: & lubricas ualles: atq; abscondita rupibꝰ antra: Necnon & æquora tractu longissima: ac solitudines ipso horrendas noĩe peragrauimus. Et quasi sumptis Dedali pennis audaci quodam uolatu in coelũ usq; meditatione delati: Iouis aureũ tronum: Solis auream domũ. Deorum atria: templa ingentia gẽmis & auro cõspicua: & consistorium superum mira luce splendidum: atq; uenerabile: & syderum claritates perpetuas: & eorum flexus: atq; reflexus & admirabili cõpositos motus perspeximus ordine: & undiq; clementissime rex iuxta promissum ueteris naufragii: prout concessum est desuper fragmenta collegimus: & in unum corpus qualecunq; sit ꝓ uiribus ingenii nostri redegimus: adeo: ut a demogorgone: quem primũ deorum omnium errantes prisci dixere initio sumpto per eiusdem successiones ordinate ad extremum usq; Iouis tertii filium. Aeolũ eiusq; Aeoli Athamantem & Athamantis Learcum & Melicertem filios deduximus omni diligẽtia adhibita: ut tuũ impleretur desyderium. At inde: ne in aliquo tuis uotis uideretur omissum: aut quos comperimus ex antiquis: aut quos mea sententia approbaui fictionibus cunctis sensus apposuimus: ut ipse præstante deo uisurus es. Quibus sic peractis quasi inquæsitam a principio stationem seu sinum uenerimus: suadebat quietis desyderium: ut in littus ex nauigio prosilirem: & sacro gratiarum deo exhibitori rite peracto laborum uictrici Cymbæ lauros apponere: & inde in exoptatum ocium ire. Attamen consilium longe ꝓbabilius menti desuper infudit deus. Monemur enim auctoritate prudentũ. ut ex præteritis quid futurũ sit: coniectura ꝑnoscamus. Agitari quippe ꝓcellis infestis nonnũq̃ in ꝑnitiem usq; nisi præmunita sint per maxima etiam consueuere nauigia. quid ergo nauiculæ futurum arbitrandum est: si medio in salo soluta: & absq; gubernatore linquatur Non ergo adhuc paruus superest labor: proris quippe alliganda est

continenti: & anchoris fundanda ualidis: ac etiam quibus possum⁹ te
genda tutamentis est: ne ab ignitis strepentis ætheris fulminibus exu/
ratur: seu ab imbribus mixtis grandine diluatur: aut a stridulo aqlone
turbido austro: furenti euro lybico: aliisq3 nullo pflantib⁹ ordine: sco
pulo: aut littori illidatur: uel forsan ab undis fluctuantibus absorbeat̃
& pereat. Quam sudore plurimo p eurypos & sonantia saxa per maris
æstus & mille pericula incolumē itineris in finē usq3 deduxim⁹: Quæ
quidem tunc peregisse reor: dum obiecta iam dudum: aut obiicienda ĩ
poesim & poemata ab hostibus poetici nominis rationibus ueris retu/
dero. Noui equidem: & memini: quot & quæ ignari iam dixerint nō ha
bentes incontrarium responsorem. Et hinc dum hoc perlegent opus ĩ
uidia infestante: quid ĩ poetas: & qd ĩ me dicturi sunt: satis pcipio. La
bori igitur huic extremo: qui duobus aliis uoluminibus terminabit̃ au
xilium desuper fundat: qui rerum omnium Alpha & O. principiu3 est
& finis.

Alloquitur auctor regem. C. i.

Eniet opitulante Iesu christo: quoniam sic mihi ꝓpositu3 est: rex
illustris opus hoc: anteq3 alibi gradum flectat in sacras celsitudi/
nis tuæ manus: ut cuius iussu factum est. se primo illius exponat iudi/
cio: & eidem pro uiribus præstet obsequiu3. Quod postq3 benigne su
sceptū comspexeris oē: & sublimi ĩgenio tuæ partes ei⁹ quascūq3 dis
cusseris: miraberis: ꝗ in tam ꝓtensum uolumē postulatū tuæ clarita
tis euaserit: quantuncunq3 ob librorum penuriam multis in locis non
satis integrum putem: & forsan legens latentes nuper sub rudi cortice
sensus nunc productos in lucem nō aliter q3 si ex igneo globo recētes
scaturire latices uideas mirabundus aspicies: teq3 ipsū modesta quadā
delectatione laudabis: ꝗ ia3 dudū de poetis uera arbitratus sis: eos .s.
nō fabulosos fuisse sympliciter hoies: ut inuidi quidā uolūt: S3 erudi/
tissimos quidē atq3 diuino quodā animo: & artificio pditos: Verū col
lectis omnibus qualis de opere toto tua futura existimatio sit nō satis
certum habeo. Hoc tamen mecum cogito te de corpore & membris so
la agente iustitia sanam & integram laturam sententiam ac etiam opi/
nor: quia minus apta regia charitate tua redargues: & comēdabis quæ
laudanda comperies. Magnum quippe immo maximum hoc mihi erit
& iam spe ipsa lætor & gaudeo: Cæterum cum uisum iam illud in ami
corum manus uisendum tradideris & tua licentia prodibit in medium
Reor non æqua sic ab omnibus ponderabitur lance nec nouum hoc
erit sub sole: Trahit sua quenq3 uoluptas. Præterea liuor edax lœtalis
uiuentium pestis adeo occupauit a primæuo hominum pectora: ut ra/
rissima eo exurente æqua in quem mauis præstentur iudicia. Quam ob
causam in eum surgent rabido latratu plurimi: & quas comperient

partes minus acri soliditate firmatas morsu ipio auferent & discerpent Aduersus quos quorum ex ueteri more iam uerba & obiectiones ario lornm : ut iam dixi ne longus labor resoluatur facile : & ignitis agētib' spiculis euol- : in cinerem & fauillam : opportunis respōsionibus occu rā necesse ē. ro tamē : ut & ipse rex optime : cui laboraui diu : una me cū generosu pectus opponas securus : si feceris hostes laboris nostri tanq̄ fumus in auras euanescent.

Pauca aduersus ignaros. C.ii.

Oncurrent : ut fit ad spectaculum noui operis non solum uulgus ineptum : sed & eruditi homines conuenient : & postq̄ undiq; p/ spectauerint. Non dubitem quin aliqui uiri sint pbitate uenerabiles : & integræ mentis atq; scientiæ : qui tua sequētes uestigia commendanda laudabūt : & affectione quadā sacra minus probanda redarguent. Qui bus ego benedicere : gratias agere : obsequium pstare : & eorū tenebor collaudare iustitiam. Sed longe numerosior multitudo corona in circui tu facta in rimas minus bene compacti operis : & quascunq; mendas : si quæ erūt : ipinget oculos auidior uidisse quid mordeat : q̄ inuenisse quod probet. Aduersus hos mihi superest bellum : mihi arma sumēda sunt : & melioribus rationibus ut conculcem necesse est : Sane non i to tū simul agmen. Nā circūuētus forsan opprimeret facile : sed distictis aciebus : ut assuescāt certamini manus : & paulatim conterrātur hostes indebilius primo corripienda sunt iacula. Sunt hi : ut reliquum sinam' uulgus : homines quidam insani quibus tanta loquacitas est : & detesta bilis arrogantia : ut aduersus omnia quorūcunq; pbatissimoru homi num præsumant clamoribus ferre sententiam : eos flocifacere uilipen/ dere : & si queāt turpi dānare sermone. Qui postq̄ boatu sonoro qua si maximū suum prædicent decus se idiotas confessi sunt ueluti nil am plius in suam ignauiam inici possit summum bonum commessationib' libidinibus : & inerti ocio uacare existimantes in ganeis : atq; lupanari / bus : spumantia uino p se tenentes pocula : Et externa eructātes crapu la eruditorum hominum uigilias : meditatiōes : & studia : honestosq; la bores : & modestiam spurcido ore dānare : & suis obscænitatib' fœda re conātur : ex quo fiet : ut hoc uiso opere ridentes dicāt. O isipid' ho mo quātum dulcissime quietis : quantū temporis optimi pdidit quātū friuoli laboris impendit : quot membranas ammisit & incassu uersicu los exarauit ? Non ne satius fuerat amasse : potasse : dormisse : & tā grā de tēpus uoluptatibus tribuisse : q̄ has scripsisse nugas ? Profecto qui se prudentes haberi uolunt stultissimum genus hominum est. nam per dito lucubrationibus tempore : anteq̄ unam diem lætam sentiāt dānā do probanda in mortē concidunt æquā cūctis. O sanū. O uenerabile iudicitm : ex lenonu bacchanalibus : ex senatu gnatonicorū ex ganeis

mandurcorum atq; bibionū:& ex meretricantium emissum fornicib⁹
Sed quid multa: horum ergo uituperationes illustriū uirorum splēdi
das laudes arbitror: cum turpitudinis participem a turpibus laudatum
existimem. Vadant ergo tales: & caupōibus: lanistis: cæterariis: atq; me
retriculis gannientes applaudant: & somno uinoq; marcentes suas il/
lis laudes ingerant: & sapiētes uiros eorūq; labores in sua luce permit
tant. Cum nil ignaro indecētius hoīe: nil indocto fastidiosius: ante q
dem diem miseruʒ atq; caducuʒ mortalitatis suæ corpus infœlicis ani
mæ fecere sepulchrū. Hi quippe tam fœtida olent infamia: ut rudētes
asinos: grunientes sues: mugientesq; boues sapientes possint cum pa/
cientia audire: eos audire non possunt. Eant iterū tales & uentri deser
uiant & ne duʒ alios reprehendere: sed apparare: si quando sobrii sūt
in conuentu hominum erubescant.

Aduersus eos q cū nō sint sapientes cupiūt apparere. C.iii.

Rospectabit & hoc opus species hominuʒ altera moribus forte
minus redarguenda priore: sed prudentia non maior: & hi sūt q
ante uisum scholarum limen se: quia quandoq; philosophorū quorum
dam audiuere nomina: putant se philosophos esse: seu si non putent
ut ab aliis credantur exoptant: & quadam ficta grauitate uerborum
& morum ponderositate uisis aliquando nonnullis libellis uulgarium:
non nisi de apicibus rerum uerba faciant: & ut existimentur quod cupi
unt apud eruditissimos uiros uersantur mouentes persæpe de sublimio
ribus dubia ut puta qualiter tribus personis una tantū sit deitas: uel nū
quid deus possit sibi similem facere: aut cur non per mille millia sæcu
lorum creauerit deus orbem q̄ fecerit. et huiusmodi. Et dum respōsa
prudentū pcipiūt factis quibusdā ratiūculis friuolis in cōtrariū: & au
ditis doctorū replicationibus atq; conclusionibus quasi non satis illis
satisfactū sit: quatientes si uideantur paululuʒ caput: & torquentes cuʒ
cachinno faciem & circunstantes etiaʒ intuētes nō aliter q̄ si indulge
ant reuerentiæ respondentis prætereunt. Et tandem quia ex ore proba
tissimoruʒ hominuʒ intellectus eoruʒ tenuit: & remissus excepit: serua
uitq; memoria apud mulierculаruʒ textrinas: seu potius si præstet in
triuiis ignaro ascultante popelo uti ipsū deuʒ cōsuluerit post longū sus
pirium blacterātes emittūt uolētes ex hoc pcipi ꝙ nō absq; labore plu
rimo quod dixerint ingenio & speculatione sua ex penetrabilibus diui
ne mentis euulsum sit: & ut omnino insipidis sapientes appareant. Am
pliatis sermonibus nō tamen eodē uerboruʒ contextu quinimmo nūc
huc nunc illuc per uarias materias saltitantes: nec de aliqua conclude
tes sed se auditoresq; īplicantes suos ceu plenissime liberales artes no
uerint: quarum persæpe nomina nō nouerunt. Priscianum. Aristotelē
Ciceronē. Aristarcum. Euclidem atq; Ptholomeum: aliosq; circa hos

insignes uiros stomacosa quadam dicacitate neglexisse demonstrant se tractos aientes ad sublimiora theologiæ dulcedine. Sic & de moribus hominum: & de gestis heroum: ac de sacris legibus & institutis legũq; latoribus. Et si quando contingat pœsis: aut poetarũ intrare colloquũ tanto cum fastidio illos: & pœmata uti integre uiderint oĩa: & despi/cienda cognouerint dãnant: uituperant: floccifaciũt: & a se eicere ostẽdunt: ut uix tollerare possint etiam imprudentes & balbucientes aiunt Musas: heliconam: castalium fontem: & Phœbi nemus: & huiusmodi delirantium hominum nugas esse: & puerorum ad gramaticam esse p̃/ludia. Ex quibus fatuitatibus iam satis scio quid monstrum istud spe/ctantes in me: quid in opus meũ quid ĩ poetas dicturi sint: Verũ reor hoꝝ uecordiæ compatiendum potius q̃ rationibus insistendũ. Nã cũ seipsos non intelligant. Longe minus alios intellecturi sunt: ignari sũt & luce ueritatis carentes sensualitate duce se trahi permittunt: quibus charitate mea non eorum merito dixisse uelim: ut alienis ommissis of/ficiis exerceant sua. Et si hac gloriæ cupiditate agitãt̃: ut sapiẽtes exi/stimentur scholas intrent: audiant p̃ceptores: libros euoluent: uigilent atq; discant: & palestras disputantium solertes uisitent memores ne se stini in doctoratum euolent pictagorici instituti: quo cauebatur ne qs scholas ei⁹ intrans locuturus d̃ philosophicis os aperiret anteq̃ p quĩquennium audiisset. Quod cum laudabiliter fecerint: & in benemeritũ titulum uenerint: si libet in medium prodeant: prædicent: disputent: redarguant: & castigent: atq; acri spiritu suis redargutoribus instent Aliter autem fecisse non ostentario sapientiæ sed dementiæ est.

Quædã ĩ iurisperitos paucis de paupertate laudibus ĩmixtis. C. iiii.

Vnt insuper homines quidam toga aureis bullis & ornatu fere regio insignes nec minus incessu & morum grauitate atq; oris facũdia spectabiles magnis postergati clientorum cateruis & ingenti auctoritate conspicui. hi quidem sunt clarissimi legum præceptores: & tribunalium præsides: a quibus si rite exerceantur iura: frenantur hominuꝫ illecebres mores: extollitur innocentia: & quod suum est unicuiq; po/scenti conceditur: quibus Rei pu. neruus non soluꝫ in suis uiribus seruatur sed perenni iusticia augetur in melius: Venerabiles ergo & præcipuo honore dignissimi sũt: Sane quantuncunqꝫ aliorum purgẽt sua prudentia notas. una tamen labe fere poluti sunt omnes: auri cupiditate laborant: nec aliquid seu aliquem laude dignum putant: ni fulge/at auro. hos ego uenturos existimo cũ reliquis: ut prospectent: Nũqd operi nostro aliquid criminis possint suis inferre legibus. Nec me fallit si morem sequentur ueterem quid obiecturi sint. Consueuere quidem relictis rostris & prætoria exeuntes: & potissime dum curis paululum soluti in conuentum amicorum ueniunt: si contingat interloquendum

fieri mentio poetarum illos extollere laudibus: quoniam eruditissim atq; eloquentissimi fuere uiri tandem post multa absconditum sub mel le uenenum non letale tamen emittunt. Dicuntq; eos parum fuisse pru dentes in quãtum tempus omne terentes facultatẽ secuti sunt. Ex qua post longos labores mille consecũtur opes: superaddẽtes ob hoc pau perimos homines fuisse poetas: nullo splẽdore spectabiles: nullis diui tiis: nullo famulatu insignes: uolentes ex his intelligi quia non diuites fuere: nullius precii eorum existimanda sit facultas. Quæ quidẽ uerba una cum abscondita conclusione facile audientium animos intrant: cũ oẽs in auaritia; proni simus: & stulta credulitate arbitremur sũmum bonũ possidere diuitias. Hac ergo impulsi peste autumo si laborem in spexerint nostrum: eos post multa dicturos opus. s. pulchrum: sed sup uacaneum & inutilem sudorem meum: eo q minime tendat quo cæte/ rorum mortalium labores intendunt: & sic non solum aduersu; me ap parebit dixisse sententiam: sed ex consequentia quadam tanq; sũmum & detestabile malum una cum opere poetas cum paupertate damnasse uidebuntur. Pia quippe & humanitati conformis atq; opinioni uulgari hæc uidetur obiectio & gratiarum actione dignissima: dũmodo ex fon te caritatis exundaret in medium. Verum quoniam ex offuscato appe/ titus inepti iudicio sumit originem: ridenda est atq; obicienda: & eorũ prurigini compatiendum. Et quoniam dignitati talium insuper deferen dum est: ne se postergatos existiment obiectionem eorũ uerbis amplio ribus in suos ortus uertendam puto. Confitebor ergo sponte quod dic tum est: poesim nullas afferre substantias: & poetas pauperes fuisse: si pauperes dici debent: qui ultro spreuere diuitias. Stolidos autem fuisse non confitebor: eo q poesis studium secuti sunt cum prudentissimos arbitrarer: si uerum deum catholice cognouissent: & nunc reassumẽdo ne confessione mea tam ultronea uidiear absolute obiectoribus tanq; uictoribus aream liquisse certaminis: & obiectionem primam deduca mus in medium. Dicunt ergo splendidi legum interpretes insignes poe sim nullas afferre diuitias uolentes ob id: ut satis percipi potest eam ab imitandis excludere quasi nullius inter scientias reliquas sit momentĩ equidem ut iterato dixerim. Certum est poesi; nullas afferre diuitias: non tamen assentio: ut isti uolunt: hoc ignobilitate contingere: Veru; quia speculatiuarum disciplinarum non sit officium tale: aut intentum s; mechanicorum artificium seu feneratorum: quorũ in hunc fine; oĩs tendit intẽtio: qui ut cito ueniat nil gratis penitus operãtur. Sic & cau sidici qui hinc ex delictis hominum: inde ex legum peritia sibi offici nas construunt: in quibus uenalis linguæ maleo numismata cudunt: & auru; ex miseroru; lachrymis uerbositate conficiũt: quod poesis gene rosæ memor originis omnino abhorret: & renuit: ex quo si damnãda

215

aut paruipendenda est: nullius una secum precii erit physica rerũ ma gistra: & cuius opere entium causas discimus. Nullius æque theologia cuius demonstrationibus rite deũ cognoscimus: quibus nullũ unq̃ q̃ rendi thesauros fuisse studiuꝫ audiui. Si nesciunt isti: poesis maiorib⁹ uacat. Nam cũ cælos inhabitet diuinis ĩmixta consiliis paucorum ho/ minum mentes ex alto in desideriuꝫ æterni nominis mouet: & sua pul chritudine in sublimes cogitationes impellit: tractisq; inuentiones pe regrinas ostendit: atq; ex ingeniis egregiis sermones exquisitos emit/ tit. Et si quando placidis uocata precibus e sublimi sede discendit ĩ ter ras sacris comitata musis: non cælsa regum palatia: non moles delitio sorum domos exquirit habitatura: Verum antra atq; prærupta mõti um: umbras nemorum: fontes argenteos: secessusq; studentium q̃tũ cunq; pauperimos & luce peritura uacuos intrat & incolit: quod alibi forsan plenius ostendetur exigente materia: & sic cuꝫ ætherea sit: atq; perennis nulluꝫ sibi cum perituris comertium est: splendoresq; manu factos tanq̃ futiles & inanes paruifacit: & renuit de suis contenta bo nis nõ curat agregare diuitias. Post hæc ex iam dicta positione subnec tunt minus prudentes fuisse poetas: qui tale secuti sunt dogma: ex quo nullæ sequacibus consequantur opes. Quibus: ut responsum sit: reor plurimũ prudentis opus circa eligenda consistere: & iõ hos conuenire uelim: quis in eligendo prudentior sit habendus merito: iuridicus: an poeta? Aedepol prudentius actum puto elegisse trahentẽ ad sublimia mentẽ: q̃ ad terrestria deprimentẽ: stabilẽ: q̃ casurã: q̃ longeuũ bo num p̄stet: q̃q; breuissimũ exhibet. Elegere poetæ scientiam inter sy dera: ĩter deoꝝ sedes: ornatusq; cælestes suos cõtinua meditatõne tra hentẽ. Nũquid hoc ueꝝ sit testimoniuꝫ reddant ipsa uatũ poemata im pulsu trahentis eleganti stilo poetarũ descripta calamo. Causidici uero legum facultatem secuti sola scriptorum ualent memoria: non ex inge nio: sed ex litteris legumlatorum iura reddentes. nec putandũ est ut satis uideri potest eos insistere circa excælsa: aut semota naturæ: ut pu ta nũquid recta an transuersa uia sol ab indis petat hispanos: qnĩmo nunquid hæreditario iure: an emphitheotico potius: uel precario titi⁹ uel sempronius occupet agelluꝫ: nũquid certum debitum: aut usurari um dicendum sit: Nũquid ardens fœmina solui possit a frigido uiro. magna sũt & egregia hæc: & ex gremio naturæ sublata. Præterea poe sis quã pauperes prælegere poetæ stabilis est & fixa scientia æternis fũ data atq; solidata principiis: ubiq; & omni tẽpore eadẽ: nec ullis unq̃ concussa motibus. Leges aũt non sic: non æquo iure uiuit cum æthyo pe sauromata. Non eadem legum auctoritas bello laborantibus atque læta pace quietis: necnon augent: sæpe minuunt que plurimũ potesta tis instituta municipalia legibus: cõstitutionesq; regnoruꝫ facit illas in

dictum iusticiu3 mutas.Senescũt etiam & moriũtur aliquando.Nã nõ nullæ iam dudũ in precio fuere pmaximo:quæ æuo nostro ant negle/ctæ sunt:aut omnino abolitæ:& sic non idem semper sunt ut conper/ta poesis:ex quibus ne plura dicam satis patet facultatem legum: non scientiam esse dicendam.Et quam præsit scientia facultati: prudentes nouerunt tam ueteres q̃ moderni.Insuper longeuum bonum præstat imitatoribus poesis:si bonum dicendum est:quod omnes optare uide mur:uitam.s.fama saltem:si non detur aliter in longeuum æuu3 dedu cere.Nam ut liquido constat:fere ĩmortalia sunt.cum nomine compo nentis carmina poetarum.Iuristæ uero:& si paululum splendeant ue/stibus:sæpissime moritur cum corpore nomen.Breue est ualuisse per sæculum:si sæcula numerentur Homeri.Et ut in optatum uenia3 nulli uidebitur dubium erudito prudẽter elegisse poetas:ubi minus iurispe riti in electione fuere prudentes insipientes effecti:dũ quod suum ẽ ui tium conantur in ĩmeritos retorquere.Pauperimos fuisse poetas ex eo dem quo supra fonte aurientes pleno effundũt ore: & potissime: cũ ip si sint doctissimi legistæ:quasi ĩfamis & detestabilis sit paupertas. Ma nifestum est equidẽ iurisperitos:ex lachrymis alienis:ex ærumnis:& alienis periculis:& persæpe miseriis:ut dictum est:auri iam multũ cõ flasse:& inde palliatos:fimbriatos:uaria tectos pelle:aureis coruscos clauis.Longa post tergum clientũ comitante caterua.Cum sic mortali um uelit dementia incedẽtes.Sic poetas:non ignauia sua:sed ĩnocẽtia & quia uolunt pauperes fuisse negari non põt:s3 ꝙ isti minime uolunt spectabiles insigni atq; perenni claritate fuere quod exemplis ostendis se non erit difficile.Certum habemus Homerum adeo inopẽ extitisse: ut non esset illi luminibus capto:unde sumptus puero duci posset ĩpen dere.Sed expecta pauxillum & uidebis nunquid hæc fuerit ornata pau ptas? Superato Dario potentissimo atq; ditissimo persaru3 rege ab Ale xandro macedone eius in medium uenere iocalia:iter quæ capsula au rea comperta est artificio & ornatu præciosissima.Hæc tam regis q̃ ꝓ cerum cõsensu unanimi nõ Alexãdri iocalibus: s3 Homeri uolumini/bus seruata est.Quis unq̃ tam splendidus phaleratis iuristis honor ĩ pensus est? Sarsinatæ bonorũ fortunæPlauto paupior nemo fuit:æge state qppe ut honeste uentrẽ pasceret ad molas manuarias præcio fati gabatur die.noctes in cõponendis comediis ducebat ĩ sõnes: quaꝝ nu merositas:& artificiũ egit:ut laurea uictorũ atq; triumphantiũ impe/ratoꝝ ĩsigne ꝑcipuu3 nõ paruipenderet eius quãtũcũq; paupis ambire comas.Cuius odor & uiriditas in eius nominis decus:ꝑseuerat usq; in hodiernum:ubi legum interpretum birreta auro non prohibente mu res & tineæ consumpsere.Ennio insuper brũdusino homini clarissimo tamen uati adeo tenues fuere substantiæ:ut in auentino unius tantum

ancillulæ contentaretur obsequio. Cuius seruitorum penuria honorũ
abundantia restaurata est: ex quibus cum de se famosissimus homo sit
unum tantum apposuisse mihi sufficit. Huius enim cum diem clausit
set corpus: scipiones: quorum fuerat amicitia usus suo sepelliri sepulchro
uoluere: Non aspernantes brundisini hominis cineres Corneliorum mi-
sceri cineribus. Præterea quis maronem Virgilium pauperem & lutisi
guli filium non audiuit: Fuit illi non amplius in bonis: q̃ patri' agell'
unus apud uicum anden: Cui dicunt pietola hodierni: haud longe mā
tuam non absq; litigio possessus. Cuius agētibus studiorum meritis Octa
uiani cæsaris orbi toto præsidentis amicitia usus est: a quo cum iussisset
moriens æneida igne cremari: ut seruaretur poema egregium: omnis le
gum auctoritas pedibus calcata est: & eleganti carmine iussum seruari
coliq;: Quis præcor legistarum quantũcunq; splendentiũ indicis lapil
lis & auro honor tam magnificus a tam glorioso principe īpensus est.
Veniebāt insuper plurimi læta paupertate: & honoribus æquis cōspi
cui. Sed exemplis finis imponendus est: Cum tā his: q̃ præmōstratis
rationibus satis ostendisse arbitror poetas prudentes: & quantuncũq;
pauperes splendidos etiā fuisse: eosq; perēni uiuere fama: ubi causidi-
corum opes & nomina tanq̃ fumus in auras abiere: necnō eisdē rōnibus
demonstrasse opus hoc si ualent poemata minime superuacaneum eē:
nec sudores meos friuolos componendo. Nūc aūt post hæc libet pau
lulū exire limen: si forte queam ob loquentiam in paupertatem frena-
re impetum. Est igitur paupertas quam multi fugiunt tanq̃ importabi
le malum: ut uulgo placet caducorum bonorum paucitas. Esto ego exi
stimem eam animi ægritudinem fore: qua & abundantes persæpe labo
rant. Prima quippe: si desyderio careat augendi: placida atq; optabi-
lis est: & eius infinita sunt cōmoda. Secūda uero pacis & quietis ē ho
stis misere crucians mentes: quibus īhabitat. Prima poetarum fuit. quos
isti pauperes uolunt: eis quippe dummodo esset qđ uite sufficeret satis
erat. Hac enim duce libertatem uolentes consequimur animi tranquilli
tatem: & cum his laudabile ocium: quibus mediis uiuentes in terris gu
stamus cælestia. hæc in solido sita est: nec fortunæ mundana uersantis
minas aut iacula timet: fulminet æther desuper: concutiat uētorū īpe-
tuosa rabies orbem: inundent campos imbres assidui: Diluāt flumina
sonet classicum: tumultuosa oriantur bella: Discurrant p̄dones undiq;
Hæc ruinas ridens & incendia dulci securitate lætatur. Hæc oraculo
Apollinis ī p̄sona Aglai sophidii parui possessoris agelli thesauris Gy
gis regis prælata est. Hac delectati poetæ ornare uirtutibus animum
meditationibus uacare cælestiũ: Altisonis carminibus poemata texere
& nomē sibi p̄petuũ q̃rere potuere. Hac delectatus Diogenes sui æui
splendidissimus Cynicorum princeps diuitias: quarũ abundantissimus

erat: omnes potuit largiri uolentibus: atq; largitus est. Doliumq; quasi uersatilem domum q palatia habitare maluit: & latucas siluestres suis lotas manibus mãducare: q Dionysio adulari: ut tuccetis uteretur re giis: hæc uoluntaria rerum abiectio: & claritas studiorũ ad se uisendũ euocasse potuere superbũ iuuenẽ: atq; iam animo orbis tenentem ĩpe rium Alexandrum macedonem eius amicitiam exquirenteꝫ: & frustra munera ingentia efferentẽ. Hac delectatus Xenocrates ortulo conten tus modico: eiusdem iuuenis animum monuisse potuit in desideriũ be niuolentiæ suæ q insigni legatiõe atq; donis regiis postulauit. Hac de lectatus Democritus patrios agros & ĩnumerabiles opes rei pu. athe/ niensium ultro concessit: satius ducens cũ paupertate studiorũ liberta te letari: q opum seruili cura uexari. Hac delectatus Anaxagoras dul cedine tractus philosophiæ potuit ingentia prædia neglexisse: asserẽs quoniã seipsum perdidisset: si illaꝫ colere uoluisset. Huius opere Amy clas pauper nauta nocte in littore solus clamantẽ Cæsareꝫ cuius uocẽ superbi timebant reges ad hostium gurgustioli atq; pulsantẽ audiuit ĩ terpidus. Sic & pauper Aruns flagrante italia omni ciuilis belli incen/ dio inter marmoreos lunæ montes cæli solis lunæq; prospectans mo tus stetit ĩpauidus. Hæc non intuẽtur: q paupertatẽ lacerant fugiũtq; Dicant oro si oportuisset Homerũ de re agraria cuꝫ uilico litigare aut de domestica a curatore domus rationem exigere: quando iliacũ exco gitasse carmen: & nomen suum claritate sydera floridum in hodiernũ usq; protendere potuisset? Quando Virgilius? Quando reliqui poeti/ cam cum paupertate sectantes? Non igitur illam spreuerũt amicti pur pura: eo q palliastro tenui tecta procedat. Nam rite studentium pri/ ma gloria est: nescio quippe: immo scio quid referat corpus ornasse ue stibus aureis: si mens uitiorum labe sordescit: nec ut arbitrantur anxia comitati turba sola procedit. Hanc uates semper laureis insigniti pro/ sequuntur: & sæpe nominatus Homerus. Esiodus. Euripides. Ennius. Terentius. Virgilius. Flaccus. Aliiq; plures diuinis ornauere carmini bus. Sic põpa tamen fulgidiori palmatis induti tunicis Camilli. Quintii curtii. Fabritii. Scipiones. Catones inuidia olim & gloria facinoruꝫ q auro ditiores splendidis comitantur triumphis eamq; excælsis prepo suere regibus: orbis præfecere ĩperio. Sic ergo sociatam: sic ornatã so lam squalentẽq; periti iuris dicent incedere. Secunda insuper pauptas eorum profecto est: qui eam tanq hostem conantur effugere: non ad uertentes dũ maiori conatu sequũtur diuitias ueræ proruant pauperta tis ĩgremiuꝫ. Precor quid aliud paupertas est q summa in abundantia angi desiderio congregandi? Tantalum ne diuitem dicam si cibis circũ datus & poculis fame sitiq; pereat? Absit: pauperimus habendus est. Sꝫ cõcedamus legistis nostris opulẽtiaꝫ dari: & qd ex inde uoluptatis

poſſint aſſumere uideamus ſi experientiæ credimus aſſidua ardẽtiqꝫ ſẽ
per præmuntur ſolicitudine:qui diuites nuncupantur.Si appareat ĩ ae
re nubecula confeſtim pluuiaꝫ ſuſpicatur:& timet anxius ne nimia cor
rumpantur ſata:ſi uentus excitetur:ne euellantur arbuſta:aut ædificia
impellantur paueſcit.Si ſuſcitetur in terris incendium ne in ſuas euolet
ædes timore labaſcit.Si bellum naſcatur armentis gregibuſqꝫ ſupimi
nere rapinam miſer ariolatur.Si concordia ex litigiis oriaẽ tanq̃ꝫ ſuum
infortunium ingemiſcit. Amicoꝝ inuidiã:Latronũ aſtuciã:Raptoruꝫ
uiolentiã:affiniũ ĩſidias:tumultuſ ciuicos:Secordia uexatus aſſidua ex
paueſcit.Poſſẽ ſupaddere multa:q̃ nõ ſolũ diuites hos pauperes faci-
unt:ſꝫ egenos.In lubrico poſita ſũt fortunæ bona:nullo certo firmata
ſubſidio.Deſiſtãt ergo ĩ benemeritos ĩſultũ facere miſeri:uideãtqꝫ:ut
litigii cauſã auferẽt oẽꝫ:nil ſecũ uates uoluiſſe cõe:illi turbæ lis ĩmix
ta:& frequẽtia fori apd' roſtra ĩſiſtũt clãoꝛ̃ uẽali Poetæ ĩ ſiluis & ſolitu
dinib' ocia meditatõib' terũt.Illi ſontiũ crimĩa rupido exq̃rũt aĩo.Iſti
illuſtriũ carmine extollũt clara facinora.Illi totis affectib' cupiũt auꝝ
Iſti totis uiribus gloriã q̃runt & inclytã famã: & ne plurib' ĩſtẽ:ſatis
hæc iter ſe diſtãtia ſũt.Quæ ſi uos oĩuꝫ reꝝ iudices mouere ñ pñt:ut
loquamini moderatius in poetas:moueat uos ueſtri Solonis auctoritas
qui ex ãpliſſimo legũ latore in poeſim iã ſenex uoluntarius euolauit.

Qui ſint & q̃ꝫ multa poetis quidam apponant. Ca. V.

St præterea ſereniſſime regum:ut tu longe melius noſti diuino
munere domus in terris cõpoſita ad inſtar cæleſtis concilii ſacris
tantum ſtudiis dicata:in hac ſublimi inſolio ex dei miſſa gremio philo
ſophia rerum magiſtra præſidet auguſta facie & diuino ſplendore con
ſpicua regiis induta ueſtib' & aurea inſignita corona.nec aliter q̃ꝫ mor
talium imperatrix cũ prima ſiniſtra libellos & dextra regale baiulat ſce
ptrum:& diſerto ſermone audire uolentes:qui ſint laudabiles hominũ
mores:quæ naturæ parentis uires:quid uerum bonum & cæleſtia do-
cet archana.Quam ſi intres non eſt dubium quin ſacrarium omni re-
uerentia digniſſimum uideas:& ſi circunſpectes quicquid humana poſ
ſunt agere ſtudia quicquid ingenia ſpeculari:quicquid comprehende-
re intellectus:uidebis liquido & adeo miraberis:ut tecum ducas unuꝫ
totum continens domum eſſe:immo ipſam fere diuinæ mentis effigieꝫ
& inter alia ſumma ueneratione digniſſima ſunt ibi poſt dominam cæl
ſiori in ſede locati homines:non multi tñ:mites aſpectu: atqꝫ eloquio
etiam morum grauitate tanta honeſtate atqꝫ uera humilitate ſpectabi
les:ut credas deos potius q̃ꝫ mortales.Hi iaꝫ præſidentes dogmatib'
pleni abunde aliis ingerũt q̃ nouerũt.Eſt & Alia multitudo pſtrepens

uariarum quidem hominum specierum: ex qua nonnulli omni abiecta superbia uigiles mandatis insistunt si forte studio quærant in altiorem deuenire gradum. Alii uero sunt: qui fere rerum principiis auditis elato animo in uestes imperatricis uncas iniciunt manus: & acri uiolentia quibusdam subreptis periculis uariis insigniti titulis: quos nonnunq̃ extra domum uenales cōperiunt: non aliter q̃ si mentem oēm diuinitatis percœperint fastu quodam inflati: ex sacra se proripiunt æde. Quanto tamen cum detrimento insipientum prudentes aduertunt. Hi autem aduersus quascunq̃ bonas artes cōiuratōne unanimi facta: ante alia conantur fingere bonum uirum. exterminant aūt facies suas: ut appareāt uigilantes: incedunt insuper deiectis in terram oculis: ut nūq̃ a meditationibus seperari uideantur. Tardo tamen feruntur gradu ut sub pōdere sublimium speculationum nimio ab insipidis titubare credantur: honesto uestimentorum utuntur habitu: non quia mens honesta sit sed ut ficta sanctitate decipiant perrarus est sermo illis grauisq; rogati nō absq; præmisso suspirio & tēpusculo interposito: ac eleuatis in cælum oculis paululum responsa concedunt. Volentes ex his a circūstantibus arbitrari: quia longinquo supercælestium sanctorū archano non absq; difficultate uerba deducant in labia quæ sunt dicturi. pietatem: sanctitatem & iustitiam profitentur: prophetico persæpe utentes: uerbo. s. zelus domus dei comedit me. Hinc ad ostentationem suæ admirandæ scientiæ procedentes quæ nō nouerunt oīa damnant nec frustra. O faciūt enī seu ut non interogētur de quibus respondere nescirent: seu ut tāq̃ uilia & minora & a se cognita despexisse atq; neglexisse uideantur & uacasse maioribus. His autē decipulis captiuatis insipientū iudiciis ciuitates ambire secularibus se miscere negociis: conscilia præstare: connubia tractare: comessationibus interesse: testantiū dictare tabulas: testamentorū executiones assumere: & multa minus philosophos decentia agere præsumptuose incipiunt atq; prosequunt: ex quibus fit: ut in famosam uulgi famā quādoq; deueniant: ex qua tanta tumiditate turgescunt ut incedentes cupiant a uulgo digito demōstrari: & longe magis audire: quia pergrandes magistri sint: uidere q eis assurgant præsidētes in triuiis: eos rabi uocitent: salutent: inuitent: præponant: atq; pficiant. ex his omni consideratiōe deposita audēt oīa nec uerētur in alienas messes falces īmittere suas: ex quo fit: ut dum cætera præter sua ignominiose deturpare conantur: interueniat aliquando de pœsi & pœtis colloquium: quorū audito nomine tanto repente accendantur furore: ut igneos oculos illos habere diceres. Nec possunt consistere: fremunt: agunturq; impetu. Demum quasi aduersus eos non aliter q̃ in letales hostes coniuratum sit: nūc in scholis: nūc in plateis: nūc ī pulpitis auscultāte nōnūq̃ uulgo inerti in eos insano clamore prorumpūt

ut non de innocuis tantum: sed & de se timeant circũstantes: & aiunt pœsim oĩno nullã: aut futilem facultatem atq͛ ridiculam: Poetas homines esse fabulosos: immo illos: ut despectiori utantur uocabulo nõnũq͛ fabulones appellant: Rura siluas & montana colentes: eo q͛ moribus nec urbanitate ualeant. Præterea eorum pœmata esse dicunt obscura nimis atq͛ mendacia lasciuiis plena: & deorum gentiliũ nugis atq͛ ineptiis referta: Asserentia Iouem quendam adulterum & spurcidũ hominem: nuuc deorum patrem: nunc cælorũ regem: nunc ignẽ: nũc aerem: nũc hominem: nunc taurum: nunc aquilam: & huiusmodi ĩcõuenientia. Sic & Iunonem & alios infinitos eos multorum nominum celebres facientia. Mentium insuper seductores clamitant esse poetas ac suasores criminũ: & ut turpiori si possint cõmaculent nota. Prædicunt eos philosophorum simias esse: Firmantes inde pœtaruꝫ libros legisse aut tenere prægrãde piaculum: ac nulla facta distinctiõe auctoritate: ut aiunt fulti platonis eos ne dum e domibus sed ex urbibus eẽ pellendos: & eorum scenicas meretriculas Bœtio approbante in exitiũ usq͛ dulces detestabiles fore: atq͛ eiiciendas una cum eis & renuẽdas omnino. Quid multa: longum nimis esset omnia in medium deducere quæ illis exitiale odium infestante inuidia dicenda furentibus parat: Ad hos tam celebres iudices: tam æquos: tam mites: tã fauorabiles satis credendũ est princeps inclyte deueniet opus nostruꝫ: q͛d scio circũdabunt more leonis famelici: ut inueniant quid deuorent: & quoniam omne poeticum est: non expecto mitiorem sententiaꝫ q͛ irati fulminent in poetas: nec scio quibus spiculis pectus opponam: nisi eis q̃ uetus odium demonstrauit: illa conabor repellere. O bone deus sis tã indiscretis tam inconsideratis clamoribus obuius: & horum dementiã obsiste furori. Et tu etiam rex optime (quoniaꝫ ad tritones uentum est generosi pectoris tui uiribus adsis: fer opem militanti tibi: nunc animis opus est: nuuc pectore firmo: acuta et uenenata: nec roboris tela istorum sunt: Nam si inepti sint iudices alias tamen ualent: & iõ horreo & tremisco nisi deus primo: qui non deserit sperantes in se: Et tu inde faueris: & tenues mihi uires sunt & ingenium debile: sed spes ingens subsidii qua fretus in eos irruaꝫ comitante iustitia cordi ingerere iam audaciaꝫ sentio.

Pœsim esse utilem facultatem. Ca. vi.

Ynnasium pusillus intraturus homo aduersus has gygãteas moles firmantes auctoritate qua possunt: aut nullam: aut futilem facultatem fore pœsim. Si perconter ante alia quid nam sit poesis: seu circa q͛d eius uertetur officiũ nil aliud fecisse reor: q͛ ĩ scirpo quæsisse noduꝫ. Sed quoniam faciendũ est: quæso: ut id aperiant hi facultatuꝫ omniũ præceptores egregii ut appareat: circa q͛d nostrũ uelint uersari

ʒ

certamen. Scio obstinata fronte nullo unq̃ perfuso rubore ridentes ĩ quient quod paulo ante male dictum est. O bone deus adsis: & has ri diculas obiectiones aduerte: & in melius eorũ dirige gressus. Dicunt ergo damnantes pœsim eam omnino nullam esse: quod si sic est: scire uelim unde iam dudũ tot illustres uiri sibi poetæ quæsiuere nomen: Vnde poematũ multa uolũina: Vñ hoc nomen poesis ortũ ẽ: Si poe sis nihil est. Certe si respõsuri aliquid sint: per ambages ituros reor cũ nihil aliud queant iure respodere: q̃ q aduersus inanem positionẽ su am sit. Certissimũ enim est: ut post hæc suo loco monstrabitᷣ hanc ut cæteræ disciplinæ a deo aquo sapientia oĩs inicium habuisse: & uti reli quæ ab effectu nomen sortita est: a quo demũ celebre pœtarũ nom̃ deriuatum: & inde pœmatũ pœtis. Quibus stantibus nõ omnino ni hil: aut a ebant uidere esse a pœsis. Quæ si scientia est: quid inquient sophistæ clamosi: Credo paululũ retrahent pedẽ: uel potius in secun dam obiectionis partẽ ob disgregatiuam copulam transuolantes inq ent si facultas est: futilis facultas est. O ridiculum rancidulum satius tacuisse fuerat: q̃ uerbis friuolis in errorem sese percipitasse maiorem Nõne uident ignari ipsũ nominis huius facultatis scilicet significatũ semper aliqualem plenitudinẽ demonstrare: Sed de hoc alias. Et quæ so exprimant elegantes hi uiri quo iure pœsis facultas dicenda sit fu tilis: cum eius instigatione opitulante diuina gratia tot extant clara uo lumina: tot memoranda pœmata: tot inuenta perlucide atq̃ peregri na: obmutescent equidem: si patientur inanis ostentationis uredo. Si quid obmutescent dico: mori mallent q̃ ueritatem nedũ extremis la biis: sed taciturnitate fateri: in diuerticulũ aliud irruent: & suo interp̃ tantes iudicio hunc dicent adiectione futilẽ intelligendum fore dãno sam atq̃ detestabilem: eo q pœmata a pœsi uenientia deorum suorũ cantent illecebra & infanda suadeant. Esto possit hæc interpretatio re probari cum futile: non sit quod est illecebris plenũ poterat tã æquo aĩo tollerari: sꝫ quod ob eam uolunt posset ratione fateri cũ confitear ultro nõnulla forte pœmata id quod asserunt exprimentia: q̃obrẽ si mala spẽs posset bono generi derogare: uicissent. Sed depræcor si pra xiteles: aut phydias sculptura doctissimi ĩpudicum sculpserint priapũ in Iolem nocte tendentẽ potius q̃ spectabilẽ honestate Dianam. Aut si contingat apelles: seu noster ioctus quo suo æuo non fuit apelles su perior. Martẽ se Veneri ĩmiscentẽ potius q̃ Iouẽ diis ex trono iura præbentem has artes damnãdas fore dicemus stolidissimum esse fate ri lasciuientium quippe ingeniorem culpa hæc est: Aequo modo iam dudũ nõnulli fuere poetæ si tales poetæ dicendi sunt: qui seu ratione quæstus seu ad gratiam populi promerendã sic ex eo exquirẽte sæcu lo & illecebri suadẽte lasciuia: qui honestate ommissa in has ineptias

corruere. Quæquidem damnandæ detestãdæ & abiiciendæ: ut lati⁹ p⁹ dicetur. Ob hoc tamen quorundam fingentium scelus non est uniuersalis damnanda poesis: a qua tot in uirtutes suasiones & poetarum monita atq; documẽta legimus ab his qbus curæ fuit cælestes meditationes sublimi ingenio ac summa cum honestate & stili atq; uerborũ ornatu describere. Sed quid multa: Est non solum aliquid sed sciẽtia ueneranda poesis. Et ut sepius in præcedentibus uisum est & in sequẽtibus apparebit: non futulis sed succi plena facultas ẽ: sensus uolẽtibus ex fictionibus ingenio præmere. Et sic patet ne longius protrahamus sermones primo certamĩs ĩgressu duces hos terga dedisse: eos q̃ modico labore nostro areã liquisse duelli. Sed qd poesis sit explicãdũ est ut ipsi uideãt q; stolide opinẽtur illã futilẽ facultatem.

Quid sit poesis: & unde dicta: & qd offm̃ est eius. C. vii.

Oesis est quã negligẽtes abiiciunt & ignari. Est feruor quidã; exquisitæ inueniendi atq; dicendi seu scribendi quod ĩueneris. Qui ex sinu dei procedens paucis mentibus (ut arbitror) in creatione cõceditur. Ex quo quoniam mirabilis sit: rarissimi semper fuere poetæ. Huius enim feruoris sunt sublimes effectus: ut puta mentem in desyderium dicendi compellere: peregrinas & inauditas inuentiones excogitare: meditatas ordine certo componere: Ornare compositum inusitato quodam uerborum atq; sententiarum: contextu: uelamento fabuloso atq; decenti ueritatem contegere. Præterea si exquirat inuentio: reges armare: in bella deducere: e naualibus classes emittere: cælũ terras & æquora describere: uirgines sertis & florib⁹ ĩsignire: act⁹ hoĩu; pro qualitatibus designare: irritare torpentes: desides animare: temerarios retrahere: fontes uincere: & egregios meritis extollere laudib⁹ & huiusmodi plura: Siquis autem ex his quibus hic infunditur feruor hæc min⁹ plene fecerit iudicio meo laudabilis poeta nõ erit insup quã tũcũq; urgeat animos quibus infusus est perraro impulsus cõmẽdabile perficit aliqd si instrumenta: qb⁹ meditata pfici cõsueuere defecerit ut puta gramaticæ præcepta atq; rhetoricæ: quorum plena notitia opportuna est: Esto nonnulli mirabiliter materno sermone iam scripserint & per singula poesis officia peregerint: hinc & liberalium aliarum artium: & moralium atq; naturalium saltem nouisse principia est necesse: necnon & uocabulorum ualere copia uidisse monimenta maiorum: ac etiam meminisse hystorias nationum & regionum orbis marium: fluuiorum: & montium dispositiones. Præterea delectabiles naturæ artificio solitudiues opportunæ sunt: sic & tranquillitas animi & sæcularis gloriæ appetitus. & persæpe plurimu; profuit ætatis ardor Nam si deficiant hæc nonnũ q; circa excogitata torpescit ingeniũ. Et quoniã ex feruore hoc ingeniorũ uires acuẽte atq; illustrãte nihil nisi

artificiatum procedit: ars utplurimum uocitata pœsis est. Cui⁹ quideꝫ pœsis nomen non inde exortum est: unde plurimi minus aduertenter existimant.s.a poyo poys quod idem sonat quod fingo gis.quinimo a poetes uetustissimum græcorum uocabulum latine sonās exquisita lo cutio.Nam primi qui inflati spiritu exquisite rudi adhuc sæculo cæpe re loqui: ut puta carmine: tunc omnino loquendi genus incognituꝫ ut sonorum auribus audientium etiam uideretur: illud pensatis modera/ uere temporibus: & ne delectationeꝫ nimia breuitate subtraheret: aut longitudine plurima luxurians tedium uideretur inferre: certis mensu ratum regulis: atq; intra diffinitū pedum & syllabarum numerum co ercuere.Sane quid ex hoc tam accurato dicendi ordine prosilibat: nō dicebat̃ pœsis amplius sed poema: & sic: ut iam diximus: taꝫ arti : q̄ artificiato ab effectu nomen cōsecutum ē.Inquient forsan isti obiurga tores plucidi: & si dixeriꝫ scientiaꝫ hanc ex dei sinu recentibus adhuc aīabus infundi: se nole uerbis meis satis præstare fidei: quib⁹ satis ro boris æquis aīs quæ uidemus assidue poterant præstitisse: sꝫ adhuc æ/ gemus testibus.Si ergo legerint quid Tulius cicero hō philosophus ñ poeta dixerit in ea oratione quā apud senatuꝫ habuit pro Aulo licinio archia: in fideꝫ forsan faciliores deuenient. Dicit enim sic. Atq; sic a sūmis hoībus eruditissimisq; accipimus: Cæterarum reruꝫ studia atq; doctrina & præcæptis & arte constare poetam. Natura ipsa ualere: & mentis uiribus excitari & quasi diuino quodam spiritu inflari &c.Er/ go ne orationem longius protraham: satis apparere pōt: piis hoībus poesim facultateꝫ esse & ex dei gremio originem ducere: & ab effectu nomen assumere: & ad eam insignia atq; fausta multa spectare: quib⁹ ipsimet negantes utuntur assidue : Si quærant ubi uel quādo improp tu est: fateātur ipsi quo duce: Cuius opere fictiones suas ipsi cōponāt dum scalas gradibus distinctas in cælum erigunt: duꝫ ꝓceras arbores ramorū fæcūdas æque ad astra producūt: dū montes in excelsuꝫ usq; circuitionibus ambiūt: dicent forsan ut huic a se incognitæ detrahant quo utuntur rethoricæ opus esse: quod ego pro parte non inficiar.hēt enim suas inuentiones rethorica.Verū apud tegumenta fictionuꝫ nul læ sunt rethoricæ partes.Mera poesis ē quicquid sub uelamento com ponimus: & exquiritur exquisite.

Qua in parte orbis prius effulxerit poesis. .C.viii.

I mi rex qua sub cæli plaga: quibus sæculis: Cui⁹ opere hæc pri mo comparuerit in terris exquiras. Vix credo satis certum posse dari responsum.Quidaꝫ aūt existimati sunt hanc cuꝫ sacris cerimoni is ueteruꝫ originem habuisse: & sic apud hebreos exortam: eo ꝙ ab e is primo deo sacrificium oblatuꝫ sacræ testantur litteræ.In qbus legit̃ Caym & Abel fratres & primos natos orbis homines deo sacrificasse

Sic & Anoe undis cathaclysmi cessantibus eo arcaꝫ exeūte deo sacrū fuisse confectum. Præterea: & ab Abraam superatis hostibus: dū mel chisedech sacerdoti uinum obtulit atq; panem: Sane cuꝫ ex his quod quæritur nō sūmantur dato uaticinantes potius q̄ probantes asserāt minime arbitrandum sacra hæc absq; ulla uerborū prolatione confe/cta subiungunt a moyse. Cuꝫ sicco pede una cō populo israel: Rubrū superasset mare integre peractum: cum legamus eum sacra & sacerdo tes & tabernaculum instar futuri templi erectum: & orationes quibus placaretur diuinitus inuenisse: quibus aspectis uidebitur non ante mo ysis ducis israelitarum tempus pœsim apud ebreos habuisse principiū Quiquidē circa finem uitæ Marathi regis sicioniorum: qui diem obiit anno mundi. III. Mil. DCLXXX. populum eduxit: & sacra confecit Sunt & alii gloriam hanc babyloniis largiri uolentes: Quos īter uene tus puteolanus episcopus hystoriarum inuestigator permaximus erat asserere consuetus dicacitate prolixa pœsim moyse longe antiquiorē utputa nembroth temporibus ortam: dicebat enim eum primum ido latrie inuentorem: eo q̄ cum ignem mortalibus ad commodum uidis set: ac ex motibus eius atq; murmurationibus uariis futura quædam cognosceret eum deū fore firmabat: & ob id loco dei non solū coluit caldeis que suasit: uerum illi templa construxit: sacerdotes ordinauit: & præcationes etiam adinuenit: quibus in præcatiōibus ostēdebat eū exquisito usū eloquio: quod possibile est: esto unde sūpserit n̄ explica ret liq̄do. Ego autē & si sæpissime legerī apud Asyrios religiōis cultū philosophiæ studium & armorum gloriam primo fuisse: Non tamen absq; alio fide digniori testimōio facile credā apud barbaras & adeo immanes nationes originem habuisse artificium tam sublime. Græci insuper apud se exortam poeticaꝫ autumant: ut totis uiribus affirmat Leontius: in quam credulitatem & ego paululum trahor: memor ali/quando ab inclyto præceptore meo audiisse penes priscos græcos ta/le huic fuisse principium. Nam cum primo inter rudes adhuc homīes nonnulli cælsioris ingenii cæpissent naturæ parentis opera admirari: & inde per meditationes sensum intrare credulitatē aliquē unum esse Cuius opere & imperio gubernarentur et ordinarent̄ cuncta q̄ cerne rent: et eum unum uocauere deum. Deinde existimātes euꝫ nonnunq̄ terras incolere arbitrati sanctum fore: ut diuerticula suo nomini dica ta ueniēs inuenerit ei sacras ædes erexere: & sūptu permaximo con/struxere: quas nos templa dicimus hodie. Inde ut eum erga se propi/cium facerent quosdaꝫ honores præcipuos excogitauerūt. Illis statu/tis temporibus fiendos quos dixere sacra. Demuꝫ quoniā quātū cæte ris præualere diuinitate rati sunt tantum præcæteris honorandam cō stituēdas eius in sacris argenteas mēsas & aureas phyalas: cādelabra

& aurea quæcũq; uaſa & ex prudẽtioribus atq; nobilioribus ppl'i ho/
mines: quos dixere poſtea ſacerdotes: eoſq; in ſacris conficiendis nõ
uulgaribus quinimo præcioſiſſimis ueſtibus & thiaris atq; lituis inſi/
gnes eſſe uoluere. Tandem quoniã uideretur abſurdũ mutos tacitoſq;
põtifices deitati exhibere ſacra uoluerũt uerba cõponi per q̃ ipi' dei
tatis laudes & magnalia monſtrarentur: & populi uota exprimerẽtur
& præces ſecundum opportunitates hominũ porrigerentur eidem: Et
quoniã appareret incõgruũ: non aliter q̃ ſi cu; uilico aut ſeruulo ſeu
contubernali amico loquereris diuinitatem alloqui uoluere prudentio
res: ut exquiſitus loquendi modus inueniretur: quem excogitandum ſa
cerdotibus cõmiſcere. Ex quibus aliqui pauci tamen: quos interfuiſſe
creduntur Muſæus Linus & Orpheus quadam diuine mentis inſtiga
tione cõmoti carmina peregrĩa menſuris & temporibus regulata finxe
re: & in dei laude; inuenere: in quibus: ut amplioris eſſent auctorita/
tis ſub uerboru; corticæ excælſa diuinoru; myſteria poſuere: uolẽtes
ob hoc ne talium ueneranda maieſtas ob nimia; uulgi notitia; incontẽ
tus præcipicium efferretur: quod artificiu;: quoniam mirabile uiſum
eſt: & eo uſq; in auditum: ut prædiximus ab effectu uocauere poeſim
ſeu poetes: & qui compoſuerant poetæ uocati ſunt: & quoniam nomẽ
etiam fauet effectui creditur: ut ommitamus additum carminibus can
tum & reliqua apud græcos originem habuiſſe poeſim. De tẽpore ue
ro ambigitur plurimũ. Dicebat. n. Leontius a Barlaa; calabro præcep
tore ſuo: & aliis eruditis uiris in talibus audiſſe ſæpi' tẽporibus Pho
ronei argiuoru; regis q ãno mũdi. iii. mil. ccclxxxv. regnare cœpit Mu
ſæu; quẽ ex inuentoribus carminũ unũ diximus inſignẽ apud græcos
fuiſſe uirũ: & eodẽ fere tempore floruiſſe Linũ: de quib' adhuc fama
ſatis celebris eſt: quæ eos apud nos etiã teſtatur ſacris præfuiſſe uete
rum: & his etiã additur Orpheus thrax: & ob id primi credunt' theo
logi. Paulus aũt peruſinus longe iuniorem poeſim eſſe dicebat nõ mu/
tatis auctoribus aſſerens Orpheũ: qui ex antiqnis inuentoribus ſcribi
bitur unus temporibus Laomedontis troianoru; regis claruiſſe: circa
ãnos mũdi. iii. mil. dccccx. Euũq; Orpheũ & argonautis fuiſſe : & ñ ſo
lũm ſucceſſore; Muſæo ſed eiuſde; Muſæi Eiumolphi filii fuiſſe magi
ſtrum. Quod etiam in libro temporum teſtatur Euſebius: Ex quo pa
tet: ut dictum eſt longe iuniorem q̃ diceretur apud græcos eſſe poe/
ſim. Attamen adhæc reſpondebat Leontius arbitrari a doctis græcis
plurimos fuiſſe Orpheos atq; Muſæos. Verum illum ueterem Mu
ſæo ueteri atq; Lino contemporaneum græcum fuiſſe: ubi Thrax iu
nior predicatur. Sane quoniam hic iunior Bachi orgyam adinuenit:
& Menandrum nocturnos cætus: & multa circa ueteru; ſacra innoua
uit & plurimũ oratione ualuit: ex quibus apud cœuos ingentis exiſti

mationis fuit a posteris primus creditus est Orpheus: cui opioni for/
san adherēdum est cū quorundam ueterum testimonio constet etiam
ante natum Iouem cretensem nonnullos fuisse poetas: cum post raptā
a Ioue Europam per Eusebium constat claruisse Orpheum thracē cū
igitur inter se sic discordantes sint: nec ullum satis ualidū testimoniū
ex antiquis auctoribus ad coroborandas opiniones suas inducant: nō
satis certum habeo cui fides præstanda sit. Apparet tamen ex tempo/
ribus descriptis si Leontio credendum sit apud græcos poti⁹ q̄ apud
hebreos: & si ueneto apud caldeos prīo q̄ apd' græcos apparuisse poe
sim. Si uero Paulo fidem prestare uel mus sequetur Moysen prīo q̄
Babylonios: aut græcos eiusdē fuisse magistrū. Ego aūt quantūcūq̄
Aristotelis dicat ratione forsan superiori tractus poetas primos fuisse
theologos existimans eos græcos intellexisse: quod aliquale adminicu
lum opinioni Leontii uidetur afferre: Non credam huius poesis subli
mos effectus: sinamus inbelua illa nembroth: sed nec in Musaeo seu
Lino uel Orpheo quantuncunq̄ uetustissimis poetis nisi: ut arbitran/
tur aliqui Musæus & Moyses unum & idem sint: primo infusos: quin
immo in sacritissimis & deo dicatis prophetis: cum legamus Moysen
hoc parcitum: ut reor desyderio pentha euci partem maximam nō so
lum stilo sed heroico scripsisse carmine spiritusancto dictante. Et sic a
lios nonnullos æquo modo magnalia sub metrico uelamīe litterali qd'
poeticum nuncupamus finxisse. Quorum ego nec forsan insipide reor
poetas Gentiles in componendis poematibus secutos uestigia. Verum
ubi diuini homines sancto pleni spiritu eo impellente scripsere: & sic
alii ui mentis unde uates dicti hoc urgente feruore sua poemata cōdi/
dere. Tu aūt rex inclite cū nil aliud circa hui⁹ originē qd dicā habeā
tuæ serenitatis iudicio summe quod libet.

Cōposuisse fabulas apparet utile potius q̄ damnosum. C. ix.

Sserunt īsup hi boatores magnifici poetas fabulosos hoīes esse:
& ut deiectiori seu detestando magis utantur uocabulo: stomacā
tes illos aliquando uocitant fabulones. Nec dubitem qui ignaris exe/
cranda plurimum talis uideatur obiectio. Ast ego floccifacio: non hē
aliquorum linguæ spurcicies illustrium uirorum gloriosum nomē infi
cere: Doleo q̄ uidens hos liuore parcitos ī īnocuos sese ī frenes effer
re. Sed quid tandem concedo fabulosos. i. fabularum compositores eē
poetas: nec hoc ignominiosum existimo nisi uti formasse philosopho
sillogismum. Nam si ostendatur quid sit fabula: & quæ fabularum sint
speties et quibus hi fabulones usi sint: Reor non adeo p̄grande pia
culū uidebitur (ut hi uolunt) fabulas cōdidisse. Fabula igitur ante alia a
for faris honestam sumit originem & ab ea confabulatio quæ nil ali/
ud q̄ collocutio sonat quod satis per Lucam in euangelio demōstrat

dum dicit de duobus discipulis post Christi passionem euntibus in ca
stellum cui nomen Emaus sic aiens: Et ipsi loquebantur adinuicem de
his omnibus quæ acciderant: & factum est: cum fabularentur & secū
quærerent: & ipse Christus appropinquans ibat cum illis &c. Et si cō
fabulari sanctis hominibus non imputatur in uitium: non erit fabulā
composuisse peccatum. Sed cedamus paululum his: superuacaneum ē
composuisse fabellas non inficiar: si simplices tantum poetas fabulas
composuisse concesserim: uerum nusq̄ legentur: qui ab ītelligenti ho/
mine cognoscatur aliquid magni sub fabuloso cortice paliatum: & ob
id consueuere nonnulli sic fabulam diffinire. Fabula est exemplaris
seu demonstratiua sub figmento locutio: cuius amoto cortice patet in
tentio fabulantis. Harum quadruplicem fore speciem credo. Quarum
prima omnino ueritate caret in cortice: utputa quando animalia bru/
ta: aut etiam insensata inter loquentia inducimus: & auctor harum p
maximus fuit Aesopus uir græcus antiquitate ac etiā grauitate ueue
rabilis: & dato his non solum ciuile uulgus sed etiam agrestes utantur
ut plurimum non fastidiuit aliquando suis libris inserere Aristotilem
cælestis ingenii uirū & perhipateticorū principem philosophorum. Se
cunda aūt species in superficie nōnunq̄ ueritati fabulosa cōmiscꝫ: ut
si dicamus Minei filias nentes spernentesq̄ orgia bacchi ī uespertilio
nes uersas. Has aūt a primæuo uetustissimi inuenere poetæ quibus cu
ræ fuit diuina & humana pariter palliare figmentis: & qui poetarū sub
limiores secuti sunt in melius euexere posito nōnulli comici depraua/
uerint eas magis de assensu lasciuientis uulgi q̄ de honestate curauerī
Species uero tertia potius hystoriæ q̄ fabulæ similis est: hac aliter: &
aliter usi poetæ cælebres sunt. Nam heroici q̄tūcūq̄ uideantur histo
riam scribere: ut Virgilius dum æneā tēpestate maris agitatū scribit
& Homerus alligatū malo nauis Vlixē ne a syrenarū cātu traheretur
longe tamen aliud sub uelamine sentiunt q̄ monstretur. Comici insu/
per honestiores: ut Plautus atq̄ Terentius hac consabulandi specie e
tiam usi sunt: nil aliud præter quod littera sonat intelligentes tamē ar
te sua diuersorum hominum mores & uerba describere: & interim lec
tores docere & cautos facere: & hæc si de facto non fuerint cum cōia
sint: esse potuere uel possent. Quarta quidem species nil penitus insu/
perficie nec in abscondito ueritatis habet cum sit delitiarum uetularū
inuentio: ex quibus si hi redargutores eximii primam speciē damnēt
quod etiam sacris litteris legimus ligna. scilicet siluarum de constituē
do rege sibi habuisse coloquium damnandū etiam ueniet. Si uero re/
probetur secunda: omne fere sacrū ueteris testamenti uolumen ueniet
reprobandum: quod absit: cum eodem passu in eodem scripta: cū ædi
tionibus poetarum uideantur incedere: & hoc q̄tum ad componendi

modum. Nam ubi absit historia neuter de possibilitate superficiali cu
rat: & q poeta fabulam aut fictionem nuncupat: figuram nostri theo/
logi uocauere: Quod nunquid ita sit uideant iudices æqores æquo pō
derantes libramine superficem litterarum uisionum Isaie: Ezechielis:
Danielis & aliorum sacrorum hominum & poetarum postea fictionū
Et si in ritu contingēdi uideant discrepātes: damnationi consentiam:
Si tres quod nequeunt dixerint esse damnandam nil aliud erit q̄ eam
sermonis spetie damnasse qua sæpissime usus est Iesus Christus dei fi
lius Saluator noster dum esset in carne: q̄q̄ non eo pro poetæ uoca
bulo sacræ uocitēt litteræ quinimo uocauere parabola: ī nōnulli exē/
plū dicūt eo p ratione exēpli dicatur. Quod autem quattuor dānētur
cū a nullo satis cōgruo uideatur principio moueri: neq alicuius artis
uallari suffragio: aut finem ordine deduci debitum non magnificio. n̄
enim in aliquo cum fabulis poetarum conueniunt: & esto credam re /
dargutores hos arbitrari poeticas ab illis in nullo differre. Nunc quæ
so nunquid sanctum spiritum fabulonem: nunquid Christum deum di
cturi sint? qui ambo sub eadem deitate fabulas edidere. Non credant
si sapiunt. Ego autem si liberet in sermonem longum excedere: optime
nominum diuersitatem nō obesse si stili qualitates conueniant demon
strarem: s ipsi uideant. fabulas quippe quas isti ob uocabulū ita despi
ciunt nonnunq̄ legimus incitatos īsano furore animos fuisse sedatos
& in mansuetudinem redactos pristinam: ut putādū a Memnio agrip
pa grauissimo uiro romana plebs a patribus diffidens e sacro monte ī
patriam per fabulam reuocata est: Fabulis fessis illustrium uirorum cir
ca maxima animis uires persæpe restitutæ sunt: quod non tantum ex
emplo ueteri sed assiduis demonstrat. Cernimus enim principes maxīs
occupatos rebus quasi rerum natura docēte post regnorū suorū subli
mes dispositiones in melius: ut fessas in neruum reuocent uires conuo
care: qui iocosis confabulationibus recreent animos fatigatos: fabulis
laborantibus sub pondere aduersantis fortunæ nōnunq̄ solamē īpen
sum est: quod apud lutium apuleium cernitur: que penes charites ge
nerosa uirgo infortunio suo apud prædones captiua captiuitatē suam
deplorans ad anicula fabulæ psicis lepiditate paululum refocillata est
Fabulis labantium in desidiam mentium in meliorem frugem lapsus re
uocatos iam nouimus: & ut de minoribus & meipso sinam: audiui iam
dudum illustrem uirum Iacobū de sancto seuerino tricarici & clari mō
tis comitem dicentem se a patre suo habuisse R obertum caroli regis
filium postea iclitum Hierusalem & Siciliæ regis: tam torpētis īgenii
filium fuisse: ut nō absq maxima demonstrantis difficultate prima lit
terarum elementa perciperet: & cum fere de eo ac ī parte amici despe
rarent omnes: pedagogi eius ingenium solerti astutia rimanti fabellis

Aesopi in tam grande studendi sciendiq; desideriu; tractus est: ut bre ui non tantum domesticas has nobis liberales artes didicerit: ueru ad ipsa usq; sacræ philosophiæ penetralia mira perspicacitate transiret: taleq; de se fecisse regem: ut a Salomone citra regu; nullum doctiore mortales agnouerint. Quid multa? Tati quide; sunt fabulæ: aut earu primo contextu oblectentur indocti: & circa abscodita doctoru exer ceantur igenia. Et sic una eadeq; lectione proficiut & delectant. Non ergo ta erecta ceruice: tam fastidiosa sententia nauseantes. hi liuorem & ignorantia; suam euomant in poetas suas si satis sani sunt prio cur rent illecebras q; alienos splendores maledictorum nebulis offuscare conentur. Videant uideant censores hi quibus & q; perniciosis ad ex citandu muliercularu; risu; nonunq; utantur scomatibus. Et dum se ipsos purgauerint aloru conentur purgare febellas memores Christu madasse ex accusatoribus his primus qui innocens esset primus sume ret lapidem in adulteram mulierem.

Stultu; credere poetas nil sensisse sub cortice fabularu. .C.x.

Vnt ex his nonulli tantæ temeritatis: ut nulla auctoritate sufful ti non uteantur dicere stolidissimu; arbitrari clarissimos poetas sensu aliquē suis supposuisse fabellis: quinimo illas fecisse ostensuri q; magna possent eloquentiæ suæ uires: & potissime dum eis agentibus crederentur ab insipidis falsa pro ueris. O iniquitas hominum. O ri/ denda stoliditas. O ineptum facinus dum alios deprimunt se putant ignorātes extollere: qs pter ignaros dicāt fecerūt fabulas poetæ uacu as & inanes solo ualentes cortice? ut eloquentiam demonstrarētur: quasi circa uera uis eloquentiæ non possit ostendi. Male profecto no uerunt Quintiliani sententiam. Cuius maximi oratoris opinio est cir/ ca falsa nullu eloquētiæ neruu posse cōsistere? Sed de hoc alias. Quis ei; ut ad hoc ueniā: tā demens: tāq; uecors erit: q leg s i buccolicis Virgilii. Nāq; canebat uti magnū p inane coacta: una cū nōnullis in hanc sniam sequētibus caribus: Et in georgicis esse appib' partim di uinæ mētis & haust' cū applicitis ad hoc. Et in æneida. Pricipio cælū & terras cāposq; liquētes. cū ānexis ex qb' mer' philosophiæ succ' exprimit nō uideas liqdo Virgilium fuisse phūm & arbitret eruditissi mu; hominem ob ostendendam eloquentiam suam qua profecto plu rimum naluit. Aristeum pastorem in penetralia terræ ad Climenē ma trem deduxisse: aut Aenea; aut patre; uideret ad inferos absq; abscō dito sub fabuloso uelamine intellectu scripsisse? Quis tam sui insci' q aduertens nostrum Dātem sacræ theologiæ implicitos persæpe nex' mira demonstratione soluentem non sentiat eum non solum phūm: sed & theologum insignem fuisse. Et si hoc existimet qua fultus ratiōe

arbitrabitur eum bimēbrem griphem currum in culmine seueri mon
tis trahentem septem candelabris & totidem sotiarum nymphis cum
reliqua triūphali pōpa ut ostēderet qa rithimos fabulasq; sciret cōpo
nere qs ĩsup adeo ĩsanus erit ut putet pclarissimū uirum atq; christia
nissimū frācīscū patrarcham cuius uitam & mores eius sanctitate lau
dabiles uidimus ipsi: atq; præstante deo diu uidebimus: & quo nemi/
nem magis redimentem non dicam tempus tantum sed quoscunq; tem
poris labentis athomos noscimus expedisse: tot uigilias: tot sacras me
ditationes: tot horas dies & annos: quot iure possumus existimare im
pensos si buccolici sui carminis grauitatem si ornatum si uerboru; ex
quisitum decus pēsemus ut gallū fingeret rhireno calamos exposcētē
aut iurgantes inuicem Pamphilū & mitionem & alios delirantes æque
pastores: Nemo ædepol compos sui satis assentiet & longe minus qui
uiderunt quæ scripserit soluto stilo in libro solitariæ uitæ & ĩ eo quē
intitulauit de remediis ad utrāq; fortunā ut alios plures omittam in q
bus quicquid inmoralis philosophiæ sinu potest sanctitatis aut perspi
cacitatis assummi tanta uerboru; maiestate percipit: ut nil plenius: nil
ornatius: nil maturius: nil deniq; sanctus ad instructionem mortaliu;
dici quæat. Possim præterea & meum buccolicu; carmen ĩducere: Cu
ius sensus ego sum conscius sed omittendum censui quia nec adhuc tā
ti sum: ut inter præstantes uiros misceri debeam: & quia propria sūt
alienis linquenda sermonibus. Taceant igitur blacteratores inscii:
& omutescant superbi si possunt: cum ne dum insignes uiros lacte
musarum educatos: & in laribus philosophiæ uersatos atq; sacris du
catos studiis profundissimos in suis poematib' sensus apposuisse sēp
credendum sit. Sed etiam nullā esse usq; delirantem aniculam circa fo
culum domestici laris una cum uigilantibus ybernis noctib' fabellas
orci seu fatarum uel aminiarum & huiusmodi: ex quibus sæpissime in
uenta conficiunt fingentem atq; recitantē: quæ sub prætestu relatorū
non sentiat aliquem iuxta uires sui modici intellectus sensum minime
quandoq; ridendum per quem uelit: aut terrorē incutere paruulis: aut
oblectare puellas: aut senes ludere. aut saltē fortunæ uries ostendere.

Ob meditationis cōmodū solicitudines incoluere poetæ. C. xi.

Ixi hos obstrepentes insuper dicere poetas rura mōtes & siluas ĩ
coluere: eo q urbanitate & moribus non ualerent. O ignauum
hominum genus non aduertunt fruore parciti: quia dum uolunt ueri/
ritatem falso approbare suffragio se mendaces faciant. Ego autem poe
tas rura siluas & montes colere nō solū confiteor quinĩmo nisi ipsi di
xisserint ego dicturus eram: & forte iam dixi sane non ob eam causa;
quam inflati asserunt q sileirit urbanitate non ualeant cum eos ualere
satis testentur poemata: quibus si fidem prestare negligant uoluant

ueterum scripta philosophoru͂ annales plegāt nec dubitē quī crebro comperiant poetas regum & nobilium amicitiis atq; cu͂ uictuosos dū libuit quæ sordidis atq; ineptis hominibus non præstantur. Nec in te/stimonium ueritatis huius desunt occurentia quædam possem nempe si uellem ostendere Euripidem poetam Archelai macedonum regis cō tubernalem. Ennium brundusinu͂. Scipione͂ domesticum. Virgilium Octauiani cæsaris amicissimu͂: & si sordent uetera non desunt præsē tia. Dantes noster Federico arogonensi sicilidu͂ regi. & Cani de la sca la magnifici ueronensium domini grandi fuit amicitia iunctus. Scimus insuper & fere orbi toto notissimu͂ est Franciscum petrarcham Caro li imperatoris. Ioannis francoru͂ regis. & Roberti æque Iherusale͂ & Siciliæ regis: ac sūmorum pontificu͂ plurium dilectissimum atq; fami liarissimum fuisse & uiuorum esse dum uelit. Ast si nesciunt susurrōes hi ob id solitudines incolunt & coluere poetæ: quia non in foro cupi/dinario: non in prætoriis: non in theatris: non in capitoliis: aut plate/is publicis: uelocis uersantibus: seu turbellis ciuis īmixtis: uel mulier/culis circūdatis sublimium rerum meditatio præstatur absq; qua fer assidua nec percipi possunt nec perfici percepta poemata quid insuper uix credam ista dixissent si sana mente legissent quid scribit Oratius. Floro q postq; eleganter more suo enumerauit quædam urbiū īpedi/menta dicit interrogans. Romæ ne poemata cēses scribere posse īer curas atq; labores: uolens ob hoc ut intelligat̃ minime posse. Nec his contentus superadditis aliis inconuenientiis quibus ciuitates agitātur continue quasi cōmotus ait hi nunc & uersus tecum meditare canoros quasi dicat. non poteris. Et demū subnectit exqrens. Tu me inter stre pitus nocturnos atq; diurnos: uis canere: & cu͂ tacta sequi uestigia ua tum: Nec multu͂ post superaddidit indignas hic ego reru͂ fluctibus ī mediis & tempestatibus urbis. Verba liræ motura sonū cōmittere di gner: ex quibus ne plura super īpona͂ satis apparet cur petant & inco lant siluestria loca poetæ. Quod etiā Paulum heremita͂. Anthonium Machariu͂. Arseniu͂: aliosq; plures uenerabiles atq; sanctissimos ho mines nō ob urbanitatis defectū: sed ut liberiori animo deo seruirent fecisse legimus. Esto nō adeo detestabile sit ut hi arbitrari uident̃ hīta re siluas cum in eis nil fictu͂ nil fugatu͂ nil menti nosciū uideatur. Sī/plicia qde͂ sunt oīa nature opera ibi in cælu͂ erecte fagi & arbores cæ teræ opacitate sua recentes porrigentes umbras: ibi solū uiridantibus herbis cūtectu͂ atq; mille colorū distinctum floribus limpidi fōtes & argentei riuuli lepido cū murmure ex ubertate montiu͂ declinantes. Ibi picte aues cantu frondesque lenis aure motu resonantes. Bestiole ludentes: Ibi greges & armenta: Ibi pastoria domus aut gurgustiolum nulla domestica resolicitum & omnia tranquillitate & silentio plena

Quæ non solum saciatis oculis auribusq; deliciis suis animū mulcent uerum mentem in se colligere & ingenium si forte fessum sit in uires reuocare: atq; illud uidentur impingere in desyderium meditationis su blimium & auiditatem etiam componemdi quæ mirā exortatione sua dent libellorum societas: & canori circū choreas agētes musarū cho ri quæ omnia si rite consideremus quis studiosus homo ciuitatib' soli tudines non præponat. Sane non pœtarū crimen solitudines etiam si crimen merito dici possit. Hos mouet insolentes uiros in redargutio/ nem: quinimmo eorum infecta mens ambitiōe damnabili a qua discre pantes pœtas execrabiles aiunt esse uiros. Mos enim hominum dam/ natorum morum est summe cupere sibi cæteros esse cōformes ut sua alieno crimine: aut pallient: aut defendant. Erubescant igitur: & omu tescant si prout ipsi pœtæ nō factitant. horrēt quippe & destabile du cunt uiri spectabiles ficto pallore deformare faciem. Et si in fessu tar/ do uerere assiduis circuitionibus ciuitates. horrent atq; recusent turpi atq; deformi hypocresi iertis uulgi mercari grām laudesq;: & ab igna ris monstrari digito horrent fasces ne dū exposcere sed optare Aulas ambire regū aut procerum quorumcūq; assentatores fieri auro ponti ficum insulas aucupari uti uentri & inerti ocio latius indulgere quærāt blandiri mulierculis ut deposita subtrahāt pecunia : uæsituri quod me ritis quesisse non poterunt horrent. Præterea & totis detestantur affe ctibus caturcenses ob pecuniā in cælos euehere: & iuxta munerisquā titatē eis exhibere sedes Quinimmo quos isti blasfemant tenui cōten ti uictu breuiq; somno speculatione continua & exercitio laudabili cō ponendo scribendoq; sibi famosam gloriam & per sæcula duraturam exquirunt. O speties hæc hominum conuitiis deturpanda O detestan da solitudo talium. Sed quid uerbis insto: Haberē quippe multa quæ dicerem: ni spectabilis candor: ni uirtus egregia: ni laudabilis uita pœ tarum illustrium aduersus tales se ipsam longe ualidiori rubore tuere tur.

Damnanda non est obscuritas pœtarum. Ca. xii.

Bscura autem cauillatores hi esse persæpe pœmata & hoc pœta rum uitio id egentium ut quod inextricabile est artificiosius uide atur esse compositum: idq; egisse uolunt immemores ueteris oratorū iussus quo cauetur planam atq; lucidam rationem esse debere. O per/ uerse mentis iudicium: quis enim præter dolosam animā in cogitatōē tum nefariam declinasset: ut quod ei inaccessabile est non solum odio habeat sed falsa si possit criminatione deturpet: Fateor nōnūq; obscu ros eē pœtas sed præbeant si uolūt ipsi responsū nūquid philosopho rum quorum sæpenumero ipsi impudice se miscent contexta comperi ant adeo plana adeo perlucida ut debere dicunt orationem īcedere: si

afferant mentientur. Cu3 interscripta Platonis & Aristotelis ut de cæ
teris sileam perplexiones adeo inodate sint: ut: nūdum a multis perspi
cacibus uiris ab eorū sæculo in diem usq; hunc exaīate potuerint satis
lucide concordi sententia explicari. Sed quid de philosophis dico: non
eni3 diuinū eloquiu3 cuius ipsi professores haberi cupiūt a spiritu sāc
to prolatum obscuritatu3 atq; ambiguitatu3 pleuissimu3 est. Est æqdē
& si negent ipsa manifesta ueritas apparebit Testes sūt plurimi: Quos
inter si libet interrogent Augustinu3 sanctissimum atq; eruditissimum
homine3 & cuius ingenii ta3 grande. fuere uires ut artes multas ut qc
quid de decem cathagoriis tradidere philosophi absq;(ut ipse fatetur)
præceptore perceperit. Nec tamen erubuit confiteri se ysaie principi/
um intelligere nequiuisse. Non ergo oscuritates solis poematibus īsūt
Quid ergo non incusant philosophos ut poetas: Quid nō dicunt spi
ritum sanctu3 suis operibus ut artificiosiore apparerent obscuras īpli
cuisse sententias quasi non rerum omniu3 sublimis ipse sit artifex. Nō
dubitem quin illis tanta temeritas insit ut facerent ni scirent esse phi/
losophis defensores: & in spiritum sanctum loquentibus apparata sup
plicia: & iccirco in poetas prosiliunt quia eos cernunt defensore caren
tes. Existimantes præterea nullam ibi culpam fore ubi confestim pena
non sequitur: debuerant hi uidisse nonnulla obsucura uideri: cum cla
rissima sint intuentes uitio. Lusco quidem illucescente sole qui limpi/
dus est nebulosus uidetur aer. Quædam alia de natura sui adeo profū
da esse: ut non absq; difficultate acies etiam egregii intellectus possit ī
earum abditum penetrare uti in solis globo anteq; eum possint cōtin/
gere nonnunq; perspicacissimi retunduntur oculi q̄dam uero & si na
tura sui forsan sint lucida tanto sunt fingentium palliata artificio ut e/
græ etiam quis possit ingenio: uerum ex illis excerpere sensum ut per
sæpe inter nubila conditum solis prægrande corpus etiam doctissimi
quæant astrologi qua cæli uagetur in parte comprehendere punctali/
ter oculorum intuitu: & ex his esse nonnūquam uatum poemata non
inficior. Veru3 non ob id ut isti uolunt iure damnanda: cum inter alia
poetæ officia sit non euiscerare fictionibus palliata quinimo si in pro
patulo posita sint memoratu & ueneratione digna ne uilescant familia
ritate nimia quāta possunt industria tegere: & ab oculis torpentiū au
ferre. Et si quod ad eos spectat facere solertes non execrandi s3 cōmē
dandi potius poetæ uenient. Et ideo ut iam dictum est fateor illos non
nūquam obscuros esse sed extricabiles semper si sanus ad eos accesse
rit ītellectus uerum reor his quærulis noctuæ oculos esse potius q̄
humanos. nec sit qui existimet a poetis ueritates fictionibus īuidia cō
ditas: aut ut uelint omnino absconditorum sensum negare lectoribus
aut ut artificiosiores appareant: sed ut quæ apposita uoluissent labore

ingeniorum quæsita & diuersimode intellecta: cōperta tandem faciāt cariora. Quod longe magis sanctū fecisse spiritū unusquisq; cui sana mens est debet pro certissimo arbitrari quod per Augustinū in libro cælestis hierusalē. xi. firmari uidetur dum dicit diuini sermonis obscu ritas etiam ad hoc est utilis q plures sententias ueritatis parit: & ī lu cē notitiæ producit: dū alius eū sic: alius sic intelligit. & Alibi Augu/ stinus idē super psalmo. cxxvi. dicit iō forte obscurius politum est: ut multos intellectus generet & ditiores discedant homines: qui clausum inuenerunt: quod multis modis aperiretur: q̄ si uno mō apertum īue nerunt. Et ut eiusdem augustini testimonio adhuc aduersus recalcitra tores amplius utar: ut sentiant quoniam quod ipse pro obscuritatibus sacrarum litterarum tuendis. Ego pro obscuritatibus poematum intel ligi uelim. Dico ego eū scribere sup psalmo. CXLVI. sic. puersū nihil hic est. Obscurum autem aliquid est: non ut tibi negetur sed ut exerce at accepturū & cætera. Et ne ampliori utar sacrorum hominum circa hoc attestatione nolo fastidiū ducant hi audire: quoniam idem uelī de obscuritatibus poetarum sentiri quod de diuinis ab Augustino sentit̄: quinimmo ut ex fricata paululum fronte uolo considerent obsistentes quanto magis de his sentiendum sit quæ respectiue paucis apponunt̄ Si de sacris litteris quæ omnibus sunt appositæ nationibus sentiuntur Si forte uelint duriciem textus figuras dictionum aut orationum cole res & peregrinorum uocabulorum incognitam a se pulchritudinē dā nasse: Et hinc poetas obscuros dixisse. quid aliud dicam non habeo ni si ut grāmaticales iterū scolas repetant pedagogi: ferulam subeant stu deant: discantq;: quid ueterum auctoritatem circa talia poetis licentiæ datum scrupulosiusq; scrutētur. Præter uulgaria atq; domestica quæ sint etiam peregrina. Sed quid talibus insto? paucioribus dixisse pote/ ram: agant ut exuto ueteri nouum atq; generosum ingenium induant & quod eis nunc uidebitur obscurum tunc familiare uidebitur & aper tum. Nec indigestam intellectus sui grossiciem palliare se credant pri/ scorum oratorum præcepto: cuius nō dubitem sēper memores fuisse poetas. Sed aduertant quoniam perorando aliter q̄ fingendo uerborū ordo procedat: & fictiones infingētis arbitrio relictas fore tanq̄ op' alterius spēi in quibus summopere a poetis seruat̄ stili maiestas & eius dem dignitas retinetur: ut ait contra medicum in libro inuectiuarum iii. Franciscus petrarcha: nec ut ipsi arbitrari uidentur carpere neque untibus inuidetur. sed dulci labore præposits delectatiōi simul memo rieq; consulitur. Cariora enī sunt quæ cū difficultate q̄siuimus accu/ ratiusq; seruantur: ut idem ubi supra Franciscus testatur. Quid mlta si his obtusum ingenium est: inertiam suam nō poetas redarguāt nec aduersus eos friuolis instent latratibus a quibus secum optime actū

est.Primo.n.in limine ne frustra fatigent ignari ab ipsa rerũ facie ter
ror iniectus est.Retrahant ergo gradu; in tempore potius q̃ torpo/
re ingenii fatigato incedentes patiantur cũ rubore repulsam. Et ut ite
rum dixerim uolentibus intelligere & nexus ambiguos enodare legen
dum ẽ:insistendũ:uigilandũ:atq; interogãdũ & omni modo præmẽ
dæ cerebri uires:& si non una uia põt quis peruenire quo cupit intret
alteram:& si obstent obices arripiat aliam donec si ualiture sint uires
lucidũ illi appareat quod primo uidebatur obscurũ.Sanctum enim ca
nibus dare diuino prohibemur monitu:& hoc eode; ante porcos proi
iecere margaritas.

Poetas non esse mendaces. C.xiii.

Endaces præterea insultantes hi dicũt esse poetas:& hũc conan
tur locu; ualidis si possint firmare rationibus aientes:quod sæpe
dictum ẽ eos in suis fabulis mendacia scribere:utputa hoĩe; in lapidẽ
uersum:quod omnino apparet ueritati cõtrariũ.Præterea asserũt poe
tas mendaciter dicere multos esse deos:cũ constet ueritate certissima
unu; tantum esse:& illum uerum atq; omnipotentẽ.Addentes Virgili
um latinorum poetarũ principem recitasse Didonis hystoriam minus
ueram:& huiusmodi quædam alia etiam inferentes. Credo uicisse pu/
tent:uicissentq; ni esset qui eorum uociferationes insipidas ueritate re
tunderet.Quid igitur? Rebar in præcedentibus loco huic respondisse
satis.Dũ qd sit fabula quot fabularũ species: & quibus usi poetæ sint
& per quod satis late descripsi.Sed in hanc materiam iterum redeun/
dum est.Dico poetas uti isti uolunt non esse mendaces.Est enim men/
dacium iudicio meo fallacia quædam similima ueritati per quam a nõ
nullis uerum opprimitur & exprimitur:quod est falsum.huius octo fo
re species asserit Augustinus: ex quibus & si grauiores reliquis non
nullæ sint:nulla tamen scientes uti possumus absq; peccato atq; in
famiæ nota: qua dicimur esse mendaces: Cuius diffinitionis intentu;
si æquo animo perspectent poetici nominis hostes redargutione; hãc
qua mendaces asserunt esse poetas uiribus carere cognoscẽt:cũ poeta
ru; fictiões nulli adhereãt spẽrũ mẽdacii:eo q̄ nõ sit mẽtis eoꝝ quẽ
q̃ fingẽdo fallere:nec uti mẽdaciũ ẽ fictiões poeticæ ut plurimũ non
sũt ne dũ similimæ:s; nec sil'es ueritati:imo ualde dissõæ & aduersæ
Et dato spẽs fabularũ una quã uideri poti⁹ historiã q̃ fabulã dixim⁹
sit ueritati simillima antiqssimo oĩu; nationũ cõsensu a labe mẽdacii ĩ
munis ẽ.Cũ sit consuetudine ueteri concessu;:ea quis uti posse ratio
ne exẽpli in quo simplex nõ exquiritur ueritas nec prohibetur menda
cium.& si spectetur poetarum officiũ:nõnunq̃ in superioribus demõ
stratum uinculo huic astricti nõ sunt:ut ueritate utantur in superficie

fictionum: & si auferatur eis uagandi per omne fictionis genus licentia eorum officiũ oĩno resoluetur in nihilum. Quid plura? si omnia quæ dicta sunt in reprobationem meritam deiiciantur quod fieri posse non arbitror: hoc irreprobabile superest: nemo suum iure exercens officium ĩ notam potest ob hoc infamiæ deuenire. Prætor esto in legem maleme ritos capitali mulcet supplicio: ñ iure tamen dicitur homicida. Sic nec miles agrorum hostium populator dicitur prædo. Nec iurisconsultus etiam si minus æquum clientulo præstet consilium. dũmodo a iuris limite non separetur: falsidici nomen merebitur. Sic & poeta quantuncunq; fingendo mentiatur mendacis ignominiam non incurrit: cum suum officium non ut fallat sed ut fingat iustissime exequatur. Si tñ uelit in hoc instantiam facere quod uerum non est: mendacium qualitercũq; dictum sit est. Si factum non sit non tamem ulterius uires ad ĩternitionem huius obiectionis apponam: sed quæram: ut uideam quid responsuri sint: quo nomine uocanda sint ea quæ per Ioannem euangelistam ĩ apocalypsi mira cum maiestate sensuum: sed omnino persæpe prima facie dissona ueritati: Quo ipse Ioannes: quo alia aliiq;: qui eodem stilo dei magnalia uelauere? Ego quidem mendacia aut mendaces etiam si liceret dicere non auderem. Scio tamen dicent q egomet in parte dicturus sum si roger Ioannem scz aliosq; prophetas ueracissimos fuisse uiros quod iam concessum est. Præterea superaddẽt ab eis scripta fictiones non esse sed potius esse figuras: & sic nuncupari debere & per cõsequens figuratores earum scriptores. O ridendũ diffugium quasi credituri simus quod simillimum est in cortice mutatione seu diuersitate nominis effectus habeat diuersos efficere. Sed in hoc minus quæstiõis sit: figuræ sunt nunquid habeãt in litterali cortice ueritatem exprimãt quæso. si me hoc uelint credere nil aliud erit q mendacio uelare mihi oculos intellectus uti illam uelant suppositam ueritatem. Sane cum mẽdaces hi dicendi nec habendi sint: quia non sunt: Sic nec poetæ: qui pro uiribus eorum innituntur uestigiis in fingendo. Multos autem deos scripsisse poetas: cum unus tantum sit deus negari non potest: sed minime illis in mendacium imputandum: quia non credentes neq; firmantes: sed more suo fingentes scripsere. Quis enim sui tam inscius sit: ut existimet quenquam in laribus philosophiæ uersatum tã dementis esse sententiæ: ut credat deos quãplurimos esse? Si satis sani sumus facile credere debemus eruditos uiros studiosissimos fuisse ueritatis inuestigatores: eosq; eousq; quo humanum põt penetrare ingeniũ attigisse & absq; ambiguitate nouisse unum tantum deum esse. Ad quã notitiam deuenisse poetas eorum in operibus percipitur liquido. Lege Virgilium & orantem inuenies. Iupiter omnipotens præcibus si flecteris ullis & cætera. quod epiteton nemini deorum alteri datũ comperies

Reliquam deorum multitudinem non deos sed dei membra: aut diui nitatis officia putauere. Quod Plato quem theologum nuncupamus e tiam opinatur. Talibus autem ob uenerationem officio conformæ dei tatis dedere nomen. Sed infestos hos his nõ acquieturos existimo: cla mabunt nempe dicentes poetas de uero deo & unico: quem nouisse di cimus multa scripsisse mendacia: & ob id merito nuncupari mendaces Ego autem non dubito poetas gentiles de uero deo minus recte sensis se: & sic de eo nonnũq̃ quod minus uerum fuerat scripsisse: & sic uti isti uolunt mendacium: sed ob id mendaces dicendos esse nõ puto. Sũt enim mendaciorũ hominum species saltem duæ. Ex quibus primi sciẽ tes & aduertẽtes mentiuntur: ut ledant: aut ut non ledant: seu ut ꝓsint & hi non mẽdaces tantũ dicendi sunt: sꝫ propriori uocabulo mentien tes. Secundi sunt: qui ignorantes se mendacium dicere mendacium di xere tamen. Et inter hos opportuna cadit distinctio. Sunt enim ex his aliqui: quorum ignorantia intollerabilis est: nec excusationem recipit aliquam: utputa. Cauetur lege publica ne quis ciuis ciuem priuato ser uet in carcere. Caius sempronium debitorem suum detinuit: & a multa tutari uult ignorantia legis: quæ quoniaꝫ supina uidetur & crassa ciuẽ scilꝫ leges publicas ignorare: nocuuꝫ defensare non potest. Sic & chri/ stianus homo ætate integer ab articulorũ fidei ignorantia tutari nõ de bet. Sunt & alii: quorum uidetur ignorantia excusanda: ut pueri si phi losophiam non nouerint. Montanus homo si non nouerit nautica. Et cæcus natus si litterarum non noscit caracteres & huiusmodi: Quos ĩ ternumerari possunt poetæ gentiles: qui & si liberales artes: si poeticã si philosophiam nouerint: christianæ religionis ueritatem nouisse non poterant. Nundum enim lux illa ueritatis æternæ in terris effulxerat: Quæ illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum. Nun/ duꝫ ad agni cænam inuitantes peragrauerant orbem quoscunq̃ uocan tes Israhelitis solis hoc donum erat desuper datum: ut deum uerum & iuste cognoscerent & rite colerent. Hi nedum quemquam ad comuni/ candum secum conuiuium tam celebre inuitabant: sed nec accedentes si qui fuissent exteri admitebant. & sic minus uera sentientes scripse/ rint: de uero deo se uera scribere arbitrantes hac acceptabili ignoran/ tia excusati non sunt dicendi mendaces. Dicent scio quacunq̃ ignoran tia mendacium dictum sit mendax est dicens quod negari non potest: esto non eadem nota labefactandi sint: qui ignorantia excusabili pecca uere: quam qui crassa & supina: ut dictum est: cum illos non soluꝫ æq tas: sed etiam legum austeritas habeat excusatos: & si sic est notaꝫ mẽ dacii non incurrunt: & si uelint eos omnino quomodocunq̃ mendaces Ego illis socios addam philosophos Aristotelem. Platonem. Socrateꝫ aliosq̃ quos ipsi summe colunt codeꝫ sontes crimine. Extollẽt reor hi

censores optimi iterum uoces in cælu; in psalterio psalentes & cytha ra: quoniam non satis plene particula unica huius obiectionis reiecta uideatur. O isipidi si militi uno parma confracta sit: nondum loco mo ta est acies integra: non ergo exultent sed meminerint: quoniam sæpis sime contusi nolentes cesserint. Quod autem Virgilio: obiiciūt falsum est: noluit quippe uir prudens recitare Didonis hystoriam: sciebat enī ut talium doctissimus Didonem honestate præcipuam fuisse mulierem eamq; manu propria mori maluisse q̄ infixum pio pectori castimoniæ propositū secūdis inficere nuptiis: Sed: ut artificio & uelamento poeti co cōsequeretur quod erat suo operi opportunum composuit fabulam in multis similem Didonis hystoriæ quod ut paulo ante dictum est: ue teri instituto poetis conceditur. Potest tamen quis dignius responsiōe & forsan tuipse princeps perquirere ad quid hoc erat necessarium Vir gilio: cui ut digne responsum sit. Dico eum in hoc a quadruplici causa tractum. Primo ut in eodem stilo quem in æneida sumpserat poeticum sequeretur morem: & potissime Homeri: cuius fuit eo opere imitator. Nam poetæ non ut historiographi faciunt: qui a quodā principio op' exordiuntur suum: & continua atq; ordinata rerum gestarum descri ptione in finem usq; deducunt. Quod cernimus fecisse Lucanum: quā ob causam multi eum potius metricum historiographum q̄ poetā exi stimant uerum artificio quodam longe maiori: aut circa medium hy storiæ: aut aliquando fere circa finem inchoant quod intendunt: & sibi adinueniunt causam recitandi quod ex præcedētibus obmisisse uidebā tur ut in Odyssea Homerus. qui quasi circa finem errorum Vlyxis eū naufragium in littus pheycum delatum scribit: & ibide; alcinoi regi re citantem quicquid illi ante diem illam post discessum a troia contige rat inducit: Quod uolens Virgilius facere: cum Aenea; a littore tro iano fugientem scripsisset post erutam ciuitate; non adinuenit aptiorē locum ad quem eum deduceret ante q̄ Italiam intraret africano litto re: eo enim usq; semper inter græcos hostes nauigauerat. Et cum littus afrum in tempus usq; illud a rusticis & agrestibus atq; barbaris incole retur: ut eum ad personam ueneratione dignam deduceret: & a qua re ciperetur: & cuius ortatu troianorum casus suosq; recitaret nec aliam præter Didonem: quæ & si non tunc: multa tamen post sæcula loca il la incoluisse creditum est comperiens Didonem tanq̄ suā uenisset eius hospitam fecit: & ut legimus eius iussu sua suorumq; infortunia recita uit. Secundo quod sub uelamento latet poetico intendit Virgilius per totu; opus ostendere quibus passionibus humana fragilitas infestetur & quibus uiribus a constanti uiro superētur. Et cum iā nonnullas ostē disset uolens demonstrare quibus ex causis ab appetitu concupiscibili in lasciuiam rapiamur introducit Didonem generositate sanguinis

claram: ætate iuuenē: forma spectabilē: moribus insignē: diuitiis abū
dantē: castitate famosã: ciuitati suæ & populo īperantē: prudētia & e
loquentia cōspicuã & uiduã quasi ab experientia Veneris cōcupiscen-
tiæ aptiorē. Quæ oīa generosi cuiuscūq; hoīs habent animū irritare:
nedum exulis atq; naufragi & incognitã regionē deiecti: atq; subsidio
indigentis. Et sic intēdit pro Didone cōcupiscibilem & attractiuã po-
tentiã opportunitatibus oībus ornatã. Aeneam aūt pro quocūq; ad lu
bricū apto & demū capto. Tandem ostenso quo detrahamur in scœl⁹
ludibrio qua uia in uirtutē reuehamur ostēdit: inducēs Mercuriū deo
rum interprætē Aeneam ob illecebra increpantē: atq; ad gloriosa ex-
ortantē: per quē Virgilius sentit seu conscientiæ propriæ morsũ: seu
amici & eloquētis hoīs redargutionē: a quibus dormientes in luto tur
pitudinum excitamur: & in rectũ pulchrūq; iter reuocamur. i. ad glo
riam: & tunc nexum oblectationis infaustæ soluimus quando armati
fortitudine blandicias: lachrymas: præces: & huiusmodi in cōtrarium
trahentes constanti animo spernimus ac uilipendētes omittimus. Ter
tio curat Virgilius in laudibus Aeneæ ad honorẽ Octauiani cæsaris
iuliorū genus extollere: quod peragit dum illū lasciuias & īmundicias
carnis & muliebres delitias robore mētis spernentē atq; calcantē ostē
dit. Quarto intēdit sublimare romani nominus gloriam: quod satis fa
cit dum execrationes moritur æ Didonis describit. Nam per eas bella
carthaginensium cum romanis: & triumphi quos ex eis romani conse-
cuti sunt: intelligūtur in quibus romanū nomen satis extollit. Et sic
non mendax fuit Virgilius ut minime intelligentes existimant. nec alii
etiam si qui sunt eo modo fingentes.

Stulte damnatur quod minus sane intelligit. C.xiiii

Olunt insuper atq; clamitant execrātes pœticū nomen oīo: abo
lenda esse poetarū carmina eo ꝙ lasciuiis & nugis deorū gentiliū
referta sint nec mō aliquo tollerabile qđ uni eidēq; plures deo attribu
ant formæ atq; oīa ut poetæ faciunt suo Ioui uel aliis. stulti mili is mo
re certamen intrat aduersarii nostri: qui tanto nocendi hostibus fertur
impetu ut sibi ipsi non uideat: ex quo sæpe fit ut quos in alterum parat
ictus inermis ipse suscipiat. Ego autem his obiectionibus ī unum coa
ceruatis īuolucrū satis ēe respōsū ī ꝓcedētibus arbitrabar ī qb⁹ scrip
tũ sæpissime memini sub formis uariis lasciuiis & nugis atq; noīb⁹ ho
nestos ac sapidos claudi sens⁹: quos ēt ꝑ uirib⁹ īgenii mei āmoto fa
buloso cortice apuisse r̄cordor. act⁹ uero deoꝝ illecebres quocūq; mō
a pœtis comicis potissime descriptos: nec laudo nec comēdo: qnimo
detestat⁹ sū & tā scriptores ī hoc ꝙ ipsos actus uitupandos existimo

amplissima quidem fingendi est area & pleno semper fictionum cornu
pœsis incedit. Non ergo deficiebant quibuscūq; sensibus honestissima
tegumenta. Sane quærela hæc iam diu sublata est atq; sopita: namq; in
scenis atque theatris a mimis & histrionibus atque parasscitis: & huius
modi hominibus enormia canebantur olim. Omnino abstulere atq; re
probauere romani ueteres Cicerone teste & ipsam scenã & artē ludri
cam damnauere agentesq; nota mulctauere censoria & os ammouere
tribubus. Sic etiam prætorum ædito cautū est: qui artis ludricæ ꝓnū
tiandi ue causa in scenam prodirent ipso facto haberētur infames Por
ro post Constantinū cæsarē & Siluestrum pōtificē pululante undiq; :
& ī dies ex crescente fide catholica talium comicorum seu scenicorum
carmina obsoluerunt a sæculo: & remanserunt illustrium & laudabiliū
libri: & opuscula poetarū: qui res gestas & naturales augustiore stilo
artificioso scomate facundiore locutu sub cōgruo fictionū & imaginū
tegmine protulerunt: & sic quos semideus Plato urbe pellendos iusse/
rat: & aduersus quos hi nostri ueritatis ignari clamitant iā extermina/
ti sunt & obiecti. Verum ut aliquid his reprehēsoribus nostris particu
læ obiectionis alteræ responsum sit dico si ante initam pugnam prudē
tes: quibus in locis feriri possent acutius inspexissent: uidissent ꝓfecto
quod ipsi pœtis gentilibus obiiciunt in se retorqueri telum: nunc Iouē
nunc cæli deum: nunc ætheris ignē: nunc aquilam: nūc hominē seu a
quibus mauis formis a pœtis descriptum mirarentur: si meminissent
ipsum uerum & unicum deum: nunc solem: nunc ignem: nunc leonem
nunc serpentem: nunc agnum: nunc uermem: nunc etiam lapidem a sa
cris describi litteris: Et eodem modo uenerandissimam matrem eccle/
siam nostram quam aliquando mulierem amictā sole: aliquādo mulie
rem indutam uarietate: aliquando currum: aliquando nauim: aliquan/
do archam: domum: templum: & huiusmodi uocari sacra demonstrāt
uolumina. Quod & de uirgine genitrice: & đ humani generis hoste me
mini legisse sæpissime: de nominum multiplicitate quod dicam habeo
istud idē: īnumerabilia fere apud nostros deo attribuūtur: & totidem
Mariæ uirgini atq; ecclesiæ: & hæc nō absq; mysterio facta sūt: sicu/
ti nec poetæ fecerūt. Quid ergo īaduertētes hi rugiūt: liuore quidē im
pellēte stare nollēt quod ipsi ñ noscūt.

Detestabile nimis de īcognitis iudicare. C. xv.

Orro zelantes hi suasores criminum poetas affirmant. Qua ī ac
cusatione si distinguerent forsan pro parte concederem eos esse
uictores. Constat enim nonnullos satis iam dudum inhonestos fuisse
comicos seu eorum scelesto sic suadente īgenio: seu sic æuo exquirēte
tunc corrupto: necnon & nasonem pelignum clari sed lasciuiētis inge
nii poetā artis amatoriæ cōposuisse librum in quo & si multa suadent

nefaria nil tamen minus opportunũ: cum nemo sit tempestate hac a/
deo demens iuuenculus: aut simplex puella quæ mouente illecebri ap/
petitu ingenium longe: ut etiam id ueniat quod exoptat acutiora non
nouerit q̃ his qui se talium præceptorem fore præcipuum arbitratus
est doceat. Si igitur minus hi quos nonnũquam abiiciendos diximus
honestatem facultatis poetitæ quid alii splendido rubore cõspicui hãc
incurrere meruere notam: & una cum temporibus accusari: Equide
patiendum non est: & ob id ut pateat cur ab his accusentur illustres:
quæso dicant nunquid Homeri carmen unquam legerint: nunquid He
siodi: Virgilii: Horatii: Iuuenalis & aliorum huiusmodi plurium: & si
se legisse fateantur exprimant quorsu has criminum suasiones inuene
rint: ut ipsi uidentes quod nundum uidimus cum eis malemeritos con
demnemus. Attamen negare superfluum est: quis autem accusatione
audita non percipat quia nũquam legerint: cnm liquido debeamus cre
dere si uidissent in tam stolidam sententiam non uenissent. Arbitror ta
men ex questione tali hos scœlus scœleri addituros. Nequeunt enim
tacere tanto pauore tenentur: ne ob taciturnitatem minus omnia no/
uisse credantur. Dicentq; elata facie totis loquentes buccis & omni frõ
tis ammoto rubore quasi ex hoc summe laudandi ueniant. Quid has
nugas uiderimus: Vah nec uidimus nec uidisse uolumus: maioribus o
peram damus. O bone deus ab æterno opere tuo si uelis pausam sume
re potes: & si diuinitatis tuæ appeterentur oculi posses in somnum ire
si ueles: rem tua isti curant: tibi noctes in somnes hi ducũt: tibi suos
sudores impendunt. Primum quippe mobile moueant reor dum maio
ribus operam præstant: magnum ẽ: multum est: & talium si pateris di
gnus labor. O ignaue hominũ mentes non aduertunt du alios tã pru
denter floccifaciunt q̃ misere suam ignorantiam detegant. Possumus
& enim nos si stultiores eis non sumus uidere satis q̃ iusta sit eorũ ac
cusatio q̃ sancta atq; tolleranda sententia. Sane ne sit qui arbitret me
responsum hoc futurum ex meditatione friuola uaticinari confiteor:
quoniam in hoc a certissima coniectura deducar. Audiui iam dudum ĩ
terrogationi simili nonnullos etiam fastidiosius respondentes. Et quod
mihi grauius fuit uirum quẽdam ætate uenerabilem & sanctitate alias
ac doctrina præcipuum non respondentem sed motu proprio longe e
xecrabilius obloquentem: non mentiar deus nouit rex inclyte. Erat ut
tunc uisum est uir iste adeo poetici nominis hostis infestus: ut illud nõ
nisi stomacans proferre uideretur: quod ubi minus honestati suæ op
portunum erat ostendit. Nam mane quodam in generali studio nostro
legens in cathedra sacrum Ioannis euangelium auditoribus multis:
cum fortuito in hoc incidisset nomen accensa facie flammeis oculis &
altiori solito uoce totus frendens multa in poetas enormia dixit: &

229

postremo ut eius appareret iustitia dixit. inquit & fere iuramento firmauit se neq; uidisse nec unq; aliquem ex poetarum libris uidere uoluisse O sancte deus quid ignari dicturi sūt: si sic alias eruditus hō ānis grauis & auctoritate locutus est: poterat ne loqui stultius ab isano? Vellē ego scire: si non uiderunt: si non cognouerūt: si maioribus uacāt hi cēsores egregii unde poetas criminū suasores agnoscunt? Quid circa eos incognita latrant? quid non idonei iudices de incognitis laturi sententiam rostra conscendunt? qui ne dum in audita sed nec requisita parte sē tentias fulminant? Forte īquiēt sacro inspirante spiritu tam sæueruz se in poetas ferre decretū. possibile dicerem si crederem sanctum spirituz tam spurcidas ne dum inhabitare sed intrare animas. O scœlus impiuz O execrabile malum. O detestanda temeritas audere cecum natum in propatulo de coloribus ferre sententiā. Sic olim ut isti p̄sides uenerādi faciūt Audiui Phoroneū apud argiuos Licurgū apd' lacedemones Minoem apud cretenses: & apud mirmidones Eacum factitare solitos Sz ut eo ueniam quo fert animus quicquid isti reuerendi iudices blactrēt non sunt: ut ipsi uolunt poetæ criminum suasores quiimmo si sana mēte & non liuore insano perciti eorum legantur uolumina impulsores inuenientur: nunc suauissimi: nunc acerrimi pro exigentia temporum in uirtutes. Quod ne tam paucis uerbis uidear probasse contentus libet ante obstrepentium oculos apponere saltez pauca ex quibus possint ueritatem hanc si uelint agnoscere: & ommissis Homeri monitis qui ob græcas litteras latinis minus familiaris est si uelint legant & perlegant quæ sint in æneida ad patientiam laborum emergentium exortationes Aeneæ ad socios: Quis ardor illi pulchræ per uulnera mortis pro salute patriæ fuerit. Quæ erga patrem pietas: quem humeris per ardentes undiq; domos & ruētia templa per que medios hostes & mille uolantia tela deuexit in tutum. Quæ in Achimenidem hostem clementia Quod robur animi ad illudendas fragēdasq; amoris petulci cathenas Quæ iustitia atq; munificentia circa amicos & exteros ī exhibēdis muneribus benemeritis ludis in anniuersario Anchisis patris apud Acestem peractis. Quæ prudentia: quāta circūspectio ī descēsu ad īferos Quæ genitoris ad eum suasiones ad gloriam. Quæ ei' in iūgēdis amicitiis solertia: q; grandis comitas fidesq; in cōseruādis susceptis: q; pie īpallātis amici lachrimæ. quæ eius ad filiū persæpe monita. Quid multa referam? adsint oro adsint hi in poeticum rugientes nomen. Librent huius poetæ uerba: sententias ponderent: & si patitur animus fructuz ex his qui pōt exprimant: & si deo gratum erit uidebunt nunquid poeta hic in malam frugem suasor sit: Profecto si rite deum nouisset & coluisset Virgilius nil fere præter sanctum eius in uolumine legeret. Et si dicant leges non pati quenq; approbari testimonio unius uenusinum

& iiii

Insuper flaccum suscipiant: Persium uulteranū: Iuuenalē aqnatē: quorū satyricū carmen tanto uirtutis ipetu in uitia uitiososq; inuehit ut eos exterminare uideat. Si ergo hi plures satis sunt: taceant isti qui sua/sores criminū poetas accusant: & rabiē suā mansuetudine domēt: nec dedignentur discere priusq; uelint alio℞ labores ridēdo iudicare iudi/cio: ne dum in alios suæ stolidæ iniquitatis tela coniiciūt in se ultionis diuinæ fulmina prouocent.

Quod in bonum poetas deducant se legentes. C.xvi.

a Iunt post hæc insidiantes acerrimi poetas esse mentium seducto/res: eo q dulci sono carmine lepido sermone accurata atq; ornata oratione ineptias suas legentibus ingerūt: & sic quo minime opportunū lectores seducūt insipidos. Quis ignarus & qui poetas non uiderint ut ipsi obiectores ignari sunt: nec poetas uiderunt illustres: & si uiderunt ingeniorū suorū ignauia nō intellexerūt. Nō credet facile hos optime iuste sancteq; i poeticū carmen iuehere: hoc uideat deus: & hi uideant quibus ab eo lumen intellectus cōcessū est. Tu aūt cytharista cælestis Dauid solitus dulcedie carminis furores sedare saulis: Si sua ue aliquid: si mellifluū cecinisti lyricū tuū carmen abscōde. Et tu Iob qui labores tuos atq; patiētiā heroico carmie scripsisti: si lepidū: si ornatū sit idē facito una cū aliis sacris uiris: qui æthereo uersu diuina cecinere misteria: & quod his dico dictū sit Orpheo: Homero Maroni: Flacco & aliis: postq; eo uentū ē: ut inueniātur q dicāt ipune: quoniam seducere mentes hominū sit dulcisone lepide accurate metricas orationes effundere. O Baui & tu Meui lætamini postq; dānant isti tps quod minie rebar uobis cōcessū ē: & locus præparatus amplissimus. Scio dicent se dixisse pniciosū ineptias sonoro scripsisse carmine & legisse. Erat fateor aditio hæc nō parui momēti: ni in præcedentibus sæpius esset ostensū: quales sint quas isti accusant ieptiæ illustrium poetarū: & ob id quod maximū existimabāt i nihilū resolutū est. Attamē ut i hoc directius ueniā: quia seductores mentiū dicūt esse poetas. Primo scire uelim cū multi sint qui ex his poetæ sint: qui seductores sint mentiū: & quis dubitetur: nullos dicere possint præter quos student Quos autem studeant accusatio ipsa demonstrat. Si deo placet zelātes hi amant: procantur: & mulierculis ridentibus applaudēt oculis: amatorias litterulas dictant: componunt rithimos: & cantiūculas excudūt quibus affectiones suas & suspiria expromāt: & deficientibus ingenio ii uiribus pro opportuno subsidio ad īstructores artis amatoriæ euo/lant. Hinc Catulli: Propertii & Nasonis uolumia euoluūt: & ab ieptis taliū suasionibus lepidis descriptis carminibus & uerbo℞ facili exornatis contextu: tanq; in hoc toto inclinati pectore uolentes trahuntur

seducuntur: atque tenentur: hic poetarũ illecebras cognouere: hic igra
ti præceptores accusant suos eosque seductores mentium dicunt quos
ipsi non rogati spõte sua secuti sunt. Magnis igitur immo permaximas
uacant redargutores nostri. Non enim paruum est amori obsequi: Cu
ius uiribus primo Phœbus: inde Alcides monstrorũ domitores cesse
re. O quam satius fuisset ignarus tacuisse quam in suum dedecus emisisse uo/
ces. Nã si prospectent dũ poetas accusarentur: seipsos aduertent mõ/
strasse culpabiles. Ex hac enim accusatione quæ sint eorũ studia: quæ
desyderia: quæ iustitia manifeste cognoscimus. Quid enim de his arbi/
trari possumus si puella lasciuis gestibus petulcis oculis: blandis uer /
bis spem polliceatur infaustã postquam a mutis seu tacitis carminibus se
ducuntur? Erubescant igitur miseri: & in melius insanum suum refor /
ment consilium: prospectentque Vlyxem gentilem hominem non mu /
torum carminum sed mellifluos syrenarum cantus spreuisse tanquam no/
cuos atque transisse. Et ut aliquid circa uim uocabuli dictum sit quod tã quam
detestabile poetis obiciunt uidisse debuerant: quoniã & si Christo sal
uatori nostro a iudeis obiectum sit: qui illũ ignominiose seductorẽ
dixere: Non tamen semper in malam partem sumendum fore. Nequi
uere enim illi abutentes infandi homines uim ueterem surripuisse. Po/
test enim in bonam partem summi seducere. Nam rem curantes pasto
riam ab infectis armentis nundum infectos egritudine boues seduxisse
solertis pastoris est. Et sic nonnũquam eruditi homĩes generosos animos
ab his: qui morbo uitiorum laborant suis seducunt monitis Quorsum
illustres poetas seducere sæpissime credulos reor: & eos facere melio/
res: ubi hi seducti tractique suo non poetarum minus etiam honestorum
crimine in malam frugem si possint conantur ostendere. O bone Iesu
aduerte pestẽ hãc ab ignaris credulis: & hos loquaces corripe ac adeo
instrue: ut exemplo tuo uelint prius facere quam docere.

Philosophorum simias minime poetas esse. C. xvii.

Simias præterea philosophorum ex his nõnulli qui se cæteris præ
ferunt dicunt esse poetas: uerum nõ satis certum habeo: an ut ho
minibus risum incutiant: ut nonnunquam suis scomatibus mulierculæ fa/
ciunt an potius ex animi sententia quia sic credant: seu mentis nequi /
tia ut irrideant istud euomant. Primum quippe deberet indignanti ani
mo a prudentibus tolerari: dum cernerent ab ignaris ex uiris conspi /
cuis ridicula confici uulgo. Cum passim per triuia asini infulati & phal
lerati sues: ac ex quo mauis genere beluæ fimbriatis necnon & uariatis
pellibus incedentes amicti comperiantur facile ex quibus decentius quis
uolens: posset configere talia. Si uero credentes asserunt aut irrident
utrunque tam stolide quam nequiret agunt. Est enim simiis ut aliquando
dixisse meminimus hoc de more a natura insixum ut uelint dũ possint

uidentes quoscūq; hominū actus imitari. Et sic uidetur hoc uelle poetas imitatores & inde simias esse philosophorum: quod minime ridiculū esset. Honesti quidē ut plurimū hoīes fuere philosophi & bonarū artiū repertores: sed falluntur indocti: nam si satis intelligerent poetarum carmina aduerterēt oēs non simias: sed ex ipso philosophorū numero cōputandos: cū ab eis nil præter philosophiæ cōsonū iuxta ueterū opiniones fabuloso tegatur uelamine. Præterea imitator simplex in nullo exorbitat a uestigiis imitati: quod quidē in poetis minime cernitur. Nam esto a philosophicis non deuenient conclusionibus: non: tamen in eas eodē tramite tendūt: philosophus ut satis patet silogizādo reprobat quod minus uerum existimat: & eodem modo approbat quod intēdit: & hoc aptissime prout pōt poeta quod meditādo concepit sub uelamēto fictionis silogismis oīo āmotis q̄to artificiosius pōt abscondit. Philosophus stilo prosaico: ut sæpius & eius fere paruipendens ornatum scribere consueuit. Poeta metrice sūma cū cura exquisito decore conspicuo. Philosophorū insuper ē in gymnasiis disputare. Poetarū in solitudinibus canere: Et cū ista inter se nō conueniant non erit ut aiunt simia philosophorū poeta. Si simias dicerēt eos esse naturæ posset fortasse equiore animo tollerari: cū pro uiribus quicqd ipsa. quicquid eius operatiōe operatur ppetua: poeta celebri conatur describere carmine: quod si intueri uelint isti uidebūt formas: mores: sermones: & actus quorūcūq; animantiū cæli syderūq; meatus: uentorū fragores & impetus: flāmarū crepitus sonoros: undarū rumores montium cælsitudines: & nemorū umbras: atq; discursus fluminū adeo apte descriptos ut ea ipsa paruis in litterulis carminū inesse arbitrentur. In hoc ego poetas esse simias confitebor: quod ego honorabilissimum reor opus in id. s. arte conari quod agit natura potentia. Sed qd plura? Esset talibus satius agere si possent ut nos una secū efficeremur simiæ Iesu christi q̄ sibi incognitos poetarū irridere labores cū cōtingat sæpissime tentantes alienū pruritū scalpere etiam suū aliorum cruentas ungues cum ansietate sentire.

Nō esse exitiale crimen libros legere poetarū. C. xviii

h I æquitatis imo iniquitatis arbitrari feruida rabie cupientes poetici nominis exterminium quasi pauca in illud dixerint alti sono insuper clamitant hinc inde boatu. O insignes uiri. O diuino redempti sanguine. O gratus deo populus: Si qua pietas: Si qua deuotio: Si quis christianæ religionis amor: Si quis dei timor nobis est: hos infaustos poetarum libros abiicite flammis exurite: & uentis seruādos exhibete cineres: eos enim habere domi: eos legere: eos etiam ullo modo uelle uidere exitiale crimen est: animas loetali ueneno inficiūt: uos ī tartara

trahunt & cælestis regni exules in æternū faciunt. Post hæc aucto cla
more Hieronymū in testem aduocant: eumq; dicentem aiūt in episto
la ad Damassum de filio prodigo: demonum cibus sunt carmina poeta
rum: & his ac similibus multis toto gutture ignaros auditores intonāt
O pietas. O prisca fides. O dei patientia grandis quid pateris? quid re
rum conditor in erectas turres? quid in cælsos uertice montes fulmīa
torques? Hi sanctissime pater feriendi sunt: qui dolosa lingua: atq; mē
daci aliorum & persæpe innocuorum exitio sibi aucupant inanem glo/
riam. Medici errores suos terra tegunt. hi prohibitionibus atq; flam/
mis suas conātur ignorātias occultare. Quis simplex homo hos audi
at quin arbitretur poetas perniciosissimos esse homīes: diuini nominis
hostes: contubernales demonum: immites: maleficos: scelestis semp
uacantes operibus: Quibus nulla bonarum artium cura: nulla pietas:
nulla fides: aut sanctitas sit. Et sic horum ignorantium opere & iniqui
tate consequuntur celebres uiri ignominiam quā minime meruere Sed
spero deus uidebit aliquando. Nos autem uideamus si possumus quale
sit hoc tam inexpiabile malum quod hi cōmiti clamitant: si teneantur
si uideantur: aut legantur carmina poetarum. Quæ horum contineāt
libri: quæ suadeant damnent: quæ doceant: iam satis supra declaratū
est. Sed eis ommissis uolo aduersus ueritatem hos scelesta omīa scribe
bere atq; suadere lectoribus. Quid tandem? gentiles fuere homines: ñ
Christum nouere: suam extulere: quam sacram arbitrabantur religio
nem: fictiones ædidere gratissimos & cōmendabiles utero persæpe ge
rentes fructus. Sed quid inde? quæso hos elegantissimos clamatores di
cant: Nunquid illis prohibitum sit ab aliqua ueteri seu noua doctrina
deorum suorū scelera quo uellent in stilo describere? Nō equidē reor
nec etiam christiano fingenti dummodo sane intellecta fictio aduersus
catholicā ueritatem exenterata nil pariat si non prohibitū est: Si hos
legere non leges prohibent neq; prophetæ: Non sacre pontificum san
ctiones. Quid tenere. Quid legere mali est? Inquient quia seductores
sint mentium dulcedine sua. huic obiectioni Paulo ante responsum est
Verum si hi imbeciles sunt atq; tractabiles sibi caueāt memores puer
bii ueteris quo prohibetur hos certamen lapidum non intrare quibus
sit galea uitrea. fateor tamen ultro longe melius fore sacros studere li
bros q̄ istos etiam si optimi sint: studentesq; acceptiores reor eē deo
Pontifici sūmo & ecclesiæ. Verum nō omnes nec sēper eadē trahimur
affectione: & sic nōnunq̄ ad poeticos trahūtur quidā. Et si trahimur
uel sponte nostra in eos imus: quod hoc crimen quod malū est? possu
mus impune mores barbaros audire: ipsos si uelimus suscipere barba
ros: eis hospitalitatem exhibere: eis si petant ius dicere: cū eis amiciti
as iūgere: poetarum libros legere si deo placet ab his uiris doctissimis

prohibemur: Manichei: Arrii: Pelasgiiq & aliorum heresiarcharum execrabiles errores ut noscamus nemo prohibet quin scrutemur. Versus autem legisse poeticos horrendum: ut hi clamitant imo lœtale crimen est: ioculatores in quadriuiis ut plurimum inhonestos ludos agentes inspicere possumus. Histriones in conuiuiis turpia canentes audire Nebulones in popinis: Lenones i lupanaribus blasfemātesq pati: nec ob id ad tartara trahimur: poetica legisse pœmata: nos æterni regni facit extorens. Pictori etiam in sacris ædibus fas est pingere tricerberū canē Ditis obseruantē limina. Charone nautam Acherontis uada sulcantem: Erynnas hidris accintas accensisq armatas facibus: ipsū Plutonē infœlicis regni principem dānatis supplicia inferente poetis sonoro carmine hæc eadem scripsisse nefas: & irremissibile lectori ē crimen. Pictori eidem concessu est in aulis regum & nobiliū uirorū amores ueterū deorū scelera hominūq: & quæcūq cuiuscumq comenta pingere nullo patrū ꝓhibente decreto: & hoc a quibuscūq pro libito intueri permissu est. Pœtarū inuenta ornatis linita litteris plus a sapientibus lecta uolunt mētes inficiāt q̄ picta ab ignaris inspecta. Quid multa: deficio fateor uolens si possem aduertere quib' uiribus qua potentia liuor edax & ignorantia hos boatores in tam grandē dementia potuerit impellere. scire saltem debuerant quia uas electionis testatus est: scire malum: malum non esse sed operari: Et ipsi nouissimi præceptores credo ut a suis mulierculis prudentiores habeantur: & inde pinguiores consequantur offas: Non uerentur dicere ne dū scire dicā: sed poetas legere perniciosissimū esse. O fastidium audire etiam si oīo despiciendi sint poetæ: nefarium fore si uideris margaritam ex luto colligere quasi abstergibile lutum illam minus fecerit præciosam. Nec erubescunt interpretes hi hac præsumptuosa atq generali ꝓhibitione sua uelle ex ueritate fieri mendaciu si dixerit aliquando pœta. imo eos dixisse toto denegant ore. Ridiculū est audire humani generis hostē diabolum potuisse uerbum bonum aliquando dixisse. Poetas autem esto aduersus conscientiam pauloante malos esse concesserim: cū forte non nullis præter gentiliciam maculam nil inhonestu iure posset obici uerbum bonum dicere nequisse. Vocatur etiam nonnū q̄ a sacris hominibus in testimonium diabolus inuocasse pœtam horum accusantiu auctoritate irremissibile crimen est. Sed nunc hos prohibitores & in exilium pœtarum præcones oro dicant quid magis q̄ philosophia potuit peccasse pœsis. Veritatis quippe optima īdagatrix philosophia ē cō perte uero sub uelamine seruatrix fidissima pœsis est. Si minus recta sentiat illa non potuit rectum ista seruasse: pedissequa est dominæ uestigia imitetur necesse est: si deuiet illa: & hæc ut exorbitet a necessitate cogitur. Quid ergo cum gentiles philosophos allegemus ore pleno

eorumq; seruemus sententias: & nil fere nisi eorum uallatũ auctorita
te firmemus. dicta poetarum poetasq; horrere scimus atq; detestando
damnamus: extollitur Socrates. honoratur Plato. colitur Aristotiles:
ut de reliquis sinam qui oẽs fuere gentiles: & persæpe damnantis opi/
nionibus erronei homines. Homerus ab obiurgatoribus nostris pellitũ
damnatur Hesiodus. Maro despicitur atq; Flaccus: quorum figmenta
nil aliud sentiũt q̃ dispositiones illorũ. Quorũ q̃m dogma student &
ex his esto cum difficultate non patiente ingenio quædam principiola
sumpserunt quasi intellectum commendant: poetarum uero quoniam
scripta negligunt: & sic non intelligunt despiciunt: & condẽnant. Atta
men quicquid clamitant: quicquid latrant: quicquid iubeant uel suade
ant: si philosophorum scripta: si barbarorum gesta: si hereticorũ per
fidia legi possunt: & poetarum uolumina absq; piaculo legi teneri audi
riq; possunt: mente tamen integra atq; constanti ne si quando aliquid
in ortodoxam dicerẽt fidem: tanq̃ ab illa exteri se lectores labefacta/
ri permittant. Nunc autem superest in extremum horum clamorẽ pau
xillum acrius instandum atq; prolixius: quoniam ea ex celeberrimi at/
q; sãctissimi hominis auctoritate præcedẽtia omnia firmasse se credũt
Dicunt igitur clamitantes Hieronymi uerbum ad Damassum papam
demonum cibus sunt carmina poetarum: Quod si satis percæpissent
a nobis etiam firmatum aduertissent: & potissime ubi damnatam comi
corum spurcitiem atq; abiectam semel & iterum ante iã diximus. Sed
quoniam nulla poetarum facta distinctione inuidentiæ offuscati caligi
ne: & in quoscunq; cæci irruunt propulsanda illorũ ignauia est: & ipi
in perpetuum cogendi silentium. Si igitur epistolas. Si uolumina Hiero
nymi. Si hanc eandem quam producunt in testem seu cuius auctorita
te damnatos poetas uolunt studiose legissent: inuenissent profecto uer
bum hoc a Hieronymo declaratum: & eius sensum appositum atq; ob
iectionem quam faciunt esse solutam & potissime ex figura mulieris ca
ptiuæ raso capite: deposita ueste: resectis unguibus & pilis ablatis isrue
litæ matrimonio copulandæ. Et si religiosiores atq; delicatiores sãctis
doctoribus esse non uelint comperient hunc demonum cibum nõ solũ
non reiectum flammis ut iubent immissum: sed cum diligentia Serua
tum: tractatum: atque gustatum a Fulgentio doctore atq; pontifice ca
tholico: ut apparet eo in libro quem mithologiarum nuncupat ipse in
quo elegantissimo stilo descripsit poetarum fabulas exponendo. Aeque
modo Augustinum doctorem egregium cõperiẽt nõ horruisse poesiã
nec poetica carmina: quinimmo solerti uigilantia studuisse & intellexit
se quod uolentes negare non possent cum sæpissime in suis uoluminibus
sanctus homo Virgiliũ aliosq; poetas inducat: nec fere Virgiliũ un q̃
absq; alicuius laudis titulo nominat. Sic ut iterũ dixerim Hieronymũ

doctore eximiũ atq; sanctissimũ & triũ linguaꝝ mirabiliter eruditum quẽ ignorãtiæ eoꝝ hi ĩ testẽ trahere satagũt tãta poetaꝝ carmĩa diligẽtia studuisse pciperẽt atq; seruasse memoriæ ut nil fere absq; eoꝝ testimonio firmasse uideatur. Videãt si nõ credũt ĩter alia libri eius hebraicaꝝ q̃stionũ ꝓlogũ: & aduertãt: nunqd eũ totũ terentianũ fuisse sentiant: uideant nunqd sæpissime Horatiũ atq; uirgiliũ sibi quodãmõ assertores inducat: & nõ solũ hos sꝫ & Persiũ aliosq;. Legãt insup eiusdeꝫ facũdissimã ad Augustinũ epistolã. Rimentq; nunqd in ea ĩter illustres uiros uir doctus poetas quos ipsi tãto clamore cõfũdere si possint conant̃ enumeret. Porro si nesciunt plegant actus apostoloruꝫ & sentiãt nunqd Paulus uersus poeticos studuerit & nouerit. Inuenient qppe eũ nõ fastidisse in Ariopago aduersus athenensiũ obstinationeꝫ disputantẽ uti testionio poetaꝝ. Eũq; alibi Menandri comici carmine usuꝫ. Dũ dicit corrũpũt mores bonos colloqa mala: & epymẽidis poetæ si memini allegat uersiculuꝫ qui aduersus hos aptissime dici põt dicens. Cretenses semp mẽdaces malæ bestiæ: uentres pigri: Et sic non qui ad cælũ usq; tertiũ raptus ẽ: quod isti sanctiores uolunt peccatuꝫ uel turpe arbitratus est legisse atq; didicisse poetarũ carmina. Insup pscrutent̃ quid scripserit Dionysius ariopagita Pauli discipul⁹: & Christi martir egregius in suo Ierarchiæ cælestis libro. Ex intentione qppe dicit persequitur atq; probat diuinam theologiam poeticis fictionibus uti inter alia ita dicens. Etenim ualde artificialiter theologia poeticis sacris formationibus in nõ figuratis ĩtellectibus usa ẽ: nostrũ ut dictuꝫ ẽ animũ reuelãs: & ipsi ꝓpria & coniecturali reductiõe prouidẽs & ad ipsuꝫ reformãs anagogicas sanctas scripturas: & alia multa quæ ad hanc sententiaꝫ subsequunt̃. Et ut reliquos postremo finã quos aduersus bestialitateꝫ horũ posseꝫ inducere: nõne etiã ipse dñs & saluator noster multa in parabolis locutus est comico cõuenientib⁹ stillo: Nõne & ipse aduersus Paulũ prostratũ Terentii uerbo usus ẽ: s. duꝝ est tibi cõtra stimulũ calcitrare. Verũ absit ut putẽ Crhistũ dñꝫ a Terentio q̃ tuncũq; diu ante fuisset q̃ hec dicta sint uerba assũpsisse. Sufficit mihi satis esse ad firmandũ ꝓpositũ saluatorẽ nostrũ uoluisse quã tuncũq; uerbum suuꝫ atq; sententiã ore Terentii fuisse ꝓlatum: ut appareat non oĩo esse cibũ demonũ carmina poetarũ. Quid nũc inquiẽt boatores illustres: clamitabunt ne: ĩsultabũt aduersus carmina poetaruꝫ a suomet teste reprobati: & aliorũ pluriuꝫ sanctorum uirorũ testimonio uicti atq; repulsi: Clamabũt equidẽ: insupabilis eorũ rabies ẽ. sed q̃ iuste tu uideas Rex optime uideantq; quibus ratõ magis amica est q̃ obstinata horũ proteruia. His autem taꝫ absolute damnantibus iustissimus iudex deus aliquando retribuet inuidentiæ meritum: & eadem eis metietur mensura: qua ipsi aliis metiuntur.

Minime poetæ omnes iussu platonis pellẽdi sunt urbibus

p Erminimum uisum ẽ latratoribus nostris conatus exposuisse oẽs ut e domibus ac manibus hominum si potuissent poetas excluderent:& ideo ecce iterum agmine facto irruunt:& armati Platonis auctoritate infando gutture sonoras uoces eructant.aientes Platonis iaȝ dicti iussu poetas urbibus esse pellendos.Inde(ut Platoni deficiẽti subueniant)superaddunt ne suis lasciuiis ciuium mores inficiant. Cui obiectioni:& si satis in superioribus responsum uideatur:non pigebit iterũ latius respondisse.Maximam igitur fateor philosophi huius auctoritatem esse nec spernendam si sane intellecta sit ꝙ sensu cuius profecto hii aut nihil aut peruerse sentiunt ut apparebit.Ostensum tamen illis ẽ poetas sponte sua solitudines habitare:ꝙobrẽ illos mõtanos & ĩeptos homines nuncupabant.Si autẽ uiolenter urbes incolerent:qd dicerẽt Morsores hi:dicerent eos esse tyrãnos.Si uero tunc uelint sententiam uertere & eos cultores urbium dicere falsum est.Constat homerum inter aspreta scopulorum & montana nemorum:post peragratum orbeȝ extrema cum paupertate littus arcadum habitasse:& ibidem mente uidens:luminibus tamen egritudine captus:ingentia illa atq; admirãda uolumĩa nõ hyblæo sed castalio melle plita:Iliadis & Odysseæ dictasse.Virgilius autem ingenio non minor homero:urbe Roma tunc reꝝ domina neglecta:atq; Octauiano cæsare totius orbis principe:cui' singulari lætabatur amicitia omisso:quæsiuit sibi haud lõge a Neapoli cãpaniæ inclita ciuitate:tunc etiam delitiis abundante:& ocio semotũ locum quieto atq; solitario littori proximũ:ut magni spiritus homo Ioãnes barillus aiebat:Inter promontorium posibili & puteolos uetustissimam græcorum coloniam:ad quem nemo fere:nisi eum quæreret:accedebat.In quo post georgicum carmen:cælestẽ decantauit Aeneidaȝ Cuius selectæ solitudinis Octauianus præstare testimonium uolẽs:cũ fecisset eiusdem Virgilii a Brũdisio ossa referri:haud procul ab electa solitudine tumulari iussit secus eam uiam quæ adhuc puteolana dicit'. ut eo iacerent mortua cuius elegissent in uicinio uiuere. Et ne semper per antiqua uagemur:quæ oppugnatores quantũcunq; fausto testimonio roborata sint negant facile.Franciscus petrarcha cælestis homo ꝓfecto:& nostro æuo poeta clarissimus:nonne spreta Babylone occidẽtali atq; pontificis maximi beniuolentia:quã omẽs fere christiãi summo opere cupiũt & procurant:& pileatorum orbis cardinum aliorũq; prĩcipum in uallem clausam abiit:insignẽ galliæ solitudinẽ locũ: ubi Sorgia fontium rex oritur:& ibidem omnem fere floridam iuuentutẽ suaȝ uillici unius contentus obsequio:meditando atq; cõponendo consumpsit.fecit equidẽ:stant uestigia:stabuntq; diu parua domus & ortul' & dum deo placet testes uiuunt plurimi.Si ergo ne plures recitem sic est

minime edepol opportunum est ut in hoc quis labores impendat: ut abeuntes ultro poetas urbibus pellat. Vellem ego tamen ab istis audi/re: nūquid existimēt Platonē: dum reipu. librū scripsit: ī quo hoc mā datur: quod isti aiunt intellexisse de homero. s. urbs illa placuisset eum urbe fuisse pellendū. Nescio quid respōsuri sint: ego aūt nō credo cū de eo multa laudāda iam legeri: hūc. n. sacratissime cæsaꝶ leges oīū uirtutū patrē uocitāt & sæpissīe eoꝶ latores: ut eas maiori ueneratiōe dignas facerēt: & quodā sacrosctō testimōio roborarēt: inter eas non/nūq̄ homeri carmina miscuere: ut in fine ꝓhemii codicis iustiniani Iliadis legitur carmen. & in eodē sub titulo de iusticia & iure: sic & de contrahēda emptiōe: & de legatis & fideicōmissis: & aliis locis: ut minus credētes pñt in pandecta pisana cognoscere. Hunc insuper in suum ciuem plures græcorum egregiæ ciuitates eo etiā mortuo: & paupere uo luere: & de hoc inter se mouere litigium: ut cōprehendi potest liquido per uerba Ciceronis in oratione ꝓ Archia: dum dicit Homerum Colophoni dicunt ciuem esse suum: Chii suum uendicant. Salamini repetūt Smyrni uero suum esse confirmant: itaq̄ etiā delubrū eius in oppido dedicauere. per multi alii præterea pugnant inter se atq̄ cōtēdūt: hæc Tullius. Quod etiā testari a uetustissimo græco carmīe satis īter eruditos uulgato legisse memini sic aiēte. Septē litigāt ciuitates de radice homeri: Samos: Smyrne: Chios: Colophō Pylos Argos Athēie: hūc p̄terea ipe Plato in eodē libro reipu. aliisq̄ psæpe cōclusionū suaꝶ iducit in testem. Si igitur uirtutum pater a legibus habitus est: si legum decus: si tot ciuitatū ciuis etiā repetitus: si a præceptore ipso platone testis assumptus: stultissimū est arbitrari Platonem idem prudentissimū uirum talem poetam urbe pellendum iussisse. Insuper hoc Platonis iussu existimabimus Ennium urbe pellendnm: qui honesta paupertate cōtentus: adeo ob uirtutem suam carus scipionibus fuit: hominib⁹ quidē non solum armis & bello atq̄ sanguinis generositate cōspicuis: s; philosophiæ domesticis & sanctitate more illustribus: ut post mortem etiam uellent suis maiorūq̄ suoꝶ suos misceri cineres: & suo tumulari se pulchro. Si credāt hi: ego non credam: quin arbitror platonē suam ciuitatem optasse talium fuisse repletam. Quid præterea de Solone dicemus: qui datis Atheniensibus legibus esto iam senex esset sese cōcessit poeticis: urbe ne pellendum dicemus: qui urbem dissolutam in ciuilem uitā moresq̄ reuocauit: Quid insuper de Virgilio nostro: cuius (ut reliqua sinā) tāto frōtis rubore & mētis uerecundia inter coeuos & quos cūq̄ minus decētia queq̄ audiebat pigebat: ut ob hoc iuuenis adhuc uocaretur parthenias: quod latine uirgo seu uirginitas sonat: Cuius tot sunt ad uirtutem suadētia monita: ut sæpe iam dictū est: quot sunt eius carminum uerba. Cuius ne cōbureretur diuinū opus ut ipse

Virgilius moriendo præceperat. Octauianus cæsar augustus: postposi tis maximi imperii curis prohibitorios uersus composuit: qui in tẽpus usq; nostrum leguntur: Cuius adhuc nomen apud mantuanos tãto ho nore celebratur ut cum cineres ab augusto sublatos pro uotis colere nequeant: eius agellum ueterẽ adinstar uiuẽtis hominis ab eo deno minatum colunt: filiis iuuenibus tanq̃ quoddam uenerabile sacrũ se nes parentes ostendunt. Cæteris aduenientibus quasi suam gloriã au/ gentes sollicite indicant: non absq; uirtutis præcipue testimonio ista ꝑ ueniunt: & nos uirtuosos urbe pellendos Platonem uoluisse credemus O stolidum capitulũ. possem de Horatio flacco: de Persio uulterano: de Iuuenale aquinate multa dicere: per quæ pateret liquido mentis pla tonis non fuisse tales urbe pellendos: sed trahit animus ut uisa ingerã & quæ nulla tergiuersatione ab istis negari possint apponam. Credam igitur ne tantæ dementiæ fuisse Platonem ut Franciscum petrarchã ur be pellendũ censuerit: qui a iuuentute sua: celibem uitam ducẽs: adeo inepte ueneris spurcicias horret: ut noscentibus illum sanctissimũ sit exemplar honesti. Cuius mendaciũ letalis est hostis: qui uiciorũ oĩũ execrator est: & uenerabile ueritatis sacrarium uirtutũ decus & lætitia & catholicæ sanctitatis norma: pius mitis atq; deuotus: & a deo uere/ cundus ut inde dicatur Parthenias alter. Est & insup poeticæ gloria fa cultatis orator suauis atq; facundus. Cui cũ oĩs pateat philosophiæ si nus ẽ illi ingeniũ præter humanũ perspicax: memoria tenax: & rerũ omniũ prout homini potest esse noticia plena: ex quo opera eius tã ꝓ saica q̃ metrica: quæ plura extant: tanto splendore refulgẽt tanta sua uitate redolent: tanto florido ornatu spectabilia sunt: & lepore sonan tium uerborũ melliflua: & sententiarum succo mirabili sapida: ut cæ/ lestis ingenii artificio potius q̃ humani fabrefacta credant̃. Quid mul ta dixerĩ? ꝑfecto hoĩẽ superat: & in longũ mortaliũ uires excedit: neq; ego has laudes prædico quasi antiquum hominẽ: & longis ãte sæ culis defunctũ cõmendem. Quinĩmo dum deo placet uiuentis atq; ua lentis merita refero: quẽ morsores egregii si non litterulis meis credi/ tis oculata fide uidere potestis. Nec dubito ut ex eo cõtingat quod ut plurimũ famosis uiris cõtingere consueuit (ut ait Claudianus) minuit p̃ sentia famã: ĩmo audacter assero quia huius superet præsentia famam tanta enim morum maiestate tanta suauis eloquentiæ facundia: tanta e tiam urbanitate & composita senectute conspicuus est: ut de eo quod apud Senecã moralem philosophũ de Socrate legitur: dici possit audi/ tores. s. eius plus ex moribus q̃ ex uerbis traxisse doctrĩæ. Et ut alqñ de celeberrimo uiro isto taceã quæso hos dicant: nunquid tales poetæ a Platone appellantur ex urbe. Et si pellũtur huiusmodi referent quos introducturus ipse sit ciues lenones: an uispiliões atq; gnatonicos epu

lones: cætariosq; seu forte furciferos: aut similes illis assument. O fœlix: O mansura diu Platonis respu. si poetas pellat: & hos ciues habeat & morũ uitæq; hoĩu; præsides. Sed absit ut arbitrer doctissimũ uirũ id intellexisse: quod sentiunt interpretres hi: qnĩmo reor & poetas insignes & quoscũq; alios similes eisde; non tantũ ciuitatũ seu suæ rei pu. ciues esse: sed principes atq; magistros. Sed inquiẽt stomachantes hi: si hos non quos pelli iubet Plato poetas: Esset respondendũ talib' uos ipsi perquiratis censores inepti. Sed quonia; ignorãtiæ quorũcũq; cõpatiendu; est: & si male sint meriti cõpatiendũ tamen est: uti liquoribus oĩbus: sic & facultatibus sua fex quæ esto abominabilis & abiicienda: non tamen defecatus liquor efficitur: uilior & æquo modo facultas. Quid. n. philosophia rerum omniũ magistra ueratius: hæc a murce loco: ut de cæteris taceam: cinicos habuit: & epicurios qui infandis erroribus inuoluti fere eam dehonestare in nõnullis conati sunt: adeo ut hostes uiderentur potius q̃ ministri. Sed quæso ꝑpter hos Socratẽ Xenocratem: Anaxagoram: Panetium: aliosq; hoc eodem insignitos titulo abiciendos fore dicemus. Stolidu; & ignaui defectoris esset officium. Quid christiana usq; religione santius: & hæc Donatistas: Macedones: Fotinos: & alios habuit heresiarcas longe fetidiori fece execrabiles: nec ꝑpter hos iuste Basiliu; cæsariense; : Ioanne; crisosthomu; : Ambrosiu; mediolanense; : Leone; papã: & alios sacros ac uenerabiles uiros dicimus esse prophanos. Sic & poesis: ut de reliquis taceam habuit suã fece; & fuere quidam qui Comici poetæ dicti sũt: inter quos & si nõnulli honesti fuerint hoĩes: ut Plautus & Terẽtius: utplurimũ turpissimis fictionibus suis splendida; poesis gloriam ĩficere uisi sunt: & his iungi põt aliquando pelignensis Ouidius: hi quidẽ seu mẽtis innata lasciuia seu lucri cupidie: & desiderio uulgaris applausus scelestis cõpositis fabulis eas minus introductis recitabant in scænis: ex quibus lasciuientiũ pectora prouocabant̃ in scœlera & constantiũ agitabatur uirtus: & oĩs fere morũ disciplina reddebat̃ eneruis: & qd̃ pernicîosissimũ erat: q̃tũcũq; & in cæteris religio gentiliũ detestanda sit populos in tam turpia sacra deduxerant: ut erubescenda a suis etia; uideretur. Huiusmodi etia; poetas ut in præcedentibus sæpe dictum est nõ sola abhorret christiana religio: s; ipsa etiã abiecit gentilitas. Hi qppe sunt quos urbe pellendos reor Plato iusserit. Ego aũt non urbe sed orbe tales exterminandos fore existimo. Sed hos ꝑpter: ẽ ne Hesiod' Euripides: Statius: Claudianus: aut similes ciuitate pellẽdus: Ego nõ arbitror: distinguant igitur hi: & si non odio laborant ĩdigno: maleme ritos carpant sua linquentes in pace conspicuus.

Musas infici non posse ob defectum lasciuientis cuiusq; ingenii.

Ostremo rex ĩclyte: hi nomen poeticum blasphemantes infanda

temeritate parciti: silentia sacra semotos antri gorgonei adit⁹: honesta
penetralia uenerande poesis: & puellarum choros: cātusq; diuinos ītra
re ausi sunt: atq; dissonis turbare clamoribus: & Boetii sāctissimi atq;
clarissimi uiri: uerbis armati eis.s.quæ circa principiū libri eius de con
solatione legūtur: philosophia loquente atq; dicente. Quis has senicas
meretriculas ad hūc egrū permisit accedere: quæ dolores eius nō mo/
do ullis remediis fouerent: uerū dulcibus īsup alerent uenenis & cæte
ra omnia nō alter q; uictores cōplere clamoribus & innocuas ludētiū
mētes ignominiosis opprobriis cōmouere si possint: & cu; nō sentiāt
qd illa uerba uelit. Boetius solum inspiciētes corticē: pudicissimas mu
sas non aliter q; si essent carneæ mulieres: eo qd' foeminini generis sit
eorum nomina. Inhonestas obscenas ueneficas atq; meretrices esse p/
clamant: & eo quod diminutiuo utatur Boetius illas extreme sortis: &
extremo etiam in lupanari a fece uulgi prostratas existimāt: nec hic sa
tis est: quinimmo hinc nolūt poetas etia; esse homines īhonestos si ar
gumentum deducentes suum. Si musæ Boetii assertiōe meretriculæ sūt
inhonestæ mulieres sūt: & sic hi quibus familiares sūt: ut īhonesti sint
homines necesse est. Cū amicitia seu familiaritas: nisi ex conuenientia
morum iungi aut stare non possint: eas autem esse familiarissimas poe /
tis constat. liquido etiam carminibus eorum testātibus: & sic(ut iā di
ctū est)inhonesti sunt homines. Aduertis ne prudentissime rex ī quem
exitum tendat illecebris horum astutia: sed qualiscūq; sit ueritate luci
da confundenda est. Quot igitur & quæ musæ sint: & qbus īsignite no
minibus: & quid per eas senserint illustres uiri si bene memini supra li
bro. xi. operis huius monstraui. Sed adhuc horum impietate non quie
scente: paululum laborandu; est. Satis ergo arbitror ex præmōstratis
assumi posse: duplicem esse poetarum speciem: quarum altera uenera /
bilis & laudabilis est: & piis hominibus semper grata. Altera uero ob
scæna atq; detestabilis: & ea est poetarum quos dixi non urbe tātū: s;
orbe pellendos: æquo modo duci potest de musis quaꝝ & genus unum
sit spēs duæ dici possunt. Nam dato eisdē uiribus eisdēq; legibus actu
aliter unaqueq; utatur: cum uariis exactitatis uideatur exprimi suc⁹ hic
scilicet dulcis amarus: ille non incongrue honestam unam arbitrari pos
sumus: & reliquam inhonestam. harum igitur altera totis cōmendāda
præconiis laurea incolit nemora: castalium fonte;: & quæcūq; religio
ne uenerabilia loca cognoscimus phoebi socia floribus & sertis ornata
& dulcedine cantus: atq; uocum sonoritate spectabilis. Altera aute; ea
est: quæ ab īhonestis comicis tracta: Scænas atq; theatra & quadriuia
tenet: & scelestibus fictionibus ob mercedē se ierti uulgo placidam ex
hibet nullo cōmendabili ornatu conspicua: hæc non cōsolatione uirtu
tum non salubribus antidotis non sacris etiam remediis egritudines

languentium mitigat aut sanat: sed querelis gemitibusq; in mortē usq; amplificat ea delectatione: qua passionibus īplicite delectantur. Ex q/bus satis possunt quod ignorabant uidere poetis infesti: Boetiu3. s. dū musas meretriculas scenicas uocitabat: de theatrali musarū specie intel lexisse. Quod apertissime obiectores hi uidisse potuissent. si quod post pauca a philosophia dictū legit intellexissēt: dicit. n. Sed meis eū mu sis curandū sanandūq; relinquite: & ut euidentius appareret quoniam de secunda musaru3 specie loqueretur psæpe in sequētib' philosophia ad curam & consolationē Boetii: in eodem libro oblectamenta carmi nu3 & fictiones poeticas introducit. Ergo postq; illas philosophia suo īmiscet artificio: eas honestas eē existimādū ē: & si honestæ sint: & hi quibus familiares sunt: ut horum uidetur uelle deductio: honesti sint hoīes necesse est: & sic honestæ sunt musæ: & poete honesti sunt ho/mines quos & quas inuicem turpi nota in uacuū labefactari conati sūt

Alloquitur autor regem.

Vibus potui rationibus clementissime rex horū celantiū maledi cta retudi: & ni honestati pepercisse3 meæ intemeraria3 eorū præ sumptionem: & uitam moresq; suos longe acriorib' uerbis: & aculeis acutōribns inuexisse3. Reor tamen eos præter dicta multa dicturos q bus omnibus respondere uoluisse in longū nimis ꝑtenderetur oratio: & multitudo uerborū nimia persæpe consueuit: ne dū animos magnis occupatos ut regii sunt: sed etiam uacuos & occiosos offendere. Et id circo ne cælsitudini tuæ tediosus sim: & ne uidear hos extra terræ ter minos fugare uelle: cū ignorantiæ eorum potius cōpatiendu3 sit: q; in meritu3 exterminiu3 procedendū his finem prestare mens ē: et quod ipsi nō facerent: ego ante huius libri fine3: tua cū gratia fecisse uolo: posuisse. s. meritam iram oēm et eorum ignouisse nequitiæ et eos ami cis alloqui uerbis: si forsan in consiliu3 melius possi3 īpellere.

Poetici nominis hostes orat autor
ut se in melius uertat consilium.

Os igitur o prudentes uiri iam si sapitis iras ponite: et turgida se date pectora. Satis. n. īmo nimium inter nos odiis decertatum ē uos primi in insontes intulistis arma ut eos exterminaretis orbe. Ego ex aduerso pectus opposui ei pro uiribus præstāte deo et meritis cāæ iuuantibus ne benemeriti ab infestis pellerētur hostibus. Esto si aduer sum uos: ipsi in æquum descenderent campu3: quantum præualeāt ue stris meisq; uiribus sera penitētia nosceretis. Belligeratum tamen ē et eo uentum: ut cu3 aliquali offensoru3 gloria: q; q; sudore plurimo pau lulū sit omnino uincendi repressa libido: et ut æquis legibus iri possit ī pacem. Vadamus ergo eamq; capessemus ultro et quietem laboribus

demus. librata enim sunt belli premia. Nam nos doctrinaꝫ ego refero
aliquantulum consolationis in prædam & sic satis loci paci relictum ẽ
Credo sic uelitis quoniaꝫ cæpisse uos poenitet: & iõ eiꝰ fruamur bonis
Quod ut me ex animo dicere noscatis: qui primus lacessitus sum: pri/
mus seruare amicitiæ leges incipiam: & ut uos etiam faciatis: quæ ami
cus caritatiue pauca dicturus sum: æquo animo atq; tranquillo pcipite
Ecce honorabiles uiri: quibus potui demonstratiõibus elucidaui quid
sit poesis: quã uos ipsi nullam faciebatis qui poetæ sint: quod poetarũ
officium qui mores etiaꝫ fabulones scelestos homines: suasores carmi
num: & mille malis infectos clamabatis. Quid inde musæ sint designa/
ui: quas meretricĩas dicebatis: & forte arbitrabamini lupanares. Quos
si tanti sunt: si adeo uenerabiles non solum non damnare debetis: sed
eos colere laudibus extollere: amare & eoꝶ ut meliores efficiamini stu
dere uolumina. A quo ne uos retrahat: aut ætas ãnosior: aut famosio/
res audisse facultates: cõemini ex uobis ipis id posse qđ de se ñ errubu
it annosus prĩceps: & uirtutuꝫ omnium singulare decus. Robertꝰ rex
Hierusalem & Siciliæ rex inclytus: qui clarus olim philosophus & me
dicinæ præceptor egregius: atq; inter cæteros eiꝰ tpis isignis theologꝰ
cum in sexagesimũ sextum usq; ætatis suæ annum paruipendisset Virgi
lium: illumq; cum reliquis more uestro fabulosum diceret homineꝫ &
nullius fore præcii ornatu subtracto carminum q̃ cito franciscum pe/
trarcham arcanos poematum referentem sensus audiuit obstupefactꝰ
seipsum redarguit: & ut ego dicẽte meis auribus audiui: asseruit se nũ
q̃ ante arbitratum: adeo egregios atq; sublimes sensus: & sub tã ridi/
culo cortice uti poetarum sũt fictiões latere potuisse: ut aduertebat pꝰ
demonstrationem solertis uiri absconditos esse suumq; mira cõpũctio
ne damnabat ingenium: & infortunium: quod tam sero poeticum artifi
ciũ cognouisset: nec erubuit aut senio & spe breuis in futurũ uitæ deti
neri potuit: quin sepositis studiis splendentium facultatum ut plenuꝫ e
uirgilio sensum sumeret cœperit operaꝫ dare. Sane festina mors nouũ
interrupit studium: quod si perseuerare potuisset: quis dubitet quin in
maximum poetarum decus: & Italorum commodum studio tali uacan
tium euasisset. Quid ergo quod regi sapientissimo sanctum uisum est:
uos ne arripere indignum ducetis: uix credam nõ eniꝫ nos tygres: aut
immanes belluas reor: quorum ingenium uti illarum sceuitia in meliꝰ
flecti non possit. Attamen si præter hanc piam credulitatem meam in
pectoribus uestris ĩpetuosas adhuc ĩmeritos pseuerat hostilis ardor in
uestrũ saltem decus: quotiens uos linguæ pruritus ĩ uerba irritat: q̃so
p sacrũ philosophie pectꝰ: cuiꝰ forsan aliquãdo mamillas suxistis: ne ĩ
totum poeticum nomen adeo uos dedatis præcipites quinĩmo si satis
sani estis distinctione semper ubi opportuna sit utamini: ipsa quidem

in concordiam discordantia reducit: & abstersis ignorātiæ nebulis in tellectū clarificat: & recta quo uult ducit ingeniū. Et hæc facitote ne inhonestis uenerabiles īplicetis poetas: ex quibus multos fuisse genti/ liū ostensū est. Sit satis uobis in illecebres comicos irruere: in hos e uomere iras: in hos bona cæterorum pace omne uestrum uersetur in cendiū. Præterea & hebraicis parcite: nō enim absq; diuine maiesta/ tis indigne lacessiri possunt: & præmōstratū ē Hieronymo attestante quosdā ex eis sub poetico stilo sancto dictāte spiritu: sua cecinisse ua ticinia: æquo insuper mō & christiani ab iniuriis īmunes seruādi sunt plures enī ex nostris poetæ fuere & adhuc sunt: qui sub tegminib' fi ctionū suarū christianæ religionis deuotos sacrosq; sensus cōmēdaue re: & ut aliquid ex multis ostensū sit: noster Dantes dato sermōe ma terno: sed artificioso scriberet in libro: quē comœdiā nuncupauit: de functorū triplicē statū: iuxta sacræ theologiæ doctrinam designauit egregie. Et illustris atq; nouissimus poeta Franciscus petrarcha in suis bucolicis: sub uelamine pastoralis eloquii ueri dei: & inclyte trinitatis laudes irasq; eius incalcantes ignauia Petri nauiculam mira descriptio ne notauit. Stant uolumina: & intelligere uolentibus sensus apparent: hos ultra uigent prudentii: atq; sedulii carmina: sacrā sub tegmēto ex promerentia ueritatē. Et Arator nō solū christian' homo: sꝫ romanæ ecclesiæ sacerdos & cardo: heroico carmine apostolorū gesta more cā tando poetico designauit. Iuuencus insuper hispanus homo: sed æque christianus sub uelamento hominis bouis leonis & aquilæ: christi filii dei uiui redemptoris nostri actus oēs etiā fingendo composuit. Et ne plures in mediū deducā: si ut nostris saltē parcatis: nulla uos humani tas trahit: nolite seueriores esse matræ nostra ecclesia: q̄ laudabili con sideratione prospectans nō dedignatur: cū multis & potissime cū Ori gene se habere benigne. fuere enim huic homini tam grandes in cōpo nendo uires ut nunq̄ circa id exhaustū uideatur fuisse ingenium: nec in scribendo fatigata manus: ex quo in millia uolumina uariarum mate rierum excessisse credatur. Ex quibus omnibus more sollertis uirginis quæ inter spineta flores illæsis colligit digitis: & spinarū aculeos sinit seperatim uilescere: omissis minus bene creditis laudanda sumpsit & ī ter suos thesauros seruari uoluit. Videte igitur & examinate: & æqua lance poetarum dicta librate: & quæ minus sancte scripta sunt sinite: quæ aūt benedicta sunt nō damnate: quasi existimetis eruestigio clamo re in poetas sublato: Augustinos aut Hieronymos ab ignaro populo arbitrari. hi enim quibus æqua fuit cum sanctitate prudentia nunq̄ in poeticam seu poeticæ artificium fecere. Verum in errores gentilitatis recitatos: ab eis quos semp etiā circūstantibus catholicæ ueritatis ho stibus atq; recalcitrātibus uoce intrepida dāmauere: semp aduertētes

eorum scripta tanta uerborum arte composita: tanto lepore suauia: tã
to sententiarum sale condita: tanto ornatu etiam delinita: ut ab eis ex
peti fore necesse uideatur quicquid quis uelit latino eloquio apposuisse
decoris: & ne longiori sermone uos traham (ut ait Cicero pro Archia)
hæc studia adolescẽtiã agunt: senectutẽ oblectãt: secundas res ornant
aduersis profugium ac solacium prebent. Delectant domi: non ĩpedi/
unt foris: pernotant nobiscum: peregrinantur rusticantur: qui si ĩpi ne
qꝫ attingere neqꝫ sensu nostro gustare possemus: tum ea mirari debere
mus etiam cum in aliis uideremus & cætera. Cum igitur non spernen/
da neqꝫ abicienda: sed colenda sit pœsis: & inde pœtæ si sapitis satis
dictum est. Si autem obstinati perseueretis in rabiem: esto uobis cõpa
tiar: cum aspernandi satis: nihil ad sufficientiam scribi posset.

Genealogiæ deorum gentilium liber. xiiii. desinit.
Sequitur. xv. & ultimus liber: in quo auctor purgat seipsum
obiectis in se. Prohæmium

f Vndaui serenissime rex: quibus potui armamẽtis hinc inde
nauiculã: ne æstu procellosi maris: aut uentoꝝ aduerso ĩpe
tu pelleretur ĩ littus & illisa ruptis compagibus solueret̃. Et
ne crepitantibus desuper nubibus: in imbrem solutis infestum: aut co/
ruscum fulminantibus ignem dillueretur aut uerteretur in cinerẽ: teg
mẽta superaddidi quæ opportuna ratus sũ: necnon & ploresis atqꝫ ru
dẽtibus illam illigaui scopulis: ne abundis se retrahentibus una cũ illis
traheretur in pelagus. Aduersus uero dei iram nil mortalium obstacu/
la iuuãt: & ob id suis in manibꝰ linquendã censui: ipse absqꝫ eiꝰ suffra/
gio: nil profecto stare potest: illam seruet misericordia sua. Nunc autẽ
superest: ut iniecta ĩ fatigatum nautam tela excutiam: ac si possim qua
litercunqꝫ amoueam. Quis enim dubitet quin petatur a multis. Sane
ut forte minus æquo animo uisus sum: quandoqꝫ tulisse quæ in pœsim
& pœtas immissa fuere sic summa cnm patientia: quæ in nautam euola
uerunt: quocũqꝫ iussu missa perferam: nec huiꝰ patiẽtiæ rõ longe abest
Indigne quippe meo iudicio pulchra pœsis: & elegantes hac in faculta
te uiri lacessiti fuere. nescio utrum superborum an ignorantium potius
maledictis dixerim. Nauta autem non sit: nam si pro uiribus conatus
sit arte nautica: per maris uertiginosos anfractus: & confragosa sco/
pulis freta cymbam in tutum deducere: ne iuste redargui possit. scio ta
men quia multarum rerum ignarus sit: & ideo ex multis eo minus ad
uertente commissis: forsan merito redargui potest. Agam igitur quod
potero iuuante deo: ne omnino temerarie uideatur egisse quod fecerit:
ĩpe me erripiat de faucibus malignantiũ: qui ex caminio ignis ardẽtis

eripuit illæsos israelitas pueros sperantes in se:& in finē laboris extre mi me deducat in sui sanctissimi nominis gloriam & honorē.

Minus opportuna preciosa fore nōnunq̄. C.i

c Ircūspiciēt scio colloseū hunc:undiq̄ iam dicti seu alii intentis oculis carptores egregii:eoq̄ conspecto ariolor dicturi sint pia forsan intentione.Durū.n.hōi est hoīum mētes cognoscere: tā gran de opus mīme opportunū esse:& iō in precio nō futurū: hi quidē hiis paucis uerbis fere opus omne concutient cū a quadā nō satis expressa ueritate uideatur obiectio:non solū colorari sed etiā approbari.Quis enī nō dicat intuitu primo:nō dicā nō opportunas: sed etiā sup̄flu as fore poetarū fabulas:ex quibus hoc opus omne consistit. Verū ali ter ego sentiendū reor:fateor eīm fabulis hoc opus cōsistere: sic si cō cessero illud minus opportunū:multa ēt nō opportuna:& hæc inter o pus hoc preciosissima fore monstrabo:& inde hoc opus quoniā utile tā reipu. q̄ priuate sit:ostendā inter opportuna etiam numerandū.In precio igitur & maximo esse multa minime opportuna & artificio ho/ minū adinuenta:& naturæ opa facta monstrantur. Exquirim⁹.n.lapi cidas:cōmentarios:dolatores & architectos:insignes uolētes domos constituere:quas rudis uillicus ex luto & pallustribus calamis oppor/ tunas erigeret.Tēpla capitolia palacia regum populorū atq̄ principū maximis sumptib⁹ constructa pictura superflua decoramus:aureis ce latisq̄ uasis utimur:cum opportunitati possint deseruire fictilia. Sic co ronis purpureis uestibus & armillis aureis delectamur:cū laniciū sim/ plex cui⁹cūq̄ pecoris sufficiat opportūitati.et sic artes & ornamēta q̄ minīe opportūa sunt ī preciū deuenere.Sed quia hæc ambitiōe hoīū quis posset preciosa dicere:uideamus nunquid naturā rerum discretis simam etiā circa sup̄flua ambitiosa uelimus dicere.Et quæso ad qd ca pitis capilitiū opportunū sit:nemo dicet:illud tam̄ multi firma adeo preciosū fore:ut si absq̄ eo Venus incedat suis etiam comitata grati is Marti placere nō possit.Eūq̄ tanti estimatum a Cæsare dictatore: ut ad contegendum caluitiū perpetuam lauream a senatorib⁹ impetra rit.Ad quid hominū barba:qua si quis ætate prouectus careat: non absq̄ rubore hominibus īmiscetur aliis. Ad qd cornua ceruo: Ad qd pictæ uolucribus pennæ concesse sunt:ob ornamentū nō ob aliud re sponderi potest.Et sic ne per plura discuram:quod alias non erat in p̄ cio ornamenti causa efficitur preciosum. Et sic ornamenti causa quid efficitur preciosum:hoc profecto opus erit in precio. Quid enim pul chrius in collocutionibus hominum: q̄ nonnunq̄ īmiscuisse fabellas sententiis: Quid decentiusq̄ fructuosos fabellarum sensus eidē appli cuisse colloquiis:& hoc opus unūquodq̄ præstabit abūde.hæc insup

ponderosis & accuratis orationib' :plurimũ afferre decoris satis appa ret: cum passim mixta scriptis Ciceronis Hieronymi: & aliorum pru/ dentium uirorũ ille legamus: poterat ergo sufficere ostendisse hoc op' preciosum ornamenti causa: sed huic superadditur utilitas quæ ex hoc consequitur tam publica q̃ꝫ priuata: ex qua preciũ maius efficitur. Exi stimabant.n.nonnulli poetas peritos homines simplices tantum cõpo suisse fabellas: & per consequens non solũ non utiles sed illos arbitra/ bantur damnosos: & discurrentes legendo nullum ex fabulis emolumẽ tum sumebant. hoc autem opus dum fictionibus uelamentum amouet & eruditos fuisse uiros poetas ostendit: & legentibus facit fabulas cuꝫ delectatione fructuosas: & si qui falsa opinione perisse uidebantur poe tæ reipub. insignes: & quasi rediuini reddimur & priuatim: q̃ incognita abiciebatur utilitas per hoc patefacta colliturt: & ad altiores sensus & ingenia legentium excitantur. Præterea spero sic uolente deo: uti hacte nus fuere consurgent: qui ad poeticam mentes erigent: quibus nõ mo/ dicum dum ueteruꝫ monimenta perlegerint: cõmodi per hoc op' p̄sta bit. Ex quo fiet saltẽ tabulis preciosuꝫ. Sed quid multa dicã? Si cessẽt quæ dicta sunt: omnia dummodo princeps optime cuius iussu laboreꝫ sumpsi: tuo per hoc opus desiderio satisfactum sit: illud p̄ciosissimum duco. Esto laudabile sit placuisse pluribus: sic si tuæ celsitudini minime gratũ sit: etiam si placiturũ atqꝫ acceptabile cæteris ueniat parui apud me momẽti fiet. Tuũ igitur est istud p̄ciosũ facere aut si libet abicere.

Perseuerare sæpe diutius: quæ minus duratura uidentur. C.ii.

e Adem forte pietate loquentur & alii dicentqꝫ postq̃ꝫ rimosũ op' uiderint: nec bene compactum: nec diu mansurum ruinam præ/ monstrantibus fatiscentibns rimis. Ego his præmonitoribus libẽs ago gratias excutiũt.n.ab oculis meis sũnũ meqꝫ solertẽ faciũt ut opportu nitati p̄stẽ subsidiũ. Verũ quoniã ante cœptuꝫ opus sit euasuꝝ illud ratus sũ si satis memor es rex inclyte. Istud idem circa principiũ testa tur. his quibus potui rationibus ostendens: cur strambum mutilũ cica tricibus plurimũ existiarẽ illud futuꝝ: & ut satis apparet (& isti aiunt) mea me nõ fefellit p̄meditatio. Et ideo circa defectuꝫ hũc: iure excusã dus uẽio. Sane q̄b' adminiculis potui illud ĩ robur deduxi: nec postq̃ꝫ deductum est inexcogitatas aut nouas contraxit rimas: ueteres autem & p̄uisse quod ariolãtur isti arbitror adeo repente non facient. Nam si more mortalium per coniecturas de futuris p̄uidere uelimus: in lõgũ perseuerabit hoc opus. Vidimus eniꝫ sæpe in saxo firmatas arces ĩ rui nam ire citius q̃ꝫ ĩ palustri luto piscatoria situata domus: hi autẽ qui si bi nõ satis firma ædificia norant uigilantes inspiciũt sæpe: & sic si exi gat opportunitas restaurant fundamenta: resarciunt parietes: tecta ti/ gnis: & solaria uariis adiumentis suffarciũt: & sic quæ ilico casura uide

bantur: nõnũq̃ recta deducuntur in sæculũ. Secus qui fortia se possi-
dere existimant: nã du; secura quiete tenentur: & ecce lapis unus gran
di pondere pressus attritus crepitat: & omne secũ attrahit ædificium ĩ
ruinã. Sũt & alii casus pallacia ambit inuidia: & odia excidium parant
parua domus paucis & possessori cognita: quamdiu deo gratum est
perseuerat. Quis arbitrari potuisset Ilionẽ recentẽ adhuc priami ciuita
tem: tot refertam uiribus diuinis splendidã regni totius Asiæ arcẽ to
ti minantẽ græcia; lapsura; citius paupis aglai sofidii gurgustiolo. Sic
& robustos uidimus iuuenes uiuaci atq̃ præclara ualitudĩe decoros p
ua interueniente febricula seu accidente alio in repentinã fere præcipi-
tari morte; ubi nõnunq̃ inualidi senes in longiore; etiam q̃ uelint e-
uasere uitam. S; quid refert per exẽpla discurrere: quorũ abundantissi
ma uita mortalis est: dicant isti quod uolũt & ego quod cupio arbitror
hoc tamen scio certissimũ: Nisi dominus custodierit ciuitatem frustra
uigilat qui custodit eam. Ipsius est seruare atq̃ conterere: ipsius solius
est q̃tum mundana oĩa in longu; duratura sint seu q̃ cito casura scire
prudentũ in eo spes oĩs est ipse uideat. Ego quidẽ quia rimosum opus
meum cognoui: eidem humilitate; imperaui: sciens quia deus humili-
bus dat gratiam. Sed quid ego de longitudine æui huius uerba facio:
cum mihi permaximũ sit: si adeo rimosu; adeo mutilum adeo cauerno
su;: uti illud composuisse potui: ad tuas usq̃ manus mi rex puenire q̃-
at: ut non dicam uigilantiã: sed obedientiam meã cognoscas. Satis mi
hi hoc opus erit: si tandem ulterius perseueret diuinæ bonitati & for-
tunæ regiæ imputandum existimo.

Nequisse membra huius aptius collocari. Ca. iii.

V peruenĩet quidam Ariolor: & inspectis quæ alii ĩspexere dicẽt
optabilius fore prudenti hanc concidere mole; q̃ consistere diu
cum casus defectus eius sublaturus sit: quos perseueratio demõstrabit
& hunc potissime quod latũ pectus ex craneo ex pectore tibiæ forma
tæ sit: & pedes in uerticem reuoluti. O sententia Socratis fœlices me
dici: quoru; terra tegunt errores. Cum scriptorũ sæpissime etiam be
nedicta: quoniam in propatulo sint caninis lacerant dentibus at saltim
infestentur latratibus: quod sũmo exquisitum atq̃ compositu; labore
ẽ: & illustrium uirorũ autoritate ubi possibile fuit formatu; prætereũ
tium uerbis fere deiectum est. Sed quid: patienda sunt oĩa: ut conculcẽ
tur humilitate proteruia. His tamen sic aientibus quid responsurus sim
nil habeo præter quod noueri; de principio genealogiæ huius multos
multimode opinatos: quod nec circa primi huius uoluminis libri initi
tium omissum est: atq̃ ostensum: quoniam uetustissimum sumpserim:
ut de cæteris aliqualis haberetur mentio: & huic uetustissimo capiti p
ut comperisse potui successiue pect⁹ & reliqua mẽbra applicui. Si aliæ

ueriores sint aut potiorem ostendentes ordinem : quod non nego fore possibile. Et si multum uigilauerim plura & alia reuoluendo uolumina non uidisse fateor : nec noui quo ordine membra tam ingentis corporis possent aptius collocari : & pducant ipsi in medium quod nouerunt ut eis uisis : si iure quæ scripsi dānanda sunt : suis fides adhibeatur inte- gra. Nā dixisse me tantū ex craneo cōfecisse pectus & nil aliud ostēdisse : ē poti⁹ iiquæ detrahere : q̃ laudabiliter redarguere aut utiliter emē dare.

Non appositum est quod minime cōpertum est. C. iiii.

p Ræter compositionis indecentiam pauloante redargutam : m̄lta esse omissa : quæ apponi debuissent : hi forsan superaddent uel alii hoc ego si uelim negare nō possum : cum meminerim saltem despectan tibus ad superficiem fabulosam ob librorum defectum. Circa hui⁹ ope ris principium scripsisse multos ex prole deorum defuturos homines. Et si tamen libri reperiri dicantur : quis mortalium tam audax erit ut prorumpens dicat uidisse se omnes atq; legisse : ego autem non uideri; etiam quos alii uidisse potuere absq; frontis rubore confiteor multos omissos fore : & nonnullos forsan ob labiis memoriæ culpam. non enī sufficit uisus : & idcirco indulgeant quæso memores : & quod ignorātia siue obliuione factum est : nolint æquiperare maliciæ. Adest & res alia ī quā forsan possūt obloqui uiri sublimes : scilicet circa explicatōes sen suū fabularū exhibitas. Absit ut hi ego uelim obsistere : possibile quidē reor : cum nunq̃ de me ausus sim tam magna præsumere : quoniā me minus ad hæc ualere rat⁹ sim : & quis ex īperfecto homine pfectum ex quiret opus : Solius est dei perfectum opus componere : quoniā & ipse perfectus est. Si quid tamen temerarius egi circa hoc tuo iussu rex op- time impulsus egi. Et ob id si circa hanc partem minus bene egerī : im ponatur onus celsitudini tuæ. Ast ego hos prudentiores deprecor p ue nerabile ac sanctum philosophiæ nomē : quod colant existimo : uti qua dam sapientiorum auctoritate. Dentes in minus bene commissum insi gunt : ita pia humanitate etiam medeantur : non enim insuetu; est ut ne dum eruditos homines uidere quod indoctus non uiderat : si aliquādo indoctos uidisse quod minime uiderant eruditi. homo enim sum ego : & hominem peccasse nec nouum est nec mirabile (ait enim Flaccus) quandoq; bonus dormitat homerus. Centū præterea Argo fuere ocu li bini & bini uicissim dormientes : uigilantibus reliquis : & tamen quin somnum aliquando ire permitteret omnes cauisse non potuit : si ergo mihi cum tantum duo sint : & hi quandoq; a sopore tacito uinciāt̄ : mi rabile non est. Exprimant igitur quæso quod a me prætermissum ē & fabularum enucleationes suppleant : aut si minus debite quid expositū sit immutent : & in melius quod minus decenti opinione firmatum est

reformantes emendẽt.Ego quidẽ & ſi non plene uerũ tamẽ atq ſanc
te ſcribere ratus ſũ:quod ſi minime factũ ẽ:nõ adeo obſtinate perti
nax ſũ:qn meũ humiliter fatear crimen:& grato aĩo emendationẽ ſu
ſcipiã:tanq̃ hõ qui & ſi iam totis pedibus in ſeniũ tendã doceri non
uereor:imo cupio & pſcrutor.hoc.n.ſi fecerint perfectius incedet op⁹
& ego doctior factus:magis eorũ liberalitate laudandus efficiar.

Nullas fabulas aut hyſtorias:niſi ex con
mentariis ueterum ſumptas ineſſe. .C.v.

Nſurgent hos præter & alii & quaſi q̃ruli clamabunt: quoniã in
auditas fabulas & hyſtorias:ut text⁹ grauiores & ĩplicatiores fa
cerẽ miſcuerĩ.fateor nõ nouas fabulas aut hyſtorias ĩmiſcuiſſe ueteri
bus:ſed forſan a multis ex latinis:his inauditas ſæculis:Ex quib⁹ nul
las niſi ex cõmentariis ueterũ ſumptas appoſui.Nec ut grauiores aut ĩ
plicatiores textus excuderẽ:ſ ſic opportunitate exigente factũ eſt diſ
colorũ quippe & male ſecũ conuenientiũ cõqueſtio talis ẽ:nĩl.n.æquo
aĩo pati poſſunt:ſi textus faciles ſcripſeris & laxa quadã claritate pa/
tentes pedeſtrẽ dicunt ſtilũ & puerile pedagogũ:redolentẽ & faſtidiẽ
tes abiciunt.ſi paulũ acriorẽ dictaueris primo ingreſſu fatigati:cũ nõ
obuius ſenſus e ueſtigio tẽdit ingenio: ſcribentẽ accuſant: ſcabroſũq
dicunt etiam ſi facili ſit artificio delinitus: & indignantes negligunt:
ego quippe nulla ꝓpter leſiõe circũuolutũ ſcripſiſſe mereor:ne uideo
etiam ſi ex cõpoſito feciſſe:quod intertextæ fabulæ q̃tũcũq ab eis
inaudite poſſint difficultatis aut obſcuritatis afferre. Reor tamen hos
aſtu quodã tacito fabulas uelle & hyſtorias ſibi ĩcognitas dãnare tãq̃
nõ ueras ſub prætextu textus ĩpliciti.Iã dictũ ẽ ex cõmentariis ueteꝝ
ſumpte ſũt oẽs:ut referentiũ autoꝝ nõia teſtent̃ appoſita:quas ſi for/
ſan nõ uiderint:quaſi nil ueꝝ eſſe poſſit niſi qđ legerit reprobãdas exi
ſtimare nõ debẽt.Certiſſimũ ego habeo eos multa uidiſſe:q̃ mihi poe
nitus incognita ſunt:ſic & ego legiſſe potui:q̃ nundũ ad eorũ deuene
re noticiã:nemo ſolus præter deũ cognitionẽ oĩu rerũ habere potuit
uſq̃.Eo igit̃ aĩo a me cõperta legãt:quo uolent alios legiſſe ſua:& for
ſan ſi aliquantũ acer uideatur cõtextus:cogãt in uires ingeniũ:& ſen/
tientes aduertent perlucidum eſſe:quod arbitrabantur obſcurum.

Inſignes uiros eſſe quos ex
nouis inducit in teſtes. Ca.vi.

Orum puto qui hæc etiam erit querela:quod in teſtes ſcriptarũ
mandotos ueteres & nouos incognitos auctores:quibus utrũ ꝑ/
ſtanda fides ſit incertũ eſt:habet æquidẽ querimonia hæc aliqd graui
tatis.Nam q̃tuncumq noui fuerint:qui nunc ex auctoribus ueteres

sunt: uidetur quod per multa sæcula perseueratum est a lõgitudine tẽ/
poris approbatum sit: & inde plurimum auctoritatis sumpsisse: quod
utrum de omnibus nouis: quãtũcũq; bene sint meriti arbitrari debeat
apud multos uidetur in pendulo. Ego autem huius sentẽtiæ sum: nũq̃
in æuum duraturos hos quos nouitas approbata non sit: cum ab eorũ
nouitate necesse sit exordium approbationis sumẽdum: & sic ego eos
quos nouos inuoco: cum uiuos nouerim: aut noscã meritis eorũ agen
tibus egregios esse uiros atq; ꝓbãdos ausus sũ ĩ testimonium euocare.
hoc.n. mihi constat ex omnibus eos fere per omne uitæ tempus studiis
uacasse sacris: eos inter insignes: scĩa & moribus semper uersatos ho/
mĩes: eos uita laudabiles: nec ulla turpi nota signatos: eoꝝ scripta aut
dicta a prudentioribus etiã esse approbata. Credo his agẽtibus equipa
randa sit eorum nouitas uetustati. Verum ne quis arbitretur me minus
graues produxisse uiros eosq; uelim mea auctoritate probabiles facere
Libet de nouissimis aliqua sigillatim scribere: ut & aliorum iudicio: si
satis bene dixerim appositum sit. Induxi sæpe generosum atq; uenera/
bilem senem Andalo de nigro ianuensem olim in montibus astrorum
doctorem meum Cuius quanta fuerit circũspectio: quanta morum gra
uitas: quãta syderuꝫ noticia: nostri tu rex optime tibi est (ut aiebat ip̃e
cum adhuc esses ratione conformitatis studiorum familiarissimus fuit
& ut ipse uidisse potuisti: non solum regulis ueterum: ut plurimuꝫ faci
mus astrorum motus agnouit: sed cum uniuersum fere peragrasset or
bem: sub quocũq; climate sub quocũq; orizunte experiẽtia discursuũ
certior factus uisu didicit: quod nos discimus auditu: et ob id & si in
oĩbus illi fidem præstandã crediderĩ: Circa ea tamẽ quæ ad astra spe/
ctare uidentur nõ aliter q̃ cicerõi circa oratoriã: aut maroni circa poe
ticam exhibendam censeo: huius insuper plura stant opuscula astrorũ
cæliq; motus ostendentia: quæ quantum sibi circa talia præminentiæ
fuerit ostendunt: uti senem hunc: sic & dantem aligeri florẽtinum poe
tam conspicuum: tanq̃ præcipuum aliquando inuoco uirũ: meretur q
dem. Fuit enim inter ciues suos egregia nobilitate uerendus: & quãtũ
cũq; tenues essẽt illi substãtiæ: & a cura familiari: et postremo a lõgo
exilio angeretur: semper tamen physicis atq; theologicis doctrinis ĩbu
tus uacauit studiis: et adhuc Iulia fatetur Parisius: ĩ eadẽ sæpissime ad
uersus quoscũq; circa quãcũq; facultatẽ uolẽtes respõsiõibus aut po/
sitionibus suis obicere disputans intrauit gymnasium. Fuit et hic circa
poeticam eruditissimus: nec quicq̃ illi lauream abstulit præter exiliuꝫ
Sic enim formauerat animo nunq̃ nisi in patria illaꝫ sumere quod mi
nime illi permissum est. Sed quid plura: Qualis fuerit ĩclytum eius te/
statur opus: quod sub titulo comediæ Rhitmis florẽtino idiomate mi
rabili artificio scripsit: in quo profecto se non mithicum sed catholicũ

atq; diuinum potius ostendit esse theologu3 : & cum fere iam toto no/
tus sit orbi nescio utrum ad celsitudine3 tuam sui nominis fama perue
nerit. Memini insuper : esto raro : Franciscū de barbarino traxisse in te
stem hōie3 quide3 honestate morū & spectabili uita laudabilē. Qui &
si sacros canones longe magis q̄ poetica3 nouerit : nōnulla tamē opus
cula Rhitmis uulgari idiomate splendidis ingenii sui nobilitate3 testā
tia edidit : quæ stāt & apud italos in precio sunt. Hic integerrīe fidei fu
it & reuerentia dignus : quem cū inter uenerabiles nō dedignetur florē
tia ciues optimum semper & in omnibus fide dignum habui testem : &
inter quoscūq; egregios uiros numerandu3. Traho præterea aliquan/
do Barlaam Basilii cæsariensis monacum : calabrum hominē olim cor
pore pusillem prægrandem tamen scientia : & græcis adeo eruditum :
ut imperatorum & principu3 græcorū atq; doctorū homiuū priuilegia
haberet testantia : ne du3 his temporibus apud græcos esse. Sed nec a
multis sæculis citra fuisse uirum tam insigni tāq; grandi scientia prædi
tum : non ergo huic & potissime in rebus ad græcos spectantibus ego
credam : Non enim opus suum aliquod uidi : esto composuerit nonnul
lam audiuerim : habui tamen ex suis scripta quædam in nullum reduc
ta librum : nec aliquo insignita titulo : quæ & si illum non satis in latinis
litteris instructum ostenderent eum tamen multa uidisse atq; perspica
cissime sensisse monstrabāt. æquo modo & Paulū perusinū grauissimū
uirum cæteris īmisceo : Qui & ætate prouectus : & multarum reru3 no
ticia doct⁹ fuit : diu magr̄ & custos bibliothecæ Roberti Iherusalē : &
Siciliæ regis inclyti. Et si usq; curiosissimus fuit homo in perquirendis
iussu etiam principis peregrinis undecūq; libris hystoriis & poeticis o
peribus iste fuit. Et ob id singulari amicitia Barlaæ iunctus : quæ a lati
nis habere non poterat : eo medio in numera exhausit a græcis. Hic in
gentem scripsit librum : quem collectionum titulauerat : in quo inter
cætera quæ multa erant & ad uaria spectantia quicquid de diis gentili
um non solum apud latinos sed etiam apud græcos inueniri potest ad/
iutorio Barlaæ arbitror collegisse. Nec dixisse uerebor ego iuuenculus
adhuc longe anteq̄ tu in hoc opus animum meu3 traheres ex illo mul
ta auidus potius q̄ intelligeres sumpsi : & potissime ea quæ sub nomīe
Theodontii apposita sunt : Quem librum maximo huius operis in/
cōmodo Biellæ impudicæ coniugis crimine eo defuncto cum pluribus
aliis ex libris eiusdem deperditum comperii. Puto igitur eo tempore :
quo mihi primo cognitus est : neminē illi in talibus æquiperandu3 fuis
se. Post hos & Leontium pylatum thessalonicensem uirum : & ut ipse
asserit : prædicti Barlaæ auditorem persæpe deduco : Qui quidē aspec
tu horridus homo est : turpi facie barba prolixa : & capilicio nigro : &
meditatione occupatus assidua : moribus incultus : nec satis urban⁹ hō

uerum uti experientia notum fecit litterarum græcarū doctissimus : & quodammodo græcarum hystoriaꝝ atqꝫ fabularū arciuū inexhaustum esto latinarum non satis adhuc instructus sit : huius ego nullū uidi opꝰ sane quicquid ex eo recito ab eo uiua uoce referente pcepi. Nam eum legentem homerum : & mecum singulari amicitia conuersanteꝫ fere tribus annis audiui : nec infinitis ab eo recitatis uergēte etiā alia cura animum : acrior suffecisset memoria ni cedulis cōmendassem . Similiter & paulum geometriaꝫ conciuem meum : quem tibi rex inclyte fama notissimum scio ad hæc assumendum aliquando ratus sum : eo quod nouiriꝫ nulli usqꝫ alteri tempestate hac : adeo sinum arismetricam geometriam & astrologiam aperuisse omnem uti huic aperuere : in tantum ut nil arbiter apud illas illi fuisse incognitum : & quod mirabile dictu etiam & uisu longe magis quicquid de syderibus aut cælo loquitur . Confestim propriis manibus instrumentis in hoc cōfectis oculata fide demōstrat spectare uolentibus nec est hic tantum patriæ aut italus notus. Longe quidem studiorum suorum Parisius fama clarior est : qꝫ apud suos sit : sic & apud Brittanos Hispanosqꝫ & aphros quos penes hæc in pcio studia sunt. Siquidem fœlix homo erat iste : si animo erat ardētior aut liberaliori sæculo natus. Quid tandem : & Franciscum patrarchaꝫ Florentinum uenerandissimū præceptorem : patrē & dominū meū : nuper Romæ ex senatusconsulto : approbante Roberto Hierusalē & Siciliæ rege inclyto ab ipsis senatoribus laurea insignitum inter ueteres uiros illustres numerandum : potius qꝫ inter modernos induco. Quem nō dicam : itali omnes quorum singulare ac perēne decus est : si & gallia oīs atqꝫ germania & remotissimus orbis āgulus Anglia græciqꝫ plures nouere poetam præcipuum nec dubito quin usqꝫ Cyprū & ad aures usqꝫ tuæ sublimitatis nomen eius inclyta fama detulerit. Huius. n. iaꝫ multa patēt opa & metrica & psaica mēoratu dignissima. Certū ē cælesti eiꝰ ingenio testimonium hinc inde ferentia. Stat enim exitum cupiens ad huc sunt cum claui clausa : diuina Aphrica heroico carmīe scripta : primi Aphricani narrans magnalia : Stat Bucolicum carmen iā ubiqꝫ sua celebritate cognitū. Stat & liber epistolaꝝ ad amicos metrico scriptaꝝ stilo. Stāt pterea īgētia duo epistolaꝝ psaicarū uolumina tanta sniaꝝ tanta rerum gestarum copia : tanto ornatu artificio splendentium ut in nullo Ciceronianis postponendas eas censeat lector æquus. Stāt ī medicum inuectiue : Stat solitariæ uitæ liber. Et qui paucis post diebꝰ ī lucem nouissimus uenturus est de remediis ad utramqꝫ fortunam. Sunt præterea in officina plures quos cito eo uiuente fabrefactos legemus in publico. Quis ergo hunc in testem renuat : Quis dictis eius fidem præstare deneget : O nisi pauloāte tenui calamo scripsisse : quot & quas eius possem superaddere laudes : quibus dictorum ab eo fides amplior

deueniret. Sed ad p̄sens dicta sufficiant: hæc igitur quæ de nouis dice
rē habui: uerū ne de incognitis antiquis ab his uideatur omissū pauca
dicēda supersu nt. Dicent igitur hii me inauditos a se īducere auctores
quasi quia eorum nomina non audiuerint: non illis integra præstanda
sit fides: insipientis equideꝫ est credere: nil præter quod uiderit fide di
gnum quasi lectis fidem legendo iiunxerit ipse. Fateor me auctoꝝ plu
rimum: quorum forsan nomina nonnullis modernorum peregrina sūt
dicta: & fabulas recitasse: eo quod ut iam dictum est antiquitate uideā
tur approbata: & hos omnes: aut uidi aut legi aut a recentioribus alle/
gatos comperii: quos si hi queruli nō uiderūt aut eoꝝ nō audiuere no
mina: non auctorum sed desidie eorum crimen est: & ideo sibi imputa
re nō de me conqueri debent: non enī pn̄t uolumina e Bibliothecis ī
manus euolare torpentium: nec qui uiderūt debēt noīa uisoꝝ hostiatī
deferre legant perscrutentur & inuenient quod non norunt: & peregri
nis efficiētur domestici: & comperiēt eos sic auctoritate ualere: uti ar
bitrantur ualeant quos legerūt. hæc igitur habeo quæ ꝺ auctorib⁹: tā
nouis q̄ ueteribus a me productis dicenda reor: quoruꝫ si me ad indu
cendum non prouocarent merita: ad id opportunitas cogeret. Hab ēt
enim⁹ ciuiles & canonicæ leges præter textus multiplices hominum ne
quitia semper auctos apparatus suos a multis hactenns doctorib⁹ edi/
tos: habent philosophorum uolumina diligentissime cōmēta cōposita
habent: & medicinales libri plurimornm scripta omne dubium enodā
tia: sic & sacræ litteræ multos habent interpretes: habēt necnon & fa
cultates & artes reliquæ glosatores proprios habuere. Ad quos si op/
portunum sit uolens habet ubi recurrat: & quos uelit ex multis eligat
Sola poesis quoniam ꝑpaucoruꝫ semper domestica fuit: nec aliquid af
ferre lucri auaris uisa sit: non solum per sæcula multa neglecta atq; de
iecta. Sed etiā uariis lacerata persecutionibus his caret subsidiis: quaꝫ
ob causam saltim huc illuc ad quēcūq; possumus absq; taꝫ celebri sele
ctione recurramus necesse est: & si non multum a quocūq; saltem qd'
modicum possumus excerpamus quod a me factum persæpe intelligē
ti satis apparet: cum nonnunq̄ non tantum ad nouos auctores diuer/
terim sed ad glosulas etiam autoris carentes nomine recursum habue/
rim. Et idcirco queruli sic opportunitate uolente non solum inauditis
ueteribus sed & nouis etiam auctoribus acquiescant.

Carmina nōnullis agētibus causis huic īmixta sūt operi. Ca. vii.

Feu hos seu alios dicturos non dubito: quoniā ostentatiōis gratia
græca carmina operi meo īmiscuerim. Quod satis aduerto nō ex
caritatis femite emissum quinimmo uredine liuoris impii impellente
exadusti cordis intrinseco hæc emittatur obiectio. īpie factū ē ast ego
profecto non commouebor opitulante deo. Sed more solito humili

gradu in responsum ibo. Dico igitur si nesciunt carpentes immeritum insipidū est ex riuulis querere quod possis ex fonte percipere. Erāt homeri libri mihi & adhuc sunt: ex quibus multa operi nostro accommoda sumpta sunt. Et ex his satis percipi potest plurima a priscis assūpta a quibus tanq̄ a riuulis nō est dubiū sumere potuisse: & sūpsi sæpissime uerum uisum est aliquando satius ex fonte sumere q̄ ex riuo: nec semel tantum contigit: non in riuo repperi quod abundantissimū erat ī fōte. Et sic aliqñ ī hoc: hīc delectatio: ide necessitas īpulere: delectāt ī super scriptores nōnū q̄ aliqua scriptis īserere q̄ habeāt aliquo modo lectorē sistere: ac in oblectationē seu quietem deducere: ne pseueratione nimia iuniformitate lectiōis tract⁹ ī tediū a lectura desistat: quod ī mixta carmina aliquando forsan fecisse poterunt. Insuper quod in propria forma positum est: habet uires testimonii pleniores: si forsan obiurgator insistat: si sic ergo qui scripto a me carmini fidem non præbeat: adinuenta Iliade uel Odyssea poterit uidisse: nunquid uera aut falsa descripserim: & si uera plenior erit testimonii certitudo: nec insup ego solus sum: qui miscuerim græca latinis: uetus consuetudo ē: uoluāt si libet uolumina Ciceronis: uideant scripta macrobii: ītueant̄ Apulei libros: & (ne plures afferā) Maximi ausonii opuscula legāt: hos sæpissime uersus græcos latinis litteris inserentes inuenient. Horum ego uestigia in hoc secutus sum: reor dicent ilico: si dudum laudabile fuit hodie friuolum esse laborem. Nam cum nemo sit qui græcas litteras norit: ē cōsuetudo uetus abolita. Ast ego ī hoc latinitati cōpatior: quæ si omnino græca abiecit studia: ut etiam non noscamus caracteres litterarum nam & si sibi suis sufficiat lr̄is: & in eas omni occiduus uersus sit orbis societate græcis lucidiores proculdubio apparerent: nec præterea oīa secum a græcia ueteres traxere latini multa supersunt: & pfecto nobis īcognita quibus possemus scientes effici meliores. Sꝫ de hoc alias hi demum non prospectant: ad quem hoc opus ego dirigam: cui laborem ī pendam uidissent quippe quoniam eruditissimo regi & cui tam græcaꝝ q̄ latinaꝝ litteraꝝ si uera fert fama notitia ē. & quē penes cōtinue docti homines græci sint quib⁹ græca carmīa ut his ignaris n̄ uidebūt̄ supflua Sꝫ quid multa? geramus paululum obiurgatoribus moreꝫ: ostentationis causa græca carmina scripsi: quid inde? quæso mordēd⁹ sum? cui enim iniuriam facio si iure utar meo? Si nesciunt meum est hoc decus mea est gloria: scilicet inter etruscos græcis uti carminibus. Nōne ego fui qui Leontiū pylatum a uenetiis occiduam babylonem q̄renteꝫ a longa peregrinatione meis flexi consiliis: in patria tenui. Qui illum in propriam domum suscepi: & diu hospitem habui: & maximo labore meo curaui ut inter doctores florentini studii susciperet̄: ei ex publico mercede apposita. Fui equideꝫ ipse insuper: qui primus meis sumptib⁹

Homeri libros & alios quosdam græcos in hetruriam reuocaui ex qua
multis ante sæculis abierant non redituri. Nec in hetruriam tantū sꝫ
in patriam deduxi. Ipse ego fui qui primus ex latinis a Leontio pylato
in priuato Iliadem audiui. Ipse insuper fui qui ut legerentur publicæ li
bri Homeri operatus sum: & esto non satis plene perceperim: percepi
tamen quantum potui: nec dubiū si permansisset homo ille uagus diu
tius pœnes nos quin plenius percepissē. Sed quantulūcūq ex multis
didicerim nōnullos tamen præceptoris demonstratione crebra ītegre
intellexi eosq prout opportunū uisum est huic operi miscui. Quid hoc
mali est? fabulas græcorum scripsisse: quarum hic liber plenissimus ē
a nomine ostentationis causa factum dicitur paucos inseruisse uersicu/
los: græcis litteris scriptos lacessitur. Potuit Mariꝰ arpinas superatis
aphris cymbris & theutonicis more liberi patris cantolo in poculū uti
Sic &. C. Duelius qui pœnos primꝰ nauali certamine superauit: a coe
na domū repetens semper lumine funalis cærei usus: & hæc quantum
cūq præter romanæ urbis morem essent: æquo animo tulere romani
Mihi autem irascuntur nōnulli si præter nostro æuo solitū latinis græ
ca carmina misceo: & ex labore meo paucul ū gloriæ fumo. Rebar eq
dem latinitati aliquid decoris afferre: ubi ī me liuoris nebulā excitasse
uideo. Doleo quippe: sꝫ qd arbitror doctos. Nā ista dicturos de reliqs
& si curandū sit: tollerari tamen patientia potest. Postremo tamē præ
cor oēs ut placido ferant animo: memores Valerio teste: quia nulla ē
tam humilis uita quæ dulcedine gloriæ non tangatur.

Gentiles poetas mithicos esse theologos C. viii.

Vidam forte religiosi homines sancto mouente zelo legētes pce
dentia: dicent iniuriam sacro sanctæ religioni xpianæ illatā dum
poetas gentiles diximꝰ esse theologos: quos solos diuinis litteris īstru
ctos hoc insigne faciamus christiani decoros. Equidem hos ego uene/
randos hoīes puto: eisq si quando hæc aliqui dicentes erunt ex nunc
gratias ago salutis enim meæ sollicitos sentio. Verum dum minus cir
cunspiciūt quæ loquantur: ostendunt liquido se paucos uidisse libros.
Nam si multos studuissent liber cælestis hierusalem inter cæteros fa/
mosissimus ptransisse non debuisset inuisus: in eo enīꝫ legisse potuissēt
Augustinū libro sexto referentē Varronis doctissimi hoīs opinionem
qua ipse Varro arbitratur triplicēꝫ esse theologiā. Mithicam. s. Physi
cam atq ciuilem. Mithica autem dicitur fabulosa a mithicon græce:
quod latine fabula sonat: & hæc comediis: de quibus supra & theatris
accōmoda est: quæ ob turpia in scenis actitata ab illustribus poetis e/
tiam improbatur. Physica aūt quæ ut interpretatione uocabuli pcipit

Theologia.

naturalis ē necnō & moralis:qm̄ mūdo utilis uideat̄ laudabile ē. Ciui
lis uero seu politica:q̄ & sacrificola dici pōt:ad urbē spectare dr̄ q̄ ob
sacroꝝ ueteꝝ abominabilē turpitudinē a ueri dei cultu atq; rectitudīe
fidei reprobāda est:Ex his.n.physica poetis egregiis attribuit̄: eo qđ
sub fictiōibus suis naturalia cōtegāt:atq; moralia:& uirorū illustriū
gesta:& nōnunq̄ q̄ ad suos deos spectare uidēt̄:& potissime dū sacra
carmina prīo ī deorū laudes cōposuere:atq; eorū magnalia sub corti
ce texere poetico:ut ī supiorib⁹ dcm̄ ē:ex quo a prisca gētilitate theo
logi nūcupati sūt:eosq; prīos fuisse theologizātes testat̄ Aristotiles &
q̄q̄ a nō uero deo nomē tali sortiti sit uēiētib⁹ ueris theologis pdidis
se nequere:uī suā seruāte uocabulo:qđ a quocūq; deo exortū est:qđ
reor aduertentes.theologi h odierni scilicet nomē ex causa īditū aufer
re non posse:ne de mithica uel alia possit intelligi theologia se nō theo
logos tantum sed sacræ theologiæ asserunt professores:nec hoc est ali
qua instantia improbandum:quasi christiano nomē iniuriosum nonne
nos omnes homines dicimus quoscunq; mortales scimus constare ex
anima rationali & corpore.Dato alii gentiles sint & israelite alii: & alii
agareni:& alii christiani:& nonnulli adeo peruersorum morum:ut po
tius īmanes belue q̄ homines habēdi sint.Et tn̄ nullā sic omnes uocā
tes christo redemptori nostro iniuriam facimus:quem ultra deum ue-
rum hominem fuisse cognoscimus.Equo modo si qs poetas dicat theo
logos nulli facit iniuriam.Si sacros quis illos diceret:quis adeo demēs
est quin uideat quoniam mentiretur:Esto nonnunq̄ ut in precedenti-
bus patet:circa honesta eorum theologia uersetur:q̄ sæpissime potius
physiologia:aut ethologia q̄ theologia dicēda ē. Dū eorū fabulæ natu
ralia contegunt aut mores.Et hæc etiam circa catholicam ueritatē uer
sari potest:dummō uelit fabularū conditio. Quod fecisse nouimus nō
nullos poetas orthodoxos a fictionibus quorum sacra documenta te-
guntur:nec si his audisse difficile uti & poetæ quandoq; sacri possunt
appellari theologi.Nonne dantes noster qcquid consistit in sacræ theo
logiæ sinu⁹ sub poetico uelamēto cōtexitur:Quapropter & sacer theo
logus appellādus ē.Sic & qui sacri sūt theologi opportunitate exigēte
deueniūt physici.Quod si alias nō cōtingat saltē dū sensū exprimū ex
fabula lignorū sibi regē cōstituētium se physicos esse demonstrat.

Non indecens eē quosdam christianos tractare gentilia. C.ix.

d Icent alii æquo superioribus forsan animo:īdecens esse christiāo
homini gentiliū superstitōes & nepharia sacra seu genealogias de
scribere aut perquirere:cum habeant nonnunq̄ talia mentes legentiū
in erroneas opiniones deducere:& persæpe opinantis periculo detiner̄
non inficiar.hoc quidem sanctissime dictum est: & arbitror nonnullos
a studio talium amouendos:& sic etiam aliquibus absq; aliqua suspitōe

sinistra pmitti posse. Nā si oēs a talibus abstinere necessariū uisuꝫ fuis/
set: nō dubito qn sacra sancta mater ecclesia decreto ppetuo uetuisset
Fuit. n. utilissimuꝫ oliꝫ uix dū apud gentiles nouis germinibus pullulā
te ecclesia aduersus eosdeꝫ: eoq; adhuc saperēt tā ab origine q; ab ipi
us gentilitatis pseuerantia sacris insistere acriter atq; curare: ne legen/
tes talia tanq; unco uetustatis tracti more canis uerterent̄ in uomituꝫ
Hodie grā Iesu xpi in robur firmissimū uentū est: & execrabile cūctis
gentiliū nomen una cū errorib⁹ ī suis exterminiū tenebrasq; ppetuas
pulsū ē: & uictrix ecclesia castra possidet hostiū. Quā ob cāꝫ fere abs
q; periculo talia exquiruntur: atq; tractant̄. Nō tñ nego qn benefac
tuꝫ sit: si puer abstineat cui memoria tenax: & tenellū adhuc īgeniūꝫ:
nec duꝫ satis plenæ xpiana religio cognita. Sic neofidus hō quē mūdū
bene firmata: credulitas laxatis habenis facile ī lubricū exorbitare per
mitteret. Et si forsan aliq duriores ī tā obscenuꝫ crimē se labi pmitte/
rēt: ēt si nil aliud studuero uix possuꝫ credere hoc ī me cōtingere pos/
se. nā ab utero mr̄is meæ ad fontē nostræ regeneratiōis delat⁹ lotusq;
qđ p me cathecuīo pmisere: q me sustulerunt ab illo: ut pōt hūana
fragilitas ī hodiernū usq; seruari. Certissimū semp hñs: qđ iter iustoꝝ
hoīum cōgregationē psallit̄. Vnū. s. in triplici personaruꝫ distinctione
deū esse: & hunc ueruꝫ & æternū atq; omniuꝫ æque opificem reruꝫ ea
rumq; perpetua ratione gubernatorem seruatoreꝫ atq; rectoreꝫ omnia
intra se continentem: & a nulla contentuꝫ. Et quod mirabili & alias in
audito eiusdeꝫ diuinitatis artificio factum est uerbum. s. eius æternum
obumbratione sacri spiritus ad abolendam humani generis labem ob ī
obedientiam primoruꝫ parentuꝫ contractam ingenue uirginis utero p̄
nunciante cælesti nuncio carnem factum: & uirginis illibata uirginita
te in tempore passibilem atq; mortalem hominem natum. Qui adhuc ī
fans in gremio matris a sabeis regibus oblatis muneribus adoratus est
& ætate crescente inter sacræ legis doctores duꝫ solueret nexus ambi
guos: non deus sed admirande indolis puer ab eis creditus est: nundū
eniꝫ ueritatis splendor æternus caliginem absterserat a mentibus eorū
dem: ut eum. s. deū illis repromissum cognoscerent: quem mortali sep
tum carne uiderent. Insuper certū habeo eum qui ætherea arce relicta
& ex deo serui assumpta forma: & qui inter hoīes uti homo uersatus ē
iam trigesimuꝫ agentem ætatis annum ab hispido atq; syluicula uate:
& ab utero matris sacro pleno spiritu ad apperiendū æterne salutis ia/
nuam: lotum in iordanis alueo: dum cæluꝫ intonuit desup & acre mur
mur super incūbentis nubis in uocē solutum deitatis aientis: Hic ē fi/
lius meus dilectus in quo mihi bene cōplacui ipsum audite. Præterea
credo & ratum habeo eū aquis apud chana galileæ in uinum uersis: ut
sacro pectori absconditam diuinitatē ostenderet: sumpto iā sacro con

sortio iudeã urbesq; phoenicũ Samariã & Galileã ambisse: & cælesti dogmate in tẽplo & sinagogis docuisse pplos: lepras mũdasse elĩgues uocales fecisse: lumẽ cecis seu natura seu casu perditũ restaurasse: aĩas ab orco in cadauera reuocasse: febrib': uentis: & undis ĩperasse: & in multis aliis signa sue diuinitatis mõstrasse. Post hæc hora ei' aduenıẽte eũ sacerdotũ hebreoꝵ inuidia ꝑcurante lotis a se amicoꝵ pedib': & in genti illo celebrato cõuiuio ĩ quo suis manib' uerbisq; cõfectũ ẽ: cõio nis nostræ sacꝵ illud ĩeffabile: quo corp' eius in cibũ: & sãguinẽ ei' in potũ tã pñtibus q̃ futuris exhibuit: uno socioꝵ nequã uẽdẽte orone in solitudine pacta a nefaria turba exqrẽte cũ fustib' & lãternis captũ & in pñtia deductũ prĩcipiũ: & ibidẽ nefarie accusatum: & sua patiẽte humilitate false quibusdã testãtib' insimulatũ: & ĩ hinc ĩ ꝑtorio ꝑsidis lusũ: uirgis cesũ: corona spinea insignitũ: sputis & colaphis deturpatũ & postremo latronũ more dãnatũ: cruciq; affixũ sublimi: & ĩ eadẽ ace to & felle potatũ. Cuius cum iã humanitate uicta suppliciis in finẽ suũ iuisset. Seu & melius reor ut Thome de aquino placet: cum uoluntarie collectis uirib' spiritum emisisset: tremuit orbis omnis: & meridianuꝫ fere solis iubar per tres horas iuit ĩ tenebras: luna ex opposito offusca ta. Esto aliter ad polycarpum (scribit Dionysius ariopagita) qđ ego mi ror. Inde eius a ceco milite ꝑforatum lancea pectus: sãguinẽ aqua mix tum emisit: ex quo sacra omnia nr̃æ salutis credo sumpsisse exordium nec minus certum habeo eum a cruce depositum atq; sepultum: ac iñ uirtutæ suæ deitatis uti prisci cecienrãt uates p' diẽ tertiaꝫ: seu Ionas ex utero cæti: sic ex uẽtre terræ surrexisse superata morte: & rediuiuũ domos inferas uisitasse: & confractis uectibus ferreis reuulsisq; posti/ bus antiqui carceris subacto plutone in libertatẽ prædam omnem ue/ terem eduxisse: post hæc suis apparuisse sæpius: & e medio eorum eis cernentibus nulla corporea impeditum mole cum uero corpore olim mortali propriis uiribus in cælos ad eum qui miserat euolasse. & iñ cæ lestem illum ignem ex se patreq; optimo pariter prodeuntem uiuificã tem omnia: & uera cuncta docentem in comilitones egregios immisisse Quo illustrati bellum aduersus orbis principem iniuere illico perq; suum sanguinem & uulnera multa fato ubiq; ueritas semine & obtenta uictoria ducem suum triumphantes in patriam secuti sunt. Sic institu tam ab eodem dei unigenito piam iustorum congregationem: & sacrũ illud regenerationis lauacrum: quo mala facinora abolentur mortalib' cum cæteris eiusdem conuentionis faustis probandisq; sacris: qb' deo obsequentes efficimur: atq; lapsi nostra imbecillitate resurgimus: eiq; uolentes consiliamur: nec ob id humanum sanguinem effundentes: ut efferati plures iam fecere gẽtiliuꝫ: aut hyrcos uel tauros more ueteri in molantes nec a me fuit unq̃ ueritas hæc amota: qui testimonio patrũ

credere diē extremā uenturā; in qua resoluētur oīa pitura: magnoq; dei opere ex cineribus ꝓpriis: oēs q ante fueramus mortales cu; nr̄is corporibus resurgemus æterni: & in p̄finitū uenietes locū in quo xp̄s ipse iudex p̄torii in maiestate ꝓpria residebit: & apparētib' cūctis suæ passionis īsignib': audiem' finalē meritoꝶ nr̄oꝶ snīa;. Sic & ī futurā similiter uitā ī qua nō meo merito s; miseratiōe diuina spero uidere de um redēptorē meū ī carne mea & cū beatis lætari ī terra uiuentium. Hæc igitur ne plura dixeri; sincera fides: hæc æterna ueritas adeo pec tori meo infixa ē: ut nedū euelli ab aliquo gētilitatis īpulsu: s; nec cō/ cuti mō aliquo: aut labefactari q̄at. Nā & si peccator hō si;nō tn̄ gr̄a Iesu xp̄i Cherea terētianus adolescēs su;: q dū a tegulis ī gremiū Da nis cadentē Iouē in tabula pictū intueret̄ ēt inoptatū a se facinus aīa/ tus est. Abiit cū annis iunioribus leuitas illa si fuisset aliquādo circa iā dicta quod minime memor su;. præterea aduertens quia cōtinuis dcci pulis & explicatis ubiq; retibus: antiquus hostis tanq̄ leo rugiens ut ī ueniat quē deuoret ambiat: in mortaliū semitas: eosq; in precipitiū co netur īpellere uti Mithridates senex ille rex ponti: qui magnanimo au su sumptuq; magnifico: quadraginta annis cōtinuis aduersus romanu; populū bellum ingens & memorabile traxit a iuuentute sua aduers' le thale uenenum formacis pectus armauit: Sic & ego mecū euangelica ueritate sacro Pauli dogmate: & Augustini aliorūq; plurium uenerādo rum patrium iussionibus consiliis atq; suasionibus armaui: ex quo ar ma gentilitia paruipendo. Si enim xp̄ianus hō gentilium tractaui stul/ titias iussu tuo rex inclyte: & in detestationem erroneæ credulitatis eo rum hoc feci: & si parua quādoq; maioribus æquare fas est: feci quod etia; sūma cu; laude nōnulli sanctissimi fecere uiri: ut Augustin': Hie ronymus: & cū nōnullis etiam aliis neofidus hō Lactantius. Mihi qui de; a teneris ānis notissimū est: psalmista monstrante: quia omnes dii gentium demones: & hinc eorum semper inepta displicuere facinora. fateor tamen religione eorum seposita: quorūdam poetarum mores & scripta placuisse: & ob id nō solu; eos laudasse: sed pro uiribus ab ob/ iectionibus accusantiu; defendisse: ut apparet in præcedētibus liqdo. Et hoc iō feci: ut ab ignaris nō ueniant lacerandi: qui si Christū nouis sent: coluissentq; inter sublimiores xp̄iani nominis haberētur. Sed ad superiora prospectans inquiet aliquis bene operatus es: præmunuisse enim se aduersus hostes semper laudabile fuit. Sane picē tractantes co inquinantur a pice. Iam plurimi dum se fortissimos existimarēt impul si ab hoste ēt debili cecidere. Et si cæteri desunt: quorum grandis nu/ merus est. Salomon tamē adest testis certissimus imbecillitatis huma ne: huic scientia omnis concessa est: diuitie omnes & imperium grāde summa cum iustitia populos subditos tenuit: deo templum ædificauit

mirabile: multa bona cõposuit: & tãdẽ iã ætate maturus: tot honorũ largitore postposito: cõscẽso offensiõis montẽ maloth ægyptiorũ ydolũ flexis genibus adorauit. Quid ergo tu ne eris fortior salomone: aut circũspectiõe plenior. fallimur de nobis nimiũ cõfidẽtes: hæc qdẽ negari nõ possũt: uera nõ sũt. Attñ aliud belli genus mihi cũ errorib' gẽtilitiis est: q̃ salomonis fuerit. cũ ægyptiaca coniuge: q̃ astu fœmineo aduertens: qm̃ ĩ felicis uiri aĩaꝫ formositate sua laqueasset: & deos suos extollere auida nũc cõplexo uenereo: nũc mellitis sauiis: nũc blãdiciis: muliebrib': nũc petulca lasciuiis: nũc p̃cib': nũc lachrymis: quas obsequiosissimas mulieres hñt fœmĩæ: nũc indignatõe cõposita absq͂ intermissiõe: nõ diebus oĩbus tãtũ: sꝫ noctib' amantis uiri animũ ĩpugnabat. O q̃ grauia & ĩtolerabilia sũt dilectarum mulierũ: & potissime nocturna certamina: hic tandẽ dũ timeret mulieris quã sũme diligebat gr̃aꝫ amittere terga dedit: & uiribus armate fœminæ inermis succubuit. Mihi aũt nõ tale aduersus deorum gẽtiliũ nugas bellũ ẽ: mille iã ueris rõnibus a me cognitis ĩprobatas. Et iõ cũ eis exaustis uirib': atieq͂ pulsis leuis ẽ pugna: scio tñ nimiũ de se cõfidisse quandoq͂ sit uitium uerum ego de me non confido. Sed de gratia Iesu christi cuius precioso sanguine redemptus sum: spero quidem eum non passurum: ut qui tam diu recto tramite eius uestigia iuuenis secutus sum senex exorbitẽ & si in lapsum ueniam manum sua pietate debili porriget: & fessũꝫ placida quiete fouebit. Sed ut in finem ueniam: satis ex premissis colligi potest: uti non omnes decet tractare gentilia sic nec omnibus indecens esse.

Vt plurimum studia sequimur: inquæ prona uidentur ingenia. C. x.

S I fateãtur nõnulli uera esse quæ dicta sũt: nõ tamẽ quietur' reor quinĩmo arbitror dicent longe melius fuisse: studiis sanctioribus triuisse tempus q̃ talia didicisse: quod si quis neget: non erit æquidem satis sanus. Nosco quoniam in promptu erant leges cæsarũ & pontificum canones & medicina: quarum plurima sanctissima arbitrantur studia: eo q̃ eis persæpe auro auidi mortales ditẽtur. erat & phylosophia cuius optima demonstratione rerum causæ & a falsis disgregari uera noscunt̃ generosis quibuscunq͂ ĩgeniis appetẽda. Erãt & sacra uolumina: a quibus & paruipendere peritura docemur: & dei magnalia declarantur. atq͂ quo tramite cæleste regnum petamus ostẽditur: quod studiuꝫ ꝑfecto cæteris p̃ponẽduꝫ ẽ. Ex his qd' cũ q͂ sumpsisse forte sanctius egisse me dicerent obiectores. Sane: si quod debemus agerem' om̃s legum minister rostra frustra conscenderet. Attamen non adeo facile est: ut existimant aliqui: uelle omnia quæ debemus: & longe acri' cõsequi si uelimus. Nam: ut Cytharista uariis ex fidibus aliis lentius: aliis uero protentius tractis: his grauem acutum: illis tĩnitum reddentibus

docta manu:plectroqꝫ ex tã diſcordantib⁹ tonis reddit ſuauiſſimã ar
moniã:Sic & natura parẽs:cui ĩexauſtæ uires & perfectũ ĩgeniũ ẽ ꝓ/
ducit hæc peritura diuerſis officiis apta:ut ex hac officiorũ ĩcõueniẽ
tia reſultet humani generis. Circa quod plurimũ intẽta ẽ: cõſeruatio
atqꝫ ubi in longã conſeruationeꝫ iri non poſſet:noua productio aduer
tens:quoniã ſi uniformes producerentur oẽs:ut de reliquis ſinaꝫ: ho
mines nulla poſſent produci nec ẽt per tẽpuſculuꝫ ratione conſiſtere:
ergo hinc fit:ut diſcreto naturæ ordine hic ex mortalibus naſcatur fa
ber:ille nauta:mercator alius:& quidam ſacerdotio apti:aut regimini
& nõnulli legũlatores:præſide:poetæ:philoſophi:ſeu ſublimes theo/
logi:ex quorũ uariis ſtudiis:tam ingentis multitudinis hoĩuꝫ cõſerua
tio reſultet neceſſe ẽ.Nã ſi oẽs quoniã ad unũquẽqꝫ ſpectat: ſi poſſet
ad ſublimiora ſtudia cõſcendere:in theologiã uigilãtes iremus:& agri
cultor abſit.Ex quibus quæſo fructibus tã nobile ſequentes ſtudiũ nu
triremur.Si cemẽtarius:ſi lignarius deſit:quibus in tabernaculis ab ĩ
bribus:a uentis:a frigoribus:ac a ſolis æſtu:& aliis ĩcõmodis aſſidue
ſupeminentibus tutabimur.Si nõ lanifex:nõ credo:unde ueſtes & cal
ciamenta ſũmemus:Quid enumerẽ multa:ut ĩcõmodũ hũani corpis
ĩter ſe dr̃a qualitate & officia mẽbra a natura rerũ appoſita ſunt:ut ex
hac diuerſitate cõſiſtat:uti melodiã ex diuerſitate tonorũ:ſic & hũa/
nuꝫ gen⁹ ꝑſeueret:neceſſe fuit ad ſtudia inter ſe differẽtia gigneremur
Et ſi ab ipa natura quæ ſic cælos:ſic aſtroꝝ orbes & curſus uaria etiã
agitatione diſpoſuit agẽre deo:ut nullo labore ſuo ad officia ꝓductos
uaria nos uidemus.qs q̃ſo fœliciter audebit ab eo ad quod natus ẽ in
aliud tranſitũ attẽtare.Nõ quidẽ adeo ignarus ſum:qn noueriꝫ liberi
arbitrii quo omne ualemus potẽtia poſſumus naturæ ſuperare uires:
quod ægiſſe nõnullos legimus:opus profecto ĩter raro contingẽtia nu
meranduꝫ:tã grandi & fere ĩuincibili neceſſitate trahimur:in quod na
ſcimur. Et ſi ad diuerſa gignimur:naſcimur:alimurqꝫ ſi ea plane per/
agamus :in quæ trahimur æquidem ſatis eſt:ne dum in aliud tranſitũ
feciſſe uelimus:quod dum iam dudum fruſtra tentarent aliqui:id ꝑ/
didere quod erant:nec potuerũt effici quod querebant.Verũ ad quoſ
cũqꝫ actus natura ꝓduxerit alios:me quidem experientia teſte ad poe
ticas meditationes diſpoſituꝫ ex utero matris eduxit: & meo iudicio ĩ
hoc natus ſũ .Satis eĩm memini appoſuiſſe patreꝫ meũ a pueritia mea
conatus oẽs:ut negociator efficerer:meqꝫ adoleſcentiam nũduꝫ intrã
tem ariſmetrica inſtructum maximo mercatori dedit diſcipuluꝫ:quem
penes ſex annis nil aliud ægi:q̃ꝫ nõ recuperabile tempus inuacuum te
rere.hinc quoniaꝫ uiſum eſt aliquibus oſtendentibus indiciis me aptio
rem fore litterarum ſtudiis:iuſſit genitor idem ut pontificum ſanctiõ/
nes diues exinde futurus:auditurus intrarẽ:& ſub p̄ceptore clariſſĩo

fere tantundem temporis incassum etiam laboraui: fastidiebat hæc ani mus: adeo ut in neutrũ hoꝝ officioꝝ aut pceptoris doctrĩa aut genitoris auctoritate qua nouis mãdatis ãgebar cõtinue: aut amicoꝝ pcibus seu obiurgatõib᷒ ĩclinari posset. ĩ tãtũ illũ ad poeticũ trahebat affectio Nec ex nouo sũpto cõsilio ĩ pœsim anim᷒ totis tẽdebat pedib᷒: qnimmo a uetustissima dispõne ibat ĩpulsus. nã satis memor sũ: nondum ad septimũ ætatis annũ deuenerã: nec dũ fictiões uiderã: nũdũ doctores aliquos audiuerã: uix prima litterarum elementa cognoueram: & ecce ipsa impellente natura fingendi desideriuꝫ affuit: & si nullius essent momenti: tamen aliquas fictiunculas edidi: non enim suppetebant tenellæ ætati officio tanto uires ingenii. Attamen iaꝫ fere maturus ætate & mei iuris factus nemine impellente: nemine docente: immo obsistente patre: & studium tale damnante: quod modicum noui pœticæ sua sponte sumpsit ingenium: eamqꝫ summa auiditate secutus sum: & præcipua cum delectatione auctorum eiusdem libros uidi legiqꝫ: & uti potui intelligere conatus sum. Et mirabile dictu cum nondum nouissem quib᷒ seu quot pedibus carmen incederet: me etiam pro uiribus renitente: ꝙ nondum sum pœta fere a notis omnibus uocatus fui. Nec dubito dum ætas in hoc aptior erat: si æquo genitor tulisset aĩo: quin ĩter celebres pœtas unus euasissem. Verum dum in lucrosas artes primo: inde ĩ lucrosam facultatem ingenium flectere conatur meum: factũ est: ut nec negociator sim nec euaderem canonista: & perderem pœtaꝫ esse cõspicuum. Cætera facultatum studia: & si placerent quoniam nõ sic impellerent minime sim secutus: uidi tamen sacra uolumina: a quibus quoniam annosa est ætas: & tenuitas ingenii disuasere destiti turpissimum ratus senem: ut ita loquar elementarium noua inchoare studia: & cũctis indecentissimum esse id attentasse: quod minime arbitreris perficere posse. Et ideo cum existimem dei beneplacito me in hac uocatiõe uocatũ: ĩ eadẽ cõsistere mẽs est. Et quod egerim hactenus his monstrãtib᷒ studiis laudare querãt alii quod uidetur. Qui ergo patiuntur cerdonem fabula: satisqꝫ uacare. Lanistã pecori sculptorem statius: me ẽt q̃so uacasse poetis æquo animo patiantur.

Damnose cõpatimur regibus & diis gẽtilium. C. xi.

e Runt qui adurato iam calcibus tramite exorbitent: & ex trãsuerso prosiliunt clamittẽtqꝫ quoniam temerarius homo suꝫ: eo ꝙ p̃sumam ueterum regum terebrare busta: & quietos iã longa pace cineres in nouum odium suscitare: aut eoruꝫ recentioribus nebulis ueteres offuscare splendores: necnon & deorum semisopita scelera audiẽtibus cunctis in minus opportunam uigiliam excitare: & sub titulo honorabilis. s. genealogiæ deorum eorundẽ recitare latrocinia: & incestus longa est querela hæc: & plurimum mẽbrorum implicita & ea mõstrante

aduerto:quoniam senserint isti quid scripserīꝫ:& potissime dū querun
tur ꝙ deorū gentiliū facinora recitarīꝫ. Verū gentiliū animum redolet
ista conquestio:& si sic sapiūt mēte ut uerba sonant querula. Viget ad
huc in nōnullis error ille infamis:quē quæso auferat deus & resoluat ī
nihilū. Obiectis aūt respōdisse facillimū ē. agit eniꝫ temerarie q in ni/
miuꝫ terminos excedit audacie. Sic memini in libro ethicorū Aristote
lem arbitrari:hoc ego excessisse nō reor. Audere quidem ꝙ a boni ne
cessitate cōcessuꝫ ē:nō est temerarie agere. Nemini prohibitū legi seu
honesta sint:seu etiā minus honesta reguꝫ gesta describere. Erat tamē
regibus satius sic ægisse ut nil de eis referri possꝫ præter honestū. Ego
aūt de his nō ordinato nec in hoc disposito stilo scripsi. Sed sūmoten?
& ꝑfūctorie uti nōnūꝗ ordo assumpta operis exigebat recitaui si qua
inserui. Sed esto fecerīꝫ nō nouū aut īusitatū facinus feci: stant tā anti
qua ꝗ magna illustriuꝫ scriptorū uolumina:in quibus & stilo celebri:
& ordine integro regum recitantur acta. Aqbus si quid huc opi appo/
situꝫ est nouissimus sumpsi. Si ergo querela faciēda ē de illis āpliorib?
& antiqs querantur hystoriographis:quorū scripta celeberima cuꝫ fa
ma iaꝫ diu uniuerso patuere orbi:ex his si quod odiū generari pōt ī ci
neres iaꝫ quietos exordiuꝫ sumptū est. Sed quæso quæ pietas hæc:ex
quo caritatis fomite oritur:quæ huius pietatis cā: Credo generosi cuꝫ
uideri cupiāt tales in hoc ꝙ honores regios curent:ostendātqꝫ qa tur
bentur audientes dedecora. O ꝗ ꝑuo tales existimant nobilitatē mer
cari:quæ egregiis moribus iustitia:sanctitate:atqꝫ scientia adipiscitur
Scirēt isti si nobiles essent:quia nō solū superuacaneū sit sed dānosuꝫ
nō solū gentilibus sed male meritis:quibuscūqꝫ cōpati. Et iō si sapiunt
seruent hanc pietatē in melius. Turpia aūt deorū gentilium dedecora
nec dormiunt nec sopita sunt: qnimo a sacra xpi doctrina in perpetu
um nō surrectura sepulta:& ingenti damnationis mole contecta & op
pressa sunt. huius ego molis onus & si nō satis:ꝑ uiribus tamen tanꝗ
xpianus hō augere conatus suꝫ:laudes inde dignas consequi: non re
dargutiones expectās. Verū hos ego paruifacio morsus:cuꝫ nullo pos
sint dentis acumine quēꝗ ledere. hi ergo si xpiani sunt taceant & peni
teant eos si deoruꝫ gentilium obiectioni eis ulla fuit cōpassio:cum īter
alia crimen hoc minime deceat christianum.

Breuiloquus siue longiloquus ob crimē lacerandū nō ē. Cxii.

Reuiloquuꝫ forte me dicent:alii eo ꝙ aliquādo magis perfūcto
rie ꝗ lōga serie recitando fabulas atqꝫ hystorias aut illas enucle
ando pertranseam. Et sic non dubito quin sint qui dicant me ꝗ oppor
tunum sit sæpissime longiorem. Primis ut sic esse fateor necesse est fu e
re enim huius facinoris rationes plurime. Quædam autem ideo pau
cis sub uerbis relata sunt:quia non erat unde possem ampliora de/

scriberet: ni ex meo uoluisse fabulas aut hystorias ptelare uel figere qđ oĩno fugiendũ ẽ sano hõi. Quædã uero ẽt ad plenũ scripsisse: paucis ĩ digebat litterulis: ex qb⁹ si satis intẽtio sũmit̃ uitiosũ fuisset ĩ lõgi⁹ p tẽdisse. Sunt tñ & multa q̃ proculdubio lõgiorẽ uerboꝝ copiã toleras sẽt. Sꝫ q̃so si cũcta sinam⁹ q̃ dici potuissẽt: aut forsan exq̃sissꝫ materia sed ea tãtũ q̃ mihi scribẽti occurrebãt circa lõgissimas hystorias: aut fabulas. Circa oẽs singulares tã deoꝝ q̃ꝫ hoĩuꝫ act⁹: circa multiplices fictionũ sẽsus. Circa testimoniũ fabularũ aut hystoriaꝝ ueterũ aucto/ritates circa opĩones pluriũ relatiões & huiusmõi scripsisse: qñ me si/nẽ huic operi fecisse existimant tales Equidẽ uix unũ suffecisset sæculũ & tã grande ẽt euasisset uolumẽ: ut solo ĩtuitu primo lectores terruissꝫ quoscũqꝫ: & ob id satis ratus sũ: ea q̃ dicta sũt: sic sũmoten⁹ tetigisse nõ. n. puero aut inerti uulgo scribim⁹: quinĩmo ut alias dcm̃ ẽ doctis simo regi: & profectis hõib⁹: si aliquando ex manibus tuis serenissime princeps ad alios uenturum opus hoc est. Præterea ut exerceantur in/genia: non adeo plene scribenda sunt omnia. Nam quæ labore aliquo quæsita sunt: placere magis consueuerunt: & cum maiori diligentia ob seruari q̃ꝫ quæ sponte sua in intellectum legentis accedunt. Est & po/steris linquendus dicendi seu scribendi locus: ne inuidisse uideamur fu turorum ingeniis: & arrogantia quadam: ad quam omnes aspiramus uideamur præoccupasse sequẽtium gloriam. Miti ergo animo ferendũ est quod honestis agẽtibus causis: aut breuiter dictũ est: aut causa bre uitatis omissum: his autem qui me si qui erunt dicent longiorem debi/to quandoqꝫ fore: nõ aliud dicam nisi quia sic opportunũ esse ratus suꝫ aut qr me ut fit aliqñ intellectus delectatio ĩpellebat: q̃ prudentiorib⁹ nonnunq̃ꝫ liberalissimum præstitit calamuꝫ. Sed quid: uti breuia habẽt intelligentium exercere ingenia: sic & ampliora minus intelligẽtiũ pro uocare: & idcirco qui plura nouerunt sint memores quoniam & ipsi ali quando fuere rudes: & ob id absqꝫ indignatione patiũtur si ampliusculle iunioribus laboratum sit.

A ereo non ficto regis mandato hoc opus cõpositum. C. xiii.

a Derunt forte qui dicant ꝙ nõnunq̃ꝫ de aliis quibusdam etiam cla ris uiris dictum est. Me. s. ĩ gloriã mei nominis fingere: quod tuo iussu rex inclyte hoc opus elaborauerim. Cum minime uerum sit tarda his fides est seu uerius animus nequam: quod de se nouerunt urentes ĩ uidia in alios coniecturam faciunt. Certissimũ est ut Tullii uerbis utar trahimur omnes studio laudis: & optimus quisqꝫ maxime gloria du/citur. Et ob id cum gloriosum sit paruo homini maximo atqꝫ optimo regi obsequium præstare posse: non fiden cum difficultate comperiet dixisse: nonnullas ad extollendam humilitatem suaꝫ mendaciũ finxisse

huiusmõi:s; scriptores nũq̃ credã:s; de hoc alias. Ego aũt ut ad me
ueniã nõ inficiar me gloriæ auidũ:s; q̃tũcũq; cupiã ꝑfecto nõ adeo
effrenis su;.nõ adeo hoc accẽsus desiderio:nõ adeo hostis honesti ut
in tã turpi mẽdaciũ rubore nõ dicã frontis s; mẽtis abiecto meipsũ ꝑ
ripuisse;.In hoc me supbũ cõfiteor si supbia dicenda hæc ẽ:ĩ talib' ni
si deo cæli honorẽ seu titulũ irreqsitus ĩferrẽ.Et hoc ẽt nõ oĩb' reqrẽ
tibus exhiberẽ.Tu nosti rex optime:q̃m me renitẽte atq; tergiuersan
te Doninũ militis tui suasionibus ꝑcibusq; in uotũ tuũ deduct' su; ut
scil; hũc laborẽ subirẽ:necnõ labentib' ãnis factũ ẽ:ut Bechin' bel
lincion' familiaris tuus & cõciuis meus e cypro ueniẽs apud rauẽna;
urbẽ me cõueniret.Et postq̃ placidis uerbis clemẽtia; atq; grã; celsi
tudinis tuæ erga me ĩmeritũ mõstrauit:miris exortationib' ut aiebat
te sic ĩperante semisopitu; circa hoc opus ĩgeniũ meũ irritauit. æquo
mõ dilectissimus tibi Paulus geometra nõnunq̃ ostẽsis litteris sigillo
maiestatis tuæ signatis ĩ qbus ad me iussa ĩserebant̃ tua sollicitũ red/
didit.Nouit deus & tu scis:qa nec unq̃ ꝓminentiã tuã uidi nec tu me
uidisse potuisti:his mandatis credidi:& onus humeris meis ꝑgrande
subiui.Si te ignaro hæc acta sunt p iã dictos decept' sũ:& sic hos fate
or esse ueridicos:q asserũt nõ tuo iussu cõpositũ.Vel nõ crimie meo
nisi me in hoc peccasse quis diceret:quia nõ dixeri; me factur;:si tu
is litteris ad me directis suscipere.Sed hoc mihi superbum uisum est:
quod Doninũ insignẽ militem minus ueridicum arbitrarer. Doninus
aũt ut audiui eo fere anno in quo me primo conuenerat diem clausit.
& ob id non eius fidẽ inuocare possu;:uiuit Bechinus & Paulus geome
tra uiuit:hos ego & regia; fidem tuã ueritatis huius testes in terris ha
beo:te igitur cũ illis inuoco tuũ hunc si necessitas exigat laborem esse
opportunum ẽ:occupationi.s.huic obsistere:& nomen meũ a tam ille
cebri nota ueritatis affirmatione purgare.Sed ut te rex inclyte paulu/
lum omisso ad obiectores deueniam.eorumq; obiectioni aliquid pro
iure meo respondeam.Assero si pro rostris sedente præside agendum
litigiũ esset me uiuos habere testes:nec ex fece plebea sed illustres ho
mines:quia minime mihi opportunum erat:ut usq; cyprum pro tam ĩ
epto mẽdatio euolarẽ:si opus meu; insignire regio nomine cupiebam
ꝓpe erat ĩmo nec uerebor dicere rex:qui si credidisset obtinuisse:post
q̃ ceperã quod minime in animo erat:dum me conuenit doninus ui/
ua uoce rogasset:ut suo hoc opus ascriberem maiestati:esto minus in
telligens princeps esset:existimans non mihi suo nomine gloria; infer
re:quinimo meis litteris æternum suis titulis decus addere:nec miru;
suffragiis enim scriptorum stant insigna & nomina regum. Hinc Ale
xander ille macedo:qui prona militum manu ingenti animo orbe; to
tum aggredi ausus est.In persas uadens multos ex huiusmodi scripto/

res: q sua gesta describerēt secū traxit. Et in Sigeū uenies: quo bustū uidit Achillis tacuisse nō potuit qn ostēderet uerbis q̄ grādis sibi ui/ deret̄ gloria: quā cōsequebāt̄ a scriptorib' reges: eū fortunatū dicēs q illi Homerū cōtigisset habere pcōnē. Hic Pōpey' magn' qui equaꝫ fecit cū uirtute fortunā: theophanē mitilenū: quasi nomē suū perēne facturū in cōtiōe militū ciuitati donauit. hic Scipiōes Tit' fului' cato cēsorinus. Q. metell' pi'. G. mari' cicero: & alii plures illustres uiri: se scriptorib' faciles atq̄ liberales exhibuere: ut eos ī hoc traherēt ut de se scriberēt. Quid ergo meis litterulis regē īclytū mēdatio īseram quasi inuito gloriā largitur' sim: & meā offuscatur' ignominiosa labe. Si adeo auidus essē mēdaciis meā extollere gloriā. Stāt & alia opuscu la: ex quib' nullū ē ullo h'i titulo īsignitū pter Buccolicū carmē: qud' ut sibi intitularē petiit Donat' apenninigena paup sꝫ honest' hō: & pci puus amicus me': quid ñ oīb' noīa prepono regū. Præterea ē ne hoc sub sole nouū reges desiderare scripta q̄dā: & amicis iiūgere. Nō æqui dē diebus nostris memini Robertū Hierusalē & Sicilie splēdidū r̄gē a multis ornatum titulis postulasse ab insigni' uiro Francisco petrarcha ni altius tribuisse: ut sibi ascriberet Aphrice a se nouiter edite titulum quā quæso aucturus gloriā: frācisci an suā: suā profecto. Quid multa nō æquidē magnorū ducum nomina clares scriptores faciunt: īmo po tius ipsi reges scriptorum opere cognoscunt a posteris: īsuper si appro bandum sit opus q illi adiectum regis nomen post auctoritatis afferre aut bene merito auctori gloriæ superaddere. Et si improbandū sit quo iure poterit præscriptio illa fecisse probabile: aut notam auctori iiectā abstergere: decus igitur & gloria agenti approbatio uirorum illustrium affert non regii nominis ascriptio. Ego autem ut iterum dixerim adeo superbe obstinatus sum: ut nisi deo gloriæ cuius ascribenda sunt omīa unius carminis tantum decus etiam cæsari dictatori resurgēti: aut Sci pioni africano nisi rogatus aut si amicus esset ascriberē. Dicta sint hæc mi rex bona cum tua uenia quæso. Et postremo precor: si contingat te unq̄ aliquos talia obicientes audire tanq̄ ueritatis conscius imperia regia cum indignatione silētiū: & q tuo nomini te petente dicatuꝫ est īmo cōpositū te mandāte regia uirtute defende. Supererāt multa: sed quoniaꝫ mihi satis dixisse uidetur omittenda reliqua censui: & deo mu nerum largitori tibiq̄ operis fortunam cōmittere: quod postq̄ in tuas deuenerit manus: dum libuerit tuo fultum presidio: & te iubente ten dat impublicum.

Conclusio C. xiiii.

e Cce tandem clementissime rex diuina pietate præbente in fine lō gi operis uentum est: in quo ea qua potui sollertia iuxta ueterum traditiones deorum gentilium genus & eorum posteritates multis un/ diq̄ exquisitas uigiliis quo datum est ordine descripsi: & iuxta mādatū

tuæ serenitatis pro uiribus ingenii mei post fabulas fictionuꝫ sensus: seu ab antiquis sumptos: seu a tenui intellectu meo emunctos apposui Ostendi insuper quod officiosissimũ ratus suꝫ: nõnullis poetas aduersus opiniones taliuꝫ nõ dicaꝫ iustos oẽs: sed nec ridiculas aut simpliciter fabulosas esse: qnĩmo singulari scientia: ingenio: & moribus: ac ẽt insigni claritate conspicuos. Lignum præterea ĩ littore ancoris & proresiis ingeniose firmaui: magis semper de bonitate diuina confidens q̃ de robore uinculorũ. Sic & nauta quas magis nocuas credidi sagittas amoui: esto arbitrer superesse q̃ plurimas aduersus quas uix credaꝫ satis armasse potueriꝫ: nõ æquidẽ se q̃tũcũq; bellicosissimus miles sit a deo caute armare potuit quisq̃: qn locus hostili gladio linqueret. Ipse igitur deus protegat: qui solus nouit diuerticula malignantiũ: & uolẽs cõtriuisse potuit. Verũ quoniã hõ suꝫ: nouiq; nullũ adeo oculatũ qui nisi diuina protegatur manu sæpissime cadat in lubricuꝫ: arbtror satis possibile me nõnunq̃ aut omisisse dicenda: aut non dicenda scripsisse aut dicta non satis rationibus roborasse: aut minus plene in uotuꝫ tuuꝫ iuisse: seu aliis modis peccasse plurimis de quibus doleo. Et quoniã no sco ꝙ ignauiæ meæ mea ĩputanda sunt crimina: supplex ueniã posco: teq; humiliter per insigne tui capitis decus exoro ut tui ingenii celsitudine defectus suppleas: supfluitates excidas: dicta minus acurate exornes & oĩa ꝓ iudicio tuæ sincere mẽtis piter corrigas & emẽdes. Si forsan maiorib⁹ occupatis ut sæpissĩe reges estis: huic labori nõ posses tẽpus ĩpendere. Tũc oẽs honestos sacros pios atq; catholicos uiros: & potissime celebẽ uirũ Franciscuꝫ petrarchã insigneꝫ p̃ceptoreꝫ meum. Ad manus quorũ opus hoc aliquando deueniet p Christi p̃ciosissimũ sanguinẽ: dep̃cor ut errores quoscũq; si quos forsan minus uidens dictis ĩmiscui sua pietate atq; benignitate surripiant: aut illos in sacrã ueritatẽ conuertant: eorũ. n. existimationi: & emẽdationi opus hoc esse suppositũ uolo. Præterea rex inclyte si quid boni inest: si qd bene dictum: si quid uotis tuis consonũ: gaudeo & exulto: & ex ĩde labori meo cõgratulor. Verũ scientiæ meæ ĩputes nolo: nec lauros aut honores alios ob id postulo: deo qppe a quo omne donũ optimũ & omne donũ pfectuꝫ est attribuas quæso: eiq; honores ĩpendito & gratias agito. cũ ĩpe more meo semp post exactos quoscũq; labores honestos: cõsueuerim qua possuꝫ mẽtis deuotione dauiticũ illud dicere. Nõ nobis domine nõ nobis: sed nomini tuo da gloriam.

Genealogiæ deorũ gentiliuꝫ ẜm Ioanneꝫ boccaciuꝫ de certaldo: ad illustrem principem Vgoneꝫ Hierusaleꝫ & Cypri regem liber qntusdecimus & ultimus explicit.

DEO GRATIAS.

q Via istud opus genealogiæ deorum gentiliũ ẽ adeo ꝑlixum: ut Rubricæ ad unum ut supra patet in principio locum reductæ etiam per se uolumen uideantur efficere. Ideo uolenti alicuius hystoriam seu fabulam inuenire etiam in rubricis ẽ ualde difficile: nisi quasi omnes legantur. Iccirco ut quæsitor possit quod quærit reperire facilius super ipa tabula rubricarum per alphabetum ẽ infrascripta alia tabula ordinata: quæ sicut ipsæ rubricæ sunt toti⁹ operis repertorium: ita æque erit ista repertorium rubricarum: quanq̃ etiam possꝫ ad totum opus referri: per quam tabulam p alphabetum compositam: littera a qua incipit nomẽ eius: cuius hystoria q̃ri contigerit perscrutata: in quo libro nomen & hystoria sic poterit faciliter r̃periri: quo tam faciliter repto se ad rubricaꝝ tabulam referendo cito inuenieť qď quæritur. Quod qdem opus assumpsi ad instantiam insignis uiri Colucii pieri Cancellarii florentini. Ego dominicus ď aretio grammaticæ atq; rhetoricæ doctor atq; professor deo dante sic incipiã: ut infra sequiť.

Bas filius lyncei ex hoc hypermestra li.ii.c.c.xx.
Abraã existẽte picero cœpere proceres dici dei li.i.in ꝓhẽio
Absirt⁹ seu egiale⁹ laniať a medea sorore: dũ fugiebat ipsa cũ Iasone. li.quarto.c.xii. Idem dicitur.c.xiii
Abilam & calpẽ ꝓmontoria hispaniæ uocat columnas hercuľ li.x.in ꝓhemio. Idẽ poniť li.xiii.c.i.
Abilam a calpe diuisit hercules & ĩtromisit mare li.vii.c.xiii
Abaster unus equoꝝ plutonis lib. octauo.c.vi.
Cca laurẽtia uxor faustuli pastoris quæ dicebať lupa: Romulũ nutriuit & Remum libro.ix. c.xl.&.xli.
Accidalia uenus ẽ li.iii.c.xxi
Acidas cura dicitur li.iii.c.xxii.
Accidalius fons est sacer ueneri in orcomeno ciuitate ubi se lauãt gratiæ li.v.c.xxxiiii
Acis fauni filius amatus a galatea occidiť a poliphemo li.vii.c.xvii. Idẽ li.octauo.c.xiiii.
Accestes filius crimisi fluuii & egestæ nobiľ mulieris troianæ fuit lib. vii.c.xlviii. Idem honorauit Sieratroianũ dũ ueniret ad Italiam li.vii c.xlix.
Acastus filius peliæ regis thessaliæ nil aliud li.x.c.xxxiiii
Acheus fili⁹ Iouis tertii a suo noĩe noĩauit acheos uľ achĩos populos li.xi.c.iii.
Achei uľ achĩ ab acheo Iouis tertii filio denominanť li.xi.c.iii
Achaia ab acheo Iouis tertio filio denominať li.xi.c.iii.
Achimenides unde ex sotiis ulyxis anchise troiano narrat de poliphemo miranda li.x.c.xiiii.
Achimenides filius bachemonis filii psei achimenis populis nomẽ dedit: ĩ quibus ĩperauit li.xii.c.xxxv &.c.xxxvi.
Achimenia regio ab achimenone

filio baccheonis filio psei noi at li. xii.c.xxxv.&.xxxvi.
Achimenes filia ariobatis regis lyciæ dat uxor bellorophonti libro xiii.c.lvii.
Acherusia specus e: haud longe ab heraclea urbe ducens ad inferos li. octauo.c.xxxiii.
Achelous fluuius fili' terræ & oceani sut aliæ opiniones pater Cyrenarum ab hercule priuat uno cornu dum pugnat cu hercule: & ponitur totus cursus eius.hic primo uinum poculis immiscuit li.vii.c.xix. Idem superatus ab hercule li.ix.c. xvii.& li.xiii.c.i.
Achilles pellei & thethydis filius i stigis lauatus palude præter calcaneum.Chironi nutriendus dat inter filias licomedis sub habitu mulieris absconditus ex diana generat pyrrhu idignatus contra agameno ne post mortem patrocli suscepit a uulcano arma noua: hectorem trahit occisum circa troiam spectante priamo: quem deinde redemit multo pretio: troilum occidit a paride coniugiu pollixenæ sperans occiditur i sigeo monte sepelit li.xii.c.li Idem dat erudiendus chironi li.vii c.xvi.li.octauo.c.octauo.Ide occidit cignum neptunni filium inuulnerabilem lib.xi.c.lxv.Eiusdem arma fabricant a uulcano li.xii.c.sexto. Idem occiditur a paride li.sexto.c. xx.&.xxi.Eidem dixit æneas borea amasse equos dardani ex quibus suscepit duodecim equos lib.quarto. c.lviii.
Acis faunu fili' amatus a galathea occiditur a polipheme li.vii.c.xvii
Idem ponit libro.viii.c.xiiii.
Acrisius abantis filius cuius persei prito ul pto fratri successit i regno li.ii.c.xxx.&.xxxii.& li.xii.c.xxv. ponit qualiter pseus sibi regnum restituit quo eum priuauerat pritus deinde qualiter eundem mutauit in lapidem.
Acrocerauni motes li.i.c.vii.
Accerba ul accerna nome e sichei mariti didonis carthaginensis li.ii. c.lxi.
Acheron fluuius inferni filius cereris absq; patre li.i.c.xiiii.sed pleni' li.iii.c.quarto.ubi etiam tytanus et terræ filius dicitur secundum alios c.v.
Accida græce latine cura libro.v. c.xiii.

Don cinare regis cyproru; et mirræ filius i his tribus capitul li.ii.uidelicet li.lii.liii.habetur quicquid d eo dici pot. Admet' rex thessaliæ infirmatus ad morte liberat ab alchista ul alchesta uxore morienti p eo li.liii.c.i.Eiusde admeti apollo secudus pauit armeta li.v.c.iii.
Adrastus rex argiuou filius thalaonis et euronomis maritat thideo et pollinici filias li.ii.c.xli.Idem dicit c.lxxiiii.sed plenius uide libro.ii.c. xxxxi.
Adriana filia minois regis cretæ ex pasiphe uxore nil aliud li.iiii.c.x.s; libro qnto.c.xxv.copulat bacho. Eadem rapit a theseo lib.x.c.xlix. Sed ualde plene libro.xiii.c.xxxi. corona fabricatur eidem a uulcano libro.lii.c.lxii.hanc coronam donauit adrianæ uenus libro.xi.c.xxix.

Alceon filius atrei li.xii.c.vi.
Alceus filius gorgophonis filii psei pater amphytriõis mariti alcmenæ li.xii.c.xxix.
Alcinone marsippe filia amat a meleagro.x.c.xix.
Alciones filia atlantæ & pleyones neptũno pepit alcyonẽ cõiugẽ Cei regis trachinne li.iiii.c.xxxix
Alcyones filia alcyonis filius atlantis & neptũni fuit Cei regis trachinne li.quarto.c.xxxix.sed lib.xiii.c.xxii.dicit filia eoli regis uentorum. Eadem cũ uiro suo mutat in aues sui nois li.xi.c.xii.ubi ualde plene dicunt oĩa.
Alciones aues p quibus uide multũ extense li.xi.c.xviii.
Alchathaon troianus gener anchisæ occidit ab idumeneo lib.vi.c.li.
Alcmena mater hercul ex Ioue tertio cũ quadã lege nupsit ãphytriõi & simul hiphycleuz & herculẽ peperit uno ptu li.xiii.c.i.d ea fit mẽtio li.i.c.ix. Et li.xii.c.xxviii.dicit filia electrionis & uxor amphytrionis thebani quæ Ioui herculẽ peperit alyos fili alcynoi regis trachinne li. .c.xxii.
Alchista ul alchesta uxor admeti regis thessaliæ moriens p salute mariti ab hercule de inferno ad uitã reducit li xiii.c.i.
Alexandri macedonis magna reprehensio qa se uoluit potius filiũ draconis & spuriũ qz legitimũ reputari lib.xiii.c.lxx.& occidit in.vii c. Idẽ quæsiuit amicitiã dyogenis li. xiiii.c.iiii.Eiusdem magna cupido glïæ ponit li.xv.c.xiii.
Alexãder epyrota d genere achill occiditur libro.xii.c.lv.
Alexander q & paris dicit ponit li vi.c.xxi.
Alesus filius agamemnonis turno fauit cõtra æneã & faliscos cõdidit li.xii.c.xix.
Allegoria largo modo dicit oĩs sensus mixtus li.i.c.iii
Aletho una furiaz acherontis & noctis filia li.iii.c.vii
Alma dicit mater deoz li.iii.c.ii.
Almeõ filius euridicis:al eriphile & amphyarai uatis matrẽ occidit li ii.c.xxxix.& li.xiii.c.xlv.
Almon pater laris ul lare ul laz: de quo mercurio lares pepit li.xii. c.lxiiii.
Alous tytanis & terræ fili epymediam ul hypimediã uxorẽ habuit: quæ ex neptunno pepit othum & ephyaltẽ quos crescẽtes singul mẽsibus noue digytis misit cũ gigantibus contra Iouẽ li.iiii.c.lxii.Idẽ li. x.c.xlvii.
Aloyde othus & ephyaltes de quibus plene li.iiii.c.lxii.& li.x.c.xvii
Alpenor occidit ab ulyxe ut de futuris p artẽ magicam puideret li. xi.c.xl.
Alpheus filius elydis amauit arethusam & cũ ea fluit lib.vii.c.xviii xliiii.ualde plene.
Althea testii filia a noie maris morietis dũ eam pareret noiat libro. ix.c.xiii.xv.Eadẽ meleagrum filiũ occidit stipitẽ comburẽdo & se postea ut patet li.ix.c.xv.sed plenius li.ix.c.xix.
Althauus uẽtus pelagi li.iiii.c.liiii
Madriades nymphæ arboruz sunt li.vii.c.xiiii.

li.vi.c.xix.sed ualde plene li.nono c.xiiii.

Nximenes in secundo ꝓhēio primi li.

Anchises capis troiani filius pater æneæ plene li.vi.c.l.sed plenius li. ix.c.xxii.ubi diomedes dux etholoꝝ secū portauit ossa eius.

Andalo de nigro de ianua summus geometra præceptor boccacii li.i. c.vi.& lib.ii.c.vii.sed summa laus honor & gloria eius ponit lib.xv. c.sexto.

Andromecha filia hiectionis dn̄a thebarū Ciliciæ uxor hectoris Astianactem peperit.li.vi.c.xxiii.Sed li.xii.c.lii.nupsit pirrho achillis filio mox heleno priami filio

Andromada uel Cephei regis filia

Andromedes liberatur per perseū a marino monstro li.xii.c.xxv.

Androgeus preclare indolis filius minois & pasiphes occiditur ob inuidiam li.iiii.c.x.Sed plenius li.xi. c.xxvi.xxii.

Andromechus turrim octogonam construxit athenis li.quarto.c.liiii.

Angeus licurgi regis thraciæ filius samū oppidū cōdidit li.xi c.xxiii.

Angeli duo subito nascētes sotiant bonoꝝ & maloꝝ operum obseruatores & testes li.xii.c.lxiiii

Anges mater elaphi quem suscepit ex hercule li.xiii.c.xv.

Angitia ul'

Angeōia ul'

Angeronia sol' filia & cyrcis soror salutifera medica & ꝓ dea honorata est libro tertio.c.xv.

Angina morbus est li.iiii.c.xv.

Anna soror didonis in laurento ab ænea suscipit: deinde in numicum se præcipitem dedit libro.ii.c.lxi.

Annales & cronica idē li.viii.c.ii.

Annorum diuersitas & diuisio plene libro octauo.c.secundo

Anthiopia nythei regis æthyopiæ filia & uxor lyncei regis thebaꝝ uitiata a Ioue ul' a papho pellit a marito li.iiii.c.vii.& li.v.c.xxix.sꝫ plenius li.x.c.xxix.& li.xiii.c.i.

Anthyope uxor preti uel priti r̄gis argiuoꝝ filias habuit conuersas in uaccas li.ii.c.xxx.ualde plene.

Anthya filia amphyanistæ filiam merā habuit uitiatā a Ioue & mortuam a diana libro.ii.c.xxxi.

Anthygona laomedontis filia a Iunone uertitur ī cyconiam li.vi.c.vi

Antenor rex thraciæ amic⁹ & affinis priami li.vi.c.xvii

Anthypus priami & hecubæ filius ab agamēnōe occidit li.vi.c.xxxii

Anthyph⁹ filius thessali nepos herculis cum patre in exercitum troianum iuit libro.xiii.c.xii.

Antyphates fili⁹ sarpedonis seqns æneā a turno occidit li.xi.c.xxxv.

Anrhypho naturalis filius priami libro sexto.c.xxxxi.

Anthyclia mater ulissis: licet sit pater dubius li.xi.c.xl.sed supra li.ii. c.xvii.fuit nominata autolia.

Antylocus filius nestoris & euridicis in bello troiano occiditur a menone libro.x.c.xxxvii.

Anthylocus alius a superiore filius mercurii ex lichione nympha fuit maximus libro secundo.c.xvii.

Anthygon⁹ filius thesei & phedræ rex fuit athenis libro.x.c.liii.

Antygona edipi regis thebarum &

Asclepius filius machaonis æscula pii nepos li.v.c.xxi
Asia nipha regioni nomẽ dedit & fuit uxor Iapeti li.iiii.c.xxviii
Asius fluuius paphlagonũ li.septĩo c.lii.
Asius filius dymantis frater hecubæ & auũcul' hectoris li.xii.c.xlii
Asilum construit romæ a romulo li.ix.c.xli
Asop' fili' boetiæ pr eginæ cõtra Iouẽ supbiuit li.vii.c.lv
Assaricus troioli regis troiæ filius nil aliud li.vi.c.xlviii
Astarces uenus ẽ: q̃ meretriciã primo ĩstituit: stupra psuasit li.secundo.c.liii
Astrages somniauit uitẽ & urinam ex genitalibus filiæ pdeuntem li.i.c.xxxi.
Asterius rex cretæ maritus europe li.ii.c.lxii.
Asteries cei tytanis filia & terræ soror lathone & mater hercul' occiditur ab oetha filio suo li.iiii.c.xi.s3 plenius.c.xxi.ubi dicit ꝙ ĩ ptu oethæ morit.
Ascalaph' martis filius ex astechia uenit ad troiã cũ.xxx.nauibus lib.ix.c.x.
Astre' filius tytanis & terræ ex aurora genuit astreã & uẽtos quos armauit ĩ supos li.iiii.c.lii.
Astrea filia auroræ & astrei qa diis fauit contra patrẽ & patruos stellificat in signo uirginis li.iiii.c.liii.
Asteropi' filius pellagoni ab achille occidit.li.vii.c.liiii
Astogirus bisconidũ princeps pater therei generi pãdionis athenarum regis libro nono.c.octauo.
Astilus unus ex centauris uates li.ix.c.xxx.
Asterius rex cretẽsium europam a Ioue raptam uxorem accepit li.xi.c xxvi.
Astochiam puellã rapuit hercules ex ephyri ciuitate lyconiæ ex qua genuit tlipolemũ li.xiii.c.xi.
Astianas andromacæ & hectoris filius li.vi.c.xxiii.s3 occidit.c.xxiiii.
Thamas eoli filius & gener cadmi agitat ĩ furias lib.ii.c.lxiii.plene.sed plenius li.xiii.c.lxvi lxix.
Atlantes tres fuerunt libro.iiii.ca.xxxi.
Atlas filius Iapeti & Climenis uł asiæ uel libyæ a pseo transformat ĩ montem li.quarto.c.xxxix.xxviii sed plenius.c.xxxi.Idem dicit li.xii c.xxv.
Atlas oenei seu Iasii filia spetiosa illi debebat tradi uxor a quo supa ret ĩ curru: & uictus dcapitari quã uicit hipomones auxilio triũ pomorum Veneris libro.x.c.lvii. ualde plixe.
Antalanta uirgo honorat a meleagro capite apri libro.ix.c.xiiii.sed plenius libro.ix.c.xix.ubi dicit filia oenei uel iasii: fuit tamen dictu3 lib.ii.c.xxxv.ꝙ post uenationem atlanta meleagro pepit pthanopeũ
Atlanta regio hodie dicit æthyopia lib.septĩo.c.xxxix.
Atheon filius aristei ex authonoe filia cadmi li. .c.lxvi.sed lib.qnto c.xiiii.uertitur in ceruum: & laniat a canibus.

c.xxxiii.Idem mutatur in capram fugiens thiphoeum gigantem libro quarto.c.lxviii.Idē ex Adriana genuit thoantem regem lemni libro.x c.xxix.

Bachemon filius persei & andromadæ quosdam orientales populos a filio suo achimenide achimenides noīauit li.xii.c.xxxv

Balais equus achillis ex arpia tyella et zephyro genitus libro quarto.c.lxi.

Balenæ trahunt currum oceani li.sexto.c.i.

Balenarum ꝓprietas et natura li.x c.x.

Barlaam peritus hō in primo ꝓhemio li.i.sed li.xiiii.c.octauo.fuit calaber:plene tamē de eo scribit lib.xv.c.xi.ubi dicit ꝙ fuit calaber cæsariensis monachus.Et ponit habitus statura & scientia euis.

Baratrꝰ infernus ē li.i.c.xiiii

Barba dat uiro ī signum uirilitatis li.ix.c.xxxiii

Bassarus bacchi nomē li.v.c.xxv.

Bacchus rex corise insulæ annā suscepit clementer post mortē dydonis.Sed eam repudiauit deinde timens iram pygmalionis fratris lib.ii.c.lxi.sed li.v.c.xiii.Idem narrat prolixius:& dicitur rex choramis insulæ.

Bathus pastor a mercurio secundo mutat in saxū li.ii.c.xii.

Bachillus phorci filiꝰ & marini mōstri nil aliud li.x.c.vii

Ebricia regio hodie dicit bithinia li.x.c.iii

Bellus priscus epaphi filius genuit danaū & egistū li.ii.c.xxi.

Bellus qui et metres dicebat filius phoenicis rex dyri pygmaleonem et dydonem et annam genuit li.ii.c lviii.

Bellorophon filius glauci filii sisyphi a prito rege argiuoꝶ priuat regno corinthi.Nam uxor priti eū falso accusauit adulteriū ergo mittit ad chymeraꝫ cum solimissis pugnat amazonas superat tandē fit gener ariobatis regis liciæ suscepta achimene filia eius ī coniugē:& primo uehi equo cōperit li.xiii.c.lvii.Idē chymerā supat lib.quarto.c.xxiiii.Idē pegaso utit ad mortē chymere li.x.c.xxvii.

Bellona nomē mineruæ secundi Iouis filiæ li.v.c.xlvii.& li.ix.c.iii.dicit soror & auriga martis.

Berecinthia mr̄ deoꝶ est libro.iii.c.ii.

Yas amicthaonis filiusꝰ phiꝶ formosissimam uirginem uxorem habuit li.x.c.liiii.et li.xiii.c.xxviii.sed plenius li.xiii.c.liiii

Bianores filius thibridis et mānthaonis filiæ tirisiæ li.vii.c.li.

Byblis cyanæ nīphæ & mileti filia li.iiii.c.octauo.& lib.septīo.c.lxi.Sed pfecte li.quarto.c.ix

Biblis fons ē a biblide nīpha dictꝰ li.quarto.c.ix

Bithinia ciuitas condit a phoenice et cadmo:q̄ primo meriādina uocabat li.ii.c.lv

Bithinia regio olim dicebat bebricia li.x.c.iii

Biga datur lunæ libro quarto.cap.xvi.

Birsa carthaginis arx li.ii.c.lx.

Occhacius fecit suis sumpti/
bus trãslatari opa homeri &
q̃dã alia de græco ĩ latinũ a leõtio
& multa dicit đ suo studio græco li
xv.c.vii.Idẽ rogatus a magistro do
nato sibi intitulauit buccolicũ car/
men eius li.xv.c.xiii.
Boetii laudes cũ factũ difficit li.i.
c.v.
Boetia a boue duce cadmi dicta ẽ
li.ii.c.lxiii.Eadẽ ab aoene duce ao
nia dicta ẽ li.xii.c.xl.
Bona dea.i.terra colebatᷣ li.i.c.viii
Eadẽ dea & terra & maia dicebatᷣ
li.x.c.xxxv.li.viii.c.xii
Bõa dea filia pyci regis fauni soror
& uxor li.viii.c.xxii.Idẽ dicitᷣ li.xii
c.vi.sed uocatᷣ bona fauna.
Bona fuit una ex.l.filiabus dauni li
ii.c.xxvi.
Boreas uẽtus septẽtrionalᷣ li.quar
to.c.liiii.Idẽ frigidus & siccus nu/
bes dissipat li.quarto.c.lviii.Idem
occidit hyacintũ pueꝝ a se dilectũ
ludẽtẽ cũ apolline li.quarto.c.lviii
Idẽ rapuit orithiã filiã ericthonii
regis athenaꝝ ex qua zethum & ca
laim filios suscepit:& ex equab᷒dar
dani genuit.xii.equos li.iiii.c.lviii
Boroe epidaurea fuit:ĩ cui᷒ forma
Iuno decepit semellem libro.ii.ca.
lxiiii.
Borgion filius neptunni inuasit her
culẽ unde fit imber lapidũ lib.x.c.
xii.li.xiii.c.i.
Borion marit᷒ sororis achillis noĩe
pollidoris li.xii.c.l
Rãchus filius apollinis secũ/
di deificatᷣ li.v.c.x.
Branchiadon uocatᷣ ingens teplũ
brancho cõstructũ li.v.c.x.

Branchiodes uocatᷣ apollo libro.v
c.x.
Briare᷒ tytanis & terræ filius poni
tur ĩ uestibulo ĩferni lib.quarto.c.
xviii.Idẽ dicitᷣ.c.xxvi.sed uocatur
egeon.
Briseus bacchi nomẽ libro q̃nto.c
xxv.
Brithona filia martis ĩse ĩ marᷣ bri/
thon submersit ut effugeret stuprũ
regis minois li.ix.c.xxxv.
Bronthes filius neptunni ex ãphy/
trite cõiuge uulcanũ iuuat fabricarᷣ
fulmina li.x.c.xvi
Bromius bacchi nomẽ libro q̃nto
c.xxv.
Bruthus ascanii filius a se brutho/
nes cognominauit li.vi.c.lvi.
Bruthania insula a bruthone asca/
nii filio dicitᷣ li.vi.c.lvi
Vbo auis ẽ sinistri sẽp augu/
rii li.iii.c.xiii
Bucolicon filius regis laomedontis
li.vi.c.xi.
Busiris neptunni filius & libyæ cũ
oẽs oras adiacentes nilo infestaret
mactatᷣ ab hercule li.xiii.c.i.Idẽ di
citᷣ li.x.c.xxvi.
Buthes filius amyci bebritioꝝ re
gi mactatᷣ ab hercule li.x.c.iiii.sed
plenius.c.v.

Achus uulcani fili᷒mactatᷣ
ab hercule cũ furtĩ boues
eius traxisset ĩ antꝝ li.xii.c
lxxv.Idẽ ponitᷣ li.xiii.c.i.
Cachus malũ sonat li.xii.c.lxxv.
Cadmus filius agenoris regis phœ
nicum tenuit phœniciam prius q̃
mitteretur quærere europã sororeꝫ

raptam lib.ii.c.xlvii.Idem athebis
ægyptiis uenit ĩ syriã li.ii.c.lv.Sed
pleniſſime eius opa ponunt᷑ li.ii.c.
lxiii.& li.v.c.xxx.Ab ãphione re/
gno priuatur.sed libro nono.c.xx/
xvii.dicitur ꝙ cadmus reiecta spin
ge uxore suo accepit hermionem fi
liam martis & ueneris & postea uer
tunt᷑ ĩ angues.

Caieta ẽ cãpaniæ ciuitas li.quarto.
c.xiiii.

Caieta nutrix æneæ cuidã ciuitati
ĩ campania nomẽ dedit libro sexto
c.lii.

Caliopes filia oetæ regis colchoꝝ
& soror medeæ fuit uxor frixei:cu
ius fuit aureum uellus libro quarto
c.xiii.

Calypso filia atlantis uliſſem tenuit
septẽ annis ĩ ĩsula ogygia li.quarto
c.xiiii.Idẽ li.xi.c.xl.

Calays cũ zetho fratre fugauit ar
pias a regia phinei r̃gis archadiæ li
quarto.c.lix

Calidonia uastat᷑ ab apro lib.ix.c.
xiiii.sed plenius li.ix.c.xix.ubi dici
tur ꝙ calidonia ciuitas sit.

Calisto filia licaonis regis archadie
Ioui pepit archadẽ li.quarto.c.lx/
viii.& plenã fabulã libro qnto.c.
xlviii.

Caliope una musaꝝ li.xi.c.ii.

Calpem & baylã montes hispaniæ
diuisit hercules & ĩtromisit mare li
vii.c.xiii.& hos mõtes dicũt colũ
nas hercul' li.x.in ꝓhemio:& lib.
xiii.c.i.

Calais filius boreæ & orithiæ athe
niẽsis li.iiii.c.lxiii.idẽ li.x.c.lxi.Idẽ
cũ ãphyone fr̃e cadmũ regno expu
lit libro qnto.c.xxx.licet ĩ isto.ca:
scribat᷑ callatus & ipsi fratres scri/
bant᷑ filii Iouis & anthyopæ

Cãbises rex pſaꝝ condidit babylo
niã li.ii.c.xix

Camenæ dicunt᷑ musæ libro.xi.c.
secundo.

Camandrus hectoris & hecubæ al'
andromadæ filius li.vi.c.xxiii.

Campi elysii erant illi ad quos d̃fe
rebant᷑ aĩæ:q̃ debebant remitti ad
corpora li.tertio.c.xvi.sed plenius
dixerat li.ii.c.septĩo.

Candiopes filia eunopionis regis si
ciliæ deyoni fratri pepit hipollogũ
li.xi.c.xix.

Cancer leno Iouis uertit᷑ ĩ signũ cæ
leste li.xi.c.xi.

Cantus filius causantis li.xi.c.v.

Canaces filia eoli regis uento ꝑ gra
uidat᷑ a machareo fratre libro.xiii.
c.xx.

Caonius filius priami ab heleno fra
tre occidit᷑ & regio d̃noĩat᷑ ab eo li
vi.c.xxvi.

Caonia ps epyrrhi a chaone fratre
heleni noĩat᷑ li.vi.c.xxv.

Capaneus maritus euãnis fulmĩat᷑
apd̃ thebas li.ix.c.xxxvi

Capys fili⁹ aſſarici troiani nil aliud
li.vi.c.xlix.

Capis siluius capuã cõdidit li.vi.c
lxi.

Capuã cõdidit Capys siluius li.vi.
c.lxi.

Caron nauta ĩfernalis noctis et he
rebi filius li.i.c.xiiii.sed plenius.c.
xxxii.

Carthago ædificat᷑ a didone libro
ii.c.lx.

Carthago filia herculis quarti li.v

no libro quarto.c.xviii.
Cētauri plene ponūť li.ix.c.xxvii xxxviii.hi uoluerunt perithoo acci pere uxorē li.ix.c.xxviii.& li.xiii.c i.multi particulariter nominanť li. ix.c.xxxii.
Cepheus mariťus casiopæ pater an dromadæ & socer pſei li.xii.c.xxv plene ubi stellificať.
Cepheus rex uoluit occidre tritho lomū alumnū cereris.sed regno pri uať li.octauo.c.quarto.
Cephalus eoli filius maritus pocris ab aurora dilect⁹ inaduertenter oc cidit uxorē li.xiii.c.lxiiii
Cephisus fluuius p boetiā fluit lib. septīo.c.lviii.
Cerber⁹ triceps ianitor īferni diciť li.i.c.xiiii.sed li.octauo.c.vi.poniť ad custodiendam ꝓserpinam & oīa poetica.huic euelliť barba ab her/ cule:& trahiť ad supos li.ix.c.xx/ xiii.& li.xiii.c.i.
Ceres prima filia celii & uestæ sica/ nio uetustissimo regi siciliæ peperit fluuiū acherontē li.iii.c.iiii. De ea dē fit mentio li.quarto.c.i.& li.x.c lxii.diciť ꝙ ceres fuit sicanii uxor & ꝓserpina eius filia ēt aliqd dictū li.tertio.c.xiii
Ceres altera a supiori filia saturni & opis dea frugū Ioui fratri ꝓserpi nā pepit quā pluto rapuit li.octauo c.quarto.vi.
Cerua menali nemoris habens pe des æneos & cornua aurea capiť ab hercule li.xiii.c.i.
Ceston cingulū ueneris magnæ qđ fert ad honestas nuptias li.iii.c.xxii & li.quarto.c.xlvii
Cæsar prim⁹ ex familiā dicitur:qa fuerit cæsus ab utero matris li.v.c xix.Idem nasciť ex familia iulia li. vi.c.lxxii.Idē ordinauit annū quē habemus li.octauo.c.ii.Idem ad cō tegendū caluicium perpetuam lauꝝ a senatoribus īpetrauit li.xv.c.i.
Cæsaꝝ familia colebat sacra apolli nis li.v.c.xix.
Cesius martis filius ex hebe li.ix.c xxiiii.
Cethimeīs filia laertis & soror uly/ xis li xi.c.xxxix
Ceus tytanis & terræ filius pater latonæ contra Iouē bellū mouit li. iiii.c.xix.xxi
Hat fili⁹ mercurii filii nisi mer curius dictus ē libro septīo.c xxxvii.
Chaos li.i.c.ii.
Chiron saturni filius & phillaris ī/ uētor medicinæ li.iii.c.xix.& li.vii c.lxii.& octauo.c.li.vii.diciť filius saturni & pelopeæ ubi nota oīa fa/ cta de eo.Idē educat æsculapiū li. v.c.xix.& erudit achillē li.vii.c.xvi & li.xii.c.li.
Chiron pater thethidis mrīs achilľ li.ii.c.xlix.
Chimera filia typhonis & chedriæ li.quarto.c.xxiiii.ubi describiť ual de plene ēt li.xiii.c.lvii.sed li.iiii.c xxiiii.diciť mons liciæ flammā uo mens: sed plenius libro xiii.cap. lvii.
Chimeron fluctuatio est amoris li. xiii.c.lvii.
Chios īsula optimo abundat uino li xi c.xxxi.
Chorus uētus occidentaľ li.quarto c.liiii.Idem facit nebulosum aerem

Ocit⁹ fluuius īferni li.i.c.xiiii addit̃ li.iii.c.xv.ꝙ nascit̃ ex stige.
Columbæ ponunt̃ ī tutela ueneris magnæ li.tertio.c.xxii
Columnæ hercul' sunt bayla & cal pes duo ꝓmontoria occidentis li.x ī ꝓhemio.
Conticiniū tēpus auroræ proximū li.i.c.ix.xxxiiii
Consitor uuæ bacchi nomē li.v.c. xxvii.
Cohos īsula optimo abundat uino li.xi.c.xxx
Cornix pellit̃ a tutela mineruæ li. ii.c.iii.
Coribantes stant armati circa ma/trem deorum li.tertio.c.ii.
Corona sol' ex.xii.lapidibus libro quarto.c.tertio
Cor cæli sol dicitur li.quarto.c.iii
Corori filia athalantis & ethræ lib. quarto.c.xxxiii.
Corui natural' proprietas li.quarto c.lxviii.
Coruus apollini cōsecrat̃ li.quarto c.lxviii.& li.quinto.c.tertio.sed li quarto.c.lxviii.& li.v.c.tertio.cor uus dicitur auis gratissima in captā dis auguriis.
Corebus migdonius iuuenis marit⁹ cassandræ occidit̃ li.vi.c.xvi
Corniueus troianus a se cornubiaꝫ nominat libro sexto.c.lvi
Cornubia a corniueo nominatur li bro sexto.c.lvi
Coruscationes qualiter causantur libro duodecimo.c.lxix
Corniculanum oppidum capiturꝫa Tarquino prisco rege Romanoruꝫ libro duodecimo.c.lxxvii
Corax filius catilli filii amphyarai cū fratrib⁹ urbē siculoꝝ cœpit ha/ud lōge a roma quā a frē tiburto ti bur ul' tiburim uocauit li.xiii.c.l.
Corus uentus occidental' li.quarto c.liiii.Idem facit nubilosum aerem in oriente:& serenum in occidente libro quarto.c.lxi
Coturnix auis est:in quam asteriēs uertit̃ Iouē fugiēs li.quarto.c.xxi
Reusa filia creōtis corinthio rū regis & uxor Iasonis cū pa tre & regia a medea cremat̃ lib.xiii c.xxvi.lxiii.sꝫ pleni⁹li.iiii.c.xii
Creon sysyphi filius rex corinthio rū socer Iasonis libro.xiii.c.lxii
Creon thebanus retunditur a the/seo li.x.c.xlix.Idem fuit socer edi pi libro secūdo.c.lxx.lxxi
Creontiades filius herculis thebāi ex megera filia creontis ab hercule occidit̃ libro.xiii.c.ii
Creusa filia priami & hecubæ uxor æneæ a marito occidit̃ li.vi.c.xiiii
Crepusculū tēpus post occasuꝫ sol' li.i.c.ix
Creta īsula in medio mundi libro tertio.c.v.sed li.xi.c.i.ponit̃ unde denominationem assumpsit.
Creta filia hesperidis a se insulam noiauit libro xi.c.i
Cretenses Iouem colunt ꝓ summo deo li vii.c.i
Creti regi cretensiū mox natus Iup piter dat̃ alendus libro xi.c.i
Critheus filius eoli tyꝝ filiā salmo nei fratris sui habuit ī uxorē libro xiii.c.xxiiii
Crispus phy⁹ in secundo ꝓhemio li.primo.
Critho filius dyoclei occiditur ab

patrē occidit li.ii.c.lxix.ꝫ pleniꝰ
li.ii.c.lxx.

Geus rex athenarum filius neptunni: & marinus deꝰ præcipitat̄ ī mari libro decimo.c.xlviii.
Idem medeam recepit coniugio: ex qua genuit medum filium li.quarto c.xii.xiii.Idem dicitur li.x.c.xlviii
Egeon terræ filiꝰ & tytanis pirrhata fæuus: ægeū mare dnoīauit a se & c.li.iiii.c.xxvi
Ege īsula ī ægeo mari li.iiii.c.xxvi
Egestas noctis & herebi filia lib.i.c.xxiii.
Egesta filia hippotis nobil̄ troiani crinisio fluuio accestē filium pepit li.septio.c.xlviii.& libro.xiii.c.xx.
Ioui peperit æolum uētorum regē.
ꝫ d æolo sūt aliæ opiniōes plurēs
Egesta ciuitas ī sicilia conditur ab ænea & denoīatur ab egesta matre accestis & æoli li.vii.c.xlix.Idē dicit̄ li.xiii.c.xx.
Egistus thiestis filius ex pelopeia filia eiusdem thiestis a capris nutritur ī siluis.Deinde sacerdos opante nauplio uenit ī amplexus clithēmestræ li.x.c.lix.sed lib.xi.occidit & occidit̄.c.ix.& lib.xii.c.vii.occidit atreū.Stuprauit clithēmestram & occidit agamemnonē.Pleniꝰ tamē ponunt̄ oīa de egisto li.xii.c.x.sed c xv.occidit agamemnonē.&.c.xx plene occidit & occidit̄.
Egistus alius a supiori beli prisci filiꝰ & frater danai iussit.l.filiabꝰ suis occidere.l.maritos patruelles suos li.ii.c.xxii.sed.c.xxviii.
ponit̄ qualiter solus linceꝰ ex.l.fratribus euasit misericordia hypermestræ cōiugis.

Egyptii pingebāt annū ī forma serpētis li.i.c.i.
Egialeus fuit rex achaiæ ab ape fratre li.ii.c.quarto.sed ualde plene li.vii.c.xxiiii
Egialeus aliꝰ q & absirtus dicit̄ frater medeæ a sorore truncat̄ li.quarto.c.xii.
Egiales nomē unius gratiaꝝ li.v.c xxxiiii.
Egiales uxor diomedis regis etholorū: cū eēꝫ adultera nō recepit uiꝝ redeuntē ab euersione troiana li.ix c.xxii.ualde plene
Eadē fuit adultera cum cillibaro filio stelleni opāte nauplio patre palamidis li.x.c.lix.
Egina filia asopi uitiat̄ a Ioue li.vii c.lv.
Egina īsula prio dicebat̄ enopia li.vii.c.lvii.& li.xii.c.xliiii.Idē dicit̄ & plenius.
Egla spetiosissima mulieꝝ: uxor panis & filia terræ: Ioui ddit uictoriā contra gigantes libro quarto.cap.lxviii.
Egla capra sonat libro quartoc ap.lxviii.

Lectra filia atlātis & bonæ filiæ danai Ioui pepit dardanū li.ii.c.xxvi.sed li.quarto.c.xxxiiii.ubi plenius scribit̄: dicit̄ filia atlantis tusci ex pleione matre dardanū Ioui & iasium uiro peperisse.
Electra filia agamemnonis ex clithemēmestra liberauit Horestem fratrem a materna rabie libro duodecimo.c.decimo octauo.Sed plenius.c.xx.
Eletrion filius gorgophonis genuit

alcmenā matrē hercul' libro.xii.c.
xxvii.
Eleus bacchi nomē li.v.c.xxv.
Eleusi' rex pater triptolomi occidi
tur a cerere li.viii.c.quarto.
Eleusium oppidū li.viii.c.quarto
Eliades sorores phætontis mutant
ī arbores li.vii.c.xliii
Elyssa fuit propriū nomē dydonis
li.ii.c.lvii.
Elysii campi sunt ad quos mittebāt
aīæ quæ debebant reuerti ad cor/
pora li.iii.c.xvi.
Elisbon locus hispaniæ in extremo
occiduo tenet equas quæ zephyro
flante pariunt & cōcipiunt uelocis/
simos equos li.iiii.c.lxi
Elyce calistōis nom̄ ē li.iiii.c.lxvii
Eliopolis ī ægypto ciuitas sol' li.iii
c.xl.
Ellanus proræ & deucalionis filius
græciæ magnā ptē a suo noīe ella/
dā noīauit li.iiii.c.xlviii
Ellada fere oīs græcia: q̄ ī ægeum
uersa ē dicit' li.iiii.c.xlviii.
Ellanes græci sūt q habitāt uersus
ægeū mare li.iiii.c.iiii.
Ella ciuitas bacho sacra li.v.c.xxv
Elsa fluui' certaldi li.vii.in ꝓhēio
Mathes ul'
Ephyactes ul'
Ephyaltes ē quædā spēs somni li.
i.c.xiii.
Nchelidus tytanis fili' & ter
ræ fulminat' li.iiii.c.xxv
Endelichie expositio li.v.c.xxii.
Endimion pastor amauit lunā li.iiii
c.xvi.
Eneas troian' anchisæ filius uenit
ad didonē li.ii.c.lx. Sed quare fin
git' uenisse carthaginē ad didonem
cū illis tēporibus nec dido nec car
thago fuisset lib.xiiii.c.xiii. Ideꝫ ut'
ascanius occidit turnū & occiditur
ab eo li.xii.c.lix. Idem cōtra turnū
iuuatur ab euandro rege archadiæ
li.xii.c.lxv. Eidem fabricant' arma
a uulcano lib.xii.c.lxix. Idem dixit
achilli boream amasse equas darda
ni: ex quibus suscepit equos lib.xii
c.quarto.lviii. Sꝫ li.vi.c.lvi. deifica
tur sub noīe Iouis indigetis. Et ple
ne scribit' li.vi.c.l.&.lii. Idē occidit
diomedē li.ix.xxii.
Eneas siluius siluii posthumi tertii
regis latinoꝝ filius li.vi.c.lvii.
Ennosigeos neptunni nomē ē li.x.
c.prīo.
Ennius poeta a mesapo duxit origi
nē li.x.c.xxii
Enopia insula modo egina dicit' li.
vii.c.lvii. & li.xii.c.xliiii.
Enomaus rex pisæ & elladis filius
martis pater hipodamiæ li.ix.c.vi.
sed ualde plene li.xii.c.iii.
Eunopio rex siciliæ de quo legunt'
multa li.xi.c.xix.
Enson ul'
Eson crithei fili' ex thyro uxore fi
lia salmonei frīs sui genuit Iasonem
& uirtute medeæ ex sene fit iuuenis
li.xiii.c.lxv.lxvi.
Entellus q pugno occidit tauꝝ nup
īuenit' apd drepanū li.iiii.c.lxviii.
Olus præficit' uētis īsurgenti
bus cōtra Iouem a Iunone cō
motis libro quarto.c.liiii. Idem dat
ulissi uentos clausos in utre & argē
tea cathena ligatos libro.xi.c.xl.
& libro.xiii.c.uigesimo. ubi addit'
ꝙ fuerit rex uētoꝝ fili' Iouis tertii

& sergestæ ul' segestæ: al' egestæ fi
liæ hipotis troiani & frater acestis
secundū alios filius cuiusdam hele/
ni sex suas filias totidem suis natis
copulat.
Eolides īsulæ ī sicilia plenæ sūt uē
tis libro quarto.c.liiii.& denominā
tur ab æolo rege uentorum lib.xiii
c.xx.
Eonæ filiæ sol' & cronis stant sub
pedibus Iouis li.iiii.c.v.
Eon sæculum ē li.iiii.cv.
Eous sol' equus li.quarto.c.iii.
Paphus primi Iouis filius ex
Ione filia Inachi: al' ex iside fi
lia ꝓmothei li.ii.c.xix.sunt uariæ
opiniones.Idē p uim cōcubuit cuꝫ
antyopia li.quarto.c.vii.sed ualde
plene tractatur de ea li.vii.c.xxii.
&.xli.
Ephialtes neptūni fili' singulo mē
se crescebat nouē digitis:& iuuit
gigantes li.iiii.c.lxii.sed plenius li.
x.c.xlvii.
Ephyris ciuitas ē liconiæ li.xiii.c.
undecimo.
Ephyra ciuitas quæ modo corīth'
dicit' cōdit' a sisypho libro.xiii.c.
lv.
Ephygenia agamennonis filia ypha
nassa dicta dianæ ut īmoletur offer
tur thoantem regē occidit:& hore
stem fratrē liberauit lib.xii.c.xvi.
ubi oīa plene:& multa ponunt' li.
xii.c.xx.
Epymethes Iapethi fili' ex asia cō
iuge hoīs statuā ex luto fīxit:quar
in insaniam uertitur libro quarto.c
xlii.
Epimetheus patruus deucalionis si
bi pyrrhā filiā iūxit coniugio li.iiii
c.xlvii.
Epimedia ul' ypimedia othum &
ephialtē pepit neptunno:q cresce/
bāt nouē digitis oī mēse li.quarto
c.lxii.sed ualde plene li.x.c.xlvii
Epyrrhi ppl'i a molosso filio molos
si dicti sunt li.iiii.c.lxxi
Epidauri morat' æsculapius licꝫ fue
rit messenus li.v.c.xix
Epitropus alcimedontis filius a pe
lia mittit' ad colchos libro.xiii.ca.
xxxiii.
Epicuri ꝓfessores uoluptatū li.iii.c
xxxii.
Qui sol' numero quattuor li.
iiii.c.iii.
Equi plutonis numero tres lib.viii
c.vi.
Equo ligneo capit' troia libro.xii.c
lii.
Equoꝝ lunæ alter ē albus & alter
niger li.iiii.c.xvi.
Equæ ī extremo occiduo flante ze
phyro cōcipiūt uelocissimos equos
li.iiii.c.xvi.
Ratho una musaꝝ li.xi.c.ii.
Ergastes uentus li.iiii.c.liiii.
Eristones fame morit' libro tertio ī
ꝓhemio.
Eritreus ul' eritra filius psei & an/
dromadæ rubrum mare a se eritre/
um dixit & pro deo honorat' lib.xii
c.xxxviii.
Eritreus sol' equus li.iiii.c.iii.
Eritheus uocatur ab homero qui
erithoni' dicitur a latinis libro.xii.
c.lxx.
Erithonius ex semine uulcani cum
minerua pugnantis pedes habens
anguineos primo currus excogita/
uit & stellificat' serpentarius dictus

Van bacchi nom̄ li.v.c.xxv.

Eudor⁹ fili⁹ mercurii filii maii ex polimile filia philāris cū achille troiā adiit li.xii.c.lxii.

Eudora filia atlantis & etræ stellifi cat̄ li.quarto.c.xxxiii.

Euiolus filius atrei nil aliud li.xii.c vi.

Eeumenides furiæ sunt īferni li.iii. c.vi.

Euneus filius Iasonis & hypsypilis li.v.c.xxix.ꝫ pleni⁹ li.xiii.c.xxvii

Euprosue nomē unius gratiæ li.v.c xxxiiii.

Euridices filia thalaōis & uxor am phiarai uatis maritū occidēs occidi tur ab almeono filio li.ii.c.xxxiii.ꝫ li.v.c.v.fit uxor amphiarai.sed ple nissime ponunt̄ oīa li.xiii.c.xliii.& xlv.

Euridices alia a supiori filia clime/ nii nestori marito pepit & mascu/ los & unā fœmellā li.x.c.xxxvi.

Euridices alia a supiorib⁹ uxor or/ phei amat̄ ab aristeo:et morsu ser pētis occidit̄ li.v.c.xii.ualde plene

Eurimonii deceani filia fluctuatio īterpretat̄ li.vii.c.ii.

Eurimedon filius fauni fauit etheo cli li.viii.c.xv.et.xvi.

Eurimenes uel

Eurinomes filia apollinis secundi uxor thalaonis mater adrasti regis argiuoꝝ:et Euridicis uxor amphia rai li.ii.c.xxxix.et.xli.et lib.v.c.v

Europa filia agenoris r̄gis thyriæ a Ioue rapit̄ li.ii.c.lxii.ꝫ asterio r̄gi cretæ nupsit li.xi.c.xxvi.et li.ii.c. lxii.Alias nō asterio sed regi santo nupsit.

Europa tertia pars orbis ab euro/ pa filia agenoris denominatur li.ii. c.lxii.

Eurilocus ulyxis sotius fecit pericli tari oēs eius sotios li.quarto.c.vi.

Euriclia nutrix ulyxis li.xi.c.xl.

Euripus sinus tēpestuosus ī mari li. quarto.c.xxx.

Euripides poeta amicus archelai re gis macedonū li.xiiii.c.xi.

Eurithus unus ex cētauris ysionis filius uolēs deianirā uxorē hercul' ī uxorē supat̄ ab hercule:al' rapi/ ens uxorē perithoi occiditur a the seo li.ix.c.xxix.

Eurithus rex etholiæ occiditur ab hercule sibi denegans ꝓmissam Io/ lem li.xiii.c.i

Eurus uentus orientalis li.quarto. c.liii.Idē pluuiosus nubes aggre/ gat li.quarto.c.lv.

Euroauster uētus meridionalis lib. quarto.c.liiii.Idē frigidus & siccus sed p accidēs uenit ad nos calidus & humidus li.quarto.c.lvi.

Eurocircius uētus li.quarto.c.iiii.

Euānes martis filia & uxor capanei se uiuā iecit ī ignē li.ix.c.xxxvi.

Euander rex archadiæ fili⁹ mercu rii nepotis athlantis ex nicostrata Icellirium fortissimū hominē occi dit:dictus ē hercules.patrē occidit quare ī Italiā ueniēs ī mōte palati/ no fundauit oppidū ubi herculē ho norauit.Aeneā iuit cōtra turnū li. xii.c.lxv.& quædā ponunt̄ li.v.c.l

Eurale phorci filia & soror meduse li.x.c.x.ubi sunt plene oīa poetica.

Euristeus steleni filius imperabat

Iribo quinto.c.xxxv.
Gratia filia noctis & herebi uł Io/uis & autonoi uł liberi patris & ue neris li.i.c.xvi.
Gramen dicit herba sacra marti li. ix.c.tertio.
Græcorꝫ mos fuit cum reos dam/narēt exilio ĩ Italiā mitterẽ li.tertio c.v.
Grineo nemori præerat Mopsis ad oraculū apollinis li.v.c.vi

Annibalis uires debilitant delitiis li.quarto.c.vi
Hebalus filius arguli lacho nas a se noĩauit hebalios libro.v.c. xxxviii.
Hebes a Iunone cōcipitur cōme/stis lactucis siluestribus li.ix.c.i.& ii.Eadem fit dea iuuentutis & pĩcer na Iouis:sꝫ priuat officio succedē te ganimede li.ix.c.secūdo.Eadem maritat herculi li.ix.c.ii.& lib.xiii c.primo.
Hecuba filia cyssei regis thraciæ fu it uxor priami lib.vi.c.xiii.& ĩ prĩo ꝓhæmio li.i.uertit ĩ canē
Hector priami & hecubæ fuit fili⁹ li.vi.c.xxiii.ualde plene.sꝫ li.xii.c. xlvii.&.c.li.circa muros troianos cū baltheo aiacis trahitur.Et libro xii.c.li.&.c.li.occidtt patroclū.
Heccathes luna ē li.iiii.c.xvi
Heccathes oceāi filia soli peperit oetam & cyrcē li.septĩo.c.iii.
Helenus priami & hecubæ filius ua tes īsignis uide plene lib.vi.c.xxv.
Helenus pater æoli regis uētorꝫ li. xiii.c.xx.
Helena fuit ledæ & tyndari alias Io uis filia li.v.c.xxxix.ipsa rapitur a theseo li.ix.c.xxxiii.& lib.x.c.xlxi & li.xi.c.octauo.sed libro.sexto.c. xxi.rapitur a paride expugnata ciui tate sua.sed aliter scribitur li.xii.c xii.ubi oĩa sunt plene scripta.& ual de plene libro undecimo.c.septĩo. &.c.octauo.
Helenenū oppidū ĩ insula citherea sub quo helena rapit a paride li.xiii c.xii.
Helles filia athamantis regis theba rū cum frixo fratre fugiēs super au reo uellere ĩ mare mergitur li.xiii. c.lxvi.sed plenius ĩ eodem libro.c. lxvii.
Hellespontus ab helle puella regia ibi submersa nomē accepit li.xiii.c lxvii.ualde plene.
Hellanes græci sunt li.x.c.x.
Hennius poeta brūdusinus Scipio nis amic⁹ li.xiiii.c.xi.Idem pauper rimus scipionum sepulchro sepelit li.xiiii.c.quarto.cuius maximæ lau des ponuntur dicto libro.xiiii.c. xix.
Hercules & quicquid de eo dicitur a poetis scribit ualde plene li.xiii.c i.& inde in.ii.c.occidit filios ex me gera susceptos.
Hercules a Ioue gignit ex alcmena ĩ spetie amphitrionis li.xii.c.xxviii ualde plene cuius natiuitas ponitur eodē li.ii.c.xxxiiii
Hercules occidit nessum lib.ix.c. xvii.sed plenius.c.xxxi.eiusdem li. & li.xiii.c.i.
Hercules pilat barbā cerbaro queꝫ traxit ad supos li.ix.c.xxxiii.
Herculi oppresso ab albione & bor gione datur a Ioue auxilium imber

contra eam immisit phitonē serpē
tem li.quarto.c.xx
Iuppiter prim' filius ætheris & diei
li.ii.c.i.Idē lib.ii.c.ii.dicitur lysa
mias maximæ uirtutis:Idem libro
iiii.c.lxvi.lychaonē uertit in lupuȝ
Sed li.v.c.i.dicit ꝙ primus sit idē
cū Ioue secūdo:& ponūt plurima
laudabilia facta sua
Iuppiter secūdus cæli filius archas
homo & atheniensium rex fuit li.i.
c.ii.sed li.v.c.i.dicit eē idē cū ioue
primo:& ponunt plurima laudabi
lia facta eius
Iuppiter tertius hō cretensis satur
ni & opis filius eodem partu nascit
cū Iunone habitauit ī mōte olym/
po prohibuit gētes commedere hu
manas carnes: honorifice sepelit
in aulatia oppido cretensi:et cole
batur ꝓ summo deo:et multa alia
attributa Ioui lib.xi.c.i.Idem libro
xiii.c.i.in forma amphitrionis con
cubuit cū alcmena:& genuit hercu
lē.Ponunt & quædam alia lib.ii.c
ii.sȝ li.viii.c.i.amputat saturno te/
sticulos:quem regno priuat:& apd
inferos ligat.Et lib.x.c.primo.pri
uat saturnū regno.& lib.tertio.c.
xxiii.amputat sibi testiculos.Idem
li.quarto.c.lxviii.cum saturno bel/
lum gerit:qd giganteū dicit.& pu
gnat apd flegram.Idem ponit lib.
octauo.c.i.ualde plene: & libro.
xi.c.i.Idem fugiens gigantes muta
tur in aquilam:et fugiēs thyphœū
mutatur ī arietem libro.iiii.c.lxviii
Idem liberat saturnum cum uxore
captum a tytano libro.iii.c.quarto
Idē pugnat cōtra tytanos li.iiii.c.i
& li.xi.c.i.Idem partit regna cum
fratribus lib.octauo.c.vi.& li.xi.c
primo.Idē tenuit iunonē uinctā ca
thenis aureis li.ix.c.i.Idē apud cre
tenses colit pro summo deo libor.
vii.c.i.& li.xi.c.i.Idē ī pauco mōte
primo arā statuit li.iii.c.i
Iuppiter olymp' q perides atheniē
siū prīceps fuit li.ii.c.ii.
Iuppiter liceus li.i.c.
Iuppiter maximus optimus dicit a
Romanis li.ii.c.ii
Iuppiter īdiges æneas dicit li.vi.c
lii.
Iuppiter ī generali in secundo ꝓhe
mio li.i.
Iuppiter cōcubuit cum semele qua
fulminata eductus ē bacchus li.ii.c
lxiiii.
Iuppiter tenet sub pedibus eonias
solis filias li.quarto.c.v
Iuppiter stuprauit antyopiaȝ libro
quarto.c.vii
Iuppiter dat mynoi formosissimum
tauꝝ ut eū īmolet:ex quo pasiphes
pepit minotauꝝ li.iiii.c.xi
Iuppiter oetam patrē medeæ r̄gno
expulit li.quarto.c.xviii
Iuppiter briareum detrusit ad infe/
ros li.iiii.c.xviii.
Iuppiter ex lathona genuit apollinē
& dyanam li.iiii.c.xx
Iuppiter uersus ī aquilam cōcubuit
cum asterie sorore lathonæ li.iiii.c
xxi.
Iuppiter fulminauit thyphœum li.
iiii.c.xxii
Iuppiter nutritur a plyadibus li.iiii
c.xxxiiii.
Iuppiter aer est li.iiii.c.liiii
Iuppiter ponitur quandoqȝ tantum
pro elemento ignis:quandoque ꝓ

Laugia fluuius li.v.c.xxix
Laodomia filia bellorophontis ex achimene coiuge Ioui tertio sarpe donem pepit regem liciæ lib.xiii.c lviii.
Laodomias filius alcinoi regis nil aliud li.x.c xxii
Laodices priãi filia nupsit licaonio filio anthenoris regis thraciæ li.vi.c.xvii.
Laodices filia agamẽnõis ex clithẽ mestra li.xii.c.xvii
Laphyta filia apollinis:a qua laphitæ populi thessaliæ dicuntur libro qnto.c.quarto.
Laphytæ populi thessaliæ denominantur a laphita filia apollinis libro qnto.c.quarto.Hi li.ix.c.xxviii.rapuissent uxorem perithoy:nisi theseus defendisset.
Lares fuerunt duo filii mercurii ne potis atlantis ex lare u l' lara ul' larũda filia almonis sic a noĩe matris dicti.alias lares & genii eorũdẽ deorũ sunt noĩa.Lares etiam sunt dei priuatorũ ĩ domibus:ubi ponit' cõ suetudo Kalendarũ Ianuarii seruata ĩ domibus circa ignem libro.xii.c.lxiiii.
Lara uel
Lares nympha filia almonis lingua priuatur a Ioue:& pe/
Larunda perit duos filios mercurio quos pater a matre nomĩauit lares li.xii.c.lxiiii
Latinus rex laurẽtũ filius ulyxis ex cyrce li.quarto.c.xiiii.& li.xi.c.xliii
Latinus rex laurentũ fauni regis & maricæ nĩphæ filius:alias nepos: & hercul' fili⁹:alias ulissis & cyrcis pater lauiniæ plene lege li.octauo.c xvii.&.c.xviii.occidit'. Idẽ uitiat Iuturnã turni sororẽ li.xii.c.lx.Idẽ li.xii.c.lxvii.dicit' filius hercul' & pallãtæ filiæ euandri.
Latinus herculis filius suscept⁹ ex fauni filia:a quibusdã aduenticius credit' li.xiii.c.xiiii
Latin⁹ siluius æneæ siluii filius rx albæ li.vi.c.lviii.
Lathona cey filia lib.iiii.c.xix.ꝫ.c.xx.pepit Ioui apollinẽ & dyanã:fugat' a phytõe ꝑpẽte misso a Iunone & licios rusticos mutauit ĩ ranas.
Latium ps Italiæ dictũ a latebra saturni li.octauo.c.l.
Laurentalia festa ĩstituit Romulus li.ix.c.xli
Laurus mõstrat uera sõnia:& dedicat' apollini li.ii.c.ix.& li.v.c.iii.ꝫ li.vii.c.xxix.ipsa dedicat' apollini: nec fulminat':& ex ea coronantur poetæ.
Lauinia filia latini regis laurentum ꝓmissa uxor turno dat' æneæ li.vi c.lii.Idẽ dicit' li.viii.c.xviii.
Laumedon rex troiæ & filius regis ylionis deos delusit:sed ab hercule uita & regno priuat' li.vi.c.v.&.c.xiii.ꝫ li.septĩo.c.xlviii.delusit deos quare nobiles uirgines obiiciuntur mõstro & li.xi.c.xl.sepelit' sup porta Scea.
Lausus numitoris filius ab amulio occidit' li.vi.c.lxix.&.lxxi.ꝫ ualde plene li.ix.c.xl.
Earchũ ĩfantem occidit athamas pr ĩsan⁹ li.ii.c.lxvii.& li xiii.c.lxvi.&.lxix.
Leda uxor Tidari li.v.c.xxxiiii.ꝫ ualde plene li.xi.c.vii.
Leontius Pilatus thessalocensis

ocul' priuat a supis & crura sibi am putat credens icidere uites alias in mare proiicitur libro undecimo.c.xxii.ualde plene.
Ligia nomē unius syrenarum libro septimo.c.xx
Lynceus filius egisti solus ex.l.fratribus pietate hypermestræ uxoris euasit li.ii.c.xxii.sed.c.xxviii.uocatur linus.& pulso danao apd argos regnauit.
Lynce' rex thebarꝝ occidit ab amphione li.v.c.xix.& li.iiii.c.vii.sed plenius li.x.c.xxviii.
Lic' rex thraciæ uoluit triptolomū ministrꝝ cereris occidere:sed mutatur ī lyncem lib.octauo.c.quarto.ualde plene.
Lynces trahunt currum bacchi li.v.c.xxv.
Linus apollinis secundi filius & psamachæ crotopi regis filiæ deuorat a canibus li.v.c.septio.
Linus filius egisti solus ex.l.fratribus pietate hypmestræ uxoris euasit:& pulso danao patruo apud argos regnauit li.ii.c.xxviii.sed.c.xxii.uocauerat eum lynceum.
Linus alius a supiori fili' apollinis ī musica uir mirabilis li.v.c.vii.sed li.xiiii.c.viii.dicit un' ex tribus inuentoribus poesis.
Lippara insula officina uulcani li.x c.xvi.& li.xii.c.lxix.
Liryopes nympha cephiso flo peperit narcissum li.vii.c.lix
Lisamias apd archades hō æstimationis permaximæ lychaonē regno priuans uocatus ē Iuppiter li.iiii.c.lxvi.& li.ii.c.ii.
Listrigones populi ad quos naufragus deuenit ulyxes libro.xi.c.xl.
Lisidices filia pelopis ex hypodamia peperit alcmenam matrē herculis li.xii.c.quarto.
Lis est idē qd litigiū li.i.c.iii.
Litigium filius demogorgonis & chaos a patre ī cælum iacitur lib.i.c.tertio.sed li.quarto.c.liiii.litigiū dolens a Ioue de cælo pulsum contra Iouē uētos armauit:quare Iuppiter eis præfecit æolum & clausit ī cauernis.
Ocri ppl'i itali ex uoto uirgines filias ad quæstum meretricū posuere li.xi.c.quarto.
Loquendi principiū ubi sūt aliqua ualde pulchra li.xii.c.lxix
Losias sol ē li.quarto.c.iii
Lothophagi ppl'i ad quos naufragus puenit ulyxes li.xi.c.xl.
Vcani habent fl' acherontem li.iii.c.v.
Lucifer stellæ nomē li.iii.c.xii.Idē lucifer tertii Iouis filius & auroræ ex Tachinna nīpha ceym & dedalione genuit li.xi.c.xv.
Lucina lūa ē li.iiii.c.xvi.& li.ix.c.i.
Lutius tarquinus supbus seruiliū tarquinū romæ regnātē occidit li.xii.c.lxxviii.ualde plene
Luna hiperionis filia & soror solis cūq; sibi attribuunt proprietatum īsignibus li.quarto.c.xvi.& fugiēs gigantes li.quarto.c.lxviii.mutat ī phelem idest dāmam.& declaratio lunæ nois li.v.c.tertio.& eius equi ponunt li.quarto.c.xvi
Lupanaria primo apud etholos in græcia inuenta sūt li.vii.c.xx.& li.ix.c.xl.dicūt a lupa
Lupus est animal martis li.ix.c.iii.

Melantho prothei filia uitiat̃ a ne/
ptunno li.vii.c.ix
Melon nilus ē ægypti fluuius li.vii
c.xxx.
Meleager primus Iouis archadis fi
lius armis calidoniam occupauit li.
ix.c.xi.
Meleager oenei r̃gis calidoniæ fili⁹
& altheæ:q athalãtæ uirgini a se di
lectæ d̃dit caput apri:occidit duos
auunculos li.ix.c.xiiii.sed plenius.c
xix.li.ix.c.xi.meleager dictus est
Mela filius parthannis nil aliud li.
ix.c.ii.
Melion neptunni filius pene a ne/
store occidit̃ li.x.c.xxiii.
Meliss⁹ rex cretæ habuit amaltheã
& melissam filias:q̃ infantē nutri/
uere Iouem li.xi.c.i.
Melissa filia melisse regis cretæ cũ
amalthea sorore nutriuit Iouem in
fantem li.xi.c.i
Memphis ciuitas ĩ ægypto condit̃
ab ape li.ii.c.quarto.
Mens mundi sol dicit̃ li.iiii.c.iii.
Menu luna ē li.quarto.c.xvi
Menas Iouis tertii filia menstruis
floribus præest li.xi.c.xi
Men defectus sonat li.xi.c.xi
Melon filius tytonis ex aurora lib.
v.c.ix.sed ab achille occidit̃ & mu
tat̃ in auē li.vi.c.x
Menoniæ aues natæ ex fauillis me/
nonis li.vi.c.x
Menalippus a tydeo fratre inaduer
tenter occidit̃ ualde plene lib.ix.c.
xxi.xxiii.
Menalippus alius a supiori tydeuꝫ
occidit quadã sagitta ĩ bello theba
no li.ix.c.xxi.&.xxiii.
Menalippes soror antyopæ r̃ginæ
amazonũ ab hercule reddit̃ r̃ginæ
acceptis ꝓ recompensatione armis
reginæ li.x.c.xlix.
Menela⁹ phystēis filius ul' atrei se
cundũ alios lacedemonũ rex & ma
ritus helenæ libro.xii.c.x.i.ualde
plene.
Mendacii descriptio cũ septē spe/
tiebus mēdacii.
Mercurius primus primi Iouis fili⁹
nũtius & interpres deoꝶ li.ii.c.vii
& li.tertio.c.xx.
Mercurius secũdus liberi & ꝓserpi
næ filius furat̃ uaccas apollinis ui/
dente batho:quē postea uertit ĩ sa/
xum.Et irascit̃ cũ apolline & con/
cordat li.ii.c.xii.licet in.xi.c.fuerit
aliqua mētio de eo.&.xiiii.c.genuit
Autolonium furē ex lychione.Ideꝫ
confirmat̃ li.xi.c.xvii.
Mercuri⁹ tertius cælo patre & die
matre natus serpentē circunuolutũ
baculo & alia insignia mercurialia
ferens ex Venere sorore genuit her
mofroditũ li.tertio.c.xx.
Mercurius quartus fluminis nili fi
lius fuit hermes trimegistus li.vii.
c.xiiii.
Mercurius qntus filius mercurrii
filii nili ħ' habuit oĩa insignia mer/
curio attributa:& gall⁹ apponitur
cingulo li.septĩo.c.xxxvi.
Mercurius Iouis tertii filius ex ma
ya atlantis filia habuit oĩa insignia
mercurialia:dicit̃ nũti⁹ deoꝶ:de⁹
eloquentiæ tegit̃ galero:& oĩa poe
tica ponunt̃ ad plenum li.xii.c.lxi.
Idem lactatur a Iunone libro.iiii.
cap.xxxv.& libro nono.c.i. Idem
li.xii.c.lxiiii.genuit duos lares ex la
re filia almõis.Eidē li.iiii.c.xxxv.

sacrificabāt mercatores.
Mercuriis oībus danť eadem orna mēta sed nō eadem deitas:qa alius medicinæ deus:ali⁹ mercatorꝝ:ali⁹ furꝝ &c.li.xii.c.lxi.
Mercuri⁹ ī generali fugiēs gigātes uertiť in cichoniā libro.quarto.c. lxviii.
Mercurius argū oculatū occidit li. vii.c.xxii.
Mercurius martē a carceribus libe rat li.x.c.xlvii.
Mercurius ligat ꝓmetheum super caucaso mōte ut lanieť ab auib⁹ li. quarto.c.xliiii.
Mercurius mittit armēta ad littus ubi ludebat europa li.ii.c.lxii.
Murcurius duxit aīas ad letheum: quas uult reuerti ad corpora libro tertio.c.xliii.
Mercurius præmonuit ulyxem ut ñ trāsformareť a cyrce li.iiii.c.xiiii
Mercurii planetæ ꝓprietas li.xii.c lxi.
Meroes cōiunx polibi regis corin thiorꝝ li.ii.c.lxx.
Meropis athlantis &⁹pleyonis filia nupsit sisypho corīthiorꝝ regi & pe perit laertē patrē ulyxis lib.tertio. c.xl.
Merops uxor atroy cū thieste co gnato adultera magnorꝝ malorꝝ cau sa fuit li.xii.c.v.plenissime
Merops ægyptius īperans æthyo pibus fuit marit⁹climēis li.vii.c.xl
Meretrices nudæ celebrabāt festa floralia li.quarto.c.lxi.
Merulæ auis naturalis ꝓprietas li. quarto.c.lxviii.
Mera priti & anchyæ filia occidiť a diana li.ii.c.xxxi
Meridies q̄dā ps diei li.i.c.xxxiiii. Meridium.
Mesapus neptūni filius ferro inuul nerabilis & incombustibiľ Turno fauit cōtra æneā li.x.c.xxv.
Metus filius herebi & noctis cum oībus ministris suis li.i.c.xix.
Mentres pater dydonis li.ii.c.lviii
Icone insula li.quarto.c.xxi.
Mida oīa tactu suo uertebat ī aurꝝ li.i.c.xxiii.
Miletus solis fili⁹ a suo noīe Ci.cō struxit ī lesbo:postq̄ territus a Io ue:nō potuit minoem senē īuadere li.quarto.c.octauo.
Miletenes uľ
Miletena Ci.in lesbo a Mileto con struiť li.quarto.c.octauo
Minerua prima nasciť a uertice Io uis li.secūdo.c.tertio
Minerua secūdi Iouis filia apollinē primū ex uulcano pepit li.tertio.c. xviii.&.xix.Eadem ut patet li.v.c. xlvii.qa fuit īuētrix bellorꝝ bellona diciť soror &auriga martis.Et cuꝫ neptūno certauit d̄ īpositione noīs athenarum.
Minerua inuentrix quadrigarꝝ filia Iouis li.septīo.c.xii
Minerua nili filia ab ægyptiis coli tur li.septīo.c.xxxi.
Minerua q̄nta pallonē uľ pallanteꝫ gigantem & patrē ꝓprium occidit quare pallas diciť li.quarto.c.lxiii. hæc hꝫ talaria li.iiii.c.lxiiii
Minerua ī generali capillos medu sæ mutauit ī angues li.x.c.x
Minerua spōdet auxiliū ꝓmetheo ad imaginē hoīs ex luto factā li.iii. c.xliiii.
Minerua aduersať uulcano petenti

li.i.c.xiiii.
Musæ tertii Iouis filiæ & memorie alias menonis & thespiæ filias pyerri i picas uertunt li.xi.c.ii.ubi oia plene.
Musey plures fuerunt li.xiiii.c.viii
Museus & moyses i dē esse dicit li. viiii.c.octauo.
Museus eumolfi fili⁹ unus d trib⁹ iuentoribus poesis li.quarto.c.viii.

Aydes sunt fluuioꝝ nymphæ numero xviii.li.septio c.xiiii.
Nays iterpretat fluct⁹ li.vii.c.xiiii
Napeæ niphæ fontiū numero.viii. li.septio c.xiiii.
Napta fomes ē li.septio.c.xiiii.
Narcissus filius cephisi & lyriopis nymphæ mutat in florē lib.septio c.lx.
Naiti luna quita sunt steriles li.ii.c. tertio.addit li.quarto.c.i.ꝙ etiam sunt damnosi.
Naupli⁹ fili⁹ neptunni li.ii.c.xxv.s; ualde plene habet li.x.c.lix.
Nauis prima fabricat ab argo gratia Iasonis li.xiii.c.xxvi
Nauigationis laus & utilitas li.x.in ꝓhæmio.
Nausitho⁹ phoenicū rex li.x.c.xvii
Nausithea filia alcinoi fauit ulyxi li x.c.xxi.& li.xi.c.xl
Naxon insula optimo abūdat uino li.xi.c.xxix.
Ecem unā spetie; mortis li. c.xxxii.
Neiphyles uxor athamantis regis thebaꝝ mater phrisi & hellis concita isania liberi patris i siluas abiit li xiii.c.lxvi.ualde plene.
Neleus neptunni filius pulsus a peleya fre:pylon cōdidit & habuit filios xii.li.x.c.xxxv.s; li.ii.c.xxxvii genuit nestorē ex clore uxore.
Nēbroth turrim i deū excogitauit li.quarto.c.lxviii
Neptunnus saturni & opis filius fuit lib.quarto.c.i.&.c.xviii.dicit frater Iouis tēptans eū regno priuare una cū Iunone.sed oia poetica ponunt plenissime li.x.c.i.& li.x.c.xi
Nepūnus cū medusa cōcubuit i tēplo palladis ualde plene & li.secundo.c.tertio.& li.v.c.xlvii.& li.x.c. i.certauit cū minerua de ipositione nois athenaꝝ.& li.quarto.c.lxi.ex hiphymedia genuit othū & ephialtem:q singulis mensibus crescebāt octo digytis:& iuuerūt gigantes
Nereus marinus deus oceāi & thethidis filius dorim sororē i uxore; habuit:ex qua niphas oēs genuit li.septimo.c.xiii
Nereides nimphæ marinæ a nereo patre dictæ sunt numero.xxxiii.li. septimo.c.xiiii.
Nerithos isula li.quarto.c.xviii
Nessus cētaurus occidit ab hercule li.ix.c.xvii.sed plenius in.xxxi.c eiusdem li.et li.xiii.c.i
Nestor filius nelei ex clori coniuge li.x.c.xxxv.ubi oia plene
Neptolom⁹ propriū nomē pyrrh achillis filii li.xii.c.lii
Ichostrata filia Ionii archadū regis pallantis uxor ul nurus ex ꝗ mercurio euandrum archadiæ regem peperit famosissima uates Carmentis dicta:et in Italia montē palatinum icoluit libro.v.c.l.Idem

uit lachonas oebalos li.v.c.xxxix.
Oeneus rex calidõiæ filius parthao nis & marit⁹ alteæ: pater Meleagri li.ix.c.xvi.Idē.c.xix. dicti li.ualde plenene dyanā ꝓuocauit ad irā ne/ gligens sacra eius.Sꝫ li.vii.c.xix.di cit̃ pater deianiræ & socer herculis
Oenone nympha paridi pepit du/ os filios li.vi.c.xxi.
Oetha colchoꝝ rex solis fili⁹ & p/ sæ filiæ oceani uel asteriæ sororis la thonæ phrixū cū aureo uellere re/ cepit: Sed a Ioue priuatur regno a quo postea restituit̃ antiquus li.iiii c.xii.Sed.xi.c.li.iiii.dicit̃ medeā restituisse sibi regnū uirib⁹ Iasonis Et ualde plene libro.iiii.c.xxi.& li.vii.c.iii.confirmatur filius psæ & lib.xiii.c.lxviii.Oeta fecit sibi generum phrixum ducentē aureum arietem: quem tandem proditorie occidit.
Gigii regis tempore fuit dilu uium li.iiii.c.xx.& li.ii.c.iii dicitur rex atticæ.
Ogigia insula ē: in qua Calipso uly xem tenuit septē annis li.xi.c.xl.
Oicleus fili⁹ anthyphatis amphya raum genuit secundū quosdam lib. xiii.c.xliii.
Lympias clarissima r̃gina ma cedonū magni Alexandri ma ter fuit d̃ gener̃ Achillis li.xii.c.lv
Omphales lydia effoeminauit her/ culē ad omnia muliebria.Sed secū/ dum alios yoles fuit li.xiii.c.i.
Onchestus neptunni filius onche/ stam Ci.construxit li.x.c.lv.
Onchesta Ci.a conditore nomen assumpsit li.x.c.lv.

Ps uel opis filia Vranii ul' cæ lii li.iii.c.i.quod confirmatur ii.c.& additur fuisse deorum matrē ubi ponuntur omnia poetica.Et.c. iiii.carceratur a tytano: sꝫ a Ioue fi lio liberat̃.& li.iiii.c.i.Saturno ma/ rito peperit plures masculos & foe mellas.Tandem Iuppiter eam libe rat carceratam a tytano.Et iterum omnia ualde plene libro.viii.c.i.sꝫ li.iiii.c.xxxv.& li.viii.c.vi.põit̃ ops pro terra & maya matre mercurii. Et libro.viii.c.xii.ponit̃ pro fauna pyci filia & fauni cõiuge & uxore.
Opis nili filius q & uulcanus dicit̃ ab ægyptiis creditur custos ægypti li.vii.c.xxxviii.
Opheltes fili⁹ licurgi regis nemeya a serpente occidit̃ li.v.c.xxix.
Raculum speties somni libro i.c.xxxi.
Oratius poeta uenusinus libro.xiiii c.xv.
Orchus rex molossorum proserpi/ nam rapuit quam pro uxore tenuit libro.viii.c.iiii.
Orchus infernus est li.i.c.xiiii.
Orchus pluto dicitur libro.iiii.c.i. Et ilbro.viii.c.vi.
Orchades insulæ li.x.c.x.Sꝫ li.vii. c.xiiii.sunt orchades deæ montiū.
Orchamus filius achimenidis regis Achimeniæ: pater leucothois eam uiuam sepeliri iussit: uitiatā a phoe bo li.xii.c.xxxvi.&.c.xlvii.
Orchomen⁹ Ci.boetiæ li.iii.c.xxii
Orithya filia erithonii al' erithei re gis athenarum rapit̃ a borea li.iiii. c.lviii.& li.xii.c.lxxii.
Orion ex urina deorum genitus co

corum priuato agamenone: sed cri
mene ulyxis occidit.
Palinurus. M. nauis æneæ submer-
git li. vi. c. lii.
Pāmones naturalis filius priami li.
vi. c. xli.
Pan fili' demogorgonis ex chao fra
ter parcarum li. i. c. iii. & in. iiii. addit
quod amauit Syringam primo compo
suit fistulam. Et plene describit for
ma eius:
Panes fauni uel saturni filii dei agro
rū sunt li. viii. c. xiii.
Pan habuit uxorē Eglā terræ filiam
li. iiii. c. lxviii.
Pan deus archadiæ amauit lunam
li. iiii. c. xvi
Pan gigantes fugiens mutatur ī hyr
cū a parte superiori: sed inferiori ī
piscem li. iiii. c. lxviii.
Pan fili' mercurii & penelopis uxo
ris ulyxis li. xii. c. lxviii.
Pan idest totū li. iiii. c. xlv.
Paneus mons li. iii. c. i.
Panaliceus li. c. iiii.
Pandora homo uel statua lutea ani
mata a prometheo li. iiii. c. xliiii.
Panthus minister somni li. i. c. xxxi
Pandarus menelaū uulnerat libro
vi. c. xxi.
Pandrasius rex græcorum li. vi. c. lvi.
Pandion rex athenarum prognē filiam
dedit therreo ī uxorem libro. ix. c.
viii. ubi sunt omnia poetica. & li. xii
c. lxxiii.
Paphus pigmalionis filius ex ebur
nea matre cyprum insulam de suo
nomine paphum dixit: & paphum
oppidū cōstruxit ibidē li. ii. c. v.
Paphum insula cypri a papho filio
pigmalionis li. ii. c. v.
Paphum oppidū ī cypro cōditum
a papho pigmalionis filio: in quo
maxime honoratur uenus li. ii. c. l.
Qui honor cōfirmatur li. iii. c. xxii.
&. xxiii. & li. xi. c. iiii.
Parthāopeus meleagri & atlante fi
lius li. ii. c. xxx. Sed li. ix. c. xx. ponū
tur uariæ opiniones: tandem occi-
ditur in bello thebano:
Parthao fili' martis & steropis rex
calidoniæ libro. iiii. c. xxxvi. Sed li
bro. ix. c. xi. dicitur fili' martis: qui
dicebatur meleager filius meleagri
martis filii:
Parthenopeya nomē unius syrena
rū li. vii. c. xx.
Parcæ li. ic. iiii. & iiii. & xxxii.
Parnasus biceps uatibus & carmini
bus gloriosus li. v. in proœmio.
Paris priami & hecubæ filius: &
quæcūque dicuntur de eo li. vi. c. xxii.
Sed li. xi. c. vii. & viii. quicquid egit cū
helena. & li. xii. c. xii. summarie pōitur
& libro. xii. c. li. occidit achillem. sed
c. xlix. dicti libri. xii. iudicatur de po
mo īter Iunonē mineruā & uenerē
Parthemias iunonis nomē li. ix. c. i
Parthemias dicitur uirgili': quod uirgi
nitas sonat li. xiiii. c. ix.
Pareantes fili' pluti nepos Iasonis
a suo nomine paron insulam & eius
oppidum paron dixit: quæ primo
dicebatur Minoya li. xiii. xxx.
Paron insula ut patet in. c. proximo
præcedenti.
Paron oppidū cum tota insula dno
minatur a pareante nepote Iasonis
li. xiii. c. xxx.
Pasithea nomen unius graciæ libro
v. c. xxxiiii.
Patroclus occiditur ab hectore li. vi.

c.xxiii.Idem ponit libro.xii.c.li.
Paulus perusinus antiquitatũ maximus exquisitor in primo ꝓhæmio li.i.Sed eius uita patria mores & officium cũ fuerit magister & custos bibliothecæ r̃gis roberti li.xv.c.vi
Paulus geometra florentinus miris laudibus cõmendatur li.xv.c.vi.
Paulus apostolus poeta perit⁹ lib.xiiii.c.xviii:
Paulo auis ponitur ĩ tutela Iunonis cuius caudæ apponuntur oculi argi pastoris sui occisi a mercurio libro ix.c.i.
Paupertatis laudes inclyte li.iiii.c.iiii: ualde plene.
Egasus equus alatus neptunni filius & medusæ ĩ templo palladis cõceptus li.x.c.xi.Sed pleni⁹ ponuntur omnia poetica.c.xxvii.dicti libri:&.c.xxv.
Pelasgi populi postea dicti sunt archades li.iiii.c.lxv.& lib.v.c.xlviii & li.x.c.lviii.
Pelasgi populi asiatici fauerunt troianis:& denominant̃ a pelasgo rege li.x.c.lviii.
Pelasgus rex populos sibi subditos uocari uoluit pelasgos li.x.c.lviii.
Pelasgia græca mulier pelasgos asiaticos denominauit a se & pelasgiã cõdidit C1.li.x.c.lviii
Pelagonius filius asii fl⁹ & perybie nil aliud li.vii.c.liii.
meleus eaci regis filius tethim accepit in cõiugẽ & oĩa alia poetica li.xii.c.xlix.& li.vii.c.xvi.thethim a Ioue suscepit uxorẽ.& achillẽ filiũ chironi tradidit lib.vii.c.xvi
Pelias thessaliæ rex neptunni filius & gener Salmonei regis occiditur a filiabus li.x.c.xxxii.ubi oĩa plene
Et plene etiã.c.xxxiii.Idem li.iii.c.xii.& li.xiii.c.xxv.occidit̃ &c.& li.vii.c.v.Idẽ est pelyas & pluuia
Pelops tantali regis corinthiorũ & taygetæ filius Ipodamiã uxorẽ habuit dolo Mirtoli li.ix.c.vi.& vii.
Sed oĩa plene li.xii.c.iii.Idẽ li.xii c.i.decoctus & diis comedend⁹ appositus uiuificat̃
Pelopeya filia thyestis patri egystũ peperit li.xii.c.vii.&.ix.
Pentheus echionis filius & agauis laniatur a matre & materteris.li.ii.c.lxv.
Penelope filia Ichari & uxor ulissis pudicissima mulier alias meretrix impudica li.v.c.xliii.& li.xi.c.xl.& li.xii.c.lxviii.
Penelope alia a supiori uxor tãtali & mater nyobis li.xii.c.ii.
Pene⁹ thessaliæ fl⁹ oceani & terræ filius li.vii.c.xxvii.
Peyon uxor dedalionis li.xi.c.xvii
Perseus Iouis tertii & danis acrisionis filius Gorgoni caput abstulit & acrisiuꝫ mutat ĩ lapidẽ li.ii.c.xxxii
Idem confirmat̃ li.iiii.c.xxxi.ubi addit̃ saxificasse atlantem:sed plena hystoria cõtra gorgonẽ ponit̃ libro.xi.c.x.Sed ꝑfecte habet̃ ꝙ gestis a perseo li.xii.c.xxv.ubi stellificat̃:sed.c.xxxiii.transtulit regnuꝫ argiuoꝝ micenis.
Perseus persei filius sagittaꝝ inuentor li.xii.c.xxxiiii.
Persia a perseo Iouis filio uicta:et occiso libero patre denoĩat̃ li.xii.c xxv.
Persa oceani filia soli peperit oethã regẽ colchoꝝ et Cyrcem lib.

Eadem li.x.c.xl.rapit a theseo.
Phoenix transformatæ Calistonis nomen fuit libro.
Phænix filius agenoris primo litteras adinuenit: apud tyꝶ imperauit bythymiā cōdidit li.ii.c.lv.Idē li.ii.c.lxviii.Thebis regnauit senex: & ibi laiuui genuit.
Phœnices uirgines suas expōebāt ad quæstū priusq̄ matrimonio copularent li.ii.c.liiii.Idē sunt optimi nautæ li.iiii.c.lxvii.
Phegus Inachi filius docuit tēpora p menses & annos diuidi li.vii.c.xxvi.
Phisichon ī primo ꝓhæmio li.i.
Phiton filius demogorgonis & terræ li.i.c.vii.
Phiton serpēs maxim⁹ occidit ab apolline li.iiii.c.xx.& li.v.c.iii.
Phito filia atlantis & terræ stellificat li.iiii.c.xxxiii.
Philomenes filius phœbi ex lichione nīpha cithera & carmīe magn⁹ li.xi.c.xi.& li.ii.c.xiiii.& li.v.c.xi.
Philomelus Iasonis filius plurū genuit li.xiii.c.xxviii.
Philon mathematicus li.iii.c.xx.
Philax locus ē li.iii.c.xiiii.
Philogeus solis equus li.iiii.c.iii
Phidippus filius thessali nepos herculis ī exercitū troianū cum patre iuit li.xiii.c.xii.
Phineus rex archadiæ instinctu arphalicis coniugis filios excæcauit: quare lædit ab arpiis quæ deinde fugant a zetho lib.iiii.c.lix.Valde plene & aliquid tangit li.iii.c.vi.& li.x.c.lxi.
Phine⁹ fili⁹ stenobis & phinei regis archadiæ læsi ab arpiis li.iiii.c.lix.
Phine⁹ frater cephei cōtra ꝑseum bellum mouit ualde plene libro.xii c.xxv.
Philistenes phœnicis regis phœnicū fili⁹ sacerdos herculis gadem ciuitatē construxit ī littore oceani li.ii.c.lvi.
Philistenes apollinis ex cantilena filius cōdidit ī creta oaxem oppiduꝫ li.v.c.viii.
Phistenes thieꝭis filius ex merope uxore atrei fratris sui a patruo occidit & a pr̄e comedit li.xii.c.viii
Phistenes filius pelopis & hipodamiæ li.ix.c.vii.Idē moriēs iuuenis agamēnonem & menelaū filios cōmēdauit atreo fratri: Vnde atridæ dicūt li.xii.c.xi. Sed.c.xii.relinquitur ī dubiū utrū atrei uel phistenis fuerint filii
Phisistratus filius nestoris & euridicis comitat thelamecum euntem lacedæmoniā quærentem ulyxem li.x.c.xxxviii.
Philothetes fili⁹ Iapeti q alio noīe dictus ē hesperus li.iiii.c.xxix.
Philothetes phyantis fili⁹ habuit sagittas herculis morietis li.xiii.c.i
Phillera saturno pepit chironē li.vii.c.lxii.
Philomena filia pādionis r̄gis athenaꝶ a rege therreo deflorat li.ix.c viii.&.c.ix.ubi ponunt oīa poetica & li.xii.c.lxxiiii.
Phillis filia licurgi regis thraciæ se suspēdit amore furēs li.x.c.lii.ubi plene legas.& plenius li.xi.c.xxv.
Phitiliaꝫ Ci.cōdidit ī calabria ydomene⁹ rex cretæ li.xi.c.xxxii
Philadelphus in primo prohæmio libro.i.

nutriuit ĩ filiũ libro.ii.c.lxx.
Polidetes rex perseum misit ad oc/ cidendam gorgonẽ li.iiii.c.xxxi.sꝫ pfecte ii.xii.xxv.
Polidetta filius uel filia molossi fi/ lii pyrrhi li.xii .c.lv.
Polixo filia atlantis & etræ stellifi/ cant̃ li.iiii.c.xxxiii.
Poliphemus cyclops neptũni fili⁹ ex thosa phorci filia alias matre li. x.c.viii.sed li.vii.c.xvii.& li.viii.c xiiii.amans galatheam iuuenẽ athĩ occidit.& li.x.c.xiiii.ab ulyxe pri/ uat̃ oculo:ubi ponunt̃ oĩa poetica Sed li.iiii.c.lxviii.nup ĩuenit̃ apud drepanũ.
Polites filius priami & hecubæ a pyrrho occidit̃ corã parẽtib⁹ li.vi c.xiii.xlvi.& li.xii.c.lii.
Polipp⁹ gener priami occidit̃ ĩ bel lo troiano li.vi.c.xix.
Polisena filia priami & hecubæ sup tumulo achillis occidit̃ libro.vi.c. xx.
Polimilas nomẽ est Iasonis li.xiii. c.xxxi.
Poliphytes perithoi filius & hypo damiæ iuit ad troiã li.ix.c.xxxiiii.
Poliphydes filius mãthionis uates egregi⁹ amphyarao absorpto a ter ra substituit̃ li.xiii.c.xli.sed supra eodẽ li.c.xxxvii.dicit̃ ꝙ substitut⁹ fuit theodamas melampi filius.
Poli duo.s.articus & antarticus li. i.c.vi.
Pollinicis ædipi regis thebaꝝ & Io castæ filius cũ ethiocle fratre occi dit̃ li.ii.c.xli.
Sed plenius lxxiii.lxxiiii.& multa ponunt̃ li.ix.c.xxi.
Pollux filius ledæ & Iouis tertii ul̃ tyndari li.xi.c.viii.oĩa plene.Et li. v.c.xxxix.& li.x.c.iii.occidit amy cũ bebritioꝝ regẽ.
Polus filius dmogorgonis li..i.c.vi
Pompeius magnus donauit theo/ phonti poetæ mitilenaꝝ ciuitatẽ: ut faceret perenne nomẽ libro.xv c.xiii.
Portæ somni geminæ li.i.c.xxxi
Portunus ẽ nomen melicertis filia athamantis regis thebarum cũ hy none matre submersi postꝙ̃ deifi catus fuit:qui græce palemon dici tur li.xiii.c.lxix.

Retus rex argiuoruꝫ belloro phõtẽ ephyro r̃gno priuauit lib.xiii.c.lvii.ualde ꝑlixe in eo iẽ. .c.filiæ eius fiunt insanæ:& libro.ii c.iii.dicit̃ filius abantis r̃gis argiuo rum & frater acrisii r̃gis acrisionis aui psei.Idẽ qđ hic ponit̃ li.xiii.c. xxxvi.Sed plene li.xii.c.xxv.& li. xiii.c.lvii. dicit̃ prito lingua pãphi la sordidus.
Præneste fili⁹ latini regis laurentũ oppidũ a se cõditum đ suo noĩe no minauit li.viii.c.xix.& li.xii.c.lxx/ vi.hic postea ob lippitudinẽ oculo rum dictus ẽ Cæculus libro.xii.c. lxxvi.
Præneste ciuitas a filio regis latini condit̃ & nominat̃ li.viii.c.xix.et li.xii.c.lxxvi.
Priamus regis laumedõtis filius ca pit̃ ab hercule li.vi.c.vi.xiii.Idẽ li. vi.c.xiii.redimit̃.Idẽ ĩ dicto.c.xiii & li.xii.c.lii.occidit̃ secundum ua rias opiniones.
Priamus politis filius regis priami nepos æneæ li.vi.c.xlvii.
Priapus deus ortorum uestã amat

libro.viii.c.iii.
Prima fax li.i.c.xxxiiii.
Procas rex albanorum auentini filius li.vi.c.lxviii.
Proserpina prima filia primi Iouis uxor liberi fratris sui li.ii.c.x.
Proserpia filia Iouis & cereris rapitur a plutone.i.orcho li.viii.c.xlvi ubi ponunt oia poetica.
Eadē li.x.c.lxxii.dicit filia rgis sicani & cereris.
Eadē li.xi.c.vi.dicit filia tertii Iouis & cereris ubi rapit a plutone: & ponunt alia poetica: similiter ponit qd positū fuit li.iii.c.xiii.&.xx c.dicti li.iii.diligit a mercurio.
Pronapides poeta li.i.c.iii.
Prothesilaus græcus occidit ab hectore li.vi.c.xxiii.
Progeniē solis odit magna uenus li.iii.c.xxii.
Prometheus Iapeti filius ex asia nympha formauit hominē ex terra quē aniauit ex igne solis: quare sup caucaso laniat a uulturibus ul ab aquilis li.iiii.c.xliiii Idē i dicto.c.assyrios docuit astrologiam & philosophiā moralē.primo simulacra ex luto cōposuit: primo ignē pruocauit ex silice.Eidē.c.xlvii.dicti libri.iiii dat pyrrha cōiunx patruellis eius: & aliquid de eo dicit i primo proæmio li.i.
Procella uentus ē tēpestuosus cum pluuia li.iiii.c.liiii.
Protheus pastor oceāi li.vii.c.i.sed c.ix.dicti libri dicit marinus deus uates & filius oceani & Thethidis ualde plene.Eodē.c.xvi.dicti li.vii cōsuluit peleus de matrimonio thethidis.& idē ponit li.xii.c.xlix.
Procustes latro hospites occidens necat a theseo li.x.c.xlix.
Progne filia pādionis regis athenarū cōiunx therei regis bistoniæ filiū Ithim patri epulandū apposuit: & mutat in hyrūdinem li.ix.c.viii ubi plene sunt oia poetica.& li.xii.c.lxxii.
Sytacus deucaliōis & pyrrhæ filius mutat in auē sui nois li.iiii.c.xlix.
Psytacus unus ex septē sapientibus græciæ li.iiii.c.xlix.
Psyces apollinis secundi & endilichiæ filia cū lōgissima fabula li.v.c xxii.& li.ix.c.v.
Vteos primo ex ægypto in græciā danaus fodiedos ostēdit li.ii.c.xxii
Purpureus filius tytanis & terræ li.iiii.c.lxv.

Vadriga datur matri deorum li.iii.c.ii.
Quercus arbor attribuitur Ioui li.xi.c.i.
Querella herebi & noctis filia li.i c.xxvi.
Quirinus Romuli nomen fuit lib.ix.c.xli.

Adamāthus Iouis tertii filius ex europa rex liciæ &c. li.ii.c.xxxvi.sed li.i.c.xiiii dicit iudex inferni.& li.ii.c.lxii.cōfirmat Iouis & europæ filius.
Ranæ fiunt i lycia ex rusticis a latona li.iiii.c.xx.
Reges quandoque dicebāt ob decus stirpis sine possessione regni li.ii.c.xxxviii.Idē cōfirmat li.ix.c.xxvii.

c.xxvii.ubi additur differentia inter regem & tyrannum: & li.iii.c.ii.po nuntur aliquæ proprietates regum
Remus & romulus filii rheæ yliæ nutriuntur a faustulo pastore Amu lium occidunt.Et auo restituunt re gnum li.vi.c.lxix.& lib.ix.c.xl.& xli.dicuntur filii martis: nutriuntur a lupa.uiua infodit mater.Et ibidē ponūt oīa poetica.& li.ix.c.xl.Re mus occidit a fabio duce Romuli.
Resus rex thraciæ dormiēs apud troiā occidit li.ii.c.xl.
Reuerentia filia plutonis uxor ho/ noris li.iii.c.xi.Idē dicit lib.viii.c. vii.ponit tamē incerta mater: Cū ī vi.c.dicti li.viii.fuerit scripta filia pserpinæ & plutonis.
Rhea mater deorum li.iii.c.ii.
Rhea ylia numitoris filia uestæ di cat: q romulū parit & remum & ui ua infodit lib.vi.c.lxix.&.lxxii.sed plenius ponunt oīa poetica li.ix.c. xl.

Rsinor filius Nausithei regis pheicū occidit ab apolline li. x.c.xviii.

Robert⁹ rex hierusalē & siciliæ rudis ad litteras sit doctissi mus per fabulas æsopinas: & maxi mæ laudes ei⁹ li.xiiii.c.ix.&.c.xxii habuit petrarchā: qui eum ī poeti cis erudiuit: ubi iterum ponuntur laudes utriusq;. Idem libro.xv.c. xiii.petiit a petrarcha ītitulari sibi africam.
Rhodii pugnāt cū liciis li.iiii.c.xx
Romulus primus rex romanorum morit lib.vi.c.lxi.s; plene & pfecte ponit supra.c.Remus.

Romulus agrippæ siluii regis alba norum filius li.vi.c.lxv.
Roma neptis æneæ romā urbē de noīauit a se li.vi.c.lv.
Roma urbs denoīat a roma nepte æneæ li.vi.c.lv.sed li.ix.c.xl.aliter dicit: ubi plene ponūt omnia poe tica.
Ros lunæ & aeris fili⁹ li.iiii.c.xvi &.xvii.
Rosæ cōficiunt sacra ueneris ma gnæ li.iii.c.xxii.
Rubrum mare dicit eritreum ab eri treo rege li.xii.c.xxxviii.
Runch⁹ tytanis filius & terræ nil aliud li.iiii.c.lxv.
Rustici licii a latona uertunt in ra nas l.iiii.c.xx.

Sabbatum īterpretat requies li.i.c.xxxiiii.

Sabini docēt disciplinā au gurandi a megalo frigio li.xii.c.lx/ xv.horum mulieres rapiunt a roma nis li.ix.c.xli.
Sabei ppl'i orientales li.ii.c.lii
Salamīa cōdit ī sicilia a thelamōe eaci filio li.xii.c.xlvi.sed nō uidet idē credere.c.xlviii.ubi dicitur q condit a theucro filio thelamonis.
Salmoneus æoli filius uoluit subdi tos credere ipm fore fulminantem Iouē.sed ipe uero fulmine periit li. xiii.c.li.& aliqd dicit li.i.c.xiiii.
Salmacis nympha amauit hermo froditū li.iii.c.xxi.ualde plene
Salmacis fons chariæ li.iii.c.xxi
Salēpetii filia solis custodiebat ar mēta solis li.iiii.c.vi.

Salomon adorauit idolū flexis ge/
nibus & laudes eius li.xv.c.ix.
Samū cōdit ab angeo li.ix.c.xxiii.
sed li.ix.c.i.in samo nascitur Iuno
ibiq̨ ē mirabile simulacꝝ eius & li.
ix.in ꝓhæmio.
Samii præcæteris honorabāt Iuno
nē.
Santus rex cretæ dicit sarpedoneꝫ
genuisse ex europa quā rapuit ī for
ma bouis li.ii.c.lxii.
Sātus equus achillis ab arpya thiel
la & zephiro gignit li.iiii.c.lxi.
Santus fl' sub ilione fluens filius io
uis tertii li.xi.c.xiiii.
Sandoliothes īsula occupata a sar/
do hercul' filio uocat sardinia li.x/
iii.c.vii.ubi dicit ꝙ prima īsula di
cebat ychus.
Sarchofagus archa mortuoꝝ li.ii.c
iiii.
Sarpedon Iouis & europæ fili' li.ii.
c.lxii.sed li.xi.c.xxxiiii.dicit filius
Iouis & laodomiæ ul' sāti regis cre
tæ & europæ rex liciæ a patroclo
occidit ualde plene.Item li.xiii.c.
lviii.dicit filius Iouis & laodomiæ.
Sardus filius hercul' a libya disce/
dēs uniuersaꝫ īsulā quā occupauit
dixit sardiniā li.vii.c.xxxvii.sed li.
xiii.c.vii.ubi ista ponūt extense di
cit ꝙ īsula primo uocabat ychus
ul' sandaliothes.
Sardinia īsula &c.patet supra.c.sar
dus.
Saturnus primus filius Vrani:q di
ctus ē cælius & uestæ uxoris li.iii.
c.i.Idē dicit dicto li.c.iiii.sed addit
frater cereris.&.c.xviii.dicit uulca
ni frater: &.xxiii.abscidit uirialia
mēbra patris ex quoꝝ sanguine &
spuma maris nascit uen' secunda.
Et li.viii.c.i.& li.iiii.c.i.carcerat a
tytano fratre.sꝫ liberat a Ioue ual/
de plene ubi paciscit cū frē ñ edu/
care masculos filios.Idem confir/
mat li.viii.c.i.ubi addit ꝙ duorat
filios.Idem debellat a Ioue filio li.
iiii.c.lxviii.& li.viii.c.i.ubi nō solū
regno priuat:sed ēt relegat apd in
feros.Idem li.octauo.c.i.Italis do/
cuit agroꝝ cultū & a Iano suscept'
ī Italiā primo æra signauit ī nūmos
Eidem apud barbaras natōes sacri
ficabant proprii filii quæ sacra mu
tauit hercules apud Italos.Idem li.
septīo.c.lxii.ex phylera genuit chi
ronē.sed octauo.c.li.viii.cōcubuit
cū philera ī spetie eq & in.i.c.dicti
li.octaui quali colligūt oīa quæ ali
bi sparsa sunt.
Saturni planetæ natura & ꝓprietas
li.octauo.c.i.
Saturnalia saturni sacra īueīt Ian'
li.octauo.c.i.
Sat husitheꝝ bacchi nomen li.v.c.
xxv.
Satyros fauni ul' saturni filios ne/
moꝝ deos dicit li.octauo.c.xiii.
Aeculi diuisio li.quarto.c.v
Segesta ul'
Sergesta ul' Egesta filia hipotis tro
iani nobil' crinisio fluuio pepit ace
stē & urbs ab ænea cōdita dnoīat
ab ea li.septīo.c.xlix.& li.xiii.c.xx.
dicit pepisse Ioui ul' heleno æoluꝫ
uētoꝝ regē.
Sergesta
Segesta ul' Egesta urbs in sicilia ut
patet ī.c.supra ꝓxime p̄cedenti.
Selenes nympha ex archade Ioniū

lius ascanio successit hures īperii albanorꝝ li.vi.c.liii.& latius.c.lvi. dicti li.vi.& li.viii.c.xviii.
Siluius seu Iulius siluius filius Ro/muli fūdauit romæ familiā Iuliam li.vi.c.lxvi.
Silui⁹ alius Iulius siluii ascanii fili⁹ li.v.c.liii.
Siluius æneas filius siluii postumi genuit siluiū latinū li.vi.c.liii.
Siluius latinus filius siluii æneæ li.vi.c.lvii.&.lviii.
Siluius alba latini filius li.vi.c.lix.
Siluius athis filius albæ siluii li.vi.c.lx.
Siluius capis filius athis li.vi.c.lxi
Siluius carpentis filius capis li.vi.c lxii.
Siluius tyberinus carpenti filius li.vi.c.lxiii.
Siluius agrippa tyberini filius li.vi c.lxiiii.
Siluius romulus agrippæ fili⁹ li.vi c.lxv.
Siluius auentinus filius romuli sil/uii li.vi.c.lxvii.
Siluius numitor procæ filius a frē priuatꝰ regno: a nepotibus restituitꝰ li.vi.c.lxx
Siluani filii fauni uel saturni siluarū dei Siluanus siluarꝝ deus Ciparissū amatū puerꝝ uertit ī arborē sui no/minis li.xiii.c.xvii.&.iiii.c.primi li bri aliqd dicitꝰ.
Siluarꝝ & solitudinis īgens laus li.xiiii.c.xi.
Simethus siciliæ fluuius li.xi.c.x.
Simiarꝝ natura & ubi sit copia ipsarꝝ li.iiii.c.xii.&.lxii.& li.xiiii.c.xvii.
Sinon primus autolii filius fur insi gnis li.ii.c.xv.

Sinon secundss filius sissimi cōpu/lit troianos intro mittere equum li/gneū fabricatū a græcis li.ii.c.xviii
Siphilus mōs ē ubi.iiii.filii nyobis sunt sepulti li.v.c.xxx.
Sipontus ciuitas quā cōstruxia dio medes dux etholorꝝ sup mōte gar/gano ī apulia li.ix.c.xxii.
Spinx uel
Spingos fuit uxor cadmi qua reie/cta duxit hermionē: quare motū ē bellū & rēgno priuatꝰ li.ix.c.xxxvii
Syrenæ acheloi filiæ sotiæ ꝓserpi/næ uertuntꝰ ī mōstra li.vii.c.xx.ual de plene Et xix.c.dicuntꝰ filiæ illi⁹ acheloy: qui pugnauit cum hercule hæc mōstra sospes preteriit ulyxes li.xi.c.xl.
Siringa amatꝰ a Pane lib.i.c.iiii
Sysiphi fuerunt plures: sed nomen confunditꝰ a poetis Sysiphus ephy ram ciuitatem condidit: quā postea Corynthus horestis filius a se noīa uit corinthum.idem grādi saxo ne cabat hospites uel ex prorupto his/mo calce præcipitabat ī mare dicitꝰ secretarius fuisse deorꝝ & lædi apdꝰ inferos poena saxi.ulyxis pater cre ditꝰ & occiditur a Theseo lib.xiii. capitulo.v.&.c.lxix. dicti lib. xiii. Tenuit ynonēꝫ cōiugem athamātis regis thebarum cum melicerta filio concubinalem amatam.Idem li.ii.c.xvii.cuꝫ matre ulissis cōcubuit.Sed latius.c.xl.li.xi.ubi occiditur a the seo ualde plene.Et li.i.c.xiiii.ponitꝰ in inferno pectore saxa uoluens
Sissimus filius primi Sinonis lib.ii c.xv.&.xvi.nil aliud.

Sitioni ĩ primo ꝓhæmio li.i.
Ocignĩa Iuno dicit̃ li.ix.c.i.
Socomas sol dicit̃ li.iiii.c.iii.
Sol primus primi Iouis filius igno rata matre credit̃ apis li.i.c.v.
Sol hiperionis filius ñ cognita ma tre cũ oĩbus ornamentis quæ soli poetæ dant li.iiii.c.iii
Solis equi li.iiii.c.iii.
Sol ob fulminatũ æsculapiũ noluit aliquandiu currũ ducere li.v.c.xx.
Sol fugiẽs gigantes mutat̃ ĩ cornũ li.iiii.c.lxviii.
Sol filius illius uulcani:q fuit fili' nili fuit pr̃ eridani li.vii.c.xl.
Sol filius oceãi medicinæ & mellis inuentor li.vii.c.lxv.
Sol uulcano indicat cõcubitũ mar tis & ueneris li.ix.c.iii.sed libro.iii c.xxii.uenus odit omnẽ eius ꝓge niem.
Sol planeta cũ proprietatibus suis li.iiii.c.iii.
Solimissos fugauit bellophoron li. xiii.c.lvii.
Solon solertissimus legũ lator iam senex ĩ poesim euolauit li.viiii.c.iiii Idẽ dicit̃ li.iiii.c.xix.
Somnus herebi & noctis filius li.i. c.xxxi.ubi ponũt̃ spẽs somni som niũ & portæ sõni & somni ministri
Sophon filius didori & nepos her culis Sophacos libycos noĩauit li. xiii.c.x.
Sophaci dicti sunt libyci:qbus so phon ĩperauit li.xiii.c.x
Sorgia fontium rex ĩ gallia poenes quem Petrarca neglecta amicitia summi põtificis plurib' ãnis uixit opa cõponendo li.xiiii.c.xix.

Parthanorũ spurii restaurant tharentũ oppidũ prius condi tũ a thara neptunni filio li.x.c.xiii. Sꝫ li.ii.c.lxiii.ponit̃ quare dicti sũt sparthi.
Sperchius fl' ex Polidore sorore achillis genuit Mnesteuꝫ li.vii.c. lxiii.Idem ponitur li.xii.c.v.
Spinga uxor cadmi a uiro pellitur propter zelum hermiõe li.ii.c.lxiii
Spingis mõstrũ Edippus occidit li. ii.c.lxx.
Tatua eburnea mutat̃ ĩ mulie rẽ li.ii.c.xlix.
Statua mirabilis facta a dauce desi gnans humanũ genus li.iii.c.vi.
Stelenus rex argiuoꝝ a danao r̃gno priuat̃ li.ii.c.xxii.sed li.xii.c.xxxiii ponit̃ persei & andromadæ filius.
Stelenus capanei regis & euãnis fi lius nil aliud li.ix.c.xxxvi.
Stenobes uel
Antia uxor preti regis argiuoꝝ bel lorophõtẽ accusauit ď stupro falso licet & postea se occidit li.xiii.c. lvii.sed li.ii.c.xxx.dicit̃ uxor aban this & uxor preti.
Stenobes uxor phynei regis archa diæ læsi ab arpiis fecit a patre exce care priuignos li.iiii.c.lix.
Steropes filia atlãtis & pleyonis li. iiii.c.xxvi.
Sterculius ul'
Sterculucius Saturn' ẽ li.viii.c.i. &.c.x.dicti li.dicit̃ de' agriculture
Sterculin' de' stercorãdoꝝ agroꝝ fuit Iouis tertii filius li.xii.c.lvi.
Sterces pyci pr̃ credit̃ li.viii.c.x.
Stennio phorci filia & soror medu sæ li.x.c.x.ubi plene st̃ oĩa poetica

Tullius seruilius traxit originem & occidit a filiis anci martii libro.xii c.lxxvii.
Taumantes mater yridis li.ix.c.i.
Taurus fœcuud ī pasiphem fecit li bro.iiii.c.x.
Taurus atticā terrā uastās occidit a theseo li.x.c.xlix.sed lib.xiii.c.i. deprehendit ab hercule
Tellus terræ nomē li.i.c.viii.
Tellumon turpe nomē li.i.c.viii
Temporis descriptio li.iii.c.xxii.
Tenebra herebi & noctis filia di citur li.i.c.xxx.
Terra filia demogorgonis & uxor tytanis cū suis noībus & ꝓprietati bus li.i.c.iii.&.c.viii.& li.iii.c.i.di cit mater saturni.&.c.xiiii.dicti li. iii.dicit mater stigis.& li.iiii.c.i.di citur filia demogorgonis uxor cæli uł cælii cui pepit plures filios.sed li.ii.c.iii.& li.iiii.c.liiii.
Terra Iuno ē & li.iiii.c.xxxv.
Terrā ꝑ maia matre mercurii cole bāt romani:& suem prægnantem mactabāt eidē cum mercurio nato suo.& li.vii.c.xix.dicit mater oīuꝫ fluuioꝝ.
Teron uel
Terion īterpřat stella li.iiii.c.lxvii
Terpsichore una musaꝝ li.xi.c.ii.
Terentii finalis ītentio ī comœdiis suis & aliorum comicorum li.xiiii. c.ix.
Tesander argiæ & pollinicis filius li.ii.c.xliii.&.lxxv
Testorius priami filiꝰ naturalis oc cidit li.ii.c.xliiii.&.lxxv.
Testius filius parthaonis ex calido ne nympha uel althea li.ix.c.xiii.
Thessalus filius herculis iuit ad tro ianū exercitum li.xiii.c.xii
Thethis magna filia cæli & uestæ uxor oceāi mater nymphaꝝ li.iii.c iii.& li.iiii.c.xviii.
Thethis mater achillis fuit alia a superiori li.iii.c.iii.sed li.vii.c.xvi. ꝓmetheus sibi consuluit de matri monio cōtrahendo.& li.viii.c.ix.ꝓ batur fuisse ochiroen chironis filia qđ confirmat li.xii.c.xlix.ubi nup sit peleo & conuiuant oēs dii præ/ ter discordiam.
Teucer regis thelamonis & hesiōæ filius li.vi.c.vii.Quod cōfirmatur li.xii.c.xlviii.ualde plene.& in cy pro cōdidit salaminā
Teucer priami regis filius ex nym pha ātidona occidit li.vi.c.xxxiii
Teucer filius scamandri cretensis teucros appellauit a se cum eis una cū dardano īperaret li.vi.c.xxxiii Et.c.lii.
Heseus filius ægei regis athe naꝝ et etræ cōtra amazonas militans hypolitā reginæ sororem cœpit uxorē li.x.c.xlix.ubi quasi plena sunt oīa quæ alibi scripta sūt Idē mittit ad minotauꝝ li.x.c.xl/ viii.Idē li.x.c.l.habuit a patre īpe/ trare quodcūqꝫ uellet.Idē li.x.c.xl Et li.xi.c.viii.rapuit helenā.Idē li. xi.c.xl.occidit sisyphū latronē.& li.i.c.xiiii.et li.iiii.c.xii.ponit ī īfer no damnatus ꝑpetuo ocio.Et li.iii. c.xxxiii.ualde prolixe detinet in in ferno.Idē li.iiii.c.x.& li.xi.c.xxix. occidit minotauꝝ.Et lib.xi.c.xxx. duxit uxorē phædram.
Thebas ægyptias ďreliquit cadmꝰ imperans apud tyrum & sydonem

ualde plene libro.ii.c.lxiii.
Thebas boetias construxit cadm⁹ ualde plene li.ii.c.lxiii.& li.i.in pro hæmio.
Thelagonus ulyxis filius ex cyrce li.iiii.c.xiiii.Sed lib.xi.c.xl.occidit ulyxem:& in Italia cõdidit tybur: al' tusculũ.Idẽ cõfirmat' ĩ dicto li. xi.c.xlii.
Thelamacus filius ulyxis & penelo pis li.v.c.xliii.sed plene ponũt' oĩa li.xi.c.xl.&.xli.
Thelamon eaci iudicis inferni filius hesvonã laumedõtis filiã loco mu neris recepit ab hercule:qa primo muros troianos ascenderit:ex qua teucrũ filiũ habuit.Et r̃licta patria in sicilia cõdidit Salaminã li.xii.c. xlvi.sed.c.xlviii.non idem dicit' de construction salaminæ.
Theleph⁹ herculis filius ex ange su sceptus ĩ siluis lactat⁹ a cerua ĩ licia ĩperauit li.xiii.c.xv.
Themis deæ oraculũ cõsuluit deu calion & pyrrha ꝓ restauratiõe hu mani generis li.iiii.c.liiii.Idẽ ponit' li.iiii.c.xlvii.& li.vii.c.lviii.
Theodõtius q̃sitor antiquitatũ po nit' li.i.in secũdo ꝓhæmio.Sed ual de plene li.xv.c.vi.
Theodamas Melampi amit haõis filius augur ingens loco amphyarai absorti substitutus ẽ li.xiii.c.xxxvii Sꝫ.c.xli.dicti libri dicit' substitut⁹ poliphides filius mãthionis.
Theoclimines filius poliphydis au gur maximus li.xiii.c.xlii.
Theologia triplex est.s.poetica & cætera li.xv.c.viii.
Theophonti mitileno poetæ dona uit Põpeius magnus ciuitatẽ ut no men suũ perenne faceret libro.xv. c.xiii.
Therreus rex thracũ filius martis ul' astorgii bistonidum principis ex nympha bistonide gener pãdionis regis athenaꝶ Ithim filiũ comedit libro.ix.c.viii.ubi sunt omnia poe tica.
Thesiphone furia infernalis libro. i.c.xiiii.& li.iii.c.viii.plene descri/ bitur ubi dicitur acherontis & no/ ctis filia.
Tesmophoria sacra cereris lib.viii. c.iiii.
Thienes filia atlantis & etræ stelli/ ficat' li.iiii.c.xxxiii
Thiene bacchi filius conuertit' ĩ ue natorẽ li.v.c.xxvii.
Thiestes fili⁹ pelopis & ypodamiæ li.ix.c.vii.sed li.xii.c.v.cum atreo fratre uenit ĩ rabiẽ & discordiã pp stupratã meropẽ uxorem atrei ubi oĩa plene.Et in.c.vii.cõcubuit cũ pelopeia filia:unde alia mala maxi/ ma orta sunt.
Thilemus eurimedes unus ex ciclo pibus uates magnus li.x.c.xv.
Thimetes priami & arisbæ fili⁹ ua tes fuit:& patris inimicus:& prodi tor li.vi.c.xlv.
This filius zethi ex aydona coniu ge li.v.xxxii.
Thissamenis filius horestis sibi suc cessit ĩ regno li.xii.c.xxi.
Thoas bacchi filius a filia hipsypi le saluat' li.v.c.xxviii
Thoas rex ĩ thaurica regione ma/ ctat' ab ephigenia sacerdotissa dya næ li.xii.c.xvi.&.c.xx.
Thoas fili⁹ hipsypilis & Iasonis li. v.c.xxix.sed plenius li.xiii.c.xxvii.

Annus attribuitur bacchο.
Varro dixit artem poeticam partem theologiæ libro.i.in.i.pro/hæmio.
Venus prima quæ magna dicitur Cælo patre & die matre nata mer/curio fratri hermofroditum pepit libro.iii.c.xx.Sed.c.xxii.dicti libri iii.ponnutur omnia plene Veneri assignata.
Venus secunda per amputationem testiculorum nascitur lib.iii.c.xxiii ubi ponitur eius mirandum simulacrū et ualde plene omnia sibi propria.
Venus tertia Iouis tertii filia et dionis uxor Vulcani alias filia Syrii et cypriæ et cōiunx adonis cū marte ligat̃ adulterio a uiro suo:& odit omnē prolē solis:hæc dicit̃ mater æneæ:meretritium instituit.Et ī cipro uiridariū habuit amoenū libro xi.c.iiii.ualde plene.Idem ponit̃ li.ix.c.iii.
Venus ī generali fugiens gigantes mutat̃ in piscem libro.iiii.c.lxviii.Et ī eodem.c.mutatur ī anguillam.
Venus ariadnæ donat coronam li.xi.c.xxix.
Venus cōtra psychem irascitur li.v.c.xxii.
Venus uesta dicit̃ li.viii.c.iii.
Venus marica dicit̃ li.viii.c.xvii.
Veneri fit sacrificium ī cypro ex solo thure et floribus lib.ii.c.v.et li.x.c.iiii
Venus ex syrio hoīe et cypria muliere concipit̃ li.ii.c.liii.
Veneri hericiniæ construitur templū ī culmīe mōtis ꝓpinqui drepano li.x.c.v.

Veneris planetæ natura li.iii.c.xxii
Ven⁹ planeta cū marte participās quid operat̃ ī natiuitate alicuius li.ix.c.iiii.
Venti filii auroræ et astrei tytanis filii li.iiii.c.lii.Sed.c.liiii.dicti libri iiii.incitati a Iunone contra Iouem claudunt̃ in cauernis sub imperio æoli.
Venti secundū uarios philosophos habent uaria noīa & uariatū numerū li.iiii.c.liii.
Ventoꝝ potentia:regiones:& nomina li.iiii.c.liiii.
Veneratio filia plutonis & ꝓserpinæ lib.viii.c.vi.Sed.c.vii.dicti libri pōit̃ siñ matre & uxor honoris
Vespera temp⁹ post occasum solis li.i.c.xxxiiii.
Vesper stellæ nomē li.iii.c.xxii.
Vespugo stellæ nomē li.iii.c.xxii.
Vesta prima uxor uranii que cæli⁹ dicit̃ li.iii.c.i.&.iiii.Item dicit̃ lib.iiii.c.i.& li.vii.c.iii.sed ualde plene li.octauo.c.i.
Vesta secunda saturni & opis filia li.viii.c.iii.ubi plene ponunt̃ oīa poetica dicta de uesta.
Ictoria acherontis & stigis filia li.iii.c.x.&.xiiii.
Vini usum primo athenienses docuit dionysius li.ii.c.viii.
Virtutis templum erat Romæ iunctum cum templo honoris libro.iii c.xi.
Virgiliæ sunt stellæ ī genu tauri li.iiii.c.xxxiiii.
Virbius hypoliti thesei filii nomen fuit li.x.c.l.
Virbi⁹ fili⁹ hypoliti & aritiæ uxoris turno fauit contra æneā lib.x.c.li.

Virgilius poeta mantuan⁹ paupi⁹ & lutifiguli filius li.xiiii.c.iiii.Sed c.xix.dicti libri georgicam & æneidam cõdidit prope neapolim inter scopulos ad que3 nullus accedebat nisi sponte quæsisset uirgiliu3.Sed c.xiii.dicti libri aperit quare finxit æneam uenisse carthaginem & dydonem se occidisse cum illis temporibus nõ fuisset.

Visio speties somni li.i.c.xxxi.

Lyxi nõ datur pater certus: sed uarii: p cuius generatione moribus uita & obitu lege pene li.xi.c.xl.Sed li.iiii.c.xl.dicitur filius laertis.libro aũt.ii.c.xvii.Et libro xiii.c.lv.creditur filius sysyphi.Et li.x.c.xix.&.xx.simulat insaniã ne uadat ad troianũ bellum.Et li.iiii.c xiiii.peruenit ad cyrcem.Sed.vi.c.dicti libri.iiii.Cyrces eũ monuit ut abstineret a pda armenti solis:qd nõ factum est.Et periclitati sunt socii.Et.c.lxi.dicti libri.iiii.stetit cũ calipso nympha filia atlantis annis vii.Et.li.x.c.xix.&.xx.ab alithe regina & alcinoho rge pheycũ honorifice recipit.Eidem libro.xi.c.xl.Et li.xiii.c.xx.dat eolus uentos ligatos ĩ corio bouis:q tñ soluunt a sotiis ipsius.

Mbri Etrusci sũt li.i.c.xxxiiii

Vnxia Iuno dicitur li.ix.c.i.

Vnxiæ dicunt sponsæ li.xi.c.i.

Olucres obscœnæ idest furiæ li.iii.c.vi.

Volupia dea Romanorum libro.iiii.c xv.

Voluptas cupidinis & psychis filia li.v.c.xx.& li.viii.c.v.

Ranus qui postea dictus est cælum pater saturni li.iii.c.i.Sed ualde plene ponunt hystorica & poetica li.viii.c.i.

Vrania una musa℞ li.xi.c.ii.

Vros bos siluester sonat latine lib.iiii.c.lxvii.

Vrsa maior & minor non tingitur aqua maris more alio℞ syderum li.v.c.xlviii.

Vtim nomẽ ulyxis:idest nullus li.x.c.xiii.ualde plene.

Vlcan⁹ prim⁹ cæli fili⁹ ex minerua secundi Iouis filia apollinem primum genuit li.iii.c.xviii.&.xix.

Vulcanus Iouis tertii filius & Iunonis quia claudus d cælo proiicit in lemnum insulam:& educatur a simiis.Huic secundum quosdam fuit uxor maya secũdum alios maiestas secũdum latinos Venus:& dicit faber Iouis ut quicquid artificiose factum sit ab eo dicat esse compositum ut arma achillis:æneæ:corona ariadnæ &c.Hic martem & Venerem coeuntes in adulterio colligauit libro.xii.c.lxix.ubi sunt omnia poetica.Et li.ix.c.iii.Ite℞ martem ligat cũ Venere.Idem libro.x.c.xvi.Ciclopes auxiliares habet ad fulmina fabricanda.Idem libro.vii c.ii.proiectus e cælo nutrit a Thethide.

Vulcanus filius nili ab ægyptiis dicitur opis a quibus custos ægypti creditur li.vii.c.xxxviii.

Vulcanus conatur uiolar mineruã li.ii.c.iii.Et libro.iii.c.xx.& lib.xii.c.lxx.

Vulcaniæ insulæ habent officinam

REGISTRVM.

Genea
genuit..
filia.
calath'
de alio.
a
Genea.
exarare
exquire
sophan
parētes
b
sit seu.
de terra
res.
summa
glebis.
c
pinquā
ipse ra.
illam
Genea.
hostem
d
de quin
atq; di.
a Vulca
de pig.
eumq;.
e
& her.
ꝓ aqua
in mōte
Virgili.
đ hono

f
cælo.
(uacat.)
quos.
vii.pasi
ni mis.
g
in ciui.
theodō
ouidius
Hercu.
ut.s̄.
h
et orin.
puellaʒ.
hunc
die obsi
amplitu
i
sucron.
amaritu
cœpit.
quod ef
scribit.
K
dum
ueneris
atq;
huic.
de Ioio
l
Home.
fuerat.
intraue
captus.
dicere

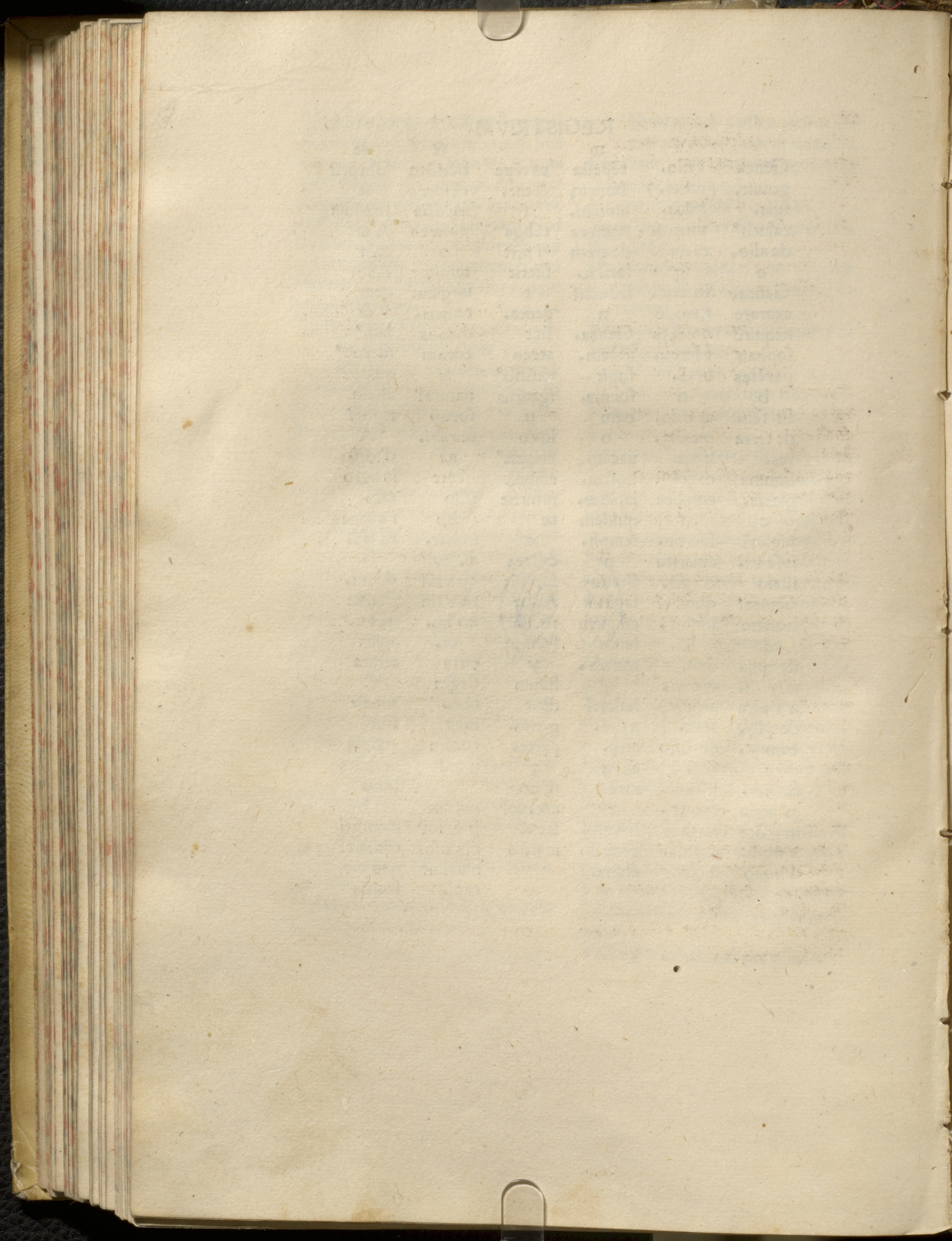
m
tēpesta
futuruʒ
amiciti.
nemora
de aretu
lorū si.
inductis
n
Genea.
antem.
fugit
forma.
nam
o
(uacat)
hostes.
lapides.
quidem
templi.
p
Statius
sagittis
effigiem
lante
canem.
q
habuer̄
a suo.
atq;.
ex ea
iure
r
heleno.
genealo
alumnū

ea tēpe
& me.
f
reliqs
ri pn̄t
fuerit
t
genea.
fuit
atreo
exn̄tib'
ignarus
u
lii co
eripele'
exibuit
iuturne
ut
x
cætera
sup sūt
anime
thessal'
secutuʒ
y
filium
dicit
genea.
partes
ʒ
ut non
corruer̄
sic &
matōis

&
fictiōnʒ
cēsores
āplissīa
postrēo
ɔ
minime
uirgilius
temeri.
demus
eorum
℞
naturał'
sortio
mirabi.
aa
uacat
filio
bb
i.quar.
asclepi'
c.xxxiii
raptam
no lib.
cc.
euan
flegra
libro
hias
contra
uitdd

corum
p sepoł'
philoso.
nutriuit
capi.

ee
fabrorū
st
Iohānis
Aga
& in
As
dem
&
lam'
merop'
quippe
altera
riphei
A
d'fōti.
in agro
esto
iuturna
ex bel.
B
de flu.
p̄terea
uadat
apius
astura
C
autem
Futh
ꝓxima
herodes
ledus
D
pamisus
ciuitates
quo per
leurus

fabroꝝ uulcani nec denominant̃ a uulcano Iouis filio: sed a quodam nato ĩ emalio q eas tenuit lib.xii.c. lxix.
Vulturnus orientał uentus li.quarto.c.liiii.Idē.c.lv.dicti li.iiii.dicit̃ calidus & siccus.
Xores ab unctionibus dicũt̃ libro nono.c.i.

Acinthus puer dilectus a borea occidit̃ ab eo ludens cũ apolline li.iiii.c.lviii
Ycarus oebali regis filius ab ebriis agricoł mactat̃: qa primo eis uinũ dedit: dinde mutat̃ ĩ boetem stellã li.v.c.xl.
Ycarus dædali filius ĩ laberintho cũ pr̃e claudit̃ li.xi.xxvi
Ycarus pater penelopis uxoris ulyxis li.v.c.xl.
Ycerillus ĩmanis hõ occidit̃ ab euãdro rege archadiæ li.xii.c.lxv
Ycus dicebat̃ a græcis: sed occupata a sardo hercuł filio sardinia dicta est li.xiii.c.vii.
Da mons li.tertio.c.v.
Ydeus filius paridis ex eonene nympha li.vi.c.xxii.
Ydotea filia ꝓthei docet menelauꝫ qd de sotiis ꝑditis contigisset li.vii c.nono.sed plenius.c.xi.dicti libri vii.
Ydra serpens ĩ lerna palude necat̃ ab hercule li.xiii.c.i.
Ydromantia libro septimo.c.ix.
Ydumeneus filius deucalionis r̃gis cretæ cũ græcis cõtra troianos bellũ gessit.sed a subditis regno priuatus ĩ calabria pytiliam cõdidit ciuitatẽ libro undecimo.c.xxxii.

Lia quæ & rhea dicit̃ filia numitoris mater Romuli & Remi uiua infodit̃ a marte corrupta li vi.c.lxix.& .lxxii
Ylion filius troi regis troianoꝝ ilionẽ ciuitatẽ inclytam condidit a suo nominatã li.vi.c.quarto.
Ylion ciuitas inclyta ut patet in.c.ꝓximo præcedenti.
Yliona priami filia ex hecuba polinestoris regis thraciæ uxor lib.vi.c.xvi.
Ylioneus phorbantis filius nepos priami secutus æneã ad didonẽ & latinũ orator fuit li.vi.c.xxxix
Ylus hercuł & deianiræ filius pulsus a creonte cõstruxit athenis clementiæ templũ seu misericordiæ li xiii.c.vi
Ylus ascanius æneæ & creusæ fili⁹ li.vi.c.liii.
Nachus achaiæ fluuius oceãi & terræ filius li.vii.c.xxi
Ynach⁹ rex sicyonioꝝ a quo flumẽ achaiæ denominatur libro septimo c.xxi.xxii.
Yno cadmi & hermionis filia uxor athamantis nouerca hellis & frixi cũ uiuo filio se præcipitauit ĩ mare libro.xiii.c.lxv.ubi plene oĩa d ea. Sed.c.lxix.dicti libri deificatur & uocatur leucothoe & amatuta: et fugit ad sisyphũ: et aliqd dicit̃ libro secundo.c.lxvii.
Ocasta creontis thebani filia uxor Lai &c.li.ii.c.lxix.sꝫ plenius.c.lxx.
Yolaus filius hiphyclei sardis bona cõtulit qbus templa meruit: et yolenses a se dixit li.xii.c.xxxii.

Yolēses sardi ppłi a yolao dicti li. xii.c.xxxii.
Yoles filia eurithi regis ætholiæ fu it cā paternæ necis & hercul' alias omphales lydia li.xiii.c.i.
Yonius archadis fili' ex silene nym pha yonium mare cognominauit: & yonios populos li.v.c.xlix.
Yoniū mare a yonio ul' a yone dici tur li.v.c.xlix.
Yone ppłi dicunt a yone ul' a yo/ nio li.v.c.xlix.& li.vii.c.xxii.
Yon Inachi filia a Ioue trāsformat ī uaccam cū plena fabula lib.vii.c. xxii.& li.ii.c.quarto.
Permestra filia danai & uxor Lini alias lincei uiꝝ liberauit a nece: cū cæteræ sorores necassēt suos li.ii.c.xxii.&.xxiiii.& li.vii.c. xxii.dicta ē yon uel ysis.
Yperio prim' tytanis fili' & terræ solē & lunā genuit li.quarto.c.ii.sꝫ plenius.c.iii.&.xvi.dicti li.iiii.
Yphates natural' filius priami occi dit li.vi.c.xliiii.
Yphymedia uel
Epymedia uxor aloi neptūno pepe rit othū & ephialtē q singulis mēsi bus nouē digitis creuerūt: & iuue/ runt gigantes li.quarto.c.lxii
Yphiclus æoli filius uolēs ꝙ steril' eius uxor cōciperet: bibit uenenuꝫ serpentis: & genuit filiū podarcem noīe li.x.c.xliiii.sed plenius li.xiii. c.liii.
Yphycle' amphitriōis & alcmenæ filius uno partu cū hercule natus ē li.xii.c.xxxi.sed plenius libro.xiii. c.i.
Yphianassa ephygeniæ nomen fuit agamemnonis regis filiæ libro.xii. c.xvi.sed.c.xvii.dicitur esse alia: tñ filia agamemnonis.
Ypocras īnouauit medicinam libro v.c.xx.
Ypodamia filia enomai regis pisæ & elidis ob pulchritudineꝫ petita a multis procis cū multi uicti certa/ mine cursus necarent: tandē pelo/ pi uicta dat li.ix.c.vi.&.vii.& ple/ nius li.xii.c.iii.
Ypodamia uel
Yppocatia uxor perithoi ꝓ qua pu gnat cū cētauris li.ix.c.xxxiii
Ypodamiæ filia anchisæ troiāi fuit uxor alchataōis troiani li.vi.c.li
Ypolitus ypolitæ & thesei filius a nouerca phædra falso accusat prī occidit & fugat libro decio.c.xlix. Et plenius.c.l.& libro xi.c.xxx.& libro qnto.c.xix.uiuificat ab æscu lapio.
Ypolita ul'
Ypolites soror antyopæ regīæ ama zonum Iasoni marito pepit ypo/ litū filiū li.x.c.xlix.&.c.l.dicti lib. occidit a theseo.
Yppocatia ponit s.c.ypodamia.
Yppotes nobil' troian' egesta filiā sup nauicula fortunæ mandat li.vii c.xlviii.
Yppologus filius orionis ex cādio/ pe sorore sua li.xi.c.xlix.et.xx.
Ypolocus bellorophontis filius nil aliud li.xiii.c.lxiiii.
Yppomenes cursu supauit athalan/ tā uel athalantē auxilio triū pomo rū Veneris: et ambo uertunt ī leo/ nes libro.x.c.lvii.ubi sunt omnia poetica.
Ypocrenis fōs litteraꝝ li.ii.c.lxiii.
Ypthima filia icharii œbali rgis filii

Rce' neptūni fili' ex alcione filia athalantis nil aliud lib.x c.xiii.
Yris nūtia Iouis monuit ne zethus & calays ultra strophades fugarēt arpyas li.iiii.c.lix.Eadē li.ix.c.i.dicit filia thaumātis & nūtia Iunonis ubi ponūt oīa poetica.
Sander fili' bellorophōtis ex archimene uxore ī bello occidit a solomissis li.xiii.c.lix
Ysion filius flegiæ dñs laphitaꝶ eē tauros genuit et sup rota uoluit in īferno li.ix.c.xxvii.ubi ponūt oīa poetica.Idē li.i.c.xiiii.pōit ī īferno
Ysyphiles ī lēno regīa filia thoātis regis Iasoni pepit duos masculos. Et opheltem filiū licurgi nemei nutrix &c.li.v.c.xxix.& li.xiii.c.xxvi et.xxvii.
Ysis filia ꝓmethei uxor apis membra laniati mariti ultra paludem stigiā q̄ ī africa ē detulit &c.libro ii. c.iiii.& .c.xxiiii.sꝫ plenius li.vii.c. xxii.ubi ipsa hypmestra:et yon dicit:et ægyptios litteras docuit.Et oīa q̄ scribūt d ea ēt ualde plene li bro.iiii.c.xlvi.Et lib.vii.c.i.colitur apud ægyptios.
Ysmenes Edippi regis thebaꝶ et Iocastæ filia athy cireo dsponsat li. ii.c.lxxii.
Ysmaꝶ ciuitatē totā ulyxes uertit ī prædā li.xi.c.xl
Ysus priami regis fili' naturał occidit li.vi.c.xxxii
This fili' pādionis regis thraciæ ex ꝓgne uxore a patre comedit li.ix.c.viii.et.ix.ubi sunt plene oīa poetica.
Ythoneus hercuł filius ex paphya regnauit ī ythone ciuitate boetiæ. et fauit ethiocli li.xiii.c.iii.
Ythone ciuitas boetiæ ut patet supra.c.ꝓxime p̄cedenti.
Ythone minerua dicit ab oppido macedoniæ li.xiii.c.iii.
Ythone oppidū macedoniæ āt́iqua sedes mineruæ li.xiii.c.iii.

Ephyrus uētus occidentał li.iiii.c.liiii.&.lxi.Idē.c.lxi. dicti li.iiii.ē frigidus & hūidus tēpate: & clorī nīp hā diu amatā cœpit uxorē:cui cōcessit ōe ius ī flores:eaq; postea uocauit florā. Deinde cū thyella arpya cōcubuit et Sanctū et balaym achillis equos suscepit.Idem lib.v.c.xxii.portauit psychē ī amœnā uallē cum lōga fabula.
Zephos græcū ē li.iiii.c.lxi.
Zephs li.ii.c.ii.
Zethus fili' anthyopæ uxoris lici uł lyncei regis thebaꝶ ægyptiaꝶ cū āphyone frē occiderūt lycū uel lynceū ī ultionē mrīs li.iiii.c.vii.& li.v.c.xxix.& li.x.c.xxviii.Idē li.ii c.lxiii.Et li.v.c.xxix.Et li.ix.c.xxxvii.cū amphyone fratre cadmū regno expulit.
Zethus fili' boreæ et orithiæ athenīēsis li.iiii.c.lviii.Idē.c.lix.dicti li. iiii.ualde plene cū fratre e calai fugauit arpyas ab aula phynei regis archadiæ.dicit idē li.iii.c.vi.Et li. x.c.lxi.

Versus Dominici Siluestri de florentia
super quindecim libris Genealogiarum.

Væ narrat ter qnqꝫ libris Boccaci⁹: audi.
Prim⁹ hꝫ stirpē dmogorgōis æther dēpto
Aethera concipiet ꝑlis cū parte secundus.
Cælius in terno: & generis pars scribit̃ eius.
In quarto Titan dat̃: & titania ꝑles.
Est Iouis ī quinto proles: sed Dardanus extra.
Dardanus et proles sexto sua ponit̃ oīs.
Oceanum sobolēqꝫ suam dat septimus omnem.
Octauū Saturnus habet cum parte suorum.
Ponit̃ in nono Iuno: et Iunonia proles.
In decimo Neptunne tua cū prole notaris.
Iuppiter undecimo generis cū parte notat̃.
Bissenus Iouis octo notat cum semine natos.
Tertius a decimo sobolē Iouis explicat omneꝫ.
In decimoquarto contra hostes inuehit auctor.
Quintus ab obiectis decimus defendere curat.
Hoc ter qnqꝫ libris epygrāma Dominic⁹ addit.

Dum tua boccaci propriis Laurentius auget
Sūptibus: & reddit nomina clara magis
Hoc opus ære notans: tūc stirps bottona uirētē
Et quē flet Regium: mors inopina rapit.
Post lachrymas tandē frater uirtutis amore
Tam pulchꝛ exegit Bartholomeus opus.

IMpressum Regii Anno Salutis.M.CCCC.
LXXXI.pridie Nonas Octobris.

1481

Ioannis Bocchacii de Certaldo:de montibus:siluis:fontibus:lacub⁹ fluminib⁹:stagnis:seu paludib⁹:d̄ noïb⁹ maris:liber ĩcipit foeliciter.

VRREXERAM Equidem fessus a labore quod/dā egregio:& aliquali otio uires restaurare cupiens: Venit ĩ mentem Socratem olim diuini luminis iubar in terris solitum:cum a meditatione cælestium surgeret:supposita cruribus harundine cum paruulis filiis ludere.Ac Scipionem africanum & Lelium insignes Romanorum duces ab arduis reipublicæ opportunitatibus paululū respicientes:nōnunquam maris in littore teretes calculos:eiectasque conculas consueuisse ritu puerorū colligere:ne dum tempus ad recreandam uirtutem præstaretur:tacite nil agentes subitraret inertia.Quos tanq̄ inclytum laudabilium exercitiorū specimen imitatur⁹:ne oīo tēpus inerti otio elabat̃:assumpsi loco iocosi laboris studentib⁹ poetarū illustrium libros:aut antiquorū hystorias reuoluentibus:ĩ aliquo leui ope:si possem:uelle ꝓdesse.Memini quippe tales:& potissime q tra/cti desiderio rudes stadium intrant studiorū:huiuscemodi circa integrū lectionis sensum impediri plurimū:dū nōnunquam montium:siluarū fontium:fluuiorum:stagnorum:seu paludum ul' maris occurrunt uocabula:Aliter.s.intelligendo q̄ debeant:utputa dum montis nomen pro flumine:dum paludis pro monte seu siluæ ciuitatis uel prouinciæ loco sumitur:facile sensus hystorialis confundit̃.Et esto aliquando ꝓprie assumatur:existimatione etiam eruditi psæpe fallant̃:dum montem seu fluuium:qui in occiduo ē:arbitrant̃ sub oriente sole consistere.Ad euitationē quoq̄ & indebitæ existimationis ammouendos errores:celebres inter auctores quoscunq̄ & potissime gētiles:mōtes:siluas:fontes:lacus:fluuios:stagna:seu paludes:& maria:& quo sub cælo effluant:& consistant:ut comperi:mens ē.Et ne multū talia scrutātibus euoluere necesse sit:per ordinem litterarū alphabeti describā singula.Sane quoniam e montibus excrescere siluas:emanare fontes & flumina:a quibus lacus paludes & stagna cernimus exoriri:de montibus primum scribendū non incongrue ratus sum.Sunt igitur:ut liquido patet:montes terrarū eminentiæ quædā in cælum:nō tamen æque surgentes:& ex his aliqui saxei:nōnulli terrei sunt.Qui in sublime magis efferunt̃:saxei omnes.Qui uero humiliores psæpe comperiunt̃ fere semp terrei.Ex his colles:quos utplurimū montium summitates in longum protensas dicimus:& promontoria:quæ sese in maria propellentia cernimus oriuntur.De quibus indistincte cū mōtibus mētio

fiet. Is tñ ante alia quæso faueat opi: qui illos ab orbis conditione cõ constituit: & ex excelso eorum altitudines metit: & cõspicit.

a ALAC Mons est: cuius nomẽ alii diuidentem montẽ interpre/tant. Alii uero leuem: idest limpidum: seu lubricum: & in syria constitutus eminet.

Abarim mõs ẽ excelsus: diuidens terrã Amon & Eufratis a terra pro missionis cõtra Ierico iordanem usq; fluuium radices ꝓtendens osten dit quippe ascendentibus ĩ eston: insignis aũt ẽ morte Moysis inclyti atq; primi hebræorum ducis.

Abila mõs ẽ in mauritania cælsitudine leuatus in sydera: oppositus Calpe monti: q in hispania ẽ: quos ambos Herculis eẽ columnas aiũt uoluereq; ex ueteribus quidã: hos unũ & idẽ iamdudũ colle cõtinua/to fuisse montem: herculeaq; uirtute fuisse diuisum: & ex oceano: qd ante nõ erat intromissum terris mare: qd postea in hodiernũ usq; diẽ mediterraneum dictum ẽ.

Acantius promontoriũ ẽ magnesiæ.

Acaton mons ẽ Oetholiæ.

La Preuesa

Actium promontoriũ epyrrhi ẽ: memorabilis naualis pugnæ Octa/uiani Cæsaris uictoria: & clade Antonii & Cleopatræ.

Acrea promontoriũ ẽ olim Iunoni sacrũ: sese effundens ĩ mare aduer sus sicyonem: a corintho nõ amplius. viii. mil. p. distans.

Acontius mõs ẽ magnesiæ: seu (ut aliis placet) boetiæ.

Acroceraunimontes excelsi sunt inter armeniã & hyberiam: sic dicti eo q fulminibus sæpissime infestent. Nam ceraunos græce latine dici tur fulmen: & ſm alios acros ignis: ceraunia summitas: quasi montes ignitas habẽtes a fulminibus summitates.

Acroceraunium promontorium ẽ epyrrhi: ĩ angustias adriatici sinus emissum: inde dictũ q montibus cõterminum: q & acroceraunidicut eadẽ ratione: qua supiores diximus nominatos.

Achrocorinthus mõs est altitudinis eximiæ inter ægeum mare & co rinthium sinũ positus: adeo q utrunq; inumbret mare.

Adilisius magnesiæ mons ẽ: ut nõnullis uidet: boetiæ.

Adoreus mons ẽ phrygiæ: ex quo sangarius erũpens fluuius p phry/giam labit ĩ bithyniam.

Aphesanta sunt qui dicãt mõtem esse tarso ciliciæ. Alii uero dicunt ĩ sinu argolico positum: quod eo magis credo: eo q tam primi q̃ secũ/di cõueniant ĩ hoc: q ex eo Perseus ad occidendam gorgonem iturus uolatũ arripuit: & Amphiaraus & Melampus uaticinaturi ď bello the/bano ab Adrasto missi ĩ eum ascenderunt: qui græci oẽs ob hoc in ci liciã nõ iuissent.

Aga mons ẽ maioris armeniæ: ex quo ueteres eufratem fluuium ema/
nare testant.
Aganippe mõs ẽ boetiæ: qui primo enippe dictus est: musis sacer.
Agolonius unus est ex archadiæ montibus.
Agragas mons ẽ siciliæ: haud longe a gela muro olim cinctus: habẽs
in summitate oppidũ. Consueuere quidẽ ueteres apud eum optimos
equos alere: & exinde in græciam ad agones trasmittere.
Agrispecula mõs ẽ moabitaꝝ: qui eo ꝙ uehementer præruptus sit a
nõnullis uocatur excisus: & haud procul ab ænone mari supereminet
mortuo. In cuius summitate Balaach filius Beor deduxit Balaam diui
num ad maledicendũ populo israel.
Agrosus mons ẽ: ubi nunc roma. Quem Faunus rex Euandro archa/
do exuli concessit: & ipse Palatinũ postmodũ appellauit.
Agued mõs ẽ britanniæ: albaniæ propinquus: & castro ẽt puellaꝝ.
Alafrice ꝓmontoriũ est ĩ creticũ ꝓcurrens mare: nõ lõge a ptolomai
da: quæ barce uetusto noĩe dicebat.
Albanus mõs ẽ in latio: in quo olim Iulius ascanius ciuitatẽ condidit
albam: sic a sue alba: dũ a troia cũ patre profugo uenisset ibidem in/
uenta: nuncupatũ a ciuitate montẽ existimo.
Album promontoriũ est in syria longe a colonia Claudii cæsaris pto
lomais seu acreon: tendens ĩ mare syriacum.
Alburnus mõs ẽ in lucania: quæ hodie calabriæ pars ẽ.
Alcion mõs ẽ in macedonia.
Algidus mõs ẽ haud lõge ab urbe romana. xx. mil. pass. in quo eiusdeꝫ
noĩs oppidum: hodie silua latrociniis incolaꝝ accõmoda.
Alimpus mõs ẽ in insula mitilena: seu lesbos: a continenti distans nõ
amplius. vii. mil. pass.
Alocrine mons est ĩ minori asia: ex quo Menander fluuius emittit.
Alpes mõtes sunt: seu mons pluribus & excelsis cacuminibus distin
ctus: togatam galliam diuidens a comata: haud lõge a nicea urbe inci
pientes: & secundũ quosdam in macedoniã usqꝫ tendentes. Hos quidẽ
ex hispania in Italiam ueniens Hannibal pœnus peruios fecisse credi
tur: cum a quodam eminente atqꝫ inuio scopulo impeditus illum ace
to ac igne dissoluerit.
Amaleth mons est in syria: in quo Phraton oppidũ: unde fuit abdon
iudex olim populi israel.
Amanus mõs est: in quo oppidũ bomite: & in ora oppidi miriandros
incipiens sepat syriam celem a cilicia: a parte altera eius plura effluũt
flumina: ut Androchus: Pinarus: Lycus: & sinus: q ab aliquib' thau
rus nuncupat.

Monte Nero

Amazonius mons ē in maiori asia:præter cuius radices termodon la
bit᷑ amnis. Dictus enim hic mons (ut nōnulli arbitrantur) ab amazoni
bus: q̄ penes eum primo cōuenerint.
Ambru mōs ē apd̄ britānos iuxta Salesteriā olim: hodie cercaradce.
Ami siluestres sunt indiæ montes ea in regione: quæ dedala Alexan/
dri macedonis temporibus diceba᷑.
Amodes promontoriū cilici maris ē inter cidnum piraniumq̄ fluuios
sese protendēs in cyprum.
Ampelusia oceani occidui extremū promōtoriū est in Mauritania ul/
tra Herculis columnas: ubi quondā Lusa & cocta fuer̄ oppida: postea
tingi: a quo tingitana mauritania dicta: qd̄ oppidū ab Antheo fuisse
conditum asserunt. Hoc tamen promontorium afri aliter nominant.
Esto idem quod apud græcos ampelusia sonet. In eo quidē prisci dixe
re specū fuisse Herculi sacrum: & inde tingi oppidū (ut dictū est) An/
thei opus: cuius ī rei testimoniū ostendebant incolæ parmam elephan
tino tergori exectam: adeo ingentis magnitudinis: ut nulli hominum
æuo Neronis prīcipis usui esse potuisset. Eamq̄ incolæ ab Antheo ge
statā asserebāt: & hoc p̄cipuo honore celebrē conseruabant.
Ancoranus mōs ē citerioris mauritaniæ: cupressibus laudatissimis ad
quodcunq̄ opus abundans.
Anemurium promontoriū est a pamphilia distinguens aliciam.
Angaris mōs ē iudææ: & (ut percipi potest) haud longe a samaria.
Agnius mōs ē excelsus apud gallos ligures frimates.
Anasiui montes dicunt esse boetiæ: quos penes aiūt morari musas.
Antelibanus mōs ē arabiæ: libano ad orientē appositus: in quo æque
cū libano colligi thura dicunt. Extendit᷑ quidē circa regiones urbis da
masci: & ī sortem cecidit tribus Manasse.
Anthirnum promontoriū: quod penes corinthiaci sinus ē: nō ampli⁹
mil. pas. latitudinis habēs.
Aonas heliconis montem dicunt esse boetiæ: musis sacrum: nec deest
qui dicat aonem thraciæ montē: & ab eo aonidas dici musas.
Aothe⁹ mōs est insulæ samos: sese in altum exigens per decem milia
passuum.
Appenninus mōs ingens: a nōnullis is quem paulo ante nominauim⁹
alpes creditus ē. Et penninū uolunt denominatum ab Hannibale poe
no: a quo primo peruium factum putant. Sed opinio longe uulgatior
est: eum eē Appenninū: qui omnē in longum tendens Italiam ī partes
sepat duas: & a dextris inferum spectans mare: a sinistris autem supe
rum: in siculum usq̄ fretum progreditur. Hic autem secūdum quosdā
a p̄montorio monichi esse finem ligustini maris incipit. Vnde & alpes

& in aquilonem fere tendens una cum alpibus a dextris linquit bagi/
ternos : & cum ad mantuanos gallos deuenit : in orientem flectitur :
eis a sinistris derelictis : & Senganis a dextris : ubi albintinulo & alba
gaunum : & ienuam : & uelliates gallos : cum ex parte alia habeat cispa/
danos & augustã thaurinorum. Alii uero putant inter ueneris portum
& Macræ fluminis hostium : quod penes : ut arbitrantur aliqui : Ligu/
stinus inchoat sinus : eum initium summere : & in boream pauxillũ ten
dere : ac iam dicto monti separanti cispadanos gallos a liguribus ĩ fini/
bus ueliatum ligurum iungi. Et inde in euro austrum uergens tyrenũ
mare : lunam ciuitatẽ : Lucam : Pisas : & nobilissimam tusciæ ciuitateꝫ
Florentiam ad meridiem finit. Ad aquilonem autem padum fluuium :
Parmam : Mantuam Virgilii : Regium : Lepidũ : Mutinam : & studio/
rum matrem Bononiam. Hinc a dextris ad ulteriora procedens : Are
tium : Corthonam : Transimenum lacum : Perusium : Fulgineum : Spo
letum : alias Spolitium : Meueniam : Tudertum : Vlsinas : Faleras : Na
rinas : & olim reꝝ dominam Romam urbem conspicit. A leua autem
Cornelii forum : quod & Imolam dicimus : Fauentiã : & Rauennaꝫ : &
Sabinoruꝫ coloniã Forũ Liuii & Pompilii : Inde curuã Cesenã : Arimi
nũ : Pesauꝝ fortunæ Phanũ : & Senogalliã. Tandẽ sese in modũ cubi
ti flectens : seu sui potius partẽ faciens inde adriaticũ promontoriũ fa
cit : cuius in extremitate Anchonaꝫ ueteres condidere græci : inde Fir
mũ : Picenũ : & Esculũ : & post hos Marsos pelignosq; populos : donec
aliũ flexum faciens altissimis uerticibus Garganus dictus in adriaticũ
deuehatur iteꝝ : sub quo sepontũ uetus Dyomedis oppiduꝫ. Demum
præteruehens a dextris urbẽ Tyburim : Catilli : Penestras : Ferentiũ :
Febracteriã & Aquinũ linquit : & maximũ sui in tyrenũ protendens
brachiũ. Volscos fere oĩs includens in Circeum desinit fontẽ : queꝫ
uetus fama est extitisse iamdudũ Circis Veneficæ regiã. Hinc theanũ
Sedecinũ : & quas dixisse debueram Teracinam atque Caietam : Sues/
sam : Minturnas : Capuam atque Neapolim : & a Sannio atque Luca
nia Campaniam diuidens scabrosis culminibus in finem campani sin'
excurrit Mineruæ promontorium fere usque protendens in capream
includens cũ campanea Vesuuium : Pompeios : Noceriaꝫ : Stabiã : Sur
rentum. Post hæc habens in uisceribus Beneuentum. Hinc Salernuꝫ :
Lucanos : Brutiosque omnes (mutato nomine Celabros nominant in
colæ) spectans non desinit : donec Rhegium extremum Italiæ oppidũ
sese uehendo contingat : relictis a leua Dauni regno Bardulis : Bario :
Brundusio atque Tarento & suorũ saltuum incolis Salentinis : Petilia
Idumei. Cretone : Caulone : Locrisq; atq; saleo : & Leucopetrã linq̃ns
ubi supra diximus in fretum secus Rhegium finem fecit diuisus : ut

ut creditū est: & saxorum ingentium fracturæ testantur terræmotu a Peloro primo in Italiam uerso siculorum promontorio: & uariis mul/tisq; uorticibus insignis: in se multa continet oppida: & pascuis sil/uisq; abundans ex se hinc inde flumina emittit maxima & famosa.
Apollinis promōtoriū ī africa ē: inter candidū & mercurii promonto ria in sardiniam se propellens.
Aprodisias promōtoriū est minoris asiæ.
Aracinthus mons est: Mineruæ sacer: & celebris carminibus poetaꝝ Veꝝ ueteres in qua sit regione nō cōcordant. Nam alii dicunt eū atti cæ regionis mōtē. Quidam eum esse thebanum: nōnulli ambraciū: & alii archadū.
Ararath mons Armeniæ maioris est: in quo ueteres omnes concor/dare uidentur archam Noe cessante diluuio consedisse: & eius reliqas cōsueuere peregrinis indigenæ demonstrare. Dixeruntq; Armeni lo/co exitum seu egressum: eo q̄ ibi Noe archam egressus sit.
Araxum Peloponensiū promōtoriū ī cephaloniā uersum.
Arentinus mons est haud longe ab urbe Roma: inquo Præneste ciui tas est sita.
Arcabrum seu Arthabrum promontorium hispaniæ ulterioris est: ua sto se cornu protendens in mare: & hispaniam uersus occiduum fini/ens: terras: maria: cælumq; disterminare uidetur. hoc aliqui olisponē se dixerunt ab oppido ei opposito. Etqdam uocauere magnū eo quod maris occup& plurimum.
Arcobates mōs Indiæ est: quem alii Cacobates dicunt: insignis qui/dem: eo quod ex se Gangem profusissimum orientalium flumen ef/fundat.
Argeus capadociæ mons ē: arduus plurimum & ōni tēpore pruinis rigēs: eūq; dei habitaculum ueteres accolæ credidere. Subiac& ei Ma/zata ciuitas Capadotium metropolis.
Ariobargenes mōs ē asiæ inter messagetas cōstitutus & parthos.
Arius mons est in insula chio: in quo nascuntur optima uina a monte aruisia nuncupata. Esto sint qui dicant eum promontorium & arui/sium uocitatum.
Arpendus mons est Pamphiliæ: cuius in radicibus Eurimedū defluit fluuius.
Artagus mons ē capadocium: sub quo Maizacum ciuitas quæ postea cæsaria nominata: credo idem cum Argeo: de quo paulo ante dic/tum est.
Artemisius monf est archadiæ.
Artemius in argolico sinu mons est.

As mons ē macedonū.
Ascreus mons ī boetia ē:a quo et uicus d̄nominatus:unde poeta insi gnis Hesiodus oriundus.
Asterion mōs est in sinu argolico.
Astrixim mōs ē africæ:ab aquilone habēs littorales africæ populos: a meridie uero harenas iacentes ad oceanū usq̧:in quibus uagantur gaulales æthyopes.Alii uero eū mauritaniæ mōtē uolūt.Esto nō mul tū intersit.Nā & africa & mauritania iunctæ sunt.
Asuaus mōs ē chaoniæ:cuius ī radicibus Aous fluuius.
Ater mōs ē africæ e regione subatra.Hic quidē longo spatio ab orien te ī occiduum protendit̄:& a nostris ater uocatur:eo q̄ adusto simi/ lis sit:nec distat multū a Matelge oppido garamantū.
Monchiaro Atlas uetustissima fama celeberrimus mōs ē.Hūc aliqui in extremis mauritaniæ finibus consistere uolunt.Aliqui ab æthyopibus claradi/ tis & flumine banibaro ad montē thenotema dicunt:& promontoriū hesperum decē dierꝫ atque noctium nauigatione per oceanū eum lo/ cant.Mons quidem supra nubes excelsus uertice:aspectu squalidus ea parte qua spectat oceanum a se denominatum:qua uero africam prospicit nemorosus atq̧ opacus:& fontibus atq̧ fluminibus irrigu⁹: & omniū generum fructuum abundantissimus.Eius supremū culmen semper asserunt esse niuosum.Inferiores autem partes a serpentibus elephantibus:& brutis aliis occupatas aiunt.Præterea referunt tanta taciturnitate silere per diem:ut nō absq̧ horrore quodam & occultæ diuinitatis suspitione adeat̄.Nocte uero ad instar cæli crebris lucere luminibus:& resonare cantibus:atq̧ tinnitibus cymbalorum tibiaruꝫ & fistularꝫ egipanorꝫ atq̧ satyrorꝫ.Sūt insu pq referant imas eius radi ces densis altisq̧ siluis repletas incognito ex genere arborꝫ ꝓceritate spectabilium:frondesq̧ cupresso similes habentiū:in ore ualentes p/ petuo:easq̧ præter odoris suauitatē obduci lanugine quadam:ex qua si arte exculta sit:possint non aliter q̄ ex bombice uestes fieri.Hunc insup nōnulli thelamonē nominari uolunt:sicut nilū flumen melonē asserunt nūcupari.
Monte santo Athos macedoniæ mons est:seu(ut quidam perhibent)thraciæ mari ægeo supereminens:& altitudinis mirandæ.Asserunt quidem eū um/ bram suam in lemnum usq̧ insulam efferre:quam aiunt alii.lxx.mil. passuum:alii uero.lxxxvi.ab atho distante.Huius præterea uertex(ut pro comperto demonstrant)uentos nubesq̧ superat:cum relictos ci/ neres annui sacri aliquibus caracteribus insignitos anno transacto re/ deuntes in nullo mutatos inueniant. Dicunt etiam huius in culmine fuisse oppidum nomine acrothon seu acrochaon:ibidemq̧ ætatem hominum dimidio q̄ alibi longiorem.Extat etiaꝫ hic mons superbiæ

Xersis psarū regis ppetuū monumētū. Nā aduersus athenienses & la cedæmonas ueniens: cū inter Sestū & Abidon ponte facto ex asia ī europam pedibus īgentem traiecisset exercitū: Athon superare classe disposuit: eo q defosso hominū opera a continenti disiunxit nauigabi li facto itinere longitudinis. lxxx. mil. passuum: cū latitudinis esset mil. d. Et sic Athon nō solum mōtē sed mare undiq circundatū traductis nauigiis insulam dereliquit.
Atritas achaiæ promontoriū ē: haud longe ab asineo sinu.
Auene promontoriū mauritaniæ occidentale. Nam inter istud & cal/ pengaditanū coarctat fretū.
Auentinus ex septem urbis romæ montibus unus ē: quem aliqui uo/ lunt ab auibus e tyberi ascendentibus nominatū. Alii uolūt ab Auen tino aboriginum rege ibidē occiso atq sepulto nuncupatum. Sunt & insuper qui dicant eum a sabinis ibidem occisis a Romulo susceptis a quodam prouinciæ suæ monte nomen impositum. Aliqui ab aduentu hominum: eo q ibi cōmune latinorum Dianæ templum constitutum sit: dictum: Nonnulli alio ab aduentu appellatū. Nam dicunt eū mon tem paludibus a cæteris fuisse disclusum: & eo q ex urbe ratibus ibi/ dem ueheret: Auentinum uocatū.
Aulon mōs ē: uinetis abundans.
Azan phrygiæ mons ē: in quo Iuppiter & Cybeles coli consueuerāt. Alii putant apud archades esse: & ibidē eo ritu: quo apd phrygios co lebat: coli Iouem matrēq deū.
Azare mauritaniæ mōtes sunt disterminantes a mauritania africā.

b AAL Mons Ermon circa libanū ī finibus Apolophilorū ē. Ali qui eū dicunt Baalermon: quē ego sic uocari arbitror.
Balbus mons est africæ: insignis latebra Massinissæ regis a Syphace superati. Est enim fontibus adundans & pascuis: agroq carthaginensi propinquus.
Balista mons ē galliæ cisalpinæ: situs apud ligures.
Bargillus mons phœnicum syriæ cōterminus ē.
Barbastenes mons ē laconū: nō amplius. x. mil. passuum a lacedæmo ne distās.
Bebius cāpaniæ mons ē: ignē ad instar ætnæ syculæ uaporans.
Besegor & fegor mōtes moabitarū sunt: quorū ī summitate Balaā ario lus a Balaac rege deductus ē: ut malediceret israelitis.
Berecinthius mōs ē phrygiæ: ī quo dudū Cybeles mater deū ritu gē tilico psanctissime colebat: a quo ēt berecinthia dicta ē.
Beris super miniandam in armenia mons est: in cuius uertice arbitra ti sunt ueteres multos tēpore diluuii saluatos. Nec dīunt qui dicāt ibi

dem archam applicuisse Noe: & diu post ostensam ab incolis: seu eius reliquias extitisse.
Binon promontoriũ ultra cyrenẽ est: inter duas syrtes protensum maiores claudens.
Blagnia mõs ẽ hyberniæ: cuius ĩ radicibus tres nobiles scaturiunt fluuii: berua: eorus: & syurus: omnẽ fere irrigantes insulã.
Boreas mõs ẽ epyrrhi: dyrrhachio proximus.
Borion promontoriũ numidiæ: sic a græcis dictũ: q a borea uẽto infestetur ei quidem Hyporegius superimpositus in Hyponis nomen permutatum.
Brurinum hispaniæ promontorium ẽ.
Brutium promontorium Italiæ in ionium mare tendens: haud lõge a caulona & consentia.
Bracæ montes sunt disterminantes mauros superiores & æthyopes posos a radicibus nigrensum fluuium effundentes.
Brilesus atticæ regionis mons ẽ.
Buli mõs ẽ syriæ: haud longe a gari.

c Aas mons ẽ syriæ in tribu Effraim: insignis tumulo Iesus filii Naue. Nam diu apud uicantanam sepulchrũ eius ab incolis forensibus ostensum ẽ.
Cadistus seu calistis cretensium mons ẽ: adeo in uertice cadens: ut a nauigantibus nubes potius arbitrent̃ q̃ uertex.
Cæma mõs est alpium dirrimentium togatã galliã a comata: ex quo uarus fluuius emittit̃.
Caphareus mõs ẽ euboeæ altissimus: promontoriũ faciens: quod in hellespontum protendit̃: apud quod plurimi græcorum a troia redeuntium fraude Nauplii cupientis ulcisci mortem Palamedis filii sui iniuste perempti periclitati sunt.
Caldone promontoriũ indiæ propinquum flumini salso: haud lõge a loco ubi quondam Eufratis hostium.
Calicandrum asiæ minoris promontorium ẽ: terminus nauigationis a Romanis positus Anthioco magno ab eis superato.
Calidromus achaiæ ẽ promõtoriũ: haud lõge a sinu maliaco.
Caligon promõtoriũ ẽ: in oceanũ orientalem tendẽs.
Calpe hispaniæ mõs ẽ: totus fere ĩ mare prominẽs: Abilæ qui ĩ mauritania ẽ oppositus: quem ut de Abila dictũ est: alterã Herculis columnam uetustas credidit asserens eum cum abila separatum: & inde oceanũ mole montis ante retentum ĩ medias exundasse terras: angustoq; freto europam ab africa separasse. Sunt præterea qui uelint apud siciliæ pharum calpem alium esse.

Calon seu chion promontoriũ cretense ĩ occiduum uergens.
Cambalidus indiæ mons ẽ:& caucasi ramus:sub quo Messalenæ:& inde mollissimus in bactrios transitus.
Camenta cypri ꝓmontorium ẽ:solem spectans occiduum.
Canastreum macedoniæ promõtoriũ est:cui Sena proxima.
Canatus citerioris hispaniæ mõs excelsus ẽ:cuius(ut aiunt)in uertice lacus profunditatis imperscrutabilis colore niger:de quo miranda referunt incolæ. Dicunt enim si quis lapidẽ:aut aliquid durum in eum iecerit:confestim tempestatẽ oriri:eiusq; in abdito specu palatium eẽ dæmonibus:& alia plura meo iudicio fabulosa.
Candania mõs est epyrrhi:a dyrrhachio distans.lxxxviii.mil.p.
Capitolinus mõs ẽ romæ:eo sic dictus:ꝙ cum in eo fundamenta foderent̃ ædis Iouis:humanũ caput inuentum dicitur. Antea quidẽ tarpeius dictus a uirgine uestali Tarpeia:quæ ibi a sabinis necata atq; sepulta:& adhuc eius saxum tarpeium appellat̃. Hũc eundem mõtẽ tradiderunt uetustissimi saturnũ appellatũ:& ab eo late saturniã terram & in hoc antiquũ etiã fuisse oppidũ:cui saturnia nomẽ:cuius ĩ longuꝫ postea tria mansere uestigia. Nam saturni fanũ in eius fuit faucibus & saturnia porta:quã postea uocauere Pandanã:& post ædẽ saturni in ædificioꝝ legibus parietibus sunt postici muri scripti.
Capontes uel catopen secundũ alios mõs ẽ scythis proximus:cuius sub radicibus haud lõge a zimara seu zizima dicũt euphratẽ oriri.
Caralitanũ promõtoriũ puto sardiniæ sit:uersus africã tendẽs.
Cardenni mõtes sunt armeniæ maioris:in quibus archam Noe resedisse cessante diluuio a nõnullis traditũ ẽ.
Cardidũ promõtoriũ africæ ẽ:sardiniæ aduersum.
Carina mõs cretæ insulæ ẽ:ex quo mirabile recitat̃. Aiunt enĩ cũ mollis sit:nec amplius.ix.mil.p.ambitus:intra hoc spatium nullas reperiri muscas:nec mel ibidẽ factũ nusq; attingant.
Cariobarzanes mõs ẽ inter massagetas parthosq;.
Carigini samariæ lætissimus mõs ẽ:ciuitati sicyonioꝝ supereminens.
Carmeniæ promõtoriũ puto psici mari:cui iungũt̃ populi armogei: & ibi portus macedonũ est & aræ Alexandri.
Carmelus phoenicũ mons ẽ. Heliæ ꝓphetæ spectabilis mansione:& oleis ambustisq; & uinetis cõspicuus:p dietas circiter duas distinctus Huius ĩ radicibus palus ẽ cendebora:ex qua progredit̃ bellus fluuius harenas trahens ad uitrum conficiendum crystalli emulũ cæteris prævalentes.
Carmelus mons alter a superiori ĩ gallia ẽ:de quo naba.
Cartandrus mõs ẽ inter psas mœdosq; positus.
Casinus mõs ẽ cãpaniæ:ubi dudũ Apollo colebat̃ ab incolis.

cuius fanum destructum a Benedicto sanctitate isigni uiro: sub beati Martini titulo ad honorem ueri dei celebris ecclesia cōstructa ē: & eo loco: ī quo ara Apollinis ereptum ē altare: ac sub Ioānis baptistæ no mine cōsecratum.
Casirrus mōs psidi ꝓpīquus: cui' appositæ urbes Seleucia & susinare
Casius syriæ mōs ē: haud lōge ab anthiochia: sub quo olim silentia li bera Pieria appellata. Hic mōs altissimus ē. Nam ambitu ad cacumen xviii. mil. p. dicitur: altitudo autem per directum quattuor mil. passuū Et de eo antiquitas mirabile quoddam refert. Asserit enim quattuor noctis uigilia in orientem per tenebras Solis globum surgentem uide ri: & sic paruo corporis flexu surgentem solem: inde profundissimam noctē intuet' aspiciens.
Casius mōs alter a superiori. Hic enim ī arabia ē: Pelusio ægypti cō/ terminus: haud lōge a loco qui dicitur Astracine: nobilis sepulchro Pompeii magni.
Caspius mōs sub boreali plaga cōstitutus ē: & ab eo caspiū mare: cui cōterminus ē: denoīatū.
Castalius mōs ī delphis: musis sacer.
Cathabathmon mōs parthonio propinquus ē: cui & Alexādri castra uicina sunt.
Catacrisea mōtes sunt in eo d'serto: p quod transitum fecere filii israel ab ægypto in terras promissionis uenientes. Hos quidem auro fertiles aiunt: eosq; penes perhibet' Moysem librum de uteronomino describ sisse.
Catillus mōs ē prope Tyburim ciuitatē romæ uicinā a catillo fratre Tyburti cōditoris tyburis denominatus.
Caucasus orientalis mōs & famosimus ē. Is quidē secundū quosdam inter oleos: qui' sunt ad cimericum mare: & albanos ultra caspium sub septentrione iacentes eleuatur: primo & ppetuo iugo usq; in orienten tem extremum ꝓtendi uidet'. Secundum uarias illi nationes adiacen/ tes uaria sumens nomina. Eumq; Tauꝝ montem seu tauro monti iun/ ctum crediderē plurimi: eo q' pcoatras armeniæ mōs īter tauꝝ & cau casum positus illos iungerē uideat'. Sed fluuius eufrates ex pcoatra de scendens: & ī meridiē defluens: & ad sinistram tauꝝ derelinquens: eē disiunctos ostendit. Et sic a dextris inter oleos ad albanos ubi portas habet īcipit caucasus: sic dict': eo q' semp eius uertices niue candeāt Nā incolaꝝ lingua candor dicit' caucasus. A portis aūt caspiis ad ar/ menias usq; pilas: seu ad tygridis fontē inter armeniā & hyberiā: qui uertices. Caucasi sunt acroceraunī appellant': de quibus supra. A fonte aūt tygris usq; carras īter parthos Massagetasq; Ariobarzanes noia tur. A carris usq; ad Cadippi oppidem inter bactrianos & hircanos

moniarmali dicitur a nomi ibidem nascentis ĩsignis: a quo colis subse/
quens dicit̃ parthau. Ab oppido uero Cadippi ad Saphrĩ uicum inter
duas sarcaraucas & parthionas mõs ẽ obscobares: ex æquo gautes &
lacer exundat. A fonte gangis usq; ad fontẽ fluminis orthogorræ: q
a septentrione ẽ ubi mõtani paropanisade taurus ẽ. A fontib' ortho/
gorræ usq; ad orthogorre ciuitatẽ inter hircanos & scythas & ganga/
ridas caucasis ẽ. Vltimus aũt inter eos & Pasiadras mons Ianibus uel
Imauus: ubi crisotoras fluuius & samara promontorium ab orientali
excipiunt̃ oceano: & sic imauus extremus ẽ caucasus. Alii tauꝝ totũ
hũc uolũt: eũq; ab oriente nostrũ usq; mare deducũt. Caucaso huius
tam lõgi mõtis nil præter particulã orienti propinquã donantes.
Caulon calabriæ seu brutioꝝ mons ẽ in finibus Italiæ freto siciliæ ꝓ/
pinquus: baccho fertilis: & cui eiusdem nõis oppidũ fuit.
Calidoniũ ultimũ ẽ tauri promontoriũ: ĩ nostꝝ effusum mare.
Celius mõs ẽ: a cele Iubeano nobilissimo duce tusco dictus: eo ꝙ Ro
mulus aduersus Latinũ regẽ cũ auxiliaribus uenerat inclytus quidem
multis titulis: Sed nec minus insignus est: ꝙ in eo poeta Ennius habi
tauerit.
Celiticũ promontoriũ hispaniæ ĩ oceanũ ꝓcurrens.
Cenũ promõtoriũ ĩ septentrionẽ directũ.
Cenus extremũ Italiæ ꝓmõtorium uersus peloꝝ siciliæ tendẽs: non
amplius. xii. stadioꝝ interuallo distantia.
Cerason chriseon ꝓmontoriũ propontidis: ĩ quo lizantium oppidum
cui postea nomẽ cõstantinopolis.
Cerauni mõtes ĩ epyrrho oriunt̃: & exinde cõtinuo iugo ripheis iun/
gunt̃: a parte altera in Euxinũ & meotida atq; thanaim cadunt. Alte/
ra uero in caspiũ.
Cercius mõs ẽ: haud lõge a thessalia: a Merope qppe eunti thessaliã
inuenit̃.
Cespius urbis mõs ẽ regione exquilia apud ædem Iunonis lucinæ.
Childardus mõs ẽ hybernio.
Chimera (ut uideant loici: quia aliquid sit) mõs ẽ ciliciæ apud Phaseli
tas carinam a licia disterminans Huius quidẽ summitates ꝑpetuis fla/
grant flammis: quæ quidẽ augent̃ aqua sup infusa: terra uero iniecta
extinguunt̃. Alit præterea mõs iste circa summũ leones paulo autem
infra capreas: suntq; radices eius serpentiũ plenissimæ. Bellorophon
autem Glauci filius hunc purgauit noxiis: & habitabilẽ fecit: a quib'
fabulæ locus adinuentus ẽ.
Cibiani montes sunt thraciæ: ĩ quibus caister fluuius orit̃.
Cillenius mõs ẽ archadiæ: celebris natiuitate Mercurii.
Cimborum ꝓmontorium sub septentrione: & ĩ oceanum aquilonarẽ

protenditur.
Cibelus phrygiæ mõs:ĩ quo Cybeles deum mater colebat̃:olim dno minata Cybeles ab eodẽ.
Cibotus mõs olim fuit:& ĩ eo oppidũ noĩe caritate:q terræmotu ab sortus ẽ una cũ oppido.
Ciminus etruriæ mõs est:ĩ quo & eiusdem noĩs lacus.
Cinthius mõs ẽ insulæ Deli:famosus Apollinis natiuitate:cuius tam grãdem magnitudinem dicũt:ut umbra sua ægei maris ambitũ tegat.
Cireneũ promõtoriũ in asia minori:haud lõge a mõte Mina.
Circes seu circeus mons Italiæ:& caietæ propinquus:sic a Circe uenefica quã ibidẽ habuisse regiã uolũt denoĩatus.Eius ĩ summitate & oppidũ eiusdẽ noĩs fuisse prægrande dicũt.Præterea afferunt hũc olim a cõtinenti fuisse disiunctũ:nõ quidẽ freto:sed paludibus:& Oseum:alias Otheum noĩatum ab horrore transeuntium credentiumq; ibi homines ĩ belluas transmutari.Tandem ex albanis mõtibus limus effluens cõpletis paludibus eũ fecit terræ continuũ.
Cirra mõs ẽ phocidis seu uertex alter Parnasi mõtis:ĩ quo olim celebre toto orbi oraculũ fuit Apollinis.
Citheron boetiæ mõs ẽ:poetaꝝ carminibus celeberrimus:nec longe athenis extollit̃.Aliqui partẽ Parnasi putant a citheroue quodã denominatũ.In hoc enim præcipue colebat̃ Bacchus:secundum aũt alios Venus:eamq; dicũt ab eo Cithereã fuisse uocatã.
Cithorius mons ẽ paphlagoniæ abundans buxo ĩ spatiũ.lxiiii.mil.p.porrectus:loco ueneto clarus:a quo uolũt paphlagonios in Italiã cũ Antenore transuectos uenetos appellatos.
Citria promontoriũ ẽ cariæ:esto sint qui dicãt illũ Deli montẽ.
Clareus mons orientalis ẽ in regione quæ dicitur apouertene.
Clarius ẽ mõs colophoniæ:ĩ quo colitur Apollo:& ab eo clarius nominatus.
Clibanus mõs apd calabros ẽ:haud longe a lacinio promõtorio.
Climax æthyopiæ mõs ẽ:secus rubrũ mare:ubi honesti hoĩes & rubri maris tenentes imperiũ fœminæ prolixis barbis insignes uenationibus uacãtes tygresq; habẽtes ꝑ canibus:& pardos ẽt nutriẽtes.
Cordei mœdoꝝ sũt mõtes.
Cophantus bactrianoꝝ mõs ẽ:nocte flamamas emittẽs e uertice.
Colaycũ indiæ promõtoriũ ĩ taprobanẽ ĩsulam sese ferẽtẽ.
Corambus promõtorium paphlagonum ĩ põto:haud longe ab amne parthenio.
Corax oetholiæ mõs ẽ altissimus:inter calipolim & Naupactũ.
Corax mõs est non longe Tyburĩ a Corace fratre Tiburti cõditoris Tyburis dictus.

Coreb mons regionis Madiã est iuxta sinũ arabiæ ĩminens:qui quidẽ uenerandissimus ẽ ob crebrã iamdudũ ueri dei apparitionẽ.
Coritus ciliciæ mons ẽ insigni specu memorabilis:qui in summo mon tis uertice corito oppido supereminente:amplo satis hiatu patet:& in profundũ demissis quanto magis dimittit̃:tanto amplior efficitur:& undiq; pubentibus lucis adeo pulcher atq; admirabilis se intuentibus aperit̃:ut mẽtes admiratione consternat:qui cũ & assuefactos nõ sa/ tiet:p descensum unicũ & angustum atq; asperꝶ.m.d.p.inter amœnas umbras & opaca siluaꝶ riuis hinc inde quoddã agreste sonantib'.Ast ubi in finem descensum ẽ:specus apparet alter:ueꝶ cymbaloꝶ sonus terret adeuntes ingressu primo:& aliquandiu spectabilis incedenti fit obscurior:& ingentis amnis se extollentis frons aspicit̃:qui ubi paruo cursu maximũ demonstrauit impetũ:cõditur.Intra uero spatiũ horri bile & incognitũ:angustum tum sacrumq; adeo:ut a diis habitari ue/ teres credidere incolæ.Alius præterea specus ulterius est:quem Thi phoneum uocant angusto ore:&(ut experti tradidere quidam)pressus & assidua nocte suffusus:eumq; dicunt aliquando Tiphonis fuisse cu bile:& in se dimissa confestim exanimat.Memorandus est & fabula & natura.Mons autem extrorsum Croci plurimum ferax ẽ:adeo ut sint qui credant ob hoc illi nomẽ coritus positum.
Coris thessaliæ mõs ẽ:serpentes producẽs:quibus Sypas nomen ẽ: nõ ꝓprium habentes colorem:sed loci sileni in quo morantur summẽ tes:morsu quidẽ nõ aspero sitim ingerunt:& insanabilis ẽ.
Coritus mõs credit̃ hetruriæ a Corito uetustissimo rege Electræ uiro & Dardani patre:una cũ oppido ĩ eodẽ existente denoĩatus.
Corsicus mõs ẽ ultra hiberiam & hircaniam:ex quo nascuntur ex ui cinis fontibus cyrus & cambises ĩgentia flumina.
Coronæ achaiæ promõtorium.
Creon mõs ẽ in insula lesbos.
Crimoca promõtorium Euxini maris arduo supercilio.
Crise promõtorium ẽ oceani orientalis apud seres.
Crocodillus ciliciæ mõs ẽ a parte amanni fluminis.
Crocus mõs ẽ in creta insula.
Crotonius mõs achaiæ:pisæ ciuitati supereminet.

d Adai mõtes sunt indiæ olim Cliopedis reginæ propinqui.
Dardanus mõs ẽ apuliæ.
Delphicus mõs ĩter hystriam & mẽtoriã esse fert̃:cuius ĩ culmine exi stentes aiũt ex lõginquo nauigia ueniẽtia cernere.
Dicteus cretæ insulæ mõs ẽ a Dictea nympha:quæ ĩ eodem colebat̃ dictus:q qdẽ adeo ĩ uerticibus albus:ut a nauigantibus q̃ꝫ uertices po

tius existimantur. In hoc aiũt iouem: quem deum stolidi arbitrabant: absconditum a matre & a curetis nutritum.
Dimascus mons est in micono insula.
Dindimus mons ẽ phrygiæ: inquo galli sacerdotes Cybeles & sacra Matris deũ celebrare & se abscindere cõsueuerant.
Dianrete promontorium insulæ cypri.
Diomedes promontorium in dalmatia.
Diptamon cretæ insulæ mõs ẽ abũdans diptamo herba: a quo & ipa nomen sortita ẽ.
Dodona chaoniæ mõs in quo silua eiusdem nois: & in ea olim fuere quercus: e quibus colũbæ cõsueuerant responsa dare quærentibus.
Dolorosus mons ĩ anglia est.
Drepantium promontorium ẽ siciliæ.
Dyrrhachium epyrrhi mõs ẽ: ubi castrum ẽ: quod petra dicit.
Duriscos promontorium ẽ atticæ regionis.

e Bbitei montes sunt apud bathimos ad oceanũ meridionalẽ.
Ebron mõs ẽ palestinoꝝ: haud longe a Gaza syriæ ciuitate: cuius in uertice olim Sanson noctu gazæ ab hostibus inclusus portas uectesq; detulit.
Edon mons thraciæ ẽ.
Effram iudææ mons ẽ: in quo olim Sicem Fugitiuorum ciuitas fuit.
Egialeus atticæ regionis mons ẽ.
Elatus cephalaniæ nobilis mons ẽ.
Eleome mons est macedoniæ.
Elicon boetiæ mons est: musis dicatus: celebrisq; poetarum carminibus: ex quo inter alia flumina parmesus egreditur.
Emimodimnus mons est hyberiæ ponticæ.
Emochi montes sunt indiæ.
Emodus mõs pars caucasi creditur: quem cũ superioribus quos emochos uocant idẽ: credo.
Emus mons aliqui dicunt thessaliæ sit: & in eo locũ describunt: q Tẽpe dicitur. Alii uero thraciæ attribuunt. Huius celsitudinis adeo grandis fama fuit: ut crederetur ex huius uertice Adriaticuꝫ & Euxinũ mare posse discerni: quod experturus Philippus demetri filius macedoniæ rex: illũ cõscendit: nec absq; labore plurimo. Nã circa mediũ ado ramoꝝ arboruꝫ innexione densum inuenit: ut præter impeditum iter nõnunquã cælum uix cernere posset. Et cũ post diẽ tertiã ob cœpto a radicibus itinere deuenisset in culmen: contecta nebulis omnia cõperit & uulgatæ opinionis oĩa falsa: & sic spe frustratus: duab' aris Ioui soliq; ĩ uertice cõsecratis dscendit. Hic una cũ Rodope & Orbelone

sacris liberi patris & Mœnadum cerib' Orpheo uate primũ initiante celebris fuit: q uasto iugo ꝓcũbens in pontũ oppidũ habuit ĩ culmine aristeũ. Volũt alii ꝙ ẽnius ea ĩ pte quã aratores celebrãt scythæ ostẽ dant tumulũ Pollidori: ubi Gramen alias geraman urbs: quã uocant barbari Catiron: & ex ea ferunt pigmeos fugatos a gruibus.
Eos mõs ẽ ad arabicũ mare.
Epopon dudũ mons pitecusaꝝ insulæ cãpano ĩ sinu: ex quo cũ repen/ te flamma emicuisset: in ꝓcessu campestri solo æquatus ẽ.
Eracleum ꝓmontorium ẽ colchoꝝ.
Ercinius germaniæ mons insignis ẽ.
Eridanus mõs ẽ dyrrhachii.
Erimantus mõs finibus cõstitutus ẽ archadiæ: ĩ quo Hercules aprum cuncta uastantẽ uiuũ cœpit: eumq; Euristeo detulit regi.
Erix siciliæ mons ẽ: drepano propinqu': cuius in summitate fuit olim ericinæ Veneris templũ ab Erice eiusdem filio & a quo denominatus ẽ mõs: cõstitutum. In hoc aũt ab Aenea Anchises secundũ quosdam tumulatus ẽ.
Erminius mõs lusitaniæ in hispania.
Ermon mõs amorreorum ẽ ultra iordanem: quem phœnices uocant Sanor: & Amorrei Sanir: cuius ĩ uertice insigne fuisse templũ summæ celebritatis apud gẽtiles dicit̃. Distat duobus mil. passuum a Tabor: & eius ẽ adeo uertex frigidus: ut ex eo ad delitias nobiliũ æstiuo tem/ pore ferant̃ niues tyꝝ.
Esperuceras ꝓmontorium extremũ africæ ẽ aduersus dorchadas insu las olim gorgonũ domos: æthyopum hesperoꝝ cõfine.
Esperus mons æthyopum ẽ sub africo situs.
Estie promontoriũ bosphori ẽ.
Etheodontia mõs ẽ græciæ Termopolis supereminens.
Etna mons ĩ medio siciliæ orbi toto celeberrimus fama: & cũ sublimis plurimum sit: solitusq; e culmine celso globos ignis emittere: hodie deficiente iam subterraneo sulphure solum fumos emittit. Cuius ĩ sum mitate duos eẽ crateres: e quibus olim eructabat flãma dicũt indienæ Circa quos asserunt eum eẽ cinereum & niueum utplurimum tectum: cum circa radices amœnissimus montium sit: limpidissimis fontibus: & frutetis abundans. Et quoniam persæpe terræmotibus agitatur re/ gio: fabulam finxere ueteres eum scilicet a Ioue Tiphei capiti super impositum quasi suspirans Gigas flammas emittit euomere omnem & tremere: dum frustra excutere In hoc oppidum ingens ex sui nomi nis olim fuit.
Eucalegon mons ẽ haud longe a sigeo troianoꝝ promontorio.
Eugane' mõs ẽ uenetiæ: quẽ (ut qdã putãt) icolæ dñt hodie paduanũ

parauio proximus.
Euprosepon promontoriū syriæ est nō longe a sydone.
Eurotas mōs ē laconiæ regionis.

f Alarium promontorium est Corciræ insulæ: ex quo in mare ꝓ/
tenditur scopolus: quem a similitudine Vlyxis nauem fuisse di/
xere uetusti.
Falernus cāpaniæ mons est: optimi uini ferax.
Faneus ꝓmontoriū Chii insulæ: & secūdum alios siciliæ uitibus con
situs: & a Faneo rege olim denominatus.
Faradi mōs est seu uertex ydæ montis troiani.
Fasga mōs ē supra iordanem in terra Moab cōtra ierico: sub quo ie/
nua ciuitas in campo Moab.
Ferraria ꝓmōtoriū hispaniæ: sub quo Hyberus fluuius ingredit̃ mar̃
Fesulæ mōs ē biceps Florentiæ inclytæ tusciæ ciuitati supereminēs:
oliuetis plenus: ex quo si lapides qui plumbei sūt excidantur: breui tē
poris spatio nouis incremētis restaurari compertissimum est. Fuit & ī
culmine huius eiusdem nominis uetustissima ciuitas ruinis semesis te/
stantibus.
Ficonta promontorium est africæ īportuosum: haud lōge ab his oris
quas dudū testantur aliqui tenuisse lotophagos.
Fiodis thessaliæ mōs Mempheus uocitatus olim.
Fiscellus Italiæ mons ē: nō longe a tyberi fluuio.
Fogor moabitarum mōs ē: ad quē Balaach rex deduxit Balaam ario/
lum: ut malediceret israelitis.
Foloe mons ē thessaliæ: in eo quondam centauri nati sunt. Alii archa
diæ montem dicunt: nōnulli thraciæ.
Forgius æthyopiæ mons excelcissimus.
Fraius oetoliæ mons ē. haud longe a promontorio anthirno: ubi ho/
stium corinthiaci sinus.

g Abaa mons ē iudææ ī tribu Beniamin: haud lōge ab ierusalē.
Gabalo mons ē in terra promissionis: ī quo iussu Moysis alta/
re constitutum ē.
Gad mons ē in deserto sanai: quem penes castramentati sūt filii israel
Gange mons ē minoris asiæ: in quo ceridalla & rhodiopolis sitæ sūt.
Gagus mōs ē mioris asiæ: haud lōge a pathara: credo idē cū supiori.
Galaad mons ē ad tergum phœnicis & arabiæ libano copulatus: & in
eodem ciuitas eodem nomine dicta: quā cœpit Galaad filius Machir
de manu Amorreorum: & tā monti ꝙ̄ ciuitati nomē suū īposuit: & ab

eo olim galadites regio nuncupata ē.
Galeo mōs atticæ regionis.
Gallicanus cāpaniæ mōs ē:& īminet agro falerno:& eidē cassilinus.
Gallidromon mōs ē:seu aliud ex cacuminib⁹ īminētibus termopilis.
Galmada mons supra idumeā & samariā.
Gargara phrygiæ mōs:seu summus idæ mōtis uertex.Nā gargara di
ctus:qui caracaros quod caput capitis sonat.i.altitudo altitudinis:ubi
templū olim fuit Iouis.
Garganus apuliæ mōs ē sinistrorsum ab apœnino in adriaticū ueniēs
mare:cuius ī radicibus si Pontū ciuitas olim a Diomede mōtis uicto/
re cōdita.Secus hūc Metapontū dicūt:ubi palladis helinitis templū
fuisse aiunt:ī quo diu seruata sunt Epii frumenta:quibus Duriū equū
apud Ilionem fabricauerant:& apud eundē asserunt locum fuisse Dau
niæ nominatū:ī quo Palladis achaicæ templū:ubi bipennes æreæ:&
arma Diomedis sotioꝝ deposita diu ostensa sunt.Dicūt præterea ibi/
dem fuisse canes:græcis uenientibus læta garrulitate blandientes.Sed
qđ longe maius & uerius atq; uenerabilius est:hoc in monte anno ab
incarnato uerbo.cccc.lxxxi.Zenone principe imperante Romanis di
uino munerē Michaelis archangeli specus incolis ostensus ē:in hodier
nū usq; celebris:& summa a christicolis deuotione uisitatus.
Gari mons ē syriæ:& secundū alios dictus garius in samaria:in quo
Tusci populi ab assyriis ī samariā missi relicto hierusalem diis suis al/
taria cōstruxerunt.
Gaulaleus mauritaniæ mons est:& ab eo circunhabitantes æthyopes
gaulales dicti sunt.
Gaulān⁹ cāpaniæ mons ē puteolis baisq; uicinus.
Gaurus cāpaniæ mōs ē:propinquus massico monti atq; surrento.
Gazarim mōs seu agrizeus ī iudæa ē:supeminens sicyonioꝝ ciuitati
Gebal mōs ē iudææ oppositus gazari:q & hebal nūcupatus ē.
Gebbēna galliæ mōs ē inter auernos & eluios medius:& in eo ciuitas
posita:cui geuna nomē ē.
Gelboe syriæ mōs ē.vi.a Scitopoli lapide:ī hoc q Saul primus iudæo
rum Rex a Palestinis uictus occisis filiis ab Amalechita iuuene pcuti
precibus obtinuit:maledictione Dauid successoris eius nec ros nec
pluuia postea cecidit.
Gerasenoꝝ mons ē trans Iordanem:ī quo Alexander iudæorum rex
mortuus ē.
Gerestrum Euboeæ promontorium:africam spectans.
Gerionis mōtes in Italia prope lermatem agrum sunt.
Gibel mōs est iudææ:sub quo Ior & Dan fontes ex libano prodeun/
tes iordanem fluuium iuncti faciunt.

Ginidos minoris asiæ promontoriũ ẽ: ĩ quo dudũ æthyopia libera.
Gion mõs ẽ iudææ: apd quẽ Salomon fuit inunctus in regẽ iudæorũ & dyademate insignitus.
Girim mõs est apd garamantas: ĩ quo nasci gemmas uetustas testata ẽ
Gorditanum sardiniæ promõtorium: ĩ cõspectu habẽs asulcensim & ænosim insulas.
Grin mõs est citerioris hispaniæ mari cõtiguus.
Gracius mõs phrygiæ ẽ xanto flumini proximus.

i Agrus mõs ẽ ex armenia inter mœdos adiabenosq; ueniens supra param & Cenem.
Iambus mons est caucaso monti iunctus: diuidens indiam a scythia superiori & inferiori.
Ianiculus unus ex montibus urbis: ĩ hetruria quidẽ positus: & sublicio ponti iunct⁹: a Iano (ut credit̃) olim romanoꝝ deo nũcupat⁹.
Ibla mõs atticæ regionis seu siciliæ ẽ: thimo abundans & melle.
Icarus mõs atticæ regionis ẽ.
Ida mons ẽ phrygiæ: haud lõge ab ilione & hellespontiaco superemi/nens mari: mẽorabilis ĩ iudicio paridis: ex eo quidẽ mirabile quoddã retulere ueteres. s. Solẽ surgentẽ longe aliter q̃ in aliis terris cõspici. Nam in tanto ab hoc ex summo mõtis apice cui gargara nomen a media fere nocte passim ignes micare uident̃ plurimi: diu tandẽ nocte in diem eunte: qui sparsi fuerunt ĩ unum conuenire: donec in unã emicẽt flammam. Quæ postq̃ diu grandi incendio similis clara uisa ẽ: sese in rotũdam formã cogi cernitur: & ingens factus globus terris apparet annexus: deinde paulatim decrescere & lucidior effici: donec iam fugatis tenebris sese extollat ĩ altum sol factus. Et ex hoc præterea monte scamander: qui & xanthus & simois fluuii longe fama maiores q̃ un/dis copiosi: & alii scaturiunt plures.
Idalius mõs ĩ cypro Veneri sacer ẽ.
Ideus mõs cretæ insignis plurimũ apd ueteres: eo ꝙ in eodẽ Iouẽ ab/sconditũ a matre Rhea & clam nutritũ credant antiqui: eiusq; sepul/chrũ ĩ eo a priscis diu uisitatũ est.
Idrus calabriæ mõs ẽ: unde oppido nomẽ idruntum.
Ieris promontoriũ ẽ elidis: haud lõge a pisa.
Imabus orientale ꝓmontoriũ ẽ ab emodis montibus in mare oceanuꝫ se tollens. Sonat quidẽ imabus Iarica lingua niuens: extremus quidem Caucasus ẽ.
Imettus mõs ĩter cæteros atticæ regionis obtinet pulchritudinis principatũ. Nam floribus nitet: thimo abundans & optimo melle: & in eo (ut dicũt) nascitur herba Carisia: quã mulieres ut ardẽtius appetãt̃ a

uiris brachiis alligare consueuerunt.
Inarimes mons olim fuit insulæ prochytæ: ut scribit. Sed ego credo eius quæ hodiæ iscla uocat aduersa Meseno: & sub eo finxere poetæ eo quod altissimus fuerit: & ignes mor ætnæ euaporauerit: Iouem caput supposuisse Tiphei. Hic quidem mons a ppetuo igne introrsum fer cõ sumptus: a terræmotu excussus: & ĩ mare deiectus ẽ: fecitq; ex se lon ge ab iscla insulam aliã: quã indigenæ pchytam uocauerunt: eo quod ex ppinquo ceciderit mõs: ex quo edita sit.
Iouis mons ĩ hispania ẽ occidenti oppositus: cuius eminentia: quia in/ter exigua cautiũ spatia consurgit Hannibalis scala appellata ẽ.
Ippanis mons scythiæ ẽ.
Iperborei montes sunt scythiæ ĩ asiatico oceani littore sub ipõ cardi/ne sideꝝ hyperborei dicti: eo quod ultra eos flat boreas.
Ipoplatus mons ẽ lyciæ seu ciliciæ: haud lõge a thebis liciis: quibus olim dominabat ietioni pater Andromachæ uxoris Hectoris.
Imp us mõs ẽm quosdam ĩ bithynia ẽ: & sub eo picopolis fuit ciuitas alii iliũ dicũt ilioni ppinquum: & post eum insidiis latuisse græcos: & hinc sumptũ: quod ex equo qui ippos græce dicit: pdierint. Sane bithy nia troadi cõtermina ẽ: & is forte mõs medi9 ĩter eas.
Ipixorus mõs ẽ macedoniæ.
Iraneancos mõs ẽ germaniæ: ex quo dicunt danubiũ nasci.
Irmĩe pmontoriũ ẽ achaiæ.
Irpinus mõs ẽ sabinoꝝ: ĩ quo optimi nascunt equi.
Isamus mõs ẽ pœniam a midia separans: ĩ quo nascunt animalia me/nopẽ noĩata boui similia: quibus prægrandes comæ a collo pendent: & usq; in oculos a ceruice.
Ischiniæ pmontoriũ ẽ thessaliæ. sup demetriadẽ ciuitatẽ.
Ismarus thraciæ mons ẽ pro pte asperrimus: & in residuo uinetis oli uetisq; abundantissimus. In hoc nõnunquam Orpheus cythara caner consueuit.
Isparus promontoriuũ in ora æthyopici oceani ẽ: se protendẽs in ma re: qd azaniũ appellat.
Itabirus mõs ẽ iudææ: apud quẽ Alexander Aristoboli regis filius & Iudeoꝝ Rex a Gauinio Romanoꝝ duce supatus ẽ.
Isthmos mõs ĩ quo sita Corinthus ẽ ciuitas. Hic ex achaia ĩ reliquam græciã tandẽ spatio separat ioniũ mare ab ægeo.

L Aciniũ promontoriũ est Italiæ: inter adriaticum & ionium mar in euꝝ tendens: insigne quodam Iunonis laciniæ templo: haud longe a petilia ciuitate.
Lampeus archadiæ mons ẽ.

Lamus mons est Cariæ nobilis ob Endimionis fabulam: quem aiunt a launa dilectũ in eodem obdormiuisse.
Laternus & hic Cariæ mõs ẽ: in quo quidam tradũt hospites a scorpionibus nõ lædi: cũ ab eis indigenæ occidãt.
Latinius mons est circa Romam: ĩ quo tradunt fuisse lupercal ludricum ab Euandro archade institutum: in quo nudi iuuenes per ludum atq; lasciuiam decurrebant.
Lecton mons troadis est: seu idæ potius uertex.
Lentus archadiæ mons ẽ.
Leptis mons est mitilenæ.
Lepterea ꝓmontorium est indorum ad oceanum meridianum: haud longe a maleo insula.
Letheum promontorium est corinthiorum.
Leto mons est galliæ cisalpinæ apud ligures.
Leucalonium ꝓmontorium est pamphiliæ.
Leucata mons est altissimus in ꝓmontorio epyrrhi: quod leucopetra dicitur: iuxta ambrachiam ciuitatem: quam postea Octauianus cæsar superatis ibidem Antonio & Cleopatra nicopolim appellauit: & templum Actiaco Apollini constituit. Hunc alii ꝓmontorium leucate uocant: nõnulli leucatẽ dicunt esse arabiæ. Alii uero leucatas promontorium propinquũ bithyniæ uolunt ut possibile ubiq; sint: quom certissimum sit leu catam montem esse epyrrhi.
Libanus mons phœnicum altissimus: a thure dictus: quod ibi colligitur: in sacris litteris mons celeberrimus. Alii dicunt eum arabiæ montem: quom sit medius inter arabas & phœnices. Ex hoc quidem albana & farfar & iordanis flumina & alia oriuntur: muro quodam iunctꝰ fuit antilibano monti: de quo supra.
Licabesos mons est atticæ regionis: oliuetis conspicuus.
Libetras mõs ẽ œtoliæ: musis sacer: a quo & ipsæ libetrides appellãt.
Licaeus mons ẽ archadiæ pinetis clarus: & templo Panis: in quo eum natum asserunt.
Licius mons est græciæ: medius inter meropum montem & macedoniam & thessaliam epyrrhum.
Licoronis mons archadiæ est.
Lilibæus promontorium siciliæ in occasum r̃spiciens: a ciuitate ibidẽ posita nominatum.
Libanus mons est syriæ: ex quo orontes fluuius oritur.
Litrichus mons seu montes deserti mauritaniæ.
Lura mons galliæ inter sequanos & aluceros.
Luretilis mons est sabinorum.
Lucrinus mõs ẽ in extremis Italiæ: cui & locris ciuitas ĩposita: peloro

&

oppositus:& a quo lucrina palus.
m Acroceni montes sunt ab Istro flumine non lõginqui.
Magnaua mõs ẽ in gallogræcia:apud quem a Manlio uulsone pugnatum ẽ cũ thelostobagiis & tectosagiis & obtẽta uictoria
Malleus seu malles mõs est in india apud orestas Monedes & smaros Cuius montis umbra æstate in austrum hyeme ad septentrionem uer/git:nec amplius.xv.noctibus ex eo uidetur septentrio.
Malea seu maleuꝫ promontorium laconiæ ẽ:quod.l.mil.passuum ĩfra mare protenditur:adeo undas impellens:ut nautas persequi uideat͛.
Ex quo narratur ꝙ quom conscendisset ĩ eo maleus tyrrhenorum rex qui tubam æream primus inuenerat:& pyratica mare infestabat:in eo templum Apollini consecrauit:eumqꝫ maleotrẽ nuncupauit:& monti æque a se imposuit.Alii dicũt achaiæ esse mõtem:& ꝙ ibidem uene/retur Apollo:& ꝙ ex eo Amphiarao uati auxilia missa sint.
Mallus mõs ẽ:cui proximi sunt mandei & malli quorum mons mal/lus qui tractus ẽ gangis.
Mambre mõs ẽ iuxta ebron:ubi credimus ab opifice rerum deo parẽ tem primum fuisse.
Marathon mõs atticæ regionis insignis Thesei uictoria ex tauro supe rato:& Icari regis a rusticis occisi morte:& milciadis gloria.
Maros mõs ẽ epyrrhi.
Marpeso mons ẽ paros insulæ marmorum candore conspicuus.
Masiticus mons aricando flumini proximus ẽ:& andriæ ciuitati.
Massicus mons ẽ campaniæ:promontorium olim Mineruæ sacrum: Capreæ insulæ oppositum faciens:hinc surrentum in radicibus ha/bens:& inde Amalphiam & salernum.
Mastusia promontorium ẽ in chersonenso oppositũ sigeo troiano.
Matinus apuliæ mons ẽ.
Maul mõs ẽ britanniæ:cui ĩ radicibus lacus ẽ aquis suis adeo anima lia fessa restaurans:ut nullo uideantur attrita labore.
Maxillum mons œtoliæ.
Maxtoria mons ẽ hispaniæ iuxta oppidum auronæ.
Medullus hispaniæ mons ẽ.
Melam seu melampus mons ẽ in tertio europæ sinu.
Mempheus mons circa thessaliam.
Menalus archadiæ mons ẽ excelsus:sic dictus ab ouibus:quarum ple nus ẽ.Nam mela græce latine ouis.
Menetus mons ẽ in alpibus.
Mercurii promontorium africæ ẽ:in siciliam uasto tractu se ferens.
Meritus ẽ mons in tertio europæ sinu.

Meropus mons est græciæ: ꝓpinquus thessaliæ: insignis Quintii fulvii uictoria: & Philippi regis macedonū fuga: grandis quippe mons & anfractibus uariis præruptus ē.
Meros mōs ē indiæ: Ioui sacer: cuius ī specu incolæ liberꝝ patrē fuisse nutritū arbitrant̃. Et ex hoc forsan habuit fabula argumētū: ꝙ ex utero tractus fulminatæ matris patris fœmori sit appositus. Hic autem mōs hedera plurima & uitibus atqꝫ frutetis cōspicuus est: & irriguus fontium: eiusqꝫ sub radicibus Nisa ciuitas ē.
Messia mōs est in asia minori: mari superueniēs: clarus nauali uictoria atheniensium ī persas duce Themistocle.
Metagoniū promōtorium est: africam diuidēs a numidia.
Micalesos promōtorium ciuitatis Onchestæ ī græcia ē.
Militon mons ē phitoꝝ.
Mimāta mons ē grādis cōtra Chion.
Minas mīoris asiæ mōs ē: haud lōge a colophone ciuitate. Hic quidē a mari in campos excurrit. cl. mil. passuū: & eius caput sipilus. Nubes autem uerticibus suis appositæ (ut aiunt incolæ) futuraruꝫ tempestatū qualitates ostendunt.
Mindalensis mons ē insulæ Sami: memoratu dignus ob crucem morteqꝫ Policratis samii tyranni olim fœlicissimi.
Mineruæ ꝓmontorium campaniæ ē: ex massico mōte procurrēs ī capream insulā.
Mionensum promontoriū ē inter Teium & Samū: cuius collis ī modū metæ auctus ē: a cōtinenti uero aditū habet semita manufacta.
Misenus mōs est cāpanus: cumis ꝓximus: a miseno Aeneæ sotio ibidem ab eodē sepulto denoīatus.
Modim mons ē: nō āplius. vi. mil. pas. distās a hierusalem: ea uia quæ tēdit Ramata. Ex hoc Mathathias fuit maccabeoꝝ pater.
Molus mons ē meoniæ: qui prius Tmolus dicebat̃: ex quo Pactolus effluit fluui⁹: aureas trahēs harenas: Cuius ī radicibus cadieni: loreni philadesphiniqꝫ appositi.
Monachus archadiæ mons ē.
Monychus promōtoriū est ī sinu ligustini maris: haud lōge a nicea distans: Ienuensium pyrataꝝ potissimū & īsigne receptaculū.
Monoetes mons est illyriæ.
Morin seu moriā mōs ē iudææ: cuius ī culmine iussu dei Abraā filiuꝫ suum Isach eidem deo uoluit immolare: ubi Dauid postea templū cōstruxit īsigne.
Mormalus mōs ē inter bactrianos & hircanos: ī quo amomū nascit̃.
Mossilicos promōtoriū est æthyopiæ: ī quo cinamomū deuehit̃. Ad hoc usqꝫ Sestorini dicūt duxisse exercitū: cū sint q dicāt nil ulteri⁹ eē

præter oppidum unum æthyopum in littore bragaza.
Mulolaca africæ ꝓmontorium ē:propinquū flumini asusabæ.

n Abauth mons ē:qui hebraice dicitur Nabo:supra iordanē contra ierico:ī quo quidā aiunt mortuū Moysem hebræoꝝ ducē.
Hic tamē alibi abarim nominatur.
Naustathmos promontoriū littoris cyrenaici.
Nazaræ mōtes sunt meridionales numidiæ.
Nebrodes siciliæ mōs ē:cui damaꝝ copia nomē dedit.
Nemeus cleonensium mōs ē.
Neptalim mōs ē galileæ:super quo olī fuit sacerdotalis ciuitas.
Neptunus mōs est siciliæ:cui specula superest:in tuscum & adriaticū mare ꝓspectans.
Neris mons est apud argos.
Niger mōs est garamantum.
Nimaui mōs est orientalis:ubi deficit caucasus.
Nympheū ꝓmōtoriū ē dalmatiæ:qđ accolūt amarites & bullones.
Nion mons ē apud rithreum portū.
Niphates armeniæ mons ē.
Nirithus mōs est Ithacæ:a quo Vlyxes naritus denoīatus est.
Nisa mons ē indiæ:in quo liberꝝ patrem aiunt fuisse nutritum.Hunc eundē supra Mœros diximus uocitatū.
Nisa mons ē phocidis:seu uertex alter parnasi mōtis:in quo dudū colebatur Bacchus.
Nisus mōs megarensium a Niso qui purpureū habuit crinē & megarensium rege ibidem sepulto dictus.
Nulo seu nilo mōs est:in quo ferunt homines habitare auersis plantis:octonos digytos ī singulis pedibus habentes.
Numordis mōs ē mitylenensium.
Numasticus mitylensium mons ē.

o Axes mons ē scythiæ.
Ocila mōs ē armeniæ:cuius ī sumitate đficiente diluuio arcam Noe fuisse delatam ferunt:& diu ibidē lignoꝝ reliquias perdurasse:ī multis quidē mōtibus hactenus dictū ē hanc cōsedisse.Quod sane intelligendū est aut eum montē plura habuisse noīa:aut plura cacumina diuersimode nominata:quorum aliud memini pro alio poner̄ seu pars ꝓ toto:ut scribentium moris ē.
Odori montes in regione tassiæ sunt.
Oeniphile dyrrachii mons ē.
Oeta mons inter thessaliam & thraciam:īsignis morte Herculis.In eo

quippe rogus eius conditus: & ipse consumptus ē.
Offensionis mons hierusalem: fere continuus ē in accubitu mõtis oli
ueti: sic dictus eo q in eo Salomon adorauerit idolum Maloch.
Ogiginus mons apud thebas ē: ab Ogigio rege sic dictus.
Oleneus mons archadiæ: qui & meneus dictus ē.
Olympus mons ē altissimus macedoniæ. Hunc olim crediderunt aliq
unũ & idem fuisse cum Ossa monte thessaliæ: & tandē cum terræmo/
tu disiunctos peperisse Peneum fluuium: & paludibus quibus labora/
bat thessalia exitum præstitisse. Is quidem adeo uerticem in cælum ex
tollit: ut nubes argumento cognoscat̃ excedere. Nam cinere sacroruꝫ
characteribus litteraꝝ signato consueuerant sacrificantes discedere:
& in sequenti redeuntes anno uti liquerant: signatum inueniebant. Ex
quo apparet nec ibi uẽtos efflare: nec aues uolare: nec pluuias cadere:
aut aliam nullã alteratione ̃causari: quinimmo qa subtilissimus sit aer:
sunt q dicãt solitos cũ spongiis aqua plenis & olphatui oppositis ascẽ
dere: ut aerem attraherent crassiorem. Videt̃ quidẽ olympus qui olo/
lampus: idest cælum: quod & olympus etiã nominat̃. In hoc insuper
dicũt Iouẽ aduersum titanas pugnaturꝰ aqlæ primo auguriũ habuisse.
Olympus alter a superiori mõs ē in gallogræcia: clarus uictoria Man
lii uolsonis ex stolostobigiis habita.
Olympus mõs est a superioribus alius: in minori asia Smyrnæ ꝓpin
quus: qui & misius dictus ē: cuius ĩ radicibus Hannibalem dicũt bru
sam cõdidisse ciuitatem: dũ apud regẽ bithyniæ moreret̃.
Olympus mons ē æque alius a superioribus. Nam in æthyopia secus
mare rubrũ ē: quẽ aiunt oriente sole usqꝫ in horam diei quintã flam/
mas emittere. Est enim haud longe ab Eliopoli ciuitate.
Olisipo mons ē hispaniæ: cui & oppidum eiusdem noĩs ē appositum
hoc memoratu dignum. Nam equas in eo ex fauonio uento concipere
& uelocissimos equos parere testantur incolæ.
Oliuaꝝ mõs ē in iudæa hierusalẽ iunctus: inter cæteros orbis uene/
ratione dignior. Nã ĩ eo Xp̃s ueri dei filius discipulos docuit: orauit:
& ad patrem rediens ultima ĩ terris reliquit uestigia. Quo in loco non
absqꝫ diuinitatis miraculo ob reuerentiã & memoriaꝫ suæ ascensionis
Ecclesia rotondo scœmate condereť: nulla arte nullo fabroꝝ ingenio
obtineri potuit: ut summuꝫ culmen ecclesiæ tegeretur: ut appareret a
terra in cælũ usqꝫ deũ uoluisse nulla interposita re: sui glorificati cor/
poris integrum conseruari meatũ.
Onolon mons ē thessaliæ.
Opon promontorium cretæ insulæ se in occidentem uergens.
Opitus macedoniæ mons ē.
Oppius mons latii fuit Facultati lacui propinquus.

Or mons ē arabiæ: ex quo diuina gr̄a Moyses uirga aquam excussit: clarus qdē morte & sepultura Aaron fratris Moysi.
Orbelō mōs ē thraciæ mediterraneꝰ sacris liberi patris & cœtu menadū Orpheo primū initiante celebris.
Orcobares mons indiæ est: inter duas sarcaraucas & parthionas: seu secundū alios inter dalias & caraucas: & parthionas positus. Ex hoc ganges & lasser flumina oriunt.
Oreb mōs Madian: &(ut quidam dicūt) pars est mōtis Sina: & in eodem rupes ostēdit: quæ petra dicitur: ex qua uirgæ ictu diuino tamē munere Moyses aquas eduxit populo sitienti.
Oromenus mons apud indos natiui salis ē: ī quo lapidicinaꝝ ritu sal effodit: inde renascēs maius regū uectigal q̄ꝫ ex auro uel margaritis.
Ossa mōs ē cum portu in sinu ꝑsico: ut arbitrant aliqui.
Ossa thessaliæ mōs ē olim ut quidā existimant idem cū olympo: sꝫ terræmotu disiuncti uiam fecere Peneo flumini & paludibus: quibus thessalia inficiebat. Apd hūc aiunt quondā cētauros morari solitos.
Ottis thessaliæ mōs ē oppositus ossæ: in quo lapitaꝝ fuit origo.

P Achiri mōtes sunt ī maiori asia: e qbꝰ fundit absartꝰ fluuiꝰ.
Pachinū promontoriū ē siciliæ: peloponnensuꝫ spectās: dictū ab aeris crassitudine. Nam pachis crassus ē.
Paledur mons ē angliæ: super quo rudumbria oppidū sesconiæ conditum est.
Palatinus urbis Romæ mons: de cuius nois causa multiplex īter ueteres dissensio ē: nā sunt q dicant: pulsis inde aboriginibꝰ ab Euādro archade: & ab eodē ibidē oppido cōdito apellante archadiæ urbe pallentium dictū: & deinde pallatinū. Quidam uero dicūt a Pallante auo Euandri: & alii a Pallante filio dictū. Præterea asserunt & alii a pallantia Euandri filia: ibidē ab Hercule uitiata: & postmodū dum moraret ī monte sepulta: & alii a pallantia Latini regis cōiuge. Nōnulli a pallāta Hypborei filia ab Hercule ibidē oppressa. Pauci uero asserunt a quibusdam q pallatini dicti ex agro reatino: ubi ante Euandrū euenere: & aliq a balatu ouiū ibi pascentiū balanteū: & exinde p andisticon palanteæ: qbus diuersitatibus claritatē mōtis additā certissimū ē.
Palinuꝝ calabriæ promontoriū haud lōge ab Helia: quæ postea uelia dicta ē: in quo Palinuri gubernatoris nauis Aeneæ tumulus est: & ab eo locus nomē sortitus ē.
Partan mōs ē inter bactrianos & hircanos ꝓximus mormalo monti: ubi amomum nascit.
Pallenne mons ē: cui tanta soli planities ī culmine ē: ut quinqꝫ urbium sedes sit atqꝫ agger. Nā cū totus ī altū satis anguste cōscendat: ubi īcipit ibi possidea ē: ubi āpliꝰ patꝫ ibi mēdetione: quaꝝ altera ab eretris

altera ab achiuis Ilione capto cōdita ē. De nominibus aūt aliaꝝ inue-
nisse nil memini.
Pancoatra seu parcoatra mons ē armeniae: medius inter tauꝝ & cauca
sum: ex quo tygris & euphrates ī austrum uariis fundunt ex fontib⁹.
Pactoliū mons ē oetholiae: ea de causa sic dictus: qa ibidē oīs oetolia
cōueniebat ad pagenda cōmunia: & inde pan quod ē totū & oetolia.
Pandio mōs a Pandione filio Erictonii & athenaꝝ rege dict⁹.
Pangeus thraciae mons ē thessaliae iunctus: ī quo secundū quosdā Iu
lius Caesar a pompeianis fere ad deditionē coactus ē: huius ī radices
moestus defluit amnis.
Parnasus q̄ꝗ̄ alii discrepent: phoecidis mōs biceps ē: cuius uertices
alter Apollini: alter Baccho sacer ē. Huius ī radicibus Delphis liberꝝ
fuit oppidū: & p illud Cephesus effluit amnis. In hoc enī castalius est
fons musis sacer: &(ut uolunt aliq)in huius uerticibus tēpore diluuii
Deucalionis: ipse Deucalion una cum Pyrrha cōiuge seruatus ē cum
aliis pluribus.
Pantridi montes cappadociae seu armeniae sunt.
Parapanisus indiae mons ē aduersis bactras: alii dicunt sub ipso par-
naso bactra conditam.
Parnes graeciae mons ē uitibus abundans.
Pariedrae mōtes sunt circa armeniae principiū.
Parthenius mons archadiae a uirginibus denominatus: eo ꝙ ī eodem
uenari consueuerunt.
Parthenium tauroꝝ apud scythas ꝓmontorium ē.
Pedarium cariae seu ioniae ꝓmontorium ē.
Pelion thessaliae mons orientalis: tam habitatione Chironis centauri
q̄ꝗ̄ Pellei & Thetidis memorandus ē: hic altissimus phibet. Nam ut
qdā asserunt. m. cc l. passuum rōne ppendiculi excelsus ē: ī eius sum-
mitate pineta sunt: quercus uero caetera occupant.
Peloꝝ siciliae promontoriū respiciens aquilonē: a Peloro gubernatoř
nauis Hannibalis ibidē sepulto denoīatū ē: hoc(ut uolūt plurimi)iam
apoenino iūctū fuit: & terraemotu postea sepatū: & exiguo freto q̄ꝗ̄
ex aestuoso īterposito actū: ut sicilia īsula sit: q̄ olī erat iūcta Italiae.
Poeninus mons ē unus ex his: quibus multis alpes eminent: a Sacra-
to in eo Poeninus denoīatus.
Peon mons ē ultra aethyopas: ppetuis flagrans ignibus.
Perimulae indiae promontoriū: & ī eo celebre indoꝝ emporiū est.
Perparus mōs argolici sinus ē.
Petra appuana mōs est olim galloꝝ frimenatum ab initio apoenini in
agrum lucensum protensum: huic ligustinum tuscumqꝫ mare & uete-
rē Lunā ciuitatē: inde Pistoriensium & florentinoꝝ cāpos aspiciens:

& ꝓcurrentia ī euro austꝝ apœnini iuga: rigens fere niue ꝑpetua: & a quo quondā apuani denominati sunt galli.
Petre Dyrrhachii mons ē: apđ quē castra Pompeii magni fuere ciuili æstuante bello.
Petrinus campaniæ mons ē apđ Suesam ciuitatem.
Pieria macedoniæ mons ē: cui maximū auri pondus ab antiquis impe ratorib⁹ fuisse suppositū fama fuit: ex quo quattuor locis ab imo aper tus ē: & ex imo ferunt ꝑ planū auꝝ concrescere.
Pilartes Dyrrhachii mons ē.
Pallineus mons pitusiæ insulæ ē.
Pindus mōs ē thessaliæ Apollini musisqꝫ sacer: & Acarnania ab œto lia diuidens: Acheloum flumen emittit: celebris quidē laphitaꝝ origi ne est: & ī eo Perebi habitant populi.
Pion mons ē ī nymphea insula.
Pinonius mōs ē minoris asiæ: supeminens ptele & caystro flumini.
Pireneus mōs ē ingens: diuidēs hispaniā a gallis: sic dictus eo ꝙ ful minibus feriať sæpe. Nam pyr græce latine diciť ignis: in eo quippe nascunť boues agrestes maiores animalibus cæteris exceptis elephan tibus: & uri græce uocanť.
Pireum ꝓmontorium atheniensium ī æginam progrediens: apđ quod atheniensium portus seu naualia fuere dudū.
Placanodes achaiæ ꝓmontorium: haud lōge a pisa & alpheo flumine
Possideum ꝓmontorium ioniæ ē: haud lōge ab oraculo Apollinis bra maciæ dictū postea didymi & urbe mileto.
Prindasus mōs asiæ: ex quo ticius fluuius q pergamū abluit fundiť.
Purgara mōs ē: & in eo oppidū eius noīs ꝓpe troiam.

q Vedoni montes sunt thraciæ.

Quilleus mons est archadiæ.
Quirinus uel quirinalis mōs est romæ: dictus a phano Quirini quod ī eodē fuit: seu a quiritibus q cū Tacio sabinoꝝ rege ibidem castra ha/ buerunt: seu a Romulo: q quirinus uocatus ē ab hasta quā gerebat: quæ sabinoꝝ lingua diciť quiris.
Quossei montes ultra armeniam & babyloniam sunt.

r Amnusium scordensium mons ē.

Regis mons inter Italiā & pannoniā ē sic dictus: eo ꝙ in Italiā ueniēs Albonius rex lōgobardoꝝ Anarsete uocatus illū cōscendit: & Italiam ꝓspectauit: montiqꝫ nomē ddit. In hoc bisontes feras dicūt nasci ingentis magnitudinis beluas.
Remna mōs ē: q in regnoꝝ urbis domus diciť idoli damasceni.
Retheū ꝓmōtoriū troianū ē: Aiacis thelamonii sepulchro cōspicuū
Reticus mōs ē in germania altissimus.

Rhiphei mõtes sũt scythiæ ĩ capite germaniæ: a ppetuo flatu uẽtorũ nuncupati: a quibus Tanais fluuius egredit. Vltra hos iacet ora: quæ spectat ad oceanũ aquilonarẽ: pars mundi a natura rerũ dãnata: & dẽsa demersa caligine.
Rion pmontoriũ circa hostiũ corinthiaci sinus: dirimens œtolos a peloponnesso.
Roas mons seu petra Iudææ ẽ.
Riphei mõtes archadiæ: q absq; aspiratione scribũt: ubi cũ aspiratione scythiæ.
Rhodope mõs thraciæ mediterraneus ẽ: a migdonib' habitatus: sacri liberi patris & cœtu mœnandũ Orpheo initiante celebris.
Rhosii mõtes ĩ syria sũt: uersus taurũ mõtẽ positi.
Rusteus promõtoriũ oceani septentrionalis ẽ.
S Ebasten mõs supra Idumeam & samariã.
Sacer mons trans Anienem fluuium nõ amplius. iiii. m. pass. ab urbe distãs ẽ: ĩ quo sæpius plebs romana a nobilitate dissentiens consedit: nec ante recuperatam libertatẽ urbẽ reintrauit.
Sacer mõs alter a superiori ĩ hispania ẽ ĩ finib' gallitiæ: quẽ ferro uiolari nefas habebat. Sane cũ terra fulgure consciſſa erat: qđ ibi res assidua ẽ: aurũ detectũ tanq; dei munus colligi pmittebat.
Sacer mõs a superioribus alius circa sinum persicũ est: opacus siluarũ & arborũ odorẽ miræ suauitatis redundantiũ uel redeuntium: in crina insula aduersa æthyopiæ.
Sacrum pmontoriũ e media fronte hispaniæ ĩ oceanũ protendit.
Salanga mõs ẽ hyberniæ altissimus: mari iminens qđ britanniã & hyberniã interfluit: uocitatus a Salãga Barcolani primi habitatoris hyberniæ filio. Esto postea ob monasteriũ ĩ radicibus a beato Dominico constructũ hodie mõs domini appellet.
Salen seu salentinũ promõtoriũ ẽ Italiæ aduersus Ioniũ mare pcurrens: sinũ faciens tarentinũ. In hoc Idomeneus cretensiũ rex post troianũ excidiũ a suis pulsus ueniẽs habitauit: & ibidẽ ciuitatẽ cõstruxit
Samara promõtoriũ ĩ oceano orientali ubi deficit caucasus ẽ: ad aquilonẽ habẽs hostia fluminis ortogoræ: ex quo ocean' sericus appellat
Samoniũ promõtoriũ ẽ cretæ insulæ: tẽdens aduersus rhodũ.
Samus thraciæ mõs ẽ: ex cuius uertice oĩs ida uidebat & troia.
Sanir amorreorũ mõs ẽ: uocat' a phœnicibus sanior: a latinis Ermõ: cuius ĩ uertice fuit insigne tẽplum: qđ a gẽtilibus cultui habebat.
Sardemisos mõs ẽ pãphiliæ finis & lyciæ principiũ: ubi phaselis ciuitas a Mopso condita
Sarnus mõs ẽ medius inter pompeianũ agrũ & salernitanum: ex quo magnus cũ murmure Sarnus erumpit fluuius: apud sarnum oppidũ ĩ montis radicibus constitutum.

Sarpedonū promōtoriū finis fuit regni Sarpedonis regis lyciæ:quā
a Pamphilia distinguit littore.
Saturnus mōs urbis romæ est:q & Capitolinus & tarpeius dictus ē.
Scalcide mōtes sunt prope libanū.
Scarabꝰ promōtoriū paphlagoniæ:tauri iuga prospectans.
Scillaceū promōtoriū Italiæ:haud lōge a scilla freti siculi.
Scipiades promontoriū est epyrri.
Seir mōs est Idumeæ sub damasco:ī quo Esau habitauit:a quo cum
esset Hirsutus & hyspidus dictus ē.
Semeir seu semer mōs ē in iudæa:& sup eum sepulchꝰ Ioseph:& ci/
uitas Samaria olim regia israelitaꝝ:quæ postea ab Herode antipatris
Sebastē nuncupata ē.
Semeron mōs iudææ ē:quē legimꝰ ab Anri rege israel emptū a quo/
dam semera:& ī eius uertice ciuitatē ædificatā:& a uēdentis noīe Se/
meron appellatā:hunc ego idē puto cū ꝓximo supiori.
Seneus promōtoriū est hispaniæ:propinquū promōtorio sacro.
Septē fratres:septē sūt mauritaniæ mōtes īterno mari ex ordine sup/
positi:& a numero septē:& a similitudine fratres appellantꝰ.Hi quidē
olim frequentes elephantibus fuere:hodie præter indiā nemo habet.
Seriphion promōtoriū ē thraciæ:ebro flumini propinquū.
Serius mōs ē thraciæ.
Siagrium arabiæ promontoriū est.
Sigeum promontoriū ē asiæ:ea ī parte ubi hellespontus aptius dila/
tatꝰ:oppositū urbi Calisiæ quæ ī europa ē:& in eo oppidū sigeū æque
dictū:& Hecubæ monumentū quod Cynosema dicitꝰ.Huius ī sinum
xantus simeonti iunctus immittit.Dicitꝰ aūt sigeus propter Herculis
taciturnitatem:quē cū nollet hospitio Laumedō suscipere:tacens fin
xit abire:& demū rediit hostiliter cūcta dissipans.Sige quippe silen/
tium sonat.
Signia mons est minoris asiæ circunfusus flumine Marsiæ:cuius ī ra/
dicibus Tiboron ciuitas sita ē.
Silla seu silleum mons ē leucaniæ.
Silios mōs ē atticæ regionis.
Sinay mons ī regione maysam sup arabiam:qui & Coreb & Ereb ali
quando sacris in litteris nominatur.Hic excelsus plurimum est:& al/
titudine cæteros supare uidetꝰ.In eo deū habitare ueteres credidere:
cū Moysi pascenti greges ardens ī rubro apparuerit:ꝑcipiens illi:ut
calciamenta solueret.Venerabilis quippe plurimis ex causis ē.In hoc
lex Moysi ab ipso Deo data ē:cuius uirga diuino opere in serpentem
cōuersa ē:& mox in uirgā:cuius manus leprosa & demū sana ē facta.
Ex petra huius uirgæ:ictu aqua excerpta ē:& ne cūcta uetustiora re/

citem: nouissimæ Caterinæ uirginis & ob xpi nomē passæ corp' post supplicium exaime a diuinis mīstris in summitatē dlatū atq; pie tumulatum est.
Sion paruus ī hierusalē mōs ē: cuius ī uertice quondā ciuitatis arcem cōstrui fecit Dauid: a quo sacro carmine plurimū celebratus ē.
Sipilus mons ē maximus inter lydiam & phrygiam: tantalus olim dictus. In hoc quidē dixerᷓ prisci locū eē: q dicitᷓ Acheloon: ī quo nymphaꝝ cubilia. Clarus uero ē tumulisölioꝝ Niobis: & mutatione ipsi' in saxū: ī eo lapidē Cylindro similē nasci dicūt: nō permittente filios inobedientes eē parentibus.
Sipilus mōs fuit ī magnesia: & ī eodē loco Cyprus ciuitas fuit: q una cū mōte ab hiatu terræ absorta ē.
Sira mōs in tribu Dan est: ī quo Thānasara ciuitas iesu filii Naue: in qua diu ēt post eiusdem iesu sepulchꝝ uisum ē.
Sithon mons thraciæ est: perpetuis damnatus niuibus.
Sithoris mons ē a chio insula distans. lxiii. m. pas.
Silanius mōs est hyberniæ insulæ altissimus: dictus a silanio Rege in uertice eius sepulto.
Smaragdon mōs ē æthyopiæ: mari supereminens rubro: qui surgēte sole flammas emittit usq; ad horā quintā.
Sophim mōs est effraim.
Siophora mōs ē Indiæ orientalis: iuxta quē habitauerunt filii Iectan filii heber: ad quē salomon classem quādo transmisit nō min' triennio itineri immorantē.
Solis ꝓmontoriū ī mauritania ē.
Solimi possidiæ montes sunt.
Soloxius mons terraconensis hispaniæ ē: & ex oretanis iugis carpentanisq;: & a betica atq; lusitania distinguitᷓ.
Solurius mōs ē hispaniæ a singularitate dictus: cū solus altior omniū uideatᷓ: uel ꝙ solis radius in eo appareat anteq; alibi oriatᷓ.
Somorus mos ē syriæ.
Soractis mōs ē hirpinoꝝ: secundū alios faliscoꝝ: olim dicti patri sacer: sed secundū alios Apollini: ī quo spelunca cōpta latebrā sibi elegit siluester pōtifex summ': Cōstātino cæsarᷓ augusto īpante roānis. Nota
Sparnes mons ē atticæ regionis.
Sperchiū ꝓmōtoriū thraciæ ē: nobile Orphei uatis origine.
Stessiarus mons ē molossoꝝ.
Stimphalon mōs ē archadiæ: ī quo Hercules stīphalidas occidit aues
Stopedon ꝓmontoriū ē ciliciæ: haud lōge a flumine callidado in conspectu insulæ Cypri.
Strimon mōs ē thraciæ: ex quo hebrus & neston flumina emittuntᷓ.
Subar mōs ē ī galilea: īsignis Heliæ ꝓphetæ raptu: & helysei mēoria

ob fontem ab eo ibidem benedictum.
Sueuus mons ē ab ortu solis germaniæ initium faciens: et cū permaxi mus sit: ad cymbroꝝ usq; promōtorium tendit. Ab hoc autem sueui nuncupati sunt.
Suismocū mons est galliæ cisalpinæ apud ligures.
Sunium promontorium ē atticæ regionis: finiens ad littus elados: qd' spectat ad orientē. Apd hoc aiūt ab Apollinis sagittis occisū phitonē onitoridem gubernatorem nauis Menelai: et a Menelao ibidē sepultū.
Surrentū promontoriū mauritaniæ: in occasum excurrens: montesq; bracæ includens.
t Abim mons est inter antropophagos scythas eminens: oceano septentrionali iunctus: inter quē et tauꝝ seres habitant.
Tabor mōs ē in medio galileæ: mira rotūditate spectabilis atq; subli mis: quē penes Nazareth ciuitas: ex qua denominatus saluator huma ni generis Xp̄s. Venerabilis qdem mons iste ē: cum solus in terris in suam trāsfiguratum diuinitatē Christum uiderit nōdū passum.
Taburius syriæ mons ē: isacar terminans sortem.
Taburnus mōs ē in samnio oliuetis conspicuus.
Tager mōs est in hispania: olisipo propinquus: ī quo equæ sunt statu to anni tēpore ex uento concipientes fauonio.
Taygeta mons laconū inter lacedæmoniam et mare positus: libero pa tri et Apollini sacer olim.
Taman mōs ē asiæ maioris: inter quem & tauꝝ montē habitauerunt filii Iapheth.
Tamus promōtoriū est: qd taur⁹ attollit: collis credo idē cū supiori.
Tarpius epyrrhi mōs iuxta leucadam.
Tarpeius mons ē romæ: q olim Saturnus: postea Capitolin⁹ dict⁹ ē.
Taunus mons est germaniæ altissimus.
Tauromitan⁹ siciliæ mōs ē asper: eo q̄ acutissimos habeat lapides.
Taurus mons a multis idē cum caucaso credit̄. Nam asiam omnē ab eois incipiens & ī ciliciū mare desinens ī duas fere æquales diuidit par tes. Sane quantuncūq; de caucaso multa dicta sint: & si reiterari fere uideant̄: de hoc ueteꝝ opiniones scripsisse nō pigebit. Is igit̄ a primis orientis littorib⁹ surgens Celidonio disterminat̄ promontorio. Et ubi primo ab Indico sese extollit oceano ī occiduum tendens p uarios cir/ cunagitur flexus. Hinc phœnicum inde ponticum. Illinc caspium hir canumq; aduersus Meotidas paludes agit̄. Ergo sic inter hæc claustra coact⁹ postq̄ superās flexuosus euadit: ad cognita ripheoꝝ mōtiū iu ga: isinitis fere noīb⁹ & extraneis clar⁹ īcedit. Nā primo Egidus: mox Paropanisus: circe⁹: cōpages: pariadis: coatras: oreges: orātes: īpet⁹ taurusq; dict⁹ ē. Et ubi semetipsū exuperat caucas⁹. Vbi īgētia emittit

brachia: sarpedon: toraces: garas: iterumque taurus noiatur. Vbi uero decli
nat: sequens populis facile exhibet: portarum sibi tunc uēdicat noīa: quæ ali
bi armenicæ: alibi caspiæ: alibi ciliciæ nominātur: & qa nūc contractus
& effugiens aliqñ maria plurimis immisceatur gētibus: a dextris hirca
nus & caspius: a leua uero pariedrus: mortius: aromanicus: torosicus:
scythicus appellatus ē. Ab uniuersa uero græcia Ceraunius: & tādem
dum ī nostra exit maria: taurus dictus ē. Ex quo & si lōge plura scribi
possint: hæc supioribus ubi d caucaso iūcta dicta sufficiāt. Solers aūt
lector qd uerius arbitrabitur: id sequatur.
Temistea promōtoriū est ī cōspectu insularum aprodisiarum positū: initio
persidis propinquū.
Tenarus laconiæ promōtoriū ē circa finē Mallei mōtis: ī quo qa hia
tus ē: & ex eo agente spiritu quidā audiūtur rumores: & murmura pro/
gredi: inferorum ueteres dixere descensum.
Tenitrus macedoniæ mōs ē: proximus apolloniæ.
Tenothema mōs ē æthyopū: iūctus oceano occidētali: flammis fla/
grans assiduis.
Termophile mōs ē lōgissimus a laucade ī occidēte īcipiens: & ī ægeū
mare haud lōge a demetriade ciuitate finiens: oēmque græciā p mediū
diuidens: marathonū: epyrum: perebiā: magnesiam: atque thessaliam: &
optiotas cū sinu malliaco derelinquēs. In austrum aūt œtoliæ partē ma/
iorē: arcaniā: locridē: atque phocidē: & boetiā cū insula euboea & atti
ca regiōe ī modū promōtorii sese ī eū extollente & una cū istis a ter/
go peloponnensū. Insignis qppe multorum egregiorum facinorum tam græ/
corum quam exterorum ducū: sed potissime inclyta atque memorabili morte Leo
nidæ cōmilitonūque suorum: & tam grandi quam turpi strage persarum.
Tetercus Italiæ mōs fiscello proximus.
Tetricus mōs sabinorum est asperrimus.
Temeson mōs thebis propinquus: ex quo aiūt se præcipitem dedisse
una cum Melicerta filio Inonem Cadmi filiam & Athematis cōiugē.
Volūt apud hunc Herculem ex leonibus occidisse.
Ticiunta mōs est græciæ: seu unus ex cacuminibus termiphilarum dicitur
Tiphata campaniæ mōs est: Capuæ supereminens ciuitati.
Tiphernus mons est in samnio.
Tilarus mōs est apud molosos: & ibi Dodonei Iouis templum. Circa
huius mōtis radices centum uel ultra fontes exundare credunt.
Timmam promontorium est thraciæ: & in eo urbes Helmideson &
phylis & phinopolis: hellesponto propinquum.
Tinolus quē alii timolus ex.i.&.n.tm facietes m. scribitur: & ut credo
bñ: nā sic græci sæpe faciūt: mōs ē ciliciæ uel mœoniæ: & nōnulli li/
tiæ dicūt: croco & uitibus abūdans & melle: habēs ex pte una sardos

ex altera Ipeplos: & ex eo pactolus aurifer fluuius orit. Hic molus in superioribus nũcupatur.
Tiscus mõs græciæ excelsus: Demetriadi ciuitati propinqu⁹.
Tomarus ambraciæ mõs est.
Trapeze: quod troezam aliq uocant: ꝓmõtoriũ europæ ẽ: a quo pri/mo se cõcitat hellespontus.
Trebanoꝝ mõs est: ex quo annio fluuius ortus ĩ tyberim effluit.
Trisone promontoriũ: ĩ quo bizantiũ ante ligos dictũ: Constantino/polis ultimo.

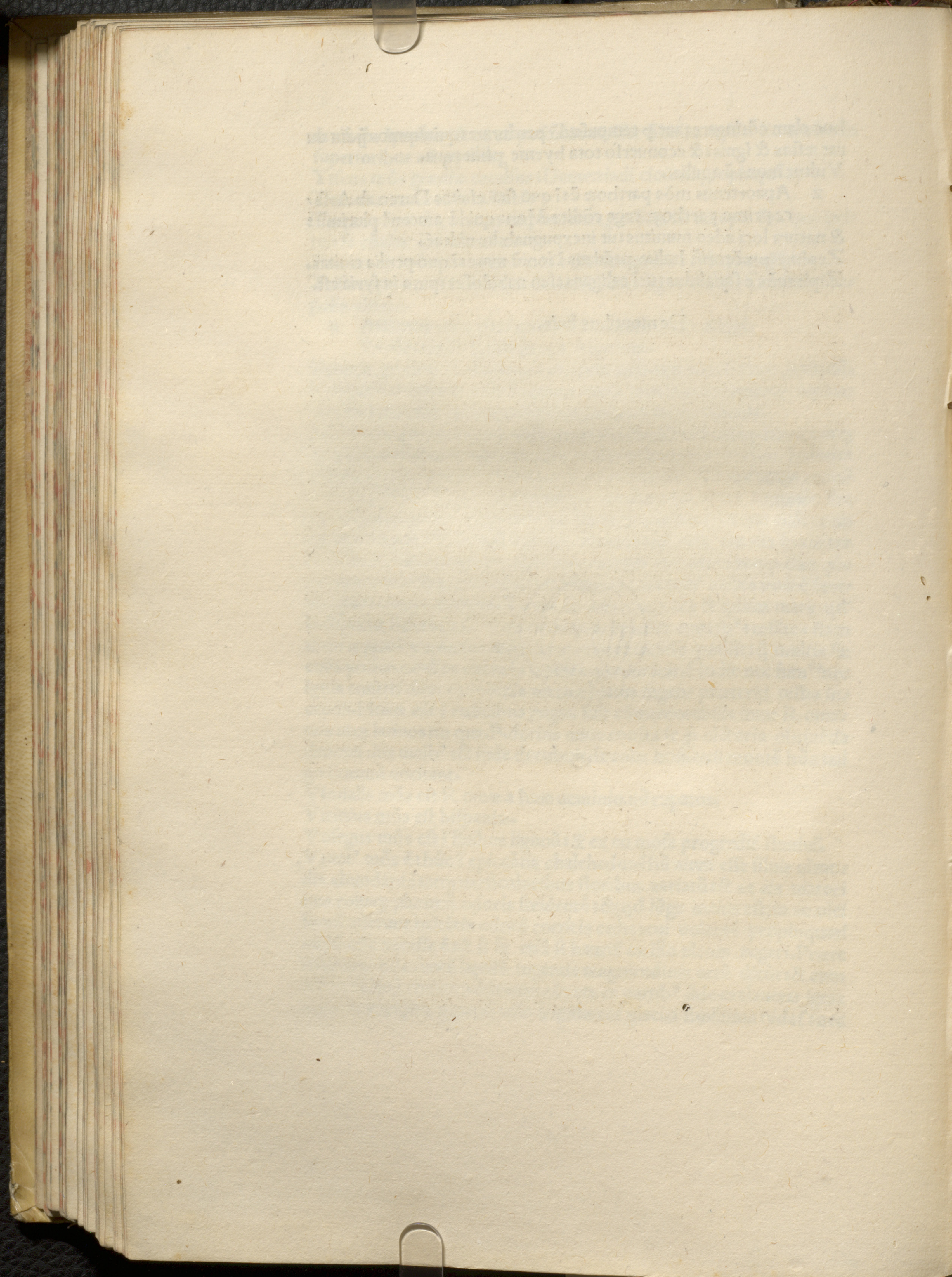
u Aticanus mõs est: ĩ quo Iouẽ nutritũ dicũt aliqui.
Vecilius mõs Italiæ prope Algidum.
Veneris ꝓmõtoriũ ciliciæ: cũ eiusdem nois oppido: Cypro ꝓpĩquũ.
Vesevus seu uesulus mõs ẽ liguriæ iuxta alpes: inter cæteros alpium clarissimus: cuius ex imis radicibus padus erumpit fluuius.
Vesevu campaniæ mõs ẽ: nulli montiũ cõiunctus: undiqꝫ uinetis atqꝫ fructetis abundans. Hinc ab euro austro põpeios ĩ radicibus habuit: atqꝫ sarnũ ab euro fere: sed remotius beneuentũ: & a uulturno capuã & a circio Neapolim chalchidensium parthenopẽ dictã ĩ tumulo sire næ sedentẽ. Ex hoc. n. maximo cũ incolaꝝ pauore Nerone cæsare im perante repẽte tam grandis erupit circa uerticẽ fum⁹: ut oĩs breui tra ctu tẽporis ab eo tegeret regio: nec euanuit ilico: quinimo p dies plu res adeo cõdensus ꝑmansit: ut sublatis oĩo solarib⁹ radiis noctẽ face/ret pluriũ dieꝝ continuã. Tandẽ cũ adiacentia oĩa & ipsum mare qđ ĩ cõspectu sub radicib⁹ ẽ ab occiduo: cõplesset cinerib⁹: cessans flam mam ingentẽ e culmine mõtis euaporantẽ uidisse ꝑmisit: q̃ multis sæ culis postea exustos euomẽs lapides perdurauit. Hodie nec fum⁹: nec ignis emittit. Stat tñ montis uertice hiatus ingens præteriti testis in/cendii. Huius aũt ĩ radicibus pugna fuit cõmemorabilis inter Roma/nos atqꝫ latinos: in qua. P. decius unus consul se ꝓ uictoria obtinẽda deuouit diis maĩb⁹: & inde decubuit. Incolæ hodierni montẽ hũc uul go summã uocitant.
Vimialis mõs est Romæ a Ioue ueminio nũcupatus.
Virinius mõs est hispaniæ.
Vosegus mõs est ĩ finibus ligonũ: & ex eo mosa progredit fluuius.
Vrani⁹ mõs ẽ: hũc ĩ epiccãtia chalchedonẽsiũ aiunt esse siluis oĩmo/dis abundantẽ: atqꝫ uersicoloribus floribus uariatũ: & ex eis uiatori bus colisqꝫ plurimũ odoris fundentẽ: & (qđ lõge maius est) in eo olei fontẽ asserunt habẽtis odorẽ corticis cedri: cui uolentẽ propinquari nudũ esse necesse ẽ: & si fit etiã si haurit ex illo oleum augeri. Præte rea penes hũc fontẽ lapidẽ ingentis magnitudinis ortũ dicũt: & eum æstate flãmã emittere. Hyeme aũt eis ex partib⁹ ũde exalauerat ignis aquæ scaturigies apparer ado frigidæ: ut glaciei simillima uidat: nec

Di somma

hoc clam cõtingere: aut p tempusculũ perdurare: quinimmo q̃diu durat æstas & ignis: & econuerso tota hyeme ꝓsilit aqua.
Vultur mons ẽ apuliæ.

z Apaortenus mõs parthoꝶ ẽ: ĩ quo sita ciuitas Daran ab Arsace primo parthoꝶ rege cõdita. Mons quidã amœnꝰ plurimũ: & natura loci adeo munitus: ut inexpugnabilis uideaṫ.
Zephiꝶ ꝓmõtoriũ Italiæ ꝓtẽdens ĩ ioniũ mare: ĩ quo petilia ciuitas.
Ziph mõs e squalidus: uel caligans: seu nebulosus: puto in syria est.

De montibus finis.

10

De siluis tractatus.

s Ilua: nemus: & lucus idem. Vero silua primum ubicunque longe lateque apud latinos arborum & potissime siluestrium & plurimum infructuosorum multitudo frequens excreuit: dicta est quasi so liua.i.solitaria: eo quod raro ab hominibus frequentetur: quae si alicui numini more gentilium uetusto forsan dicata fuisset: ilico a numine nemo ris sortiebatur nomen: quod tamen supstitionibus illis cessantibus siluis minori bus in hodiernum usque tribuitur. Lucus autem & silua & nemus esse potest: dum/ modo per aetatem & negligentiam frequentia arborum & ramorum conden/ setur: adeo ut diei lux auferatur solo: ex quo per antiphrasim silua uel ne/ mus quod obscurum est: lucus postea appellatur. Caeterum quia siluae uti bar/ ba hominum & mulierum crines montium sunt ornamenta: ferarum domicilia: ac pastorum armentorumque persaepe refugia: necnon & multis mortalium oppor tunitatibus praestent comoda: postquam de montibus dictum est: de eis & nemoribus lucisque & potissime de his quae apud auctores priscos famo sae sunt: singularis mentio facienda est: in quibus uti ante fecimus: etiam sequemur ordinem alphabeti: & ab Albunea quae primum se offert (dei nomine inuocato) sumemus exordium.

a Lbunea hetruscorum fuit famosissima silua: in qua & si tetri odo/ ris fons esset: non obstitit quin ad eam omnis Italiae multitudo ue tusto errore decepta pro responsis concurreret. Erat profecto seu in fon te seu arboris in trunco spiritus aliquis immundus: qui deceptis orantibus re/ sponsa daret ambigua.

Angitia nemus marsis inclytum.

Arduenna silua galliae est: magnitudine sua celebris ualde. Haec & enim per medios fines treuerorum a ripis rheni fluminis: & remorum initium ad neruos usque pertinet: & .m. passuum amplius .d. occupans.

Aricinum nemus ab aricina oppido: cui propinquum est: nomen obti/ nuit: & apud priscos olim insigne fuit. In hoc quidem post reuocatum opere Aesculapii ab inferis Hyppolitum a Diana: quam perfecte colebat ipse translatus est. In hoc insuper egerie fons: apud quem Numa pom/ pilius hydromantiam exercens se cum Egeria nympha de agendis consi lium sumere simplicibus ostendebat. Apud hoc etiam nemus & Symon magus Petri & Pauli aduersarius claudus iam post casum factus misere expirauit.

Arsia hetruscorum silua fuit: penes quam dum Valerius publicola con sul romanorum aduersus ueientes & hetruscos bellum pro tarquiniis pulsis gerentes in aciem descensurus esset: repente e silua prodeuntem ingentem uocem audiuit atque dicentem: uno plus hetrusci cadent. Quod post obtentam uictoriam a Valerio: uerum fuisse compertum est: & Siluanum deum Romanis fauentem hoc dixisse creditum.

Angui seu anguiciæ lucaniæ nemus ē.

b Acenis germaniæ silua ē: infinitæ magnitudinis: Cheruscos di uidens a sueuis: & quasi natiui muri loco alternis eorum aduersus se incursionibus obstaculū est.

Bebryacum nemus in bithynia ē: in quo aiunt quondam bebryciorū Regē consuetum uim hospitibus inferre: quā cum in eodem Polluci a colchide redeunti facere conaretur: a Polluce occisus ē.

c Imina silua hetruriæ est olim permaxima & horrenda: adeo ut nec mercatoribus esset puia: nec habitata latronibus: postea tamen apertissima facta ē. Nam quom nemo præter ducem eius eam esset intrare ausus: disponentibus romanis in hetruscos agere bellū. M. Fabio & C. Mario rutiliano consulibus: primus qui illam transire ausus ē: Fabius ī habitu pastorali tantum sociatus seruo fuit.

Clarium nemus ē colophoniæ: Apollini clario consecratū.

Coricum nemus thebis propinquum ē: ab Ogigio rege suo a thebanis postea Ogigium nominatū.

d Aunia silua apud apulos (ut arbitror) est a Dauno rege eorum nuncupata

Dodona celebris inter poetas plurimum silua ē. Hæc ī dodoneo monte Chaoniæ frequens ē: & in ea templū fuisse dicitur Dodoneo Ioui sacrum. Fertur præterea in hac duas de cælo columbas descendere solitas: & ueteribus insidere quercub⁹: & ex eis postulantibus dare respōsa. Tandē ex eis (ut aiunt) altera transuolauit in delphos boetiæ ciuitatē: & ibi Apollinis delphici clarum fecit oraculū. Altera ad Amonis Iouis templū in africā transmigrauit: & sic dodona mutata relicta ē.

e Ricina multis siluis nomen ē. Sed maior atque notior ea ē: quæ apud germanos etiam græci ueteres cognouere: eamque dixer orici niā. Huius quidē latitudo nouē dierum iter expedito homini patet. Orit autem ab Eluetiorū & Nemetū atque Curiacorum finibus: & recta danubii fluminis regione ad fines Datiorum & Anaritium usque cōtingit. Inde se sinistrorsum flectens propter īmensam sui magnitudinem multarum gentiū fines attingit: & .xl. dierum in longitudinem eius progressus factus sit. Nemo tamen ex germanis est: qui se audisse aliquē ad eius de uenisse finem dicat: aut quo sub cælo oriatur: seu potius finiatur: accepit. Multa quidē in ea ferarum sunt genera: cū quibus pro gloria robusti iuuenes siluæ propinqui exercent.

Foloe thessaliæ silua ē: a Folo centauro incola denominata.

g Rineū nemus in finibus Ionii ē: & Apollini consecratū: ī quo ferunt prisci Mopsum uatē fuisse Apollinis: qui & grineus etiā exinde cognomīatus est. Addentes ī eodem aliqñ Calcantē cum Mopso de diuinādi peritia disputasse.

Jrcina

i Da silua ē phrygiæ ab ida mōte: ī quo excreuit denoīata. Apud hanc ad ostentū somnii hecubæ effugiendū expositus ē Alexander: q postea paris dictus ē: & huius ī uallibus đ pulchritudine seu dignitate deaꝝ ab eodē iudiciū latū ē.
Idalium nemus in insula cypri est ueneri sacratū.
Idæum græciæ nem᷒ est: in quo liberi patris filius cum furto subtraxisset pastori iuuencum: & ad restitutionem cogeretur: patris auxiliuꝫ inuocauit: qui confestim iuuencum transformauit in ceruum: & sic filium rubori surripuit: & ditauit rapina.
Inia silua ē in rhetia: ī qua rhenū & danubiū oriri qdam tradiderunt.
Ircania ingens silua est: adeo ut ab ea hircania regio nominetur scythis cōtigua: alit quippe animalia siluestria plura: sed tygres p̄cipue.
l Aurea silua olī ī latio ꝓpiqua tyrrheno littori fuit īsignis tñ excissa: ubi erat uic᷒ ædificat᷒ ē: cui ab ea Laurētū nomē īpositū ē.
Libistris silua est (ut quidam dicunt) thessaliæ. Alii uero illam apđ Bistonas esse cōfirmant: quæ & si multorum animalium altrix sit: ursos tamen prægrandes alit & ualidos.
m Icana silua ē in gallia cisalpina: in qua galli Borluciū postumiū consulē legionesqꝫ romanoꝝ trucidauere.
Miciosa uel liciosa olim silua fuit in campo sabino: penes quā Tullius hostilis romanorum Rex aduersus sabinos hostes habuit pugnam: & siluam uictoria sua fecit insignem.
Marathonidis silua apud marathonem montem in regione attica est: in qua Icarus a rusticis ebriis occisus est: & ab Erigone filia requisitus & canis ductu repertus. In hac Theseus taurū regioni infestū occidit.
Molorcos nemus ē: & nemea silua uocatū: sed sic eo dictuꝫ: qa dum accederet Hercules aduersus leonē nemeū: a Molorco pastore susceptus & hospitat᷒ ē: ob qđ beneficiū nem᷒ postea molorcū nūcupatū ē.
n Assamonum nemus apud nassamones est: ad quod sunt qui uelint Herculem accessisse: & ibidem oppressisse leonem.
Nemea silua ē inter argos & thebas: apud quam regnauit Licurgus. Hæc quidem clara ē ob leonem ab Hercule ī eadem superatum: & ob agonem annuum ī honorē Archemori occisi a serpente: dum Hypsypile nutrix langiam monstraret argiuis celebratum.
p Arthenium nemus ē archadiæ: ī quo quondam Iuppiter transformatus ī Dianam Calistonem uirginem uitiauit. Dictum enī parthenium a uirginibus: quæ ī eo cōsueuerant uenationibus exerceri Nam parthenos græce latine uirgo sonat.
Pelium nemus apud pelion montem: & ab eo denominatū credo: Chironis cētauri domicilio clarum.
Plantus silua ē haud longe a ierosolimis: ī qua dudum Dauid retinuit

exercitum suum.
Rosinne silua est: argo propinqua.
Stymphalis silua in stymphalio monte: in qua Hercules stymphalidas occidit aues.
t Egea silua est archadiæ: in qua Pan archadum deus honore plurimo celebrabatur.
Tempe nemus est hēmoniæ inter ossam & olympum: cuius per medium peneius amnis a pindo monte ueniens discurrit.
Thymbra silua ē troiæ propinqua: sacra apollini: & ī eo eius templū thymbrei apollini nominatū: in quo Achilles ab Hecuba deceptus p insidias noctu a Paride uulneratus & occisus inermis est. Dicitur autē silua hæc a thymbra herba qua abundat plurimum. Hanc autem herbam aiunt latine uocari cyanem.
Vrbs silua prope ticium galliæ cisalpinæ.
Zone nemora sunt: haud longe ab hebro flumine: & pmontorio Seriphione thraciæ: quæ qdem secuta dicūt canentē cythara Orpheū.

De Fontibus eiusdem tractatus alius.

Ostq̃ de montibus & eoꝝ ornatu: siluis atq̃ nemorib' ex/peditum ẽ: anteq̃ ꝓgrediamur ad flumina: de fontibus iis quos celebres antiquoꝝ fecere traditiones nõ erit absur/dũ. Est igitur fons cuiusq̃ fluminis seu alterius congrega/tionis aquaꝝ initũ: a fundendo dictus. Et ideo cũ parentes filiis prae/ponendi sint: fontes loco parentũ lacubus fluminibusq̃ praeponem' & quasi montiũ partus post eos explicitos adnectemus. Fons igit' ali/qualis ĩ primo e uiscerib' terrae exitu aquaꝝ congregatio est in se nõ nunq̃ aliquandiu subsistens. Esto utplurimũ postea aut in riuũ tenuẽ aut in amplũ flumen procedat: quos cum eoꝝ mirabilius exponentes ut ĩ praelibatis factum ẽ: sic praestante Deo ordinem seruabimus al/phabeti. Et quoniam pſaepe amoenissimi sunt: & uenereis delitiis suo pore uidentur eẽ conformes: ab Acidalio fonte olim ueneri conse crato sumemus initiũ.

Cidalis fons est in Orchomeno ciuitate boetiae: q quidem Veneri sacer fuit: & ab eo Venus aliquando Acidalia no/minata est. In hoc aũt dixer' poetae: gratias tres Iouis filias quae Veneri obsequentes sunt: lauari consuetas: uolentes ostendere sub figmento qualis sit fontis huius ꝓprietas: cũ nomen ẽt faciat manifestũ. Acida quidem graece latine cura sonat: qua plurimũ infestantur amantes: & ĩ qua lauare. i. a sordibus excutere debem' gra tias: ut non concedamus indignis: aut illas sincero animo meritis lar giamur.

Acidalus agri uenefrani in campania fons est: aegris oculis mederi cõ suetus.

Acilius fons ẽ ĩ sicilia: ex quo talis fert' fabula. Acis iuuenis quidã si/culus Galatheam nymphã amauit: & ab illa amabat': quã cũ amaret Poliphem' cyclops: & sperni se cerneret: uidissetq̃ Acim Galatheae misceri: iratus eũ occidit. Qui Galatheae nymphae dilectae suae p̃cib' ĩ fontẽ sui nõis a Neptunno cõuersus ẽ.

Aganippe fons ẽ boetiae celebris plurimũ: eo ꝙ musis dicatus sit: a quo & ipsae musae Aganippae nõnunq̃ nũcupatae sunt.

Albunea fons ẽ ĩ altissimis mõtibus tyburtinis: q sic ab aquae qualita te denominatus ẽ: hũc nõnulli Leucotheam uocauere.

Alis fons ẽ ĩ potiõib' adeo suauis: ut nulla potius aqua desideret'.

Amimoneus fons ẽ apud argos: ab aminõe Danai regis argiuorum filia denominatus: ex quo talis consueuit narrari fabula. Amimon: cum studiose in quadam silua iaculo uenaretur: minus aduertens

parcus fit satyrꝝ: quam cum uellet satyrus uitiare: illa Neptunni auxi liū precata est. Ipse autem fugato satyro illam oppressit: & ex ea susce pit Nauplū postea Palamedis patrem: fontemq; loco propinquum & flumen ab ea dnominauit. Alii dicunt eam uitæ tedio affectam in fon tem sui nominis fuisse conuersam.
Anxir fons uolscoꝝ fuit haud longe a terracina: quæ anxir antea di cta ē. Qui eo q; ignarus loetalem haustū præberet: ab incolis iniectis lapidibus & terra oppletus ē.
Aon fons est ab aonia regione: in qua ē denominatus: musis sacer: a quo & ipsæ uocantur aonides.
Apollinis fons est in licia turius appellatus.
Archemorus fons ē in neruea silua: iuxta quem celebratur agon ī ho nore Archemori Lycurgi regis filii: & ab eodem denominatus: cum ante diceretur langia.
Archidemia siciliæ fons est in agro effluens syracusano.
Areth fons est syriæ: apd quem Gedeō aduersus madianitas tendēs castramentatus est.
Arethusa fons ē siciliæ: syracusarū proxima muris: ea in pte quæ di citur archadina celebris plurimū poetaꝝ carminibus. Ex quo consue uit talis fabula recitari. Arethusam elidis fuisse nymphā: & se lauantē elidis flumine ab eodē fuisse dilectam: quē cum ipsa fugeret: eiusq; se quentis circuitionibus teneretur: aiunt deorum implorasse auxilium: quo in fontem sui nominis uersa ē: cuius undis cum misceri uellet se Alpheus: deoꝝ miseratione per subterraneos meatus euasit in siciliā: quam & si secutus per eosdem meatus Alpheus ibidē immixtus est. Alii eam siculam dicunt fuisse nympham: & ab Alpheo ex elide ueni/ entem in siciliam fuisse dilectam. Sed seu ab Elide fons ueniat: seu ī si cilia oriatur: hoc ꝓ compto habeť: Alpheum ab elide in siciliam pe/ netrare: fontiq; prædicto misceri. Cuius rei euidentissimum aiunt esse argumentū: fontem arethusam de quinquennio ī quinquenniū emitte re purgamenta: nec illa aliud apparere q; stercora hostiarū in Alpheū apud Elidē ī sacris olympiacis secundo flumine proiecta: & sic in are thusam delata. Hunc insuper fontem dicunt nōnulli de quinquennio in quinquennium transflocari.
Arethusa fons est alter a superiori in ythachia: erumpēs apud petrā quæ corax denominať. Ex quo talis recitať fabula. Fuit corax uena/ tor quidam: q quacūq; de causa fecerit: ex petra illa in mare se præci pitē ddit: a se petræ nomē relinquēs. Cuius arethusa mater præcipi/ tiū uidēs ægre ferens: in proximum se fontem deiecit miseranda fon ti nomē dedit mortua.
Arethusa & hic a superioribus fons est alius (ut quibusdam placet)

in agro thebano.
Arthachus fons est apud listrigonas.
Asnanicus fons est circa thiana: Ertio Ioui sacer: eo sic uocitatus: qa sic incolæ uocent aquas: Is quidem plurimū mirabilis est. Nam ut fertur aquæ eius ex subterraneis meatibus frigidissimæ in fontem ueniūt in quo ilico feruent: & ex astantibus incolis his: qui pro re aliqua recte iurauerūt suauis potui & dulcis est. Deierantibus uero aduersa: & ex fonte prosiliens tanquam ī hostes oculos pedes manusq; talium feriens hydropisim atque depilationis ægritudines infert. Nec est læsis abire possibile: donec periurium suum confiteatur his: quorum ī præiudicium deierauit.

b
Aiarum fontes memoratu quidem dignissimi sunt. Nā paruo soli spatio plurimi salubresq; omnes scaturiūt. Baiæ aūt locus est inter puteolos & miseni monimentum secus campanum mare: nō longum littoris tractum occupans: tanta cæli benignitate: & agrorum fertilitate: atque nemoꝝ & maris amænitate cōspicuus & optabilis: ut olim ī se posset romanos attrahere ꝓceres: & roma relicta hyeme atque uere detinere toto: qđ satis ædificia ingentia & uetustate semesa testant̄. Et qđ nō parum eis ignomiæ īfert: apparēt adhuc cōchilioꝝ & piscīū medio ī gurgite carceres. Est & præterea tēploꝝ īsignis. Nā ibi uider̄ ē Apollinis oraculū īgēs opificū artificio: n̄ deitate numinis uenerabile. Sibyllæ isup auerno supeminēs lacui: uetustissimā atq; igētē ædē: & ꝗ nōnulli templū fuisse Veneris arbitrāt̄ præcæteris neglectū. Quid multa? fōtiū abundantissimus est: & oēs pro diuersitate diuersis ægritudinibus præstāt remediū salutare. Et quod mirabile est: ubicūq; in littore fodias: facile & fere circa ipsam soli superficiem tepentes comperies undas: morbisq; aliarum more nidentes. Quibus uero conferant: præbet experientia documentū. Sed inter alios a cæteris semotus est ī littore præcipuus riuus: quem tritolim indigenæ uocant. Hic quidem exciso manibus monte superba testudine atque amplo habitaculo conspicuus æstuantis oceani maris more bis in die feruidas eructat undas: & totidē tepentes absorbet: & opitulans infirmitatibus uariis cæteros excedit inclyta fama.
Bandusie fons est limpidissimus.
Biblis fons est Mesopotaniæ haud lōge a Carris: ex quo fabula talis Biblis Cauni fuit soror: eumq; in fausto amore dilexit: qui cū sororis amorē horresceret: & fugeret: infœlix illū usq; Carras frustra secuta est: ibi autē doloris impatiens miseratione in fontem sui nomis conuersa est.

Bituminis fons ē:ut arbitrari possū:apd æthyopas iuxta corambim.
Blandus fons ē iuxta scenam iuliā aquaꝝ abundans:& qa opportuni/
tatibus incolaꝝ copia sua blandiri uidet̃:blandi nomē cōsuetus ē.

C Apharnaum fons ē galileæ:quē pleriq; credunt p subter/
raneos tramites a nilo flumine deriuari:eo q̄ piscē ꝑcreet
coratinū nusq̄; alibi præter hūc fontē q̄; in nilo repertuꝫ
Calliroe fons ē atticæ regionis:& medicæ salubritatis fert
gloriā:haud longe scaturiens a Ierosolima:sic ab ipso aquaꝝ præco/
nio nominatus ē.
Calipia fons ē in ephesо ciuitate:penes eximiū amazonū opus Dia/
næ ephesiæ templū.
Camœnarum fons Romæ fuit.
Caminon fons ē calidas aquas habens citra feruorē:quas si uino mi
scueris:triduo potionis calorē seruant.
Carmamenis meoniæ fons ē.
Castalius fons ē poetis familiaris plurimū:cum musis sacer sit.Hic ī
Parnaso monte est.Et dicitur castalius a uirgine quadā Castalia:quæ
cū illi Apollo uim uellet inferre:in fontē se præcipitē dedit:& in ea
nomen uitāq; reliquit.
Chebrō fons ē iudææ:apud quē expugnatus fuit Ismael uir nō ex ge
nere Dauid:qui post solatā hierusalē a Nabuzada principe rege Ba/
biloniæ multos iudæos occiderat.
Celpsia fons est atticæ regionis.
Chii fons ē in sula chio:a qua etiā denominatus:ex cuius aqua si qs
potauerit hebes efficitur.
Ciane siciliæ fons ē in agro syracusano:de quo talē ueteres fabulam
recitabant.Fuit ciane sicula nympha:& Proserpinæ socia:quæ cū cer
neret illā asportari a Plutone:iter raptoris uoluit īpedire:nec potuit
Tandē se spretam uidens dolore deflens nimio:in fontē sui noīs mu/
tata ē.Esto sint qui dicant eam stagnū esse:seu paludē.
Ciceronis fons haud longe a puteolis ē:calidas euomens aquas:quæ
ægris oculis plurimū conferunt.Et ideo Ciceronis uocat̃:quia in uil
la eius:quā achademiā uocauerat:ea in uia quā ab Annio lacu fert:
puteolos ē.Nec tñ eo uiuente fons erat:sed breui īterposito post ei⁹
necē tempore:illam Antistio uetere possidente eius in parte prima ꝓ
rupit:quē etiam Laurenas tullius unus ex libertis olim Tullii carmi
nibus celebrē reddidit:ut appareret claꝝ hominē dum uiueret scien
tia sua mentalibus mortaliū oculis præstitisse medelā:& eius post nō
mē eo defuncto præstare corporeis.
Cizius fons apd ciziū asiæ ciuitatē sic existimo:& a ciuitate dnoīat⁹

Esto cupidinis fons ab aliquib' nuncupet: a quo putarũt ueteres Ve/
neris incendia aboleri.
Clanius ĩ campania fons ẽ apud acerras: quem aiũt incolæ: dũ creue
rit: circunadiacentium agro℞ præsagire pestẽ.
Cleon fons asiæ minoris: haud longe a cilene Marsiæ ciuitate.
Clitor archadiæ fons est: q potus odium inducit uini.
Clitumnus(ut qdam dicũt)Meuaniæ fons est: alii umbriæ lacũ & cir
ca eũ maximos boues gigni. Alii uero Meuaniæ flumen asserunt.
Coralis fons Carpati.
Crimescon seu crimos Atticæ regionis fons ẽ.

d An fons est ĩ libano mõte: ex quo progredit fluuius: q nomẽ
fontis tam diu seruat: donec alteri ex eodẽ mõte effluenti cui
nomẽ Ior iungatur. Iuncti aũt simul iordanẽ faciũt flumẽ.
Daulotos fons est sabeo℞.
Debris fons est apud macelgæ oppidũ garamantũ miræ cõditionis.
Eius qdem aquæ a meridie usq̃ ĩ mediam noctẽ feruentissimæ sunt:
a media uero nocte ĩ meridiem usq̃ econtra frigidissimæ.
Delius fõs dianæ sacer ẽ: & ab eo ipa Delia dnoĩata ẽ.
Dirces fons est boetiæ thebis proximus: ex qua talis narratur fabula.
Antiopa Nictei regis filia nupsit Lynceo regi theba℞: qui eo q̃ com
perisset eam ex Ioue cõcepisse: illã abdicauit: & dircẽ supinduxit: q̃
timẽs ne lynceus traheretur ĩ amorẽ antiopæ: illã carcerari iussit. Sa/
ne cũ antiopa Amphionẽ & Zetũ peperisset: carcere liberata adul/
tos filios irritauit ĩ lynceum & dircẽ: q occiso lynceo & theba℞ oc/
cupato regno: Dircem ĩdomitis tauris alligauere: qui dũ eam traxis/
sent atq̃ occidissent: ubi postea fons dirces erupit: reliquere: quẽ qui
dẽ ex eadẽ dirce miseratione deo℞ ĩ fontem mutata factum atq̃ dno
minatum quidam uolũt.
Dora fons est Sabeorum.

e Dipode fons ẽ boetiæ. credo ab ædipo rege theba℞ dnoĩat'.
Egeria fõs ẽ ĩ aricino nemore Ariciæ propinquũ: quẽ Nũma
Pompilius Romano℞ rex camœnis dicauit: & cũ ex opaco ꝑgrede/
retur: ad fidem dictis augẽdam ibidẽ se damni consultu℞ de agendis
fingebat: cũ hydromantiã exerceret solus.
Egelon fõs est ĩ phryg a haud lõge a fõte Marsiæ.
Ena fõs est: a quo & locus ĩ quo ena denoĩatus: ubi quõdam ĩgẽs ido
lum fuit toti regioni uenerabile. Hic aũt locus propinquus taimæ ni/
cogrãdi ĩtra heliam & diopolim.
Enuscabeles fons est in arabia: quod nomẽ camelorũ fons sonat.

Epigramea fons est boetiæ: apud quē quidā arbitrantur Cadmū Karacteres litteraꝝ excogitasse.
Esculapii fons athenis est: & quæ in eo merguntᷣ: in phalerio flumine in atrino campo delata comperiuntᷣ.
Esus fons fodi.
Exampeus paruus fons apđ Caliopadas ē: qui scythæ sunt. Hic adeo amaras emittit aquas: ut hyppane permaximum scythaꝝ fluuium qꝫ cito illi miscetur: omnem reddit amarum: cum eo usqꝫ dulcis atqꝫ potabilis fuerit.

f Rigidi fontes ī agro sunt ardeatino: odore sulphureo fœtidi.
Flutia fons est siciliæ.

g Arga fons ē euboeæ: ī quo se balneantē Dianā uidit Acteon: a qua mutatus in ceruū: secus hūc fōtē a suis canibꝰ laceratꝰ ē.
Gargaphiæ fons est bœtiæ Dianæ quondā securi hecati sacer: quem eundē cū superiori quidam putant: nec obstat locoꝝ diuersitas: cū facile unus ꝓ altero sumi potuerit. Non. n. euboea alio medio qꝫ Euripo a boetia separatur.
Geon fons est in iudæa: apud quem Salamō a Nathan ꝓpheta & Sadoch sacerdote in regē iudæorum unctus ē.
Gerō mesciacodice fōs ē: ex quo bibentes oues si albæ sint efficiuntᷣ nigræ.

i Ezara fōs ē samariæ ꝓpiquꝰ: ī quo samaritæ corpꝰ occisi Acab r̄gis sui referētes samariā: currū eiꝰ sāguīe r̄gio respsū lauarūt.
I mea fons est atticæ regionis.
I nessa fons est apud rhodios: a quo & siciliæ fons nūcupata.
I ob fons ī iudæa est: qui (ut aiunt) colorē mutat quater in anno: puluerulentum: sanguineum: uiridem atqꝫ limpidū: ternis mensibus unūquenqꝫ conseruans.
I ouis fons ī dodone ē duplici de causa mirabilis. Nā cū frigidus sit: si mergantᷣ ardentes faces: illas more älioꝝ extinguit: extinctas aūt accendit. Præterea semp in meridie deficit: cū circa mediū noctis exundet: quā ob causam anapanomenon uocatᷣ ab incolis.
I ppocrene fons est boetiæ hunc aliqui fingunt ob equi Pegasii ꝑcussionem factum: & hinc denominatum. Quod q̄dem fingmentum facile detegitur: si secundum quosdam inspiciatur hystoria. Volunt quidam Cadmum equo insidentem: dum sedem sibi sociisqꝫ perquireret primo haud hūc fontē cōstituisse: & quia litteraꝝ græcaꝝ reptor fuit quaꝝ forsan meditationē ibidē sumpsit: illū musis sacrū eē uoluit.

Iuturna fons est in Italia apud numicū fluuium: & qa saluberrimū sit Iuturnæ a iutando nomen sortitus est: de hoc enim fonte Romam ad sacra deferre semper consueuit antiquitas.

l Angia fons est in nemea silua: que3 penes agon annus celebra/batur Archemoro licurgi filio: a quo postmodum Archemo/rus denominatus est.
Larine fons est Atticæ regnionis.
Lerneus fons est: quem aiunt Neptūnum: postq̄ Amimonē filiā Danai a satyro liberatam compressit: locum tridente percussisse: & fontē pduxisse Lerneum: & eum qui ex eo progredit̃ fluuium amimonem a compressa uirgine nominauit. Hūc tamē aliorum secuti opinionē: supra amimonem scripsimus.
Letneus fons est archadiæ: cuius aquas aiunt abortus fieri nō pati
Leucogei fōtes īter puteolos & neapolim sunt: q oculis medēt̃ egris.
Libetros Magnesiæ fōs ē musis sacer: a quo musæ dicunt̃ libetrides
Linus archadiæ fons: qui abortus fieri non patit̃.
Linope fons est: in quo aiunt se primo uidisse Narcisum: & amore sui captum eum penes occubuisse.

m Agia siciliæ fons est in agro syracusano.
Marsia fons ē in phrygia ad cylenarꝝ oppidum.
Melle fōs ē ī esciato: ex cui⁹ aqua si biberīt: nigræ oues albe efficiūt̃
Menais fons ē ī sicilia apud leontides: per quē iurare timent.
Messis thessaliæ fons est.
Molus fons ē in insula delo: quem aiunt eodem tempore cū nilo flu/mine crescere atq̄ decrescere.
Miturnion fons ē in argolico sinu.

n Aston fons ē in tribu beniamim: quem alii napto uocāt.
Neminica fons est in agro reatino.
Neptunnus fons fuit apud terracinam: ex quo qui īaduertentes biberant: occidebantur: quam ob rem ab antiquis obstructus ē: hunc su/pra Anxurē nominauimus.
Nympheus fons ē: penes quē gentiles nymphaꝝ nomina celebrabāt
Nyobea fons ē in argolico sinu.

o Estrum fons ē siciliæ: apud quem musæ coluntur.
Ortorum fons iuxta collem libani montis effluens flumen fa/cit: quod inter tripolim & tortosam mari miscet̃.

p Aneus fons ē sub libano monte: ī quo si qua natantia proiiciā
tur ī lacū: cui phiala nomē: cuncta reperiūt.
Pegaseus fons ē ī mōte parnaso musis sacer: & a pegaso equo ungula
factus: & inde pegaseus nūcupatus: cū & alia sint illi noia plura.
Pile' fōs ē macedoniæ musis sacer: & a quo musæ uocitatæ pileæ sūt
Pirene fons corynthi.
Pitonia fons ē saluberrimus apd marsos. Oritur qdē in ultimis peli/
gnorꝝ mōtibus: & amplius e gurgitationibus effluens: Marsos tran/
siens & lacū fucinum mergitur ī specu: & ī tiburtino agro effunditur
iterꝝ: ex quo factis fornicibus primus pducere Romā Ancus Marti'
ex regibus unus auspicatus ē: post quem. Q. Martius rex tūc præ/
tor: & post eū ultimus restaurauit. M. Agrippa.
Prothesis fons ē apud thesiphontem persarꝝ ciuitatē.
Psamate fons ē apud thebas.

r Egiæ aquæ fons est epyrri haud longe a castello macroce/
raunis & cuna.
Rogel fōs ē ī tribu beniamī: quē penes adōias uictīas īmolatus ē.
Rodiorꝝ fōs ē ī chersonēso: q d nouēnio ī nouēniū egerit purgamīta
Rotrini fōtes ī phrygia sūt agro agalaseno ꝓpiqui & apamiæ ciuitati
Rubrus fons ē æthyopiæ: ex quo q biberit lymphatus efficitur.

s Acer fons ī epyrro ē frigidissimus & spectatæ diuersitatis. Nā
si ī eo ardentē demerserit facem extinguit: extinctas inflamat.
Hunc supra Iouis fontē diximus.
Salmaces fōs ē ī caria secus alicarnassū ciuitatē: q falsa multorꝝ opi
nione credit̄ uenereū morbū īplicare bibentibus: & ob id figmētū il
lud poeticū exortū putāt: qd legitur d Hermete puero a nympha sal
mace captū: & ex duob' eius pcibus corpus unū utrūqꝫ sexū habēs
factū sit. Sed lōge alia causa locū pstitit fictiōi: & animus ītelligētib'
īfamia fōti exorta eēt. Est &. n. fōtis huius aqua plucida: & egregio sa
pore dlectabilis gustui: & cū iudas qdā & arenanias ab argis uenien
tes troezen coloniā dduxisset: barbaros īcolas carras. s. & lelegas eie
cerūt: q pulsi sedib' mōtana adiacentia perierūt: & latrociniis cœpe
rūt nouos īfestare inqlinos. Cæterꝝ cū ex colonis unus secus fontem
aquæ bonitate tractus tabernā meritoriā cōdidisset: eāqꝫ rebus omni
bus quæstus causa ad alliciendos ī cibū homines cōplesset continuan
do per tempus factū ē: ut ex barbaris seu necessitate cibi seu delecta
tione quosdam traheret. Post quos & alii aduenere loci fama attrahen
te: & sic consuetudinem cum græcis summentes paulatim effera/
tos cœpere linquere mores: et humanitate quadam molliri: et tandem

ex belluis mites effici homines:& sic nō effœminatos in uenerem(ut qdā itelligūt)reddidit:sed ab a speritate nimia & siluestri ad humanā mansuetudinē reuocauit:& cū aduenis hostibus cōciues faciens ī amicitiā perpetuā copulauit.

Sarsula fons ē narbonensis prouinciæ:nō dulcibus aquis defluens:sed salsioribus q̃ sit maris:ut nomē merito sortiret.Distat aūt modicū a lacu rubreso:q ataxem recipit fluuium.

Sames fons ē in tribu beniamim.

Siala fōs ī radicibus mōtis syon:nō iugibus effluens aquis:sed horis certis et dieb' aliqbus bulit.Hūc qdā uolūt ex piscina ꝓbatica fluere

Sinomotoe notissimus achaiæ fōs ē:haud lōge ab oppido patras:

Solis fons ī cyrenaica regione ē:ī medio nemoris qd Amomius dicitur:q ꝓfecto habita consideratione ad mutationes eiusdem mirabilis est.Sole qdē surgente aiūt aquas eius emanare tepidas:calescente meridie frigidas:eo ī uesperam iclinante tepefieri:nocte aūt intempesta feruescere:& ī tepiditatē reuerti:dū diei ꝓpīquior nox accedit.

Sorgia a surgēdo dictus:in narbonensi ꝓuincia:loco qui uulgo dicitur uallis clausa:fons nobilissimus ē.Nā e specu quadā abditissima saxei montis tanta aquaꝝ erumpit abūdantia:ut abyssi putes apiri fontes:mitius tñ anni tempestate quadam exundans:& cū clarissima aqua sit & amœna gustui ilico facta:fluuius optimoꝝ piscium ferax est:ꝓducens in fundo sui herbam adeo bobus sapidam:ut demersis ad illam carpendam sub undis capitibus assidue pascentes fere ad suffocationem usque detineant.Inde inter asperrimas cautes effluens paruo cōtenta cursu in rhodanum mergitur.Celebris quidem antiquorum præconio:& aquarum copia:& piscium atque herbarum fertilitate est. Sed longe celebrior in posterum factus noui hospitis carmine et incolatu.Apud hunc quidem nostro æuo solitudinis auidus:eo ꝙ a frequentia hominum omnino semotus uideretur locus:uir inclytus Frāciscus petrarca poeta clarissimus cōciuis atq; præceptor meus secessit noua babylone postposita:& paruo sibi cōparato domicilio et agello:agricultoris sui contentus obsequio:abdicatis lasciuiis omnibus cum honestate ac sanctitate mirabili ibidem iuuentutis omnem florē fere consumpsit.Et si solitudinis amœnitate plurimum teneretur:nō tñ dtestabili aut uano ocio tēpus triuit.Quinimmo sacris et assiduis uacans studiis:inter scopulos montium umbrasq;nemoꝝ:teste sonoro fonte africam librum egregiū heroico carmine gesta primi Scipionis africani cantans arte mira composuit.Sic & bucolicū carmen conspicuum:sic metricas epistolas plures:sic & prosaice inuectiuas ī medicos:& epistolas multas & laudabiles ad amicos.Ac īsuper ad Philippum caualicensem episcopum de uita solitaria libꝝ tam exquisito

atq; sublimi stilo: ut diuino potius q̄ humano editus uideat̄ ingenio.
Quam ob rē quasi obsoleto ueteri aquaȝ miraculo post eius discessū
ætatis feruore supato: tāquā sacrariū quoddā & quodā numine plenū
eius hospitiū uisitant incolæ: ostendentes loco miraculi ignaris & pe
regrinis. Nec dubiū qn adhuc filii nepotes & q nascēt̄ ab illis āpliori
cū honore tāti uatis admiratione uestigia ueneret̄.
Spandeus fons ē in insula asiæ.

t Amaritiæ cantabriæ fontes sunt. Nā cū tres sint inter se octo/
nis distantes pedibus: ī alueū unū coeunt uasto amne. Hi quidē
esto eis uicinus fons sit sine intermissione affluentissimus: singulis tn̄
diebus duodecies siccantur: & uigesies aliquando: quod in augurium
cantabri sumunt.
Tanios fons arabū est: haud longe a monte eo.
Tesiaȝ fons ē conceptus mulieribus representatis.
Tima fons est apud Colophoniā in Apollinis clarii spelunca: ex potu
cuius miranda reddunt̄ oracula: uita tn̄ bibentiū breuiore.
Turius fons ē in promontorio æthyopiæ: a nauigantibus expetitus

u Elini fontes italiæ ultra interranas sunt.
Virninus apud laconas fons ē.

z Ame fons est in africa: ex cuius aqua si quis biberit: canoram
faciet uocem.

Huc usq; fontium terminus.

De lacubus eiusdem tractatus alius.

e Rat animus mihi: cũ đ fontibus dictum esset: ut đ flumi nibus scriberẽ. Sed quia ꝑsæpe cernimus fluuios quosdã e lacubus exundare: aut susceptos ex eis emergere: mutar̃ ꝓpositũ satius eẽ ratus sum: & lac⁹ primo famosos appo nere: ne si postposuerim: ab hostiis ĩ fontes uidear flumina reuocasse. Est ergo lacus aquaꝝ prægandis copia: ex occultis terræ meatib⁹ in unũ deueniens atq̃ locũ cõsistẽs. Ex quo nõnulli aiunt lacũ dici quasi aquarum locum. hos quidem maximo mortalium cõmodo per terra rum ambitum passim natura rerum disposuit: & quicquid aliqui dixe rint longe a fontibus alienos. Augentur autem fontes & minuũtur fa cile pluuiis aliisq̃ superuenientibus atq̃ cessantibus undis: ubi lacus absq̃ ĩcremẽto aut sorbere ingẽtia flumina aut tanq̃ hospites susci/ pere & emittere ilico cernimus. hñt & exitus fõtes in riuos uel fluui/ os lacus nõ dicã omnes: sed ut plurimũ nullos habẽt. Esto ignorem⁹ quo nam recõdat pluuias & torrentes. Ferunt & grandia nauigia lacus fontibus nec minimi innatãt cortices. Pæterea fontes nullos aut par uulos alunt pisces: ubi ex lacubus fere omnibus maxĩos atq̃ sapidos piscãtes assũmimus. Sunt & qui dicãt: qđ lõge inconuenientius est: lacus idẽ esse cum stagnis: cũ uulgo galli nnlla facta distinctiõe sic uo citent. Absurdũ quippe ẽ cum stagnantes aquas deficere & nõnunq̃ aridũ solũ liquer̃ cõtingat: & aliqñ extenuatis æstiuo feruore aqs reli quas languentes paucitate putrescere: & odore tetro adiacentia infice re loca: qđ lacubus contigisse fere nũquam cõpertũm ẽ. Quid ĩ mul/ ta procedã: cũ liquido pateat fontes stagna lacusq̃ inter se fore diuer sos. Ad quos describendos fauente semp qui arida fundauit illos: per alphabetũ more solito uenientes: Acheros seu acheronta cum se pri mũ offerat: ordini alioꝝ principẽ faciemus.

a Cheros uel acheron uolunt qdam lacũ esse: & ad inferos de ferri: & ibi acherontẽ fluuium facere.

Acronius ĩ alpib⁹ lac⁹ ẽ: quẽ descendens a fonte rhen⁹ facit.

Aeticus apolloniæ lacus ẽ.

Afio lacus ẽ: cuius aqua habet uitiligines tollere.

Albanus lacus ẽ in albano monte haud longe ab urbe: ex quo uatici/ niũ fuit: nunquam Romanos ueium capturos: ni primo ex albano la cu emitteretur aqua.

Alce lacus ẽ per porcidamũ: quem apud indos puto: in quo cum nil mergat̃: fluitant omnia.

Alotrine lacus ẽ in minori asia: in monte alotrine: ex quo Menander oritur fluuius.

Aluuris lacus ē sup histropolim: haud lōge ab hostiis histri fluuioli.
Asconius lacus ē in bithinia: ꝓpinquus olympo monti & heusae ciui tati olim ab Hannibale conditæ.
Ampsanctus lacus ē apđ lucanos: ex quo tam lœtalis euaporat odor ut uolantes desuper aues necent̄ eo suscepto.
Anaus lacus ē in asia: qui a curcūnascente absinthio inficit̄.
Aneticus lac⁹ ægyptioꝶ ē: circa quem papirus nascit̄: ex quo primæ cartæ factæ sunt.
Anius lacus puteolus uicinus ē: quem ego arbitror hodie sudatorii la cū uocari a balneo quod ī eius ē margine: cum lacus alter præter hūc ī partibus illis īnominatus sit. Si is est: nullū alit animal præter ranas Ei insuper nullo artificio reperiri fundus (ut aiunt incolæ) potest: cum altorum montiū in theatri formā circundatus sit: & cum nullos ha/ beat exitus: non amplius. viii. mil. passuum ambitus est. Eminet inter alios huic ad austꝶ mons filicibus plenus: ex quo Iunio ueniente men se tot serpentum inuicē glomeratoꝶ globi se præcipitant: ut mirabi le uisu sit: oēsq; in subditū se demergunt lacū. Nec ē qui unq̄ exeun tem uiderit aliquē: aut innatantē: uel aliter ꝓdeuntem.
Arethusa armeniæ maioris lac⁹ ē: ī quē īpetuoso cursu tygris intrans nō aliter q̄ si contineat̄ a ripis nulla in pte miscet̄ lacui. Quinimmo seruato alueo in partē exiit oppositā. Semp quicquid ingerit secū tra hens: quod aquaꝶ testat̄ dissimilitudo. Hūc lacus uersa uice adeo libe re ire permittit: ut ꝓut nihil illi de suo concedit fluuius: sic nec illi lar gitur lacus. Quod quidem patet in piscibus: quorum unum tm̄ genus lacus alit: cum plurima tygris: ex quibus nunquā a piscatoribus aliqs ī aquis lacus reptus ē. Sic nec ex spetie illa quæ ī lacu nascit̄: nunquā ī aquis transcurrentis tygris ullus inuentus: uisus aut captus ē: tanta seruat diligentia quisq; suos.
Aricinus lacus haud longe a Roma est: ab aricia ꝓpinquo oppido di ctus: apud quē Diana Hyppolitū ab Aesculapio ad superos reuocatū mutato noīe latere uoluit: q uirbi⁹ noīat⁹ ibidē Dianæ sacra trāstulit
Amaricus lacus ē troiæ propinquus.
Asanius lacus ē: cuius aquæ ī sumitate sunt dulces atq; potabiles: si ad ꝓfundiores processeris: uitiosas cōperies.
Asfaltis lacus ē syriæ ea ī prouincia quæ iamdudū pentapolis uocata est: qui quidē in multis mirabilis est. Nihil enim ante alia gignit: nec ex uiuentium genere quicquā suscipit. Quod ut experientia cerneret Vespasianus princeps: iussit in eum quosdā nandi ignaros morti dam natos proiici: qui & si iactu mersi sint: tanquā a uehementi spiritu ad superiora uiuentes impulsi sunt. Sic nec naues assuetas mergi suscipit. Quæ uita carent: absorbet omnia: ut si ponas ardenteȝ lucernam in/

natat uiuente lumine:eo mortuo confestim mergit.Aquæ eius amaræ & fastidiosæ gustui īgentes bituminis globos ferūt:quo agēte nullis uētis agitari lac⁹ pōt.Præterea nauigationis īpatiens ē:cū nil mortuū patiatur qn sorbeat ea præter:q̄ bitumine illustrent.Est tamen lauationibus ægrotantiū utilis:medeturq; morbis aliquibus:& eo ꝙ īgens & absq; motu sit:a nōnullis mare mortuū appellatur.Quidam uero eum mare salinarium dici uolunt:includit lōgitudine inter Ierico & Zoaros arabiæ stadiis.d.cclxxx.quom latitudinis non habeat præter.cl.Circa huius margines sodomoꝝ ciuitates diuino igne consumptas cōstat:ut adhuc eaꝝ quædā testantur uestigia:& qđ mirabile ē & memoratu dignissimū:sunt ibi cāpi ꝓducentes fruteta eximiæ formositatis poma facientia:adeo ut q uiderit:trahatur facile ī desideriū comedendi.Veꝝ si carpserit fatiscunt ilico:& ī cinerē resoluuntur fumantesq; diuinū uidentur testari iudiciū.Hūc secus iamdudū colligebatur balsamū.Cuius frutices Cleopatra Antonii regina ægypti extirpatos usq; ad unū oēs ī ægyptū transtulit:ibiq; plantari iussit:quo ꝑmanent ēt usq; ī hodiernū.

Di tre pergole

Auernus cāpaniæ lacus ē ī sinu baiano:celebris plurimū carminib⁹ poetaꝝ.Hui⁹ ī margine semesi uetustate parietes adhuc Sibyllini oraculi testātur opus magnificū.Sūt præterea circū scaturientes assidue tepentes fontes:& qa mari cōtiguus sit:eoq; æstuante misceatur illi & ob sulphureas scaturigines circū adiacētes īpotabiles habet aquas:pisces aūt paucos gignit & ꝑuos atq; nigros:nec humano usui commodos.Sed multos & maximos aliquando ab agitato impulsoq; ī eū mari suscipit.Et si forsan primo haustus aquæ uidatur difficilis:assuefacti tamen in eo uiuunt a nullo hominū piscationibus infestati.Dicunt ueteres hūc auerni lacum siluis adeo densis fuisse circundatum:ut modicum illi ad exhalandum relinqueretur spatium.Est enim modici ambitus:& collibus continuis circuncinctus:& ob id uolantes desuper aues ab exhalatione illa confestim necabantur.Introrsus uero adeo umbris densus & sulphureo odore oblitus erat.ut merito intrantibus uideretur auernus.i.absq; delectatione:& ideo quia ibi dēsa caligo erat foetida:& quia sæpe obscenum illud sacrum humāo sanguine confectum inferis agebatur:ab ignaris inde esse iter ad inferos creditum.Nec desunt qui arbitrentur:ibidem ab Vlyxe primo occiso Helpenore ui sacrorum & carminum ab inferis euocatos manes:& de futuris consultos.Sic & postea ab Aenea mactato Miseno.Ostenditurq; ab incolis iter in specum ī domū Sibyllæ:& alia quædā huic opinioni facientia fidē.Tandē aiūt Octauianū Cæsarem factis ūdiq; excidi atq; eradicari siluis locū amoenum atq; salubrē reddidisse.Vidi ego ex hoc lacu Roberto inclyto Ierusalē & siciliæ rege uiuēte tā

grandem piscium copiã eiectam in margines: ut monstro simile uide
retur. Et quom oẽs essent mortui: introrsum nigri erant: & sulphure
fœtidi: adeo ut nullũ ex illis gustaret animal. Creditum ex eo ẽ a pru
dẽtioribus incolarũ eruptas diebus illis ĩ lacum sulphureas uenas tan
ti uigoris: ut infectis aquis pisces occiderit.
Anien lacus est uelinorũ: & p tiburtinorũ fines infundit: in thyberim
fluit: ab Aniene filio Apollinis nũcupatus.

Di Garda

b Enacus lacus galliæ cisalpinæ est: inter arctas montiũ fauces
situatus: adeo ut coacti ĩpetu ĩter eos uẽti eũ more maris æstu
ationes undarũ atq; tẽpestates facere cogãt. Hũc aiũt aureas harenas
euoluere: & ex eis nutriri pisces: quos uocãt ĩdigenæ carpiões nusq̃
alibi reptos. Ex hoc Virgilian' Mintius fluuius excurrit ĩ padũ.
Beobis lacus ẽ thessaliæ.
Boristenes lac' ẽ apd boristenas scythas flumẽ eiusdẽ noĩs habẽtes

D'Idri

Biguntinus seu brigantinus lacus ẽ in agro rhetico: mustellas mure/
nis emulas generans.
Busesagore lacus ẽ apud scythas a meotidis paludibus petroso dor/
so disclusus.

c Aldaici lacus inter seleuciã & thesiphontẽ sunt: in quos tygris
fundit: qui. lxv. mil. passuũ ampliati illũ uasto effundunt alueo:
forsan caldaici dicti: qa aut ĩ caldea aut caldeæ nomẽ dederint.
Calearcium lacus est africæ.

Mare del Baccu

Caspius lacus ẽ: esto caspis dicat mare: sicuti & assaltidis locũ mare
mortuũ appellamus. Verũ huic conuenientius ob ĩmensam eius magni
tudinẽ dicimus. Est igitur inter caspios & hyrcanos tam lato longoq;
tractu diffusus: ut mare nõ incongrue nuncupet. Sed constat eum ex
concursu maximorum fluminum ab aquilone cadentiũ inter aquas p
petuas & maximas ampliatum: nullos exitus patentes habẽtem: nec
se usquã al cui mari iungentem. Est præterea nationibus multis con/
terminus: habens in circuitu portus & littora: & nauigia uehit ingen/
tia: patiens insuper tempestates & maris accidentia reliqua.
Caulas lacus ẽ in iudæa: haud longe a fonte chebron.
Clitori' lacus ẽ Italiæ: cuius ex aqua si qs potauerit: ĩ uini odiũ ĩcidit
Clitumnus lacus ẽ umbriæ: apud quẽ aiunt maximos bou.s gigni: su
pra eum fontẽ diximus.
Cocytus secundũ quosdã lacus ẽ apud inferos: alii dicunt fluuium.
Copæ sunt lacus ĩ syria arabia & numidia: apud quos a circunhabitã
tibus bituminis ingentes colligunt moles.
Cotanicus in sicilia lacus ẽ.

Crobsitaria lacus est: ex quo nō solum qui biberint: sed q ex eius aqs lauauerint moriuntur.
Cuminius lacus ē apud hetruscos in mōte: cui & ciminius nomē est: quē taliter natum fabulose dicebat antiquitas. Nam quom aliquando ad hos populos deuenisset Hercules: & ad ostendendam uirtutē suam forte prouocaret ab eis: dfixit ī solo uectē ferreū: quē cū null' posset auferre: rogatus sustulit: eūq; cōfestim aqua secuta ē: q lacū fecit.
Curtius olim lacus fuit: ubi nūc Roma est. Verum dum excresceret ciuitas: factis subterraneis cloacis exhaustus ē. Nominis huius tripli cem causam retulerunt antiqui. Quidam dixerunt eo in loco terræ hia tū apparuisse: & ab aruspicibus fuisse responsum: deū Manio Posti lionem postulare. i. ciuē fortissimum eodē mitti. Quam ob rem Cur cium quendā strenuem uirū tanq̄ ipse postularet armatū aiunt con scendisse equū: ac sese in hiatu præcipitem dedisse: eoq; facto coisse terrā: & sic eius corpus humatū fuisse: locoq; nomē datū uisum ē: & sic nō lacus fuisse uidet aquarū: sed sic locus p libito uocitat'. Alii di cunt sabino bello qd īter Romulū & Taciū ob raptū sabinarū suscita tū ē: Mecium Curciū uirū fortissimū unū ex ducibus sabinorū dū pu gnaret acriter urgente Romanorū acie sese ī paludē ibidem existente cōiecisse: Ex qua cū suasione suorū emersisset: eosq; ī capitolium col legisset: a se lacui nomē dedisse. Nōnulli uolunt eum locū fulguritum fuisse: & ex senatus consulto circunseptum: eumq; curciū appellatū: quia a Curcio consule factum sit: qui ea tēpestate Marco genito col lega erat.
Cutilensis lacus ē: in qua insula nobilis ē: & inde cutilensis dictus.

e Lectrides lacus est syriæ: in quo electrum nasci dicitur.
Eptabolus lacus est apud Mauritaniā.
Eupilis lacus est galliæ cisalpinæ: in quo progreditur lambrus fluui' in padum defluens.
Exquilinus lacus Romæ fuit sub monte: qui oppius dicitur.

f Acultalis lacus romæ fuit regione exquilina: apud quem Serui' tullus romanorum rex sepultus fuit.
Feronia terracinæ lacus fuit.
Fiala haud multū lōge a libano lacus modic' ē: ex quo sunt q credāt Iordanē oriri: & puo discursu tractu a terra sorberi: & ad radicē liba ni iterū ebulire. Quod aiunt dprehendisse primū Philippum tetrarcā palleis in fialam positis: eisq; apud paneam recollectis: paneam enim uocant fontem sub libano: ex quo Iordanis effluit. Dicitur autē lacus iste fiala a rotunditate: qui quidem cum semper plenus sit: nunq̄ ut

Di Ronciglione ouero di Vico
di Pied inuno

exundaret compertum est:
Fleuo lac⁹ ē: quē rhen⁹ maximā aquaꝝ copiā trahens ꝺ se ipso post longū decursum facit: & ī ei⁹ medio insulā aqua fleuo nominatā am plectēs. demū exinde exiens iteꝝ sese cogit̃ ī ripas.
Fucinus lacus ē apud marsos: seu(ut qdā dicunt: equiculanos: forsan ambob⁹ cōtermin⁹. Nā hodie uulgo dicitur lac⁹ Marsi: opimos aūt pisces nutrit. Ab hoc aūt lacu uolunt quidam haustū seu absorptum fuisse oppidum archippe: quod olim Marsias lydoꝝ dux: a quo marsi dicti sunt: condiderat.
Furialis lac⁹ ē boetiæ insani generator amoris. Dicunt quidē qui ex eo biberint in tantū libidinis ardorē īcendi: ut fere agi furiis uideant̃ Ob hoc nomen sortitus ē furialis.

g Alileæ lacus ē: quem hebrei more suo mare nominant. Omneꝫ enī aquaꝝ recollectionem tarsu uocant: qd' latine mare sonat. Is aūt dulces habet aquas: tanquā qui ex iordane fluuio efficitur. Et galileæ dicitur: quia præterfluit galileam. Et nōnunquā etiam tybe- riadis dicitur mare: eo ꝙ illi supereminent ciuitas tyberiadis. Præte- rea & stagnū Genesaret appellatur aliquando: eo ꝙ crispantib⁹ ūdis ex se aurā generaret: seu a genesara regione quā præterfluit admira- bilē diuersis generib⁹ arboꝝ: & extēdit̃ stadiis. clx. quom latitudinis nō āpllus habeat. xl. In hoc. n. piscabat̃ Symon bariona: qñ accersit⁹ ī discipulū fuit a Iesu. Sic & Andreas frater ei⁹ & Zebedei filii ī hoc tempestatē passi sunt dormiente Xp̄o. Et huius in littore quom iam surrexisset a mortuis: illi panē & assatos parauere pisces.
Gebennensis lacus ē galliæ: quem idē uolunt cū lacu lemāno: ex quo rhodanus effluit.

h Ylas bithiniæ lac⁹ ē: abluēs trusiadē urbē. Apꝺ hūc seu ī hoc r̃sedisse creditur Hylas dilectissim⁹ Herculi puer nymphaꝝ ra pina: & ab eo lacū atqꝫ fluuium ex eo manantes ꝺnominatos uolunt: eiusqꝫ in memoriā annis singulis solemni tripudiatione populus lacū circuit hylam uocans.

Di Como

l Arius lacus ē galliæ cisalpinæ propinquus ciuitati como: pisciū abundantissimus: ex quo addua ꝓgreditur fluuius.
Lemannus galliæ transalpinæ lacus ē grandis: ex quo susceptus egre- ditur rhodanus: & a quo adiacentes populi nominant̃ lemāni. Hunc supra gebennensem uocaui.
Licomedes lacus ē æthiopiæ propinquus psilis populis: q ore serpen tū exhauriūt uenena uulneribus.

Lorisma lacus est in minori asia: in aspectu fere insulæ rhodiorum.
Lucrinus lac⁹ ē cāpaniæ īter mesenū baiarꝝ caput & euboicas cumas
Lucrinus(ut ueteres dicunt)a lucro dictus. Nam cū in eodē multitu
do pisciū caperet᷑: ex quibus maximū mercatores consequebant᷑ lu
crum: Lucrinus dictus ē. Verum quom plurimū æstuans mare quod
penes est: obesset piscantibus: & ob id minui uideret᷑ uectigal: qd᷑ ex
inde persoluebat᷑ Romanis: a senatu Iulio cæsari datū ē opus: ut Lu
crinū a maris īpetu īmunem redderet: qui labore maximo atqꝫ sump
tu oppositis molib⁹: & paruo relicto mari hostio lucrinū ab æstu ma
ris securꝝ reddidit. Quam ob rem a nōnullis postea aquæ iuliæ appel
latæ sunt. Alii maris otia uocauere. A quibusdam mar᷑ mortuū appel
latur. Sane & si nō oīo repletus harenis sit: modicū tamē uacui reser
uauit: quod magis aliquibus nauibus quietā aliquando stationem præ
stat: qꝫ piscatoribus lucri commodū.
Lumie lacus ē apud babyloniam caldeorum plurimū liquidi bitumi
nis euomens: quo credit᷑ quondam a Semiramide assyriorꝝ regina &
testatio latere babyloniam omnē muris instauratā.
Lunæ lacus ē athamaniæ tenuia accendēs ligna: ex cuius aqua si quis
potauerit: aut ī insaniam labit᷑: aut soluit᷑ in soporē.

m Alesicus lacus Scotissei ē: quē etiam insanū uocant. Hic die fit
amarus ac salsus: tantundēqꝫ dulcis atqꝫ potabilis. Nocte uero
serpentes albos uicenū cubitorꝝ emittit in aridā.
Mandalus lacus apud æthyopas ē.
Mareotis lacus ē: qui olim crapotes dicebatur: penes quem Alexan
der macedo alexandriā insignē ægypti ciuitatē constituit.
Moeridis lac⁹ ē in ægypto ciuitati memphis propinqu⁹: qui(ut quidā
dicunt)ccl. mil. p. & ut alii. ccccl. longitudinis habuit: & latitudinis. l.
manufact⁹ opera Meoridi regis ægyptiorꝝ: a quo & denominat⁹ est.

o Nole⁹ alias Monole⁹ lac⁹ est æthyopiæ: haud longe a ptholo
maida epithea cognominata: ad uenat⁹ elephantorꝝ a philadel
pha condita.
Oeris alias Moeris lac⁹ ē in ægypto. xx. mil. passuū ambit⁹: qui cam
pus fuit aliqñ: postmodū lac⁹ altior qꝫ ad ferēda nauigia op⁹ sit.
Oaxus lac⁹ ē indiæ: cui⁹ oras incolunt bactriani atqꝫ ex ostristræ: ex
quo quidem oaxes emittitur fluui⁹.

p Andosus lac⁹ archaniæ: que uocari consueuerat curretis.
Pelseis panoniæ lac⁹ ē.
Pergusa siciliæ lacus est olim nemoribus circundatus: quem penes

dicunt spatiabatur Proserpina flores leges: du Plutoni placuit: & ab eode rapta est.

Di santa Prassede

r Egillus lacus est i agro tusculano: penes hunc aiunt du Paulus postumius dictator aduersus Mamiliu tusculanorum duce pugnaret: uisi sunt Castor & Pollux pro partibus Romanorum acriter dimicantes. Sic & ab eisdem dicut Valerio. P. Vatinio reatinae praefectura uiro noctu Roma petete nuntiatu die praecedente ab Aemilio Paulo persem rege macedonu uictu captuque.

Rubresus lacus e Narbonensis prouinciae: cui super innatat fluuius Atax fusus epyreneo.

f Alentinus lacus est salentinorum iuxta anduriam oppidu. Hic ad margines usque plenus neque exhaustus minuitur: neque superisusis augetur aquis.

Salinarum lacus est africae inter rusicadam & montes azare.

Sara iudaeae lacus est: no amplius ambitus occupans quam. xvi. mil. passuum urbibus plurimis atque celeberrimis circunspectus.

Scaphagiolus modicus lacus est in apaenino: qui inter agrum pistoriensem atque mutinensem sublimatur: miraculo magis quam aquarum copia memorabilis. Nam ut oes testantur accolae: si quis sponte uel fortuitu lapillu uel re alia quae aquas moueat i eu proiciat: repente aer in nubes cogitur: & tanta uentorum tepestas oritur: ut nonunquam uicinae ualidissimae quercus fagique ueteres aut truncentur: aut radicitus euellantur.

Quid animalia dica: si qua sint: si arbores eneruantur: & sic infesta omnibus per die tota aliquando perseuerat.

Seriphus lacus e: i quo ranae no coaxant: quom id faciant: si alibi deportentur: qui denominatus e a Seripho insula: in qua e.

Sebinus cisalpinae galliae lacus e: ex quo olius flumen exundat.

Sicendus thessaliae lacus e: i quo ranae nullo mo coaxat: quo alibi delatae faciant.

Semeconitis lacus e galileae: q a Iordane fluuio intersecatur.

Sirbonis lacus e: Cassio moti arabiae iunctus fuit: habuitque (ut tradut ueteres) cl. mil. p. circuitus: postea i modica deuenit palude.

Speculu Dianae lacus e haud loge ab Aricia: que s. Aricinu noiauimus

t Age lacus e aethyopiae.

Tarentinus lacus e apud Tarentum italiae ciuitatem: q aestiuo aestu siccatur in salem.

Tarquiniensis lacus a ciuitate hetruriae tarquiniensi denominatur: i quo duo magna circunferuntur nemora: nuc triquestram facietes figuram: nuc rotunda impellentibus uetis: quadrata aut nunquam.

Tepidis lacus est: per quem tigris impetuoso cursu rapitur.
Tesprotie lacus est ambrachiæ: ex quo acherusia funditur fluuius.
Tiberiadis lacus est galileæ: hūc pauloante a galilea dnominauim⁹.
Tolosensis lacus est tolosæ ciuitati ꝓpinquus: & ab ea dnominatus:
ī quo tectosagi peste oppressi monitu auruspicū omne auꝝ atq; argē-
tū quod prædantes quæsierant proicere: & abiit pestis.
Trasimenus tusciæ lacus est: hinc perusium & cortonā: inde aretinū
& Senæ iuliæ agrum habens: insignis clade Flamminei Romanoruꝫ
cōsulis: & hānibalis pœni uictoria:
Tragoditis lacus ē: qui ter ī die amarus & totidem dulcis fit.

u Adimonus lacus est: ī quo natat insula.
Velinus lacus iuxta agrū uesulanum fuit: hic secūdum quosdā
exaruit. Alii dicūt ī piceno esse: & lapideo cortice cūcta iniecta obdu
cere. Alii illum ī reatino agro describūt. Alii ī narem fluuium a quo-
dam Romano cōsule dicūt fuisse diffusum.
Veneris lacus ī syria est apud Ieropolim: ex quo uocitātibus edituis
pisces ueniūt: ut fertur: & adulātur auro exornati atq; scalpūtur: &
hiātia ora præstāt manibus īserētis.
Venetus lacus est ī alpibus a rheno flumīe editus uti & acronius: ex
quibus efflues efficitur fluuius.
Viturnæ lac⁹ est haud lōge a Roma: cuius ī margine olim fuit ædes
Castori & Polluci sacra: eo ꝙ apud eūdem uisi sūt: quom pro Roma
no pugnassēt imperio equos lauātes suos.
Vrbanus lacus est galliæ cisalpinæ: ex quo Ticinus emergitur fluui⁹
Seu ut dicūt alii per quem ticinus ex alpibus ueniēs sua celeritate ser
uata decurrit ad padū.
Vulsinus lacus a uulcinis oppido cui adiacet nomīatus: piscium ferti
lis: ī ætruria est.

Oroanda lacus est sub tauro mōte: ubi abscōditus ultra mōtem
tygris fluuius exit ī lucē: quod quidē patet eo ꝙ ea quæ ī fluīe
specū ītrāte proiecta sunt. altera ex parte mōtis reddunt̄ ī lacu.
Finis de lacubus.

De fluminibus eiusdem tractatus alius.

f Igmento poetico traditum est: flumina ab oceano & terra fuisse progenita. Nec equidē credendū eruditos homines tanta fuisse caligine obfuscatos: ut animaliū more arbitrarentur hæc procreatio facta sit. Quinimmo sub tam tenui uelamēto senserūt ex āplissimo oceani fōte: quibusdā agētib' mediis omnē humorē ī terrā deduci. Cuius ī uisceribus postq̄ amaritudo di gesta ē: oīs & cœptus meatus ī exitum usq; pactus ē: his in locis: ad quos aut traxit: aut impulit potentia maior: fontes parturiant & lac' ex ubertate uoꝝ (ut iam ptactum est) deriuātur & flumina. Et quia d fontibus atq; lacubus pro qualitate laboris assumpti satis dictum est: & si opportunitas exigat: reassumetur: & iteꝝ de fluminibus congrue dici pōt: pricipia fluxus & fines paucis explicādo. De hiſ potissie dico quos ad notitiam nostram antiquorum deduxit solertia: seu ipsi sump simus oculis regiones uarias peragrantes. Sunt igitur flumen: fluuius riuus & torrens: inse aliquid diuersitatis habentes. Esto nōnunquam Scriptores secundum stili exigentiam improprie uno Vtantur pro altero. Flumen quippe omnis aqua ē: quæ ab ipso exitu (ut ita loquar) ex utero usque in finem: eo sicilicet: quo cōmixtiōe alterius nomē ex tinguitur: continet. Fluuius is ē locus: per quem flumen perpetuo cur su deducitur. Riuus autem tenuis aqua: quæ ex fonte uel lacu exuberante procedit: uel quæ aquationis seu oblectationis alterius causa a fluuio ī partem deflectitur aliquam. Torrēs is est: qui a gētibus hym bribus repente fit turgidus uel impetuosus: sese e montibus præcipitem ferens in ualles: & pluuiis cessantibus exarescit. Verum in præsen ti opere nil nobis est cum riuis aut torrentib': quorum cursus aut fle ctuntur facile: aut auferuntur æstate. Et iccirco uenientes ad fluuios: quos amnes quandoq; loci amœnitas: per quem uadunt: nuncupari facit. Eo propitio iussu: cuius eorum flexibus arida cœptus alphabeti seruabitur ordo: longoq; agmini dux dabitur Arnus florentiæ ciuita tis fluuius. Non quidem tanquam ob litterarum ordinem meritus: sꝫ quia patriæ flumē sit: & mihi ante alios oēs ab ipsa infantia cognitus Bona ergo legentiū pace fiet: eoq; paucis expedito: confestim ordo reassumetur in reliquis.

a Rnus Tusciæ fluuius ē: ex appenino effluens mergitur ī thyrrhenū: cuius lapsus paulo ꝓpensius ostendendus ē. Is igit̃ ex dextero apennini latere eo ex loco: cui uulgo di cit̃ falterona ꝓrumpens inter cōfragosa ualliū occiduum petens: ab initio paucis fert̃ undis. Inde adiutus ab aliis grandiusculus a sinistris Aretium uetustate nobilē ciuitatē linquens. Postq̄ B

florentinū ītrauit agrum: eo usq; labit: ut Anchisam præterfluat ma
iorū eximii iubaris Francisci petrarchæ poetæ cōspicui uetustissimā
sedem. Inde Florentiam totius Italiæ singulare decus paruo cursu cō/
tingit: & eius per mediū currens petit alpeos: quorum antiquissimam
urbem Pisas postq; in partes diuisit duas: haud longe ab ea (ut dixi/
mus) effunditur in tyrrhenū: qui & si nauigabilis non sit: nec piscium
foecunditate famosus: si quis recitare uelit plurimū clarissimorum faci/
norū facile efficietur insignis. Ex quibus (ut aliis præstetur locus) unū
recitasse satis est. Is quippe certantibus de orbis imperio Romanis:
atq; Carthaginensibus: pro Romanis partibus uires posuit suas. Nā
cum iam alpes ex hispania ueniens Hannibal poenus superasset: &
Apænino transcenso ex gallia uenisset in thusciā: a fesulis iturus are/
tium quasi ex composito totus effluens in tantū ripas excessit: ut Poe
num maxima exercitus parte priuaret: eumq; ducem cogeret mediis
in undis elephanto superstiti insidere: quē adeo nocturnis ac palustri/
bus auris affecit: ut oculo caperetur uno: & ob hoc arbitror a ueteri
fama in hodiernum usq; seruatū: ut ob semicæcatū hostē Florentini
quorum forsan ī agro contigit: cognominati sunt cæci: & si tantūdē flu
uius egisset alter: aut cæc9 pugnasset Poenus: aut qetā Italiā omisissz
Abana fluuius ē damasci in radicibus libani montis exortus in syria/
cū effunditur mare.
Abiga fluuius ē numidiæ.
Absepus fluuius ē asiæ apd Lampsacū oppidū præterfluens: ex quo
priapus fuit obscoenitate uiriliū cognitus.
Absartus fluuius ē in pachieris montibus asiæ ortus: in pontū effluit
haud longe a Trapezonta: quom Emocorum fluuius sit.
Abisilis seu Absilia pparuus fluuius ē asiæ: Latiā pterfluens ciuitatē.
Absyrtus fluuius colchorum: quem fingūt ex sanguine Absyrti fratris
Medeæ: & ab eadē fugiente cū Iasone occisi ortū: & ideo sic uocatū.
Ego aūt puto secus hūc fluuiū absyrtū a Medea occisū: & ob id uete
re fluuii noīe subtracto absyrtus denominatus sit.
Abus fluuius epyrri in finibus apolloniatū.
Abona fluuius ē britanniæ.
Acates siciliæ fluuius: in quo soliti reperiri lapides: q & acates a flu/
mine dicti sunt.
Acapseonsis fluuius ē asiæ apd emocos preutelros colchorum gētes.
Acapsis fluuius asiæ apd lazos: q & colchi sunt populi.
Achelous fluuius ē græciæ ex Pindo thessaliæ mōte effluens: oetho/
liam ab armenia diuidit: & ī maliacū sinū effluit. Hic aūt apd poetas
famosissimus est: & de eo narrāt multa. Sunt q dicant hūc primū eru
pisse terrā. Alii uero dicunt eū primū uinū cum poculis immiscuisse.

Præterea talis ex eo fabula recitatur. Qui Deianiram Meleagri soro
rem ĩ coniugium uolens cum Hercule: q eam dsponsauerat: certamẽ
habuit: & quom se in uarias uerteret formas: tandem uersus in taurũ
longam cum Hercule luctam exercuit. Postremo altero priuatus cor
nu se uictum confessus ẽ. Hercules aũt deæ copiæ dicauit illud: nym
phisq; exhibuit. Cuius rei ueritas fuit: q; quom esset Achelous bicor
nis: & multum occuparet agri: qdam rex conatus est eum in unum al
ueum cogere. Quod quidem & si difficillimum fuerit: tandem peregit:
& locus ille qui a cursu fluuii remansit immunis: quom esset pinguissĩ
mum solum: maximam frumenti uini atque fructuum copiam incolis
attulit.
Acherontus fluuius apud molossos oritur: & in thespontium effluit si
nũ: seu potius (ut placet aliis) ex lacu thesprotiæ oriens in ambrachiũ
sinũ cadit. Hũc poetæ inferoꝝ dicunt fluuium: eo q; liuentibus eue/
hatur ũdis: & ei⁹ nomẽ sonet tristitia.
Acheron fluuius lucanoꝝ ẽ: Consentiã ciuitatẽ circundans. Apd hũc
Alexander epyrrhotaꝝ rex: & Olympadis frater: q Brutiis aduersus
lucanos auxilio uenerat: ĩ transitu a lucano satellite occisus ẽ.
Acesinus fluuius ẽ persiæ: & in indũ fluuiũ cadit: nauigabilis qdẽ &
magnus: circa quẽ ferunt arundines tantæ magnitudinis atq; grossi/
tiei nasci: ut singula eaꝝ internodia incolis præstent̃ nauigia.
Acestis Indiæ prægrandis ẽ fluuius: atq; nauigabilis: quem iuxta Ale
xander Macedo Bucephalam fecit construi ciuitatẽ: dimissisq; Taxi/
le & Poro indianis regibus: naues intrauit oceanũ petiturus. Hũc ego
arbitror ĩ gangem effluere.
Acis fluuius ẽ siciliæ ex ætna monte ꝓcedens: ex cuius ripis fert̃ Po
liphemũ saxa in Vlyxem egisse. Hũc ubi de fontibus fontẽ diximus:
& ibidẽ fabulã scripsimus mutationis eiusdẽ.
Acris Italiæ fluuius ẽ heracleæ ciuitati ꝓpinquus.
Addua fluuius ẽ galliæ cisalpinæ: ex alpibus secundum quosdam fu
sus egredit̃ lariũ lacũ: & ex eo integer emergens ĩ padũ effluit. Alii di
cunt ex lacu originem trahere. Bonos quidem pisces nutrit: & potissi
me timulos.
Adonius fluuius (sunt q dicant) nascit̃ haud longe a tyberiade ciuita
te: & longo defluens cursu a cretico recipit̃ mari: qđ mihi impossibi
le uidet̃: quom in syriacũ potius credã.
Adima Numidiæ fluuius ẽ.
Adumen fluuius haud longe a Roma.
Adusa Epyrrhi flumẽ ẽ: a quibusdã eas appellatũ Apolloniæ ꝓpĩqu⁹
Aecis uel acras macedoniæ fluuius ẽ: & đcurrit ĩ Ioniũ: qđ nõ credo.
Aesis fluuius est in piceno ex apænino fluens in adriaticũ cadit haud

longe a Senogallia ciuitate.
Aegos fluui' est in chersonenso naufragio atticæ classis insignis: cu/ius proximus sextos ē abido oppositus.
Afas fluuius ē molossoꝝ: in sinu cadens ambrachio.
Afrodisius fluuius in pyrea ē: reddens steriles mulieres.
Agasinus fluuius prægrandis & clarus in indū defluit flumen.
Agecin minoris asiæ fluuius ē.
Ager fluuius ē mauritaniæ: ex atlante monte profluens in occiduū: quom ex septentrionali regione sit ortus: in lacū eptagonū seu eptabolū tendit. Inde sub desertis montibus fluens p meridiana loca manat: & in paludem mergitur quandam: ex qua emergēs progredit̄: & meroē insulam cingit: & cætera quæ de nilo: cuius hic uidetur initiū narrabuntur.
Agilaa fluuius ē mauritaniæ cæsariensis.
Agisines fluuius ē orientalis apd censonas & aphilos: p quē Alexander macedo ad oceanū tendens deuectus ē.
Agnices fluuius ē armeniæ celebris: q in tygrim effluit.
Agon fluuius ē æthiopiæ.
Agera calabriæ ē fluuius: haud longe a freto siculo.
Agatenia siciliæ fluuius ē a colonia terme nō distans.
Alabastros fluuius ē phrygiæ: haud longe ubi Troia fuit.
Alacenon fluuius ē macedoniæ: ad quē pecora: quæ cādida nasci uolunt: deducūt incolæ: cūqꝫ nigra uelint: ad axum.
Alader fluui' ē gallogræciæ haud lōge a uico: quē tisco uocāt icolæ.
Alachim fluuius ē megarensiū: cuius fontē Dedalus dilatauit: agꝛqꝫ tradidit & regionē fertilē: quā idē fluuius deuastrabat.
Alanus fluuius ē scythiæ: a quo alani ppl'i denominati credūt̄.
Alauria britanniæ fluuius ē.
Albis germanie fluui' ē: & sueuos a ceruetiis diuidēs mergit̄ ī oceanū
Albe bambleæ flumen ē ī uasconia.
Albaneis fluuius albaniæ: cui amazones & sauromathæ propinq.
Albula fluuius dictus ē: q hodie tyberis p urbē labit̄.
Alces bithiniæ flumen ē.
Alchione siciliæ fluuius.
Alduasdulis fluuius uolsontionis circuit ciuitatē.
Alemon fluuius macedoniā disterminat a thessalia.
Alere uasconiæ fluuius ē.
Alesus fluuius asiæ minoris ē p colophoniā effluens.
Alphe' fluuius ē elidis iuxta Pisam decurrēs: de quo cōcordantibus omnibus uiris clarissimis mirabile recitatur. s. qꝫ in achaiam mergat̄: & in fontem arethusam apd syracusas in sicilā exeat: & in mare siculū

uadat: qd' olim piatis sacris percipit: ut supra ubi d arethusa dictum est: scribitur: ubi amoris eius ĩ fontem. Sunt præterea qui dicant fon tem ĩ archadia eẽ: ex quo alpheus & arethusa procedũt separatis al/ ueis: & demũ post aliqualẽ cursum coeuntes ĩ unũ terra subeunt: & ĩ syracusanũ agrũ effluunt.
Alsidamus thessaliæ fluuius ẽ.
Aliartes boetiæ fluuius ẽ.
Aliagmon fluuius ẽ macedoniæ.
Alibocrus fluuius ẽ oriẽtis: nascit' ex monte lyseo: & ĩ oceanũ tẽdit.
Alis fluuius ẽ capadociæ inter calibes decurrens iuxta lycastã ciuita/ tẽ insignis uictoria Manilii Vulsonis: & clade gallogræcoꝝ: qui ibidẽ ducibus Liuorio atq; Lutario sumpserant sedes. Oritur quidẽ in radi cibus tauri montis.
Alia fluuius ẽ nõ amplius. xi. m. passuum uia salaria ab urbe distans e mõtibus crustumeriis effluens in tyberim: Romanis quippe abomi/ nabilis ẽ. Nã ibidẽ a gallis Breno duce. xv. Kal'. augusti uires eoꝝ oẽs attritæ sunt: ex quo ilico urbis subsecuta ruina: & patꝝ cædes: atq; ca pitolinæ arcis obsidio.
Alintos lucanoꝝ fluuius ẽ: lucaniam a ueliensibus diuidens.
Aliscus macedoniæ fluuius ẽ.
Almon paruus est fluuius Romæ proximus: ĩ quo simulacꝝ Cybelis quom trahi nõ posset: per tyberim lotũ ẽ: & exinde. vi. Kal'. aprilis la uari ĩ eodem annis singulis consuetum.
Alloa bagorzan flumina sunt in terra mœdoꝝ: ad quoꝝ montes po/ pulus israel captiuus deductus ẽ.
Almanicus armeniæ maioris fluuius est.
Alpon taringiæ fluuius est: iclytus Sigiberti regis francoruꝫ uictoria ex aduersum se ueniẽtibus habita.
Alotis calabriæ fluuius.
Alsa fluuius prouinciæ aquilegiensis.
Alto fluuius dyrachii in illyricum decurrens.
Alnus fluuius dacis conterminus in oceanum effluit.
Amasenus uulscorum fluuius: ultra quem Metabus uulscoꝝ rex fugi ens telo alligatam proiecit Camillam filiam suam.
Amesa numidiæ fluuius est.
Amesus fluuius romæ uicinus.
Amphita fluuius circa initium numidiæ.
Amphrisus fluuius thessaliæ: penes quem Apollo posita deitate pro/ pter fulminatum Aesculapium suum septem annis sub forma pastoris Admeti regis pauit armenta.
Amimon argiuoꝝ fluuius est ab amimone Danai regis filia nũcupatus

ut præmonstratum est supra: ubi de amimone fonte.
Amis germaniæ fluuius est in oceanũ effluens.
Ampsaga uł ampsacus initium est numidiæ: in mare decurrens apud coloniam augustam.
Amissis germaniæ fluuius est in oceanũ se fundens.
Amissus fluuius ẽ haud lõge a pilo ciuitate Nestoris: Messenam ĩter/fluens ciuitatẽ.
Guadiana
Anas fluuius ẽ hispaniæ Lusitaniam a betica separans. Oritur quidẽ in lauminicano agro hispaniæ citerioris: & modo ĩ stagna se fundens: & nũc in angustias resorbẽs: aut in cuniculis totũ se condens ad ulti/mũ in atlanticũ cadit oceanũ.
Anapis siciliæ fluuius ẽ leniter fluens. Hũc qdã anapasolios uocant.
Anathis fluuius ẽ siciliæ: haud longe a syracusis.
Anathis fluuius ẽ africæ.
Anaurus thessaliæ fluuius ẽ: sic denoĩatus: eo ꝙ ex se neqꝫ aurã neqꝫ nebulã emittat. In hoc calciamentũ Iason ad sacra Peliæ ueniẽs dere liqt: qđ cernẽs Pelias ĩtellexit se moriturꝝ cito: & eũ ĩ colchos misit.
Anarius fluuius ẽ propinquus bactris: alexandriã quam ibi construi fecit Alexander præterfluens.
Aneus siciliæ fluuius ẽ: qui per.ii.m.p. sub terram se mergens syracu sis miscetur mari.
Androchius fluuius ẽ ciliciæ: ex amano monte progrediens.
Anemon fluuius ẽ prope Romam.
Aniene fluuius ẽ inter sabinos & romanos: quẽ aliq anio uocãt: & ex trebanorꝝ montibus oriri dicũt: insignis uictoria Tulli Hostilii regis qua fidenates fudit romanorꝝ hostes.
Aniger seu ãtiger uł anager fluui⁹ ẽ thessaliæ: ĩ quo cẽtauri ab Hercu le uulnerati lauerũt uulnera sua. Quã ob rẽ cũ primo habuisset aquas dulces atqꝫ potabiles: habuit postea fœtidas atqꝫ turpes.
Anxer fluuius tusciæ propinquus pisis.
Antrum britanniæ flumẽ.
Anulo fluui⁹ ẽ mauritaniæ: ĩ quo iãdudũ cõsueuerãt elephãti noua ui sa luna đscẽdere & sese lauarꝫ: ĩde exeũtes eas salutarꝫ: & ĩ siluas redirꝫ
Anxius fluui⁹ (ut quidã uolunt) ex monte armenio nascitꝫ: & per cau/casum in mesopotamiã transiens occurrit pactolo flumini ex caucaso cadenti: & unũ facti in euphratem demerguntꝫ.
Aous fluuius apolloniæ ĩter meropũ & asuaũ mõtes đcurrit ĩ meoniã
Apidamus thessaliæ fluuius ẽ: in quo eniphæus melax & phœnix mi/scentꝫ: quos ipse secũ in peneon defert.
Aper fluuius ẽ inter apolloniã & rusiam.
Appior fluui⁹ ẽ germaniæ: ĩter sarmathas nascitꝫ: & effluit ĩ danubiũ

Apius fluuius galliæ cisalpinæ in padū mergit̃.
Aponus uenetoꝶ fluuius haud longe a patauio.
Arcosia fluuius circa aratosiā ciuitatē olim a semiramide regina conditā fluens.
Arabis fluuius carmaniæ apđ cenolophagos labēs: q qđē sunt hoīes testudinū conchis casas tegentes: hirti coriisq̃ pisciū uestiti īcedētes.
Aranta fluuius ē Lacedæmoniæ ciuitati uicinus.
Arar germaniæ fluuius ē e uogeso effluēs mōte: & p fines eduoꝶ atq̃ sequanoꝶ adeo leuiter currit: ut uix intelligi possit: quā in partē đscēdat. Tandem miscet̃ rhodano.
Aratus molossoꝶ fluuius ē.
Araxes ingens armeniæ fluuius ē: & ab Eniochoꝶ montibus originē trahens: q̃diu secat arua armeniæ: placidus quietusq̃ descendit: adeo ut utrāq̃ in partē effluat facile nō possis dignoscere. Cū uero rupibus premit̃: tanto pnicior effici uidet̃: quanto uenerat illuc usq̃ quietior. Rapit qđē se: & uasto cū murmure uoluit̃ adeo uelox: ut ante q̃ alueum attingat: sese ultra uehat unda. Demū ubi curuat̃: iteꝶ fit tranquillus: & q uno exiuerat alueo diuisus ī duos cadit in caspiū. Huius in margine Persepolī olim persaꝶ metropolī: & ab Alexandro macedone deletā fuisse uolunt: adeo ad nihilū iādiu retractā: ut arbitrent̃ potius q̃ sciant īcolæ quo ī loco tam clara ciuitas sita fuerit. Aliq putauerūt hūc ī tyrū ferri: & a tyro ī caspiū mare.
Arasaces fluuius ē principio rubri maris propinquus p đserta loca: & cineri magis q̃ terræ similia effluens.
Arauis sabeoꝶ fluuius ē.
Arbrin parthoꝶ est fluuius.
Arbor armeniæ maioris fluuius.
Arcesim indiæ fluuius ē: & in indū fluit.
Ardalio fluuius ē inter tebastē & metriderā ciuitates.
Areda fluuius ē hispaniæ: a quo arenates denoīati sunt.
Arethon fluuius ex archanania cadēs grādis atq̃ nauigabilis efficit̃: & circūdatis cursu ābrachiæ ciuitatis muris ī sinū cadit ābrachium.
Argaon histriæ fluuius ē.
Arimaspus fluuius ē aureis harenis effluens inter scythas.
Ariminus fluuius Italiæ penes ariminū oppidū a se denominatū.
Arinocolira fluuius ē ægypti: & terræ promissionis terminus.
Arint fluuius ē apud dacos.
Armodius fluuius apđ æthyopas nascit̃: & ī sinu mergit̃ psico.
Armilla fluuius ē inter polloniā defluens & rusiam.
Arnus fluuius est arabiæ: diuidēs meotidē ab amoriade: & q in montibus arabiæ natus fuerat: ī lacu assaltidis terminat̃.
Arnꝰ fluuiꝰ apđ uasconas ē. De florētino ī pricipio dictū ē.

Arosapon fluuius in india ē in regione aricina feruoribus exusta: atq; circūdata dsertis: cui⁹ cultores circa fluuiū hūc arcon ciuitatē īcolūt
Arapsus fluui⁹ asiæ ē: cui arapsa ciuitas ē apposita ultra lycū fluuium lydiæ.
Arabris fluuius indiæ: quē Codroni incolūt: quos quidā ī sinu rubri maris dicunt. Hi qdem domoꝝ fores ex maxillis beluaꝝ faciunt: ossi/bus tecta contignant: ut Alexandro macedoni relatū ē.
Armoniacus numidiæ fluuius ē.
Arsania armeniæ fluuius ē: in eufratē defluens: quē tygri misceri q/dam uolūt: & demū quom lenius fluat separari: & ī eufratē mergi.
Arcandus fluuius īfluit ī limira: haud longe a monte masitico.
Arsenia galliæ fluuius ē.
Arsia fluuius illyrici ē.
Arula fluuius rheno propinquus.
Arusorasines fluuius ē: haud longe a bosphoro.
Artemon fluuius minoris asiæ.
Aruina fluuius africæ haud longe ab hippone regio.
Asanus fluui⁹ mesiæ est.
Asana mauritaniæ fluuius ē ex atlante scaturiens: haustu salsus: cro/codilos atq; hyppotamos nutriens.
Asassus fluuius ē thessaliæ secus heracleā ciuitatē: quæ in radicibus ē montis œtæ effluens.
Asarinaxis fluuius ē germaniæ.
Ascanius fluuius ē misiæ.
Ascelphus fluuius ē colchis propinquus.
Asdrubala fluuius nascit̄ in montibus bodua: & ī mare caspiū fluit.
Asiaces fluui⁹ ē scythaꝝ inter calipodas asiacasq; discurrens.
Asim⁹ fluui⁹ ē ī sicilia apđ carinā ī littore tauromenitanoꝝ descēdēs.
Asima fluuius ē britanniæ.
Asopus boetiæ fluuius ē: ex quo talē ueteres recitant fabulā: ꝙ quū Iuppiter ī aquilā transformatus Eginā filiā suam uitiasset: totis aquis ꝓ uiribus ulturus iniuriā ignominiāq; si posset: exurgebat ī cælum: quo ausu iratus Iuppiter eū fulminauit. Hic tamē in epidanum influit.
Asopus alter a supiori fluuius ē asiæ præterfluens una cū capro flu/mine laodicē celeberrimā urbē Lyco impositā flumini.
Assis fluuius ē apud illyricum.
Asosima siciliæ flumen ē.
Astago uenetoꝝ fluuius ē.
Astabores fluui⁹ ē inter africā & æthyopiā apđ meroē insulā: q una cū astabo fluīe iūct⁹ nilū facit: đ quo plene īfra ubi đ nilo scribet̄.
Astabus & hic fluuius ē meroem insulā æthyopū altera ex pte circū fluens: ut ꝓximo supradictū est.

Astura hispaniæ fluuius: a quo astures hispani populi denominati.
Asterion achaiæ fluuius est: ĩ nemea insula placide effluens.
Astron fluuius est phrygiæ.
Astras fluuius est armeniæ maioris.
Astragus fluuius æthyopiæ: cuius ripas ĩcolunt æthyopes nomades in occidentem uergentes.
Asubula fluuius est africæ ꝓpinquus salaat portui.
Atax fluuuius est pyrreneo mõte effusus: cursu lenis: & ĩter laudanũ & rhemos effluens Narbonem attingit: ubi nauigabilis efficit̃: hym bribus adeo turgescit: ut seipsum capere nõ possit. Hic in rubreso la cu mergit̃: & inde tenuis in tyrrhenũ mare.
Atesmes indiæ fluuius ẽ permaximus.
Aternus fluuius ẽ Italiæ: quẽ penes adria colonia ẽ. Hic per marsos decurrit in adriaticũ.
Athesis fluuius galliæ cisalpinæ in tridentinis orit̃ alpibus: cursu rapi dus tridentum radit. Inde Veronã in duas diuidit partes: & postremo padi paludes amplissimas supra fluens haud longe a brundulo integer in adriaticũ mare fundit̃.
Athenis galliæ fluuius est.
Atir fluuius ẽ tambardiæ ciuitatis aquitaniæ: in oceanũ defluit.
Atiras fluuius inter Constantinopolim & thraciã labit̃.
Atisa fluuius ẽ aquilegiæ in adriacũ fluens.
Atrax fluuius ẽ œtoliæ: a quo dicti sunt atraces populi. Hic in Ionio fundit̃ mari.
Aua fluuius est scythiæ: & in pontum cadit.
Auentius britanniæ fluuius.
Auelimphius fluuius ẽ hiberniæ p dublimam effluens regionẽ.
Aunimorus in hibernia est fluuius lisimonensem rigans ꝓuinciam.
Asuphetus uolscoꝝ fluuius: supra quẽ terracina ciuitas.
Auphidus apuliæ fluuius ẽ: ex hirpinis exiens mõtibus Canusiũ præ terfluit: & in adriaticũ mare ruit. Hic tamẽ ab aliquibus cãna uocatus est: quo noĩe uicus ei superueniens nuncupat̃. Celebris quidem ẽ illa romanoꝝ ingenti clade: ex qua uictor Hannibal ex occisoꝝ manibus nobiliũ tria collegit modia anuloꝝ:
Auoceladus hispaniæ fluuius ẽ inter celticos effluens.
Axon fluuius apđ ionas in minori asia.
Axius paphlagonũ est fluuius.
Axona fluuius est in extremis Rhemoꝝ.
Axus macedonum fluuius est: cuius ex aqua si pecora potent: nigros pariunt foetus.

B.v.

di Pescara

b Arbena fluuius in illyricum currēs.
Baptus apđ daresios fluuius ē.
Bactrus fluuius est circa fines scythiæ: sub monte effluens parapanis ubi bactroꝝ ciuitas zanestes dicta ē: sed & ipsa & populi a fluuio no/men sortiti sunt.
Bacchus hispaniæ fluuius ē Cordubæ ciuitati propinquus.
Balcus fluuius est colchoꝝ: in ora emochianoꝝ atqꝫ prensteloꝝ.
Bacuntius fluuiꝰ septentrionalis: credo pannoniæ propinquus. Hic ī sao flumine apud syrinthum oppidū fluit.
Bacturnigeron ē fluuius propinquus portui pathēno.
Bamborus fluuius ē apđ æthyopas claradditas: confertus hyppota/mis & crocodilis.
Bana syriæ fluuiꝰ ē: quē sub libano supra diximꝰ: & albana noīauimꝰ
Banna fluuius ē hiberniæ p ulconiam effluens regionē. Nā exiens ex lacu eiusdem prouinciæ permaximo in borealē oceanum decurrit. In hoc enim olim piscis repertus ē formam salmonis habens tantæ ma/gnitudinis: ut nullo modo integre in margine trahi posset.
Balgis germaniæ fluuius ē: montibus scaturiens sarmataꝝ.
Barbarus fluuius ē indici oceani: p quē transiuit Alexander macedo.
Bargens numidiæ fluuius.
Bargus thraciæ fluuius in ebrum cadit.
Bastros maioris armeniæ fluuius ē.
Batinias fluuius est chersonenso(ut arbitror)proximus.
Bautica fluuius galliæ cisalpinæ in padum fluens.
Basileus fluuius insulæ cypri: syriacum ꝓrumpens in mare.
Bedese fluuius ē Rauennæ: quam sabinoꝝ oppidū qdam dicunt.
Bellus fluuius phoenicis ex candea seu candebra palude in radicibus mōtis carmeli ꝓcedens: & puo contentus cursu apud ptolomaidam Claudii Cæsaris coloniā: quæ quondam acron dicta ē: mari miscet̃: harenas qdem habet uitro accomodas plurimū.
Berua fluuius ē hiberniæ: quæ & scotia ex monte blagme effluens: & per Lichiniam currens.
Bethis fluuius ē terraconensi prouincia demissus: p mediā fere hispa niā sicut nascit̃ alueo uno đcurrit: nomē īponēs regiōi. Post aūt mari ꝓpiquꝰ īgētē ex se lacū facit: ex quo duplex egredit̃ tātꝰ utroqꝫ gurgi te: quātꝰ solꝰ ītrauerat lacū: & sic geīatus ī oceanū labit̃ occiduū.
Betulus paruus fluuius barginonis littori proximus.
Bibilus fluuius ē hispaniæ: cuius aquæ circa ferri temperamēta acer/rimi uigoris sunt: adeo nullū telum approbent incolæ: nisi qđ ī eodeꝫ tingatur: aut ī calibe: quem æquæ uirtutis aiunt.
Bicornius germaniæ fluuius ē: & in eadem nascit̃.

guadachibir

Billus asiæ minoris fluuius citra paphlagoniam.
Bisingibilia fluuius albiæ est: & in oceanum funditur.
Blexa fluuius galliæ.
Boandus hiberniæ fluuius ē: & per regionem mediam funditur.
Bombos fluuius haud longe a seleucia calidano flumini imminente.
Borcani sardiniæ fluuius ē.
Boreus fluuius boreo ꝓmontorio oceano serico iuncto ꝓximus est.
Boristeus fluuius ē scytharum: nomē incolis sibi adiacentibus: atque lauci tribuens: & quom cæteri scytharum fluuii turbidi fluant: solus hic clarus atq; potabilis labitur: pabula læta alens & pisces optimi sa poris: quibusq; nulla sunt ossa. Ex longinquo plurimum effluit: & ex incognito fonte: adeo ut p spatiū itineris quadraginta dieꝝ stringat̄ al/ ueo: & tanto ē nauigiis aptus spatio: & iuxta boristenidam atq; olbiā græca oppida cadit ī euxinum.
Boua orientalis atq; nauigabilis ē fluuius ī gangem fluens.
Bouzimelo ciliciæ fluuius ē: haud longe a lico amne.
Bragada fluuius ē africæ iuxta oppidum musti. Huic quom uicin⁹ eēt castramentatus. M. Attilius regulus consul romanoꝝ bellum agēs cō tra Carthaginenses: querentibus militibus suis ad flumē aquatū ibāt se a serpente infestari accessit: & cōperit secus flumen serpentē lōgissi mū: ī quē quom balistis aliisq; machinis bellicis nil ageř posset: cōuo cato ad opus exercitu lapidibus obrui fecit: demū sublato ei mortuo corio lōgitudinis pedū. cxx. Romam quasi mirabile misit.
Brison ægypti fluuius: & a nilo impletur: cuius in confinio abundare elephātes consueuere.
Bricrates fluuius ē ex timaro monte progrediens: misceturq; arino.
Brenta fluuius Venetorum secus patauium fluens: in extremo sinu adriatici.
Brixa fluuius in extremo persarum latere: tantum limi trahens: ut coe no illam oram inaccessibilem faciat.
Bruxa fluuius ē in confinio Italiæ galliam cisalpinā pergentibus adria tico littori adiacentem: qui iamdudum rubicon dictus est.
Bronona uasconiæ fluuius ē.
Bugenis fluuius ē scytharum: ī lacu balesicoræ cadēs meotidi uicino.
Bustricius pannoniæ fluuius ē.
Bura fluuius ē arabū seu arabis propinquus.
Buthes fluuius ē scytharum: cui proximi sunt sarmatæ: & agatirsi.
Butrotus fluuius in extremo Italiæ angulo: penes locros ꝓfluens.

c Abrius persarum fluuius hostio portuosus.
Caicus misiæ fluuius ē: ueniens a teutranta loco ultra ciuitatē: quæ teutranta iam pars eolidis atq; troadis fuit.

Caistrus fluuius ē labens præter asiam paludē asiæ: ex albanis iugis cadens: & ciuitatē abluit Ptelæ sub piono monte.
Calamac fluuius ē syriæ.
Calcanius campaniæ fluuius est.
Calibs hispaniæ fluuius est: cuius aqua si temperet ferrū longe acrius aquæ uiolentia reddit: q̃ sua fuerit ante natura: adeo ut nullū appro bent hispani telum: ni sumpserit ex calibe temperamentū.
Calydon œtoliæ fluuius ē: quem ego Acheloum puto a calydone op pido œtoliæ: quod præterfluit denominatum.
Calor fluuius est ī samnio Beneuento iunctus: clarus Karoli regis si/ ciliæ uictoria: & cede Manfredi.
Calicadnus fluuius ē propinquus corico monti.
Calos Mesiæ fluuius ē.
Camander fluuius est troianus: q aliter Xantus dicit: fama longe ma ior q̃ facto. Iunctus aūt Symeonti paludē faciunt: quæ etiā Caman/ der dicit. Hinc ex ida nati ī portū effluunt achæorum. Ab hoc fluuio Hector Astyanactem filium nominauit Camandrū.
Cambises fluuius ē hircaniæ ortum habens in montibus caucasi: cui quom propinquus ex coraxici montis radicibus erūpat Cyrus: abeun tes in diuersa hyberos & hircanos lōgo interuallo distantes irrigant. Inde longe a mari in uno eodemq; lacu sese recipiunt: & in hircanū si/ num uno alueo deueniunt.
Cambri fluuius est apd̄ seres: q osseres uocant: qd̄ latine sonat siluaꝝ nobiles. Hi qdem mites sunt hoīes: & aqua pfusa frondiū depectunt canitiē: alioꝝ mortaliū consortiū fugiunt: & cōmertia appetūt.
Campicapes scythaꝝ fluuius ē: Nomadas disterminans & georges. Veꝝ sunt q confluere eū dicant infra olbiam una cū borysthene.
Campania galliæ fluuius ē.
Canucos siciliæ fluuius monti adusto simili Africano iunctus.
Cana fluuius ē apuliæ: quē supra aufidum nūcupauimus.
Cannas bragmadoꝝ fluuius nauigabilis: quem attogaligæ populi inco lunt. Hic in gangem effluit.
Cantabani fluuius ē orientalis: q susceptis aliis tribus fluminibus in indum labitur fluuium.
Cappadox amnis cappadocum est: qui galatias morinas terminat: & de se cappadociæ nomen dedit.
Caper asiæ fluuius ē laodociam lico flumini appositam abluens.
Caractes fluuius ē pāphyliæ: sic dictus quia se præcipitat: iuxta quē Perga pppidum & Dianæ templū: quæ & Perga ab oppido dicta est.
Carcines fluuius est nauigabilis in extremo Italiæ positus haud longe a Petilia ciuitate.

Carambucis fluui' ẽ sub arctoo: ubi riphæoꝵ montiũ iuga dficiunt: apd quẽ habitãt populi: quos ariphæos dicũt hypboreis gẽtib' simi les. His qdẽ sedes sunt nemora: cibus baccæ: dementes hñt ritus.
Caresus fluuius ẽ ex ida troianoꝵ monte diffusus: Homeri uatis car/ mine celebris: esto nulla eius uideant' uestigia.
Carie fluui' ẽ colchoꝵ ĩ phasim ꝓfluẽs: cui' ripas salciæ gẽtes ĩcolũt
Caruntis asiæ fluuius ẽ supra bithyniã nicomediensem fluens.
Carco fluuius ẽ in regione carnoꝵ aquilegiã præterfluens.
Casilinus cãpaniæ fluuius: a quo & oppidũ casilinũ dictũ: insigne, op pidanoꝵ fide erga romanos: dũ obsideret' ab Hannibale pœno.
Caspasus fluuius ẽ apud scythas.
Casus fluuius p albaniã fluens.
Catimon siciliæ fluuius ẽ.
Caularius fluuius ĩ agro idensium ẽ: haud lõge a carallite palude.
Cecina fluuius ẽ tusciæ: p agꝵ effluens uulterarũ cadit ĩ arnũ.
Cephalcidis siciliæ fluuius himeræ oppido ꝓximus.
Cephesus nauigabilis fluuius ẽ in finibus pandoꝵ persaꝵ.
Cephisus boetiæ fluuius ẽ sub parnasi radicibus fluens: cuius ĩ mar/ ginibus aiũt fuisse tẽplũ deæ Themidis: ad qđ Deucalion & Pyrrha cõsulturi de restauratione humani generis post diluuiũ accesserunt: & ob id aqua cephisi fatidica nũcupata ẽ: quã aiunt cũ ex eodẽ lacu cũ flumine mela exeat: & ille nigras aues faciat: albas facere nigras: nigras aũt rufas. Hunc præterea dicũt narcissi fuisse patrẽ.
Cephne fluuius ẽ orientalis: inter quẽ & indiæ regionẽ: quæ dicit' ge ria: habitarunt q ex Ofir: q de genere fuit Ober descenderũt: & exin de Salomoni auꝵ deferebat'.
Cheladon archadiæ fluuius.
Chelonates fluuius in ea ora: in qua cyllene & callipolis.
Cherati indiæ fluuius est: q pisciculos ꝓducit errantes p aridã: & de mũ in fluuiũ redeuntes.
Cherius fluuius est ĩ euia regione: ex quo si potent oues albæ: nigræ efficiunt': quom in neleo flumine huic propinquo contingat contrariũ
Celeus fluuius est phrygiæ.
Cerretoriũ torrens est fere inter pistoriensem agꝵ atqꝫ lucensem: hĩc habens Izamũ oppidũ: inde pisciam: q miraculo suo solus torrẽs me ruit inter flumina memorari: Hic (ut aiunt incolæ) paruo mõtis decli/ uo cadẽs nõ hymbre turget: ut reliqui: quinimmo (ut iidem asserunt) de decennio ĩ decenniũ: seu paulo amplius nõ determinato tẽpore: sꝫ fortuitu: & dum minus ab ipsis expectat': ex imo telluris uẽtre repen te & fere in momento tam grandẽ lapidũ euomit copiã cũ ĩgenti stre pitu sese illidentiũ saxoꝵ: ut q uiderint: obstupescant: eoꝵ in modũ

Pescia

labentis aquæ ĩpellit ẽt leniter in decliuũ: ut sese lapides mouentes ui deas: motus uero causam uidere nõ possis. Et hoc ter uel quater ĩ die p horã dimidiã perseuerans agit: nec unica die tantũ: quinimmo duo bus uel tribus aliquando cõtinuis: & sereno cælo decurrens in admira tionẽ sui nõ solũ externos: sed etiam trahit indigenas: & demũ subsi/ stens expectat donec decenniũ more solito elabat.
Cerbalus apuliæ fluuius ẽ olim ĩ finibus daunoꝝ.
Chereste fluuius ex tauro ꝓfluens: ĩ oppositũ insulæ mergit rhodioꝝ.
Chesimon fluuius e caucaso mõte prosiliens erumpit ĩ pontum.
Cestros fluuius ẽ pamphyliæ nauigabilis: inter quẽ & caractes perga oppidũ situ ẽ: & Dianæ templũ: q̃ & pga ab oppido denoĩata est.
Ciaos fluuius ẽ colchoꝝ uastissimus: & in faucibus phasis eidem mi/ scetur phasidi.
Cidara fluuius est insulæ taprobanes ex megiba stagno effluens: & in oceanũ uersus septentrionẽ & indiã cadẽs.
Cidonus fluuius ciliciæ est: ut aliqui dicũt: ex tauro monte fusus. Alii uero ex alueo cohidapsi: eo ꝙ dulcedine & suauitate saporis illi psimi lis uideat. Tarsum insignem cilicũ ciuitatẽ cursu diuidit: & magis li/ quore q̃ꝫ spatio memorabilis leui tractu effluit a puro susceptus solo: cuius placidũ cursum nec torrentes urgent: aut alueũ turbant: frigidi tate plurima & ripaꝝ amœnitate desiderabilis: adeo ut Alexander ma cedo æstuans ob laborẽ dũ se lauaret in eo: fere lœtalẽ ægritudinem traxit. Qualis emanat e fontibus: tal' sali miscet undis. Vere tantũ cũ liquant niues turgescit.
Cidnus a candore denominatus: nam incolæ quicquid albũ, cidnũ uo/ cant. Præterea podagricis eius medent aquæ.
Cidrinus fluuius est inter ianeos & cerasmos.
Cidus ciliciæ fluuius: podagra laborantibus conferens plurimũ.
Cinibs arabiæ fluuius ẽ gemmaꝝ pluriũ geneꝝ abundans: adeo ut as/ sumptæ camelis deportent in oppidũ tybrestũ.
Cinos fluuius ẽ nomadũ: q quidem ultra incompertam nauigationẽ ĩ psico mergit sinu.
Cinips fluuius ẽ in Libya defluens p uberrima arua haud lõge a lepti oppido: circa quẽ aiunt grandes hircos oriri.
Cinga fluuius rapax ẽ a cingendo dictus in hispania: & effluit ĩ hybeꝝ.
Chios fluuius ẽ misiæ.
Cinthus Laconiæ fluuius ẽ.
Ciren fluuius ẽ hispaniæ: q alio noĩe bethis dicit.
Cirta masiliensium fluuius ẽ iuxta urbẽ agatham.
Cir⁹ fluui⁹ ẽ radicib⁹ mõtis coraxici ꝓrũpens haud lõge a cãbiso: & p⁹ q̃ꝫ distãtib⁹ alueis hyberos hircanosqꝫ circuiuer: quasi ex cõposito

haud lõge a mari ĩ lacũ unũ r̃deũt: ĩ sinũ hircanũ uno tramite currũt
Cithios fluui⁹ ẽ ultra bithyniam nicomediensem.
Clanius cãpaniæ fluuius ẽ haud longe a neapoli: acerras p̃terfluens.
Clarath fluuius ẽ africæ: in quo crocodilli gignunt̃.
Claudus fluuius asiæ minoris: Lisæ oppido atq; ocrusæ uicinus.
Cled fluuius est hiberniæ.
Clerus hispaniæ fluuius ẽ.
Clitor uel cliton arcadiæ fluuius.
Clitũnus umbriæ fluui⁹ apđ meuaniam & spoletum defluens: ex quo (ut quidã uolunt) si cõfestim postq̃ cõcepit bos bibat: album pariet. Quã ob rẽ Romani magnas hostias Ioui ĩmolaturi ad hũc locũ ꝓ al bis tauris mittebant. Hũc alii fontẽ: alii lacũ dicũt.
Clius seu clinis fluuius est mauritaniæ: ex atlantis septẽtrionali plaga ꝓgrediens in occidentẽ tendit: & in lacũ fundit̃ epytagonũ: & muta to noĩe dicit̃ agger: & postremo multis peragratis regionib⁹ nilus effi cit̃: & ideo ubi đ nilo scribet̃ infra pleni⁹ aponet̃.
Clodianus fluuius ẽ ex pyreneo exundans: & ad emporia se ferens.
Coapsis fluuius ẽ mœdiæ: sese in tygrim deferens apđ persas. Huius fluminis dulcis ẽ aqua: ut psaꝝ reges q̃diu ĩter ripas psidis effluebat soli ex eius aquis potabãt: & ꝓfecturi pegre adhuc ẽt illas đportabãt
Cobar babyloniæ fluuius ẽ.
Cobulatus fluui⁹ ẽ minoris asiæ: gallogræciæ propinquus.
Cocytus infernalis ẽ fluuius: poetaꝝ carminibus celebris.
Conderon fluuius ẽ arianæ regionis: feruore solis exustus: đsertis cir cũdatus nõ lõge a bactris: cuius qdem cultores circa hũc fluuium & aliũ noĩe Aroxapem oẽs inhabitant.
Coeranis minoris armeniæ fluuius insignis habet̃.
Cophata seu cophinus fluuius ẽ indiæ: propinquus oppido indoꝝ: qđ dicit̃ peucodatim.
Coganus fluuius ẽ asiæ minoris præterfluens radices Timoli montis: cuius in marginibus loreni & philadelpheni habitant.
Colaphis fluui⁹ ẽ pãnonie: q fluit ĩ saũ p colapianos breucosq; fluẽtẽ & cũ duplici mergat̃ alueo: facit insulã: quã segestiã incolæ uocant.
Copen fluuius ẽ indiæ: in indũ fluuium cadens.
Coralius fluuius ẽ phrygiæ: & susceptis tẽbrogio & gallo fluminibus in bosphorano littore põto miscet̃. Hic a multis sangarius appellat̃.
Corineus fluuius ẽ haud lõge ab eritriis & promontorio mimantis & clazomene.
Coronalos fluuius ẽ haud longe a palude: q̃ olim adramiteos dicta ẽ.
Corex persaꝝ fluuius carmaniis proximus.
Cosuagus fluuius indiæ nauigabil̃ est: & in gangem cadit.

Corus fluuius ē asiæ minoris sub amāno defluens monte: non longe ab oppido egræ.
Cratides fluuius ē calabriæ. Ver℞ ab aliquibus Cratim dicitur: & ꝑter tau℞ oppidū labitur: ex quo secundū quosdam qui biberint flaui effi/ciuntur. Alii uero dicūt: siqua biberint pecora: candida fieri: quom ni gras faciat sibaris huic ꝓpinquus: nec incolas carere beneficio dicūt. Nā sibarim bibentes nigriores dicūt atq; duriores: & crispo capillo: quom q crati bibūt candidiores sint & coma dimissa.

Arrone

Cremera fluuius ē inter romā & ueios: quē penes. cccvi. ex inclyta fa milia Fabio℞ die una pugnantes a ueientibus cæsi sunt: quom nō nisi unus: & hic paruulus superesset.
Crenactas fluuius ē indiæ nauigabilis: & in gangē fluens.
Crianos fluuius ē paludi ꝓpinquus: cui dicebať olim adramiteos.
Crinisus fluuius ē siciliæ: quē aiunt Acestis regis fuisse patrē.
Crisas syracusa℞ fluuius ē: ex monte ueniens ætneo.
Criscitoras fluuius est sub imano mōte: q caucasi finis ē.
Crisorus fluuius ex timolo mōte progrediť: sardibus ꝓpīquus: uulga tiori noīe pactolus nuncupatus: q eo ꝙ aureas habeat harenas: chri/sori nomē sortitus ē.
Croconus seu crocaculus fluuius ē brutio℞: seu salentino℞ nauigabi lis: in quē si lignum fustē ue deieceris: uel frondes: lapideo cortice ob durantur.
Crustumiū flumē ē haud longe ab arimino: a quo oppidū denomina tū est: & defluit ī adriaticū.
Currinanta fluuius nasciť ī campis comagenæ: & ī ꝑsicū decidit sinū.
Cuta fluuius ē persa℞: a quo cutes dicti sunt persæ: q ad īcolendam samariā ob iudæo℞ captiuitatē uacuā a ꝑsis regib⁹ missi sunt.
Cuuentus fluuius œtoliæ Calydonē secus fluens.
d Alierus fluuius ē indiæ: & ī oxum fluuium terminať.
Danapris scytha℞ fluuius ī pontū fluens.
Danes fluuius ē syriæ crocodillo monti ꝓpinquus.
Dania fluuius ē mauritaniæ Perosis: quē alii turbulentā dicūt.
Danius acerra℞ campaniæ fluuius: quē supra Claudius diximus. Vtr℞ ho℞ uer℞ sit nomē: ignoro.
Danubius fluuius europæ permaximus oriť in iugis noriæ germaniæ mōtis ex aduerso oppidi gallo℞ scaurici: & effluens ab occiduo ī oriē tem per innumerabiles labiť nationes: a sinistris linquens germanicas & a dextris Theutonicas: pannonias: atque mesias. Et postq; pluri/mum sui cursus lapsus est: mutato nomine dicitur histrus seu hister: & . lx. permaximis fluminibus auctus per septem ora: uł secundū alios per sex in euxinum mergitur mare: ultra. xl. m. passuum infra amaras

undas impetu suo dulcem quærentibus exhibens haustum: ex quibus ostiis quattuor nauigabilia sunt: reliqua uero nō apta nauigiis. Primū qdem ostium aiunt uocari peucos: & ea peuces appellat insula: cui al/ueus pximus ē: ex quo & palus oritur ingens: & lacus sup istropolim quem aluū uocant. Secundum aūt ostium uaratustoma nuncupatur: & tertium calaustoma secus sarmaticā insulā. Quartū uero pseudo/stomon: & insulam canopōdiabasis. quintū bonostoma. Sextū qdem spirebostoma. Septimū nomē nō habemus. Sunt insuper q uideantur arbitrari ex eo tria pgredi flumina: eas scilicet secus apolloniā efflu/ens: & narliburnos separans & phileos: & histrū: q per histros labit: & nomē largitur eisdem.
Dardanus fluuius ē mesiæ: a quo puto dardanos populos uocitari.
Dasibaris fluuius ē garamantū.
Diana fluuius ē apd camarinā: cuius aquæ nisi pudice haustæ sint: in unū corpus cū uino nō coeunt.
Diardeus fluuius ē: q ab ultimis indiæ ueniens crocodilos: ut nilus: & delphinos atq alias gentibus incognitas beluas alit: in gangē tandem elabitur.
Dipsas fluuius ex tauro monte cadēs.
Dirmus fluuius ē apd illyrios: cuius in ripis moniuolanū oppidū: qd antea colchinū dictū ē: eo qp a colchis sit conditū: & scodra hilliorū: cadit. n. ex palude ligisti.
Drauus ē pannoniæ fluuius: & in danubium labit.
Drica fluuius apd dacos: & in danubiū finit.
Druentia fluuius est ex alpibus fluens: & apd allogobras in rhodanū sese mergens: transitu præcæteris galliæ fluminibus difficilis. Nā quū maximā aquæ uim uehat: nullas tamē naues patit: eo qp nullis inclu datur ripis: sed ī amplū hinc & inde uadit: & ulterius postea alueos fa ciens atq pmutans: & assidue glareosa saxa reuoluens: nullam etiam expeditorū pediti uiam uiolentissimus præbet tutā: quem druciam nūcu pari arbitror: quia obices diruat omnes: nouæ qdem babyloni ppin/quus est.
Durda fluuius ē a tauro defluens monte: quā qdam scribunt clurda.
Duder fluuius minoris asiæ haud longe ab anthiochia: cuius in ripis meandropolis & eumenia oppida fuere menādro flumini propinqua.
Durius hispaniæ ulterioris ē fluuius: a quo luscitania incipit: is enim ultimi promontorii radices abluit.
e As fluuius a quibusdam adusa uocatus: quē qdam dicunt ab hi stro moueri: & apd apolloniā olim corinthiorū coloniā ī epyr/rho posita fluere: & in ionio misceri salo.
Ebenos seu euenos fluuius est: quem centaurū aliqui nominant: eo qp

in eo Nessus centaur' ob raptam a se Deianirã ab Hercule confossus sit:q in mare effluens habet ĩ ripis lirnetos & miletos.
Ebrus inter thraciæ fluuios celeberrim' est:qui fusus a strimone ada/mantos adrisaꝝq; gentes abluit:& a colentibus carbiletis:pirogetis: atq; dragetis:necnõ & lætas maiores hemo subditos:atq; minoř rhodope subiacentes intus secat:habens ex parte una cicones & doriscos ex altera relictis primatibus & dolongis:tinis:corpulis:aliisq; barbaris:habens ubi mare miscet̃ portũ tentoris:& Polydori tumulũ:& ultra se apollinis zeruntii.
Ecos fluuius ingens ẽ:nascit̃ quippe ex monte taumesce:& in quinq; diuisus alueos per caucasum euehit oẽs loco:q appellatur scelantes: inde se ĩ gangem proripit.
Edabis mœdoꝝ fluuius ẽ:penes quẽ populus isr ael captiu' religat' ẽ
Edas fluuius ẽ ꝓuinciæ septimanæ:ĩ mare declinans gallicũ.
Edripis fluuius ẽ susianoꝝ persaꝝ ĩ euleum flumen decurrens.
Egos fluuius ẽ ꝓpontidi uicinus:cuius ĩ ripis tensusa apposita ẽ.
Eladus arcadiæ fluuius ẽ seruans anhelitum.
Elauer fluuius ẽ apud aruenos gorgoniã oppidũ præterfluens.
Eleorus siciliæ fluuius ẽ:pachino ꝓmontorio uicinus.
Eleuterus fluuius in cãpis syriæ nascitur:& phœniceo finit̃ mari:in quo maximæ testudines capiuntur:ultro statuto anni tempore effusa multitudine uenientes ĩ flumen.
Elisius fluuius ẽ siciliæ.
Elisos fluuius ẽ atticæ regionis sic a flexibus nominatus. Aiunt qppe hũc a cocyto fluuio inferoꝝ augumenta suscipere:& ob hoc furias in/fernales fessos siti serpentes aquis huius recreare solitos dicũt.
Elles fluuius ẽ minoris asiæ cingẽs smyrnã ciuitatẽ suis undis.
Elorus siciliæ fluuius ẽ:q more nili suprafũdit̃:hũc supra eleoꝝ dixi.
Elsa fluuius ẽ tusciæ ĩ agro florentino paulo supra oppidũ:qd' collis dicitur ad orientẽ ex loco cui unci incolæ tanta aquaꝝ abũdantia effũditur:ut mirabile uideatur:& circa eius initiũ quicquid eius in aquas proieceris:infra breue dierum spatium lapideo cortice circundatũ cõperies:qd' postmodum in ꝓcessu sui cursus non facile facit. Hic suis tantum undis perpetuo cursu in exitum usq; clarissimus effluit. Hym/bribus tamen ut cæteri turbatur & augetur: & quom oppida plura hinc inde labens uideat:a dextro modico elatum tumulo Certaldum uetus castellũ linat:cuius ego libens memoriam celebro:sedes qppe & natale solum maioꝝ meorum fuit:ante q̃ illos susciperet Florentia ciues. Multas præterea & diuersarum spetierum:maritimarum tamen omniũ radens cursu solum detegit concas uacuas:& uetustate candi/das:atq; utplurimum aut fractas aut semesas. Quas ego arbitror dilu

μ´

uium illud ingẽs; quo gen⁹ humanũ fere deletũ est; dũ agitatu aquaꝝ maximo terras circunuolueret fũdo; illis reliquit ĩ ptibus. Hic demũ sub insigni castro miniatis ĩ arnũ fundit̃ flumẽ.
Enipheus thesaliæ fluuius est; ex otri monte prorumpens; & celeri se cursu uehens in epidaurum ruit.
Enises Siciliæ fluuius est haud longe a tauromeno colonia.
Enticinus galliæ cisalpinæ ex apœnino decurrit in Padum.
Eorcus fluuius est hyberniæ; qui in radicibus blagmæ montis exortus per Osiriam efluit regionem.
Eonus fluuius est indiæ nauigabilis in gangem fluens.
Epidanus fluuius est thesaliæ; satis leni defluẽs cursu ante q̃ꝫ sibi misceat̃ enipheus; qui quũ rapidissim⁹ sit; epidanum uelocissimũ facit.
Epilas fluuius est macedoniæ in heraclea ora.
Eracleus fluuius colchorum est; promontorio eiusdem nominis proximus; & oppido mantio.
Erandatus fluuius ante lycus noĩatus; asiam Bythiniãqꝫ disterminãs orit̃qdẽ in stagno aritinia penes miletopoli megeston aliosqꝫ recipiẽs
Erasinus fluuius est Nemeæ adeo superbus cursu; ut ripis cõtineri nequeat præterfluit autem driopas. Alii autẽ Litiæ fluuium dicunt.
Ericinnum e boetiæ fluuius est ad trophoniũ deũ; quẽ penes duo sũt fontes; quorũ alter potus memoriã affert; alter uero obliuiosũ facit.
Eridanus fluui⁹ est Italiæ celeberrim⁹ apud græcos aliasqꝫ natiões omnẽ cisalpinã irrigat galliã; & qm̃ hic idem & padus est; nihil de eo præter ea q̃ ad græcos spectãt nũc dicem⁹. Reliqua ubi de pado. Fingũt græci hũc apud inferos natũ; & ĩ terras ac superos euasisse; nihil aliud sentientes; q̃ꝫ ꝙ ex uegeso monte; q propĩquus est ĩfero. s. tyrrheno profusus tendit in adriaticum; quod græci superum uocant.
Eridanus autẽ nũcupatur ab euentu. Nam fingũt poetæ Eridanũ solis fuisse filiũ; cui quũ falsum esse ei obiiceret̃ ab Epapho ægiptio iuuene; ad obtinendã filiationis fidẽ currus lucis ducere temerarie impetrauit a sole patre. Qui quũ equos nequiret regere; exeũtibus ipsis orbitam; in parte cælum exustũ; & ĩ terris multa exhausta fluiã. Quãobrẽ ab irato Ioue fulminatus ẽ; & ĩ padũ cadẽs suũ illi tribuit nom̃
Alii sunt q dicãt Eridanũ egiptiũ iuuenẽ; cũ mutatis sedibus uenisset in ligures; eisqꝫ imperasset; casu in padũ cecidisse; & in eo necatum. Quãobrem ĩ solatiũ sui flumini regis mortui nomẽ posuere; & hinc eridan⁹ dictus. Quẽ & ueteres ægiptii in honorẽ sui iuuenis bicornẽ inter alias cæli imagines posuere; & pluribus decorauere sideribus.
Reliqua ad hũc spectantia ubi de pado uide.
Erigonus fluuius est prope dorchiopum; qui ex illyrico per perniam fluens maximum flumen efficit.

Ermandus fluuius ē indiæ: currens apud parabesten racosiorum.
Erimantus fluuius ē archadiæ: ex mōte panere fluēs ī alpheū.
Eritrasalcos fluuius in corporibus gignens pillos.
Erginus ꝓpontidis fluuius: haud longe a lysimachia chersonensi.
Erinus secundū quosdā fluuius ē lydiæ: Alii dicūt ex doricilio phry-
giæ natū: eumq; illā a Caria diuidere. Demū campos smyrnæ aureas
trahentem harenas fœcundare.
Esia galliæ fluuius ī secanam cadit.
Eseris fluuius ē: Calabriæ crotonensi ciuitati propinquus.
Esipius fluuius ē liciæ.
Esicius fluuius ē hispaniæ: qui ante haustu dulcis fuit: postea amarus
factus ē.
Esper fluuius: apd quē secundū quosdā Nessus centaurus Deianiram
transuadans rapinā fugāq; meditatus ab Hercule sagittis occisus est:
qd' supra ī ebano flumine cōtigisse diximus.
Eternus fluuius apd Daunos: quos nos apulos uocamus: est. Alibi ue
ro cōperio eū apd aprutinos inter salinas & theanū maruncinū.
Ethilia septētrionalis fluui' ē pmaximus: ut qdā ferūt: maior euphra
te: æstate crescens ut nil': a maiori burgaria dscendens ī caspiū mare
Ethimantus fluuius ē indiæ uariis flexibus incuruatus: q cū ab inco
lis irrigationis causa distrahat: tenuis & iā sine noīe ī mare recipit
Eudon fluuius ē: anthiochiam alluit a thebaida ueniēs: ubi pygmeos
fuisse tradunt.
Euenos fluuius ē: qui & licorum.
Euphrates īter cæteros fluuios memoratu plurimo celebris ē tā uete
rum litteris: q; exundationibus suis. Hunc qdam uolūt ex paradisi fō
te mortalibus qdem incognito deriuari: qd' ego credo. Alii tamen di-
cunt in armenia maiori ī monte: cui paracoatra nomen: haud longe a
fonte tygris oriri. Nōnulli asserunt eū ex radicibus mont s armeniæ:
cui catopen dicūt īcolæ supra zizimā seu zimaram erūpere. Nec de-
sūt qui dicāt ex aga eiusdē armeniæ monte effundi. Et post hos affir
māt aliqui: q ī uallibus montis capontis appareat primo: haud longe
a zimara de qua supra. Præterea aiunt: & si uastis e montibus exūdet:
undis non e uestigio sese in fluuium effundere: quinimmo factis ex se
duobus lacubus: segnis sedet & iners. Ex his tandem margine facto
erumpens ripis assumptis uere flumen apparet & maxīo strepitu: atq;
celeri cursu armenios cappadocasq; disterminans nūcupatus ab initio
pixurates: deizena & anetica regionibus relictis excurrit: & iam aliqui
bus susceptis fluminibus ualidior factus ī taurum montem uires ex-
peritur suas: ubi elegeā uocant: cui cū non resistat taurus: progredit
uictor: sed saxosus atq; uiolentus ad dexteram Comagenam: ad leuā

aūt relinquit arabiam. Verum sunt qui uelint eum in alueos duos diuidi: quorum alium in tygrim effundi dicunt: reliquum uero permeatis mœdorum gordianorumq; terris in Mesopotamiam ferri: & babyloniā quondam caldeorum reginam in partes duas cursu medio separař Inde hic idē postq̃ aliquandiu effluxit: q nauigabilis & igens ante fuerat in paludibus dispersus amplissimis tenuis efficitur riuus: & incognitus (ut aiunt) nusquā aperto exitu effluit: esto sint qui dicant eum in mare rubrū fundi. Sunt tamen qui putent hunc illi ruborē iniectum a Cyro persaꝝ rege ob susceptam iniuriam: seu ob gloriæ alicuius magni facinoris cupiditatē: ut in riuulos deductus plurimus alueus cum nomine deperiret. Volunt insuper hunc nili more & fere eodem tempore Messopotamiam irrigare: atq; fœcundam facere: & sese ĩ alueū statuto tēpore reuocare. Quā ob rē eū nomē Euphratis sortitū uolūt cū hebraice euphratas fertilitas appelleť. Dicūt & alii aquas eius eē uitales: & ob id a priscis auxeneum fuisse uocatū.

Eule⁹ fluui⁹ ē: & ĩ mœdis oriť: & haud lōge ab ortu sorbeť: & demū in terras exiēs per messopotamiam funditur: arcem Susarum circuiēs & Dianæ templum gentibus illis uenerabile plurimū: postq̃ susianē ab elmaide disterminauit. Habeť hic a persis adeo sacer: ut non ex alio reges bibant: secūq; ex eius aquis ꝺferant: si forsam peregre ꝓfecturi sint. Facit tandē una cū tygri lacū iuxta Cariacē: ex quo quorsū exeat nō habeť.

Euenenius fluuius ē hispaniæ ꝓpĩquus tradulis ueterib⁹: & calabrici oppido.

Eurimedon pamphyliæ fluuius ē a sade oppido missus iuxta arpedon montē fluit: insignis Cimonis atheniensium ducis nauali uictoria: & phœnicū atq; persaꝝ clade.

Eurotas fluuius Laconū sub ipsis lacedæmoniæ muris currens: huius ripæ lauris abundant: & ideo Apollini sacꝝ dicūt.

Euxinus fluuius ꝓpontidis: quē ab euxino mari in qđ effluit: denominatū qdam uolunt.

Exaimis fluuius ē argiuoꝝ: quē aiūt terris ĩmergi: & iteꝝ post exactū aliqualē cursum ĩ publicū reuerti.

Exemontus Mesiæ fluuius ē.

Exrhodus æque est Mesiæ fluuius.

f Abaris: hic & farfarus diciť: fluuius sabinoꝝ ē: & corrupte faber nūcupať a plurib⁹.

Fæcelin⁹ siciliæ fluuius ē pelloro iūctus. & Dianæ tēplo cōterminus.

Fanes sannitū ē fluuius: q & syris diciť: beneuento uicin⁹.

Farfar⁹ syriæ fluuius ĩ radicib⁹ libani mōtis emittiť. & p anthiochiā fluens ĩ syriaco misceť mari apđ symeonis portū.

Farnicas fluuius ē haud lōge a iulionopolitis.
Fasis colchorꝝ fluuius ē ingens: maxima deferens diu nauigia: quæ in monoschis ortum aliqui dicūt. Alii in morcorꝝ montibus: & quidam a garamante monte effusum: cuius in marginibus oppida fuere plura & celeberrima. Sed inter alia Tindariceum & phasim ea in parte apď ipsos & Ciaos permaximi fluuii miscentur eidem. Post habuit surium apud qđ & surius fluuius īfluit. Recipit præterea Glaucum & absar/cum & cobum e caucaso descendente. Tandem post longissimū cursū ultra hostia tanais in pontum effluit clarus quidem: & aliis præter iā dicta insignibus fluuiis est. Penes eum Phrixi templū fuit: & lucus ob aureum uelus ueteri fabula celebratus. Medeam fugientē cum Iasone tulit: & exilio sulmonensis Ouidii memorandus est. Aiunt insuper in eo uirgam oriri: quam leucosiphilon uocant: tantæ uirtutis: ut asserūt ꝙ si thalamis hominum apponatur: matrimonia habet pudica atque inuiolata seruare.
Fatissus olim dacorꝝ fluuius.
Fœnix thessaliæ fluuius ē.
Ferior fluuius Ienuæ oppido propinquus.
Firrites fluuius propinquus caistro flumini pegaseū īpellit stagnū.
Festerus mysiæ fluuius ē.
Fesus fluuius ē bosphori: quē alio noīe rebas uocant.
Finus hiberniæ fluuius ē: p cheneleoniā effluens regionē.
Fison fluuius q & ganges in paradiso delitiarum oriri quidam uiri celebres asserunt: & exinde irrumpere eo: ubi aiunt oriri gāgem: qui talia perscrutati sunt: de quo (ubi de gange) plenius differetur. Dicunt autem phison dici: ꝙ inundationem significet: excipitur autē ab oceano orientali.
Fitaras fluuius ē apđ seres: de quibus iam supra dictū ē: ubi de cambri flumine.
Flautasis fluuius in finibus dacorꝝ ē.
Flegeton inferorꝝ fluuius poetis familiarissimus ē: ignē qdē significat seu ardorē.
Floxus fluuius ē hispaniæ ꝓmontorio celtico uicin⁹.
Focias fluuius ē thessaliæ: & ī epidaurꝝ effluit.
Forion armeniæ maioris fluuius ī tygrim mergit.
Forin⁹ fluuius aquilegiæ ꝓpīquus ē.
Fricini⁹ nauigabilis fluuius apđ persas.
Frygius fluuius ē minoris asiæ: q & phrygiæ ꝓuinciæ nomē dedit: & eā a Caria diuidit: ē qdē magnesiæ: q̄ ad sypilū ē iūctus īsignis. L. Scipionis asiatici romanorꝝ consulis uictoria: & clade Anthiochi asiæ & syriæ regis penes eū susceptæ.

Futh fluuiꝰ ē mauritaniæ: & a quo adiacēs regio futhensis appellata ē.

g Abellus cisalpinæ galliæ fluuius ī padū cadit.

Gadus fluuius ex mōte tauro effluens ī mare suscipit̃ cycladū.

Gæsus Ioniæ fluuiꝰ ē: prieni ciuitati ꝓpinquus.

Gagatis fluuius ē liciæ: a quo & locus: cui ꝓximus fuit: d̃noīatꝰ ē.

Galesus calabriæ nō amplius.v.m.passuum a tarento semotus.

Galbiā fluuius ē Cariæ: haud lōge ab allicarnaso: infamis ob malam habitantiū ualitudinē.

Gallꝰ lycaoniæ fluuiꝰ: a quo denoīati sunt sacerdotes Cybelles. Hic qdē ī sangaꝝ terminat̃. Potantes ī furorē cōuertit.

Ganges fluuius indiæ prægrandis atqꝫ famosus. De eius uero origine ambigit̃ apd̃ priscos. Nā alii ex incertis fontibus: uti nilū eū nasci uolunt. Alii ex scythicis montibus uasto cū fragore loci erumpere: atqꝫ sese ꝑ scopulos & aspreta locoꝝ præcipitem dare: donec ī planū deuenerit: & ibi quasi susceptū ab hospite ī lacu quodam conquiescere: & ex eo tandem lenem mansuetumqꝫ procedere: qui in orientem tendēs a.xviiii.maximis atqꝫ nauigabilibus fluminibus augetur: & ultimo secundum quosdam ut nilus septem hostiis oceanum ingreditur. Alii dixere nouem: & tria quidam tantum esse uoluerunt. Dicitur autem ganges a Gangaro uetustissimo indiæ rege: ut placet aliquibus. Aliis uero placet hunc illū esse fluuium: quem uocant sacræ litteræ phison: d̃ quo paulo ante pauca dicta sunt. Qui quocūqꝫ uocetur noīe: aut quotcūqꝫ exundet alueis in mare: adeo grandis est: ut ubi minus occupet latitudinis.viii.m.passuum pateat: ubi plurimum centum: altitudinis nusquā minus.xx.passibus reperitur: aduersus quē Cyrus persaꝝ rex quasi cœpti oblitus bellū inauditū sumpsisse fertur. Nam quom unuꝫ ex regiis equis candore atqꝫ forma præcipuum: quem fiducia tractus transuadare persuaserat: a uortiginibus undaꝝ circunagi atqꝫ absorbi una cū insidente cerneret: aiunt iratū iurasse se illū adeo extenuaturꝝ: ut qui equū atqꝫ equitē optimū absorbisset: mulieribus uix genua tingentibus uadosum faceret. Nec uerbis opus defuit. Nā totis ī hoc expositis copiis in.ccccclx.alueos flumen detraxit anno integro operi dato: nō obsistēte ꝙ nil more augeri dicat̃ certo anni tēpore: & adiacētes fœcundare agros.

Gardo fluuius ē ī prouincia narbonensi: neumaso ciuitati ꝓpinquus. Hūc aiunt sæpissime æstiuo tēpore absorberi apd̃ eū locū: quē campianacū uocāt: & sub castello primati ampliorē renasci.

Gargarus fluuius ē ī insula: quā hydrophragi habitant: barbā usque ad genua nutrientes: & pisces crudos ēt comedentes: ultra quē dicūt formicas eē catuloꝝ magnitudinē excedentes.

Garunna fluuius est pyreneis delapsus montibus: gallos ab aquitanis

disterminans:uadosus quidē in hymbribus:aut solutis niuibus intu/
mescat:& ĩ eo insula ē aneros noīe:quā quidā pendere:& extolli aqs
crescentibus:deprimiq; eis deficientibus credūt:& cū oceano occidē
tali misceat̃:ĩ exitu sui amplior & turgidior fact⁹ more æstuantis ma
ris huc illuc nauigantes impellit.
Gelia siciliæ fluuius ē:a quo & oppidū illi appositū d̄nominatū ē in/
ter Camerinū & Agrigentū.
Genesus epyrrhi fluuius ē:quē a dyrrachio thessaliā eūtes inueniūt.
Genusus palestinæ ꝓuinciæ fluuius ē.
Geon fluuius ē meridionalis:quem aiunt ĩ paradiso delitiaꝝ oriri:&
uniuersam æthyopiam irrigare.Hic idē cū nilo ē:& ideo quæ multa
d̄ eo dicenda ueniunt:ubi de nilo scribit̃:apponent̃.
Gercus scythaꝝ fluuius ĩ lacu busesagoræ suscipit̃:q a meotidis pa/
lude saxoso tantū discludit̃ dorso.
Gerros fluuius ē bassitidaꝝ & nomadū:& iunctus hyppacari fluuio:
Carcinem urbē præterfluit.
Gessus fluuius ē apud Iones ea ĩ regione:quæ troglea appellat̃:ioniis
omnibus sacra.
Getilos fluuius ē mauritaniæ portui tisadro propinquus.Hunc Oete/
bes quidam uocant.
Gis uel ger fluuius ē æthyopiæ garamantū inter deserta & harenosa
effluens loca.
Glanes fluuius ē tardus atq; piger:adeo ut potius palus uideat̃ q̄ flu
men:infamis plurimū aduersa ualitudine incolaꝝ.Fert̃ aūt tardus:ut
dictū:sub Clusio uetustissima tusciæ ciuitate:& amplo occupato spa
tio scœnæ iuliæ campos a perusinis diuidit.
Glanicus fluuius ē apd̄ minturnas liris nominatus:illas cursu diuidēs
puto hodie uocari uulgo garigliano.
Glaucus fluuius ē ioniæ:pedalio promontorio propinquus.
Glauais colchoꝝ fluuius ē:& ĩ phasim mergit̃:habens eius ĩ exitu in
phasim insulam absq; noīe.
Glospes fluuius ē haud lōge ab olga oppido:& bithyniæ ꝓpinquus.
Gna mauritaniæ fluuius ē:Ampelusiæ ꝓmontorio uicinus.
Gozā fluui⁹ ē mœdoꝝ:quē penes Salmanasar babyloniæ rex Israe/
litas captiuos habitare iussit.
Grateis fluuius ĩ extremo Italiæ:siciliæ ꝓpinquus:& scilleo oppido:
quē fabulæ scillæ ĩmanis monstri finxere matrē.
Granius persaꝝ ē fluuius p susianū fluens:& paruas deferens naues
cuius dextrū latus incolunt Dixi montani bitumen ꝓficientes.
Griliosolus fluuius ē i affrodisia regione:coriphæ oppido ꝓpinquus.
Granicus phrygiæ fluui⁹ ē:in propontidē cadens:cui zizicon ciuitas

proxima: clarus qdem prima Alexādri macedonis uictoria ī persas.
Guatra britanniæ fluuius ē ī cambria regione: quā uulg⁹ ab eo deno minat gualliam.
Guandalus guandalorum est fluui⁹.
Guatalus fluui⁹ Penthimbastrinæ: q̄ dacis ē contermina: q in oceanum mergit.
I Aboot fluuius ē: penes quē Iacob noctu cum angelo luctat⁹ ē: fluens inter philadelphiam: & garasan: ꝑcedensq; suscipitur a iordane.
Iacrus fluuius ē indiæ propinquus: in meuum fluuium effluens. Nam Pompeii Magni edicto exploratum est membratos septem diebus ex india perueniri ad iacrum flumen.
Iader fluuius est apud Salonas: qui in adriaticum se miscens forte iadræ oppido nomen dedit.
Ianaus fluuius est in armixia regione.
Iardanus fluuius est cretæ insulæ: ciuitatem phias circundans: cuius & in ripis Cidones habitant.
Iarothus fluuius est indiæ inter opaca nemorum ex arboribus inusitatis effluens: & siluestrium pauonum abundans.
Iberus famosissimus hispaniæ fluuius est: & a quo ipsa hispania iberia appellata est. Hic secūdum quosdam apud uacanos oritur: secundum alios apud cantabros: & quom nauium ferax sit: Tulam opulentissimā eius regionis ciuitatem ex inferiori parte radit: demum sub tortosa ciuitate balearicum ingreditur mare.
Iberus fluuius est: & per moscorum tractus in cyrum flumen effluit apud scythas seu hircanos.
Idaspes insignis fluuius magnitudine: & ꝙ harenas habeat: atq; gemmas ferat: per parthiam sese ferens euadit ī indiam: & amplo atq; ꝓfundo gurgite means crebras facit insulas: & ingentia trahit saxa sub undis. Postremo quattuor susceptis fluminib⁹ miscet indo in regione inio: apd̄ arcē soboꝝ: q ex exercitu olim Herculis fuisse testant pelles uestimētoꝝ loco: & clauas ꝓ armis gestantes. Ab Idaspe uero antiqssimo mœdoꝝ rege (ut placet aliquibus) nominatus.
Idros fluuius est ciliciæ Tarso ciuitati propinquus: ideo hydros dict⁹ quia in forma hydri tortuosus sit.
Iectuus fluuius est: in quo opotimi capiuntur pisces: & inter alios un⁹ qui lupus uocatur: qui gustui carnium saporem præbet.
Iera fluui⁹ est asiæ: disterminans galliam atq; bithyniam.
Ieros fluuius ē colchorum.
Iene fluuius ē (ut arbitror) hispaniæ: oceanoq; se mergens cantabrico ubi uelabri habitant: & luceni in oppositum hiberniæ insulæ.
Ietris fluui⁹ est Mesiæ: quem ietrum quidam uocant.

Ignaboo britanniæ fluuius ē:& mergit̄ oceano.
Ilas fluuius ē bithyniæ præterfluens urbē trusiadē:quā & lacus ilas alluit:apd̄ quem Ilas Herculis puer a nymphis dicit̄ raptus.
Ilerda hispaniæ fluuius:a quo ilerdum oppidū dictum.
Ilisson fluuius ē:cui oliua propinqua.lx.stadiis est:quam si quis tetigerit:damnū maximum consequet̄.
Illisus fluuius ē in insula ilubro:quam arbitror ægri maris.
Imala sabinoꝵ est fluuius prope casperiē ciuitatē:q & imelle dicit̄.
Imaridis fluuius ē indiæ:penes quem aiūt hoīes ingentis staturæ habitare:& quia uiuis utunt̄ piscibus:iecyphani uocāt̄ ab indis.
Imera memorabilis siciliæ fluuius.Hic fere circa medium īsulæ fusus in duos diuidit̄ alueos:quoꝵ alter in tyrrhenum mare dcurrit:& dulces atqꝫ optimi saporis aquas trahit:alter ī libycum tēdit:sed amar⁹ plurimū.Alii cōtrarium dicūt:ꝙ qui in meridiem pergit dulcis sit:& amar⁹ uergēs aquilonē.Ab hoc imera oppidū siciliæ denoīatū ē.
Iminus siciliæ fluuius est:oppido camerinæ propinquus.
Inachus argiuoꝵ fluuius ē:ab inacho rege denoīatus.
Indus fluuius ē indiæ ꝑmaximus in Cibathaꝵ iugis ad septentrioneꝫ.
Alii eum ex caroparnaso dicūt effluere:æquantem magnitudine gāgē Hic pluribus ac maximis susceptis fluminibus quasdam facit insulas: inter quas est amplissima præcianes:& alia minor tātum:quæ pacale nominat̄:demū in duobus diuisus alueis inter se lōge distantibus ab oceano recipit̄ ab eo īdico una cū ꝓuincia nūcupato.
Inor mauritaniæ fluuius ē ꝑ deserta effluēs:esto uestigia uineaꝵ atqꝫ palmaꝵ reliquias aliqñ circa eū inuēta sūt.
Instigia sarmataꝵ ē fluuius.
Insurgis germaniæ fluuius ē apd̄ bastrinas dacis cōterminos.
Inuacius fluuius apd̄ aprutinos haud lōge a truēto flumīe.
Iomanes meridian⁹ ē fluuius ꝑ balibotros decurrēs īter oppida mecora atqꝫ catisobora:malleæ mōti propinquus.
Iordan⁹ fluuius est diuidēs Iudæam & arabiam.Verum de origine ei⁹ ambigit̄ apud ueteres.Nam sunt qui dicāt ex libano mōte duos exori ri fōtes inter se distantes:quoꝵ alter dicitur Ior:& alter dan.Qui dan fere ab ortu suo subterraneum agēs gurgitem usqꝫ ad planitieꝫ meldā absconsus incedit:ibi erumpens:obliquansqꝫ se in galileam gentium ab urbe cedar iuxta spineti balnea sub montibus gelboe riuo ac Ior fonti altero excurrenti iungitur:& fluuium faciunt:hiqꝫ ex se nomen componunt Iordanis. Alii uero dicunt ex Ior Iordanem fieri:sed eo ꝙ transeat secus dan olim ciuitatem:in qua rex Ieroboā uitulum erexit aureum:quæ latine riuus sonat:seu fluui⁹:dictus est iordan:quasi fluuius Ior.Quidam uero dicunt apd̄ paneadā templū Cæsari dicauit

Herodes: speluncam in montē esse aquis immobilibus plenā: & ex ea iordanem effluere. Nōnulli asserunt hoc iordanis nō esse principium: qnimmo fontē esse. cxx. stadiis ultra cæsaream: cui a rotunditate phia la nomen est: & ex eo aquas sub spelunca peneadis accedere. Quod qdē a Philippo tetrarcha compertū dicunt proiectis ī phiala paleis: & per subterraneos meatus apud paneadem redditis. Sed undecūq; oria tur effluens aquarum primo facit congeriem: quas aquas uocitant ma ron insignes uictoria Iosue: & Iabis regis Asor clade. Ab his prosiliēs lacū facit ingentem: quē alii mare galileæ: alii tyberiadis lacū uocāt. Inde autem auctior factus pluribus susceptis fluminibus euadēs inter sochoth & salin sub hermō & Cale oppida atq; bethesinuth accedit ī cōfinia Ierico: ubi suis aquis a Ioanne baptista lauari dignat' ē Xp̄s: homo deus æque mundi creator atq; redemptor: ut ex hoc intelligere mus regenerationis lauacrum: & eius imitantes uestigia ab originali crimine lauaremur: nec multum & in lacum assaltidis: seu mortuum mare colligitur.

Ipachares fluuius est uno hostio: quanq; ex diuersis fontibus cū gero in Carcinæ sinu in scythia mari se miscens.

Ippanis scythiæ fluuius ē: ex ganoi palude inter auenhetas procedēs: quam incolæ eius uocitant matrē scytharum: fluuiorum princeps: q diu qualis nascitur effluit: tandem aqud calipidas: quos circuit: misceť illi fons modicus: qui exampheus diciť: qui eum adeo reddit amarū: ut mirabile uideatur: quom eo usq; fuerit dulcissimus. Et sic amarus secūdū quosdam ferť ī pontū: secūdū alios ab sesagore lacu haud lō ge a Meotide suscipiť. Is qdem insignis est Alexandri macedonis ter mino. Moratus ē enī iter eius: ut aræ ab eodē Alexandro eius ī ripis positæ testanť. Præterea nascūť ab eodem animalia quædā paulo mu scis maiora quattuor pedes & pennas habentia: ut satis quadrupedes uideanť: & aues: quoq; uita die una tantū terminať: ī mane infantes: meridie iuuenes: sero aūt senes sint: & ob seniū satis expertū dicunt: dficiunt: quæ īcolæ himeridiones uocant.

Iparis fluui' est: quē & iectarim uocant: ex quo camerinis aqua indu cta est.

Ipatos syriæ fluui' ē: cui & ipatos oppidū & seleucia atq; berithos ci uitates propinquæ.

Iperis fluui' ē persaq; nauigabilis: & medio in sinu psico fundiť.

Ipsa hispaniæ fluuius apđ urbem uecon currit: quē Herculi fuisse gra tū ferunt.

Ipsos fluuius ē colchoq; grandis: & ī phasim fluuiū se cōdens.

Iris fluuius minoris armeniæ lycū suscipiens.

Isanus dyrrhachii fluuius ē.

Isara galileæ fluuius est: in rhodanum fluens apud quintianũ.
Isaurus flauuius ẽ galliæ cisalpinæ: haud longe a Cesena in adriaticũ mare ꝓrumpens.
Isepis indiæ fluuius nauigabilis ẽ: in indũ cadẽs.
Ismeneus boetiæ fluuius ẽ: ꝓpinquus olim thebis.
Ispasus fluuius ẽ indiæ: adeo sub solstitio positus æstiuali: ut exeunte sole ĩ fine geminoꝝ & principio cancri: ꝑpendiculares ĩ se solis radios recipiat: ultra hũc amplissimæ sunt solitudines.
Ister fluuius ẽ: q & Danubius dictus: qui hoc nomine a fontibus ue/niens: ꝗcito tangit illyricũ: ister relicto danubii nomine appellatur: de cuius ortu progressu & exitu in pontũ supra satis dictum est: ubi đ danubio. Hic replicandũ non censeo. Sunt tamen qui credant ex danu bio ramũ progredi: qui uocatur ister: & ab eo Istria đnominetur: & ꝑ eum Iasonẽ in adriaticũ penetrasse nauigio a colchis uenientem: quod ego ridiculũ puto.
Iunculus apud basternas est fluuius: haud longe a dacis.
Iustula fluuius ĩ cõfinio est sarmataꝝ in oceano effluens.
L Adon fluuius est Archadiæ: nõ quidẽ ab initio terris datus: sed terræ motu quodam e paludibus panetæ emissus. Hunc aliq fin/gunt patrẽ fuisse Daphnis: quam reliqui dicũt penei: forsan & hic lau ris abundat in ripis.
Læros hispaniæ fluuius ẽ lambracæ ciuitati ꝓpinquus.
Laphias fluuius ẽ in minori asia: haud longe a iuliopolitis.
Lamber fluuius ẽ cisalpinæ galliæ: ex upili lacu ĩ padũ fluens.
Lamissus thessaliæ fluuius.
Langueus fluuius ẽ scytharum apud Carastasios & anthiadas: ex mon tibus catheis cadens: opharumq; suscipiens flumen apud catadas & opharitas.
Lar fluuius est galliæ.
Lanos fluuius ẽ apud seres.
Lanus fluuius ẽ ultra danubiũ: a quo lani populi dicti sunt.
Larissus fluuius ẽ græciæ: elium agrum dirimens a dymeo.
Lauesina mauritaniæ fluuius ẽ.
Lauth fluuius ẽ mauritaniæ ultra abilam montem nauigabilis: & tumi dæ oppido propinquus.
Laxatus: laxares: laxartes credo idem sit fluuius apud scythas: quem (si sic est) scythæ scythim uocant. Is quidem Semiramidi Cyro & Ale xandro terminus fuit: finemq; dedit impetuoso itineri: & per deserta scythiæ & surdianoꝝ regionibꝰ uastus fonte suo sese penes dacos fle/ctens ĩ septentrionẽ uersus inter mardos & pessicados penetrãs ĩ scy thicum ad extremũ effluit oceanũ.

Ledus fluuius est galliæ: haud longe a stagnis uolcarum: & castello le tara & rhodano fluuio.
Lentulus sub arctoo fluui⁹ est in superiori capite riphæorum mõtiũ: & medius inter alanũ fluuium atq; tanaim ĩ meotidẽ fundit̃.
Leta fluui⁹ circa Augustam ciuitatem effluens.
Lethes fluui⁹ est figmento poetarum apd̃ inferos fluens: & animab⁹ defunctorum potus præteritarum habet obliuionẽ inducere. Sane (ut aliquibus placet) omissis figmentis hic; fluuius in africa ẽ apd̃ extremũ syrtium cornu nõ longe ab cronice ciuitate. Veꝝ incolæ prisci fictiõe ducti prædicta arbitrant̃ eum ab inferis ĩ terras erumpeř.
Lethecus fluuius ẽ insulæ cretæ: sic dictus (ut placet aliquib⁹) eo q̄ pe nes eũ dicat̃ hermionã Martis & Veneris filiã Cadmi uiri oblitã.
Liber fluuius ẽ syriæ inferioris: haud longe a ciuitate Iopen.
Libeus fluuius minoris asiæ est: inter galatiam & bithyniã fluens.
Libius fluuius ẽ mauritaniæ: cui quondam fotos uel futh nomen erat ab adiacente prouincia. Verum ab uno filiorum Mersan: qui Libius uocatus est: postea sic dictus.
Licastris Coæ fluuius est: a quo & lica ciuitas nominata.
Liceos fluuius est in ora subiecta libano apud phœnices: haud longe ab oppido cui leonthos nomen est.
Licesius thraciæ fluuius est: cuius aquas (ut ferunt) si quis potauerit: ebrius efficitur.
Lycus asiæ fluuius est: q quidẽ ab origine sua lycus non dicitur: quin immo marsus fabulosis græcoꝝ carminib⁹ ĩclytus. Hic aũt e summo uertice mõtis Cilenæ urbis fundit̃: & in subiectã decidẽs petrã uasto cũ strepitu undaꝝ ᵭcidit: & suas tantũ undas euoluens cãpos liquid⁹ rigat appositos: & qa eius placidus est color: mariq; persimilis: fictiõi poeticæ locus adinuentus est. Ibidem. s. amore eius tractas consedisse nymphas: qui q̃ᵭiu intra mœnia ciuitatis labit̃: marsus ẽ: exiens ue/ro & maior factus lycus denoĩat⁹ ab ĩcolis: cui laodocia celeberrima ciuitas apposita ẽ: & ĩ heraclea & neopharia cæsarea: tãdẽ secundum quosdã in euphratẽ decurrit: secũdũ uero alios disterminata armenia minori ruit ĩ irim. Possibile tñ ut duo sint. Si un⁹ ẽ: seu un⁹ e duob⁹: memorabilis ẽ uictoria Anthiochi regis: & Itaclis parthoꝝ ducis cla de: nec min⁹ secũda Alexandri macedonis ĩ pſas gloria: & Darii r̃gis ignominiosa fuga: cũ apd̃ uicũ ĩter macedonas persasq; pugnatũ ẽ.
Lycus fluuius ẽ cypri Insulæ se fundens in mare syriacum.
Liger fluuius est: æquitanos a celtis diuidens: seu Bithuriges ab eduis a quo æquitana ᵭnominata est: eo q̄ suis obliquis aquis fere oẽꝫ ĩ cir cuitu cingat: & postremo ĩ oceanũ britannicũ euoluat̃.
Limira fluuius est post tauri promontoriũ: nostra contingens maria:

apud limiram defluens oppidum.
Limote' siciliæ fluuius.
Lynce' seu linchesti' fluuiu' mira insignitus uirtute. Nam si quis mi
nus moderate ex eius undis potauerit: nō aliter titubabit: q̃ si uinum
immoderate potasset.
Lineus fluuius ē in creta insula præter cortinam urbem effluens: per
quē aiunt europā a tauro Ioue fuisse portatā
Liparis ciliciæ fluuius mirabili proprietate noīatus. Asserunt enī na
tantes in eo: aut se lauantes non aliter ungi ab ipsa aqua: q̃ si oleo la/
uarentur ue l adipe
Liquentia fluuius est galliæ cisalpinæ: seu Venetiarum: ī padū seu in
adriaticum mare cadens.
Lirceus fluuius est œtholiæ.
garigliano Liris fluuius est minturnā coloniam cursu diuidens: q & glanicus ap/
pellat' ē: cuius ī ripa fuisse dicit̃ tēplū nymphæ maricæ minturnēsis.
Lisis fluuius ē asiæ: mandropo ciuitati propinquus.
Linternus cāpaniæ fluuius ē: haud longe a uulturno fluuio & oppido
Lithis fluuius ē asiæ: qui terras subit: & demū reddit̃ terris.
Lithos fluuius est phœnicum: haud longe a seleucia hipatho & beri/
tho ciuitatibus.
Litra fluuius est mauritaniæ atri coloris ex intimis exutisq̃ solitudini
bus torrente sole ꝓpinquo & plusq̃ ignito effluens.
Lixus mauritaniæ fluuius: a quo lixa ciuitas denoīata ē eiusdē regiōis
Lucta fluuius ē ruxultanoꝝ apud oceanum degentium.
Lunia fluuius hispaniæ: haud longe a gallitia & durio flumine.
Lurda fluui' est: ex tauro monte cadens.
Luno fluuius est mauritaniæ: propinquus gnacoloniæ atq̃ ꝓmonto/
rio apelusiæ.
Lupia fluuius ē cadens in rhenum.
Lusius archadiæ fluuius: quē penes diu ostēsum est sepulchrū Aescu
lapii assipi & Arsionæ filii: q primus alui purgationē: atq̃ dentis euul
sionem adinuenisse dicit̃.
m Acra fluuius ē in initio apænini fluens inter liguꝝ montes: &
demū penes lunā ciuitatē defluit in tyrrhenū.
Mageston fluuius ē asiæ: merrando seu lyco flumine susceptus iuxta
melicopolim.
Magrada cātabroꝝ fluuius est una cum suesa Trinobellontem cingēs
& decium.
Malua fluuius ē africæ diuidēs mauritaniā scythicensem a tingitana.
Madrageus scythaꝝ fluuius apud sagos populos.
Mandrus fluuius ē indiæ inter aremandros atq̃ Ianeos.

Maran fluuius est: penculis & liphorte oppidis propinquus.
Margus fluui⁹ est seleuciam currens: quæ prius Alexandria dicebatur ab Alexandro contra Parthiam condita: sed a Barbaris dirupta: & ab Antiocho Seleuci filio restaurata. Hūc aliqui apud dalmatas eē dicunt
Marsia fluuius est. Hic oritur haud lōge a fōtibus menādri: & currēs Apamiam diuidit: & inde tiborō in radice montis signiæ sitam circuit Deinde menandro mixtus icareum mare petit: in quo una fonduntur ambo & littore micaleo: & hoc secundum quosdam: qui uolunt hunc illum esse marsiam de quo fabula uetus extat: qui cum Apolline tibiis certauit: superatusq; atq; pelle nudatus in fluuiū sui nominis cōuers⁹ est. Alii uero dicunt marsiam fluuium in uertice montis supra Celenem ciuitatem irrigare: & exiens lycum uocari: eumq; lycum in irim mergi: seu binomius sit menāder: seu hic marsias: seu marsus ali⁹ sit a marsia: quod non credo: diuersitatis causam nec intelligo nec aduerto.
Mathis Dyrrhachii fluuius non longe a lysso.
Matrona fluuius est gallos a belgis diuidens.
Mazithis fluuius est ex caucaso monte cadens citra flumen syderi: ꝑpinquus hircano mari.
Meander fluuius in monte alotrine lacu oritur: & adeo dscendens sinuosis circunagitur flexib⁹: ut nōnunq̄ in fontem uideat̄ uelle reuerti: & Apameam primo irrigat regionem: inde moxeum regis olim midiæ: post hæc hyrgaleticos campos: & & ultimo cariam: omes fertilissimo limo fœcundans. Postremo apud urbem hippum haud longe a mileto ciuitate in icareum effluit mare. Alii sibi attribunnt eam originem quam supra marsiæ dscripsimus. Is quidem multos suscipit fluuios: eiusq; sunt margines cōspicui plurimū ciuitatum. Suscipit quidē marsiam: obriuiam atq; orbam: & alios. Insignitur magnesia ciuitate: Comene: Nihiliuia: Priēne & aliis. Aiunt insuper in eo nasci lapidē: quem per antiphrasim Euphronam uocant: quem si quis pectori alicuius alliget: in insaniam eum uertat adeo uehementem: ut aliquē ex ꝑpinquis occidat.
Brenta
Meduacus Venetorum fluuius
Melas boetiæ fluuius ē: mineruæ sacer: eo ꝙ oliuetis abundet. Hunc tñ aliqui uolunt athenaꝝ esse fluuium: cum ille sit moelus in sichinaꝝ finibus. Hic tamen melas eodem fonte cum cephiso exundans potos greges si albi sint: nigros facit: quom cephisus agat contrarium: & ex hoc nomē traxit. Nam melā græce nigrū sonat latine.
Melas fluuius ē chersonensi: a quo sinus: ī quē effluit melas: dicit̄.
Melas seu methas thessaliæ fluuius ī epydanum fluens.
Melena fluuius lysimachiæ ciuitati ꝑpinquus: quem puto idem cum

mela: quem in chersoneso diximus: & sic eundem arbitror cū melena in radicibus oetæ montis fluente: & si sic est: paruus est fluui⁹.
Mella galliæ fluuius ē: ea abundans herba: quæ ab eo uocitat̃ amella.
Melas fluuius ē pamphyliæ nauigabilis: apud quem bethires busiriq; incolunt: eum ciliciæ ueterem terminum dicunt.
Meles fluuius est in asia smyrnam circundans haud ꝓcul nascens ab ea: quem inter asiatica flumina præcipuum aiunt.
Melpes fluui⁹ buxentio oppido uicinus.
Menotaurus fluuius apud cautadas & opharitas gentes.]
Menuba hispaniæ fluuius apud caurasitas.
Menus germaniæ fluuius est: in quo sylurum aiunt piscem equos innantes deorsum trahere.
Merula fluuius propinquus albouintimilio oppido.
Mestus thraciæ fluuius: cui proximi habitāt bersi bossiq;: pagei montis radices ambiens.
Metaurus fluuius est umbriæ descendens in adriaticum sinum: haud longe a phanestri colonia uersus Senogalliam: clarus quippe uictoria Salinatoris Liuii: & Claudii Neronis consulibus: & clade atque cæde Hasdrubalis pœni ex hispania uenientis.
Meus fluuius est indorum sogdianorum.
Milā fluuius est siciliæ inter syracusas & leontinum fluens.
Milla fluuius est hispaniæ apud celticos: cui cognomen obliuionis attribuunt.
Mincius Venetiarum fluuius est: ex benaco lacu prodiens: qui exundans usq; mantuā labitur. Ibi aūt in circuitu ciuitatis altero lacu facto quom ex eo progredit̃: Mincii nomē assumit: & breui cursu in paduz mergit̃: & quom de se tenuis sit: adeo hymbribus augetur: ut asserāt nullum esse tam modici cursus: qui tantum usq; suscipiat incrementi. Equidem memorabilis Maronis Virgilii diuino carmine decantatus: & eius origine. Nam in ando uila eius in marginibus sita natum aiunt: haud plus. ii. m. pas. a mantua: uocant tamē hodie pietola: & gloriatur tanti uatis incolatu: ad cuius seruandam memoriā paruulo cumulo ei⁹ contiguo Virgilii montis imposuere nomen: asserentes ibidem agros fuisse suos.
Miniius fluuius est iuxta arinam in mare fluens.
Minio fluuius est Italiæ: haud longe a roma: & ceretæ ꝓpinquus.
Minius fluuius est hispaniæ a colore pigmenti: quo plurimum abūdat denominatus. Hic prope pyrenum nascit̃: & ab obuca ueniēs Leunos Seubros: Bractos & Augustā oppidum super gallicia irrigat: & mergitur oceano.
Mirsia fluuius est ultra aquilegiam in finibus Italiæ.

Misius fluuius ē plageæ:& sadacis paruis pelasgoꝝ coloniis:& olym/po monti propinquus.
Moadus hiberniæ fluuius:p concaniciam regionē currens.
Modarn' fluuius & hic ī hibernia ē:p chenelonia regionē currens.
Mœnis fluuius ē cadens in rhenum.
Morgus cisalpinæ galliæ fluuius in padū tendens.
Mosella fluuius est belgicæ:cuius in ripis treueris sedet ciuitas:& in rhenum influit.
Mosa fluuius est:ex uegeso monte funditur:qui ī finib' ligonum est: & recepta quadā parte rheni:quæ uocat' uasus:insulā facit batauroꝝ & idem mergitur oceano.
Muluca fluuius est numidiæ:olim dirimens Iugurtæ Bochiq; regna numidiam.s.a mauritania.
Musecros fluui' ē camari insulæ meridionalis.
Munda fluuius est hispaniæ:a quo oppidum denominatum est.Apud quem inter Iulium Cæsarem & Cn.Pompeiū magni filium clade Cnei ingens certamen commissum est.
Mutien fluuius ē apud cautadas & opharitas gentes.
n Abar fluuius ē inter Iocosium & rutisiam ciuitatē currens.
Nabarus fluuius nauium capax est:haud longe ab Alexandria a Leonato iussu Alexandri macedonis condita.
Nais fluuius ex tauro monte nascitur:& in pontum mergitur.
Nannasa fluui' ē apđ cātabros:auarigines:& orgenomes disterminās
Nar seu naria fluuuius est secundum quosdam sabinoꝝ:de fiscello de/fluens monte:&(ut quidam dicunt)ex naribus cuiusdam tauri hænei: & ideo nar dictus ē.Alii dicunt eum umbrioꝝ fluuium:uicini sunt sa bini & umbri:Difficile forsan terminos distinguere ueteres:Sulphu/reis præterea miscet' aquis:& ideo plurimum a ueterib' cognominat' sulphure':& sub Narina ciuitate ab eo đnominata fluens in tyberim labitur.
Nar fluuius ē alter a superiori:qui a Danubio uidetur deriuari:& de scendere inter phileos & liburnos.
Narane fluui' ē dalmatiæ:ab epidauro colonia ñ distās āpli'.c.m.p.
Natabur fluuius ē apud garamantes capsado oppido propinquus.
Natisus fluuius est Venetiarum Aquilegiæ ciuitati uicin'.
Nauia fluuius est apud cantabros inter Albiones & barthos.
Nauportus fluuius est oriens inter Emoniam & alpes.
Nebis hispaniæ fluuius apđ celtas.
Neetus Italiæ fluuius ē:haud lōge a crotone oppido effluens.
Nele' fluui' ē ī euia:ex cui' aqua si potēt albæ oues:nigræ efficiūt': quom nigræ efficiāt' albæ:si ex cherio eiusdē ꝓuinciæ fluie potent.

Neoris fluuius est albaniæ tasiæ regionis.
Nesestenes fluuius ē sub caucaso mōte: sigotoni occurrens flumini.
Neston thraciæ fluui' ē a Strimona fluens secus Abderem ciuitatē: ubi quōdam Diomedes equis hospites suos dabat ī cibū.
Niagoras phœnicū fluuius est ī ora libano mōti subiecta.
Nidam fluuius ē indiæ.
Niennia fluuius ē æquitaniæ.
Niger fluui' est in ter carilas æthyopes & getuliam ciuitatem omneꝫ atqꝫ æthyopiam ab africa diuidit: eum autem patrem nili putāt: eo ꝙ eodem tempore augeatur atqꝫ decrescat: quom eadem animalia gignat & nutriat: & calamum & papirum: & ideo statim de eo paulo post ubi de nilo.
Nilus totius orbis permaximus fluuius arbitraᵗ. Huic secūdū quosdam latine nomē est melo. Alii dicunt hunc esse quem theologi Geon nūcupant: & ex paradiso delitiarum effluere. Incolæ nilum uocant pp limum: quem trahit: & eo ægyptia arua fœcundat: cuius tam grandis est copia: ut etiam sint qui arbitrentur ab hoc pharon insulam a cō tinenti longo tractu distantem: eo aucto iamdiu fuisse coniunctam. Sꝫ nominis quæstio minor ē. Hic ut ab aliquo termino eius ad ægyptios progressus sumamus initium e nigro flumine: de quo supra: quem accolæ nili patrem dicunt nondum nilus uocatus rapido ueniens cursu Africam omnem ab æthyopia separat: & plurimas atqꝫ prægrandes insulas faciens uenit ad eam clarissimam Meroem a dextris eius nominatus Astusapes: quod idem sonat quod latens. A leua uero uocatur Astobores: ex quo intelligitur e tenebris ueniens: quam postq̄ relinquit aliquandiu: nōgiris ab aliquibus appellatur: ab ægyptiis uero homo. A quibusdam Tricon. Et partim asper: partimqꝫ nauigia deferēs in amplissimum effunditur lacum. Ex quo rapido sese proripiens impetu alteram insulam: quam Talensium uocitant: amplectitur: & uariis incitatus irritamentis montium coarctatur rupibus: ex quo torrentior factus ad eum æthyop um locum deueniens: qui Cattaduppa uocatur tam uiolenter inter obuios scopulos suo impellitur impetu: ut uasto aquarum se frangentium rumore incolarum aures in surditatem usqꝫ lædat. Existimatur & adhuc atrox: spumansqꝫ amplo gurgite ad elephantilem usqꝫ ciuitatem Aegyptiam euoluitur. Hinc lenis uiolentia posita placidus ac nauigabilis efficitur. Et primo circa Cercasorum oppidum incipit esse triplex. Cuius pars una ad deletam: & meliam declinans iterum separatur: & sic diuisus atqꝫ uagus: aliis etiam alueis uarie separatis in septem postremo totus diuisus partibus omnem Aegyptum irrigat annuo incremento: & demum ægyptio mari per septem ingentia miscetur hostia. Quorum primum quod in Syriam

uersum est Pelusion appellatur. Secundum Tananticon seu Patameti/
cō uocitatur. Tertium autem mendisiacum uel mendesion. Quartum
Factamicien uel Cataptistum nominant. Quintum autem Sceueniti/
cum. Sextum uoluptionem clamitant, uel uolbitium. Septimum ulti/
mum canopon: a Menelai gubernatore nauis ibidem tumulato deno/
minatum. Sed postquam de eius progressu aliqua dicta sunt: quid de
origine eius opinati sunt ueteres aduertendum est: & ueritate sacraruꝫ
litterarum præposita: in quibus legitur eum ex paradiso delitiarum ꝓ
cedere sub nomine geon: de quo supra. Sunt qui uulgatiori adhærent
opinioni: qua creditur huius omnino ignorari principium: ī cuius cre
dulitatis confirmationem dicunt quosdam a Nerone Cæsare missos
ad huius fluminis caput inuestigandum rettulisse post lōgum a se per/
actum iter æthyopiæ regis auxilio atqꝫ consilio ad ulteriores đuenisse
reges: quorum opera se eo usqꝫ fuisse perductos: ut immensas reperi
rent paludes: quarum exitum nemo: nec incolæ nouerant: aut sperare
poterant. Erant enim aquæ adeo herbis implicitæ: ut nec expeditus
homo: nedum nauigium penetrare posse uideretur: nisi quod paruum
esset: & unius tantum capax: infra quam non absqꝫ graui difficultate
progressos se referebant: petras uidisse duas: ex quibus uis ingens flu
minis emanabat. Vtrum hoc eēt initiū: an ex patentibꝰ terris accessio
aliunde foret: non satis certum firmantes: quom ad ulteriora procede
re nequiuissent. Alii uero sunt aliter sentientes: sed iudicio meo ma/
gis cōiecturis q̄ꝫ experientia certa se aduenisse Nili fontem testari ui
dentur: aientes in mōte inferioris mauritaniæ haud procul ab oceano
lacum esse stagnantem: quem uocant incolæ nulidum: in quo pisces
alabetæ: coratini: siluri: ac etiam crocodilli reperiūtur: & squalentibꝰ
niuibus lacum excrescere: ex quo quia hæc eadem piscium genera Ni
lus alit: lacum hunc nili cōiecturantur initium sumentes ex progressu
aquarum lacus aliquale etiam argumētum: dicētes ex hoc lacu primo
perfusum nilum per harenosa & squalentia loca: quasi dedignet excur
rere hiatu terræ comperto sese condere: & aliquot dierum itinere inui
sum se ferri. Mox apud masillos mauritaniæ cæsariensis populos ī am
pliorem lacum prosilientem fundi: cuius rei argumentum: ꝙ idem sit
qui se merserat: nihil aliud restat: præter ꝙ eadem animalia is secūdꝰ
quæ prior gignat: & nutriat. Demū iterum ab harenis receptus abscō
ditur: nec apparet ante q̄ꝫ excursis uiginti dierum itineribus per đser
ta atqꝫ inaccessa loca: ubi primum quasi habitantes homines senserit:
erumpit in terras iterum: & ex eo fonte prosilit: quem nigrum uocaue
re: exinde palam ꝓcedens ad exitum usqꝫ, ꝓut supra demonstratū est.
Nōnulli putāt eū ex fōte quodā ꝓdire: q apđ hesperos æthyopas ē:

ab incolis aliter pyrum seu prium appellatus. Et huius nullū aliud ex/
tat argumentū: nisi q quom alia flumina: quæ ea ī regiōe oriunt: oīa
in oceanū tendant: & is solus ex fonte iam dicto procedens Mœdiam
capiens regionem tendit in orientem: Nutriatq; & gignat esto minora
ea animantia: quæ nutrit & nilus. Afferunt tamen quonā exeat: sed cō
iecturis eundem esse percipere uolunt. Et alii nō in occiduum nasci ni
lum: sed in littore rubri maris emergere: loco ubi dicitur mossilone:
& in occasum profluere usq; in insulam: quam meroē desuper nomina
uimus. Demum in septentrionem flecti pluribus auctus incrementis:
& ægypti æquora subintrare. Ego quidem quod a primis dictum est:
nulla scilicet ratione compertum ex quibus erumpat fontib' arbitror
quom Cæsarem dictatorem talium indagatorem egregium originis hu
ius legamus incertum. Sed de accidentib' pauca superextant. Scripse
re igitur ueteres hunc esse siluarum altorem permaximum: & beluarū
immanium productorem: & crocodilorum & hippotamorum: & alio/
rum similium. Præterea calami atq; papiri: & agrorum fœcundatorē
inclytū suis annuis incrementis: q̄ fieri contingit utplurimum tenente
sole leonis finem: & ad medium usq; uirginis augeri: demum dclinare
& in ripas reuocare aquas incipere: donec sol uirginis in finem: uel li
bræ principium uenerit: & tunc totum infra ueterem alueum cōtineri
Cui' excrementi causas multiplices ostēdere antiqtas conata ē: quas
qa minus huic operi cōueniunt: apposuisse superfluū ratus sum. Hoc
tamen omisisse nolim. Habent locis accolæ passim per oppida erectas
columnas: in quibus incrementorum uarietates signis notatæ sunt: p
quæ optime futuri temporis abundantiam atq; penuriam frumentorū
uaticinantur secundum maius & minus increm entum. Afferunt insu
per aliqui fluminis huius aquas talis esse uirtutis: ut non solum fœcun
das faciat mulieres: sed quæ diu uidebantur sterilitati damnatæ ad cō
ceptum harum beneficio relaxentur: efficianturq; fœcundæ. Et hæc
de nilo dixisse satis sit.

Niphates (ut quidam dicunt) fluuius ē mœdorū: alii uero parthorū: &
nōnulli armeniorū: cū sint q illū afferunt eē scytharū. Cadit. n. e mōte
niphate: cursui cuius possunt adeo prædictæ gentes esse dispositæ:
ut possint ad omnes aliqñ puenire: & sic omniū eē.

Nipheu' Italiæ fluui' ē: haud longe ab astura uolscorū.

Nini' fluui' est Museo propinquus.

Nognis colchorū est fluui' inter Emochianos atq; putelzos.

Nonimbar' fluui' est propinquus Seleuciæ: quæ calicadmo super/
eminet flumini.

Nouanius fluuius est trans apæninū conditionis inauditæ. Nā quom

in agro sit pitiniate æstiuis solstitiis omnibus pleno effluit alueo:bru
ma autem siccat.
Nourgiris fluuius ē æthyopum.Hic aliqua in parte nilus ē:ut paulo
ante aduerti pōt.
Nubis fluuius est nauigabilis:cui propinqui habitant alontigi:atque
cælistotigi.
Nundiana fluuius ē apud nouium.
Numicius seu numicus fluuius ē laurentis agri:ī quo uolunt quidam
Aeneam troianū cecidisse:& ex eius alueo sublatū corpus cōsecratū
fuisse:ex quo qdē flumine solo ueteres cōsueuere in sacris Vestæ liba
re.Sane hic fluuius(ut quidā uolūt)hodie nō est.Nū paulatim decre-
scens primo ī fontē redactus ē.Demū & fons ipse exaruit:& sic q plu
rimū Maronis carmine:& alioꝝ latinoꝝ poetaꝝ celebris factus ē:de
uenit ad nihilū.
Nuthul fluuius ē æthyopiæ:aiunt aliq sic nilū aliqua ī parte uocari.
O Axis siue oxus fluuius ē ex oaxo lacu oriens:p dserta scythiæ
ex regionibus surdianoꝝ alioꝝ suffragio grandis ab oriente ue
niens aliquandiu ī occasum impellit.Post hæc iuxta dacas flectit:& ī
septētrionē uersus iter ad Mardos & pesicasos illi aperit:& limo plu
rimo semper turbidus in scythicum oceanum in grandi multitudine
aurea deferens frusta(ut asserunt quidam)labit.Huius qdē ripas inco
lūt dribices:bactriani:& Exostastæ.
Oaxes(ut placet aliquibus)fluuius alter a superiori ē:& p insulā Cre
tæ fert:& ab eo ciuitas oaxia nuncupat.Veꝝ timeo ne decipiantur ta
les Virgilii carmine:ut dicit.Pars scythiam & rapidū cretæ ueniemus
oaxem:quom ibi cretæ nomē nō ponat ꝓ insula:sed pro limo:quem
semper secū trahit oaxes.
Obrinia fluuius ē tyboroni ciuitati sitæ in radicibus insigniæ montis
proximus:in menandꝝ flnuium cadens.
Ocazane fluuius ē conterminus albanis:& hybero atq; tyro flumini
bus uicinus.
Ocean⁹ fluui⁹ ē(ut qdā uolūt)in extremo occidēte.Ego qdē īspecta
Homeri littera & mō loquēdi:ñ credo fluuiū:sꝫ ipꝫ mare oceanū.
Octarius fluuius ē scythaꝝ:transiens p canticos & sapheos.
Ocus fluuius indiæ apud sogdianos.
Odesus fluuius ē macedoniæ apđ mēlesios haud longe a dionysiopoli
Odona fluuius ē indoꝝ:ī oceanū tēdens:cuius ī ripis aiunt oriri arun
dines tantæ magnitudinis:ut uix unā.xxx.possint hoīes ferre.
Oeagrius fluuius ē:quē aiunt Orphei uatis patrē.Ex eo qdē quom in
thracia sit:hebrum nasci dicūt.
Opharus fluuius ē apđ cātabros & opharitas ī langoū fluuiū fluens.

Ollius flluuius ē galliæ cisalpinæ ex sebino lacu manans in padum.
Otonus fluuius ē thessaliæ.
Opadrus fluuius ē ꝓpe bactros.
Ormigus fluuius ē poetis sacer: cygnis abundans: boetiæ ꝓximus.
Oratus fluuius ē persas ab elymade diuidens.
Orba fluuius ē haud lōge a tyborone oppido ī radicibus signiæ montis sito: in menandrꝝ fluuium emergens.
Orcon fluui⁹ ē thessaliæ ī peneū defluens amnē: quē penes quom purissimus sit: eū nō sinit suis aquis misceri: qnimmo desup fert nō aliter q̄ʒ si eēt oleū: nec ēt hoc modo diu patit̄: & eū ab se abdicat. Aiūt enī ex infernorꝝ dite genitas has esse aquas: & ideo flumini nomē īpositū coueniens undis.
Orcatia fluuius ē cōfinio persarꝝ tantū limi ɖferēs una cū brixa eiusdem regionis fluuio: ut cœno inaccessibilem faciant persidem ex parte illa.
Oretus siciliæ fluui⁹ ē apɖ panormū.
Origeus fluuius ē Carmoniæ: hircanis portuosus: & auro fertilis.
Ornadus fluuius ē (ut ego arbitror) armeniæ. Nā non multum distare uidet̄ a tygri.
Orodius fluuius ē post olympū montem: qui misius dicitur: olympenæ ciuitati propinquus.
Oron fluuius ē haud longe a memphi ciuitate ægyptiorꝝ.
Orontes fluuius ē syriæ ex libano profluens iuxta Eliopolim oppidū Alii uero dicūt ꝙ ex casio mōte ei supereminēte nascat̄. Anthiochiā epiphanē cognominatā prætefluit.
Ortorogœra fluui⁹ ē aquilonaris apɖ mōtanos paropanisadas: & hircanos scythas effluens ī oceanū suscipit̄: & īcipit ab eius hostio oceanus sericus.
Orsinus fluuius ē Menandro ꝓpinquus: una secū circuncurrens Anthiochiam Simecos Cranaosqꝫ oppida.
Oscorus scytharꝝ ē fluuius.
Osphag⁹ fluuius ē græciæ haud lōge ab apollonia uersus macedoniā.
Ossigitanus fluuius ē hispaniæ: & in bethim fluuium effluit.
Ostata seu osta britāniæ fluui⁹ ē: cui supeminet Clamargātia ciuitas.
Ostura fluuius ē hispaniæ: circa quē astures mōtibus siluisqꝫ circunsepti habitant a flumine nuncupati.
Otelecanticus fluuius ē īter misiam & troadē illas disterminans.

p Actol⁹ fluui⁹ ē Lydiæ aureis harenis smyrneos irrigans agros quæ qdem uetustate fabulæ īuenere locū: scilicet ī eo Midā regē: q a Baccho īpetrauerat: ut qcquid tāgeret aurꝝ fieret.

Pachisos fluuius ē siciliæ ciuilis sanguinis notatus infamia. Nam apđ eū Sextus Pompeius Pompeii magni filius occisus ē.
Padus fluuius ē galliæ cisalpinæ totius Italiæ maximus: qui quidē in cælsissimo Vesuli montis cacumine in finibus ligurum gabienorum ex pseudo funditur monte: seq; condens cuniculo in agro foro iuliensiū iterum uenit in lucem. Alii dicunt in infimis radicibus Vesuli oriatur: & inter Naburnos & Mantuanos arripiat primo cursum. Sed quali/tercunq; sit: e gremio Vesuli montis fusus primo tenuis incipit iter: demum fluminibus auctus: placido tamen incessu taurinorum augu/stam linquit a dextris: & Placentiam Romanorum coloniam atq; Par mam: Regium: Lepidum Mutinamq;: & uetustissimam cum aliis ꝑplu ribus Rauennam. A sinistris angustam prætoriam cuciam: Ticinum: Mediolanum: Laudum Pompeii: Veronam: Mantuam: Vicentiam: & paulo longius Patauium. Et susceptis triginta fluminibus tam ex al pibus sinistris q̄ e dextris ex apænnino cadentibus) ut scripsere qui/dam) septem hostiis adriatico miscetur sinu. Quæ distinxisse forsan erit accommodum. Is igitur turbulentus accedens utplurimum & inci pientibus squalere niuibus aprili & maio mensibus: uix sese infra al/ueum aggeribus hinc inde coactus relicto Veronensi agro bipartitur: & duo de se grandia facit flumina: quorum quod a dextris labitur in/uento a sinistris insigni oppido: quod olim phorū alieni uocauere ue teres: hodierni uero uocant Ferrariam: iterum in duos diuiditur flu uios. Qui a dextris est recto tramite Rauennā petit: & fere usq; Mu tinam: & inde aliquantisper usq; Imolam maximis factis paludibus: & aliquibus susceptis fluminibus haud longe a Rauenna ingreditur mare: hoc hostio portus magnitudinē faciens: adeo ut Claudius Cæ sar ex britannis triumphaturus adriaticū per illud intrauerit: non so lū ingenti nauigio sed prægrandi palatio spectantiū illud iudicio. Hoc prisci dixere Vatrenū: quom ante eridanū hostiū dictū sit: nnulli spi netiē uocauere a spina ciuitate inclyta: quam a Diomede conditam ex delphicis thesauris creditū est hostio propinqua: ex qua hodie nullū extat uestigiū: & nominis fama perdita est. Vatrenū autē dictum est: eo q̄ Vatrenus fluuius a foro Corneliensi ueniens: quem quidam ho die uocari santernum existimant: pado ibidē miscetur. Hoc tamē ho die primarum uocant incolæ: quasi primum & inter alia præcipuum. Ea uero pars quæ sub oppido ferrariensi diuisa diffunditur multas fa ciens insulas: quas polysenos uocant īdigenæ siluis plenas & accolis: postq̄ aliquandiu delapsa ē pro parte: stagnū intrat ingens: quod ēt in mare effunditur: secundum fluuius faciens hostiū: qđ olim capsiæ dictum est. Nostro autem æuo (ut nōnulli existimant) uulgo dicitur

mangiauacca. Reliquum aũt quod fluuii more effluit tertium facit ho
stium: quod uocauere ueteres & moderni Volanum seu uolane: ante
tamen colane dictum. Id uero flumen quod diuisum sub agro Vero/
nensi diximus in sinistram descendere: esto sinistrorsum maximas im/
pleat paludes: recto tamẽ cursu mari se miscens hostiũ facit quartũ:
cui philastena fuisse nomẽ aliqui arbitrantur: quom hodie uulgo uoce
tur Codigore idiomate incolaꝶ. Verum reliqua tria hostia: quibus car
bonaria fossiones & philisterna(ut placet aliis)uocata sunt: & sic quar
ti hostii uetus nomẽ perditum plena uidentur: quom a partibus ꝑ pa
ludes emissis ab eo: qđ ab agro ueronensi diuisum ueniebant: nasce/
rentur. Repletionis autem causa fossa ĩ transuersum ducta ad impetũ
fluminis moderandum uidetur: quam autem fossam assagi fecere tusci
quorum adria fuit colonia: & ex transuerso adrianorum paludum: q̃
septem maria uocabantur deduxere. Quam ob causam sunt qui uelint
apud brundullum effundi quicquid ex pado obturatis effudebatur ho/
stiis: quod ego nec credere nec firmarẽ audeo: quom & athesis & brin/
ta fllumina paludes augeant: & per medias sub Laureto uico athesis
in adriaticum pleno penetret alueo. His tamen omnibus remittit in
adriaticum multa ex ubertate gallorum nauigiis: & multa usque etiam
in taurinos ex adriatico sinu nauigiis peregrina suscipit maxĩo incola/
rum atq; negotiatorum commodo. Volunt quidam hunc tam impe/
tuoso cursu ex uno hostiorum effluere: ut impetum seruet: donec ad
Istrum ab opposito Istriæ littore æque impetuose ruentem deuenerit:
eiq; misceatur in mari: & sic per adriatici sinus ubiq; dulcis aquæ hau
stum nautis præbeat: quod ego ridiculum puto: quom nec Ister acce/
dat: nec procedat purus tam diu Padus. Hunc græci Eridanum uoca/
uere a Phoetontis solis filii casu: ut iam supra: ubi đ Eridano satis ple
ne dictum est. Padus autem quom Italos pudeat utplurimum suis re/
bus a græcis mutuasse nomina: dictus est: eo ꝙ circa fontem eius ar
bores abundent picem sudantes: quas galli padi uocant: & sic ab illis
oriens nomen adeptus est. Ligurum uero lingua nõ padus: sed bodui/
gus appellatus ẽ: quod sonat fundo carens. Cui rei argumentum est
oppidum penes eũ: & potissime ubi fluminis incipit altitudo uetusto
nomine boduigomadũ appellatũ.

Padusa fluuius est: quem aiunt padi brachium quoddam Rauennam
usq; perductũ: Massanicum alio nomine appellatum. Quem ego flu/
uium non existimo: sed fossam potius: qua a flumine nauigia traheren
tur ad urbem.

Paneius fluuius ẽ colchoꝶ: cui oppidũ imminet sui nominis: habens
post se bemocoꝶ multimodas gentes.

Pamisus seu panisus fluuius est achaiæ: in asmeo fluens sinu.
Panisis fluuius ē scytharū: haud lōge a stagno dueltono & bosphoro.
Pantanus fluui' portuosus ē: ꝓpinquus promontorio gargani mōtis.
Pantagia fluuius ē siciliæ pontagius ante dictus: uicinus megarensib' atq; syracusanis sic denoīatus: eo ꝙ fluens per omnem audiretur in/sulam: cui silētium dicūt a Cærere dum Proserpinam quæreret offen sa sono fuisse impositum.
Panus ponti fluuius est.
Paradisus fluui' est ciliciæ.
Parapanisus seu propanisus fluui' est scytharū glacie duratus plurima & in septentrionalem emergens oceanū: quem incolæ almatiū uocāt: quod latine congelatū sonat: seu secundū Cymbros Mormorusa: qđ mortuum mare sonat.
Parteius armeniæ fluuius ē: in tygrim effluens.
Parthenius fluuius ē paphlagonū: haud longe a Carambi ꝓmontorio paphlagonū & urbes Sesamū & crominū: ī pontū sese mergēs.
Parma fluuius ē galliæ cisalpinæ: parmam ciuitatē ab apænino ueniēs diuidens: & in padū cadens.
Patiris fluuius ē garamiti sinu: propinquus pontico & nauaro atq; cor tinæ oppidis.
Peneus fluuius est thessaliæ: plurimū poetarū carminibus celebratus: hūc qdam dicūt casu exortū: scilicet cū ossa mons thessaliæ ab olym po monte agente terræmotu separaret: primo terras erupisse: & palu des quibus laborabat thessalia exhausisse. Alii dicūt ꝙ a Pindo funda tur monte: sed iuxta Gomphos oriri: qui clarissimus effluens undis Orcon: seu secūdum alios himerton turpissimis sese undis misceri co nantem spernit: illasq; ad instar olei aliquandiu quasi natantes uehit: demū a se repellit. Et quom stygi & īferorum paludi aquas suministra re ueteres dixerint: arbitror has orconis undas alicubi in progressu tanquam leuiores hyatu reperto mergi: quom omnes asserentes inue niam: eum illas diu nō ferre. Is igit' per nemorosa conuallia defluens quingentis stadiis nauigia defert. Inter quæ famosissimus locus ē: quē tempe uocauere prisci. v. mil. pass. in longitudinem tendens: arboribus se in cælum attollentibus ab utraq; ripa: & iuga montium uisum ho minum excedentia umbram præbent placidā: & gramine uestitis mar ginibus inter sonoros calculos labens canoro auiū cocentu lætior ui detur incedere. Esto nōnū ꝙ exhalet fumos: & nubila cōdat: & ingen ti sono adiacentia cuncta cōcutiat. Tandem apertiori sub cælo fluens a magnesia macedoniam dirimit: & in termū effluit sinum. Insignis fa bula natæ Daphnis quam a Phœbo dilectam aiunt: & in laurū uersam eo ꝙ lauris eius abundent ripæ.

Peonius fluuius est thessaliæ.
Permesus fluuius est boetiæ: ex helicõe mõte dclinans: poetis grat⁹.
Persus indorum fluuius est nauigabilis: in cambirum suarorum fluuiũ cadens
Pingus mesiæ fluuius.
Piles tusciæ fluuius apud populoniã uetustũ oppidũ atq; deletum.
Pinarus fluuius est ciliciæ sub amano effluens monte.
Pira fluui⁹ ẽ ĩ finib⁹ histrorꝝ Callipidas asiaticasq; ab eis disterminãs
Piradas seu piratidas fluuius ẽ selimbriæ oppido atq; bithyniæ flumini uicinus. Arbitror hũc haud lõge a bizantio fluere.
Piramus fluuius ẽ ciliciæ: cui Mopsos oppidũ supra impositũ in Cilicum effluit mare apd Ammodem promontoriũ.
Pisaurus fluuius ẽ cisalpinæ galliæ: seu potius piceni: a quo ciuitas pisaurũ ei super imposita denoĩata est: ĩ adriaticũ fluit.
Pitormus Marsorꝝ fluuius est: cursu uolucri uectus per fucinum lacũ absq; mixtione aquarꝝ transit.
Pixurates fluuius ẽ orientalis sub radicibus montis Capõte supra Cimarã ciuitatẽ fluit: quẽ aiunt uocari postea Euphratem.
Plabes fluui⁹ Venetorꝝ est inter forꝝ Iulii & Taruisium ciuitatem.
Plemirus fluuius est apd orthygiam insulã: ĩ cõspectu siciliæ.
Poagrius fluuius ẽ in ora Locrorꝝ iuxta marattoniũ ĩ mare fert.
Polesimundus fluuius ẽ in taprobane insula orientali effluens e stagno cui Magiba nomẽ: & iuxta oppidũ eiusdẽ nominis currens tribus alueis oceano miscet.
Policarmus fluuius ẽ: ĩ quo(ut ferunt)gignit herba cõferens plurimũ ad cæcitatis ægritudinẽ remouendã.
Politimetũ flumẽ est apd Sogodianos in india per amplas solitudines ripis tenui coactus alueo uagans: & cõperta cauerna quasi cælũ horreat: fugit: & mergit: eiusq; cursum aquæ labentis sono uolentib⁹ notum facit. Præterea & inditio alio. Nã quom areat solum undiq; id qd cursui superpositũ est humore semp aliquo desudat.
Ponanus indorꝝ fluuius ẽ nauigabilis: pandorꝝ fluens in finibus.
Ponthus flunius est inter scythos mœdos per terrã thraciã nuncupatam: (ut aiunt)labit: ex quo sumuntur lapides miræ operationis. Igne qdem uti ligna cremantur: quos si percusseris extingunt facile: si aqua perfuderis in maius excitant incendium: tetrum habẽtes odorẽ assalto persimilem: adeoq; abominandũ: ut nulla sit auis aut serpentũ species: q̃ his ardentibus loco possit ꝓpinqua consistere.
Potamia fluuius misiæ: p mediã Martianopolim fluens ciuitatẽ: quã qde Traianus Cæsar amore sororis Martiæ cõstruxit & nomĩauit.
Potercus fluuius est in insula cretæ: inter gnoson & gortinam dfluens

ciuitates.
Prinas fluuius est indiæ: apud quem Actocaligæ in gangem fluit.
Proptasia fluuius est: haud longe a dorigene ciuitate indiæ.
r Acinus fluuius est aut persarum aut persis propinquus.
Ramnus fluuius indiæ est nauigabilis: in gangem defluens.
Rebas fluuius est: quem aliqui fessum dixerunt Bosphori faucibus proximus.
Reganus fluuius est turingorum: & i danubiū fert.
Rhenus fluui' est ex lepontiis: qui alpes incolūt: oritur existentibus Vemionensibus atq; sarmetis origini suæ propinquus. Hic paruo adhuc effusus cursu duos facit lacus: uenetum scilicet & acronū. Mox i unū ex eis redactus alueum per fines nantuantium heleuciorum: sequanorum: mediomatricum: tributiorum: atq; treuerorum uelox effertur: ac postq̄ propinquat oceano multis iam susceptis fluminibus i plures diffusus partes: multas facit insulas: quas olim barbaræ nationes incoluere: ex quibus & ii qui piscib' ouisq; auium nutriunt: fuere. Ex his tamen nobilior bachanorum insula fertur inter helenium ac fleuum, flu minis hostia sane late reddentibus ripis ingentem facit lacū. Fleuo dictus ubi campos inundauit: & eiusdem nominis insulam amplexus ē. In occiduum uero in amnem mosam se fundit: & post insulam fleuo dato multis alueis oceanum petat: suo tamen nomini tenuem seruat: per quem cū cæteris miscet oceano gloriæ Iulii Cæsaris dictatoris: a quo primo pōte superatus est testis perpetuus.
Rhenus fluuius galliæ cisalpinæ bononiā latinorum coloniam i agro tuscorum positam: matremq; inclytam studiorum radens.
Rexinis fluuius germaniæ est: i oceanū effluens.
Ridagius fluui' est hircaniæ grandis: zobetem suscipiens amplissimū fluuium.
Rindaces fluuius ē minoris asiæ: post olympum mōtē: quē Misium uocant incolæ: ultra quem fluuium Dasali & Mistella a colophoniis collocata. Circa autem ripas eius immanes nascunt angues: nō quidē magnitudine corporis sed proprietate uirtutis. Nam sole feruēte oēs in eius mergunt alueum: & frigefacti emergunt: & hiatu patulo ꝓspectantes in altum superuolantes aues etiā si altissimæ sint: & perniciter ferant: quasi unco tractæ e uestigio decidūt: & absorbent ab eis.
Rinotorus fluuius est ægypti: qui a sacris litteris torrens aliquando uocatur.
Risaste fluuius est in ponto: haud longe ab Anthio oppido: cui postea Apollonia dictum est.
Risus fluuius fuit olim troiæ ꝓpinquus: ex quo nūc (ut quidā ferunt) nullum extat uestigium: quom ante ex ida monte defluens per septem

uada ferretur in mare.
Rhodanus fluuius est galliæ: a rhodano oppido rhodiorum præter quod fluit denominatum. Hic uero ab alpibus oritur: haud longe a fontibus Danubii atque rheni: & citato descendens cursu: per lemanum lacum impetum seruans effertur: integerque exiens in occiduum gallias aliquandiu diri mens: tardumque Ararim deferens: labitur tandem in meridiem flexus suscep tis Isara atque Druentia nonminus se uelocibus inter uolcas & cauates apud heracleam oppidum uno hostio & paulo ulterius duobus aliis in tyrrhenum mare impetuosissimus diffundit. Ex his hostiis unum dicitur hi spaniense: aliud merapinum: tertium uero quod amplissimum est Massilioticum uocauere priores. Insignis quidem non solum magnificis euentibus: quos se penes iamdudum uidisse potuit. Sed a uinione sibi super imposita ciuita te babyloniæ noua: apud quam & summus pontifex sacrumque fratrum eius collegium humana atque diuina tractantes: & cernere & exorcismos audi re potest: potuitque iamdiu.
Rhodius fluuius est troianus ex ida defluens monte: ex quo nedum aquæ sed nec quorsum effluxerit etiam a perquirentibus inueniri potest.
Roda indiæ fluuius est.
Rhodæ fluuius est scytharum apud crobisgos effluens.
Rubicon fluuius est: ubi quondam Italiæ prouincia inter Ariminum & Rauennam a prouincia galliæ cisalpinæ a Romanis ducibus separatur: paruus quidem e uicinis montibus in adriaticum effluit: hodie uocatur ab incolis pisciatello: uix cognitus.
Rubriacus seu rubricatus fluuius est hispaniæ apud hylergotas seu littore bargionis: inter suber & colobim fluens.
Rutuba fluuius est secundum quosdam ex apænino in tyberim fluuium defluens. Alii uidentur eum dicere propinquum oppido Albouitimilio quod propinquum reor promontorio monico in finibus ligurum.

s Abaris calabriæ fluuius apud ciuitatem Turii: cuius aquæ (ut ferunt) nigredinem bobus atque pecudibus potæ afferunt: ubi Cataris ei propinquus affert albedinem: quod & incolæ testantur. Nam qui sabariam inco lunt: & crispos habent crines: & fusci coloris sunt. Qui uero Catarim candidiores sunt & coma porrecta.
Sabi fluuius est in ora carmeniæ: a quo colli uineas agrosque incipiunt.
Sabim fluuius est normorum.
Sabrus fluuius est inter histrum & nauportum.
Sabaris fluuius est britanniæ: a quo Sabro quondam in eodem demerso iussu Gontolcenæ cuiusdam britannicis imperantis denominatus.
Sagaram calabriæ fluuius est: uictoria Locrensium & Crotonensium clade memorabilis.
Sala fluuius est mauritaniæ: cui & Sala oppidum superimpositum est: a

Razalma

quo per Auctolorum gentes ī atlanticas solitudines deuenerūt.
Sala germaniæ fluui' Salabas diuidens a toringis.
Salia hispaniæ fluuius est.
Salsus hispaniæ fluuius est haud longe a Corduba.
Samarius hiberniæ fluuius est per chenelcunniliam effluens regionē.
Sandis Persarum fluuius est setis per Carmanianum defluens.
Sanga Cantabrorum est fluuius.
Sangarius fluuius est ex adoreo oriēs mōte: & p hircanos phrygesq; decurrens aureis harenis grādis quidem susceptus a gallo & tymbro seu timbrogio: & medius fere inter ponticum & cilicum mare haud lō ge a troia in propontidem labitur. hunc quidam Corialum uocauerūt cui superi ncidit egradium ciuitas olim regia Midæ: & castellum Bere cyntium: & ab eo incipiunt mariandri.
Sanguinus fluuius est ex apœnino inter sulmonē & uulturnū fluens: ad ultimum uulturno infunditur.
Sapis fluuius est galliæ cisalpinæ Cesennam ciuitatē subter labēs: & ī adriaticum sese fundens.
Sardana fluuius ē Mauritaniæ: Trinico atq; tigrani ciuitatib' uicin'
Sarmaticus fluuius est apud Sarmatas in oceanum fluens: & ab eo ma re Sarmaticum est.
Saron fluuius est ultra taurum montem: insignis heraclii imperatoris uictoria: & Cosdroæ regis Persarum clade.
Sarnus fluuius est campaniæ: ex apœnino in Capream īsulā tēdente pluribus in locis uasto saxei montis murmure funditur: adeo abunde ut nō āte exierit: q̃ amplissimas paludes fecerit īcol' nebulis: quib' sēper abundant īfestans nimium: ex quibus tandē in alueum coactus Pompeianum sub uesubio monte irrigat agrum: & pauco contentus cursu: nec alicuius alterius comitatus undis: satis tamen aquarum co piosus: haud longe a stabia tyrrhenum īgredit' mare: hic apud Sarnū oppidum: quod fontibus eius īminet ligneos fustes paleas frōdes: & quodcūq; in eum cadat lapideo paucis in diebus cortice tegit: & assi due agens materiam præbet incolis: ex qua domos conficiant. Ex hoc Neronis cæsaris iussu paulo altius a radice mōtis incohatus pilis for nicibusq; latere cocto factis superædificatus aquæ ductus ē: & ad mi senum usq; protractus est: habens (ut arbitror) xlv. mil. p. lōgitudinis Ibi uero eo quod baianus sinus ob sulphur potabilium aquarum pe- nuriam patiatur in piscinā uastissimæ magnitudinis fundebatur: & de- fectum totius oræ illius sua copia maximo incolarum commodo stau- rabat. hūc Sarnū aliq minus aduertētes arnū florētiæ fluuiū putauere
Sardabale Numidiæ fluuius est. & ultra coēm regiæ gētis mōumētū
Sars fluuius est: per agros fluens non lōge ab eius ortu & turē augusti

quam cognominant memorabilem pontum intrat.
Sarmonetus fluuius est ciliciæ: iuxta pidasum ciuitatem fluens.
Satur fluuius est Italiæ: quē penes. C. Meuius cōsul roman⁹ aricinos lauinos: ueliternos: & ancios uelscos acie fudit.
Saus: quem supra sabū dixim⁹: fluuius est pannoniæ: ī norico nascēs ex mōte alpione. Alii dicūt ex alpibus carmeis: In quibus forsan Alpion est p colapianos ac breucos cadēs: ī quo colaphis mergit̃ fluui⁹ iuxta oppidū sisciæ alueo gemino insulam faciens: quæ segestia appellat̃. Præterea & bacuncius descendit in saum apd oppidū sirmiū. Demum ipse saus apd taurinum miscetur Danubio. Alii dicūt ubi mirse uocat̃. Volunt quidā p hūc fluuium Iasonem a colchis remeantē argon traxisse nauem ī adriaticū transiturus.
Sauercunus fluuius ē hiberniæ: effluens p regionē corgagiā: blagmæ montis in radicibus natus.
Saunius fluuius est cantabroꝝ per auariginos & orgenemos fluens.
Sausus & hic cantabroꝝ est fluuius: sonoro cursu cadens a caria.
Saxū flumen ē mauritaniæ præter surrentinū ꝓmontoriū: ultra qđ æthyopes incolunt.
Scalde fluuius ē galliæ: apd belgas ī mosam fluens.
Scaldisi fluuius est ī armenia maiori: haud lōge ab athiso oppido.
Scirra fluuius est apud mauritaniam cæsariensem
Scophias fluuius ē minoris asiæ: bithyniam disterminans a galitia.
Scultenna fluuius est galliæ cisalpinæ seu æmiliæ: īter bononiam mutinamq; fluens tendit ī padum.
Scura etiam cisalpinæ galliæ fluuius est: æque in padum fluens.
Sebetus (ut quidam dicunt) cāpaniæ fluuius ē apd neapolim: quē ego uidisse nō memini: nisi is sit riuus potius: q e paludibus sub mōte ueseno inter radices eiusdem noīs atq; neapolim ī mar̃ effluit īnominat⁹ nec alterius nedū aquæ: sed nec uestigia usq; apparent.
Sebonitides fluuius est galliæ.
Sellin⁹ messaloꝝ ē fluuius: a quo selinis denominata ciuitas plurimo abūdat appio. Credo ubi messaloꝝ scripsi: dici uelit messanioꝝ: quom p quosdā claros uiros hūc esse fluuium manifestū sit.
Selliens fluuius est epyrrhi.
Sena fluuius ē in littore adriatico inter sapim & ausidū. Hūc ego arbitror apd senogalliam fluere: tamen nō assero.
Sequana fluuius est galliæ: a belgicis celtas separans: secatq; in partes parisium: & leuteciā perisseoꝝ insulam facit.
Seniris minoris asiæ fluuius est: īter bithyniam currens atq; galatiā.
Setheries fluuius est scythaꝝ: haud longe a ꝓmontorio crimora.
Sethis persaꝝ est fluuius: p carmanios fluens.

Panaro

Sena

Seurus in extremo uersus ciciliã brutiorum fluuius ẽ.
Sexus fluuius ẽ apđ menubam.
Sibor⁹ fluuius ẽ Italiæ: præstano sinui atq; oppido propinquus.
Siciliensis fluuius ẽ apđ sogomam.
Saisus fluui⁹ ẽ psaꝝ: arbitror ubi macedonũ port⁹ & Alexãdri aræ sũt
Sigania fluuius ẽ scythaꝝ apđ agniticam regionem.
Sicranas fluuius ẽ iudicio meo persaꝝ: quom ĩ promontorio quodam sit: ubi macedonũ portus & Alexandri aræ sunt.
Sidenus fluuius ẽ apđ sidonos: eoq; alluit oppidũ balemoniũ.
Sideus fluuius ẽ: mari hircano ꝓximus & maziti fluuio.
Sicoris fluuius hispaniæ ẽ: iuxta ilerdam inter surdonũ gẽtes effluens Ab hoc se denoĩatos aiunt sicani: quia inde siciliam seu ausoniã priores uenere sui.
Sigota seu sigoton fluui⁹ ẽ ĩdiæ: ex caucaso prorũpẽs: & ĩ gãgẽ fluẽs
Sigrada fluuius ẽ minoris asiæ: ex didymo fluens monte: & propinquus marso.
Silarus fluui⁹ lucaniæ: salerno ciuitati ꝓximus: quæ & ab eo creditur nũcupata.
Siler Venetoꝝ est fluuius: de montibus exiens taruisinis: & Taruisiũ ciuitatem alluit.
Silis fluuius ẽ prægrandis: adeo ut ab Alexandri macedonis exercitu creditus sit tanais. Hunc quom scythæ omnes silim uocent: bactriani soli laxatem nominant.
Silus persaꝝ fluuius est: ex susianis descendens montibus.
Simetos fluuius ẽ siciliæ: iuxta quem ex matris aluo Palisci Iouis filii excerpti sunt: & usq; ad tempus partus infossi: haud longe ab urbe catinensi in mare effluit.
Simiberus fluuius ẽ: p cataoniam cappadociamq; decurrens.
Sinope fluuius ẽ: symbero propinquus.
Simois fluuius ẽ: ex ida troiano defluens monte: sub ilione decurrens ꝓpe mare mixtus Xanto facta palude apđ sigeum ꝓmontorium ĩ mare cadit: nobilitatus quidẽ carmine poetaꝝ: & Aeneæ troiani natiuitate. Nã apđ eum aiunt illum Anchisi Venerẽ peperisse.
Singilis hispaniæ fluuius Astigitanam coloniam alluit: nauigabilis ab ea eo usq; quo beti miscet.
Sinneus fluui⁹ ẽ hiberniæ: ex lacu maximo Conantiam Momoniãq; regiones disterminante ꝓrumpens. Et quom inter cæteros insulæ obtineat principatũ: non uno contentus alueo in duas effunditur partes quarum una uersus austrum tendens chilesonensem alluit ciuitatem: & complectitur Limericum: distictisq; meatu duab⁹ momoniis Brẽdanicum ingreditur oceanum: reliqua uero in arctoum iter arripiens mœdiã & ulterioꝛs Vltoniæ ptes a Conãtia segregãs ĩ oceanũ D iiii

labitur boreum.
Sinnus syriæ fluuius ē: lyco flumini atq; oppido isso quod & Alexan-dria dicitur uicinus.
Sirapus lucaniæ fluuius ē.
Sirnus thraciæ fluuius ē: cadit in hebrum.
Siris fluuius est: faucibus bosphori propinquus.
Sirius fluuius ē minoris asiæ inter bithyniam & galaciã.
Sirus fluuius est Italiæ apd̄ brutios seu salentinos: in quo quicquid in ieceris cito saxeo uestit̄ cortice.
Sisius fluuius est germaniæ: in oceanum emergens.
Sitecus fluuius ē siciliæ: haud lõge a catina ciuitate.
Sitrogadus fluui⁹ in sinu persico: seu persis propinquus.
Siurus fluuius est hiberniæ: ex blagniæ mõtis radicib⁹ ꝓfluens: & p archiphiniã & tribraciã fundit̄: atq; apd̄ gãcefordiã a mari suscipit̄.
Slana & hic hiberniæ fluuius ex eodē mõte prorumpens: sʒ p guesse-fordiã cursum agens.
Slicheius & æque fluuius ē hiberniæ: per chenelcunilã exiēs regionē.
Soban fluuius est africæ: nili pars.
Sodinus fluuius apd̄ persas ē clarus.
Sorobin hispaniæ fluuius ē: in hebrum seu in supronem seu alteꝝ ex alueis eius mergit̄.
Spargetus græciæ fluuius: taumacis atq; ippate oppido ꝓpinquus.
Sperchius thessaliæ fluuius ē: cuius ĩ faucibus thermopilaꝝ angustiæ sunt. In pegasum exit sinũ: ex quo argonautæ colchidē petētes soluer̄ nauē: huic sperchio si rediisset: uouerat comas suas Achilles.
Spinon fluuius ē: haud longe a Roma.
Stenos fluuius ē thraciæ: cui maronia adiacet regio: & nemora zonæ quæ Orphei citharæ cantũ secuta sunt.
Straga persarum est fluui⁹: uehementia niuium adeo congelascens: ut m ore solidi saxi uiam præstet euntibus.
Straor fluuius ē: ex caucaso cadēs citra siderim fluuiũ ĩ hircanũ mar̄
Strimon thraciæ fluui⁹ ē: in hemo monte natus: macedoniã diuidens a thracia. Hic ĩ septem (ut aiunt) diffunditur lac⁹: atq; coarctat̄ ripis: uel cursũ dirigat. Cuius ĩ marginib⁹ dextro a latere thraces dēsaletæ & mœdilapdes habitãt: alueo aũt diggeres atq; bessi multo cogit̄ gelu
Subi fluui⁹ ē cessaconiæ regionis: ubi colonia theracon a scipionibus olim condita: ut a pœnis carthago.
Subulus fluuius ē occiduæ africæ: nauigabilis atq; egregius: defluens præter coloniã bonasam.
Suero fluui⁹ ē hispaniæ: ĩ eũ hiberi alue⁹: q supranēsis dicit̄: defluit.
Sura persaꝝ fluuius ē: cui ĩminet oppiduʒ susismenonis (ut aiunt) op⁹.

Suria fluuius persaꝝ est: & ab eo suria oppidū eidē iminens: ubi Phasi colchorum miscetur fluuio.
Surgis fluuius ē in neueis: cuius ī exitu oppidū ab eodē denominatū.
Suthul fluuius ē numidiæ: a meridie trahens originē.
t Absus seu tarsus fluuius ē epyrrhi īter apolloniā & dyrrachiū.
Tader fluuius ī tarraconēsi ꝓuincia carthaginensiū rigans agꝛꝝ.
Tagus hispaniæ fluuius ē: aureas (ut ferunt) habens harenas: & ob id insignis plurimū: quem a carthagine hispana: cui ꝓximus orit: denominatū quidam dicūt: qđ ego non credo. Huius ī marginibus segobricenses celtiberꝝ caput Capetani atq; toletani insident: nec a betula lōge fundit in oceanum prope Vlisippū mergit.
Taigeta secundū quosdam Laconiæ fluuius ē: in quo uetusto more lacones frigore aquæ filios durare consueuerant.
Talander seu talandrus fluuius ē Italiæ: inter heracleam & metapontum ciuitates brutioꝝ seu salentinorum.
Taliamentum fluuius ē Venetiarum: concordiæ coloniæ propinquus nec ab aquilegia longe distans.
Tamaris fluuius est scythaꝝ aqud arcos populos ponto uicin⁹: & (ut placet aliquibus) a tamiri scytharum denominatus.
Tamesis celeberrimus britannis est fluuius: ab intrinsecis insulæ ueniens: & ī oceanū cadens: nauigiis mediterraneis īcolis accomodus ē
Tamuda fluuius est mauritaniæ nauigabilis: cui & tamuda oppidum fuit supra impositum.
Tanager fluuius est lucaniæ.
Tanais borealis ē fluuius: īgenti cognitus fama. Nam quom a Tanao olim scythaꝝ rege denominatus sit: ex ripheis montibus sub arctoo ꝓrumpens præcipiti cursu tendit ī orientem: & postq̄ diu oberrauit: uelocitate sua pugnans ne frigoribus cogat in glaciem: in occiduum uertitur: multas sarmatum atq; scytharum irrigans nationes: nec diu ante in meridiem mergit: q̄ a palude suscipiat meotide: quam adeo late longeq; ampliat: ut prægrandis ab ignaris mons arbitret sinus: quā meotici aliserni: serei: citigni: psidiani: aliiq; incolunt populi. Inde tñ cursu suo europa ab asia separata in pontum Euxinum iuxta theodosiam urbem ingredit. Huius in ripis apđ robostoros terminū aiunt itineris Alexandri macedonis aris ab eodē īpositus fuisse signatū.
Tanā fluuius est africæ.
Tanarus fluuius est galliæ cisalpinæ: in padum tendens.
Tanatis fluuius est messiæ oppido pitanæ propinquus.
Tapsus fluuius est africæ iuxta rusicadem.
Taras fluuius est adriæ.
Tarus fluuius est galliæ cisalpinæ: ex apænino in paduꝫ fluens.

Tarbelicus fluuius (ut nõnulli dicunt) sanctonensium: ego autem cre/
do ꝙ asiæ minoris: haud lõge a marsia fluuio.
Taurominius fluuius est siciliæ inter syracusas & messanam: a quo op
pidũ tauromeniũ dictũ: quom aliter eusebonco ra appellet.
Taurus fluuius est minoris asiæ: ꝓpinquus pamphyliæ.
Telaulus fluuius est liburnoꝶ.
Telis fluuius est sordonum.
Tembrogius fluuius ẽ phrygiæ seu misiæ: ĩ sangaꝶ fluuiũ decidens.
Temedius fluuius ẽ Ioniæ: q a glauco suscipit̃ fluuio.
Teodorus fluuius ẽ hyberiæ: auri secũ plurimũ ferens.
Terbis fluuius ẽ arabiæ: p gurdiacos & alanos fluens cadit ĩ tygrim.
Tespontia fluuius butroto oppido ꝓpinquus ĩ ambrachio sinu.
Teresas fluuius siciliæ ẽ: nõ longe a biterme colonia.
Terias siciliæ fluuius: catinæ ꝓximus ciuitati.
Teriodes fluuius ẽ: nascens ĩ cãpis scythicis: & ĩ caspiũ cadẽs mare.
Term⁹ fluui⁹ ẽ umbriæ: alii dicũt ꝙ ꝺ mõte tauro nascit̃: forsã ali⁹ ẽ
Termodon fluuius ẽ apd calibes paphlagonib⁹ proxim⁹ haud lõge a
themiscuro oppido. Hui⁹ quidẽ ripæ ab amazonib⁹ diu habitatæ fue
re: & ideo mazonius ab aliquib⁹ uocatus ẽ. Nam & labit̃ præter radi/
ces amazonii montis. Alii dicũt thraciæ fluuium fuisse. Quidam in si/
nu smirneo: miror: Forsan alii sunt eodem noĩe nũcupati. Is quidem a
colchis diuidit amazonas.
Tersos fluuius ẽ colchoꝶ agniticæ regionis.
Tybris fluuius est Italiæ: cui perituraꝶ reꝶ sub Romanis ducib⁹ ul/
disse gloriam cõcessum est. Hic in apænino nascit̃ paulo altius ꝗ no/
ster Arnus: & descendens primo tusciam ab umbris disterminat. Hic
perusio inde assisio postergatis: etiam plurib⁹ auct⁹ fluminibus: Veio
iam õmisso Romam rerum dominam in partes diuidit duas: & apud
hostiam separatis hetruscis a ueteribus latinis tyrrheno miscet̃ mari
titulorum multitudine insignitus. Huius autem nominis: quom antea
uetustissimo uocabulo albula diceret̃: multiplices prisci reddidere cau
sas: quas eo ꝙ solus habuerit imperiũ: & pſæpe pretioso martyrum
sanguine coloratus sit: dixisse non pigebit: & quæ præter hoc habue/
rit noĩa superaddã. Opinio igit̃ uulgatior ẽ: hũc a tyberino rege alba
noꝶ casu in eodẽ sumerso ex albula tyberim nominatũ: eumqꝫ eius di
xere esse sepulchrum. Sunt qui dicant longe ante hoc illi nomen impo
situm: asserentes regem quendam fuisse tuscorum: cui tyberis nomen
erat: q quom pyratica infestaret mare: seu ui: seu aliter nõ dicũt. Hũc
aiunt eum in fluuium fuisse demersum: ex quo illi tybris nomẽ apposi
tum. Alii uolunt a tebri quodam uicino ueientũ regulo tebrim fluuiũ
primo appellatum. Nonnullis placet eum dictum a Tybri rege ab

originũ iuxta eum dimicando interempto. Qui forsan is fuit: quẽ alii aiunt a glauco seu a taditico minoris regis filio ibidem occiso. Quidã uero q̃ a cædibus regũ lõge aliam rationem conantur ostendere: cur tybris ex albula uocitatus sit: dicentes uetustissimis temporibus athenienses a syracusanis siculis superatos: ex quibus quom ingens multitudo captiua esset: omnis a syracusanis ad effodiendos montes & munimenta addere ciuitati exposita est: ac inde coacta ad fossam intrinsecus peragendam: quæ admisso flumine repleta munitiorẽ reddidit ciuitatem q̃ fossam: eo q̄ pæna & iniuria hostium superatorũ facta sit: ybrim uocauere diu. Demum quom ad Italiam transfretasset: & eam partem ubi postea Roma condita est: tenuisset: & usq̃ rutulos & Ardeam quare a poeta dictum ẽ fines usq̃ sicanos. Albulam fluuium ex parte una loco munimẽti habẽtes: ut fossam apd syracusas habuerãt fluuio nomẽ imposuerũt: qd ante syracusanæ fossæ dederãt: & eum addita ĩ principio. T. uocauere tybrim. Varie quidem: sed impossibil' nulla. Quæ potior lectori uidebit': illam probet. Fuerũt præterea etiã post cõditam Romã & alia quædam fluuio noĩa. Nam & ab aliquib' Rumon appellatus ẽ: quasi ripas ruminans & extendẽs: & ĩ sacris sorianus a põtificibus dicebat': & nõnulli in parte urbis illum uocauere Tarentum: ad quem Valesius rusticus a familiaribus pro salute filiorũ obtinenda missus ẽ: & ara ditis patris atq̃ Proserpinæ comperta obtinuit qd petebat. Sic aũt uocatus ẽ: eo q̄ ripas terat. Est præterea altiquandiu nauigabilis: & potui accomodat' tot': & d eo ista sufficiant.

Ticin' fluuius ẽ galliæ cisalpinæ: ex urbano lacu ꝓcedens: adeo limpidis effluit ũdis: ut etiam minimi calculi intuenti profundũ aluei non abscondãt'. Alluit etiam ticiniũ: quæ & papia olim nobilissima ciuitas & longobardorũ regũ regia. Trahit præterea (ut fert') aureas harenas: & pisces optimos nutrit: & potissime timolos. Pado postremo miscet' insignis clade Cn. Scipionis & Hannibalis pœni prima post superatas alpes uictoria.

Ticis fluuius ẽ ex pyrrheneo monte ad clodianum rhodam hispanorum oppidũ.

Ticius fluuius ẽ apd arsias liburnorũ gẽtes: nõ lõge ab aquilegia.

Ticius fluui' ẽ fusus a mõte prandaso: & pergamum clarissimum asiæ oppidũ præterfluit.

Ticra fluui' ẽ hispaniæ: ꝓpinquus emporiis ab hispanis græcis atq̃ romanis mixtim habitatis.

Tiphern' fluui' ẽ Italiæ: larino & ditorinæ oppidis ꝓpinquus: nec a gargano mõte remotus.

Tygris armeniæ maioris fluuius toto orbe cognitus. Nam a nostris unus ex quattuorũ paradisi delitiarum exeuntibus affirmat'. Is tamen

secundum alios ex pancoatra monte e fonte conspicuo hispaniæ loco qui deges appellat͂ primo terris euomit͂ : nec quidem totus aut uelox : quiimmo tarde effluens diligiro appellat͂. At quom mœdorum fines attigit repentinus factus : tygris nomen assumpsit : sic enim sagittã uo lucrem mœdi uocant : nec diu & cõperto aritissa lacu cursuq; seruato uiolentus & integer atq; discolor per illum effert͂ adeo inamicabilis la/ cui : ut ex eis quos gignit piscibus nullu; suscipiat : nec ex his quos ip/ se fert aliquem lacum intrare premittit : quẽ postq; perteriit facto tau ro monte obuio antro montis immergit͂ : & per latebras mersum ĩ ad uersam partem uluas & purgamenta plurima secũ trahens effunditur apud lacum : qui Zoranda seu zomada appellatur omnia demersa fe/ rens : factusq; iteꝝ fluuius lacum cui tepidis nomen ẽ : trãsiẽs ĩ cunicu los mergit͂ iterato : & postq;.xxv.mil.pa.occultus excurrit : tertio red ditur terris in regione sophen circa nympheũ : adeo propinquus arsa/ niæ fluuio ĩ regione arthenii : ut quom quacũq; ex causa ĩtumuerit ser/ uatis sibi quisq; undis suis cõfluant una : cuius rei testimonium lenior Arsaniæ cursus est : qui mox diuisus ĩ Euphratem iter dirigit relicto tygri Qui susceptis ex armenia claris fluminib⁹ : parthenios : agnices phoriones : arabas oreos : adiabenesq; disiungit : & (ut asserunt aliqui) Niniuem in partes diuidit : & Mesopothamiã faciens lustratis radici/ bus montium Coridriorum circa Apamiam : Seleuciam : atq; babylo/ niam.xxv.mil.pa.in alueos diuisus duos funditur : quoꝝ unus quẽ me/ ridiensem uocant Seleuciã atq; messenem alluit. Alter autẽ in septen/ trionẽ uersus cãpos caucasi irrigat : & ubi ĩ unũ rediere alueũ tygris di ctus est. Idaspem nobilissimum flumen recipit : atq; coaspẽ ex mœdia Inde inter seleuciã & caldiacos lacus descendit : quos una secum auget Euleus fluuius : eosq; dicunt aliqui Euphratis hostia. Verũ quom hos lx.mil passibus ampliauit : uasto effusus alueo dextra Carnicis oppidi persicum ĩ mare defert͂ : nec uno tamẽ hostio sed pluribus miscetur ei dem. Nam uni dicitur artoch : alteri fussiane : tertio septentrionali bar betasse insidet oppidũ. Alii uero dicunt hunc Rubro infundi mari.

Timatus fluuius est Mesiæ : ĩ quem solum aiunt lapidem quẽ toticulũ appellant reperiri.

Timauus Venetoꝝ fluuius ẽ : Cõcordiæ atq; Tergestæ oppidis pro ximus. Ex mõte quidẽ grandi per nouem ora effusus amplissimũ ante alia fontẽ facit : ex quo uno tandẽ exiens alueo ĩ adriaticũ fundit͂ mare in sinu Tergestino. Fuere tamẽ qui putauere hunc fluuium apud ante noridas esse : & ex Euganeo monte fundi : quod falsum est.

Timbra fluuius ẽ troianus in Sangariũ flumẽ exiẽs : penes quẽ tẽplũ erat Apollinis : qui & Timbreus a flumine denominatus est Verum alibi dicitur a tymbra herba : qua locus abundans est ĩ hoc templo ꝓ

insidias a paride achilles occisus est.
Tipnis fluui⁹ ē occensi ciuitati propinquus.
Tira fluuius ē macrocenis montibus propinquus: oppidū eiusdem nominis in ripis habens: non amplius longe a seudo scomo histri hostio c xxx. mil. pass.
Tyrus fluuius lyburnorom est: Iadræ coloniæ propinquus.
Tirus fluuius ē armeniæ. Ego puto quē supra cyꝝ diximus: eo ꝙ proximū Cambisi dicant esse. Sed ī hircania & scythia illi sunt.
Titanus fluuius ē messiæ: a quo & ciuitas denominata est.
Titaresus fluuius est in peneū fluuiū effluens: nec recipit̃ tamē. Hūc supra Orcon uocauimus: & quia ibidē de eo & post hæc ubi de peneo dictum est: sufficit.
Togisonus fluuius ē uenetoꝝ: ex agris patauoꝝ in paludes quas pad⁹ & athesis fecere effluens: apd̄ brundulū ī adriaticū mixtus cadit.
Tobus fluuius e caucaso monte ruit: & per suauos defluit.
Tonat sabeoꝝ est fluuius.
Tori⁹ alias torin fluui⁹ ē: hispaniæ ualentiæ saguntoq; ꝓpinquus.
Tormaidon siciliæ fluuius ē.
Tormeniū fluuius ē nauigabilis: circa quē pariræ & iothiphagi deinde sunt haud longe ab Alexandria: quam Alexandri macedonis iussu constituit leōnatus.
Tragodites fluuius ē ægypti: Arsicen ciuitatem præterfluit: quē Ptolemæus philadelphus a se ptolemæum appellari iussit.
Tarsimenus lydiæ fluui⁹ ē.
Trebia alias treuia fluuius est galliæ cisalpinæ: haud longe a placentia ciuitate ex apænino ī padum fluens: nobilitatus secunda uictoria Hānibalis pœni & clade. l. sempronii consulis.
Triopolo qui & assolus fluuius ē iuxta albomagarensium.
Tripolis fluuius: cui focitaea oppidū proximum: & tripolis supermінet castellum.
Trisorcas fluui⁹ ē colchoꝝ apd̄ basiles: & senastopoli castello ꝓpīqu⁹
Tritinobelunte fluuius est cantabroꝝ: deuales cingens & deciū.
Triton fluui⁹ ē africæ ad philenoꝝ aras ex palude uasta: cui & triton nomē ē: memorabilis aduentu primo ī terras Mineruæ: ut incolæ ueteres credere.
Triton fluuius est alter a superiori: secundū quosdam in campis nascitur dardaniis: & in ægeum effluit mare.
Truentus fluuius ē in adriatico littore hodie picenos separās ab aprutinis: cui esculum oppidū supereminet: & firmū picenū ꝓpinquus ē.
Tubero fluuius ē: per deserta æthyopiæ inter cineres puluere sq; potius ꝙ ripas solidas in rubrum effunditur mare

Tucia fluuius ē non amplius.vi.mil.passⁱ.ab urbe distans.
Turbidus ægypti fluuius est:ab ægyptiis segregans philistinos.
Turia fluuius ē hispaniæ:Valentiam paruo interuallo prætefluens & in supronensem hiberi sinum decidit.
Tusca fluuius ē numidiæ:haud lōge ab hippone regione.

u Ada fluuius ē mauritaniæ citra mōtes:quibus septē fratres nomen est:cui Rusigada & Siga paruæ urbes ꝓpinquæ:& port⁹ cui ab amplitudine magnus cognomē est.
Valdasus fluuius ē pannoniæ nō ignobilis:in danubium fluens.
Vallus phrygiæ fluuius ē.
Vandalicus fluui⁹ est ab extremis erumpens galliæ:a quo denominati sunt uandali populi ī ripis habitantes eiusdem.
Varianus uenetoꝝ ē fluui⁹:& labit̃ apđ Anaxum.
Varraga fluuius:cuius babylonii margines incolūt:cadēs ī uarrogā.
Varroga & hic babylonioꝝ fluui⁹.
Varus fluuius ē grandis:ex alpibus fluens ultra niceam:galliā transalpinā a cisalpina separans uetustissimus Italiæ terminus.
Vaterus fluuius ē apđ cappadocas:clariciæ oppido propinquus.
Varisius fluuius ē apud foroiulienses.
Santerno Vaternus fluuius ex agro fori corneliensis ī padū defluens:quē hodie arbitror santernū uulgo uocēt.
Vduba fluuius est hispaniæ ī regione lergaonum:propinquus saguntooppido:fide integra in Romanos socios clarissimo.
Vebar fluuius est apđ extremas indoꝝ siluas:quē penes nascūtur elephantes plurimi.
Velo fluuius ē celticus cognominatus apđ celtas:& promontorio celtico propinquus.
Vestigia fluuius est:in extremis Italiæ uersus siciliā:haud lōge ab eo loco:ubi iamdudū caulon oppido fuit.
Vfens fluuius est galliæ cisalpinæ:inter quē & athesim fluuium hisenones habitauere:q Romanos apđ alliam expugnauere:q ex alpibus cadens fluit ī padū.
Vfens alter a superiori, fluuius est uolscoꝝ:haud longe a terracina in tyrrhenū defluens.
Virdus fluuius circa Augustam fluens.
Virdis fluuius a picenatibus diuidēs aprutinos:& in truentū cadens:memorabilis eo ꝙ eius ī ripā quæ ad picenates uersa ē iussu Clemētis pontificis summi:ossa olim Mãfredi regis siciliæ:q̃ secus Calorē beneuenti fluuium sepulta erat:absq̧ ullo funebri officio deiecta fuerūt a Cōsentino cōsule:eo ꝙ fideliū cōmunionē priuatus occubuerit.
Virbi⁹ fluui⁹ ē laconū:apđ quē sut q dicāt hyppolitū eqs tractū arte

Aesculapii medici ĩ uitã reuocatũ: & ob id postmodum uirbiũ a flumi ne nominatum.
Visera fluuius est germaniæ.
Viscilia seu uinculus uel uistilia fluuius est germaniæ: & Dacis propin quus tendit ĩ oceanũ.
Vlulens dyrrhachii fluuius ẽ: ex quo dyrrhachio ministrãt aquæ.
Vmber fluuius est grandis albani a loegria diuidens: sic nomĩatus ab umbero quodam in eum locrini iussu deiecto.
Vmbro fluuiꝰ ẽ tusciæ nauigabilis inter uadas uoliternas & populo/ niã hetruscoꝝ uetustissimã ciuitatẽ in tyrrhenum effluens.
Vogesus fluuius est Lingonensium ripas corrodens.
Vonianus fluuius est Italiæ: adriæ coloniæ Aputinæ propinquus.
Vrbanꝰ fluuiꝰ ẽ pannoniæ nõ ignobil' in danubiũ fluẽs haud lõge a taurino.
Vrgis fluuius ẽ germaniæ clarus: & in oceanũ fluens.
Vsariensis fluuius ẽ: haud longe ab ansaga atq; nabale.
Vuulturnꝰ fluuius ẽ in samio oriens: & rapidissimo cursu uoluẽs saxa p campaniã labit: Capuamq; olim potentissimam ciuitatẽ alluit: & in tyrrhenũ haud lõge a cunis mergit.

X Antꝰ quẽ scribũt xãthꝰ auctores fluuiꝰ ẽ ex ida mõte secꝰ iliõnẽ dfluens: lõge maior fama q̃ ũdis. Hũc ĩcolæ uocauer camãdꝝ: q Symeõti iũctus facta palude quã palescamãdꝝ dicũt ĩ ꝓpõtidẽ fũdit Xanthꝰ alter a supiori fluuius ẽ p lyciã fluẽs: a quo & ciuitas noĩata.

Z Arotis fluuius ẽ psaꝝ: cui propinq sunt disimontani populi bi tumẽ arte pficientes: ĩ psicũ aũt sinũ exit hostio ĩpitis difficili.
Zelia fluuius ẽ propinquus lampsaco oppido: qđ ante pituissa dictũ est: insigne incola priapo.
Zitas fluuius ẽ thraciæ Dyonysiopolim crimos ante dictam alluens.
Zobetis fluuius ẽ hircaniæ: ĩ qua nemus ẽ umbrosũ altissimis arbori bus: & ĩ eois orit suis ũdis pinguefaciens solũ. Qui post q̃ aliquãdiu iter fecit: interueniente saxo ĩ ptes diuidit duas æque dispensatis aqs: & præceps inter saxa cautesq; ualliũ discurrens terrã subit: &. ccc. ita diis occultus elabit: & quasi ex fonte nouo ꝓrumpens iteꝝ exit in ter ras: nec diu & ĩ Ridagiũ fluuiũ cadit: & ꝙ idẽ eẽt q & superior. Ale xander macedo expientia patefecit. Nã quom iussisset ĩ superiorem ca uernã duoꝝ cadauera proiici: ab his quos p̃miserat: ad exitũ emissa fuisse compertum est.
Zonus septentrionalis est fluuius: cui attiaci & amarbi & Isani populi propinqui sunt.

